แนวทางการปฏิบัติตาม
พระราชบัญญัติการสาธารณสุข
พ.ศ.2535

แนวทางการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ.2535

พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ.2535
เพื่อคุ้มครองสุขภาพประชาชน

กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข

ISBN 978-616-11-0059-9

แนวทางการปฏิบัติตาม
พระราชบัญญัติการสาธารณสุข
พ.ศ. 2535

กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข

คำนำ

กรมอนามัย ในฐานะกรรมการและเลขานุการของคณะกรรมการสาธารณสุข ตามมาตรา 9 แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 ได้จัดตั้งศูนย์บริหารกฎหมายสาธารณสุขขึ้นมาเพื่อเป็นหน่วยงานรองรับการดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการสาธารณสุขตามมาตรา 10 เพื่อให้การบริหารกฎหมายมีประสิทธิภาพและสนับสนุนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สามารถนำกฎหมายไปใช้ประโยชน์ในการคุ้มครองสุขภาพอนามัยของประชาชนได้ถูกต้องตามเจตนารมณ์ของกฎหมาย

ที่ผ่านมา กรมอนามัย โดยศูนย์บริหารกฎหมายสาธารณสุข ได้ปฏิบัติตามพันธกิจอย่างหนึ่ง คือการสนับสนุนสื่อความรู้ด้านกฎหมายสาธารณสุข ในรูปแบบ เอกสาร คู่มือ แนวทางปฏิบัติแก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และผู้ที่เกี่ยวข้อง ซึ่งทยอยจัดทำมาอย่างต่อเนื่อง จึงมีลักษณะแยกส่วนเป็นหลายเล่ม ดังนั้น เพื่อให้สื่อความรู้ด้านกฎหมายสาธารณสุขมีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น จึงมีความประสงค์ที่จะสื่อความรู้ดังกล่าวให้อยู่ในเล่มเดียวกัน โดยจัดลำดับเนื้อหาให้สะดวกต่อการศึกษาทำความเข้าใจ และต้องการให้เป็นคู่มือประจำสำนักงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั่วประเทศ

กรมอนามัย หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คู่มือเล่มนี้จะเป็นประโยชน์ต่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและผู้เกี่ยวข้อง ในการดำเนินงานตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 ต่อไป หากผู้ทรงคุณวุฒิท่านใด จะมีข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ ทางกรมอนามัยขอน้อมรับมาปรับปรุงแก้ไขต่อไปด้วยความยินดียิ่ง

(นายแพทย์ณรงค์ศักดิ์ อังคะสุวพลา)
อธิบดีกรมอนามัย
กรรมการและเลขานุการคณะกรรมการสาธารณสุข

สารบัญ

หน้า

ส่วนที่ 1 แนวทางการยกร่างข้อกำหนดของท้องถิ่นตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 **1**

บทที่ 1 ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับกฎหมาย **2**

- ลักษณะกฎหมาย 2
- ที่มาของกฎหมาย 7

บทที่ 2 หลักกฎหมาย และแนวความคิดพื้นฐานในการตราข้อกำหนดของท้องถิ่น **13**

- การปกครองส่วนท้องถิ่น 13
- ความหมายและความสำคัญของข้อกำหนดของท้องถิ่น 14
- หลักกฎหมายในการตราข้อกำหนดของท้องถิ่น 15
- ขั้นตอนการตราข้อกำหนดของท้องถิ่น 17
- แนวความคิดพื้นฐานในการตราข้อกำหนดของท้องถิ่น 21

บทที่ 3 องค์ประกอบและโครงสร้างของข้อกำหนดของท้องถิ่น **25**

- ชื่อ 25
- บทนำ 26
- บทนิยามศัพท์ 27
- บทบังคับ 27
- บทกำหนดโทษ 32
- บทเฉพาะกาล 33
- บทท้าย 33
- ส่วนแนบท้าย 33

หน้า

บทที่ 4 บทบัญญัติตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 ที่ให้อำนาจในการตราข้อกำหนดของท้องถิ่น **35**

- หมวด 3 เรื่อง การกำจัดสิ่งปฏิกูลและมูลฝอย 35
- หมวด 6 การควบคุมการเลี้ยงหรือปล่อยสัตว์ 41
- หมวด 7 กิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ 44
- หมวด 8 ตลาด สถานที่จำหน่ายอาหารและสถานที่สะสมอาหาร 108
- หมวด 9 เรื่อง การจำหน่ายสินค้าในที่หรือทางสาธารณะ 117
- หมวด 11 หนังสือรับรองการแจ้ง 125
- หมวด 12 ใบอนุญาต 129
- หมวด 13 ค่าธรรมเนียมและค่าปรับ 134

ภาคผนวก **143**

- ประกาศกระทรวงสาธารณสุขที่ 5/2538 เรื่อง กิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ 144
- ประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง กำหนดให้แหล่งเพาะพันธุ์ยุงลายเป็นเหตุรำคาญและแต่งตั้งเจ้าพนักงานสาธารณสุขเพิ่มเติม 152
- แนวทางการปฏิบัติ เรื่อง การควบคุมแหล่งเพาะพันธุ์ยุงลายตามประกาศกระทรวงสาธารณสุข 154
- ประกาศกระทรวงสาธารณสุข ที่ 6/2538 เรื่อง กำหนดจำนวนคนต่อจำนวนพื้นที่ของอาคารที่พักอาศัยที่ถือว่ามีคนอยู่มากเกินไป 157
- ประกาศกระทรวงสาธารณสุข ที่ 7/2538 เรื่อง กำหนดจำนวนคน ต่อจำนวนพื้นที่ของอาคารที่พักของคนงานก่อสร้างที่ถือว่ามีคนอยู่มากเกินไป 158
- ประกาศกระทรวงสาธารณสุข ที่ 8/2538 เรื่อง กำหนดจำนวนคนต่อจำนวนพื้นที่ของอาคารโรงงานที่ถือว่ามีคนอยู่มากเกินไป 159

หน้า

- คำแนะนำของคณะกรรมการสาธารณสุข ฉบับที่ 2/2542 เรื่อง การจัดเก็บค่าธรรมเนียมการแจ้งสำหรับสถานที่จำหน่ายหรือสะสมอาหารที่มีขนาดพื้นที่ไม่เกิน 200 ตารางเมตรของเทศบาล กรณีที่ใช้เทศบัญญัติเดิมตามบทเฉพาะกาลมาตรา 90 160
- คำแนะนำของคณะกรรมการสาธารณสุข ฉบับที่ 4/2542 เรื่อง การควบคุมกิจการที่เกี่ยวกับการใช้สารโปตัสเซียมคลอเรท 163
- เอกสารแนบท้ายคำแนะนำของคณะกรรมการสาธารณสุข แนวทางปฏิบัติในเรื่องความปลอดภัยในการทำงานเกี่ยวกับสารโปตัสเซียมคลอเรท 166
- คำแนะนำของคณะกรรมการสาธารณสุข ฉบับที่ 1/2543 เรื่อง หลักเกณฑ์ เงื่อนไข การจัดตั้งสถานประกอบกิจการนวดทั่วไป 168
- คำแนะนำของคณะกรรมการสาธารณสุข ฉบับที่ 2/2543 เรื่อง หลักเกณฑ์ มาตรฐานการควบคุมกิจการการสักผิวหนัง การเจาะหู หรือเจาะอวัยวะอื่น 170
- คำแนะนำของคณะกรรมการสาธารณสุข ฉบับที่ 1/2545 เรื่อง การจัดการสิ่งปฏิกูลตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 173
- คำแนะนำของคณะกรรมการสาธารณสุข ฉบับที่ 3/2545 เรื่อง มาตรการป้องกันอันตรายต่อสุขภาพของคนในเรื่องอุปกรณ์ปกป้องทางเดินหายใจในสถานประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ ประเภทกิจการที่เกี่ยวข้องกับฝ้าย 176
- คำแนะนำของคณะกรรมการสาธารณสุข ฉบับที่ 1/2547 เรื่อง การควบคุมการประกอบกิจการท่าเทียบเรือประมง สะพานปลา หรือแพปลา 180
- คำแนะนำของคณะกรรมการสาธารณสุข ฉบับที่ 3/2547 เรื่อง การควบคุมการประกอบกิจการการระเบิด การโม่ การป่นหินด้วยเครื่องจักร 185

หน้า

- คำแนะนำของคณะกรรมการสาธารณสุข ฉบับที่ 5/2547 เรื่อง การควบคุมการประกอบกิจการสปาเพื่อสุขภาพ กิจการอาบ อบ นวด และกิจการเสริมสวยหรือแต่งผม 196
- คำแนะนำของคณะกรรมการสาธารณสุข ฉบับที่ 1/2548 เรื่อง การควบคุมกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพประเภทกลุ่มบริการบันเทิง 200
- คำแนะนำของคณะกรรมการสาธารณสุข ฉบับที่ 2/2548 เรื่อง ข้อกำหนดด้านสุขาภิบาลอาหารสำหรับสถานที่สะสมอาหารประเภทร้านมินิมาร์ท 207
- คำแนะนำของคณะกรรมการสาธารณสุข ฉบับที่ 3/2548 เรื่อง การควบคุมการประกอบกิจการการสีข้าวด้วยเครื่องจักร 210
- คำแนะนำของคณะกรรมการสาธารณสุข ฉบับที่ 4/2548 เรื่อง การควบคุมการประกอบกิจการการผลิต การสะสม การขนส่ง ดอกไม้เพลิง หรือสารเคมีอันเป็นส่วนประกอบในการผลิตดอกไม้เพลิง 215
- คำแนะนำของคณะกรรมการสาธารณสุข ฉบับที่ 5/2548 เรื่อง การควบคุมการประกอบกิจการการทำขนมปังสด ขนมปังแห้ง จันอับ ขนมเปี๊ยะ 217
- คำแนะนำของคณะกรรมการสาธารณสุข ฉบับที่ 1/2549 เรื่อง การควบคุมการประกอบกิจการผลิตเส้นหมี่ ขนมจีน ก๋วยเตี๋ยว และกิจการอื่นที่คล้ายคลึงกัน 220
- คำแนะนำของคณะกรรมการสาธารณสุข ฉบับที่ 2/2549 เรื่อง การควบคุมกิจการการฆ่าสัตว์ ยกเว้นในสถานที่จำหน่ายอาหารการเร่ขาย การขายในตลาดและการฆ่าเพื่อบริโภคในครัวเรือน 226

หน้า

- ส่วนที่ 1 หลักเกณฑ์ด้านสุขลักษณะในการควบคุมการประกอบกิจการฆ่า และชำแหละสัตว์ปีก 228
- ส่วนที่ 2 หลักเกณฑ์ด้านสุขลักษณะในการควบคุมการประกอบกิจการฆ่า และชำแหละสัตว์ 232

- คำแนะนำของคณะกรรมการสาธารณสุข ฉบับที่ 3/2549 เรื่อง การควบคุมกิจการเลี้ยงสุกร 238
- คำแนะนำของคณะกรรมการสาธารณสุข ฉบับที่ 4/2549 เรื่อง ข้อกำหนดด้านสุขาภิบาลอาหาร สำหรับสถานที่สะสมอาหารประเภทซุปเปอร์มาร์เก็ต 245
- คำแนะนำของคณะกรรมการสาธารณสุข ฉบับที่ 5/2549 เรื่อง การควบคุมกิจการการสะสมวัตถุหรือสิ่งของที่ชำรุดใช้แล้วหรือเหลือใช้ 254
- คำแนะนำของคณะกรรมการสาธารณสุข ฉบับที่ 6/2549 เรื่อง การควบคุมการประกอบกิจการการผลิตลูกชิ้นด้วยเครื่องจักร 260
- คำแนะนำของคณะกรรมการสาธารณสุข ฉบับที่ 1/2550 เรื่อง การควบคุมการประกอบกิจการสระว่ายน้ำ หรือกิจการอื่นๆ ในทำนองเดียวกัน 267
- คำแนะนำของคณะกรรมการสาธารณสุข เรื่อง แนวทางการควบคุมการประกอบกิจการให้บริการเลี้ยงและดูแลเด็กที่บ้าน พ.ศ. 2551 276
- แนวทาง (ร่าง) ข้อบัญญัติว่าด้วยสถานที่จำหน่ายอาหารและสถานที่สะสมอาหาร 286
- ควบคุมแบบรวมกิจการของกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ 295
- ควบคุมแบบแยกประเภทกิจการของกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ 306
- กิจการตลาด 316
- การจัดการมูลฝอย 331

หน้า

- การจัดการสิ่งปฏิกูล 342
- การจัดการสิ่งปฏิกูลและมูลฝอย 354
- การจัดการมูลฝอยติดเชื้อ 367
- การควบคุมการเลี้ยงหรือปล่อยสัตว์ 389
- กิจการให้บริการเลี้ยงและดูแลเด็กที่บ้าน 394
- การควบคุมแหล่งเพาะพันธุ์ยุงลาย 409
- การจัดการน้ำเสียในอาคารโดยการติดตั้งบ่อดักไขมัน 413

ส่วนที่ 2 การปฏิบัติงานตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 เรื่อง การอนุญาต การออกคำสั่ง และการยึด อายัด **417**

บทที่ 5 หลักเกณฑ์การพิจารณาออกใบอนุญาตและออกหนังสือรับรองการแจ้งตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 **418**

- บทบัญญัติที่ให้อำนาจในการออกใบอนุญาตและหนังสือรับรองการแจ้ง 419
- การออกใบอนุญาต 420
- การออกหนังสือรับรองการแจ้ง 426
- ตัวอย่างแบบฟอร์มและหนังสือประกอบการพิจารณาออกใบอนุญาตและหนังสือรับรองการแจ้งตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 429

บทที่ 6 เรื่อง กระบวนการออกคำสั่งของเจ้าพนักงานตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 **448**

- ความนำ 448
- คำนิยาม 449
- หลักเกณฑ์การปฏิบัติที่สำคัญในการออกคำสั่งของเจ้าพนักงาน 450
- ตัวอย่างแบบฟอร์มและหนังสือประกอบกระบวนการออกคำสั่งของเจ้าพนักงานตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 475

หน้า

บทที่ 7 เรื่อง การยึด การอายัดสิ่งของตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 **500**

- ขอบเขตความหมาย 501
- การยึด การอายัด 502
- การถอนการยึด การถอนการอายัด 503
- ของกลาง 504
- วิธีขายทอดตลาด 506
- ตัวอย่างแบบฟอร์มและประกาศประกอบการดำเนินการการยึดอายัดสิ่งของตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 509

ภาคผนวก **519**

- คำแนะนำของคณะกรรมการสาธารณสุข ฉบับที่ 1/2542 เรื่อง แบบการออกคำสั่งของเจ้าพนักงานท้องถิ่นตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 520
- คำแนะนำของคณะกรรมการสาธารณสุข ฉบับที่ 3/2543 เรื่อง การขอต่ออายุใบอนุญาตตามมาตรา 55 และการปรับตามมาตรา 65 แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 523
- คำแนะนำของคณะกรรมการสาธารณสุข ฉบับที่ 4/2545 เรื่อง การควบคุมการจำหน่ายสินค้าในที่หรือทางสาธารณะตามหมวด 9 แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 สำหรับสถานที่ที่เป็นทางน้ำ หรือทางหลวง หรือพื้นที่แหล่งท่องเที่ยวที่อยู่ในความดูแลของหน่วยราชการอื่น 526
- คำแนะนำของคณะกรรมการสาธารณสุข ฉบับที่ 5/2545 เรื่อง แนวทางการปฏิบัติในการออกใบอนุญาตจำหน่ายสินค้าในที่หรือทางสาธารณะตามมาตรา 41 แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 เพื่อความสอดคล้องกับมาตรา 20 แห่งพระราชบัญญัติรักษาความสะอาด และความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ. 2535 528

หน้า

- คำแนะนำของคณะกรรมการสาธารณสุข ฉบับที่ 1/2546 เรื่อง การใช้มาตรการทางกฎหมายสาธารณสุข เพื่อสนับสนุนนโยบายของรัฐบาลและรัฐมนตรีในด้านการท่องเที่ยวและความปลอดภัยของอาหาร 530
- เอกสารแนบท้ายคำแนะนำของคณะกรรมการสาธารณสุข ฉบับที่ 1/2546 533
- คำแนะนำของคณะกรรมการสาธารณสุข ฉบับที่ 2/2546 เรื่อง การควบคุมกิจการรับทำการกำจัดมูลฝอยโดยทำเป็นธุรกิจหรือโดยได้รับประโยชน์ตอบแทนด้วยการคิดค่าบริการ ซึ่งได้ทำการเก็บขนมาจากเขตราชการส่วนท้องถิ่นอื่น 535
- คำแนะนำของคณะกรรมการสาธารณสุข ฉบับที่ 4/2547 เรื่อง หลักเกณฑ์การพิจารณาออกใบอนุญาตและหนังสือรับรองการแจ้งตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 538
- คำแนะนำของคณะกรรมการสาธารณสุข เรื่อง แนวทางการใช้อำนาจตามมาตรา 45 แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 566

ส่วนที่ 3 แนวทางการปฏิบัติในการเข้าไปดำเนินการแทนผู้รับคำสั่งตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 **571**

บทที่ 8 ความเป็นมาและความจำเป็นในการเข้าไปดำเนินการแทนผู้รับคำสั่ง **572**

บทที่ 9 แนวทางการปฏิบัติในการเข้าไปดำเนินการแทนผู้รับคำสั่งตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 **574**

- ตัวอย่างแบบฟอร์มเอกสาร (ตัวอย่างที่ 1 ถึง 12) 583

หน้า

ส่วนที่ 4 การเปรียบเทียบคดีตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 **597**

บทที่ 10 เรื่องการเปรียบเทียบคดีตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 **598**

- คำแนะนำของคณะกรรมการสาธารณสุข ฉบับที่ 1/2544 เรื่อง การเปรียบเทียบปรับและการดำเนินคดี 600

ส่วนที่ 5 พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 **611**

Public Health Act, B.E. 2535 (A.D. 2007) **640**

รายชื่อผู้จัดทำ **673**

ส่วนที่ 1

แนวทางการยกร่างข้อกำหนดของท้องถิ่น ตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535

บทที่ 1

ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับกฎหมาย

วิชากฎหมายเป็นแขนงหนึ่งของสังคมศาสตร์ (Social Science) และไม่มีความเป็นเอกเทศ ต้องผสมผสานกับวิชาแขนงต่างๆ มากมาย เช่น รัฐศาสตร์ จิตวิทยา เศรษฐศาสตร์ ตลอดจนวิทยาศาสตร์ ด้านสิ่งแวดล้อม การแพทย์ และอื่นๆ ทั้งนี้เพราะ กฎหมายเป็นเครื่องมือและหลักปฏิบัติที่จะทำให้สังคมมนุษย์ดำเนินไปโดยมีระเบียบเรียบร้อยและปกติสุข การศึกษากฎหมายโดยโดดเดี่ยวไม่คำนึงถึงวิชาแขนงอื่นย่อมเป็นไปไม่ได้ โดยเฉพาะในสังคมที่พัฒนาแล้วเต็มไปด้วยเทคโนโลยีที่ทันสมัย ดังนั้นการศึกษากฎหมายจึงต้องศึกษาวิชาต่างๆ ด้วยจิตใจอันกว้างขวางและเพรียบพร้อมด้วยศีลธรรมรวมทั้งต้องเอาใจใส่และสนใจต่อ การบ้านการเมืองทั้งภายในและภายนอกประเทศในทุกด้าน

ลักษณะกฎหมาย

โดยที่กฎหมายแบ่งออกเป็น 2 ลักษณะ คือ

(1) กฎหมายตามเนื้อความ หมายถึง กฎหมายซึ่งบทบัญญัติมีลักษณะเป็นกฎหมายแท้ ได้แก่ ข้อบังคับของรัฐซึ่งกำหนดความประพฤติของมนุษย์ ถ้าฝ่าฝืนจะได้รับผลร้ายหรือถูกลงโทษ ซึ่งแยกองค์ประกอบของกฎหมายตามเนื้อความได้ดังนี้

1.1 ต้องเป็นข้อบังคับ คือ ต้องมีข้อความบงการให้กระทำหรือให้งดเว้นกระทำการอย่างใด อย่างหนึ่ง

1.2 ต้องเป็นข้อบังคับของรัฐ มิใช่ของบุคคลหรือกลุ่มองค์กรใด ๆ ซึ่ง “รัฐ” หมายถึง ราษฎรที่ถูกรวบรวมอยู่ในอาณาเขตอันหนึ่งภายใต้อำนาจอธิปไตยของตนเอง ฉะนั้นการจะเป็นรัฐได้ จะต้องมีส่วนประกอบ 3 ประการ คือ (1) ราษฎร (2) อาณาเขต และ (3) มีอำนาจอธิปไตยของตนเอง คือไม่ตกอยู่ใต้อำนาจอธิปไตยของรัฐอื่น

1.3 ข้อบังคับต้องเป็นการกำหนดความประพฤติ คือ เกี่ยวกับการเคลื่อนไหวของร่างกายหรือการงดเว้นเคลื่อนไหวร่างกายอย่างใดอย่างหนึ่ง ลำพังแต่ความรู้สึกนึกคิดในจิตใจอย่างเดียวกฎหมายย่อมไม่เข้าไปเกี่ยวข้องและอันนี้เองที่ทำให้กฎหมายแตกต่างกับข้อบังคับของศาสนาและศีลธรรม ซึ่งเป็นข้อบังคับที่กำหนดจิตใจด้วย ทั้งนี้มิได้หมายความว่า กฎหมายจะไม่คำนึงถึงจิตใจเสียเลย เพราะการกระทำเดียวกันแต่มีเจตนาในจิตใจแตกต่างกัน ก็อาจผิดกฎหมายโทษหนักเบาต่างกัน

1.4 ข้อบังคับที่กำหนดต้องเป็นพฤติกรรมของมนุษย์ เนื่องจากกฎหมายบัญญัติไว้เพื่อให้มนุษย์อยู่ร่วมกันด้วยความสงบสุข จึงใช้บังคับมนุษย์เท่านั้น ถ้าสัตว์กระทำให้มนุษย์ได้รับความเสียหาย กฎหมายย่อมไม่ลงโทษสัตว์ แต่อาจลงโทษมนุษย์ผู้เป็นเจ้าของสัตว์นั้นได้

1.5 ข้อบังคับนั้นถ้าฝ่าฝืนจะต้องได้รับผลร้ายหรือถูกลงโทษ ซึ่งเรียกว่าสภาพบังคับ (Sanction) ของกฎหมาย เช่น การลงโทษให้ชำระค่าเสียหายในการฝ่าฝืนกฎหมายทางแพ่ง หรือให้เสียค่าปรับ หรือจำคุกในการฝ่าฝืนกฎหมายทางอาญา เป็นต้น ซึ่งเป็นลักษณะประการหนึ่งที่ทำให้กฎหมายแตกต่าง จากศีลธรรมและศาสนา

นอกจากกฎหมายตามเนื้อความซึ่งเป็นบทบัญญัติที่เป็นกฎหมายแท้แล้ว ยังมีข้อบังคับหรือระเบียบปฏิบัติที่คล้ายคลึงกับกฎหมาย แต่มิใช่กฎหมายตามเนื้อความแต่อย่างใด กล่าวคือ

ศาสนา คือ กฎ ข้อบังคับที่ศาสนาต่างๆ ได้กำหนดไว้เพื่อให้มนุษย์ประพฤติคุณงามความดีจึงเหมือนกับกฎหมายในแง่ที่ต่างก็เป็นข้อกำหนดเรื่องความประพฤติของมนุษย์ แต่ต่างกันตรงที่ศาสนาเป็นข้อกำหนดที่ลงลึกถึงความคิด จิตใจ และไม่มีสภาพบังคับที่ชัดเจน หรือเอาจริงเอาจังเหมือนกฎหมาย

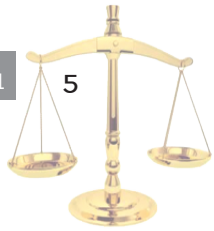
ศีลธรรม คือ ความรู้สึกนึกคิดของมนุษย์ว่าการกระทำอย่างไรเป็นการกระทำที่ชอบ การกระทำอย่างไรเป็นการกระทำที่ผิด คล้ายคลึงกับกฎหมาย คือ ทั้งศีลธรรมและกฎหมายต่างก็กำหนดข้อบังคับแห่งความประพฤติด้วยกัน ที่แตกต่างกัน คือ กฎหมายเป็นข้อบังคับของรัฐ แต่ศีลธรรมเกิดจากความรู้สึกภายในของมนุษย์ กฎหมายเป็นข้อบังคับที่กำหนดความประพฤติภายนอกของมนุษย์ ซึ่งแสดงออกในรูปของการกระทำ เพียงแต่คิดในใจ กฎหมายยังไม่เกี่ยวข้องด้วย แต่ศีลธรรมนั้นเพียงแต่คิดไม่ชอบ ก็ผิดศีลธรรมแล้ว ทั้งนี้เพราะศีลธรรมมีจุดหมายที่สูงกว่ากฎหมาย คือ ต้องการให้มนุษย์พร้อมบริบูรณ์ไปด้วยความดีทั้งในทางร่างกายและจิตใจ แต่กฎหมายเพียงดำรงไว้ซึ่งความเป็นระเบียบเรียบร้อยของสังคมและถ้าฝ่าฝืนจะต้องได้รับผลร้ายหรือถูกลงโทษโดยรัฐเป็นผู้กำหนดสภาพบังคับ แต่ศีลธรรมนั้นมนุษย์จะปฏิบัติหรือไม่ อยู่ที่ความรู้สึกนึกคิดเป็นคน ๆ ไป ถ้าฝ่าฝืนย่อมมีผลกระทบทางจิตใจของผู้ฝ่าฝืนเองมากบ้างน้อยบ้าง แล้วแต่ความรู้สึกในศีลธรรมของแต่ละคน

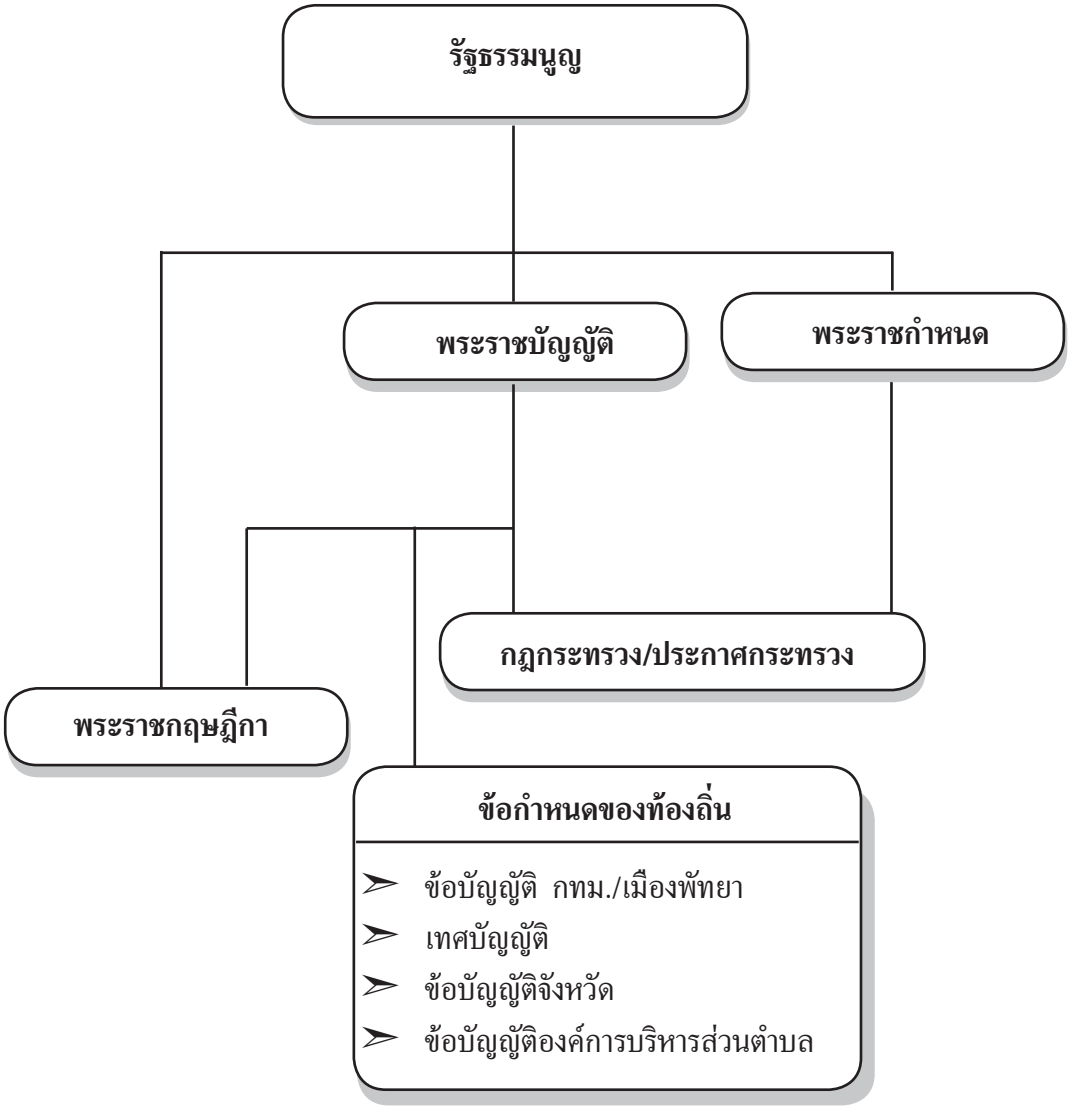
จารีตประเพณี คือ สิ่งที่มนุษย์ปฏิบัติต่อเนื่องกันมา จารีตประเพณีมุ่งถึงสิ่งภายนอกของมนุษย์เท่านั้น เช่น การแต่งตัว วิธีการพูด วิธีติดต่อกับบุคคลอื่น รวมถึงวัฒนธรรมด้วย จารีตประเพณีย่อมเป็นของเฉพาะตัวเพราะเกี่ยวกับว่าเป็นบุคคลชั้นใดชั้นหนึ่งอยู่ในสังคมใดสังคมหนึ่ง ประกอบอาชีพใดอาชีพหนึ่ง ฯลฯ และอาจแตกต่างกันตามกาลเทศะ จารีตประเพณีมีความประสงค์จะให้มนุษย์มีการติดต่อสัมพันธ์กันสะดวกและประณีตยิ่งขึ้นข้อแตกต่างระหว่างจารีตประเพณี

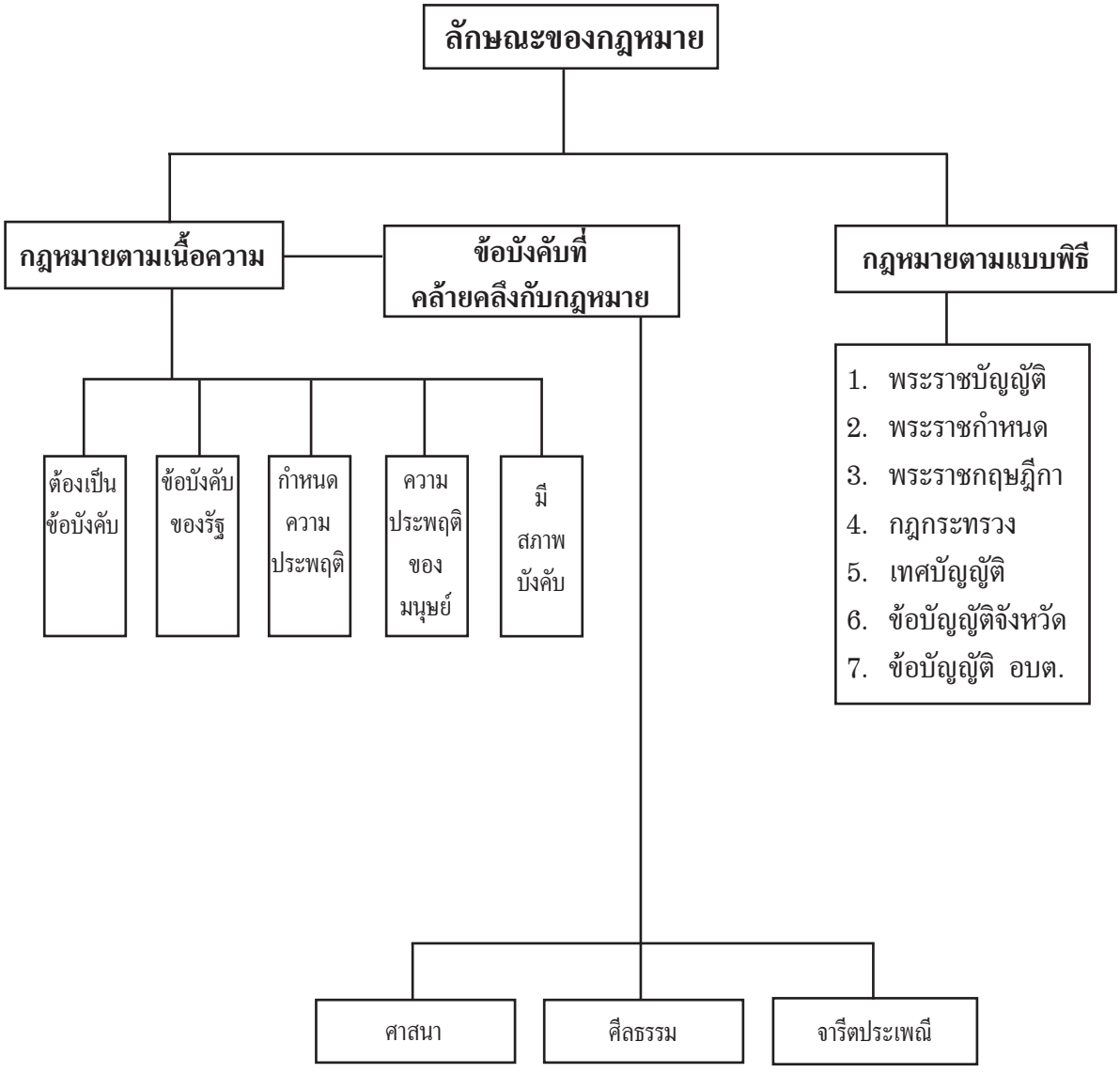
กับกฎหมาย โดยสรุปก็คือ จารีตประเพณีเป็นข้อบังคับของสังคม ของราษฎรชั้นใดชั้นหนึ่ง หรือของบุคคลในอาชีพใดอาชีพหนึ่ง แต่กฎหมายเป็นข้อบังคับของรัฐ และจารีตประเพณีปกคลุมการดำรงชีวิตทั้งมวลของมนุษย์ ส่วนกฎหมายควบคุมความประพฤติของมนุษย์เพียงบางประการ นอกจากนี้สภาพบังคับก็แตกต่างกัน ถ้าทำผิดจารีตประเพณีจะได้รับการติเตียนจากสังคมเท่านั้น

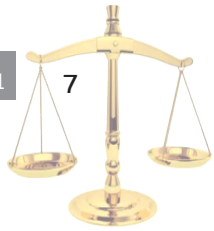
(2) กฎหมายตามแบบพิธี หมายถึง กฎหมายที่ออกมาโดยวิธีบัญญัติกฎหมาย ทั้งนี้ไม่ต้องคำนึงว่ากฎหมายนั้นเข้าลักษณะเป็นกฎหมายตามเนื้อความหรือไม่ เช่น พระราชบัญญัติงบประมาณประจำปีแม้ว่าจะเป็น “พระราชบัญญัติ” แต่ก็ไม่มีลักษณะเป็นกฎหมายตามเนื้อความแต่ประการใด เพราะไม่ใช่กฎข้อบังคับ กำหนดความประพฤติของบุคคล ซึ่งผู้ใดฝ่าฝืนจะได้รับผลร้ายหรือถูกลงโทษ กฎหมายตามแบบพิธี แบ่งออกเป็น 7 ประเภท คือ

2.1 พระราชบัญญัติ
2.2 พระราชกำหนด
2.3 พระราชกฤษฎีกา
2.4 กฎกระทรวง
2.5 เทศบัญญัติ
2.6 ข้อบัญญัติจังหวัด
2.7 ข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบล

รัฐธรรมนูญ
พระราชบัญญัติ
พระราชกำหนด
กฎกระทรวง/ประกาศกระทรวง
พระราชกฤษฎีกา
ข้อกำหนดของท้องถิ่น
ข้อบัญญัติ กทม./เมืองพัทยา
เทศบัญญัติ
ข้อบัญญัติจังหวัด
ข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบล

ลักษณะของกฎหมาย
กฎหมายตามเนื้อความ
ข้อบังคับที่คล้ายคลึงกับกฎหมาย
กฎหมายตามแบบพิธี
ต้องเป็นข้อบังคับ
ข้อบังคับของรัฐ
กำหนดความประพฤติ
ความประพฤติของมนุษย์
มีสภาพบังคับ
1. พระราชบัญญัติ
2. พระราชกำหนด
3. พระราชกฤษฎีกา
4. กฎกระทรวง
5. เทศบัญญัติ
6. ข้อบัญญัติจังหวัด
7. ข้อบัญญัติ อบต.
ศาสนา
ศีลธรรม
จารีตประเพณี

ที่มาของกฎหมาย

ที่มาของกฎหมาย หมายถึง “กฎหมาย” ที่ศาลจะนำไปใช้ปรับแก่คดีที่เกิดขึ้น ที่มาของกฎหมาย ตามนัยดังกล่าว จึงแบ่งออกเป็น 2 ประการ คือ กฎหมายลายลักษณ์อักษร และกฎหมายจารีตประเพณี

(1) กฎหมายลายลักษณ์อักษร กฎหมายที่รัฐได้ตราขึ้นไว้เป็นข้อบังคับกำหนดความประพฤติของบุคคลและประกาศให้ราษฎรทราบ สำหรับประเทศไทย โดยปกติกฎหมายได้ประกาศให้ราษฎรทราบใน “ราชกิจจานุเบกษา” กฎหมายลายลักษณ์อักษรแยกออกเป็น 3 ประเภท คือ

1.1 กฎหมายอันแท้จริง ได้แก่ กฎหมายซึ่งตราขึ้นตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ ได้แก่ พระราชบัญญัติ และพระราชกำหนด ถ้าตราขึ้นโดยมีข้อความขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ บทบัญญัตินั้น เป็นอันใช้บังคับไม่ได้

1.2 ข้อบังคับซึ่งฝ่ายบริหารเป็นผู้ออก โดยอาศัยอำนาจแห่งกฎหมาย ได้แก่ พระราชกฤษฎีกา กฎกระทรวง และคำสั่งหรือข้อบังคับที่ออกตามกฎอัยการศึกซึ่งบัญญัติได้เฉพาะในขอบเขตแห่งพระราชบัญญัติหรือพระราชกำหนด หรือกฎอัยการศึก แล้วแต่กรณี

1.3 ข้อบังคับที่องค์การปกครองตนเองเป็นผู้ออกโดยอาศัยอำนาจแห่งกฎหมายนั้น ได้แก่ เทศบัญญัติ ข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร ข้อบัญญัติเมืองพัทยา ข้อบัญญัติจังหวัด และข้อบัญญัติองค์กรบริหารส่วนตำบล ซึ่งเป็นกฎหมายที่ใช้บังคับเฉพาะท้องถิ่นที่ยกฐานะให้เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และจะออกเกินกว่าที่กฎหมายให้อำนาจไว้ไม่ได้

พระราชบัญญัติ คือ กฎหมาย ซึ่งพระมหากษัตริย์ทรงตราขึ้น โดยคำแนะนำและยินยอมของรัฐสภา (รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 มาตรา 92 มาตรา 93 และมาตรา 94)

พระราชกำหนด คือ กฎหมายที่พระมหากษัตริย์ทรงตราตามคำแนะนำของคณะรัฐมนตรี (รัฐธรรมนูญ ฯ พ.ศ. 2540 มาตรา 218 มาตรา 219 และมาตรา 220) แบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ (1) พระราชกำหนดทั่วๆ ไป ซึ่งมีเงื่อนไขว่า ต้องเป็นกรณีฉุกเฉิน จำเป็นรีบด่วนเพื่อรักษาความปลอดภัย ของประเทศ หรือ ความปลอดภัยสาธารณะ หรือความมั่นคงทางเศรษฐกิจ หรือป้องปัดภัยพิบัติสาธารณะ และไม่อาจเรียกประชุม รัฐสภาได้ทันท่วงที (2) พระราชกำหนดเกี่ยวกับภาษีอากรหรือเงินตรา ซึ่งมีเงื่อนไขว่า อยู่ในระหว่างสมัยประชุม แต่มีความจำเป็นต้องได้รับพิจารณาโดยด่วนและลับ เพื่อรักษาผลประโยชน์ของแผ่นดิน

พระราชกฤษฎีกา คือ กฎหมายที่พระมหากษัตริย์ทรงตราขึ้น โดยคำแนะนำของคณะรัฐมนตรี ออกตามรัฐธรรมนูญ พระราชบัญญัติ หรือ พระราชกำหนด ที่มีบทบัญญัติมอบให้ฝ่ายบริหาร คือ คณะรัฐมนตรี ถวายคำแนะนำพระมหากษัตริย์ ให้ทรงตราพระราชกฤษฎีการกำหนดรายละเอียด เพื่อดำเนินการให้เป็นไปตามรัฐธรรมนูญ พระราชบัญญัติหรือพระราชกำหนดนั้น ๆ แล้วแต่กรณี (รัฐธรรมนูญฯ พ.ศ. 2540 มาตรา 221)

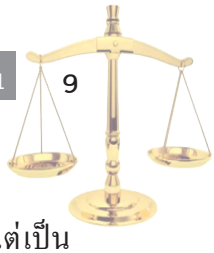
กฎกระทรวง คือ กฎหมายซึ่งรัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัติหรือพระราชกำหนดได้ออก เพื่อดำเนินการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติหรือพระราชกำหนดนั้นๆ

ประกาศกระทรวง คือ กฎหมายซึ่งรัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัติหรือพระราชกำหนด ได้ออกเพื่อดำเนินให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติหรือพระราชกำหนดนั้นๆ โดยมีขั้นตอนการพิจารณาแตกต่างจากกฎกระทรวง

เทศบัญญัติ คือ กฎหมายซึ่งเทศบาลออกใช้ในเขตเทศบาลหมายรวมถึง ข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครและข้อบัญญัติเมืองพัทยาด้วย

ข้อบัญญัติจังหวัด คือ กฎหมายซึ่งองค์การบริหารส่วนจังหวัด ออกใช้ในเขตจังหวัดนอกเขตเทศบาล และเขตองค์การบริหารส่วนตำบล

ข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบล คือ กฎหมายซึ่งองค์การบริหารส่วนตำบลออกใช้ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล

(2) กฎหมายจารีตประเพณี เป็นกฎหมายที่มิได้เป็นลายลักษณ์อักษร แต่เป็นกฎหมายที่ราษฎรรู้สึกกันทั่วไปว่าเป็นกฎหมายและรัฐได้ใช้บังคับเช่นว่านี้เสมือนกฎหมายในรูปลักษณ์เดียวกันตลอดมาและไม่มีกฎหมายลายลักษณ์อักษรที่บัญญัติภายหลัง บัญญัติแย้งหรือขัดกับกฎหมายจารีตประเพณีเช่นว่านั้น

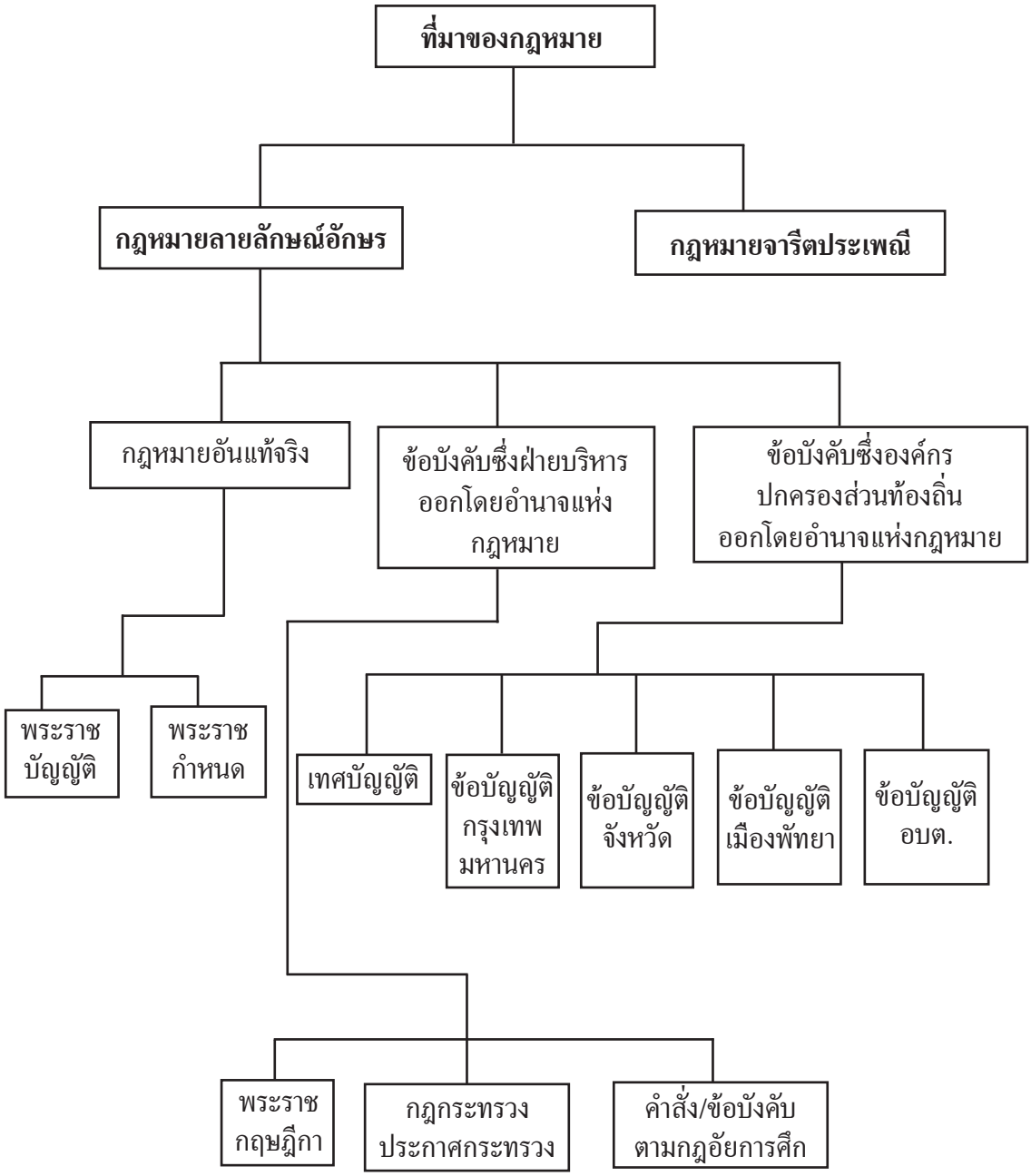
ยกตัวอย่างเช่น การชกมวยบนเวทีราชดำเนินถ้านักมวยชกมวยภายใต้กติกาการชกมวย แม้จะทำให้คู่ต่อสู้บาดเจ็บหรือถึงแก่ความตาย ก็ไม่มีใครรู้สึกว่านักมวยมีความผิดฐานทำร้ายร่างกาย หรือฐานฆ่าคนตาย นอกจากนี้กรณีที่แพทย์ตัดแขนตัดขาคนไข้ โดยความยินยอมของคนไข้ย่อมไม่มีความรู้สึกว่าแพทย์ทำผิดฐานทำร้ายร่างกายจนรับอันตรายสาหัส ทั้งที่มิได้มีกฎหมายใดอนุญาตให้นักมวยหรือแพทย์ทำได้ จึงอธิบายได้ว่าการที่กระทำเช่นนี้ไม่เป็นความผิดอาญา เพราะกฎหมายจารีตประเพณีอนุญาตให้ทำได้

ขั้นตอนการบัญญัติหรือออกกฎหมายแต่ละประเภทเป็น ดังนี้

ขั้นตอนการบัญญัติ / ประเภท	ผู้เสนอ	ผู้พิจารณา	ผู้ตรา	ผู้อนุมัติ	วิธีการประกาศใช้
1. พระราชบัญญัติ	- คณะรัฐมนตรี - สมาชิกสภาผู้แทน (ร่างที่เกี่ยวกับการเงินต้องได้รับคำรับรองจากนายกรัฐมนตรี)	- รัฐสภา (สภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา)	- พระมหากษัตริย์	-	- ประกาศในราชกิจจา-นุเบกษา
2. พระราชกำหนด	- รัฐมนตรีผู้จะรักษาการ	- คณะรัฐมนตรี	- พระมหากษัตริย์	- เมื่อเปิดสภาต้องขออนุมัติต่อรัฐสภาโดยไม่ชักช้า (ม.218) - กรณีที่เกี่ยวกับภาษีอากรต้องเสนอต่อรัฐสภาภายใน 30 วัน หลังประกาศ (ม.220)	- ประกาศในราชกิจจา-นุเบกษา
3. พระราชกฤษฎีกา	- รัฐมนตรีที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องหรือที่รักษาการฯ	- คณะรัฐมนตรี	- พระมหากษัตริย์	-	- ประกาศในราชกิจจา-นุเบกษา
4. กฎกระทรวง	- รัฐมนตรีที่รักษาการฯ	- คณะรัฐมนตรี	- รัฐมนตรีที่รักษาการฯ	-	- ประกาศในราชกิจจา-นุเบกษา
5. ประกาศกระทรวง	- รัฐมนตรีที่รักษาการฯ	- รัฐมนตรีที่รักษาการฯ	- รัฐมนตรีที่รักษาการฯ	-	- ประกาศในราชกิจจา-นุเบกษา
6. เทศบัญญัติ	- คณะเทศบาล - สมาชิกสภาเทศบาล	สภาเทศบาล	นายกเทศมนตรี	- ผู้ว่าราชการจังหวัด - รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย	- ประกาศ 7 วัน - ฉุกเฉินได้ทันที

ขั้นตอนการบัญญัติ / ประเภท	ผู้เสนอ	ผู้พิจารณา	ผู้ตรา	ผู้อนุมัติ	วิธีการประกาศใช้
7. ข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร	- ผู้ว่า กทม. - สมาชิกสภา กทม.	สภากรุงเทพมหานคร	- ผู้ว่า กทม. - ประธานสภา กทม.	ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร	- ประกาศในราชกิจจานุเบกษา - ประกาศ 15 วัน - ฉุกเฉินได้วันถัดจากวันประกาศ
8. ข้อบัญญัติจังหวัด	- นายก อบจ. - สมาชิกสภา อบจ.	สภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด	นายก อบจ.	- ผู้ว่าราชการจังหวัด	
9. ข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบล	- นายก อบต. - สมาชิกสภา อบต.	สภาองค์การบริหารส่วนตำบล	นายก อบต.	นายอำเภอให้ความเห็นชอบ	- ประกาศในราชกิจจานุเบกษา

ที่มาของกฎหมาย
กฎหมายลายลักษณ์อักษร
กฎหมายจารีตประเพณี
กฎหมายอันแท้จริง
ข้อบังคับซึ่งฝ่ายบริหารออกโดยอำนาจแห่งกฎหมาย
ข้อบังคับซึ่งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นออกโดยอำนาจแห่งกฎหมาย
พระราชบัญญัติ
พระราชกำหนด
เทศบัญญัติ
ข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร
ข้อบัญญัติจังหวัด
ข้อบัญญัติเมืองพัทยา
ข้อบัญญัติอบต.
พระราชกฤษฎีกา
กฎกระทรวงประกาศกระทรวง
คำสั่ง/ข้อบังคับตามกฎอัยการศึก

บทที่ 2

หลักกฎหมาย และแนวความคิดพื้นฐานในการตราข้อกำหนดของท้องถิ่น

(1) การปกครองส่วนท้องถิ่น

ภายใต้บทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2550 มาตรา 281 บัญญัติว่า

“ภายใต้บังคับมาตรา 1 รัฐจะต้องให้ความเป็นอิสระแก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามหลักแห่งการปกครองตนเองตามเจตนารมณ์ของประชาชนในท้องถิ่น และส่งเสริมให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นหน่วยงานหลักในการจัดทำบริการสาธารณะและมีส่วนร่วมในการตัดสินใจแก้ไขปัญหาในพื้นที่

ท้องถิ่นใดมีลักษณะที่จะปกครองตนเองได้ ย่อมมีสิทธิจัดตั้งเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายบัญญัติ”

มาตรา 284 “องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องมีสภาท้องถิ่นและคณะผู้บริหารท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น”

แนวความคิดพื้นฐานของการปกครองส่วนท้องถิ่น

1. เป็นระบบการกระจายอำนาจ จาก “ส่วนกลาง” สู่ส่วนท้องถิ่น
2. เพื่อให้บริการสาธารณะ **ทั่วถึง ตรง** กับความต้องการของประชาชนและเหมาะสม
3. เพื่อให้ประชาชน มีส่วนร่วม และ เรียนรู้ ระบอบประชาธิปไตย
4. “ส่วนกลาง” ต้อง “ไม่มี” อำนาจเหนือส่วนท้องถิ่น
5. “ส่วนท้องถิ่น” ต้อง “มีอิสระ” ในการตัดสินใจ/พัฒนาตนเองได้

หลักการของพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535

1. คุ้มครองประชาชน ด้านสุขลักษณะและการอนามัยสิ่งแวดล้อม
2. กระจายอำนาจ สู่ส่วนท้องถิ่น ออกข้อกำหนดของท้องถิ่นและบังคับใช้
3. ให้อำนาจเจ้าพนักงานสาธารณสุขตรวจตราแนะนำ เป็นที่ปรึกษาด้านวิชาการแก่เจ้าพนักงานท้องถิ่น

4. ให้มีคณะกรรมการสาธารณสุข กำกับ ดูแล ให้การสนับสนุน
5. ให้สิทธิแก่ประชาชนยื่นอุทธรณ์ได้

ดังนั้น การปกครองส่วนท้องถิ่น จึงเป็นกระบวนการของการกระจายอำนาจของรัฐจากส่วนกลางไปสู่ประชาชนในส่วนท้องถิ่น เพื่อให้ประชาชนในส่วนท้องถิ่นนั้นได้มีส่วนร่วมในการบริหารจัดการเพื่อการพัฒนาเศรษฐกิจท้องถิ่นและระบบสาธารณูปโภคและสาธารณูปการ ตลอดทั้งโครงสร้างพื้นฐานสารสนเทศในท้องถิ่น ตามเจตนารมณ์ของประชาชนแห่งท้องถิ่นนั้น

"ราชการส่วนท้องถิ่น" หรือ "องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น" จึงเป็นหน่วยการปกครองตนเองของ ประชาชน ที่กฎหมายได้จัดตั้งขึ้น เพื่อรองรับการกระจายอำนาจของรัฐส่วนกลาง ตามระบบการปกครองในระบอบประชาธิปไตย กล่าวคือ ท้องถิ่นใดที่มีคุณสมบัติหรือมีศักยภาพตามที่กฎหมายกำหนด (เช่น มีจำนวนประชากรและรายได้ตามเกณฑ์ที่กำหนด เป็นต้น) ก็สามารถจัดตั้งเป็นราชการส่วนท้องถิ่น ซึ่งจะมีอำนาจในการบริหารจัดการปกครองตนเองของประชาชน โดยอยู่ภายใต้การกำกับดูแลและสนับสนุนของรัฐบาลส่วนกลาง และส่วนภูมิภาคเท่าที่จำเป็น

ภายใต้อำนาจบริหารของราชการส่วนท้องถิ่นที่มีอำนาจในการปกครองตนเอง ราชการส่วนท้องถิ่น จึงมีอำนาจในการตราข้อบัญญัติ กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ มาบังคับใช้ในเขตพื้นที่รับผิดชอบของตนเองได้ภายใต้ ขอบเขตของกฎหมายที่ให้อำนาจไว้ ซึ่งกฎ ระเบียบ ข้อบังคับนั้นเรียกว่า "ข้อกำหนดของท้องถิ่น"

(2) ความหมายและความสำคัญของข้อกำหนดของท้องถิ่น

"ข้อกำหนดของท้องถิ่น" หมายถึง ข้อบังคับหรือกฎหมายที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือราชการส่วนท้องถิ่นเป็นผู้ตราขึ้น โดยอาศัยอำนาจแห่งกฎหมายที่มีลำดับชั้นที่สูงกว่า เช่น พระราชบัญญัติ พระราชกำหนด กฎกระทรวง ประกาศกระทรวง แล้วแต่กรณี ทั้งนี้ ต้องตราขึ้นตามกระบวนการที่กฎหมายกำหนดไว้ด้วย กล่าวคือ ต้องตราโดยสภาท้องถิ่น ซึ่งเป็นองค์กรที่มาจากการเลือกตั้งของประชาชน จึงเป็นองค์กรที่จะสะท้อนความต้องการของประชาชนในการตรากฎหมายของท้องถิ่นนั้น

คำว่า **"ข้อกำหนดของท้องถิ่น"** เป็นคำทั่วๆ ไปที่ใช้เรียกกฎหมายที่ออกโดยราชการส่วนท้องถิ่นต่าง ๆ ตามอำนาจหน้าที่ที่กฎหมายของรัฐให้ไว้ ซึ่งถ้าเป็นคำที่ใช้เฉพาะ จะเรียกแตกต่างกันไปตามที่กฎหมายซึ่งจัดตั้งราชการส่วนท้องถิ่นนั้นๆ บัญญัติไว้ ดังนี้

"เทศบัญญัติ"	สำหรับเขตเทศบาล
"ข้อบัญญัติจังหวัด"	สำหรับเขตองค์การบริหารส่วนจังหวัด

“ข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบล”	สำหรับเขตองค์การบริหารส่วนตำบล
“ข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร”	สำหรับเขตกรุงเทพมหานคร
“ข้อบัญญัติเมืองพัทยา”	สำหรับเขตเมืองพัทยา
“ข้อกำหนดของท้องถิ่นชื่ออื่นๆ ”	สำหรับเขตองค์การปกครองท้องถิ่นอื่นที่กฎหมายกำหนดให้เป็นราชการส่วนท้องถิ่น

โดยทั่วไปกฎหมายมักจะบัญญัติให้ราชการส่วนท้องถิ่นออกข้อกำหนดของท้องถิ่นเกี่ยวกับรายละเอียดในทางปฏิบัติมากขึ้น และเมื่อข้อกำหนดของท้องถิ่นได้ผ่านขั้นตอนการประกาศใช้ตามที่กฎหมายกำหนดไว้แล้วก็จะมีผลบังคับใช้ในเขตราชการส่วนท้องถิ่นนั้นๆ ซึ่งบุคคลใดก็ตามในเขตท้องถิ่นนั้น ที่ฝ่าฝืน ข้อกำหนดของท้องถิ่นจะมีความผิดและอาจได้รับโทษตามที่กฎหมายกำหนดไว้ ทั้งนี้เพราะข้อกำหนดของท้องถิ่น เป็นกฎ กติกา ของท้องถิ่น ซึ่งประชาชนในเขตท้องถิ่นนั้นๆ ต้องปฏิบัติตาม และหากว่าราชการส่วนท้องถิ่นไม่ตราข้อกำหนดของท้องถิ่นมาบังคับใช้ บทบัญญัติแม่บทที่ให้อำนาจแก่ราชการส่วนท้องถิ่น ในส่วนนั้นก็จะไม่มีผลบังคับตามหลักกฎหมายที่ว่า “ไม่มีกฎหมาย ไม่มีความผิด และไม่มีโทษ”

ดังนั้น ราชการส่วนท้องถิ่นที่กฎหมายมีบทบัญญัติให้อำนาจในการตราข้อกำหนดของท้องถิ่น ในเรื่องใด จึงจำเป็นต้องตราข้อกำหนดของท้องถิ่นในเรื่องนั้นตามที่กฎหมายได้ให้อำนาจไว้ เพื่อให้กฎหมายแม่บท ได้มีผลบังคับสมดังเจตนารมณ์ที่รัฐสภาได้กระจายอำนาจให้แก่ราชการส่วนท้องถิ่น เพื่อประโยชน์ในการคุ้มครองประชาชนในเขตท้องถิ่นนั้น ตามสภาพปัญหาที่สอดคล้องกับลักษณะเฉพาะของแต่ละท้องถิ่น

(3) หลักกฎหมายในการตราข้อกำหนดของท้องถิ่น

โดยที่ “ข้อกำหนดของท้องถิ่น” หมายถึง กฎหมาย

ในการตรากฎหมายใดๆ จำเป็นต้องมีบทบัญญัติแห่งกฎหมายได้บัญญัติให้อำนาจไว้ กล่าวคือ การที่รัฐสภาจะมีอำนาจตราพระราชบัญญัติ หรือการที่รัฐบาลจะมีอำนาจตราพระราชกำหนด พระราชกฤษฎีกา พระบรมราชโองการและอื่นๆ ได้นั้น ล้วนแล้วแต่ต้องมีบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยให้ อำนาจไว้ เช่น

บทบัญญัติมาตรา 90 “ร่างพระราชบัญญัติหรือร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญจะตราขึ้น เป็นกฎหมายได้ก็แต่โดยได้รับคำแนะนำหรือยินยอมของรัฐสภา” และมาตรา 184 “ในกรณีเพื่อประโยชน์ในอันที่จะรักษาความปลอดภัยของประเทศ ความปลอดภัยสาธารณะ ความมั่นคงในทางเศรษฐกิจของประเทศ หรือป้องปัดภัยพิบัติสาธารณะ พระมหากษัตริย์จะทรง

ตราพระราชกำหนดให้ใช้บังคับดังเช่นพระราชบัญญัติก็ได้ การตราพระราชกำหนดตามวรรคหนึ่งให้กระทำได้เฉพาะเมื่อคณะรัฐมนตรีเห็นว่าเป็นกรณีฉุกเฉิน ที่มีความจำเป็นรีบด่วนอันมิอาจจะหลีกเลี่ยงได้ ในการประชุมรัฐสภาคราวต่อไปให้คณะรัฐมนตรีเสนอพระราชกำหนดนั้นต่อรัฐสภาเพื่อพิจารณาโดยไม่ชักช้า..."

ดังนั้น การตราข้อกำหนดของท้องถิ่นก็เช่นเดียวกัน ราชการส่วนท้องถิ่นต้องยึดหลักการแห่งกฎหมาย 4 ประการ ดังนี้

3.1) ต้องมีบทบัญญัติแห่งกฎหมายให้อำนาจไว้อย่างชัดเจน หมายความว่า ต้องมีบทกฎหมายที่มี ลำดับที่สูงกว่ากฎหมายระดับท้องถิ่นบัญญัติให้อำนาจไว้ ไม่ว่าจะเป็นพระราชบัญญัติที่จัดตั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น หรือพระราชบัญญัติอื่นๆ ที่ให้อำนาจแก่ราชการส่วนท้องถิ่นออกข้อกำหนดของท้องถิ่น หรือเป็นกฎกระทรวงที่ให้อำนาจแก่ราชการส่วนท้องถิ่นออกข้อกำหนดของท้องถิ่น เช่น พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 มาตรา 35 บัญญัติว่า "เพื่อประโยชน์ในการควบคุมกำกับกิจการตลาดให้ราชการส่วนท้องถิ่นมีอำนาจออกข้อกำหนดของท้องถิ่นดังต่อไปนี้..." เป็นต้น

3.2) ต้องตราข้อกำหนดของท้องถิ่นตามกรอบแห่งบทบัญญัติของกฎหมายที่ให้อำนาจนั้น หมายความว่า จะออกข้อกำหนดของท้องถิ่นเกินกว่าที่บทบัญญัติแม่บทให้อำนาจไว้มิได้ เช่น กฎหมายกำหนดให้ออกข้อกำหนดของท้องถิ่น ว่าด้วย อัตราค่าธรรมเนียมต้องไม่เกินกว่ากฎกระทรวงท้องถิ่นจะตราข้อกำหนด อัตราค่าธรรมเนียมโดยไม่รอให้กฎกระทรวงออกก่อนไม่ได้ และจะกำหนดอัตราที่เกินกว่าอัตราในกฎกระทรวง ก็ไม่ได้ หากกระทำลงไปข้อกำหนดของท้องถิ่นฉบับนั้น ก็ไม่มีผลบังคับใช้ เป็นต้น

3.3) ต้องตราข้อกำหนดของท้องถิ่นตามขั้นตอนและกระบวนการตามที่กฎหมายกำหนด หมายความว่า จะดำเนินการตราข้อกำหนดของท้องถิ่นโดยลัดขั้นตอน หรือละเลยต่อกระบวนการที่กฎหมายกำหนดไว้ มิได้ เช่น การตราข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบล ต้องผ่านความเห็นชอบของสภาองค์การบริหารส่วนตำบลและนายอำเภอ จะไม่ผ่านนายอำเภอ แล้วประกาศใช้ข้อกำหนดของท้องถิ่นนั้น ก็จะไม่มีผลบังคับใช้ เป็นต้น

3.4) ต้องยึดหลักการที่ว่า "ไม่มีกฎหมาย ไม่มีโทษ ไม่มีความผิด" หมายความว่า กรณีที่กฎหมายให้อำนาจแก่ราชการส่วนท้องถิ่นออกข้อกำหนดของท้องถิ่นในเรื่องใด หากราชการส่วนท้องถิ่นนั้น ยังไม่ตราข้อกำหนดของท้องถิ่นในเรื่องนั้นๆ ในเขตราชการส่วนท้องถิ่นนั้น ย่อมไม่มีบทบัญญัติที่จะบังคับในเรื่องนั้นในเขตท้องถิ่นนั้น หมายความว่า ประชาชนย่อมไม่มีความผิด

อันเนื่องมาจากการกระทำในเรื่องนั้นๆ กล่าวคือ กรณีที่ประชาชนทิ้งสิ่งปฏิกูลมูลฝอยในที่หรือทางสาธารณะ ก็จะไม่มีความผิด หากท้องถิ่นนั้นไม่มีข้อกำหนดของท้องถิ่นที่ออกตามมาตรา 20(1) ว่าด้วย การห้ามมิให้มีการทิ้งสิ่งปฏิกูลมูลฝอยในที่หรือทางสาธารณะ เป็นต้น

(4) ขั้นตอนการตราข้อกำหนดของท้องถิ่น

ขั้นตอนในการตราข้อกำหนดของท้องถิ่นตามกฎหมายอาจแบ่งออกเป็น 4 ขั้นตอน คือ

4.1) ขั้นตอนการเสนอร่าง

โดยที่ระบบของการบริหารจัดการของราชการส่วนท้องถิ่น จะมีคณะกรรมการบริหารเป็นส่วนที่บริหารจัดการให้ภารกิจของราชการส่วนท้องถิ่นบรรลุผลต่อประชาชนในท้องถิ่น กฎหมายจึงกำหนดให้คณะกรรมการบริหารท้องถิ่น มีอำนาจในการเสนอร่างข้อกำหนดของท้องถิ่นได้

ขณะเดียวกันสมาชิกสภาท้องถิ่นซึ่งเป็นผู้แทนของประชาชนมาจากการเลือกตั้งของประชาชน ซึ่งมีบทบาทในการรักษาผลประโยชน์ของประชาชน กฎหมายจึงกำหนดให้มีอำนาจในการเสนอร่างข้อกำหนดของท้องถิ่นนั้นได้

นอกจากนี้ ด้วยบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญใหม่ ยังได้บัญญัติให้ประชาชนมีสิทธิที่จะเสนอ “ร่างข้อกำหนดของท้องถิ่น” ได้ด้วย ตามบทบัญญัติมาตรา 287 “ราษฎรผู้มีสิทธิเลือกตั้งในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใด มีจำนวนไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีสิทธิเข้าชื่อร้องขอต่อประธานสภาท้องถิ่นเพื่อให้สภาท้องถิ่นพิจารณาออกข้อบัญญัติท้องถิ่นได้ คำร้องขอตามวรรคหนึ่ง ต้องจัดทำร่างข้อบัญญัติท้องถิ่นด้วย...” ซึ่งนับว่าเป็นนิมิตหมายใหม่แห่งการปกครองท้องถิ่น ที่ให้ประชาชนได้มีบทบาทและส่วนร่วมต่อการปกครองส่วนท้องถิ่นมากขึ้น

4.2) ขั้นตอนการพิจารณา

ในการพิจารณาร่างข้อกำหนดของท้องถิ่น กฎหมายได้กำหนดให้เป็นอำนาจของฝ่ายสภาท้องถิ่นที่จะพิจารณา เพราะโดยหลักการแล้ว “ประชาชนเท่านั้นที่จะมีอำนาจในการตรากฎหมาย เพื่อมาใช้บังคับประชาชนเอง” ทั้งนี้เพราะสมาชิกของสภาท้องถิ่นเป็นผู้แทนที่มาจากการเลือกตั้งของประชาชนในเขตพื้นที่นั้น สภาท้องถิ่นจึงเป็นองค์กรที่ชอบธรรม ที่จะมีอำนาจในการพิจารณาตราข้อกำหนดของท้องถิ่นในเขตท้องถิ่นนั้น ๆ

4.3) ขั้นตอนการลงนามตราข้อกำหนดของท้องถิ่น

ในการตรากฎหมายทุกระดับชั้นต้องมีผู้ที่มีอำนาจในการตรา เช่น พระราชบัญญัติเป็นกฎหมายที่ตราขึ้นโดยพระมหากษัตริย์ ซึ่งมีนายกรัฐมนตรีเป็นผู้รับสนองพระบรมราชโองการ เป็นต้น กฎหมายระดับท้องถิ่นก็เช่นกัน กฎหมายก็กำหนดให้หัวหน้าผู้บริหารท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น เป็นผู้ตรา โดยจะมีผู้มีอำนาจในการกำกับดูแลองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้นเป็นผู้อนุมัติ หรือให้ความเห็นชอบ เช่น รัฐมนตรี ว่าการกระทรวงมหาดไทย หรือผู้ว่าราชการจังหวัด หรือนายอำเภอ แล้วแต่กรณี

4.4) ขั้นตอนการประกาศใช้

เมื่อร่างข้อกำหนดของท้องถิ่นผ่านกระบวนการต่างๆ ตามที่กฎหมายกำหนดแล้ว ในการประกาศใช้ เพื่อให้มีผลใช้บังคับในเขตท้องถิ่นนั้น กฎหมายก็ได้กำหนดวิธีการไว้ เพื่อให้มีหลักประกันว่าได้ประกาศให้ประชาชนทราบเป็นการทั่วไปเรียบร้อยแล้ว เช่น การกำหนดให้ต้องประกาศในราชกิจจานุเบกษา หรือกำหนดให้ต้องติดประกาศโดยเปิดเผย ณ สำนักงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้นเป็นเวลาไม่น้อยกว่า 7 วัน หรือ 15 วัน หรือ 3 วัน แล้วแต่กรณี

ซึ่งข้อกำหนดของท้องถิ่นมีหลายๆ รูปแบบตามลักษณะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแต่ละรูปแบบ และมีขั้นตอนการบัญญัติหรือออกประกาศใช้แตกต่างกัน ดังตารางหน้า 20

อย่างไรก็ตาม เนื่องจากขณะนี้ได้มีพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารทางราชการ พ.ศ. 2540 ซึ่ง มีผลใช้บังคับแล้ว ตามบทบัญญัติมาตรา 7(4) “(4) กฎมติคณะรัฐมนตรี ข้อบังคับ คำสั่ง หนังสือเวียน ระเบียบ แบบแผนนโยบายและการตีความ ทั้งนี้เฉพาะที่จัดให้มีขึ้นโดยมีสภาพอย่างกฎ เพื่อให้มีผลเป็นการทั่วไปต่อเอกชนที่เกี่ยวข้อง” ต้องลงพิมพ์ในราชกิจจานุเบกษา หากไม่ลงพิมพ์ในราชกิจจานุเบกษา มาตรา 8 บัญญัติว่า “ข้อมูลที่ต้องลงพิมพ์ตามมาตรา 7(4) ถ้ายังไม่ได้ลงพิมพ์ในราชกิจจานุเบกษา จะนำมาใช้บังคับในทางที่ไม่เป็นคุณแก่ผู้ใดไม่ได้ เว้นแต่ผู้นั้นจะได้รู้ถึงข้อมูลข่าวสารนั้นตามความเป็นจริงมาก่อนแล้ว เป็นเวลาพอสมควร”

ในเรื่องนี้คณะกรรมการสาธารณสุขได้รับข้อหารือจากราชการส่วนท้องถิ่นเกี่ยวกับการตราข้อกำหนดของท้องถิ่นตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 ว่าจำเป็นต้องนำลงประกาศในราชกิจจานุเบกษาตามมาตรา 7(4) หรือไม่ คณะกรรมการสาธารณสุขพิจารณาเห็นว่ามาตรา 10 ได้บัญญัติยกเว้นมาตรา 7 สำหรับข้อกำหนดของท้องถิ่นได้แก่ ข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร ข้อบัญญัติเมืองพัทยา ข้อบัญญัติจังหวัด เทศบัญญัติและข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบล ซึ่งมีบทบัญญัติกำหนดวิธีการประกาศไว้แล้ว จึงไม่จำเป็นต้องลงพิมพ์ใน

ราชกิจจานุเบกษาอีก และโดยที่ราชการส่วนท้องถิ่นมีเป็นจำนวนมากหากต้องนำลงประกาศในราชกิจจานุเบกษา น่าจะเป็นปัญหาในการปฏิบัติ ประกอบกับข้อกำหนดของท้องถิ่นจะมีผลบังคับเฉพาะในเขตราชการส่วนท้องถิ่นนั้นเท่านั้น คณะกรรมการสาธารณสุขจึงมีความเห็นว่าข้อกำหนดของท้องถิ่นของราชการส่วนท้องถิ่นทุกประเภทซึ่งออกตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 ไม่ต้องลงประกาศในราชกิจจานุเบกษา แต่เพื่อให้เป็นบรรทัดฐานในการปฏิบัติที่ถูกต้องตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ คณะกรรมการสาธารณสุขจึงมอบหมายให้กรมอนามัยทำเรื่องหารือไปยังคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ซึ่งคณะกรรมการฯ ได้วินิจฉัยว่ามติความเห็นของคณะกรรมการสาธารณสุข ดังกล่าวสอดคล้องกับบทบัญญัติและเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 **จึงไม่ต้องลงประกาศในราชกิจจานุเบกษา** แต่ทั้งนี้ต้องขึ้นอยู่กับกฎหมายจัดตั้งของราชการส่วนท้องถิ่นนั้นด้วยว่าจะกำหนดขั้นตอนของวิธีการประกาศใช้ข้อกำหนดของท้องถิ่นไว้อย่างไร เช่น ข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครกำหนดให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ส่วนองค์การบริหารส่วนท้องถิ่น ในพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 มิได้กำหนดวิธีการประกาศใช้ไว้โดยเฉพาะ ดังนั้นข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบลจึงต้องปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 โดยต้องประกาศในราชกิจจานุเบกษาหรือวิธีการอื่นๆ ตามที่พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 กำหนด สำหรับราชการส่วนท้องถิ่นอื่นๆ จะมีวิธีการประกาศใช้แตกต่างกันดังตารางต่อไปนี้

ขั้นตอนการบัญญัติ / ประเภท	ผู้เสนอ	ผู้พิจารณา	ผู้ตรา	ผู้อนุมัติ	วิธีการประกาศใช้
1. เทศบัญญัติ	- นายกเทศมนตรี - สมาชิกสภาเทศบาล	- สภาเทศบาล	- นายกเทศมนตรี	- ผู้ว่าราชการจังหวัด - บางกรณีต้องให้ ร.ม.ว. มหาดไทยเห็นชอบ	- ประกาศไว้โดยเปิดเผยที่สำนักงานเทศบาลแล้ว 7 วัน เว้นแต่กรณีฉุกเฉินอาจบังคับใช้ได้ทันทีในวันที่ประกาศ
2. ข้อบัญญัติจังหวัด	- นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด - สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด	- สภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด	- นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด	- ผู้ว่าราชการจังหวัด	- ประกาศไว้ที่ทำการองค์การบริหารส่วนจังหวัดแล้ว 15 วัน เว้นแต่กรณีฉุกเฉินอาจบังคับใช้ได้ในวันถัดจากวันประกาศ
3. ข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร	- ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร - สมาชิกสภากรุงเทพมหานคร	- สภากรุงเทพมหานคร	- ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร - หรือประธานสภากรุงเทพมหานคร (ในกรณีที่ผู้ว่าฯ ไม่ดำเนินการ)	-	- ประกาศในราชกิจจานุเบกษา
4. ข้อบัญญัติเมืองพัทยา	- นายกเมืองพัทยา - สมาชิกสภาเมืองพัทยา	- สภาเมืองพัทยา	- นายกเมืองพัทยา	- ผู้ว่าราชการจังหวัดชลบุรี	- ประกาศไว้ที่ศาลาว่าการเมืองพัทยาแล้ว 3 วัน
5. ข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบล	- นายก อบต. - สมาชิกสภา อบต.	- สภา อบต.	- นายกอบต.	- นายอำเภอให้ความเห็นชอบ	- ประกาศในราชกิจจานุเบกษา

ดังนั้น การตราข้อกำหนดของท้องถิ่นใดจึงจำเป็นต้องดำเนินการตามขั้นตอนที่กล่าวไว้ในตารางข้างต้น หากไม่เป็นไปตามขั้นตอนดังกล่าว ข้อกำหนดของท้องถิ่นนั้น ก็จะเป็นอันเสียไป ไม่มีผลบังคับใช้ ราชการส่วนท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องจึงต้องให้ความสำคัญต่อเรื่องนี้ด้วย

(5) แนวความคิดพื้นฐานในการตราข้อกำหนดของท้องถิ่น

เนื่องจากข้อกำหนดของท้องถิ่น เป็นกฎหมายประเภทหนึ่ง จึงจำเป็นต้องพิจารณาถึงรากฐานของกฎหมายเสียก่อน เพื่อประโยชน์ในการทำความเข้าใจถึงแนวความคิดพื้นฐานของการตราข้อกำหนดของท้องถิ่น

กฎหมาย อาจพิเคราะห์ได้ 2 นัย ซึ่งนัยหนึ่งหมายถึง กฎกติกาที่ต้องการควบคุมพฤติกรรมของคนในสังคม เพื่อให้คนในสังคมอยู่ร่วมกันอย่างเป็นปกติสุข อีกนัยหนึ่งหมายถึงเครื่องมือหรือกระบวนการในการจัดการให้เป็นตามกฎกติกานั้นอย่างมีประสิทธิผล เพื่อให้คนในสังคมอยู่ร่วมกันเป็นปกติสุข เช่นกัน

ดังนั้น รากฐานของกฎหมาย จึงมาจากปัญหาข้อเท็จจริงของสังคมที่มีสาเหตุมาจากการกระทำใดๆ หรือการละเว้นการกระทำใดๆ ของคนบางคนในสังคม ซึ่งทำให้เกิดความเดือดร้อนหรือมีผลกระทบต่อสาธารณชนโดยส่วนร่วม และเน้นที่จะควบคุมพฤติกรรมของคนในสังคมซึ่งอาจทำให้เกิดความไม่สงบเรียบร้อยของสังคมโดยส่วนรวมนั่นเอง

เมื่อพิจารณาจากบทบัญญัติของพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 ซึ่งมีเจตนารมณ์ที่ต้องการคุ้มครองประชาชนด้านการสาธารณสุขสิ่งแวดล้อม ที่เน้นลักษณะของปัญหาด้านการสุขาภิบาลสิ่งแวดล้อม อันได้แก่ เรื่องการจัดการสิ่งปฏิกูลมูลฝอย สุขลักษณะของอาคาร การก่อเหตุเดือดร้อนรำคาญ การควบคุมการเลี้ยงหรือปล่อยสัตว์ การควบคุมกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ การควบคุมตลาด สถานที่จำหน่ายอาหาร และสถานที่สะสมอาหาร รวมทั้งการจำหน่ายสินค้าในที่หรือทางสาธารณะ

ซึ่งเป็นเรื่องที่พิจารณาเห็นว่า คนในสังคมจะต้องมีการจัดเก็บ รวบรวมและกำจัดสิ่งปฏิกูลมูลฝอยให้ถูกสุขลักษณะ เพื่อมิให้เป็นแหล่งเพาะพันธุ์หรือแพร่ระบาดของโรคติดต่อ และต้องการให้ผู้ประกอบกิจการต่างๆ ที่อาจก่อให้เกิดอันตรายต่อสุขภาพหรือเป็นเหตุเดือดร้อนรำคาญต่อประชาชนข้างเคียงหรือสาธารณชนโดยทั่วไป ได้มีการปฏิบัติที่ถูกต้อง จึงกำหนดกติกาเกี่ยวกับการควบคุมกำกับดูแลเรื่องดังกล่าว และกิจการนั้นๆ ในสังคม โดยตราเป็นพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 นี้ขึ้น

และโดยที่พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 ได้กำหนดให้ราชการส่วนท้องถิ่นมีอำนาจตราข้อกำหนดของท้องถิ่น ว่าด้วยสุขลักษณะของคนหรือผู้ประกอบกิจการที่พึงต้องปฏิบัติเพื่อมิให้เกิดสภาวะที่อาจเป็นอันตรายต่อสุขภาพของประชาชนหรือเป็นเหตุเดือดร้อนรำคาญ

ดังนั้น ราชการส่วนท้องถิ่น โดยเจ้าพนักงานท้องถิ่นและเจ้าพนักงานสาธารณสุข ซึ่งเป็นเจ้าพนักงาน ที่รับผิดชอบตามกฎหมายและมีบทบาทในการร่างข้อกำหนดของท้องถิ่น จึงจำเป็นต้องมีแนวความคิดพื้นฐาน ในการยกร่าง ดังนี้

องค์ประกอบทางความคิดที่จำเป็นเบื้องต้นสำหรับการยกร่าง คือ

(1) ต้องมีความชัดเจนต่อปัญหาข้อเท็จจริงของสังคม

กล่าวคือ ต้องรู้เสียก่อนว่า ในท้องถิ่นที่รับผิดชอบอยู่นั้น มีปัญหาเรื่อง การสาธารณสุข สิ่งแวดล้อมหรือการสุขาภิบาลสิ่งแวดล้อมอย่างไร? มีสาเหตุมาจากอะไร? จากพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ อะไร? หรือจากการประกอบกิจการใด? ที่ดำเนินการไม่ถูกต้องตามหลักวิชาการด้านสาธารณสุขสิ่งแวดล้อมเหล่านี้ คือ ข้อมูลพื้นฐานในการตราข้อกำหนดของท้องถิ่นเพื่อให้เกิดการบังคับใช้เพื่อแก้ไขปัญหานั้นๆ อย่างสอดคล้องกับสภาพปัญหาที่เป็นจริงของคนในสังคมนั้น

(2) ต้องมีความชัดเจนต่อเทคโนโลยีหรือวิชาการที่จะแก้ปัญหาเรื่องนั้น

หมายความว่า เมื่อรับรู้ว่า สังคมในท้องถิ่นนั้น มีปัญหาด้านการสาธารณสุขสิ่งแวดล้อมอะไร? และมีสาเหตุมาจากการกระทำของคนในสังคมอย่างไร? หรือจากการประกอบกิจการประเภทใด? ในลักษณะอย่างไร? แล้ว ต้องค้นคว้าหาเทคโนโลยีหรือวิชาการที่จะใช้เพื่อการแก้ไขปัญหานั้นๆ ซึ่งองค์ความรู้เหล่านี้เป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับการกำหนดหลักเกณฑ์วิธีการและเงื่อนไขในการแก้ไขสาเหตุแห่งปัญหานั้นๆ เช่น กรณีเหตุแห่งปัญหาน้ำเสีย หรือเหตุเดือดร้อนรำคาญเรื่องกลิ่น อันเนื่องมาจากการประกอบกิจการเลี้ยงสุกร ริมแม่น้ำ จะกำหนดหลักเกณฑ์วิธีการอย่างไร? ที่จะสามารถขจัดกลิ่นเหม็นมูลสุกรได้ หรือกำหนดให้มีระบบบำบัดน้ำเสียด้วยระบบอะไร? จึงจะแก้ปัญหาเรื่องน้ำเสียได้ เพื่อให้ผู้ประกอบกิจการต้องปฏิบัติ เป็นต้น

(3) ต้องมีความชัดเจนต่อบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

หมายความว่า เมื่อชัดเจนแล้วว่า จะใช้เทคโนโลยีและหลักเกณฑ์ทางวิชาการใดที่จะใช้เป็นข้อกำหนดเพื่อบัญญัติให้ผู้ที่เกี่ยวข้องต้องปฏิบัติ เพื่อการแก้ไขปัญหาดังกล่าว ผู้ยกร่างข้อกำหนดของท้องถิ่นนั้น ต้องมีความชัดเจนต่อบทบัญญัติแห่งกฎหมายด้วย กล่าวคือ ต้องพิจารณาว่ามีบทบัญญัติแห่งกฎหมายให้อำนาจในการออกข้อกำหนดเรื่องเช่นว่านั้นหรือไม่ เพราะ

หากไม่มีบทบัญญัติให้อำนาจไว้ ก็ย่อมออกข้อกำหนดเช่นนั้นไม่ได้ หรือถ้ามีบทบัญญัติเกี่ยวข้องแต่มิได้บัญญัติให้ครอบคลุมถึงขนาดนั้น ก็ไม่สามารถออกข้อกำหนดนั้นได้เช่นเดียวกัน ดังนั้นจึงจำเป็นต้องพิจารณาตีความบทบัญญัติแห่งกฎหมายเสมอ ก่อนที่จะตราข้อกำหนดของท้องถิ่น

(4) ต้องพิจารณาความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติของข้อกำหนดของท้องถิ่น

หมายความว่า เมื่อตรวจสอบบทบัญญัติแห่งกฎหมายแล้วว่าสามารถบัญญัติเรื่องนั้นได้ สิ่งที่ต้องพิจารณาต่อไป ก็คือความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติของข้อกำหนดหรือข้อบัญญัตินั้น โดยพิจารณาจากข้อเท็จจริงทางเศรษฐกิจว่าเทคนิควิธีการตามข้อกำหนดนั้นต้องลงทุนมากน้อยเพียงใด ยากหรือง่ายเพียงใดในทางปฏิบัติ ผู้ประกอบการหรือผู้เกี่ยวข้องสามารถดำเนินการได้หรือไม่ จะยอมรับได้หรือไม่? มีความจำเป็นเพียงใดต่อการแก้ไขปัญหานั้น คือ ไม่มีทางเลือกอื่นแล้วหรือไม่? เหล่านี้คือคำถามที่ต้องพิจารณาหาคำตอบที่เหมาะสม

หากราชการส่วนท้องถิ่นได้พิจารณาโดยใช้วิธีคิดตามองค์ประกอบทางความคิดในการยกร่างข้อกำหนดของท้องถิ่นข้างต้นอย่างครบถ้วน เชื่อได้ว่าราชการส่วนท้องถิ่นนั้นจะสามารถยกร่างข้อกำหนดของท้องถิ่นที่สอดคล้องกับความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นนั้น

ขั้นตอนในการยกร่างข้อกำหนดของท้องถิ่น

จึงอาจสรุปเป็นขั้นตอนได้ ดังนี้

(1) ต้องดำเนินการสำรวจสภาพปัญหาของท้องถิ่นเสียก่อน เพื่อให้รับทราบปัญหาที่เป็นจริงของท้องถิ่นนั้น แล้วลำดับความสำคัญของปัญหา เพื่อเลือกปัญหาที่ต้องการแก้ไขก่อน

(2) พิจารณาหาเทคโนโลยีที่เหมาะสมกับการแก้ไขปัญหา

(3) พิจารณายกร่างข้อกำหนดของท้องถิ่นเรื่องที่จะแก้ปัญหานั้น โดยคำนึงถึงกรอบบทบัญญัติ แห่งกฎหมายที่ให้อำนาจไว้เพื่อมิให้เกิดความผิดพลาดกรณีตราข้อกำหนดเกินกว่าที่กฎหมายให้อำนาจไว้ ทั้งนี้ อาจตั้งเป็นคณะกรรมการยกร่างก็ได้ โดยมีบุคลากรที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญในเรื่องนั้นร่วมเป็นคณะกรรมการ ด้วย

(4) เพื่อตรวจสอบความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติ อาจจะดำเนินการ 2 วิธี คือ

4.1) โดยสำรวจความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับความต้องการในการแก้ปัญหานั้นและความเห็นเกี่ยวกับความเป็นไปได้ของข้อกำหนดที่จะกำหนดให้ผู้ที่เกี่ยวข้องปฏิบัติ

4.2) เปิดประชาพิจารณ์เกี่ยวกับข้อกำหนดของท้องถิ่นที่ออกมาบังคับใช้ เพื่อให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมในการเสนอความคิดเห็นและความต้องการเรื่องนั้นด้วย

(5) เมื่อเสนอร่างข้อกำหนดของท้องถิ่นเข้าสู่การพิจารณาของสภาท้องถิ่น ควรได้มีการเตรียมข้อมูล หลักการและเหตุผลของการร่าง รวมทั้งข้อคิดเห็นข้อเสนอแนะของประชาชน

ที่ได้เสนอไว้ เพื่อเสนอประกอบการพิจารณาของสภาท้องถิ่น เพื่อให้เกิดความชัดเจนและประโยชน์สูงสุดในการตราข้อกำหนดของท้องถิ่น

(6) หากร่างข้อกำหนดของท้องถิ่นได้ผ่านการพิจารณาของสภาท้องถิ่น และได้มีการประกาศใช้ บังคับแล้ว สิ่งที่จำเป็นต้องดำเนินการต่อไป คือ การเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ข้อกำหนดของท้องถิ่นนั้น เพื่อชี้แจง ให้ประชาชนเกิดความเข้าใจถึงเหตุผลความจำเป็นในการบังคับใช้ข้อกำหนดของท้องถิ่นดังกล่าว ซึ่งขั้นตอนนี้ จะมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อความสำเร็จของการบังคับใช้กฎหมาย

กฎกระทรวง หมายถึง....

กฎหมายซึ่งรัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัติหรือพระราชกำหนดได้ออก เพื่อดำเนินการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติ หรือ พระราชกำหนดนั้นๆ

บทที่ 3

องค์ประกอบและโครงสร้างของข้อกำหนดของท้องถิ่น

โดยทั่วไปข้อกำหนดของท้องถิ่นจะประกอบด้วยส่วนสำคัญๆ และมีการจัดโครงสร้างดังต่อไปนี้

1) ชื่อ
2) บทนำ (การอ้างอิงอำนาจแห่งกฎหมาย)
3) บทนิยามศัพท์ (ขอบเขตความหมาย)
4) บทบังคับ (ตามที่กฎหมายแม่บทกำหนดไว้)
5) บทกำหนดโทษ (ต้องตามแม่บท)
6) บทเฉพาะกาล
7) บทท้าย
8) ส่วนแนบท้าย

1. ชื่อ ได้แก่ ชื่อของข้อกำหนดของท้องถิ่นต่างๆ ซึ่งจะเรียกแตกต่างกันไปตามที่กฎหมายที่จัดตั้ง ราชการส่วนท้องถิ่นนั้นๆ บัญญัติไว้ ดังนี้

“เทศบัญญัติ”	สำหรับเขตเทศบาล
“ข้อบัญญัติจังหวัด”	สำหรับเขตองค์การบริหารส่วนจังหวัด
“ข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบล”	สำหรับเขตองค์การบริหารส่วนตำบล
“ข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร”	สำหรับเขตกรุงเทพมหานคร
“ข้อบัญญัติเมืองพัทยา”	สำหรับเขตเมืองพัทยา
“ข้อกำหนดของท้องถิ่นชื่ออื่นๆ	สำหรับเขตองค์การปกครองท้องถิ่นอื่นที่กฎหมายกำหนดให้เป็นราชการส่วนท้องถิ่น

นอกจากชื่อเฉพาะตามประเภทของราชการส่วนท้องถิ่นแล้ว จะต้องระบุชื่อเรื่องที่ตราบังคับและปี พ.ศ. ที่ประกาศใช้ไว้ด้วยเสมอ เช่น เทศบัญญัติเทศบาลนครนนทบุรี เรื่องการควบคุมตลาด พ.ศ. 2540 เป็นต้น

2. บทนำ มีรายละเอียดเกี่ยวกับการอ้างอิงอาศัยอำนาจตามมาตราต่างๆ แห่งกฎหมายแม่บทที่ให้อำนาจตราข้อกำหนดของท้องถิ่นนั้นซึ่งอาจจะเกี่ยวข้องกับกฎหมายฉบับเดียวหรือหลายฉบับก็ได้ (ทั้งนี้เพื่อให้สามารถตรวจสอบได้ว่าการตราข้อกำหนดของท้องถิ่นชอบด้วยกฎหมายหรือไม่และเกินกว่าที่กฎหมายให้อำนาจไว้หรือไม่) และราชการส่วนท้องถิ่นโดยความเห็นชอบของสภาท้องถิ่น หรือคณะผู้บริหารท้องถิ่นจึงตราข้อกำหนดไว้

ในส่วนนี้จะมีแบบมาตรฐานประกอบอีก ดังนี้

ข้อ 1 ข้อกำหนดนี้เรียกว่า ".....(ชื่อของข้อกำหนดนี้)....."

ข้อ 2 กำหนดวันบังคับใช้ข้อกำหนดนี้ โดยปกติกฎหมายที่ให้จัดตั้งราชการส่วนท้องถิ่นแต่ละ ประเภทมักจะกำหนดวิธีการประกาศใช้และระยะเวลาที่ให้ข้อกำหนดของท้องถิ่นมีผลใช้บังคับไว้โดยเฉพาะ เช่น พระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. 2496 มาตรา 63 บัญญัติว่า "นอกจากที่ได้มีกฎหมายบัญญัติไว้เป็นอย่างอื่น เทศบัญญัตินั้นให้ใช้บังคับได้ เมื่อประกาศไว้โดยเปิดเผยที่สำนักงานเทศบาลแล้วเจ็ดวัน เว้นแต่ในกรณีฉุกเฉิน ถ้ามีความระบุไว้ในเทศบัญญัตินั้น ว่าให้ใช้บังคับทันที ก็ให้ใช้บังคับในวันที่ได้ประกาศนั้น"

แต่ถ้ากฎหมายมิได้ระบุไว้โดยเฉพาะ เช่น พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 มาตรา 71 วรรคสาม บัญญัติว่า "เมื่อสภาองค์การบริหารส่วนตำบลและนายอำเภอให้ความเห็นชอบร่างข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบลตามวรรคหนึ่งแล้ว ให้นายกองค์การบริหารส่วนตำบลลงชื่อและประกาศเป็นข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบลต่อไป" จะเห็นว่ากฎหมายมิได้กำหนดวิธีการประกาศใช้ องค์การบริหารส่วนตำบลจะต้องประกาศในราชกิจจานุเบกษา หรือวิธีการอื่นๆ ตามที่พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 กำหนด

ข้อ 3 การยกเลิกกฎหมายเดิม (ถ้ามี) หมายถึงข้อกำหนด กฎ ระเบียบ คำสั่งที่ออกไว้เดิม หรือที่ขัดหรือแย้งกับข้อกำหนดนี้ เมื่อข้อกำหนดใหม่มีผลใช้บังคับเมื่อไรก็จะต้องยกเลิกการใช้บังคับข้อกำหนดที่มีอยู่เดิมนั้น เช่น "นับแต่วันที่ข้อกำหนดนี้มีผลบังคับใช้ให้ยกเลิก...(ข้อกำหนดเดิมๆ ที่เกี่ยวกับเรื่องเดียวกันนั้นทุกฉบับ)... และอาจจะมีข้อความเพื่อกันความไม่สมบูรณ์หรือขาดตกบกพร่องซึ่งอาจเขียนรายละเอียดได้ไม่ครบถ้วน เช่น

บรรดา... (ชื่อประเภทข้อกำหนดนั้น)... กฎ ระเบียบ หรือคำสั่งอื่นใดในส่วนที่ได้ตราไว้แล้วในข้อกำหนดนี้หรือซึ่งขัดหรือแย้งกับข้อกำหนดนี้ให้ใช้ข้อกำหนดนี้แทน" เป็นต้น

สำหรับราชการส่วนท้องถิ่นที่เพิ่งจะมีข้อกำหนดมาบังคับใช้เป็นครั้งแรก ไม่ว่าจะเป็นราชการส่วนท้องถิ่นที่เกิดขึ้นมานานแล้ว หรือราชการส่วนท้องถิ่นที่เพิ่งจะเกิดขึ้นใหม่ก็ตาม อาจใช้เฉพาะข้อความในวรรคหลังเพียงอย่างเดียวเท่านั้น

3. บทนิยามศัพท์ ในส่วนนี้นิยมบัญญัติไว้รวมในข้อเดียวกันทั้งหมด และจะกำหนดคำนิยามศัพท์ ไว้กี่คำศัพท์ก็ได้ ถ้าเห็นว่าจำเป็นต้องกำหนดไว้เพื่อความชัดเจนในการบังคับใช้ว่าจะให้ครอบคลุมขอบเขตความหมายของคำนั้นเพียงใด ที่สำคัญจะต้องเป็นคำศัพท์ที่มีใช้อยู่ในข้อกำหนดของท้องถิ่นนั้นๆ ด้วย

คำนิยามศัพท์ใดที่ได้มีการบัญญัติไว้แล้วในกฎหมายแม่บท จะนำมาบัญญัติซ้ำในข้อกำหนดของท้องถิ่นหรือจะไม่นำมานิยามไว้อีกก็ได้

สำหรับคำศัพท์ที่จะนิยามขึ้นใหม่ ควรคำนึงและวิเคราะห์ให้ทราบถึงเจตนาการควบคุมดูแลของกฎหมายแม่บทแล้วใช้เป็นกรอบในการกำหนดขอบเขตความหมายของคำคำนั้น ซึ่งบางครั้งหากหาแนวทางการกำหนดขอบเขตความหมายของคำไม่ได้ อาจศึกษาจากกฎหมายฉบับอื่นๆ หรือตำราวิชาการต่างๆ ก็ได้

4. บทบังคับ บทนี้เป็นส่วนที่มีความสำคัญและจะมีรายละเอียดค่อนข้างมาก เนื่องจากเป็นสาระ ส่วนที่ท้องถิ่นต้องการจะควบคุมดูแลทั้งหมดมากำหนดไว้ในส่วนนี้ ทั้งส่วนที่เกี่ยวกับการอนุญาตให้ประกอบกิจการ การควบคุมดูแลด้านสุขลักษณะ การกำหนดอัตราค่าธรรมเนียม รวมทั้งการกำหนดเงื่อนไขต่างๆ โดยมีขอบเขตการกำหนดรายละเอียดได้ภายใต้อำนาจที่พระราชบัญญัติการสาธารณสุขฯ ให้ไว้ ซึ่งได้อ้างอิงมาตราไว้ ในบทนำในเบื้องต้นแล้ว มีข้อควรระวังถ้าหากพระราชบัญญัติการสาธารณสุขฯ ไม่ได้บัญญัติให้อำนาจไว้หรือแม้จะมีบัญญัติไว้แต่มิได้อ้างอิงบทมาตราที่ให้อำนาจไว้ในบทนำ ก็อาจมีปัญหาในการใช้บังคับได้

การร่างข้อกำหนดของท้องถิ่นตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุขฯ ในส่วนที่เป็นบทบังคับนี้อาจแบ่งการพิจารณาได้เป็น 2 ประเภท ได้แก่

(1) บทบังคับตามกฎหมายแม่บท เป็นข้อกำหนดซึ่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 มีบทบัญญัติและมีผลบังคับกับประชาชนไว้ในข้อกำหนดได้โดยตรงอยู่แล้ว แต่ผู้ร่างข้อกำหนดอาจต้องการจะเน้นบางเรื่องที่มีความสำคัญพิเศษให้เห็นได้ชัดเจนไว้ในข้อกำหนดของท้องถิ่นอีก หรืออาจเป็นความประสงค์ ของผู้ร่างที่ต้องการจะนำบทบัญญัติที่เกี่ยวข้องกันทั้งหมดในเรื่องที่จะตราข้อกำหนดของท้องถิ่นมารวมไว้ให้สมบูรณ์ที่สุดเพื่อผู้อ่านข้อกำหนดของท้องถิ่นนั้นจะได้ไม่ต้องเปิดกฎหมายแม่บทประกอบให้ยุ่งยากอีกตัวอย่าง เช่น มาตรา 55 วรรคแรก บัญญัติว่า “บรรดาใบอนุญาตที่ออกให้ตามพระราชบัญญัตินี้ให้มีอายุหนึ่งปี นับแต่วันที่ออกใบอนุญาตและให้ใช้ได้เพียงในเขตอำนาจของราชการส่วนท้องถิ่นที่เป็นผู้ออกใบอนุญาตนั้น” จะเห็นว่ามีความชัดแจ้งและบังคับใช้ได้อยู่แล้ว แต่ผู้ร่างข้อกำหนดก็อาจจะนำมาบัญญัติไว้ในข้อกำหนดของท้องถิ่นอีกก็ได้

บทบังคับตามกฎหมายแม่บทของพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 ได้มีการบัญญัติไว้ตาม มาตราต่างๆ เช่น

- อำนาจหน้าที่การกำจัดสิ่งปฏิกูลและมูลฝอยของราชการส่วนท้องถิ่น ตามมาตรา 18
- อำนาจการพิจารณาออกใบอนุญาตประกอบกิจการของเจ้าพนักงานท้องถิ่น ตามมาตรา 19 มาตรา 33 มาตรา 34 มาตรา 38 และมาตรา 41
- อำนาจการดำเนินการของเจ้าพนักงานท้องถิ่น ตามมาตรา 30
- อำนาจการพิจารณาออกหนังสือรับรองการแจ้ง ตามมาตรา 38
- คุณสมบัติของใบอนุญาต ตามมาตรา 33 มาตรา 55
- ข้อปฏิบัติของผู้ได้รับใบอนุญาต ตามมาตรา 55 มาตรา 57 มาตรา 58
- การพักใช้ใบอนุญาตตามมาตรา 59
- การเพิกถอนใบอนุญาต ตามมาตรา 60 มาตรา 62
- ข้อปฏิบัติของผู้ได้รับหนังสือรับรองการแจ้ง ตามมาตรา 49 มาตรา 50 มาตรา 51
- การชำระค่าธรรมเนียม และการชำระค่าปรับ ตามมาตรา 65
- อำนาจการดำเนินการของเจ้าพนักงานท้องถิ่น ตามมาตรา 45
- สิทธิการอุทธรณ์ ตามมาตรา 66

สำหรับอำนาจของเจ้าพนักงานท้องถิ่นตาม**หมวด 4 และหมวด 5** นั้นเป็นบทบัญญัติที่ใช้บังคับได้ โดยตรงอยู่แล้วเช่นเดียวกัน แต่เนื่องจากทั้งสองหมวดนี้มิได้ให้อำนาจแก่ราชการส่วนท้องถิ่นดำเนินการออกข้อกำหนดของท้องถิ่นเพิ่มเติมส่วนใดอีก ฉะนั้นจึงไม่ต้องยกร่างข้อกำหนดของท้องถิ่นแต่อย่างใด

(2) บทบังคับที่ต้องกำหนดรายละเอียดเพิ่มเติม บทบัญญัติของพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 ลักษณะนี้ยังไม่มีความชัดแจ้งและไม่สามารถนำไปบังคับใช้กับประชาชนได้โดยตรง จำเป็นจะต้องให้ราชการส่วนท้องถิ่นกำหนดรายละเอียดเพิ่มเติมอีกจึงจะนำไปบังคับใช้ได้ ตัวอย่างเช่น มาตรา 54 บัญญัติว่า *“ในกรณีที่พระราชบัญญัตินี้บัญญัติให้การประกอบกิจการใดหรือการกระทำใดต้องได้รับใบอนุญาตจากเจ้าพนักงานท้องถิ่น ให้ราชการส่วนท้องถิ่นมีอำนาจออกข้อกำหนดของท้องถิ่นกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการขอ และการออกใบอนุญาตในเรื่องนั้นได้”* มาตรา 55 วรรคสาม บัญญัติว่า *“หลักเกณฑ์วิธีการและเงื่อนไขการขอต่ออายุใบอนุญาต และการอนุญาตให้ต่ออายุใบอนุญาตให้เป็นไปตามที่กำหนดในข้อกำหนดของท้องถิ่น”* มาตรา 58 วรรคสอง บัญญัติว่า *“การขอรับใบแทนใบอนุญาตและการออกใบแทนใบอนุญาตให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่กำหนดในข้อกำหนดของท้องถิ่น”* มาตรา 32

บัญญัติว่า "เพื่อประโยชน์ในการกำกับดูแลการประกอบกิจการที่ประกาศตามมาตรา 31 ให้ราชการส่วนท้องถิ่นมีอำนาจออกข้อกำหนดของท้องถิ่นดังต่อไปนี้

(1) กำหนดประเภทของกิจการตามมาตรา 31 บางกิจการหรือทุกกิจการให้เป็นกิจการที่ต้องมีการควบคุมภายในท้องถิ่นนั้น

(2) กำหนดหลักเกณฑ์และเงื่อนไขทั่วไปสำหรับให้ผู้ดำเนินกิจการตาม (1) ปฏิบัติเกี่ยวกับการดูแลสภาพหรือสุขลักษณะของสถานที่ที่ใช้ดำเนินกิจการและมาตรการป้องกันอันตรายต่อสุขภาพ" มาตรา 63 บัญญัติว่า "ให้ราชการส่วนท้องถิ่นมีอำนาจออกข้อกำหนดของท้องถิ่นกำหนดค่าธรรมเนียมตามหลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไข และไม่เกินอัตราที่กำหนดในกฎกระทรวง"

จะเห็นว่าบทบัญญัติเหล่านี้ไม่สามารถนำไปบังคับใช้ได้โดยตรง ราชการส่วนท้องถิ่นจะต้องไปกำหนดรายละเอียดเพิ่มเติม ได้แก่ กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการขอและการออกใบอนุญาตการขอต่ออายุใบอนุญาตและการอนุญาตให้ต่ออายุใบอนุญาตการขอรับใบแทนใบอนุญาตและการออกใบแทนใบอนุญาต กำหนดประเภทกิจการที่ต้องมีการควบคุมภายในท้องถิ่น กำหนดหลักเกณฑ์และเงื่อนไขทั่วไปเกี่ยวกับการดูแลสภาพหรือกิจการที่ต้องมีการควบคุมภายในท้องถิ่น กำหนดหลักเกณฑ์และเงื่อนไขทั่วไป เกี่ยวกับการดูแลสภาพหรือสุขลักษณะของสถานที่ที่ใช้ดำเนินกิจการและมาตรการป้องกันอันตรายต่อสุขภาพสำหรับ ให้ดำเนินกิจการที่ถูกควบคุมภายในท้องถิ่นปฏิบัติ และกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมตามหลักเกณฑ์วิธีการเงื่อนไข และไม่เกินอัตราที่กำหนดในกฎกระทรวง เป็นต้น

บทบัญญัติตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 ซึ่งราชการส่วนท้องถิ่นจำเป็นจะต้องไป ดำเนินการออกข้อกำหนดของท้องถิ่นกำหนดรายละเอียดเพิ่มเติม มีบัญญัติไว้ตามมาตราต่างๆ ดังนี้

- การรักษาความสะอาดและการจัดระเบียบในการเก็บ ขนและกำจัดสิ่งปฏิกูลหรือมูลฝอย ตามมาตรา 20
- การกำหนดเขตควบคุมการเลี้ยงหรือปล่อยสัตว์ ตามมาตรา 29
- การกำหนดประเภทกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพให้เป็นกิจการที่ควบคุมในท้องถิ่นและการกำหนดหลักเกณฑ์และเงื่อนไขทั่วไป ตามมาตรา 32
- การกำกับดูแลตลาด ตามมาตรา 35
- การกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการเพื่อให้ผู้ขายของและผู้ช่วยขายของในตลาดปฏิบัติตามมาตรา 37
- การควบคุมหรือกำกับดูแลสถานที่จำหน่ายอาหารและสถานที่สะสมอาหารที่ได้รับใบอนุญาต หรือได้รับหนังสือรับรองการแจ้ง ตามมาตรา 40

- การควบคุมการจำหน่ายสินค้าในที่หรือทางสาธารณะ ตามมาตรา 43
- แบบการแจ้ง แบบฟอร์มใบรับแจ้ง แบบฟอร์มหนังสือรับรองการแจ้ง ตามมาตรา 48
- การกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการในการขอรับใบแทน และการออกใบแทนหนังสือรับรองการแจ้ง ตามมาตรา 50
- การกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขการขอ และการออกใบอนุญาต ตามมาตรา 54
- การกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขการขอต่ออายุใบอนุญาต และการอนุญาตให้ต่ออายุใบอนุญาต ตามมาตรา 55
- การกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขการขอรับใบแทนใบอนุญาตและการออกใบแทนใบอนุญาต ตามมาตรา 58
- การกำหนดอัตราค่าธรรมเนียม ตามมาตรา 63
- กำหนดการเสียค่าธรรมเนียม ตามมาตรา 65

การกำหนดรายละเอียดเพิ่มเติมของราชการส่วนท้องถิ่นนี้ อาจแบ่งได้เป็น 3 ลักษณะ ได้แก่

ลักษณะ 1 พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 ให้อำนาจแก่ราชการส่วนท้องถิ่น กำหนดรายละเอียดเพิ่มเติมโดยมิได้จำกัดขอบเขตอย่างใดไว้ เช่น ข้อกำหนดของท้องถิ่นที่ออกตามมาตรา 29 มาตรา 48 มาตรา 50 มาตรา 54 มาตรา 55 และมาตรา 58 เป็นต้น บทบัญญัติลักษณะนี้มิได้จำกัดขอบเขตอำนาจของราชการส่วนท้องถิ่น นั่นคือราชการส่วนท้องถิ่นจะกำหนดรายละเอียดไว้เพียงใดก็ได้ ถ้าเห็นว่าจำเป็นและประชาชนสามารถปฏิบัติได้ เป็นต้น

ลักษณะ 2 พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 ให้อำนาจแก่ราชการส่วนท้องถิ่นกำหนดรายละเอียดเพิ่มเติมได้แต่จะต้องรอกฎกระทรวงหรือประกาศกระทรวง ซึ่งออกตามความในพระราชบัญญัติการสาธารณสุขฯ ก่อน ซึ่งเรื่องใดจะเป็นในลักษณะนี้ก็จะมีการบัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติ โดยชัดแจ้ง เช่น มาตรา 63 บัญญัติว่า *“ให้ราชการส่วนท้องถิ่นมีอำนาจออกข้อกำหนดของท้องถิ่นกำหนดค่าธรรมเนียมตามหลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไข และไม่เกินอัตราที่กำหนดในกฎกระทรวง”* (กฎกระทรวงว่าด้วย ค่าธรรมเนียมการให้บริการเก็บ ขน และกำจัดสิ่งปฏิกูลหรือมูลฝอย และอัตราค่าธรรมเนียมอื่นๆ พ.ศ. 2545 ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ฉบับกฤษฎีกา เล่มที่ 119 ตอน 86 ก ลงวันที่ 5 กันยายน 2545) มาตรา 31 และมาตรา 32 บัญญัติว่า *“ให้รัฐมนตรีโดยคำแนะนำของคณะกรรมการสาธารณสุข มีอำนาจประกาศในราชกิจจานุเบกษากำหนดให้กิจการใด เป็นกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ” “เพื่อประโยชน์ในการกำกับดูแล*

การประกอบกิจการที่ประกาศมาตรา 31 ให้ราชการส่วนท้องถิ่นมีอำนาจออกข้อกำหนดของท้องถิ่นดังต่อไปนี้

(1) กำหนดประเภทของกิจการตามมาตรา 31 บางกิจการหรือทุกกิจการให้เป็นกิจการที่ต้องมีการควบคุมภายในท้องถิ่นนั้น

(2) ....."

(ประกาศกระทรวงสาธารณสุข ที่ 5/2538 เรื่องกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ และประกาศกระทรวง เรื่อง กิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ (ฉบับที่ 4)) เป็นต้น

ลักษณะ 3 พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 ให้อำนาจแก่ราชการส่วนท้องถิ่นกำหนด รายละเอียดเพิ่มเติมได้ในเรื่องใด ๆ ตามขอบเขตที่พระราชบัญญัติกำหนดไว้ เช่น การรักษาความสะอาดและ การจัดระเบียบในการเก็บ ขนและกำจัดสิ่งปฏิกูลหรือมูลฝอย ตามมาตรา 20 การกำหนดหลักเกณฑ์และเงื่อนไข ทั่วไปสำหรับให้ผู้ดำเนินกิจการและมาตรการป้องกันอันตรายต่อสุขภาพ ตามมาตรา 32(2) การกำกับดูแลตลาดตามมาตรา 35 การกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการเพื่อให้ผู้ขายของและผู้ช่วยขายของในตลาดปฏิบัติให้ถูกต้องฯ ตามมาตรา 37 การควบคุมหรือกำกับดูแลสถานที่จำหน่ายอาหารและสถานที่สะสมอาหารที่ได้รับใบอนุญาตหรือหนังสือรับรองการแจ้ง ตามมาตรา 40 การควบคุมการจำหน่ายสินค้าในที่หรือทางสาธารณะ ตามมาตรา 43 เป็นต้น แต่หากภายหลังมีการออกกฎกระทรวงตามมาตรา 6 ในเรื่องเดียวกันนั้นมาบังคับใช้ครอบคลุมเขตท้องถิ่นใด ก็ต้องบังคับให้เป็นไปตามกฎกระทรวงนั้น ตามบทบัญญัติในมาตรา 7 วรรคแรกที่ว่า "เมื่อมีกฎกระทรวงที่ออกตามมาตรา 6 ใช้บังคับในท้องถิ่นใด ให้ราชการส่วนท้องถิ่นหรือเจ้าพนักงานท้องถิ่น ซึ่งมีกิจการหรือการดำเนินการตามกฎกระทรวงดังกล่าวอยู่ในเขตอำนาจของท้องถิ่นนั้น ดำเนินการให้เป็นไปตามข้อกำหนดในกฎกระทรวง ในการนี้ หากมีกรณีจำเป็นให้ราชการส่วนท้องถิ่นออกข้อกำหนดของท้องถิ่นหรือแก้ไขปรับปรุงข้อกำหนดของท้องถิ่นนั้นให้เป็นไปตามกฎกระทรวงดังกล่าวได้" ซึ่งกฎกระทรวงตามมาตรา 6 จะเป็นการกำหนดเกี่ยวกับเรื่อง 2 ประการ ได้แก่

1) กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และมาตรการในการควบคุมหรือกำกับดูแลสำหรับกิจการ หรือการดำเนินการในเรื่องต่างๆ ตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535

2) กำหนดมาตรฐานสภาวะความเป็นอยู่ที่เหมาะสมกับการดำรงชีพของประชาชนและวิธีดำเนินการเพื่อตรวจสอบควบคุมหรือกำกับดูแล หรือแก้ไขสิ่งที่จะมีผลกระทบต่อสภาวะความเป็นอยู่ที่เหมาะสมกับการดำรงชีพของประชาชน

จะเห็นว่าส่วนที่เป็นบทบังคับนี้ประกอบด้วยสาระหลายลักษณะ หากไม่วางระบบลำดับขั้นตอน หรือ จัดแบ่งหมวดหมู่ให้ดี อาจจะเกิดปัญหาสับสน เข้าใจยาก หรือไม่สะดวกในการนำไปปฏิบัติก็ได้

5. บทกำหนดโทษ ส่วนนี้ไม่ค่อยมีปัญหาต่อการออกข้อกำหนดของท้องถิ่นมากนัก เพราะสภาพบังคับของข้อกำหนดของท้องถิ่นที่ออกตามความในพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 จะเป็นเช่นเดียวกับที่กำหนดไว้ในบทกำหนดโทษของพระราชบัญญัติ ฉะนั้นเพื่อความสะดวกในการร่างข้อกำหนดของท้องถิ่นผู้ร่างอาจกำหนดว่า *"ผู้ใดฝ่าฝืนข้อกำหนดของท้องถิ่นต้องระวางโทษตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติ การสาธารณสุข พ.ศ. 2535"* เท่านั้นก็ได้ แต่หากราชการส่วนท้องถิ่นใดจะกำหนดรายละเอียดของบทกำหนดโทษไว้ในข้อกำหนดของท้องถิ่น เพื่อความสะดวกในการนำไปปฏิบัติก็กำหนดได้

ข้อควรระวัง ในการกำหนดรายละเอียดของบทกำหนดโทษไว้ในข้อกำหนดของท้องถิ่นจะต้องพิจารณากำหนดเฉพาะส่วนที่เกี่ยวกับเรื่องที่ออกเป็นข้อกำหนดนั้นเท่านั้น ไม่ใช่คัดลอกจากบทกำหนดโทษในพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 มาทั้งหมด ทั้งนี้เพราะบทกำหนดโทษในพระราชบัญญัตินั้นจะครอบคลุมทุกเรื่องที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติ ส่วนข้อกำหนดของท้องถิ่นแต่ละฉบับจะเกี่ยวกับเรื่องใดเรื่องหนึ่งเท่านั้น ฉะนั้นหากกำหนดโทษส่วนที่ไม่เกี่ยวข้องไว้ด้วย ก็ไม่มีผลในการบังคับใช้แต่อย่างใด

ข้อสังเกต มาตรา 60 แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. 2496 บัญญัติว่า *"เทศบาลมีอำนาจตราเทศบัญญัติโดยไม่ขัดหรือแย้งต่อบทกฎหมายในกรณี ดังต่อไปนี้*

(1) เพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามหน้าที่ของเทศบาล ที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้

(2) เมื่อมีกฎหมายบัญญัติให้เทศบาลตราเทศบัญญัติหรือให้มีอำนาจตราเทศบัญญัติ

ในเทศบัญญัตินั้นจะกำหนดโทษปรับผู้ละเมิดเทศบัญญัติไว้ด้วยก็ได้ แต่ห้ามมิให้กำหนดเกินกว่า หนึ่งพันบาท" ซึ่งตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 นี้ มีระวางโทษส่วนใหญ่เกินกว่าหนึ่งพันบาทเกือบทั้งสิ้น ดังนั้นหากเทศบาลจะออกเทศบัญญัติตามความในพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 จะเป็นการขัดหรือแย้งต่อบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. 2496 หรือไม่

เรื่องนี้ได้มีการนำเข้าสู่การพิจารณาของคณะกรรมการสาธารณสุข ซึ่งคณะกรรมการได้มีการวินิจฉัย ว่าบทบัญญัติมาตรา 60 แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. 2496 ใช้บังคับกับกลุ่มกฎหมายที่มีลักษณะเช่นเดียว กับพระราชบัญญัติเทศบาลฯ ซึ่งมิได้บัญญัติบทกำหนดโทษไว้ในกฎหมายแม่บทนั้น ก็ให้เทศบาลมีอำนาจกำหนดระหว่างโทษไว้ในเทศบัญญัตินั้นได้ แต่ห้ามกำหนด

เกินกว่าหนึ่งพันบาท แต่ถ้าเป็นกลุ่มกฎหมายอีกลักษณะหนึ่ง ซึ่งมีการบัญญัติบทกำหนดโทษไว้ในกฎหมายแม่บทอยู่แล้ว ก็ให้เป็นไปตามกฎหมายแม่บทนั้น ฉะนั้นกรณีตาม พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 แม้จะมีระวางโทษเกินกว่าหนึ่งพันบาทก็ไม่ขัดหรือแย้งกับบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. 2496 แต่อย่างใด เพราะได้มีการบัญญัติบทกำหนดโทษไว้ในพระราชบัญญัติอยู่แล้ว

6. บทเฉพาะกาล ในบทนี้เป็นส่วนพิเศษกำหนดไว้เพื่อประโยชน์บางประการหรือเพื่อการแก้ไข ปัญหาบางอย่าง อันอาจเกิดจากการใช้ข้อกำหนดของท้องถิ่นนั้นเอง เช่น กำหนดวิธีการปฏิบัติระหว่างที่ข้อกำหนดใหม่ยังไม่มีผลบังคับใช้ กำหนดผลของการอนุญาตตามข้อกำหนดเก่า เป็นต้น

บทเฉพาะกาลนี้อาจไม่จำเป็นที่ข้อกำหนดทุกฉบับจะต้องมี กล่าวคือหากเป็นข้อกำหนดของท้องถิ่นที่ออกใช้เป็นครั้งแรก หรือข้อกำหนดที่มีความสมบูรณ์แล้ว ก็อาจไม่จำเป็นต้องมีบทเฉพาะกาลเลย

7. บทท้าย ในส่วนนี้จะเกี่ยวกับการกำหนดผู้รักษาการให้เป็นไปตามข้อกำหนดของท้องถิ่นฉบับนี้ และการให้อำนาจผู้รักษาการในการออกระเบียบ ประกาศใดๆ ตามข้อกำหนดฯ นี้ รวมทั้งวันประกาศใช้ ผู้ให้ความเห็นชอบ หรือผู้อนุมัติให้ใช้ข้อกำหนดฉบับนี้ ผู้มีอำนาจตรา ซึ่งจะต้องมีการลงนามของผู้มีอำนาจทุกคน จึงจะทำให้ข้อกำหนดของท้องถิ่นนั้นสมบูรณ์

8. ส่วนแนบท้าย ส่วนนี้จะเป็นส่วนที่ใช้ประกอบกับข้อกำหนดของท้องถิ่น ซึ่งจะมีลักษณะเป็นรายละเอียดเฉพาะเรื่อง เช่น บัญชีอัตราค่าธรรมเนียม บัญชีรายชื่อกิจการที่ต้องควบคุม ตารางค่ามาตรฐานต่างๆ เป็นต้น

นอกจากการร่างข้อกำหนดของท้องถิ่นให้ครอบคลุมสาระตามวัตถุประสงค์และเป็นไปตามที่กฎหมายแม่บทให้อำนาจไว้แล้ว สิ่งที่มีความสำคัญอีกประการหนึ่งก็คือผู้ร่างจะต้องระมัดระวังเรื่องการใช้ ภาษา กล่าวคือ จะต้องใช้สำนวนภาษาที่สุภาพ รัดกุม และเหมาะสม โดยเฉพาะการใช้สำนวนกฎหมายต้องใช้สำนวนที่กระชับ ได้ใจความ และไม่คลุมเครือ

ขั้นตอนการยกร่าง

1. สำรวจและประเมินปัญหาด้านสิ่งแวดล้อม
2. ตรวจสอบบทบัญญัติแห่งกฎหมาย
3. เสนอให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นให้ความเห็นชอบในการยกร่างฯ เพื่อแก้ปัญหานั้นๆ

4. แต่งตั้งคณะทำงานยกร่างฯ
   - เจ้าพนักงานสาธารณสุข (ท้องถิ่น/สาธารณสุขจังหวัด/ศูนย์อนามัย)
   - อาจารย์สถาบันการศึกษา
   - นิติกร (ท้องถิ่น/สาธารณสุขจังหวัด/สำนักงานจังหวัด)
   - ผู้แทนฝ่ายผู้ประกอบการ (ตามความเหมาะสม)
   - อื่นๆ ตามความเหมาะสม
5. ให้ผู้ที่เกี่ยวข้องได้มีส่วนร่วมในการเสนอความคิดเห็น
6. เมื่อยกร่างฯ แล้วเสนอผ่านเจ้าพนักงานท้องถิ่นเข้าสู่การพิจารณาของ “สภาท้องถิ่น”
7. เมื่อสภาท้องถิ่นเห็นชอบให้ติดประกาศ/ประกาศราชกิจจานุเบกษาเพื่อบังคับใช้เป็นกฎหมายต่อไป

ประกาศกระทรวง หมายถึง....

กฎหมายซึ่งรัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัติหรือพระราชกำหนดได้ออก เพื่อดำเนินการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติหรือพระราชกำหนดนั้นๆ โดยมีขั้นตอนการพิจารณาต่างจากกฎกระทรวง

บทที่ 4

บทบัญญัติตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 ที่ให้อำนาจในการตราข้อกำหนดของท้องถิ่น

ตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 ได้กำหนดให้อำนาจแก่ราชการส่วนท้องถิ่นในการตราข้อกำหนดของท้องถิ่น เรื่อง สุขลักษณะของกิจการที่ต้องควบคุมหรือกำกับดูแลเพื่อกิจการดังกล่าวได้ปฏิบัติหรือดำเนินกิจการเป็นไปตามสุขลักษณะที่ไม่ก่อให้เกิดปัญหาด้านสาธารณสุขสิ่งแวดล้อมหรืออาจเป็นอันตรายต่อสุขภาพ ในพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 ได้บัญญัติไว้ในหมวดต่างๆ ดังนี้

หมวด 3 เรื่อง การกำจัดสิ่งปฏิกูลมูลฝอย

หมวด 6 เรื่อง การควบคุมการเลี้ยงหรือปล่อยสัตว์

หมวด 7 เรื่อง กิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ

หมวด 8 เรื่อง ตลาด สถานที่จำหน่ายอาหารและสถานที่สะสมอาหาร

หมวด 9 เรื่อง การจำหน่ายสินค้าในที่หรือทางสาธารณะ

ซึ่งจะมีรายละเอียด ดังต่อไปนี้

หมวด 3
เรื่องการกำจัดสิ่งปฏิกูลและมูลฝอย

(1) เจตนารมณ์ของบทบัญญัติ

1.1 กฎหมายพิจารณาเห็นว่า “สิ่งปฏิกูล” และ “มูลฝอย” เป็นสิ่งโสโครกหรือเศษวัสดุที่เหลือทิ้ง ที่จำเป็นต้องมีการควบคุมให้มีการเก็บรวบรวม และกำจัดให้ถูกสุขลักษณะ เพื่อมิให้เป็นแหล่งแพร่ระบาดของโรคติดต่อ หรือแหล่งเพาะพันธุ์ของสัตว์พาหะนำโรค รวมทั้งไม่ก่อให้เกิดเหตุเดือดร้อนรำคาญแก่ประชาชนโดยทั่วไป

1.2 กฎหมายกำหนดให้มี “ราชการส่วนท้องถิ่น” มีอำนาจหน้าที่โดยตรงในการควบคุมดูแล เกี่ยวกับการกำจัดสิ่งปฏิกูล มูลฝอย ในเขตราชการส่วนท้องถิ่นนั้นๆ

ดังนั้น โดยทั่วไป ราชการส่วนท้องถิ่นจึงต้องดำเนินการเอง แต่ “ในกรณีที่เหตุอันสมควร” เช่น กรณีที่ท้องถิ่นขาดทรัพยากร หรือบุคลากร หรือวัสดุอุปกรณ์ในการจัดการ เป็นต้น ราชการส่วนท้องถิ่นก็อาจดำเนินการได้ 2 วิธีการ คือ

1.2.1 การมอบให้บุคคลใดดำเนินการแทนภายใต้การควบคุมดูแลของราชการส่วนท้องถิ่นนั้น โดยการจ้างหรือมอบให้เอกชนดำเนินการเอง

1.2.2 การอนุญาตให้เอกชนดำเนินการเก็บ ขน หรือกำจัดสิ่งปฏิกูลมูลฝอย โดยทำเป็นธุรกิจหรือโดยรับประโยชน์ตอบแทนด้วยการคิดค่าบริการจากประชาชน

ทั้งนี้ ทั้งกรณี 1.2.1 และ 1.2.2 จะต้องอยู่ภายใต้การควบคุม ดูแลด้านสุขลักษณะของราชการส่วนท้องถิ่น ในเขตท้องถิ่นนั้นๆ โดยเฉพาะผู้ได้รับอนุญาตตามข้อ 1.2.2 จะต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ราชการส่วนท้องถิ่นกำหนดตามมาตรา 20(5) ด้วย

1.3 โดยที่เอกชนที่รับทำการเก็บ ขน หรือกำจัดสิ่งปฏิกูลหรือมูลฝอย โดยทำเป็นธุรกิจเป็นการประกอบกิจการที่แสวงหาผลกำไร และอาจก่อให้เกิดผลกระทบทางด้านสาธารณสุขของชุมชนได้ กฎหมายจึงกำหนดให้ผู้ประสงค์จะประกอบการดังกล่าว ต้องดำเนินการขออนุญาตต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่นเสียก่อน เพื่อให้มีการตรวจสอบเบื้องต้นก่อนให้มีการประกอบการ

(2) ขอบเขตในการออกข้อกำหนดของท้องถิ่น

โดยอาศัยอำนาจตามมาตรา 20 แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 ราชการส่วนท้องถิ่นมีอำนาจตราข้อกำหนดของท้องถิ่นได้ในเรื่องต่อไปนี้

1) ห้ามการถ่าย เท ทิ้ง หรือทำให้มีขึ้น ในที่หรือทางสาธารณะ ซึ่งสิ่งปฏิกูลหรือมูลฝอย นอกจากในที่ที่ราชการส่วนท้องถิ่นจัดไว้ให้

หมายความว่า

1.1 ราชการส่วนท้องถิ่นมีอำนาจที่จะกำหนดเขตพื้นที่ที่เป็นที่หรือทางสาธารณะของท้องถิ่นนั้นๆ ทั้งหมดหรือบางส่วนเป็น เขตห้าม มิให้ประชาชนโดยทั่วไปรวมทั้งผู้ประกอบการถ่าย เท ทิ้ง หรือทำให้ มีขึ้น ซึ่งสิ่งปฏิกูลมูลฝอยได้

1.2 ขณะเดียวกันก็อาจกำหนดเขต หรือพื้นที่ที่หรือทางสาธารณะที่ยอมให้ประชาชน ถ่าย เท ทิ้ง หรือทำให้มีขึ้น ซึ่งสิ่งปฏิกูล หรือมูลฝอยได้ ทั้งนี้ราชการส่วนท้องถิ่นต้องจัดให้มีที่รองรับสิ่งปฏิกูลมูลฝอย ที่ถูกสุขลักษณะไว้ในที่นั้นด้วย

2) กำหนดให้มีที่รองรับสิ่งปฏิกูลหรือมูลฝอยตามที่หรือทางสาธารณะและสถานที่เอกชน

หมายความว่า

2.1 ที่รองรับสิ่งปฏิกูล หมายถึง ห้องส้วม และหมายรวมถึงทางระบายน้ำทิ้งหรือน้ำเสียด้วย ซึ่งอาจกำหนดสุขลักษณะของส้วม หรือทางระบายน้ำทิ้งหรือน้ำเสียได้ด้วย เช่น ส้วมต้องเป็นส้วมซึม มีขนาด ไม่น้อยกว่า 0.9 ตารางเมตร มีแสงสว่างเพียงพอ มีกระดาษชำระ สบู่ และน้ำใช้ตลอดเวลา เป็นต้น หรือเป็นส้วมที่ต้องด้วยสุขลักษณะตามกฎกระทรวง ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2536) ออกตามความในพระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ. 2535 หรือกรณีทางระบายน้ำทิ้ง หรือน้ำเสีย อาจกำหนดให้ต้องทำด้วยวัสดุถาวร เรียบ เป็นแบบรูปตัวยู มีตะแกรงปิด เปิดทำความสะอาดได้ด้วย หรืออื่นๆ เป็นต้น

2.2 ที่รองรับมูลฝอย หมายถึง ถังขยะ หรือที่รวบรวมขยะ ซึ่งขึ้นอยู่กับลักษณะของอาคาร และการประกอบการ เช่น อาคารบ้านพักอาศัย ก็อาจเป็นถังขยะที่ไม่รั่วซึม มีฝาปิด หรืออื่นๆ เป็นต้น หรืออาคารชุดก็อาจจะมีที่รวบรวมมูลฝอยรวม ซึ่งต้องมีขนาดเพียงพอ มีประตูปิด ป้องกันสัตว์คุ้ยเขี่ย มีการทำความสะอาดเป็นประจำ หรืออื่นๆ เป็นต้น ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับสภาพปัญหาที่เป็นจริง

2.3 สถานที่เอกชน หมายถึง อาคารบ้านเรือน สถานที่สำนักงาน สถานประกอบการประเภท ต่างๆ รวมตลอดถึงโรงงานอุตสาหกรรมต่างๆ ซึ่งสามารถกำหนดให้มีที่รองรับสิ่งปฏิกูลมูลฝอยตามความจำเป็นของสถานที่เอกชนแต่ละประเภท โดยอาจกำหนดจำนวนและสุขลักษณะที่ต้องจัดให้มี ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับปัญหาของการประกอบกิจการนั้นๆ ด้วย

3) กำหนดวิธีการเก็บ ขน และกำจัดสิ่งปฏิกูล หรือมูลฝอย หรือให้เจ้าของหรือผู้ครอบครอง อาคาร หรือสถานที่ใดๆ ปฏิบัติให้ถูกต้องด้วยสุขลักษณะตามสภาพหรือลักษณะการใช้อาคารหรือสถานที่นั้นๆ

หมายความว่า

3.1 การกำหนดให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคาร หรือสถานที่ใดๆ ซึ่งครอบคลุมทั้งอาคาร บ้านเรือน ที่พักอาศัย สถานประกอบการ โรงเรียน สถาบันการศึกษา โรงพยาบาล โรงงานอุตสาหกรรมต่างๆ เป็นต้น ต้องดำเนินการเก็บ ขน หรือ จำกัดสิ่งปฏิกูลมูลฝอยให้ถูกสุขลักษณะตามสภาพหรือลักษณะการใช้อาคาร หรือสถานที่นั้นๆ เช่น กรณีของโรงพยาบาล หรือคลินิก ที่ต้องมีการแยกเก็บมูลฝอยติดเชื้อออกจากมูลฝอยทั่วไป โดยแยกถุงแดงถุงดำ เป็นต้น รวมทั้งอาจกำหนดวิธีการกำจัดได้ด้วย เช่น มูลฝอยติดเชื้อต้องใช้วิธีการเผาหรือการฆ่าเชื้อด้วยสารเคมี หรือการนึ่งด้วยตู้อบฆ่าเชื้อ เป็นต้น ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับสภาพและลักษณะของการประกอบกิจการนั้นๆ ว่ามีสิ่งปฏิกูล มูลฝอยที่อาจเป็นอันตรายอย่างไรหรือไม่ เช่น กรณีกากอุตสาหกรรมที่เป็นพิษ อาจกำหนดให้มีการเก็บรวบรวมแยกเฉพาะ และให้นำส่งให้กรมโรงงานอุตสาหกรรมเพื่อดำเนินการ

กำจัดต่อไปได้ หรือกรณีสถานบริการจำหน่ายน้ำมันเชื้อเพลิง ซึ่งอาจมีน้ำเสียที่มีคราบน้ำมันปนเปื้อน ราชการส่วนท้องถิ่นก็อาจ กำหนดให้มีบ่อดักไขมัน ก่อนปล่อยน้ำเสียลงสู่ท่อสาธารณะได้ เป็นต้น

4) กำหนดอัตราค่าธรรมเนียมในการเก็บ ขน สิ่งปฏิกูลมูลฝอย ไม่เกินอัตราตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

หมายความว่า

4.1 ราชการส่วนท้องถิ่นมีอำนาจกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมในการเก็บ ขน สิ่งปฏิกูลมูลฝอยเท่านั้น และสามารถเรียกเก็บจากประชาชนได้ ส่วนค่าธรรมเนียมในการกำจัดสิ่งปฏิกูลมูลฝอยนั้น กฎหมายมิได้ให้อำนาจไว้ แต่ราชการส่วนท้องถิ่นอาจอาศัยอำนาจตาม พ.ร.บ. ส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2535 มาตรา 88 (กรณีที่ระบบการกำจัดของเสียรวมของท้องถิ่นจัดทำโดยงบประมาณแผ่นดิน หรือเงินรายได้ของราชการส่วนท้องถิ่น และเงินกองทุนซึ่งจัดสรรตาม พ.ร.บ. นี้) จึงมีอำนาจจัดเก็บค่าบริการการกำจัดได้ตามประกาศกระทรวงวิทยาศาสตร์ฯ ซึ่งปัจจุบันยังมิได้ออกประกาศกระทรวงฯ ดังกล่าว

4.2 ในการกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมการเก็บและขนสิ่งปฏิกูลมูลฝอย ราชการส่วนท้องถิ่น ต้องพิจารณากำหนดได้ไม่เกินกว่าอัตราที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวง ว่าด้วยอัตราค่าธรรมเนียมการให้บริการ เก็บ ขน และกำจัดสิ่งปฏิกูลหรือมูลฝอยและอัตราค่าธรรมเนียมอื่นๆ พ.ศ. 2545 ออกตามความใน พ.ร.บ. การสาธารณสุข พ.ศ. 2535 ซึ่งขอให้ดูรายละเอียดในหมวด 13 เรื่องค่าธรรมเนียมและค่าปรับ

5) กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการเก็บ ขน และกำจัดสิ่งปฏิกูลหรือมูลฝอย เพื่อให้ผู้รับใบอนุญาตตามมาตรา 19 ปฏิบัติ ตลอดจนกำหนดอัตราค่าบริการขั้นสูงตามลักษณะของการให้บริการที่ผู้รับใบอนุญาตตามมาตรา 19 จะพึงเรียกเก็บได้

หมายความว่า

5.1 แม้ว่า ผู้ที่ประกอบกิจการเก็บ ขน หรือกำจัดสิ่งปฏิกูลมูลฝอย จะถูกควบคุมตั้งแต่ ก่อนประกอบกิจการโดยการถูกตรวจสอบความพร้อมก่อนการอนุญาตอยู่แล้ว แต่เพื่อให้เกิดหลักประกันว่า ผู้ได้รับอนุญาตจะไม่ปฏิบัติให้ผิดสุขลักษณะหรือไม่ก่อให้เกิดปัญหาด้านสุขลักษณะต่อประชาชนในท้องถิ่นนั้น กฎหมายจึงกำหนดให้อำนาจแก่ราชการส่วนท้องถิ่นในการออกข้อกำหนดของท้องถิ่นเกี่ยวกับหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขในการเก็บ ขน หรือกำจัดที่ถูกสุขลักษณะ สำหรับให้ผู้ได้รับอนุญาตปฏิบัติได้อีกด้วย หากผู้ได้รับอนุญาตไม่ปฏิบัติตามก็อาจจะมีโทษความผิดได้

5.2 การกำหนดหลักเกณฑ์ และเงื่อนไขในการเก็บ ขน หรือกำจัดต้องเป็นหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข ที่เกี่ยวเนื่องกับความถูกต้องด้านสุขลักษณะตามหลักวิชาการเสนอ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับประเภทและ ลักษณะการประกอบการนั้น เช่น

5.2.1 กรณีกิจการบริการดูดส้วม

หลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไข ที่พึงต้องกำหนด ได้แก่

ก. คุณลักษณะของรถดูดส้วม เช่น ต้องปิดมิดชิด ไม่รั่วซึม มีมิเตอร์วัดปริมาตรสิ่งปฏิกูลที่ดูด (เพื่อการคำนวณค่าบริการ) ต้องมีการพ่นสี หรือข้อความใดๆ เช่น คำว่า “รถบริการดูดสิ่งปฏิกูล” เลขรหัสใบอนุญาต ชื่อบริษัท หมายเลขโทรศัพท์ ชื่อหน่วยงานที่อนุญาต เป็นต้น ทั้งนี้เพื่อประโยชน์ต่อประชาชน และเจ้าพนักงานที่จะสามารถติดตามและดูแลได้ง่ายขึ้น

ข. หลักเกณฑ์ วิธีการ ในขณะทำการดูดสิ่งปฏิกูล เช่น การแต่งกายของผู้ปฏิบัติงานต้องสวมถุงมือ มีผ้าปิดปากจมูก ต้องไม่ทำให้หกเรี่ยราด หรือเมื่อมีการหกเรี่ยราด ต้องมีการทำความสะอาดพร้อมทำการฆ่าเชื้อโรคด้วยสารเคมี และควรมีการใช้น้ำยาดับกลิ่นขณะทำการดูดสิ่งปฏิกูลเพื่อ ป้องกันมิให้เกิดกลิ่นเหม็นรบกวนคนข้างเคียง เมื่อดูดสิ่งปฏิกูลเรียบร้อยแล้วต้องทำความสะอาดและฆ่าเชื้อโรคบริเวณปลายสายดูดที่สัมผัสกับสิ่งปฏิกูลและอื่นๆ ที่อาจมีผลต่อการแพร่ระบาดของโรค หรือก่อให้เกิดเหตุเดือดร้อนรำคาญ

ค. หลักเกณฑ์วิธีการในขณะทำการขน เช่น ต้องปิดฝาให้มิดชิด มิให้มีการหกเรี่ยราดระหว่างทาง หรือส่งกลิ่นเหม็น เป็นต้น

ง. หลักเกณฑ์ วิธีการในการกำจัด เช่น ต้องมีระบบกำจัดสิ่งปฏิกูลที่ถูกหลักสุขาภิบาล เช่น ต้องเป็นแบบถังเกรอะ (Septic tank) ซึ่งมีขนาดใหญ่ เพียงพอที่จะเก็บกักได้นานถึง 28 วัน เพื่อให้เกิดการย่อยสลายสิ่งปฏิกูล โดยระบบ Anaerobic หรือ อาจเป็นระบบการย่อยสลายโดยใช้อากาศ (Aerobic) ก็ได้ นอกจากนี้ยังต้องกำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการนำกากเหลือทิ้งจากการย่อยสลายไปตากแห้ง หรือกำจัดโดยวิธีการอื่นก็ได้

จ. เงื่อนไข สำหรับผู้ประกอบการเก็บ ขน หรือกำจัดสิ่งปฏิกูล อาจกำหนดให้ต้องมีบุคลากรที่มีความรู้ด้านสุขาภิบาลสิ่งแวดล้อม หรือด้านอนามัยสิ่งแวดล้อมก็ได้ หรือกำหนดให้ผู้ปฏิบัติงานของผู้ได้รับอนุญาตต้องผ่านการอบรมความรู้เรื่องการสุขาภิบาลตามหลักสูตรที่ท้องถิ่นกำหนดก็ได้

5.2.2 กรณีกิจการเก็บ ขน หรือกำจัดมูลฝอย

หลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไขที่พึงต้องกำหนด ได้แก่

ก. คุณลักษณะของรถเก็บขนมูลฝอย เช่น ต้องสามารถปกปิดมิดชิดได้ไม่ทำให้ มูลฝอยหกล้น หรือปลิวฟุ้งกระจายขณะขนย้าย ต้องไม่รั่วซึม ต้องพ่นสี หรือข้อความ

ใดๆ เช่น “รถเก็บขนมูลฝอย” เลขรหัสใบอนุญาต ชื่อบริษัท หมายเลขโทรศัพท์ ชื่อหน่วยงานที่อนุญาต เป็นต้น ทั้งนี้เพื่อประโยชน์ ในการติดตามตรวจสอบของเจ้าพนักงานและประชาชนได้ง่ายขึ้น

ข. หลักเกณฑ์ วิธีการในการเก็บ ขน เช่น การแต่งกายของผู้ปฏิบัติงานต้องผูกผ้าปิดปาก จมูก สวมถุงมือ และสวมเสื้อสะท้อนแสง เป็นต้น การเก็บขนมูลฝอยต้องจัดเก็บให้เรียบร้อย มิให้มีมูลฝอยเหลือตกค้าง ขณะขนย้ายต้องไม่ทำให้มูลฝอยตกหล่น หรือฟุ้งกระจายตามท้องถนน เป็นต้น

ค. หลักเกณฑ์ วิธีการในการกำจัด เช่น ต้องเป็นระบบการกำจัดที่ถูกหลักสุขาภิบาล ซึ่งอาจจะเป็นระบบเตาเผา (Incinerater) หรือระบบฝังกลบ (Sanitary Land - fill) หรือระบบหมักเป็นปุ๋ย (Decompose) ซึ่งแต่ละระบบจะต้องมีข้อกำหนดหลักเกณฑ์ที่ป้องกันอันตรายต่อสุขภาพของ คนงานและประชาชนข้างเคียง รวมทั้งการป้องกันเหตุรำคาญด้วย เช่น ระบบเตาเผาต้องไม่ก่อให้เกิดเขม่าเถ้า ฝุ่นละอองที่ไปกระทบความเป็นอยู่ของประชาชนข้างเคียง กรณีระบบฝังกลบต้องมีระบบรองรับน้ำขยะ (Leachate) ไปกำจัดโดยไม่ปล่อยให้ไปปนเปื้อนแหล่งน้ำธรรมชาติของชุมชน หรือกรณีหมักเป็นปุ๋ย ต้องไม่เกิดกลิ่นเหม็นที่รุนแรงหรือเป็นแหล่งเพาะพันธุ์ของสัตว์พาหะนำโรค โดยเฉพาะแมลงวัน หรืออื่นๆ เป็นต้น ซึ่งเรื่องนี้ราชการส่วนท้องถิ่นจำเป็นต้องอาศัยข้อมูลทางวิชาการด้านสุขาภิบาลจากเจ้าพนักงานสาธารณสุข หรือ อาจารย์จากสถาบันการศึกษา แล้วแต่กรณีเพื่อการกำหนดหลักเกณฑ์ดังกล่าว

อย่างไรก็ตาม ขณะนี้กระทรวงวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อมอยู่ระหว่างการพิจารณากำหนดให้ผู้ประกอบกิจการกำจัดสิ่งปฏิกูลมูลฝอย โดยทำเป็นธุรกิจ เป็นประเภทกิจการ ที่ต้องจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม ซึ่งจะทำให้การดำเนินกิจการดังกล่าวต้องผ่านกระบวนการตรวจสอบ และการป้องกันผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมมากขึ้น

ง. เงื่อนไขสำหรับผู้ประกอบกิจการเก็บ ขน หรือกำจัดมูลฝอย เช่น กำหนดให้ต้องมีบุคลากร หรือบุคลากรต้องผ่านการอบรมความรู้เรื่องการสุขาภิบาลสิ่งแวดล้อม เช่นเดียวกับกรณีของกิจการบริการดูดสิ่งปฏิกูลก็ได้

5.3 การกำหนดอัตราค่าบริการขั้นสูงที่ผู้ได้รับอนุญาตจะพึงเรียกเก็บจากประชาชนได้ กฎหมายมิได้กำหนดให้ต้องเป็นไปตามกฎกระทรวง จึงเป็นอำนาจดุลยพินิจของราชการส่วนท้องถิ่นที่จะกำหนด โดยตรง ซึ่งสามารถกำหนดอัตราค่าบริการของกิจการทั้งค่าเก็บขน และค่ากำจัดได้ หรือรวมเป็นอัตราเดียวก็ ได้ ทั้งนี้มีหลักในการพิจารณาดังนี้ คือ

ก. ต้องเป็นอัตราที่เหมาะสมกับค่าใช้จ่าย และการลงทุนของเอกชนตามลักษณะ และวิธีการให้บริการแก่ประชาชนในท้องถิ่นนั้น คือให้มีกำไรพอที่ผู้ประกอบกิจการจะดำเนินกิจการต่อไปได้

ข. ต้องเป็นอัตราที่สอดคล้องสภาวะทางเศรษฐกิจของชุมชนในท้องถิ่นนั้น ทั้งนี้ต้องคำนึงถึงการรับรู้ และการยอมรับได้ของชุมชนด้วย ซึ่งจำเป็นต้องให้สุขศึกษา ข้อมูลและสร้างจิตสำนึก เกี่ยวกับ “ผู้ก่อมลพิษ ต้องเป็นผู้จ่าย” (Pollutor pay principle)

5.4 โดยที่ผู้ประกอบกิจการเก็บ ขน หรือกำจัดสิ่งปฏิกูล หรือมูลฝอย ต้องขออนุญาตต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่น และมาตรา 54 และมาตรา 55 กำหนดให้ราชการส่วนท้องถิ่นเป็นผู้กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขในการขอหรือต่ออายุใบอนุญาตในข้อกำหนดของท้องถิ่นด้วย ราชการส่วนท้องถิ่นจึงอาจกำหนดหลักเกณฑ์วิธีการและเงื่อนไขในการยื่นคำขอใบอนุญาต และการขอต่ออายุใบอนุญาตได้ดังนี้

ก. ต้องยื่นคำขอใบอนุญาตตามแบบคำขอที่ท้องถิ่นกำหนด ต้องประกอบด้วยเอกสาร หลักฐานดังนี้ เช่น บัตรประจำตัวของผู้ขอ สำเนาทะเบียนบ้าน แผนผังแสดงระบบการกำจัดสิ่งปฏิกูล หรือมูลฝอยที่จะดำเนินการ รายชื่อบุคลากรที่มีคุณสมบัติตามที่กำหนด (จบการศึกษาด้านสุขาภิบาลสิ่งแวดล้อม หรือผ่านการอบรมหลักสูตรตามที่กำหนด) รายการอุปกรณ์ วัสดุครุภัณฑ์ที่จำเป็นสำหรับการประกอบกิจการ เช่น จำนวนรถบริการเก็บ ขน จำนวนคน จำนวนอุปกรณ์อื่นๆ เป็นต้น (กรณีที่กิจการต้องจัดทำรายงานผลการผ่านการพิจารณาเรื่องการประเมินผลกระทบฯ มาแสดงด้วย)

ข. กรณีที่ยื่นคำขอใบอนุญาตประกอบกิจการเก็บ ขน เท่านั้น ต้องแจ้งด้วยว่าในขั้นตอนการกำจัดจะมอบให้ผู้ใดดำเนินการกำจัดให้ ซึ่งต้องมีหลักฐานแสดงการยินยอมด้วย

สำหรับขั้นตอนและวิธีการขออนุญาตและการพิจารณาอนุญาตของเจ้าพนักงานท้องถิ่น ให้ดูรายละเอียดในหมวด 12 เรื่องใบอนุญาต

หมวด 6
การควบคุมการเลี้ยงหรือปล่อยสัตว์

(1) เจตนารมณ์ของกฎหมาย

บทบัญญัติในหมวดนี้ มีเจตนารมณ์ที่จะรักษาสภาวะความเป็นอยู่ที่เหมาะสมกับการดำรงชีพของประชาชนและป้องกันอันตรายจากเชื้อโรคที่เกิดจากสัตว์ โดยพิจารณาเห็นว่าสัตว์เลี้ยงทุกชนิดที่คนเรานำมาเลี้ยงในสถานที่หรือแบบปล่อย อาจมีปัญหาต่อผู้เลี้ยง ชุมชนและสิ่งแวดล้อมได้ เช่น เป็นแหล่งเพาะพันธุ์สัตว์นำโรคได้ เป็นแหล่งของการแพร่เชื้อโรคจากสัตว์ไปสู่คน เช่น เชื้อไวรัส โรคเยื่อหุ้มสมองอักเสบ แอนแทรกซ์ โรคพิษสุนัขบ้า โรคอื่นๆ รวมทั้งกรณีอันตรายที่เกิดจากถูกสัตว์กัดทำร้าย นอกจากนั้นยังอาจก่อให้เกิดเหตุรำคาญ เช่น กลิ่นเหม็นของมูลสัตว์ เสียงรบกวนจากการร้องของสัตว์ น้ำเสียจากการล้างคอกสัตว์ ตัวสัตว์ เป็นต้น

ดังนั้น กฎหมายจึงกำหนดให้มีการควบคุมการเลี้ยงสัตว์หรือปล่อยสัตว์ โดยให้อำนาจแก่ราชการส่วนท้องถิ่น ในการออกข้อกำหนดของท้องถิ่น เพื่อกำหนดเขตควบคุมการเลี้ยงหรือปล่อยสัตว์ได้ ทั้งในเรื่องประเภทของสัตว์ที่ห้ามเลี้ยง กรรมวิธีการเลี้ยง การป้องกันเหตุรำคาญ และการปล่อยสัตว์ในที่หรือทางสาธารณะด้วย

(2) ขอบเขตความหมายในการออกข้อกำหนดของท้องถิ่น

2.1) มาตรา 29 กำหนดให้ราชการส่วนท้องถิ่นมีอำนาจออกข้อกำหนดของท้องถิ่น ให้ส่วนหนึ่งส่วนใดหรือทั้งหมดของพื้นที่ในเขตอำนาจของราชการส่วนท้องถิ่นนั้นเป็นเขตควบคุมการเลี้ยง หรือปล่อยสัตว์

หมายความว่า ราชการส่วนท้องถิ่นใดๆ จะออกข้อกำหนดของท้องถิ่นกำหนดเขตควบคุมการเลี้ยงหรือปล่อยสัตว์ในเขตพื้นที่ใดในเขตราชการส่วนท้องถิ่นนั้น จะครอบคลุมพื้นที่ทั้งหมดของเขตราชการส่วนท้องถิ่นนั้นก็ได้ หรือจะครอบคลุมเฉพาะพื้นที่ใดพื้นที่หนึ่งก็ได้ ซึ่งไม่จำกัดว่าจะต้องเป็นที่หรือทางสาธารณะเท่านั้น แต่อาจครอบคลุมถึงเขตพื้นที่ของเอกชนก็ได้ ซึ่งมีความหมายว่าเอกชนใดที่มีพื้นที่ ของตนเองอยู่ในเขตห้ามเลี้ยงสัตว์โดยเด็ดขาด เอกชนรายนั้นก็ไม่สามารถเลี้ยงสัตว์ประเภทที่ห้ามนั้นได้ในเขต พื้นที่ของตนเอง หากฝ่าฝืนก็จะมีโทษปรับ ไม่เกิน 5,000 บาท

ดังนั้น การกำหนดเขตพื้นที่ที่จะควบคุม จึงต้องกำหนดขอบเขตให้ชัดเจนในข้อกำหนดของท้องถิ่น เพื่อให้ประชาชนทราบถึงเขตพื้นที่ที่ห้ามให้ชัดเจนด้วย

2.2) เขตห้ามเลี้ยงหรือปล่อยสัตว์บางชนิดโดยเด็ดขาด

หมายความว่า หากราชการส่วนท้องถิ่นพิจารณาเห็นว่า เขตพื้นที่ใดพื้นที่หนึ่งเป็นเขตที่มีความเจริญ เป็นชุมชนที่มีความหนาแน่น หรือเป็นสถานที่แหล่งท่องเที่ยว ซึ่งไม่เหมาะสมที่จะให้มีการเลี้ยง หรือปล่อยสัตว์ โดยเฉพาะสัตว์ใหญ่ เช่น ช้าง ม้า โค กระบือ หรือสุกร เป็นต้น ราชการส่วนท้องถิ่นก็อาจออกข้อกำหนดของท้องถิ่นกำหนดให้พื้นที่ดังกล่าว *เป็นเขตห้ามเลี้ยงหรือปล่อยช้าง ม้า โค กระบือ และสุกร โดยเด็ดขาด* ซึ่งหมายความว่า ในเขตพื้นที่อื่นที่นอกเหนือจากที่กำหนด ก็สามารถเลี้ยงสัตว์ดังกล่าวได้ที่สำคัญต้องระบุชนิดของสัตว์ที่ต้องการควบคุมให้ชัดเจนด้วย ส่วนที่จะกำหนดห้ามสัตว์ประเภทใดนั้นก็ขึ้นอยู่กับข้อเท็จจริงว่าการเลี้ยงสัตว์นั้นจะทำให้เกิดปัญหาด้านสาธารณสุขสิ่งแวดล้อมหรือไม่ เพียงใด?

ในกรณีนี้ หากเขตพื้นที่ที่กำหนดห้ามเลี้ยงหรือปล่อยสัตว์โดยเด็ดขาดครอบคลุมถึงบริเวณที่หรือทางสาธารณะใด พื้นที่นั้นๆ ก็เป็นเขตห้ามปล่อยสัตว์ดังกล่าวนั้นด้วย ซึ่งจะมีผลต่อการควบคุมตามมาตรา 30 ซึ่งจะได้กล่าวในรายละเอียดในข้อ 3

2.3) เขตห้ามเลี้ยงหรือปล่อยสัตว์บางชนิดเกินกว่าจำนวนที่กำหนด

หมายความว่า นอกจากจะกำหนดเขตห้ามเลี้ยง หรือปล่อยสัตว์โดยเด็ดขาดแล้ว อาจกำหนดให้เป็นเขตห้ามเลี้ยงเกินกว่าจำนวนที่กำหนดก็ได้ ทั้งนี้ต้องกำหนดชนิดและประเภทของสัตว์ที่ห้ามให้ชัดเจนด้วย เช่น การกำหนดให้เขตพื้นที่ของท้องถิ่นทั้งหมดเป็นเขตห้ามเลี้ยงสุกร เกินกว่า 50 ตัว หรือ 100 ตัว ก็ได้ หรือห้ามเลี้ยงเกินกว่า 2,000 ตัว เป็นต้น จำนวนที่กำหนดนี้ ขึ้นอยู่กับข้อเท็จจริงของปัญหาว่า จำนวนเท่าไร จึงจะเหมาะสมกับสภาพแวดล้อมของชุมชนแห่งนั้น

2.4) เขตให้เลี้ยงหรือปล่อยสัตว์บางชนิดโดยต้องอยู่ภายใต้มาตรการอย่างใดอย่างหนึ่ง

หมายความว่า ราชการส่วนท้องถิ่นอาจกำหนดให้เขตพื้นที่ใด หรือทั้งหมดเป็นเขตที่อนุญาตให้มีการเลี้ยงหรือปล่อยสัตว์ชนิดใดได้ โดยกำหนดให้มีมาตรการป้องกัน หรือเงื่อนไขอย่างใดอย่างหนึ่ง เพื่อให้ผู้ประกอบการเลี้ยงหรือปล่อยสัตว์ดังกล่าวต้องปฏิบัติหรือจัดการให้มีขึ้น ทั้งนี้โดยการนำ “มาตรฐานหลักเกณฑ์และวิธีการ” ทางวิชาการมากำหนด เพื่อมิให้เกิดปัญหาด้านสุขาภิบาลสิ่งแวดล้อม สุขลักษณะ หรือก่อให้เกิดเหตุรำคาญ เช่น กำหนดวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการรักษาความสะอาดอาคารสถานที่ คอกสัตว์ ตัวสัตว์ การกำจัดมูลสัตว์และสิ่งปฏิกูลต่างๆ การบำบัดน้ำเสีย รวมทั้งการควบคุมโรคติดต่อ โดยการฉีดวัคซีน แล้วแต่กรณี หรือกำหนดให้ผู้ที่เลี้ยงสุกรตั้งแต่ 20 ตัวขึ้นไป ต้องจัดทำถังหมักแก๊ส (ระบบกำจัดมูลสุกร) อย่างน้อย 1 ถัง หรืออาจกำหนดให้ฟาร์มเลี้ยงโคกระบือ ต้องอยู่ห่างจากชุมชนไม่น้อยกว่า 100 เมตร เป็นต้น

ทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับปัญหาข้อเท็จจริงตามสภาพสิ่งแวดล้อมของชุมชนท้องถิ่นนั้นๆ

ไม่ว่าราชการส่วนท้องถิ่นจะกำหนดเขตควบคุมในลักษณะอย่างไร ต้องสามารถอธิบายเหตุผล ความจำเป็นของการกำหนดเขตในลักษณะเช่นนั้นตามหลักวิชาการต่อสาธารณชนให้ได้ เพราะการกำหนดเขต ดังกล่าว เป็นการจำกัดสิทธิเสรีภาพในการประกอบอาชีพการเลี้ยงสัตว์ของประชาชน และเพื่อให้เกิดการยอมรับของประชาชน ซึ่งจะมีผลในการบังคับใช้ต่อไป

(3) การยกร่างข้อกำหนดของท้องถิ่นตามบทบัญญัติแม่บทตามมาตรา 30

ในกรณีนี้ โดยหลักการแล้วราชการส่วนท้องถิ่นไม่จำเป็นต้องตราข้อกำหนดของท้องถิ่น เพราะบทบัญญัติมาตรา 30 มีผลบังคับใช้โดยไม่ต้องตราข้อกำหนดของท้องถิ่น เจ้าพนักงานท้องถิ่นจึงมีอำนาจ ดำเนินการกักสัตว์นั้นได้ กรณีที่มีการปล่อยสัตว์ในที่หรือทางสาธารณะหรือในเขตห้ามปล่อย โดยไม่ปรากฏเจ้าของ อันเป็นกรณีฝ่าฝืนข้อกำหนดของท้องถิ่นตามมาตรา 29

ดังนั้น ราชการส่วนท้องถิ่นจึงต้องออกข้อกำหนดของท้องถิ่นกำหนดเขตควบคุมการเลี้ยง หรือปล่อยสัตว์ก่อน จึงจะมีอำนาจในการดำเนินการตามมาตรา 30 ได้ ซึ่งในกรณีนี้กฎหมายให้อำนาจเจ้าพนักงานท้องถิ่นดำเนินการได้ดังนี้

3.1) กักสัตว์ดังกล่าวไว้เป็นเวลาอย่างน้อย 30 วัน ถ้าพ้น 30 วันแล้วไม่มีเจ้าของมาแสดงตัวขอรับสัตว์นั้นคืน ให้สัตว์นั้นเป็นของราชการส่วนท้องถิ่น

3.2) กรณีกักสัตว์ดังกล่าวไว้แล้วมีเจ้าของมาขอรับภายใน 30 วัน เจ้าของสัตว์นั้นจะต้องเสียค่าใช้จ่ายสำหรับเลี้ยงสัตว์ตามที่ราชการส่วนท้องถิ่นได้ใช้จ่ายจริงแก่ราชการส่วนท้องถิ่น นอกจากนั้นจะต้องเสียค่าปรับอีกตามโทษที่กำหนดไว้ในมาตรา 73 วรรค 2 คือปรับไม่เกิน 5,000 บาท ซึ่งอยู่ในดุลยพินิจของเจ้าพนักงานท้องถิ่นหรือผู้ซึ่งเจ้าพนักงานท้องถิ่นมอบหมายว่าจะปรับเท่าใดหรือไม่ปรับก็ได้

3.3) กรณีที่การกักสัตว์ระหว่างรอเจ้าของมาขอรับคืน อาจก่อให้เกิดอันตรายต่อสัตว์นั้น หรือสัตว์อื่น หรือต้องเสียค่าใช้จ่ายเกินสมควรเจ้าพนักงานท้องถิ่นจะขายหรือขายทอดตลาดสัตว์นั้น ก่อนครบ กำหนด 30 วันก็ได้ แล้วหักค่าใช้จ่ายและเก็บส่วนที่เหลือแทนสัตว์ได้

3.4) เมื่อเจ้าของมาขอรับคืนภายใน 30 วัน ให้คืนส่วนที่เหลือที่เก็บไว้แทนสัตว์แก่เจ้าของส่วนโทษปรับนั้นขึ้นอยู่กับดุลยพินิจของเจ้าพนักงานท้องถิ่นหรือผู้ซึ่งเจ้าพนักงานท้องถิ่นมอบหมาย

3.5) กรณีที่ปรากฏว่า สัตว์นั้นเป็นโรคติดต่ออันอาจเป็นอันตรายต่อประชาชน เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจทำลายหรือจัดการตามสมควรได้ทันที ไม่ต้องรอเจ้าของหรือรอให้ครบกำหนด 30 วัน

หมวด 7
กิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ

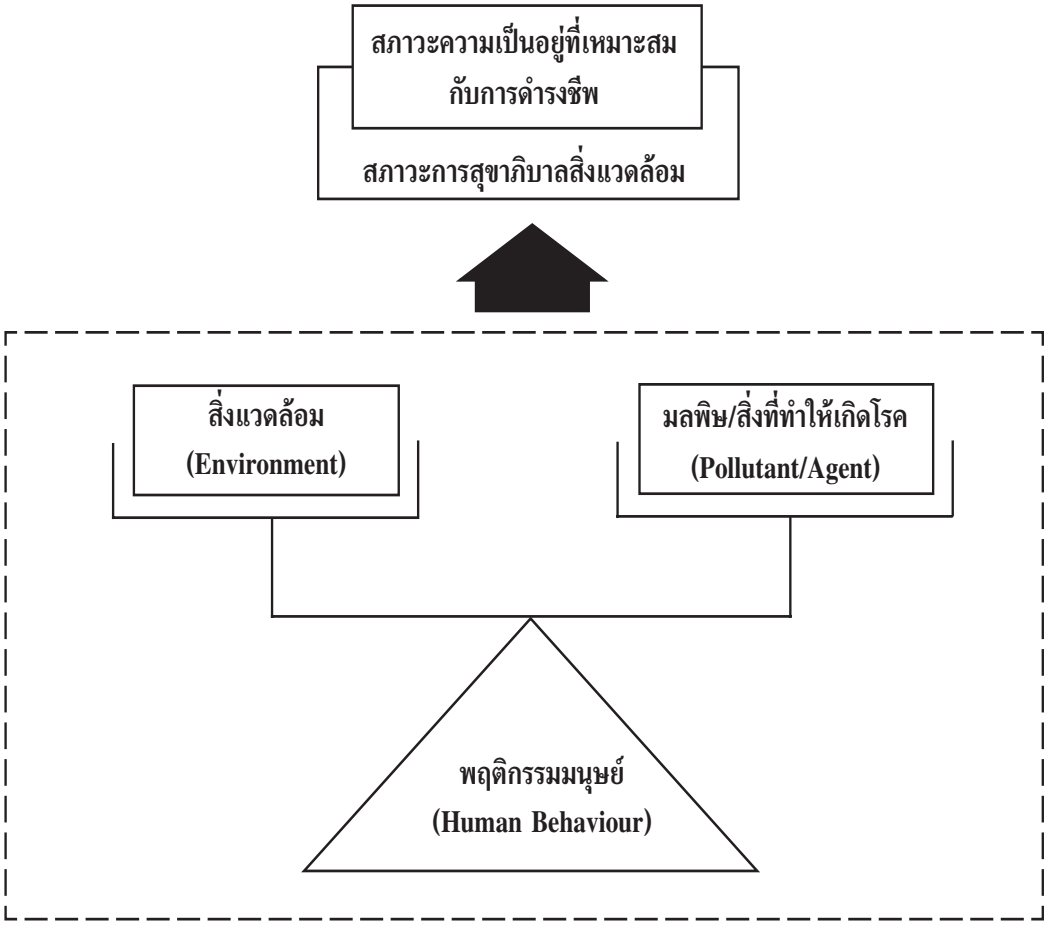
(1) เจตนารมณ์ของกฎหมาย

จากเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 ที่ต้องการคุ้มครองประชาชน ด้านการสาธารณสุขสิ่งแวดล้อม กล่าวคือ ต้องการให้ประชาชนซึ่งหมายถึงชุมชน (Public) กลุ่มผู้ประกอบการ (Business operators) และกลุ่มคนงาน/ผู้ปฏิบัติงาน (Workers) ให้ได้อยู่ใน “สภาวะความเป็นอยู่ที่เหมาะสมกับการดำรงชีพ” ซึ่งก็คือ การจัดการให้การดำรงชีพของมนุษย์อยู่ใน “สภาวะที่สมดุลย์” หรือเป็น ดุลยภาพแห่งชีวิตกับสิ่งแวดล้อม หรือเรียกว่า “การสุขาภิบาลสิ่งแวดล้อม (Environmental Sanitation)” ซึ่งมีปัจจัยหรือ

องค์ประกอบ 3 ประการที่จะต้องทำให้อยู่ในสภาวะที่สมดุลย์ต่อกันและกัน คือ (1) สิ่งแวดล้อม (Environmental) (2) มลพิษหรือสิ่งที่ทำให้เกิดโรค (Pollutant/Agent) และ (3) พฤติกรรมการปฏิบัติของมนุษย์ (Human Behaviour)

ซึ่งสภาวะการสุขาภิบาลสิ่งแวดล้อม จะดีหรือไม่ ก็ขึ้นอยู่กับการจัดการสิ่งแวดล้อมกับมลพิษ หรือสิ่งที่ทำให้เกิดโรค โดยมีพฤติกรรมของมนุษย์ เป็นรากฐานของการจัดการให้เกิดดุลยภาพเหมือนดังตราชั่ง ในแผนภูมิดังต่อไปนี้

แผนภูมิ แสดงดุลยภาพของชีวิตกับสิ่งแวดล้อม และปัจจัยที่เกี่ยวข้อง

ทั้งนี้เฉพาะ **ในกระบวนการดำเนินชีวิตของมนุษย์** เป็นการแสวงหาและพัฒนาปัจจัยพื้นฐานแห่งการดำรงชีพ ซึ่งได้แก่ ปัจจัย 4 คือ อาหาร ที่อยู่อาศัย เครื่องนุ่งห่ม และยารักษาโรค ในการแสวงหาและพัฒนาปัจจัยดังกล่าว มนุษย์จำเป็นต้องอาศัยและใช้**ทรัพยากรธรรมชาติ (วัตถุดิบในการผลิต)** ซึ่งเป็นสิ่งแวดล้อมที่จำเป็นต้องถูกทำลายเพื่อการดำรงชีพของมนุษย์อย่างต่อเนื่อง อย่างไรก็ตาม มนุษย์ก็ได้พยายามค้นหาวิธีการที่จะปลูกสร้างทรัพยากรธรรมชาติขึ้นมาทดแทนในส่วนที่ได้ทำลายไป แต่ก็ไม่สามารถทดแทนได้ทุกเรื่อง และด้วยเหตุที่จำนวนของ**ประชากรของสังคม**ได้ขยายตัวเป็นจำนวนมากประกอบกับ**วัฒนธรรมของสังคมบริโภค** ที่ต้องการความสะดวกสบายในการดำเนินชีวิตอย่างไม่มีขีดจำกัด ทำให้การแสวงหาปัจจัยพื้นฐานไม่เพียงพอกับความต้องการของคนในสังคม จึงได้มีการพัฒนาพลังการผลิตเทคโนโลยี่และวิทยาศาสตร์ เพื่อการผลิตปัจจัยพื้นฐาน รวมตลอดถึงปัจจัยที่เกินความจำเป็นจนกลายเป็นความฟุ่มเฟือย ไม่ว่าจะเป็นผลิตภัณฑ์อาหาร เครื่องนุ่งห่ม เครื่องใช้ ยานพาหนะชนิดต่างๆ ยารักษาโรค หรือยาบำรุง สารพัดชนิด การปลูกสร้างอาคารที่พักอาศัย อาคารสำนักงาน สะพาน อุโมงค์ ถนน ฯลฯ ซึ่งผลิตภัณฑ์เหล่านี้ ล้วนแล้วแต่ต้องใช้ทรัพยากรธรรมชาติ ไม่ว่าจะเป็น ดิน หิน ทราย น้ำ อากาศ ป่าไม้ เชื้อเพลิง ฯลฯ

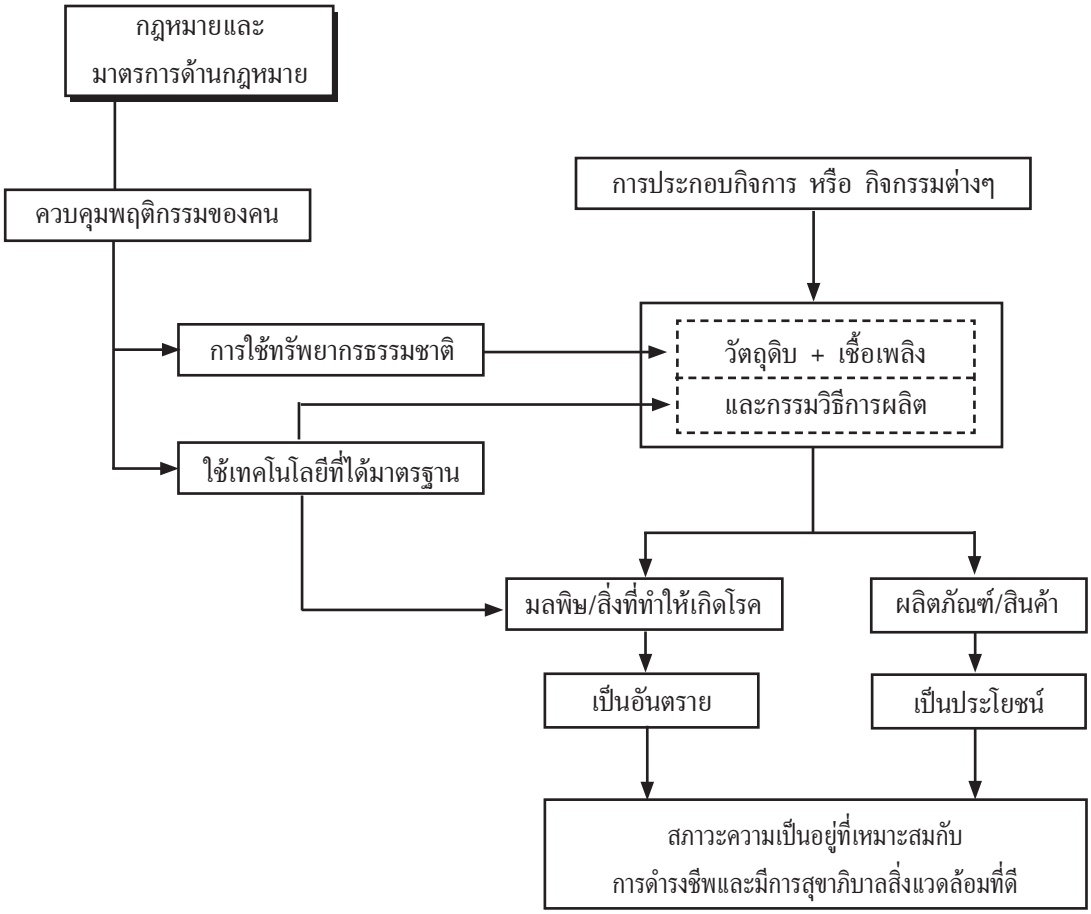
นอกจากการใช้ทรัพยากรจำนวนมากเพื่อการดำรงชีพของมนุษย์ จะส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม โดยส่วนรวมในเชิงระบบนิเวศน์วิทยาแล้ว ในกระบวนการผลิตผลิตภัณฑ์ต่างๆ ยังก่อให้เกิดมลพิษ (Pollutant) หรือสิ่งที่ทำให้เกิดโรค (Agent) อีกด้วย ซึ่งเป็นผลพลอยได้ (By product) ที่ไม่อาจปฏิเสธได้จากกระบวนการผลิตทุกๆ ผลิตภัณฑ์ มลพิษหรือสิ่งที่ทำให้เกิดโรคดังกล่าว จึงเป็นสิ่งแวดล้อมซึ่งมีผลกระทบต่อสุขภาพและการดำรงชีพโดยตรงของมนุษย์ และยังมีผลต่อระบบนิเวศน์อีกด้วย

ดังนั้น ปัญหาในการจัดการของมนุษย์ เพื่อให้มีการดำรงชีพได้อย่างเป็นสุข มีสุขภาพและพลานามัยที่สมบูรณ์ จึงต้องมีการใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างเหมาะสม มีการค้นคว้า ศึกษาวิจัย ค้นหาเทคโนโลยี่ที่สะอาด (Clean Technology) ในการผลิตและเมื่อเกิดมลพิษหรือสิ่งที่ทำให้เกิดโรคขึ้นต้องมีเทคโนโลยี่ที่จะป้องกันหรือควบคุม (Protect/Control Technology) เพื่อมิให้มลพิษหรือสิ่งที่ทำให้เกิดโรคนั้น แพร่กระจายจนอาจเป็นอันตรายต่อสุขภาพของมนุษย์ หรือสามารถบำบัดหรือกำจัดให้มลพิษหรือสิ่งที่ทำให้เกิดโรคนั้นให้หมดสิ้นไป หรืออยู่ในสภาพที่ไม่สามารถจะก่อให้เกิดปัญหาต่อสุขภาพของมนุษย์ในสังคมนั้นได้

ด้วยเหตุนี้ การบังคับให้การประกอบกิจการต่างๆ ต้องปฏิบัติให้ต้องด้วยสุขลักษณะหรือเป็นไปตาม เกณฑ์ มาตรฐานทางวิชาการ เพื่อการคุ้มครองสิ่งแวดล้อมมิให้ก่อให้เกิดผลกระทบต่อสุขภาพอนามัยของมนุษย์ในที่สุดนั้น จึงเป็นเรื่องที่จำเป็นสำหรับสังคม ซึ่งก็คือ

การควบคุมพฤติกรรมการปฏิบัติของมนุษย์ (Human Behaviour) ที่เกี่ยวข้อง ซึ่งหมายรวมทั้งผู้ประกอบกิจการ คนงาน และประชาชนในการนำเอาทรัพยากรธรรมชาติ มาใช้อย่างเหมาะสม และการใช้เทคโนโลยีในกระบวนการการผลิตผลิตภัณฑ์นั้นๆ ที่ถูกต้องได้มาตรฐานทางวิชาการ มาตรการด้านกฎหมาย จึงกลายเป็นมาตรการที่จำเป็นในการรักษาสภาวะที่สมดุลย์ขององค์ประกอบ 3 ประการนั้น โดยเฉพาะหมวด 7 ว่าด้วยกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535

แผนภูมิ แสดงความสัมพันธ์ระหว่างมาตรการด้านกฎหมาย กับการควบคุมด้านสุขาภิบาลสิ่งแวดล้อม

(2) ขอบเขตและความหมายของกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ

กิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ ในทางวิชาการย่อมหมายถึง กิจการที่มีกระบวนการผลิตหรือกรรมวิธีการผลิต ที่ก่อให้เกิดมลพิษหรือสิ่งที่ทำให้เกิดโรค ซึ่งจะมีผลกระทบต่อสุขภาพอนามัยของประชาชนที่อยู่ในบริเวณข้างเคียงนั้นๆ ไม่ว่าจะเป็นเรื่องมลพิษทางอากาศ ทางน้ำ ทางดิน ทางเสียง แสง ความร้อน ความสั่นสะเทือน รังสี ฝุ่นละออง เขม่า เถ้า ฯลฯ

เมื่อพิจารณาตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 มาตรา 31 กำหนด “ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข โดยคำแนะนำของคณะกรรมการสาธารณสุข มีอำนาจประกาศในราชกิจจานุเบกษากำหนดให้กิจการใดเป็นกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ” ดังนั้น กิจการใดที่ปรากฏในบัญชีรายชื่อกิจการที่ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ถือว่าเป็นกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ ซึ่งโดยหลักการก็ย่อมพิจารณาตามหลักวิชาการว่ากิจการนั้นอาจก่อให้เกิดมลพิษหรือสิ่งที่ทำให้เกิดโรคขึ้น อันอาจมีผลกระทบต่อสุขภาพของประชาชนได้

ขณะนี้ได้มีการประกาศกระทรวงสาธารณสุขที่ 5/2538 เรื่อง กิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ ซึ่งประกาศในราชกิจจานุเบกษา ฉบับประกาศทั่วไป เล่มที่ 112 ตอนที่ 58 ลงวันที่ 20 กรกฎาคม 2538 ประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง กิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ (ฉบับที่ 4) ซึ่งประกาศในราชกิจจานุเบกษา ฉบับทั่วไป เล่ม 120 ตอนพิเศษ 123 ง วันที่ 28 ตุลาคม 2546 และประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง กิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ (ฉบับที่ 5) ซึ่งประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม 124 ตอนพิเศษ 120 ง หน้า 10 ลงวันที่ 20 กันยายน 2550 จำนวน 134 ประเภทกิจการ ซึ่งแบ่งออกเป็น 13 กลุ่มประเภทกิจการ ได้แก่

1) กิจการที่เกี่ยวกับการเลี้ยงสัตว์ มี 3 กิจการ
2) กิจการที่เกี่ยวกับสัตว์และผลิตภัณฑ์ มี 8 กิจการ
3) กิจการที่เกี่ยวกับอาหาร เครื่องดื่ม น้ำดื่ม มี 26 กิจการ
4) กิจการที่เกี่ยวกับยา เวชภัณฑ์ อุปกรณ์การแพทย์ เครื่องสำอาง ผลิตภัณฑ์ชำระล้าง มี 5 กิจการ
5) กิจการที่เกี่ยวกับการเกษตร มี 9 กิจการ
6) กิจการที่เกี่ยวกับโลหะหรือแร่ มี 6 กิจการ
7) กิจการที่เกี่ยวกับยานยนต์ เครื่องจักรหรือเครื่องกล มี 7 กิจการ
8) กิจการที่เกี่ยวกับไม้ มี 8 กิจการ
9) กิจการที่เกี่ยวกับการบริการ มี 16 กิจการ
10) กิจการที่เกี่ยวกับสิ่งทอ มี 8 กิจการ
11) กิจการที่เกี่ยวกับหิน ดิน ทราย ซีเมนต์หรือวัตถุที่คล้ายคลึง มี 11 กิจการ

12) กิจการที่เกี่ยวกับปิโตรเลี่ยม ถ่านหิน สารเคมี มี 17 กิจการ
13) กิจการอื่นๆ มี 10 กิจการ

(รายชื่อกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพทั้งหมด 134 กิจการ ดูจากประกาศกระทรวงสาธารณสุข ที่ 5/2538 เรื่อง กิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ และที่แก้ไขเพิ่มเติมถึงปัจจุบัน ฉบับที่ 5 พ.ศ. 2550)

กิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพจำเป็นต้องมีลักษณะที่เป็นการค้าหรือไม่

เนื่องจากบทบัญญัติในพระราชบัญญัติสาธารณสุข พุทธศักราช 2484 (กฎหมายเดิม) ได้บัญญัติให้มีการควบคุม **กิจการค้าซึ่งเป็นที่รังเกียจหรืออาจเป็นอันตรายต่อสุขภาพ** ต่อมาได้ปรับปรุงเป็นพระราชบัญญัติ การสาธารณสุข พ.ศ. 2535 และปรับเปลี่ยนเป็นการควบคุม **กิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ** จึงมีข้อสงสัยว่า กิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพนี้ จำต้องเป็นกิจการที่มีลักษณะที่เป็นการค้าหรือไม่

ในเรื่องนี้ ได้มีคำวินิจฉัยของคณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมายคณะที่ 8) ตามหนังสือ ที่ นร 0601/645 ลงวันที่ 30 มิถุนายน ได้วินิจฉัยว่า บทบัญญัติมาตรา 31 หมายความว่า “หากรัฐมนตรี เห็นสมควร รัฐมนตรีย่อมกำหนดขอบเขตในการกำกับดูแลและควบคุมกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพตามกฎหมายสาธารณสุขโดยมิต้องเป็นกิจการค้าได้” และเมื่อพิจารณาตามถ้อยคำตามมาตรา 31 “มิได้มุ่งจำกัดเฉพาะกิจการที่เป็นการค้าแต่อย่างใดเลย เพราะหากคำว่า กิจการในมาตรา 31 ประสงค์จะให้หมายถึงเฉพาะกิจการที่เป็นการค้าแล้ว ก็ไม่จำเป็นต้องมีคำว่า **ในลักษณะที่เป็นการค้า**ในมาตรา 33 อีก” ดังนั้นกิจการที่เข้าข่ายเป็นกิจการที่อันตรายต่อสุขภาพ จึงไม่จำเป็นต้องดำเนินกิจการในลักษณะที่เป็นการค้า เช่น การเลี้ยงสัตว์ไว้ดูเล่นเป็นงานอดิเรก การซ่อมรถของตนเอง เป็นต้น ก็ถือว่าเป็นกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ

(3) การควบคุมกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพตามบทบัญญัติ

แม้ว่า รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขจะได้ประกาศรายชื่อ กิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพในประกาศกระทรวงสาธารณสุขที่ 5/2538/และฉบับที่ 4 แล้ว แต่ก็ยังไม่มีผลบังคับใช้ในเขตราชการส่วนท้องถิ่นต่างๆ ทั้งนี้เพราะบทบัญญัติมาตรา 32(1) กำหนดให้ราชการส่วนท้องถิ่นมีอำนาจออก**ข้อกำหนดของท้องถิ่น** (ซึ่งหมายถึง ข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร ข้อบัญญัติเมืองพัทยา ข้อบัญญัติจังหวัด เทศบัญญัติ ข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบลแล้วแต่กรณี) “กำหนดประเภทของกิจการตามมาตรา 31 บางกิจการหรือทุกกิจการให้เป็น**กิจการที่ต้องควบคุมในท้องถิ่นนั้น”** ก็ได้ ซึ่งหมายความว่า กิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพที่รัฐมนตรีประกาศนั้น จะมีผลใช้บังคับในท้องถิ่นใด ราชการส่วนท้องถิ่นนั้นจะต้องออกข้อกำหนดของท้องถิ่น

กำหนดให้เป็นกิจการที่ต้องควบคุมในท้องถิ่นนั้นเสียก่อน และไม่จำเป็นต้องกำหนดทุกประเภทกิจการ กล่าวคือจะกำหนดกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพทั้งหมด หรือเพียงบางส่วนเป็นกิจการที่ต้องควบคุมในท้องถิ่นก็ได้ ทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับว่ากิจการนั้นเป็นปัญหา ในเขตท้องถิ่นนั้น หรือไม่

ซึ่งจะเห็นได้ว่า บทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 นั้น มีลักษณะ การกระจายอำนาจในการควบคุมให้แก่ ราชการส่วนท้องถิ่น (หมายถึง กรุงเทพมหานคร เมืองพัทยา องค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาลและองค์การบริหารส่วนตำบล)

นอกจากนี้ บทบัญญัติมาตรา 32(2) และมาตรา 33 ยังให้อำนาจแก่ราชการส่วนท้องถิ่น ในการควบคุมกำกับดูแลการประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพในด้านสุขลักษณะ การป้องกันอันตรายและความปลอดภัยด้วย โดยให้อำนาจแก่ราชการส่วนท้องถิ่น 3 ประการ ดังนี้

3.1 อำนาจในการอนุญาต

โดยที่บทบัญญัติมาตรา 33 วรรคแรก กำหนดว่า “เมื่อพ้นกำหนดเก้าสิบวันที่ข้อกำหนดของท้องถิ่นตามมาตรา 32(1) ใช้บังคับ ห้ามมิให้ผู้ใดดำเนินกิจการตามประเภทที่มีข้อกำหนดของท้องถิ่นกำหนดให้เป็นกิจการที่ต้องควบคุมตามมาตรา 32(1) ในลักษณะที่เป็นการค้า เว้นแต่จะได้รับใบอนุญาตจากเจ้าพนักงานท้องถิ่น...”

หมายความว่า ผู้ประกอบกิจการใดๆ ที่เข้าข่ายเป็นกิจการที่ต้องควบคุมในท้องถิ่นตามที่ราชการส่วนท้องถิ่นกำหนดตามมาตรา 32(1) ไม่ว่าจะเป็นกรณีที่ประกอบกิจการอยู่ก่อนที่ข้อกำหนดของท้องถิ่นนี้จะมีการบังคับใช้ หรือเป็นกรณีที่ประกอบการภายหลังที่ข้อกำหนดของท้องถิ่นดังกล่าวมีผลบังคับใช้ ผู้ประกอบกิจการนั้นๆทั้งสองกรณี จะต้องขออนุญาตต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่น ภายใน 90 วัน นับแต่วันที่ข้อกำหนดของท้องถิ่นมีผลบังคับใช้ในท้องถิ่นนั้น

ซึ่งมาตรการอนุญาตนี้ ถือได้ว่าเป็นมาตรการควบคุมที่สำคัญ เพราะเป็นการควบคุมการประกอบกิจการที่มีกระบวนการผลิต หรือการประกอบการที่อาจเป็นอันตรายต่อสุขภาพของคนงานผู้ปฏิบัติงาน และชุมชน ตั้งแต่เบื้องต้น กล่าวคือ จะต้องมีการตรวจสอบอาคาร สถานที่ที่จะประกอบกิจการ เครื่องมือ อุปกรณ์ ระบบการป้องกันอันตรายหรืออุบัติภัย ระบบการจำกัดสิ่งปฏิกูลมูลฝอยและอื่นๆ ที่จำเป็น แต่หากว่าไม่ถูกต้องและสามารถปรับปรุงแก้ไขได้ ก็อาจให้เวลาในการปรับปรุงแก้ไขก่อนจึงจะอนุญาตส่วนกรณีที่ไม่เหมาะสมไม่ถูกต้องและไม่อาจแก้ไขได้ก็สามารถมีคำสั่งไม่อนุญาตให้ประกอบกิจการ ณ ที่นั้นๆ ได้ แล้วแต่กรณี

3.2 อำนาจในการกำหนดหลักเกณฑ์และเงื่อนไขทั่วไป

ตามบทบัญญัติมาตรา 32(2) บัญญัติว่า “เพื่อประโยชน์ในการกำกับดูแลการประกอบกิจการ (ที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ) ให้ราชการส่วนท้องถิ่นมีอำนาจออกข้อกำหนดของท้องถิ่น กำหนดหลักเกณฑ์ และเงื่อนไขทั่วไป สำหรับให้ผู้ดำเนินกิจการตามมาตรา 32 (1) ปฏิบัติเกี่ยวกับการดูแลสภาพหรือสุขลักษณะของสถานที่ที่ใช้ดำเนินกิจการและมาตราการป้องกันอันตรายต่อสุขภาพ”

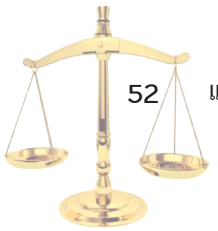
นอกจากการควบคุมด้วยมาตรการการอนุญาตแล้ว กฎหมายยังให้อำนาจแก่ราชการส่วนท้องถิ่นในการกำหนดหลักเกณฑ์และเงื่อนไขทั่วไปให้ผู้ประกอบกิจการที่ได้รับอนุญาตแล้ว ต้องปฏิบัติตาม เพื่อการกำกับมิให้ผู้ประกอบกิจการดำเนินกิจการโดยไม่ต้องด้วยสุขลักษณะอันอาจเป็นเหตุให้เกิดเหตุเดือดร้อนรำคาญแก่ชุมชนข้างเคียงได้

หลักเกณฑ์และเงื่อนไขทั่วไปนี้ อาจแยกได้เป็น 2 ส่วนคือ

- การดูแลสภาพ หรือสุขลักษณะของสถานที่ที่ใช้ดำเนินกิจการ ซึ่งหมายถึงสภาวะการณ์สุขาภิบาลสิ่งแวดล้อมของสถานประกอบการ ทั้งในด้านการดูแลรักษาความสะอาด ความเป็นระเบียบของโครงสร้างอาคาร การรักษาสภาพการใช้งานของเครื่องมือ อุปกรณ์ ระบบการระบายอากาศแสง เสียง ระบบการกำจัดสิ่งปฏิกูลมูลฝอย เป็นต้น ให้อยู่ในสภาพที่ใช้การได้ดี

- มาตรการป้องกันอันตรายต่อสุขภาพ ซึ่งหมายถึง ระบบการป้องกันอุบัติเหตุ อัคคีภัย ระบบการกำจัดมลพิษ ระบบการป้องกันการปนเปื้อนในผลิตภัณฑ์อาหาร รวมทั้งระบบการป้องกันตนเองของผู้ปฏิบัติในสถานประกอบการนั้นๆ ด้วย ทั้งนี้ เพื่อป้องกันปัญหาด้านมลพิษที่จะมีผลกระทบต่อสุขภาพของคนงาน ชุมชนข้างเคียง และประชาชนทั่วไป (ดูตารางขอบเขตความหมายและปัญหาหลักๆ)

ซึ่งการกำหนดหลักเกณฑ์และเงื่อนไขดังกล่าวข้างต้น ราชการส่วนท้องถิ่นจำเป็นต้องอาศัยความรู้ทางด้านวิชาการของนักวิชาการสาขาสุขาภิบาลสิ่งแวดล้อม สาขาสาธารณสุข สาขาอนามัยสิ่งแวดล้อม สาขาวิทยาศาสตร์ และอื่นๆ เพื่อร่วมกันกำหนด โดยพิจารณาถึงความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติ และสภาวะทางสังคมของสังคมไทยด้วย ดังนั้น จึงใคร่เสนอให้ราชการส่วนท้องถิ่นดำเนินการเรื่องนี้ โดยการจัดตั้งเป็นคณะทำงานร่วมกัน ระหว่างราชการส่วนท้องถิ่นกับสำนักงานสาธารณสุขจังหวัด ศูนย์อนามัยที่ 1-12 กองวิชาการที่เกี่ยวข้องและสถาบันการศึกษาต่างๆ และถ้าเป็นไปได้ ควรจะได้เปิดโอกาสให้ฝ่ายผู้ประกอบกิจการที่เกี่ยวข้องได้มีส่วนร่วมในการพิจารณาหรือให้ความเห็นด้วย

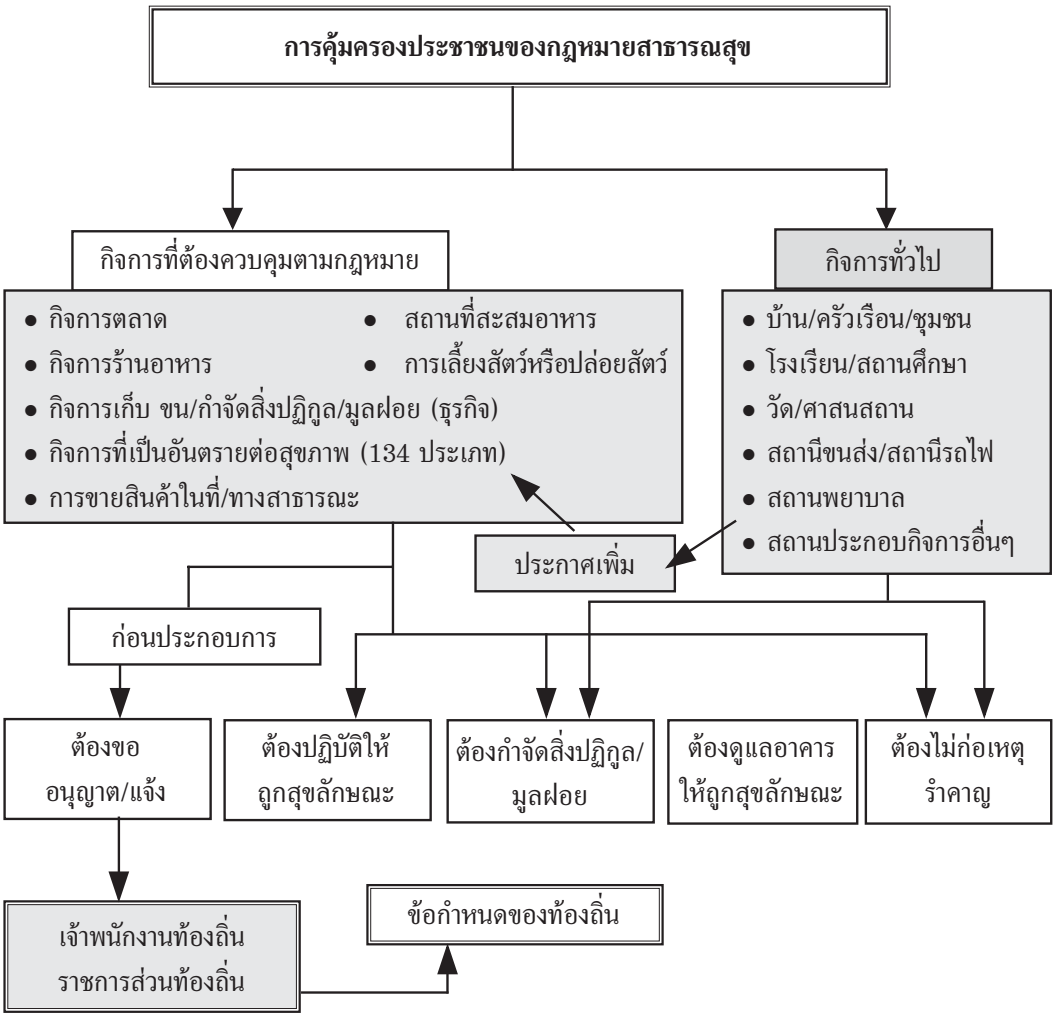

3.3 อำนาจในการกำหนดเงื่อนไขในใบอนุญาต

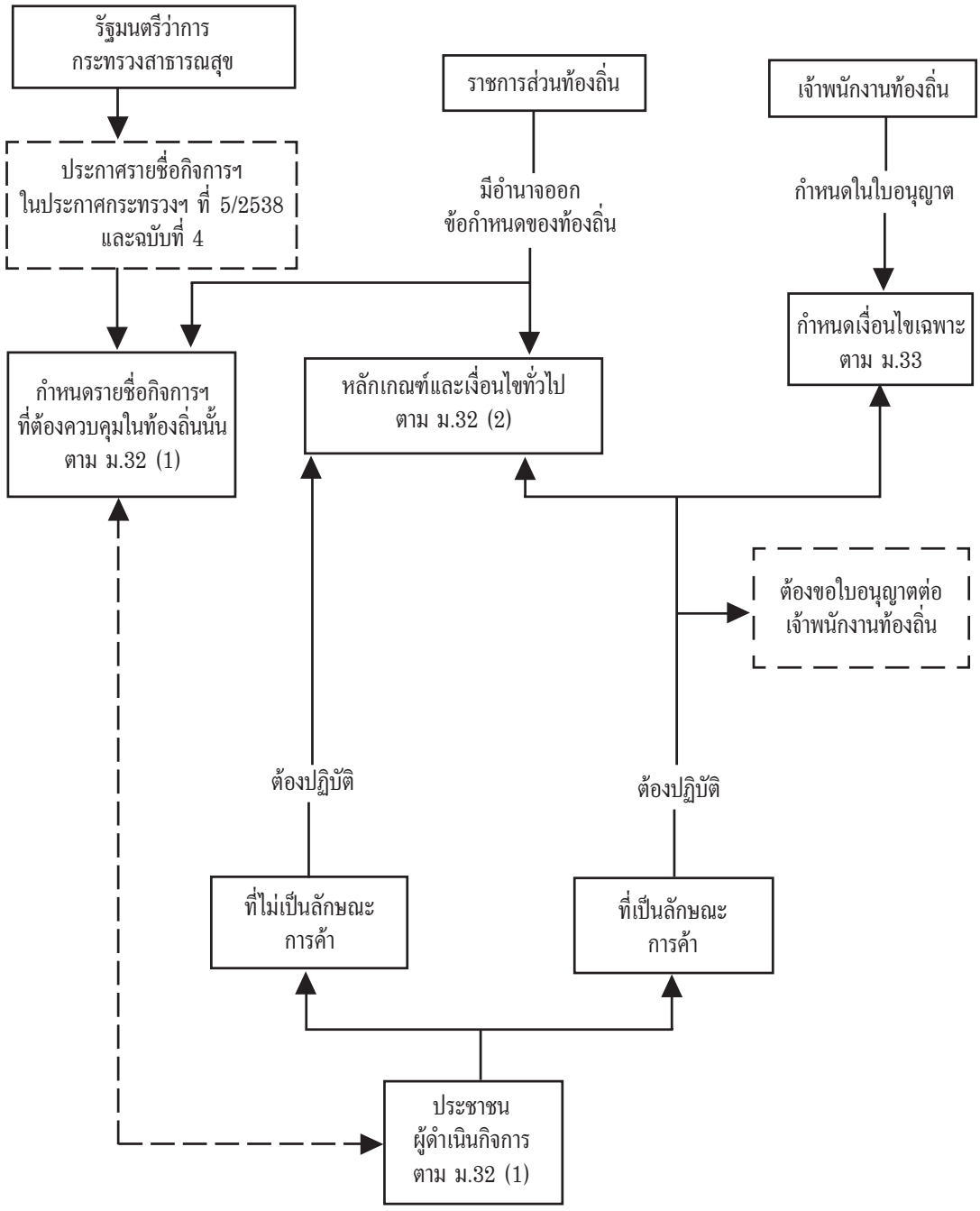
ตามบทบัญญัติมาตรา 33 วรรคสอง กำหนดว่า “ในการออกใบอนุญาตตามวรรคหนึ่ง เจ้าพนักงานท้องถิ่น**อาจกำหนดเงื่อนไขโดยเฉพาะ** ให้ผู้รับใบอนุญาตปฏิบัติเพื่อป้องกันอันตรายต่อสุขภาพของสาธารณชนเพิ่มเติมจากที่กำหนดไว้โดยทั่วไปในข้อกำหนดของท้องถิ่นตามมาตรา 32 (2) ก็ได้”

ดังนั้น เจ้าพนักงานท้องถิ่นจึงมีอำนาจกำหนดเงื่อนไขการปฏิบัติของผู้ประกอบกิจการเพิ่มเติมจากที่ได้กำหนดในหลักเกณฑ์ทั่วไปได้ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความจำเป็นของลักษณะของกิจการนั้นๆ เพื่อการป้องกันอันตรายต่อสุขภาพของสาธารณชน ซึ่งหลักเกณฑ์ทั่วไปตามมาตรา 32 (2) มิได้กำหนดไว้ และมีผลให้ผู้ประกอบกิจการที่ได้รับเงื่อนไขเฉพาะดังกล่าวต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขนั้น หากไม่ปฏิบัติตามก็จะมีความผิดตามกฎหมาย

มาตรการข้างต้นนี้ เป็นมาตรการที่กำหนดขึ้นเพื่อแก้ปัญหาในกรณีที่ไม่สามารถกำหนดหลักเกณฑ์ทั่วไปได้อย่างครอบคลุมลักษณะปัญหาของกิจการนั้นๆ ที่อาจก่อให้เกิดอันตรายต่อสุขภาพของประชาชนได้ จึงนับว่าเป็นความรอบคอบของผู้ยกร่างกฎหมาย

การคุ้มครองประชาชนของกฎหมายสาธารณสุข
กิจการที่ต้องควบคุมตามกฎหมาย
กิจการทั่วไป
• กิจการตลาด
• กิจการร้านอาหาร
• สถานที่สะสมอาหาร
• การเลี้ยงสัตว์หรือปล่อยสัตว์
• กิจการเก็บ ขน/กำจัดสิ่งปฏิกูล/มูลฝอย (ธุรกิจ)
• กิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ (134 ประเภท)
• การขายสินค้าในที่/ทางสาธารณะ
• บ้าน/ครัวเรือน/ชุมชน
• โรงเรียน/สถานศึกษา
• วัด/ศาสนสถาน
• สถานีขนส่ง/สถานีรถไฟ
• สถานพยาบาล
• สถานประกอบกิจการอื่นๆ
ประกาศเพิ่ม
ก่อนประกอบการ
ต้องขออนุญาต/แจ้ง
ต้องปฏิบัติให้ถูกสุขลักษณะ
ต้องกำจัดสิ่งปฏิกูล/มูลฝอย
ต้องดูแลอาคารให้ถูกสุขลักษณะ
ต้องไม่ก่อเหตุรำคาญ
เจ้าพนักงานท้องถิ่น
ราชการส่วนท้องถิ่น
ข้อกำหนดของท้องถิ่น

แผนภูมิ แสดงระบบควบคุมกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพของราชการส่วนท้องถิ่นตาม พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535

ตารางขอบเขตความหมายและปัญหาหลักของกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ ตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535

ชื่อกิจการ	ขอบเขตและความหมาย	ปัญหาหลักต่อผู้ประกอบอาชีพ ชุมชน และสิ่งแวดล้อม	หลักการที่จะควบคุมปัญหา	หมายเหตุ
1. กิจการที่เกี่ยวกับการสัตว์เลี้ยง				
1(1) การเลี้ยงสัตว์บก สัตว์ปีก สัตว์น้ำ สัตว์เลื้อยคลาน หรือแมลง	หมายถึง สถานที่ที่เลี้ยงสัตว์ทุกชนิดไม่ว่าจะเป็นสัตว์บก สัตว์น้ำ สัตว์เลื้อยคลานหรือแมลง โดยมิได้มีการจำกัดจำนวนว่าต้องมีจำนวนกี่ตัว เช่น การเลี้ยงโค กระบือ ช้าง ม้า วัว เป็ด ไก่ นกพิราบ นกแก้ว งู จระเข้ ตั๊กแตน เป็นต้น	- เป็นแหล่งแพร่สัตว์นำโรค เช่น หนู แมลงวัน แมลงสาบ ฯลฯ - การแพร่เชื้อโรคจากสัตว์ไปยังคน เช่น ไร ไวรัส โรคเยื่อหุ้มสมองอักเสบ - กลิ่นเหม็นของมูลสัตว์ - น้ำเสียจากการล้างคอก ล้างตัวสัตว์ - เสียงรบกวนจากการร้องของสัตว์ - อันตรายอันเกิดจากบาดแผลที่ถูกสัตว์กัดทำร้าย รอยขีดข่วน ฯลฯ	- ควบคุมการสุขาภิบาล การรักษาความสะอาดของคอก ตัวสัตว์ การกำจัดขยะและสิ่งปฏิกูลต่าง ๆ - ควบคุมให้มีการฉีดวัคซีนแก่สัตว์ตามกำหนด - ควบคุมโรคติดต่อ - ควบคุมการบำบัดน้ำเสีย - กำหนดเขตที่จะอนุญาตให้ประกอบกิจการ - ควบคุมอาคารสถานที่ จัดให้มีการระบายอากาศ - จัดคอกหรือสถานที่เลี้ยงสัตว์ไม่ให้แออัด ทำกรงหรือที่กักกันสัตว์ให้แน่นหนา	- กรณีการเลี้ยงไว้ดูเล่นหรือเป็นงานอดิเรก ต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ของท้องถิ่น แต่ไม่ต้องขอใบอนุญาต
1(2) การเลี้ยงสัตว์เพื่อรีดเอาน้ำนม	หมายถึง สถานที่ที่เลี้ยงสัตว์ที่มีวัตถุประสงค์เพื่อรีดเอาน้ำนม เช่น แพะ โค เป็นต้น	เหมือนข้อ 1(1)	- เหมือนข้อ 1(1)	

ชื่อกิจการ	ขอบเขตและความหมาย	ปัญหาหลักต่อผู้ประกอบอาชีพ ชุมชน และสิ่งแวดล้อม	หลักการที่จะควบคุมปัญหา	หมายเหตุ
1(3) การประกอบกิจการเลี้ยง รวบรวมสัตว์ หรือธุรกิจอื่นใดอันมีลักษณะทำนองเดียวกันเพื่อประชาชนเข้าชม หรือเพื่อประโยชน์ของกิจการนั้น ทั้งนี้จะมีการเรียกเก็บค่าดูหรือค่าบริการ ไม่ว่าทางตรงหรือทางอ้อมหรือไม่ก็ตาม	หมายถึง สถานที่ที่เลี้ยงสัตว์หลายชนิดที่มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ประชาชนเข้าชมจะโดยมีการเก็บค่าเข้าชมหรือไม่ก็ตาม เช่น สวนสัตว์ พาต้า สวนสัตว์สาธารณะ สวนสัตว์ในร้านอาหาร เป็นต้น คำว่าธุรกิจอื่นใดอันมีลักษณะทำนองเดียวกัน จะรวมสัตว์ที่ให้ประชาชนเข้าชม หรือเพื่อประโยชน์ของกิจการนั้น เช่น การแสดงละครสัตว์ การเลี้ยงสุนัขตำรวจเพื่อฝึก เป็นต้น ซึ่งถ้ามีการเก็บค่าเข้าชม ก็เป็นการค้า ถ้าไม่เก็บก็ไม่เป็นการค้า แต่ต้องปฏิบัติให้ต้องด้วยสุขลักษณะตามที่ท้องถิ่นกำหนด	เหมือนข้อ 1(1)	- เหมือนข้อ 1(1)	- กรณีการเลี้ยงสัตว์ป่าที่ร้านอาหารเพื่อจูงใจให้คนเข้าร้านนั้น ถือว่าเป็นการเลี้ยงสัตว์เพื่อให้เข้าชม แต่ไม่เป็นการค้าจึงมีลักษณะตามที่ท้องถิ่นกำหนด ส่วนร้านอาหารนั้นจะต้องเข้มงวดเรื่องการป้องกันการปนเปื้อนจากการเลี้ยงสัตว์ในร้านอาหารอยู่แล้วตามบทบัญญัติในหมวด 8
2. กิจการที่เกี่ยวกับสัตว์และผลิตภัณฑ์				
2(1) การฆ่าสัตว์ ยกเว้นในสถานที่จำหน่ายอาหาร การเร่ขาย การขายในตลาดและการฆ่าเพื่อบริโภคในครัวเรือน	หมายถึง สถานที่ที่ทำการฆ่าสัตว์ทุกชนิด ยกเว้น การฆ่าสัตว์เพื่อประกอบเป็นอาหารไว้จำหน่ายในร้านอาหารหรือเพื่อเร่ขาย หรือเพื่อขายในตลาดหรือเพื่อการบริโภคในครัวเรือน	- การระบาดของโรค เช่น โรคพยาธิตัวตืดจากสัตว์สู่คน - เป็นแหล่งแพร่สัตว์นำโรค เช่น หนู แมลงวัน แมลงสาบ ฯลฯ - กลิ่นเหม็น - น้ำเสีย รวมทั้งสารเคมีที่ใช้ชำระล้าง - เสียงรบกวนจากสัตว์ - อันตรายอันทำให้เกิดบาดแผล - โรคผิวหนัง มือ เท้าเปื่อย	- ควบคุมการสุขาภิบาล การรักษาความสะอาด การป้องกันการระบาดของโรค การกำจัดขยะ และสิ่งปฏิกูลต่างๆ - ควบคุมการบำบัดน้ำเสีย - ควบคุมอาคารสถานที่ จัดให้มีการระบายอากาศ - จัดให้มีอุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคล - กำหนดเขตที่จะอนุญาตให้ประกอบกิจการ	- แม้ว่าต้องขอใบอนุญาตตาม พรบ.ควบคุมการฆ่าสัตว์และจำหน่ายเนื้อสัตว์ พ.ศ. 2535 แล้ว ก็ยังต้องขอใบอนุญาตตาม พรบ. การสาธารณสุข พ.ศ. 2535 - ส่วนกรณีการฆ่าสัตว์บนทางเท้าในช่วงเทศกาลตรุษจีนให้ถือเป็นกรณียกเว้นด้วย

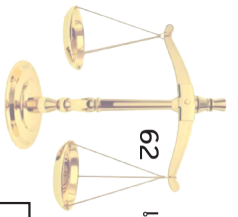
ชื่อกิจการ	ขอบเขตและความหมาย	ปัญหาหลักต่อผู้ประกอบอาชีพ ชุมชน และสิ่งแวดล้อม	หลักการที่จะควบคุมปัญหา	หมายเหตุ
2(2) การฟอกหนังสัตว์ ขนสัตว์ การสะสมหนังสัตว์ ขนสัตว์ที่ยังมิได้ฟอก	หมายถึง สถานที่ที่ทำการฟอกหรือสะสมหนังสัตว์หรือขนสัตว์ หรือการสะสมหนังสัตว์หรือขนสัตว์ที่ยังมิได้ฟอก	- กลิ่นเหม็นจากซากสัตว์ แมลงวันนำโรค - น้ำเสีย - สารเคมีที่ใช้ในการฟอกย้อมเป็นอันตรายต่อผิวหนัง ระบบทางเดินหายใจ - สารเคมีที่ใช้ในการชำระล้าง - ความร้อนจากกระบวนการผลิต	- ควบคุมการสุขาภิบาล การรักษาความสะอาด การกำจัดขยะ และสิ่งปฏิกูลต่างๆ - ควบคุมการบำบัดน้ำเสีย - ควบคุมอาคารสถานที่ จัดให้มีการระบายอากาศ - จัดให้มีอุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคล - ควบคุมการจัดเก็บสารเคมี - ควบคุมการเก็บรักษาวัตถุดิบ	
2(3) การสะสมเขาสัตว์ กระดูกสัตว์ที่ยังมิได้แปรรูป	หมายถึง สถานที่ที่เก็บหรือสะสมเขาสัตว์ กระดูกสัตว์	- กลิ่นเหม็น แมลงวันนำโรค - สารเคมีที่ใช้รักษาสภาพ	- ควบคุมการสุขาภิบาล การรักษาความสะอาด การกำจัดขยะ และสิ่งปฏิกูลต่างๆ - ควบคุมการจัดเก็บสารเคมี - ควบคุมการเก็บรักษาวัตถุดิบ	
2(4) การเคี่ยวหนังสัตว์ เอ็นสัตว์ ไขสัตว์	หมายถึง สถานที่ที่ทำการเคี่ยวหนังสัตว์ทุกชนิด เอ็นสัตว์ทุกชนิด หรือไขสัตว์ทุกชนิด	- กลิ่นเหม็น แมลงวันนำโรค - ความร้อนในกระบวนการผลิต - เขม่าควัน	- ควบคุมการสุขาภิบาล การรักษาความสะอาด การกำจัดขยะ และสิ่งปฏิกูลต่างๆ - จัดให้มีการระบายอากาศที่เหมาะสม - ควบคุมให้มีระบบดักจับเขม่าควัน	

ชื่อกิจการ	ขอบเขตและความหมาย	ปัญหาหลักต่อผู้ประกอบอาชีพ ชุมชน และสิ่งแวดล้อม	หลักการที่จะควบคุมปัญหา	หมายเหตุ
2(5) การต้ม การตาก การเผา เปลือกหอย เปลือกปู เปลือกกุ้ง ยกเว้นในสถานที่จำหน่ายอาหาร การเร่ขาย และการขายในตลาด	หมายถึง สถานที่ที่ทำการต้ม หรือตาก หรือเผา เปลือกหอย เปลือกปู เปลือกกุ้งเพื่อนำไปเป็นผลิตภัณฑ์อื่น เช่น เครื่องประดับ ผงชักฟอก เป็นต้น ซึ่งมิใช่การต้มหรือเผาอาหารทะเลเพื่อเป็นอาหาร จึงยกเว้นในสถานที่จำหน่ายอาหาร การเร่ขาย และการขายในตลาด	- กลิ่นเหม็น แมลงวันนำโรค - ความร้อนในกระบวนการผลิต - เขม่าควัน - ขยะ	- ควบคุมการสุขาภิบาล การรักษาความสะอาด - จัดให้มีการระบายอากาศที่เหมาะสม - ควบคุมให้มีระบบดักจับเขม่าควัน - ควบคุมการกำจัดขยะ	
2(6) การประดิษฐ์เครื่องใช้หรือผลิตภัณฑ์อื่นๆ จากเปลือกหอย กระดูกสัตว์ เขาสัตว์ หนังสัตว์ ขนสัตว์ หรือส่วนอื่นๆ ของสัตว์	หมายถึง สถานที่ที่ประดิษฐ์เครื่องใช้ทุกชนิดหรือผลิตภัณฑ์อื่นๆ ทุกชนิด ที่ทำจากเปลือกหอย กระดูกสัตว์ เช่น เครื่องประดับทำด้วยงาช้าง เปลือกสัตว์ทะเล หรือเขาหรือหนังหรือหางสัตว์ป่า ทั้งนี้ต้องไม่เป็นการฝ่าฝืนกฎหมายว่าด้วยการรักษาพันธุ์สัตว์ป่า	- กลิ่นเหม็น - สารเคมีที่ใช้รักษาสภาพ ทาเคลือบตกแต่ง - ฝุ่นจากการขัด ตัด เจาะ - อันตรายอันเกิดจากเครื่องจักร อุปกรณ์ที่ใช้ประดิษฐ์ หรือประกอบชิ้นงาน - เสียงจากเครื่องจักร อุปกรณ์	- ควบคุมการสุขาภิบาล การรักษาความสะอาด - ควบคุมการจัดเก็บสารเคมี - จัดให้มีอุปกรณ์ป้องกันอันตรายที่ตัวเครื่องจักร อุปกรณ์ - ควบคุมเสียงดังจากเครื่องจักร อุปกรณ์ - ควบคุมฝุ่น	
2(7) การผลิต การโม่ การป่น การบด การผสม การบรรจุ การสะสมหรือการกระทำอื่นใดต่อสัตว์หรือพืช หรือส่วนหนึ่งส่วนใดของสัตว์หรือพืช เพื่อเป็นอาหารสัตว์	หมายถึง สถานที่ที่ทำการผลิตอาหารสัตว์ด้วยวิธีการใดๆ ที่ทำจากสัตว์หรือพืช หรือส่วนใดส่วนหนึ่งของสัตว์หรือพืช รวมทั้งสถานที่ผสมหรือบรรจุ หรือเก็บสะสมอาหารสัตว์ทุกชนิด	- ฝุ่นที่เกิดจากการโม่ บด ป่น ผสม บรรจุ ที่ทำให้เกิดความรำคาญ ระคายเคืองต่อระบบทางเดินหายใจ - กลิ่นเหม็น - อันตรายอันเกิดจากลักษณะงานบรรจุ หีบห่อด้วยเครื่องจักร - เสียงจากเครื่องจักร อุปกรณ์	- ควบคุมการสุขาภิบาล การรักษาความสะอาด - จัดให้มีการระบายอากาศที่เหมาะสม - ควบคุมการกำจัดขยะ - ควบคุมการจัดเก็บวัตถุดิบ - ควบคุมเสียงดังจากเครื่องจักร - ควบคุมการบริหารจัดการเรื่องอุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคล	

ชื่อกิจการ	ขอบเขตและความหมาย	ปัญหาหลักต่อผู้ประกอบอาชีพ ชุมชน และสิ่งแวดล้อม	หลักการที่จะควบคุมปัญหา	หมายเหตุ
2(8) การสะสมหรือการล้างครั่ง	หมายถึง สถานที่ที่ใช้เก็บสะสมหรือล้างครั่ง			
3. กิจการที่เกี่ยวกับอาหาร เครื่องดื่ม น้ำดื่ม				
3(1) การผลิตเนยเนยเทียม	หมายถึง สถานที่ที่ทำการผลิตเนยสด เนยแข็งเทียม ทุกชนิด	- สารเคมีที่ใช้ชำระล้างไขมัน - น้ำเสีย - การแพร่เชื้อโรคและสารพิษ ให้แก่ผู้บริโภค - ความร้อนในกระบวนการผลิต	- ควบคุมการบำบัดน้ำเสีย บ่อดักไขมัน - ควบคุมการสุขาภิบาลอาหาร การปลอดเชื้อ ความสะอาด ความเป็นพิษของสารเคมีที่ใช้ปรุงแต่ง - จัดให้มีการระบายอากาศในกระบวนการผลิต	
3(2) การผลิตกะปิ น้ำพริกแกง น้ำพริกเผา น้ำปลา น้ำเคย น้ำบูดู ไตปลา เต้าเจี้ยว ซีอิ๊ว หอยดอง หรือซอสปรุงรสอื่นๆ ยกเว้นการผลิตเพื่อบริโภคในครัวเรือน	หมายถึง สถานที่ที่ทำการผลิตกะปิ น้ำพริกแกง น้ำพริกเผา น้ำปลา น้ำเคย น้ำบูดู ไตปลา เต้าเจี้ยว ซีอิ๊ว หอยดอง อย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายอย่างรวมกัน คำว่าซอสปรุงรสอื่นๆ หมายถึง น้ำปรุงรสชนิดอื่นๆ ที่ผ่านขบวนการหมักสัตว์หรือพืช เช่น ซอสมะเขือเทศ เป็นต้น	- ความร้อนในกระบวนการผลิต - กลิ่นเหม็นจากการหมัก การผัดพริก ทำให้เกิดการระคายเคืองระบบทางเดินหายใจ - การแพร่เชื้อโรค และสารพิษแก่ผู้บริโภค - น้ำเสีย - เป็นแหล่งแพร่สัตว์นำโรค เช่น แมลงวัน แมลงสาบ หนู ฯลฯ	- จัดให้มีการระบายอากาศในกระบวนการผลิต - ควบคุมการสุขาภิบาลอาหาร การปลอดเชื้อ ความสะอาด ความเป็นพิษของสารเคมีที่ใช้ปรุงแต่ง	- ซอยหมายถึง เครื่องปรุงรส มีลักษณะเหลว หรือค่อนข้างข้น ใช้จิ้มหรือปรุงอาหารเพื่อให้มีรสชาติดีขึ้น (พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2535)

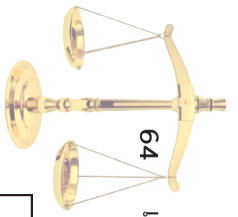
ชื่อกิจการ	ขอบเขตและความหมาย	ปัญหาหลักต่อผู้ประกอบอาชีพ ชุมชน และสิ่งแวดล้อม	หลักการที่จะควบคุมปัญหา	หมายเหตุ
3(3) การผลิต การหมัก การสะสมปลาร้า ปลาเจ่า กุ้งเจ่า ยกเว้นการผลิตเพื่อบริโภคในครัวเรือน	หมายถึง สถานที่ที่ทำการผลิตหรือหมัก หรือสะสมอาหารประเภท ปลาร้า ปลาเจ่า อย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายอย่างรวมกัน ยกเว้นการผลิตเพื่อบริโภคในครัวเรือน	- กลิ่นเหม็นจากการหมัก - การแพร่เชื้อโรค และสารพิษแก่ผู้บริโภค - น้ำเสีย - เป็นแหล่งแพร่สัตว์นำโรค เช่น แมลงวัน แมลงสาบ หนู ฯลฯ	- ควบคุมการสุขาภิบาลอาหาร การปลอดเชื้อ ความสะอาด ความเป็นพิษของสารเคมีที่ใช้ปรุงแต่ง เช่น สีผสมอาหาร สิ่งแปลกปลอม - ควบคุมการบำบัดน้ำเสีย สิ่งปฏิกูล	
3(4) การตากเนื้อสัตว์ การผลิตเนื้อสัตว์เค็ม การเคี่ยวมันกุ้งยกเว้นการผลิตเพื่อบริโภคในครัวเรือน	หมายถึง สถานที่ที่ทำการตากเนื้อสัตว์หรือผลิตเนื้อสัตว์เค็มทุกชนิดรวมทั้งการเคี่ยวมันกุ้ง ยกเว้นการผลิตเพื่อบริโภคในครัวเรือน	- กลิ่นเหม็น - เป็นแหล่งแพร่สัตว์พาหะนำโรค - การแพร่เชื้อโรคและสารพิษแก่ผู้บริโภค - น้ำเสีย	- ควบคุมการสุขาภิบาลอาหาร การปลอดเชื้อ ความสะอาด ความเป็นพิษของสารเคมีที่ใช้ปรุงแต่ง เช่น สีผสมอาหาร สิ่งแปลกปลอม (เช่น ใช้สารฆ่าแมลงทาเคลือบอาหาร เพื่อกันแมลงวันไข่ ทำให้เน่าเสีย) - ควบคุมการบำบัดน้ำเสีย สิ่งปฏิกูล	
3(5) การนึ่ง การต้ม การเคี่ยว การตาก หรือวิธีอื่นใดในการผลิตอาหารจากสัตว์ พืช ยกเว้นในสถานที่จำหน่ายอาหาร การเร่ขาย การขายในตลาด และการผลิตเพื่อบริโภคในครัวเรือน	หมายถึง สถานที่ที่ทำการผลิตอาหารจากสัตว์หรือพืชด้วยวิธีการใดๆ ซึ่งมิใช่ประเภทอาหารที่กำหนดไว้ชัดเจนแล้ว ในข้อ 3(1)-(23) นอกจาก (9) และ (11) ทั้งนี้ไม่รวมสถานที่จำหน่าย การเร่ขาย การขายในตลาดและการผลิตเพื่อบริโภคในครัวเรือน	- ความร้อนจากกระบวนการผลิต - กลิ่นเหม็น - น้ำเสีย - เป็นแหล่งแพร่สัตว์นำโรค	- ควบคุมการสุขาภิบาลอาหาร การปลอดเชื้อ ความสะอาด สารเคมีที่ใช้ปรุงแต่งอาหาร สิ่งปลอมปน - ควบคุมการบำบัดน้ำเสีย ขยะ - จัดให้มีการระบายอากาศ	

ชื่อกิจการ	ขอบเขตและความหมาย	ปัญหาหลักต่อผู้ประกอบอาชีพ ชุมชน และสิ่งแวดล้อม	หลักการที่จะควบคุมปัญหา	หมายเหตุ
3(6) การเคี่ยวน้ำมันหมู การผลิตกุนเชียง หมูยอ ไส้กรอก หมูตั้ง ยกเว้น ในสถานที่จำหน่ายอาหาร การเร่ขาย การขายในตลาด และการผลิตเพื่อบริโภคในครัวเรือน	หมายถึง สถานที่ที่เคี่ยวน้ำมันหมูหรือผลิตกุนเชียง หมูยอ ไส้กรอก หมูตั้ง ยกเว้นในสถานที่จำหน่ายอาหาร การเร่ขาย การขายในตลาด และการผลิตเพื่อบริโภคในครัวเรือน	- ความร้อนในกระบวนการผลิต - กลิ่นเหม็น - น้ำเสีย - เป็นแหล่งแพร่สัตว์นำโรค	- เหมือนข้อ 3(5)	
3(7) การผลิตเส้นหมี่ ขนมจีน ก๋วยเตี๋ยว เต้าฮวย เต้าหู้ วุ้นเส้น เกี้ยมอี๋	หมายถึง สถานที่ที่ทำการผลิต เส้นหมี่ ขนมจีน ก๋วยเตี๋ยว เต้าฮวย เต้าหู้ วุ้นเส้น หรือ เกี้ยมอี๋	- น้ำเสีย - กลิ่นเหม็นจากการหมักแป้ง - เป็นแหล่งแพร่สัตว์นำโรค - โรคผิวหนังจากการประกอบอาชีพ เช่น ต้องแช่น้ำ - อันตรายอันเกิดจากการสะดุด หกล้ม เพราะพื้นต้องเปียกแฉะ	- เหมือนข้อ 3(6) - ควบคุมโดยการจัดอุปกรณ์ป้องกันส่วนบุคคล เช่น ถุงมือยาง รองเท้าบูท - ควบคุมระบบดักจับเขม่าควัน	
3(8) การผลิตแบะแซ	หมายถึง สถานที่ที่ทำการผลิตแบะแซ	- เขม่าควันจากการเผาไหม้เชื้อเพลิง	- จัดให้มีการระบายอากาศ	
3(9) การผลิตอาหารบรรจุกระป๋อง ขวด หรือภาชนะอื่นใด	หมายถึง สถานที่ที่ทำการผลิตอาหารประเภทบรรจุกระป๋อง หรือขวด หรือภาชนะอื่นใดที่มีลักษณะที่เป็น package เหมาะต่อการเคลื่อนย้ายและป้องกันการปนเปื้อนได้ระดับหนึ่ง เช่น การบรรจุถุงพลาสติก การห่อแผ่นพลาสติก เป็นต้น	- ความร้อนจากกระบวนการผลิต - เสียงดังจากกระบวนการผลิต - ความร้อนหรือความเย็นในกระบวนการถนอมอาหาร ทำลายเชื้อโรค - สารเคมีที่ใช้ถนอมอาหาร - น้ำเสีย	- ควบคุมเสียงดังจากกระบวนการผลิต - จัดให้มีการระบายอากาศ - ควบคุมการสุขาภิบาลอาหาร - ควบคุมการใช้สารเคมีที่ใช้ถนอมอาหาร เช่น สารกันบูด ฯลฯ - ควบคุมการบำบัดน้ำเสีย	

ชื่อกิจการ	ขอบเขตและความหมาย	ปัญหาหลักต่อผู้ประกอบอาชีพ ชุมชน และสิ่งแวดล้อม	หลักการที่จะควบคุมปัญหา	หมายเหตุ
3(10) การประกอบกิจการทำขนมปังสด ขนมปังแห้ง จันอับ ขนมเปี๊ยะ	หมายถึง สถานที่ที่ทำการผลิตขนมปังสด ขนมปังแห้ง จันอับ ขนมเปี๊ยะ ซึ่งครอบคลุมถึงขนมเค้ก คุกกี้ โมจิ ด้วย	- ความร้อนจากการอบอาหาร - คลื่นไมโครเวฟ - กลิ่นรบกวน - น้ำเสีย	- จัดให้มีการระบายอากาศ - การป้องกันการรั่วไหลของคลื่นไมโครเวฟ - ควบคุมการสุขาภิบาลอาหาร - ควบคุมการบำบัดน้ำเสีย	
3(11) การแกะ การล้างสัตว์น้ำ ที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของกิจการห้องเย็น ยกเว้นการผลิตเพื่อบริเวณในครัวเรือน	หมายถึง สถานที่ที่ทำการแกะ ล้างสัตว์น้ำเพื่อส่งต่อจำหน่ายแก่กิจการห้องเย็น หรือโรงงานผลิตอาหารอื่นๆ ยกเว้นการผลิตเพื่อบริโภคในครัวเรือน	- แหล่งแพร่สัตว์นำโรค - โรคผิวหนังจากการประกอบอาชีพ - น้ำเสีย - กลิ่นเหม็น	- ควบคุมการสุขาภิบาลอาหาร การรักษาความสะอาด - ควบคุมการกำจัดขยะ เช่น เศษเนื้อเปลือกสัตว์ - ควบคุมการบำบัดน้ำเสีย - จัดให้มีอุปกรณ์ป้องกัน เช่น ถุงมือ	
3(12) การผลิตน้ำอัดลม น้ำหวาน น้ำโซดา น้ำถั่วเหลือง เครื่องดื่มชนิดต่างๆ บรรจุกระป๋อง ขวด หรือภาชนะอื่นใด ยกเว้นการผลิตเพื่อบริโภคในครัวเรือน	หมายถึง สถานที่ที่ทำการผลิตน้ำอัดลม น้ำหวาน หรือ เครื่องดื่มชนิดต่างๆ เช่น น้ำผลไม้ทุกชนิด กาแฟ น้ำชา ที่บรรจุกระป๋อง ขวด หรือภาชนะอื่นใด เช่น กล่องกระดาษ ชวดพลาสติก เป็นต้น	- ความร้อนจากกระบวนการผลิต - น้ำเสีย - เสียงดัง	- ควบคุมการสุขาภิบาลอาหาร การรักษาความสะอาด - ควบคุมการบำบัดน้ำเสีย - จัดให้มีอุปกรณ์ป้องกันส่วนบุคคล เช่น ที่อุดหู - จัดให้มีการระบายอากาศ	

ชื่อกิจการ	ขอบเขตและความหมาย	ปัญหาหลักต่อผู้ประกอบอาชีพ ชุมชน และสิ่งแวดล้อม	หลักการที่จะควบคุมปัญหา	หมายเหตุ
3(13) การผลิต การแบ่งบรรจุน้ำตาล	หมายถึง สถานที่ที่ทำการผลิตน้ำตาลหรือแบ่งบรรจุน้ำตาล ซึ่งหมายรวมถึง น้ำตาลปี๊บ น้ำตาลทราย น้ำตาลแดง	- ความร้อนจากกระบวนการผลิต - น้ำเสีย - เสียงดัง - ฝุ่นชานอ้อย - สารเคมี	- จัดให้มีการระบายอากาศ - ควบคุมการบำบัดน้ำเสีย - ควบคุมเสียงดังจากเครื่องจักร - จัดให้มีอุปกรณ์ป้องกันส่วนบุคคล เช่น ที่อุดหู - ควบคุมระบบดักจับฝุ่นชานอ้อย	
3(14) การผลิตผลิตภัณฑ์จากน้ำนมวัว	หมายถึง สถานที่ที่ทำการผลิตนมสด นมข้น นมผง ชีส นมอัดเม็ด หรือผลิตภัณฑ์นมอื่นๆ	- ความร้อนจากกระบวนการผลิต - น้ำเสีย	- จัดให้มีการระบายอากาศ - ควบคุมการบำบัดน้ำเสีย	
3(15) การผลิต การแบ่งบรรจุเอททิลแอลกอฮอล์ สุรา เบียร์ น้ำส้มสายชู	หมายถึง สถานที่ที่ทำการผลิตหรือแบ่งบรรจุเอททิลแอลกอฮอล์ หรือสุราทุกชนิด (ที่ไม่ผิดกฎหมาย) หรือ น้ำส้มสายชูทุกชนิด เช่น น้ำส้มสายชูกลั่นหรือเทียมหรือหมัก	- ความร้อนจากกระบวนการผลิต - น้ำเสีย - เขม่าควันจากการเผาไหม้ - กลิ่นของน้ำกากส่า	- จัดให้มีการระบายอากาศทั่วไป - ควบคุมการบำบัดน้ำเสีย - ควบคุมระบบดักจับเขม่าควัน - ควบคุมความเป็นกรด-ด่างของถังหมักน้ำกากส่า	
3(16) การคั่วกาแฟ	หมายถึง สถานที่ที่ทำการคั่วเมล็ดกาแฟ	- น้ำเสีย - ความร้อนจากกระบวนการผลิต - เขม่าควัน - กลิ่น	- ควบคุมการบำบัดน้ำเสีย - จัดให้มีการระบายอากาศทั่วไป - ควบคุมระดับดักจับเขม่าควัน - ควบคุมการสุขาภิบาลอาหาร	

ชื่อกิจการ	ขอบเขตและความหมาย	ปัญหาหลักต่อผู้ประกอบอาชีพ ชุมชน และสิ่งแวดล้อม	หลักการที่จะควบคุมปัญหา	หมายเหตุ
3(17) การผลิตลูกชิ้นด้วยเครื่องจักร	หมายถึง สถานที่ที่ทำการผลิตลูกชิ้นทุกชนิด เช่น ลูกชิ้นหมู วัว ปลา กุ้ง หรืออื่นๆ ที่ผลิตด้วยเครื่องจักร	- ความร้อนในกระบวนการผลิต - อันตรายจากเครื่องบด เครื่องตัด - เสียงดัง - น้ำเสีย - การแพร่ของเชื้อโรค - กลิ่นอาหาร	- จัดให้มีการระบายอากาศ - ควบคุมเสียงดัง หรือจัดให้มีที่อุดหู - ติดตั้งอุปกรณ์ป้องกัน เช่น Guard ฯลฯ หรือ ป้องกันการแพร่เชื้อโรค เช่น ถุงมือ - ควบคุมการบำบัดน้ำเสีย - ควบคุมการสุขาภิบาลอาหาร	- เครื่องจักร (ตาม พรบ. โรงงานฯ) หมายถึง สิ่งที่ประกอบด้วยชิ้นส่วนหลายชิ้น สำหรับใช้ก่อกำเนิดพลังงาน เปลี่ยนหรือแปลงสภาพพลังงานหรือส่งพลังงาน ทั้งนี้ด้วยกำลังน้ำ ไอน้ำ ลม ก๊าซ ไฟฟ้า หรือพลังงานอื่นอย่างใดอย่างหนึ่ง หรือหลายอย่างรวมกันและหมายความรวมถึงเครื่องอุปกรณ์ไฟล์วีล ปุลเล สายพาน เพลา เกียร์ หรือสิ่งอื่นที่ทำงานสนองกัน
3(18) การผลิตผงชูรส	หมายถึง สถานที่ที่ทำการผลิตผงชูรส	- สารเคมีที่ใช้ในการผลิต - เสียงดัง กลิ่นเหม็น - น้ำเสีย	- ควบคุมการใช้ การเก็บวัตถุดิบ - ควบคุมการบำบัดน้ำเสีย - ควบคุมเสียงดัง กลิ่นเหม็น - ควบคุมการสุขาภิบาลอาหาร	
3(19) การผลิตน้ำกลั่นน้ำบริโภค	หมายถึง สถานที่ที่ทำการผลิตน้ำกลั่นทุกชนิด รวมทั้งน้ำกลั่นเติมแบตเตอรี่ และสถานที่ผลิตน้ำบริโภคบรรจุขวดหรือบริการด้วยระบบท่อ เช่น ระบบน้ำประปาเพื่อบริโภค	- ความร้อนจากกระบวนการผลิต - การปนเปื้อนของเชื้อโรค	- จัดให้มีการระบายอากาศ - ควบคุมการสุขาภิบาลอาหาร	- กรณีบ้านจัดสรรที่ทำระบบน้ำประปาให้ครัวเรือนในหมู่บ้านไม่ถือเป็นการค้า ไม่ต้องขออนุญาตแต่ต้องปฏิบัติตามข้อกำหนดทั่วไปของท้องถิ่น

ชื่อกิจการ	ขอบเขตและความหมาย	ปัญหาหลักต่อผู้ประกอบอาชีพ ชุมชน และสิ่งแวดล้อม	หลักการที่จะควบคุมปัญหา	หมายเหตุ
3(20) การตาก การหมัก การดองผัก ผลไม้ หรือพืชอย่างอื่น ยกเว้นการผลิตเพื่อบริโภคในครัวเรือน	หมายถึง สถานที่ทำการตาก หรือหมักหรือดอง พืช ผัก ผลไม้ทุกชนิด เพื่อส่งจำหน่าย โดยไม่ครอบคลุมการผลิตเพื่อบริโภคในครัวเรือน	- สารเคมีที่ใช้ในการผลิต ดอง ถนอมอาหาร - ก๊าซที่เกิดขึ้นจากการหมักเป็นพิษ - น้ำเสีย	- ควบคุมการใช้สารเคมีในการผลิต - ควบคุมการสุขาภิบาลอาหาร - ควบคุมมิให้ก๊าซพิษที่เกิดขึ้นจากการหมักฟุ้งกระจาย - ควบคุมการบำบัดน้ำเสีย	
3(21) การผลิต การบรรจุใบชาแห้ง ชาผง หรือเครื่องดื่มชนิดผงอื่นๆ	หมายถึง สถานที่ผลิตหรือบรรจุใบชาแห้ง ชาผง หรือเครื่องดื่มชนิดผงอื่นๆ เช่น ขิงผง มะตูมผง เห็ดหอมผง เป็นต้น	- อันตรายอันเกิดจากการใช้เครื่องมืออุปกรณ์ หรือเครื่องจักรในการบรรจุ - ฝุ่นใบชาแห้ง	- จัดให้มีอุปกรณ์ป้องกันที่เหมาะสม - ควบคุมระบบดักจับฝุ่น	
3(22) การผลิตไอศกรีม ยกเว้นการผลิตเพื่อบริโภคในครัวเรือน	หมายถึง สถานที่ที่ผลิตไอศกรีมทุกชนิด เช่น ไอศกรีมรสกะทิ วานิลา ไอศกรีมหลอดทั้งที่ผลิตด้วยเครื่องจักรหรือด้วยมือ	- น้ำเสีย - ความเย็น	- ควบคุมการบำบัดน้ำเสีย - จัดให้มีอุปกรณ์สวมใส่ตามความจำเป็นและเหมาะสม	
3(23) การผลิตบะหมี่ มักกะโรนี หรือผลิตภัณฑ์อื่นๆ ที่คล้ายคลึงกัน	หมายถึง สถานที่ที่ผลิตบะหมี่ มักกะโรนี หรือผลิตภัณฑ์อื่นที่มีลักษณะคล้ายคลึงกัน	- น้ำเสีย - ฝุ่นแป้ง	- ควบคุมการบำบัดน้ำเสีย - ควบคุมฝุ่น	
3(24) การประกอบกิจการห้องเย็นแช่แข็งอาหาร	หมายถึง สถานที่ที่ประกอบกิจการห้องเย็นสำหรับแช่แข็งอาหารซึ่งหมายถึงอาหารทะเลหรือเนื้อสัตว์ โดยมีขั้นตอนการเก็บอาหารเข้าห้องเย็น และแช่แข็งเป็นสำคัญและมิใช่ส่วนหนึ่งของโรงฆ่าสัตว์	- น้ำเสีย - ขยะ - โรคผิวหนังจากการทำงาน - แอมโมเนียรั่ว - กลิ่นเหม็นจากอาหาร	- ควบคุมการบำบัดน้ำเสีย - ควบคุมการกำจัดขยะ - จัดให้มีอุปกรณ์ป้องกัน เช่น ถุงมือ รองเท้า - ควบคุมตรวจสอบมิให้แอมโมเนียรั่ว	- ถ้าเป็นส่วนหนึ่งของโรงฆ่าสัตว์ให้ควบคุมเป็นกิจการข้อ 2(1)

ชื่อกิจการ	ขอบเขตและความหมาย	ปัญหาหลักต่อผู้ประกอบอาชีพ ชุมชน และสิ่งแวดล้อม	หลักการที่จะควบคุมปัญหา	หมายเหตุ
3(25) การผลิตน้ำแข็ง ยกเว้นการผลิตเพื่อใช้ในสถานที่จำหน่ายอาหารและเพื่อการบริโภคในครัวเรือน	หมายถึง สถานที่หรือโรงที่ผลิตน้ำแข็งทั้งเป็นน้ำแข็งก้อนใหญ่ และน้ำแข็งหลอดโดยไม่นับรวมการผลิตเพื่อใช้ในสถานที่จำหน่ายอาหารหรือเพื่อการบริโภคในครัวเรือน	- น้ำเสีย - โรคผิวหนังจากการทำงาน - เสียงดัง - แอมโมเนียรั่ว	- ควบคุมการบำบัดน้ำเสีย - จัดให้มีอุปกรณ์ป้องกัน เช่น ถุงมือ รองเท้า - ควบคุมเสียงดัง - ควบคุมตรวจสอบมิให้แอมโมเนียรั่ว	
3(26) การเก็บ การถนอมอาหาร ด้วยเครื่องจักรที่มีกำลังตั้งแต่ 5 แรงม้าขึ้นไป	หมายถึง สถานที่ที่จัดไว้เพื่อเก็บหรือถนอมอาหารจะโดยวิธีการแช่เย็น (แต่ไม่ถึงกับแช่แข็ง) การอบให้แห้งหรือวิธีการอื่นที่ที่มีการใช้เครื่องจักรที่มีกำลังตังแต่ 5 แรงม้าขึ้นไป	- เสียงดัง - การแพร่ของเชื้อโรค - น้ำเสีย	- ควบคุมเสียงดัง - ควบคุมการสุขาภิบาลอาหาร - ควบคุมการบำบัดน้ำเสีย	- ถ้าเป็นส่วนหนึ่งของกิจการอื่น แล้วให้ควบคุมเป็นกิจการอื่นนั้น - 5 แรงม้าให้วัดเป็นแรงม้าของเครื่องจักร หรือเปรียบเทียบพลังงานความร้อนไฟฟ้า เครื่องยนต์ หรือเครื่องกำเนิดไอน้ำด้วยเครื่องจักร ดูข้อ 3(17)
4. กิจการที่เกี่ยวกับยา เวชภัณฑ์ อุปกรณ์การแพทย์ เครื่องสำอาง ผลิตภัณฑ์ชำระล้าง				
4(1) การผลิต การโม่ การบด การผสม การบรรจุยาด้วยเครื่องจักร	หมายถึง สถานที่ที่ผลิต โม่ บด ผสม หรือบรรจุยาทุกชนิด ด้วยเครื่องจักร ซึ่งครอบคลุมทั้งยาโบราณ ยาแผนปัจจุบัน หรือยาแผนไทย	- ฝุ่นยา เช่น ฮอร์โมน เพ็นนิซิลลิน อาจปนเปื้อนกับผลิตภัณฑ์ใกล้เคียง และก่อให้เกิดการเป็นพิษกับคน - น้ำเสีย	- ควบคุมการปนเปื้อน/จัดให้มีการระบายอากาศที่เหมาะสม - ควบคุมฝุ่น - ควบคุมเสียงดัง	- ยา หมายถึง ยาตามพระราชบัญญัติยา พ.ศ. 2510

ชื่อกิจการ	ขอบเขตและความหมาย	ปัญหาหลักต่อผู้ประกอบอาชีพ ชุมชน และสิ่งแวดล้อม	หลักการที่จะควบคุมปัญหา	หมายเหตุ
		- เสียงดัง - กลิ่น	- ควบคุมการสุขาภิบาล รักษาความสะอาด - ควบคุมการบำบัดน้ำเสีย - จัดให้มีอุปกรณ์ป้องกัน เช่น ที่ปิดปาก จมูก ที่อุดหู - ให้มีการตรวจสุขภาพผู้ปฏิบัติงาน	
4(2) การผลิต การบรรจุ ยาสีฟัน แชมพู ผ้าเย็น เครื่องสำอางต่างๆ	หมายถึง สถานที่ที่ผลิต หรือบรรจุผลิตภัณฑ์ประเภทยาสีฟัน แชมพู ผ้าเย็น กระดาษเย็น (บรรจุซองหรือขวด) รวมทั้งเครื่องสำอางด้วย	- สารเคมีที่ใช้ในการผลิต เช่น alcohol surfactant/H_2O_2/กรดด่าง ฯลฯ - น้ำเสีย - กลิ่น	- ควบคุมการเก็บ การใช้ การรักษาวัตถุดิบ - ควบคุมการบำบัดน้ำเสีย - ควบคุมการใช้สารเคมีที่ไม่เป็นพิษ - ควบคุมอาคาร สถานที่ผลิต	- เครื่องสำอาง หมายถึง เครื่องสำอางตามพระราช-บัญญัติเครื่องสำอาง พ.ศ. 2535
4(3) การผลิตสำลี ผลิตภัณฑ์จากสำลี	หมายถึง สถานที่ที่ทำสำลี หรือผลิตภัณฑ์จากสำลี เช่น ไม้ปั่นหู (cotton bud) เป็นต้น	- ฝุ่นจากเส้นใยสำลี ทำให้เกิดรำคาญ	- ควบคุมฝุ่น	- สำลี หมายถึง ผลิตภัณฑ์จากฝ้าย
4(4) การผลิตผ้าพันแผล ผ้าปิดแผล ผ้าอนามัย ผ้าอ้อมสำเร็จรูป	หมายถึง สถานที่ที่ผลิตผ้าพันแผล ผ้าปิดแผล ผ้าอนามัย ผ้าอ้อมสำเร็จรูปชนิดต่างๆ	- ฝุ่นจากเส้นใยสำลี - สารเคมีที่ใช้อาบผ้าพันแผล - เสียงดัง	- ควบคุมฝุ่น - ควบคุมการปลอดเชื้อ การปนเปื้อน - ควบคุมเสียงดัง จัดหาอุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคล ที่จำเป็น และเหมาะสม	

ชื่อกิจการ	ขอบเขตและความหมาย	ปัญหาหลักต่อผู้ประกอบอาชีพ ชุมชน และสิ่งแวดล้อม	หลักการที่จะควบคุมปัญหา	หมายเหตุ
4(5) การผลิตสบู่ ผงซักฟอก ผลิตภัณฑ์ชำระล้างต่างๆ	หมายถึง สถานที่ที่ผลิตสบู่ก้อน หรือสบู่เหลว ผงซักฟอก หรือผลิตภัณฑ์ชำระล้างต่างๆ เช่น น้ำยาล้างจาน น้ำยาทำความสะอาดครัว ห้องน้ำ ห้องส้วม ชนิดต่างๆ	- สารเคมีที่ใช้ในการผลิต เช่น Surfactant/phosphate/silicate สารฟอกขาว/สารเพิ่มความสดใส/เอ็นไซม์ย่อยโปรตีน อาจทำให้เกิดการแพ้เป็นพิษ - ฝุ่นจากสารเคมีทำให้เกิดโรคทางเดินหายใจ เช่น ฝุ่นผงซักฟอก - น้ำเสีย	- ควบคุมการเก็บ การใช้ รักษาวัตถุดิบ - ควบคุมฝุ่น - จัดให้มีการสวมอุปกรณ์ป้องกัน เช่น หน้ากากปิดจมูก ถุงมือ - จัดให้เป็นระบบการผลิตแบบระบบปิด - ควบคุมการบำบัดน้ำเสีย	
5. กิจการที่เกี่ยวกับการเกษตร				
5(1) การอัด การสกัดเอาน้ำมันจากพืช	หมายถึง สถานที่ที่ทำการอัดหรือสกัดน้ำมันจากพืชไม่ว่าจากเมล็ด ดอก ต้น หรือใบ เช่น เมล็ดละหุ่ง ดอกทานตะวัน ต้นสน เป็นต้น	- อันตรายจากสารเคมี (solvent) ที่ใช้ในการสกัดเอาน้ำมัน/พิษของสารเคมีที่มีอยู่ในกากเมล็ดพืชบางชนิดที่สกัดน้ำมันแล้ว เช่น น้ำมันระหุ่ง - กลิ่นจากกระบวนการ refining - อันตรายจากความร้อน - การระเบิด/อัคคีภัย (เนื่องจากมีกระบวนการ hydrogenation) - อุบัติเหตุจากเครื่องจักร การยก และเคลื่อนย้ายวัสดุ แผลไหม้ - การยกของที่ทำให้เกิด strain - โรคผิวหนัง	- จัดให้มีการระบายอากาศเฉพาะที่ (ส่วนที่มีการใช้สารเคมี) บริเวณที่มีความร้อนสูง ควรมีการระบายอากาศที่ดี - จัดให้มีสวัสดิการที่จำเป็น เช่น อ่างล้างมือ ห้องน้ำ ครีมทาป้องกัน เสื้อคลุมสวม - ติดป้ายคำเตือนห้ามสูบบุหรี่ - จัดให้มีอุปกรณ์ดับเพลิง มีทางหนีไฟ - อุปกรณ์ไฟฟ้าเป็นชนิดป้องกันไฟ - การจัดเก็บและกำจัดกาก - การเก็บรักษาวัตถุดิบและน้ำมัน - ควบคุมการบำบัดน้ำเสียที่มีน้ำมัน - การออกแบบอาคารสถานที่ - การกำจัดขยะ	

ชื่อกิจการ	ขอบเขตและความหมาย	ปัญหาหลักต่อผู้ประกอบอาชีพ ชุมชน และสิ่งแวดล้อม	หลักการที่จะควบคุมปัญหา	หมายเหตุ
5(2) การล้าง การอบ การรม การสะสมยางดิบ	หมายถึง สถานที่ที่ทำการล้าง อบหรือรม หรือเก็บสะสมยางดิบ อย่างใดอย่างหนึ่ง หรือหลายอย่างรวมกัน	- ความร้อน - กลิ่น - ควันจากการเผาไหม้ - อุบัติเหตุจากเครื่องจักร - น้ำเสีย - สารเคมีที่เติมเข้าไปเพื่อให้ยางอ่อนตัว หรือเพื่อใช้ในการอบ หรือรม	- จัดให้การระบายอากาศ - ควบคุมการบำบัดน้ำเสีย - การลดเหตุเดือดร้อนรำคาญเรื่องกลิ่น - กำหนดเขตพื้นที่ประกอบกิจการ	
5(3) การผลิตแป้งมันสำปะหลัง แป้งสาคู หรือแป้งอื่นๆ ในทำนองเดียวกันด้วยเครื่องจักร	หมายถึง สถานที่ที่ผลิตแป้งที่มาจากพืชชนิดต่างๆ ด้วยเครื่องจักร เช่น แป้งมัน แป้งข้าวจ้าว แป้งข้าวเหนียว เม็ดสาคู เป็นต้น	- ฝุ่นแป้ง - เสียงดัง - อุบัติเหตุจากเครื่องจักร และอื่นๆ - กลิ่น - โรคผิวหนัง	- ควบคุมการบำบัดน้ำเสีย - ควบคุมฝุ่น - ควบคุมเสียงดัง - จัดให้มีอุปกรณ์ป้องกันส่วนบุคคล เช่น ที่อุดหู ถุงมือ	- เครื่องจักรดู ข้อ 3(17)
5(4) การสีข้าวด้วยเครื่องจักร	หมายถึง สถานที่หรือโรงที่สีข้าวด้วยเครื่องจักรไม่ครอบคลุมการสีข้าวด้วยมือแบบชาวบ้าน	- ฝุ่นข้าว - เชื้อราจากฝุ่นข้าว - เสียงดัง - อุบัติเหตุจากเครื่องจักร - โรคผิวหนัง	- ควบคุมการกำจัดฝุ่น - รักษาความสะอาด เกี่ยวกับการจัดเก็บวัตถุดิบ - ควบคุมเสียงดัง - จัดให้มีที่อุดหู หน้ากากกันฝุ่น เสื้อผ้าที่มิดชิด - จัดให้มีเครื่องป้องกันที่ตัวเครื่องจักร	- เครื่องจักรดู ข้อ 3(17)

ชื่อกิจการ	ขอบเขตและความหมาย	ปัญหาหลักต่อผู้ประกอบอาชีพ ชุมชน และสิ่งแวดล้อม	หลักการที่จะควบคุมปัญหา	หมายเหตุ
5(5) การผลิตยาสูบ	หมายถึง สถานที่ที่ผลิตยาสูบเป็นมวนแบบโรงงานหรือผลิตยาเส้นแบบอุตสาหกรรมในครัวเรือน รวมทั้งโรงบ่มยาเส้นด้วย	- โรคผิวหนัง - เสียงดัง - ฝุ่น - อุบัติเหตุจากเครื่องจักร	- จัดให้มีเครื่องป้องกันส่วนบุคคล เช่น ถุงมือ - ควบคุมเสียงดัง - ควบคุมการกำจัดฝุ่นจากใบยาสูบ - จัดให้มีเครื่องป้องกันที่ตัวเครื่องจักร	
5(6) การขัด การกะเทาะ การบดเมล็ดพืช การนวดข้าวด้วยเครื่องจักร	หมายถึง สถานที่ที่ทำการขัด กระเทาะ หรือบดเมล็ดพืช ชนิดต่างๆ หรือการนวดข้าวด้วยเครื่องจักร เช่น การกระเทาะเม็ดมะม่วงหิมพาน การบดเมล็ดถั่ว เป็นต้น	- ฝุ่นเมล็ดพืช - เสียงดัง - อุบัติเหตุ - เชื้อราที่มากับฝุ่น - เป็นแหล่งแพร่สัตว์นำโรค เช่น หนู แมลงสาบ ฯลฯ	- ควบคุมฝุ่น - ควบคุมเสียงดัง - ควบคุมการสุขาภิบาล การทำความสะอาด	- เครื่องจักรดู ข้อ 3(17)
5(7) การผลิต การสะสมปุ๋ย	หมายถึง สถานที่ที่ผลิตหรือเก็บสะสมปุ๋ย ซึ่งจะเป็นประเภทปุ๋ยหมัก หรือ ปุ๋ยเคมีก็ได้	**ปุ๋ยอินทรีย์** (Organic fertilizer) - การสัมผัสเชื้อจุลินทรีย์โดยทางหายใจและผิวหนังที่มีแผลเปิด ทำให้เกิดโรคระบบทางเดินหายใจ และโรคผิวหนัง - การสะสมปุ๋ยคอก หรือปุ๋ยธรรมชาติจะเกิดก๊าซต่างๆ ที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ เช่น แอมโมเนีย คาร์บอนไดออกไซด์ ไฮโดรเจน ซัลไฟด์ **ปุ๋ยเคมี** (mineral fertilizer) - อันตรายจากฝุ่นที่เกิดจากวัตถุดิบที่ใช้ - เสียงดัง - ความร้อน - การระเบิดและอัคคีภัย	- จัดให้มีการระบายอากาศ - ควบคุมการกำจัด ก๊าซที่เป็นอันตราย - จัดให้มีอุปกรณ์ป้องกัน เช่น ถุงมือ - การป้องกันการเกิดอัคคีภัย - การป้องกันการเกิดอัคคีภัย/ทางหนีไฟ - การจัดให้มีอุปกรณ์ดับเพลิง - ควบคุมฝุ่น - จัดทำ risk assessment & MSDS - การเก็บรักษาวัตถุดิบประเภทสารเคมี	- เครื่องจักรดู ข้อ 3(17)

ชื่อกิจการ	ขอบเขตและความหมาย	ปัญหาหลักต่อผู้ประกอบอาชีพ ชุมชน และสิ่งแวดล้อม	หลักการที่จะควบคุมปัญหา	หมายเหตุ
5(8) การผลิตใยมะพร้าวหรือวัตถุที่คล้ายคลึงด้วยเครื่องจักร	หมายถึง สถานที่ที่ผลิตใยมะพร้าว หรือใยจากพืชอื่น ด้วยเครื่องจักร เช่น ปอกระเจา ฝ้าย แต่ไม่รวมถึงประเภทใยสังเคราะห์	- ฝุ่นใยมะพร้าว หรือใบพืชอื่นๆ	- ควบคุมฝุ่น - การเก็บรักษาวัตถุดิบ ป้องกันอัคคีภัย - จัดให้มีอุปกรณ์ดับเพลิง - จัดให้มีเครื่องป้องกันส่วนบุคคล เช่น หน้ากากปิดจมูก	- เครื่องจักรดู ข้อ 3(17) - ประเภทใยสังเคราะห์เป็นกิจการ ข้อ 12(6)
5(9) การตาก การสะสมหรือการขนถ่ายมันสำปะหลัง	หมายถึง สถานที่ที่ทำการตาก หรือเก็บสะสมหรือขนถ่าย มันสำปะหลัง	- ฝุ่นมันสำปะหลัง - กลิ่นเหม็น	- กำหนดเขตพื้นที่จะอนุญาตให้ประกอบกิจการ - ควบคุมฝุ่น - ควบคุมการสุขาภิบาล การรักษาความสะอาด - จัดให้มีเครื่องป้องกันส่วนบุคคล เช่น หน้ากากปิดจมูก	
6. กิจการที่เกี่ยวกับโลหะหรือแร่				
6(1) การผลิตโลหะเป็นภาชนะ เครื่องมือ เครื่องจักร อุปกรณ์หรือเครื่องใช้ต่างๆ	หมายถึง สถานที่หรือโรงงานที่ผลิตภาชนะ เครื่องมือ เครื่องจักร อุปกรณ์ หรือเครื่องใช้ต่างๆ ด้วยโลหะ เช่น หม้อ กระทะ ช้อน ส้อม มีด คีม เครื่องยนต์ เครื่องสูบน้ำ จอบ เสียม เป็นต้น	- เสียงดังจากการเคาะ ตี ขึ้นรูป - อุบัติเหตุจากการทำงาน	- ควบคุมเสียงดัง - จัดให้มีการป้องกันอันตรายที่ตัวเครื่องจักร เช่น มี guard ป้องกันหรือออกแบบให้มีสวิทช์ควบคุมเฉพาะเพิ่มขึ้น ฯลฯ	

ชื่อกิจการ	ขอบเขตและความหมาย	ปัญหาหลักต่อผู้ประกอบอาชีพ ชุมชน และสิ่งแวดล้อม	หลักการที่จะควบคุมปัญหา	หมายเหตุ
6(2) การหลอม การหล่อ การถลุงแร่หรือโลหะทุกชนิด ยกเว้นกิจการใน (1)	หมายถึง สถานที่ที่ทำการหลอม หรือถลุงแร่หรือโลหะทุกชนิด เช่น หลอมเหล็ก หล่อ-ตะกั่ว เป็นต้น ยกเว้น กรณีที่เป็นส่วนหนึ่งของกิจการ 6(1)	- ฟูมของโลหะ เช่น ตะกั่ว สังกะสี ฯลฯ - ความร้อนจากเตาหลอม/เตาถลุง - เสียงดังจากเครื่องจักร/โลหะกระทบการตี/ถลุง - ฝุ่นจากทราย/ดินเหนียว/ดินขาว & อื่นๆ ที่ใช้ในการทำแบบ (mold) - ฝุ่นจากสารเคมีที่ใช้ในกระบวนการผลิต ขณะที่มีการหลอม หล่อ ถลุงโลหะ - อุบัติเหตุจากโลหะเหลวกระเด็นใส่ขณะเทใส่แบบ เศษโลหะจากการกลึง slag โลหะร้อนกระเด็นใส่ - น้ำเสีย	- จัดให้มีการระบายอากาศเฉพาะที่ - ควบคุมฝุ่น - จัดให้มีการระบายอากาศทั่วไป - การจัดความเป็นระเบียบเรียบร้อยของสถานประกอบการ/สถานที่ทำงาน - การให้อาชีวสุขศึกษากับคนงาน - จัดให้มีการสวมอุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคลตามความจำเป็นและเหมาะสมกับงาน - การควบคุมเสียงดัง - ควบคุมการกำจัดกากของเสีย (slag) - ควบคุมมลพิษทางอากาศจากพลังงานที่ใช้ (gas, น้ำมันเตา ฯลฯ) - ควบคุมการบำบัดน้ำเสีย - มีทางหนีไฟ	
6(3) การกลึง การเชื่อม การตี การตัด การประสาน การรีด การอัดโลหะ ด้วยเครื่องจักรหรือก๊าซ หรือไฟฟ้า ยกเว้น กิจการใน (1)	หมายถึง สถานที่ที่ทำการกลึง เจาะ เชื่อม ตี ตัด ประสาน รีด หรืออัดโลหะทุกชนิดด้วยเครื่องจักร หรือด้วยก๊าซหรือไฟฟ้า เช่น การทำเหล็กดัด ประตูเหล็ก ทำเส้นลวด เป็นต้น ยกเว้นกรณีที่เป็นส่วนหนึ่งของกิจการ 6(1)	- เสียงดังจากเครื่องจักร - อันตรายจากเครื่องจักรส่วนที่หนีบ อัด ตัดเจาะ ฯลฯ - ฟูมของโลหะ เช่น ตะกั่ว สังกะสี - ไอกรดจากงาน	- จัดให้สวมอุปกรณ์ป้องกัน เช่น ที่อุดหู ถุงมือ - จัดให้มีการป้องกันอันตรายที่ตัวเครื่องจักร เช่น มี guard ป้องกัน ฯลฯ - ควบคุมการระบายอากาศเฉพาะที่	- กรณีกิจการตัด เชื่อมประสานทองคำด้วยอุปกรณ์ กลไกเป่าลมและใช้น้ำมันเบนซินเป็นเชื้อเพลิง ถือเป็นเครื่องจักรชนิดหนึ่งตามความหมายในข้อ 3(17)

ชื่อกิจการ	ขอบเขตและความหมาย	ปัญหาหลักต่อผู้ประกอบอาชีพ ชุมชน และสิ่งแวดล้อม	หลักการที่จะควบคุมปัญหา	หมายเหตุ
6(4) การเคลือบการชุบโลหะด้วยตะกั่ว สังกะสี ดีบุก โครเมี่ยม นิเกิล หรือโลหะอื่นใด ยกเว้น กิจการใน (1)	หมายถึง สถานที่ที่ทำการเคลือบ ชุมโลหะด้วยโลหะชนิดต่างๆ เช่น ตะกั่ว สังกะสี ดีบุก โครเมี่ยม นิเกล เป็นต้น ยกเว้นกรณีที่เป็นส่วนหนึ่งของกิจการ 6(1)	- อันตรายจากสารเคมีที่ใช้ในกระบวนการชุบ - Chromic acid ทำให้เกิดอันตรายต่อระบบทางเดินหายใจ และโรคผิวหนัง - Nickel Solution - Cyanide - กรด และด่าง - สารตัวทำละลายอินทรีย์ เช่น Trichloroe thylene - น้ำเสีย	- จัดให้มีการระบายอากาศเฉพาะที่ - จัดให้มีการใช้อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคลเช่น ถุงมือ หน้ากาก เสื้อป้องกันสารเคมี รองเท้าบูท ear plug ตามความจำเป็นและเหมาะสมกับงาน - จัดให้ใช้ครีมทาป้องกันผิวหนัง - รักษาความสะอาด โดยเฉพาะพื้นอย่าให้ลื่นหรือมีน้ำขัง - ให้อาชีวสุขศึกษา - ควบคุมการบำบัดน้ำเสีย - ควบคุมการเก็บ การใช้วัตถุดิบ	
6(5) การขัด การล้างโลหะด้วยเครื่องจักร สารเคมี หรือวิธีอื่น	หมายถึง สถานที่ที่ทำการขัด ล้างโลหะทุกชนิดด้วยเครื่องจักร หรือ สารเคมี หรือวิธีอื่นใด เช่น ล้าง ขัดด้วยการพ่นทราย เป็นต้น ยกเว้นกรณีที่เป็นส่วนหนึ่งของกิจการ 6(1)	- เสียงดังจากเครื่องจักร - ฝุ่นจากทรายที่ใช้ในการขัดทำให้เกิดโรค Silicosis - อุบัติเหตุจากการใช้เครื่องจักร เช่น เครื่องขัด เครื่องพ่นทราย - สารเคมีที่ใช้ในการขัดล้างโลหะก่อให้เกิดปัญหาโรคผิวหนัง - ปัญหาน้ำเสีย	- ควบคุมเสียงดัง - จัดให้มีอุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคลตามความจำเป็น และเหมาะสมกับงาน - จัดให้มีการระบายอากาศเฉพาะที่ - ให้อาชีวสุขศึกษา - ควบคุมการบำบัดน้ำเสีย	

ชื่อกิจการ	ขอบเขตและความหมาย	ปัญหาหลักต่อผู้ประกอบอาชีพ ชุมชน และสิ่งแวดล้อม	หลักการที่จะควบคุมปัญหา	หมายเหตุ
6(6) การทำเหมืองแร่ การสะสม การแยก การคัดเลือกหรือการล้างแร่	หมายถึง สถานที่ที่ประกอบการเหมืองแร่ สะสม หรือแยกหรือคัดเลือก หรือล้างแร่ทุกชนิด	- ฝุ่นแร่ - เสียงดังจากเครื่องจักร เครื่องคัดแยกขนาด เครื่องบดย่อย - น้ำเสียจากการชำระล้างฝุ่นแร่ - ความร้อนจากเตาเผาให้ไอน้ำระเหยออก	- ควบคุมฝุ่นแร่ - ควบคุมเสียงดัง - จัดให้มีอุปกรณ์ป้องกัน เช่น ที่อุดหู - ควบคุมการบำบัดน้ำเสีย - จัดให้มีการระบายอากาศ	
7. กิจการที่เกี่ยวกับยานยนต์ เครื่องจักร หรือเครื่องกล				
7(1) การต่อ การประกอบ การเคาะ ประผุ การพ่นสี การพ่นสารกันสนิมยานยนต์	หมายถึง สถานที่ที่ทำการต่อ ประกอบ เคาะ ประผุ พ่นสี หรือพ่นสารกันสนิมสำหรับยานยนต์ทุกชนิด	- เสียงดัง - แสงจ้าจากงานเชื่อมและสะเก็ดไฟกระเด็นถูกตาหรือร่างกาย - การสั่นสะเทือนจากการตีหรือเคาะแรงๆ - ควันจากงานเชื่อม มีผลต่อทางเดินหายใจเยื่อบุตา - ไอระเหยของทินเนอร์มีผลกระทบต่อระบบประสาท - น้ำมันเบนซิน น้ำมันก๊าด ตัวทำละลายอื่นๆ สามารถซึมผ่านผิวหนังได้ - น้ำเสียจากการล้างเครื่อง และพ่นสี - ฝุ่นจากการเคาะ การเป่าลมเครื่องยนต์ด้วยปั๊มลม สารเคมีที่ใช้ในการขัดสีรถยนต์	- ควบคุมเสียงดัง/ใช้วัสดุซึมซับเสียง - จัดให้มีอุปกรณ์ป้องกันส่วนบุคคลที่จำเป็นและเหมาะสมกับงาน - จัดให้มีการระบายอากาศเฉพาะที่เพื่อกำจัดไอระเหยจากงานเชื่อมโลหะ - ใช้สารเคมีที่มีอันตรายน้อยกว่าแทน ห้ามใช้น้ำมันเบนซินหรือน้ำมันก๊าดล้างมือ - ควบคุมฝุ่น - กำหนดระยะเวลาทำงาน - กั้น แยกห้องที่มีการฟุ้งกระจายของสารเคมีอันตราย - สอนวิธีการทำงานที่ถูกต้อง	ยานยนต์ หมายถึง พาหนะต่างๆ ที่ใช้เครื่องยนต์ทำให้เกิดพลังงานในการเคลื่อนที่

ชื่อกิจการ	ขอบเขตและความหมาย	ปัญหาหลักต่อผู้ประกอบอาชีพ ชุมชน และสิ่งแวดล้อม	หลักการที่จะควบคุมปัญหา	หมายเหตุ
		- ท่าทางการทำงานที่ไม่ถูกต้อง ทำให้เป็นโรคปวดหลังจากการทำงานได้ - การยกของหนักในท่าที่ผิดวิธีหรือยกของหนักเกินกำลังโดยไม่มีเครื่องทุ่นแรง		
7(2) การตั้งศูนย์ถ่วงล้อ การซ่อม การปรับแต่งระบบปรับอากาศ หรืออุปกรณ์ที่เป็นส่วนประกอบของยานยนต์ เครื่องจักรหรือเครื่องกล	หมายถึง สถานที่ที่ทำการตั้งศูนย์ถ่วงล้อ ซ่อมปรับแต่งระบบปรับอากาศ หรืออุปกรณ์อื่นๆ ที่เป็นส่วนประกอบของยานยนต์ เครื่องจักร หรือ เครื่องกล	- เหมือนข้อ 7 (1)	- เหมือนข้อ 7(1)	- เครื่องจักร ดูข้อ 3(17)
7(3) การประกอบธุรกิจเกี่ยวกับยานยนต์เครื่องจักร หรือเครื่องกลซึ่งมีไว้บริการหรือจำหน่าย และในการประกอบธุรกิจนั้น มีการซ่อมหรือปรับปรุงยานยนต์ เครื่องจักรหรือเครื่องกลดังกล่าวด้วย	หมายถึง สถานที่ที่จำหน่ายยานยนต์หรือเครื่องจักรหรือเครื่องกลหรือมีไว้เพื่อบริการโครงการให้เช่า ซึ่งประกอบการนี้มีการซ่อมหรือปรับปรุงยานยนต์ หรือเครื่องจักรหรือเครื่องกล ดังกล่าวด้วย	- เหมือนข้อ 7 (1)	- เหมือนข้อ 7(1)	- หากไม่มีการซ่อมก็ไม่เข้าข่ายกิจการนี้

ชื่อกิจการ	ขอบเขตและความหมาย	ปัญหาหลักต่อผู้ประกอบอาชีพ ชุมชน และสิ่งแวดล้อม	หลักการที่จะควบคุมปัญหา	หมายเหตุ
7(4) การล้าง การอัดฉีดยานยนต์	หมายถึง สถานที่ที่ทำการล้างหรืออัดฉีดยานยนต์ทุกชนิด	- เสียงดัง - โรคผิวหนังจากการทำงาน - สารเคมีอันตราย เช่น น้ำมันเบนซิน หรือน้ำมันก๊าด มีการใช้ผิดประเภท - น้ำทิ้งจากการล้างอัดฉีดรถยนต์ รวมทั้งการถ่ายน้ำมันเครื่องลงท่อระบายน้ำสาธารณะ	- ควบคุมเสียงดัง - จัดให้มีอุปกรณ์ป้องกันที่จำเป็นและเหมาะสม - ควบคุมการใช้ การเก็บสารเคมีอันตราย - ควบคุมการบำบัดน้ำเสีย	
7(5) การผลิต การซ่อม การอัดแบตเตอรี่	หมายถึง สถานที่ที่ทำการผลิต หรือซ่อม หรืออัด หรือชาร์ต แบตเตอรี่	- ละอองไอ (MIST) ของกรดจากการชาร์ตแบตเตอรี่ - น้ำเสีย	- จัดให้มีการระบายอากาศเฉพาะที่ - จัดให้มีอุปกรณ์ป้องกันที่จำเป็นและเหมาะสม - ควบคุมการบำบัดน้ำเสีย	
7(6) การปะ การเชื่อมยาง	หมายถึง สถานที่ที่ทำการปะยาง หรือเชื่อมยาง	- ไอ ควัน จากการเชื่อมยาง ปะยาง	- จัดให้มีการระบายอากาศหรือกำจัด กลิ่น ไอ ควัน ของยาง	
7(7) การอัดผ้าเบรค ผ้าคลัช	หมายถึง สถานที่ที่ทำการผลิตหรืออัดผ้าเบรค ผ้าคลัชทุกชนิด	- ฝุ่นใยหิน - เสียงดัง	- จัดให้มีการระบายอากาศเฉพาะที่ - จัดให้มีอุปกรณ์ป้องกันที่เหมาะสม เช่น ใช้หน้ากากที่กันฝุ่นเส้นใยหิน/ใส่ชุดกันฝุ่น - ควบคุมเสียงดัง/กั้นแยกบริเวณ - ให้มีการทำความสะอาดร่างกายหลังเลิกงาน	

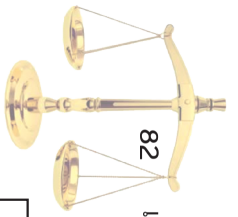
ชื่อกิจการ	ขอบเขตและความหมาย	ปัญหาหลักต่อผู้ประกอบอาชีพ ชุมชน และสิ่งแวดล้อม	หลักการที่จะควบคุมปัญหา	หมายเหตุ
8. กิจการที่เกี่ยวกับไม้				
8(1) การผลิตไม้ขีดไฟ	หมายถึง สถานที่ที่ผลิตไม้ขีดไฟ	- เสี่ยงต่อการเกิดเพลิงไหม้ และการระเบิด - อันตรายจากเครื่องจักร - อันตรายต่อสุขภาพจากการหายใจ ฝุ่น หลอดลมอักเสบ โรคผิวหนัง	- ควบคุมการจัดเก็บ การใช้วัตถุดิบ - มีแผนป้องกันระงับอัคคีภัย/มีทางหนีไฟ - จัดให้มีอุปกรณ์ดับเพลิง - จัดให้มีเครื่องป้องกันอันตรายที่ตัวเครื่องจักร - จัดให้มีการระบายอากาศบริเวณที่เป็นแหล่งของฝุ่น - อบรมให้มีสุขปฏิบัติที่ดีในการทำงาน - จัดห้องอาบน้ำและที่ล้างมือให้พอเพียง - ควบคุมอาคารสถานที่ผลิตไม่ให้ต่อเนื่องกับอาคารอื่น	
8(2) การเลื่อย การซอย การขัด การไส การเจาะ การขุดร่อง การทำคิ้ว หรือการตัดไม้ด้วยเครื่องจักร	หมายถึง สถานที่ที่ทำการเลื่อย ซอย ขัด ไส เจาะ ขุดร่อง ตัด รวมทั้งการทำคิ้วไม้ โดยใช้เครื่องจักร	- เสียงดัง - การสั่นสะเทือน - แสงสว่างในการทำงานไม่เพียงพอ มีผลต่อตา - ฝุ่นไม้ - อันตรายจากเครื่องจักร อุบัติเหตุเล็กๆ น้อยๆ เช่น เสี้ยนตำ ของหนักตกใส่เท้า หรือร่างกาย	- ควบคุมเสียงดัง - จัดให้มีอุปกรณ์ป้องกันส่วนบุคคลที่จำเป็นและเหมาะสม - ติดตั้งดวงไฟเสริมในงานที่ต้องใช้สายตามาก - จัดให้มีการระบายอากาศเฉพาะที่ - มีการออกแบบเครื่องจักรที่ดี คำนึงถึงความปลอดภัย - ควบคุมการตรวจสอบความปลอดภัยของเครื่องจักร	- กรณีที่มิได้ใช้เครื่องจักรไม่เข้าข่ายกิจการนี้

ชื่อกิจการ	ขอบเขตและความหมาย	ปัญหาหลักต่อผู้ประกอบอาชีพ ชุมชน และสิ่งแวดล้อม	หลักการที่จะควบคุมปัญหา	หมายเหตุ
8(3) การประดิษฐ์ไม้หวาย เป็นสิ่งของด้วยเครื่องจักร หรือการพ่น การทาสารเคลือบเงา สีหรือการแต่งสำเร็จผลิตภัณฑ์จากไม้หรือหวาย	หมายถึง สถานที่ที่ทำสิ่งของต่างๆ รวมทั้งเฟอร์นิเจอร์ด้วยไม้หรือหวาย โดยต้องใช้เครื่องจักรในการทำ หรือ หมายถึง สถานที่ที่ทำการพ่นหรือทาสารเคลือบเงาหรือสีกับผลิตภัณฑ์ สิ่งของที่ทำด้วยไม้หรือหวายเพื่อให้เกิดความสวยงาม	- ปัญหาทางสารเคมี เช่น สี (ทินเนอร์ สารเคลือบเงา) ฝุ่น - เสียงดัง - ปัญหาเกี่ยวกับความปลอดภัยของเครื่องจักร - อุบัติเหตุ มีดบาดมือ หรือนิ้ว เสี้ยนตำ - ท่าทางการทำงานที่ทำให้ปวดหลัง หรือปวดกล้ามเนื้อจากการทำงาน	- จัดให้มีการระบายอากาศ - จัดให้มีอุปกรณ์ป้องกันส่วนบุคคลที่จำเป็นและเหมาะสม - ควบคุมเสียงดัง - ออกแบบเครื่องจักรที่ดีมีอุปกรณ์ป้องกัน	- กรณีที่ผลิตสิ่งของด้วยไม้หรือหวายโดยไม่ใช้เครื่องจักรไม่เข้าข่าย แต่ถ้าเป็นการพ่นหรือทาสี หรือสารเคลือบเงาดังกล่าวเข้าข่ายกิจการนี้
8(4) การอบไม้	หมายถึง สถานที่ที่ทำการอบไม้ทุกชนิด	- ความร้อนจากกระบวนการผลิต - ปัญหาทางสารเคมี เช่น น้ำยาใช้อบไม้ ฝุ่นจากไม้ ยางจากไม้ทำให้เกิดโรคผิวหนัง (เกิดการแพ้) - อุบัติเหตุจากการทำงาน เช่น ไม้ตกใส่ - อันตรายจากหม้อน้ำ (Boiler) - น้ำเสีย	- จัดให้มีการระบายอากาศที่ดี - จัดให้มีอุปกรณ์ป้องกันส่วนบุคคลที่จำเป็นและเหมาะสม - จัดให้มีผู้ควบคุมที่ผ่านการอบรม - ควบคุมการใช้ การเก็บวัสดุ - ควบคุมการบำบัดน้ำเสีย	
8(5) การผลิตธูป ด้วยเครื่องจักร	หมายถึง สถานที่ที่ผลิตธูปโดยใช้เครื่องจักร	- ฝุ่น - เสียงดัง	- จัดให้มีการระบายอากาศ - จัดให้มีอุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคลที่จำเป็นและเหมาะสม - ควบคุมเสียงดัง	

ชื่อกิจการ	ขอบเขตและความหมาย	ปัญหาหลักต่อผู้ประกอบอาชีพ ชุมชน และสิ่งแวดล้อม	หลักการที่จะควบคุมปัญหา	หมายเหตุ
8(6) การประดิษฐ์สิ่งของ เครื่องใช้ เครื่องเขียนด้วยกระดาษ	หมายถึง สถานที่ที่ทำสิ่งของ เครื่องใช้ หรือเครื่องเขียน ด้วยกระดาษ เช่น ตุ๊กตากระดาษ กระดาษอัด ทำกล่องกระดาษ เป็นต้น	- ฝุ่นจากกระดาษ - กาว	- จัดให้มีการระบายอากาศ - จัดให้มีอุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคลที่จำเป็นและเหมาะสม - ควบคุมการจัดเก็บการใช้สารเคมีพวกกาว เพราะเป็นสารเคมีอันตราย	
8(7) การผลิตกระดาษต่างๆ	หมายถึง สถานที่ที่ทำการผลิตกระดาษ หรือเยื่อกระดาษทุกชนิด เช่น ทำกระดาษชำระ เป็นต้น	- เสียงดัง - ความร้อน/ความชื้น - ฝุ่นกระดาษ - สี - น้ำเสีย	- ควบคุมเสียงดัง - จัดให้มีการระบายอากาศ - จัดให้มีอุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคลที่จำเป็นและเหมาะสม - ควบคุมการบำบัดน้ำเสีย	
8(8) การเผาถ่าน หรือการสะสมถ่าน	หมายถึง สถานที่ที่ทำการผลิตถ่านโดยการเผาหรือเก็บสะสมถ่าน รวมทั้งการสะสมเพื่อเป็นเชื้อเพลิง	- ความร้อน - ปัญหาเรื่องควัน ฝุ่น	- จัดให้มีการสวมใส่ชุดกันความร้อน ที่ปิดจมูก - จัดให้มีการระบายอากาศ	- กรณีสะสมถ่านเพื่อใช้เป็นเชื้อเพลิงนั้นไม่ต้องขอใบอนุญาตแต่ต้องปฏิบัติตามข้อกำหนดของท้องถิ่น
9. การประกอบกิจการบริการ				
9(1) กิจการสปาเพื่อสุขภาพ เว้นแต่เป็นการให้บริการในสถานพยาบาลตามกฎหมายว่าด้วยสถานพยาบาล	หมายถึง สถานที่ที่ประกอบกิจการสปาเพื่อสุขภาพ โดยมีบริการหลักประกอบด้วย การนวดเพื่อสุขภาพและการใช้น้ำเพื่อสุขภาพ โดยมีบริการเสริมอีกอย่างน้อย 3 บริการ เช่น การอบเพื่อสุขภาพ การออกกำลังกายเพื่อสุขภาพ โภชนบำบัดและการควบคุมอาหาร	- ปัญหาโรคติดต่อทางระบบทางเดินหายใจ ผิวหนัง ทางเดินอาหาร เป็นต้น - ปัญหาด้านความปลอดภัย เช่น การใช้และรักษาความสะอาดวัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องใช้ รวมทั้งการใช้สารเคมีต่างๆ	- สุขอนามัยของผู้ให้บริการ - สุขอนามัยของผู้รับบริการ - ความสะอาด และความปลอดภัยในการใช้และการรักษาความสะอาดของสถานที่ วัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องใช้และสารเคมี ฯลฯ อยู่เสมอ	- หลักการที่จะควบคุมปัญหาให้เป็นไปตามรายละเอียดในประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่องกำหนดสถานที่เพื่อสุขภาพ หรือเพื่อเสริมสวย มาตรฐานของสถานที่

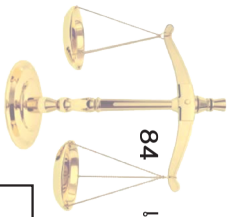
ชื่อกิจการ	ขอบเขตและความหมาย	ปัญหาหลักต่อผู้ประกอบอาชีพ ชุมชน และสิ่งแวดล้อม	หลักการที่จะควบคุมปัญหา	หมายเหตุ
	โยคะและการทำสมาธิ การใช้สมุนไพรหรือผลิตภัณฑ์เพื่อสุขภาพตลอดจนการแพทย์ทางเลือกอื่นๆ ฯลฯ ทั้งนี้ บริการที่จัดไว้จะต้องไม่ขัดต่อกฎหมายว่าด้วยการประกอบโรคศิลปะ และกฎหมายว่าด้วยวิชาชีพทางการแพทย์ และต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์ และวิธีการที่กระทรวงสาธารณสุขประกาศกำหนด และเว้นแต่เป็นการให้บริการในสถานพยาบาลตามกฎหมายว่าด้วยสถานพยาบาล	- การระบายอากาศ แสงสว่าง และการรักษาความสะอาดปลอดภัยของสถานที่ - น้ำเสีย ขยะ	- มีการจัดการระบายอากาศที่ดี - การจัดแสงสว่างที่เหมาะสม - มีห้องน้ำ ห้องส้วม ห้องเปลี่ยนเสื้อผ้า และที่รองรับขยะมูลฝอยที่ได้สุขลักษณะและเพียงพอ - มีการกำจัดสัตว์และแมลงนำโรค - มีระบบไฟฟ้าที่ปลอดภัย - ควบคุมการกำจัดน้ำเสีย ฯลฯ	การบริการ ผู้ให้บริการ หลักเกณฑ์และวิธีการตรวจสอบเพื่อการรับรองให้เป็นไปตามมาตรฐานสำหรับสถานที่เพื่อสุขภาพ หรือเสริมสวย ตามพระราชบัญญัติสถานบริการ พ.ศ. 2509
9(2) การประกอบกิจการ อาบ อบ นวด	หมายถึง สถานที่ที่ประกอบกิจการ อาบ อบ นวด หรือทุกอย่างรวมกัน รวมทั้งการนวดแผนโบราณด้วย เว้นแต่เป็นการให้บริการในข้อ 9(1) หรือในสถานพยาบาลตามกฎหมายว่าด้วยสถานพยาบาล	- ปัญหาโรคติดต่อทางระบบทางเดินหายใจ ผิวหนังและอื่นๆ เป็นต้น - ปัญหาด้านการระบายอากาศ ความร้อน ความชื้น สุขาภิบาลความสะอาด - ปัญหาด้านความปลอดภัย ได้แก่ ทางหนีไฟ ไฟส่องสว่างฉุกเฉิน เครื่องดับเพลิง เป็นต้น - น้ำเสีย ขยะ ฯลฯ	- สุขอนามัยของพนักงาน - สุขอนามัยของผู้รับบริการ - คุณลักษณะของน้ำใช้ - จัดให้มีการระบายอากาศที่ดี - ควบคุมอุณหภูมิ - จัดแสงสว่างที่เหมาะสม - ทำความสะอาดอุปกรณ์และสถานที่อยู่เสมอ - ควบคุมการบำบัดน้ำเสีย - ควบคุมตรวจสอบให้มีระบบไฟฟ้าที่ปลอดภัย - จัดให้มีห้องน้ำห้องส้วม และที่รองรับขยะมูลฝอยที่ได้สุขลักษณะและเพียงพอ - มีการกำจัดสัตว์และแมลงนำโรค - มีการควบคุมการใช้เชื้อเพลิง/พลังงานที่เหมาะสม	

ชื่อกิจการ	ขอบเขตและความหมาย	ปัญหาหลักต่อผู้ประกอบอาชีพ ชุมชน และสิ่งแวดล้อม	หลักการที่จะควบคุมปัญหา	หมายเหตุ
			- ทางออกฉุกเฉิน ระบบเตือนภัย เครื่องดับเพลิง การออกแบบอาคาร - มีห้องปฐมพยาบาล	
9(3) การประกอบกิจการสถานที่อาบน้ำ อบไอน้ำ อบสมุนไพร เว้นแต่เป็นการให้บริการในข้อ 9(1) หรือในสถานพยาบาลตามกฎหมายว่าด้วยสถานพยาบาล	หมายถึง สถานที่ที่ประกอบกิจการอาบน้ำ เช่น การบริการอาบน้ำที่ชายหาด ชายทะเล เป็นต้น รวมทั้งการประกอบกิจการ อบไอน้ำ หรืออบสมุนไพร เว้นแต่เป็นการให้บริการในข้อ 9(1) หรือในสถานพยาบาลตามกฎหมายว่าด้วยสถานพยาบาล	- เหมือนข้อ 9(2)	- เหมือนข้อ 9(2)	- กรณีการอบสมุนไพรของสถานพยาบาลของรัฐไม่ถือว่าเป็นการค้า
9(4) การประกอบกิจการโรงแรม หรือกิจการอื่นในทำนองเดียวกัน	หมายถึง สถานที่ที่ประกอบการให้เช่าพักแรมค้างคืนโดยคิดค่าบริการเป็นรายวัน ซึ่งรวมทั้งที่เช่าพักแบบรีสอร์ต บังกาโลและอื่นๆ ตาม พรบ. โรงแรมฯ	- ปัญหาโรคติดต่อทางเดินหายใจ ผิวหนัง ทางเดินอาหาร เป็นต้น - การระบายอากาศ การรักษาความสะอาด - ปัญหาทางด้านความปลอดภัยได้แก่ทางหนีไฟ ไฟส่องสว่างฉุกเฉิน เครื่องดับเพลิง เป็นต้น - น้ำเสีย ขยะ ฯลฯ	- สุขอนามัยของพนักงาน - สุขอนามัยของผู้รับบริการ - คุณลักษณะของน้ำกินน้ำใช้ - จัดให้มีการระบายอากาศที่ดี - มีช่องทางเดินที่เหมาะสม - จัดแสงสว่างที่เหมาะสม - ทำความสะอาดอุปกรณ์และห้องพักอยู่เสมอ - มีห้องน้ำ ห้องส้วม และที่รองรับขยะมูลฝอยที่ได้สุขลักษณะ และเพียงพอ - มีการกำจัดสัตว์และแมลงนำโรค	- โรงแรม (ตาม พรบ. โรงแรม พ.ศ. 2478) ถึงบรรดาสถานที่ทุกชนิดที่จัดตั้งขึ้นเพื่อรับสินจ้างสำหรับคนเดินทางหรือบุคคลที่ประสงค์จะหาที่อยู่หรือที่พักชั่วคราว

ชื่อกิจการ	ขอบเขตและความหมาย	ปัญหาหลักต่อผู้ประกอบอาชีพ ชุมชน และสิ่งแวดล้อม	หลักการที่จะควบคุมปัญหา	หมายเหตุ
			- มีการควบคุมการใช้เชื้อเพลิง/พลังงานเหมาะสม - มีระบบไฟฟ้าที่ปลอดภัย - มีทางออกฉุกเฉิน ระบบเตือนภัย เครื่องดับเพลิง - ควบคุมการบำบัดน้ำเสีย	
9(5) การประกอบการกิจการหอพัก อาคารชุดให้เช่า ห้องเช่า ห้องแบ่งเช่า หรือกิจการอื่นในทำนองเดียวกัน	หมายถึง สถานที่ที่ประกอบการให้เช่าพักอาศัยเป็นรายเดือน ในลักษณะหอพัก หรืออาคารชุด เช่น บ้านเช่า ห้องเช่า ห้องแบ่งเช่า หรืออื่นๆ เช่น เกสท์เฮาส์ ที่ไม่เข้าข่ายกิจการโรงแรม	- การระบายอากาศ การรักษาความสะอาด - ปัญหาด้านความปลอดภัย ได้แก่ ทางหนีไฟไฟส่องสว่างฉุกเฉิน เครื่องดับเพลิง ฯลฯ - น้ำเสีย ขยะ ฯลฯ	- จัดให้มีการระบายอากาศที่ดี เหมาะสม - มีช่องทางเดินที่เหมาะสม - มีแสงสว่างเพียงพอ - มีการทำความสะอาดอยู่เสมอ - มีห้องน้ำห้องส้วม ที่รองรับขยะมูลฝอยที่ได้สุขลักษณะและเพียงพอ - มีการกำจัดสัตว์และแมลงนำโรค - มีระบบไฟฟ้าที่ปลอดภัย - มีทางออกฉุกเฉิน ระบบเตือนภัย เครื่องดับเพลิง - ควบคุมการบำบัดน้ำเสีย	

ชื่อกิจการ	ขอบเขตและความหมาย	ปัญหาหลักต่อผู้ประกอบอาชีพ ชุมชน และสิ่งแวดล้อม	หลักการที่จะควบคุมปัญหา	หมายเหตุ
9(6) การประกอบกิจการโรงมหรสพ	หมายถึง สถานที่ที่ประกอบการโรงมหรสพ เช่น โรงหนัง โรงภาพยนต์ โรงละคร และอื่นๆ ตาม พรบ. ป้องกันอันตรายอันเกิดแต่การเล่นมหรสพฯ	- ปัญหาโรคติดต่อทางระบบทางเดินหายใจ ผิวหนัง ทางเดินอาหาร เป็นต้น - การระบายอากาศ เสียงดัง ความสะอาด - แสงสว่าง - ปัญหาด้านความปลอดภัย ได้แก่ ทางหนีไฟ ไฟส่องสว่างฉุกเฉิน เครื่องดับเพลิง - น้ำเสีย ขยะ และเสียงดัง	- สุขอนามัยของพนักงาน - สุขอนามัยของผู้รับบริการ - คุณลักษณะของน้ำกินน้ำใช้ - จัดให้มีการระบายอากาศที่ดี - จัดให้มีระดับเสียงที่เหมาะสม - จัดแสงสว่างที่เหมาะสม - ทำความสะอาด เก้าอี้นั่ง และสถานที่อยู่เสมอ - มีห้องน้ำ ห้องส้วม และที่รองรับขยะมูลฝอยที่ได้สุขลักษณะ และเพียงพอ - มีการกำจัดสัตว์และแมลงนำโรค - มีการควบคุมการใช้เชื้อเพลิง พลังงานเหมาะสม - มีระบบไฟฟ้าที่ปลอดภัย - มีทางออกฉุกเฉิน ระบบเตือนภัย เครื่องดับเพลิง - ควบคุมการบำบัดน้ำเสีย	- โรงมหรสพ (ตาม พรบ. ป้องกันอันตรายอันเกิดแต่การเล่นมหรสพ พุทธศักราช 2464) หมายความรวมถึง ตึก เรือน โรงหรือกระโจม และที่ปลูกกำบังอย่างใดๆ ซึ่งเป็นสถานที่สำหรับเล่นมหรสพ (เช่น วิ้ว ลิเก ละคร ภาพยนต์) เพื่อเก็บเงินแก่คนดู

ชื่อกิจการ	ขอบเขตและความหมาย	ปัญหาหลักต่อผู้ประกอบอาชีพ ชุมชน และสิ่งแวดล้อม	หลักการที่จะควบคุมปัญหา	หมายเหตุ
9(7) การจัดให้มีการแสดงดนตรี เต้นรำ รำวง รองแง็ง ดีสโก้เทค คาราโอเกะ หรือการแสดงอื่นๆ ในทำนองเดียวกัน	หมายถึง สถานที่ที่จัดให้มีการแสดงดนตรี หรือจัดให้มีการเต้นรำ รำวง รองแง็ง ดิสโก้เทค คาราโอเกะ หรือการแสดงอื่นๆ ในทำนองเดียวกัน	- ปัญหาโรคติดต่อทางระบบทางเดินหายใจ ผิวหนัง ทางเดินอาหาร เป็นต้น - การระบายอากาศ การรักษาความสะอาด - แสงสว่าง - ปัญหาทางด้านความปลอดภัยได้แก่ ทางหนีไฟ ไฟส่องสว่างฉุกเฉิน เครื่องดับเพลิง - น้ำเสีย ขยะ และเสียงดัง	- สุขอนามัยของพนักงาน - สุขอนามัยของผู้รับบริการ - คุณลักษณะของน้ำกินน้ำใช้ - จัดให้มีการระบายอากาศที่ดี - จัดให้มีระดับเสียงที่เหมาะสม - จัดแสงสว่างที่เหมาะสม - ทำความสะอาดอุปกรณ์และสถานที่อยู่เสมอ - มีห้องน้ำ ห้องส้วม และที่รองรับขยะมูลฝอยที่ได้สุขลักษณะ และเพียงพอ - มีการกำจัดสัตว์และแมลงนำโรค - มีการควบคุมการใช้เชื้อเพลิง/พลังงานเหมาะสม - มีระบบไฟฟ้าที่ปลอดภัย - มีทางออกฉุกเฉิน ระบบเตือนภัย เครื่องดับเพลิง - ควบคุมการบำบัดน้ำเสีย	- กรณีที่เป็นการแสดงที่เก็บค่าเข้าชมหรือค่าเข้า

ชื่อกิจการ	ขอบเขตและความหมาย	ปัญหาหลักต่อผู้ประกอบอาชีพ ชุมชน และสิ่งแวดล้อม	หลักการที่จะควบคุมปัญหา	หมายเหตุ
9(8) การประกอบกิจการสระว่ายน้ำหรือกิจการอื่น ในทำนองเดียวกัน เว้นแต่เป็นการให้บริการใน 9 (1)	หมายถึง สถานที่ที่ประกอบการสระว่ายน้ำที่ให้คนเข้าไปเล่นน้ำว่ายน้ำหรือออกกำลังกาย เช่น สระว่ายน้ำสวนสยาม หรือสระว่ายน้ำของศูนย์การค้าต่างๆ เป็นต้น เว้นแต่เป็นการให้บริการในข้อ 9 (1)	- ปัญหาโรคติดต่อทางระบบทางเดินหายใจ ผิวหนัง ทางเดินอาหาร เป็นต้น - การรักษาความสะอาดของน้ำในสระ - ปัญหาด้านความปลอดภัย ได้แก่ อุปกรณ์ช่วยชีวิต มีเจ้าหน้าที่ช่วยชีวิต (life guard) - น้ำเสีย ขยะ	- สุขอนามัยของพนักงาน - สุขอนามัยของผู้รับบริการ (ต้องเข้มงวด) - คุณภาพน้ำในสระ - มีการเติมคลอรีนในน้ำ - มีห้องแต่งตัว ห้องอาบน้ำ - มีที่อาบน้ำก่อนลงสระ - ทำความสะอาดอุปกรณ์และสถานที่อยู่เสมอ - มีห้องน้ำ ห้องส้วม และที่รองรับขยะมูลฝอยที่ได้สุขลักษณะ และเพียงพอ - มีการกำจัดสัตว์และแมลงนำโรค - มีน้ำดื่มสะอาดสำหรับผู้รับบริการ - มีระบบไฟฟ้าที่ปลอดภัย - มีเจ้าหน้าที่ช่วยชีวิต เครื่องช่วยชีวิต - ควบคุมการบำบัดน้ำเสีย - มีห้องปฐมพยาบาล	

ชื่อกิจการ	ขอบเขตและความหมาย	ปัญหาหลักต่อผู้ประกอบอาชีพ ชุมชน และสิ่งแวดล้อม	หลักการที่จะควบคุมปัญหา	หมายเหตุ
9(9) การจัดให้มีการเล่นสเก็ตโดยมีแสง หรือเสียงประกอบหรือการเล่นอื่นๆ ในทำนองเดียวกัน	หมายถึง สถานที่ที่จัดให้มีการเล่นสเก็ตที่ต้องมีการใช้แสงหรือเสียงประกอบการเล่นนั้นหรือการเล่นลักษณะอย่างเดียวกัน เช่น การเล่นรอลเลอร์เบส หรือสเก็ตน้ำแข็ง เป็นต้น	- เช่นเดียวกับลำดับที่ 9(5)	- เช่นเดียวกับลำดับที่ 9(5)	
9(10) การประกอบกิจการเสริมสวยหรือแต่งผม เว้นแต่กิจการที่อยู่ในบังคับตามกฎหมายว่าด้วยการประกอบวิชาชีพเวชกรรม	หมายถึง สถานที่ที่ประกอบการเสริมสวยของสุภาพสตรีหรือการแต่งผมของสุภาพบุรุษ รวมทั้งการแต่งเล็บ แต่งหน้า นวดหรืออบหน้าหรือผิว หรืออื่นๆ เว้นแต่กิจการนั้นๆ เข้าข่ายกิจการที่อยู่ในบังคับตามกฎหมายว่าด้วยการประกอบวิชาชีพเวชกรรม เช่น การศัลยกรรมตกแต่ง เป็นต้น	- ปัญหาโรคติดต่อทางระบบทางเดินหายใจ ผิวหนัง ทางเดินอาหาร เป็นต้น - การระบายอากาศ/รักษาความสะอาดสถานที่ - ปัญหาด้านความปลอดภัย ได้แก่ การทำความสะอาดเครื่องมือ เครื่องใช้ รวมทั้งการใช้สารเคมีต่างๆ - น้ำเสีย ขยะ	- สุขอนามัยของช่าง - สุขอนามัยของผู้รับบริการ - ความสะอาดของผ้าคลุมผม ผ้าเช็ดหน้า ผ้าคลุมคอ - มีการจัดการระบายอากาศที่ดี - การจัดแสงสว่างที่เหมาะสม - ทำความสะอาดอุปกรณ์และสถานที่อยู่เสมอ - มีห้องน้ำ ห้องส้วมและที่รองรับขยะมูลฝอยที่ได้สุขลักษณะและเพียงพอ - มีการกำจัดสัตว์และแมลงนำโรค - มีระบบไฟฟ้าที่ปลอดภัย - ควบคุมการกำจัดน้ำเสีย	

ชื่อกิจการ	ขอบเขตและความหมาย	ปัญหาหลักต่อผู้ประกอบอาชีพ ชุมชน และสิ่งแวดล้อม	หลักการที่จะควบคุมปัญหา	หมายเหตุ
9(11) การประกอบกิจการให้บริการควบคุมน้ำหนัก โดยวิธีการควบคุมทางโภชนาการให้อาหารที่มีวัตถุประสงค์พิเศษ การบริหารร่างกาย หรือโดยวิธีอื่นใด เว้นแต่การให้บริการในข้อ 9(1) หรือในสถานพยาบาลตามกฎหมายว่าด้วยสถานพยาบาล	หมายถึง สถานที่ที่ประกอบการให้บริการควบคุมน้ำหนัก ซึ่งหมายถึง การรักษาน้ำหนักของร่างกายให้เหมาะสมกับวัยและรูปร่าง โดยอาจเพิ่มหรือลดน้ำหนัก หรือให้คงที่ก็ได้ ซึ่งให้บริการโดยวิธีการใดๆ เช่น การควบคุมทางโภชนาการ การให้อาหารหรือยาที่มีวัตถุประสงค์พิเศษ ทั้งนี้ไม่รวมการให้บริการในข้อ 9(1) หรือในสถานพยาบาล ตามกฎหมายว่าด้วยสถานพยาบาล	- ปัญหาโรคติดต่อทางระบบทางเดินหายใจ ผิวหนัง และอื่นๆ เป็นต้น - การระบายอากาศ ความร้อน ความชื้น - ความสะอาด - ปัญหาด้านความปลอดภัย ได้แก่ ทางหนีไฟ ไฟส่องสว่างฉุกเฉิน เครื่องดับเพลิง ฯลฯ - น้ำเสีย ขยะ	- สุขอนามัยของพนักงาน - สุขอนามัยของผู้รับบริการ - คุณลักษณะของน้ำใช้ - จัดให้มีการระบายอากาศที่ดี - จัดให้มีการควบคุมอุณหภูมิ - การจัดแสงสว่างที่เหมาะสม - การทำความสะอาดอุปกรณ์และสถานที่อยู่เสมอ - มีห้องน้ำห้องส้วม และที่รองรับขยะมูลฝอยที่ได้สุขลักษณะและเพียงพอ - มีการกำจัดสัตว์และแมลงนำโรค - มีการควบคุมการใช้เชื้อเพลิง/พลังงานเหมาะสม - มีระบบไฟฟ้าที่ปลอดภัย - ทางออกฉุกเฉิน ระบบเตือนภัย เครื่องดับเพลิง - ควบคุมการบำบัดน้ำเสีย - มีห้องปฐมพยาบาล	- สถานพยาบาล (ตาม พรบ. สถานพยาบาล พ.ศ. 2504) หมายถึง สถานที่รวมตลอดถึงยานพาหนะ ซึ่งจัดไว้เพื่อการประกอบโรคศิลปะตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมการประกอบโรคศิลปะ หรือซึ่งจัดไว้เพื่อประกอบกิจการอื่นด้วย การผ่าตัด ฉีดยา หรือฉีดสารใดๆ หรือด้วยการใช้กรรมวิธีอื่นซึ่งเป็นกรรมวิธีของการประกอบโรคศิลปะ ทั้งนี้ โดยกระทำเป็นปกติธุระ ไม่ว่าจะได้รับประโยชน์ตอบแทนหรือไม่ แต่ไม่รวมถึงสถานที่ขายยา ตามกฎหมายว่าด้วยการขายยาซึ่งประกอบธุรกิจการขายยาโดยเฉพาะ

ชื่อกิจการ	ขอบเขตและความหมาย	ปัญหาหลักต่อผู้ประกอบอาชีพ ชุมชน และสิ่งแวดล้อม	หลักการที่จะควบคุมปัญหา	หมายเหตุ
9(12) การประกอบกิจการสวนสนุก ตู้เกม	หมายถึง สถานที่ที่ประกอบการเกี่ยวกับสวนสนุกหรือตู้เกม (แบบหยอดเหรียญ) เช่น สวนสนุกแบบแดนเนรมิต สวนสนุกในห้างสรรพสินค้า	- ปัญหาโรคติดต่อทางระบบทางเดินหายใจ ผิวหนัง ทางเดินอาหาร เป็นต้น - การระบายอากาศ เสียงดัง ความสะอาด แสงสว่าง - ปัญหาทางด้านความปลอดภัย ได้แก่ ทางหนีไฟ ไฟส่องสว่างฉุกเฉิน เครื่องดับเพลิง เครื่องป้องกันเฉพาะ อุปกรณ์การเล่น เป็นต้น - น้ำเสีย ขยะ และเสียงดัง	- มีเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัย - สุขอนามัยของผู้รับบริการ - คุณลักษณะของน้ำกินน้ำใช้ - จัดให้มีการระบายอากาศที่ดี - จัดให้มีระดับเสียงที่เหมาะสม - จัดแสงสว่างที่เหมาะสม - ทำความสะอาดอุปกรณ์ และสถานที่อยู่เสมอ - มีห้องน้ำ ห้องส้วม และที่รองรับขยะมูลฝอยที่ได้สุขลักษณะ และเพียงพอ - มีการกำจัดสัตว์และแมลงนำโรค - มีการควบคุมการใช้เชื้อเพลิง/พลังงานที่เหมาะสม - มีระบบไฟฟ้าที่ปลอดภัย - มีทางออกฉุกเฉิน ระบบเตือนภัย เครื่องดับเพลิง - มีห้องปฐมพยาบาล - ควบคุมการบำบัดน้ำเสีย	

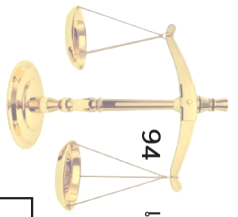
ชื่อกิจการ	ขอบเขตและความหมาย	ปัญหาหลักต่อผู้ประกอบอาชีพ ชุมชน และสิ่งแวดล้อม	หลักการที่จะควบคุมปัญหา	หมายเหตุ
9(13) การประกอบกิจการสนามกอล์ฟหรือสนามฝึกซ้อมกอล์ฟ	หมายถึง สถานที่ที่ประกอบการให้มีการเล่นกอล์ฟ หรือฝึกซ้อมเล่นกอล์ฟ	- ปัญหาสารเคมีกำจัดศัตรูพืชที่ใช้ - น้ำเสีย	- ควบคุมการใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืช - ควบคุมการบำบัดน้ำเสีย	
9(14) การประกอบกิจการห้องปฏิบัติการทางการแพทย์ การสาธารณสุข วิทยาศาสตร์หรือสิ่งแวดล้อม	หมายถึง สถานที่ที่ประกอบการให้บริการเกี่ยวกับห้องปฏิบัติ (lab) ทั้งทางด้านการแพทย์ การสาธารณสุข วิทยาศาสตร์ หรือสิ่งแวดล้อม เช่น ห้องปฏิบัติการตรวจวิเคราะห์เลือด ปัสสาวะ น้ำเสีย สารเคมี หรือห้องปฏิบัติการทางวิศวกรรมด้วย เว้นแต่การบริการที่มีอยู่ในสถานพยาบาล	- ปัญหาโรคระบบทางเดินหายใจ ผิวหนัง และอื่นๆ เป็นต้น - การระบายอากาศ การรักษาความสะอาดสถานที่ - น้ำเสีย ของเสียที่เป็นอันตราย - ปัญหาด้านความปลอดภัย ได้แก่ การทำความสะอาดเครื่องมือ เครื่องใช้รวมทั้งการใช้สารเคมีต่างๆ - น้ำเสีย ขยะ	- สุขอนามัยของผู้ให้บริการ - สุขอนามัยของผู้รับบริการ - มีการป้องกันผู้ปฏิบัติงานให้มีความปลอดภัย - จัดให้มีการระบายอากาศ - จัดให้มีการจัดแสงสว่างที่เหมาะสม - ทำความสะอาดอุปกรณ์และสถานที่อยู่เสมอ - มีห้องน้ำห้องส้วม และที่รองรับขยะมูลฝอยที่ได้สุขลักษณะและเพียงพอ - มีการกำจัดสัตว์และแมลงนำโรค - มีระบบไฟฟ้าที่ปลอดภัย - ควบคุมการบำบัดน้ำเสีย/ของเสียที่เป็นอันตราย ขยะติดเชื้อ สารเคมี ฯลฯ	
9(15) การสักผิวหนัง การเจาะหูหรือเจาะอวัยวะอื่น	หมายถึง สถานที่ที่ประกอบการให้บริการเกี่ยวกับการสักผิวหนัง การเจาะหู หรือเจาะอวัยวะอื่น	- อันตรายจากการนำวัตถุแปลกปลอมใดๆ เข้าไปไว้ในร่างกาย เช่น สี วัสดุต่างๆ ฯลฯ - อันตรายจากการใช้อุปกรณ์ หรือเครื่องมือ	- จัดสถานที่และสภาพแวดล้อมให้ถูกสุขลักษณะ - ผู้ให้บริการต้องมีสุขอนามัยที่ดี รักษาความสะอาดและฆ่าเชื้อโรคของมือ เครื่องมือ วัสดุอุปกรณ์ - วัสดุหรืออุปกรณ์ที่นำมาสักหรือเจาะใส่อวัยวะต่างๆ ต้องไม่ก่อให้เกิดอันตรายต่อสุขภาพ	

ชื่อกิจการ	ขอบเขตและความหมาย	ปัญหาหลักต่อผู้ประกอบอาชีพ ชุมชน และสิ่งแวดล้อม	หลักการที่จะควบคุมปัญหา	หมายเหตุ
9(16) การประกอบกิจการให้บริการเลี้ยงและดูแลเด็กที่บ้าน	หมายถึงสถานที่ที่ให้บริการรับเลี้ยงเด็กและดูแลเด็กที่บ้าน	- อันตรายจากการนำอุปกรณ์มาใช้ในการรับเลี้ยงดูแลเด็ก - ความปลอดภัยจากสถานที่	- ควบคุมสถานประกอบกิจการให้มีความปลอดภัยจากการเลี้ยงเด็ก	
10. กิจการที่เกี่ยวกับสิ่งทอ				
10(1) การปั่นด้าย การกรอด้าย การทอผ้าด้วยเครื่องจักร หรือการทอผ้าด้วยกี่กระตุกตั้งแต่ 5 กี่ขึ้นไป	หมายถึง สถานที่ที่ทำการปั่นด้าย การกรอด้าย การทอผ้า โดยใช้เครื่องจักรหรือกี่กระตุกตั้งแต่ 5 กี่ขึ้นไป	- ฝุ่นฝ้าย (กรณีที่ใช้ฝ้ายเป็นวัตถุดิบ) - เสียงดัง จากเครื่องปั่น เครื่องกรอ และเครื่องทอ - แสงสว่างที่ไม่เพียงพอ หรือไม่เหมาะสม - อุบัติเหตุจากการทำงาน เช่น ของมีคม บาด - อวัยวะของร่างกายถูกเครื่องจักรส่วนที่เคลื่อนไหว หนีบ/ทับ กระสวยพุ่งหรือกระเด็นสู่คน - อัคคีภัย (เนื่องจากวัสดุสิ่งทอเป็นวัตถุที่ติดไฟง่าย)	- จัดให้มีการระบายอากาศเฉพาะที่ในกระบวนการผลิตส่วนบริเวณพื้นที่มีการฟุ้งกระจายของฝุ่นฝ้าย ควรจะทำความสะอาดและกำจัดฝุ่นด้วยเครื่องดูดฝุ่น - มีการดูแล บำรุงรักษาเครื่องจักร หลอดไฟเป็นระยะ ๆ - จัดให้มีอุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคลให้คนงานผู้ปฏิบัติงานสวมใส่ เช่น หน้ากากป้องกันฝุ่น ที่อุดหู ฯลฯ - ติดป้าย หรือ Poster ที่เป็นคำเตือน หรือห้ามสูบบุหรี่ เพื่อป้องกันอุบัติเหตุและอัคคีภัย - จัดให้มีเครื่องดับเพลิงไว้ในบริเวณที่เห็นชัดเจนสะดวก ต่อการหยิบมาใช้และต้องอยู่ในสภาพพร้อมที่จะใช้งานได้ - มีการอบรมผู้ปฏิบัติงาน/ให้อาชีวสุขศึกษาในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันควบคุมอันตราย	- เครื่องจักร ดู 3(17)

ชื่อกิจการ	ขอบเขตและความหมาย	ปัญหาหลักต่อผู้ประกอบอาชีพ ชุมชน และสิ่งแวดล้อม	หลักการที่จะควบคุมปัญหา	หมายเหตุ
10(2) การสะสมปอ ป่าน ฝ้ายหรือนุ่น	หมายถึง สถานที่ที่เก็บสะสมปอ ป่าน ฝ้าย หรือนุ่น	- อุบัติเหตุจากการทำงาน เช่น กองวัสดุหล่นทับ - อัคคีภัย	- ติดป้าย หรือ Poster ที่เป็นคำเตือน หรือห้าม เพื่อป้องกันการเกิดอัคคีภัย - จัดให้มีการติดตั้งเครื่องดับเพลิงไว้ในบริเวณที่ชัดเจน สะดวกต่อการหยิบมาใช้และอยู่ในสภาพพร้อมที่จะใช้งานได้ - มีการอบรมคนงาน และให้สุขศึกษา	
10(3) การปั่นฝ้ายหรือนุ่น ด้วยเครื่องจักร	หมายถึง สถานที่ที่ทำการปั่นฝ้ายหรือนุ่น โดยใช้เครื่องจักร	- ฝุ่นฝ้าย ฝุ่นนุ่น ฟุ้งกระจายในอากาศ - เชื้อ Bacteria ในอากาศ - แสงสว่างที่ไม่เหมาะสม - อัคคีภัย - อุบัติเหตุ - เสียงดัง	- จัดให้มีการระบายอากาศเฉพาะที่ - มีการทำความสะอาดบริเวณทั่วไป เช่น พื้นทางเดิน ผนัง เพดาน เป็นระยะๆ - จัดให้มีอุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคลให้ผู้ปฏิบัติงานได้สวมใส่ เช่น หน้ากากป้องกันฝุ่น ที่อุดหู - ติดป้าย หรือ Poster ที่เป็นคำเตือน หรือห้าม เพื่อป้องกันอุบัติเหตุ และอัคคีภัย - มีการติดตั้งเครื่องดับเพลิง และอุปกรณ์ไว้ในบริเวณที่เห็นชัดเจน สะดวกต่อการหยิบมาใช้ และอยู่ในสภาพพร้อมที่จะใช้งานได้ - มีการอบรมผู้ปฏิบัติงาน/ให้อาชีวสุขศึกษา - มีทางออกฉุกเฉิน	- เครื่องจักร ดู 3(17)

ชื่อกิจการ	ขอบเขตและความหมาย	ปัญหาหลักต่อผู้ประกอบอาชีพ ชุมชน และสิ่งแวดล้อม	หลักการที่จะควบคุมปัญหา	หมายเหตุ
10(4) การทอเสื่อ กระสอบ พรม หรือสิ่งทออื่นๆ ด้วยเครื่องจักร	หมายถึง สถานที่ที่ทำการทอเสื่อ กระสอบ พรม หรือสิ่งทออื่นๆ เช่น แห อวน เป็นต้น ทั้งนี้ต้องทำโดยใช้เครื่องจักร	- เสียงดัง - ฝุ่นจากวัตถุดิบที่ใช้ในการทอ - แสงสว่างที่ไม่เหมาะสม - อุบัติเหตุจากการทำงาน - อัคคีภัย	- จัดให้มีอุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคล เช่น ที่อุดหู หน้ากากป้องกันฝุ่น - จัดให้มีการระบายอากาศ - มีการบำรุงรักษาดวงไฟ - ติดป้ายคำเตือน Poster - จัดให้มีเครื่องดับเพลิง และอุปกรณ์	- เครื่องจักร ดู 3(17)
10(5) การเย็บผ้าด้วยเครื่องจักรตั้งแต่ 5 เครื่องขึ้นไป	หมายถึง สถานที่ที่ทำการ เย็บผ้าทุกชนิดด้วยจักรเย็บผ้าตั้งแต่ 5 เครื่องขึ้นไป	- เสียงดังและความสั่นสะเทือน - แสงสว่างที่ไม่เหมาะสม - อุบัติเหตุจากการทำงาน - อัคคีภัย	- ติดตั้งเครื่องจักรอย่าให้แออัด - ติดตั้งดวงไฟที่เหมาะสม และบำรุงรักษา - จัดให้มีเครื่องดับเพลิง และชุดอุปกรณ์ - ควบคุมเสียงและความสั่นสะเทือนในการติดตั้งเครื่องจักร - มีทางออกฉุกเฉิน	- เครื่องจักร ดู 3(17)
10(6) การพิมพ์ผ้าหรือการพิมพ์บนสิ่งทออื่นๆ	หมายถึง สถานที่ที่ทำการพิมพ์สีหรือลวดลายบนผ้าหรือสิ่งทออื่นๆ เช่น เสื่อ พรม กระสอบ เป็นต้น	- อันตรายจากสารเคมีที่ใช้ เช่น ตัวทำละลายอินทรีย์/Pigments - แสงสว่างที่ไม่เหมาะสม - อุบัติเหตุจากการทำงาน - อัคคีภัย	- จัดให้มีการระบายอากาศเฉพาะที่และระบายอากาศทั่วไป ในกระบวนการผลิตที่มีการใช้สารตัวทำละลายอินทรีย์ Pigments - จัดให้มีการสวมอุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคล เช่น หน้ากาก ถุงมือ รองเท้า ขณะผสมสี - มีการบำรุงรักษา และตรวจสอบดวงไฟที่ใช้	

ชื่อกิจการ	ขอบเขตและความหมาย	ปัญหาหลักต่อผู้ประกอบอาชีพ ชุมชน และสิ่งแวดล้อม	หลักการที่จะควบคุมปัญหา	หมายเหตุ
			- จัดให้มีเครื่องดับเพลิง และอุปกรณ์ โดยติดตั้งไว้ในที่เหมาะสม อยู่ในสภาพพร้อมที่จะใช้งานได้ - ติดป้าย คำเตือน Poster ไว้ในที่เห็นชัดเจน - มีการให้อาชีวสุขศึกษา	
10(7) การซัก การอบ การรีด การอัดกลีบผ้าด้วยเครื่องจักร	หมายถึง สถานที่ที่ทำการซักผ้า อบผ้า รีดผ้า หรืออัดกลีบผ้า โดยการใช้เครื่องจักร	- โรคน้ำกัดมือ และเท้า - อันตรายจากสารเคมีที่ใช้ในการซักอัดกลีบ - ความร้อนจากเครื่องอัด - อุบัติเหตุจากการทำงาน เช่น ลื่นหกล้ม ถูกเครื่องรีด	- จัดให้มีการใช้อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคล เช่น ถุงมือ รองเท้า - จัดให้มีการระบายอากาศทั่วไป - มีการติดป้าย คำเตือน Poster - มีการให้อาชีวสุขศึกษา	- เครื่องจักร ดู 3(17)
10(8) การย้อม การกัดสีผ้าหรือสิ่งทออื่นๆ	หมายถึง สถานที่ที่ทำการย้อม หรือการกัดสีผ้า หรือสิ่งทออื่นๆ รวมทั้งการฟอกสีฟอกขาว เช่น การฟอกผ้ายีนส์ เป็นต้น	- อันตรายจากการใช้สารเคมีในการย้อมกัดสีผ้า - ความร้อนจากกระบวนการย้อม/กัดสีผ้า - อุบัติเหตุจากการทำงาน - น้ำเสีย	- จัดให้มีการระบายอากาศ - จัดให้มีอุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคล เช่น ถุงมือ หน้ากาก - มีการติดป้าย คำเตือน Poster - มีการให้อาชีวสุขศึกษา - ควบคุมการบำบัดน้ำเสีย - ควบคุมการใช้สารเคมีที่ใช้ฟอกย้อม เช่น ห้ามใช้สีย้อมผ้าเบนซิดีน และโครเมี่ยม เพราะเป็นสารก่อมะเร็ง	

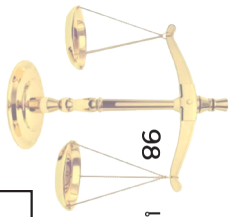

ชื่อกิจการ	ขอบเขตและความหมาย	ปัญหาหลักต่อผู้ประกอบอาชีพ ชุมชน และสิ่งแวดล้อม	หลักการที่จะควบคุมปัญหา	หมายเหตุ
11.กิจการที่เกี่ยวกับหินดินทราย ซีเมนต์ หรือวัตถุที่คล้ายคลึง				
11(1) การผลิตภาชนะดินเผา หรือผลิตภัณฑ์ดินเผา	หมายถึง สถานที่ที่ทำการผลิตภาชนะหรือผลิตภัณฑ์ประเภทดินเผาทุกชนิด เช่น ถ้วย จาน ชาม กระถาง ตุ๊กตาที่ทำด้วยดินเผา หรือเซรามิก เป็นต้น	- ความร้อนจากเตาเผา/อบ - กลิ่น - ควัน	- จัดฉนวนกั้นระหว่างเตากับผู้ประกอบการ - จัดให้มีอุปกรณ์ป้องกันส่วนบุคคลที่จำเป็นและเหมาะสม - การควบคุมกลิ่น/ควัน	
11(2) การระเบิด การโม่ การป่นหินด้วยเครื่องจักร	หมายถึง สถานที่ที่ทำการระเบิดหิน หรือทำการโม่หรือป่นหิน โดยใช้เครื่องจักร	- เสียงดัง - ฝุ่นหิน & Silicosis - อุบัติเหตุจากดินถล่มทับ	- ควบคุมฝุ่น - จัดให้มีอุปกรณ์ป้องกันส่วนบุคคลที่จำเป็นและเหมาะสม - ให้มีการตรวจสุขภาพคนงานประจำปี	- เครื่องจักรดู 3(17)
11(3) การผลิตเครื่องใช้ด้วยซีเมนต์หรือวัตถุที่คล้ายคลึง	หมายถึง สถานที่ที่ทำสิ่งของเครื่องใช้ที่ทำด้วยซีเมนต์หรือวัตถุที่คล้ายคลึง เช่น ปูนปาสเตอร์ ปูนซีเมนต์ขาว เป็นต้น	- ฝุ่นซีเมนต์	- จัดให้มีอุปกรณ์ป้องกันส่วนบุคคลที่จำเป็นและเหมาะสม - ควบคุมฝุ่น	
11(4) การสะสม การผสมซีเมนต์ หิน ทราย หรือวัตถุที่คล้ายคลึง	หมายถึง สถานที่ที่เก็บสะสม ซีเมนต์ หิน ทราย หรือ วัตถุที่คล้ายคลึง เช่น ดินลูกรัง กรวด เป็นต้น รวมทั้งสถานที่ทำการผสมคอนกรีตที่พร้อมเทลงแบบ	- ฝุ่นซีเมนต์	- มีการป้องกันฝุ่นฟุ้งกระจาย ก่อให้เกิดเหตุเดือดร้อนรำคาญ/ทำความสะอาด - มีการจัดเก็บ การกองวัสดุให้เรียบร้อย	

ชื่อกิจการ	ขอบเขตและความหมาย	ปัญหาหลักต่อผู้ประกอบอาชีพ ชุมชน และสิ่งแวดล้อม	หลักการที่จะควบคุมปัญหา	หมายเหตุ
11(5) การเจียระไนเพชร พลอย หิน กระจก หรือวัตถุที่คล้ายคลึง	หมายถึง สถานที่ที่ทำการเจียระไนเพชร หรือพลอย หรือหิน หรือกระจก หรือวัตถุที่คล้ายคลึง เช่น มรกต หยก เป็นต้น	- ฝุ่น - แสงสว่างที่พื้นผิวงาน - อุบัติเหตุจากส่วนที่เคลื่อนไหว หมุนของเครื่องจักร	- ควบคุมฝุ่น - จัดแสงสว่างให้เหมาะสมกับชนิดของงาน - ออกแบบติดตั้งหรือทำที่ครอบส่วนที่มีการเคลื่อนที่ เช่น สายพาน ป้องกันอุบัติเหตุ - จัดให้มีอุปกรณ์ป้องกันส่วนบุคคลที่จำเป็นและเหมาะสม	-
11(6) การเลื่อย การตัดหรือการประดิษฐ์หินเป็นสิ่งของต่างๆ	หมายถึง สถานที่ที่ทำการเลื่อย ตัดหินหรือประดิษฐ์หิน เป็นสิ่งของใช้ต่างๆ	- ฝุ่น - อุบัติเหตุจากเครื่องเลื่อย ตัด เฉือน - เสียงดัง	- ควบคุมฝุ่น/เสียง - ออกแบบเครื่องจักรหรือทำที่ครอบป้องกัน - จัดให้มีอุปกรณ์ป้องกันส่วนบุคคลที่จำเป็นและเหมาะสม	- ร้านจำหน่ายผลิตภัณฑ์หินไม่เข้าข่าย
11(7) การผลิตซอล์ค ปูนปาสเตอร์ ปูนขาว ดินสอพอง หรือการเผาหินปูน	หมายถึง สถานที่ที่ทำการผลิตซอล์ค ปูนปาสเตอร์ ปูนขาว ดินสอพอง หรือทำการเผาหินปูน	- ฝุ่น - ความร้อน - โรคผิวหนังจากการทำงาน	- ควบคุมฝุ่น - จัดให้มีอุปกรณ์ป้องกันส่วนบุคคลที่จำเป็นและเหมาะสมกับงาน - จัดให้มีการระบายอากาศที่ดี	
11(8) การผลิตผลิตภัณฑ์ต่างๆ ที่มีแร่ใยหินเป็นส่วนประกอบ หรือส่วนผสม เช่น ผ้าเบรค ผ้าคลัช กระเบื้องมุงหลังคา กระเบื้องยาง ฝ้าเพดาน ท่อน้ำเป็นต้น	หมายถึง สถานที่ที่ทำการผลิตผลิตภัณฑ์ที่มีแร่ใยหินเป็นส่วนประกอบหรือส่วนผสม เช่น ผ้าเบรค ผ้าคลัช กระเบื้องมุงหลังคา กระเบื้องยาง ฝ้าเพดาน ท่อน้ำ สายพาน หินเจียระไน ปะเก็น เป็นต้น	- ฝุ่นแร่ใยหิน - เสียง - resin - อุบัติเหตุ	- ควบคุมฝุ่นแบบใช้การดูดอากาศเฉพาะที่ - จัดให้มีอุปกรณ์ป้องกันส่วนบุคคลที่จำเป็นและเหมาะสม - ควบคุมเสียงดัง	

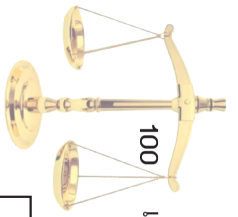
ชื่อกิจการ	ขอบเขตและความหมาย	ปัญหาหลักต่อผู้ประกอบอาชีพ ชุมชน และสิ่งแวดล้อม	หลักการที่จะควบคุมปัญหา	หมายเหตุ
11(9) การผลิตกระจกหรือผลิตภัณฑ์แก้ว	หมายถึง สถานที่ที่ทำการผลิตกระจกชนิดต่างๆ หรือผลิตภัณฑ์แก้ว เช่น กระจกเงา กระจกหน้าต่าง ถ้วย แก้ว จาน ขวด เป็นต้น	- ความร้อน - อุบัติเหตุจากการเศษแก้วบาด - ฝุ่นทราย - เสียงดัง - น้ำเสีย - กลิ่นคลอรีนจากการหลอมในเตาหลอม	- จัดให้มีการระบายอากาศที่เหมาะสม - จัดอุปกรณ์ป้องกันส่วนบุคคลที่จำเป็นและเหมาะสม - จัดให้มีการระบายอากาศเฉพาะที่ - ควบคุมการบำบัดน้ำเสีย	
11(10) การผลิตกระดาษทราย	หมายถึง สถานที่ที่ทำการผลิตกระดาษทรายทุกชนิด	- ฝุ่นทราย - Organic Solvent	- ควบคุมระบบดูดอากาศเฉพาะที่ - จัดอุปกรณ์ป้องกันส่วนบุคคลที่จำเป็นและเหมาะสม	
11(11) การผลิตใยแก้วหรือผลิตภัณฑ์จากใยแก้ว	หมายถึง สถานที่ที่ทำการผลิตใยแก้ว (fiber glass) หรือผลิตภัณฑ์จากใยแก้ว เช่น หลังคารถ รถยนต์ ถังน้ำไฟเบอร์ เป็นต้น	- ฝุ่นใยแก้ว - Organic Solvent - สารเคมีสำหรับถอดแบบ/หล่อลื่น - resin	- จัดอุปกรณ์ป้องกันส่วนบุคคลที่จำเป็นและเหมาะสม - จัดให้มีการระบายอากาศเฉพาะที่ - ควบคุมการใช้ จัดเก็บสารเคมีอันตราย เช่น Organic Solvent ฯลฯ - จัดให้มีอุปกรณ์ดับเพลิง	

ชื่อกิจการ	ขอบเขตและความหมาย	ปัญหาหลักต่อผู้ประกอบอาชีพ ชุมชน และสิ่งแวดล้อม	หลักการที่จะควบคุมปัญหา	หมายเหตุ
12.กิจการที่เกี่ยวกับปิโตรเลี่ยม ถ่านหิน สารเคมี				
12(1) การผลิต การบรรจุ การสะสม การขนส่ง กรด ด่าง สารออกซิไดส์ หรือสารตัวทำละลาย	หมายถึง สถานที่ที่ทำการผลิต บรรจุ หรือเก็บสะสมสารเคมีประเภทกรด ด่าง สารออกซิไดส์ หรือสารตัวทำละลายทุกชนิด รวมทั้ง การขนส่งสารเคมีดังกล่าวด้วย	- ปัญหาการใช้ การจัดเก็บสารเคมีอันตราย - น้ำเสีย - อุบัติเหตุจากการทำงาน การบรรจุ - ไอระเหย/ฝุ่นของสารเคมี	- ควบคุมการใช้ การจัดเก็บ สถานที่จัดเก็บสารเคมีต่างๆ - ควบคุมการบำบัดน้ำเสีย - จัดอุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคลที่จำเป็นและเหมาะสม - มีการวางแผนระงับอัคคีภัยและอุปกรณ์ดับเพลิง - ควบคุมระบบดูดอากาศ เช่น ไอระเหยหรือฝุ่น	- กรณีของผู้ประกอบกิจการขนส่งเป็นการค้าต้องขอใบอนุญาตต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่นของเขตท้องถิ่นที่บริษัทนั้นตั้งอยู่
12(2) การผลิต การบรรจุ การสะสม การขนส่งก๊าซ	หมายถึง สถานที่ที่ทำการผลิต บรรจุ หรือเก็บสะสมก๊าซ ซึ่งหมายรวมถึง ออกซิเจนเหลว ไนโตรเจนเหลว หรือ ก๊าซในสถานะของเหลวอื่น รวมทั้งการขนส่งก๊าซด้วย	- ปัญหาการสะสมของก๊าซที่รั่วไหล - อันตรายจากถังก๊าซระเบิด เนื่องจากถังล้มถูกกระแทก - เสี่ยงต่อการเกิดอัคคีภัย - ปัญหาภาชนะบรรจุไม่ได้มาตรฐาน	- ควบคุมการผลิต การสะสม การบรรจุให้เป็นไปตามมาตรฐาน - จัดให้มีอุปกรณ์ดับเพลิง - ควบคุมการจัดเก็บถังก๊าซ เช่น มีโซ่รัดถังกันล้มกลิ้ง มี Safety valve ฯลฯ - ภาชนะบรรจุมีการตรวจสอบให้ได้มาตรฐาน - มีทางออกฉุกเฉิน	-

ชื่อกิจการ	ขอบเขตและความหมาย	ปัญหาหลักต่อผู้ประกอบอาชีพ ชุมชน และสิ่งแวดล้อม	หลักการที่จะควบคุมปัญหา	หมายเหตุ
12(3) การผลิต การกลั่น การสะสม การขนส่งน้ำมันปิโตรเลี่ยม หรือผลิตภัณฑ์ปิโตรเลี่ยมต่าง ๆ	หมายถึง สถานที่ที่ทำการผลิต กลั่น หรือเก็บสะสมน้ำมันปิโตรเลี่ยมหรือผลิตภัณฑ์ปิโตรเลี่ยมต่างๆ เช่น ยางแอสฟัล น้ำมันเตา เป็นต้น รวมทั้งการขนส่งน้ำมันปิโตรเลี่ยมหรือผลิตภัณฑ์ปิโตรเลี่ยมนั้นๆ ด้วย	- ไอระเหยจากน้ำมัน - ควันท่อไอเสียรถยนต์ - เสียงดัง - เสี่ยงต่อการเกิดอัคคีภัย	- จัดอุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคลที่จำเป็นและเหมาะสม - จัดให้มีอุปกรณ์ดับเพลิง - มีทางออกฉุกเฉิน	
12(4) การผลิต การสะสม การขนส่งถ่านหิน ถ่านโค้ก	หมายถึง สถานที่ที่ทำการผลิต หรือเก็บสะสมถ่านหิน หรือถ่านโค้ก รวมทั้งการขนส่งถ่านหินหรือถ่านโค้กด้วย	- ฝุ่น - เสียงดัง	- ควบคุมฝุ่น - ควบคุมเสียงดัง	
12(5) การพ่นสี ยกเว้นกิจการใน 7(1)	หมายถึง สถานที่ที่ทำการพ่นสี ยกเว้นกรณีการประกอบการเคาะพ่นสียานยนต์	- ไอระเหยของตัวทำละลาย - ปนเปื้อนน้ำบริโภค อาหาร - น้ำเสีย - ฝุ่นจากการขัดด้วยทรายเพื่อลอกสีเก่าออก - สารเคมีที่ใช้ลอกสีหรือวานิช - อันตรายจากอัคคีภัย	- กั้นแยกห้องพ่นสีเฉพาะ - ควบคุมการจัดเก็บวัสดุสารไวไฟแยกออก - จัดให้มีอุปกรณ์ดับเพลิง - ควบคุมการบำบัดน้ำเสีย - ควบคุมฝุ่น - จัดให้มีอุปกรณ์ป้องกันส่วนบุคคลที่จำเป็นและเหมาะสม	
12(6) การประดิษฐ์สิ่งของเครื่องใช้ด้วยยาง ยางเทียม พลาสติก เซลลูลอยด์ เบเกอร์ไลท์ หรือวัตถุคล้ายคลึง	หมายถึง สถานที่ที่ทำการประดิษฐ์สิ่งของหรือ เครื่องใช้ด้วยยาง ยางเทียม พลาสติก เซลลูลอยด์ เบเกอร์ไลท์ เช่น รองเท้ายางรถ ภาชนะพลาสติก ฟิล์ม อุปกรณ์เครื่องครัว เป็นต้น	- ความร้อนในกระบวนการผลิต - Organic Sovent - กลิ่นแอมโมเนีย - กลิ่นจากการหลอมพลาสติก - เสียงดังจากเครื่องอัด เป่าลม - น้ำเสียจากการขัดล้างตกแต่ง	- จัดให้มีการระบายอากาศทั่วไป - จัดให้มีการระบายอากาศเฉพาะที่ - ควบคุมเสียงดัง - ควบคุมการบำบัดน้ำเสีย	- เบเกอร์ไลท์ คือ พลาสติกทนความร้อน เช่น ด้ามตะหลิวพู่จับของภาชนะ เป็นต้น

ชื่อกิจการ	ขอบเขตและความหมาย	ปัญหาหลักต่อผู้ประกอบอาชีพ ชุมชน และสิ่งแวดล้อม	หลักการที่จะควบคุมปัญหา	หมายเหตุ
12(7) การโม่ การบดขัน	หมายถึง สถานที่ที่ทำการโม่หรือบดขัน	- ฝุ่นละอองขัน - เสียงดัง	- ควบคุมฝุ่นละออง - ควบคุมเสียงดัง	
12(8) การผลิตสี หรือน้ำมันผสมสี	หมายถึง สถานที่ที่ทำการผลิตสีน้ำมัน หรือน้ำมันที่ใช้ผสมสี เช่น น้ำมันสน ทินเนอร์ เป็นต้น	- ตัวทำละลาย - การปนเปื้อนของโลหะหนักสู่แหล่งน้ำ - อัคคีภัย จากการสะสมของสารเคมีอันตรายที่ใช้เป็นตัวผสมกับสี	- ควบคุมการใช้ การจัดเก็บตัวทำละลาย - ควบคุมการบำบัดน้ำเสีย - จัดให้มีอุปกรณ์ดับเพลิง - ควบคุมการกำจัดกากอุตสาหกรรม	
12(9) การผลิต การล้างฟิล์มรูปถ่าย หรือฟิล์มภาพยนตร์	หมายถึง สถานที่ที่ทำการผลิต การล้างฟิล์มรูปถ่าย หรือฟิล์มภาพยนตร์	- สารเคมีที่ใช้ - น้ำเสีย	- ควบคุมการฟุ้งกระจายของไอระเหยสารเคมี - ควบคุมการบำบัดน้ำเสีย	
12(10) การเคลือบการชุบวัตถุด้วยพลาสติก เซลลูลอยด์ เบเกอร์ไลท์ หรือวัตถุที่คล้ายคลึง	หมายถึง สถานที่ที่ทำการเคลือบ ชุบ วัตถุต่างๆ ทั้งที่เป็นโลหะและอโลหะ ด้วยพลาสติก เซลลูลอยด์ เบเกอร์ไลท์หรือวัตถุที่คล้ายคลึง เช่น ชั้นวางภาชนะ (เหล็กเคลือบพลาสติก) สายไฟฟ้า เป็นต้น	- ไอกรดที่ใช้ชุบ - น้ำเสีย	- จัดให้มีการระบายอากาศเฉพาะที่ - ควบคุมการบำบัดน้ำเสีย	
12(11) การผลิตพลาสติก เซลลูลอยด์ เบเกอร์ไลท์ หรือวัตถุที่คล้ายคลึง	หมายถึง สถานที่ที่ทำการผลิต พลาสติกหรือเซลลูลอยด์ เบเกอร์ไลท์หรือวัตถุที่คล้ายคลึง เช่น เม็ดพลาสติก เป็นต้น	- ความร้อนจากกระบวนการผลิต - ก๊าซพิษจากการหลอมละลาย	- จัดให้มีการระบายอากาศทั่วไป - จัดให้มีการระบายอากาศเฉพาะที่	

ชื่อกิจการ	ขอบเขตและความหมาย	ปัญหาหลักต่อผู้ประกอบอาชีพ ชุมชน และสิ่งแวดล้อม	หลักการที่จะควบคุมปัญหา	หมายเหตุ
12(12) การผลิต การบรรจุสารเคมีดับเพลิง	หมายถึง สถานที่ที่ทำการผลิต บรรจุสารเคมีสำหรับดับเพลิง ทุกชนิด เช่น กรด-โซดา โฟมเคมี ก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ ผงเคมีแห้ง เฮลอน เป็นต้น	- สารเคมีดับเพลิง	- การใช้ การจัดเก็บสารเคมีโดยเฉพาะสารเคมีที่มีผลต่อปฏิกิริยาเรือนกระจก	
12(13) การผลิตน้ำแข็งแห้ง	หมายถึง สถานที่ที่ทำการผลิตน้ำแข็งแห้ง หรือคาร์บอนไดออกไซด์ในสภาวะที่เป็นของแข็ง	-	-	
12(14) การผลิต การสะสม การขนส่งดอกไม้เพลิงหรือสารเคมีอันเป็นส่วนประกอบในการผลิตดอกไม้เพลิง	หมายถึง สถานที่ที่ทำการผลิต เก็บสะสม ดอกไม้เพลิง พลุ หรือสารเคมีอันเป็นส่วนประกอบในการผลิตดอกไม้เพลิง เช่น ดินปะสิว กำมะถัน เป็นต้น รวมทั้งการขนส่งดอกไม้เพลิงหรือสารเคมีดังกล่าว	- สารเคมีที่ใช้เป็นส่วนผสมเป็นสารอันตรายอาจก่อให้เกิดเพลิงไหม้	- กำหนดปริมาณการสะสมเพื่อควบคุมอันตรายร้ายแรงที่อาจเกิดขึ้น - จัดให้มีอุปกรณ์ดับเพลิง - ควบคุมการผลิต การใช้ การสะสม	
12(15) การผลิตแชลแล็ค หรือสารเคลือบเงา	หมายถึง สถานที่ที่ทำการผลิตแชลแล็ก หรือสารเคลือบเงา เช่น แลกเกอร์ ยูริเทน วานิช เป็นต้น	- ตัวทำละลาย - ฝุ่นแชลแล็ค - กลิ่นเหม็นของสารเคมี แชลแล็ค	- จัดให้มีการระบายอากาศ - ควบคุมการใช้ การจัดเก็บสารเคมี - ควบคุมฝุ่น	
12(16) การผลิต การบรรจุ การสะสม การขนส่งสารกำจัดศัตรูพืช หรือพาหะนำโรค	หมายถึง สถานที่ที่ทำการผลิต บรรจุ เก็บสะสมสารจำกัดศัตรูพืช หรือพาหะนำโรคทุกชนิด เช่น ยากันยุง สารเคมีฉีดฆ่าแมลงวัน เป็นต้น	- ฝุ่นสารกำจัดศัตรูพืช - ไอระเหยจากตัวทำละลาย - เสียงดังจากเครื่องจักร	- ป้องกันการฟุ้งกระจายของกลิ่นโดยจัดให้มีการระบายอากาศเฉพาะที่ - ควบคุมการจัดเก็บ การใช้สารเคมีอันตราย - ควบคุมให้มีระบบกำจัดกากเหลือใช้จากสารเคมี และภาชนะบรรจุ - กำหนดเขตสถานที่ตั้งต้องเป็นไปตามกฎกระทรวง ฯ	

ชื่อกิจการ	ขอบเขตและความหมาย	ปัญหาหลักต่อผู้ประกอบอาชีพ ชุมชน และสิ่งแวดล้อม	หลักการที่จะควบคุมปัญหา	หมายเหตุ
12(17) การผลิต การบรรจุ การสะสมกาว	หมายถึง สถานที่ที่ทำการผลิต บรรจุ เก็บสะสมกาวทุกชนิด เช่น กาวยาง กาวแห้ง กาวหนัง กาววิทยาศาสตร์ เป็นต้น	- ตัวทำละลาย	- การควบคุมการผลิต การใช้ การสะสม - จัดให้มีการระบายอากาศ	
13.กิจการอื่นๆ				
13(1) การพิมพ์หนังสือหรือสิ่งพิมพ์อื่นที่มีลักษณะเดียวกัน ด้วยเครื่องจักร	หมายถึง สถานที่ที่ทำการพิมพ์หนังสือ สิ่งพิมพ์อื่นๆ โดยใช้เครื่องจักร เช่น หนังสือพิมพ์ แผ่นพับ แผ่นโฆษณา โปสเตอร์และหมายรวมถึงการพิมพ์ด้วยคอมพิวเตอร์ด้วย	- เสียงดังจากเครื่องจักร - Organic Solvent - สีที่ใช้ในการพิมพ์	- จัดให้มีอุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคลที่จำเป็นและเหมาะสม - จัดให้มีการระบายอากาศเฉพาะที่ - จัดให้มีอุปกรณ์ดับเพลิง	
13(2) การผลิต การซ่อมเครื่องอีเลค-โทรนิคส์ เครื่องไฟฟ้า อุปกรณ์อีเลคโทรนิคส์ อุปกรณ์ไฟฟ้า	หมายถึง สถานที่ที่ทำการผลิต หรือซ่อมแซมเครื่องอีเลคโทรนิคส์ เครื่องไฟฟ้า หรืออุปกรณ์นั้นๆ เช่น เครื่องคิดเลข เครื่องคอมพิวเตอร์ โทรทัศน์ วิทยุ ตู้เย็น เตารีด เป็นต้น	- ไอควันจากการเชื่อมโลหะ - flux จากไอกรด - อุบัติเหตุจากไฟช็อต	- จัดให้มีการระบายอากาศเฉพาะที่ - จัดอุปกรณ์ป้องกันไฟฟ้าช็อตให้สวมใส่รวมทั้งติดตั้งระบบไฟฟ้าที่ตัดในกรณีลัดวงจร	
13(3) การผลิตเทียน เทียนไข หรือวัตถุที่คล้ายคลึง	หมายถึงสถานที่ที่ทำการผลิตเทียน เทียนไข วัตถุที่คล้ายคลึง เช่น ขี้ผึ้ง ไขสัตว์ แวกซ์แข็ง เป็นต้น	- ความร้อน - เขม่าควัน	- จัดให้มีการระบายอากาศทั่วไป - จัดให้มีการระบายอากาศ ป้องกันเขม่าควัน ฟุ้งกระจาย ก่อให้เกิดเหตุเดือดร้อนรำคาญ	

ชื่อกิจการ	ขอบเขตและความหมาย	ปัญหาหลักต่อผู้ประกอบอาชีพ ชุมชน และสิ่งแวดล้อม	หลักการที่จะควบคุมปัญหา	หมายเหตุ
13(4) การพิมพ์แบบพิมพ์เขียว หรือการถ่ายเอกสาร	หมายถึง สถานที่ที่ทำการพิมพ์แบบ พิมพ์เขียว หรือการถ่ายเอกสารด้วยเครื่องถ่าย	- แสงจ้า - สารเคมีจากผงหมึก	- จัดอุปกรณ์ป้องกันส่วนบุคคลที่จำเป็นและเหมาะสม - จัดให้มีการระบายอากาศ	
13(5) การสะสมวัตถุหรือสิ่งของที่ชำรุด ใช้แล้วหรือเหลือใช้	หมายถึง สถานที่ที่เก็บสะสมวัตถุหรือสิ่งของเก่าที่ชำรุด ที่ใช้แล้ว หรือเหลือใช้ ซึ่งหมายถึงการค้าขายของเก่าที่เหลือทิ้ง เช่น เศษเหล็ก ขวดแก้ว หนังสือพิมพ์เก่า กล่องกระดาษ เป็นต้น	- เศษวัตถุหรือสารเคมีที่ตกค้างที่ภาชนะ - กลิ่น - อุบัติเหตุจากสิ่งแหลมคม	- จัดให้มีการระบายอากาศป้องกัน การระเหยของสารเคมี - ควบคุมการจัดเก็บวัสดุ - กำจัดสัตว์พาหนะนำโรค - จัดให้มีอุปกรณ์ดับเพลิง	- กรณีร้านขายรถยนต์เก่า ของเก่า ของโบราณ ที่มีค่า ไม่เข้าข่ายกิจการนี้
13(6) การประกอบกิจการโกดังสินค้า	หมายถึง สถานที่ที่หรือโกดังเก็บสินค้าต่างๆ	- การเก็บ การขนถ่ายสารเคมีอันตราย - เสียงดังจากรถบรรทุก - ความปลอดภัยในการกองวัสดุ/อัคคีภัย - ฝุ่น - การสะสมของสารเคมี หกรั่ว/การฟุ้งกระจาย	- จัดให้มีอุปกรณ์ดับเพลิง/มีทางออกฉุกเฉิน - ควบคุมฝุ่น - จัดให้มีการระบายอากาศที่เหมาะสมกับชนิดสินค้า - ควบคุมการจัดเก็บสารเคมีอันตราย - จัดให้มีอุปกรณ์ป้องกันส่วนบุคคลที่จำเป็นและเหมาะสม	
13(7) การล้างขวดภาชนะหรือบรรจุภัณฑ์ที่ใช้แล้ว	หมายถึง สถานที่ที่ทำการล้างขวด ภาชนะหรือบรรจุภัณฑ์ที่ใช้แล้ว เพื่อนำไปใช้ใหม่	- น้ำเสีย - โรคผิวหนัง - สารเคมีที่ใช้ชำระล้าง	- ควบคุมการบำบัดน้ำเสีย - จัดให้มีอุปกรณ์ป้องกันส่วนบุคคลที่จำเป็นและเหมาะสม - มีบ่อดักไขมัน (กรณีเป็นภาชนะใช้แล้วที่บรรจุน้ำมัน) - กรณีเป็นภาชนะบรรจุสารเคมี ให้มีบ่อกักเก็บ	

ชื่อกิจการ	ขอบเขตและความหมาย	ปัญหาหลักต่อผู้ประกอบอาชีพ ชุมชน และสิ่งแวดล้อม	หลักการที่จะควบคุมปัญหา	หมายเหตุ
13(8) การพิมพ์สีลงบนวัตถุที่มิใช่สิ่งทอ	หมายถึง สถานที่ที่ทำการพิมพ์สีลงบนวัตถุต่างๆ ที่มิใช่สิ่งทอ เช่น ขวด เครื่องประดับ กล่อง กระดาษ กล่องพลาสติก เป็นต้น	- Organic Solvent - สีที่ใช้ในการพิมพ์	- จัดให้มีอุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคลที่จำเป็นและเหมาะสม - จัดให้มีการระบายอากาศเฉพาะที่ - จัดให้มีอุปกรณ์ดับเพลิง	
13(9) การก่อสร้าง	หมายถึง สถานที่ที่ประกอบการก่อสร้างไม่ว่าจะเป็นการสร้างตึก อาคาร สะพาน หรือสิ่งปลูกสร้างอื่นๆ รวมทั้งการต่อเติมอาคารด้วย	-		- การขอใบอนุญาตต้องขออนุญาตทุกสถานที่ที่ทำการก่อสร้าง โดยต้องขอต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่น ที่สถานที่ก่อสร้างนั้นตั้งอยู่
13(10) กิจการท่าเทียบเรือประมง สะพานปลา หรือแพปลา	หมายถึง สถานที่ที่ประกอบการเกี่ยวกับท่าเทียบเรือประมง สะพานปลา หรือแพปลา	- น้ำเสีย - กลิ่นเหม็น - การแพร่ของเชื้อโรค - เป็นแหล่งแพร่สัตว์นำโรค เช่น แมลงวัน แมลงสาบ หนู ฯลฯ	- จัดให้มีระบบบำบัดน้ำเสีย - ควบคุมการกำจัดขยะ เช่น เศษสัตว์น้ำ เนื้อเยื่อสัตว์น้ำ ฯลฯ - มีการดูแลสภาพหรือสุขลักษณะของสถานที่ตามหลักสุขาภิบาล	

(4) หลักเกณฑ์การพิจารณากำหนดประเภทกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ

1) “ข้อความ หรือ คำ” ของกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพที่กำหนดไว้ในประกาศกระทรวงสาธารณสุขฯ ที่เป็นคำกว้างนั้น ราชการส่วนท้องถิ่นอาจจะกำหนดชื่อกิจการที่ต้องควบคุมในท้องถิ่น ตนเป็น “คำกว้าง” หรือ “คำเฉพาะ” โดยไม่ขัดแย้งกับประกาศฯ ก็ได้ เช่น “การเลี้ยงสัตว์บก” จะกำหนดเป็น “การเลี้ยงโค กระบือ” ก็ได้ เป็นต้น ทั้งนี้ เมื่อกำหนดเป็นคำเฉพาะแล้ว การเลี้ยงสัตว์อื่นๆ ที่มิได้กำหนดไว้ ก็จะไม่มีผลบังคับในท้องถิ่นนั้น

2) กรณีที่ชื่อกิจการฯ มีหลายลักษณะ เช่น การต้ม การตาก การเผาเปลือกปู เปลือกหอย เปลือกกุ้งฯ หมายความว่า การประกอบกิจการอย่างใดอย่างหนึ่ง ด้วยวิธีการอย่างใดอย่างหนึ่ง ก็นับว่าเป็นกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ เช่น กิจการการเผาเปลือกหอยอย่างเดียว เป็นต้น

3) กรณีที่การประกอบกิจการใดเข้าข่าย กิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพหลายประเภทกิจการ ให้พิจารณาอนุญาต ดังนี้

3.1) ถ้าการประกอบกิจการนั้นๆ มีความต่อเนื่องกัน ดำเนินการเพื่อผลิตภัณฑ์เดียวกัน หรือประเภทเดียวกัน โดยมีเจ้าของคนเดียวกันและมีสถานประกอบการอยู่ในบริเวณเดียวกัน ให้พิจารณาออกใบอนุญาตสำหรับกิจการหลักเป็นใบเดียวรวม เช่น กรณีการประดิษฐ์ไม้ หวาย เป็นสิ่งของด้วยเครื่องจักรตามกิจการ 8(3) ซึ่งมีการเลื่อย ซอย ขัด ไส เจาะ ขุดร่อง ทำคิ้วฯ ตามกิจการ 8(2) และมีการอบไม้ตามกิจการ 8(4) โดยอาจมีการสะสมกาวตามกิจการ 12(17) ด้วยในบริเวณเดียวกันโดยเจ้าของเดียวกรณีนี้ให้ออกใบอนุญาตเป็นใบเดียวเป็นกิจการ 8(3) หรือกรณีโรงงานผลิตนมสด ซึ่งมีการเลี้ยงวัวตาม 1(1) มีการรีดและพาสเจอไรซ์น้ำนมตามกิจการ 3(14) และยังบรรจุขวดส่งขายตามกิจการ 3(9) กรณีนี้ก็ให้ออกใบอนุญาตใบเดียวเป็นกิจการ 3(14) เป็นต้น

3.2) ถ้าการประกอบกิจการนั้นๆ ไม่เกี่ยวเนื่องกัน หรือมีกระบวนการผลิตที่แยกส่วนกันชัดเจน เพื่อผลิตผลิตภัณฑ์ต่างชนิดกัน ก็ให้พิจารณาออกใบอนุญาตกิจการตามประเภทกิจการที่แยกกันดังกล่าว ไม่ว่าจะเป็นเจ้าของเดียวกันหรือไม่ก็ตาม

4) กิจการที่เกี่ยวกับการ**สะสมผลิตภัณฑ์ต่างๆ** มีหลักการในการพิจารณาควบคุมดังนี้

4.1) การสะสมผลิตภัณฑ์หรือวัตถุใด ในปริมาณเท่าใด จึงจะถือว่าเป็น “การสะสม” ที่ต้องควบคุมนั้น ให้พิจารณาว่า **ต้องเป็นปริมาณที่อาจมีผลกระทบต่อสุขภาพอนามัยหรือสิ่งแวดล้อมตามลักษณะ ชนิดประเภทของผลิตภัณฑ์หรือวัตถุนั้นๆ** (เรื่องนี้ฝ่ายวิชาการควรต้องมีการกำหนดให้ชัดเจนอีกครั้ง)

4.2) การสะสมเพื่อจำหน่าย ถือว่าเป็นการค้า ต้องขอใบอนุญาตต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่น

4.3) การสะสมเพื่อเป็นวัตถุในการผลิต ผลิตภัณฑ์อื่นซึ่งเป็นกิจการที่ต้องขอใบอนุญาต และได้รับใบอนุญาตไว้แล้ว ให้ถือว่าเป็นการสะสมที่ต้องปฏิบัติให้ต้องด้วยสุขลักษณะ ตามที่ท้องถิ่นกำหนดแต่ ไม่ต้องขอใบอนุญาตอีก

4.4) การสะสมเพื่อเป็นวัตถุดิบในการผลิต ผลิตภัณฑ์ที่ไม่เข้าข่ายกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ แต่การสะสมนั้นเข้าข่ายเป็นกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ กรณีนี้ต้องขอใบอนุญาตต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่น และปฏิบัติตามข้อกำหนดของท้องถิ่นด้วย

5) กิจการที่เกี่ยวกับอาหาร เครื่องดื่ม น้ำดื่ม มีหลักเกณฑ์ในการพิจารณา ดังนี้

5.1) กิจการผลิตอาหาร หมายถึง สถานที่ผลิตอาหาร จะด้วยวิธีการใดวิธีการหนึ่งจนเป็น อาหารสำเร็จรูปหรือกึ่งสำเร็จรูป และต้องจำหน่ายแบบขายส่งเป็นปริมาณมาก มิใช่การจำหน่ายปลีกที่ผู้บริโภคซื้อเพื่อบริโภคเอง ซึ่งจะเป็นสถานที่จำหน่ายอาหารตามหมวด 8 และหมวด 9

5.2) การกำหนดประเภทกิจการ ตามประกาศกระทรวงสาธารณสุขที่ 5/2538 ให้พิจารณากำหนดตามลำดับดังนี้

(1) กิจการผลิตอาหารที่มีชื่อเฉพาะชัดเจน เช่น การผลิตเนย กะปิ น้ำปลา ปลาร้า เส้นหมี่ กุนเชียง ผงชูรส น้ำบริโภค น้ำอัดลม น้ำแข็ง เป็นต้น ให้กำหนดเป็นประเภทกิจการนั้นๆ

(2) ถ้าไม่มีชื่อเฉพาะ และกิจการนั้นผลิตอาหารประเภทที่บรรจุกระป๋อง หรือขวด ซึ่งเป็นผลิตภัณฑ์ที่บรรจุภาชนะปิดสนิทชัดเจน ให้กำหนดเป็นประเภทกิจการ 3(9)

(3) กรณีกิจการที่ผลิตอาหารจากสัตว์หรือพืช โดยวิธีการนึ่ง การต้ม การเคี่ยว การตากหรือโดยวิธีอื่นใด ที่มิใช่ 3(1) และ 3(2) ให้กำหนดเป็นประเภทกิจการ 3(4) หรือ 3(5) แล้วแต่กรณี

(4) ส่วนกิจการที่ดำเนินการเก็บ หรือ ถนอมอาหาร ด้วยเครื่องจักรขนาด 5 แรงม้าขึ้นไป ให้กำหนดเป็นประเภทกิจการ 3(26) ยกเว้น กิจการห้องเย็น หรือแช่แข็งอาหาร เป็นกิจการ 3(24)

5.3) กรณีกิจการที่มีการยกเว้น ได้แก่

- การผลิตเพื่อบริโภคในครัวเรือน หมายความว่า การผลิตอาหารประเภทนั้นในครัวเรือนเพื่อการบริโภค ไม่เข้าข่ายควบคุม และไม่ต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ทั่วไปที่ท้องถิ่นกำหนด

- ในสถานที่จำหน่ายอาหาร หมายความว่า การผลิตอาหารประเภทนั้นในสถานที่ จำหน่ายอาหารตาม พรบ. การสาธารณสุข พ.ศ. 2535 ไม่เป็นกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ แต่จะถูกควบคุม ด้านสุขลักษณะตามหมวด 8

- การเร่ขาย หรือ การขายในตลาด หมายความว่า มีการผลิตอาหารประเภทนั้นในปริมาณที่มาก ณ บริเวณที่เร่ขายนั้น หรือ ณ จุดที่ขายของในตลาด ได้รับการยกเว้นไม่นับเป็นกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ แต่จะถูกควบคุมด้านสุขลักษณะตามหมวด 8 และหมวด 9 แล้วแต่กรณี

5.4) กรณีที่ไม่มีการระบุข้อยกเว้นไว้ ถ้ามีการผลิตอาหารประเภทนั้นในปริมาณมากในสถานที่จำหน่ายอาหาร หรือ ณ บริเวณที่เร่ขาย หรือ ณ จุดที่ขายของในตลาด และมีลักษณะการขายส่งก็นับว่า เป็นกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ ซึ่งโดยทั่วไปจะต้องขอใบอนุญาต แต่เนื่องจากสถานที่จำหน่ายอาหารหรือสะสมอาหาร การเร่ข่าย และการขายของในตลาด ได้มีบทบัญญัติในหมวด 8 และหมวด 9 ควบคุมอยู่แล้ว ดังนั้น หากพิจารณาเห็นว่าการผลิตอาหารมีขนาดไม่ใหญ่มาก จนก่อให้เกิดปัญหาต่อสาธารณะก็ให้พิจารณายกเว้น และให้ขอใบอนุญาต หรือหนังสือรับรองการแจ้ง ตามบทบัญญัติในหมวด 8 หรือหมวด 9 แล้วแต่กรณี

ส่วนกรณีการผลิตเพื่อบริโภคในครัวเรือน ก็ไม่ต้องขอใบอนุญาต แต่จะต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ทั่วไปที่ท้องถิ่นกำหนดขึ้น

6) กรณีกิจการที่เกี่ยวกับการขนส่ง ให้ผู้ประกอบการที่มีสำนักงานรับขนส่งดำเนินการขอใบอนุญาตต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่นที่สำนักงานนั้นตั้งอยู่ ส่วนพื้นที่ปลายทางที่จัดส่งสินค้าไปนั้น หากเป็นวัตถุหรือสารเคมีที่ถูกกำหนดให้การเก็บสะสมเพื่อการจำหน่ายเป็นกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ ให้ผู้ที่รับสินค้านั้น ดำเนินการขอใบอนุญาตต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่นในท้องถิ่นปลายทางนั้นด้วย

(5) ปัญหาการควบคุมกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพตามกฎหมายหลายฉบับ

กิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพตามประกาศกระทรวงสาธารณสุข ที่ 5/2538 และที่แก้ไขเพิ่มเติมฉบับที่ 4 พ.ศ. 2546 ฉบับที่ 5 พ.ศ. 2550 รวม 3 ฉบับ จำนวน 134 ปรเภทกิจการ เป็นกิจการที่มิได้มีข้อจำกัดเกี่ยวกับขนาดของกิจการ ซึ่งแตกต่างจากกฎหมายโรงงานที่กำหนดให้กิจการที่มีขนาดเครื่องจักรตั้งแต่ 5 แรงม้า หรือมีคนงานตั้งแต่ 7 คนขึ้นไป เป็น “โรงงาน” ซึ่งต้องถูกควบคุมตามพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. 2535 และกรณีที่กิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพเข้าข่ายเป็นโรงงานที่ทำการผลิตอาหาร ยังต้องถูกควบคุมตามพระราชบัญญัติอาหาร พ.ศ. 2522 ด้วย

ดังนั้น กิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพที่มีขนาดเข้าข่ายเป็นโรงงานและเป็นกิจการที่ทำการผลิตอาหาร ก็จะต้องขออนุญาตหรือต้องแจ้งแล้วแต่กรณีตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุข กฎหมายว่าด้วยโรงงานและกฎหมายว่าด้วยอาหารด้วย

นอกจากนี้ ยังมีกฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคาร และกฎหมายว่าด้วยการผังเมืองที่จะมีผลต่อการขออนุญาตประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพด้วย กล่าวคือ ได้มีการหารือจากกรุงเทพมหานคร เกี่ยวกับแนวทางการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 ที่เกี่ยวเนื่องกับกฎหมายอื่นๆ ซึ่งเรื่องนี้ได้เข้าสู่การพิจารณาในที่ประชุม**ของคณะกรรมการสาธารณสุข** ครั้งที่ 1/2538 เมื่อวันที่ 27 เมษายน 2538 โดยมีมติวินิจฉัยเป็นแนวทางการปฏิบัติ ดังนี้

1) กรณีที่ราชการส่วนท้องถิ่นจะกำหนดเงื่อนไขของการอนุญาตการประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ โดยให้ผู้ประกอบกิจการต้องใช้อาคารและสถานที่ถูกต้องตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคารและกฎหมายว่าด้วยการผังเมืองเป็นเงื่อนไขในการอนุญาตตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข ได้หรือไม่

ที่ประชุมมีมติ ให้ราชการส่วนท้องถิ่นสามารถกำหนดให้ผู้ประกอบกิจการต้องใช้อาคารที่ถูกต้องตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคาร และต้องตั้งอยู่ในที่เหมาะสมตามกฎหมายว่าด้วยการผังเมืองเป็นเงื่อนไขในการอนุญาตตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุขได้

ทั้งนี้เพราะ ที่ประชุมเห็นว่า (1) วัตถุประสงค์ของการควบคุมตามกฎหมายว่าด้วยควบคุม อาคารเป็นการควบคุมในเรื่องความมั่นคงแข็งแรงและความปลอดภัยของอาคารและการใช้อาคาร ซึ่งเป็นสุขลักษณะส่วนหนึ่งของการป้องกันอันตรายต่อสุขภาพของประชาชนด้วย ส่วนกฎหมายว่าด้วยผังเมืองมีวัตถุประสงค์ในการคุ้มครองสิ่งแวดล้อมของชุมชนโดยส่วนรวม เพื่อป้องกันมิให้เกิดปัญหาเหตุเดือดร้อนรำคาญและมีทัศนียภาพที่ไม่เหมาะสม (2) การอนุญาตตามกฎหมายหนึ่ง โดยขัดแย้งกับกฎหมายอีกฉบับหนึ่ง ย่อมเป็นแนวทางการปฏิบัติที่ไม่ถูกต้อง (3) เจ้าพนักงานท้องถิ่นเป็นผู้ที่มีอำนาจในการควบคุมตามกฎหมายทั้ง 3 ฉบับนี้ จึงเป็นไปไม่ได้ที่จะอนุญาตให้เป็นการขัดแย้งกันเอง

2) ในกรณีที่กิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพต้องขออนุญาตตามกฎหมายหลายฉบับที่มี หลายหน่วยงานรับผิดชอบ เช่น ต้องขออนุญาตต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่นตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุข และต้องขออนุญาตกรมโรงงานอุตสาหกรรมหรืออุตสาหกรรมจังหวัดตามกฎหมายว่าด้วยโรงงาน จะมีแนวทางการปฏิบัติอย่างไร

ที่ประชุมมีมติ ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องปฏิบัติแนวทาง ดังนี้

2.1) ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องตั้งผู้แทนที่มีอำนาจในการพิจารณาอนุญาตมาร่วมกัน เป็นคณะกรรมการพิจารณาอนุญาต ทีเดียวพร้อมกัน (เช่น ที่กรมโรงงานอุตสาหกรรมมี “ศูนย์บริการเพื่อการลงทุน” ที่มีผู้แทนของหน่วยงานต่างๆ พิจารณาอนุญาตร่วมกัน แต่ปัจจุบันมีอำนาจพิจารณาเพียงบางประเภทกิจการเท่านั้น) หรือ

2.2) ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องประสานงานกัน เพื่อนำเอาเงื่อนไขของแต่ละฝ่ายมาประกอบเป็นเงื่อนไขในการพิจารณาอนุญาต เพื่อมิให้การอนุญาตของแต่ละหน่วยงานต้องขัดแย้งกันหรือ

2.3) ให้แต่ละหน่วยงานที่พิจารณาอนุญาต กำหนดเงื่อนไขไว้ในใบอนุญาตว่าหากการประกอบกิจการดังกล่าวขัดต่อกฎหมายอื่นใดที่เกี่ยวข้อง ผู้อนุญาตมีสิทธิเพิกถอนใบอนุญาตนั้นได้

3) กรณีที่เจ้าพนักงานท้องถิ่นพบว่า กิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพใด ไม่มีใบอนุญาต ตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุข แต่ได้รับอนุญาตตามกฎหมายว่าด้วยโรงงานแล้ว จะให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นปฏิบัติอย่างไร

ที่ประชุมมีมติ ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นดำเนินการ ดังนี้

3.1) ให้แจ้งให้ผู้ประกอบการดังกล่าว ดำเนินการขอใบอนุญาตตามกฎหมายว่าด้วย การสาธารณสุขทันที

3.2) หากเจ้าพนักงานท้องถิ่นพิจารณาแล้วเห็นว่า กิจการนั้นไม่สมควรได้รับใบอนุญาต ด้วยเหตุผลด้านสุขลักษณะตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุข ให้แจ้งเรื่องไปยังกรมโรงงานอุตสาหกรรม หรืออุตสาหกรรมจังหวัดแล้วแต่กรณี เพื่อพิจารณาทบทวนการอนุญาตใหม่ได้

หมวด 8
ตลาด สถานที่จำหน่ายอาหารและสถานที่สะสมอาหาร

เรื่อง กิจการตลาด

(1) เจตนารมณ์ของบทบัญญัติ

1.1 กฎหมายได้พิจารณาเห็นว่าตลาดเป็นสถานที่ชุมนุมของผู้ค้าขาย เพื่อจำหน่ายสินค้าประเภทสัตว์ เนื้อสัตว์ ผัก ผลไม้ หรืออาหารที่มีสภาพเป็นของสด ประกอบหรือปรุงแล้ว หรือของเสียง่าย จึงจำเป็นต้องมีการควบคุมดูแลไม่ให้เกิดการปนเปื้อนในอาหาร เป็นแหล่งเพาะพันธุ์ของสัตว์พาหะนำโรคและไม่ให้ เป็นแหล่งแพร่ระบาดของโรคติดต่อ หรือก่อให้เกิดเหตุรำคาญ ดังนั้น กฎหมายจึงกำหนดให้การจัดตั้งตลาดโดยเอกชนจะต้องได้รับใบอนุญาตจากเจ้าพนักงานท้องถิ่น เพื่อให้สามารถควบคุมดูแลตลาดได้

1.2 กฎหมายได้ให้อำนาจแก่ราชการส่วนท้องถิ่นมีอำนาจในการกำกับ ดูแลตลาดที่จัดตั้งขึ้น โดยองค์กรของรัฐที่มีอำนาจหน้าที่ในการจัดตั้ง โดยกำกับดูแลให้ต้องปฏิบัติตามข้อกำหนดของท้องถิ่น

1.3 กฎหมายได้ให้อำนาจแก่ราชการส่วนท้องถิ่นในการออกข้อกำหนดของท้องถิ่นเกี่ยวกับการจัดตั้งตลาด สุขลักษณะของโครงสร้างอาคารและสิ่งปลูกสร้างสุขลักษณะส่วนบุคคลของผู้ช่วยขายของตลอดจนกรรมวิธีการจำหน่าย ทำ ประกอบ ปรุง เก็บ หรือสะสมอาหาร และการดูแลรักษาความสะอาด ทั้งนี้เพื่อประโยชน์ในการรักษาความสะอาดและการควบคุมดูแลในการจัดระเบียบของตลาด รวมทั้งการป้องกันโรคติดต่อที่เกิดจากอาหาร

(2) ขอบเขตและความหมายในการออกข้อกำหนดของท้องถิ่น

โดยบทบัญญัติมาตรา 35 และมาตรา 37 แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 กำหนดให้ราชการส่วนท้องถิ่นตราข้อกำหนดของท้องถิ่นได้ดังนี้

1. กำหนดที่ตั้ง เนื้อที่ แผนผังและหลักเกณฑ์เกี่ยวกับสิ่งปลูกสร้างและสุขลักษณะ

ความหมาย

1.1) กำหนดที่ตั้ง หมายถึง ราชการส่วนท้องถิ่นมีอำนาจที่จะกำหนดให้การจัดตั้งตลาด ต้องให้ตั้งอยู่ห่างจากแหล่งที่น่ารังเกียจ หรือแหล่งที่ก่อให้เกิดมลพิษ ของเสีย โรงเลี้ยงสัตว์ แหล่งโสโครก สถานที่กำจัดมูลฝอย เช่น อาจกำหนดให้ต้องตั้งตลาดอยู่ห่างจากแหล่งโสโครก หรือแหล่งที่ก่อให้เกิดมลพิษไม่น้อยกว่า 100 เมตร เป็นต้น

1.2) เนื้อที่ หมายความว่า ราชการส่วนท้องถิ่นมีอำนาจที่จะกำหนดให้ผู้ขอรับใบอนุญาต จัดตั้งตลาด ต้องจัดให้มีเนื้อที่ในขนาดที่เหมาะสม ซึ่งอาจกำหนดเป็นจำนวนตารางพื้นที่ (เช่น ต้องมีพื้นที่ไม่น้อยกว่า... ตารางเมตร) หรืออาจกำหนดให้ต้องมีเนื้อที่ สำหรับการจัดให้มีสิ่งอำนวยความสะดวกต่อการทำความสะอาดและการจัดการสุขาภิบาลตลาดอันจะก่อให้เกิดการจัดตั้งตลาดที่ถูกสุขลักษณะได้ เช่น กำหนดให้มีเนื้อที่สำหรับอาคารสิ่งปลูกสร้างสำหรับขายของ ที่ขนถ่ายสินค้า ส้วม ที่ถ่ายปัสสาวะ ที่เก็บรวบรวมขยะมูลฝอย ที่จอดรถ เป็นต้น เพื่อทราบอาณาเขตในการควบคุมดูแลสุขลักษณะ ตลอดจนเพื่อการควบคุมให้เป็นไปตามมาตรา 34 วรรค 2 (การเปลี่ยนแปลง ลดหรือขยาย ต้องได้รับอนุญาตจากราชการส่วนท้องถิ่น)

1.3) แผนผัง หมายถึง ราชการส่วนท้องถิ่นสามารถที่จะกำหนดให้ผู้ขออนุญาตจัดตั้ง ตลาดจะต้องจัดทำแผนผังแสดงส่วนประกอบของตลาด เช่น บริเวณที่รวบรวมมูลฝอย บริเวณที่เป็นส้วม และสถานที่ปัสสาวะ บริเวณที่เป็นที่จำหน่ายสินค้า โดยเฉพาะตอนยื่นคำขอใบอนุญาตต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่น

1.4) สิ่งปลูกสร้างและสุขลักษณะ หมายถึง องค์ประกอบของสิ่งปลูกสร้างที่จำเป็นสำหรับการประกอบกิจการตลาด เช่น อาคาร โครงสร้าง หลังคา เพดาน แผงจำหน่ายอาหาร ที่รองรับมูลฝอยรวมห้องน้ำห้องส้วม รางระบายน้ำเสียและระบบบำบัดน้ำเสีย ซึ่งต้อง

ถูกสุขลักษณะ เช่น มั่นคง แข็งแรง ทำด้วยวัสดุเรียบ ทำความสะอาดง่าย มีการปกปิดมิดชิด สภาพของห้องน้ำห้องส้วมที่ถูกสุขลักษณะ การวางท่อน้ำเสียที่ไม่ทับท่อน้ำประปาที่อาจทำให้เกิดการปนเปื้อน ทางเข้า-ออกของตลาด เป็นต้น เพื่อใช้ประกอบในการพิจารณาอนุญาต

2. กำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการจัดสถานที่ การวางสิ่งของและการอื่นที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินกิจการตลาด

หมายความว่า

ราชการส่วนท้องถิ่นมีอำนาจในการกำหนดเกี่ยวกับการจัดสถานที่ การวางสิ่งของภายในตลาดและอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินกิจการตลาด เช่น การจัดจำหน่ายอาหารให้เป็นหมวดหมู่ไม่ปะปนกัน แยกประเภทอาหารสด อาหารแปรรูป อาหารปรุงสำเร็จ และประเภทสินค้าที่ไม่ใช่อาหาร เพื่อสะดวกในการดูแลรักษาความสะอาด และป้องกันการปนเปื้อนของอาหาร การกำหนดให้มีการจัดให้มีรั้วที่สามารถป้องกันสัตว์ต่างๆ เข้าไปพลุกพล่านในตลาดได้ การกำหนดให้มีการจัดทำรางระบายน้ำที่ถูกสุขลักษณะรอบตลาด กำหนดให้มีการจัดแผงขายสินค้าต้องให้มีทางเดินสำหรับผู้ซื้อ กว้างไม่น้อยกว่า 2 เมตร กำหนดให้มีการเปิดน้ำใช้ ห้องน้ำ ห้องส้วม และสาธารณูปโภคต่างๆ

3. กำหนดเวลาเปิดและปิดตลาด

หมายความว่า

ราชการส่วนท้องถิ่นมีอำนาจในการกำหนดเวลาเปิดและปิดตลาดได้ โดยคำนึงถึงความเหมาะสมของการใช้บริการของประชาชน และการดูแลรักษาความสะอาด ซึ่งควรทำความสะอาดตลาดเป็นประจำทุกวัน และล้างตลาดตามหลักสุขาภิบาลอาหารอย่างน้อยเดือนละ 1 ครั้ง ในช่วงเวลาที่ต้องล้าง หรือทำความสะอาด อาจต้องมีการปิดตลาด

4. กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการเพื่อให้ผู้รับใบอนุญาตให้จัดตั้งตลาดปฏิบัติเกี่ยวกับการดูแล รักษาความสะอาดเรียบร้อยภายในตลาดให้ถูกต้องตามสุขลักษณะและอนามัย การจัดให้มีที่รวบรวม หรือกำจัดสิ่งปฏิกูลหรือมูลฝอย การระบายน้ำทิ้ง การระบายอากาศ การจัดให้มีการป้องกันมิให้เกิดเหตุรำคาญ และการป้องกันการระบาดของโรคติดต่อ

ความหมาย

4.1 การดูแลรักษาความสะอาดเรียบร้อยภายในตลาดให้ถูกต้องตามสุขลักษณะและอนามัย เช่น มีการทำความสะอาดพื้นอาคาร สิ่งปลูกสร้างต่างๆ และไม่มีน้ำขัง ไม่ใช้แผง

จำหน่ายสินค้าเป็นที่เก็บหรือสะสมสินค้าหรือของอื่นๆ ดูแลน้ำใช้ให้สะอาดและจัดให้มีอย่างเพียงพอตลอดระยะเวลาการประกอบการ

4.2 การจัดให้มีที่รวบรวมหรือกำจัดมูลฝอย หมายถึง อาจกำหนดให้มีที่รวบรวมมูลฝอย มีลักษณะเป็นที่พักมูลฝอยที่เหมาะสมกับตลาด มีขนาดเพียงพอที่จะรองรับปริมาณมูลฝอยในแต่ละวัน มีการปกปิด สามารถป้องกันสัตว์เข้าไปคุ้ยเขี่ยได้ ตลอดจนตั้งอยู่นอกบริเวณแผงขายของ และรถสามารถเข้า-ออกได้สะดวก

4.3 การจัดให้มีที่รวบรวมหรือกำจัดสิ่งปฏิกูล หมายถึง การจัดให้มีส้วมและที่ถ่ายปัสสาวะ ต้องมีและเป็นไปตามหลักเกณฑ์ทางสุขาภิบาล และต้องจัดให้มีอย่างเพียงพออย่างน้อยตามอัตราที่กำหนดในกฎกระทรวง และตั้งอยู่ในบริเวณที่เหมาะสมนอกบริเวณแผงขายสินค้า

4.4 การจัดให้มีการระบายน้ำทิ้ง หมายถึง การกำหนดให้มีการจัดทำท่อระบายน้ำทิ้งที่ถูกสุขลักษณะ คือมีตะแกรงดักมูลฝอย ก่อนปล่อยน้ำทิ้งลงสู่ท่อระบายน้ำสาธารณะ หรือทางระบายน้ำรอบตลาด แบบเปิด ทำด้วยวัสดุถาวร เรียบ มีความลาดเอียง ระบายน้ำได้ดี หรือจัดทำบ่อดักไขมันก่อนระบายน้ำทิ้ง ออกจากตลาด นอกจากการมีระบบระบายน้ำทิ้งแล้ว ต้องมีการดูแลระบบระบายน้ำทิ้งให้ถูกสุขลักษณะอยู่เสมอ

4.5 การจัดให้มีการระบายอากาศ หมายถึง การจัดระบบระบายอากาศให้มีการถ่ายเทอากาศ ที่ดี เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดกลิ่นเหม็นอับ หรืออาจก่อให้เกิดเป็นอันตรายต่อสุขภาพได้

4.6 การป้องกันมิให้เกิดเหตุรำคาญ หมายถึง การกำหนดวิธีการเพื่อป้องกันมิให้เกิดสิ่งใดๆ หรือสภาวะการที่ทำให้เกิดการรบกวนต่อภาวะปกติสุขของประชาชน เช่น กลิ่นควัน ซากขยะ น้ำเสีย หรือจากการประกอบอาหาร ซึ่งอาจเป็นเหตุรบกวนผู้มาใช้บริการหรือประชาชนที่อยู่ใกล้เคียงได้

4.7 การป้องกันการระบาดของโรคติดต่อ หมายถึง การกำหนดให้ผู้ขออนุญาตจัดตั้งตลาดมีการกำหนดมาตรการในการควบคุมความสะอาด และควบคุมไม่ให้มีการระบาดของโรคติดต่อ เช่น การล้างตลาดด้วยน้ำยาฆ่าเชื้อโรคในช่วงที่มีฤดูกาลการระบาดของโรคอุจจาระร่วง การควบคุมกำจัดสัตว์แมลงนำโรค เช่น หนู แมลงวัน เป็นต้น

5. กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการเพื่อให้ผู้ขายของ และผู้ช่วยขายของในตลาดปฏิบัติให้ถูกต้องเกี่ยวกับการรักษาความสะอาดบริเวณที่ขายของสุขลักษณะส่วนบุคคลและสุขลักษณะในการใช้กรรมวิธีการจำหน่าย ทำ ประกอบ ปรุง เก็บ หรือสะสมอาหาร หรือสินค้าอื่นรวมทั้งการรักษาความสะอาดของภาชนะ น้ำใช้และของใช้ต่างๆ

ความหมาย

5.1 การรักษาความสะอาดบริเวณที่ขายของ หมายถึง การกำหนดให้มีการจัดหมวดหมู่สินค้าอาหาร มีการดูแลความสะอาดแผงขายของ การรวบรวมมูลฝอย การล้างทำความสะอาดแผงแต่ละแผง รวมทั้งตลาดด้วย เป็นต้น

5.2 สุขลักษณะส่วนบุคคล ผู้ขายของ และผู้ช่วยขายของในตลาด ต้องมีสุขลักษณะ ดังนี้ คือ มีสุขภาพแข็งแรง ไม่เป็นโรคติดต่อ หรือโรคที่สังคมรังเกียจ หรือไม่เป็นพาหะนำโรคติดต่อ เช่น วัณโรค ไข้ไทฟอยด์ เป็นต้น ผู้ขายของและผู้ช่วยขายของต้องแต่งกายสุภาพ และมีการตรวจสุขภาพ ตามที่เจ้าพนักงานสาธารณสุขกำหนด

5.3) สุขลักษณะในการใช้กรรมวิธีการจำหน่าย ทำ ประกอบ ปรุง เก็บ หรือสะสมอาหาร หรือสินคาอื่น และการรักษาความสะอาดของภาชนะ น้ำใช้ และของใช้ต่างๆ ได้แก่ ลักษณะและประเภทของสินค้า ที่ขาย ต้องสะอาด ปลอดภัย และเป็นสินค้าที่ไม่ผิดกฎหมาย อาหารสดที่มีโอกาสเสี่ยงต่อการเกิดการเน่าเสียได้ง่าย ต้องจัดเก็บในอุณหภูมิที่เหมาะสม ตามที่เจ้าพนักงานสาธารณสุขกำหนด การจำหน่ายอาหารปรุงสำเร็จ ต้องใช้เครื่องมือ หรืออุปกรณ์ปกปิดอาหาร เพื่อป้องกันการปนเปื้อน และรักษาเครื่องมือหรืออุปกรณ์ปกปิดให้สะอาดใช้การได้ดีอยู่เสมอ หรือเครื่องมือเครื่องใช้และภาชนะอุปกรณ์ที่ใช้ต้องสะอาดและปลอดภัย มีการล้าง และการเก็บที่ถูกต้องทั้งก่อนและหลังการใช้งาน หรือในกรณีที่มีการทำ ประกอบ ปรุง ต้องจัดให้เป็นสัดส่วนและ ต้องปฏิบัติให้ถูกต้องตามหลักสุขาภิบาลอาหาร

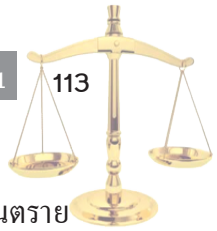
สถานที่จำหน่ายอาหาร และสถานที่สะสมอาหาร

(1) เจตนารมณ์ของบทบัญญัติ

1.1) กฎหมายได้พิจารณาเห็นว่าเนื่องจากสถานที่จำหน่ายอาหารหรือสถานที่สะสมอาหารเป็นกิจการที่เป็นแหล่ง ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อการแพร่ระบาดของโรค และสุขภาพของประชาชนผู้บริโภคได้อย่างกว้างขวาง จึงเห็นว่าการประกอบกิจการดังกล่าวต้องได้รับการตรวจสอบเกี่ยวกับความเหมาะสมของสถานที่ตั้ง โครงสร้าง อุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องใช้ รวมทั้งระบบการกำจัดของเสีย และกำจัดสิ่งปฏิกูลมูลฝอย เป็นต้น เพื่อการคุ้มครองประชาชนผู้บริโภค

กฎหมายจึงกำหนดให้ราชการส่วนท้องถิ่นมีอำนาจตามมาตรา 38 ในการควบคุมดูแลสถานที่จำหน่ายหรือสถานที่สะสมอาหาร โดยแยกเป็น 2 ลักษณะ

1.1.1) สถานที่จำหน่ายอาหารหรือสถานที่สะสมอาหารที่มีพื้นที่เกิน 200 ตารางเมตร และมิใช่เป็นการขายของในตลาด ต้องได้รับอนุญาตจากเจ้าพนักงานท้องถิ่น ทั้งนี้ เพื่อ

ให้เกิดความมั่นใจ หรือหลักประกันว่า กิจการเหล่านี้จะไม่ก่อเหตุเดือดร้อนรำคาญหรืออันตรายต่อสุขภาพของประชาชน ซึ่งถือว่าเป็น มาตรการควบคุม

1.1.2) สถานที่จำหน่ายอาหาร หรือสถานที่สะสมอาหารที่มีพื้นที่ไม่เกิน 200 ตารางเมตร และมิใช่เป็นการขายของในตลาด ต้องแจ้งต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่น คือ เพียงแต่แจ้งก็สามารถดำเนินกิจการ ได้ซึ่งเจ้าพนักงานท้องถิ่นจะกำกับดูแลการประกอบกิจการดังกล่าวด้านสุขลักษณะตามข้อกำหนดของท้องถิ่น ซึ่งถือว่าเป็นมาตรการกำกับดูแล

2) กฎหมายให้อำนาจแก่ราชการส่วนท้องถิ่น ในการออกข้อกำหนดของท้องถิ่นเกี่ยวกับสุขลักษณะในการประกอบกิจการนั้นๆ เพื่อประโยชน์ในการควบคุม กำกับ ดูแลสถานที่จำหน่ายอาหารและสถานที่สะสมอาหารได้ตามมาตรา 40

(2) ขอบเขตและความหมายในการออกข้อกำหนดของท้องถิ่น

ตามมาตรา 40 แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 มีขอบเขตความหมาย ดังนี้

2.1) กำหนดประเภทของสถานที่จำหน่ายอาหาร หรือสถานที่สะสมอาหารตามประเภทของอาหาร หรือตามลักษณะของสถานที่ประกอบกิจการหรือตามวิธีการจำหน่าย

ความหมาย

โดยที่ตาม พรบ. การสาธารณสุข พ.ศ. 2535 มาตรา 4

สถานที่จำหน่ายอาหาร หมายความว่า อาคาร สถานที่ หรือบริเวณใดๆ ที่มิใช่ที่หรือทางสาธารณะที่จัดไว้เพื่อประกอบอาหารหรือปรุงอาหารจนสำเร็จ และจำหน่ายให้ผู้ซื้อสามารถบริโภคได้ทันที ทั้งนี้ไม่ว่าจะมีการจำหน่าย โดยจัดให้มีบริเวณไว้สำหรับการบริโภค ณ ที่นั้น หรือนำไปบริโภคที่อื่นก็ตาม

สถานที่สะสมอาหาร หมายความว่า อาคาร สถานที่ หรือบริเวณใดๆ ที่มิใช่ที่หรือทางสาธารณะที่จัดไว้สำหรับเก็บอาหาร อันมีสภาพเป็นของสดหรือของแห้ง หรืออาหารในรูปลักษณะอื่นใด ซึ่งผู้ซื้อต้องนำไปทำ ประกอบ หรือปรุง เพื่อบริโภคภายหลัง

ดังนั้น ตามมาตรา 40(1) ราชการส่วนท้องถิ่น จึงมีอำนาจในการกำหนดประเภทของสถานที่จำหน่ายอาหาร หรือสถานที่สะสมอาหาร ตามประเภทของอาหาร หรือตามลักษณะของสถานที่ประกอบหรือตามวิธีการจำหน่าย ทั้งนี้เพื่อประโยชน์ในการควบคุม กำกับ ดูแลให้เกิดสุขลักษณะที่ดีของแต่ละประเภท เช่น กรณีสถานที่จำหน่ายอาหาร ได้แก่ ร้านอาหารจานเดียว (ร้านข้าวขาหมู ข้าวหมูแดง ข้าวราดแกง เป็นต้น) ร้านอาหารประเภทภัตตาคาร สวนอาหาร ร้านก๋วยเตี๋ยว เป็นต้น ส่วนสถานที่สะสมอาหาร อาจแบ่ง เป็นมินิมาร์ท ซุปเปอร์มาร์เก็ต ร้านขายของชำ เป็นต้น

2.2) กำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการจัดตั้ง ใช้ และดูแลรักษาสถานที่และสุขลักษณะของบริเวณที่ใช้จำหน่ายอาหารที่จัดไว้สำหรับบริโภคอาหาร ที่ใช้ทำประกอบ หรือปรุงอาหาร หรือใช้สะสมอาหาร

หมายความว่า

ราชการส่วนท้องถิ่นมีอำนาจกำหนดหลักเกณฑ์ให้ผู้ได้รับใบอนุญาตดำเนินการในเรื่องการจัดตั้ง ที่ตั้งของสิ่งปลูกสร้าง การจัดสถานที่ การวางสิ่งของ ให้ถูกสุขลักษณะ ตัวอย่าง เช่น กำหนดให้ทำเลที่ตั้งต้องห่างจากสถานที่สกปรก หรือน่ารังเกียจ หรือเป็นอันตรายต่อสุขภาพ การจัดสถานที่ต้องคำนึงถึงความสะอาด เป็นระเบียบ เป็นสัดส่วน โดยต้องจัดสถานที่วางจำหน่ายอาหาร สถานที่รับประทานอาหาร สถานที่เตรียม/ปรุง/ประกอบอาหาร สถานที่สะสมอาหารหรือบริเวณที่เก็บของของร้านให้เป็นสัดส่วน

รวมทั้งกำหนดให้มีการใช้และดูแลรักษาความสะอาดสถานที่หรือบริเวณที่จำหน่ายอาหารบริเวณที่รับประทานอาหาร บริเวณที่ประกอบ/ปรุงอาหาร บริเวณที่สะสมอาหาร รวมทั้งบริเวณห้องส้วม เช่น กำหนดให้ต้องมีการทำความสะอาดเป็นประจำทุกวัน และมีการฆ่าเชื้อโรคกรณีมีการระบาดของโรคติดต่อ โดยเฉพาะบริเวณที่ประกอบปรุงอาหาร (ห้องครัว หรือห้องน้ำห้องส้วม) เป็นต้น

2.3) กำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการป้องกันมิให้เกิดเหตุรำคาญและการป้องกันโรคติดต่อ

หมายความว่า

ราชการส่วนท้องถิ่นมีอำนาจกำหนดหลักเกณฑ์ในการป้องกันไม่ให้สถานที่จำหน่ายอาหารหรือ สถานที่สะสมอาหารก่อให้เกิดเหตุรำคาญ หรือแหล่งแพร่ระบาดของโรคติดต่อได้ เช่น กำหนดให้มีระบบ ระบายควันจากการปรุงอาหาร ซึ่งอาจจะเป็นปล่องควันหรือพัดลมดูดอากาศ กำหนดให้มีการบำบัดน้ำเสีย และการกำจัดสิ่งปฏิกูลมูลฝอย กำหนดให้มีการเฝ้าระวังทางสุขาภิบาลอาหาร โดยการเก็บตัวอย่างอาหารและตรวจความสะอาดภาชนะอุปกรณ์หรือมือผู้สัมผัสอาหารเป็นประจำ เป็นต้น

2.4) กำหนดเวลาจำหน่ายอาหาร

หมายความว่า

หากราชการส่วนท้องถิ่นเห็นว่าการกำหนดเวลาจำหน่ายอาหารของสถานที่จำหน่ายอาหาร หรือสถานที่สะสมอาหาร เพื่อการควบคุมสุขลักษณะหรือเพื่อป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดต่อ หรือเพื่อป้องกัน มิให้เกิดเหตุรำคาญแก่ผู้อยู่ใกล้เคียง ราชการส่วนท้องถิ่นก็อาจกำหนดเวลาการประกอบกิจการจำหน่ายอาหาร หรือสะสมอาหารก็ได้ โดยให้คำนึงถึงความเหมาะสมของเรื่อง

2.5) กำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับสุขลักษณะส่วนบุคคลของผู้จำหน่ายอาหาร ผู้ปรุงอาหาร และผู้ให้บริการ

หมายความว่า

ราชการส่วนท้องถิ่นอาจกำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับสุขลักษณะของผู้สัมผัสอาหารได้ โดยกำหนดให้ต้องเป็นบุคคลที่ไม่เป็นโรคติดต่อหรือโรคที่น่ารังเกียจ หรือเป็นพาหะของโรค เช่น โรคไทฟอยด์ โรคอุจจาระร่วงอย่างแรง วัณโรค โรคไวรัสตับอักเสบ โรคผิวหนังเป็นต้น ไม่สูบบุหรี่ พูดคุย หรือไอจามในขณะที่ปรุงประกอบหรือเสิร์ฟอาหาร ไม่หยิบจับอาหารด้วยมือ ต้องสวมเสื้อผ้าที่สะอาด มีผ้ากันเปื้อนสำหรับ ผู้ปรุงประกอบอาหาร เป็นต้น

2.6) กำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับสุขลักษณะของอาหาร กรรมวิธีการจำหน่าย ทำ ประกอบ ปรุง เก็บรักษาหรือสะสมอาหาร

หมายความว่า

ราชการส่วนท้องถิ่นอาจกำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับสุขลักษณะของอาหาร ตลอดจนกรรมวิธี การจำหน่าย ทำ ประกอบ ปรุง เก็บรักษา หรือสะสมอาหาร เช่น กำหนดให้อาหารเนื้อสัตว์ดิบ ต้องเก็บในอุณหภูมิ ที่ต่ำกว่า 7.2 องศาเซลเซียส อาหารสดต้องล้างให้สะอาดก่อนนำมาปรุงหรือเก็บให้ถูกสุขลักษณะ ใช้สารปรุงแต่งอาหารที่มีความปลอดภัย มีเครื่องหมายรับรองของทางราชการ การเก็บอาหารประเภทต่างๆ ต้องแยกเก็บให้เป็นสัดส่วน อาหารที่ปรุงสำเร็จแล้วต้องเก็บในภาชนะที่สะอาด มีการปกปิดมิดชิด เพื่อป้องกันแมลงวัน ไม่ให้ใช้เขียงปะปนกันระหว่างอาหารดิบและอาหารสุก ห้ามมิให้นำอาหารเหลือค้างมาจำหน่ายในวันต่อไป น้ำแข็ง ที่ใช้บริโภคต้องสะอาด เก็บในภาชนะที่สะอาด มีฝาปิด เป็นต้น

2.7) กำหนดหลักเกณฑ์ที่เกี่ยวกับสุขลักษณะของภาชนะ อุปกรณ์ น้ำใช้และของใช้อื่นๆ

หมายความว่า

ราชการส่วนท้องถิ่นสามารถกำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับสุขลักษณะของ

ภาชนะ อุปกรณ์และของใช้อื่นๆ เช่น ข้อกำหนดเกี่ยวกับอุปกรณ์ที่ใช้หรือห้ามใช้ เช่น ห้ามใช้ภาชนะพลาสติกสำหรับอาหารที่มีรสเปรี้ยว การทำความสะอาดภาชนะอุปกรณ์ให้ล้างภาชนะด้วยน้ำยาล้างภาชนะ โดยเฉพาะ แล้วล้างด้วยน้ำสะอาด เขียงและมีดต้องมีสภาพดี และแยกใช้ระหว่างเนื้อสัตว์สุกและเนื้อสัตว์ดิบ ช้อน ส้อม ตะเกียบ ถูกสุขลักษณะ และจัดวางในภาชนะที่โปร่ง สะอาด

น้ำดื่มน้ำใช้ เช่น ต้องเป็นน้ำที่สะอาด ใส่ในภาชนะที่สะอาด มีการปกปิด และน้ำใช้ต้องสะอาด และมีปริมาณเพียงพอ เป็นต้น

(3) การขอใบอนุญาตหรือหนังสือรับรองการแจ้ง และค่าธรรมเนียม

ขั้นตอนและวิธีการพิจารณาการอนุญาต หรือการออกหนังสือรับรองการแจ้ง ให้ดูรายละเอียด ในหมวดที่ว่าด้วยการออกหนังสือรับรองการแจ้งและการออกใบอนุญาต ในหมวดที่ 11 และ 12 ตามลำดับ ส่วนหลักเกณฑ์วิธีการกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมมีรายละเอียดในหมวด 13

กรณีตลาด

1) ต้องมีองค์ประกอบของสิ่งปลูกสร้างที่จำเป็นสำหรับการประกอบกิจการตลาด เช่น อาคาร ตลาด แผงขายของ ห้องน้ำห้องส้วม ที่รวบรวมมูลฝอยรวม และอื่นๆ ซึ่งในการยื่นคำขอจำเป็นต้องมีแผนผังแสดงเนื้อที่ ประกอบการพิจารณาด้วย

2) ต้องพิจารณาสถานที่ตั้งด้วยว่า มีความเหมาะสมหรือไม่? ใกล้แหล่งที่น่ารังเกียจหรือไม่?

3) ต้องพิจารณาเกี่ยวกับระบบการป้องกันโรคติดต่อและผลกระทบสิ่งแวดล้อม เช่น ระบบบำบัดน้ำเสีย ระบบระบายน้ำเสีย ระบบน้ำใช้ในตลาด เป็นต้น

กรณีสถานที่จำหน่ายอาหารหรือสถานที่สะสมอาหาร

1) ต้องพิจารณาอาคารสถานที่ที่ใช้ประกอบกิจการสถานที่จำหน่ายอาหาร โดยเฉพาะห้องครัว สถานที่รับประทานอาหาร ห้องน้ำห้องส้วม สภาพพื้น เพดาน ฝาผนัง แสงสว่าง การระบายอากาศ เป็นต้น ส่วนสถานที่สะสมอาหารให้พิจารณาเน้นสถานที่เก็บหรือวางจำหน่ายอาหาร ว่าต้องสามารถควบคุมอุณหภูมิได้ กรณีที่เป็นอาหารสด เป็นต้น

2) ต้องพิจารณาถึงอุปกรณ์ เครื่องมือที่จำเป็น เช่น อุปกรณ์เครื่องครัว ภาชนะที่ใช้ รวมทั้งอ่างล้างภาชนะอุปกรณ์ เป็นต้น ส่วนสถานที่สะสมจะเน้นที่เครื่องทำความเย็น

3) ผู้ประกอบกิจการทุกประเภทกิจการ ต้องมีใบรับรองแพทย์ว่าไม่เป็นโรคติดต่อที่ไม่เหมาะสม ที่จะประกอบกิจการสถานที่จำหน่ายอาหารดังกล่าว

หมวด 9
เรื่อง การจำหน่ายสินค้าในที่หรือทางสาธารณะ

(1) เจตนารมณ์ของบทบัญญัติ

1.1) กฎหมายพิจารณาเห็นว่า “ที่หรือทางสาธารณะ” เป็นสถานที่หรือทาง ซึ่งมิใช่ของเอกชน ที่ประชาชนสามารถใช้ประโยชน์ หรือใช้สัญจรไปมาได้ การจำหน่ายสินค้าในที่หรือทางสาธารณะจะก่อให้เกิดผลกระทบต่อการใช้ประโยชน์หรือการสัญจรของประชาชนได้ เช่น การจราจร การรักษาความสะอาด ความเป็น ระเบียบเรียบร้อย

1.2) กฎหมายกำหนดให้เจ้าพนักงานท้องถิ่น มีหน้าที่ควบคุมดูแลที่หรือทางสาธารณะเพื่อประโยชน์ของประชาชนทั่วไป ในการที่จะอนุญาตให้มีการจำหน่ายสินค้าในที่หรือทางสาธารณะ เจ้าพนักงานท้องถิ่นจึงต้องพิจารณาโดยรอบคอบ และคำนึงถึงประโยชน์แก่ประชาชนโดยส่วนรวม

1.3) เพื่อประโยชน์ในการควบคุมการจำหน่ายสินค้าในที่หรือทางสาธารณะ กฎหมายจึงห้ามมิให้ผู้ใดจำหน่ายสินค้าในที่หรือทางสาธารณะ เว้นแต่จะได้รับใบอนุญาตจากเจ้าพนักงานท้องถิ่น

1.4) ในการจำหน่ายสินค้าในที่หรือทางสาธารณะอาจก่อให้เกิดปัญหาจราจร ความเป็นระเบียบเรียบร้อย หรือการดูแลรักษาความสะอาด กฎหมายจึงให้อำนาจ “เจ้าพนักงานท้องถิ่น โดยความเห็นชอบของเจ้าพนักงานจราจร” ออกประกาศกำหนดเขตห้ามจำหน่ายหรือซื้อสินค้าโดยเด็ดขาด หรือเขตห้าม จำหน่ายสินค้าบางประเภท บางชนิดหรือห้ามตามกำหนดเวลา หรือห้ามโดยวิธีการจำหน่ายลักษณะใดลักษณะหนึ่งหรือกำหนดหลักเกณฑ์วิธีการ และเงื่อนไขการจำหน่าย ณ บริเวณนั้น

1.5) เพื่อประโยชน์ในการควบคุมการจำหน่ายสินค้าในที่หรือทางสาธารณะ เพื่อที่จะรักษาความสะอาด ความเป็นระเบียบเรียบร้อย การป้องกันเหตุรำคาญ ป้องกันอันตรายต่อสุขภาพและป้องกันโรคติดต่อ กฎหมายได้ให้อำนาจ “ราชการส่วนท้องถิ่น” ในการออกข้อกำหนดของท้องถิ่นเกี่ยวกับสุขลักษณะส่วนบุคคลของผู้จำหน่ายสุขลักษณะในการใช้กรรมวิธีการจำหน่าย ทำ ประกอบ หรือปรุงอาหาร การรักษาความสะอาดของภาชนะและเครื่องใช้ กำหนดหลักเกณฑ์ในการจัดวางสินค้าและเร่ขาย กำหนดเวลาสำหรับการจำหน่าย หรือกำหนดการอื่นที่จำเป็น

(2) ขอบเขตความหมายของการจำหน่ายสินค้าในที่หรือทางสาธารณะ

ตามมาตรา 41 แห่งพระราชบัญญัติสาธารณสุข พ.ศ. 2535 กฎหมายได้กำหนดรายละเอียด ไว้ดังนี้

2.1) เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีหน้าที่ควบคุมดูแลที่หรือทางสาธารณะ เพื่อประโยชน์ใช้สอยของประชาชนทั่วไป

หมายความว่า เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีหน้าที่ในการควบคุมดูแลสถานที่ หรือทางสาธารณะให้อยู่ในสภาพเรียบร้อยเหมาะสมกับสภาพที่ประชาชนทั่วไปสามารถใช้ประโยชน์และสัญจรไปมาได้โดยปกติ การที่เจ้าพนักงานท้องถิ่นจะอนุญาตให้มีการจำหน่ายสินค้าในที่หรือทางสาธารณะเจ้าพนักงานท้องถิ่นจำต้องพิจารณาโดยรอบคอบให้เกิดประโยชน์แก่ส่วนรวม

2.2) ห้ามมิให้ผู้ใดจำหน่ายสินค้าในที่หรือทางสาธารณะ ไม่ว่าจะเป็นการจำหน่ายโดยลักษณะ วิธีการจัดวางสินค้าในที่ใดที่หนึ่งเป็นปกติหรือเร่ขาย เว้นแต่จะได้รับใบอนุญาตจากเจ้าพนักงานท้องถิ่นตามมาตรา 56

2.2.1) สินค้า หมายถึง ข้าวของและวัสดุทุกชนิดที่สามารถนำมาขายจำหน่าย ยกตัวอย่างเช่น เสื้อผ้า เครื่องใช้ในครัวเรือน หนังสือ ผลไม้ น้ำดื่ม ขนม อาหาร ดอกไม้ ฯลฯ ทั้งนี้ ต้องไม่เป็นสิ่งของที่ผิดกฎหมาย

2.2.2) การจำหน่ายโดยลักษณะวิธีการจัดวางสินค้าในที่ใดที่หนึ่งเป็นปกติหรือเร่ขาย หมายถึง การขายสินค้าในที่หรือทางสาธารณะในลักษณะของแผงลอย หรือการ ขายแบบหาบเร่ รถเข็นเร่ขาย และรถยนต์เร่ขาย

2.2.3) กฎหมายบังคับให้ผู้ที่จำหน่ายสินค้าในที่หรือทางสาธารณะ จะจำหน่ายสินค้าได้ ต่อเมื่อได้ดำเนินการขอและได้รับใบอนุญาตจากเจ้าพนักงานท้องถิ่นแล้วเท่านั้น ซึ่งหากผู้ใดฝ่าฝืนจำหน่ายสินค้าในที่หรือทางสาธารณะโดยมิได้รับใบอนุญาตจากเจ้าพนักงานท้องถิ่น มีความผิดตามมาตรา 77 ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองพันบาท

2.3) ในการออกใบอนุญาตตามวรรคสอง ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นระบุชนิดหรือประเภทสินค้า ลักษณะวิธีการจำหน่ายสินค้า และสถานที่จะจัดวางสินค้าเพื่อจำหน่าย ในกรณีที่จะมีการจัดวางสินค้าในที่หนึ่งที่ใดเป็นปกติรวมทั้งจะกำหนดเงื่อนไขอย่างใดอย่างหนึ่งตามที่เห็นสมควรไว้ในใบอนุญาตก็ได้

2.3.1) ชนิดหรือประเภทสินค้า หมายถึง รายละเอียดเกี่ยวกับสินค้าที่จะทำการจำหน่ายเพื่อให้ทราบว่าเป็นสินค้าประเภทใด เช่น “เสื้อผ้าสำเร็จรูป” “ผลไม้ต่างๆ” “ของเด็กเล่น” “ขนมบรรจุถุง” “อาหารสำเร็จรูปบรรจุถุง” “น้ำดื่มบรรจุขวดและน้ำอัดลม”

2.3.2) ลักษณะวิธีการจำหน่าย หมายถึง รายละเอียดเกี่ยวกับวิธีการในการจำหน่ายสินค้านั้นๆ สามารถแบ่งเป็น 2 ลักษณะ คือ

- การเร่ขาย หรือ การเป็นแผงลอยขายประจำที่
- หรือ การบรรจุสำเร็จจากสถานที่ผลิต ปรุง
- หรือ การตักแบ่งขาย

2.3.3) สถานที่จัดวางสินค้าเพื่อจำหน่ายในกรณีที่จะมีการจัดวางสินค้าในที่ใดที่หนึ่ง เป็นปกติ หมายถึง กรณีที่จะจัดวางขายสินค้าในลักษณะแผงลอยประจำที่จะต้องระบุรายละเอียดเกี่ยวกับสถานที่ที่จะจัดวางสินค้าด้วย ยกตัวอย่างเช่น จัดวางสินค้าในบริเวณสวนสาธารณะ.....วางสินค้าบทบาทวิถีหน้าสวนสาธารณะ.....จัดวางสินค้าบนบาทวิถีหน้าโรงเรียน.....จัดวางสินค้าบนบาทวิถี ข้างถนน.....

2.3.4) เงื่อนไขอย่างใดตามที่เจ้าพนักงานท้องถิ่นเห็นสมควร โดยอาจระบุเงื่อนไขเพิ่มเติมสำหรับผู้จำหน่าย เช่น การเร่ขายห้ามหยุดเพื่อขายสินค้าในที่ใดที่หนึ่งต่อเนื่องกันเกินกว่า 3 ชั่วโมง ห้ามเทหรือทิ้งขยะในที่สาธารณะหรือทางระบายน้ำสาธารณะ

2.3.5) ในการออกใบอนุญาตให้จำหน่ายสินค้าในที่หรือทางสาธารณะกฎหมายกำหนด ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นระบุชนิดหรือประเภทของสินค้า ลักษณะวิธีการจำหน่ายสินค้า สถานที่จัดวางสินค้า (กรณีจัดวางสินค้าในที่หนึ่งที่ใดเป็นปกติ) และเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในใบอนุญาต ทั้งนี้เพื่อให้ผู้จำหน่ายสินค้าปฏิบัติตามเงื่อนไขของใบอนุญาต ซึ่งหากผู้จำหน่ายสินค้าไม่ปฏิบัติตามรายละเอียดของใบอนุญาต จะมีความผิดตามมาตรา 76 ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองพันบาท

2.4) การเปลี่ยนแปลงชนิดหรือประเภทของสินค้า ลักษณะวิธีการจำหน่าย หรือสถานที่จัดวางสินค้าให้แตกต่างไปจากที่ระบุไว้ในใบอนุญาต จะกระทำได้ต่อเมื่อผู้รับใบอนุญาตได้แจ้งต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่น และเจ้าพนักงานท้องถิ่นได้จดแจ้งการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวไว้ในใบอนุญาต

หมายความว่า

หลังจากที่ได้รับใบอนุญาตให้จำหน่ายสินค้าในที่หรือทางสาธารณะแล้ว หากผู้จำหน่ายต้องการเปลี่ยนแปลงชนิดหรือประเภทของสินค้า หรือวิธีการจำหน่าย หรือสถานที่จัดวางสินค้าให้แตกต่างไปจากเดิมซึ่งมีระบุไว้ในใบอนุญาต ผู้จำหน่ายจะต้องแจ้งเจ้าพนักงานท้องถิ่นให้จดแจ้งการเปลี่ยนแปลงลงในใบอนุญาตแล้วจึงจะเปลี่ยนแปลงการจำหน่ายได้ ทั้งนี้หากผู้จำหน่ายเปลี่ยนแปลงการจำหน่ายโดยไม่แจ้งการเปลี่ยนแปลงต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่น หรือเจ้าพนักงานท้องถิ่นไม่ได้จดแจ้งการเปลี่ยนแปลงในใบอนุญาตจะมีผลทำให้การจำหน่ายสินค้าไม่ตรงตามเงื่อนไขของใบอนุญาต ผู้จำหน่ายก็จะมีความผิดตาม มาตรา 76 ข้างต้น

(3) ขอบเขตอำนาจของเจ้าพนักงานท้องถิ่นโดยความเห็นชอบของเจ้าพนักงานจราจร

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 42 แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 เจ้าพนักงานท้องถิ่นโดยความเห็นชอบของเจ้าพนักงานจราจร มีอำนาจออกประกาศเขตควบคุมการจำหน่ายสินค้าในที่หรือทางสาธารณะได้

หมายความว่า

เจ้าพนักงานท้องถิ่นจะกำหนดขอบเขตพื้นที่ที่จะทำการควบคุมการจำหน่ายสินค้าในเขตพื้นที่ใด ต้องนำเสนอขอความเห็นชอบต่อเจ้าพนักงานจราจรที่รับผิดชอบในเขตพื้นที่นั้นตามกฎหมาย หากเจ้าพนักงานจราจรเห็นชอบ เจ้าพนักงานท้องถิ่นจึงจะมีอำนาจในการออกประกาศได้โดยไม่ต้องผ่านการพิจารณาของสภาท้องถิ่น เขตควบคุมการจำหน่ายสินค้าในที่หรือทางสาธารณะอาจกำหนดได้ ดังนี้

3.1) กำหนดบริเวณที่หรือทางสาธารณะหรือส่วนหนึ่งส่วนใดของพื้นที่ดังกล่าวเป็นเขตห้ามจำหน่ายหรือซื้อสินค้าโดยเด็ดขาด

3.1.1) กำหนดบริเวณที่หรือทางสาธารณะหรือส่วนหนึ่งส่วนใดของพื้นที่ดังกล่าว หมายความว่า เจ้าพนักงานท้องถิ่นอาจพิจารณาให้ที่หรือทางสาธารณะในเขตอำนาจ ของราชการส่วนท้องถิ่นนั้นทั้งหมด หรือเพียงบางส่วนให้เป็นเขตห้ามการจำหน่ายก็ได้ ยกตัวอย่างเช่น ในบริเวณสวนสาธารณะทั้งหมดตลอดลำคลอง.....หรือบางส่วนของถนน.....บริเวณทางเท้าของถนน.....หรือบริเวณริมแม่น้ำ..... เป็นต้น

3.1.2) เขตห้ามจำหน่ายหรือซื้อสินค้าโดยเด็ดขาด หมายความว่า ห้ามมิให้ผู้ใดทำการขาย หรือซื้อสินค้าทุกประเภท ทุกชนิด ไม่ว่าจะเป็นการจำหน่ายโดยลักษณะวิธีใดก็ตาม ผู้ใดฝ่าฝืน ไม่ว่าจะเป็นผู้ขายหรือผู้ซื้อ ต่างมีความผิด ตามมาตรา 77 ต้องระวางโทษปรับไม่เกิน 2,000 บาท

ยกตัวอย่างเช่น บริเวณสี่แยกแห่งหนึ่งมีการจราจรหนาแน่น เจ้าพนักงานท้องถิ่น พิจารณาแล้วเห็นว่าหากมีการขายหรือซื้อสินค้าในบริเวณดังกล่าว อาจจะก่อให้เกิดอุบัติเหตุได้ง่าย หรือเป็นปัญหาจราจรที่ติดขัด มีความประสงค์จะกำหนดให้เป็นเขตห้ามจำหน่ายหรือซื้อสินค้าโดยเด็ดขาด เมื่อเจ้าพนักงานจราจรให้ความเห็นชอบแล้ว เจ้าพนักงานท้องถิ่นก็ออกประกาศได้ ภายหลังจากการประกาศมีผลบังคับผู้ใดฝ่าฝืนซื้อหรือขายสินค้าในเขตนั้นๆ ไม่ว่าจะเป็นสินค้าอะไรก็ตาม แม้กระทั่งการเร่ขายหนังสือพิมพ์หรือพวงมาลัยเมื่อรถติดสัญญาณไฟก็ตาม ผู้ขายและผู้ซื้อต่างมีความผิดตามมาตรา 77

3.2) กำหนดบริเวณที่หรือทางสาธารณะหรือส่วนหนึ่งส่วนใดของพื้นที่ดังกล่าวเป็นเขตห้ามจำหน่ายสินค้าบางชนิดหรือบางประเภท หรือเป็นเขตห้ามจำหน่ายสินค้าตามกำหนดเวลาหรือเป็นเขตห้ามจำหน่ายสินค้าโดยวิธีการจำหน่ายในลักษณะใด ลักษณะหนึ่งหรือกำหนดหลักเกณฑ์วิธีการและเงื่อนไขการจำหน่ายสินค้าในบริเวณนั้น

3.2.1) เขตห้ามจำหน่ายสินค้าบางชนิดหรือบางประเภท หมายความว่า สินค้าใดๆ ที่ไม่ถูกระบุว่าเป็นสินค้าที่ห้ามจำหน่ายก็สามารถจำหน่ายได้ ทั้งนี้เจ้าพนักงานท้องถิ่นจะพิจารณาตามสภาพพื้นที่ เช่น ในพื้นที่ที่สกปรกมีฝุ่นละอองมาก ก็อาจกำหนดให้ห้ามจำหน่ายสินค้าประเภทอาหาร เครื่องดื่มได้ ส่วนผู้ที่ประสงค์จะขายสินค้าประเภทเสื้อผ้า หนังสือพิมพ์ก็สามารถ ขออนุญาตจำหน่ายได้

3.2.2) เขตห้ามจำหน่ายสินค้าตามกำหนดเวลา หมายความว่า ห้ามการจำหน่ายเฉพาะช่วงเวลาที่กำหนด ทั้งนี้อาจพิจารณาจากสภาพจราจร เช่น เวลากลางวันการจราจรหนาแน่น ผู้คนสัญจรไปมามากก็อาจห้ามการจำหน่ายในช่วง 07.00 - 18.00 น. หรือเพื่อความปลอดภัยในการสัญจรในบริเวณแม่น้ำ ลำคลอง อาจห้ามการจำหน่ายในเวลา 20.00 - 05.00 น. ก็ได้

3.2.3) เขตห้ามจำหน่ายสินค้าโดยวิธีการจำหน่ายในลักษณะใดลักษณะหนึ่งหรือกำหนดหลักเกณฑ์และเงื่อนไขการจำหน่ายสินค้า ณ บริเวณนั้น หมายความว่า ห้ามเฉพาะวิธีการจำหน่าย ลักษณะใดลักษณะหนึ่งเท่านั้น ยกตัวอย่าง เช่น ห้ามการจำหน่ายสินค้าอาหารและเครื่องดื่ม โดยลักษณะการประกอบ ปรุง และแบ่งจำหน่ายในบริเวณนั้น ดังนั้นการจำหน่ายสินค้าอื่นๆ หรืออาหารและเครื่องดื่ม ที่บรรจุสำเร็จมาจากที่ผลิตก็สามารถนำมาจำหน่ายในบริเวณนั้นๆได้ หรือบริเวณริมฝั่งแม่น้ำ ลำคลอง อาจกำหนดให้ผู้จำหน่ายอาหารต้องจัดให้มีภาชนะรองรับเศษอาหารที่มิดชิดและห้ามเทเศษอาหาร น้ำทิ้ง หรือขยะมูลฝอย ลงในแม่น้ำลำคลองก็ได้

3.2.4) ในการกำหนดเขตห้ามจำหน่ายสินค้าดังกล่าวข้างต้นนั้น หากผู้ใดฝ่าฝืนไม่ปฏิบัติ ตามประกาศ ก็จะมีความผิดตามมาตรา 78 ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท

3.3) ในการดำเนินการตามมาตรา 42(1) หรือ (2) ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นปิดประกาศไว้ในที่เปิดเผย ณ สถานที่ทำการของราชการส่วนท้องถิ่น และบริเวณที่จะกำหนดเป็นเขตตาม (1) หรือ (2) แล้วแต่กรณี และต้องกำหนดวันที่จะบังคับตามประกาศนั้นมิให้น้อยกว่า 15 วัน นับแต่วันประกาศ

3.3.1) เจ้าพนักงานท้องถิ่นจะต้องจัดทำประกาศ และปิดประกาศไว้ในที่เปิดเผย ณ ที่ทำการของราชการส่วนท้องถิ่นนั้น เช่น ที่สำนักงานเทศบาล ที่ทำการสุขาภิบาล ที่ทำการ อบต. ขณะเดียวกันจะต้องมีประกาศปิดไว้ในที่เปิดเผย ณ บริเวณที่จะกำหนดเป็นเขตห้ามการจำหน่ายสินค้า ทั้งนี้ควรปิดประกาศให้เหมาะสมกับขอบเขตพื้นที่ที่กำหนด ยกตัวอย่าง เช่น การห้ามจำหน่ายสินค้าบริเวณริมฝั่งแม่น้ำ ก็ควรปิดประกาศทั้งสองฟากฝั่งแม่น้ำ เริ่มจากจุดที่กำหนดด้านหนึ่ง และห่างเป็นระยะพอสมควรไปจนถึงจุดที่กำหนดอีกด้านหนึ่ง

3.3.2) เจ้าพนักงานท้องถิ่นจะต้องกำหนดวันที่จะบังคับตามประกาศมิให้น้อยกว่า 15 วัน นับแต่วันประกาศ ทั้งนี้เพื่อให้ประชาชนทั่วไปได้รับทราบเป็นการล่วงหน้าอย่างน้อย 15 วัน ตลอดจนผู้จำหน่าย ได้มีการเตรียมตัวให้เหมาะสมตามเงื่อนไข หรือข้อกำหนดในประกาศต่อไป

(4) ขอบเขตของราชการส่วนท้องถิ่นในการออกข้อกำหนดของท้องถิ่น

อาศัยความตามมาตรา 43 แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 เพื่อประโยชน์ของประชาชนและการควบคุมการจำหน่ายสินค้าในที่หรือทางสาธารณะ ราชการส่วนท้องถิ่นมีอำนาจในการออกข้อกำหนดท้องถิ่นดังต่อไปนี้

4.1) กำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับสุขลักษณะส่วนบุคคลของผู้จำหน่ายหรือผู้ช่วยจำหน่ายสินค้า

หมายความว่า

ราชการส่วนท้องถิ่นมีอำนาจที่จะกำหนดรายละเอียดหลักเกณฑ์สุขลักษณะส่วนบุคคล ของผู้ที่จะทำการจำหน่ายสินค้าหรือผู้ช่วยในการจำหน่ายสินค้า ซึ่งได้แก่พนักงานเสิร์ฟ พนักงานรับเงิน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกรณีที่เป็นการจำหน่ายสินค้าประเภทอาหารหรือเครื่องดื่ม ซึ่งมีความเสี่ยงต่อการเกิดโรคติดต่อได้ง่าย จึงหมายความถึง ผู้ปรุง ผู้ประกอบอาหารด้วย เพื่อประโยชน์ในการป้องกันการปนเปื้อนของเชื้อโรคและสิ่งสกปรกที่อาจมีผลต่อการระบาดของโรคได้ ทั้งนี้ข้อกำหนดหรือหลักเกณฑ์ทางสุขลักษณะส่วนบุคคล อาจได้แก่ ผู้จำหน่ายหรือผู้ช่วยจำหน่ายอาหารต้องล้างมือให้สะอาด แต่งกายสะอาด สวมเสื้อมีแขน ต้องผูกผ้ากันเปื้อนที่สะอาด ต้องสวมหมวกหรือเน็ทคลุมผม ผู้จำหน่ายอาหารที่มีบาดแผลที่มือต้องปกปิดแผลให้มิดชิด ผู้จำหน่ายอาหารและผู้ช่วยที่เจ็บป่วยด้วยโรคที่สามารถติดต่อไปยังผู้อื่นโดยมีน้ำและอาหารเป็นสื่อให้หยุดปฏิบัติงานจนกว่าจะหาย เป็นต้น

4.2) กำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับสุขลักษณะในการใช้กรรมวิธีการจำหน่าย ทำประกอบ ปรุง เก็บ หรือสะสมอาหารหรือสินค้าอื่น รวมทั้งการรักษาความสะอาดของภาชนะ น้ำใช้ และของใช้ต่างๆ

หมายความว่า

ราชการส่วนท้องถิ่นมีอำนาจในการกำหนดสุขลักษณะที่เกี่ยวข้องกับการทำ จำหน่าย ปรุง เก็บ สะสมอาหาร ภาชนะ และของใช้ต่างๆ ยกตัวอย่างเช่น การปรุงเตรียมอาหารต้องทำบนโต๊ะสูงอย่างน้อย 60 ซม. ใช้สารปรุงแต่งอาหารที่มีความปลอดภัย อาหารสดต้องล้างให้สะอาด เก็บแยกเป็นสัดส่วนในอุณหภูมิที่เหมาะสม อาหารที่ปรุงสำเร็จต้องเก็บในภาชนะสะอาด มีการ

ปกปิด ล้างภาชนะด้วยน้ำยาล้างภาชนะ และน้ำสะอาด 2 ครั้ง การเก็บภาชนะต้องเก็บสูงจากพื้นอย่างน้อย 60 ซม. ฯลฯ

4.3) กำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการจัดวางสินค้า และการเร่ขายสินค้าในที่หรือทางสาธารณะ

หมายความว่า

ราชการส่วนท้องถิ่นมีอำนาจในการออกข้อกำหนดหลักเกณฑ์เพื่อให้ผู้จำหน่ายปฏิบัติให้ถูกต้องในการจัดวางสินค้าและการเร่ขายสินค้าในที่หรือทางสาธารณะ ทั้งนี้ เพื่อไม่ให้เกิดผลเสียต่อการใช้ประโยชน์ของประชาชนทั่วไป ยกตัวอย่างเช่น การจัดวางสินค้าบนบาทวิถี เพื่อมิให้เป็นการกีดขวางการสัญจรไปมา ผู้ขายต้องเว้นระยะห่างจากผู้ขายรายอื่น เป็นระยะอย่างน้อย 1 เมตร และเว้นระยะห่างจากขอบบาทวิถีอย่างน้อย 75 ซม. หรือในการเร่ขายสินค้าในที่หรือทางสาธารณะโดยใช้รถเข็นหรือรถยนต์เร่ขาย ผู้ขายห้ามจอดขายในเขตห้ามจอดรถ

4.4) กำหนดเวลาสำหรับการจำหน่ายสินค้า

หมายความว่า

ราชการส่วนท้องถิ่นอาจกำหนดระยะเวลาการจำหน่ายสินค้าในบริเวณที่หรือทางสาธารณะที่กำหนดไว้ ตามเหตุผลเช่นเดียวกับข้อ 3.2.2)

4.5) กำหนดการอื่นๆ ที่จำเป็นเพื่อการรักษาความสะอาดและป้องกันอันตรายต่อสุขภาพ รวมทั้งการป้องกันเหตุรำคาญและการป้องกันโรคติดต่อ

หมายความว่า

ราชการส่วนท้องถิ่นสามารถกำหนดหลักเกณฑ์เพื่อให้ผู้จำหน่ายสินค้าในที่หรือทางสาธารณะปฏิบัติเพื่อประโยชน์ในการรักษาความสะอาด ป้องกันอันตรายต่อสุขภาพ รวมทั้งป้องกันเหตุรำคาญและโรคติดต่อตามที่เห็นสมควรได้

ยกตัวอย่างเช่น ผู้จำหน่ายอาหารและเครื่องดื่มในที่หรือทางสาธารณะต้องจัดให้มีภาชนะรองรับขยะและเศษอาหารให้มิดชิด ห้ามเทหรือทิ้งเศษอาหารในที่หรือทางสาธารณะหรือท่อระบายน้ำสาธารณะ หรือในการขายสินค้าในที่หรือทางสาธารณะห้ามผู้จำหน่ายก่อให้เกิดเสียงดังหรือการใช้เครื่องขยายเสียง ซึ่งเป็นการรบกวนผู้อื่น หรือการที่มีผู้จำหน่ายสัตว์ เช่น สุนัข แมว เป็นต้น อาจกำหนดให้ต้องฉีดวัคซีนโรคพิษสุนัขบ้าได้กรณีที่มีการระบาดของโรคดังกล่าว หรือห้ามจุดกรณีจำหน่ายสินค้าประเภทพลุ ประทัด ดอกไม้ไฟในที่หรือทางสาธารณะ

กรณีผู้จำหน่ายสินค้าในที่หรือทางสาธารณะกระทำการฝ่าฝืนข้อกำหนดของท้องถิ่นที่ออกตามมาตรานี้ มีความผิดตามมาตรา 78 ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท

(5) ข้อเสนอแนะในการออกข้อกำหนดของท้องถิ่น

ข้อกำหนดต่างๆ ที่กำหนดไว้ บางประเด็นอาจจำเป็นสำหรับผู้จำหน่ายสินค้าทุกประเภท ในขณะที่ข้อกำหนดบางส่วนจะจำเป็นสำหรับผู้จำหน่ายอาหารและเครื่องดื่มเท่านั้น ดังนั้นข้อกำหนดท้องถิ่น จึงอาจแบ่งเป็นข้อกำหนดทั่วไปสำหรับผู้จำหน่ายทุกประเภท และเพิ่มเติมข้อกำหนดสำหรับผู้จำหน่ายประเภทอาหารและเครื่องดื่ม ซึ่งโดยหลักแล้วต้อง เน้น เรื่องสุขลักษณะของการจำหน่ายสินค้าประเภทอาหารและเครื่องดื่มในที่หรือทางสาธารณะเป็นสำคัญ ทั้งนี้เพราะการจำหน่ายสินค้าอาหารและเครื่องดื่ม จะมีโอกาสทำให้เกิดปัญหาการแพร่ระบาดของโรคติดต่อได้ง่าย

(6) การออกใบอนุญาตให้จำหน่ายสินค้าในที่หรือทางสาธารณะ

กฎหมายบังคับให้ผู้จำหน่ายสินค้าในที่หรือทางสาธารณะต้องขออนุญาตต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่นก่อนการจำหน่ายสินค้า เพื่อเจ้าพนักงานท้องถิ่นจะได้ตรวจสอบเรื่องการใช้สถานที่หรือทางสาธารณะที่เหมาะสม และด้านสุขลักษณะในการจำหน่ายสินค้านั้นๆ โดยเฉพาะสินค้าประเภทอาหาร ก่อนการอนุญาต เพื่อควบคุมมิให้มีการจำหน่ายสินค้าดังกล่าว ก่อเหตุเดือดร้อนรำคาญหรือเป็นอันตรายต่อสุขภาพประชาชน การพิจารณาและขั้นตอนการพิจารณาให้ดูรายละเอียดในหมวดว่าด้วยเรื่องการออกใบอนุญาต ส่วนการพิจารณาด้านสุขลักษณะ (เน้นผู้จำหน่ายสินค้าประเภทอาหารและเครื่องดื่ม) จะต้องพิจารณาประเด็นที่สำคัญดังนี้

6.1) สถานที่จำหน่ายสินค้า ต้องไม่เป็นเขตห้ามจำหน่ายสินค้า หรือไม่จำหน่ายสินค้าในเวลาที่ห้ามจำหน่าย

6.2) กรรมวิธีการจำหน่ายต้องถูกสุขลักษณะ ไม่ก่อให้เกิดเหตุเดือดร้อนรำคาญและเป็นอันตรายต่อสุขภาพของประชาชน

ทั้งนี้ เจ้าพนักงานท้องถิ่นยังอาจกำหนดเงื่อนไขในใบอนุญาต เพื่อให้ผู้จำหน่ายสินค้าปฏิบัติเพิ่มเติมอีกในเรื่องต่อไปนี้ได้ กรณีที่จำเป็นเพื่อการป้องกันมิให้เกิดโรคระบาดอันตรายต่อสุขภาพ หรือเหตุรำคาญ ในประเด็นต่อไปนี้

(ก) หลักเกณฑ์เกี่ยวกับสุขลักษณะส่วนบุคคลของผู้จำหน่ายและผู้ช่วยจำหน่าย

(ข) หลักเกณฑ์เกี่ยวกับสุขลักษณะในการใช้กรรมวิธีการจำหน่าย ทำ ประกอบ ปรุง หรือสะสมอาหาร หรือสินค้าอื่น รวมทั้งความสะอาดของภาชนะ น้ำใช้ และของใช้อื่นๆ

(ค) หลักเกณฑ์เกี่ยวกับการวางสินค้าในที่หรือทางสาธารณะ เพื่อให้เกิดความเป็นระเบียบเรียบร้อย และป้องกันการปนเปื้อนกรณีที่เป็นอาหาร

(ง) กำหนดเวลาที่จำหน่ายสินค้า ในกรณีที่ตั้งสินค้าจำหน่าย ณ บริเวณที่กำหนดให้ห้ามขายในบางช่วงเวลา

(จ) กรณีอื่นที่จำเป็นด้านสุขลักษณะ

(7) การกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมใบอนุญาต

ให้ดูรายละเอียดในหมวดที่ว่าด้วย การกำหนดอัตราค่าธรรมเนียม

หมวดที่ 11
หนังสือรับรองการแจ้ง

(1) เจตนารมณ์ของบทบัญญัติ

ตามบทบัญญัติของพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 มาตรา 38 กำหนดให้ผู้ที่ประสงค์จะจัดตั้งสถานที่จำหน่ายอาหาร หรือสถานที่สะสมอาหารที่มีพื้นที่ไม่เกินสองร้อยตารางเมตร ต้องแจ้งต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่น เพื่อขอรับหนังสือรับรองการแจ้ง ซึ่งมีความแตกต่างจากการขอรับใบอนุญาต ในกรณีการจัดตั้งสถานที่จำหน่ายอาหารหรือสถานที่สะสมอาหารที่มีพื้นที่เกินกว่าสองร้อยตารางเมตร กล่าวคือ ผู้ขอรับหนังสือรับรองการแจ้ง สามารถจะดำเนินกิจการได้ทันทีหลังจากยื่นคำขอ โดยเจ้าพนักงานท้องถิ่นจะต้องออกใบรับแจ้งและทำการตรวจสอบคำขอและออกหนังสือรับรองการแจ้งให้ภายในเจ็ดวันทำการ

สำหรับแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการแจ้งและออกหนังสือรับรองการแจ้งตามนัยของพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 ตั้งแต่มาตราที่ 48 มาตรา 53 มีเจตนารมณ์ ดังนี้คือ

1.1) ต้องการให้รัฐใช้มาตรการกำกับดูแล กล่าวคือ ต้องการลดบทบาทการควบคุม (โดยการอนุญาต) ของรัฐลงและเปิดโอกาสให้มีการประกอบกิจการดังกล่าวโดยสุจริตได้อิสระมากขึ้น โดยเพียงแต่ แจ้งให้รัฐทราบก็สามารถดำเนินกิจการได้เลย แล้วรัฐจะทำหน้าที่ติดตามกำกับดูแลให้เป็นไปตามข้อกำหนดของท้องถิ่นที่เกี่ยวกับสุขลักษณะในภายหลัง

1.2) ให้อำนาจแก่ราชการส่วนท้องถิ่นในการกำหนดแบบฟอร์มของแบบการแจ้ง ใบรับแจ้งและหนังสือรับรองการแจ้งได้เอง โดยมิต้องเหมือนกันทุกแห่ง นอกเหนือจากการให้อำนาจแก่ราชการส่วนท้องถิ่นในการออกข้อกำหนดเกี่ยวกับประเภท ลักษณะ หลักเกณฑ์การจัดตั้ง การกำหนดเวลา สุขลักษณะตามนัยของมาตรา 40 ได้ (ซึ่งได้กล่าวแล้วในหมวด 8)

1.3) กฎหมายได้กำหนดแนวทางปฏิบัติให้แก่ผู้ขอรับหนังสือรับรองการแจ้ง ตั้งแต่ขั้นตอนก่อนดำเนินการ ระหว่างการดำเนินกิจการ จนถึงขั้นตอนการเลิกกิจการหรือโอนกิจการให้แก่บุคคลอื่นรวมตลอดถึงแนวทางปฏิบัติกรณีการขอรับใบแทนอันเนื่องจากหนังสือรับรองการแจ้งสูญหาย ถูกทำลายหรือชำรุด

1.4) กฎหมายกำหนดวิธีปฏิบัติของเจ้าพนักงานท้องถิ่นในการรับแจ้ง การออกหนังสือรับรองการแจ้ง การออกใบแทนหนังสือรับรองการแจ้ง ตลอดจนมาตรการในการดำเนินการกับผู้ที่ประกอบกิจการโดยมิได้แจ้งแก่เจ้าพนักงานท้องถิ่น

(2) ขอบเขตของบทบัญญัติ

ตามบทบัญญัติในหมวดนี้ แบ่งเป็น 2 ส่วน คือ

1) บทบัญญัติเกี่ยวกับวิธีการที่กฎหมายแม่บทได้กำหนดไว้ ซึ่งจะเปลี่ยนแปลงให้แตกต่างหรือขัดแย้งไม่ได้ ได้แก่

1.1) วิธีปฏิบัติเมื่อมีผู้มาแจ้ง เจ้าพนักงานท้องถิ่นต้องออกใบรับแจ้งแก่ผู้แจ้งนั้นทันที โดยใบรับแจ้งดังกล่าวให้ใช้เป็นหลักฐานในการประกอบกิจการตามที่แจ้งได้ในระหว่างที่เจ้าพนักงานท้องถิ่น ยังมิได้ออกหนังสือรับรองการแจ้ง (มาตรา 48 วรรคสอง)

1.2) เมื่อได้รับแจ้งแล้ว เจ้าพนักงานท้องถิ่นจะต้องทำการตรวจการแจ้งให้ถูกต้องตามแบบที่กำหนดรายละเอียดไว้ในข้อกำหนดของท้องถิ่น (ตามมาตรา 48 วรรคแรก) ถ้าการแจ้งนั้นเป็นไปโดยถูกต้องให้เจ้าพนักงานของท้องถิ่นออกหนังสือรับรองการแจ้งให้ผู้แจ้งภายในเจ็ดวันทำการนับแต่วันที่ได้รับแจ้ง (มาตรา 48 วรรคสาม)

1.3) แนวทางและระยะเวลาที่ต้องปฏิบัติของเจ้าพนักงานท้องถิ่นและผู้ขอรับหนังสือรับรองการแจ้ง ใน*กรณีที่การแจ้งไม่ถูกต้องหรือไม่สมบูรณ์* ดังนี้ (มาตรา 48 วรรคห้า)

1.3.1) หากตรวจสอบแล้วพบว่าการแจ้งนั้นไม่ถูกต้องหรือไม่สมบูรณ์ เจ้าพนักงานท้องถิ่นจะต้องแจ้งให้ผู้แจ้งทราบถึงความไม่ถูกต้องหรือไม่สมบูรณ์นั้น ภายในเจ็ดวันทำการนับแต่วันที่ได้รับการแจ้ง

1.3.2) ถ้าผู้แจ้งไม่ดำเนินการแก้ไขความไม่ถูกต้องหรือไม่สมบูรณ์ตามที่เจ้าพนักงานท้องถิ่นแจ้งภายในเจ็ดวันทำการนับแต่วันที่ได้รับแจ้งจากเจ้าพนักงานท้องถิ่น ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่น มีอำนาจสั่งให้การแจ้งนั้นเป็นอันสิ้นผลได้ นั่นคือผู้แจ้งไม่สามารถประกอบกิจการต่อไปได้ต้องหยุดดำเนินกิจการทันที

1.3.3) ถ้าผู้แจ้งดำเนินการแก้ไขให้ถูกต้องหรือมีความสมบูรณ์ครบถ้วนภายในเจ็ดวันทำการแล้ว ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นออกหนังสือรับรองการแจ้งให้แก่ผู้แจ้งภายในเจ็ดวันทำการนับแต่วันที่ได้รับการแจ้งซึ่งมีรายละเอียดถูกต้องตามแบบที่กำหนดในข้อกำหนดของท้องถิ่น (ตามมาตรา 48 วรรคแรก)

1.4) กฎหมายกำหนดให้ผู้ได้รับหนังสือรับรองการแจ้งปฏิบัติ โดยต้องแสดงหนังสือรับรองการแจ้งไว้โดยเปิดเผยและเห็นได้ง่าย ณ สถานที่ที่ดำเนินกิจการตลอดเวลาที่ดำเนินกิจการ

1.5) กฎหมายกำหนดวิธีปฏิบัติในกรณีที่หนังสือรับรองการแจ้งสูญหาย *ถูกทำลาย หรือชำรุด ในสาระสำคัญไว้* โดยให้ผู้ได้รับหนังสือรับรองการแจ้งยื่นคำขอรับใบแทนหนังสือรับรองการแจ้งภายในสิบห้าวัน นับแต่วันที่ได้ทราบถึงการสูญหาย ถูกทำลาย หรือชำรุด (มาตรา 50)

1.6) กฎหมายกำหนดให้ผู้ที่ได้รับหนังสือรับรองการแจ้งต้องแจ้งให้เจ้าพนักงานท้องถิ่น ทราบด้วย หากมีความประสงค์จะเลิกกิจการหรือโอนกิจการให้แก่บุคคลอื่น (มาตรา 51)

1.7) กฎหมายได้กำหนดวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการ*สั่งให้หยุดดำเนินกิจการและการสั่งห้าม การดำเนินกิจการของเจ้าพนักงานท้องถิ่น* ไว้ดังนี้ (มาตรา 52)

1.7.1) กรณีการสั่งให้หยุดดำเนินกิจการ จะต้องมีองค์ประกอบความผิด 2 ประการ คือ

ก) มีผู้ดำเนินกิจการโดยไม่ได้แจ้งต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่น

ข) ผู้ดำเนินกิจการรายนั้นเคยได้รับโทษฐานประกอบกิจการโดยไม่มีการแจ้งแล้วครั้งหนึ่ง (ตามมาตรา 72 วรรคสอง) แล้วยังคงมีการฝ่าฝืนดำเนินกิจการโดยมิได้แจ้งต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่นอีก

เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจสั่งให้ผู้นั้นหยุดดำเนินกิจการไว้จนกว่าจะได้ดำเนินการแจ้งต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่นตามมาตรา 48

1.7.2) กรณีการสั่งห้ามการดำเนินกิจการ จะกระทำได้ต่อเมื่อผู้ดำเนินกิจการยังฝ่าฝืนดำเนินกิจการต่อไปโดยไม่ไปแจ้งต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่น หลังจากที่เจ้าพนักงานท้องถิ่นสั่งให้หยุดดำเนินกิจการแล้วซึ่งระยะเวลาการสั่งห้ามนั้นเป็นอำนาจของเจ้าพนักงานท้องถิ่นที่จะพิจารณากำหนด แต่ต้องไม่เกินสองปี

1.8) กฎหมายกำหนดวิธีปฏิบัติของเจ้าพนักงานท้องถิ่นในการดำเนินการในกรณี (ก) การแจ้งความไม่ถูกต้องหรือไม่สมบูรณ์ของการแจ้งแก่ผู้แจ้ง และ (ข) การสั่งให้หยุดดำเนินกิจการ หรือการสั่งห้ามดำเนินกิจการ

ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่น ปฏิบัติดังนี้

1.8.1) ต้องทำเป็นหนังสือแจ้งให้ผู้แจ้งหรือผู้ดำเนินกิจการโดยไม่แจ้งจะแจ้งด้วยวาจามิได้

1.8.2) หากเมื่อนำหนังสือแจ้งไปมอบให้ผู้แจ้งหรือผู้ดำเนินกิจการโดยไม่แจ้ง แล้วไม่พบตัวหรือไม่ยอมรับ กำหนดให้ดำเนินการได้ 2 วิธี

1.8.2.1) ส่งหนังสือแจ้งหรือคำสั่งนั้นทางไปรษณีย์ตอบรับ หรือ

1.8.2.2) ปิดหนังสือแจ้งหรือคำสั่งนั้นไว้ในที่เปิดเผย เห็นได้ง่าย ณ ภูมิลำเนาหรือสำนักงานทำการของผู้ที่ต้องรับหนังสือ

ทั้งนี้ผลการบังคับตามกฎหมายให้นับตั้งแต่เวลาที่หนังสือไปถึง หรือวันปิดหนังสือแล้วแต่กรณี

2) บทบัญญัติเกี่ยวกับวิธีการที่กฎหมายให้เป็นอำนาจของราชการส่วนท้องถิ่นในการกำหนดรายละเอียดได้ ได้แก่

2.1) กฎหมายให้ได้อำนาจแก่ราชการส่วนท้องถิ่นที่จะออกข้อกำหนดของท้องถิ่นกำหนดแบบการแจ้ง แบบฟอร์มใบรับแจ้ง แบบฟอร์มของหนังสือรับรองการแจ้ง และแบบฟอร์มคำขอรับใบแทน หนังสือรับรองการแจ้งสำหรับการดำเนินกิจการสถานที่จำหน่ายอาหารหรือสถานที่สะสมอาหารที่มีพื้นที่ไม่เกินสองร้อยตารางเมตรได้เอง โดยไม่จำต้องมีรายละเอียดเหมือนกันทุกราชการส่วนท้องถิ่น (มาตรา 48 และมาตรา 50) ตัวอย่างในส่วนท้ายของหมวด

2.2) เจ้าพนักงานท้องถิ่นสามารถจะกำหนดเงื่อนไขเฉพาะให้ผู้แจ้งหรือผู้รับหนังสือรับรองการแจ้งปฏิบัติเพิ่มเติมนอกเหนือจากที่ได้กำหนดไว้ในข้อกำหนดของท้องถิ่นได้ โดยระบุในใบรับแจ้ง หรือหนังสือรับรองการแจ้ง (มาตรา 48 วรรคสี่) ดูสุขลักษณะในหมวด 8

2.3) วิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการดำเนินการกรณีที่หนังสือรับรองการแจ้งสูญหาย *ถูกทำลาย หรือชำรุดในสาระสำคัญ* โดยให้อำนาจแก่ราชการส่วนท้องถิ่นกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการในการขอรับใบแทน และการออกใบแทนหนังสือรับรองการแจ้งได้ โดยต้องออกเป็นข้อกำหนดของท้องถิ่น

ตัวอย่างเช่น ในกรณีที่หนังสือรับรองการแจ้งสูญหาย หรือถูกทำลาย อาจกำหนดให้ผู้ขอรับใบแทนต้องยื่นเอกสารการแจ้งความต่อสถานีตำรวจประกอบคำขอรับใบแทนด้วย หรือถ้าเป็นกรณีถูกทำลายบางส่วนหรือชำรุดในสาระสำคัญ ก็อาจกำหนดให้ต้องนำของเก่ามาแสดงด้วย เป็นต้น

หมวด 12
ใบอนุญาต

(1) เจตนารมณ์ของกฎหมาย

พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 ได้กำหนดให้ผู้ที่จะดำเนินกิจการดังต่อไปนี้ จะต้องขอรับใบอนุญาตต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่นก่อนดำเนินกิจการ ได้แก่

ก) การประกอบกิจการรับทำการเก็บ ขน หรือกำจัดสิ่งปฏิกูล หรือมูลฝอย โดยทำเป็นธุรกิจ หรือโดยได้รับประโยชน์ตอบแทนด้วยการคิดค่าบริการ (มาตรา 19)

ข) การประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ (มาตรา 33)

ค) การจัดตั้งตลาด (มาตรา 34)

ง) การจัดตั้งสถานที่จำหน่ายอาหารหรือสถานที่สะสมอาหารในอาคารหรือพื้นที่ใดซึ่งมีพื้นที่เกินสองร้อยตารางเมตร และมิใช่เป็นการขายของในตลาด (มาตรา 38)

จ) การจำหน่ายสินค้าในที่หรือทางสาธารณะ (มาตรา 41)

ซึ่งกิจการต่างๆ เหล่านี้มักจะเป็นกิจการที่มีผลกระทบด้านสุขลักษณะและสิ่งแวดล้อมต่อสาธารณชน เช่น ก่อให้เกิดเสียง เขม่า ควัน สารพิษ กลิ่นเหม็น สิ่งปฏิกูล มูลฝอย การแพร่ระบาดของโรค หรือมลพิษอื่นๆ เป็นต้น ดังนั้นการปล่อยให้มีการประกอบกิจการดังกล่าว โดยปราศจากการควบคุมย่อมอาจจะเกิดผลเสียหายต่อสิ่งแวดล้อมและสุขภาพของประชาชนได้ แต่การจะบังคับไม่ให้มีการประกอบกิจการเหล่านี้เลย ก็คงจะไม่ได้เพราะจะเป็นการละเมิดสิทธิขั้นพื้นฐานในการประกอบอาชีพของประชาชน และอีกด้านหนึ่งการจะให้อำนาจแก่เจ้าพนักงานท้องถิ่นในการควบคุมการประกอบกิจการโดยไม่มีการกำหนดขอบเขต ก็อาจจะทำให้ประชาชนได้รับความเสียหายได้เช่นกัน ดังนั้นการที่กฎหมายบัญญัติเกี่ยวกับเรื่องใบอนุญาตไว้เจตนารมณ์ก็เพื่อ

1.1) ให้ราชการส่วนท้องถิ่นสามารถควบคุมดูแลการประกอบกิจการได้ตั้งแต่ก่อนจะดำเนินกิจการ และในระหว่างที่ดำเนินกิจการตามสภาพปัญหาและความเหมาะสมของแต่ละท้องถิ่น

1.2) ควบคุมการทำงานของราชการส่วนท้องถิ่นไม่ให้ใช้อำนาจในการพิจารณาอนุญาตในประการที่ไม่สมควรหรือล่าช้าเกินความจำเป็น

1.3) ให้ประชาชนจะได้ทราบหลักปฏิบัติ และกระบวนการขั้นตอนที่ชัดเจน รับรู้ถึงหน้าที่และสิทธิของตน ซึ่งจะทำให้ไม่ต้องเสียเวลาและรักษาผลประโยชน์ของตนได้

(2) ขอบเขตความหมายของบทบัญญัติ

ตามบทบัญญัติในหมวดนี้ แบ่งเป็น 2 ส่วน คือ

1) บทบัญญัติเกี่ยวกับวิธีการที่กฎหมายแม่บทได้กำหนดไว้ ซึ่งจะเปลี่ยนแปลงให้แตกต่าง หรือขัดแย้งไม่ได้ ได้แก่

1.1) ใบอนุญาตตามพระราชบัญญัตินี้ให้มีอายุหนึ่งปีนับแต่วันที่ออกใบอนุญาต และให้ใช้ได้เพียงในเขตอำนาจของราชการส่วนท้องถิ่นที่เป็นผู้ออกใบอนุญาตนั้น (มาตรา 55 วรรคแรก)

1.2) การขอต่ออายุใบอนุญาต กฎหมายกำหนดให้ต้องยื่นคำขอก่อนใบอนุญาตสิ้นสุด และเมื่อได้ยื่นคำขอพร้อมกับเสียค่าธรรมเนียมแล้ว ให้ประกอบกิจการต่อไปได้จนกว่าเจ้าพนักงานท้องถิ่น จะสั่งไม่ต่ออายุใบอนุญาต (มาตรา 55 วรรคสอง)

1.3) กำหนดขั้นตอนกระบวนการ และระยะเวลาการดำเนินงานของเจ้าพนักงานท้องถิ่น (ผู้พิจารณาการอนุญาต) และการแก้ไขความบกพร่องของผู้ยื่นคำขอรับใบอนุญาต รวมทั้งขั้นตอนการออกใบอนุญาต หรือไม่ออกใบอนุญาตในที่สุด (มาตรา 56) ซึ่งโดยสรุปจะมีสาระสำคัญเป็น 3 ขั้นตอน คือ

ขั้นที่ 1 การตรวจคำขอ หลังจากที่เจ้าพนักงานท้องถิ่นได้รับคำขอแล้ว กฎหมายกำหนดให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นจะต้องตรวจความถูกต้องและความสมบูรณ์ของคำขอตามหลักเกณฑ์ วิธีการ หรือเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในข้อกำหนดของท้องถิ่น (ข้อ...) ให้แล้วเสร็จภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับคำขอ ถ้าพบความไม่ถูกต้องหรือความไม่สมบูรณ์ ก็ให้ส่งคืนคำขอและแจ้งความไม่ถูกต้อง หรือความไม่สมบูรณ์ให้ทราบ เพื่อให้ผู้ขออนุญาตไปดำเนินการแก้ไขต่อไป ถ้าหากพ้นกำหนดสิบห้าวันแล้ว ไม่มีการส่งคืนคำขอ หรือแจ้งความ ไม่ถูกต้องนั้น ย่อมถือได้ว่าคำขอสมบูรณ์ถูกต้อง เจ้าพนักงานท้องถิ่นจะต้องดำเนินการในขั้นต่อไป

ขั้นที่ 2 การพิจารณาออกใบอนุญาต เป็นการพิจารณาตัดสินใจของเจ้าพนักงานท้องถิ่นว่าจะออกใบอนุญาตให้หรือไม่ ในขั้นนี้อาจจะต้องมีการดำเนินการประกอบการตัดสินใจบางประการ เช่น การตรวจสอบข้อเท็จจริงของสถานที่ประกอบการ อุปกรณ์ และเครื่องมือที่ใช้ประกอบการ เป็นต้น ซึ่งส่วนใหญ่ จะเป็นการตรวจสอบด้านสุขลักษณะว่าถูกต้องตามที่แจ้งไว้ หรือตามที่กำหนดไว้ในข้อกำหนดของท้องถิ่นหรือไม่ ถ้าถูกต้องเจ้าพนักงานท้องถิ่นจะต้องออกใบอนุญาตให้ประกอบกิจการตามที่ขอ ถ้าพบว่าไม่ถูกต้องจะต้องมีหนังสือแจ้งคำสั่งไม่อนุญาตพร้อมด้วยเหตุผลให้ผู้ขออนุญาตทราบ

ขั้นตอนนี้ กฎหมายกำหนดให้เจ้าพนักงานท้องถิ่น จะต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในสามสิบวันนับแต่วันได้รับคำขอซึ่งมีรายละเอียดถูกต้องหรือครบถ้วนตามที่กำหนดในข้อกำหนดของท้องถิ่น

ขั้นที่ 3 ในกรณีมีเหตุจำเป็นที่เจ้าพนักงานท้องถิ่นไม่อาจออกใบอนุญาตหรือยังไม่อาจมีคำสั่งไม่อนุญาตได้ภายในกำหนดเวลาสามสิบวัน กฎหมายให้ขยายเวลาออกไปได้อีกไม่เกินสองครั้ง ครั้งละไม่เกินสิบห้าวัน โดยให้ต้องมีหนังสือแจ้งการขยายเวลาและเหตุจำเป็นแต่ละครั้งให้ผู้ขออนุญาตทราบก่อนสิ้นกำหนดเวลา เจตนาของการบัญญัติมาตรานี้ก็เพื่อให้ประชาชนได้ทราบขั้นตอนและระยะเวลาการทำงาน ของเจ้าหน้าที่ได้อย่างชัดเจน และเป็นการควบคุมการทำงานของเจ้าหน้าที่ให้อยู่ในการอันสมควร ประชาชนจะได้รับความเสมอภาคกันด้วย

1.4) กำหนดให้ผู้ได้รับใบอนุญาตจะต้องแสดงใบอนุญาตไว้โดยเปิดเผยและเห็นได้ง่าย ณ สถานที่ประกอบกิจการตลอดเวลาที่ประกอบกิจการ (มาตรา 57) (คำว่า “สถานที่ประกอบกิจการ” ในบทบัญญัติมาตรานี้เข้าใจว่าคงมิได้หมายความเฉพาะตัวอาคารที่ทำการหรือสถานที่ทำการที่มีที่ตั้งประจำเท่านั้น กล่าวคือการประกอบกิจการบางประเภท เช่น กิจการรถดูดส้วม ซึ่งใช้พาหนะตระเวนให้บริการ ก็จะต้อง แสดงใบอนุญาตไว้ที่พาหนะนั้นด้วย ซึ่งน่าจะอยู่ในความหมายของคำว่า “สถานที่ประกอบกิจการ” ในมาตรานี้ ด้วย ที่กฎหมายกำหนดไว้เช่นนี้ก็เพื่อให้ผู้ใช้บริการจากกิจการต่างๆ ได้มั่นใจว่าเป็นกิจการที่อยู่ในการควบคุมแล ได้รับอนุญาตจากราชการส่วนท้องถิ่นแล้ว มีการจัดการที่ถูกต้อง และจะไม่ก่อความเดือดร้อนแก่ประชาชน อีกทั้งยังมีประโยชน์ในการตรวจสอบได้สะดวกด้วย)

1.5) กรณีเกิดเหตุหรืออุบัติเหตุที่ทำให้ใบอนุญาตเกิดการสูญหาย ถูกทำลายหรือชำรุดเสียหาย กฎหมายก็ให้ผู้รับใบอนุญาตจะต้องมาขอรับใบแทนใบอนุญาต และกำหนดเวลาดำเนินการภายในกำหนดสิบห้าวัน (มาตรา 58) ทั้งนี้เจตนาก็เพื่อให้ผู้รับใบอนุญาตมีใบอนุญาตที่สมบูรณ์แสดงไว้ตามมาตรา 57 ในเวลาอันสมควร

1.6) เกี่ยวกับมาตรการควบคุมผู้ที่ได้รับใบอนุญาตให้ประกอบกิจการ จะต้องปฏิบัติตามที่กฎหมายนี้กำหนด แต่กระทำการฝ่าฝืน ไม่ปฏิบัติ หรือปฏิบัติไม่ถูกต้องตามบทแห่งพระราชบัญญัตินี้ กฎกระทรวงหรือข้อกำหนดของท้องถิ่นที่ออกตามพระราชบัญญัตินี้ หรือเงื่อนไขที่ระบุไว้ในใบอนุญาต กฎหมายได้ให้อำนาจแก่เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจสั่งพักใช้ใบอนุญาตได้เป็นคราวๆ ไป แต่คราวละไม่เกิน สิบห้าวัน (มาตรา 59) ทั้งนี้เพื่อป้องกันไม่ให้การฝ่าฝืนนั้นเป็นเหตุให้เกิดอันตรายต่อสาธารณชนขึ้น อีกทั้งยังเป็นการลงโทษผู้ที่ฝ่าฝืนกติกาของสังคมด้วย

หมายเหตุ การพักใช้ใบอนุญาตมีผลเช่นเดียวกับการสั่งปิดกิจการชั่วคราวนั้นเอง นั่นคือ ผู้ถูกสั่งพักใช้ใบอนุญาต จะประกอบกิจการไม่ได้ระหว่างเวลาที่กำหนดในคำสั่งพักใช้ใบอนุญาตนั้น

1.7) มาตรการควบคุมผู้รับใบอนุญาตที่ฝ่าฝืนกฎหมายอีกชั้นหนึ่ง ซึ่งรุนแรงกว่าการพักใช้ใบอนุญาต นั่นคือ การเพิกถอนใบอนุญาต (มาตรา 60) โดยกฎหมายได้กำหนดเหตุที่จะทำให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจออกคำสั่งเพิกถอนใบอนุญาตไว้ 3 ประการคือ

ก) ถูกสั่งพักใช้ใบอนุญาตตั้งแต่สองครั้งขึ้นไปและมีเหตุที่จะถูกสั่งพักใช้ใบอนุญาตอีก

หมายความว่า ผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการใด เคยถูกคำสั่งพักใช้ใบอนุญาตประกอบกิจการนั้นมาแล้วสองครั้งไม่ว่าคำสั่งนั้นจะสั่งในระยะเวลาที่ใกล้กัน หรือห่างกันเพียงใด หากมีเหตุให้ต้องถูกคำสั่งพักใช้ใบอนุญาตประกอบกิจการนั้นอีกเป็นครั้งที่สาม ก็ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจพิจารณาว่าจะออกเป็นคำสั่งพักใช้ใบอนุญาตครั้งที่สาม หรือจะออกเป็นคำสั่งเพิกถอนใบอนุญาตเลยก็ได้

ข) ต้องคำพิพากษาถึงที่สุดว่าได้กระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้

หมายความว่า ผู้รับใบอนุญาตได้ถูกฟ้องร้องดำเนินคดีทางศาลว่าได้กระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ และได้มีคำพิพากษาของศาลถึงที่สุดว่าได้กระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้จริง ก็เป็นเหตุให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจออกคำสั่งเพิกถอนใบอนุญาตได้

ค) กรณีไม่ปฏิบัติหรือปฏิบัติไม่ถูกต้องตามบทแห่งพระราชบัญญัตินี้ กฎกระทรวง หรือข้อกำหนดของท้องถิ่นที่ออกตามพระราชบัญญัตินี้ หรือเงื่อนไขที่ระบุไว้ในใบอนุญาต และการไม่ปฏิบัติหรือการปฏิบัติไม่ถูกต้องนั้นก่อให้เกิดอันตรายอย่างร้ายแรงต่อสุขภาพของประชาชน หรือมีผลกระทบต่อสภาวะความเป็นอยู่ที่เหมาะสมกับการดำรงชีพของประชาชน เจ้าพนักงานท้องถิ่นก็มีอำนาจออกคำสั่งเพิกถอนใบอนุญาต ของผู้นั้นได้

1.8) กำหนดวิธีการแจ้งคำสั่งพักใช้ใบอนุญาต และคำสั่งเพิกถอนใบอนุญาตให้ผู้รับใบอนุญาตทราบ มีสาระ 2 ประการ คือ

1.8.1) คำสั่งพักใช้ใบอนุญาตหรือคำสั่งเพิกถอนใบอนุญาตต้องทำเป็นหนังสือ

1.8.2) การส่งคำสั่งกระทำได้ 3 วิธี ได้แก่

ก) เจ้าหน้าที่นำไปส่งให้ผู้รับอนุญาตเอง

ข) เจ้าหน้าที่นำไปส่งแล้วไม่พบผู้รับใบอนุญาต หรือผู้รับใบอนุญาตไม่ยอมรับคำสั่งก็ให้ปิดคำสั่งนั้นไว้ในที่เปิดเผยเห็นได้ง่าย ณ ภูมิลำเนา หรือสำนักทำการงานของผู้รับใบอนุญาต

ค) เจ้าหน้าที่นำไปส่งแล้วไม่พบผู้รับใบอนุญาตหรือผู้รับใบอนุญาตไม่ยอมรับคำสั่ง ก็ให้ส่งคำสั่งโดยทางไปรษณีย์ตอบรับ

โดยให้ถือว่าผู้รับใบอนุญาตนั้นได้ทราบคำสั่งแล้วตั้งแต่วันที่ปิดคำสั่ง หรือเวลาที่คำสั่งไปถึง แล้วแต่กรณี

1.9) กำหนดผลของคำสั่งเพิกถอนใบอนุญาตโดยกฎหมายกำหนดว่า ผู้ถูกสั่งเพิกถอนใบอนุญาตจะขอรับใบอนุญาตสำหรับการประกอบกิจการนั้นอีกไม่ได้ จนกว่าจะพ้นกำหนดหนึ่งปีนับแต่วันที่ถูกสั่งเพิกถอนใบอนุญาต

หมายเหตุ การสั่งเพิกถอนใบอนุญาตเป็นการยกเลิกการอนุญาตไปเลย ซึ่งจะเห็นได้จากมาตรา 62 ที่กำหนดให้ผู้ถูกสั่งเพิกถอนใบอนุญาต หากประสงค์จะประกอบกิจการที่ถูกเพิกถอนใบอนุญาตอีกจะต้องมาขอรับใบอนุญาตใหม่ มิใช่แต่เพียงหมดเวลาหนึ่งปีตามผลของคำสั่งแล้ว ก็จะใช้ใบอนุญาตนั้นต่อไปได้หรือเพียงมาขอต่ออายุเท่านั้น

ผลอีกประการหนึ่งของการเพิกถอนใบอนุญาตนั่นคือ การฝ่าฝืนคำสั่งเพิกถอนใบอนุญาต โดยดำเนินกิจการในระหว่างถูกคำสั่งเพิกถอนใบอนุญาต มีผลเป็นการประกอบกิจการโดยไม่มีใบอนุญาต ซึ่งจะมีระวางโทษที่แตกต่างกันไป แล้วแต่ว่าจะเป็นการประกอบกิจการประเภทใด (ศึกษารายละเอียดของตารางโทษตามความผิดในบทที่ 6 คู่มือ (เล่ม 1) พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535)

2) วิธีการที่กฎหมายให้เป็นอำนาจของราชการส่วนท้องถิ่นที่จะกำหนดรายละเอียดได้ ได้แก่

2.1) กฎหมายให้อำนาจแก่ราชการส่วนท้องถิ่นในการออกข้อกำหนดของท้องถิ่น กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข เกี่ยวกับ

(ก) การขอและการออกใบอนุญาตการประกอบกิจการแต่ละประเภท

(ข) การขอต่ออายุใบอนุญาต และการอนุญาตให้ต่ออายุใบอนุญาตประกอบกิจการต่อไป ซึ่งการจะกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ หรือเงื่อนไขไว้เป็นประการใดบ้างนั้นก็ขึ้นอยู่กับเหตุผลความจำเป็นหลายๆ ประการ ตัวอย่างเช่น

2.1.1) เหตุผลทางการปกครอง คือ เพื่อเป็นหลักฐานว่าไม่ใช่บุคคลนอกกฎหมายและกรณีกระทำผิดกฎหมายก็จะเป็นข้อมูลสืบสาวติดตามได้สะดวกขึ้น จึงอาจกำหนดให้ผู้มาขอรับ ใบอนุญาตนำเอกสารหลักฐานทางฝ่ายปกครองมาแสดงประกอบการยื่นคำขอด้วย เช่น สำเนาทะเบียนบ้าน บัตรประจำตัวประชาชน รูปถ่าย เป็นต้น

2.1.2) เหตุผลทางกฎหมาย คือ โดยหลักทั่วไปของกฎหมาย บุคคลจะมีความผิดและถูกลงโทษ จะต้องมีกฎหมายกำหนดไว้ และการใช้กฎหมายจะขัดแย้งกันไม่ได้ จึงเป็นเหตุผลที่ราชการส่วนท้องถิ่นจำเป็นต้องออกข้อกำหนดของท้องถิ่นว่าด้วยหลักเกณฑ์ และวิธีการในการขอใบอนุญาตตามที่กฎหมายบัญญัติให้อำนาจไว้ มิฉะนั้นจะเอาผิดกับผู้ประกอบกิจการที่ไม่ขอรับใบอนุญาตไม่ได้

นอกจากนี้ ในการพิจารณาอนุญาตจะขัดแย้งกับกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องมิได้ ดังนั้น จึงอาจกำหนดให้นำเอกสารหลักฐานที่แสดงถึงการไม่ขัดแย้งของกฎหมายอื่นมาประกอบด้วย เช่น ต้องมีสำเนาใบอนุญาตตามกฎหมายอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องแนบมาด้วย เป็นต้น

2.1.3) เหตุผลทางวิชาการ คือ การประกอบกิจการบางประเภทอาจมีความจำเป็นต้องควบคุมและตรวจสอบด้านสุขลักษณะบางประการ ตั้งแต่ก่อนดำเนินกิจการ เช่น สถานที่ตั้ง เนื้อที่แผนผัง หลักเกณฑ์เกี่ยวกับสิ่งปลูกสร้าง ขั้นตอนหรือกระบวนการดำเนินการ เป็นต้น ซึ่งอาจกำหนดไว้แตกต่างกันตามความจำเป็นแต่ละกิจการ

นอกจากราชการส่วนท้องถิ่นจะสามารถกำหนดเอกสารหลักฐานต่างๆ ประกอบกับการยื่นคำขอรับใบอนุญาตแล้ว ราชการส่วนท้องถิ่นยังสามารถกำหนดแบบฟอร์มใบสำคัญที่จะต้องใช้ในการนี้ด้วย เช่น แบบฟอร์มของคำขอรับใบอนุญาตหรือขอต่ออายุใบอนุญาต แบบฟอร์มใบอนุญาต เป็นต้น

2.2) กฎหมายให้อำนาจแก่ราชการส่วนท้องถิ่นในการออกข้อกำหนดของท้องถิ่น กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการขอรับใบแทนใบอนุญาตและการออกใบแทนใบอนุญาตได้ตามความเหมาะสม เช่น

กรณีการสูญหายและถูกทำลายเนื่องจากใบอนุญาตเป็นใบสำคัญของทางราชการ เมื่อเกิดการสูญหาย ก็ควรจะมีหลักฐานที่มีน้ำหนักเพียงพอมาแสดงหรือยืนยัน เช่น ต้องมีใบแจ้งความการสูญหายต่อเจ้าหน้าที่ตำรวจมาประกอบด้วย หรือกรณีการชำรุด ก็อาจกำหนดให้ต้องนำใบอนุญาตเดิมที่ชำรุดมาแสดงด้วย เป็นต้น

2.3) หลักเกณฑ์และเงื่อนไขด้านสุขลักษณะในการพิจารณาอนุญาตการประกอบกิจการที่ต้องขออนุญาต

ในเรื่องหลักเกณฑ์การพิจารณาด้านสุขลักษณะให้ดูรายละเอียดในหมวดต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง

หมวด 13
ค่าธรรมเนียมและค่าปรับ

(1) เจตนารมณ์ของบทบัญญัติ

เนื่องจากราชการส่วนท้องถิ่นมีอำนาจหน้าที่ในการควบคุมดูแลให้ประชาชนในเขตอำนาจของตนได้ดำรงชีวิตอยู่ในสภาวะสิ่งแวดล้อมที่เหมาะสมกับการดำรงชีพ เพื่อให้ประชาชนได้อยู่ร่วมกันโดยปกติสุข ฉะนั้นราชการส่วนท้องถิ่นจึงจำเป็นต้องดำเนินการตามภารกิจมากมาย

หลายด้าน ทั้งด้านสังคม เศรษฐกิจ การเมือง สิ่งแวดล้อม และอื่นๆ ซึ่งในการดำเนินการต่างๆ เหล่านี้ ต้องใช้บุคลากรและงบประมาณจำนวนมาก ราชการส่วนท้องถิ่นจึงจำเป็นต้องจัดหารายได้เพื่อเป็นค่าใช้จ่าย สำหรับการดำเนินการตามภารกิจดังกล่าวโดยให้เรียกเก็บ ค่าธรรมเนียมจากประชาชนผู้ได้รับประโยชน์จากการประกอบกิจกรรมในเขตราชการส่วนท้องถิ่นนั้น และเพื่อให้ประชาชนผู้ได้รับประโยชน์นั้น มีส่วนร่วมในการช่วยเหลือสังคมส่วนรวมในท้องถิ่นนั้นด้วย รวมทั้งการเก็บค่าธรรมเนียมในกรณีที่ประชาชนได้รับบริการจากราชการส่วนท้องถิ่นในเรื่องต่างๆ ได้ ทั้งนี้ต้องเป็นไปตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่กำหนดไว้

สำหรับกฎหมายสาธารณสุข ได้กำหนดให้อำนาจแก่ราชการส่วนท้องถิ่นในการจัดเก็บค่าธรรมเนียมจากประชาชนในกรณีที่ขอรับใบอนุญาตหรือหนังสือรับรองการแจ้ง รวมทั้งกรณีที่ได้รับบริการเก็บขนสิ่งปฏิกูลหรือมูลฝอยจากราชการส่วนท้องถิ่น

(2) ขอบเขตความหมายของบทบัญญัติ

2.1) ตามมาตรา 63 กฎหมายให้อำนาจราชการส่วนท้องถิ่นในการออกข้อกำหนดของท้องถิ่น กำหนดอัตราค่าธรรมเนียมที่พึงเรียกเก็บจากประชาชนได้ โดยมีข้อจำกัดว่า จะต้องกำหนดให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไข และไม่เกินกว่าอัตราที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวงด้วย

ซึ่งปัจจุบัน กฎกระทรวงว่าด้วยอัตราค่าธรรมเนียมการให้บริการ เก็บ ขน และกำจัดสิ่งปฏิกูลและมูลฝอย และอัตราค่าธรรมเนียมอื่นๆ พ.ศ. 2545 ออกตามความในพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 ซึ่งได้กำหนดอัตราค่าธรรมเนียมไว้ 3 ประการ ได้แก่

2.1.1) ค่าธรรมเนียมการให้บริการเก็บ และขนสิ่งปฏิกูลหรือมูลฝอยของราชการส่วนท้องถิ่น

2.1.2) ค่าธรรมเนียมการออกใบอนุญาต

2.1.3) ค่าธรรมเนียมการออกหนังสือรับรองการแจ้ง

ดังนั้น ราชการส่วนท้องถิ่นจะออกข้อกำหนดของท้องถิ่นตามกฎหมายนี้กำหนดค่าธรรมเนียมมากกว่า 3 ประการนี้ไม่ได้ และจะกำหนดเกินกว่าอัตราที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวงไม่ได้ด้วย ดังนั้นการออกข้อกำหนดของท้องถิ่นในเรื่อง อัตราค่าธรรมเนียม จึงอาจกำหนดได้ ดังนี้

2.1.1) ค่าธรรมเนียมการให้บริการเก็บ และขนสิ่งปฏิกูลหรือมูลฝอยของราชการส่วนท้องถิ่น

1) ค่าเก็บและขนอุจจาระหรือสิ่งปฏิกูลครั้งหนึ่งๆ เศษของลูกบาศก์เมตร หรือลูกบาศก์เมตรแรก และลูกบาศก์เมตรต่อๆ ไป ลูกบาศก์เมตรละ 250 บาท เศษไม่เกินครึ่งลูกบาศก์เมตร คิด 150 บาท เศษเกินครึ่งลูกบาศก์เมตร ให้คิดเท่ากับ 1 ลูกบาศก์เมตร

หมายความว่า

ในการให้บริการเก็บ ขน สิ่งปฏิกูล ให้คิดเป็นอัตราลูกบาศก์เมตรละไม่เกิน 250 บาท (จะกำหนดเท่าไรก็ได้ แต่ได้ไม่เกิน 250 บาท/ลูกบาศก์เมตร) สมมติว่ากำหนดเป็น 200 บาท/ลบ.ม. ส่วนเศษที่ไม่เกินครึ่ง ลบ.ม.คิดเพียง 100 บาท

- กรณีที่ให้บริการดูดส้วมแล้วมิเตอร์วัดได้ 2.5 ลบ.ม. สำหรับบ้านนาย ก. และ 3.7 ลบ.ม. สำหรับบ้าน นาย ข. แสดงว่า

นาย ก. ต้องเสียค่าธรรมเนียม = (200x2 ลบ.ม.) + (100x1)
= 500 บาท *(เศษไม่เกินครึ่งจึงคิดเพียง 100 บาท)*

นาย ข. ต้องเสียค่าธรรมเนียม = (200x3 ลบ.ม.) + (200x1)
= 800 บาท *(เศษเกินครึ่งจึงคิดเต็ม 1 ลบ.ม. = 200 บาท)*

2) ค่าเก็บและขนมูลฝอยทั่วไป แบ่งออกเป็น 3 กรณี

(ก) ค่าเก็บและขนมูลฝอยทั่วไปประจำเดือน ที่มีปริมาณมูลฝอยวันหนึ่งไม่เกิน 500 ลิตร ถ้าวันหนึ่งไม่เกิน 20 ลิตร เก็บเดือนละ (ไม่เกิน) 40 บาท วันหนึ่งเกิน 20 ลิตร ค่าเก็บและขน ทุกๆ 20 ลิตร หรือเศษของแต่ละ 20 ลิตร เก็บเดือนละ (ไม่เกิน) 40 บาท

หมายความว่า

นาย ค. ทิ้งมูลฝอยเฉลี่ยวันหนึ่ง 15 ลิตร ต้องเสียค่าธรรมเนียม เดือนละ 40 บาท

นาย ง. ” ” 45 ลิตร ” ” ” (40x3) = 120 บาท

นาง จ. ” ” 250 ลิตร ” ” ” (40x13) = 520 บาท

นาง ฉ. ” ” 401 ลิตร ” ” ” (40x21) = 840 บาท

นาย ช. ” ” 520 ลิตร ต้องคิดค่าธรรมเนียมตามข้อ (ข)

(ข) ค่าเก็บและขนมูลฝอยทั่วไปประจำเดือน ที่มีปริมาณมูลฝอยวันหนึ่งเกิน 500 ลิตรขึ้นไป แต่ไม่เกิน 1 ลูกบาศก์เมตร เดือนละ ไม่เกิน 2,000 บาท แต่ถ้าวันหนึ่งเกิน 1 ลบ.ม. ค่าเก็บและขนทุกๆ ลบ.ม. หรือเศษของ ลบ.ม. เดือนละ 2,000 บาท

หมายความว่า

นาย ช. ทิ้งมูลฝอยเฉลี่ยวันหนึ่ง 520 ลิตร ต้องเสียค่าธรรมเนียม
= 1 ลบ.ม. = 2,000 บาท/เดือน

นาย ซ. ทิ้งมูลฝอยเฉลี่ยวันหนึ่ง 2.3 ลบ.ม.ต้องเสียค่าธรรมเนียม
= (2000x3) = 6,000 บาท/เดือน

นาย ต. ทิ้งมูลฝอยเฉลี่ยวันหนึ่ง 1,707 ลบ.ม.ต้องเสียค่าธรรมเนียม
= (2000x18) = 36,000 บาท/เดือน

(ค) ค่าเก็บและขนมูลฝอยทั่วไปเป็นครั้งคราว ครั้งหนึ่งๆ ไม่เกิน 1 ลบ.ม. ครั้งละ 150 บาท เกิน 1 ลบ.ม. ค่าเก็บและขนทุก ๆ ลบ.ม. หรือเศษของ ลบ.ม. คิด ลบ.ม.ละ 150 บาท

หมายความว่า

การเก็บขยะมูลฝอยทั่วไปในลักษณะทั่วไปเป็นประจำทุกวัน แต่เป็นการเก็บเป็นครั้งคราวครั้งหนึ่งๆ เช่น นาย ค. มีมูลฝอยอยู่ประมาณ 4.6 ลบ.ม. เมื่อขอให้ท้องถิ่นมาเก็บ ขน ต้องเสียค่าธรรมเนียมครั้งหนึ่ง

(150x5) = 750 บาท

ทั้งนี้อัตราที่กำหนดในกฎกระทรวงเป็นอัตราเพดานสูงสุดที่ท้องถิ่นจะพึงกำหนดในข้อกำหนดของท้องถิ่นได้ เพื่อเรียกเก็บจากประชาชนผู้ใช้บริการ ดังนั้นราชการส่วนท้องถิ่นจำเป็นต้องพิจารณากำหนดตามสภาวะเศรษฐกิจของชุมชนในท้องถิ่น ประกอบกับค่าใช้จ่ายของท้องถิ่นในการให้บริการดังกล่าว เพื่อให้ได้อัตราที่เหมาะสม ซึ่งที่สำคัญน่าจะให้ประชาชนหรือตัวแทนของประชาชนได้มีส่วนร่วมในการกำหนดอัตราดังกล่าว นั้นด้วย

2.1.2) ค่าธรรมเนียมการออกใบอนุญาต

การออกข้อกำหนดของท้องถิ่นเกี่ยวกับอัตราค่าธรรมเนียมในการออกใบอนุญาต ราชการส่วนท้องถิ่นต้องพิจารณาหลัก 2 ประการ คือ

ก) อัตราค่าธรรมเนียมที่จะกำหนดต้องไม่เกินกว่าเพดานอัตราค่าธรรมเนียมที่ปรากฏอยู่ในกฎกระทรวง หมายความว่า จะกำหนดอัตราเท่ากับอัตราที่กำหนดในกฎกระทรวงก็ได้

ข) ต้องคำนึงถึงความเป็นจริงของการประกอบกิจการแต่ละประเภทด้วยว่า กิจการประเภทใดจะก่อผลกระทบต่อชุมชนมากน้อยเพียงใด ซึ่งไม่เท่ากัน และแม้จะเป็นกิจการประเภทเดียวกัน แต่มีขนาดของกิจการที่ไม่เท่ากัน ก็อาจจะก่อผลกระทบต่อชุมชนที่ไม่เท่ากันเช่นกัน ดังนั้นการกำหนดค่าธรรมเนียมในข้อกำหนดของท้องถิ่น จึงควรคำนึงถึง ประเภทและขนาดของกิจการ ซึ่งจะก่อผลกระทบต่อชุมชนที่แตกต่างกันด้วย รวมทั้งต้องพิจารณาถึงรายได้จากการประกอบกิจการนั้นๆ ด้วย เพื่อความเหมาะสมและความยุติธรรมสำหรับผู้ประกอบกิจการ

เช่น อัตราค่าธรรมเนียมสำหรับกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ 134 ประเภทกิจการ กฎกระทรวงกำหนดให้ค่าธรรมเนียมใบอนุญาต ไม่เกิน 10,000 บาท ราชการส่วนท้องถิ่นจึงอาจกำหนดอัตราค่าธรรมเนียม ได้ดังนี้

ประเภทกิจการ	อัตราค่าธรรมเนียม
1. กิจการการเลี้ยงโค กระบือ ม้า	
1.1 ตั้งแต่ 5-20 ตัว	500 บาท
1.2 ตั้งแต่ 21-50 ตัว	1,000 บาท
1.3 ตั้งแต่ 51-100 ตัว	2,000 บาท
1.4 ตั้งแต่ 101-500 ตัว	5,000 บาท
1.5 ตั้งแต่ 501 ขึ้นไป	10,000 บาท
2. กิจการผลิตเนื้อสัตว์เค็ม ตากเนื้อ การเคี่ยวมันกุ้ง	
2.1 การผลิตแบบครัวเรือนไม่ถึงขนาดเป็นโรงงาน	500 บาท
2.2 การผลิตที่มีขนาดเป็นโรงงาน	1,000 บาท
3. กิจการสีข้าวด้วยเครื่องจักร	
3.1 ตั้งแต่ 1-20 แรงม้า	500 บาท
3.2 ตั้งแต่ 21-50 แรงม้า	800 บาท
3.3 ตั้งแต่ 51-100 แรงม้า	1,000 บาท
3.4 ตั้งแต่ 101 แรงม้าขึ้นไป	3,000 บาท
4. กิจการการต่อ การประกอบ การเคาะ การปะผุ การพ่นสี การพ่นสารกันสนิมยานยนต์	
4.1 ที่มีพื้นที่ตั้งแต่ 1-50 ตารางเมตร	1,000 บาท
4.2 ที่มีพื้นที่ตั้งแต่ 51-100 ตารางเมตร	2,000 บาท
4.3 ที่มีพื้นที่ตั้งแต่ 101-200 ตารางเมตร	3,000 บาท
4.4 ที่มีพื้นที่ตั้งแต่ 201 ตารางเมตร	5,000 บาท
5. กิจการผลิตสีหรือน้ำมันผสมสี	
5.1 ที่มีกำลังผลิตตั้งแต่.....หน่วย .....หน่วย	..... บาท
5.2 ที่มีกำลังผลิตตั้งแต่.....หน่วย .....หน่วย	..... บาท

ซึ่งการกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมใบอนุญาตข้างต้น จึงขึ้นอยู่กับลักษณะของสถานประกอบการขนาดการผลิตของกิจการนั้นๆ ส่วนกรณีข้อ 1 กิจการเลี้ยงโค กระบือ ตามร่างนี้ หมายความว่า ที่เลี้ยงต่ำกว่า 5 ตัว ไม่เก็บค่าธรรมเนียม เป็นต้น

ส่วนการกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมใบอนุญาต สำหรับกิจการสถานที่จำหน่ายอาหาร อาจกำหนดได้ ดังนี้

ประเภทกิจการ	อัตราค่าธรรมเนียม
1. สถานที่จำหน่ายอาหาร	
1.1 ที่มีพื้นที่ตั้งแต่ 201 - 300 ตารางเมตร	1,000 บาท
1.2 ที่มีพื้นที่ตั้งแต่ 301 - 400 ตารางเมตร	2,000 บาท
1.3 ที่มีพื้นที่ตั้งแต่ 401 ตารางเมตรขึ้นไป	3,000 บาท

2.2) มาตรา 64 กฎหมายกำหนดให้ค่าธรรมเนียมและค่าปรับตามกฎหมายนี้เป็นรายได้ของราชการส่วนท้องถิ่น จึงสามารถใช้ในภารกิจของท้องถิ่น ตามระเบียบการเงินการคลังของราชการส่วนท้องถิ่น จะนำไปใช้เป็นการส่วนตัวของผู้ใดมิได้

หมายเหตุ ค่าปรับตามกฎหมายนี้มี 2 ประเภท ได้แก่

1. ค่าปรับที่ได้จากการเปรียบเทียบปรับผู้กระทำความผิด
2. ค่าปรับที่ได้จากการค้างชำระค่าธรรมเนียม

2.3) มาตรา 65 กฎหมายกำหนดหน้าที่ให้ผู้แจ้งและผู้ได้รับอนุญาตตามกฎหมายนี้ จะต้องเสียค่าธรรมเนียมให้แก่ราชการส่วนท้องถิ่น ตามอัตราและระยะเวลาที่กำหนดไว้ในข้อกำหนดของท้องถิ่นในระหว่างที่ยังดำเนินกิจการนั้นอยู่ ถ้าหากไม่เสียค่าธรรมเนียมภายในเวลาที่กำหนด จะต้องชำระค่าปรับเพิ่มขึ้นอีก ร้อยละยี่สิบของจำนวนค่าธรรมเนียมที่ค้างชำระ ทั้งนี้ยกเว้นสำหรับผู้ที่ได้บอกเลิกการดำเนินกิจการนั้นก่อน ถึงกำหนดการเสียค่าธรรมเนียมครั้งต่อไปตามที่กำหนดไว้ในข้อกำหนดของท้องถิ่น

กรณีกิจการที่ต้องแจ้ง การกำหนดอัตราค่าธรรมเนียม กฎหมายให้ราชการส่วนท้องถิ่นมีอำนาจกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมและระยะเวลาที่ผู้แจ้งต้องเสียค่าธรรมเนียมได้ จึงอาจกำหนดได้ดังนี้

ประเภทกิจการ	อัตราค่าธรรมเนียมที่ต้องเสียเป็นรายปี
1. สถานที่จำหน่ายอาหารหรือสะสมอาหาร	
1.1 ที่มีพื้นที่ตั้งแต่ 1 - 50 ตารางเมตร	500 บาท
1.2 ที่มีพื้นที่ตั้งแต่ 51 - 100 ตารางเมตร	800 บาท
1.3 ที่มีพื้นที่ตั้งแต่ 101 - 200 ตารางเมตร	1,000 บาท

การค้างชำระค่าธรรมเนียมอาจมีการค้างชำระติดต่อกันหลายครั้ง จนเกิดความเสียหายแก่ราชการส่วนท้องถิ่นได้ กฎหมายจึงกำหนดว่า ถ้าผู้ใดค้างชำระค่าธรรมเนียมติดต่อกันเกินกว่าสองครั้ง ก็ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจสั่งให้ผู้นั้นหยุดการดำเนินกิจการไว้จนกว่าจะได้มาเสียค่าธรรมเนียมและค่าปรับจนครบจำนวนก่อน จึงจะดำเนินการต่อไปได้

หมายเหตุ การค้างชำระค่าธรรมเนียมสำหรับการออกใบอนุญาต อาจไม่ค่อยประสบปัญหามากนัก เพราะกฎหมายกำหนดให้ผู้รับใบอนุญาตจะต้องมาขอต่ออายุใบอนุญาตก่อนสิ้นอายุใบอนุญาตคือ หนึ่งปี และชำระค่าธรรมเนียมอยู่แล้ว แต่สำหรับการค้างชำระค่าธรรมเนียมการแจ้งเพื่อขอหนังสือรับรองการแจ้ง อาจจะประสบปัญหามากกว่า เพราะกฎหมายมิได้กำหนดอายุ และการต่ออายุหนังสือรับรองการแจ้งไว้

สรุปการดำเนินการของราชการส่วนท้องถิ่นเกี่ยวกับหนังสือรับรองการแจ้ง ใบอนุญาต และค่าธรรมเนียม

1. หนังสือรับรองการแจ้ง

1.1 ราชการส่วนท้องถิ่น จะต้องออกข้อกำหนดของท้องถิ่นกำหนดแบบฟอร์มใบสำคัญ ที่จะใช้เกี่ยวกับการขอประกอบกิจการที่จะต้องแจ้งก่อนดำเนินกิจการ ได้แก่

ก. แบบฟอร์มการแจ้ง

ข. แบบฟอร์มใบรับแจ้ง

ค. แบบฟอร์มหนังสือรับรองการแจ้ง

1.2 ออกข้อกำหนดของท้องถิ่นกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการขอรับใบแทนและการออก ใบแทนหนังสือรับรองการแจ้ง

1.3 ออกข้อกำหนดของท้องถิ่นกำหนดค่าธรรมเนียมการออกหนังสือรับรองการแจ้ง

2. ใบอนุญาต

2.1 ออกข้อกำหนดของท้องถิ่น กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการขอและการออกใบอนุญาต การขอต่ออายุใบอนุญาต และการอนุญาตให้ต่ออายุใบอนุญาต การขอรับใบแทนใบอนุญาตและการออกใบแทนใบอนุญาต

2.2 ออกข้อกำหนดของท้องถิ่นกำหนดแบบฟอร์มใบสำคัญที่จะใช้เกี่ยวกับการขออนุญาต

หมายเหตุ การออกข้อกำหนดของท้องถิ่นส่วนที่เกี่ยวกับหนังสือรับรองการแจ้ง ใบอนุญาตและค่าธรรมเนียม นอกจากสิ่งที่จำเป็นจะต้องกำหนดตามข้างต้นแล้ว ราชการส่วนท้องถิ่นอาจจะนำบทบัญญัติตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 ซึ่งมีผลบังคับอยู่แล้วมากำหนดไว้ในข้อกำหนดของท้องถิ่นอีก เพื่อความสมบูรณ์และสะดวกในการนำข้อกำหนดของท้องถิ่นไปใช้ด้วยก็ได้

คณะกรรมการสาธารณสุข เป็นองค์กรสูงสุดที่จะพิจารณาแนวทาง นโยบาย แผนงาน และมาตรการ รวมทั้งกำหนดมาตรฐาน หลักเกณฑ์ และที่สำคัญ คือ **มีอำนาจในการให้คำแนะนำ** และควบคุม สอดส่อง ดูแล และสนับสนุนการปฏิบัติการของราชการส่วนท้องถิ่นและเจ้าพนักงานท้องถิ่น

ส่วนที่ 2

การปฏิบัติงานตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535

เรื่อง การอนุญาต การออกคำสั่ง และการยึด อายัด

บทที่ 5

หลักเกณฑ์การพิจารณาออกใบอนุญาต และออกหนังสือรับรองการแจ้งตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535

พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 เป็นกฎหมายที่กระจายอำนาจให้ราชการส่วนท้องถิ่นควบคุมดูแลเพื่อคุ้มครองประชาชนด้านสุขลักษณะและการอนามัยสิ่งแวดล้อมจากการประกอบกิจการและการกระทำทุกอย่างที่มีผลกระทบต่อสุขภาพของประชาชน และได้ให้อำนาจแก่เจ้าพนักงานท้องถิ่นในการควบคุมดูแลโดยการอนุญาตหรือไม่อนุญาต การสั่งพักใช้หรือเพิกถอนใบอนุญาต เป็นต้น

พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 ได้กำหนดให้กิจกรรมหลายประเภทที่ผู้ที่จะดำเนินการจะต้องขออนุญาตต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่นก่อนดำเนินการ ซึ่งส่วนใหญ่มักจะเป็นกิจกรรมที่มีผลกระทบต่อสาธารณชน เช่น กิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพหลายประเภทที่อาจก่อให้เกิดเสียง เขม่า ควัน หรือสารพิษที่เป็นอันตรายต่อชุมชนข้างเคียงหรือผู้ปฏิบัติงาน บางประเภทก็อาจก่อให้เกิดน้ำเสีย กลิ่นเน่าเหม็น รวมทั้งมลพิษอื่นๆ ที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ หรือกิจการตลาด ร้านอาหาร และหาบเร่ แผงลอยจำหน่ายอาหาร ก็เป็นกิจการที่อาจส่งผลกระทบต่อการแพร่ระบาดของโรคและสุขภาพของประชาชนผู้บริโภคได้อย่างกว้างขวาง โดยเฉพาะตลาดยังอาจก่อให้เกิดปัญหาด้านขยะมูลฝอยและน้ำเสียอีกด้วย นี่เป็นเหตุผลประการที่หนึ่ง

อีกประการหนึ่ง ก็เพื่อเป็นการป้องกันมิให้กิจกรรมต่างๆ เหล่านี้ เกิดขึ้นโดยปราศจากการควบคุมและต้องได้รับการตรวจสอบเกี่ยวกับความเหมาะสมของสถานที่ตั้ง โครงสร้าง อุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องใช้ รวมทั้งระบบป้องกันหรือบำบัดของเสียและกำจัดสิ่งปฏิกูลมูลฝอย เป็นต้น ก่อนที่จะอนุญาตให้ดำเนินกิจการ ทั้งนี้เพื่อให้เกิดความมั่นใจหรือหลักประกันว่า กิจการเหล่านี้จะไม่ก่อเหตุเดือดร้อนรำคาญ หรืออันตรายต่อสุขภาพของประชาชน

บทบัญญัติที่ให้อำนาจในการออกใบอนุญาตและหนังสือรับรองการแจ้ง

ในการพิจารณาอนุญาตประกอบกิจการตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 กิจการที่จะต้องมีการพิจารณาอนุญาตประกอบกิจการ หมายความถึง กิจการตามที่พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 กำหนดให้จะต้องได้รับใบอนุญาตหรือต้องแจ้งต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่นเพื่อขอหนังสือรับรองการแจ้งก่อนดำเนินกิจการ

กิจการที่ต้องได้รับใบอนุญาตจากเจ้าพนักงานท้องถิ่น ได้แก่

(1) กิจการรับทำการเก็บ ขน หรือกำจัดสิ่งปฏิกูลหรือมูลฝอยโดยทำเป็นธุรกิจหรือโดยได้รับประโยชน์ตอบแทนด้วยการคิดค่าบริการตามมาตรา 19 *(มาตรา 19 ห้ามมิให้ผู้ใดดำเนินกิจการรับทำการเก็บ ขน หรือกำจัดสิ่งปฏิกูล หรือมูลฝอย โดยทำเป็นธุรกิจหรือโดยได้รับประโยชน์ตอบแทนด้วยการคิดค่าบริการ เว้นแต่จะได้รับใบอนุญาตจากเจ้าพนักงานท้องถิ่น)*

(2) กิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพตามมาตรา 33 *(เมื่อพ้นกำหนดเก้าสิบวันนับแต่วันที่ ข้อกำหนดของท้องถิ่นตามมาตรา 32 (1) ใช้บังคับ ห้ามมิให้ผู้ใดดำเนินกิจการตามประเภทที่มีข้อกำหนดของท้องถิ่นกำหนดให้เป็นกิจการที่ต้องมีการควบคุมตามมาตรา 32(1) ในลักษณะที่เป็นการค้า เว้นแต่ จะได้รับใบอนุญาตจากเจ้าพนักงานท้องถิ่นตามมาตรา 56)*

(3) กิจการตลาดตามมาตรา 34 *(มาตรา 34 ห้ามมิให้ผู้ใดจัดตั้งตลาด เว้นแต่จะได้รับใบอนุญาตจากเจ้าพนักงานท้องถิ่นตามมาตรา 56)*

(4) กิจการสถานที่จำหน่ายอาหารหรือสถานที่สะสมอาหารที่มีพื้นที่เกินสองร้อยตารางเมตร ตามมาตรา 38 *(มาตรา 38 ผู้ใดจะจัดตั้งสถานที่จำหน่ายอาหารหรือสถานที่สะสมอาหารในอาคารหรือพื้นที่ใด ซึ่งมีพื้นที่เกินสองร้อยตารางเมตรและมิใช่เป็นการขายของในตลาด ต้องได้รับใบอนุญาตจากเจ้าพนักงานท้องถิ่นตามมาตรา 56)*

(5) กิจการจำหน่ายสินค้าในที่หรือทางสาธารณะตามมาตรา 41 *(มาตรา 41 วรรคสอง ห้ามมิให้ผู้ใดจำหน่ายสินค้าในที่หรือทางสาธารณะ ไม่ว่าจะเป็นการจำหน่ายโดยลักษณะวิธีการจัดวางสินค้าในที่หนึ่งที่ใดเป็นปกติหรือเร่ขาย เว้นแต่จะได้รับใบอนุญาตจากเจ้าพนักงานท้องถิ่นตามมาตรา 56)*

กิจการที่ต้องแจ้งต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่นเพื่อขอหนังสือรับรองการแจ้ง ได้แก่ กิจการสถานที่จำหน่ายอาหารหรือสถานที่สะสมอาหารที่มีพื้นที่ไม่เกินสองร้อยตารางเมตร ตามมาตรา 38 (*มาตรา 38 ผู้ใดจะจัดตั้งสถานที่จำหน่ายอาหารหรือสถานที่สะสมอาหารในอาคารหรือพื้นที่ใด ซึ่งมีพื้นที่เกินสองร้อยตารางเมตรและมิใช่เป็นการขายของในตลาด ต้องได้รับใบอนุญาตจากเจ้าพนักงานท้องถิ่นตามมาตรา 56 <u>ถ้าสถานที่ดังกล่าวมีพื้นที่ไม่เกินสองร้อยตารางเมตร ต้องแจ้งต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่น เพื่อขอรับหนังสือรับรองการแจ้งตามมาตรา 48 ก่อนการจัดตั้ง)</u>*

การออกใบอนุญาต *(ตัวอย่างแบบฟอร์มเอกสารที่ใช้ตามภาคผนวกที่ 1)*

ในการออกใบอนุญาตสำหรับกิจการประเภทต่างๆ ดังกล่าว พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 ได้กำหนดไว้ดังนี้

1) ผู้ที่ประสงค์จะประกอบกิจการที่ต้องได้รับใบอนุญาต จะต้องยื่นคำขออนุญาตต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่น ตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขการขอและการออกใบอนุญาต และตามแบบที่ราชการส่วนท้องถิ่นนั้นกำหนดไว้ในข้อกำหนดของท้องถิ่น[1] พร้อมกับเอกสารและหลักฐานดังต่อไปนี้

(1) สำเนาบัตรประจำตัว (ประชาชน/ข้าราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ/อื่นๆ)

(2) สำเนาใบอนุญาตตามกฎหมายว่าด้วยควบคุมอาคาร หนังสือให้ความเห็นชอบการประเมินผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม หรือใบอนุญาตตามกฎหมายอื่นที่จำเป็น

(3) ใบมอบอำนาจ (ในกรณีที่มีการมอบอำนาจ)

(4) สำเนาหนังสือรับรองการจดทะเบียนเป็นนิติบุคคล

(5) หลักฐานที่แสดงการเป็นผู้มีอำนาจลงนามแทนนิติบุคคล

(6) เอกสารและหลักฐานอื่น ๆ ตามที่ราชการส่วนท้องถิ่นประกาศกำหนด

2) ในการพิจารณาการอนุญาตของเจ้าพนักงานท้องถิ่นอาจดำเนินการดังนี้

2.1) กรณีการออกใบอนุญาตรายใหม่

2.1.1) เมื่อได้รับคำขอรับใบอนุญาต ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นตรวจความถูกต้องและความสมบูรณ์ของคำขอ ถ้าปรากฏว่าคำขอดังกล่าวไม่ถูกต้องหรือไม่สมบูรณ์ตามที่กำหนดในข้อกำหนดของท้องถิ่น ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นรวบรวมความไม่ถูกต้องหรือความไม่สมบูรณ์นั้นทั้งหมดและแจ้งให้ผู้ขออนุญาตแก้ไขให้ถูกต้องและสมบูรณ์ในคราวเดียวกันและในกรณีจำเป็นที่จะต้องส่งคืนคำขอแก่ผู้ขออนุญาต ก็ให้ส่งคืนคำขอพร้อมทั้งแจ้งความไม่ถูกต้องหรือความไม่สมบูรณ์

---

[1] มาตรา 54 แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535

ในกรณีที่พระราชบัญญัตินี้บัญญัติให้การประกอบกิจการใดหรือการกระทำใดต้องได้รับใบอนุญาตจากเจ้าพนักงานท้องถิ่น ให้ราชการส่วนท้องถิ่นมีอำนาจออกข้อกำหนดของท้องถิ่นกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขการขอ และการออกใบอนุญาตในเรื่องนั้นได้

ให้ทราบภายในสิบห้าวันนับแต่วันได้รับคำขอ[2] *(ตามตัวอย่างหนังสือแจ้งความไม่ถูกต้องหรือไม่สมบูรณ์ของคำขอรับใบอนุญาต* ***(แบบ นส.3))***

เมื่อได้รับคำขอซึ่งมีรายละเอียดถูกต้องหรือครบถ้วนตามที่กำหนดในข้อกำหนดของท้องถิ่นแล้ว ให้ดำเนินการตรวจสภาพด้านสุขลักษณะของสถานที่ เครื่องมือหรืออุปกรณ์ ระบบกำจัดหรือบำบัดของเสียและอื่นๆ ตามลักษณะและประเภทของกิจการนั้นๆ ตามที่กำหนดไว้ในข้อกำหนดของท้องถิ่น โดยเจ้าพนักงานท้องถิ่นอาจดำเนินการด้วยตนเองหรือมอบหมายให้เจ้าพนักงานสาธารณสุข หรือผู้ซึ่งได้รับแต่งตั้งจากเจ้าพนักงานท้องถิ่นเป็นผู้ดำเนินการก็ได้

2.1.2) ในกรณีที่มีการมอบหมายให้เจ้าพนักงานสาธารณสุขหรือผู้ซึ่งได้รับแต่งตั้ง จากเจ้าพนักงานท้องถิ่นดำเนินการตรวจสภาพ เมื่อได้ดำเนินการแล้วให้ทำรายงานและเสนอความเห็น ต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่นได้เป็น 2 กรณี ดังนี้

(ก) กรณีที่มีสภาพถูกต้องครบถ้วนตามที่กำหนดไว้ในข้อกำหนดของท้องถิ่นหรือถูกต้องครบถ้วนแต่สมควรให้มีการปฏิบัติการใดๆ เพิ่มเติมจากที่กำหนดไว้ในข้อกำหนดของท้องถิ่นเป็นการเฉพาะราย ให้เสนอความเห็นว่า “สมควรออกใบอนุญาต” หรือ “สมควรออกใบอนุญาตโดยมีเงื่อนไข” ได้

(ข) กรณีที่มีสภาพไม่ถูกต้องครบถ้วนตามที่กำหนดไว้ในข้อกำหนดของท้องถิ่น ให้เจ้าพนักงานผู้ทำการตรวจสภาพมีคำแนะนำให้ผู้ขออนุญาตแก้ไขปรับปรุงให้ถูกต้องครบถ้วนภายในระยะเวลาอันสมควร *(ตามตัวอย่างหนังสือแจ้งคำแนะนำให้แก้ไขปรับปรุงสภาพของสถานที่ประกอบกิจการ)* ถ้าผู้ขออนุญาตไม่ปฏิบัติหรือปฏิบัติไม่ถูกต้องตามคำแนะนำให้เสนอความเห็นว่า “ไม่สมควรออกใบอนุญาต” พร้อมด้วยเหตุผลดังกล่าว *(ตามตัวอย่างแบบรายงานการตรวจสภาพและเสนอความเห็นการพิจารณาอนุญาต)*

---

[2] มาตรา 56 วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535

เมื่อได้รับคำขอรับใบอนุญาตหรือคำขอต่ออายุใบอนุญาตให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นตรวจความถูกต้องและความสมบูรณ์ของคำขอ ถ้าปรากฏว่าคำขอดังกล่าวไม่ถูกต้องหรือไม่สมบูรณ์ตามหลักเกณฑ์ วิธีการหรือเงื่อนไขที่กำหนดในข้อกำหนดของท้องถิ่น ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นรวบรวมความไม่ถูกต้องหรือความไม่สมบูรณ์นั้นทั้งหมดและแจ้งให้ผู้ขออนุญาตแก้ไขให้ถูกต้องและสมบูรณ์ในคราวเดียวกัน และในกรณีจำเป็นที่จะต้องส่งคืนคำขอแก่ผู้ขออนุญาต ก็ให้ส่งคืนคำขอพร้อมทั้งแจ้งความไม่ถูกต้องหรือความไม่สมบูรณ์ให้ทราบภายในสิบห้าวันนับแต่วันได้รับคำขอ

2.1.3) เจ้าพนักงานท้องถิ่นต้องออกใบอนุญาตหรือมีหนังสือแจ้งคำสั่งไม่อนุญาตพร้อมด้วยเหตุผลให้ผู้ขออนุญาตทราบภายในสามสิบวันนับแต่วันได้รับคำขอซึ่งมีรายละเอียดถูกต้องหรือครบถ้วนตามที่กำหนดในข้อกำหนดของท้องถิ่น[3]

ในกรณีที่มีเหตุจำเป็นที่เจ้าพนักงานท้องถิ่นไม่อาจออกใบอนุญาตหรือยังไม่อาจมีคำสั่งไม่อนุญาตได้ภายในกำหนดเวลาข้างต้น ให้ขยายเวลาออกไปได้อีกไม่เกินสองครั้ง ครั้งละไม่เกินสิบห้าวัน แต่ต้องมีหนังสือแจ้งการขยายเวลาและเหตุจำเป็นแต่ละครั้งให้ผู้ขออนุญาตทราบก่อนสิ้นกำหนดเวลาดังกล่าวหรือตามที่ได้ขยายเวลาไว้แล้วนั้น แล้วแต่กรณี [4] *(ตามตัวอย่างหนังสือแจ้งการขยายเวลา)* โดยปฏิบัติดังนี้

(ก) กรณีที่เจ้าพนักงานท้องถิ่นออกใบอนุญาต *(ตามตัวอย่างแบบใบอนุญาต)* ให้มีหนังสือแจ้งการอนุญาตแก่ผู้ขออนุญาตทราบโดยกำหนดให้ผู้ขออนุญาตต้องไปรับใบอนุญาตที่สำนักงานของราชการส่วนท้องถิ่นภายในระยะเวลาอันสมควร *(ทั้งนี้ ไม่ควรจะเกินกว่า 15 วันนับแต่วันที่ได้รับหนังสือแจ้ง)* หากพ้นกำหนดให้ถือว่าไม่ประสงค์จะรับใบอนุญาต เว้นแต่จะมีเหตุหรือข้อแก้ตัวอันสมควร *(ตามตัวอย่างหนังสือแจ้งการอนุญาต)*

(ข) กรณีที่เจ้าพนักงานท้องถิ่นจะไม่ออกใบอนุญาต ก่อนที่จะมีคำสั่งไม่ออกใบอนุญาตนั้น เจ้าพนักงานท้องถิ่นต้องมีหนังสือแจ้งข้อเท็จจริงและเหตุที่จะไม่อนุญาต

---

[3] มาตรา 56 วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535

เจ้าพนักงานท้องถิ่นต้องออกใบอนุญาตหรือมีหนังสือแจ้งคำสั่งไม่อนุญาตพร้อมด้วยเหตุผลให้ผู้ขออนุญาตทราบภายในสามสิบวันนับแต่วันได้รับคำขอซึ่งมีรายละเอียดถูกต้องหรือครบถ้วนตามที่กำหนดในข้อกำหนดของท้องถิ่น

[4] มาตรา 56 วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535

ในกรณีที่มีเหตุจำเป็นที่เจ้าพนักงานท้องถิ่นไม่อาจออกใบอนุญาตหรือยังไม่อาจมีคำสั่งไม่อนุญาตได้ภายในกำหนดเวลาตามวรรคสอง ให้ขยายเวลาออกไปได้อีกไม่เกินสองครั้ง ครั้งละไม่เกินสิบห้าวัน แต่ต้องมีหนังสือแจ้งการขยายเวลาและเหตุจำเป็นแต่ละครั้งให้ผู้ขออนุญาตทราบก่อนสิ้นกำหนดเวลาตามวรรคสองหรือตามที่ได้ขยายเวลาไว้แล้วนั้น แล้วแต่กรณี

ให้ประกอบกิจการเพื่อให้ผู้ขออนุญาตได้มีโอกาสโต้แย้งคัดค้านหรือชี้แจงแสดงหลักฐานของตนภายในกำหนดเวลาอันสมควร[5] *(ตามตัวอย่างหนังสือแจ้งเหตุผลการไม่อนุญาตให้ประกอบกิจการ)* โดยหากล่วงเลยกำหนดเวลาดังกล่าวแล้วผู้ขออนุญาตไม่แจ้งความเห็นใด ๆ หรือมีการแจ้งความเห็นแต่เจ้าพนักงานเห็นว่าไม่มีเหตุผลเพียงพอ เจ้าพนักงานท้องถิ่นจึงค่อยมี “คำสั่งไม่อนุญาต” *(คำสั่งตามมาตรา 56 วรรคสอง)* โดยเจ้าพนักงานท้องถิ่นต้องระบุกรณีการใช้สิทธิอุทธรณ์[6] ต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขตามมาตรา 66 แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 ไว้ในคำสั่งดังกล่าวด้วย *(ตามตัวอย่างหนังสือแจ้งคำสั่งไม่อนุญาต)* ***(แบบ คส.5/1))***

---

[5] มาตรา 30 แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. 2539

ในกรณีที่คำสั่งทางปกครองอาจกระทบถึงสิทธิของคู่กรณี เจ้าหน้าที่ต้องให้คู่กรณีมีโอกาสที่จะได้ทราบข้อเท็จจริงอย่างเพียงพอและมีโอกาสได้โต้แย้งและแสดงพยานหลักฐานของตน

ความในวรรคหนึ่งมิให้นำมาใช้บังคับในกรณีดังต่อไปนี้ เว้นแต่เจ้าหน้าที่จะเห็นสมควรปฏิบัติเป็นอย่างอื่น

(1) เมื่อมีความจำเป็นรีบด่วนหากปล่อยให้เนิ่นช้าไปจะก่อให้เกิดความเสียหายอย่างร้ายแรงแก่ผู้หนึ่งผู้ใดหรือจะกระทบต่อประโยชน์สาธารณะ

(2) เมื่อจะมีผลทำให้ระยะเวลาที่กฎหมายหรือกฎกำหนดไว้ในการทำคำสั่งทางปกครองต้องล่าช้าออกไป

(3) เมื่อเป็นข้อเท็จจริงที่คู่กรณีนั้นเองได้ให้ไว้ในคำขอ คำให้การหรือคำแถลง

(4) เมื่อโดยสภาพเห็นได้ชัดในตัวว่าการให้โอกาสดังกล่าวไม่อาจกระทำได้

(5) เมื่อเป็นมาตรการบังคับทางปกครอง

(6) กรณีอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

ห้ามมิให้เจ้าหน้าที่ให้โอกาสตามวรรคหนึ่ง ถ้าจะก่อให้เกิดผลเสียหายอย่างร้ายแรงต่อประโยชน์สาธารณะ

[6] มาตรา 40 แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. 2539

คำสั่งทางปกครองที่อาจอุทธรณ์หรือโต้แย้งต่อไปได้ให้ระบุกรณีที่อาจอุทธรณ์หรือโต้แย้ง การยื่นคำอุทธรณ์หรือคำโต้แย้ง และระยะเวลาสำหรับการอุทธรณ์หรือการโต้แย้งดังกล่าวไว้ด้วย

ในกรณีที่มีการฝ่าฝืนบทบัญญัติตามวรรคหนึ่ง ให้ระยะเวลาสำหรับการอุทธรณ์หรือการโต้แย้งเริ่มนับใหม่ตั้งแต่วันที่ได้รับแจ้งหลักเกณฑ์ตามวรรคหนึ่ง แต่ถ้าไม่มีการแจ้งใหม่และระยะเวลาดังกล่าวมีระยะเวลาสั้นกว่าหนึ่งปี ให้ขยายเป็นหนึ่งปีนับแต่วันที่ได้รับคำสั่งทางปกครอง

2.1.4) กรณีการพิจารณาการอนุญาตสำหรับกิจการซึ่งเกี่ยวข้องกับการอนุญาตตามกฎหมายอื่นด้วย กรณีนี้นอกจากการดำเนินการตาม (2.1.1) และ (2.1.2) แล้วให้เจ้าพนักงานท้องถิ่น ดำเนินการประสานงานกับหน่วยงานที่มีอำนาจหน้าที่ในการพิจารณาการอนุญาตตามกฎหมายอื่นอย่างใด อย่างหนึ่งตามความเห็นของคณะกรรมการสาธารณสุข ดังนี้

(ก) แต่งตั้งผู้แทนของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการอนุญาตมาพิจารณาร่วมกันในรูปของคณะกรรมการ หรือ

(ข) นำเอาเงื่อนไขที่เกี่ยวข้องของแต่ละกฎหมายมาประกอบในการพิจารณาการอนุญาตเพื่อมิให้ต้องขัดแย้งกัน หรือ

(ค) ให้กำหนดเป็นเงื่อนไขในใบอนุญาตว่า หากปรากฏในภายหลังว่าการประกอบกิจการที่ได้รับใบอนุญาตนี้เป็นการขัดต่อกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง อาจมีการพิจารณาให้เพิกถอนใบอนุญาตนี้ได้

2.2) กรณีการอนุญาตให้ต่ออายุใบอนุญาต

2.2.1) ผู้ใดประสงค์จะขอต่ออายุใบอนุญาตจะต้องยื่นคำขอต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่นก่อนใบอนุญาตสิ้นอายุ เมื่อได้ยื่นคำขอพร้อมกับเสียค่าธรรมเนียมแล้วให้ประกอบกิจการต่อไปได้จนกว่าเจ้าพนักงานท้องถิ่นจะมีคำสั่งไม่ต่ออายุใบอนุญาต[7]

2.2.2) เมื่อได้รับคำขอต่ออายุใบอนุญาต[8] ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นตรวจความถูกต้องและความสมบูรณ์ของคำขอ ถ้าปรากฏว่าคำขอดังกล่าวไม่ถูกต้องหรือไม่สมบูรณ์ตามที่กำหนดในข้อกำหนดของท้องถิ่น ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นรวบรวมความไม่ถูกต้องหรือความไม่สมบูรณ์นั้นทั้งหมดและแจ้งให้ผู้ขอต่ออายุใบอนุญาตเพื่อแก้ไขให้ถูกต้องและสมบูรณ์ในคราวเดียวกันและในกรณีจำเป็นที่จะต้องส่งคืนคำขอแก่ผู้ขอต่ออายุใบอนุญาต ก็ให้ส่งคืนคำขอพร้อมทั้งแจ้งความไม่ถูกต้องหรือความไม่สมบูรณ์ให้ทราบภายในสิบห้าวันนับแต่วันได้รับคำขอ

---

[7] มาตรา 55 แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535

บรรดาใบอนุญาตที่ออกให้ตามพระราชบัญญัตินี้ให้มีอายุหนึ่งปีนับแต่วันที่ออกใบอนุญาต และให้ใช้ได้เพียงในเขตอำนาจของราชการส่วนท้องถิ่นที่เป็นผู้ออกใบอนุญาตนั้น

การขอต่ออายุใบอนุญาตจะต้องยื่นคำขอก่อนใบอนุญาตสิ้นอายุ เมื่อได้ยื่นคำขอพร้อมกับเสียค่าธรรมเนียมแล้วให้ประกอบกิจการต่อไปได้จนกว่าเจ้าพนักงานท้องถิ่นจะสั่งไม่ต่ออายุใบอนุญาต

หลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขการขอต่ออายุใบอนุญาต และการอนุญาตให้ต่ออายุใบอนุญาตให้เป็นไปตามที่กำหนดในข้อกำหนดของท้องถิ่น

[8] ดำเนินการตามมาตรา 56 เช่นเดียวกับกรณีการออกใบอนุญาตรายใหม่

เมื่อได้รับคำขอซึ่งมีรายละเอียดถูกต้องหรือครบถ้วนตามที่กำหนดในข้อกำหนดของท้องถิ่นแล้ว ให้ดำเนินการตรวจสภาพด้านสุขลักษณะของสถานที่ เครื่องมือหรืออุปกรณ์ ระบบกำจัดหรือบำบัดของเสียและอื่นๆ ตามลักษณะและประเภทของกิจการนั้น ๆ ตามที่กำหนดไว้ในข้อกำหนดของท้องถิ่น โดยเจ้าพนักงานท้องถิ่นอาจดำเนินการด้วยตนเองหรือมอบหมายให้เจ้าพนักงานสาธารณสุข หรือผู้ซึ่งได้รับแต่งตั้งจากเจ้าพนักงานท้องถิ่นเป็นผู้ดำเนินการก็ได้

2.2.3) ในกรณีที่มีการมอบหมายให้เจ้าพนักงานสาธารณสุขหรือผู้ซึ่งได้รับแต่งตั้งจากเจ้าพนักงานท้องถิ่นเป็นผู้ดำเนินการตรวจสภาพ เมื่อได้ดำเนินการแล้วให้ทำรายงานและเสนอความเห็นต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่นได้เป็น 2 กรณี ดังนี้

(ก) กรณีที่มีสภาพถูกต้องครบถ้วนตามที่กำหนดไว้ในข้อกำหนดของท้องถิ่นหรือถูกต้องครบถ้วนแต่สมควรให้มีการปฏิบัติการใด ๆ เพิ่มเติมจากที่กำหนดไว้ในข้อกำหนดของท้องถิ่นเป็นการเฉพาะราย ให้เสนอความเห็นว่า “สมควรอนุญาตให้ต่ออายุใบอนุญาต” หรือ “สมควรอนุญาตให้ต่ออายุใบอนุญาตโดยมีเงื่อนไข” ได้

(ข) กรณีที่มีสภาพไม่ถูกต้องครบถ้วนตามที่กำหนดไว้ในข้อกำหนดของท้องถิ่น ให้เจ้าพนักงานผู้ทำการตรวจสภาพมีคำแนะนำให้ผู้ขอต่ออายุใบอนุญาตแก้ไขปรับปรุงให้ถูกต้องครบถ้วนภายในระยะเวลาอันสมควร ถ้าผู้ขอต่ออายุใบอนุญาตไม่ปฏิบัติหรือปฏิบัติไม่ถูกต้องตามคำแนะนำ ให้เสนอความเห็นว่า “ไม่สมควรอนุญาตให้ต่ออายุใบอนุญาต” พร้อมด้วยเหตุผลดังกล่าว

2.2.4) กรณีที่เจ้าพนักงานท้องถิ่นไม่อนุญาตให้ต่ออายุใบอนุญาต ก่อนที่จะมีคำสั่งไม่ต่ออายุใบอนุญาตนั้น เจ้าพนักงานท้องถิ่นต้องมีหนังสือแจ้งข้อเท็จจริงและเหตุที่จะไม่อนุญาตให้ต่ออายุใบอนุญาตประกอบกิจการเพื่อให้ผู้ขอต่ออายุใบอนุญาตได้มีโอกาสโต้แย้งคัดค้านหรือชี้แจงแสดงหลักฐานของตนภายในกำหนดเวลาอันสมควร *(ตามตัวอย่างหนังสือแจ้งเหตุผลการไม่อนุญาตให้ประกอบกิจการ)* โดยหากล่วงเลยกำหนดเวลาดังกล่าวแล้วผู้ขอต่ออายุใบอนุญาตไม่แจ้งความเห็นใด ๆ หรือมีการแจ้งความเห็นแต่เจ้าพนักงานเห็นว่าไม่มีเหตุผลเพียงพอ เจ้าพนักงานท้องถิ่นจึงค่อยมี “คำสั่งไม่อนุญาตให้ต่ออายุใบอนุญาต” (คำสั่งตามมาตรา 56 วรรคสอง) โดยเจ้าพนักงานท้องถิ่นต้องระบุกรณีการใช้สิทธิอุทธรณ์ต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขตามมาตรา 66 แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 ไว้ในคำสั่งดังกล่าวด้วย *(ตามตัวอย่างหนังสือแจ้งคำสั่งไม่อนุญาตให้ต่ออายุใบอนุญาต* ***(แบบ คส.5/2))***

การออกหนังสือรับรองการแจ้ง

ตามบทบัญญัติของพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 กำหนดให้กิจการประเภทสถานที่จำหน่ายอาหารและสะสมอาหารที่มีพื้นที่ไม่เกิน 200 ตารางเมตร ต้องแจ้งต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่น โดยไม่ต้องขออนุญาต กล่าวคือ เพียงแต่แจ้งก็สามารถดำเนินกิจการได้เลย และเจ้าพนักงานท้องถิ่นจะตรวจสอบคำขอและออกหนังสือรับรองการแจ้งไว้เป็นหลักฐาน ซึ่งลักษณะดังกล่าวถือว่าเป็น “มาตรการกำกับดูแล” ทั้งนี้ เพราะสมัยรัฐบาลนายอานันท์ ปันยารชุน ได้มีนโยบายที่จะลดบทบาทการควบคุมของรัฐ ให้เป็นแบบกำกับดูแล คือให้เอกชนมีโอกาสประกอบกิจการโดยสุจริตได้อิสระมากขึ้น โดยรัฐจะไปติดตามดูแลให้เป็นไปตามกฎหมายในภายหลัง ซึ่งกฎหมายได้กำหนดถึงวิธีการและขั้นตอนการแจ้งและออกหนังสือรับรองการแจ้งไว้ดังนี้

1) ผู้ใดประสงค์จะขอจัดตั้งสถานที่จำหน่ายอาหารหรือสถานที่สะสมอาหารในอาคารหรือพื้นที่ใดซึ่งมีพื้นที่ไม่เกินสองร้อยตารางเมตรและมิใช่เป็นการขายของในตลาดจะต้องแจ้งต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่นตามแบบที่กำหนดไว้ *(ตามตัวอย่างคำขอจัดตั้งสถานที่จำหน่ายอาหารหรือสถานที่สะสมอาหาร)* พร้อมกับเอกสารและหลักฐานดังต่อไปนี้

(1) สำเนาบัตรประจำตัวประชาชน / ข้าราชการ / พนักงานรัฐวิสาหกิจ

(2) สำเนาใบอนุญาตตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

(3) หลักฐานที่แสดงการเป็นผู้มีอำนาจลงนามแทนนิติบุคคลและใบมอบอำนาจ (ในกรณีที่มีการมอบอำนาจ)

(4) สำเนาหนังสือรับรองการจดทะเบียนเป็นนิติบุคคล

(5) อื่นๆ ตามที่ราชการส่วนท้องถิ่นประกาศกำหนด

2) เมื่อเจ้าพนักงานท้องถิ่นได้รับแจ้งให้ดำเนินการดังนี้

(1) ให้ออกใบรับแก่ผู้แจ้งเพื่อใช้เป็นหลักฐานในการประกอบกิจการตามที่แจ้งได้ชั่วคราวในระหว่างเวลาที่เจ้าพนักงานท้องถิ่นยังมิได้ออกหนังสือรับรองการแจ้ง *(ตามตัวอย่างในภาคผนวกที่ 1)*

(2) ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นตรวจการแจ้งดังนี้

(ก) กรณีถ้าการแจ้งเป็นไปโดยถูกต้องให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นออกหนังสือรับรองการแจ้งให้ผู้แจ้งภายในเจ็ดวันทำการนับแต่วันที่ได้รับแจ้ง *(ตามตัวอย่างในภาคผนวกที่ 1)*

(ข) กรณีที่การแจ้งไม่ถูกต้องหรือไม่สมบูรณ์ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นแจ้งให้ผู้แจ้งทราบ ภายในเจ็ดวันทำการนับแต่วันที่ได้รับแจ้ง (ตามตัวอย่างหนังสือแจ้งความไม่ถูกต้องหรือไม่สมบูรณ์ของคำขอแจ้ง ***(แบบ นส. 2))*** ถ้าผู้แจ้งไม่ดำเนินการแก้ไขให้ถูกต้องภายในเจ็ดวันทำการนับแต่วันที่ได้รับแจ้งจากเจ้าพนักงานท้องถิ่น ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจสั่งให้การแจ้งของผู้แจ้งเป็นอันสิ้นผล *(ตามตัวอย่างคำสั่งให้การแจ้งเป็นอันสิ้นผล* ***(แบบ คส. 4/1))*** แต่ถ้าผู้แจ้งได้ดำเนินการแก้ไขภายในเวลาที่กำหนดแล้ว ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นออกหนังสือรับรองการแจ้งให้ผู้แจ้งภายในเจ็ดวันทำการนับแต่วันที่ได้รับการแจ้งซึ่งมีรายละเอียดถูกต้องตามแบบที่กำหนด

ในใบรับแจ้งหรือหนังสือรับรองการแจ้ง เจ้าพนักงานท้องถิ่นจะกำหนดเงื่อนไขให้ผู้แจ้งหรือผู้ได้รับหนังสือรับรองการแจ้งปฏิบัติเป็นการเฉพาะรายก็ได้

ตัวอย่างแบบฟอร์มและหนังสือ

ประกอบการพิจารณาออกใบอนุญาตและหนังสือรับรองการแจ้ง

ตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535

แบบคำขอรับใบอนุญาต/ต่ออายุใบอนุญาต

ประกอบกิจการ.....

คำขอเลขที่...../..... (เจ้าหน้าที่กรอก)

เขียนที่.....

วันที่.....เดือน..... พ.ศ. .....

1. ข้าพเจ้า..... อายุ.....ปี สัญชาติ.....

โดย.....ผู้มีอำนาจลงนามแทนนิติบุคคล

ปรากฏตาม.....

ที่อยู่เลขที่.....หมู่ที่.....ตรอก/ซอย.....ถนน.....

แขวง/ตำบล.....เขต/อำเภอ.....จังหวัด.....

หมายเลขโทรศัพท์.....ผู้ขออนุญาต

2. พร้อมคำขอนี้ข้าพเจ้าได้แนบเอกสารหลักฐานต่าง ๆ มาด้วยแล้วดังนี้

☐ สำเนาบัตรประจำตัว (ประชาชน/ข้าราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ/อื่นๆ ระบุ.....)

☐ สำเนาใบอนุญาตตามกฎหมายว่าด้วยควบคุมอาคาร หนังสือให้ความเห็นชอบการประเมินผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม หรือใบอนุญาตตามกฎหมายอื่นที่จำเป็น

☐ ใบมอบอำนาจ (ในกรณีที่มีการมอบอำนาจ)

☐ สำเนาหนังสือรับรองการจดทะเบียนเป็นนิติบุคคล

☐ หลักฐานที่แสดงการเป็นผู้มีอำนาจลงนามแทนนิติบุคคล

☐ เอกสารและหลักฐานอื่น ๆ ตามที่ราชการส่วนท้องถิ่นประกาศกำหนด คือ

1).....

2).....

ขอรับรองว่าข้อความในคำขอนี้เป็นความจริงทุกประการ

(ลงชื่อ) ..... ผู้ขออนุญาต

(.....)

ส่วนของเจ้าหน้าที่

ใบรับคำขอรับใบอนุญาต/ต่ออายุใบอนุญาต

เลขที่.....ได้รับเรื่องเมื่อวันที่.....เดือน.....พ.ศ. .....

ตรวจสอบแล้ว เอกสารหลักฐาน ☐ ครบ

☐ ไม่ครบ คือ

1).....

2).....

3).....

(ลงชื่อ) .....

(.....)

ตำแหน่ง.....

ส่วนของผู้ขอรับใบอนุญาต

ใบรับคำขอรับใบอนุญาต/ต่ออายุใบอนุญาต

เลขที่.....ได้รับเรื่องเมื่อวันที่.....เดือน.....พ.ศ. .....

ตรวจสอบแล้ว เอกสารหลักฐาน ☐ ครบ

☐ ไม่ครบ คือ

1).....

2).....

3).....

ดังนั้น กรุณานำเอกสารหลักฐานที่ยังไม่ครบทั้งหมดมายื่นต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่นภายใน.....วันนับตั้งแต่วันนี้เป็นต้นไป

(ลงชื่อ) .....

(.....)

ตำแหน่ง.....

(แบบ นส.3)

ที่...../..... สำนักงาน.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ. .....

เรื่อง ขอให้แก้ไขความไม่ถูกต้องหรือไม่สมบูรณ์ของคำขอรับใบอนุญาต/คำขอต่ออายุใบอนุญาต การประกอบกิจการ

เรียน .....

ตามที่ท่านได้ยื่นคำขอรับใบอนุญาตต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่นเพื่อประกอบกิจการ..... ..... เมื่อวันที่..... นั้น

เจ้าพนักงานท้องถิ่นได้ตรวจคำขอของท่านแล้วพบว่าคำขอไม่ถูกต้องหรือไม่สมบูรณ์ดังนี้

1) .....

2) .....

3) .....

4) .....

5) .....

จึงขอแจ้งให้ท่านทราบเพื่อดำเนินการแก้ไขให้ถูกต้องภายใน.....วันนับแต่วันที่ได้รับหนังสือนี้ หากท่านไม่ดำเนินการแก้ไขให้ถูกต้องภายในเวลาดังกล่าว จะถือว่าท่านไม่ประสงค์จะขอรับใบอนุญาตประกอบกิจการนี้และจะไม่พิจารณาคำขอของท่านพร้อมทั้งส่งคืนเอกสารทั้งหมดให้แก่ท่านต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดดำเนินการต่อไปด้วย

ขอแสดงความนับถือ

.....

(.....)

ตำแหน่ง.....

เจ้าพนักงานท้องถิ่น

ส่วนราชการ.....

โทร.....

โทรสาร.....

E-mail.....

ที่ ..... สำนักงาน.....

.....

วันที่.....เดือน..... พ.ศ. .....

เรื่อง คำแนะนำให้แก้ไขปรับปรุงสภาพของสถานที่ประกอบกิจการ

เรียน .....

อ้างถึง ใบรับคำขออนุญาต/ต่ออายุใบอนุญาต เลขที่.....ลงวันที่.....เดือน.....พ.ศ. .....

ตามที่ท่านได้ยื่นคำขอรับใบอนุญาต/ต่ออายุใบอนุญาตประกอบกิจการ..... และราชการส่วนท้องถิ่นได้ออกใบรับคำขออนุญาต/ต่ออายุใบอนุญาตไว้ตามที่อ้างถึง นั้น

เนื่องจากเจ้าพนักงานได้ตรวจสภาพด้านสุขลักษณะของสถานที่ เครื่องมือหรืออุปกรณ์ ระบบกำจัดหรือบำบัดของเสียและอื่นๆ ของสถานที่ประกอบกิจการของท่านแล้วพบว่ายังไม่ครบถ้วนถูกต้องตามที่กำหนดไว้ในข้อกำหนดของท้องถิ่น ดังนี้

1) .....

2) .....

3) .....

4) .....

ฉะนั้น จึงขอให้ท่านแก้ไขให้ถูกต้องและสมบูรณ์เพื่อเจ้าพนักงานท้องถิ่นจะได้ดำเนินการพิจารณาการอนุญาตต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดดำเนินการต่อไปด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ลงชื่อ)

(.....)

ตำแหน่ง.....

เจ้าพนักงานท้องถิ่น

ส่วนราชการ.....

โทร.....

โทรสาร.....

E-mail.....

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ ..... โทร. .....

ที่ ..... วันที่.....เดือน..... พ.ศ. .....

เรื่อง รายงานผลการตรวจสภาพของสถานที่ประกอบกิจการเพื่อประกอบการพิจารณาการอนุญาต

เรียน เจ้าพนักงานท้องถิ่น

ตามที่ราชการส่วนท้องถิ่นได้รับคำขอรับใบอนุญาตประกอบกิจการ.....
และได้ออกใบรับคำขออนุญาต เลขที่.....ลงวันที่.....เดือน.....พ.ศ. ..... นั้น

จากการตรวจสภาพด้านสุขลักษณะของสถานที่ เครื่องมือหรืออุปกรณ์ ระบบกำจัดหรือบำบัดของเสียและอื่นๆ ของสถานที่ประกอบกิจการดังกล่าวแล้วพบว่า

☐ ครบถ้วนถูกต้องตามที่กำหนดไว้ในข้อกำหนดของท้องถิ่น

☐ ไม่ครบ ดังนี้

1) .....

2) .....

3) .....

ฉะนั้น จึงมีความเห็นว่า ☐ ไม่สมควรอนุญาต

☐ สมควรอนุญาต

☐ สมควรอนุญาตโดยมีเงื่อนไขดังนี้

1) .....

2) .....

3) .....

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

(ลงชื่อ)

(.....)

ตำแหน่ง.....

เจ้าพนักงานสาธารณสุข/ผู้ได้รับแต่งตั้งจากเจ้าพนักงานท้องถิ่น

ที่ ..... สำนักงาน.....

.....

วันที่.....เดือน..... พ.ศ. .....

เรื่อง แจ้งเหตุผลการไม่อนุญาตให้ประกอบกิจการ

เรียน .....

อ้างถึง (1) ใบรับคำขออนุญาต/ต่ออายุใบอนุญาต เลขที่.....ลงวันที่.....เดือน.....พ.ศ. .....

(2) หนังสือคำแนะนำให้แก้ไขปรับปรุงสภาพของสถานที่ประกอบกิจการ ที่..... ลว. .....

ตามที่ท่านได้ยื่นคำขอรับใบอนุญาต/ต่ออายุใบอนุญาตประกอบกิจการ..... และเจ้าพนักงานได้มีคำแนะนำให้แก้ไขปรับปรุงสภาพของสถานที่ประกอบกิจการไว้ตามที่อ้างถึงนั้น จากการตรวจสอบปรากฏว่าท่านไม่ปฏิบัติตามคำแนะนำของเจ้าพนักงานดังกล่าวภายในเวลาที่กำหนดไว้ ดังนั้น ในฐานะเจ้าพนักงานท้องถิ่นจึงมีความเห็นว่าไม่สามารถอนุญาตให้ท่านประกอบกิจการได้

ฉะนั้น ถ้าท่านเห็นว่าไม่ถูกต้องหรือมีข้อโต้แย้งใด ๆ ขอให้ท่านแจ้งความเห็นพร้อมเอกสารหรือหลักฐานที่เป็นประโยชน์หรือสนับสนุนความเห็นของท่านแก่เจ้าพนักงานท้องถิ่นภายใน.....วันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งหนังสือนี้ โดยหากล่วงเลยกำหนดเวลาดังกล่าวแล้วท่านไม่แจ้งความเห็นใด ๆ หรือมีการแจ้งความเห็นแต่เจ้าพนักงานเห็นว่าไม่มีเหตุผลเพียงพอ เจ้าพนักงานท้องถิ่นจะออกคำสั่งไม่อนุญาตประกอบกิจการแก่ท่านต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดดำเนินการต่อไปด้วย จะเป็นพระคุณ

ขอแสดงความนับถือ

(ลงชื่อ)

(.....)

ตำแหน่ง.....

เจ้าพนักงานท้องถิ่น

ส่วนราชการ.....

โทร.....

โทรสาร.....

E-mail.....

ที่ ..... สำนักงาน.....

.....

วันที่.....เดือน..... พ.ศ. .....

เรื่อง แจ้งขยายเวลาการพิจารณาอนุญาตประกอบกิจการ.....

เรียน .....

อ้างถึง ใบรับคำขออนุญาต เลขที่.....ลงวันที่.....เดือน.....พ.ศ. .....

สิ่งที่ส่งมาด้วย 1. .....

2. .....

ตามที่ท่านได้ยื่นคำขอรับใบอนุญาตประกอบกิจการ..... และราชการส่วนท้องถิ่นได้ออกใบรับคำขออนุญาตไว้ตามที่อ้างถึง นั้น

เนื่องจากมีเหตุจำเป็นที่เจ้าพนักงานท้องถิ่นไม่อาจออกใบอนุญาตหรือยังไม่อาจมีคำสั่งไม่อนุญาตได้ภายในเวลา 30 วันนับแต่วันที่ได้รับคำขอดังกล่าวดังนี้

1. .....

2. .....

3. .....

ดังนั้น จึงขอแจ้งขยายเวลาการพิจารณาอนุญาตออกไปเป็นเวลา 15 วันนับแต่วันสิ้นสุดเวลาข้างต้น และต้องขออภัย มา ณ โอกาสนี้ด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(ลงชื่อ)

(.....)

ตำแหน่ง.....

เจ้าพนักงานท้องถิ่น

ส่วนราชการ.....

โทร.....

โทรสาร.....

E-mail.....

ใบอนุญาต

ประกอบกิจการ.....

เล่มที่.....เลขที่...../.....

(1) เจ้าพนักงานท้องถิ่นอนุญาตให้.....สัญชาติ.....
อยู่บ้านเลขที่.....หมู่ที่.....ตำบล.....อำเภอ.....จังหวัด.....
หมายเลขโทรศัพท์.....

ชื่อสถานประกอบกิจการ..... ประเภท.....
ตั้งอยู่เลขที่.....หมู่ที่.....ตำบล.....อำเภอ.....จังหวัด.....
หมายเลขโทรศัพท์.....

เสียค่าธรรมเนียมปีละ.....บาท (.....) ตามใบเสร็จรับเงิน
เล่มที่.....เลขที่.....ลงวันที่.....

(2) ผู้รับใบอนุญาตต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่กำหนดในข้อกำหนดของท้องถิ่น

(3) หากปรากฏในภายหลังว่าการประกอบกิจการที่ได้รับอนุญาตนี้เป็นการขัดต่อกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง โดยมิอาจแก้ไขได้ เจ้าพนักงานท้องถิ่นอาจพิจารณาให้เพิกถอนการอนุญาตนี้ได้

(4) ผู้รับใบอนุญาตต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขเฉพาะดังต่อไปนี้อีกด้วย คือ

4.1) .....

4.2) .....

(5) ใบอนุญาตฉบับนี้ออกให้เมื่อวันที่.....เดือน.....พ.ศ. .....

(6) ใบอนุญาตฉบับนี้สิ้นอายุวันที่.....เดือน.....พ.ศ. .....

(ลงชื่อ)

(.....)

ตำแหน่ง.....

เจ้าพนักงานท้องถิ่น

<u>คำเตือน</u> (1) ผู้รับใบอนุญาตต้องแสดงใบอนุญาตนี้ไว้โดยเปิดเผยและเห็นได้ง่าย ณ สถานที่ประกอบกิจการตลอดเวลาที่ประกอบกิจการ หากฝ่าฝืนมีโทษปรับไม่เกิน 500 บาท

(2) หากประสงค์จะประกอบกิจการในปีต่อไปต้องยื่นคำขอต่ออายุใบอนุญาตก่อนใบอนุญาตสิ้นอายุ

(ด้านหลัง)

รายการต่ออายุใบอนุญาตและเสียค่าธรรมเนียม

วัน/เดือน/ปี ที่ออกใบอนุญาต	วัน/เดือน/ปี ที่สิ้นอายุใบอนุญาต	ใบเสร็จรับเงิน			(ลงชื่อ) เจ้าพนักงานท้องถิ่น
		เล่มที่	เลขที่	วัน/เดือน/ปี	

ที่ ..... สำนักงาน.....

.....

วันที่.....เดือน..... พ.ศ. .....

เรื่อง แจ้งการอนุญาตประกอบกิจการ.....

เรียน .....

อ้างถึง ใบรับคำขออนุญาต เลขที่.....ลงวันที่.....เดือน.....พ.ศ. .....

ตามที่ท่านได้ยื่นคำขอรับใบอนุญาตประกอบกิจการ..... และราชการส่วนท้องถิ่นได้ออกใบรับคำขออนุญาตไว้ตามที่อ้างถึง นั้น

บัดนี้ เจ้าพนักงานท้องถิ่นได้พิจารณาออกใบอนุญาตให้แก่ท่านเรียบร้อยแล้ว จึงขอให้ท่านมาติดต่อขอรับใบอนุญาตภายใน.....วันนับแต่วันได้รับหนังสือนี้ ทั้งนี้ หากล่วงเลยระยะเวลาดังกล่าวแล้วท่านมิได้มาติดต่อขอรับใบอนุญาตโดยไม่มีเหตุหรือข้อแก้ตัวอันสมควรจะถือว่าท่านสละสิทธิและถูกยกเลิกการอนุญาตครั้งนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(ลงชื่อ)

(.....)

ตำแหน่ง.....

เจ้าพนักงานท้องถิ่น

ส่วนราชการ.....

โทร.....

โทรสาร.....

E-mail.....

(แบบ คส. 5/1)

คำสั่งที่...../..... สำนักงาน.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ. .....

เรื่อง คำสั่งไม่อนุญาตให้ประกอบกิจการ

เรียน .....

อ้างถึง คำขอรับใบอนุญาต

ตามที่ท่านได้ยื่นคำขอรับใบอนุญาตต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่นเพื่อประกอบกิจการ.....
.....เมื่อวันที่.....นั้น

ปรากฏว่าท่านไม่สามารถดำเนินการให้เป็นไปตามข้อกำหนดของท้องถิ่น(สาเหตุสำคัญที่มีผลให้ไม่อาจจะออกใบอนุญาตได้) คือ

1) .....
2) .....
3) .....
4) .....
5) .....

ฉะนั้น อาศัยอำนาจตามมาตรา 56 แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 ในฐานะเจ้าพนักงานท้องถิ่นจึงมีคำสั่งไม่ออกใบอนุญาตประกอบกิจการให้แก่ท่าน

ทั้งนี้ หากท่านฝ่าฝืนดำเนินกิจการจะมีโทษ.....(แล้วแต่ประเภทกิจการ)
ตามมาตรา..... แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535

อนึ่ง หากท่านไม่พอใจคำสั่งนี้หรือเห็นว่าไม่ได้รับความเป็นธรรม ท่านมีสิทธิอุทธรณ์คำสั่งต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขได้ภายในสามสิบวันนับแต่วันทราบคำสั่งนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดดำเนินการตามคำสั่งข้างต้นด้วย

ขอแสดงความนับถือ

.....

(.....)

ตำแหน่ง.....

เจ้าพนักงานท้องถิ่น

ส่วนราชการ.....
โทร.....
โทรสาร.....
E-mail.....

(แบบ คส. 5/2)

คำสั่งที่...../..... สำนักงาน.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ. .....

เรื่อง คำสั่งไม่อนุญาตให้ต่ออายุใบอนุญาตประกอบกิจการ

เรียน .....

ตามที่ท่านได้รับใบอนุญาตจากเจ้าพนักงานท้องถิ่นให้ประกอบกิจการ.....ตามใบอนุญาตเลขที่.....ซึ่งใบอนุญาตจะสิ้นอายุในวันที่.....โดยท่านได้ยื่นคำขอต่ออายุใบอนุญาตต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่นไว้แล้วเมื่อวันที่.....ก่อนใบอนุญาตสิ้นอายุ นั้น

ปรากฏว่าท่านไม่สามารถดำเนินการให้เป็นไปตามข้อกำหนดของท้องถิ่น(สาเหตุสำคัญที่มีผลให้ไม่อาจจะอนุญาตให้ต่ออายุใบอนุญาตได้) คือ

1) .....

2) .....

3) .....

4) .....

5) .....

ฉะนั้น อาศัยอำนาจตามมาตรา 56 แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 ในฐานะเจ้าพนักงานท้องถิ่นจึงมีคำสั่งไม่อนุญาตให้ต่ออายุใบอนุญาตประกอบกิจการแก่ท่าน

ทั้งนี้ หากท่านฝ่าฝืนดำเนินกิจการจะมีโทษ..... (แล้วแต่ประเภทกิจการ) ตามมาตรา..... แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535

อนึ่ง หากท่านไม่พอใจคำสั่งนี้หรือเห็นว่าไม่ได้รับความเป็นธรรม ท่านมีสิทธิอุทธรณ์คำสั่งต่อ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขได้ภายในสามสิบวันนับแต่วันทราบคำสั่งนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดดำเนินการตามคำสั่งข้างต้นด้วย

ขอแสดงความนับถือ

.....

(.....)

ตำแหน่ง.....

เจ้าพนักงานท้องถิ่น

ส่วนราชการ.....

โทร.....

โทรสาร.....

E-mail.....

แบบคำขอแจ้ง
จัดตั้งสถานที่จำหน่ายอาหารหรือสถานที่สะสมอาหาร

เขียนที่.....

วันที่.....เดือน..... พ.ศ. .....

1. ข้าพเจ้า..... อายุ.....ปี สัญชาติ.....
โดย.....ผู้มีอำนาจลงนามแทนนิติบุคคล
ปรากฏตาม.....
ที่อยู่เลขที่.....หมู่ที่.....ตรอก/ซอย.....ถนน.....
แขวง/ตำบล.....เขต/อำเภอ.....จังหวัด.....
หมายเลขโทรศัพท์.....ผู้ขอแจ้ง

2. ชื่อสถานประกอบกิจการ.....ประเภท.....
มีพื้นที่.....ตารางเมตร ☐ ตั้งอยู่เลขที่.....หมู่ที่.....ตำบล.....อำเภอ.....
จังหวัด.....หมายเลขโทรศัพท์.....

3. พร้อมคำขอนี้ข้าพเจ้าได้แนบเอกสารหลักฐานต่าง ๆ มาด้วยแล้วดังนี้

☐ สำเนาบัตรประจำตัว (ประชาชน/ข้าราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ/อื่นๆ ระบุ.....)
ของผู้แทนนิติบุคคลและผู้รับมอบอำนาจ (ถ้ามี)

☐ สำเนาใบอนุญาตตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องได้แก่.....

.....

☐ หลักฐานที่แสดงการเป็นผู้มีอำนาจลงนามแทนนิติบุคคลและใบมอบอำนาจ (ในกรณีที่มีการมอบอำนาจ)

☐ สำเนาหนังสือรับรองการจดทะเบียนเป็นนิติบุคคล

☐ เอกสารและหลักฐานอื่น ๆ ตามที่ราชการส่วนท้องถิ่นประกาศกำหนดได้แก่.....

.....

ขอรับรองว่าข้อความในคำขอนี้เป็นความจริงทุกประการ

(ลงชื่อ) ..... ผู้ขอแจ้ง

(.....)

ส่วนของเจ้าหน้าที่

ใบรับแจ้ง

ชื่อสถานประกอบกิจการ.....ประเภท.....

มีพื้นที่.....ตารางเมตรตั้งอยู่เลขที่.....หมู่ที่.....ตำบล.....อำเภอ.....

จังหวัด.....หมายเลขโทรศัพท์.....

เลขที่.....ได้รับเรื่องเมื่อวันที่.....เดือน.....พ.ศ. .....

ตรวจสอบแล้ว เอกสารหลักฐาน ☐ ครบ

☐ ไม่ครบ ได้แก่ .....

.....

.....

(ลงชื่อ) .....

(.....)

ตำแหน่ง.....

ส่วนของผู้แจ้ง

ใบรับแจ้ง

ชื่อสถานประกอบกิจการ.....ประเภท.....

มีพื้นที่.....ตารางเมตร ☐ ตั้งอยู่เลขที่.....หมู่ที่.....ตำบล.....อำเภอ.....

จังหวัด.....หมายเลขโทรศัพท์.....

เลขที่.....ได้รับเรื่องเมื่อวันที่.....เดือน.....พ.ศ. .....

ตรวจสอบแล้ว เอกสารหลักฐาน ☐ ครบ

☐ ไม่ครบ ได้แก่ .....

.....

.....

(ลงชื่อ) .....

(.....)

ตำแหน่ง.....

เจ้าพนักงานท้องถิ่น

หนังสือรับรองการแจ้ง
จัดตั้งสถานที่จำหน่ายอาหารหรือสะสมอาหาร

เล่มที่.....เลขที่...../.....

(1) เจ้าพนักงานท้องถิ่นออกหนังสือรับรองการแจ้งให้.....
สัญชาติ.....อยู่บ้านเลขที่.....หมู่ที่.....ตำบล.....อำเภอ.....
จังหวัด.....หมายเลขโทรศัพท์.....

ชื่อสถานประกอบกิจการ..... ประเภท.....มีพื้นที่.....ตารางเมตร
ตั้งอยู่เลขที่.....หมู่ที่.....ตำบล.....อำเภอ.....จังหวัด.....
หมายเลขโทรศัพท์.....

เสียค่าธรรมเนียมปีละ.....บาท (.....) ตามใบเสร็จรับเงิน
เล่มที่.....เลขที่.....ลงวันที่.....

(2) ผู้รับหนังสือรับรองการแจ้งต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่กำหนดในข้อกำหนดของท้องถิ่น

(3) ผู้รับใบอนุญาตต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขเฉพาะดังต่อไปนี้อีกด้วย คือ

3.1) .....

3.2) .....

(4) หนังสือรับรองการแจ้งฉบับนี้ออกให้เมื่อวันที่.....เดือน.....พ.ศ. .....

(ลงชื่อ)
(.....)
ตำแหน่ง.....
เจ้าพนักงานท้องถิ่น

คำเตือน (1) ผู้รับหนังสือรับรองการแจ้งต้องแสดงหนังสือรับรองการแจ้งนี้ไว้โดยเปิดเผยและเห็นได้ง่ายณสถานที่ประกอบกิจการตลอดเวลาที่ประกอบกิจการ หากฝ่าฝืนมีโทษปรับไม่เกิน 500 บาท

(2) ผู้รับหนังสือรับรองการแจ้งต้องเสียค่าธรรมเนียมต่อราชการส่วนท้องถิ่นทุกปีตามกำหนดเวลา หากฝ่าฝืนจะต้องเสียค่าปรับเพิ่มอีกร้อยละยี่สิบของค่าธรรมเนียมที่ค้างชำระ

(ด้านหลัง)

รายการเสียค่าธรรมเนียมหนังสือรับรองการแจ้ง

วัน/เดือน/ปี ที่ชำระค่าธรรมเนียม	ใบเสร็จรับเงิน			(ลงชื่อ) เจ้าพนักงานท้องถิ่น
	เล่มที่	เลขที่	วัน/เดือน/ปี	

(แบบ นส.2)

ที่...../..... สำนักงาน.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ. .....

เรื่อง ขอให้แก้ไขความไม่ถูกต้องหรือไม่สมบูรณ์ของคำขอแจ้งการประกอบกิจการ

เรียน .....

ตามที่ท่านได้ยื่นคำขอแจ้งต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่นเพื่อประกอบกิจการ..... ..... เมื่อวันที่..... ซึ่งเจ้าพนักงานท้องถิ่นได้ออกใบรับแจ้งแก่ท่านไปแล้วนั้น

เจ้าพนักงานท้องถิ่นได้ตรวจการแจ้งของท่านแล้วพบว่าการแจ้งไม่ถูกต้องหรือไม่สมบูรณ์ดังนี้

1) .....

2) .....

3) .....

4) .....

5) .....

จึงขอแจ้งให้ท่านทราบเพื่อดำเนินการแก้ไขให้ถูกต้องภายในเจ็ดวันทำการนับแต่วันที่ได้รับหนังสือนี้ หากท่านไม่ดำเนินการแก้ไขให้ถูกต้องภายในเวลาดังกล่าว จะมีผลให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นไม่อาจจะออกหนังสือรับรองการแจ้งให้แก่ท่านได้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดดำเนินการต่อไปด้วย

ขอแสดงความนับถือ

.....

(.....)

ตำแหน่ง.....

เจ้าพนักงานท้องถิ่น

ส่วนราชการ.....

โทร.....

โทรสาร.....

E-mail.....

(แบบ คส. 4/1)

คำสั่งที่...../..... สำนักงาน.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ. .....

เรื่อง คำสั่งให้การแจ้งเป็นอันสิ้นผล

เรียน .....

ตามที่ท่านได้แจ้งต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่นเพื่อประกอบกิจการ..... ..... เมื่อวันที่..... ซึ่งเจ้าพนักงานท้องถิ่นได้ออกใบรับแจ้งแก่ท่านไปแล้ว นั้น

เจ้าพนักงานท้องถิ่นได้ตรวจการแจ้งของท่านแล้วพบว่าการแจ้งไม่ถูกต้องหรือไม่สมบูรณ์จึงได้แจ้งให้ท่านทราบเพื่อดำเนินการแก้ไขให้ถูกต้องภายในเจ็ดวันทำการนับแต่วันที่ได้รับแจ้งแล้วตามมาตรา 48 วรรคห้า แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 แต่ท่านมิได้ดำเนินการแก้ไขให้ถูกต้องภายในเวลาดังกล่าว จึงมีผลให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นไม่อาจจะออกหนังสือรับรองการแจ้งให้แก่ท่านได้

ฉะนั้น อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 48 วรรคห้า แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 ในฐานะเจ้าพนักงานท้องถิ่นจึงมีคำสั่งให้การแจ้งของท่านเป็นอันสิ้นผล

ทั้งนี้ ให้ท่านหยุดดำเนินกิจการทันทีนับแต่วันทราบคำสั่งนี้ หากไม่ปฏิบัติตามคำสั่งจะมีโทษจำคุกไม่เกินสามเดือนหรือปรับไม่เกินห้าพันบาทตามมาตรา 72 วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535

อนึ่ง หากท่านไม่พอใจคำสั่งนี้หรือเห็นว่าไม่ได้รับความเป็นธรรม ท่านมีสิทธิอุทธรณ์คำสั่งต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขได้ภายในสามสิบวันนับแต่วันทราบคำสั่งนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดดำเนินการตามคำสั่งข้างต้นด้วย

ขอแสดงความนับถือ

.....

(.....)

ตำแหน่ง.....

เจ้าพนักงานท้องถิ่น

ส่วนราชการ.....

โทร.....

โทรสาร.....

E-mail.....

บทที่ 6

เรื่อง กระบวนการออกคำสั่งของเจ้าพนักงาน ตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535

1. ความนำ

พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 เป็นกฎหมายที่มีเจตนารมณ์ในการคุ้มครองสิทธิประโยชน์ของประชาชนด้านสุขภาพอนามัยอันอาจได้รับผลกระทบจากการกระทำของบุคคลใดๆ โดยการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรและเจ้าหน้าที่ของรัฐระดับท้องถิ่นเป็นผู้มีบทบาทที่สำคัญที่สุดในการใช้อำนาจแห่งกฎหมายนี้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการให้อำนาจแก่เจ้าหน้าที่ออก “คำสั่งทางปกครอง” เพื่อบังคับต่อประชาชนได้

ในการใช้อำนาจทางปกครองของเจ้าหน้าที่ของรัฐแต่เดิมนั้น กฎหมายแต่ละฉบับอาจจะมีบทบัญญัติถึงวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองอยู่บ้าง แต่ก็มีเพียงเล็กน้อยเท่านั้น ซึ่งไม่อาจจะคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของประชาชนอันเกิดจากการกระทำของเจ้าหน้าที่ของรัฐได้ การที่ฝ่ายนิติบัญญัติได้มีความพยายาม ก่อตั้งสิทธิของผู้เสียหายโดยบัญญัติหลักการของวิธีวินิจฉัยสั่งการของฝ่ายปกครองไว้ในกฎหมายแต่ละฉบับแยกแตกต่างกันออกไปทำให้ยากแก่การศึกษาและทำให้การนำหลักกฎหมายดังกล่าวมาปรับใช้เป็นไปได้อย่างจำกัด รวมทั้งการจงใจที่จะละเลยไม่นำหลักกฎหมายวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองมาประยุกต์ใช้กับวิธีวินิจฉัยสั่งการของเจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครอง เพราะนักกฎหมายโดยทั่วไปมักเข้าใจว่าหลักกฎหมายวิธีพิจารณาหรือหลักกฎหมายวิธีปฏิบัติราชการนั้นจะใช้กับกระบวนวิธีพิจารณาคดีของศาลเท่านั้น เหล่านี้ล้วนเป็นสาเหตุที่ทำให้การกระทำทางปกครองของเจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครองไปกระทบกระเทือนต่อสิทธิเสรีภาพของประชาชนทั้งสิ้น

ความผิดพลาดของการกระทำทางปกครองส่วนใหญ่จะเกิดขึ้นในขั้นตอนก่อนมีการออกคำสั่งทางปกครองหรือในขั้นตอนการพิจารณาวินิจฉัยเรื่องราวก่อนออกคำสั่งทางปกครอง ดังนั้น หากสามารถสร้างวิธีการเพื่อป้องกันการกระทำที่ผิดพลาดในชั้นเจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครองได้อย่างมีประสิทธิภาพ **โดยนำหลักกฎหมายวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองที่**ได้นำมาประมวลบัญญัติไว้เป็นหมวดหมู่มาบังคับใช้อย่างจริงจังแล้ว ย่อมสามารถคุ้มครองสิทธิเสรีภาพให้แก่ประชาชนจากการกระทำที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายได้เป็นอย่างดี เพราะเป็นมาตรการป้องกันความเสียหายที่จะ

เกิดขึ้นแก่ประชาชนซึ่งดีกว่ามาตรการทางศาลอันเป็นการเยียวยาความเสียหายที่ได้เกิดขึ้นแล้ว อีกทั้งยังมีผลเป็นการเสริมมาตรการการควบคุมตรวจสอบของศาลต่อการกระทำของเจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครองได้ง่ายขึ้นเพราะมีรูปแบบที่ชัดเจนแน่นอนตามกฎหมาย รวมทั้งเจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครองเองก็สามารถดำเนินการได้อย่างมั่นใจตามระเบียบขั้นตอนที่กำหนด และก่อให้เกิดความเชื่อมั่นต่อประชาชนในความมั่นคงของคำสั่งทางปกครองอีกด้วย[1]

ดังนั้น ในบทนี้จึงได้นำหลักเกณฑ์ที่สำคัญตาม “พระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. 2539” อันเป็นกฎหมายกลางซึ่งกำหนดมาตรฐานการปฏิบัติในการออกคำสั่งทางปกครองของเจ้าหน้าที่ของรัฐไว้ โดยมีการประยุกต์ให้เข้ากับบทบัญญัติของ “พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535” ซึ่งมีสาระที่สำคัญดังต่อไปนี้

2. คำนิยาม

“การพิจารณาทางปกครอง” หมายความว่า การเตรียมการและการดำเนินการของเจ้าพนักงานเพื่อจัดให้มีคำสั่งทางปกครอง

“คำสั่งทางปกครอง” หมายความว่า การใช้อำนาจตามกฎหมายของเจ้าพนักงานที่มีผลเป็นการสร้างนิติสัมพันธ์ขึ้นระหว่างบุคคลในอันที่จะก่อ เปลี่ยนแปลง โอน สงวน ระงับ หรือมีผลกระทบต่อสถานการณ์ของสิทธิหรือหน้าที่ของบุคคล ไม่ว่าจะเป็นการถาวรหรือชั่วคราว เช่น การสั่งการ การอนุญาต การอนุมัติ การวินิจฉัยอุทธรณ์ การรับรอง และการรับจดทะเบียน แต่ไม่หมายความรวมถึงการออกกฎ[2]

“เจ้าพนักงาน” หมายความว่า เจ้าพนักงานท้องถิ่นหรือเจ้าพนักงานสาธารณสุขตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535

“คำสั่ง” หมายความว่า คำสั่งทางปกครองที่ออกโดยเจ้าพนักงานท้องถิ่นหรือเจ้าพนักงานสาธารณสุขตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 ดังนี้

---

[1] นัยนา เกิดวิชัย, พ.ต.ท.หญิง. กฎหมายปกครอง, โรงพิมพ์พิทักษ์อักษร, 2541 หน้า 236-237

[2] มาตรา 5 แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. 2539

(ก) คำสั่งของเจ้าพนักงานท้องถิ่น

- คำสั่งตามมาตรา 21 และมาตรา 22 เกี่ยวกับเรื่องสุขลักษณะของอาคาร
- คำสั่งตามมาตรา 27 วรรคหนึ่ง และมาตรา 28 วรรคหนึ่งหรือวรรคสาม เกี่ยวกับเรื่องเหตุรำคาญ
- คำสั่งตามมาตรา 45 เป็นคำสั่งให้ผู้ดำเนินกิจการใด ๆ ตามพระราชบัญญัตินี้ แก้ไขหรือปรับปรุงให้ถูกต้อง หรือให้หยุดดำเนินกิจการไว้ทันทีเป็นการชั่วคราว
- คำสั่งตามมาตรา 48 วรรคห้า และมาตรา 52 เกี่ยวกับเรื่องหนังสือรับรองการแจ้ง
- คำสั่งตามมาตรา 65 วรรคสอง เป็นคำสั่งให้หยุดดำเนินกิจการกรณีมีการค้างชำระค่าธรรมเนียมติดต่อกันเกินกว่า 2 ครั้ง
- คำสั่งตามมาตรา 56 วรรคสอง ในเรื่องการไม่ออกใบอนุญาตหรือไม่อนุญาตให้ต่ออายุ ใบอนุญาต
- คำสั่งตามมาตรา 59 และมาตรา 60 ในเรื่องการพักใช้และการเพิกถอนใบอนุญาต

(ข) คำสั่งของเจ้าพนักงานสาธารณสุข ตามมาตรา 46 วรรคสอง ในกรณีที่ตรวจพบเหตุที่ไม่ถูกต้องหรือมีการกระทำใด ๆ ที่ฝ่าฝืนต่อบทแห่งพระราชบัญญัตินี้หรือข้อกำหนดของท้องถิ่นแล้ว จะมีผลกระทบต่อสภาวะความเป็นอยู่ที่เหมาะสมกับการดำรงชีพของประชาชนหรือจะเป็นอันตรายอย่างร้ายแรงต่อสุขภาพของประชาชนเป็นส่วนรวมซึ่งสมควรจะดำเนินการแก้ไขโดยเร่งด่วน

"คู่กรณี" หมายความว่า ผู้ยื่นคำขอหรือผู้คัดค้านคำขอ ผู้อยู่ในบังคับหรือจะอยู่ในบังคับของคำสั่ง และผู้ซึ่งได้เข้ามาในกระบวนการพิจารณาเนื่องจากสิทธิของผู้นั้นจะถูกกระทบกระเทือนจากผลของคำสั่ง

3. หลักเกณฑ์การปฏิบัติที่สำคัญในการออกคำสั่งของเจ้าพนักงาน

3.1 ข้อพิจารณาเกี่ยวกับ **"อำนาจของเจ้าพนักงาน"**

หลักกฎหมายสำคัญที่นำมาใช้เกี่ยวกับตัวเจ้าพนักงานหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ คือ

(1) หลักว่าด้วย **"อำนาจหน้าที่"** *ของเจ้าพนักงานในการวินิจฉัยสั่งการ*

1.1) ในขณะเวลานั้น เจ้าพนักงานต้องมีอำนาจหน้าที่ทำการพิจารณาในเรื่องนั้น

1.2) ในกรณีมีการมอบอำนาจ เจ้าหน้าที่ผู้รับมอบอำนาจต้องเป็นไปตามที่กฎหมายกำหนดไว้ เช่น การมอบอำนาจภายในราชการบริหารส่วนกลางและราชการบริหารส่วนภูมิภาคตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. 2534[3] ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครมีอำนาจมอบได้ตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ. 2528[4] นายกเทศมนตรีมีอำนาจมอบได้ตามพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. 2496[5] เป็นต้น และการมอบอำนาจต้องทำตามแบบที่กฎหมายกำหนดไว้เท่านั้น เช่น พระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. 2496 กำหนดให้นายกเทศมนตรีมอบอำนาจให้กับเทศมนตรีได้โดยทำเป็นหนังสือ[6] เป็นต้น

การมอบอำนาจให้ทำการพิจารณาทางปกครองแทน เป็นการโอนอำนาจดังกล่าวจากเจ้าพนักงานผู้ทรงอำนาจไปยังเจ้าหน้าที่ผู้รับมอบอำนาจ เจ้าหน้าที่ผู้รับมอบอำนาจจึงไม่ได้ทำการพิจารณาทางปกครองในฐานะที่เป็นตัวแทนของเจ้าพนักงานผู้ทรงอำนาจแต่ทำการเช่นว่านั้นในนามของตนเอง ดังนั้น ตราบใดที่ยังไม่ได้เพิกถอนการมอบอำนาจ เจ้าพนักงานผู้ทรงอำนาจจะสอดเข้าไปพิจารณาทางปกครองแทนที่เจ้าหน้าที่ผู้รับมอบอำนาจไม่ได้ คงมีแต่เพียงอำนาจหน้าที่กำกับติดตามผลการพิจารณาทางปกครองของผู้รับมอบอำนาจและแนะนำแก้ไขการพิจารณาทางปกครองของเจ้าหน้าที่ผู้รับมอบอำนาจได้เท่านั้น (มาตรา 40 วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. 2534)

*(2) หลักว่าด้วย **“ความเป็นกลาง”** ของเจ้าพนักงานในการวินิจฉัยสั่งการ*

กฎหมายได้กำหนดถึงเหตุที่ชวนให้เกิดความเคลือบแคลงสงสัยได้ว่าบุคคลดังกล่าวอาจจะกระทำการพิจารณาทางปกครองโดยไม่เป็นกลางหรือมีส่วนได้ส่วนเสียไว้ 2 ประการ คือ

2.1) **ความไม่เป็นกลางโดยผลของกฎหมาย**หรือความไม่เป็นกลางทางอัตตะวิสัย กล่าวคือจะมองที่ตัวของผู้ใช้อำนาจทางปกครองนั้นเองว่ามีความเป็นกลางหรือไม่ ซึ่งตามมาตรา 13[7] แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. 2539 ได้กำหนดว่าเจ้าพนักงานดังต่อไปนี้จะทำการพิจารณาทางปกครองไม่ได้

---

[3] มาตรา 38 ถึงมาตรา 40 แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. 2534

[4] มาตรา 81 ถึงมาตรา 86 แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ. 2528

[5] มาตรา 39 แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. 2496

[6] มาตรา 39 แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. 2496

[7] มาตรา 13 แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. 2539

ก. เป็นคู่กรณีเอง

ข. เป็นคู่หมั้นหรือคู่สมรสของคู่กรณี

ค. เป็นญาติของคู่กรณี คือ เป็นบุพการีหรือผู้สืบสันดานไม่ว่าชั้นใดๆ หรือเป็นพี่น้องหรือลูกพี่ลูกน้องนับได้เพียงภายในสามชั้น หรือเป็นญาติเกี่ยวพันทางแต่งงานนับได้เพียงสองชั้น

ง. เป็นหรือเคยเป็นผู้แทนโดยชอบธรรมหรือผู้พิทักษ์หรือผู้แทนหรือตัวแทนของคู่กรณี

จ. เป็นเจ้าหนี้หรือลูกหนี้ หรือเป็นนายจ้างของคู่กรณี

ฉ. กรณีอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

2.2) **ความไม่เป็นกลางโดยพฤติการณ์**หรือความไม่เป็นกลางทางภาวะวิสัย กล่าวคือจะมองที่การกระทำหรือพฤติกรรมของตัวผู้ใช้อำนาจทางปกครองกับผู้ที่รับคำสั่งทางปกครองว่าหากให้เจ้าพนักงานผู้นั้นเป็นผู้พิจารณาทางปกครองจะมีความเป็นกลางหรือไม่ ซึ่งตามมาตรา 16[8] แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. 2539 ได้กำหนดว่าในกรณีมีเหตุอื่นใดนอกจากที่บัญญัติไว้ในมาตรา 13 เกี่ยวกับเจ้าพนักงานหรือกรรมการในคณะกรรมการที่มีอำนาจพิจารณาทางปกครองซึ่งมีสภาพร้ายแรงอันอาจทำให้การพิจารณาทางปกครองไม่เป็นกลาง เจ้าพนักงานหรือกรรมการผู้นั้นจะทำการพิจารณาทางปกครองในเรื่องนั้นไม่ได้ ดังนั้นจะเห็นได้ว่าการที่กฎหมายบัญญัติไว้เช่นนี้เป็นการเปิดกว้าง ไม่ว่าจะเกิดเหตุการณ์ใดขึ้นก็ตามที่อาจทำให้การพิจารณาทางปกครองดูไม่เป็นกลางก็ไม่ควรที่จะให้โอกาสเจ้าพนักงานผู้นั้นทำการพิจารณา

สำหรับวิธีปฏิบัติเมื่อผู้ดำรงตำแหน่งหรือคณะกรรมการที่มีอำนาจพิจารณาทางปกครองมีส่วนได้ส่วนเสีย จะต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ที่มีรายละเอียดแตกต่างกันไปดังนี้

(1) กรณีผู้ดำรงตำแหน่งที่มีอำนาจพิจารณาทางปกครองมีส่วนได้ส่วนเสีย

1.1) ถ้าผู้ดำรงตำแหน่งนั้นมีความสัมพันธ์ส่วนตัวกับคู่กรณีตามมาตรา 13 ไม่ว่า ผู้นั้นจะตระหนักเองหรือถูกคู่กรณีคัดค้านก็ตาม ผู้นั้นต้องหยุดการพิจารณาเรื่องไว้ก่อนและแจ้งให้ผู้บังคับบัญชาเหนือตนขึ้นไปชั้นหนึ่งทราบเพื่อผู้บังคับบัญชาดังกล่าวจะได้มีคำสั่งหรือเสนอให้ผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจพิจารณาสั่งการมีคำสั่งต่อไป (มาตรา 14 วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. 2539)

---

[8] มาตรา 16 แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. 2539

1.2) ถ้าผู้ดำรงตำแหน่งนั้นมีพฤติการณ์อื่นตามมาตรา 16 หากผู้นั้นตระหนักเองหรือถูกคู่กรณีคัดค้านและผู้นั้นเห็นพ้องด้วยกับคำคัดค้าน ผู้นั้นต้องหยุดการพิจารณาเรื่องไว้ก่อนและแจ้งให้ผู้บังคับบัญชาเหนือตนขึ้นไปชั้นหนึ่งทราบเพื่อผู้บังคับบัญชาดังกล่าวจะได้มีคำสั่งหรือเสนอให้ผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจพิจารณาสั่งการมีคำสั่งต่อไป (มาตรา 16 วรรคสอง (1) แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. 2539)

แต่หากผู้นั้นถูกคู่กรณีคัดค้านแล้วผู้นั้นเห็นว่าตนไม่มีเหตุตามที่คัดค้านผู้นั้นจะทำการพิจารณาเรื่องต่อไปก็ได้แต่ต้องแจ้งให้ผู้บังคับบัญชาเหนือตนขึ้นไปชั้นหนึ่งทราบเพื่อผู้บังคับบัญชาดังกล่าวจะได้มีคำสั่งหรือเสนอให้ผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจพิจารณาสั่งการมีคำสั่งต่อไป (มาตรา 16 วรรคสอง (2) แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. 2539)

อนึ่ง ผู้บังคับบัญชาเหนือผู้ดำรงตำแหน่งที่มีอำนาจพิจารณาทางปกครองข้างต้น หมายรวมถึงผู้ซึ่งกฎหมายกำหนดให้มีอำนาจกำกับหรือควบคุมดูแลสำหรับกรณีที่ผู้นั้นไม่มีผู้บังคับบัญชาโดยตรง และนายกรัฐมนตรีสำหรับกรณีที่ผู้นั้นเป็นรัฐมนตรีด้วย (มาตรา 20 แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. 2539)

(2) กรณีกรรมการในคณะกรรมการที่มีอำนาจพิจารณาทางปกครองมีส่วนได้ส่วนเสีย

2.1) ถ้ากรรมการผู้นั้นมีความสัมพันธ์ส่วนตัวกับคู่กรณีตามมาตรา 13 หากผู้นั้นตระหนักเอง ผู้นั้นต้องแจ้งให้ประธานกรรมการทราบ และเมื่อได้รับแจ้งแล้วประธานกรรมการต้องเรียกประชุมคณะกรรมการเพื่อพิจารณาและมีมติว่าสมควรให้ผู้นั้นร่วมพิจารณาเรื่องต่อไปหรือไม่ อนึ่ง ในกรณีที่ผู้นั้นถูกคู่กรณีคัดค้านโดยยื่นคำคัดค้านต่อประธานกรรมการ ประธานกรรมการก็ต้องเรียกประชุมคณะกรรมการเพื่อพิจารณาว่าสมควรให้ผู้นั้นร่วมพิจารณาเรื่องต่อไปหรือไม่เช่นกัน (มาตรา 15 วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. 2539)

2.2) ถ้ากรรมการผู้นั้นมีพฤติการณ์อื่นตามมาตรา 16 หากผู้นั้นตระหนักเองหรือถูกคู่กรณีคัดค้านและผู้นั้นเห็นพ้องด้วยกับคำคัดค้าน ผู้นั้นต้องหยุดการพิจารณาเรื่องไว้ก่อนและแจ้งให้ประธานกรรมการทราบเพื่อที่ประธานกรรมการจะได้เรียกประชุมคณะกรรมการเพื่อพิจารณาและมีมติว่าสมควรให้ผู้นั้นร่วมพิจารณาเรื่องต่อไปหรือไม่ (มาตรา 16 วรรคสอง (1) แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. 2539)

แต่หากกรรมการผู้นั้นถูกคู่กรณีคัดค้านและผู้นั้นเห็นว่าตนไม่มีเหตุตามที่คัดค้าน ผู้นั้นจะทำการพิจารณาเรื่องต่อไปก็ได้แต่ต้องแจ้งให้ประธานกรรมการทราบ เพื่อที่ประธานกรรมการจะได้เรียกคณะกรรมการเพื่อพิจารณาและมีมติว่าสมควรให้ผู้นั้นร่วมพิจารณาเรื่องต่อไปหรือไม่ (มาตรา 16 วรรคสอง (2) แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. 2539)

ในการประชุมของคณะกรรมการเพื่อพิจารณาว่าสมควรให้กรรมการผู้ถูกคัดค้านร่วมพิจารณาเรื่องต่อไปหรือไม่นั้น กรรมการผู้นั้นเมื่อได้ชี้แจงข้อเท็จจริงและตอบข้อซักถามแล้วต้องออกจากที่ประชุม (มาตรา 15 วรรคหนึ่ง ประกอบกับมาตรา 16 วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. 2539)

อนึ่ง ในระหว่างที่กรรมการผู้ถูกคัดค้านต้องออกจากที่ประชุม กฎหมายให้ถือว่าคณะกรรมการคณะนั้นประกอบด้วยกรรมการทุกคนที่ไม่ถูกคัดค้าน (มาตรา 15 วรรคสอง ประกอบกับมาตรา 16 วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. 2539) ถ้าที่ประชุมมีมติให้กรรมการผู้ถูกคัดค้านปฏิบัติหน้าที่ต่อไปด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสองในสามของกรรมการที่ไม่ถูกคัดค้านก็ให้กรรมการผู้นั้นปฏิบัติหน้าที่ต่อไปได้ โดยมติดังกล่าวต้องกระทำโดยวิธีลงคะแนนลับและกฎหมายกำหนดให้เป็นที่สุด (มาตรา 15 วรรคสาม ประกอบกับมาตรา 16 วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. 2539)

บทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. 2539 มาตรา 13 ถึง มาตรา 16 ที่ห้ามมิให้ผู้ดำรงตำแหน่งหรือกรรมการในคณะกรรมการซึ่งมีอำนาจทำการพิจารณาทางปกครอง กระทำหรือร่วมกระทำการพิจารณาเรื่องที่ตนเองมีส่วนได้ส่วนเสียและที่กำหนดวิธีที่ผู้นั้นต้องปฏิบัติเมื่อตนมีส่วนได้ส่วนเสียนี้ “ไม่ให้นำมาใช้บังคับกับกรณีที่มีความจำเป็นเร่งด่วนหากปล่อยให้ล่าช้าไปจะเสียหายต่อประโยชน์สาธารณะหรือสิทธิของบุคคลจะเสียหายโดยไม่มีทางแก้ไขได้ หรือไม่มีเจ้าหน้าที่อื่นปฏิบัติหน้าที่แทนผู้นั้นได้” (มาตรา 15 วรรคสาม ประกอบกับมาตรา 18 แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. 2539)

3.2 ข้อพิจารณาเกี่ยวกับ “คู่กรณี” [9]

[9] ชัยวัฒน์ วงศ์วัฒนศานต์. กฎหมายวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง, พิมพ์ครั้งแรก, จิรรัชการพิมพ์, 2540, หน้า 250-257

3.2.1 บุคคลที่เป็นคู่กรณี

คู่กรณี คือ เอกชนผู้เกี่ยวข้องกับกระบวนการพิจารณาเพื่อออกคำสั่งทางปกครอง โดยหลักแล้วบุคคลทุกคนที่สิทธิของตนถูกกระทบกระเทือนหรืออาจถูกกระทบกระเทือนโดยมิอาจหลีกเลี่ยงได้ อาจเข้ามาเป็นคู่กรณีได้[10] ดังนั้น ไม่ว่าจะเป็นบุคคลธรรมดา คณะบุคคล หรือนิติบุคคล ก็เป็นคู่กรณีในการพิจารณาทางปกครองได้

สิทธิ คือ ประโยชน์ใด ๆ ของบุคคลที่กฎหมายรับรู้และให้ความคุ้มครองประโยชน์ดังกล่าว

3.2.2 ความสามารถของคู่กรณี

บุคคลจะกระทำการใด ๆ ทางกฎหมายได้จะต้องมีความสามารถ ซึ่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. 2539 ได้กำหนดให้บุคคลต่อไปนี้เป็นผู้มีความสามารถกระทำการเป็น คู่กรณีในการพิจารณาทางปกครองได้ [11] คือ

(1) ผู้ซึ่งบรรลุนิติภาวะ

(2) ผู้ซึ่งมีบทกฎหมายเฉพาะกำหนดให้มีความสามารถกระทำการในเรื่องที่กำหนดได้ แม้ผู้นั้นจะยังไม่บรรลุนิติภาวะหรือความสามารถถูกจำกัดตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

(3) นิติบุคคลหรือคณะบุคคลตามมาตรา 21 โดยผู้แทนหรือตัวแทน แล้วแต่กรณี

(4) ผู้ซึ่งมีประกาศของนายกรัฐมนตรีหรือผู้ซึ่งนายกรัฐมนตรีมอบหมายในราชกิจจานุเบกษากำหนดให้มีความสามารถกระทำการในเรื่องที่กำหนดได้ แม้ผู้นั้นจะยังไม่บรรลุนิติภาวะหรือความสามารถถูกจำกัดตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

ในการพิจารณาทางปกครองที่คู่กรณีต้องมาปรากฏตัวต่อหน้าเจ้าพนักงาน คู่กรณีมีสิทธินำทนายความหรือที่ปรึกษาของตนเข้ามาในการพิจารณาทางปกครองได้ การดำเนินการใดๆ ที่ทนายความ หรือที่ปรึกษาได้ทำต่อหน้าคู่กรณี กฎหมายให้ถือว่าเป็นการกระทำของคู่กรณีเอง เว้นแต่ว่าคู่กรณีจะได้คัดค้านในขณะนั้นทันที

---

[10] มาตรา 21 แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. 2539

[11] มาตรา 22 แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. 2539

3.2.3 การกระทำการโดยตัวแทน

บุคคลทุกคนไม่อาจจะทำการทุกอย่างด้วยตนเองได้ทั้งหมด จึงอาจจำเป็นให้คนอื่นทำการแทนตนได้เพราะทำให้เกิดความสะดวกขึ้น แต่ในขณะเดียวกันก็ต้องมีข้อควรระวังเกี่ยวกับประโยชน์ของตนที่อาจจะเสียหายในการให้คนอื่นทำการแทนด้วย สำหรับกรณีตัวแทนในการพิจารณาทางปกครองเกิดขึ้นได้ 2 ประการ คือ

(1) ตัวแทนของคู่กรณีรายเดียว เป็นการกระทำด้วยใจสมัครของคู่กรณี โดยการแต่งตั้ง บุคคลธรรมดาที่บรรลุนิติภาวะเพื่อให้กระทำการอย่างหนึ่งอย่างใดตามที่กำหนดแทนตนได้[12] ในการนี้เจ้าพนักงานจะต้องดำเนินการโดยสัมพันธ์กับตัวแทนโดยตรง จะเรียกให้คู่กรณีกระทำการอย่างนั้นอย่างนี้ไม่ได้เพราะเขาได้มอบอำนาจให้ตัวแทนไว้แล้ว เว้นแต่ในกรณีใดที่คู่กรณีมีหน้าที่โดยตรงที่จะต้องทำการนั้นด้วยตนเอง เจ้าพนักงานจึงจะติดต่อกับคู่กรณีโดยตรงได้ เช่น การขอให้มาให้การในฐานะพยานเกี่ยวกับ ข้อเท็จจริงที่คู่กรณีประสบมาด้วยตนเอง เป็นต้น และต้องแจ้งให้ผู้ได้รับการแต่งตั้งให้กระทำการแทนทราบด้วย

นอกจากนั้น ยังถือว่าเป็นหน้าที่ของเจ้าพนักงานที่จะคอยติดตามให้ความเป็นธรรมแก่คู่กรณีด้วย โดยมิอาจถือว่าคู่กรณีเป็นผู้อยู่ในอำนาจทางปกครองที่ตนจะกระทำอย่างไรก็ได้หรือเป็นฝ่ายตรงกันข้ามที่ตนจะต้องพยายามเอาชนะ แต่เจ้าพนักงานจะต้องถือว่าคู่กรณีเป็นเอกชนที่ต้องเข้ามาสัมพันธ์กับการพิจารณาเพื่อการทำคำสั่งทางปกครองของเจ้าพนักงานต่างหาก และต้องให้การต้อนรับและให้ได้รับการปฏิบัติที่ถูกต้องเป็นธรรม เพราะเจ้าพนักงานมีหน้าที่ปฏิบัติราชการเพื่อประชาชนทุกคน ดังนั้น แม้คู่กรณีจะตั้งตัวแทนมา หากปรากฏว่าตัวแทนไม่ทราบข้อเท็จจริงในเรื่องนั้นเพียงพอ เช่น ซักถามแล้วตอบไม่ได้ หรือมีเหตุไม่ควรไว้วางใจในความสามารถของตัวแทน เช่น ดำเนินการผิดพลาดบกพร่องอันอาจทำให้คู่กรณีเสียหาย ให้ถือเป็นหน้าที่ของเจ้าพนักงานที่จะแจ้งให้คู่กรณีทราบโดยไม่ชักช้า[13] ส่วนคู่กรณีจะตัดสินใจอย่างไรก็เป็นเรื่องที่จะต้องรับผิดชอบตนเองเพราะได้ทราบข้อเท็จจริงแล้ว

ตามหลักกฎหมายแพ่ง ความเป็นตัวแทนโดยปรกตินั้นจะระงับลงเมื่อผู้ตั้งตัวแทนตายหรือไร้ความสามารถหรือล้มละลาย แต่ในการดำเนินกระบวนพิจารณาทางปกครอง หากยึดหลักดังกล่าวมาใช้ก็จะเกิดความไม่สะดวกแก่ฝ่ายเอกชนที่มาเกี่ยวข้องเพราะต้องตั้งตัวแทนใหม่และอาจก่อให้เกิดอุปสรรคต่อการดำเนินกระบวนพิจารณาทางปกครองด้วย

---

[12] มาตรา 24 วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. 2539

[13] มาตรา 24 วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. 2539

เพราะอาจต้องรอการดำเนินการไว้เพื่อให้โอกาสแก่ คู่กรณีคนใหม่ ประกอบกับฝ่ายปกครองมีหน้าที่ช่วยดูแลประโยชน์ของเอกชนที่เกี่ยวข้องตามมาตรา 24 วรรคสองอยู่แล้ว กฎหมายจึงวางหลักให้การตั้งตัวแทนเพื่อกระทำการในการพิจารณาทางปกครองไม่ระงับลง แม้ว่าคู่กรณีจะถึงแก่ความตายหรือความสามารถของคู่กรณีเปลี่ยนแปลงไป เว้นแต่ผู้สืบสิทธิตามกฎหมายจะถอนการตั้งตัวแทน[14] ซึ่ง “ผู้สืบสิทธิตามกฎหมาย” ในที่นี้หมายถึงผู้อาจรับมรดกความได้เข้ามาเป็นผู้ใช้สิทธิในความเป็นคู่กรณีแทนต่อไป เช่น เป็นทายาทโดยธรรม เป็นผู้รับโอนทรัพย์สินที่เกี่ยวข้อง เป็นบริษัทจากการควบเข้ากันของบริษัทเดิม เป็นต้น

(2) ตัวแทนร่วมของคู่กรณีเกิน 50 คน ในทางปฏิบัติมีบ่อยครั้งที่ประชาชนได้รับความเดือดร้อนอย่างเดียวกันเป็นจำนวนหลายคนและไม่ค่อยจะมีความรู้ในการดำเนินกระบวนการพิจารณาทางปกครอง ทำให้การพิจารณาทางปกครองเช่นนี้มีความยุ่งยากเฉพาะตัวเพราะเจ้าพนักงานจะติดต่อกับคู่กรณี ทุกรายเป็นราย ๆ ไปก็ยุ่งยากเพราะต้องทำหนังสือโต้ตอบข้อความอย่างเดียวกันถึงทุกคน และการจะให้ทุกคนเข้ามามีส่วนร่วมทั้งหมดก็จะทำให้การดำเนินกระบวนพิจารณาล่าช้าทั้งที่รูปเรื่องมีมูลเหตุเดียวกันและ ข้อเท็จจริงเดียวกัน เช่น การพิจารณาออกใบอนุญาตให้ตั้งโรงงานกำจัดขยะที่เป็นกากสารเคมี (toxic waste) ประชาชนที่อาศัยอยู่ในบริเวณรอบ ๆ โรงงานจำนวนเป็นร้อยคนอาจร่วมกันคัดค้าน เป็นต้น จากลักษณะเฉพาะเช่นนี้ทำให้การดำเนินกระบวนพิจารณาทางปกครองต้องหาวิธีการพิเศษให้มีตัวแทนร่วมของบุคคลเหล่านั้นทั้งหมด โดยอาจเกิดขึ้นได้ในกรณีดังต่อไปนี้

ก. กรณีมีการยื่นคำขอโดยมีการร่วมลงชื่อมาเกิน 50 คน (โดยมีวัตถุประสงค์เดียวกัน ไม่ว่าจะเป็นการขอให้กระทำการหรือขอไม่ให้กระทำการ) อย่างที่เรียกกันว่า “ลงลายชื่อหางว่าว” ถ้าหนังสือนั้นมีข้อความโดยแจ้งชัดหรือโดยปริยายว่าประสงค์จะให้ผู้ใดเป็นตัวแทน กฎหมายให้ถือว่าผู้ถูกกำหนดตัวโดยวิธีดังกล่าวเป็นตัวแทนร่วมของทุกคนที่ลงชื่อ[15]

ข. กรณีมีคำขอจากบุคคลเกิน 50 คน ไม่ว่าจะรวมเป็นบางส่วนหรือแยกกันทั้งหมด (โดยมีวัตถุประสงค์เดียวกัน ไม่ว่าจะเป็นการขอให้กระทำการหรือขอไม่ให้กระทำการ) โดยมีข้อความในคำขอเป็นอย่างเดียวกันหรือทำนองเดียวกัน อย่างที่เรียกกันว่า “คำร้องเรียนโรเนียว” หรือ “คำร้องเรียนซีรอกซ์” ถ้าในหนังสือเหล่านั้นมีข้อความแจ้งชัดหรือโดยปริยายว่าประสงค์ให้ผู้ใดเป็นตัวแทน กฎหมายให้ถือว่าผู้ที่ถูกกำหนดชื่อโดยวิธีดังกล่าวเป็นตัวแทนร่วมของทุกคนในกรณีนั้น[16]

---

[14] มาตรา 24 วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. 2539

[15] มาตรา 25 วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. 2539

[16] มาตรา 25 วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. 2539

ค. กรณีคู่กรณีเกิน 50 คน มีคำขอในเรื่องเดียวกันแต่มิได้กำหนดให้บุคคลใดเป็นตัวแทนร่วมของตน เจ้าพนักงานอาจเสนอชื่อบุคคลที่จะเป็นตัวแทนร่วมขึ้น (อาจเป็นคนหนึ่งคนใดในกลุ่มผู้มีคำขอเหล่านั้น) โดยเจ้าพนักงานอาจดำเนินการโดยวิธีใด ๆ ก็ได้ เช่น มีหนังสือให้แต่ละคนแสดงความเห็นชอบหรือไม่เห็นชอบ เป็นต้น ถ้าคู่กรณีฝ่ายข้างมากเห็นชอบให้บุคคลใดเป็นตัวแทนร่วม กฎหมายก็ให้เจ้าพนักงานแต่งตั้งผู้นั้นเป็นตัวแทนร่วมของคนดังกล่าวได้[17]

การเป็นตัวแทนและอำนาจหน้าที่ของตัวแทนร่วมเป็นเช่นเดียวกับตัวแทนของคู่กรณีรายบุคคลทุกประการ แต่มีลักษณะเพิ่มเติมบางประการเป็นการเฉพาะดังนี้

1) ตัวแทนร่วมต้องเป็นบุคคลธรรมดาเท่านั้น เพราะความรับผิดชอบเป็นส่วนตัวจะมีผลจริงจังกว่าผลที่มีต่อนิติบุคคลเพราะนิติบุคคลจะจำกัดความรับผิด เมื่อนิติบุคคลล้มเลิกไปก็ไม่มีผลต่อบุคคลธรรมดาแต่ละคนที่มีส่วนร่วมในนิติบุคคลนั้น[18]

2) คู่กรณีแต่ละรายยังมีอิสระที่จะบอกเลิกการให้ตัวแทนร่วมดำเนินการแทนตนแต่ต้องมีหนังสือแจ้งให้เจ้าพนักงานทราบ และดำเนินการส่วนต่างๆ ของตนแยกออกไป ทั้งนี้เพราะการให้มีตัวแทนร่วมเป็นเรื่องความสะดวกของทั้ง 2 ฝ่ายเท่านั้น แต่ในแง่การระวังผลประโยชน์ถ้าคู่กรณีรายใดไม่มั่นใจในระบบรวมก็ไม่มีเหตุไปผูกมัดบังคับ[19]

3) ตัวแทนร่วมมิใช่การแต่งตั้งชัดเจนว่าให้ผู้ใดเป็นตัวแทนและให้ดำเนินการได้เพียงใด จริงๆ แล้ว กรณีเป็นผลในกฎหมายที่ถือให้เป็นเช่นนั้นมากกว่า จึงอาจมีปัญหาว่าเมื่อความสัมพันธ์เกิดขึ้นตามกฎหมาย แล้วจะยุติความสัมพันธ์นั้นได้อย่างไร ดังนั้น กฎหมายจึงวางหลักให้ตัวแทนร่วมมีอิสระที่จะบอกเลิกเป็นตัวแทนได้โดยมีหนังสือแจ้งให้เจ้าพนักงานและคู่กรณีทุกรายทราบ[20]

อนึ่ง ตัวแทนร่วมจะดำเนินการในเชิงจำหน่ายสิทธิโดยยอมยุติคดีหรือประนีประนอมยอมความไม่ได้ เว้นแต่จะได้รับความเห็นชอบโดยตรงจากคู่กรณีทุกราย ไม่เช่นนั้นก็ผูกพันแต่เฉพาะคู่กรณีรายที่ยินยอมให้จำหน่ายสิทธิ

---

[17] มาตรา 25 วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. 2539

[18] มาตรา 25 วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. 2539

[19] มาตรา 25 วรรคสี่ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. 2539

[20] มาตรา 25 วรรคห้า แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. 2539

3.2.4 สิทธิของคู่กรณี [21]

(1) สิทธิได้รับแจ้งผลกระทบต่อสิทธิ (มาตรา 30 พรบ.วิ.ปกครอง)

ในกรณีที่จะมีคำสั่งและคำสั่งนั้นอาจกระทบถึงสิทธิของคู่กรณี เจ้าพนักงานต้องให้คู่กรณีมีโอกาสที่จะได้ทราบข้อเท็จจริงอย่างเพียงพอและมีโอกาสได้โต้แย้งและแสดงพยานหลักฐานของตน[22] ดังนั้น ในการจะมีคำสั่งทางปกครองใด ๆ เจ้าพนักงานจะต้องคำนึงถึงปัญหานี้ก่อนเสมอ ถ้าหากมีผู้อาจถูกกระทบอย่างสำคัญแต่เจ้าพนักงานมิได้แจ้งผลกระทบต่อสิทธิให้ผู้นั้นทราบ ก็เป็นความบกพร่องของการพิจารณา คู่กรณีอาจขอให้เพิกถอนกระบวนพิจารณาเดิมและให้เริ่มกระบวนพิจารณาเสียใหม่ได้ การต้องแจ้งอาจเกิดขึ้นได้ทั้งกรณีที่เจ้าพนักงานเป็นผู้เริ่มต้นดำเนินกระบวนพิจารณาด้วยตนเอง เช่น จะออกคำสั่งปิดโรงงาน ก็ต้องแจ้งให้เจ้าของโรงงานทราบ เป็นต้น หรือเมื่อได้รับคำขอจากคู่กรณีคนหนึ่งคนใดให้ดำเนินกระบวนพิจารณาทางปกครอง เช่น มีผู้ขออนุญาตก่อสร้างโรงงาน ก็ต้องแจ้งให้เจ้าของที่ดินที่อยู่อาศัยข้างเคียงทราบ เป็นต้น สำหรับการแจ้งจะต้องดำเนินการในขอบเขตเพียงใดนั้น โดยผลทางกฎหมายควรจะต้องแจ้งแก่ผู้ซึ่งในที่สุดต้องเสียหายและอาจฟ้องร้องให้ผู้ดำเนินการเยียวยาความเสียหายของตนได้ แต่คงไม่กว้างไปถึงผู้ซึ่งได้รับผลกระทบที่ไม่สำคัญพอที่จะให้ความเยียวยาทางกฎหมายได้ ส่วนวิธีการแจ้ง ถ้าเป็นเรื่องใหญ่มากมีผู้เกี่ยวข้องเกิน 100 คน อาจใช้วิธีประกาศในหนังสือพิมพ์ก็ได้ (มาตรา 73 พรบ.วิ.ปกครอง)

อย่างไรก็ตาม การพิจารณาทางปกครองมิใช่การพิจารณาของศาล ฉะนั้นการจะดำเนินการเพียงใด อย่างไร ขึ้นอยู่กับสถานการณ์ที่ฝ่ายปกครองจะต้องตัดสินใจให้เกิดประโยชน์แก่ส่วนรวมเป็นหลัก ดังนั้น หลักการต้องแจ้งให้ทราบจึงมีข้อยกเว้นไม่ต้องกระทำในกรณีดังต่อไปนี้ [23]

1) เมื่อมีความจำเป็นรีบด่วนหากปล่อยให้เนิ่นช้าไปจะก่อให้เกิดความเสียหายอย่างร้ายแรงแก่ผู้หนึ่งผู้ใดหรือจะกระทบต่อประโยชน์สาธารณะ

กรณีนี้ขึ้นอยู่กับการชั่งน้ำหนักความสำคัญระหว่างการดำเนินการตามขั้นตอนปกติกับการป้องกันความเสียหาย ซึ่งตามความเป็นจริงในทางกฎหมาย เจ้าพนักงานจะมีหน้าที่ต้องรับผิดชอบทั้ง 2 ด้านอยู่แล้ว เพราะผลจากการมีคำสั่งทางปกครองหากผิดพลาด

---

[21] ชัยวัฒน์ วงศ์วัฒนศานต์. กฎหมายวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง, พิมพ์ครั้งแรก, จิรรัชการพิมพ์, 2540, หน้า 262-271

[22] มาตรา 30 วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. 2539

[23] มาตรา 30 วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. 2539

เพราะไม่ได้รับฟังข้อเท็จจริงตนก็ต้องรับผิดชอบ และหากการดำเนินการทำให้เกิดความล่าช้าจนเกิดความเสียหายร้ายแรงแก่ผู้ใดหรือแก่ประโยชน์สาธารณะตนก็ต้องรับผิดชอบต่อผู้นั้นและต่อผู้บังคับบัญชา

2) เมื่อจะมีผลทำให้ระยะเวลาที่กฎหมายหรือกฎกำหนดไว้ในการทำคำสั่งทางปกครองต้องล่าช้าออกไป

สำหรับเรื่องระยะเวลานี้ จะกำหนดไว้ในกฎหมายหรือกฎหมายลำดับรองหรือระเบียบข้อบังคับใดๆ ในทางราชการก็ได้ และระยะเวลาที่กำหนดไว้นั้นจะสั้นไปหรือไม่ เป็นความรับผิดของผู้ออกกฎดังกล่าว โดยให้แก้ไขตามความเหมาะสมต่อไป

3) เมื่อเป็นข้อเท็จจริงที่คู่กรณีนั้นเองได้ให้ไว้ในคำขอ คำให้การหรือคำแถลง

กรณีนี้จะใช้เป็นข้อยกเว้นไม่ได้ถ้าเรื่องนั้นอาจมีผลกระทบต่อสิทธิของบุคคลอื่น

4) เมื่อโดยสภาพเห็นได้ชัดในตัวว่าการให้โอกาสดังกล่าวไม่อาจกระทำได้

อันนี้เป็นไปตามข้อเท็จจริง โดยขึ้นอยู่กับวิธีการทำคำสั่งทางปกครองและสภาพแวดล้อม เช่น การทำคำสั่งทางปกครองในรูปแบบไฟสัญญาณจราจร จะเห็นได้ว่า โดยสภาพไม่อาจแจ้งผลกระทบเพื่อให้คู่กรณีโต้แย้งได้ หรือเป็นที่ทราบของเจ้าพนักงานอยู่แล้วว่าคู่กรณีดังกล่าวไปจากที่อยู่โดยไม่ทราบที่พำนักในขณะนั้น

5) เมื่อเป็นมาตรการบังคับทางปกครอง

เพราะคู่กรณีได้ทราบคำสั่งทางปกครองแล้ว แต่กลับฝ่าฝืนคำสั่งนั้น จึงไม่มีความจำเป็นใดที่จะต้องแจ้งผลกระทบให้ทราบอีก

(2) สิทธิมีที่ปรึกษาและผู้ทำการแทน (มาตรา 24 และมาตรา 25 พรบ.วิ.ปกครอง)

การตั้งผู้ทำการแทนได้ย่อมทำให้คู่กรณีมีความสะดวกขึ้น กฎหมายจึงยอมรับให้เป็นสิทธิของคู่กรณีที่จะแต่งตั้งผู้ทำการแทนได้

(3) สิทธิได้รับคำแนะนำและได้รับแจ้งสิทธิหน้าที่ในกระบวนพิจารณา (มาตรา 27 พรบ.วิ.ปกครอง)

เป็นหลักนิติธรรมที่บุคคลจะต้องไม่สูญเสียสิทธิเพราะความไม่รู้ ไม่ได้รับความช่วยเหลือ หรือไม่มีประสบการณ์ ทั้งนี้ เจ้าพนักงานมีหน้าที่ช่วยเหลือคู่กรณีที่เข้ามาเกี่ยวข้องกับกระบวนพิจารณาทางปกครอง ดังนั้น กฎหมายจึงกำหนดให้เป็นหน้าที่ของเจ้าพนักงาน

ที่จะต้องแจ้งสิทธิหน้าที่ในกระบวนพิจารณาทางปกครองให้คู่กรณีทราบ “ตามความจำเป็นแก่กรณี” กฎหมายมิได้กำหนดแบบหรือเวลาที่จะต้องแจ้ง ฉะนั้นจึงขึ้นอยู่กับการพิจารณาความเหมาะสมของเจ้าพนักงานว่าจะแจ้งเรื่องใดในขั้นตอนใด

การไม่ปฏิบัติตามหน้าที่ คู่กรณีย่อมมีสิทธิร้องขอให้ดำเนินการใหม่เพื่อให้ตนมีโอกาสต่อสู้ใหม่โดยถูกต้อง และหากเกิดความเสียหายแก่คู่กรณีเจ้าพนักงานอาจต้องรับผิดในทางละเมิดด้วย

(4) สิทธิได้รับการพิจารณาโดยสมบูรณ์ (มาตรา 28 และมาตรา 29 พรบ.วิ.ปกครอง)

การพิจารณาทางปกครองเป็นการดำเนินการของเจ้าพนักงานเพื่อมีคำสั่งทางปกครอง จึงอยู่ในความรับผิดชอบของเจ้าพนักงาน โดยเอกชนที่เข้ามาเกี่ยวข้องเป็นคู่กรณีซึ่งต้องได้รับการปฏิบัติที่ถูกต้องตามกฎหมาย ถือเป็นสิทธิของคู่กรณีที่จะต้องได้รับการพิจารณาโดยทั่วถึงทุกแง่ทุกมุม ฉะนั้น เจ้าพนักงานจึงมิใช่เพียงพิจารณาเพื่อรักษาแต่ผลประโยชน์ของรัฐหรือประโยชน์สาธารณะเท่านั้น แต่จะต้องพิจารณาถึงประโยชน์ของคู่กรณีด้วย ดังนั้น กฎหมายจึงกำหนดให้เจ้าพนักงานใช้วิธีพิจารณาแบบไต่สวนเป็นสำคัญก็เพื่อหาข้อเท็จจริงที่ถูกต้องนั่นเอง

(5) สิทธิตรวจดูเอกสารของเจ้าพนักงาน (มาตรา 31 พรบ.วิ.ปกครอง)

เพื่อให้การโต้แย้งแสดงพยานหลักฐานของคู่กรณีเป็นไปได้อย่างเต็มที่ จึงต้องให้โอกาสแก่คู่กรณีได้ทราบข้อเท็จจริงในมือของเจ้าพนักงานด้วย ฉะนั้น กฎหมายจึงยอมรับให้คู่กรณีมีสิทธิตรวจดูเอกสารของเจ้าพนักงานได้ โดยเจ้าพนักงานจะต้องให้เวลาและจำนวนเอกสาร “เท่าที่จำเป็นต้องรู้เพื่อการโต้แย้งหรือชี้แจงหรือป้องกันสิทธิของตนได้”

แต่ขณะเดียวกันมิใช่ว่าคู่กรณีจะขอตรวจดูเอกสารได้ทุกอย่าง หากแต่มีข้อจำกัดในกรณี ต่อไปนี้

ก) จะขอตรวจดูเกินความจำเป็นที่จะต้องใช้ในการโต้แย้งหรือชี้แจงหรือป้องกันสิทธิของตนไม่ได้ เช่น คู่กรณีที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการคัดค้านเพียงบางเรื่องก็ไม่มีความจำเป็นต้องตรวจดูหมดทุกเรื่อง

ข) ในกรณีที่ยังมิได้ทำมาเป็นคำสั่งทางปกครอง คู่กรณีไม่มีสิทธิตรวจดูเอกสารที่เป็นต้นร่าง เพราะยังเป็นแค่เพียงความเห็นในเบื้องต้นจึงถือเป็นเรื่องภายในของเจ้าพนักงานเพื่อให้เจ้าพนักงานได้มีอิสระในการแสดงความเห็น

ค) เจ้าพนักงานอาจไม่ให้ตรวจดูเอกสารหรือพยานหลักฐานที่ต้องรักษาเป็นความลับ

คำว่า “เอกสาร” หมายถึง สิ่งที่บรรจุข้อความที่ใช้ในการสื่อความเข้าใจของมนุษย์ได้ ในบางกรณีสิ่งที่ใช้สื่อความหมายอาจเป็นสัญลักษณ์หรือเสียงก็ได้ และในบางกรณีสิ่งที่จำเป็นต้องตรวจดูอาจเป็นวัตถุพยานก็ได้ ดังนั้น ทางปฏิบัติควรอนุโลมตามบทบัญญัติมาตรา 31 ในฐานะบทกฎหมายใกล้เคียงอย่างยิ่งให้คู่กรณีได้ตรวจดูด้วย

(6) สิทธิที่จะโต้แย้งและแสดงพยานหลักฐาน (มาตรา 29(2) และมาตรา 30 พรบ.วิ.ปกครอง)

การพิจารณาข้างเดียวอาจมองข้ามข้อเท็จจริงบางอย่างหรือการวิเคราะห์ในบางแง่ไปได้ การให้คู่กรณีมีโอกาสโต้แย้งแสดงพยานหลักฐานที่เป็นปฏิปักษ์ต่อตนและมีโอกาสพิสูจน์ข้อโต้แย้งที่ยกขึ้นอ้างนั้นจะเป็นประโยชน์ 2 ประการ คือ (1) ทำให้คำสั่งทางปกครองมีความสมบูรณ์มากขึ้น และ (2) ให้คู่กรณี มีโอกาสป้องกันสิทธิของตนเอง

วิธีการโต้แย้งอาจจะให้ทำเป็นหนังสือหรือให้มาชี้แจงหรือโต้แย้งด้วยวาจาก็ได้ ขึ้นอยู่กับวิธีปฏิบัติของเจ้าพนักงาน

อย่างไรก็ตาม สิทธิดังกล่าวนี้ก็มีข้อยกเว้นเช่นเดียวกับกรณีสิทธิได้รับการแจ้งผลกระทบ ที่กล่าวไว้แล้ว

(7) สิทธิได้รับการพิจารณาโดยรวดเร็ว (มาตรา 33 และมาตรา 85 พรบ.วิ.ปกครอง)

การพิจารณาล่าช้าเกินไปอาจทำให้ประโยชน์ของคู่กรณีเสียหายได้ ฉะนั้น การพิจารณาทางปกครองจึงควรกระทำอย่างรวดเร็วตามความเหมาะสมของกรณี

(8) สิทธิได้ทราบเหตุผลของคำสั่งทางปกครอง (มาตรา 37 พรบ.วิ.ปกครอง)

การรู้เหตุผลของคำสั่งทางปกครองทำให้คู่กรณีสามารถใช้สิทธิอุทธรณ์หรือนำคดีขึ้นสู่การพิจารณาของศาลปกครองได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น เพราะจะทราบถึงเหตุแท้จริงว่าเจ้าพนักงานมีคำสั่งทางปกครองเพราะเหตุใดและเหตุนั้นถูกต้องเหมาะสมหรือไม่ และขัดกับข้อเท็จจริงหรือข้อกฎหมายอย่างไร มาตรา 37 จึงบังคับให้แสดงเหตุผลไว้ในคำสั่งทางปกครองที่เป็นหนังสือด้วย

(9) สิทธิได้รับแจ้งวิธีการอุทธรณ์หรือโต้แย้งคำสั่งทางปกครอง (มาตรา 40 พรบ.วิ.ปกครอง)

การโต้แย้งคำสั่งทางปกครองเพื่อหาความยุติธรรมเป็นสิทธิประการหนึ่งตามหลักการควบคุมความชอบด้วยกฎหมาย มิใช่ให้ยุติเพียงขั้นตอนของเจ้าพนักงานชั้นต้นเท่านั้น กฎหมายจึงกำหนดให้กรณีที่คำสั่งทางปกครองที่อาจอุทธรณ์โต้แย้งต่อไปได้จะต้องระบุ (1)

กรณีที่อาจอุทธรณ์หรือโต้แย้ง (2) การยื่นคำอุทธรณ์หรือคำโต้แย้ง และ (3) ระยะเวลาที่อาจอุทธรณ์หรือโต้แย้ง โดยถ้ากฎหมายฉบับใดมีหลักเกณฑ์ไว้โดยเฉพาะก็ให้ระบุอย่างนั้น แต่หากไม่มีหลักเกณฑ์ไว้โดยเฉพาะก็ให้ระบุตามแบบบังคับทั่วไปตามมาตรา 44 พรบ.วิ.ปกครอง

3.3 การพิจารณาออกคำสั่ง

3.3.1 เกี่ยวกับภาษาของเอกสารที่ใช้ในการพิจารณา

ตามหลัก เอกสารที่ใช้ในการพิจารณาของเจ้าพนักงานต้องเป็นภาษาไทยเพราะเป็นภาษาราชการ ฉะนั้น ถ้าเอกสารใดที่เป็นภาษาต่างประเทศ หากนำมาใช้ในการพิจารณาออกคำสั่งก็ต้องจัดทำคำแปลเป็นภาษาไทยที่มีการรับรองความถูกต้องมาให้ภายในระยะเวลาที่เจ้าพนักงานกำหนด ในกรณีนี้ให้ถือว่าเอกสารดังกล่าวได้ยื่นต่อเจ้าพนักงานในวันที่เจ้าพนักงานได้รับคำแปลนั้น เว้นแต่เจ้าพนักงานจะยอมรับเอกสารที่ทำขึ้นเป็นภาษาต่างประเทศก็ให้ถือว่าวันที่ได้ยื่นเอกสารฉบับที่ทำขึ้นเป็นภาษาต่างประเทศเป็นวันที่เจ้าพนักงานได้รับเอกสารดังกล่าว[24]

3.3.2 ใช้หลักการพิจารณา “โดยวิธีไต่สวน”[25]

การรู้ข้อเท็จจริงที่ถูกต้องเท่านั้นที่เป็นพื้นฐานให้การทำคำสั่งทางปกครองเป็นไปโดยถูกต้องตามเจตนารมณ์ของกฎหมาย และในชั้นที่สุด เจ้าพนักงานจะต้องเป็นผู้รับผิดชอบในความถูกต้องของข้อเท็จจริงที่ใช้ในการทำคำสั่งนั้น ฉะนั้น เจ้าพนักงานจึงต้องดำเนินการทุกอย่างตามที่เห็นว่าเหมาะสมที่ตนจะได้ความจริงที่ถูกต้องครบถ้วน

ในการนี้ เจ้าพนักงานจะต้องแจ้งสิทธิและหน้าที่ในกระบวนพิจารณาออกคำสั่งให้คู่กรณีทราบตามความจำเป็นแก่กรณี [26]

ถ้าคำขอหรือคำแถลงมีข้อบกพร่องหรือมีข้อความที่อ่านไม่เข้าใจหรือผิดหลงอันเห็นได้ชัดว่าเกิดจากความไม่รู้หรือความเลินเล่อของคู่กรณี ให้เจ้าพนักงานแนะนำให้คู่กรณีแก้ไขเพิ่มเติมให้ถูกต้อง [27]

---

[24] มาตรา 26 แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. 2539

[25] ชัยวัฒน์ วงศ์วัฒนศานต์. กฎหมายวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง, พิมพ์ครั้งแรก, จิรรัชการพิมพ์, 2540, หน้า 259-260

[26] มาตรา 27 วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. 2539

[27] มาตรา 27 วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. 2539

ในการพิจารณาออกคำสั่งนั้น เจ้าพนักงานจะจำกัดตนเองอยู่กับข้อเท็จจริงที่คู่กรณีให้มาไม่ได้ แต่ควรพิเคราะห์ว่าควรหาข้อเท็จจริงจากที่ใดบ้าง หรือจะรับฟังความเห็นของผู้ใดหรือจากผู้เชี่ยวชาญ หรือควรตรวจสอบเอกสารหลักฐานใด อย่างไร[28] เช่น ในการที่เอกชนยื่นขอรับใบอนุญาตจัดตั้งโรงงานจะเห็นได้ว่าข้อมูลต่าง ๆ จะรับฟังจากผู้ยื่นคำขอรับใบอนุญาตเท่านั้นไม่ได้ การตรวจสอบที่ตั้งอาจต้องหาข้อมูลจากกรมโยธาธิการและผังเมือง ราชการส่วนท้องถิ่น กรมที่ดิน การตรวจสอบผังโรงงานอาจต้องหาข้อมูลจากกรมโรงงานอุตสาหกรรมหรือฝ่ายวิชาการด้านวิศวกรรมของสถาบันอุดมศึกษา การตรวจสอบกิจกรรมในโรงงานอาจต้องหาข้อมูลจากกรมควบคุมมลพิษ กรมวิทยาศาสตร์บริการ กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ หรือสถาบันอุดมศึกษา เป็นต้น ทั้งนี้ เจ้าพนักงานจะต้องพิจารณาพยานหลักฐาน “ที่ตนเห็นว่าจำเป็น” แก่การพิสูจน์ข้อเท็จจริง ในการนี้ให้รวมถึงการดำเนินการดังต่อไปนี้ [29]

(1) แสวงหาพยานหลักฐานทุกอย่างที่เกี่ยวข้อง

(2) รับฟังพยานหลักฐาน คำชี้แจง หรือความเห็นของคู่กรณี หรือของพยานบุคคล หรือพยานผู้เชี่ยวชาญที่คู่กรณีกล่าวอ้าง เว้นแต่เจ้าหน้าที่เห็นว่าเป็นการกล่าวอ้างที่ไม่จำเป็น ฟุ่มเฟือยหรือเพื่อประวิงเวลา

(3) ขอข้อเท็จจริงหรือความเห็นจากคู่กรณี พยานบุคคล หรือพยานผู้เชี่ยวชาญ

(4) ขอให้ผู้ครอบครองเอกสารส่งเอกสารที่เกี่ยวข้อง

(5) ออกไปตรวจสถานที่

---

[28] มาตรา 28 แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. 2539

[29] มาตรา 29 วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. 2539

สำหรับกรณีที่คู่กรณีเป็นผู้ได้รับใบอนุญาตหรือหนังสือรับรองการแจ้งตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 ในการพิจารณาทางปกครองให้เจ้าพนักงานดำเนินการตรวจสอบข้อเท็จจริงและหลักฐานโดยใช้อำนาจหน้าที่ [30] ตามมาตรา 44 (1) และ (2) แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 เพื่อพิสูจน์ถึงอันตรายต่อสุขภาพอนามัยที่อาจจะเกิดกับประชาชน ทั้งนี้ ให้ใช้อำนาจหน้าที่ออกคำแนะนำให้ผู้ได้รับใบอนุญาตหรือหนังสือรับรองการแจ้งปฏิบัติให้ถูกต้องตามเงื่อนไขในใบอนุญาตหรือหนังสือรับรองการแจ้งหรือข้อกำหนดของท้องถิ่น หรือบทแห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 ได้ตามมาตรา 44(3) โดยใช้แบบ **นส.1** ท้ายนี้ ในการนี้ เพื่อความสะดวกในการพกพาติดตัวในขณะปฏิบัติหน้าที่เจ้าพนักงานอาจใช้แบบที่มีขนาด **A5** โดยให้มีต้นฉบับและสำเนา 2 ชุด ดังนี้

---

[30] **พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535**

มาตรา 44 เพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นและเจ้าพนักงานสาธารณสุขมีอำนาจ ดังต่อไปนี้

(1) มีหนังสือเรียกบุคคลใดๆ มาให้ถ้อยคำหรือแจ้งข้อเท็จจริง หรือทำคำชี้แจงเป็นหนังสือหรือให้ส่งเอกสารหลักฐานใดเพื่อตรวจสอบหรือเพื่อประกอบการพิจารณา

(2) เข้าไปในอาคารหรือสถานที่ใดๆ ในเวลาระหว่างพระอาทิตย์ขึ้นและพระอาทิตย์ตกหรือในเวลาทำการเพื่อตรวจสอบ หรือควบคุมให้เป็นไปตามข้อกำหนดของท้องถิ่น หรือตามพระราชบัญญัตินี้ ในการนี้ให้มีอำนาจสอบถามข้อเท็จจริงหรือเรียกหนังสือรับรองการแจ้งหรือหลักฐานที่เกี่ยวข้องจากเจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคารหรือสถานที่นั้น

(3) แนะนำให้ผู้ได้รับใบอนุญาตหรือหนังสือรับรองการแจ้งปฏิบัติให้ถูกต้องตามเงื่อนไขในใบอนุญาตหรือหนังสือรับรองการแจ้งหรือตามข้อกำหนดของท้องถิ่นหรือตามพระราชบัญญัตินี้

(4) ยึดหรืออายัดสิ่งของใดๆ ที่อาจก่อให้เกิดอันตรายต่อสุขภาพของประชาชนเพื่อประโยชน์ในการดำเนินคดีหรือเพื่อ นำไปทำลายในกรณีจำเป็น

(5) เก็บหรือนำสินค้าหรือสิ่งของใดๆ ที่สงสัยว่าจะไม่ถูกสุขลักษณะหรือจะก่อให้เกิดเหตุรำคาญจากอาคารหรือสถานที่ใดๆ เป็นปริมาณตามสมควรเพื่อเป็นตัวอย่างในการตรวจสอบตามความจำเป็นได้โดยไม่ต้องใช้ราคา

ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจแต่งตั้งข้าราชการหรือพนักงานส่วนท้องถิ่นเพื่อให้ปฏิบัติหน้าที่ตามวรรคหนึ่งในเขตอำนาจของราชการส่วนท้องถิ่นนั้นในเรื่องใดหรือทุกเรื่องก็ได้

ในการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงานท้องถิ่นหรือเจ้าพนักงานสาธารณสุขหรือผู้ซึ่งได้รับแต่งตั้งจากเจ้าพนักงานท้องถิ่น บุคคลดังกล่าวจะต้องแสดงบัตรประจำตัวตามแบบที่กำหนดในกฎกระทรวงต่อบุคคลซึ่งเกี่ยวข้องในขณะปฏิบัติหน้าที่ด้วย และให้บุคคลซึ่งเกี่ยวข้องอำนวยความสะดวกตามสมควร

- ต้นฉบับ (สีขาว) สำหรับแจ้งผู้รับคำแนะนำ
- สำเนา ชุดที่ 1 (สีเหลือง) สำหรับเสนอเจ้าพนักงานท้องถิ่น
- สำเนา ชุดที่ 2 (สีฟ้า) สำหรับเจ้าพนักงานผู้ออกคำแนะนำเก็บไว้เพื่อเป็นหลักฐาน

สำหรับบุคคลอื่นซึ่งมิใช่ผู้ได้รับใบอนุญาตหรือหนังสือรับรองการแจ้ง ให้เจ้าพนักงานใช้ดุลพินิจว่าจะมีคำแนะนำก่อนออกคำสั่งหรือไม่ก็ได้

3.4 รูปแบบและผลของคำสั่ง

3.4.1 รูปแบบของคำสั่ง

พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 ได้กำหนดให้ “คำสั่งเจ้าพนักงานท้องถิ่น” ให้ทำเป็นหนังสือ สำหรับ “คำสั่งเจ้าพนักงานสาธารณสุข” อาจทำเป็นหนังสือหรือวาจาแล้วให้แจ้งเจ้าพนักงานท้องถิ่นทราบ ทั้งนี้ คำสั่งจะต้องมีข้อความหรือความหมายที่ชัดเจนเพียงพอที่จะเข้าใจได้

ก. คำสั่งเป็นหนังสือ

(1) <u>รายการของหนังสือคำสั่ง</u>

คำสั่งทางปกครองที่ทำเป็นหนังสือนั้น มาตรา 35 แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. 2539 บังคับว่า อย่างน้อยจะต้องมีรายการดังต่อไปนี้

1) วันเดือนปีที่ทำคำสั่ง
2) ชื่อและตำแหน่งของเจ้าพนักงานผู้ทำคำสั่ง
3) ลายมือชื่อของเจ้าพนักงานผู้ทำคำสั่ง

เมื่อกฎหมายกำหนดให้ระบุทั้ง 3 รายการ ก็ต้องปฏิบัติให้ครบตามนั้น ไม่เช่นนั้นจะกลายเป็นไม่ชอบด้วยกฎหมาย

(2) <u>คำสั่งทางปกครองที่เป็นหนังสือต้องมีเหตุผล</u>

คำสั่งทางปกครองที่เป็นหนังสือต้องจัดให้มี “เหตุผล” ในการออกคำสั่งไว้ด้วย ซึ่งเหตุผลที่ระบุนี้จะทำให้คู่กรณีสามารถทราบได้ว่าตนได้รับการปฏิบัติโดยถูกต้องหรือไม่ และจะเป็นประโยชน์แก่การควบคุมทางกฎหมายโดยการพิจารณาทบทวนในกระบวนการยุติธรรมทางปกครองต่อไป ไม่ว่าโดยผู้บังคับบัญชา คณะกรรมการอุทธรณ์ หรือองค์กรวินิจฉัยคดีปกครอง ทำให้ทราบได้ว่าผู้ทำคำสั่งทางปกครองได้ฟังข้อเท็จจริง ปรับข้อกฎหมายและใช้ดุลพินิจอย่างไร การบังคับให้แสดงเหตุผลจึงเป็นการบังคับให้เจ้าพนักงานระมัดระวังในการทำคำสั่งทางปกครอง อันมีผลไปในทางป้องกันไม่ให้ใช้อำนาจโดยลำเอียง

เมื่อก่อนนี้ก็มีกฎหมายที่กำหนดให้ต้องแสดงเหตุผลไว้ในคำสั่งด้วยเช่นกัน แต่ในทางปฏิบัตินั้นจะไม่ค่อยเข้าใจกันแพร่หลายว่าจะต้องปฏิบัติเช่นใดและให้เหตุผลอย่างไร แต่ในปัจจุบันนี้ได้มีพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. 2539 มาตรา 37 กำหนดเกี่ยวกับการระบุเหตุผลในคำสั่งที่เป็นหนังสือทั้งหมดโดยอย่างน้อยต้องประกอบด้วย[31]

1) ข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญ อันได้แก่ ข้อเท็จจริงที่รับฟังได้และใช้ประกอบการทำคำสั่งทางปกครอง

2) ข้อกฎหมายที่อ้างอิง อันได้แก่ บทกฎหมายต่างๆ ที่อ้างอิงอันทำให้เกิดมีคำสั่งทางปกครอง

3) ข้อพิจารณาและข้อสนับสนุนในการใช้ดุลพินิจ อันได้แก่ เหตุและมูลเหตุจูงใจที่ทำให้เกิดข้อยุติของคำสั่งทางปกครอง

เหตุผลต่างๆ ที่บังคับให้ต้องระบุไว้ในคำสั่งดังกล่าวข้างต้นนั้น จะเห็นได้ว่าเป็นเพียง “รายการ” เท่านั้น ส่วนในความเป็นจริงคำสั่งทางปกครองในเรื่องใดต้องระบุเหตุผลเพียงใดจะต้องพิจารณาเป็นรายกรณีไป ทั้งนี้เกี่ยวกับ “ความจริงที่สามารถปฏิบัติได้ เวลา และอุปกรณ์ทางเทคนิคที่มีในการทำคำสั่งทางปกครองนั้น” [32]

(3) ข้อยกเว้นไม่ต้องจัดให้มีเหตุผลในคำสั่งทางปกครองที่เป็นหนังสือ

ตามมาตรา 37 วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. 2539 **มี 5 กรณี** คือ

1) ผลของคำสั่งทางปกครองตรงตามคำขอของคู่กรณี และไม่กระทบสิทธิและหน้าที่ของผู้อื่น ทั้งนี้เพราะคู่กรณีร้องขอประสงค์สิ่งใดก็ได้ตรงตามนั้น จึงไม่มีความจำเป็นใดที่จะต้องระบุเหตุผลให้อีก แต่ถ้าหากได้ต่างไปจากที่ประสงค์แม้เพียงเล็กน้อยหรือได้ไปเพียงบางส่วนดังนี้ก็ไม่เข้าข้อยกเว้นนี้แล้ว

อย่างไรก็ตาม คำสั่งทางปกครองมิใช่ว่าจะมีความสำคัญแต่เฉพาะผู้ร้องขอเท่านั้น คำสั่งบางกรณีจะมีผลกระทบต่อบุคคลข้างเคียงด้วย อาทิเช่น มีผู้ยื่นร้องขออนุญาตจัดตั้งโรงงานในเขตชุมชนโดยมีข้อยกเว้นตามกฎหมายให้จัดตั้งได้จึงได้รับอนุญาต

---

[31] ชัยวัฒน์ วงศ์วัฒนศานต์. กฎหมายวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง, พิมพ์ครั้งแรก, จิรรัชการพิมพ์, 2540 หน้า 196

[32] ชัยวัฒน์ วงศ์วัฒนศานต์. กฎหมายวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง, พิมพ์ครั้งแรก, จิรรัชการพิมพ์, 2540 หน้า 196

ตามคำขอ แต่การตั้งโรงงานในเขตชุมชน ย่อมเกิดผลกระทบต่อผู้อยู่ข้างเคียงไม่มากก็น้อย ดังนั้น กรณีที่มีผลกระทบถึงสิทธิและหน้าที่ของผู้อื่นเช่นนี้ ผู้ออกคำสั่งอนุญาตจึงต้องระบุเหตุผลที่มีข้อยกเว้นตามกฎหมายนั้นไว้ในคำสั่งด้วย

2) เหตุผลนั้นรู้อยู่แล้วโดยไม่จำต้องระบุอีก กรณีนี้มักจะเป็นคำสั่งที่มิได้มีข้อพิจารณาที่ยุ่งยากหรือมากมายแต่ประการใด เช่น การยื่นขอคัดสำเนาทะเบียนบ้าน ซึ่งผู้ยื่นก็ระบุในคำขออยู่แล้วว่าต้องการอะไร เป็นต้น

3) เป็นกรณีที่ต้องรักษาไว้เป็นความลับ

4) การออกคำสั่งด้วยวาจาซึ่งระบุเหตุผลไม่ได้โดยสภาพ แต่ในกรณีที่ผู้รับคำสั่งยื่นขอคำยืนยันนั้น จะต้องทำเป็นหนังสือและระบุเหตุผลไว้ด้วยตามมาตรา 37 วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติ วิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. 2539

5) กรณีเร่งด่วน สถานการณ์นี้เป็นที่ยอมรับกันโดยทั่วไปว่าให้ยกเว้นได้ ทั้งนี้เพราะการให้ระบุเหตุผลถ้าจะทำให้การงานต้องล่าช้าเกินที่ควรจะเป็นแล้ว ก็จะเกิดความเสียหายแก่การปฏิบัติราชการอันเป็นประโยชน์เพื่อส่วนรวมได้ อย่างไรก็ตาม กรณีนี้หากในภายหลังผู้รับคำสั่งร้องขอเจ้าหน้าที่ก็ต้องให้เหตุผลเป็นลายลักษณ์อักษรภายในเวลาอันสมควร โดยไม่จำกัดระยะเวลาในการร้องขอด้วยตามมาตรา 37 วรรคสาม (4) แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. 2539

(4) ผลตามกฎหมาย

ในกรณีที่ต้องระบุเหตุผลเพราะไม่เข้าข้อยกเว้นตามมาตรา 37 วรรคสามหรือ กฎกระทรวงตามมาตรา 38 แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. 2539 ถ้าไม่ระบุเหตุผลไว้ก็จะเป็นการ “ไม่ชอบด้วยกฎหมาย” แต่ “จะถือว่าคำสั่งนั้นไม่มีผลบังคับไม่ได้” เพราะกฎหมายยังยินยอม ให้มีการแก้ไขคำสั่งนั้นให้สมบูรณ์ได้โดยจัดให้มีเหตุผลดังกล่าวในภายหลังตามมาตรา 41(2) แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. 2539 เว้นแต่

1) มีกฎหมายเฉพาะบังคับให้แสดงเหตุผล

2) กรณีมีประกาศของนายกรัฐมนตรีหรือผู้ซึ่งนายกรัฐมนตรีมอบหมายตามมาตรา 37 วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. 2539

ข. คำสั่งเป็นวาจา

โดยที่การออกคำสั่งด้วยวาจาปกติต้องกระทำในกรณีเร่งด่วนและมิได้มีสิ่งใดเป็นหลักฐาน (นอกจากบางครั้งอาจมีพยานบุคคลบ้างเท่านั้น) มาตรา 37 วรรคสาม (4) แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. 2539 จึงยกเว้นให้ไม่ต้องระบุเหตุผลไว้ด้วย แต่หากผู้รับคำสั่งร้องขอให้ยืนยันคำสั่งนั้นเป็นหนังสือเมื่อใดจึงจะต้องให้เหตุผลไว้ในหนังสือยืนยันนั้นด้วยตามมาตรา 37 วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. 2539

ในกรณีที่เจ้าพนักงานได้ทำคำสั่งด้วยวาจา ถ้าผู้รับคำสั่งร้องขอให้ยืนยันเป็นหนังสือภายใน 7 วันนับแต่วันที่มีคำสั่งดังกล่าว เจ้าพนักงานจะต้องออกหนังสือยืนยันคำสั่งของตนให้ (มาตรา 35 แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. 2539) กรณีนี้มิใช่การมีคำสั่งใหม่เป็นหนังสือหรือจะต้องนับผลทางกฎหมายใหม่แต่อย่างใด หากแต่เป็นการออก “หนังสือยืนยัน” ว่าคำสั่งด้วยวาจาที่ตนทำไปก่อนหน้านั้นมีเนื้อหาเช่นใดและมีเหตุผลอย่างไร โดยผลของคำสั่งทางปกครองได้เกิดแล้วตั้งแต่ขณะที่ได้มีคำสั่งด้วยวาจา

การร้องขอให้ออกหนังสือยืนยันนี้ย่อมเป็นหน้าที่ที่เจ้าพนักงานจะต้องจัดทำให้ หากผู้รับคำสั่งได้กระทำการ (1) ร้องขอโดยมีเหตุอันควร และ (2) ร้องขอภายใน 7 วันนับแต่วันที่มีคำสั่ง ซึ่งกรณีการมีเหตุอันควรนั้นหมายความว่ามิใช่การร้องขอโดยไร้สาระ แต่ต้องการใช้ประโยชน์อย่างหนึ่งอย่างใดก็ถือได้ว่ามีเหตุอันควรแล้ว เช่น จะเอาไปปรึกษาทนายความว่าจะอุทธรณ์หรือโต้แย้งคำสั่งหรือไม่ หรือจะนำไปใช้อ้างกับบุคคลอื่นว่าตนมีภาระหน้าที่ต้องปฏิบัติตามคำสั่งอย่างไร เป็นต้น สำหรับการมีกำหนดเวลาขอคำยืนยันเป็นหนังสือตามนั้น ย่อมมีผลเท่ากับว่า หากพ้นกำหนดเวลานั้นแล้วเจ้าพนักงานไม่มีหน้าที่ต้องทำหนังสือยืนยันให้อีก[33]

อย่างไรก็ตาม การมีคำสั่งโดยวาจานั้น โดยสภาพจะเลื่อนลอยหาหลักฐานพิสูจน์ไม่ได้หากแต่ละฝ่ายไม่ซื่อสัตย์ ดังนั้นปกติเจ้าหน้าที่จึงควรทำคำสั่งเป็นหนังสือมากกว่า เว้นแต่ในกรณีเร่งด่วน เช่น คำสั่งของเจ้าหน้าที่ในการจราจร เป็นต้น

ในการออกคำสั่งทางปกครองนั้น เจ้าพนักงานอาจกำหนดเงื่อนไขใด ๆ ได้เท่าที่จำเป็นเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของกฎหมาย เว้นแต่กฎหมายจะกำหนดข้อจำกัดดุลพินิจเป็นอย่างอื่น ทั้งนี้ ให้หมายความรวมถึงการกำหนดเงื่อนไขในกรณีดังต่อไปนี้ตามความเหมาะสมแก่กรณีด้วย

(1) การกำหนดให้สิทธิหรือภาระหน้าที่เริ่มมีผลหรือสิ้นผล ณ เวลาใดเวลาหนึ่ง

(2) การกำหนดให้การเริ่มมีผลหรือสิ้นผลของสิทธิหรือภาระหน้าที่ต้องขึ้นอยู่กับเหตุการณ์ในอนาคตที่ไม่แน่นอน

(3) ข้อสงวนสิทธิที่จะยกเลิกคำสั่งทางปกครอง

(4) การกำหนดให้ผู้ได้รับประโยชน์ต้องกระทำหรืองดเว้นกระทำหรือต้องมีภาระหน้าที่หรือยอมรับภาระหน้าที่หรือความรับผิดชอบบางประการ หรือการกำหนดข้อความในการจัดให้มี เปลี่ยนแปลง หรือเพิ่มข้อกำหนดดังกล่าว

3.4.2 ผลของคำสั่ง

โดยหลักคำสั่งของเจ้าพนักงานย่อมมีผลต่อบุคคลผู้จะต้องรับคำสั่งตั้งแต่ขณะที่ผู้นั้นได้รับแจ้งเป็นต้นไป

โดยทั่วไปการใช้อำนาจของเจ้าพนักงานที่ไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กฎหมายกำหนด มักจะมีผลให้เป็นโมฆะ แต่สำหรับการออกคำสั่งที่ออกโดยการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามเกณฑ์ดังต่อไปนี้ ไม่เป็นเหตุให้คำสั่งนั้นไม่สมบูรณ์ คือ

(1) การออกคำสั่งโดยยังไม่มีผู้ยื่นคำขอในกรณีที่เจ้าพนักงานจะดำเนินการเองไม่ได้นอกจากจะมีผู้ยื่นคำขอ ถ้าต่อมาในภายหลังได้มีการยื่นคำขอเช่นนั้นแล้ว

(2) คำสั่งที่ต้องจัดให้มีเหตุผล ถ้าได้มีการจัดให้มีเหตุผลดังกล่าวในภายหลัง

(3) การรับฟังคู่กรณีที่จำเป็นต้องกระทำได้ดำเนินการมา โดยไม่สมบูรณ์ ถ้าได้มีการรับฟังให้สมบูรณ์ในภายหลัง

(4) คำสั่งที่ต้องให้เจ้าพนักงานอื่นให้ความเห็นชอบก่อน ถ้าเจ้าพนักงานนั้นได้ให้ความเห็นชอบในภายหลัง

เมื่อมีการดำเนินการตาม (1) (2) (3) หรือ (4) แล้ว และเจ้าพนักงานผู้มีคำสั่งประสงค์ให้ผลเป็นไปตามคำสั่งเดิม ให้เจ้าพนักงานผู้นั้นบันทึกข้อเท็จจริงและความประสงค์ของตนไว้ในหรือแนบไว้กับคำสั่งเดิมและต้องมีหนังสือแจ้งความประสงค์ของตนให้คู่กรณีทราบด้วย

อย่างไรก็ตาม กรณีตาม (2) (3) และ (4) จะต้องกระทำก่อนสิ้นสุดกระบวนการพิจารณาอุทธรณ์ตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535

สำหรับคำสั่งที่มีข้อผิดพลาดเล็กน้อยหรือผิดหลงเล็กน้อยนั้น เจ้าพนักงานอาจแก้ไขเพิ่มเติมได้เสมอ ซึ่งในการแก้ไขเพิ่มเติมคำสั่งให้เจ้าพนักงานแจ้งให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทราบตามควรแก่กรณี

ในการนี้ เจ้าพนักงานอาจเรียกให้ผู้ที่เกี่ยวข้องจัดส่งคำสั่ง เอกสารหรือวัตถุอื่นใดที่ได้จัดทำขึ้นเนื่องในการมีคำสั่งดังกล่าวมาเพื่อการแก้ไขเพิ่มเติมได้

3.4.3 ตัวอย่างแบบฟอร์มของคำสั่ง *(ตัวอย่างแบบฟอร์มเอกสารที่ใช้ตามภาคผนวกที่ 2)*

(ก) คำสั่งของเจ้าพนักงานท้องถิ่น

(1) คำสั่งเกี่ยวกับสุขลักษณะของอาคาร

1.1) คำสั่งให้แก้ไขปรับปรุงสุขลักษณะของอาคารตามมาตรา 21 โดยใช้แบบฟอร์ม **คส.1/1** ท้ายนี้

1.2) คำสั่งให้แก้ไขปรับปรุงสุขลักษณะของอาคารตามมาตรา 22 โดยใช้แบบฟอร์ม **คส.1/2** ท้ายนี้

(2) คำสั่งเกี่ยวกับเหตุรำคาญ

2.1) คำสั่งให้แก้ไขระงับเหตุรำคาญตามมาตรา 27 วรรคหนึ่ง โดยใช้แบบฟอร์ม **คส.2/1** ท้ายนี้

2.2) คำสั่งให้แก้ไขระงับเหตุรำคาญตามมาตรา 28 วรรคหนึ่ง โดยใช้แบบฟอร์ม **คส.2/2** ท้ายนี้

2.3) คำสั่งให้แก้ไขระงับเหตุรำคาญตามมาตรา 28 วรรคสาม โดยใช้แบบฟอร์ม **คส.2/3** ท้ายนี้

(3) คำสั่งตามมาตรา 45

3.1) คำสั่งให้แก้ไขปรับปรุงการดำเนินกิจการตามมาตรา 45 โดยใช้แบบฟอร์ม **คส.3/1** ท้ายคำแนะนำนี้ (กรณีที่ไม่เกิดอันตรายอย่างร้ายแรง)

3.2) คำสั่งให้หยุดดำเนินกิจการทันทีตามมาตรา 45 โดยใช้แบบฟอร์ม **คส.3/2** ท้ายนี้ (กรณีที่ฝ่าฝืนคำสั่งตาม (3) ก.)

3.3) คำสั่งให้หยุดดำเนินกิจการทันทีตามมาตรา 45 โดยใช้แบบฟอร์ม **คส.3/3** ท้ายนี้ (กรณีที่เกิดหรืออาจเกิดอันตรายอย่างร้ายแรง)

(4) คำสั่งเกี่ยวกับกิจการที่ต้องแจ้ง

4.1) กรณีที่เจ้าพนักงานท้องถิ่นตรวจพบความไม่ถูกต้องหรือไม่สมบูรณ์ของคำขอแจ้งการประกอบกิจการ จะต้องมีหนังสือแจ้งต่อผู้แจ้งทราบเพื่อให้ดำเนินการแก้ไขให้ถูกต้องภายในเจ็ดวันทำการเสียก่อนตามมาตรา 48 วรรคห้า โดยใช้แบบ **นส.2** ท้ายนี้

4.2) คำสั่งให้การแจ้งเป็นอันสิ้นผลตามมาตรา 48 วรรคห้า โดยใช้แบบฟอร์ม **คส.4/1** ท้ายนี้

4.3) คำสั่งให้หยุดดำเนินกิจการที่ต้องแจ้งตามมาตรา 52 โดยใช้แบบฟอร์ม **คส.4/2** ท้ายนี้

4.4) คำสั่งห้ามการดำเนินกิจการที่ต้องแจ้งตามมาตรา 52 โดยใช้ แบบฟอร์ม **คส.4/3** ท้ายนี้

(5) คำสั่งเกี่ยวกับใบอนุญาต

5.1) กรณีที่เจ้าพนักงานท้องถิ่นตรวจพบความไม่ถูกต้องหรือไม่สมบูรณ์ของคำขอรับใบอนุญาต/คำขอต่ออายุใบอนุญาตการประกอบกิจการ จะต้องมีหนังสือแจ้งต่อผู้ขออนุญาตทราบเพื่อให้ดำเนินการแก้ไขให้ถูกต้องเสียก่อนตามมาตรา 56 วรรคหนึ่ง โดยใช้แบบ **นส.3** ท้ายนี้

5.2) คำสั่งไม่ออกใบอนุญาตตามมาตรา 56 โดยใช้แบบฟอร์ม **คส.5/1** ท้ายนี้

5.3) คำสั่งไม่อนุญาตให้ต่ออายุใบอนุญาตตามมาตรา 56 โดยใช้ แบบฟอร์ม คส.5/2 ท้ายนี้

5.4) คำสั่งพักใช้ใบอนุญาตตามมาตรา 59 โดยใช้แบบฟอร์ม **คส.5/3** ท้ายนี้

5.5) คำสั่งเพิกถอนใบอนุญาตตามมาตรา 60 โดยใช้แบบฟอร์ม **คส.5/4** ท้ายนี้

(6) คำสั่งเกี่ยวกับค่าธรรมเนียม

6.1) ก่อนจะถึงกำหนดการเสียค่าธรรมเนียมตามที่กำหนดไว้ในข้อกำหนดของท้องถิ่นครั้งต่อไป เจ้าพนักงานท้องถิ่นควรจะมีหนังสือแจ้งเตือนให้ชำระค่าธรรมเนียมต่อผู้แจ้ง หรือผู้ได้รับใบอนุญาต โดยใช้แบบ **นส.4** หรือ **นส.4/1** ท้ายนี้

6.2) คำสั่งให้ผู้ดำเนินกิจการที่ค้างชำระค่าธรรมเนียมติดต่อกันเกินกว่าสองครั้งหยุดดำเนินกิจการตามมาตรา 65 วรรคสอง โดยใช้แบบฟอร์ม **คส.6** ท้ายนี้

(ข) คำสั่งของเจ้าพนักงานสาธารณสุข

เจ้าพนักงานสาธารณสุขมีอำนาจออกคำสั่งได้ในกรณีที่ตรวจพบเหตุที่ไม่ถูกต้องหรือมีการกระทำใดๆ ที่จะมีผลกระทบต่อสภาวะความเป็นอยู่ที่เหมาะสมกับการดำรงชีพของประชาชนหรือ จะเป็นอันตรายอย่างร้ายแรงต่อสุขภาพของประชาชนเป็นส่วนรวมซึ่งสมควรจะดำเนินการแก้ไขโดยเร่งด่วน โดยมีอำนาจออกคำสั่งให้แก้ไขหรือระงับเหตุนั้นได้ตามมาตรา 46 วรรคสอง ซึ่งอาจทำคำสั่งได้เป็น 2 แบบ คือ

(1) ตามมาตรา 46 วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 มิได้กำหนดบังคับให้เจ้าพนักงานสาธารณสุขต้องทำคำสั่งเป็นหนังสือ ฉะนั้นจึงอาจมีคำสั่งเป็นวาจาก็ได้ ทั้งนี้ เนื่องจากเป็นกรณีเร่งด่วน

(2) อย่างไรก็ตาม เพื่อให้การปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงานสาธารณสุขเกิดความสะดวกและมีหลักฐานที่ชัดเจน จึงสมควรจัดทำคำสั่งเป็นหนังสือ โดยใช้แบบฟอร์ม **คส.7** ท้ายคำนี้ และให้สำเนาคำสั่งแจ้งเจ้าพนักงานท้องถิ่นด้วย

ตัวอย่างแบบฟอร์มและหนังสือ

ประกอบกระบวนการออกคำสั่งของเจ้าพนักงาน

ตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535

(แบบ นส.1)

แบบตรวจแนะนำของเจ้าพนักงาน

เล่มที่...../เลขที่.....

แบบตรวจแนะนำของเจ้าพนักงาน

ตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535

หน่วยงาน.....โทรศัพท์.....

1. วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....
2. ชื่อ เจ้าของ/ผู้ครอบครอง.....
3. สถานประกอบการ ชื่อ.....
   กิจการ.....ตั้งอยู่บ้านเลขที่.....
   ถนน.....ตำบล.....อำเภอ.....
   จังหวัด.....โทร. .....
4. ประเด็นปัญหาหรือข้อเท็จจริงที่ตรวจพบ
   .....
   .....
   .....
5. ข้อแนะนำ (เพื่อการปรับปรุงแก้ไขภายในระยะเวลาที่กำหนด)
   .....
   .....
   .....
6. อนึ่ง หากท่านมีข้อมูลหรือข้อโต้แย้งใด ขอให้ส่งข้อมูลนั้นหรือข้อโต้แย้งนั้นต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่น ภายใน.....วัน

(แบบ นส.1)

แบบตรวจแนะนำของเจ้าพนักงาน (แผ่นหลัง)

บทบัญญัติ
พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 (โดยสรุป)

มาตรา 44 เจ้าพนักงานท้องถิ่น เจ้าพนักงานสาธารณสุขและผู้ซึ่งได้รับแต่งตั้งจากเจ้าพนักงานท้องถิ่น มีอำนาจ ดังต่อไปนี้

(1) มีหนังสือให้เรียกบุคคลให้แจ้งข้อเท็จจริง ส่งเอกสารหลักฐานเพื่อตรวจสอบได้

(2) เข้าไปในอาคารหรือสถานที่ใด ๆ ในระหว่างพระอาทิตย์ขึ้นถึงพระอาทิตย์ตก หรือในเวลาทำการเพื่อการตรวจสอบได้

(3) แนะนำให้ปฏิบัติให้ถูกต้องตามเงื่อนไข หรือตามข้อกำหนดของท้องถิ่น หรือกฎ/ประกาศกระทรวง ตาม พ.ร.บ. นี้ได้

(4) ยึดหรืออายัดสินค้าหรือสิ่งของใด ๆ ที่อาจเป็นอันตรายต่อสุขภาพของประชาชน เพื่อประโยชน์ในการดำเนินคดี หรือทำลายในกรณีจำเป็นได้

(5) เก็บหรือนำสินค้าหรือสิ่งของใด ๆ ในปริมาณพอสมควรเพื่อเป็นตัวอย่างในการตรวจสอบตามความจำเป็น โดยมิต้องใช้ราคา

มาตรา 79 ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามหนังสือ หรือไม่ยอมแจ้งข้อเท็จจริง หรือไม่ส่งเอกสารหรือหลักฐานหรือขัดขวางไม่อำนวยความสะดวกในการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงานท้องถิ่น หรือเจ้าพนักงานสาธารณสุข หรือผู้ซึ่งได้รับแต่งตั้งจากเจ้าพนักงานท้องถิ่น ตามมาตรา 44 ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกินสองพันบาทหรือทั้งจำทั้งปรับ

คำสั่งให้แก้ไขปรับปรุงสุขลักษณะของอาคารตามมาตรา 21 (แบบ คส.1/1)

คำสั่งที่...../..... สำนักงาน.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ. .....

เรื่อง คำสั่งของเจ้าพนักงานท้องถิ่นให้แก้ไขปรับปรุงสุขลักษณะของอาคาร

เรียน .....

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาแบบตรวจแนะนำของเจ้าพนักงานฯ เล่มที่ ..... เลขที่ ..... ลงวันที่.....

ตามที่.....(ราชการส่วนท้องถิ่น).....ได้ตรวจพบว่าสุขลักษณะของอาคารของท่าน ซึ่งตั้งอยู่เลขที่.....ถนน.....ตำบล/แขวง.....อำเภอ/เขต.....จังหวัด..... เมื่อวันที่.....เวลา.....(ข้อเท็จจริงที่ตรวจพบความชำรุดเกี่ยวกับตัวอาคาร)..... .....จึงได้มีคำแนะนำให้แก้ไขปรับปรุงตามอำนาจหน้าที่ตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 แล้วตามสิ่งที่ส่งมาด้วยนี้ แต่ปรากฏว่าท่านมิได้ปฏิบัติตามคำแนะนำของเจ้าพนักงานภายในเวลาที่กำหนดไว้ในคำแนะนำดังกล่าว นั้น

ฉะนั้น อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 21 แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 ในฐานะเจ้าพนักงานท้องถิ่นจึงมีคำสั่งให้ท่านแก้ไขปรับปรุง ดังนี้

1) .....

2) .....

ทั้งนี้ให้ดำเนินการให้แล้วเสร็จภายใน.....วันนับแต่วันทราบคำสั่งนี้ หากไม่ปฏิบัติตามคำสั่งภายในเวลาที่กำหนดไว้จะมีโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือนหรือปรับไม่เกินสองพันบาทหรือทั้งจำทั้งปรับตามมาตรา 74 แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535

อนึ่ง หากท่านไม่พอใจคำสั่งนี้หรือเห็นว่าไม่ได้รับความเป็นธรรม ท่านมีสิทธิอุทธรณ์คำสั่งต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขได้ภายในสามสิบวันนับแต่วันทราบคำสั่งนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดดำเนินการตามคำสั่งข้างต้นด้วย

ขอแสดงความนับถือ

.....

(.....)

ตำแหน่ง.....

เจ้าพนักงานท้องถิ่น

ส่วนราชการ.....

โทร.....

โทรสาร.....

E-mail.....

คำสั่งให้แก้ไขปรับปรุงสุขลักษณะของอาคารตามมาตรา 22 (แบบ คส.1/2)

คำสั่งที่...../..... สำนักงาน.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ. .....

เรื่อง คำสั่งของเจ้าพนักงานท้องถิ่นให้แก้ไขปรับปรุงสุขลักษณะของอาคาร

เรียน .....

สิ่งที่ส่งมาด้วย - สำเนาแบบตรวจแนะนำของเจ้าพนักงานฯ จำนวน ..... ฉบับ

ตามที่ นาย/น.ส./นาง.....ตำแหน่ง.....เจ้าพนักงานสาธารณสุข/ผู้ได้รับการแต่งตั้งจากเจ้าพนักงานท้องถิ่นหรือเจ้าหน้าที่ ได้ตรวจสุขลักษณะของอาคารของท่าน ซึ่งตั้งอยู่เลขที่.....ถนน.....ตำบล/แขวง.....อำเภอ/เขต.....จังหวัด..... เมื่อวันที่.....เวลา.....แล้วพบว่า (ข้อเท็จจริงที่ตรวจพบเกี่ยวกับการจัดสิ่งของสัมภาระในอาคาร ตามมาตรา 22) จึงได้มีคำแนะนำให้แก้ไขปรับปรุงตามอำนาจหน้าที่ในมาตรา 44(3) แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 แล้วตามสิ่งที่ส่ง มาด้วยนี้ แต่ปรากฏว่าท่านมิได้ปฏิบัติตามคำแนะนำของเจ้าพนักงานภายในเวลาที่กำหนดไว้ในคำแนะนำดังกล่าว

ฉะนั้น อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 22 แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 ในฐานะเจ้าพนักงานท้องถิ่นจึงมีคำสั่งให้ท่านแก้ไขปรับปรุง ดังนี้

1) .....

2) .....

ทั้งนี้ ให้ดำเนินการให้แล้วเสร็จภายใน.....วันนับแต่วันทราบคำสั่งนี้ หากไม่ปฏิบัติตามคำสั่งภายในเวลาที่กำหนดไว้จะมีโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือนหรือปรับไม่เกินสองพันบาทหรือทั้งจำทั้งปรับตามมาตรา 74 แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535

อนึ่ง หากท่านไม่พอใจคำสั่งนี้หรือเห็นว่าไม่ได้รับความเป็นธรรม ท่านมีสิทธิอุทธรณ์คำสั่งต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขได้ภายในสามสิบวันนับแต่วันทราบคำสั่งนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดดำเนินการตามคำสั่งข้างต้นด้วย

ขอแสดงความนับถือ

.....

(.....)

ตำแหน่ง.....

เจ้าพนักงานท้องถิ่น

ส่วนราชการ.....

โทร.....

โทรสาร.....

E-mail.....

คำสั่งให้แก้ไข/ระงับเหตุรำคาญในที่หรือทางสาธารณะตามมาตรา 27 (แบบ คส.2/1)

คำสั่งที่...../..... สำนักงาน.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ. .....

เรื่อง คำสั่งของเจ้าพนักงานท้องถิ่นให้แก้ไข/ระงับเหตุรำคาญ

เรียน .....

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบตรวจแนะนำของเจ้าพนักงานฯ (ถ้ามี)

ตามที่ นาย/น.ส./นาง.....ตำแหน่ง.....เจ้าพนักงานสาธารณสุข/ผู้ได้รับการแต่งตั้งจากเจ้าพนักงานท้องถิ่นหรือเจ้าหน้าที่ได้ตรวจพบว่าท่านได้กระทำการ (ข้อเท็จจริงที่ตรวจพบ).....
.....ในที่หรือทางสาธารณะ ซึ่งได้ก่อให้เกิดความเดือดร้อนรำคาญแก่ประชาชนจึงพิจารณาเห็นว่าเป็นเหตุรำคาญตามมาตรา 25 (.....) แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535

ฉะนั้น อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 27 วรรคหนึ่งแห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 ในฐานะเจ้าพนักงานท้องถิ่นจึงมีคำสั่งให้ท่านแก้ไข/ระงับเหตุรำคาญ ดังนี้

1) .....

2) .....

ทั้งนี้ ให้ท่านดำเนินการทันทีเมื่อได้รับทราบคำสั่งนี้ (หรือให้แล้วเสร็จภายใน.....วันนับแต่วันทราบคำสั่งนี้) หากไม่ปฏิบัติตามคำสั่งภายในเวลาที่กำหนดไว้จะมีโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือนหรือปรับไม่เกินสองพันบาทหรือทั้งจำทั้งปรับตามมาตรา 74 แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535

อนึ่ง หากท่านไม่พอใจคำสั่งนี้หรือเห็นว่าไม่ได้รับความเป็นธรรม ท่านมีสิทธิอุทธรณ์คำสั่งต่อ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขได้ภายในสามสิบวันนับแต่วันทราบคำสั่งนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดดำเนินการตามคำสั่งข้างต้นด้วย

ขอแสดงความนับถือ

.....

(.....)

ตำแหน่ง.....

เจ้าพนักงานท้องถิ่น

ส่วนราชการ.....
โทร.....
โทรสาร.....
E-mail.....

คำสั่งให้แก้ไข/ระงับเหตุรำคาญในที่เอกชนตามมาตรา 28 วรรคหนึ่ง (แบบ คส. 2/2)

คำสั่งที่...../..... สำนักงาน.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ. .....

เรื่อง คำสั่งของเจ้าพนักงานท้องถิ่นให้แก้ไข/ระงับเหตุรำคาญ

เรียน .....

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาแบบตรวจแนะนำของเจ้าพนักงานฯ จำนวน ..... ฉบับ

ตามที่.....(ราชการส่วนท้องถิ่น)..... ได้ตรวจสอบสถานที่(สถานประกอบกิจการ) เลขที่.....ถนน.....ตำบล/แขวง.....อำเภอ/เขต.....จังหวัด.....เมื่อวันที่..... เวลา.....พบว่า (ข้อเท็จจริงที่ตรวจพบ).....

.....

พิจารณาแล้วเห็นว่าเป็นเหตุรำคาญตามมาตรา 25 (.....) แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 จึงได้มีคำแนะนำให้ท่านแก้ไข/ระงับเหตุรำคาญตามอำนาจหน้าที่ในมาตรา 44(3) แล้วตามสิ่งที่ส่งมาด้วยนี้ แต่ปรากฏว่าท่านมิได้ปฏิบัติตามคำแนะนำของเจ้าพนักงานภายในเวลาที่กำหนดไว้ในคำแนะนำดังกล่าว

ฉะนั้น อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 28 วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 ในฐานะเจ้าพนักงานท้องถิ่นจึงมีคำสั่งให้ท่านแก้ไข/ระงับเหตุรำคาญ ดังนี้

1).....

2).....

ทั้งนี้ ให้ท่านดำเนินการให้แล้วเสร็จภายใน.....วันนับแต่วันทราบคำสั่งนี้ หากไม่ปฏิบัติตามคำสั่งภายในเวลาที่กำหนดไว้จะมีโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือนหรือปรับไม่เกินสองพันบาทหรือทั้งจำทั้งปรับตามมาตรา 74 แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535

อนึ่ง หากท่านไม่พอใจคำสั่งนี้หรือเห็นว่าไม่ได้รับความเป็นธรรม ท่านมีสิทธิอุทธรณ์คำสั่งต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขได้ภายในสามสิบวันนับแต่วันทราบคำสั่งนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดดำเนินการตามคำสั่งข้างต้นด้วย

ขอแสดงความนับถือ

.....

(.....)

ตำแหน่ง.....

เจ้าพนักงานท้องถิ่น

ส่วนราชการ.....
โทร.....
โทรสาร.....
E-mail.....

คำสั่งให้แก้ไข/ระงับเหตุรำคาญในที่เอกชนตามมาตรา 28 วรรคสาม (แบบ คส. 2/3)

คำสั่งที่...../..... สำนักงาน.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ. .....

เรื่อง คำสั่งของเจ้าพนักงานท้องถิ่นห้ามมิให้ใช้หรือยินยอมให้บุคคลใดใช้สถานที่เพื่อระงับเหตุรำคาญ

เรียน .....

สิ่งที่ส่งมาด้วย (ถ้ามี)

ตามที่.....(ราชการส่วนท้องถิ่น)..... ได้ตรวจสอบสถานที่ (สถานประกอบกิจการ) เลขที่.....ถนน.....ตำบล/แขวง.....อำเภอ/เขต.....จังหวัด..... เมื่อวันที่.....เวลา.....แล้วพบว่า (ข้อเท็จจริงที่ตรวจพบ).....

.....

พิจารณาแล้วเห็นว่าเป็นเหตุรำคาญตามมาตรา 25 (.....) แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 ซึ่งอาจเกิดอันตรายอย่างร้ายแรงหรือมีผลกระทบต่อสภาวะความเป็นอยู่ที่เหมาะสมกับการดำรงชีพของประชาชน

ฉะนั้น อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 28 วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 ในฐานะเจ้าพนักงานท้องถิ่นจึงมีคำสั่งห้ามมิให้ท่านใช้หรือยินยอมให้บุคคลใดใช้สถานที่ตามที่ระบุไว้ข้างต้นทั้งหมด (หรือบางส่วน) จนกว่าท่านจะได้ดำเนินการระงับเหตุรำคาญให้หมดไป

ทั้งนี้ ให้ท่านปฏิบัติทันทีนับแต่วันทราบคำสั่งนี้ หากไม่ปฏิบัติตามที่กำหนดไว้จะมีโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือนหรือปรับไม่เกินสองพันบาทหรือทั้งจำทั้งปรับตามมาตรา 74 แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535

อนึ่ง หากท่านไม่พอใจคำสั่งนี้หรือเห็นว่าไม่ได้รับความเป็นธรรม ท่านมีสิทธิอุทธรณ์คำสั่งต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขได้ภายในสามสิบวันนับแต่วันทราบคำสั่งนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดดำเนินการตามคำสั่งข้างต้นด้วย

ขอแสดงความนับถือ

.....

(.....)

ตำแหน่ง.....

เจ้าพนักงานท้องถิ่น

ส่วนราชการ.....
โทร.....
โทรสาร.....
E-mail.....

คำสั่งเจ้าพนักงานท้องถิ่นให้แก้ไขหรือปรับปรุงให้ถูกต้องตามมาตรา 45 (แบบ คส.3/1)

คำสั่งที่...../..... สำนักงาน.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ. .....

เรื่อง คำสั่งของเจ้าพนักงานท้องถิ่นให้แก้ไขหรือปรับปรุงให้ถูกต้อง

เรียน .....

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาแบบตรวจแนะนำของเจ้าพนักงานฯ จำนวน ..... ฉบับ

ตามที่.....(ราชการส่วนท้องถิ่น).....ได้ตรวจสถานที่ประกอบกิจการของท่านซึ่งตั้งอยู่เลขที่.....ถนน.....ตำบล/แขวง.....อำเภอ/เขต.....จังหวัด.....เมื่อวันที่.....เวลา.....แล้วพบว่า (ข้อเท็จจริงที่ตรวจพบ).....

.....

พิจารณาแล้วเห็นว่าเป็นการปฏิบัติที่ไม่ถูกต้องตาม (พระราชบัญญัติ หรือกฎกระทรวง ข้อกำหนดของท้องถิ่น ประกาศที่ออกตามพระราชบัญญัติ หรือคำสั่งของเจ้าพนักงานท้องถิ่นที่กำหนดไว้เกี่ยวกับการดำเนินกิจการนี้) จึงได้มีคำแนะนำให้ท่านแก้ไขหรือปรับปรุงให้ถูกต้องตามอำนาจหน้าที่ในมาตรา 44(3) แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 แล้วตามสิ่งที่ส่งมาด้วยนี้ แต่ปรากฏว่าท่านมิได้ปฏิบัติตามคำแนะนำของเจ้าพนักงานภายในเวลาที่กำหนดไว้ในคำแนะนำดังกล่าว

ฉะนั้น อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 45 แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 ในฐานะเจ้าพนักงานท้องถิ่นจึงออกคำสั่งให้ท่านแก้ไขหรือปรับปรุงให้ถูกต้องตาม (พระราชบัญญัติ หรือกฎกระทรวง ข้อกำหนดของท้องถิ่น ประกาศ ที่ออกตามพระราชบัญญัติ หรือคำสั่งของเจ้าพนักงานท้องถิ่นที่กำหนดไว้เกี่ยวกับการดำเนินกิจการนี้)

ทั้งนี้ ให้ท่านดำเนินการให้แล้วเสร็จภายใน.....วัน (ต้องไม่น้อยกว่า 7 วัน) นับแต่วันทราบคำสั่งนี้ หากไม่ปฏิบัติตามคำสั่งภายในเวลาที่กำหนดไว้โดยไม่มีเหตุหรือข้อแก้ตัวอันสมควรจะมีโทษจำคุกไม่เกินหกเดือนหรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาทหรือทั้งจำทั้งปรับ และปรับอีกไม่เกินวันละห้าพันบาทตลอดเวลาที่ยังไม่ปฏิบัติตามคำสั่งตามมาตรา 80 แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535

อนึ่ง หากท่านไม่พอใจคำสั่งนี้หรือเห็นว่าไม่ได้รับความเป็นธรรม ท่านมีสิทธิอุทธรณ์คำสั่งต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขได้ภายในสามสิบวันนับแต่วันทราบคำสั่งนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดดำเนินการตามคำสั่งข้างต้นด้วย

ขอแสดงความนับถือ

.....

(.....)

ตำแหน่ง.....

เจ้าพนักงานท้องถิ่น

ส่วนราชการ.....
โทร.....
โทรสาร.....
E-mail.....

คำสั่งเจ้าพนักงานท้องถิ่นให้หยุดดำเนินกิจการตามมาตรา 45 (แบบ คส.3/2)

คำสั่งที่...../..... สำนักงาน.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ. .....

เรื่อง คำสั่งของเจ้าพนักงานท้องถิ่นให้หยุดดำเนินกิจการ

เรียน .....

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาคำสั่งเจ้าพนักงานท้องถิ่นให้ปรับปรุงแก้ไข

ตามที่ นาย/น.ส./นาง.....ตำแหน่ง.....เจ้าพนักงานสาธารณสุข/ผู้ได้รับแต่งตั้งจากเจ้าพนักงานท้องถิ่นหรือเจ้าหน้าที่ ได้ตรวจสถานที่ประกอบกิจการของท่านซึ่งตั้งอยู่เลขที่.....ถนน.....ตำบล/แขวง.....อำเภอ/เขต.....จังหวัด.....เมื่อวันที่..... เวลา.....แล้วพบว่า (ข้อเท็จจริงที่ตรวจพบ).....

.....

พิจารณาแล้วเห็นว่าเป็นการปฏิบัติที่ไม่ถูกต้องตาม (พระราชบัญญัติ หรือกฎกระทรวง ข้อกำหนดของท้องถิ่น ประกาศที่ออกตามพระราชบัญญัติ หรือคำสั่งของเจ้าพนักงานท้องถิ่นที่กำหนดไว้เกี่ยวกับการดำเนินกิจการนี้) จึงได้มีคำสั่งให้ท่านแก้ไขหรือปรับปรุงให้ถูกต้องตามอำนาจหน้าที่ในมาตรา 45 แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 แล้วตามสิ่งที่ส่งมาด้วยนี้ แต่ปรากฏว่าท่านมิได้ปฏิบัติตามคำสั่งของเจ้าพนักงานภายในเวลาที่กำหนดไว้ในคำสั่งดังกล่าว

ฉะนั้น อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 45 แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 ในฐานะเจ้าพนักงานท้องถิ่นจึงออกคำสั่งให้ท่านหยุดดำเนินกิจการไว้ทันทีเป็นการชั่วคราวจนกว่าจะได้ดำเนินการให้ปราศจากอันตรายแล้ว และเมื่อท่านดำเนินการแล้วเสร็จ โปรดแจ้งให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นทราบต่อไปด้วย

ทั้งนี้ หากท่านไม่ปฏิบัติตามคำสั่งโดยไม่มีเหตุหรือข้อแก้ตัวอันสมควรจะมีโทษจำคุกไม่เกินหกเดือนหรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาทหรือทั้งจำทั้งปรับและปรับอีกไม่เกินวันละห้าพันบาทตลอดเวลาที่ยังไม่ปฏิบัติตามคำสั่งตามมาตรา 80 แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535

อนึ่ง หากท่านไม่พอใจคำสั่งนี้หรือเห็นว่าไม่ได้รับความเป็นธรรม ท่านมีสิทธิอุทธรณ์คำสั่งต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขได้ภายในสามสิบวันนับแต่วันทราบคำสั่งนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดดำเนินการตามคำสั่งข้างต้นด้วย

ขอแสดงความนับถือ

.....

(.....)

ตำแหน่ง.....

เจ้าพนักงานท้องถิ่น

ส่วนราชการ.....
โทร.....
โทรสาร.....
E-mail.....

คำสั่งเจ้าพนักงานท้องถิ่นให้หยุดดำเนินกิจการตามมาตรา 45 (แบบ คส.3/3)

คำสั่งที่...../..... สำนักงาน.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ. .....

เรื่อง คำสั่งของเจ้าพนักงานท้องถิ่นให้หยุดดำเนินกิจการ

เรียน .....

ตามที่ นาย/น.ส./นาง.....ตำแหน่ง.....เจ้าพนักงานสาธารณสุข/ผู้ได้รับแต่งตั้งจากเจ้าพนักงานท้องถิ่นหรือเจ้าหน้าที่ได้ตรวจสถานประกอบกิจการของท่านซึ่งตั้งอยู่เลขที่.....ถนน.....ตำบล/แขวง.....อำเภอ/เขต.....จังหวัด.....
เมื่อวันที่.....เวลา.....แล้วพบว่า (ข้อเท็จจริงที่ตรวจพบ).....
.....
พิจารณาแล้วเห็นว่าเป็นการปฏิบัติที่ไม่ถูกต้องตาม (พระราชบัญญัติ หรือกฎกระทรวง ข้อกำหนดของท้องถิ่น ประกาศที่ออกตามพระราชบัญญัติ หรือคำสั่งของเจ้าพนักงานท้องถิ่นที่กำหนดไว้เกี่ยวกับการดำเนินกิจการนี้) ซึ่งจะก่อให้เกิดหรือมีเหตุอันควรสงสัยว่าจะเกิดอันตรายอย่างร้ายแรงต่อสุขภาพของประชาชน

ฉะนั้น อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 45 แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 ในฐานะเจ้าพนักงานท้องถิ่นจึงออกคำสั่งให้ท่านหยุดดำเนินกิจการไว้ทันทีเป็นการชั่วคราวจนกว่าจะได้ดำเนินการให้ปราศจากอันตรายแล้ว และเมื่อท่านดำเนินการแล้วเสร็จ โปรดแจ้งให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นทราบต่อไปด้วย

ทั้งนี้ หากท่านไม่ปฏิบัติตามคำสั่งโดยไม่มีเหตุหรือข้อแก้ตัวอันสมควรจะมีโทษจำคุกไม่เกินหกเดือนหรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาทหรือทั้งจำทั้งปรับและปรับอีกไม่เกินวันละห้าพันบาทตลอดเวลาที่ยังไม่ปฏิบัติตามคำสั่งตามมาตรา 80 แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535

อนึ่ง หากท่านไม่พอใจคำสั่งนี้หรือเห็นว่าไม่ได้รับความเป็นธรรม ท่านมีสิทธิอุทธรณ์คำสั่งต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขได้ภายในสามสิบวันนับแต่วันทราบคำสั่งนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดดำเนินการตามคำสั่งข้างต้นด้วย

ขอแสดงความนับถือ

.....

(.....)

ตำแหน่ง.....

เจ้าพนักงานท้องถิ่น

ส่วนราชการ.....
โทร.....
โทรสาร.....
E-mail.....

หนังสือแจ้งความไม่ถูกต้องหรือไม่สมบูรณ์ของคำขอแจ้ง (แบบ นส.2)
การประกอบกิจการตามมาตรา 48 วรรคห้า

ที่...../..... สำนักงาน.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ. .....

เรื่อง ขอให้แก้ไขความไม่ถูกต้องหรือไม่สมบูรณ์ของคำขอแจ้งการประกอบกิจการ

เรียน .....

ตามที่ท่านได้ยื่นคำขอแจ้งต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่นเพื่อประกอบกิจการ..... ..... เมื่อวันที่..... ซึ่งเจ้าพนักงานท้องถิ่นได้ออกใบรับแจ้งแก่ท่านไปแล้วนั้น

เจ้าพนักงานท้องถิ่นได้ตรวจการแจ้งของท่านแล้วพบว่าการแจ้งไม่ถูกต้องหรือไม่สมบูรณ์ดังนี้

1) .....
2) .....
3) .....
4) .....
5) .....

จึงขอแจ้งให้ท่านทราบเพื่อดำเนินการแก้ไขให้ถูกต้องภายในเจ็ดวันทำการนับแต่วันที่ได้รับหนังสือนี้ หากท่านไม่ดำเนินการแก้ไขให้ถูกต้องภายในเวลาดังกล่าว จะมีผลให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นไม่อาจจะออกหนังสือรับรองการแจ้งให้แก่ท่านได้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดดำเนินการต่อไปด้วย

ขอแสดงความนับถือ

.....

(.....)

ตำแหน่ง.....

เจ้าพนักงานท้องถิ่น

ส่วนราชการ.....
โทร.....
โทรสาร.....
E-mail.....

คำสั่งให้การแจ้งเป็นอันสิ้นผลตามมาตรา 48 วรรคห้า **(แบบ คส.4/1)**

คำสั่งที่...../..... สำนักงาน.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ. .....

เรื่อง คำสั่งให้การแจ้งเป็นอันสิ้นผล

เรียน .....

ตามที่ท่านได้แจ้งต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่นเพื่อประกอบกิจการ.....
.....เมื่อวันที่..... ซึ่งเจ้าพนักงานท้องถิ่นได้ออกใบรับแจ้งแก่ท่านไปแล้ว นั้น

เจ้าพนักงานท้องถิ่นได้ตรวจการแจ้งของท่านแล้วพบว่าการแจ้งไม่ถูกต้องหรือไม่สมบูรณ์จึง ได้แจ้งให้ท่านทราบเพื่อดำเนินการแก้ไขให้ถูกต้องภายในเจ็ดวันทำการนับแต่วันที่ได้รับแจ้งแล้วตามมาตรา 48 วรรคห้า แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 แต่ท่านมิได้ดำเนินการแก้ไขให้ถูกต้องภายในเวลาดังกล่าว จึงมีผลให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นไม่อาจจะออกหนังสือรับรองการแจ้งให้แก่ท่านได้

ฉะนั้น อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 48 วรรคห้า แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 ในฐานะเจ้าพนักงานท้องถิ่นจึงมีคำสั่งให้การแจ้งของท่านเป็นอันสิ้นผล

ทั้งนี้ ให้ท่านหยุดดำเนินกิจการทันทีนับแต่วันทราบคำสั่งนี้ หากไม่ปฏิบัติตามคำสั่งจะมีโทษจำคุกไม่เกินสามเดือนหรือปรับไม่เกินห้าพันบาทตามมาตรา 72 วรรคสองแห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535

อนึ่ง หากท่านไม่พอใจคำสั่งนี้หรือเห็นว่าไม่ได้รับความเป็นธรรม ท่านมีสิทธิอุทธรณ์คำสั่งต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขได้ภายในสามสิบวันนับแต่วันทราบคำสั่งนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดดำเนินการตามคำสั่งข้างต้นด้วย

ขอแสดงความนับถือ

.....

(.....)

ตำแหน่ง.....

เจ้าพนักงานท้องถิ่น

ส่วนราชการ.....
โทร.....
โทรสาร.....
E-mail.....

คำสั่งให้หยุดดำเนินกิจการที่ต้องแจ้งต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่นตามมาตรา 52 (แบบ คส.4/2)

คำสั่งที่...../..... สำนักงาน.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ. .....

เรื่อง คำสั่งให้หยุดดำเนินกิจการที่ต้องแจ้งต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่น

เรียน .....

ตามที่ท่านได้ดำเนินกิจการ....(สถานที่จำหน่ายอาหารหรือสถานที่สะสมอาหาร)....ในอาคารหรือพื้นที่ซึ่งมีพื้นที่ไม่เกินสองร้อยตารางเมตรโดยมิได้แจ้งต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่นตามมาตรา 48 และเคยได้รับโทษตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 เพราะเหตุที่ฝ่าฝืนดำเนินกิจการโดยมิได้แจ้งต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่นมาแล้วครั้งหนึ่ง ปรากฏว่าท่านยังฝ่าฝืนดำเนินกิจการโดยมิได้แจ้งต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่นต่อไป

ฉะนั้น อาศัยอำนาจตามมาตรา 52 แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 ในฐานะเจ้าพนักงานท้องถิ่นจึงมีคำสั่งให้ท่านหยุดดำเนินกิจการไว้จนกว่าจะได้ดำเนินการแจ้งต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่นตามมาตรา 48 แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535

ทั้งนี้ ให้ท่านหยุดดำเนินกิจการทันทีนับแต่วันทราบคำสั่งนี้ หากไม่ปฏิบัติตามคำสั่งโดยไม่มีเหตุหรือข้อแก้ตัวอันสมควรจะมีโทษจำคุกไม่เกินหกเดือนหรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาทหรือทั้งจำทั้งปรับและปรับอีกไม่เกินวันละห้าพันบาทตลอดเวลาที่ยังไม่ปฏิบัติตามคำสั่งตามมาตรา 80 แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535

อนึ่ง หากท่านไม่พอใจคำสั่งนี้หรือเห็นว่าไม่ได้รับความเป็นธรรม ท่านมีสิทธิอุทธรณ์คำสั่งต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขได้ภายในสามสิบวันนับแต่วันทราบคำสั่งนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดดำเนินการตามคำสั่งข้างต้นด้วย

ขอแสดงความนับถือ

.....

(.....)

ตำแหน่ง.....

เจ้าพนักงานท้องถิ่น

ส่วนราชการ.....
โทร.....
โทรสาร.....
E-mail.....

คำสั่งห้ามการดำเนินกิจการที่ต้องแจ้งต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่นตามมาตรา 52 (แบบ คส.4/3)

คำสั่งที่...../..... สำนักงาน.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ. .....

เรื่อง คำสั่งห้ามการดำเนินกิจการที่ต้องแจ้งต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่น

เรียน .....

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาคำสั่งให้หยุดดำเนินกิจการที่ต้องแจ้งต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่น

ตามที่ท่านได้ดำเนินกิจการ....(สถานที่จำหน่ายอาหารหรือสถานที่สะสมอาหาร)....ในอาคารหรือพื้นที่ซึ่งมีพื้นที่ไม่เกินสองร้อยตารางเมตรโดยมิได้แจ้งต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่นตามมาตรา 48 แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 และเจ้าพนักงานท้องถิ่นได้มีคำสั่งให้ท่านหยุดดำเนินกิจการไว้จนกว่าจะได้ดำเนินการแจ้งต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่นตามมาตรา 48 แล้วตามสิ่งที่ส่งมาด้วยนี้ ปรากฏว่าท่านยังฝ่าฝืนดำเนินกิจการโดยมิได้แจ้งต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่นต่อไปอีก

ฉะนั้น อาศัยอำนาจตามมาตรา 52 แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 ในฐานะเจ้าพนักงานท้องถิ่นจึงมีคำสั่งห้ามมิให้ท่านดำเนินกิจการนี้ไว้เป็นเวลา.....(ซึ่งต้องไม่เกินสองปี)

ทั้งนี้ ให้ท่านหยุดดำเนินกิจการทันทีนับแต่วันทราบคำสั่งนี้ หากไม่ปฏิบัติตามคำสั่งโดยไม่มีเหตุหรือข้อแก้ตัวอันสมควรจะมีโทษจำคุกไม่เกินหกเดือนหรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาทหรือทั้งจำทั้งปรับและปรับอีกไม่เกินวันละห้าพันบาทตลอดเวลาที่ยังไม่ปฏิบัติตามคำสั่งตามมาตรา 80 แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535

อนึ่ง หากท่านไม่พอใจคำสั่งนี้หรือเห็นว่าไม่ได้รับความเป็นธรรม ท่านมีสิทธิอุทธรณ์คำสั่งต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขได้ภายในสามสิบวันนับแต่วันทราบคำสั่งนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดดำเนินการตามคำสั่งข้างต้นด้วย

ขอแสดงความนับถือ

.....

(.....)

ตำแหน่ง.....

เจ้าพนักงานท้องถิ่น

ส่วนราชการ.....
โทร.....
โทรสาร.....
E-mail.....

หนังสือแจ้งความไม่ถูกต้องหรือไม่สมบูรณ์ของคำขอรับใบอนุญาต/ (แบบ นส.3)
คำขอต่ออายุใบอนุญาตการประกอบกิจการ (ตามมาตรา 56 วรรคหนึ่ง)

ที่...../..... สำนักงาน.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ. .....

เรื่อง ขอให้แก้ไขความไม่ถูกต้องหรือไม่สมบูรณ์ของคำขอรับใบอนุญาต/คำขอต่ออายุใบอนุญาต การประกอบกิจการ

เรียน .....

ตามที่ท่านได้ยื่นคำขอรับใบอนุญาตต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่นเพื่อประกอบกิจการ..... ..... เมื่อวันที่..... นั้น

เจ้าพนักงานท้องถิ่นได้ตรวจคำขอของท่านแล้วพบว่าคำขอไม่ถูกต้องหรือไม่สมบูรณ์ดังนี้

1) .....
2) .....
3) .....
4) .....
5) .....

จึงขอแจ้งให้ท่านทราบเพื่อดำเนินการแก้ไขให้ถูกต้องภายใน.....วันนับแต่วันที่ได้รับหนังสือนี้ หากท่านไม่ดำเนินการแก้ไขให้ถูกต้องภายในเวลาดังกล่าว จะถือว่าท่านไม่ประสงค์จะขอรับใบอนุญาตประกอบกิจการนี้และจะไม่พิจารณาคำขอของท่านพร้อมทั้งส่งคืนเอกสารทั้งหมดให้แก่ท่านต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดดำเนินการต่อไปด้วย

ขอแสดงความนับถือ

.....

(.....)

ตำแหน่ง.....

เจ้าพนักงานท้องถิ่น

ส่วนราชการ.....
โทร.....
โทรสาร.....
E-mail.....

หนังสือแจ้งเตือนให้ชำระค่าธรรมเนียม (แบบ นส.4)

ที่...../..... สำนักงาน.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ. .....

เรื่อง ขอให้ดำเนินการชำระค่าธรรมเนียมหนังสือรับรองการแจ้งประจำปี .....

เรียน .....

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือรับรองการแจ้ง เลขที่ .....

ตามที่ท่านได้ประกอบกิจการ.....ซึ่งตั้งอยู่เลขที่.....ถนน.....ตำบล/แขวง.....อำเภอ/เขต.....จังหวัด..... ตามสำเนาหนังสือรับรองการแจ้งที่ส่งมาด้วยนี้

บัดนี้ ใกล้จะถึงกำหนดเวลาการชำระค่าธรรมเนียมการประกอบกิจการดังกล่าวตามข้อกำหนดของท้องถิ่นแล้ว ดังนั้น จึงขอแจ้งให้ท่านดำเนินการชำระค่าธรรมเนียมให้แล้วเสร็จภายในวันที่.....

ทั้งนี้ หากมิได้ชำระค่าธรรมเนียมตามเวลากำหนดไว้ ท่านจะต้องชำระค่าปรับเพิ่มขึ้นอีกร้อยละยี่สิบของจำนวนค่าธรรมเนียมที่ค้างชำระ เว้นแต่ท่านจะได้บอกเลิกการดำเนินกิจการนี้ก่อนถึงกำหนดการเสียค่าธรรมเนียมครั้งต่อไปตามที่กำหนดไว้ในข้อกำหนดของท้องถิ่น ตามมาตรา 65 วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535

จึงเรียนมาเพื่อโปรดดำเนินการต่อไปด้วย จักขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

.....

(.....)

ตำแหน่ง.....

เจ้าพนักงานท้องถิ่น

ส่วนราชการ.....
โทร.....
โทรสาร.....
E-mail.....

หนังสือแจ้งเตือนให้ชำระค่าธรรมเนียม (แบบ นส.4/1)

ที่...../..... สำนักงาน.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ. .....

เรื่อง ขอให้ดำเนินการชำระค่าธรรมเนียมใบอนุญาตประจำปี .....

เรียน .....

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาใบอนุญาต เลขที่ .....

ตามที่ท่านได้ประกอบกิจการ.....ซึ่งตั้งอยู่เลขที่.....ถนน.....ตำบล/แขวง.....อำเภอ/เขต.....จังหวัด..... ตามสำเนาใบอนุญาตที่ส่งมาด้วยนี้

บัดนี้ ใกล้จะถึงกำหนดเวลาการชำระค่าธรรมเนียมการประกอบกิจการดังกล่าวตามข้อกำหนดของท้องถิ่นแล้ว ดังนั้น จึงขอแจ้งให้ท่านดำเนินการชำระค่าธรรมเนียมให้แล้วเสร็จภายในวันที่.....

ทั้งนี้ หากมิได้ชำระค่าธรรมเนียมตามเวลากำหนดไว้ ท่านจะต้องชำระค่าปรับเพิ่มขึ้นอีกร้อยละยี่สิบของจำนวนค่าธรรมเนียมที่ค้างชำระ เว้นแต่ท่านจะได้บอกเลิกการดำเนินกิจการนี้ก่อนถึงกำหนดการเสียค่าธรรมเนียมครั้งต่อไปตามที่กำหนดไว้ในข้อกำหนดของท้องถิ่น ตามมาตรา 65 วรรคหนึ่งแห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535

จึงเรียนมาเพื่อโปรดดำเนินการต่อไปด้วย จักขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

.....

(.....)

ตำแหน่ง.....

เจ้าพนักงานท้องถิ่น

ส่วนราชการ.....
โทร.....
โทรสาร.....
E-mail.....

คำสั่งไม่ออกใบอนุญาตประกอบกิจการตามมาตรา 56 (แบบ คส.5/1)

คำสั่งที่...../..... สำนักงาน.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ. .....

เรื่อง คำสั่งไม่อนุญาตให้ประกอบกิจการ

เรียน .....

อ้างถึง คำขอรับใบอนุญาต..... ลงวันที่.....

ตามที่ท่านได้ยื่นคำขอรับใบอนุญาตต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่นเพื่อประกอบกิจการ..... .....เมื่อวันที่.....นั้น

ปรากฏว่าท่านไม่สามารถดำเนินการให้เป็นไปตามข้อกำหนดของท้องถิ่น (สาเหตุสำคัญที่มีผลให้ไม่อาจจะออกใบอนุญาตได้) คือ

1) .....

2) .....

3) .....

4) .....

5) .....

ฉะนั้น อาศัยอำนาจตามมาตรา 56 แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 ในฐานะเจ้าพนักงานท้องถิ่นจึงมีคำสั่งไม่ออกใบอนุญาตประกอบกิจการให้แก่ท่าน

ทั้งนี้ หากท่านฝ่าฝืนดำเนินกิจการจะมีโทษ..... (แล้วแต่ประเภทกิจการ) ตามมาตรา..... แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535

อนึ่ง หากท่านไม่พอใจคำสั่งนี้หรือเห็นว่าไม่ได้รับความเป็นธรรม ท่านมีสิทธิอุทธรณ์คำสั่งต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขได้ภายในสามสิบวันนับแต่วันทราบคำสั่งนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดดำเนินการตามคำสั่งข้างต้นด้วย

ขอแสดงความนับถือ

.....

(.....)

ตำแหน่ง.....

เจ้าพนักงานท้องถิ่น

ส่วนราชการ.....
โทร.....
โทรสาร.....
E-mail.....

คำสั่งไม่อนุญาตให้ต่ออายุใบอนุญาตประกอบกิจการตามมาตรา 56 (แบบ คส.5/2)

คำสั่งที่...../..... สำนักงาน.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ. .....

เรื่อง คำสั่งไม่อนุญาตให้ต่ออายุใบอนุญาตประกอบกิจการ

เรียน .....

ตามที่ท่านได้รับใบอนุญาตจากเจ้าพนักงานท้องถิ่นให้ประกอบกิจการ..... ตามใบอนุญาตเลขที่.....ซึ่งใบอนุญาตจะสิ้นอายุในวันที่..... โดยท่านได้ยื่นคำขอต่ออายุใบอนุญาตต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่นไว้แล้วเมื่อวันที่.....ก่อนใบอนุญาตสิ้นอายุ นั้น

ปรากฏว่าท่านไม่สามารถดำเนินการให้เป็นไปตามข้อกำหนดของท้องถิ่น (สาเหตุสำคัญที่มีผลให้ไม่อาจจะอนุญาตให้ต่ออายุใบอนุญาตได้) คือ

1) .....
2) .....
3) .....
4) .....
5) .....

ฉะนั้น อาศัยอำนาจตามมาตรา 56 แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 ในฐานะเจ้าพนักงานท้องถิ่นจึงมีคำสั่งไม่อนุญาตให้ต่ออายุใบอนุญาตประกอบกิจการแก่ท่าน

ทั้งนี้ หากท่านฝ่าฝืนดำเนินกิจการจะมีโทษ..... (แล้วแต่ประเภทกิจการ) ตามมาตรา..... แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535

อนึ่ง หากท่านไม่พอใจคำสั่งนี้หรือเห็นว่าไม่ได้รับความเป็นธรรม ท่านมีสิทธิอุทธรณ์คำสั่งต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขได้ภายในสามสิบวันนับแต่วันทราบคำสั่งนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดดำเนินการตามคำสั่งข้างต้นด้วย

ขอแสดงความนับถือ

.....

(.....)

ตำแหน่ง.....

เจ้าพนักงานท้องถิ่น

ส่วนราชการ.....
โทร.....
โทรสาร.....
E-mail.....

คำสั่งเจ้าพนักงานท้องถิ่นให้พักใช้ใบอนุญาตประกอบกิจการตามมาตรา 59 (แบบ คส.5/3)

คำสั่งที่...../..... สำนักงาน.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ. .....

เรื่อง คำสั่งของเจ้าพนักงานท้องถิ่นให้พักใช้ใบอนุญาตประกอบกิจการ

เรียน .....

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาแบบตรวจแนะนำของเจ้าพนักงานฯ จำนวน ..... ฉบับ (ถ้ามี)

ตามที่ นาย/น.ส./นาง.....ตำแหน่ง.....เจ้าพนักงานสาธารณสุข/ผู้ได้รับแต่งตั้งจากเจ้าพนักงานท้องถิ่นหรือเจ้าหน้าที่ ได้ตรวจสถานประกอบกิจการของท่านซึ่งตั้งอยู่เลขที่.....ถนน.....ตำบล/แขวง.....อำเภอ/เขต.....จังหวัด.....เมื่อวันที่.....เวลา.....แล้วพบว่า (ข้อเท็จจริงที่ตรวจพบ) .....

.....พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านไม่ปฏิบัติหรือปฏิบัติไม่ถูกต้องตาม (บทแห่งพระราชบัญญัติ หรือกฎกระทรวง ข้อกำหนดของท้องถิ่นที่ออกตามพระราชบัญญัติ หรือเงื่อนไขที่ระบุไว้ในใบอนุญาตในเรื่องที่กำหนดไว้เกี่ยวกับการประกอบกิจการตามที่ได้รับใบอนุญาตนี้) จึงได้มีคำแนะนำให้แก้ไขปรับปรุงตามอำนาจหน้าที่ในมาตรา 44(3) แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 แล้วตามสิ่งที่ส่งมาด้วยนี้ แต่ปรากฏว่าท่านมิได้ปฏิบัติตามคำแนะนำของเจ้าพนักงานภายในเวลาที่กำหนดไว้ในคำแนะนำดังกล่าว

ฉะนั้น อาศัยอำนาจตามมาตรา 59 แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 ในฐานะเจ้าพนักงานท้องถิ่น จึงออกคำสั่งให้พักใช้ใบอนุญาตประกอบกิจการของท่านเป็นเวลา.....วัน (ต้องไม่เกิน 15 วัน)

ทั้งนี้ ให้ท่านหยุดดำเนินกิจการทันทีนับแต่วันทราบคำสั่งนี้ หากฝ่าฝืนดำเนินกิจการต่อไป จะมีโทษจำคุกไม่เกินหกเดือนหรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาทหรือทั้งจำทั้งปรับและปรับอีกไม่เกินวันละห้าพันบาทตลอดเวลาที่ยังฝ่าฝืนตามมาตรา 84 และ (ท่านอาจถูกสั่งพักใช้อีกหรือถูกสั่งเพิกถอนใบอนุญาตในที่สุดได้)

อนึ่ง หากท่านไม่พอใจคำสั่งนี้หรือเห็นว่าไม่ได้รับความเป็นธรรม ท่านมีสิทธิอุทธรณ์คำสั่งต่อ เจ้าพนักงานท้องถิ่นได้ภายในสิบห้าวันนับแต่วันทราบคำสั่งนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดดำเนินการตามคำสั่งข้างต้นด้วย

ขอแสดงความนับถือ

.....

(.....)

ตำแหน่ง.....

เจ้าพนักงานท้องถิ่น

ส่วนราชการ.....
โทร.....
โทรสาร.....
E-mail.....

คำสั่งเจ้าพนักงานท้องถิ่นให้เพิกถอนใบอนุญาตประกอบกิจการตามมาตรา 60 (แบบ คส.5/4)

คำสั่งที่...../..... สำนักงาน.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ. .....

เรื่อง คำสั่งของเจ้าพนักงานท้องถิ่นเพิกถอนใช้ใบอนุญาต

เรียน .....

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาคำสั่งให้พักใช้ใบอนุญาต จำนวน ..... ฉบับ (ไม่น้อยกว่า 2 ฉบับ) (ถ้ามี)

ตามที่ นาย/น.ส./นาง.....ตำแหน่ง.....เจ้าพนักงาน
สาธารณสุข/ผู้ได้รับแต่งตั้งจากเจ้าพนักงานท้องถิ่นหรือเจ้าหน้าที่ ได้ตรวจสถานประกอบกิจการของท่านซึ่งตั้งอยู่เลขที่.....ถนน.....ตำบล/แขวง.....อำเภอ/เขต.....จังหวัด.....
เมื่อวันที่.....เวลา.....แล้วพบว่า (ข้อเท็จจริงที่ตรวจพบ).....
.....
อันเป็นการไม่ปฏิบัติหรือปฏิบัติไม่ถูกต้องตาม (บทแห่งพระราชบัญญัติ หรือกฎกระทรวง ข้อกำหนดของท้องถิ่นที่ออกตามพระราชบัญญัติ หรือเงื่อนไขที่ระบุไว้ในใบอนุญาตในเรื่องที่กำหนดไว้เกี่ยวกับการประกอบกิจการตามที่ได้รับใบอนุญาตนี้) จึงพิจารณาเห็นว่า

- ท่านได้ถูกสั่งพักใช้ใบอนุญาตตั้งแต่สองครั้งขึ้นไปและมีเหตุที่จะต้องถูกสั่งพักใช้ใบอนุญาตอีก
- ท่านต้องคำพิพากษาถึงที่สุดว่าได้กระทำความผิดตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535
- การไม่ปฏิบัติหรือการปฏิบัติไม่ถูกต้องนั้นก่อให้เกิดอันตรายอย่างร้ายแรงต่อสุขภาพของประชาชน หรือมีผลกระทบต่อสภาวะความเป็นอยู่ที่เหมาะสมกับการดำรงชีวิตของประชาชน

ฉะนั้น อาศัยอำนาจตามมาตรา 60 แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 ในฐานะเจ้าพนักงานท้องถิ่นจึงออกคำสั่งให้เพิกถอนใบอนุญาต เล่มที่.....เลขที่..... ของท่าน

ทั้งนี้ ให้ท่านหยุดดำเนินกิจการทันทีนับแต่วันทราบคำสั่งนี้

อนึ่ง หากท่านไม่พอใจคำสั่งนี้หรือเห็นว่าไม่ได้รับความเป็นธรรม ท่านมีสิทธิอุทธรณ์คำสั่งต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขได้ภายในสามสิบวันนับแต่วันทราบคำสั่งนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดดำเนินการตามคำสั่งข้างต้นด้วย

ขอแสดงความนับถือ

.....

(.....)

ตำแหน่ง.....

เจ้าพนักงานท้องถิ่น

ส่วนราชการ.....
โทร.....
โทรสาร.....
E-mail.....

(ด้านหลัง)

คำเตือน

ผู้ใดฝ่าฝืนคำสั่งเพิกถอนใบอนุญาตประกอบกิจการนี้ โดยดำเนินกิจการต่อไป จะมีความผิดฐานประกอบกิจการโดยไม่ได้รับใบอนุญาตจากเจ้าพนักงานท้องถิ่นต้องระวางโทษ.....(แล้วแต่ประเภทกิจการ)..... ตามมาตรา..... และท่านจะขอรับใบอนุญาตสำหรับการประกอบกิจการที่ถูกเพิกถอนใบอนุญาตนี้อีกไม่ได้จนกว่าจะพ้นกำหนดหนึ่งปีนับแต่วันที่ถูกสั่งเพิกถอนใบอนุญาตตามมาตรา 62 แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535

คำสั่งเจ้าพนักงานท้องถิ่นให้หยุดการดำเนินกิจการตามมาตรา 65 วรรคสอง (แบบ คส.6)

คำสั่งที่...../..... สำนักงาน.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ. .....

เรื่อง คำสั่งของเจ้าพนักงานท้องถิ่นให้หยุดการดำเนินกิจการ

เรียน .....

สิ่งที่ส่งมาด้วย 1) สำเนาหนังสือรับรองการแจ้ง(หรือใบอนุญาต) เลขที่ .....

2) สำเนาหนังสือเตือนให้ชำระค่าธรรมเนียม จำนวน..... ฉบับ

ตามที่ท่านได้ประกอบกิจการ.....ซึ่งตั้งอยู่เลขที่.....ถนน.....ตำบล/แขวง.....อำเภอ/เขต.....จังหวัด..... ตามสำเนาหนังสือรับรองการแจ้ง (หรือใบอนุญาต) ที่ส่งมาด้วย 1) ปรากฏว่าท่านมิได้เสียค่าธรรมเนียมตามที่กำหนดไว้ในข้อกำหนดของท้องถิ่นโดยค้างชำระค่าธรรมเนียมติดต่อกันเกินกว่าสองครั้ง และโดยที่เจ้าพนักงานท้องถิ่นได้มีหนังสือแจ้งเตือนให้ท่านชำระค่าธรรมเนียมแล้วตามสิ่งที่ส่งมาด้วย 2) แต่ท่านก็มิได้ดำเนินการแต่อย่างใด

ฉะนั้น อาศัยอำนาจตามมาตรา 65 วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 ในฐานะเจ้าพนักงานท้องถิ่น จึงออกคำสั่งให้ท่านหยุดการดำเนินกิจการไว้จนกว่าได้เสียค่าธรรมเนียมและค่าปรับจนครบจำนวน

ทั้งนี้ ให้ท่านหยุดดำเนินกิจการทันทีนับแต่วันทราบคำสั่งนี้ หากไม่ปฏิบัติตามคำสั่งโดยไม่มีเหตุหรือข้อแก้ตัวอันสมควรจะมีโทษจำคุกไม่เกินหกเดือนหรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาทหรือทั้งจำทั้งปรับและปรับอีกไม่เกินวันละห้าพันบาทตลอดเวลาที่ยังไม่ปฏิบัติตามคำสั่งตามมาตรา 80 แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535

อนึ่ง หากท่านไม่พอใจคำสั่งนี้หรือเห็นว่าไม่ได้รับความเป็นธรรม ท่านมีสิทธิอุทธรณ์คำสั่งต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขได้ภายในสามสิบวันนับแต่วันทราบคำสั่งนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดดำเนินการตามคำสั่งข้างต้นด้วย

ขอแสดงความนับถือ

.....

(.....)

ตำแหน่ง.....

เจ้าพนักงานท้องถิ่น

ส่วนราชการ.....
โทร.....
โทรสาร.....
E-mail.....

คำสั่งเจ้าพนักงานสาธารณสุขให้แก้ไขหรือระงับเหตุที่ไม่ถูกต้อง (แบบ คส.7)
ตามมาตรา 46 วรรคสอง

คำสั่งที่...../..... สำนักงาน.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ. .....

เรื่อง คำสั่งเจ้าพนักงานสาธารณสุขให้แก้ไขหรือระงับเหตุโดยเร่งด่วน

เรียน .....

ตามที่ข้าพเจ้า (นาย/น.ส./นาง).....ตำแหน่ง.....เจ้าพนักงานสาธารณสุข ได้ตรวจสถานที่ (สถานประกอบกิจการ) เลขที่.....ถนน..... ตำบล/แขวง.....อำเภอ/เขต.....จังหวัด.....เมื่อวันที่.....เวลา..... แล้วพบว่า.....(เหตุที่ไม่ถูกต้องหรือมีการกระทำใดๆ ที่ฝ่าฝืนต่อบทแห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 หรือข้อกำหนดของท้องถิ่น)..... ซึ่งได้พิจารณาเห็นว่าเหตุดังกล่าวจะมีผลกระทบต่อสภาวะความเป็นอยู่ที่เหมาะสมกับการดำรงชีพของประชาชนหรือจะเป็นอันตรายอย่างร้ายแรงต่อสุขภาพของประชาชนเป็นส่วนรวม ซึ่งสมควรจะดำเนินการแก้ไขโดยเร่งด่วน

ฉะนั้น อาศัยอำนาจตามมาตรา 46 วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 ในฐานะเจ้าพนักงานสาธารณสุขจึงมีคำสั่งให้ท่านดำเนินการดังนี้

1) .....

2) .....

ทั้งนี้ ให้ท่านดำเนินการทันทีนับแต่เมื่อได้ทราบคำสั่งนี้(หรือให้แล้วเสร็จภายใน.....วันนับแต่วันทราบคำสั่งนี้) หากไม่ปฏิบัติตามคำสั่งโดยไม่มีเหตุหรือข้อแก้ตัวอันสมควรหรือขัดขวางการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงานสาธารณสุขจะมีโทษจำคุกไม่เกินสองเดือนหรือปรับไม่เกินห้าพันบาทหรือทั้งจำทั้งปรับตามมาตรา 81 แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535

อนึ่ง หากท่านไม่พอใจคำสั่งนี้หรือเห็นว่าไม่ได้รับความเป็นธรรม ท่านมีสิทธิอุทธรณ์คำสั่งต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขได้ภายในสามสิบวันนับแต่วันทราบคำสั่งนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดดำเนินการตามคำสั่งข้างต้นด้วย

ขอแสดงความนับถือ

.....

(.....)

ตำแหน่ง.....

เจ้าพนักงานสาธารณสุข

ส่วนราชการ.....
โทร.....
โทรสาร.....
E-mail.....

บทที่ 7

เรื่อง การยึด การอายัดสิ่งของ ตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535

อำนาจในการยึดหรืออายัดตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 เป็นอำนาจของเจ้าพนักงานตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 ทั้ง 3 ประเภท คือ **เจ้าพนักงานท้องถิ่น เจ้าพนักงานสาธารณสุข และผู้ซึ่งได้รับแต่งตั้งจากเจ้าพนักงานท้องถิ่น** ถือว่าเป็นอำนาจตามกฎหมายเฉพาะได้กำหนดให้ไว้ตามมาตรา 44(4)[1] แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 ฉะนั้น การจะใช้อำนาจในการยึดหรืออายัดเจ้าหน้าที่ผู้ใช้อำนาจพึงจะต้องคำนึงเกี่ยวกับเรื่องดังต่อไปนี้

1) ตรวจสอบก่อนว่าตนเองเป็นเจ้าพนักงานตามมาตรา 44 แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 หรือไม่

โดยปกติตำแหน่งเจ้าพนักงานท้องถิ่นกับเจ้าพนักงานสาธารณสุขจะไม่ค่อยมีปัญหาให้ต้องตีความหรือมีประเด็นที่จะต้องพิจารณาว่าเป็นผู้ที่มีอำนาจตามกฎหมายหรือไม่ แต่สำหรับตำแหน่งผู้ซึ่งได้รับแต่งตั้งจากเจ้าพนักงานท้องถิ่นจะต้องตรวจสอบให้ชัดเจนก่อนว่า เจ้าพนักงานท้องถิ่นได้แต่งตั้งให้ทำหน้าที่ใดตามมาตรา 44(1)-(5) แม้ว่าส่วนใหญ่เจ้าพนักงานท้องถิ่นมักจะแต่งตั้งให้ทำหน้าที่ทั้งหมดตามมาตรา 44(1) ถึง (5) ก็ตาม แต่เพื่อความรอบคอบก็ควรจะตรวจสอบให้ชัดเจนด้วย

---

[1] มาตรา 44 เพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นและเจ้าพนักงานสาธารณสุขมีอำนาจดังต่อไปนี้

(1).....

(4) ยึดหรืออายัดสิ่งของใดๆ ที่อาจก่อให้เกิดอันตรายต่อสุขภาพของประชาชนเพื่อประโยชน์ในการดำเนินคดีหรือเพื่อนำไปทำลายในกรณีจำเป็น

(5)....

ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจแต่งตั้งข้าราชการหรือพนักงานส่วนท้องถิ่นเพื่อให้ปฏิบัติหน้าที่ตามวรรคหนึ่งในเขตอำนาจของราชการส่วนท้องถิ่นนั้น ในเรื่องใดหรือทุกเรื่องก็ได้

ในการ.....

2) ตรวจสอบว่าสิ่งของที่จะยึดหรืออายัดนั้นเป็นสิ่งของที่ “อาจก่อให้เกิดอันตรายต่อสุขภาพของประชาชน” หรือไม่

เนื่องจาก กฎหมายนี้มีเจตนารมณ์ที่จะคุ้มครองสุขภาพอนามัยของประชาชน ดังนั้น จึงได้กำหนดให้อำนาจแก่เจ้าพนักงานโดยจำกัดขอบเขตเอาไว้ ทั้งนี้ เพื่อให้เจ้าพนักงานใช้อำนาจตามความประสงค์ของกฎหมายเท่านั้น ฉะนั้น ในการยึดหรืออายัดสิ่งของใดเจ้าพนักงานจะต้องคำนึงว่าสิ่งของนั้น อาจก่อให้เกิดอันตรายต่อสุขภาพของประชาชนหรือไม่ ตัวอย่างเช่น เจ้าพนักงานท้องถิ่นตรวจพบว่า นาย ก. ประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพประเภท การผลิต การสะสม การขนส่งดอกไม้เพลิงหรือสารเคมีอันเป็นส่วนประกอบในการผลิตดอกไม้เพลิง โดยผลิตไม่ได้มาตรฐานและอาจปะทุขึ้นมาเวลาใดก็ได้ เจ้าพนักงานท้องถิ่นสามารถใช้อำนาจตามมาตรา 44(4) แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 ยึดดอกไม้เพลิงที่ไม่ได้มาตรฐานนั้นๆ เพื่อนำไปทำลายได้ในทันที เพื่อป้องกันมิให้เกิดอันตรายต่อประชาชน

อย่างไรก็ตาม พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 มิได้มีการกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขในการกระทำการยึดหรืออายัดสิ่งของไว้ ซึ่งในการดำเนินงานตามกฎหมายที่ผ่านมา เจ้าพนักงานได้มีข้อเสนอให้กระทรวงสาธารณสุขจัดทำแนวทางการปฏิบัติเกี่ยวกับเรื่องนี้ เพื่อให้การดำเนินงานเกี่ยวกับการยึด การอายัดสิ่งของใดๆ ที่อาจก่อให้เกิดอันตรายต่อสุขภาพของประชาชนเป็นประโยชน์ต่อการดำเนินคดีตามกฎหมายหรือเพื่อนำไปทำลายในกรณีจำเป็น ตามมาตรา 44(4) แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 เป็นไปโดยถูกต้องและเหมาะสม จึงเห็นสมควรมีแนวทางการปฏิบัติดังนี้

(1) ขอบเขตความหมาย

“การยึด” หมายความว่า การนำวัตถุ เอกสารหรือของกลางตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 โดยนำมาเก็บรักษาไว้ที่สำนักงานของทางราชการหรือสถานที่ที่ทางราชการกำหนด เพื่อเป็นหลักฐานประกอบในการดำเนินการตามกฎหมายหรือนำไปทำลาย

“การอายัด” หมายความว่า การเก็บรักษาวัตถุ เอกสาร ตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 เพื่อเป็นหลักฐานประกอบในการดำเนินการตามกฎหมาย โดยสั่งให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองเป็นผู้เก็บรักษาโดยมีเงื่อนไขให้ของกลางนั้นอยู่ในสภาพเดิม ห้ามเคลื่อนย้าย ซ่อนเร้น ห้ามนำไปจำหน่าย จ่าย โอน และห้ามทำลาย หรือทำให้ขาด เสียหายชำรุด ลบเครื่องหมายที่เจ้าพนักงานได้ทำไว้ ทั้งนี้ จนกว่าจะได้มีคำสั่งเปลี่ยนแปลงเป็นอย่างอื่น

"ของกลาง" หมายความว่า วัตถุหรือทรัพย์สินใดๆ ที่ตกอยู่ในความคุ้มครองของเจ้าพนักงานโดยอำนาจแห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 และยึดไว้เป็นของกลางเพื่อพิสูจน์ในทางคดีหรือเพื่อจัดการอย่างอื่นตามหน้าที่ราชการ

(2) การยึด การอายัด

2.1) ในการยึดหรืออายัดสิ่งของใดๆ ในอาคารหรือที่ต่างๆ ให้เจ้าพนักงานปฏิบัติดังนี้

(1) แสดงบัตรประจำตัวเจ้าพนักงาน

(2) แจ้งให้เจ้าของอาคารหรือสถานที่นั้นทราบก่อนทำการยึดหรืออายัด และเชิญบุคคลดังกล่าวเป็นพยานในการยึดหรืออายัดด้วย

ในกรณีที่ไม่พบตัวเจ้าของอาคารหรือสถานที่ ให้แจ้งบุคคลซึ่งบรรลุนิติภาวะและอยู่อาศัยหรือทำงานในที่นั้นเป็นพยานก็ได้

ถ้าไม่มีบุคคลดังกล่าวข้างต้น ให้เจ้าพนักงานขอความร่วมมือจากบุคคลซึ่งบรรลุนิติภาวะและอยู่ข้างเคียงเป็นพยานในการยึดหรืออายัดก็ได้

(3) ทำบันทึกการยึดหรืออายัดและบัญชีแสดงรูปพรรณสัณฐาน จำนวนราคา จำนวนสิ่งของและผู้มีกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองสิ่งของที่ยึดหรืออายัดนั้น ทั้งนี้ เพื่อเป็นหลักฐานในการดำเนินคดี

(4) เมื่อดำเนินการตาม (3) แล้ว ให้เจ้าพนักงานผู้ทำการยึดหรืออายัดแจ้งบุคคลตาม (2) และพยานลงนามรับทราบและรับรองความถูกต้องไว้เป็นหลักฐานทุกครั้ง ในกรณีที่บุคคลตาม (2) และพยานไม่ยินยอมลงนามรับทราบ ให้เจ้าพนักงานบันทึกสาเหตุที่ไม่ยอมลงนามไว้เป็นหลักฐานด้วย

(5) เมื่อดำเนินการตาม (1) - (4) แล้ว ให้เจ้าพนักงานผู้ทำการยึดหรืออายัดดำเนินการต่อไป ดังนี้

ก) กรณีการยึด ให้เจ้าพนักงานผู้ทำการยึดส่งของกลางที่ยึดได้ให้เจ้าพนักงานผู้มีอำนาจดำเนินคดีต่อไปโดยด่วน

ข) กรณีการอายัด ให้เจ้าพนักงานผู้ทำการอายัดดำเนินการ

1) ส่งคำสั่งแจ้งการอายัดให้กับผู้ครอบครองของกลางนั้น ณ ภูมิลำเนาหรือสำนักทำการงานของบุคคลนั้น

2) กรณีไม่พบบุคคลนั้น ให้ส่งแก่บุคคลซึ่งบรรลุนิติภาวะและอยู่อาศัยหรือทำงาน ณ สำนักทำการงานของบุคคลนั้น

3) กรณีถ้าบุคคลตาม 1) และ 2) ปฏิเสธไม่ยอมรับคำสั่งแจ้งการอายัด ให้เจ้าพนักงานร้องขอให้เจ้าพนักงานผู้อื่นไปด้วยเพื่อเป็นพยาน และถ้าบุคคลนั้นยังคงปฏิเสธไม่ยอมรับคำสั่งอีกก็ให้วางคำสั่งแจ้งการอายัดไว้ ณ ที่นั้นต่อหน้าบุคคลนั้นและให้บันทึกไว้เป็นหลักฐานด้วย

4) ถ้าปรากฏว่าไม่สามารถจะทำการส่งคำสั่งแจ้งการอายัดได้โดยชอบตาม 1) หรือ 2) หรือ 3) ดังกล่าวข้างต้น ก็ให้เจ้าพนักงานส่งคำสั่งแจ้งการอายัดโดยวิธีอื่น เช่น ส่งทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับ หรือลงโฆษณา หรือทำโดยวิธีอื่นใดตามที่เห็นสมควร แล้วรายงานให้ผู้มีอำนาจออกคำสั่งทราบ

2.2) การยึดหรืออายัดในกรณีอื่นนอกจากที่กล่าวมานั้น ให้เจ้าพนักงานปฏิบัติดังต่อไปนี้

(1) กรณีที่พบเจ้าของหรือผู้ครอบครองสิ่งของที่จะยึดหรืออายัด ให้แสดงบัตรประจำตัวเจ้าพนักงาน และแจ้งให้ทราบว่าจะทำการยึดหรืออายัด แล้วให้เจ้าพนักงานทำการยึดหรืออายัดสิ่งของดังกล่าว

ถ้าไม่พบเจ้าของหรือผู้ครอบครองสิ่งของที่จะยึดหรืออายัด ให้เจ้าพนักงานทำการยึดหรืออายัดสิ่งของนั้น แล้วให้หมายเหตุไว้ในบันทึกการยึดหรืออายัดเป็นหลักฐานด้วย

(2) ทำบันทึกการยึดหรืออายัดและบัญชีแสดงรูปพรรณสัณฐาน จำนวนราคา จำนวนสิ่งของ และผู้มีกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองสิ่งของที่ยึดหรืออายัดนั้น ทั้งนี้เพื่อเป็นหลักฐานในการดำเนินคดี

2.3) การทำบันทึก ให้เจ้าพนักงานทำบันทึกการยึดหรืออายัดตามแบบแนบท้ายนี้ โดยให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองหรือตัวแทนบุคคลที่สิ่งของถูกยึดหรืออายัดได้ทราบข้อความในบันทึกนั้นและให้ลงชื่อรับรองไว้เป็นหลักฐาน

กรณีบุคคลดังกล่าวไม่ยอมลงชื่อรับรองบันทึกที่ทำขึ้น ให้เจ้าพนักงานหมายเหตุไว้ในบันทึกการยึดอายัดระบุว่าไม่ยอมลงชื่อ แล้วให้เจ้าพนักงานลงชื่อเป็นพยานไม่น้อยกว่าสองคน

2.4) กรณีการอายัด หากมีเหตุอันจำเป็นในการเคลื่อนย้ายหรือเปลี่ยนแปลงหรือแก้ไขการอายัด ให้ผู้เป็นเจ้าของหรือผู้ครอบครองหรือผู้แทนบุคคลที่สิ่งของถูกอายัด ยื่นคำร้องขอต่อเจ้าพนักงานที่ทำการอายัดนั้น เพื่อพิจารณาอนุญาตการเคลื่อนย้ายหรือเปลี่ยนแปลงหรือแก้ไข

(3) การถอนการยึด การถอนการอายัด

3.1) การถอนการยึด การถอนการอายัด ให้เป็นอำนาจหน้าที่ของเจ้าพนักงานที่ทำการยึดหรืออายัดสิ่งของนั้น

3.2) การถอนการยึด การถอนการอายัด ให้ปฏิบัติดังนี้

(1) ให้ผู้เป็นเจ้าของหรือผู้ครอบครองหรือผู้รับใบอนุญาตเกี่ยวกับสิ่งของที่ถูกยึดหรืออายัดนั้น ยื่นคำร้องขอถอนการยึดหรือขอถอนการอายัดเป็นหนังสือต่อเจ้าพนักงานที่ทำการยึดหรืออายัดตามแบบแนบท้ายนี้

(2) เจ้าพนักงานผู้ทำการยึดหรืออายัดจะอนุมัติให้ถอนการยึดหรือถอนการอายัดได้ต่อเมื่อสาเหตุแห่งการถูกยึดหรือถูกอายัดนั้นเป็นเรื่องไม่ร้ายแรงและไม่น่าจะกระทบต่อสุขภาพของประชาชน ทั้งสาเหตุแห่งการนั้นได้รับการแก้ไขถูกต้องตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุขแล้วโดยให้เจ้าพนักงานไปควบคุมดูแลการแก้ไข การเคลื่อนย้าย ตลอดจนตรวจสอบจำนวนและสภาพความเรียบร้อยประการอื่นให้ถูกต้อง

(3) เมื่อปรากฏว่า เหตุแห่งการถูกยึดหรืออายัดนั้นไม่เป็นการกระทบต่อสุขภาพของประชาชนโดยส่วนรวมอย่างร้ายแรงหรือเหตุนั้นได้รับการแก้ไขโดยถูกต้องตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุขแล้วหรือคำสั่งไม่ฟ้องโดยพนักงานอัยการหรือมีการดำเนินการให้ยกฟ้อง ให้เจ้าพนักงานที่ทำการยึดหรืออายัดมีคำสั่งถอนการยึดหรือถอนการอายัดนั้น แล้วแจ้งให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองหรือผู้แทนบุคคลที่สิ่งของถูกยึดหรืออายัดทราบ

สำหรับกรณีการยึด ให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองหรือผู้แทนยื่นคำขอรับสิ่งของที่ยึดนั้นคืนจากเจ้าพนักงานด้วย

(4) ของกลาง

4.1) ผู้มีหน้าที่รักษาของกลาง คือ เจ้าพนักงานท้องถิ่นหรือผู้ซึ่งเจ้าพนักงานท้องถิ่นมอบหมาย

4.2) การจัดการรักษาของกลางควรปฏิบัติดังต่อไปนี้

1) ตามปกติให้รักษาของกลางไว้ในสถานที่ทำการของราชการส่วนท้องถิ่น และให้บรรจุไว้ในหีบลั่นกุญแจเท่าที่สามารถและสมควรจะบรรจุได้

2) ถ้าเป็นปศุสัตว์หรือพาหนะให้ทำคอกหรือสถานที่ขึ้นไว้สำหรับเลี้ยง หรือจะมอบให้ผู้ที่สมควรเลี้ยงไว้แทนก็ได้

ถ้าเห็นเป็นการจำเป็นจะต้องจ้างผู้รักษาแทนก็ให้จัดจ้างผู้รักษาแทนได้ แล้วให้รายงานให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นทราบ

นอกจากที่กล่าวมาแล้วข้างต้น ถ้าเจ้าพนักงานท้องถิ่นเห็นสมควรและจำเป็นจะให้จัดการรักษาในที่ใดเห็นว่ามั่นคงแข็งแรงก็ให้สั่งได้ แต่ต้องบันทึกเหตุการณ์จำเป็นพร้อมด้วยเหตุผลอันสมควรไว้ให้ปรากฏ

4.3) ผู้มีหน้าที่รักษาของกลางย่อมมีหน้าที่ปฏิบัติเกี่ยวแก่ของนั้นดุจทรัพย์ของตนเอง และต้องรักษาของนั้นไว้ด้วยความระมัดระวังโดยกวดขัน ทั้งให้เป็นอยู่ตามสภาพเดิมเท่าที่สามารถจะทำได้ และต้องคอยตรวจตราอยู่เสมอตลอดเวลาที่จะต้องส่งมอบต่อกันและกัน

4.4) ของกลางทั้งหลายเมื่อได้ยึดหรืออายัดไว้และได้จัดการตามกฎหมายเสร็จเด็ดขาดแล้ว หากปรากฏว่าต้องคืนแก่ผู้ใดก็ให้บันทึกไว้ในบัญชีของกลางให้ชัดแจ้ง เมื่อได้ส่งมอบของนั้นพ้นจากการรักษาของตนไปก็ให้จัดการจำหน่ายบัญชีเสียตามเหตุที่ได้มอบไปนั้น

4.5) นอกจากเหตุที่ต้องจำหน่ายบัญชีดังกล่าวมาแล้ว ภายในเดือนมกราคมและเดือนกรกฎาคมของทุกปี ให้เจ้าหน้าที่ผู้รักษาของกลางสำรวจของกลาง จัดการขายทอดตลาด หรือคืนแก่ผู้มีสิทธิควรได้รับ

เมื่อได้สำรวจแล้ว ให้เจ้าหน้าที่ผู้รักษาของกลางทำบัญชีของที่ตกเป็นของแผ่นดินเพื่อจำหน่ายบัญชีของกลางหรือขายทอดตลาดขึ้นไว้เป็นหลักฐาน

ส่วนของที่ต้องคืนแก่ผู้ใดก็ให้แจ้งหรือประกาศแก่เจ้าของมารับคืนไป เมื่อเจ้าพนักงานได้แจ้งหรือประกาศให้ทราบแต่ผู้นั้นยังไม่มารับของไปเกินกว่า 1 ปีนับแต่วันที่แจ้งหรือประกาศให้ทราบ ก็ให้ริบของนั้นเป็นของแผ่นดินและหมายเหตุไว้ในบัญชี แล้วจัดการต่อไปดั่งเช่นของที่ตกเป็นของแผ่นดิน

กรณีหากไม่ทราบตัวผู้มีสิทธิจะได้รับของคืน ให้ประกาศหาเจ้าของ และเมื่อพ้นกำหนด 5 ปีนับแต่วันประกาศแล้วไม่ได้ตัวผู้มีสิทธิมารับของนั้นก็ให้ตกเป็นของแผ่นดินและให้จัดการต่อไปดั่งเช่นของที่ตกเป็นของแผ่นดิน หากปรากฏตัวผู้มีสิทธิจะได้รับขึ้นในระหว่างเวลาที่ประกาศ เมื่อเจ้าหน้าที่ผู้รักษาได้แจ้งให้ผู้นั้นทราบแล้ว แต่ผู้นั้นยังไม่มารับของคืนไป เช่นนี้การที่จะตกเป็นของแผ่นดินให้ถือกำหนดเวลา 1 ปีนับแต่วันที่ผู้มีสิทธิได้ทราบ ถ้ากำหนด 5 ปีที่ประกาศไว้ถึงกำหนดเร็วกว่าก็ให้ถือกำหนดเวลาที่เร็วกว่านั้น

การแจ้งหรือประกาศของเจ้าพนักงานตามที่กล่าวมาข้างต้น เจ้าหน้าที่ผู้รักษาไม่จำเป็นต้องฟังว่าผู้มีสิทธิจะได้รับนั้นไม่ได้ทราบข้อความที่แจ้งหรือประกาศเป็นเหตุให้ผู้นั้นได้รับของคืน เว้นแต่ภายในกำหนดเวลาดังกล่าวผู้มีสิทธิควรจะได้รับได้แสดงความประสงค์ที่จะรับของคืน แต่มีเหตุขัดข้องจึงมารับของนั้นไปไม่ได้ ก็ให้ถือว่าเจ้าของได้ใช้สิทธิเรียกร้องแล้วภายในเวลาตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาตรา 1327 แล้ว และให้เจ้าพนักงานพิจารณาคืนแก่ผู้นั้นต่อไป

4.6) ถ้าผู้มีสิทธิจะได้รับของกลางนั้นแสดงความจำนงว่าไม่ต้องการรับของคืนและขอมอบให้แก่แผ่นดิน ดังนี้ก็ให้ผู้มีหน้าที่จัดการบันทึกให้ผู้นั้นลงนามไว้เป็นหลักฐาน ถ้าเป็นการสะดวกก็ให้บันทึกไว้ในบัญชีของกลางด้วย แล้วจัดการจำหน่ายต่อไป

(5) วิธีขายทอดตลาด

5.1) ของสิ่งใดที่ควรขายได้ ให้เจ้าหน้าที่ผู้รักษาทำบัญชีเสนอปลัดประจำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้นสั่งอนุญาต

5.2) เมื่อเจ้าหน้าที่ผู้รักษาได้รับคำสั่งจากปลัดประจำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้จัดการขายทอดตลาดได้แล้ว ให้เจ้าหน้าที่ประกาศล่วงหน้าอย่างน้อย 15 วัน ในคำประกาศต้องให้ปรากฏรายการจำนวนสิ่งของ พร้อมด้วย วัน เวลา และสถานที่ที่จะขายทอดตลาด ตลอดจนวิธีการรับเงิน ราคาของเมื่อได้รับซื้อแล้วปิดไว้ในที่เปิดเผยและที่ชุมนุมชนอย่างน้อย 2 ฉบับ ถ้าของนั้นมีราคาสูงและเห็นเป็นการสมควร ก็อาจให้มีการประชาสัมพันธ์ด้วย

5.3) ให้ปลัดประจำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแต่งตั้งพนักงานส่วนท้องถิ่น 3 นาย เป็นคณะกรรมการจัดการขาย

5.4) ให้คณะกรรมการจัดการขายทอดตลาด โดยให้ผู้ที่เสนอราคาสูงสุดเป็นผู้ได้รับซื้อ

ถ้ามีเหตุที่ทำให้ผู้ที่เสนอราคาสูงสุดไม่สามารถจะซื้อได้ คณะกรรมการจะจัดการขายเสียใหม่ หรือขายให้แก่ผู้ที่เสนอราคาสูงที่รองลงมาก็ได้

อนึ่ง คณะกรรมการย่อมทรงไว้ซึ่งอำนาจที่จะไม่ยอมขายให้ผู้ที่เสนอราคาสูงสุดก็ได้ เมื่อพิจารณาเห็นว่าหลักฐานและฐานะของผู้เสนอราคาสูงสุดไม่สมควรหรือราคาที่เสนอมานั้นไม่สมกับของที่จะขาย และให้คณะกรรมการบันทึกการขายทอดตลาดไว้ด้วย

5.5) ห้ามมิให้กรรมการหรือผู้ที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องกับการจัดการขายทอดตลาดเข้าสู้ราคาหรือใช้ให้ผู้หนึ่งผู้ใดเข้าสู้ราคา เว้นแต่จะกระทำเพื่อประโยชน์ในทางราชการและได้แถลงไว้ในประกาศบอกขายแล้ว

5.6) ให้ผู้ได้รับซื้อชำระเงินสดและรับของไปในวันขาย เว้นแต่จะเป็นของใหญ่โตหรือมีราคาสูงมากจะขอรับชำระราคาในวันหลังก็ให้เรียกเงินมัดจำไว้ร้อยละ 25 ของราคาของที่ตกลงซื้อขาย แล้วให้ทำสัญญาไว้เป็นหลักฐานโดยมีเงื่อนไขให้ชำระราคาและรับของไปตามที่ได้ตกลงกัน แต่ต้องไม่ช้ากว่า 15 วันนับแต่วันทำสัญญาเป็นต้นไป

ถ้าผู้ได้รับซื้อไม่ปฏิบัติตามหรือผิดสัญญาก็ให้จัดการตามนัยของ 5.4) และให้ริบเงินค่ามัดจำเป็นของแผ่นดิน

5.7) เมื่อขายได้เงินเท่าใดต้องให้ปลัดประจำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทราบ แล้วนำเงินราคาที่ขายหรือเงินค่ามัดจำที่ริบไว้ส่งเป็นรายได้ของแผ่นดินตามระเบียบ เว้นแต่จะเป็นการขายของกลางที่ยังไม่เด็ดขาดตาม 5.8) ซึ่งต้องรักษาเงินไว้แทนของ

5.8) ของกลางที่เป็นของสดและเสียง่ายหรือของที่เก็บไว้นานแล้วจะสูญเสียสภาพ หรือถ้ารักษาไว้นานไปจะเป็นการเสียหายหรือค่าใช้จ่ายในการเก็บรักษาสูงกว่าราคาของ ให้พิจารณาว่าหากปล่อยไว้ให้สูญเสียสภาพแล้วจะไม่เกิดผลในการพิสูจน์ในทางคดีได้ ก็ให้จัดการคืนเจ้าของ หรือขายทอดตลาดเสียแล้วแต่กรณี เว้นแต่จะมีบทกฎหมายบังคับไว้เป็นอย่างอื่น

การขายทอดตลาดในลักษณะนี้ ให้เจ้าหน้าที่ออกประกาศปิดไว้ ณ ที่ทำการขายทอดตลาด

การคืนหรือการขายในลักษณะนี้ ถ้าเป็นของกลางที่ยังไม่มีคำพิพากษาหรือคำสั่งเสร็จเด็ดขาดประการใด ให้เจ้าหน้าที่ผู้รักษาจัดการบันทึกรายการอันเป็นเครื่องพอจะพิสูจน์ในทางคดีได้ หรือให้บุคคลผู้มีสิทธิจะได้รับของนั้นทราบได้ว่าเป็นของของตนและพิสูจน์สิทธิได้ แล้วรักษาตัวเงินราคาขายไว้แทนของกลางนั้น ถ้าเป็นจำนวนมากหรือมีเหตุสมควรก็ให้นำฝากคลังรักษาไว้ แต่ถ้าเป็นของกลางที่มีคำพิพากษาหรือคำสั่งเสร็จเด็ดขาดแล้วก็ไม่ต้องจัดการบันทึก และให้คืนตัวเงินแก่ผู้มีสิทธิจะได้รับหรือรวบรวมส่งคลังเป็นของแผ่นดิน แล้วแต่กรณี

การคืนหรือขายตามที่กล่าวข้างต้น ถ้าเป็นของที่ไม่จำเป็นจะต้องจัดการขายอย่างรีบด่วนเพื่อประโยชน์แก่ของนั้นแล้ว ให้รายงานปลัดประจำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นก่อน

5.9) เมื่อได้ขายไปเสร็จแล้ว ให้จำหน่ายบัญชีของกลางเสีย เว้นแต่ของที่ยังขายไม่ได้ก็ไม่ต้องจำหน่ายบัญชี แต่ให้หมายเหตุไว้ให้รู้ว่าได้สำรวจเพื่อขายแล้ว และเก็บบัญชีของที่ยังขายไม่ได้รักษาไว้ด้วยเพื่อนำออกขายในคราวต่อไป

ตัวอย่างแบบฟอร์มและประกาศ

ประกอบการดำเนินการการยึด การอายัดสิ่งของ

ตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535

บัญชียึดหรืออายัดสิ่งของใด ๆ ในอาคารหรือสถานที่ต่างๆ ซึ่งมิใช่ที่หรือทางสาธารณะ

ทำที่.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ. ..... เวลา.....

ด้วยปรากฏว่า (ระบุนาม ถ้ารู้).....

กระทำผิดฐาน.....

อันเป็นความผิดตาม.....

เจ้าพนักงานจึง ☐ ยึด ☐ อายัด เอกสาร หลักฐาน ยานพาหนะหรือสิ่งใดๆ ที่เกี่ยวกับการกระทำผิดตามรายการดังต่อไปนี้

ลำดับที่	รายการ	จำนวน	ราคาประมาณ (บาท)	ผู้มีกรรมสิทธิ์ หรือ ผู้มีสิทธิครอบครอง	หมายเหตุ

อ่านให้ฟังแล้วรับรองว่าถูกต้องจึงลงลายมือชื่อไว้เป็นหลักฐาน

(ลงชื่อ).....เจ้าพนักงาน

(ลงชื่อ)..... ☐ เจ้าของอาคาร

☐ ผู้ครอบครอง

☐ บุคคลซึ่งบรรลุนิติภาวะและอยู่อาศัยหรือทำงานในสถานที่นี้

(ลงชื่อ).....พยาน (ถ้ามี)

ข้าพเจ้า.....ในฐานะผู้ครอบครองทรัพย์สินดังกล่าวข้างต้นได้ทราบคำสั่งอายัดทรัพย์สินดังกล่าวแล้ว

(ลงชื่อ).....ผู้รับทราบคำสั่งอายัด

ผลการดำเนินคดี.....

.....

.....

(ลงชื่อ).....ผู้รับทรัพย์สินตามรายการข้างต้น

(ลงชื่อ).....ผู้ส่งมอบทรัพย์สิน

...../...../.....

บัญชียึดสิ่งของใดๆ ในกรณีอื่นๆ (นอกอาคาร หรือในที่หรือทางสาธารณะ)

ทำที่.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ. ..... เวลา.....

ด้วยปรากฏว่า มีผู้กระทำผิดฐาน (ระบุนาม ถ้ารู้).....

อันเป็นความผิดตาม.....

เจ้าพนักงานจึงยึดเอกสาร หลักฐาน ยานพาหนะ สิ่งใดๆ ทั้งปวงที่เกี่ยวกับการกระทำความผิดตามรายการดังนี้

ลำดับที่	รายการ	จำนวน	งบประมาณ (บาท)	ผู้มีกรรมสิทธิ์ หรือ ผู้มีสิทธิครอบครอง	หมายเหตุ

อ่านให้ฟังแล้วรับรองว่าถูกต้องจึงลงลายมือชื่อไว้เป็นหลักฐาน

(ลงชื่อ).....เจ้าพนักงาน

(ลงชื่อ).....พยาน

ข้าพเจ้า.....ในฐานะผู้ครอบครองทรัพย์สินลำดับที่.....ได้รับทราบคำสั่งยึดทรัพย์สินดังกล่าวแล้ว

(ลงชื่อ).....ผู้รับทราบคำสั่งยึด

ผลการดำเนินคดี.....

(ลงชื่อ).....ผู้รับทรัพย์สินตามรายการข้างต้น

(ลงชื่อ).....ผู้ส่งมอบทรัพย์สิน

...../...../.....

บัญชีสำรวจของกลางเพื่อจำหน่ายบัญชี ประจำงวดเดือน.....**พ.ศ.** .....

ลำดับที่	ลำดับในบัญชีของกลางและ พ.ศ.	รายการของกลาง	จำนวน	ผลเด็ดขาดในคดี	เห็นควร	หมายเหตุ

ประกาศ (ระบุชื่อส่วนราชการหรือหน่วยงาน)
เรื่อง การขายทอดตลาดของกลาง

ด้วยเจ้าพนักงานได้ยึดของกลางมาอยู่ในความคุ้มครองของเจ้าพนักงานโดยอำนาจแห่งกฎหมาย หรือโดยหน้าที่ในทางราชการ และยึดไว้เป็นของกลางเพื่อพิสูจน์ในทางคดี หรือเพื่อจัดการอย่างอื่นตามหน้าที่ราชการและของกลางนั้นได้จัดการตามกฎหมายเสร็จเด็ดขาดแล้ว และเจ้าหน้าที่ได้แจ้งหรือประกาศให้ผู้มีสิทธิมารับคืนแต่ผู้นั้นยังไม่มารับของคืนเกินกว่า 1 ปีนับแต่วันที่แจ้งหรือประกาศให้ทราบ จึงริบของกลางตามที่แจ้งหรือประกาศนั้นเป็นของแผ่นดินตามบัญชีของกลางขายทอดตลาดท้ายประกาศนี้

ฉะนั้น เจ้าพนักงานจะจัดการขายทอดตลาดสิ่งของตามลำดับตั้งแต่ลำดับแรกจนหมดรายการในวันที่.... เดือน..... พ.ศ. .... เวลา..... ณ .....
.....โดยมีคณะกรรมการประกอบด้วย

1. .....เป็นประธานกรรมการ
2. .....เป็นกรรมการ
3. .....เป็นกรรมการและเลขานุการ

ประกาศ ณ วันที่.....เดือน.....พ.ศ. .....

(ลงชื่อ).....
ตำแหน่ง.....

ลำดับที่	รายการ	จำนวน	หมายเหตุ

ประกาศ (ระบุชื่อส่วนราชการหรือหน่วยงาน)
เรื่อง การขายทอดตลาดของกลาง

ด้วยเจ้าพนักงานได้ยึดของกลางมาอยู่ในความคุ้มครองของเจ้าพนักงานโดยอำนาจแห่งกฎหมาย หรือโดยหน้าที่ในทางราชการ และยึดไว้เป็นของกลางเพื่อพิสูจน์ในทางคดี หรือเพื่อจัดการอย่างอื่นตามหน้าที่ราชการและของกลางนั้นได้จัดการตามกฎหมายเสร็จเด็ดขาดแล้วโดยไม่ทราบเจ้าของของกลางเป็นเวลาเกินกว่า 5 ปีนับตั้งแต่วันที่ยึดของกลาง จึงต้องริบของกลางเป็นของแผ่นดินตามบัญชีของกลางขายทอดตลาดท้ายประกาศนี้

ฉะนั้น เจ้าพนักงานจะจัดการขายทอดตลาดสิ่งของตามลำดับตั้งแต่ลำดับแรกจนหมดรายการในวันที่..... เดือน..... พ.ศ. .... เวลา..... ณ .....
.....โดยมีคณะกรรมการประกอบด้วย

1. .....เป็นประธานกรรมการ
2. .....เป็นกรรมการ
3. .....เป็นกรรมการและเลขานุการ

ประกาศ ณ วันที่.....เดือน.....พ.ศ. ....

(ลงชื่อ).....
ตำแหน่ง.....

ลำดับที่	รายการ	จำนวน	หมายเหตุ

บันทึกการขายทอดตลาด

สิ่งของขาย.....ลำดับที่.....ของประกาศ ลงวันที่.....เดือน.....พ.ศ. .....

1. เริ่มขายทอดตลาดเวลา.....น. วันที่.....เดือน.....พ.ศ. .....
2. มีผู้เข้าสู้ราคาประมาณ.....คน
3. เจ้าพนักงานจดจำนวนราคาตามลำดับ ตั้งแต่สู้ราคาครั้งแรกจนถึงราคาสูงสุด ดังนี้ (เป็นเงินบาท)

   .....

   .....
4. ราคาสูงสุดในการขายทอดตลาดครั้งนี้เป็นเงิน.....บาท
5. นามผู้ให้ราคาสูงสุด (หรือรองลงมา).....

   อยู่บ้านเลขที่.....ถนน.....แขวง/ตำบล.....

   เขต/อำเภอ.....จังหวัด.....
6. ผู้ให้ราคาสูงสุด (หรือรองลงมา) ได้รับสิ่งของดังกล่าวแล้ว

   ลงชื่อ.....ผู้ให้ราคาสูงสุด (หรือรองลงมา)

   วันที่.....เดือน.....พ.ศ. .....
7. การรักษาเงินที่ได้จากการขายทอดตลาดไว้แทนของกลาง

   7.1 ผู้มีหน้าที่รักษาของกลางรักษาเงินที่ได้จากการขายทอดตลาดไว้แทนของกลาง ตามระเบียบว่าด้วยการนั้น เพื่อคืนเงินแก่ผู้มีสิทธิควรได้รับ

   7.2 หลักฐานการนำเงินฝากคลัง (ตามใบส่งเงินเล่มที่.....เลขที่.....)

   ลงชื่อ.....ผู้ส่งเงิน ลงชื่อ.....ผู้รับเงิน

   วันที่.....เดือน.....พ.ศ. ..... วันที่..... เดือน.....พ.ศ. .....

   7.3 ผู้ต้องหาได้ถูกดำเนินคดีถึงที่สุดแล้ว

   ตามคำเปรียบเทียบ/คำพิพากษา ตามเลขคดีที่/ตามคดีหมายเลขแดงที่.....ลงวันที่.....

   เจ้าของของกลางจึงขอรับเงินที่ได้จากการขายทอดตลาดนั้นแทนของกลางซึ่งเป็น

   จำนวนเงิน.....บาท (.....)

(ลงชื่อ).....ผู้จ่ายเงิน

(ลงชื่อ).....ผู้รับเงิน

วันที่.....เดือน.....พ.ศ. .....

8. ขั้นสุดท้ายของการจำหน่ายการรักษาเงินที่ได้จากการขายทอดตลาดไว้แทนของกลาง

   ☐ คืนให้แก่ผู้มีสิทธิควรได้รับ เมื่อวันที่.....เดือน.....พ.ศ. .....

   หรือ ☐ ส่งเงินเป็นรายได้แผ่นดิน เมื่อวันที่.....เดือน.....พ.ศ. .....

(ลงชื่อ).....ผู้บันทึก

วันที่.....เดือน.....พ.ศ. ....

ประกาศ (ระบุชื่อส่วนราชการหรือหน่วยงาน)
เรื่อง ขายทอดตลาดของเสียง่ายหรือเสื่อมสภาพ

ด้วยเมื่อวันที่.....เดือน.....พ.ศ. .... เวลา.....น.
เจ้าพนักงาน 1. (ระบุชื่อเจ้าพนักงานผู้ทำการยึด).....
2. (ระบุชื่อผู้ร่วมทำการยึด).....
3. (ระบุชื่อผู้ร่วมทำการยึด).....
ได้ยึดสิ่งของดังต่อไปนี้ (ระบุชื่อและปริมาณสิ่งของ)
1. .....
2. .....
3. .....
ไว้เป็นของกลางเพื่อพิสูจน์ในทางคดี หรือเพื่อจัดการอย่างอื่นตามหน้าที่ราชการ ซึ่งผู้ต้องหา (ระบุชื่อ).....อยู่บ้านเลขที่.....ถนน.....
แขวง/ตำบล.....เขต/อำเภอ.....จังหวัด.....
กระทำผิดฐาน.....
อันเป็นความผิดตาม (ข้อกำหนดของท้องถิ่นหรือพระราชบัญญัติ).....
เหตุเกิดที่.....ถนน.....แขวง/ตำบล.....
เขต/อำเภอ.....จังหวัด.....
เนื่องจากเป็นของสดเสียง่ายหรือเก็บไว้ก็จะเสื่อมสภาพหรือค่าใช้จ่ายจะเกินส่วนกับค่าแห่งของนั้น เจ้าพนักงานจะนำสิ่งของดังกล่าวประมูลขายทอดตลาดทันที จึงขอเชิญผู้สนใจเข้าสู้ราคาในการประมูลขายทอดตลาดครั้งนี้ ณ .....
วันที่.....เดือน.....พ.ศ. ....เวลา.....น.
คณะกรรมการประมูลขายทอดตลาดประกอบด้วย
1. .....เป็นประธานกรรมการ
2. .....เป็นกรรมการ
3. .....เป็นกรรมการและเลขานุการ

ประกาศ ณ วันที่.....เดือน.....พ.ศ. ....
(ลงชื่อ).....
ตำแหน่ง.....

ภาคผนวก

คำแนะนำของคณะกรรมการสาธารณสุข
ฉบับที่ 1 /2542
เรื่อง แบบการออกคำสั่งของเจ้าพนักงานท้องถิ่นตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535

ตามมติการประชุมคณะกรรมการสาธารณสุข ครั้งที่ 17-3/2541 เมื่อวันที่ 23 พฤศจิกายน 2541 ณ ห้องประชุม 6 อาคาร 1 ชั้น 3 สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข ให้ออกคำแนะนำแก่ราชการส่วนท้องถิ่น เรื่อง แบบการออกคำสั่งของเจ้าพนักงานท้องถิ่นตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 10 (4) จึงออกคำแนะนำ ดังนี้

(1) ตามที่พระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. 2539 ได้มีผลใช้บังคับ ตั้งแต่วันที่ 14 พฤษภาคม 2540 กำหนดให้การแจ้งคำสั่งทางปกครองเป็นหนังสือจะต้องปฏิบัติตามมาตรา 37 และมาตรา 40 แห่ง กล่าวคือ

1.1) มาตรา 37[1] กำหนดให้ต้องจัดให้มีเหตุผลไว้ด้วย และเหตุผลนั้นอย่างน้อยต้องประกอบด้วย (ก) ข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญ (ข) ข้อกฎหมายที่อ้างอิง (ค) ข้อพิจารณาและข้อสนับสนุนในการใช้ดุลพินิจ เว้นแต่เข้ากรณีข้อยกเว้น มาตรา 37 วรรคสาม

---

[1] มาตรา 37 คำสั่งทางปกครองที่ทำเป็นหนังสือ และการยืนยันคำสั่งทางปกครองเป็นหนังสือต้องจัดให้มีเหตุผลไว้ด้วย และเหตุผลนั้นอย่างน้อยต้องประกอบด้วย

(1) ข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญ

(2) ข้อกฎหมายที่อ้างอิง

(3) ข้อพิจารณาและข้อสนับสนุนในการใช้ดุลพินิจ

นายกรัฐมนตรีหรือผู้ซึ่งนายกรัฐมนตรีมอบหมายอาจประกาศในราชกิจจานุเบกษากำหนดให้คำสั่งทางปกครองกรณีหนึ่งกรณีใดต้องระบุเหตุไว้ในคำสั่งนั้นเองหรือในเอกสารแนบท้ายคำสั่งนั้นก็ได้

บทบัญญัติตามวรรคหนึ่งไม่ใช้บังคับกับกรณีดังต่อไปนี้

(1) เป็นกรณีที่มีผลตรงตามคำขอและไม่กระทบสิทธิและหน้าที่ของบุคคลอื่น

(2) เหตุผลนั้นเป็นที่รู้กันอยู่แล้วโดยไม่จำต้องระบุอีก

(3) เป็นกรณีที่ต้องรักษาไว้เป็นความลับตามมาตรา 32

(4) เป็นการออกคำสั่งทางปกครองด้วยวาจาหรือเป็นกรณีเร่งด่วนแต่ต้องให้เหตุผลเป็นลายลักษณ์อักษรในเวลาอันควรหากผู้อยู่ในบังคับของคำสั่งนั้นร้องขอ

1.2) มาตรา 40[2] ต้องระบุกรณีที่อาจอุทธรณ์หรือโต้แย้งได้ การยื่นคำอุทธรณ์หรือคำโต้แย้ง และระยะเวลาสำหรับการอุทธรณ์หรือการโต้แย้งดังกล่าวไว้ด้วย หากไม่ระบุไว้ในคำสั่ง จะเริ่มนับระยะเวลาใหม่เมื่อได้แจ้งให้ผู้รับคำสั่งทราบ แต่ถ้าไม่มีการแจ้ง จะมีผลให้ระยะเวลาการอุทธรณ์ขยายเป็นหนึ่งปี

(2) เนื่องจากพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 กำหนดให้การออกคำสั่งของเจ้าพนักงานท้องถิ่นต้องทำเป็นหนังสือ (เช่น มาตรา 21 มาตรา 22 มาตรา 27 มาตรา 28 มาตรา 45 เป็นต้น) และถ้าผู้ได้รับคำสั่งไม่พอใจคำสั่งดังกล่าว ผู้นั้นมีสิทธิอุทธรณ์ต่อรัฐมนตรีภายในสามสิบวันนับแต่วันทราบคำสั่งตามมาตรา 66[3]

---

[2] มาตรา 40 คำสั่งทางปกครองที่อาจอุทธรณ์หรือโต้แย้งต่อไปได้ ให้ระบุกรณีที่อาจอุทธรณ์หรือโต้แย้งการยื่นคำอุทธรณ์หรือคำโต้แย้ง และระยะเวลาสำหรับการอุทธรณ์หรือการโต้แย้งดังกล่าวไว้ด้วย

ในกรณีที่มีการฝ่าฝืนบทบัญญัติตามวรรคหนึ่ง ให้ระยะเวลาสำหรับการอุทธรณ์หรือการโต้แย้งเริ่มนับใหม่ตั้งแต่วันที่ได้รับแจ้งหลักเกณฑ์ตามวรรคหนึ่ง แต่ถ้าไม่มีการแจ้งใหม่และระยะเวลาดังกล่าวมีระยะเวลาสั้นกว่าหนึ่งปี ให้ขยายเป็นหนึ่งปีนับแต่วันที่ได้รับคำสั่งทางปกครอง

[3] มาตรา 66 ในกรณีที่เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีคำสั่งตามมาตรา 21 มาตรา 22 มาตรา 27 วรรคหนึ่ง มาตรา 28 วรรคหนึ่ง หรือวรรคสาม มาตรา 45 มาตรา 48 วรรคห้า มาตรา 52 หรือมาตรา 65 หรือมีคำสั่งในเรื่องการไม่ออกใบอนุญาต หรือไม่อนุญาตให้ต่ออายุใบอนุญาตหรือเพิกถอนใบอนุญาตตามบทแห่งพระราชบัญญัตินี้ หรือในกรณีที่เจ้าพนักงานสาธารณสุข มีคำสั่งตามมาตรา 46 วรรคสอง ถ้าผู้ที่ได้รับคำสั่งไม่พอใจคำสั่งดังกล่าว ผู้นั้นมีสิทธิอุทธรณ์ต่อรัฐมนตรีภายในแต่วันทราบคำสั่งการอุทธรณ์ตามวรรคหนึ่งไม่เป็นเหตุทุเลาการบังคับตามคำสั่ง เว้นแต่รัฐมนตรีจะเห็นสมควรให้มีการทุเลาการบังคับตามคำสั่งนั้นไว้ชั่วคราว

(3) ดังนั้น การออกคำสั่งทางปกครองเป็นหนังสือของเจ้าพนักงานท้องถิ่นตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 จึงต้องให้เหตุผลไว้ด้วยโดยอย่างน้อยต้องประกอบด้วย (ก) ข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญของเรื่องหรือเหตุการณ์ (ข) ข้อกฎหมายที่อ้างอิงหรือที่ให้อำนาจนั้น และ (ค) ข้อพิจารณาและข้อสนับสนุนในการใช้ดุลพินิจออกคำสั่งเช่นว่านั้น และกรณีที่คำสั่งทางปกครองนี้ อาจอุทธรณ์หรือโต้แย้งได้ตามมาตรา 66 ต้องแจ้งให้ผู้รับคำสั่งทราบถึงรายละเอียดและระยะเวลาในการยื่นอุทธรณ์หรือโต้แย้งไว้ในคำสั่งดังกล่าวด้วย (ดังตัวอย่างแนบท้ายคำแนะนำนี้)

ให้ไว้ ณ วันที่ 12 มีนาคม พ.ศ. 2542

(ลงชื่อ) สุจริต ศรีประพันธ์

(นายสุจริต ศรีประพันธ์)

รองปลัดกระทรวงสาธารณสุข

รักษาราชการแทน ปลัดกระทรวงสาธารณสุข

ประธานคณะกรรมการสาธารณสุข

คำแนะนำของคณะกรรมการสาธารณสุข
ฉบับที่ 3/2543
เรื่อง การขอต่ออายุใบอนุญาตตามมาตรา 55 และการปรับตามมาตรา 65
แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535

โดยที่ปรากฏว่ามีผู้ประกอบกิจการโดยมิได้ขอต่ออายุใบอนุญาตจากเจ้าพนักงานท้องถิ่น หรือยื่นคำขอต่ออายุใบอนุญาตหลังวันสิ้นอายุใบอนุญาตเป็นจำนวนมาก ทำให้เกิดปัญหาการปฏิบัติของเจ้าพนักงานท้องถิ่นว่า จะรับคำขอต่ออายุใบอนุญาตตามมาตรา 55 ได้หรือไม่ และจะปรับอีกร้อยละ 20 ของค่าธรรมเนียมตามมาตรา 65 ได้หรือไม่

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 10(3)(4) แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 คณะกรรมการสาธารณสุขโดยมติการประชุมฯ ครั้งที่ 22-2/2543 เมื่อวันที่ 26 กันยายน 2543 จึงออกคำแนะนำไว้ ดังนี้

1) กรณีที่ผู้ประกอบกิจการยังคงดำเนินกิจการโดยมิได้ขอต่ออายุใบอนุญาตภายหลังจากวันที่ใบอนุญาตสิ้นอายุ

เนื่องจากพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 มาตรา 55 วรรคหนึ่ง กำหนดให้บรรดา*ใบอนุญาตตามพระราชบัญญัตินี้มีอายุหนึ่งปีนับแต่วันที่ออกใบอนุญาต* และมาตรา 55 วรรคสอง กำหนดให้การขอต่ออายุใบอนุญาตจะต้องยื่นคำขอก่อนใบอนุญาตสิ้นอายุ หมายความว่า ผู้ได้รับใบอนุญาตจากเจ้าพนักงานท้องถิ่นตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 <u>มีสิทธิประกอบกิจการได้เพียง 1 ปีเท่านั้น</u> (ตามมาตรา 55 วรรคหนึ่ง) หากประสงค์จะประกอบกิจการนั้นต่อไปอีก จะต้องดำเนินการยื่นคำขอต่ออายุใบอนุญาตต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่นก่อนวันที่ใบอนุญาตสิ้นอายุ (ตามมาตรา 55 วรรคสอง) ฉะนั้น ผู้ที่ดำเนินกิจการภายหลังจากใบอนุญาตหมดอายุ โดยมิได้ยื่นคำขอต่อ<u>ก่อนใบอนุญาตสิ้นอายุ</u> จึงเข้าข่ายเป็นการ “ประกอบกิจการโดยไม่มีใบอนุญาต” ซึ่งอาจมีความผิดตามมาตรา 71 หรือมาตรา 72 วรรคหนึ่ง หรือมาตรา 77 แล้วแต่กรณี

2) กรณีที่มีผู้มายื่นคำขอต่ออายุใบอนุญาตภายหลังวันที่ใบอนุญาตสิ้นอายุ เจ้าพนักงานท้องถิ่นจะรับคำขอต่อไว้ โดยถือว่าเป็นการค้างชำระค่าธรรมเนียมและเรียกเก็บค่าปรับเพิ่มอีกร้อยละ 20 ได้หรือไม่

ตามมาตรา 65 วรรคหนึ่ง กำหนดว่า *"ผู้แจ้งหรือผู้ได้รับใบอนุญาตมีหน้าที่ต้องเสียค่าธรรมเนียมตามอัตราและระยะเวลาที่กำหนดไว้ในข้อกำหนดของท้องถิ่นตลอดเวลาที่ยังดำเนินกิจการนั้น* ถ้ามิได้เสียภายในเวลาที่กำหนดให้ชำระค่าปรับเพิ่มขึ้นอีกร้อยละยี่สิบของจำนวนค่าธรรมเนียมที่ค้างชำระ เว้นแต่ผู้แจ้งหรือผู้ได้รับใบอนุญาตจะได้บอกเลิกการดำเนินกิจการนั้น*ก่อนถึงกำหนดการเสียค่าธรรมเนียม*ครั้งต่อไป" ดังนั้น *"ผู้ได้รับใบอนุญาต"* จากเจ้าพนักงานท้องถิ่นตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 จึงมีหน้าที่ต้องเสียค่าธรรมเนียมให้ราชการส่วนท้องถิ่นโดยต้องเสียให้ครบตามอัตราและตามระยะเวลาที่กำหนดไว้ในข้อกำหนดของท้องถิ่น <u>หากมิได้เสียค่าธรรมเนียมภายในกำหนดเวลาหรือเสียแต่ไม่ครบจำนวนก็จะต้องเสียค่าปรับเพิ่มขึ้นอีกร้อยละยี่สิบของจำนวนค่าธรรมเนียมที่ค้างชำระ</u> (ตามมาตรา 65 วรรคหนึ่ง)

ส่วนการที่ผู้ประกอบกิจการมิได้ยื่นคำขอต่ออายุใบอนุญาตก่อนใบอนุญาตสิ้นอายุนั้น มิใช่การค้างชำระค่าธรรมเนียม หากแต่เป็นการไม่ปฏิบัติบทบัญญัติมาตรา 55 วรรคสอง ว่าด้วยการขอต่ออายุใบอนุญาต ตามข้อ 1) ซึ่งมีผลให้ใบอนุญาตขาดอายุ และทำให้ผู้ประกอบกิจการไม่มีสิทธิที่จะดำเนินกิจการต่อไป กรณีนี้เจ้าพนักงานท้องถิ่น<u>จึงไม่อาจ</u>ปรับค่าธรรมเนียมเพิ่มขึ้นอีกร้อยละ 20 ของค่าธรรมเนียมได้

สำหรับการตราข้อกำหนดของท้องถิ่น (ข้อบังคับ เทศบัญญัติ ข้อบัญญัติ) ของราชการส่วนท้องถิ่นอาจกำหนดได้ดังนี้ เช่น (ก) <u>กรณีใบอนุญาต</u> *"ผู้ที่ยื่นคำขอรับใบอนุญาต เมื่อได้รับแจ้งจากเจ้าพนักงานท้องถิ่นว่าได้รับการพิจารณาอนุญาตแล้ว ให้มารับใบอนุญาตและเสียค่าธรรมเนียมภายในวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้ง หากพ้นกำหนดดังกล่าวจะต้องเสียค่าปรับอีกร้อยละ 20 ของค่าธรรมเนียมที่ต้องเสีย แต่กรณีการยื่นคำขอต่ออายุใบอนุญาตก่อนวันสิ้นอายุใบอนุญาต ถ้าเสียค่าธรรมเนียมพร้อมคำขอต่ออายุให้ดำเนินกิจการต่อไปได้ จนกว่าจะมีคำสั่งไม่อนุญาต แต่ถ้ายื่นคำขอต่อก่อนใบอนุญาตสิ้นอายุโดยมิได้เสียค่าธรรมเนียม ให้นับวันที่ใบอนุญาตสิ้นอายุเป็นวันกำหนดให้ชำระค่าธรรมเนียม หากพ้นกำหนดวันดังกล่าว จะต้องเสียค่าปรับอีกร้อยละ 20 ของค่าธรรมเนียมที่ต้องเสีย" (ข) กรณีการแจ้ง (ซึ่งไม่มีการต่ออายุหนังสือรับรองการแจ้ง) อาจกำหนดข้อกำหนดฯ ได้ดังนี้ "ผู้มีหน้าที่แจ้ง ต้องเสียค่าธรรมเนียมหนังสือรับรองการแจ้งภายในกำหนด.....วันนับแต่วันที่ได้รับหนังสือรับรองการแจ้ง หากพ้นกำหนดดังกล่าวต้องเสียค่าปรับเพิ่มอีกร้อยละยี่สิบของค่าธรรมเนียม (วรรคสอง) ผู้ได้รับหนังสือรับรองการแจ้งต้องเสียค่าธรรมเนียมเป็นรายปีทุกปี ภายในระยะเวลาที่กำหนดตามวรรคหนึ่งของปีถัดไป หากพ้นกำหนดดังกล่าวต้องเสียค่าปรับเพิ่มอีกร้อยละยี่สิบของค่าธรรมเนียม"*

3) กรณีที่ใบอนุญาตตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 สิ้นอายุแล้วมิได้ยื่นคำขอต่อก่อนใบอนุญาตสิ้นอายุ จะต้องดำเนินการอย่างไร

จากกรณีข้อ 1) เมื่อใบอนุญาตสิ้นอายุแล้ว โดยมิได้ยื่นคำขอต่ออายุก่อนวันสิ้นอายุ ย่อมมีผลให้ “ผู้ที่เคยได้รับใบอนุญาต” ไม่มีสิทธิดำเนินกิจการต่อไป หากประสงค์จะดำเนินกิจการนั้นอีกต่อไป จะต้องยื่นคำขอรับใบอนุญาตใหม่ และต้องได้รับใบอนุญาตจากเจ้าพนักงานท้องถิ่นตามมาตรา 56 เสียก่อน จึงจะดำเนินกิจการนั้นได้ ซึ่งเท่ากับเป็นการเริ่มต้นขอรับใบอนุญาตครั้งแรกนั่นเอง

4) ดังนั้น เพื่อมิให้เกิดปัญหาแก่ประชาชนผู้ประกอบกิจการ ราชการส่วนท้องถิ่นควรดำเนินการประชาสัมพันธ์ ให้ประชาชนทราบถึงความสำคัญและวิธีการยื่นคำขอต่ออายุใบอนุญาต รวมทั้งผลของการไม่ปฏิบัติตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายตามกรณี 1) - 3) ทั้งนี้ ราชการส่วนท้องถิ่นอาจพิมพ์ “คำเตือน” ไว้ที่ใบอนุญาตด้วย หรือจะมีหนังสือแจ้งเตือนผู้ได้รับใบอนุญาตก่อนวันสิ้นอายุใบอนุญาตก็ได้

ให้ไว้ ณ วันที่ 20 ธันวาคม พ.ศ. 2543

(ลงชื่อ) มงคล ณ สงขลา

(นายมงคล ณ สงขลา)

ปลัดกระทรวงสาธารณสุข

ประธานคณะกรรมการสาธารณสุข

คำแนะนำของคณะกรรมการสาธารณสุข
ฉบับที่ 4/2545
เรื่อง การควบคุมการจำหน่ายสินค้าในที่หรือทางสาธารณะ ตามหมวด 9 แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 สำหรับสถานที่ที่เป็นทางน้ำ หรือทางหลวง หรือพื้นที่แหล่งท่องเที่ยวที่อยู่ในความดูแลของหน่วยราชการอื่น

ตามมติการประชุมคณะกรรมการสาธารณสุข ครั้งที่ 27-2/2545 เมื่อวันที่ 27 สิงหาคม 2545 ณ ห้องประชุม 6 อาคาร 1 ชั้น 3 สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข ให้ออกคำแนะนำแก่ราชการส่วนท้องถิ่น เรื่อง การควบคุมการจำหน่ายสินค้าในที่หรือทางสาธารณะ ตามหมวด 9 แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 สำหรับสถานที่ที่เป็นทางน้ำ หรือทางหลวง หรือพื้นที่แหล่งท่องเที่ยว ที่อยู่ในความดูแลของหน่วยราชการอื่น

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 10 (4) จึงออกคำแนะนำดังนี้

ด้วยปรากฏกรณีการจำหน่ายสินค้าในที่หรือทางสาธารณะ ที่เป็นทางหลวงหรือตามริมฝั่งแม่น้ำลำคลองสาธารณะ หรือในแหล่งท่องเที่ยวที่อยู่ในความดูแลของหน่วยราชการอื่น ซึ่งเป็นประเด็นข้อกฎหมาย ในการใช้อำนาจตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 ของราชการส่วนท้องถิ่น เพื่อดำเนินการควบคุมการจำหน่ายสินค้าในบริเวณดังกล่าว

ดังนั้น เพื่อให้ราชการส่วนท้องถิ่นสามารถดำเนินการควบคุมการจำหน่ายสินค้าในที่หรือทางสาธารณะได้อย่างถูกต้องตามกฎหมาย ไม่เกิดความซ้ำซ้อน และเป็นการส่งเสริมการดำเนินงานของหน่วยงานหลักที่รับผิดชอบดูแลที่หรือทางสาธารณะนั้นๆ ด้วย จึงขอให้ราชการส่วนท้องถิ่นดำเนินการตามแนวทางดังต่อไปนี้

(1) สถานที่หรือทางสาธารณะที่เป็นทางน้ำ หรือทางหลวง หรือพื้นที่แหล่งท่องเที่ยวที่อยู่ในความดูแลของหน่วยราชการใด หน่วยราชการนั้นย่อมมีอำนาจหน้าที่ในการควบคุมดูแลตามวัตถุประสงค์แห่งกฎหมายที่หน่วยงานนั้นรับผิดชอบ

(2) กรณีที่สถานที่หรือทางสาธารณะในเขตท้องถิ่นนั้นมีการจำหน่ายสินค้า จะโดยได้รับอนุญาตจากหน่วยราชการที่มีอำนาจในการควบคุมดูแลหรือไม่ก็ตาม ราชการส่วนท้องถิ่นนั้นชอบที่จะใช้อำนาจตามมาตรา 41 มาตรา 42 และมาตรา 43 แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 ในการควบคุมดูแลด้านสุขลักษณะของการจำหน่ายสินค้าดังกล่าวได้ เพื่อประโยชน์ในการคุ้มครองสุขภาพอนามัยของประชาชนในท้องถิ่นเป็นสำคัญ

ทั้งนี้ราชการส่วนท้องถิ่นจะออกใบอนุญาตให้ผู้ใดจำหน่ายสินค้าในที่หรือทางสาธารณะตามมาตรา 41 หรือกำหนดเขตควบคุมตามมาตรา 42 สำหรับสถานที่ที่อยู่ในความดูแลของหน่วยราชการอื่นจะต้องให้หน่วยราชการที่มีอำนาจนั้น ๆ เห็นชอบด้วย ซึ่งสามารถดำเนินการได้โดยการเชิญหัวหน้าหน่วยราชการหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายเข้าร่วมเป็นคณะกรรมการในการพิจารณา หรือมีหนังสือขอความเห็นชอบจากหน่วยราชการนั้น ๆ ก็ได้

ให้ไว้ ณ วันที่ 4 พฤศจิกายน พ.ศ. 2545

(ลงชื่อ) วัลลภ ไทยเหนือ
(นายแพทย์วัลลภ ไทยเหนือ)
ปลัดกระทรวงสาธารณสุข
ประธานคณะกรรมการสาธารณสุข

คำแนะนำของคณะกรรมการสาธารณสุข
ฉบับที่ 5/2545
เรื่อง แนวทางการปฏิบัติในการออกใบอนุญาตจำหน่ายสินค้าในที่หรือทางสาธารณะ ตามมาตรา 41 แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 เพื่อความสอดคล้องกับมาตรา 20 แห่งพระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ. 2535

ตามมติการประชุมคณะกรรมการสาธารณสุข ครั้งที่ 27-2/2545 เมื่อวันที่ 27 สิงหาคม 2545 ณ ห้องประชุม 6 อาคาร 1 ชั้น 3 สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข ให้ออกคำแนะนำแก่ราชการส่วนท้องถิ่น เรื่อง แนวทางการปฏิบัติในการออกใบอนุญาตจำหน่ายสินค้าในที่หรือทางสาธารณะ ตามมาตรา 41 แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 เพื่อความสอดคล้องกับมาตรา 20 แห่งพระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ. 2535

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 10 (4) จึงออกคำแนะนำดังนี้

ด้วยปรากฏกรณีที่ผู้ประกอบกิจการจำหน่ายสินค้าในที่หรือทางสาธารณะในเขตเทศบาลได้รับใบอนุญาตจากเจ้าพนักงานท้องถิ่นตามมาตรา 41 แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 ไปจำหน่ายสินค้าในบริเวณที่หรือทางสาธารณะตามที่ได้รับใบอนุญาต โดยที่เจ้าพนักงานท้องถิ่นของเทศบาลนั้นมิได้ออกประกาศเป็นเขตห้ามจำหน่ายสินค้าตามมาตรา 42 แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 แต่อย่างใด ต่อมาเจ้าหน้าที่เทศกิจของเทศบาลดังกล่าวในฐานะเจ้าพนักงานตามพระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ. 2535 มาดำเนินการลงโทษผู้ประกอบการรายนั้น ในฐานความผิดที่ฝ่าฝืนมาตรา 20 แห่งพระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบฯ คือ ขายหรือจำหน่ายสินค้าบนที่หรือทางสาธารณะที่เจ้าพนักงานท้องถิ่นของเทศบาลนั้นยังมิได้ประกาศเป็นเขตผ่อนผันตามมาตรา 20 วรรคสอง จึงเป็นกรณีที่เจ้าพนักงานท้องถิ่นถือกฎหมายหลายฉบับแต่พิจารณาวินิจฉัยขัดแย้งกันเอง ทำให้เกิดความเดือดร้อนและความสับสนต่อประชาชนผู้ประกอบกิจการในที่หรือทางสาธารณะ อีกทั้งอาจทำให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นถูกผู้เสียหายฟ้องร้องต่อศาลปกครองได้

ดังนั้น เพื่อให้ราชการส่วนท้องถิ่นสามารถออกใบอนุญาตจำหน่ายสินค้าในที่หรือทางสาธารณะได้อย่างถูกต้อง และสอดคล้องตามเจตนารมณ์แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 และพระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง

พ.ศ. 2535 ซึ่งต่างมีวัตถุประสงค์ที่จะคุ้มครองที่หรือทางสาธารณะ เพื่อประโยชน์ของประชาชนโดยส่วนรวมเช่นเดียวกัน รวมทั้งเพื่อเป็นการป้องกันมิให้เกิดความสับสนในทางปฏิบัติ จึงขอให้ราชการส่วนท้องถิ่นดำเนินการตามแนวทางดังต่อไปนี้

(1) ราชการส่วนท้องถิ่นควรอาศัยมาตรา 20 วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติการรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ. 2535 และ/หรือ มาตรา 42 แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 ประกาศกำหนด เขตผ่อนผันการจำหน่ายสินค้า และ/หรือ เขตห้ามจำหน่ายสินค้าในที่หรือทางสาธารณะ โดยความเห็นชอบของเจ้าพนักงานจราจรเสียก่อน ซึ่งในทางปฏิบัติราชการส่วนท้องถิ่นสามารถดำเนินการได้โดยการเชิญเจ้าพนักงานจราจรเข้าร่วมเป็นคณะกรรมการในการพิจารณากำหนดเขตดังกล่าว หรือมีหนังสือขอความเห็นชอบก็ได้

(2) เมื่อมีผู้ประกอบการ มายื่นขอใบอนุญาตจำหน่ายสินค้า ในที่หรือทางสาธารณะ เจ้าพนักงานท้องถิ่นจึงจะพิจารณาอนุญาตให้มีการประกอบการจำหน่ายสินค้า ชนิดหรือประเภทใดๆ ตามความเหมาะสมสำหรับในเขตผ่อนผันและ/หรือเขตห้ามจำหน่ายสินค้าบางชนิดหรือบางประเภท หรือตามเงื่อนไขใดๆ ตามที่ราชการส่วนท้องถิ่นได้ประกาศกำหนดเขตดังกล่าวไว้แล้วตามข้อ (1) โดยเจ้าพนักงานท้องถิ่นควรพิจารณา ออกใบอนุญาตให้ผู้ประกอบการเป็นรายๆ ไป

อนึ่ง ในกรณีที่เจ้าพนักงานท้องถิ่นได้ออกใบอนุญาตตามมาตรา 41 แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข ให้ขายสินค้าในที่หรือทางสาธารณะใดแล้ว โดยยังมิได้ประกาศกำหนดเขตผ่อนผัน และ/หรือ เขตห้ามจำหน่าย ย่อมไม่มีความชอบธรรมที่จะดำเนินคดีผู้ที่ได้รับใบอนุญาตนั้น ในฐานความผิดที่ฝ่าฝืน มาตรา 20 แห่งพระราชบัญญัติการรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ. 2535 ได้อีก

ให้ไว้ ณ วันที่ 4 พฤศจิกายน พ.ศ. 2545

(ลงชื่อ) วัลลภ ไทยเหนือ
(นายแพทย์วัลลภ ไทยเหนือ)
ปลัดกระทรวงสาธารณสุข
ประธานคณะกรรมการสาธารณสุข

คำแนะนำของคณะกรรมการสาธารณสุข
ฉบับที่ 1/2546
เรื่อง การใช้มาตรการทางกฎหมายสาธารณสุข เพื่อสนับสนุนนโยบาย
ของรัฐบาลและรัฐมนตรีในด้านการท่องเที่ยวและความปลอดภัยของอาหาร

สืบเนื่องจากรัฐบาลมีนโยบายส่งเสริมการท่องเที่ยว เพื่อเป็นการกระตุ้นเศรษฐกิจโดยรวมของประเทศ โดยเน้นการส่งเสริมคุณภาพและมาตรฐานของบริการ เพื่อความหลากหลายของรูปแบบการให้บริการโดยเฉพาะด้านสุขภาพ เพื่อให้ประเทศไทยเป็นศูนย์กลางการท่องเที่ยวเพื่อสุขภาพ ที่สะอาดและถูกสุขอนามัย กอปรกับรัฐบาลได้กำหนดนโยบายให้ ปี 2547 เป็น “ปีแห่งสุขภาพอนามัย” กระทรวงสาธารณสุขจึงมีการเร่งรัดการดำเนินการเรื่องความปลอดภัยด้านอาหาร โดยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขได้มีประกาศกระทรวงสาธารณสุขเรื่อง “อาหารปลอดภัย” เพื่อเร่งรัดควบคุมความปลอดภัย ด้านอาหารอย่างจริงจัง และเน้นการพัฒนาสุขลักษณะของสถานประกอบการด้านอาหาร อันได้แก่ ตลาด ร้าน และแผงลอยจำหน่ายอาหาร ให้ได้ตามข้อกำหนดพื้นฐานด้านสุขาภิบาลอาหารทั่วประเทศ

โดยที่พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 เป็นกฎหมายที่ส่งเสริมด้านสาธารณสุข สิ่งแวดล้อมเกี่ยวกับการรักษาความสะอาด การควบคุมกิจการต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวและอาหารให้ถูกสุขลักษณะ โดยเฉพาะกิจการโรงแรม ร้านและแผงลอยจำหน่ายอาหารรวมทั้งส้วมสาธารณะ ทั้งนี้ พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 กำหนดให้ราชการส่วนท้องถิ่นงานนโยบาย รัฐบาลด้านการท่องเที่ยวและนโยบายด้านความปลอดภัยของอาหาร โดยอาศัยบทบัญญัติแห่งพระราช บัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 ได้

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 10 (3) และ (4) แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 คณะกรรมการสาธารณสุข จึงออกคำแนะนำให้แก่ราชการส่วนท้องถิ่นและเจ้าพนักงานท้องถิ่น ดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ ในการควบคุมดูแลลักษณะของกิจการที่สำคัญดังนี้

(1) เรื่องกิจการโรงแรม

1.1) เพื่อให้โรงแรมในเขตท้องถิ่น สะอาดและถูกสุขลักษณะ ให้ราชการส่วนท้องถิ่นกำหนดให้กิจการโรงแรมเป็นกิจการที่ต้องควบคุมในเขตท้องถิ่น โดยตราเป็นข้อกำหนดของท้องถิ่นตาม มาตรา 32 (1) ประกอบกับประกาศกระทรวงสาธารณสุข ที่ 5/2538 เรื่องกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ ซึ่งจะมีผลให้กิจการโรงแรมต้องขออนุญาตต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่นก่อนประกอบการ

1.2) ราชการส่วนท้องถิ่นสามารถควบคุมดูแลให้ผู้ประกอบการโรงแรมนั้นปฏิบัติให้ถูกสุขลักษณะได้ โดยอาศัยอำนาจตามมาตรา 32 (2) เพื่อกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการด้านสุขลักษณะที่ผู้ขอรับใบอนุญาตต้องปฏิบัติ โดยอาจพิจารณาตามหลักเกณฑ์สุขลักษณะในเอกสารแนบท้ายคำแนะนำ

1.3) ในการพิจารณาอนุญาตหรือต่อใบอนุญาตประกอบกิจการโรงแรมนั้น ขอให้ราชการ ส่วนท้องถิ่นพิจารณาโดยใช้หลักเกณฑ์ด้านสุขลักษณะที่กำหนดในข้อ 1.2) ประกอบด้วย

1.4) โดยที่มีพระราชบัญญัติโรงแรม พ.ศ. 2478 (แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. 2484, พ.ศ. 2495 และ พ.ศ. 2503) ดังนั้น ในการควบคุมดูแลกิจการโรงแรมของราชการส่วนท้องถิ่นจึงต้องประสานงานกับเจ้าพนักงานตามกฎหมายดังกล่าวด้วย

(2) เรื่องสถานที่จำหน่ายอาหาร (ร้านจำหน่ายอาหาร) และการจำหน่ายสินค้าในที่หรือทางสาธารณะ (แผงลอยจำหน่ายอาหาร)

2.1 สถานที่จำหน่ายอาหาร (ร้านจำหน่ายอาหาร)

2.1.1) ให้ราชการส่วนท้องถิ่นใช้มาตรการการออกใบอนุญาตตามมาตรา 38 สำหรับอาหารที่มีพื้นที่เกินกว่า 200 ตารางเมตร เพื่อควบคุมให้ร้านอาหารได้ตระหนักถึงความปลอดภัยในการบริการอาหารแก่ประชาชนและนักท่องเที่ยวมากขึ้น

2.1.2) สำหรับร้านอาหารที่มีพื้นที่ไม่เกิน 200 ตารางเมตร ให้ใช้อำนาจตามมาตรา 40 ตราข้อกำหนดของท้องถิ่น เรื่องสุขลักษณะของสถานที่จำหน่ายอาหาร ที่ผู้ประกอบการต้องปฏิบัติเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภค

2.2 การจำหน่ายสินค้าในที่หรือทางสาธารณะ (แผงลอยจำหน่ายอาหาร)

2.2.1) ให้ราชการส่วนท้องถิ่นกำหนดเขตที่หรือทางสาธารณะของท้องถิ่นเป็นเขตห้ามหรือให้ค้าขาย เพื่อให้เกิดความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง โดยอาศัยอำนาจตามมาตรา 42 ทั้งนี้ราชการส่วนท้องถิ่น ควรใช้อำนาจในการกำหนดจุดผ่อนผันตามมาตรา 20 แห่งพาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ. 2535 ควบคู่กันไปโดยมิให้เกิดความขัดแย้งกัน

2.2.2) ในการควบคุมผู้ประกอบการจำหน่ายสินค้าในที่หรือทางสาธารณะให้ถูกสุขลักษณะ ราชการส่วนท้องถิ่นอาจใช้มาตรการการออกใบอนุญาตตามมาตรา 40 และมาตรการการตราข้อกำหนดท้องถิ่นตามมาตรา 43 เพื่อกำหนดสุขลักษณะที่ต้องปฏิบัติของผู้ประกอบการได้

2.3 เพื่อให้เป็นไปตามนโยบายความปลอดภัยด้านอาหารและสนับสนุนนโยบายการท่องเที่ยวของรัฐบาล ให้ราชการส่วนท้องถิ่นบังคับใช้ข้อกำหนดท้องถิ่นดังกล่าว และเร่งรัด

การตรวจแนะนำ และออกใบอนุญาตหรือหนังสือรับรองการแจ้ง ตามมาตรา 38 และมาตรา 41 โดยพิจารณาเกณฑ์ ด้านสุขลักษณะของสถานจำหน่ายอาหาร โดยในปี 2546 เน้น ข้อ 2(1)-(5) และในปี 2547 ให้ครอบคลุมทั้ง ข้อ 2(1) - (8) ตามเอกสารแนบท้ายคำแนะนำ

2.4) สำหรับสถานประกอบอาหาร ที่มีความพร้อมให้ราชการส่วนท้องถิ่นพัฒนาให้เป็นร้านและแผงลอยจำหน่ายอาหารได้มาตรฐานตามโครงการ “อาหารสะอาด รสชาติอร่อย” (Clean Food Good Taste) เพื่อส่งเสริมการบริการอาหารที่สะอาด และปลอดภัยอย่างต่อเนื่อง

(3) เรื่องส้วมสาธารณะ

3.1 ให้ราชการส่วนท้องถิ่นจัดให้มี หรือจัดบริการห้องส้วมสาธารณะที่สะอาดน่าใช้ในเขตท้องถิ่นและแหล่งท่องเที่ยว เพื่อประโยชน์ในการรักษาความสะอาด และส่งเสริมการท่องเที่ยวของท้องถิ่นนั้น ๆ ทั้งนี้ โดยทำตามเกณฑ์สุขลักษณะในเอกสารแนบท้ายคำแนะนำ

3.2 ราชการส่วนท้องถิ่นสามารถควบคุมดูแลส้วมในท้องถิ่นและแหล่งท่องเที่ยวได้ โดยตราเป็นข้อกำหนดท้องถิ่นตามมาตรา 20(3) เพื่อกำหนดให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองส้วมสาธารณะดูแลความสะอาดและปฏิบัติให้ถูกต้องสุขลักษณะตามสภาพหรือลักษณะการใช้สถานที่นั้นๆ โดยอาจพิจารณาจากสุขลักษณะของส้วมในเอกสารแนบท้ายคำแนะนำฯ

ให้ไว้ ณ วันที่ 22 กันยายน พ.ศ. 2546

(ลงชื่อ) ธวัช สุนทราจารย์
(นายธวัช สุนทราจารย์)
ผู้ตรวจราชการกระทรวง รักษาราชการแทน
รองปลัดกระทรวงสาธารณสุข
หัวหน้ากลุ่มภารกิจด้านพัฒนาการสาธารณสุข
กระทรวงสาธารณสุข
ปฏิบัติหน้าที่ประธานคณะกรรมการสาธารณสุข

เอกสารแนบท้าย
คำแนะนำของคณะกรรมการสาธารณสุขที่ ฉบับที่ 1/2546

1. สุขลักษณะของกิจการโรงแรม

(1) หลักเกณฑ์ด้านความสะอาดของสถานที่ทั่วไป

1.1) รักษาความสะอาดบริเวณโรงแรมไม่ให้มีฝุ่นละอองและมูลฝอยตกค้าง

1.2) เช็ดทำความสะอาดอุปกรณ์ต่าง ๆ เช่น ลูกบิดประตู โทรศัพท์ ราวบันได เคาวน์เตอร์ ด้วยน้ำสะอาดหรือผงซักฟอกเจือจางและเช็ดด้วยผ้าสะอาด

1.3) ทำความสะอาดพื้น ทางเดินระหว่างชั้นและล๊อบบี้อย่างน้อยวันละ 3 ครั้ง

(2) หลักเกณฑ์ด้านห้องพักและอุปกรณ์

2.1) ทำความสะอาดห้องพัก และอุปกรณ์ในห้องพัก เช่น ปลอกหมอน ผ้าปูที่นอน ผ้าเช็ดตัวหรือผ้าอื่น ๆ ทุกวัน

2.2) ติดข้อแนะนำการใช้ห้องน้ำในห้องพัก โดยให้ล้างมือด้วยสบู่ทุกครั้งหลังใช้ห้องน้ำ

2.3) ดูแลทำความสะอาดระบบระบายอากาศและเครื่องปรับอากาศทุกเดือน

(3) หลักเกณฑ์ด้านระบบสุขาภิบาลโรงแรม

3.1) ดูแลก๊อกน้ำ ท่อประปาให้มีสภาพใช้งานได้ดี ไม่รั่วซึม

3.2) ดูแลการทำงานของระบบบำบัดน้ำเสียให้ใช้งานได้เป็นปกติ

3.3) ดูแลห้องครัวตามหลักสุขาภิบาลอาหาร

3.4) กรณีที่มีสระว่ายน้ำ ให้ตรวจสอบคุณภาพน้ำให้ได้ตามเกณฑ์กระทรวงสาธารณสุข

(4) หลักเกณฑ์ด้านสุขอนามัยของผู้ให้บริการ

4.1) ให้พนักงานได้รับการตรวจสุขภาพประจำปี อย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง

4.2) ดูแลให้พนักงานดูแลสุขภาพตนเองระหว่างปฏิบัติงาน หากเป็นโรคติดต่อระบบทางเดินหายใจ ควรใช้หน้ากากอนามัย และล้างมือบ่อย ๆ ด้วยน้ำและสบู่

2. สุขลักษณะของสถานที่จำหน่ายอาหารและการจำหน่ายสินค้า (อาหาร) ในที่หรือทางสาธารณะ

(1) วางจำหน่ายอาหารพร้อมบริโภคสูงจากพื้นอย่างน้อย 60 เซนติเมตร

(2) ผู้สัมผัสอาหารผ่านการอบรมหลักฐานสุขาภิบาลอาหาร

(3) ผู้สัมผัสอาหารแต่งกายสะอาด สวมเสื้อมีแขน ผูกผ้ากันเปื้อนและสวมหมวก/เน็ทคลุมผม

(4) ผู้สัมผัสอาหารใช้ทุกอุปกรณ์หยิบจับอาหารพร้อมบริโภคทุกชนิด

(5) ต้องมีการปกปิดอาหารพร้อมบริโภคที่วางจำหน่าย

(6) ไม่แช่สิ่งของหรืออาหารทุกชนิดในน้ำแข็งที่ใช้บริโภค

(7) ล้างภาชนะอุปกรณ์ด้วยน้ำยาล้างจาน ตามหลักสุขาภิบาลอาหารและอุปกรณ์ การล้างต้องสูงจากพื้นอย่างน้อย 60 เซนติเมตร

(8) เก็บภาชนะอุปกรณ์ตามหลักสุขาภิบาลอาหารให้สูงจากพื้นอย่างน้อย 60 เซนติเมตร

3. สุขลักษณะของส้วมสาธารณะ ส้วมสาธารณะ อย่างน้อย ควรประกอบด้วย

(1) ไม่กลิ่นเหม็น ไม่มีความสกปรก

(2) พื้น ผนังเพดานทำด้วยวัสดุคงทน แข็งแรง ทำความสะอาดง่าย พื้นทำด้วยวัสดุไม่ลื่น ไม่ดูดหรือซึมน้ำ

(3) สุขภัณฑ์ เช่น อ่างล้างมือ กระจก โถส้วม ภาชนะเก็บกักน้ำ ภาชนะตักน้ำ ก๊อกน้ำ ซักโครก กลอนประตู ฯลฯ สะอาด ไม่มีคราบสกปรก อยู่ในสภาพดี ใช้งานได้เป็นอย่างดี

(4) พื้นห้องส้วมและบริเวณใกล้เคียง ควรจะมีสภาพดี ไม่ชำรุด ไม่เป็นแอ่งขังน้ำ และรักษา ความสะอาดอยู่เสมอ

(5) มีแสงสว่างพอเพียงและอากาศถ่ายเทดี

(6) จัดให้มีห้องส้วมแยกเพศ โดยมีสัญลักษณ์ชาย หญิงแสดงไว้อย่างชัดเจน

(7) จัดให้มีห้องส้วมให้เลือก ทั้งแบบนั่งยองและนั่งราบ

(8) ท่อส่งสิ่งปฏิกูลและระบบเก็บกักหรือบำบัดสิ่งปฏิกูลอยู่ในสภาพสมบูรณ์และใช้งานได้ดี

(9) จัดให้มีเจ้าหน้าที่ทำความสะอาดประจำและต้องดูแลความสะอาดอยู่เสมออย่างน้อย วันละ 2 ครั้ง ทุกวันที่เปิดให้บริการ

(10) มีน้ำสะอาดและพอเพียงสำหรับชำระล้าง ตลอดเวลาที่เปิดให้บริการ

(11) จัดให้มีห้องส้วมสำหรับผู้พิการ ให้ได้มาตรฐานตามคู่มือฉบับคำแนะนำการจัดเตรียมสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับผู้พิการ

****

คำแนะนำของคณะกรรมการสาธารณสุข
ฉบับที่ 2/2546
เรื่อง การควบคุมกิจการรับทำการกำจัดมูลฝอยโดยทำเป็นธุรกิจหรือโดยได้รับประโยชน์ตอบแทนด้วยการคิดค่าบริการ ซึ่งได้ทำการเก็บขนมาจากเขตราชการส่วนท้องถิ่นอื่น

เนื่องจากได้มีผู้ดำเนินกิจการรับทำการเก็บขนมูลฝอยโดยทำเป็นธุรกิจหรือโดยได้รับประโยชน์ตอบแทนด้วยการคิดค่าบริการ โดยมีการให้บริการในหลายท้องถิ่น แล้วได้นำไปทำการกำจัด ณ พื้นที่ในเขตราชการส่วนท้องถิ่นแห่งหนึ่ง ซึ่งก่อให้เกิดความสับสนแก่เจ้าพนักงานท้องถิ่นในการปฏิบัติการตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535

ฉะนั้น อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 10 (3) และ (4) แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 คณะกรรมการสาธารณสุขจึงออกคำแนะนำไว้ดังต่อไปนี้

(1) ตามมาตรา 18[1] แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 ได้กำหนดให้ราชการส่วนท้องถิ่นมีอำนาจหน้าที่รับผิดชอบในการกำจัด (หมายรวมถึง ดำเนินการเก็บขนและการกำจัด) มูลฝอยในเขตราชการส่วนท้องถิ่นของตน และกรณีที่มีเหตุอันสมควร ราชการส่วนท้องถิ่นอาจมอบให้บุคคลใดดำเนินการแทนหรืออาจอนุญาตให้บุคคลใดดำเนินการก็ได้ (มาตรา 18 วรรคสอง)

ตามมาตรา 19[2] แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 ได้กำหนดว่า กรณีบุคคลใดจะดำเนินกิจการรับทำการเก็บขน หรือกำจัดมูลฝอยโดยทำเป็นธุรกิจ หรือโดยได้รับประโยชน์ตอบแทนด้วยการคิดค่าบริการ จะต้องได้รับใบอนุญาตจาก*เจ้าพนักงานท้องถิ่น* (นายกเทศมนตรี นายกองค์การบริหารส่วนตำบล นายกเมืองพัทยา ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด) ก่อนดำเนินการ

---

[1] มาตรา 18 การกำจัดสิ่งปฏิกูลและมูลฝอยในเขตราชการส่วนท้องถิ่นใดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของราชการส่วนท้องถิ่นนั้น

ในการที่มีเหตุอันสมควร ราชการส่วนท้องถิ่นอาจมอบให้บุคคลใดดำเนินการตามวรรคหนึ่งแทนภายใต้การควบคุมดูแลของราชการส่วนท้องถิ่นหรืออาจอนุญาตให้บุคคลใดเป็นผู้ดำเนินการกำจัดสิ่งปฏิกูลหรือมูลฝอยตามมาตรา 19 ก็ได้

[2] มาตรา 19 ห้ามมิให้ผู้ใดดำเนินกิจการรับทำการเก็บ ขน หรือกำจัดสิ่งปฏิกูล หรือมูลฝอย โดยทำเป็นธุรกิจหรือโดยได้รับประโยชน์ตอบแทนด้วยการคิดค่าบริการ เว้นแต่จะได้รับใบอนุญาตจากเจ้าพนักงานท้องถิ่น

ตามมาตรา 20[3] แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 ได้กำหนดให้ราชการส่วนท้องถิ่นมีอำนาจตราข้อกำหนดของท้องถิ่นเพื่อ*ควบคุมดูแลการปฏิบัติ*ของประชาชนทั่วไป ผู้รับมอบจากราชการส่วนท้องถิ่น หรือผู้รับใบอนุญาตจากเจ้าพนักงานท้องถิ่น รวมทั้งกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมการให้บริการเก็บขนมูลฝอย (มาตรา 20(4)) และอัตราค่าธรรมเนียมการออกใบอนุญาตเก็บขนหรือกำจัดมูลฝอยได้ตามมาตรา 63

(2) จากบทบัญญัติตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 ข้างต้น จึงหมายความว่า ใน*การดำเนินการ*กำจัดมูลฝอย*ในเขตพื้นที่*ของราชการส่วนท้องถิ่นใด จะต้องอยู่ภายใต้การควบคุมดูแลของราชการส่วนท้องถิ่นนั้น เนื่องจากเป็นอำนาจหน้าที่ที่กฎหมายกำหนดไว้ตามมาตรา 18 วรรคหนึ่ง ทั้งนี้ มิได้จำกัดว่ามูลฝอยที่ทำการกำจัดนั้น จะต้องเป็นมูลฝอยเฉพาะที่เกิดขึ้นในพื้นที่ของราชการส่วนท้องถิ่นนั้นเองเท่านั้น จึงหมายรวมถึงมูลฝอยที่อาจมีการเก็บ ขนมาจากเขตราชการส่วนท้องถิ่นอื่นด้วย ดังนั้น การดูแลกรณีที่มีการเก็บขนและกำจัดมูลฝอย*ข้ามเขตท้องถิ่น* กัน ตามกฎหมายจึงมีหลักเกณฑ์การพิจารณาดังนี้

2.1) เจ้าพนักงานท้องถิ่นทุกท้องถิ่นที่จะพิจารณาอนุญาตให้ผู้ใดรับทำการเก็บขนมูลฝอยโดยทำเป็นธุรกิจ โดยแจ้งว่าไม่รับทำการกำจัดหรือนำมูลฝอยไปกำจัด ณ เขตท้องถิ่นอื่น เจ้าพนักงานท้องถิ่นจะต้องตรวจสอบจนแน่ใจว่าจะมีการกำจัดมูลฝอยนั้นอย่างถูกสุขลักษณะก่อน จึงจะอนุญาตให้เก็บขนโดยทำเป็นธุรกิจได้

---

[3] มาตรา 20 เพื่อประโยชน์ในการรักษาความสะอาดและการจัดระเบียบในการเก็บ ขนและกำจัดสิ่งปฏิกูลมูลฝอย ให้ราชการส่วนท้องถิ่นมีอำนาจออกข้อกำหนดของท้องถิ่นดังต่อไปนี้

(1) ห้ามการถ่าย เท ทิ้ง หรือทำให้มีขึ้นในที่หรือทางสาธารณะซึ่งสิ่งปฏิกูล หรือมูลฝอย นอกจากในที่ที่ราชการส่วนท้องถิ่นจัดไว้ให้

(2) กำหนดให้มีที่รองรับสิ่งปฏิกูล มูลฝอยตามที่หรือทางสาธารณะและสถานที่เอกชน

(3) กำหนดวิธีการเก็บ ขน และกำจัดสิ่งปฏิกูล หรือมูลฝอย หรือให้เจ้าของ หรือผู้ครอบครองอาคาร หรือสถานที่ใด ๆ ปฏิบัติให้ถูกต้องด้วยสุขลักษณะ ตามสภาพ หรือลักษณะการใช้อาคารหรือสถานที่นั้น ๆ

(4) กำหนดอัตราค่าธรรมเนียมการให้บริการของราชการส่วนท้องถิ่น ในการเก็บและขนสิ่งปฏิกูลหรือมูลฝอย ไม่เกินอัตราตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

(5) กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการเก็บ ขน และกำจัดสิ่งปฏิกูล หรือมูลฝอยเพื่อให้ผู้รับใบอนุญาตตามมาตรา 19 ปฏิบัติ ตลอดจนกำหนดอัตราค่าบริการขั้นสูงตามลักษณะการให้บริการที่ผู้รับ ใบอนุญาตตามมาตรา 19 จะพึงเรียกเก็บได้

(6) กำหนดการอื่นใดที่จำเป็นเพื่อให้ถูกต้องด้วยสุขลักษณะ

2.2) กรณีที่ผู้ใดรับทำการเก็บขนมูลฝอยในเขตท้องถิ่น (ก) แล้วนำมูลฝอยไปกำจัดในเขตท้องถิ่น (ข) โดยคิดค่าบริการทั้งการเก็บขน และกำจัด ผู้ประกอบการต้องขอใบอนุญาตทำการเก็บขนจากเจ้าพนักงานท้องถิ่น (ก) และขอใบอนุญาตทำการกำจัดจากเจ้าพนักงานท้องถิ่น (ข) ซึ่งผู้ประกอบการคิดค่าบริการได้ตามอัตราที่ท้องถิ่น (ก) และ (ข) กำหนดไว้ในข้อกำหนดของท้องถิ่นนั้น

2.3) กรณีที่ผู้ใดรับทำการเก็บขนมูลฝอยโดยคิดค่าบริการในเขตท้องถิ่น (ก) แล้วนำมูลฝอยมากำจัดโดยการถมที่ของนาย (ค) ซึ่งอยู่ในเขตท้องถิ่น (ข) หากเป็นกรณีที่นาย (ค) ได้รับค่าตอบแทน นาย (ค) จะต้องขอใบอนุญาตจากเจ้าพนักงานท้องถิ่น (ข) และดูแลการกำจัดให้ถูกสุขลักษณะ ตามข้อกำหนดของท้องถิ่น แต่ถ้าเป็นกรณีที่นาย (ค) ให้เช่าที่ โดยผู้ประกอบการเช่าเพื่อนำมูลฝอยมาฝังกลบ ผู้ประกอบการต้องขอใบอนุญาตจากเจ้าพนักงานท้องถิ่น (ข) และทำการฝังกลบให้ถูกสุขลักษณะด้วย

ให้ไว้ ณ วันที่ 3 พฤศจิกายน พ.ศ. 2546

(ลงชื่อ) ธวัช สุนทราจารย์
(นายธวัช สุนทราจารย์)
ผู้ตรวจราชการกระทรวง รักษาราชการแทน
รองปลัดกระทรวงสาธารณสุข
หัวหน้ากลุ่มภารกิจด้านพัฒนาการสาธารณสุข
กระทรวงสาธารณสุข
ปฏิบัติหน้าที่ประธานคณะกรรมการสาธารณสุข

คำแนะนำของคณะกรรมการสาธารณสุข
ฉบับที่ 4/2547
เรื่อง หลักเกณฑ์การพิจารณาออกใบอนุญาตและหนังสือรับรองการแจ้ง
ตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535

เพื่อให้การดำเนินงานเกี่ยวกับการพิจารณาอนุญาตประกอบกิจการตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 เป็นไปโดยถูกต้องและเหมาะสม

อาศัยอำนาจหน้าที่ตามความในมาตรา 10(4) แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 คณะกรรมการสาธารณสุข จึงออกคำแนะนำไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ 1 ในคำแนะนำนี้

“กิจการ” หมายความว่า กิจการตามที่พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 กำหนดให้จะต้องได้รับใบอนุญาตหรือต้องแจ้งต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่นเพื่อขอหนังสือรับรองการแจ้งก่อนดำเนินกิจการ

ข้อ 2 กิจการที่ต้องได้รับใบอนุญาตจากเจ้าพนักงานท้องถิ่น ได้แก่

(1) กิจการรับทำการเก็บ ขน หรือกำจัดสิ่งปฏิกูลหรือมูลฝอยโดยทำเป็นธุรกิจหรือโดยได้รับประโยชน์ตอบแทนด้วยการคิดค่าบริการตามมาตรา 19

(2) กิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพตามมาตรา 33

(3) กิจการตลาดตามมาตรา 34

(4) กิจการสถานที่จำหน่ายอาหารหรือสถานที่สะสมอาหารที่มีพื้นที่เกินสองร้อยตารางเมตร ตามมาตรา 38

(5) กิจการจำหน่ายสินค้าในที่หรือทางสาธารณะตามมาตรา 41

ข้อ 3 กิจการที่ต้องแจ้งต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่นเพื่อขอหนังสือรับรองการแจ้ง ได้แก่ กิจการสถานที่จำหน่ายอาหารหรือสถานที่สะสมอาหารที่มีพื้นที่ไม่เกินสองร้อยตารางเมตร ตามมาตรา 38

ส่วนที่ 1
การออกใบอนุญาต

ข้อ 4 ผู้ใดประสงค์จะประกอบกิจการที่ต้องได้รับใบอนุญาตจะต้องยื่นคำขออนุญาตต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่นตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขการขอและการออกใบอนุญาต และ

ตามแบบที่ราชการส่วนท้องถิ่นนั้นกำหนดไว้ในข้อกำหนดของท้องถิ่น[1] (ตัวอย่างแบบคำขอรับใบอนุญาต/ต่ออายุใบอนุญาต-เอกสารหมายเลข 1) พร้อมกับเอกสารและหลักฐานดังต่อไปนี้

(1) สำเนาบัตรประจำตัวประชาชน / ข้าราชการ / พนักงานรัฐวิสาหกิจ

(2) สำเนาใบอนุญาตตามกฎหมายว่าด้วยควบคุมอาคาร หนังสือให้ความเห็นชอบการประเมินผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม หรือใบอนุญาตตามกฎหมายอื่นที่จำเป็น

(3) เอกสารและหลักฐานอื่นๆ ตามที่ราชการส่วนท้องถิ่นประกาศกำหนด

ข้อ 5 ในการพิจารณาการอนุญาตของเจ้าพนักงานท้องถิ่นอาจดำเนินการดังนี้

(5.1) กรณีการออกใบอนุญาตรายใหม่

1) เมื่อได้รับคำขอรับใบอนุญาต ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นตรวจความถูกต้องและความสมบูรณ์ของคำขอ ถ้าปรากฏว่าคำขอดังกล่าวไม่ถูกต้องหรือไม่สมบูรณ์ตามที่กำหนดในข้อกำหนดของท้องถิ่น ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นรวบรวมความไม่ถูกต้องหรือความไม่สมบูรณ์นั้นทั้งหมดและแจ้งให้ผู้ขออนุญาตแก้ไขให้ถูกต้องและสมบูรณ์ในคราวเดียวกัน และในกรณีจำเป็นที่จะต้องส่งคืนคำขอแก่ผู้ขออนุญาต ก็ให้ส่งคืนคำขอพร้อมทั้งแจ้งความไม่ถูกต้องหรือความไม่สมบูรณ์ให้ทราบภายในสิบห้าวันนับแต่วันได้รับคำขอ[2] (ตัวอย่างหนังสือแจ้งความไม่ถูกต้องหรือไม่สมบูรณ์ของคำขอรับใบอนุญาต/ต่ออายุใบอนุญาตการประกอบกิจการ (ตามมาตรา 56 วรรคหนึ่ง-เอกสารหมายเลข 2)

เมื่อได้รับคำขอซึ่งมีรายละเอียดถูกต้องหรือครบถ้วนตามที่กำหนดในข้อกำหนดของท้องถิ่นแล้ว ให้ดำเนินการตรวจสภาพด้านสุขลักษณะของสถานที่ เครื่องมือหรืออุปกรณ์ ระบบกำจัดหรือบำบัดของเสียและอื่นๆ ตามลักษณะและประเภทของกิจการนั้น ๆ ตามที่กำหนดไว้ในข้อกำหนดของท้องถิ่น โดยเจ้าพนักงานท้องถิ่นอาจดำเนินการด้วยตนเองหรือมอบหมายให้เจ้าพนักงานสาธารณสุขหรือผู้ซึ่งได้รับแต่งตั้งจากเจ้าพนักงานท้องถิ่นเป็นผู้ดำเนินการก็ได้

---

[1] มาตรา 54 ในกรณีที่พระราชบัญญัตินี้บัญญัติให้การประกอบกิจการใดหรือการกระทำใดต้องได้รับใบอนุญาตจากเจ้าพนักงานท้องถิ่น ให้ราชการส่วนท้องถิ่นมีอำนาจออกข้อกำหนดของท้องถิ่นกำหนดหลักเกณฑ์วิธีการและเงื่อนไขการขอ และการออกใบอนุญาตในเรื่องนั้นได้

[2] มาตรา 56 วรรคหนึ่ง เมื่อได้รับคำขอรับใบอนุญาตหรือคำขอต่ออายุใบอนุญาตให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นตรวจความถูกต้อง และความสมบูรณ์ของคำขอ ถ้าปรากฏว่าคำขอดังกล่าวไม่ถูกต้องหรือไม่สมบูรณ์ตามหลักเกณฑ์วิธีการหรือเงื่อนไขที่กำหนดในข้อกำหนดท้องถิ่น ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นรวบรวมความไม่ถูกต้องหรือความไม่สมบูรณ์นั้นทั้งหมดและแจ้งให้ผู้ขออนุญาตแก้ไขใคราวเดียวกัน และในกรณีจำเป็นที่จะต้องส่งคืนคำขอแก่ผู้ขออนุญาต ก็ให้ส่งคืนขอพร้อมทั้งแจ้งความไม่ถูกต้องหรือความไม่สมบูรณ์ให้ทราบภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับคำขอ

2) ในกรณีที่มีการมอบหมายให้เจ้าพนักงานสาธารณสุขหรือผู้ซึ่งได้รับแต่งตั้งจากเจ้าพนักงานท้องถิ่นดำเนินการตรวจสภาพ เมื่อได้ดำเนินการแล้ว ให้ทำรายงานและเสนอความเห็นต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่นได้เป็น 2 กรณี ดังนี้

(ก) กรณีที่มีสภาพถูกต้องครบถ้วนตามที่กำหนดไว้ในข้อกำหนดของท้องถิ่น หรือถูกต้องครบถ้วนแต่สมควรให้มีการปฏิบัติการใด ๆ เพิ่มเติมจากที่กำหนดไว้ในข้อกำหนดของท้องถิ่นเป็นการเฉพาะราย ให้เสนอความเห็นว่า “สมควรออกใบอนุญาต” หรือ “สมควรออกใบอนุญาตโดยมีเงื่อนไข” ได้

(ข) กรณีที่มีสภาพไม่ถูกต้องครบถ้วนตามที่กำหนดไว้ในข้อกำหนดของท้องถิ่น ให้เจ้าพนักงานผู้ทำการตรวจสภาพมีคำแนะนำให้ผู้ขออนุญาตแก้ไขปรับปรุงให้ถูกต้องครบถ้วน ภายในระยะเวลาอันสมควร *(ตัวอย่างหนังสือแจ้งคำแนะนำให้แก้ไขปรับปรุงสภาพของสถานที่ประกอบกิจการ-เอกสารหมายเลข 3)* ถ้าผู้ขออนุญาตไม่ปฏิบัติหรือปฏิบัติไม่ถูกต้องตามคำแนะนำ ให้เสนอความเห็นว่า “ไม่สมควรออกใบอนุญาต” พร้อมด้วยเหตุผลดังกล่าว *(ตัวอย่างหนังสือรายงานผลการตรวจสภาพของสถานที่ประกบกิจการเพื่อประกอบการพิจารณาการอนุญาต-เอกสารหมายเลข 4)*

3) เจ้าพนักงานท้องถิ่นต้องออกใบอนุญาตหรือมีหนังสือแจ้งคำสั่งไม่อนุญาตพร้อมด้วยเหตุผลให้ผู้ขออนุญาตทราบภายในสามสิบวันนับแต่วันได้รับคำขอซึ่งมีรายละเอียดถูกต้องหรือครบถ้วนตามที่กำหนดในข้อกำหนดของท้องถิ่น[3]

ในกรณีที่มีเหตุจำเป็นที่เจ้าพนักงานท้องถิ่นไม่อาจออกใบอนุญาตหรือยังไม่อาจมีคำสั่งไม่อนุญาตได้ภายในกำหนดเวลาข้างต้น ให้ขยายเวลาออกไปได้อีกไม่เกินสองครั้ง ครั้งละไม่เกินสิบห้าวัน แต่ต้องมีหนังสือแจ้งการขยายเวลาและเหตุจำเป็นแต่ละครั้งให้ผู้ขออนุญาตทราบก่อนสิ้นกำหนดเวลาดังกล่าวหรือตามที่ได้ขยายเวลาไว้แล้วนั้น แล้วแต่กรณี[4] *(ตัวอย่างหนังสือแจ้งขยายเวลาการพิจารณาอนุญาตประกอบกิจการ-เอกสารหมายเลข 5)* โดยปฏิบัติดังนี้

---

[3] มาตรา 56 วรรคสอง เจ้าพนักงานท้องถิ่นต้องออกใบอนุญาตหรือมีหนังสือแจ้งคำสั่งไม่อนุญาตพร้อมด้วยเหตุผลให้ผู้ขออนุญาตทราบภายในสามสิบวันนับแต่วันได้รับคำขอซึ่งมีรายละเอียดถูกต้องหรือครบถ้วนตามที่กำหนดในข้อกำหนดของท้องถิ่น

[4] มาตรา 56 วรรคสาม ในกรณีที่มีเหตุจำเป็นที่เจ้าพนักงานท้องถิ่นไม่อาจออกใบอนุญาตหรือยังไม่อาจมีคำสั่งไม่อนุญาต ได้ภายในกำหนดเวลาตามวรรคสอง ให้ขยายเวลาออกไปได้อีกไม่เกินสองครั้ง ครั้งละไม่เกินสิบห้าวัน แต่ต้องมีหนังสือ แจ้งการขยายเวลาและเหตุจำเป็นให้ผู้ขออนุญาตทราบก่อนสิ้นกำหนดเวลาตามวรรคสองหรือตามที่ได้ขยายเวลา ไว้แล้วนั้น แล้วแต่กรณี

(ก) กรณีที่เจ้าพนักงานท้องถิ่นออกใบอนุญาต *(ตัวอย่างแบบใบอนุญาต-เอกสารหมายเลข 6)* ให้มีหนังสือแจ้งการอนุญาตแก่ผู้ขออนุญาตทราบโดยกำหนดให้ผู้ขออนุญาตต้องไปรับใบอนุญาตที่สำนักงานของราชการส่วนท้องถิ่นภายในระยะเวลาอันสมควร (ทั้งนี้ ไม่ควรจะเกินกว่า 15 วันนับแต่วันที่ได้รับหนังสือแจ้ง) หากพ้นกำหนดให้ถือว่าไม่ประสงค์จะรับใบอนุญาต เว้นแต่จะมีเหตุหรือข้อแก้ตัวอันสมควร *(ตัวอย่างหนังสือแจ้งการอนุญาตประกอบกิจการ-เอกสารหมายเลข 7)*

(ข) กรณีที่เจ้าพนักงานท้องถิ่นจะไม่ออกใบอนุญาต เจ้าพนักงานท้องถิ่นสมควรมีหนังสือแจ้งเหตุผลที่จะไม่อนุญาตให้ประกอบกิจการ เพื่อให้ผู้ขออนุญาตได้มีโอกาสโต้แย้งคัดค้านหรือชี้แจงแสดงหลักฐานของตนภายในกำหนดเวลาอันสมควรเสียก่อน [5] *(ตัวอย่างหนังสือแจ้งเหตุผลการไม่อนุญาตให้ประกอบกิจการ-เอกสารหมายเลข 8)* โดยหากล่วงเลยกำหนดเวลาดังกล่าวแล้ว ผู้ขออนุญาตไม่แจ้งความเห็นใด ๆ หรือมีการแจ้งความเห็นแต่

---

[5] มาตรา 30 แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. 2539

ในกรณีที่คำสั่งทางปกครองอาจกระทบถึงสิทธิของคู่กรณี เจ้าหน้าที่ต้องให้คู่กรณีมีโอกาสที่จะได้ทราบข้อเท็จจริงอย่างเพียงพอ และมีโอกาสได้โต้แย้ง และแสดงพยานหลักฐานของตน

ความในวรรคหนึ่งมิให้นำมาใช้บังคับในกรณีดังต่อไปนี้ เว้นแต่เจ้าหน้าที่จะเห็นสมควรปฏิบัติเป็นอย่างอื่น

(1) เมื่อมีความจำเป็นรีบด่วนหากปล่อยให้เนิ่นช้าไปจะก่อให้เกิดความเสียหายอย่างร้ายแรงแก่ผู้หนึ่งผู้ใด หรือจะกระทบต่อประโยชน์สาธารณะ

(2) เมื่อจะมีผลทำให้ระยะเวลาที่กฎหมายหรือกฎกำหนดไว้ในการทำคำสั่งทางปกครองต้องล่าช้าออกไป

(3) เมื่อเป็นข้อเท็จจริงที่คู่กรณีนั้นเองได้ให้ไว้ในคำขอ คำให้การหรือคำแถลง

(4) เมื่อโดยสภาพเห็นได้ชัดในตัวว่าการให้โอกาสดังกล่าวไม่อาจกระทำได้

(5) เมื่อเป็นมาตรการบังคับทางปกครอง

(6) กรณีอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

ห้ามมิให้เจ้าหน้าที่ให้โอกาสตามวรรคหนึ่ง ถ้าจะก่อให้เกิดผลเสียหายอย่างร้ายแรงต่อประโยชน์สาธารณะ

เจ้าพนักงานเห็นว่าไม่มีเหตุผลเพียงพอ เจ้าพนักงานท้องถิ่นจึงค่อยมี “คำสั่งไม่อนุญาต” (คำสั่งตามมาตรา 56 วรรคสอง) โดยเจ้าพนักงานท้องถิ่นต้องระบุกรณีการใช้สิทธิอุทธรณ์ [6] (ต่อรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงสาธารณสุขหรือผู้ว่าราชการจังหวัดที่ราชการส่วนท้องถิ่นนั้นตั้งอยู่ แล้วแต่กรณี [7]) ตามมาตรา 66 แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 ไว้ในคำสั่งดังกล่าวด้วย (ตัวอย่างหนังสือแจ้งคำสั่งไม่ออกใบอนุญาตประกอบกิจการตามมาตรา 56 *(แบบ คส.5/1) - เอกสารหมายเลข 9)*

4) กรณีการพิจารณาการอนุญาตสำหรับกิจการซึ่งเกี่ยวข้องกับการอนุญาตตามกฎหมายอื่นด้วย กรณีนี้นอกจากการดำเนินการตาม 1) และ 2) แล้ว ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นดำเนินการประสานงานกับหน่วยงานที่มีอำนาจหน้าที่ในการพิจารณาการอนุญาตตามกฎหมายอื่นอย่างใดอย่างหนึ่งตามความเห็นของคณะกรรมการสาธารณสุข ดังนี้

(ก) แต่งตั้งผู้แทนของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการอนุญาตมาพิจารณาร่วมกันในรูปของคณะกรรมการ หรือ

(ข) นำเงื่อนไขที่เกี่ยวข้องของกฎหมายแต่ละฉบับ มาประกอบในการพิจารณาการอนุญาตเพื่อมิให้ต้องขัดแย้งกัน หรือ

(ค) ให้กำหนดเป็นเงื่อนไขในใบอนุญาตว่า หากปรากฏในภายหลัง ว่าการประกอบกิจการที่ได้รับใบอนุญาตนี้เป็นการขัดต่อกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง อาจมีการพิจารณาให้เพิกถอนใบอนุญาตนี้ได้

---

[6] มาตรา 40 คำสั่งทางปกครองที่อาจอุทธรณ์หรือโต้แย้งต่อไปได้ให้ระบุกรณีที่อาจอุทธรณ์หรือโต้แย้ง การยื่นคำอุทธรณ์ หรือคำโต้แย้ง และระยะเวลาสำหรับการอุทธรณ์หรือการโต้แย้งดังกล่าวไว้ด้วย

ในกรณีที่มีการฝ่าฝืนบทบัญญัติตามวรรคหนึ่ง ให้ระยะเวลาสำหรับการอุทธรณ์หรือการโต้แย้งเริ่มนับใหม่ ตั้งแต่วันที่ได้รับแจ้งหลักเกณฑ์ตามวรรคหนึ่ง แต่ถ้าไม่มีการแจ้งใหม่และระยะเวลาดังกล่าวมีระยะเวลาสั้นกว่าหนึ่งปี ให้ขยายเป็นหนึ่งปีนับแต่วันที่ได้รับคำสั่งทางปกครอง

[7] คำสั่งกระทรวงสาธารณสุข ที่ 44/2546 เรื่อง มอบอำนาจให้รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงสาธารณสุขและผู้ว่าราชการจังหวัดพิจารณาอุทธรณ์ตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535

(5.2) กรณีการอนุญาตให้ต่ออายุใบอนุญาต

1) ผู้ใดประสงค์จะขอต่ออายุใบอนุญาตจะต้องยื่นคำขอต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่น ก่อนใบอนุญาตสิ้นอายุ เมื่อได้ยื่นคำขอพร้อมกับเสียค่าธรรมเนียมแล้วให้ประกอบกิจการต่อไปได้จนกว่าเจ้าพนักงานท้องถิ่นจะมีคำสั่งไม่ต่ออายุใบอนุญาต[8]

2) เมื่อได้รับคำขอต่ออายุใบอนุญาต[9] ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นตรวจความถูกต้องและความสมบูรณ์ของคำขอ ถ้าปรากฏว่าคำขอดังกล่าวไม่ถูกต้องหรือไม่สมบูรณ์ตามที่กำหนดในข้อกำหนดของท้องถิ่น ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นรวบรวมความไม่ถูกต้องหรือความไม่สมบูรณ์นั้นทั้งหมด และแจ้งให้ผู้ขอต่ออายุใบอนุญาตเพื่อแก้ไขให้ถูกต้องและสมบูรณ์ในคราวเดียวกัน และในกรณีจำเป็นที่จะต้องส่งคืนคำขอแก่ผู้ขอต่ออายุใบอนุญาต ก็ให้ส่งคืนคำขอพร้อมทั้งแจ้งความไม่ถูกต้องหรือความไม่สมบูรณ์ให้ทราบภายในสิบห้าวันนับแต่วันได้รับคำขอ

เมื่อได้รับคำขอซึ่งมีรายละเอียดถูกต้องหรือครบถ้วนตามที่กำหนดในข้อกำหนดของท้องถิ่นแล้ว ให้ดำเนินการตรวจสภาพด้านสุขลักษณะของสถานที่ เครื่องมือหรืออุปกรณ์ ระบบกำจัดหรือบำบัดของเสียและอื่นๆ ตามลักษณะและประเภทของกิจการนั้น ๆ ตามที่กำหนดไว้ในข้อกำหนดของท้องถิ่น โดยเจ้าพนักงานท้องถิ่นอาจดำเนินการด้วยตนเองหรือมอบหมายให้เจ้าพนักงานสาธารณสุขหรือผู้ซึ่งได้รับแต่งตั้งจากเจ้าพนักงานท้องถิ่นเป็นผู้ดำเนินการก็ได้

3) ในกรณีที่มีการมอบหมายให้เจ้าพนักงานสาธารณสุขหรือผู้ซึ่งได้รับแต่งตั้งจากเจ้าพนักงานท้องถิ่นเป็นผู้ดำเนินการตรวจสภาพ เมื่อได้ดำเนินการแล้ว ให้ทำรายงานและเสนอความเห็นต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่นได้เป็น 2 กรณี ดังนี้

(ก) กรณีที่มีสภาพถูกต้องครบถ้วนตามที่กำหนดไว้ในข้อกำหนดของท้องถิ่น หรือถูกต้องครบถ้วนแต่สมควรให้มีการปฏิบัติการใดๆ เพิ่มเติมจากที่กำหนดไว้ในข้อกำหนดของท้องถิ่นเป็นการเฉพาะราย ให้เสนอความเห็นว่า “สมควรอนุญาตให้ต่ออายุใบอนุญาต” หรือ “สมควร อนุญาตให้ต่ออายุใบอนุญาตโดยมีเงื่อนไข” ได้

---

[8] มาตรา 55 บรรดาใบอนุญาตที่ออกให้ตามพระราชบัญญัตินี้ให้มีอายุหนึ่งปีนับแต่วันที่ออกใบอนุญาต และให้ใช้ได้เพียง ในเขตอำนาจของราชการส่วนท้องถิ่นเป็นผู้ออกใบอนุญาตนั้น

การขอต่ออายุใบอนุญาตจะต้องยื่นคำขอก่อนใบอนุญาตสิ้นอายุ เมื่อได้ยื่นคำขอพร้อมกับเสียค่าธรรมเนียมแล้วให้ประกอบกิจการต่อไปได้ จนกว่าเจ้าพนักงานท้องถิ่นจะสั่งไม่ต่ออายุใบอนุญาต

หลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขการขอต่ออายุใบอนุญาต และการอนุญาตให้ต่อใบอนุญาตให้เป็นไปตามที่กำหนดในข้อกำหนดของท้องถิ่น

[9] ดำเนินการตามมาตรา 56 เช่นเดียวกับกรณีการออกใบอนุญาตรายใหม่

(ข) กรณีที่มีสภาพไม่ถูกต้องครบถ้วนตามที่กำหนดไว้ในข้อกำหนดของท้องถิ่น ให้เจ้าพนักงานผู้ทำการตรวจสภาพมีคำแนะนำให้ผู้ขอต่ออายุใบอนุญาตแก้ไขปรับปรุงให้ถูกต้องครบถ้วนภายในระยะเวลาอันสมควร *(ตัวอย่างหนังสือแจ้งคำแนะนำให้แก้ไขปรับปรุงสภาพของสถานที่ประกอบกิจการ-เอกสารหมายเลข 3)* ถ้าผู้ขอต่ออายุใบอนุญาตไม่ปฏิบัติหรือปฏิบัติไม่ถูกต้องตามคำแนะนำ ให้เสนอความเห็นว่า “ไม่สมควรอนุญาตให้ต่ออายุใบอนุญาต” พร้อมด้วยเหตุผลดังกล่าว *(ตัวอย่างหนังสือรายงานผลการตรวจสภาพของสถานที่ประกอบกิจการเพื่อประกอบการพิจารณาการอนุญาต-เอกสารหมายเลข 4)*

4) กรณีที่เจ้าพนักงานท้องถิ่นจะไม่อนุญาตให้ต่ออายุใบอนุญาต เจ้าพนักงานท้องถิ่นสมควรมีหนังสือแจ้งเหตุผลที่จะไม่อนุญาตให้ต่ออายุใบอนุญาตประกอบกิจการเพื่อให้ผู้ขออนุญาตได้มีโอกาสโต้แย้งคัดค้านหรือชี้แจงแสดงหลักฐานของตนภายในกำหนดเวลาอันสมควรเสียก่อน *(ตัวอย่างหนังสือแจ้งเหตุผลการไม่อนุญาตให้ประกอบกิจการ-เอกสารหมายเลข 8)* โดยหากล่วงเลยกำหนดเวลาดังกล่าวแล้ว ผู้ขออนุญาตไม่แจ้งความเห็นใด ๆ หรือมีการแจ้งความเห็นแต่เจ้าพนักงานเห็นว่าไม่มีเหตุผลเพียงพอ ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีหนังสือแจ้ง “คำสั่งไม่อนุญาตให้ต่ออายุใบอนุญาต” (คำสั่งตามมาตรา 56 วรรคสอง) ภายในสามสิบวันนับแต่วันได้รับคำขอซึ่งมีรายละเอียดถูกต้องหรือครบถ้วนตามที่กำหนดในข้อกำหนดของท้องถิ่น โดยเจ้าพนักงานท้องถิ่นต้องระบุกรณีการใช้สิทธิอุทธรณ์ (ต่อรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงสาธารณสุขหรือผู้ว่าราชการจังหวัดที่ราชการส่วนท้องถิ่นนั้นตั้งอยู่ แล้วแต่กรณี) ตามมาตรา 66 แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 ไว้ในคำสั่งดังกล่าวด้วย *(ตัวอย่างหนังสือแจ้งคำสั่งไม่อนุญาตให้ต่ออายุใบอนุญาตประกอบกิจการตามมาตรา 56 (แบบ คส.5/2) - เอกสารหมายเลข 10)*

ทั้งนี้ ดังแผนภูมิ 1 แสดงขั้นตอนการออกใบอนุญาต (แผนภูมิ 1 - เอกสารหมายเลข 11)

ส่วนที่ 2
การออกหนังสือรับรองการแจ้ง

ข้อ 6 ผู้ใดประสงค์จะขอจัดตั้งสถานที่จำหน่ายอาหารหรือสถานที่สะสมอาหารในอาคารหรือพื้นที่ใด ซึ่งมีพื้นที่ไม่เกินสองร้อยตารางเมตร และมิใช่เป็นการขายของในตลาด จะต้องแจ้งต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่นตามแบบที่กำหนดไว้ *(ตัวอย่างแบบคำขอแจ้งจัดตั้งสถานที่จำหน่ายอาหาร หรือสถานที่สะสมอาหาร-เอกสารหมายเลข 12)* พร้อมกับเอกสารและหลักฐาน ดังต่อไปนี้

(1) สำเนาบัตรประจำตัวประชาชน / ข้าราชการ / พนักงานรัฐวิสาหกิจ

(2) อื่นๆ ตามที่ราชการส่วนท้องถิ่นประกาศกำหนด

ข้อ 7 เมื่อเจ้าพนักงานท้องถิ่นได้รับแจ้ง ให้ดำเนินการดังนี้

7.1) ให้ออกใบรับแก่ผู้แจ้งเพื่อใช้เป็นหลักฐานในการประกอบกิจการตามที่แจ้งได้ชั่วคราวในระหว่างเวลาที่เจ้าพนักงานท้องถิ่นยังมิได้ออกหนังสือรับรองการแจ้ง *(ตัวอย่างใบรับแจ้งจัดตั้งสถานที่จำหน่ายอาหารหรือสะสมอาหาร-เอกสารหมายเลข 13)*

7.2) ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นตรวจการแจ้ง ดังนี้

(ก) กรณีถ้าการแจ้งเป็นไปโดยถูกต้อง ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นออกหนังสือรับรองการแจ้งให้ผู้แจ้งภายในเจ็ดวันทำการนับแต่วันที่ได้รับแจ้ง *(ตัวอย่างหนังสือรับรองการแจ้งจัดตั้งสถานที่จำหน่ายอาหารหรือสะสมอาหาร-เอกสารหมายเลข 14)*

(ข) กรณีที่การแจ้งไม่ถูกต้องหรือไม่สมบูรณ์ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นแจ้งให้ผู้แจ้งทราบภายในเจ็ดวันทำการนับแต่วันที่ได้รับแจ้ง *(ตัวอย่างหนังสือแจ้งความไม่ถูกต้องหรือไม่สมบูรณ์ของคำขอแจ้งการประกอบกิจการตามมาตรา 48 วรรคห้า (แบบ นส. 2)-เอกสารหมายเลข 15)* ถ้าผู้แจ้งไม่ดำเนินการแก้ไขให้ถูกต้องภายในเจ็ดวันทำการนับแต่วันที่ได้รับแจ้งจากเจ้าพนักงานท้องถิ่น ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจสั่งให้การแจ้งของผู้แจ้งเป็นอันสิ้นผล *(ตัวอย่างคำสั่งให้การแจ้งเป็นอันสิ้นผลตามมาตรา 48 วรรคห้า(แบบ คส. 4/1) - เอกสารหมายเลข 16)* แต่ถ้าผู้แจ้งได้ดำเนินการแก้ไขภายในเวลาที่กำหนดแล้ว ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นออกหนังสือรับรองการแจ้งให้ผู้แจ้งภายในเจ็ดวันทำการนับแต่วันที่ได้รับการแจ้ง ซึ่งมีรายละเอียดถูกต้องตามแบบที่กำหนด

ข้อ 8 ในใบรับแจ้งหรือหนังสือรับรองการแจ้ง เจ้าพนักงานท้องถิ่นจะกำหนดเงื่อนไขให้ผู้แจ้งหรือผู้ได้รับหนังสือรับรองการแจ้งปฏิบัติเป็นการเฉพาะรายก็ได้

ทั้งนี้ ดังแผนภูมิ 2 แสดงขั้นตอนการออกหนังสือรับรองการแจ้ง *(แผนภูมิ 2 - เอกสารหมายเลข 17)*

ให้ไว้ ณ วันที่ 14 ตุลาคม 2547

(ลงชื่อ) วิชัย เทียนถาวร

(นายวิชัย เทียนถาวร)

อธิบดีกรมอนามัย

รักษาราชการแทนปลัดกระทรวงสาธารณสุข

ประธานคณะกรรมการสาธารณสุข

เอกสารหมายเลข 1

แบบคำขอรับใบอนุญาต/ต่ออายุใบอนุญาต

ประกอบกิจการ.....

คำขอเลขที่...../.....
(เจ้าหน้าที่กรอก)

เขียนที่.....
วันที่.....เดือน.....พ.ศ. .....

1. ข้าพเจ้า.....อายุ.....ปี สัญชาติ.....
โดย.....ผู้มีอำนาจลงนามแทนนิติบุคคล
ปรากฏตาม.....
ที่อยู่เลขที่.....หมู่ที่.....ตรอก/ซอย.....ถนน.....
แขวง/ตำบล.....เขต/อำเภอ.....จังหวัด.....
หมายเลขโทรศัพท์.....ผู้ขออนุญาต

2. พร้อมคำขอนี้ข้าพเจ้าได้แนบเอกสารหลักฐานต่าง ๆ มาด้วยแล้วดังนี้

- ☐ สำเนาบัตรประจำตัว (ประชาชน/ข้าราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ/อื่น ๆ ระบุ.....)
- ☐ สำเนาใบอนุญาตตามกฎหมายว่าด้วยควบคุมอาคาร
- ☐ หนังสือให้ความเห็นชอบการประเมินผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมหรือใบอนุญาตตามกฎหมายอื่นที่จำเป็น
- ☐ ใบมอบอำนาจ (ในกรณีที่มีการมอบอำนาจ)
- ☐ สำเนาหนังสือรับรองการจดทะเบียนเป็นนิติบุคคล
- ☐ หลักฐานที่แสดงการเป็นผู้มีอำนาจลงนามแทนนิติบุคคล
- ☐ เอกสารและหลักฐานอื่น ๆ ตามที่ราชการส่วนท้องถิ่นประกาศกำหนด คือ

1).....

2).....

ขอรับรองว่าข้อความในคำขอนี้เป็นความจริงทุกประการ

(ลงชื่อ).....ผู้ขออนุญาต
(.....)

ส่วนของเจ้าหน้าที่

ใบรับคำขอรับใบอนุญาต/ต่ออายุใบอนุญาต

เลขที่.....ได้รับเรื่องเมื่อวันที่.....เดือน.....พ.ศ. .....

ตรวจสอบแล้ว เอกสารหลักฐาน ☐ ครบ

☐ ไม่ครบ คือ

1).....

2).....

3).....

(ลงชื่อ).....

(.....)

ตำแหน่ง .....

ส่วนของผู้ขอรับใบอนุญาต

ใบรับคำขอรับใบอนุญาต/ต่ออายุใบอนุญาต

เลขที่.....ได้รับเรื่องเมื่อวันที่.....เดือน.....พ.ศ. .....

ตรวจสอบแล้ว เอกสารหลักฐาน ☐ ครบ

☐ ไม่ครบ คือ

1).....

2).....

3).....

ดังนั้น กรุณานำเอกสารหลักฐานที่ยังไม่ครบทั้งหมดมายื่นต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่นภายใน.....วัน นับตั้งแต่วันนี้เป็นต้นไป

(ลงชื่อ).....

(.....)

ตำแหน่ง .....

เอกสารหมายเลข 2

(แบบ นส.3)

หนังสือแจ้งความไม่ถูกต้องหรือไม่สมบูรณ์ของคำขอรับใบอนุญาต/ต่ออายุใบอนุญาตการประกอบกิจการ (ตามมาตรา 56 วรรคหนึ่ง)

ที่...../..... สำนักงาน.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ. .....

เรื่อง ขอให้แก้ไขความไม่ถูกต้องหรือไม่สมบูรณ์ของคำขอรับใบอนุญาต/คำขอต่ออายุใบอนุญาตการประกอบกิจการ

เรียน .....

ตามที่ท่านได้ยื่นคำขอรับใบอนุญาตต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่นเพื่อประกอบกิจการ.....
.....เมื่อวันที่.....นั้น

เจ้าพนักงานท้องถิ่นได้ตรวจคำขอของท่านแล้วพบว่าคำขอไม่ถูกต้องหรือไม่สมบูรณ์ดังนี้

1) .....
2) .....
3) .....
4) .....
5) .....

จึงขอแจ้งให้ท่านทราบเพื่อดำเนินการแก้ไขให้ถูกต้องภายใน.....วันนับแต่วันที่ได้รับหนังสือนี้หากท่านไม่ดำเนินการแก้ไขให้ถูกต้องภายในเวลาดังกล่าว จะถือว่าท่านไม่ประสงค์จะขอรับใบอนุญาตประกอบกิจการนี้และจะไม่พิจารณาคำขอของท่านทั้งส่งคืนเอกสารทั้งหมดให้แก่ท่านต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดดำเนินการต่อไปด้วย

ขอแสดงความนับถือ

.....

(.....)

ตำแหน่ง.....

เจ้าพนักงานท้องถิ่น

ส่วนราชการ.....
โทร.....
โทรสาร.....
E-mail.....

เอกสารหมายเลข 3

ที่ .....

สำนักงาน.....
.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ. .....

เรื่อง คำแนะนำให้แก้ไขปรับปรุงสภาพของสถานที่ประกอบกิจการ

เรียน .....

อ้างถึง ใบรับคำขออนุญาต/ต่ออายุใบอนุญาต เลขที่.....ลงวันที่.....เดือน.....พ.ศ. .....

ตามที่ท่านได้ยื่นคำขอรับใบอนุญาต/ต่ออายุใบอนุญาตประกอบกิจการ..... และราชการส่วนท้องถิ่นได้ออกใบรับคำขออนุญาต/ต่ออายุใบอนุญาตไว้ตามที่อ้างถึง นั้น

เนื่องจากเจ้าพนักงานได้ตรวจสภาพด้านสุขลักษณะของสถานที่ เครื่องมือหรืออุปกรณ์ ระบบกำจัด หรือบำบัดของเสียและอื่นๆ ของสถานที่ประกอบกิจการของท่านแล้ว พบว่ายังไม่ครบถ้วนถูกต้องตามที่กำหนดไว้ในข้อกำหนดของท้องถิ่น ดังนี้

1) .....
2) .....
3) .....
4) .....

ฉะนั้น จึงขอให้ท่านแก้ไขให้ถูกต้องและสมบูรณ์เพื่อเจ้าพนักงานท้องถิ่นจะได้ดำเนินการพิจารณาอนุญาตต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดดำเนินการต่อไปด้วย

ขอแสดงความนับถือ

.....

(.....)

ตำแหน่ง.....

เจ้าพนักงานท้องถิ่น

ส่วนราชการ.....
โทร.....
โทรสาร.....
E-mail.....

เอกสารหมายเลข 4

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ.....โทร. .....
ที่..... วันที่.....เดือน.....พ.ศ. .....

เรื่อง รายงานผลการตรวจสภาพของสถานที่ประกอบกิจการเพื่อประกอบพิจารณาการอนุญาต
เรียน เจ้าพนักงานท้องถิ่น

ตามที่ราชการส่วนท้องถิ่นได้รับคำขอรับใบอนุญาตประกอบกิจการ.....
และได้ออกใบรับคำขออนุญาต เลขที่.....ลงวันที่.....เดือน.....พ.ศ.. .....นั้น

จากการตรวจสภาพด้านสุขลักษณะของสถานที่ เครื่องมือหรืออุปกรณ์ ระบบกำจัดหรือบำบัดของเสียและอื่นๆ ของสถานที่ประกอบกิจการดังกล่าวแล้วพบว่า

◯ ครบถ้วนถูกต้องตามที่กำหนดไว้ในข้อกำหนดของท้องถิ่น
◯ ไม่ครบ ดังนี้

1) .....
2) .....
3) .....

ฉะนั้น จึงมีความเห็นว่า ◯ ไม่สมควร
◯ สมควรอนุญาต
◯ สมควรอนุญาตโดยมีเงื่อนไขดังนี้

1) .....
2) .....
3) .....

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

(ลงชื่อ)
(.....)
ตำแหน่ง .....
เจ้าพนักงานสาธารณสุข/ผู้ได้รับแต่งตั้งจากเจ้าพนักงานท้องถิ่น

เอกสารหมายเลข 5

ที่ ..... สำนักงาน.....

.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ. .....

เรื่อง แจ้งขยายเวลาการพิจารณาอนุญาตประกอบกิจการ.....

เรียน .....

อ้างถึง ใบรับคำขออนุญาต เลขที่.....ลงวันที่.....เดือน.....พ.ศ. .....

สิ่งที่ส่งมาด้วย 1. .....

2. .....

ตามที่ท่านได้ยื่นคำขอรับใบอนุญาตประกอบกิจการ..... และราชการส่วนท้องถิ่นได้ออกใบรับคำขออนุญาต/ไว้ตามที่อ้างถึง นั้น

เนื่องจากมีเหตุจำเป็นที่เจ้าพนักงานท้องถิ่นไม่อาจออกใบอนุญาตหรือยังไม่อาจมีคำสั่งไม่อนุญาตได้ภายในเวลา 30 วันนับแต่วันที่ได้รับคำขอคำกล่าวดังนี้

1. .....
2. .....
3. .....

ดังนั้น จึงขอแจ้งขยายเวลาการพิจารณาอนุญาตออกไปเป็นเวลา 15 วันนับแต่วันสิ้นสุดเวลาข้างต้น และต้องขออภัย มา ณ โอกาสนี้ด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

.....

(.....)

ตำแหน่ง.....

เจ้าพนักงานท้องถิ่น

ส่วนราชการ.....

โทร.....

โทรสาร.....

E-mail.....

เอกสารหมายเลข 6

ใบอนุญาต

ประกอบกิจการ.....

เล่มที่.....เลขที่...../.....

(1) เจ้าพนักงานท้องถิ่นอนุญาตให้.....
สัญชาติ.....อยู่บ้านเลขที่.....หมู่ที่.....ตำบล.....อำเภอ.....
จังหวัด.....หมายเลขโทรศัพท์.....

ชื่อสถานประกอบกิจการ.....ประเภท.....
ตั้งอยู่เลขที่.....หมู่ที่.....ตำบล.....อำเภอ.....จังหวัด.....
หมายเลขโทรศัพท์.....

เสียค่าธรรมเนียมปีละ.....บาท (.....) ตามใบเสร็จรับเงิน
เล่มที่.....เลขที่.....ลงวันที่.....

(2) ผู้รับใบอนุญาตต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในข้อกำหนดของท้องถิ่น

(3) หากปรากฏในภายหลังว่าการประกอบกิจการที่ได้รับอนุญาตนี้เป็นการขัดต่อกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องโดยมิอาจแก้ไขได้ เจ้าพนักงานท้องถิ่นอาจพิจารณาให้เพิกถอนการอนุญาตนี้ได้

(4) ผู้รับใบอนุญาตต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขเฉพาะดังต่อไปนี้อีกด้วย คือ

4.1) .....

4.2) .....

(5) ใบอนุญาตฉบับนี้ออกให้เมื่อวันที่.....เดือน.....พ.ศ. .....

(6) ใบอนุญาตฉบับนี้สิ้นอายุวันที่.....เดือน.....พ.ศ. .....

(ลงชื่อ)

(.....)

ตำแหน่ง .....

เจ้าพนักงานสาธารณสุข/ผู้ได้รับแต่งตั้งจากเจ้าพนักงานท้องถิ่น

คำเตือน (1) ผู้รับใบอนุญาตต้องแสดงใบอนุญาตนี้ไว้โดยเปิดเผยและเห็นได้ง่าย ณ สถานที่ประกอบกิจการ ตลอดเวลาที่ประกอบกิจการ หากฝ่าฝืนมีโทษปรับไม่เกิน 500 บาท

(2) หากประสงค์จะประกอบกิจการในปีต่อปีต้องยื่นคำขอต่ออายุใบอนุญาตก่อนใบอนุญาตสิ้นอายุ

(มีต่อด้านหลัง)

(ด้านหลัง)

รายการต่ออายุใบอนุญาตและเสียค่าธรรมเนียม

วัน/เดือน/ปี ที่ออกใบอนุญาต	วัน/เดือน/ปี ที่สิ้นอายุใบอนุญาต	ใบเสร็จรับเงิน			(ลงชื่อ) เจ้าพนักงานท้องถิ่น
		เล่มที่	เลขที่	วัน/เดือน/ปี	

เอกสารหมายเลข 7

ที่ .....

สำนักงาน.....
.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ. .....

เรื่อง แจ้งการอนุญาตประกอบกิจการ.....

เรียน .....

อ้างถึง ใบรับคำขออนุญาต เลขที่.....ลงวันที่.....เดือน.....พ.ศ. .....

ตามที่ท่านได้ยื่นคำขอรับใบอนุญาตประกอบกิจการ..... และราชการส่วนท้องถิ่นได้ออกใบรับคำขออนุญาต ไว้ตามที่อ้างถึง นั้น

บัดนี้ เจ้าพนักงานท้องถิ่นได้พิจารณาออกใบอนุญาตให้แก่ท่านเรียบร้อยแล้ว จึงขอให้ท่านมาติดต่อขอรับใบอนุญาตภายใน.....วันนับแต่วันได้รับหนังสือ ทั้งนี้ หากล่วงเลยระยะเวลาดังกล่าวแล้วท่านมิได้มาติดต่อขอรับใบอนุญาตโดยไม่มีเหตุหรือข้อแก้ตัวอันสมควรจะถือว่าท่านสละสิทธิและถูกยกเลิกการอนุญาตครั้งนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(ลงชื่อ)

(.....)

ตำแหน่ง .....

เจ้าพนักงานสาธารณสุข/ผู้ได้รับแต่งตั้งจากเจ้าพนักงานท้องถิ่น

ส่วนราชการ.....
โทร.....
โทรสาร.....
E-mail.....

เอกสารหมายเลข 8

ที่ .....

สำนักงาน.....

.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ. .....

เรื่อง แจ้งเหตุผลการไม่อนุญาตให้ประกอบกิจการ

เรียน .....

อ้างถึง (1) ใบรับคำขออนุญาต/ต่ออายุใบอนุญาต เลขที่.....ลงวันที่.....เดือน.....พ.ศ. .....

(2) หนังสือคำแนะนำให้แก้ไขปรับปรุงสภาพของสถานที่ประกอบกิจการ ที่.....ลว. .....

ตามที่ท่านได้ยื่นคำขอรับใบอนุญาต/ต่ออายุใบอนุญาตประกอบกิจการ..... และเจ้าพนักงานได้มีคำแนะนำให้แก้ไขปรับปรุงสภาพของสถานที่ประกอบกิจการไว้ตามที่อ้างถึงนั้น จากการตรวจสอบปรากฏว่าท่านไม่ปฏิบัติตามคำแนะนำของเจ้าพนักงานดังกล่าวภายในเวลาที่กำหนดไว้ ดังนั้น ในฐานะเจ้าพนักงานท้องถิ่นจึงมีความเห็นว่าไม่สามารถอนุญาตให้ท่านประกอบกิจการได้

ฉะนั้น ถ้าท่านเห็นว่าไม่ถูกต้องหรือมีข้อโต้แย้งใด ๆ ขอให้ท่านแจ้งความเห็นพร้อมเอกสารหรือหลักฐานที่เป็นประโยชน์หรือสนับสนุนความเห็นของท่านแก่เจ้าพนักงานท้องถิ่นภายใน.....วันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งหนังสือนี้ โดยหากล่วงเลยกำหนดเวลาดังกล่าวแล้วท่านไม่แจ้งความเห็นใด ๆ หรือมีการแจ้งความเห็นแต่เจ้าพนักงานเห็นว่าไม่มีเหตุผลเพียงพอ เจ้าพนักงานท้องถิ่นจะออกคำสั่งไม่อนุญาตประกอบกิจการแก่ท่านต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดดำเนินการต่อไปด้วย จะเป็นพระคุณ

ขอแสดงความนับถือ

(ลงชื่อ)

(.....)

ตำแหน่ง .....

เจ้าพนักงาน.....

ส่วนราชการ.....

โทร.....

โทรสาร.....

E-mail.....

เอกสารหมายเลข 9

คำสั่งไม่ใบอนุญาตให้ต่ออายุใบอนุญาตประกอบกิจการตามมาตรา 56 (แบบ คส. 5/1)

คำสั่งที่...../..... สำนักงาน.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ. .....

เรื่อง คำสั่งไม่อนุญาตให้ประกอบกิจการ

เรียน .....

อ้างถึง (1) คำขอรับใบอนุญาต

ตามที่ท่านได้ยื่นคำขอรับใบอนุญาตต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่นเพื่อประกอบกิจการ.....
.....เมื่อวันที่.....นั้น

ปรากฏว่าท่านไม่สามารถดำเนินการให้เป็นไปตามข้อกำหนดของท้องถิ่น (สาเหตุสำคัญที่มีผลให้ไม่อาจจะออกใบอนุญาตได้) คือ

๑) .....

๒) .....

๓) .....

๔) .....

๕) .....

ฉะนั้น อาศัยอำนาจตามมาตรา 56 แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 ในฐานะเจ้าพนักงานท้องถิ่นจึงมีคำสั่งไม่ออกใบอนุญาตประกอบกิจการให้แก่ท่าน

ทั้งนี้ หากท่านฝ่าฝืนดำเนินกิจการจะมีโทษ.....(แล้วแต่ประเภทกิจการ) ตามมาตรา.....แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535

อนึ่งหากท่านไม่พอใจคำสั่งนี้หรือเห็นว่าไม่ได้รับความเป็นธรรมท่านมีสิทธิอุทธรณ์คำสั่งต่อ(รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงสาธารณสุข/ผู้ว่าราชการจังหวัด.....) ได้ภายในสามสิบวันนับแต่วัน ทราบคำสั่งนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดดำเนินการตามคำสั่งข้างต้นด้วย

ขอแสดงความนับถือ

.....

(.....)

ตำแหน่ง.....

เจ้าพนักงานท้องถิ่น

ส่วนราชการ.....

โทร.....

โทรสาร.....

E-mail.....

เอกสารหมายเลข 10

คำสั่งไม่อนุญาตให้ต่ออายุใบอนุญาตประกอบกิจการตามมาตรา 56 (แบบ คส. 5/2)

คำสั่งที่...../..... สำนักงาน.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ. .....

เรื่อง คำสั่งไม่อนุญาตให้ต่ออายุใบอนุญาตประกอบกิจการ

เรียน .....

ตามที่ท่านได้ขอรับใบอนุญาตจากเจ้าพนักงานท้องถิ่นเพื่อประกอบกิจการ..... ตามใบอนุญาตเลขที่.....ซึ่งใบอนุญาตจะสิ้นอายุในวันที่.....โดยท่านได้ยื่นคำขอต่ออายุใบอนุญาตต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่นไว้แล้วเมื่อวันที่.....ก่อนใบอนุญาตสิ้นอายุ นั้น

ปรากฏว่าท่านไม่สามารถดำเนินการให้เป็นไปตามข้อกำหนดของท้องถิ่น (สาเหตุสำคัญที่มีผลให้ไม่อาจจะอนุญาตให้ต่ออายุใบอนุญาตได้) คือ

1) .....
2) .....
3) .....
4) .....
5) .....

ฉะนั้น อาศัยอำนาจตามมาตรา 56 แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 ในฐานะเจ้าพนักงานท้องถิ่น จึงมีคำสั่งไม่อนุญาตให้ต่ออายุใบอนุญาตประกอบกิจการให้แก่ท่าน

ทั้งนี้ หากท่านฝ่าฝืนดำเนินกิจการจะมีโทษ.....(แล้วแต่ประเภทกิจการ) ตามมาตรา.....แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535

อนึ่งหากท่านไม่พอใจคำสั่งนี้หรือเห็นว่าไม่ได้รับความเป็นธรรมท่านมีสิทธิอุทธรณ์คำสั่งต่อ(รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงสาธารณสุข/ผู้ว่าราชการจังหวัด.....) ได้ภายในสามสิบวันนับแต่วัน ทราบคำสั่งนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดดำเนินการตามคำสั่งข้างต้นด้วย

ขอแสดงความนับถือ

.....

(.....)

ตำแหน่ง.....

เจ้าพนักงานท้องถิ่น

ส่วนราชการ.....

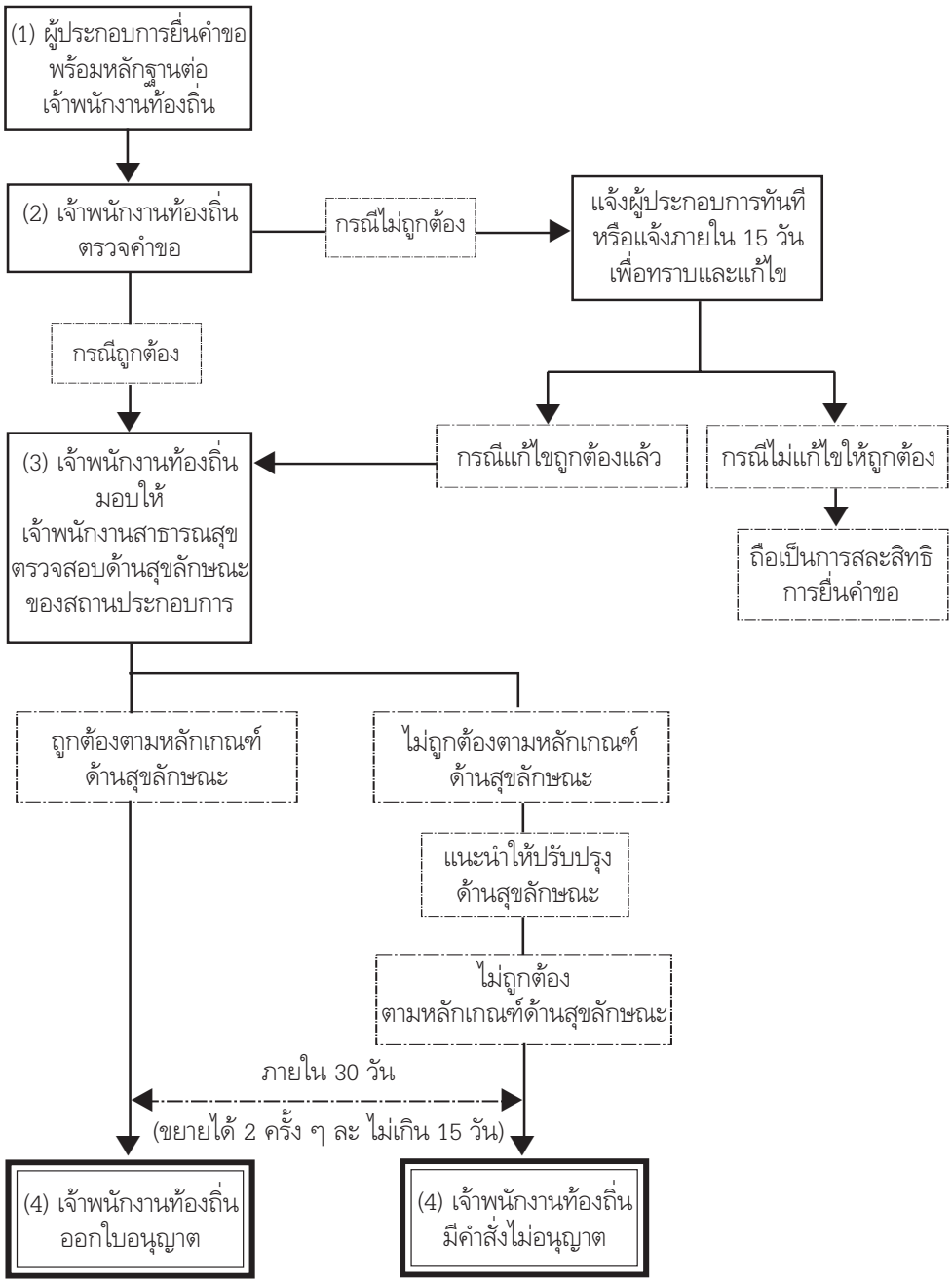
โทร.....

โทรสาร.....

E-mail.....

เอกสารหมายเลข 11

แผนภูมิ 1 แสดงขั้นตอนการออกใบอนุญาต

เอกสารหมายเลข 12

แบบคำขอแจ้ง
จัดตั้งสถานที่จำหน่ายอาหารหรือสถานที่สะสมอาหาร

เขียนที่.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ. .....

1. ข้าพเจ้า.....อายุ.....ปี สัญชาติ.....
โดย.....ผู้มีอำนาจลงนามแทนนิติบุคคล
ปรากฏตาม.....
ที่อยู่เลขที่.....หมู่ที่.....ตรอก/ซอย.....ถนน.....
แขวง/ตำบล.....เขต/อำเภอ.....จังหวัด.....
หมายเลขโทรศัพท์.....ผู้ขอแจ้ง

2. ชื่อสถานประกอบกิจการ.....ประเภท.....
มีพื้นที่.....ตารางเมตร ตั้งอยู่เลขที่.....หมู่ที่.....ตำบล.....อำเภอ.....
จังหวัด.....หมายเลขโทรศัพท์.....

3. พร้อมคำขอนี้ข้าพเจ้าได้แนบเอกสารหลักฐานต่าง ๆ มาด้วยแล้วดังนี้

(1) สำเนาบัตรประจำตัว (ประชาชน/ข้าราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ/อื่น ๆ ระบุ.....)
ของผู้แทนนิติบุคคลและผู้รับมอบอำนาจ (ถ้ามี)

(2) สำเนาใบอนุญาตตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ได้แก่.....
.....

(3) หลักฐานที่แสดงการเป็นผู้มีอำนาจลงนามแทนนิติบุคคลและใบมอบอำนาจ (ในกรณีที่มีการมอบอำนาจ)

(4) สำเนาหนังสือรับรองการจดทะเบียนเป็นนิติบุคคล

(5) เอกสารและหลักฐานอื่นๆ ตามที่ราชการส่วนท้องถิ่นประกาศกำหนด ได้แก่.....
.....

ขอรับรองว่าข้อความในคำขอนี้เป็นความจริงทุกประการ

(ลงชื่อ) ..... ผู้ขอแจ้ง

(.....)

เอกสารหมายเลข 13

ส่วนของเจ้าหน้าที่

ใบรับแจ้งจัดตั้งสถานที่จำหน่ายอาหารหรือสถานที่สะสมอาหาร

ชื่อสถานประกอบกิจการ.....ประเภท.....
มีพื้นที่.....ตารางเมตร ตั้งอยู่เลขที่.....หมู่ที่.....ตำบล.....อำเภอ.....
จังหวัด.....หมายเลขโทรศัพท์.....
เลขที่.....ได้รับเรื่องเมื่อวันที่.....เดือน.....พ.ศ. .....
ตรวจสอบแล้ว เอกสารหลักฐาน ☐ ครบ
☐ ไม่ครบ ได้แก่.....
.....
.....

(ลงชื่อ).....
(.....)
ตำแหน่ง ..... .
เจ้าพนักงานท้องถิ่น

ส่วนของผู้แจ้ง

ใบรับแจ้งจัดตั้งสถานที่จำหน่ายอาหารหรือสถานที่สะสมอาหาร

ชื่อสถานประกอบกิจการ.....ประเภท.....
มีพื้นที่.....ตารางเมตร ตั้งอยู่เลขที่.....หมู่ที่.....ตำบล.....อำเภอ.....
จังหวัด.....หมายเลขโทรศัพท์.....
เลขที่.....ได้รับเรื่องเมื่อวันที่.....เดือน.....พ.ศ. .....
ตรวจสอบแล้ว เอกสารหลักฐาน ☐ ครบ
☐ ไม่ครบ ได้แก่.....
.....
.....

(ลงชื่อ).....
(.....)
ตำแหน่ง ..... .
เจ้าพนักงานท้องถิ่น

เอกสารหมายเลข 14

หนังสือรับรองการแจ้ง
จัดตั้งสถานที่จำหน่ายอาหารหรือสะสมอาหาร

เล่มที่.....เลขที่...../.....

(1) เจ้าพนักงานท้องถิ่นออกหนังสือรับรองการแจ้งให้.....
สัญชาติ.....อยู่บ้านเลขที่.....หมู่ที่.....ตำบล.....อำเภอ.....
จังหวัด.....หมายเลขโทรศัพท์.....

ชื่อสถานประกอบกิจการ.....ประเภท.....มีพื้นที่.....ตารางเมตร
ตั้งอยู่เลขที่.....หมู่ที่.....ตำบล.....อำเภอ.....จังหวัด.....
หมายเลขโทรศัพท์.....

เสียค่าธรรมเนียมปีละ.....บาท (.....) ตามใบเสร็จรับเงิน
เล่มที่.....เลขที่.....ลงวันที่.....

(2) ผู้รับหนังสือรับรองการแจ้งต่อปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่กำหนดในข้อกำหนดของท้องถิ่น

(3) ผู้รับใบอนุญาตต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขเฉพาะดังต่อไปนี้อีกด้วย คือ

3.1) .....

3.2) .....

(4) หนังสือรับรองการแจ้งฉบับนี้ออกให้เมื่อวันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

(ลงชื่อ)

(.....)

ตำแหน่ง .....

เจ้าพนักงานท้องถิ่น

คำเตือน (1) ผู้รับหนังสือรับรองการแจ้งต้องแสดงหนังสือรับรองการแจ้งนี้ไว้โดยเปิดเผยและเห็นได้ง่าย ณ สถานที่ประกอบกิจการตลอดเวลาที่ประกอบกิจการ หากฝ่าฝืนมีโทษปรับไม่เกิน 500 บาท

(2) ผู้รับหนังสือรับรองการแจ้งต้องเสียค่าธรรมเนียมต่อราชการส่วนท้องถิ่นทุกปีตามกำหนดเวลา หากฝ่าฝืนจะต้องเสียค่าปรับเพิ่มอีกร้อยละ 20 ของค่าธรรมเนียมที่ค้างชำระ

(มีต่อด้านหลัง)

(ด้านหลัง)

รายการเสียค่าธรรมเนียมหนังสือรับรองการแจ้ง

วัน/เดือน/ปี ที่ชำระค่าธรรมเนียม	ใบเสร็จรับเงิน			(ลงชื่อ) เจ้าพนักงานท้องถิ่น
	เล่มที่	เลขที่	วัน/เดือน/ปี	

เอกสารหมายเลข 15

(แบบ นส.2)

หนังสือแจ้งความไม่ถูกต้องหรือไม่สมบูรณ์ของคำขอแจ้งการประกอบกิจการตามมาตรา 48 วรรคห้า

ที่...../..... สำนักงาน.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ. .....

เรื่อง ขอให้แก้ไขความไม่ถูกต้องหรือไม่สมบูรณ์ของคำขอแจ้งการประกอบกิจการ

เรียน .....

ตามที่ท่านได้ยื่นคำแจ้งต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่นเพื่อประกอบกิจการ.....
.....เมื่อวันที่.....ซึ่งเจ้าพนักงานท้องถิ่นได้ออกใบรับแจ้งแก่ท่านไปแล้วนั้น

เจ้าพนักงานท้องถิ่นได้ตรวจการแจ้งของท่านแล้วพบว่าการแจ้งไม่ถูกต้องหรือไม่สมบูรณ์ดังนี้

1) .....
2) .....
3) .....
4) .....
5) .....

จึงขอแจ้งให้ท่านทราบเพื่อดำเนินการแก้ไขให้ถูกต้องภายในเจ็ดวันทำการนับแต่วันที่ได้รับหนังสือนี้ หากท่านไม่ดำเนินการแก้ไขให้ถูกต้องภายในเวลาดังกล่าวจะมีผลให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นไม่อาจจะออกหนังสือรับรองการแจ้งให้แก่ท่านได้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดดำเนินการต่อไปด้วย

ขอแสดงความนับถือ

.....

(.....)

ตำแหน่ง.....

เจ้าพนักงานท้องถิ่น

ส่วนราชการ.....
โทร.....
โทรสาร.....
E-mail.....

เอกสารหมายเลข 16

(แบบ คส.4/1)

คำสั่งให้การแจ้งเป็นอันสิ้นผลตามมาตรา 48 วรรคห้า

คำสั่งที่...../..... สำนักงาน.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ. .....

เรื่อง คำสั่งให้การแจ้งเป็นอันสิ้นผล

เรียน .....

ตามที่ท่านได้แจ้งต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่นเพื่อประกอบกิจการ.....
.....เมื่อวันที่.....ซึ่งเจ้าพนักงานท้องถิ่นได้ออกใบรับแจ้งแก่ท่านไปแล้วนั้น

เจ้าพนักงานท้องถิ่นได้ตรวจการแจ้งของท่านแล้วพบว่าการแจ้งไม่ถูกต้องหรือไม่สมบูรณ์จึงได้แจ้งให้ท่านทราบเพื่อดำเนินการแก้ไขให้ถูกต้องภายในเจ็ดวันทำการนับแต่วันที่ได้รับแจ้งแล้วตามมาตรา 48 วรรคห้า แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 แต่ท่านมิได้ดำเนินการแก้ไขให้ถูกต้องภายในเวลาดังกล่าวจึงมีผลให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นไม่อาจจะออกหนังสือรับรองการแจ้งให้แก่ท่านได้

ฉะนั้น อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 48 วรรคห้า แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 ในฐานะเจ้าพนักงานท้องถิ่นจึงมีคำสั่งให้การแจ้งของท่านเป็นอันสิ้นผล

ทั้งนี้ ให้ท่านหยุดดำเนินกิจการทันทีนับแต่วันทราบคำสั่งนี้ หากไม่ปฏิบัติตามคำสั่งจะมีโทษจำคุกไม่เกินสามเดือนหรือปรับไม่เกินห้าพันบาทตามมาตรา 72 วรรคสองแห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535

อนึ่ง หากท่านไม่พอใจคำสั่งนี้หรือเห็นว่าไม่ได้รับความเป็นธรรม ท่านมีสิทธิอุทธรณ์คำสั่งต่อ(รัฐมนตรีช่วยว่ากระทรวงสาธารณสุข/ผู้ว่าราชการจังหวัด.....)ได้ภายในสามสิบวันนับแต่วันทราบคำสั่งนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดดำเนินการตามคำสั่งข้างต้นด้วย

ขอแสดงความนับถือ

.....

(.....)

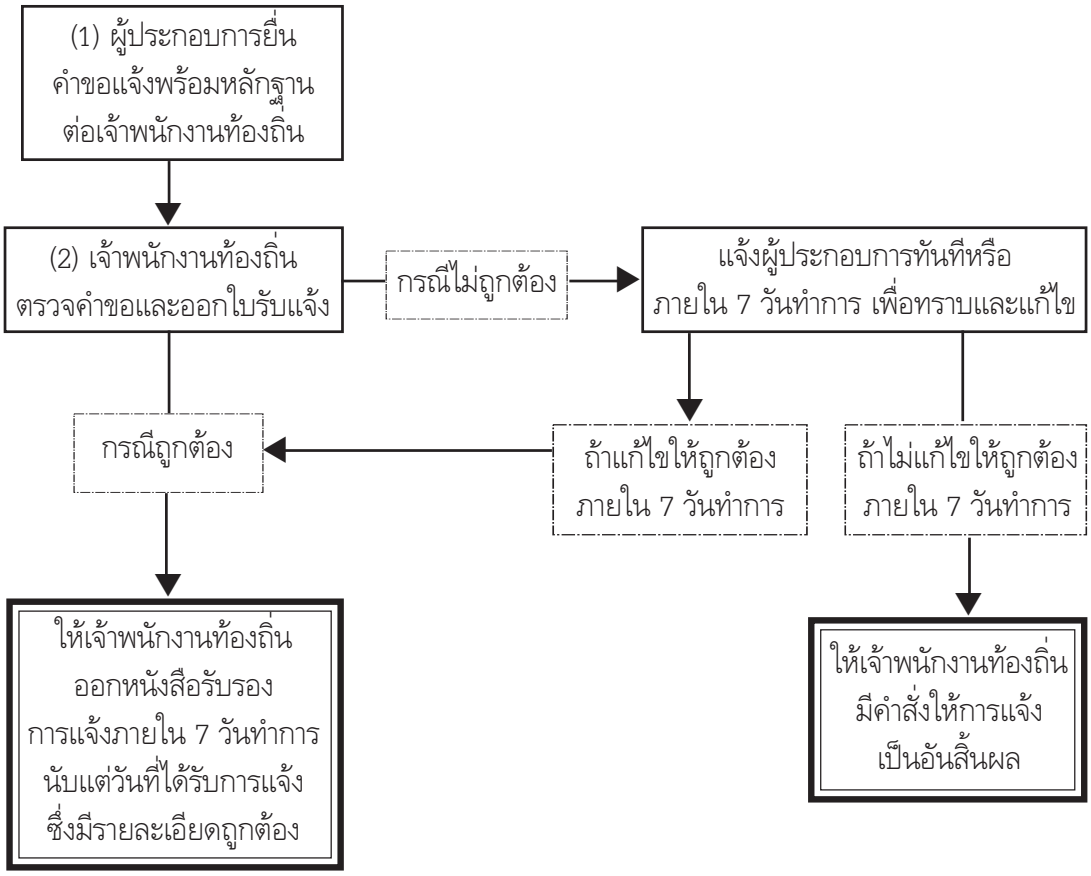
ตำแหน่ง.....

เจ้าพนักงานท้องถิ่น

ส่วนราชการ.....
โทร.....
โทรสาร.....
E-mail.....

เอกสารหมายเลข 17

แผนภูมิ 2 แสดงขั้นตอนการออกหนังสือรับรองการแจ้ง

คำแนะนำของคณะกรรมการสาธารณสุข
เรื่อง แนวทางการใช้อำนาจตามมาตรา 45 แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535

ด้วยปรากฏว่าเจ้าพนักงานท้องถิ่นตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 ได้มีการใช้มาตรการด้านกฎหมายเพื่อควบคุมดูแลการดำเนินกิจการต่างๆ ที่อาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อสุขภาพของประชาชนกันมากขึ้นอย่างต่อเนื่องแต่มีแนวทางในการใช้กฎหมายที่แตกต่างกันซึ่งอาจก่อให้เกิดความสับสนต่อผู้ที่เกี่ยวข้องได้ ดังนั้น เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติการให้เป็นไปตามเจตนารมณ์แห่งกฎหมาย

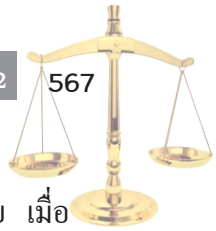
อาศัยอำนาจตามมาตรา 10(4) แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 คณะกรรมการสาธารณสุขจึงมีมติในการประชุม ครั้งที่ 47-3/2550 เมื่อวันที่ 3 สิงหาคม 2550 ให้ออกคำแนะนำในการใช้อำนาจตามมาตรา 451 แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 ไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ 1 กรณีที่มีผู้ดำเนินกิจการตามที่ระบุไว้ในพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 อันได้แก่ กิจการรับทำการเก็บ ขน หรือกำจัดสิ่งปฏิกูลหรือมูลฝอย โดยทำเป็นธุรกิจหรือโดยได้รับประโยชน์ตอบแทนด้วยการคิดค่าบริการ กิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ กิจการตลาด กิจการสถานที่จำหน่ายอาหาร กิจการสถานที่สะสมอาหาร และกิจการการจำหน่ายสินค้าในที่หรือทางสาธารณะดำเนินกิจการ**โดยไม่ได้รับใบอนุญาตจากเจ้าพนักงานท้องถิ่น** ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีหนังสือแจ้งให้ผู้นั้นหยุดดำเนินกิจการพร้อมทั้งให้ดำเนินคดีกับผู้นั้นทันที

---

[1] มาตรา 45 ในกรณีที่ปรากฏว่าผู้ดำเนินกิจการใด ๆ ตามที่ระบุไว้ในพระราชบัญญัตินี้ ปฏิบัติไม่ถูกต้องตามพระราชบัญญัตินี้กฎกระทรวง ข้อกำหนดของท้องถิ่นหรือประกาศที่ออกตามพระราชบัญญัตินี้ หรือคำสั่งของเจ้าพนักงานท้องถิ่นที่กำหนดไว้เกี่ยวกับการดำเนินกิจการนั้น ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจสั่งให้ผู้ดำเนินกิจการนั้นแก้ไขหรือปรับปรุงให้ถูกต้องได้และถ้าผู้ดำเนินกิจการไม่แก้ไข หรือถ้าการดำเนินกิจการนั้นจะก่อให้เกิดหรือมีเหตุอันควรสงสัยจะเกิดอันตรายอย่างร้ายแรงต่อสุขภาพของประชาชนเจ้าพนักงานท้องถิ่นจะสั่งให้ผู้นั้นหยุดดำเนินกิจการนั้นไว้ทันทีเป็นการชั่วคราวจนกว่าจะเป็นที่พอใจแก่เจ้าพนักงานท้องถิ่นว่าปราศจากอันตรายแล้วก็ได้

คำสั่งของเจ้าพนักงานท้องถิ่นตามวรรคหนึ่ง ให้กำหนดระยะเวลาที่จะต้องปฏิบัติตามคำสั่งไว้ตามสมควรแต่ต้องไม่น้อยกว่าเจ็ดวัน เว้นแต่เป็นกรณีที่มีคำสั่งให้หยุดดำเนินกิจการทันที และต้องทำเป็นหนังสือแจ้งให้ผู้ดำเนินกิจการซึ่งจะต้องปฏิบัติตามคำสั่งทราบ ในกรณีที่ไม่พบผู้ดำเนินกิจการหรือผู้ดำเนินการไม่ยอมรับคำสั่งกล่าว ให้ส่งคำสั่งโดยทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับ หรือปิดคำสั่งนั้นไว้ในที่เปิดเผยเห็นได้ง่าย ณ ภูมิลำเนาหรือสำนักทำการงานของผู้ดำเนินกิจการ และให้ถือว่าผู้นั้นได้ทราบคำสั่งแล้ว ตั้งแต่เวลาที่คำสั่งไปถึงหรือวันปิดคำสั่ง แล้วแต่กรณี

กรณีนี้พิจารณาว่า “การอนุญาต” เป็นเรื่องเกี่ยวกับหน้าที่และสิทธิตามกฎหมาย เมื่อผู้ดำเนินกิจการไม่ได้ยื่นคำขอรับใบอนุญาตต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่นตามที่กฎหมายกำหนดไว้ [2] กรณีจึงเป็นการไม่ปฏิบัติตามหน้าที่ที่กฎหมายกำหนดให้ต้องกระทำ หรือแม้ว่าจะได้ยื่นคำขอรับใบอนุญาต

---

[2] มาตรา 19 ห้ามมิให้ผู้ใดดำเนินกิจการรับทำการเก็บ ขน หรือกำจัดสิ่งปฏิกูล หรือมูลฝอย โดยทำเป็นธุรกิจหรือโดยได้รับประโยชน์ตอบแทนด้วยการคิดค่าบริการ เว้นแต่จะได้รับใบอนุญาตจากเจ้าพนักงานท้องถิ่น

มาตรา 33 เมื่อพ้นกำหนดเก้าสิบวัน นับแต่วันที่ข้อกำหนดของท้องถิ่นตามมาตรา 32 (1) ใช้บังคับ ห้ามมิให้ผู้ใดดำเนินกิจการตามประเภทที่มีข้อกำหนดของท้องถิ่นกำหนดให้เป็นกิจการที่ต้องมีการควบคุมตามมาตรา 32 (1) ในลักษณะที่เป็นการค้าเว้นแต่จะได้รับใบอนุญาตจากเจ้าพนักงานท้องถิ่นตามมาตรา 56

ในการออกใบอนุญาตตามวรรคหนึ่งเจ้าพนักงานท้องถิ่นอาจกำหนดเงื่อนไขโดยเฉพาะให้ผู้รับใบอนุญาตปฏิบัติเพื่อป้องกันอันตรายต่อสุขภาพของสาธารณชนเพิ่มเติมจากที่กำหนดไว้โดยทั่วไปในข้อกำหนดของท้องถิ่นตามมาตรา 32 (2) ก็ได้

ใบอนุญาตตามวรรคหนึ่งให้ใช้ได้สำหรับกิจการประเภทเดียวและสำหรับสถานที่แห่งเดียว

มาตรา 34 ห้ามมิให้ผู้ใดจัดตั้งตลาด เว้นแต่จะได้รับใบอนุญาตจากเจ้าพนักงานท้องถิ่นตามมาตรา 56

การเปลี่ยนแปลง ขยายหรือลดสถานที่หรือบริเวณที่ใช้เป็นตลาดภายหลังจากที่เจ้าพนักงานท้องถิ่นได้ออกใบอนุญาตให้จัดตั้งตลาดตามวรรคหนึ่งแล้ว จะกระทำได้ต่อเมื่อได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากเจ้าพนักงานท้องถิ่น ตามมาตรา 56

ความในมาตรานี้มิให้ใช้บังคับแก่กระทรวง ทบวง กรม ราชการส่วนท้องถิ่นหรือองค์การของรัฐที่ได้จัดตั้งตลาดขึ้นตามอำนาจหน้าที่ แต่ในการดำเนินกิจการตลาดจะต้องปฏิบัติเช่นเดียวกับผู้รับใบอนุญาตตามบทบัญญัติอื่นแห่งพระราชบัญญัตินี้ด้วย และให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจกำหนดเงื่อนไขเป็นหนังสือให้ผู้จัดตั้งตลาดตามวรรคนี้ปฏิบัติเป็นการเฉพาะรายก็ได้

มาตรา 38 ผู้ใดจะจัดตั้งสถานที่จำหน่ายอาหารหรือสถานที่สะสมอาหารในอาคารหรือพื้นที่ใดซึ่งมีพื้นที่เกินสองร้อยตารางเมตรและมิใช่เป็นการขายของในตลาด ต้องได้รับใบอนุญาตจากเจ้าพนักงานท้องถิ่นตามมาตรา 56 ถ้าสถานที่ดังกล่าวมีพื้นที่ไม่เกินสองร้อยตารางเมตร ต้องแจ้งต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่นเพื่อขอรับหนังสือรับรองการแจ้งตามมาตรา 48 ก่อนการจัดตั้ง

มาตรา 41 เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีหน้าที่ควบคุมดูแลที่หรือทางสาธารณะเพื่อประโยชน์ใช้สอยของประชาชนทั่วไป

ห้ามมิให้ผู้ใดจำหน่ายสินค้าในที่หรือทางสาธารณะ ไม่ว่าจะเป็นการจำหน่ายโดยลักษณะวิธีการจัดวางสินค้าในที่หนึ่งที่ใดเป็นปกติหรือเร่ขาย เว้นแต่จะได้รับใบอนุญาตจากเจ้าพนักงานท้องถิ่นตามมาตรา 56

ในการออกใบอนุญาตตามวรรคสอง ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นระบุชนิด หรือประเภทของสินค้า ลักษณะวิธีการจำหน่ายสินค้าและสถานที่ที่จะจัดวางสินค้าเพื่อจำหน่ายในกรณีที่จะมีการจัดวางสินค้าในทีหนึ่งที่ใดเป็นปกติ รวมทั้งจะกำหนดเงื่อนไขอย่างใดตามที่เห็นสมควรไว้ในใบอนุญาตด้วยก็ได้

การเปลี่ยนแปลงชนิดหรือประเภทของสินค้า ลักษณะวิธีการจำหน่ายสินค้าหรือสถานที่จัดวางสินค้าให้แตกต่างไปจากที่ระบุไว้ในใบอนุญาต จะกระทำได้ต่อเมื่อผู้รับใบอนุญาตได้แจ้งต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่น และเจ้าพนักงานท้องถิ่นได้จดแจ้งการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวไว้ในใบอนุญาตแล้ว

แล้วแต่ยังไม่ได้รับใบอนุญาตจากเจ้าพนักงานท้องถิ่นหรือเจ้าพนักงานท้องถิ่นมีคำสั่งไม่ออกใบอนุญาตก็ตาม ผลในทางกฎหมายถือว่าสภาพแห่งสิทธิของผู้ดำเนินกิจการนั้นยังมิได้ก่อตั้งขึ้น ฉะนั้น จึงไม่มีสิทธิจะดำเนินกิจการได้ การฝ่าฝืนดำเนินกิจการจึงเป็นความผิดสำเร็จโดยมีระวางโทษตามที่กฎหมายกำหนด [3] ซึ่งเจ้าพนักงานท้องถิ่นสามารถจะดำเนินคดีได้

ข้อ 2 สำหรับ**กิจการที่ได้รับใบอนุญาตจากเจ้าพนักงานท้องถิ่นแล้ว** ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นใช้อำนาจตามมาตรา 45 โดยให้เป็นไปตามเงื่อนไขและขั้นตอน ดังนี้

2.1) ต้องปรากฏว่าผู้ดำเนินกิจการตามที่ระบุไว้ในพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 อันได้แก่ กิจการรับทำการเก็บ ขน หรือกำจัดสิ่งปฏิกูลหรือมูลฝอย โดยทำเป็นธุรกิจหรือโดยได้รับประโยชน์ตอบแทนด้วยการคิดค่าบริการ กิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ กิจการตลาด กิจการสถานที่จำหน่ายอาหาร กิจการสถานที่สะสมอาหาร และกิจการการจำหน่ายสินค้าในที่หรือทางสาธารณะ มีการปฏิบัติไม่ถูกต้องตามพระราชบัญญัตินี้ กฎกระทรวง ข้อกำหนดของท้องถิ่นหรือประกาศที่ออกตามพระราชบัญญัตินี้ หรือคำสั่งของเจ้าพนักงานท้องถิ่นที่กำหนดไว้เกี่ยวกับการดำเนินกิจการนั้น (มาตรา 45 วรรคหนึ่ง)

2.2) เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจพิจารณาการออกคำสั่งตามมาตรา 45 ได้เป็น 2 กรณี คือ

2.2.1) **คำสั่งให้ผู้ดำเนินกิจการแก้ไขหรือปรับปรุงให้ถูกต้อง** สามารถใช้ในกรณีที่ปรากฏว่าการดำเนินกิจการนั้นฝ่าฝืน ข้อ 2.1 แล้วก่อให้เกิดอันตรายต่อสุขภาพของประชาชน **(ในระดับทั่วไป ไม่ถึงขนาดที่เป็นอันตรายร้ายแรง)** เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจออกคำสั่งให้ผู้ดำเนินกิจการนั้นแก้ไขหรือปรับปรุงให้ถูกต้องได้โดยจะต้องกำหนดให้ระยะเวลาในการปฏิบัติตามคำสั่งไว้ตามสมควรซึ่งต้องไม่น้อยกว่าเจ็ดวัน (มาตรา 45 วรรคหนึ่งและวรรคสอง)

---

[3] มาตรา 71 ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา 19 มาตรา 33 วรรคหนึ่ง หรือมาตรา 34 ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา 72 ผู้ใดจัดตั้งสถานที่จำหน่ายอาหารหรือสถานที่สะสมอาหารซึ่งมีพื้นที่เกินสองร้อยตารางเมตร โดยไม่ได้รับใบอนุญาต ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือนหรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท

2.2.2) คำสั่งให้ผู้ดำเนินกิจการหยุดดำเนินกิจการ สามารถใช้ในกรณีที่ปรากฏว่าการดำเนินกิจการนั้นฝ่าฝืน ข้อ 2.1 แล้วก่อให้เกิดอันตรายอย่างร้ายแรงต่อสุขภาพของประชาชน หรือในกรณีที่ปรากฏว่าผู้ดำเนินกิจการที่ได้รับคำสั่งตาม 2.2.1) แล้วไม่ปฏิบัติตามคำสั่งนั้น เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจสั่งให้ผู้นั้นหยุดดำเนินกิจการนั้นไว้ทันทีเป็นการชั่วคราวจนกว่าจะเป็นที่พอใจแก่เจ้าพนักงานท้องถิ่นว่าปราศจากอันตรายแล้วได้ (มาตรา 45 วรรคหนึ่ง)

ข้อ 3 โดยปกติการก่อให้เกิดอันตรายต่อสุขภาพของประชาชนนั้น ตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 ถือว่าเป็นการก่อให้เกิด “เหตุรำคาญ” ซึ่งเจ้าพนักงานท้องถิ่นสามารถจะออกคำสั่งให้ระงับหรือแก้ไขเหตุรำคาญตามมาตรา 27 หรือมาตรา 28 ได้อยู่แล้ว แต่ถ้าหากปรากฏว่าเหตุที่เกิดอันตรายต่อสุขภาพจนเป็นเหตุรำคาญนั้นเป็นเพราะผู้ดำเนินกิจการได้ฝ่าฝืนมาตรา 45 คือ มีการปฏิบัติที่ไม่ถูกต้องตามพระราชบัญญัตินี้ กฎกระทรวงข้อกำหนดของท้องถิ่นหรือประกาศที่ออกตามพระราชบัญญัตินี้หรือคำสั่งของเจ้าพนักงานท้องถิ่นที่กำหนดไว้เกี่ยวกับการดำเนินกิจการนั้นตามข้อ 2.1 ข้างต้น กรณีเช่นนี้เจ้าพนักงานท้องถิ่นก็สามารถใช้ดุลพินิจในการเลือกที่จะออกคำสั่งตามมาตรา 45 ทันที หรือจะออกคำสั่งให้ระงับหรือแก้ไขเหตุรำคาญตามมาตรา 27 หรือมาตรา 28 ก่อนก็ได้ แต่อย่างไรก็ตาม ในกรณีที่จะออกคำสั่งตามมาตรา 45 นั้น ก็จะต้องพิจารณาถึงผลกระทบที่เกิดขึ้นด้วยว่าเป็นอันตรายระดับทั่ว ๆ ไป หรือเป็นอันตรายในระดับร้ายแรง ถ้าเป็นอันตรายในระดับทั่ว ๆ ไป จะต้องสั่งให้ปรับปรุงหรือแก้ไขให้ถูกต้องตามหลักเกณฑ์ในข้อ 2.2.1 ก่อน แต่ถ้าพบว่าเป็นอันตรายในระดับที่ร้ายแรงก็สามารถสั่งให้หยุดดำเนินกิจการทันทีได้ตามหลักเกณฑ์ในข้อ 2.2.2 ข้างต้น

ให้ไว้ ณ วันที่ 6 มีนาคม พ.ศ. 2551

(ลงชื่อ) ปราชญ์ บุณยวงศ์วิโรจน์
(นายปราชญ์ บุณยวงศ์วิโรจน์)
ปลัดกระทรวงสาธารณสุข

ผู้ใดจัดตั้งสถานที่จำหน่ายอาหารหรือสถานที่สะสมอาหาร ซึ่งมีพื้นที่ไม่เกินสองร้อยตารางเมตร โดยไม่มีหนังสือรับรองการแจ้ง ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามเดือนหรือปรับไม่เกินห้าพันบาท

มาตรา 77 ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา 41 วรรคสอง หรือฝ่าฝืนประกาศของเจ้าพนักงานท้องถิ่นตามมาตรา 42 (1) ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองพันบาท

ส่วนที่ 3

แนวทางการปฏิบัติ
ในการเข้าไปดำเนินการแทนผู้รับคำสั่ง
ตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข
พ.ศ. 2535

บทที่ 8

ความเป็นมาและความจำเป็นในการเข้าไปดำเนินการแทนผู้รับคำสั่ง

ตามที่พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 ได้มีบทบัญญัติให้อำนาจแก่เจ้าพนักงานท้องถิ่นในกรณีที่ปรากฏว่าอาคารหรือส่วนของอาคารใดหรือสิ่งหนึ่งสิ่งใดซึ่งต่อเนื่อง กับอาคารมีสภาพชำรุดทรุดโทรม หรือปล่อยให้มีสภาพรกรุงรังจนอาจเป็นอันตรายต่อสุขภาพ ของผู้อยู่อาศัยหรือมีลักษณะไม่ถูกต้องด้วยสุขลักษณะของการใช้เป็นที่อยู่อาศัย (มาตรา 21) หรือปรากฏว่าอาคารใดมีสินค้าเครื่องเรือนหรือสัมภาระสะสมไว้มากเกินสมควร หรือจัดสิ่งของเหล่านั้นซับซ้อนกันเกินไป จนอาจเป็นเหตุให้เป็นที่อยู่อาศัยของสัตว์ให้โทษใด ๆ หรืออาจเป็นอันตรายต่อสุขภาพของผู้อยู่อาศัยหรือไม่ถูกต้องด้วยสุขลักษณะของการใช้เป็นที่อยู่อาศัย (มาตรา 22) โดยให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจออกคำสั่งเป็นหนังสือให้เจ้าของหรือ ผู้ครอบครองอาคารนั้นจัดการแก้ไข เปลี่ยนแปลง รื้อถอนอาคาร หรือสิ่งหนึ่งสิ่งใดซึ่งต่อเนื่องกับอาคารทั้งหมดหรือแต่บางส่วน หรือจัดการอย่างอื่นตามความจำเป็นเพื่อมิให้เป็นอันตรายต่อสุขภาพหรือให้ถูกต้องด้วยสุขลักษณะ (มาตรา 21) หรือออกคำสั่งเป็นหนังสือให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคารย้ายสินค้า เครื่องเรือนหรือสัมภาระออกจากอาคารนั้น หรือให้จัดสิ่งของเหล่านั้นเสียใหม่ เพื่อมิให้เป็นอันตรายต่อสุขภาพหรือให้ถูกต้องด้วยสุขลักษณะหรือให้กำจัดสัตว์ซึ่งเป็นพาหะของโรคภายในเวลาที่กำหนดให้ตามสมควร (มาตรา 22)

ซึ่งในกรณีที่เจ้าพนักงานท้องถิ่นได้ออกคำสั่งแล้ว เจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคารผู้ใดละเลยไม่ปฏิบัติตามคำสั่งภายในเวลาที่กำหนด เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจดำเนินการแทนได้ โดยเจ้าของหรือผู้ครอบครองดังกล่าวต้องเป็นผู้เสียค่าใช้จ่าย สำหรับการนั้น (มาตรา 23)

รวมทั้งในกรณีที่มีเหตุรำคาญเกิดขึ้นหรืออาจเกิดขึ้นในที่หรือทางสาธารณะให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจออกคำสั่งเป็นหนังสือให้บุคคลซึ่งเป็นต้นเหตุหรือเกี่ยวข้องกับการก่อหรืออาจก่อให้เกิดเหตุรำคาญนั้น ระงับหรือป้องกันเหตุรำคาญภายในเวลาอันสมควรตามที่ระบุไว้ในคำสั่ง **ซึ่งในกรณีที่ปรากฏแก่เจ้าพนักงานท้องถิ่นว่าไม่มีการปฏิบัติตามคำสั่งของเจ้าพนักงานท้องถิ่นดังกล่าว**

และเหตุรำคาญที่เกิดขึ้นอาจเกิดอันตรายอย่างร้ายแรงต่อสุขภาพ ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นระงับเหตุรำคาญนั้น และอาจจัดการตามความจำเป็นเพื่อป้องกันมิให้เกิดเหตุรำคาญนั้นขึ้นอีก โดยบุคคลซึ่งเป็นต้นเหตุหรือเกี่ยวข้องกับการก่อหรืออาจก่อให้เกิดเหตุรำคาญต้องเป็นผู้เสียค่าใช้จ่ายสำหรับการจัดการนั้น (มาตรา 27)

และในกรณีที่มีเหตุรำคาญเกิดขึ้นในสถานที่เอกชน ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจออกคำสั่งเป็นหนังสือให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองสถานที่นั้นระงับเหตุรำคาญภายในเวลาอันสมควรตามที่ระบุไว้ในคำสั่ง **ซึ่งในกรณีที่ไม่มีการปฏิบัติตามคำสั่งของเจ้าพนักงานท้องถิ่นดังกล่าว ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจระงับเหตุรำคาญนั้นและอาจจัดการตามความจำเป็นเพื่อป้องกันมิให้มีเหตุรำคาญเกิดขึ้นอีก และถ้าเหตุรำคาญเกิดขึ้นจากการกระทำ การละเลย หรือการยินยอมของเจ้าของหรือผู้ครอบครองสถานที่นั้น เจ้าของหรือผู้ครอบครองสถานที่ดังกล่าวต้องเป็นผู้เสียค่าใช้จ่ายสำหรับการนั้น (มาตรา 28)**

แม้ว่ากฎหมายนี้จะได้กำหนดให้อำนาจที่จะเข้าไปดำเนินการแทน แต่ในส่วนของวิธีปฏิบัติในการเข้าไปดำเนินการนั้นกฎหมายนี้มิได้กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขไว้แต่อย่างใด จึงอาจเป็นปัญหาในทางปฏิบัติแก่เจ้าพนักงานท้องถิ่นได้ ฉะนั้นเพื่อสนับสนุนให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นสามารถดำเนินการได้อย่างถูกต้อง เหมาะสมและสอดคล้องกับหลักเกณฑ์ของกฎหมายที่เกี่ยวข้องโดยเฉพาะอย่างยิ่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. 2539 จึงสมควรกำหนดแนวทางการปฏิบัติให้เกิดความชัดเจน

บทที่ 9

แนวทางการปฏิบัติในการเข้าไปดำเนินการแทนผู้รับคำสั่งตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535

ตามที่พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 ได้กำหนดให้อำนาจในการที่จะเข้าไปดำเนินการแทนผู้รับคำสั่งไว้ แต่ในส่วนของวิธีปฏิบัติในการเข้าไปดำเนินการนั้นกฎหมายฉบับนี้มิได้กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขไว้แต่อย่างใด จึงอาจเป็นปัญหาในทางปฏิบัติแก่เจ้าพนักงานท้องถิ่นได้ ฉะนั้นเพื่อสนับสนุนให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นสามารถดำเนินการได้อย่างถูกต้องเหมาะสมและสอดคล้องกับหลักเกณฑ์ของกฎหมายที่เกี่ยวข้องโดยเฉพาะอย่างยิ่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. 2539 ซึ่งพอสรุปแนวทางการปฏิบัติในการเข้าไปดำเนินการแทนผู้รับคำสั่ง ตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 ได้ดังต่อไปนี้

ข้อ 1 เนื่องจากการฝ่าฝืนคำสั่งของเจ้าพนักงานท้องถิ่นถือว่าเป็นการกระทำความผิดฐานหนึ่ง ตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 ฉะนั้น เจ้าพนักงานท้องถิ่น จึงสามารถดำเนินคดีอาญากับผู้รับคำสั่งควบคู่ไปพร้อมกับการเข้าไปดำเนินการแทนหรือ เข้าระงับเหตุรำคาญนั้นได้ นอกจากนั้นหากผู้รับคำสั่ง เป็น “ผู้ดำเนินกิจการ” ตามที่ระบุไว้ในพระราชบัญญัตินี้ เจ้าพนักงานท้องถิ่นยังสามารถออกคำสั่งตามมาตรา 45[1] ต่อไปได้อีกด้วย (ทั้งนี้เพราะแม้ว่า

[1] มาตรา 45 ในกรณีที่ปรากฏว่าผู้ดำเนินกิจการใด ๆ ตามที่ระบุไว้ในพระราชบัญญัตินี้ ปฏิบัติไม่ถูกต้องตามพระราชบัญญัตินี้ กฎกระทรวง ข้อกำหนดของท้องถิ่นหรือประกาศที่ออกตามพระราชบัญญัตินี้ หรือคำสั่งของเจ้าพนักงานท้องถิ่นที่กำหนดไว้เกี่ยวกับการดำเนินกิจการนั้น ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจสั่งให้ผู้ดำเนินกิจการนั้นแก้ไขหรือปรับปรุงให้ถูกต้องได้ และถ้าผู้ดำเนินกิจการไม่แก้ไข หรือถ้าการดำเนินกิจการนั้นจะก่อให้เกิดหรือมีเหตุอันควรสงสัยว่าจะเกิดอันตรายอย่างร้ายแรงต่อสุขภาพของประชาชน เจ้าพนักงานท้องถิ่นจะสั่งให้ผู้นั้นหยุดดำเนินกิจการนั้นไว้ทันทีเป็นการชั่วคราวจนกว่าจะเป็นที่พอใจแก่เจ้าพนักงานท้องถิ่นว่าปราศจากอันตรายแล้วก็ได้

คำสั่งของเจ้าพนักงานท้องถิ่นตามวรรคหนึ่ง ให้กำหนดระยะเวลาที่จะต้องปฏิบัติตามคำสั่งไว้ตามสมควร แต่ต้องไม่น้อยกว่าเจ็ดวัน เว้นแต่เป็นกรณีที่มีคำสั่งให้หยุดดำเนินกิจการทันที และต้องทำเป็นหนังสือแจ้งให้ผู้ดำเนินกิจการซึ่งจะต้องปฏิบัติตามคำสั่งทราบ ในกรณีที่ไม่พบผู้ดำเนินกิจการหรือผู้ดำเนินกิจการไม่ยอมรับคำสั่งดังกล่าวให้ส่งคำสั่งโดยทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับหรือปิดคำสั่งนั้นไว้ในที่เปิดเผยเห็นได้ง่าย ณ ภูมิลำเนาหรือสำนักทำการงานของผู้ดำเนินกิจการ และให้ถือว่าผู้นั้นได้ทราบคำสั่งแล้ว ตั้งแต่เวลาที่คำสั่งไปถึงหรือวันปิดคำสั่งแล้วแต่กรณี

ความผิดทางอาญาจะได้ถูกลงโทษไปแล้วก็ตาม แต่ตัวคำสั่งทางปกครองนั้นยังคงอยู่ จึงเป็นเงื่อนไขที่จะออกคำสั่งตามมาตรา 45 ได้)

ข้อ 2 การดำเนินการแบ่งเป็น 3 ขั้นตอน คือ

1. ขั้นตอนการเตรียมการ
2. ขั้นตอนการดำเนินการ
3. ขั้นตอนการเรียกเก็บค่าใช้จ่าย

ข้อ 3 ลักษณะของการเข้าไปดำเนินการแทนผู้รับคำสั่งแบ่งได้เป็น 2 กรณี คือ

1. กรณีที่ยังมิได้มีการแจ้งไปพร้อมกับคำสั่งตามมาตรา 21 หรือมาตรา 22 หรือมาตรา 27 วรรคหนึ่ง หรือมาตรา 28 วรรคหนึ่ง ว่าเจ้าพนักงานท้องถิ่นจะเข้าดำเนินการแทนหากไม่มีการปฏิบัติตามคำสั่ง

2. กรณีที่ได้มีการแจ้งไปพร้อมกับคำสั่งตามมาตรา 21 หรือมาตรา 22 หรือมาตรา 27 วรรคหนึ่ง หรือมาตรา 28 วรรคหนึ่ง ว่าจะเข้าดำเนินการแทนผู้รับคำสั่งแล้ว

ทั้งนี้ ทั้ง 2 กรณี จะมีความแตกต่างกันในขั้นตอนการเตรียมการเฉพาะในส่วนของการแจ้งการเข้าไปดำเนินการแทนเท่านั้น

ข้อ 4 กรณีที่ยังมิได้มีการแจ้งไปพร้อมกับคำสั่งตามมาตรา 21 หรือมาตรา 22 หรือมาตรา 27 วรรคหนึ่ง หรือมาตรา 28 วรรคหนึ่งว่า เจ้าพนักงานท้องถิ่นจะเข้าดำเนินการแทนหากไม่มีการปฏิบัติตามคำสั่ง (ตัวอย่างที่ 1-4)

4.1 ขั้นตอนการเตรียมการ

4.1.1) ในการจะเข้าไปดำเนินการแทน ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นกำหนดมาตรการบังคับทางปกครองที่จะใช้ให้ชัดแจ้ง แต่จะกำหนดมากกว่าหนึ่งมาตรการ ในคราวเดียวกันไม่ได้ (มาตรา 59[2] วรรคสอง (1) แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. 2539) ทั้งนี้ ควรเลือกมาตรการตามที่ได้กำหนดไว้ในคำสั่งทางปกครองเดิมเป็นหลักก่อน

---

[2] มาตรา 59 ก่อนใช้มาตรการบังคับทางปกครองตามมาตรา 58 เจ้าหน้าที่จะต้องมีคำเตือนเป็นหนังสือให้มีการกระทำหรือละเว้นกระทำตามคำสั่งทางปกครองภายในระยะเวลาที่กำหนดตามสมควรแก่กรณี คำเตือนดังกล่าวจะกำหนดไปพร้อมกับคำสั่งทางปกครองก็ได้

คำเตือนนั้นจะต้องระบุ

(1) มาตรการบังคับทางปกครองที่จะใช้ให้ชัดแจ้ง แต่จะกำหนดมากกว่าหนึ่งมาตรการในคราวเดียวกันไม่ได้

(2) ค่าใช้จ่ายในการที่เจ้าหน้าที่เข้าดำเนินการด้วยตนเองหรือมอบหมายให้บุคคลอื่นกระทำการแทนหรือจำนวนค่าปรับทางปกครอง แล้วแต่กรณีการกำหนดค่าใช้จ่ายในคำเตือน ไม่เป็นการตัดสิทธิที่จะเรียกค่าใช้จ่ายเพิ่มขึ้น หากจะต้องเสียค่าใช้จ่าย จริงมากกว่าที่ได้กำหนดไว้

4.1.2) มีหนังสือแจ้งเตือนให้ผู้รับคำสั่งปฏิบัติตามมาตรการทางปกครองที่กำหนดไว้ในคำสั่งเดิมโดยกำหนดระยะเวลาที่จะต้องปฏิบัติไว้ตามสมควร และแจ้งให้ทราบว่ากรณีหากไม่ปฏิบัติตามคำสั่งดังกล่าวเจ้าพนักงานท้องถิ่นจะเข้าไปดำเนินการแทน **(ตัวอย่างที่ 5)** ทั้งนี้ ให้แจ้งรายการค่าใช้จ่ายในการเข้าไปดำเนินการแทน **(ตัวอย่างที่ 6)** ให้ผู้รับคำสั่งทราบด้วย (มาตรา 59 แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. 2539)

4.1.3) เจ้าพนักงานท้องถิ่นจะต้องประเมินหน่วยงานตนเองว่ามีศักยภาพเพียงพอในการเข้าไปดำเนินการแทนหรือไม่ หากเห็นว่าหน่วยงานของตนเองไม่มีศักยภาพที่เพียงพอ ให้ว่าจ้างเอกชนหรือหน่วยงานอื่นเป็นผู้ดำเนินการก็ได้ (มาตรา 58[3] วรรคหนึ่ง (1) แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. 2539)

4.1.4) กรณีที่มีการว่าจ้างเอกชนหรือหน่วยงานอื่นเป็นผู้ดำเนินการให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นควรทำหนังสือมอบฉันทะให้เอกชนหรือหน่วยงานอื่นนั้นเป็นผู้ดำเนินการแทนด้วย **(ตัวอย่างที่ 7)**

4.1.5) ในการดำเนินการแทน หากจะต้องมีการกระทบกระเทือนกับภารกิจของหน่วยงานใด เจ้าพนักงานท้องถิ่นควรมีหนังสือแจ้งประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทุกหน่วย เช่น ไฟฟ้า ประปา โทรศัพท์ ฯลฯ **(ตัวอย่างที่ 8)**

4.1.6) จัดเตรียมอุปกรณ์การบันทึกพยานหลักฐานในระหว่างการดำเนินการ เช่น กล้องถ่ายรูป แบบบันทึกปากคำต่าง ๆ แบบบันทึกบัญชีทรัพย์สิน เครื่องมือและอุปกรณ์ในการดำเนินงาน เป็นต้น

---

[3] มาตรา 58 คำสั่งทางปกครองที่กำหนดให้กระทำหรือละเว้นกระทำ ถ้าผู้อยู่ในบังคับของคำสั่งทางปกครองฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตาม เจ้าหน้าที่อาจใช้มาตรการบังคับทางปกครองอย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้

(1) เจ้าหน้าที่เข้าดำเนินการด้วยตนเองหรือมอบหมายให้บุคคลอื่นกระทำการแทน โดยผู้อยู่ในบังคับของคำสั่งทางปกครองจะต้องชดใช้ค่าใช้จ่ายและเงินเพิ่มในอัตราร้อยละยี่สิบห้าต่อปีของค่าใช้จ่ายดังกล่าวแก่เจ้าหน้าที่

(2) ให้มีการชำระค่าปรับทางปกครองตามจำนวนที่สมควรแก่เหตุแต่ต้องไม่เกินสองหมื่นบาทต่อวัน

เจ้าหน้าที่ระดับใดมีอำนาจกำหนดค่าปรับทางปกครองจำนวนเท่าใดสำหรับในกรณีใด ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

ในกรณีที่มีความจำเป็นที่จะต้องบังคับการโดยเร่งด่วนเพื่อป้องกันมิให้มีการกระทำที่ขัดต่อกฎหมายที่มีโทษทางอาญาหรือมิให้เกิดความเสียหายต่อประโยชน์สาธารณะ เจ้าหน้าที่อาจใช้มาตรการบังคับทางปกครองโดยไม่ต้องออกคำสั่งทางปกครองให้กระทำหรือละเว้นกระทำก่อนก็ได้ แต่ทั้งนี้ต้องกระทำโดยสมควรแก่เหตุและภายในขอบเขตอำนาจหน้าที่ของตน

4.1.7) ประชุมเพื่อวางแผนการดำเนินการและนัดหมายกับเจ้าหน้าที่ทุกฝ่าย(เจ้าหน้าที่ท้องถิ่น เจ้าหน้าที่ตำรวจ และเจ้าหน้าที่จากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอื่นๆ) รวมทั้งภาคเอกชน(ถ้ามี) ณ บริเวณที่เหมาะสมในการจะเข้าไปดำเนินการโดยพร้อมเพรียงกัน ตามวันเวลา ที่กำหนด

4.2 ขั้นตอนการดำเนินการ

4.2.1) เข้าไปดำเนินการในเวลาระหว่างพระอาทิตย์ขึ้นถึงพระอาทิตย์ตกหรือในเวลาทำการ

4.2.2) แสดงบัตรประจำตัวเจ้าพนักงานและแจ้งวัตถุประสงค์ในการเข้าไปดำเนินการแทน พร้อมทั้งขอให้ให้ความร่วมมือด้วย

ถ้าผู้อยู่ในบังคับของคำสั่งทางปกครองต่อสู้ขัดขวางการบังคับทางปกครอง เจ้าพนักงานท้องถิ่นอาจใช้กำลังเข้าดำเนินการเพื่อให้เป็นไปตามมาตรการบังคับทางปกครองได้ แต่ต้องกระทำโดยสมควรแก่เหตุ ในกรณีจำเป็นเจ้าพนักงานท้องถิ่นอาจขอความช่วยเหลือจากเจ้าพนักงานตำรวจได้ (มาตรา 60[4] วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. 2539)

4.2.3) ปฏิบัติตามแผนการดำเนินการที่วางไว้ (ดำเนินการตามมาตรการทางปกครองที่กำหนดไว้ในหนังสือแจ้งเตือนเพื่อระงับเหตุรำคาญและป้องกันไม่ให้เหตุรำคาญเกิดขึ้นอีก) ทั้งนี้ ควรมีเจ้าพนักงานที่มีอำนาจของราชการส่วนท้องถิ่นร่วมอยู่ในการดำเนินการนั้น ๆ ด้วยตลอดเวลา

4.2.4) ถ่ายรูปหรือบันทึกภาพ วิดิทัศน์ เพื่อเป็นพยานหลักฐานตลอดการดำเนินการ

4.2.5) บันทึกสิ่งที่ดำเนินการแทนหรือเข้าระงับเหตุรำคาญ โดยจัดให้มีบัญชีแสดงรูปพรรณสัณฐาน จำนวนสิ่งของ จำนวนราคา และผู้มีกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองสิ่งของนั้น **(ตัวอย่างที่ 9)** ทั้งนี้เพื่อเป็นหลักฐานในการคำนวณค่าใช้จ่าย

---

[4] มาตรา 60 เจ้าหน้าที่จะต้องใช้มาตรการบังคับทางปกครองตามที่กำหนดไว้ในคำเตือนตามมาตรา 59 การเปลี่ยนแปลงมาตรการจะกระทำได้ก็ต่อเมื่อปรากฏว่ามาตรการที่กำหนดไว้ไม่บรรลุตามวัตถุประสงค์

ถ้าผู้อยู่ในบังคับของคำสั่งทางปกครองต่อสู้ขัดขวางการบังคับทางปกครอง เจ้าหน้าที่อาจใช้กำลังเข้าดำเนินการเพื่อให้เป็นไปตามมาตรการบังคับทางปกครองได้ แต่ต้องกระทำโดยสมควรแก่เหตุ ในกรณีจำเป็นเจ้าหน้าที่อาจขอความช่วยเหลือจากเจ้าพนักงานตำรวจได้

4.2.6) ให้ผู้รับคำสั่งเป็นพยานในการดำเนินการในแต่ละครั้ง ในกรณีที่ไม่พบผู้รับคำสั่งหรือบุคคลดังกล่าวไม่ยอมเป็นพยานอาจให้พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจหรือผู้อยู่อาศัยใกล้เคียงซึ่งบรรลุนิติภาวะแล้วเป็นพยานก็ได้

4.2.7) กรณีที่จำเป็นจะต้องมีการเปลี่ยนแปลงมาตรการทางปกครองจะกระทำได้ก็ต่อเมื่อปรากฏว่ามาตรการที่กำหนดไว้ไม่บรรลุตามวัตถุประสงค์ (มาตรา 60 วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. 2539) และจะต้องแจ้งเป็นหนังสือ **(ตัวอย่างที่ 10)** ให้ผู้รับคำสั่งทราบก่อนตามระยะเวลาอันสมควรเพื่อได้มีโอกาสโต้แย้งแสดงหลักฐานด้วย

4.3 ขั้นตอนการเรียกเก็บค่าใช้จ่าย

4.3.1) เมื่อดำเนินการแล้วเสร็จ ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นคิดค่าใช้จ่ายทั้งหมดแล้วแจ้งเป็นหนังสือ **(ตัวอย่างที่ 11)** ให้ผู้รับคำสั่งทราบและกำหนดให้ชำระแก่เจ้าพนักงานท้องถิ่นภายในระยะเวลาตามสมควร

4.3.2) กรณีผู้รับคำสั่งมิได้มีการชำระค่าใช้จ่ายโดยถูกต้องครบถ้วน ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีหนังสือเตือนอีกครั้ง **(ตัวอย่างที่ 12)** ให้ผู้นั้นชำระภายในระยะเวลาที่กำหนดแต่ต้องไม่น้อยกว่าเจ็ดวัน ถ้าไม่มีการปฏิบัติตามคำเตือน เจ้าพนักงานท้องถิ่นอาจใช้มาตรการบังคับทางปกครองโดยยึดหรืออายัดทรัพย์สินของผู้นั้นและขายทอดตลาดเพื่อชำระเงินให้ครบถ้วน

---

[5] มาตรา 40 คำสั่งทางปกครองที่อาจอุทธรณ์หรือโต้แย้งต่อไปได้ให้ระบุกรณีที่อาจอุทธรณ์หรือโต้แย้ง การยื่นคำอุทธรณ์หรือคำโต้แย้ง และระยะเวลาสำหรับการอุทธรณ์หรือการโต้แย้งดังกล่าวไว้ด้วย

ในกรณีที่มีการฝ่าฝืนบทบัญญัติตามวรรคหนึ่ง ให้ระยะเวลาสำหรับการอุทธรณ์หรือการโต้แย้งเริ่มนับใหม่ตั้งแต่วันที่ได้รับแจ้งหลักเกณฑ์ตามวรรคหนึ่ง แต่ถ้าไม่มีการแจ้งใหม่และระยะเวลาดังกล่าวมีระยะเวลาสั้นกว่าหนึ่งปี ให้ขยายเป็นหนึ่งปีนับแต่วันที่ได้รับคำสั่งทางปกครอง

วิธีการยึด อายัดและขายทอดตลาดทรัพย์สินให้ปฏิบัติตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งโดยอนุโลม ส่วนผู้มีอำนาจสั่งยึดหรืออายัดหรือขายทอดตลาดให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง[6] (มาตรา 57 [7] แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. 2539)

---

[6] กฎกระทรวง ฉบับที่ 9 (พ.ศ. 2542) ออกตามความในพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. 2539 โดยมีรายละเอียดดังนี้

ข้อ 1 การใช้มาตรการบังคับทางปกครองโดยวิธีการยึดหรืออายัด และขายทอดตลาดทรัพย์สินของผู้อยู่ใต้บังคับของคำสั่งทางปกครอง ให้เป็นอำนาจของเจ้าหน้าที่ดังต่อไปนี้

(1) ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ปลัดกระทรวง หรือปลัดทบวง ในกรณีที่ผู้ทำคำสั่งทางปกครองเป็นเจ้าหน้าที่ในสังกัดของสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี สำนักงานปลัดกระทรวงหรือสำนักงานปลัดทบวง แล้วแต่กรณี

(2) อธิบดีหรือหัวหน้าส่วนราชการที่มีฐานะเป็นกรม ในกรณีที่ผู้ทำคำสั่งทางปกครองเป็นเจ้าหน้าที่ในสังกัดของกรมหรือส่วนราชการที่มีฐานะเป็นกรม แล้วแต่กรณี

(3) ผู้ว่าราชการจังหวัด ในกรณีที่ผู้ทำคำสั่งทางปกครองเป็นเจ้าหน้าที่ของราชการส่วนภูมิภาคในจังหวัด

(4) ผู้บริหารกิจการของรัฐวิสาหกิจหรือหน่วยงานอื่นของรัฐ ในกรณีที่ผู้ทำคำสั่งทางปกครองเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐวิสาหกิจหรือหน่วยงานอื่นของรัฐ แล้วแต่กรณี

(5) ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร นายกเทศมนตรี นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดหรือปลัดเมืองพัทยา ในกรณี ที่ผู้ทำคำสั่งทางปกครองเป็นเจ้าหน้าที่ในสังกัดของกรุงเทพมหานคร เทศบาลนคร เทศบาลเมือง องค์การบริหารส่วนจังหวัด หรือเมืองพัทยา แล้วแต่กรณี

(6) ผู้บริหารหรือคณะผู้บริหารท้องถิ่นอื่นนอกจาก (5) โดยความเห็นชอบของผู้ว่าราชการจังหวัด ในกรณีที่ผู้ทำคำสั่งทางปกครองเป็นเจ้าหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนท้องถิ่น

(7) รัฐมนตรีผู้รักษาการตามกฎหมาย ในกรณีที่ผู้ทำคำสั่งทางปกครองเป็นเอกชน ซึ่งมีอำนาจหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนด

(8) เจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจตาม (1) (2) (3) (4) (5) (6) หรือ (7) แล้วแต่กรณี ในกรณีที่ผู้ทำคำสั่งทางปกครองเป็นเอกชนซึ่งได้รับแต่งตั้งหรือได้รับมอบหมายจากเจ้าหน้าที่ดังกล่าว

ข้อ 2 ในกรณีที่เจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจตามข้อ 1 เป็นผู้ทำคำสั่งทางปกครอง ให้เจ้าหน้าที่ดังกล่าวแล้วแต่กรณีเป็นผู้มีอำนาจสั่งยึดหรืออายัด และขายทอดตลาดทรัพย์สินของผู้อยู่ในบังคับของคำสั่งทางปกครอง

ข้อ 3 ความในข้อ 1 และข้อ 2 มิให้ใช้บังคับกับกรณีที่กฎหมายใดกำหนดเรื่องผู้มีอำนาจสั่งยึดหรืออายัดหรือขายทอดตลาดไว้โดยเฉพาะ

[7] มาตรา 57 คำสั่งทางปกครองที่กำหนดให้ผู้ใดชำระเงิน ถ้าถึงกำหนดแล้วไม่มีการชำระโดยถูกต้องครบถ้วน ให้เจ้าหน้าที่ มีหนังสือเตือนให้ผู้นั้นชำระภายในระยะเวลาที่กำหนดแต่ต้องไม่น้อยกว่าเจ็ดวัน ถ้าไม่มีการปฏิบัติตามคำเตือน เจ้าหน้าที่อาจใช้มาตรการบังคับทางปกครองโดยยึดหรืออายัดทรัพย์สินของผู้นั้นและขายทอดตลาดเพื่อชำระเงินให้ครบถ้วน

วิธีการยึด อายัดและขายทอดตลาดทรัพย์สินให้ปฏิบัติตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งโดยอนุโลม ส่วนผู้มีอำนาจสั่งยึดหรืออายัดหรือขายทอดตลาดให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

ข้อ 5 กรณีที่ได้มีการแจ้งไปพร้อมกับคำสั่งตามมาตรา 21 หรือมาตรา 22 หรือมาตรา 27 วรรคหนึ่ง หรือมาตรา 28 วรรคหนึ่ง ว่า เจ้าพนักงานท้องถิ่นจะเข้าดำเนินการแทนหากไม่มีการปฏิบัติตามคำสั่ง (ตัวอย่างที่ 13-16)

5.1 ขั้นตอนการเตรียมการ

5.1.1) เจ้าพนักงานท้องถิ่นจะต้องประเมินหน่วยงานตนเองว่ามีศักยภาพเพียงพอในการเข้าไปดำเนินการแทนหรือไม่ หากเห็นว่าหน่วยงานของตนเองไม่มีศักยภาพที่เพียงพอ ให้ว่าจ้างเอกชนหรือหน่วยงานอื่นเป็นผู้ดำเนินการก็ได้ (มาตรา 58 วรรคหนึ่ง (1) แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. 2539)

5.1.2) กรณีที่มีการว่าจ้างเอกชนหรือหน่วยงานอื่นเป็นผู้ดำเนินการให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นควรทำหนังสือมอบฉันทะให้เอกชนหรือหน่วยงานอื่นนั้นเป็นผู้ดำเนินการแทนด้วย **(ตัวอย่างที่ 7)**

5.1.3) ในการดำเนินการแทน หากจะต้องมีการกระทบกระเทือนกับภารกิจของหน่วยงานใด เจ้าพนักงานท้องถิ่นควรแจ้งประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทุกหน่วย เช่น ไฟฟ้า ประปา โทรศัพท์ ฯลฯ **(ตัวอย่างที่ 8)**

5.1.4) จัดเตรียมอุปกรณ์การบันทึกพยานหลักฐานในระหว่างการดำเนินการ เช่น กล้องถ่ายรูป แบบบันทึกปากคำต่าง ๆ แบบบันทึกบัญชีทรัพย์สิน เครื่องมือและอุปกรณ์ในการดำเนินงาน เป็นต้น

5.1.5) ประชุมเพื่อวางแผนการดำเนินการและนัดหมายกับเจ้าหน้าที่ทุกฝ่าย (เจ้าหน้าที่ท้องถิ่น เจ้าหน้าที่ตำรวจ และเจ้าหน้าที่จากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอื่นๆ) รวมทั้งภาคเอกชน(ถ้ามี) ณ บริเวณที่เหมาะสมในการจะเข้าไปดำเนินการโดยพร้อมเพรียงกัน ตามวันเวลา ที่กำหนด

5.2 ขั้นตอนการปฏิบัติการ

5.2.1) เข้าไปดำเนินการในเวลาระหว่างพระอาทิตย์ขึ้นถึงพระอาทิตย์ตกหรือในเวลาทำการ

5.2.2) แสดงบัตรประจำตัวเจ้าพนักงานและแจ้งวัตถุประสงค์ในการเข้าไปดำเนินการแทน พร้อมทั้งขอให้ความร่วมมือด้วย

ถ้าผู้อยู่ในบังคับของคำสั่งทางปกครองต่อสู้ขัดขวางการบังคับทางปกครอง เจ้าพนักงานท้องถิ่นอาจใช้กำลังเข้าดำเนินการเพื่อให้เป็นไปตามมาตรการบังคับทางปกครองได้ แต่ต้องกระทำโดยสมควรแก่เหตุ ในกรณีจำเป็นเจ้าพนักงานท้องถิ่นอาจขอความช่วยเหลือจากเจ้าพนักงานตำรวจได้ (มาตรา 60 วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. 2539)

5.2.3) ปฏิบัติตามแผนการดำเนินการที่วางไว้ (ดำเนินการตามมาตรการทางปกครองที่กำหนดไว้ในหนังสือแจ้งเตือนเพื่อระงับเหตุรำคาญและป้องกันไม่ให้เหตุรำคาญเกิดขึ้นอีก) ทั้งนี้ ควรมีเจ้าพนักงานที่มีอำนาจของราชการส่วนท้องถิ่นร่วมอยู่ในการดำเนินการนั้น ๆ ด้วยตลอดเวลา

5.2.4) ถ่ายรูปหรือบันทึกภาพ วิดิทัศน์ ไว้ด้วยเพื่อเป็นพยานหลักฐานตลอดการดำเนินการ

5.2.5) บันทึกสิ่งที่ดำเนินการแทนหรือเข้าระงับเหตุรำคาญ โดยจัดให้มีบัญชีแสดงรูปพรรณสัณฐาน จำนวนราคา จำนวนสิ่งของ และผู้มีกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองสิ่งของนั้น **(ตัวอย่างที่ 9)** ทั้งนี้เพื่อเป็นหลักฐานในการคำนวณค่าใช้จ่าย

5.2.6) ให้ผู้รับคำสั่งเป็นพยานในการดำเนินการในแต่ละครั้ง ในกรณีที่ไม่พบผู้รับคำสั่งหรือบุคคลดังกล่าวไม่ยอมเป็นพยานอาจให้พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจหรือผู้อยู่อาศัยใกล้เคียงซึ่งบรรลุนิติภาวะแล้วเป็นพยานก็ได้

5.2.7) กรณีที่จำเป็นจะต้องมีการเปลี่ยนแปลงมาตรการทางปกครองจะกระทำได้ก็ต่อเมื่อปรากฏว่ามาตรการที่กำหนดไว้ไม่บรรลุตามวัตถุประสงค์ (มาตรา 60 วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. 2539) และจะต้องแจ้งเป็นหนังสือ **(ตัวอย่างที่ 10)** ให้ผู้รับคำสั่งทราบก่อนตามระยะเวลาอันสมควรเพื่อได้มีโอกาสโต้แย้งด้วย

5.3 ขั้นตอนการเรียกเก็บค่าใช้จ่าย

5.3.1) เมื่อดำเนินการแล้วเสร็จ ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นคิดค่าใช้จ่ายทั้งหมดแล้วแจ้งเป็นหนังสือ **(ตัวอย่างที่ 11)** ให้ผู้รับคำสั่งทราบ และกำหนดให้ชำระแก่เจ้าพนักงานท้องถิ่นภายในระยะเวลาตามสมควร (หนังสือนี้ถือเป็นคำสั่งทางปกครองด้วย ฉะนั้นจึงขอให้อ้างข้อกฎหมายตามมาตรา 23 มาตรา 27 วรรคสอง หรือมาตรา 28 วรรคสอง แล้วแต่กรณี รวมทั้งการแจ้งสิทธิอุทธรณ์ตามพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ.2539 ด้วย)

5.3.2) กรณีผู้รับคำสั่งมิได้มีการชำระค่าใช้จ่ายโดยถูกต้องครบถ้วน ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีหนังสือเตือนอีกครั้ง **(ตัวอย่างที่ 12)** ให้ผู้นั้นชำระภายในระยะเวลาที่กำหนดแต่ต้องไม่น้อยกว่าเจ็ดวัน ถ้าไม่มีการปฏิบัติตามคำเตือน เจ้าพนักงานท้องถิ่นอาจใช้มาตรการบังคับทางปกครองโดยยึดหรืออายัดทรัพย์สินของผู้นั้นและขายทอดตลาดเพื่อชำระเงินให้ครบถ้วน

วิธีการยึด อายัดและขายทอดตลาดทรัพย์สินให้ปฏิบัติตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งโดยอนุโลม ส่วนผู้มีอำนาจสั่งยึดหรืออายัดหรือขายทอดตลาดให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง (มาตรา 57 แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. 2539)

ตัวอย่างแบบฟอร์มเอกสาร
(ตัวอย่างที่ 1 ถึง 12)

(ตัวอย่างที่ 1) คำสั่งให้แก้ไขปรับปรุงสุขลักษณะของอาคารตามมาตรา 21 และการเข้าดำเนินการแทนผู้รับคำสั่ง

คำสั่งที่...../..... สำนักงาน.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ. .....

เรื่อง คำสั่งของเจ้าพนักงานท้องถิ่นให้แก้ไขปรับปรุงสุขลักษณะของอาคาร

เรียน .....

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาแบบตรวจแนะนำของเจ้าพนักงานตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535

ตามที่.....(ราชการส่วนท้องถิ่น).....ได้ตรวจพบว่าสุขลักษณะของอาคารของท่านซึ่งตั้งอยู่เลขที่..... ถนน.....ตำบล/แขวง.....อำเภอ/เขต.....จังหวัด.....เมื่อวันที่..... เวลา.....(ข้อเท็จจริงที่ตรวจพบความชำรุดเกี่ยวกับตัวอาคาร).....จึงได้มีคำแนะนำให้ท่านแก้ไขปรับปรุงตามสิ่งที่ส่งมาด้วยนี้ แต่ปรากฏว่าท่านมิได้ปฏิบัติตามคำแนะนำของเจ้าพนักงานภายในเวลาที่กำหนด

ฉะนั้น อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 21 แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 ในฐานะเจ้าพนักงานท้องถิ่นจึงมีคำสั่งให้ท่านแก้ไขปรับปรุง ดังนี้

1).....

2).....

ทั้งนี้ ให้ดำเนินการให้แล้วเสร็จภายใน.....วันนับแต่วันทราบคำสั่งนี้

หากไม่ปฏิบัติตามคำสั่งภายในเวลาที่กำหนด ท่านจะมีความผิดตามมาตรา 74 แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 ซึ่งต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือนหรือปรับไม่เกินสองพันบาทหรือทั้งจำทั้งปรับ นอกจากนั้นเจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจดำเนินการแทนได้ โดยท่านต้องเป็นผู้เสียค่าใช้จ่ายสำหรับการนั้น และเงินเพิ่มในอัตราร้อยละยี่สิบห้าต่อปีของค่าใช้จ่ายดังกล่าว

อนึ่ง หากท่านไม่พอใจคำสั่งนี้หรือเห็นว่าไม่ได้รับความเป็นธรรม ท่านมีสิทธิอุทธรณ์ต่อรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงสาธารณสุขได้ ภายในสามสิบวันนับแต่วันทราบคำสั่งนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดดำเนินการตามคำสั่งข้างต้นด้วย

ขอแสดงความนับถือ

.....

(.....)

ตำแหน่ง.....

เจ้าพนักงานท้องถิ่น

ส่วนราชการ.....

โทร.....

โทรสาร.....

E-mail.....

(ตัวอย่างที่ 2) คำสั่งให้แก้ไขปรับปรุงสุขลักษณะของอาคารตามมาตรา 22 และการเข้าดำเนินการแทนผู้รับคำสั่ง

คำสั่งที่...../..... สำนักงาน.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ. .....

เรื่อง คำสั่งของเจ้าพนักงานท้องถิ่นให้แก้ไขปรับปรุงสุขลักษณะของอาคาร

เรียน .....

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาแบบตรวจแนะนำของเจ้าพนักงานตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535

ตามที่.....(ราชการส่วนท้องถิ่น).....ได้ตรวจพบว่าสุขลักษณะของอาคารของท่านซึ่งตั้งอยู่เลขที่..... ถนน.....ตำบล/แขวง.....อำเภอ/เขต.....จังหวัด.....เมื่อวันที่..... เวลา.....(ข้อเท็จจริงที่ตรวจพบเกี่ยวกับการจัดสิ่งของ สัมภาระในอาคาร).....จึงได้มีคำแนะนำให้ท่านแก้ไขปรับปรุงตามสิ่งที่ส่งมาด้วยนี้ แต่ปรากฏว่าท่านมิได้ปฏิบัติตามคำแนะนำของเจ้าพนักงานภายในเวลาที่กำหนด

ฉะนั้น อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 22 แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 ในฐานะเจ้าพนักงาน-ท้องถิ่นจึงมีคำสั่งให้ท่านแก้ไขปรับปรุง ดังนี้

1).....

2).....

ทั้งนี้ ให้ดำเนินการให้แล้วเสร็จภายใน.....วันนับแต่วันทราบคำสั่งนี้

หากไม่ปฏิบัติตามคำสั่งภายในเวลาที่กำหนด ท่านจะมีความผิดตามมาตรา 74 แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 ซึ่งต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือนหรือปรับไม่เกินสองพันบาทหรือทั้งจำทั้งปรับ นอกจากนั้นเจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจดำเนินการแทนได้ โดยท่านต้องเป็นผู้เสียค่าใช้จ่ายสำหรับการนั้น และเงินเพิ่มในอัตราร้อยละยี่สิบห้าต่อปีของค่าใช้จ่ายดังกล่าว

อนึ่ง หากท่านไม่พอใจคำสั่งนี้หรือเห็นว่าไม่ได้รับความเป็นธรรม ท่านมีสิทธิอุทธรณ์ต่อรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงสาธารณสุขได้ ภายในสามสิบวันนับแต่วันทราบคำสั่งนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดดำเนินการตามคำสั่งข้างต้นด้วย

ขอแสดงความนับถือ

.....

(.....)

ตำแหน่ง.....

เจ้าพนักงานท้องถิ่น

ส่วนราชการ.....

โทร.....

โทรสาร.....

E-mail.....

(ตัวอย่างที่ 3) สั่งให้แก้ไข/ระงับเหตุรำคาญในที่หรือทางสาธารณะตามมาตรา 27 วรรคหนึ่ง และการเข้าดำเนินการแทนผู้รับคำสั่ง

คำสั่งที่...../..... สำนักงาน.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ. .....

เรื่อง คำสั่งของเจ้าพนักงานท้องถิ่นให้แก้ไข/ระงับเหตุรำคาญ

เรียน .....

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาแบบตรวจแนะนำของเจ้าพนักงานตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535

ตามที่ นาย/น.ส./นาง.....ตำแหน่ง.....เจ้าพนักงานสาธารณสุข/ผู้ซึ่งได้รับการแต่งตั้งจากเจ้าพนักงานท้องถิ่นได้ตรวจพบว่าท่านได้กระทำการ(ข้อเท็จจริงที่ตรวจพบ).....ในที่หรือทางสาธารณะซึ่งได้ก่อให้เกิดความเดือดร้อนรำคาญแก่ประชาชนจึงพิจารณาเห็นว่าเป็นเหตุรำคาญตามมาตรา 25 (.....) แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 จึงได้มีคำแนะนำให้ท่านแก้ไขปรับปรุงตามสิ่งที่ส่งมาด้วยนี้ แต่ปรากฏว่าท่านมิได้ปฏิบัติตามคำแนะนำของเจ้าพนักงานภายในเวลาที่กำหนด

ฉะนั้น อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 27 วรรคหนึ่งแห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 ในฐานะเจ้าพนักงานท้องถิ่นจึงมีคำสั่งให้ท่านแก้ไข/ระงับเหตุรำคาญ ดังนี้

1) .....

2) ....

ทั้งนี้ ให้ดำเนินการให้แล้วเสร็จภายใน.....วันนับแต่วันทราบคำสั่งนี้

หากไม่ปฏิบัติตามคำสั่งภายในเวลาที่กำหนด ท่านจะมีความผิดตามมาตรา 74 แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 ซึ่งต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือนหรือปรับไม่เกินสองพันบาทหรือทั้งจำทั้งปรับ นอกจากนั้นเจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจดำเนินการแทนได้ โดยท่านต้องเป็นผู้เสียค่าใช้จ่ายสำหรับการนั้น และเงินเพิ่มในอัตราร้อยละยี่สิบห้าต่อปีของค่าใช้จ่ายดังกล่าว

อนึ่ง หากท่านไม่พอใจคำสั่งนี้หรือเห็นว่าไม่ได้รับความเป็นธรรม ท่านมีสิทธิอุทธรณ์ต่อรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงสาธารณสุขได้ ภายในสามสิบวันนับแต่วันทราบคำสั่งนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดดำเนินการตามคำสั่งข้างต้นด้วย

ขอแสดงความนับถือ

.....

(.....)

ตำแหน่ง.....

เจ้าพนักงานท้องถิ่น

ส่วนราชการ.....

โทร.....

โทรสาร.....

E-mail.....

(ตัวอย่างที่ 4) คำสั่งให้แก้ไข/ระงับเหตุรำคาญในที่เอกชนตามมาตรา 28 วรรคหนึ่ง และการเข้าดำเนินการแทนผู้รับคำสั่ง

คำสั่งที่...../..... สำนักงาน.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ. .....

เรื่อง คำสั่งของเจ้าพนักงานท้องถิ่นให้แก้ไข/ระงับเหตุรำคาญ

เรียน .....

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาแบบตรวจแนะนำ ของเจ้าพนักงานตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535

ตามที่ นาย/น.ส./นาง.....ตำแหน่ง.....เจ้าพนักงานสาธารณสุข/ผู้ซึ่งได้รับการแต่งตั้งจากเจ้าพนักงานท้องถิ่นได้ตรวจพบว่าท่านได้กระทำการ(ข้อเท็จจริงที่ตรวจพบ).....ในที่เอกชนซึ่งได้ก่อให้เกิดความเดือดร้อนรำคาญแก่ประชาชนจึงพิจารณาเห็นว่าเป็นเหตุรำคาญตามมาตรา 25 (.....) แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 จึงได้มีคำแนะนำให้ท่านแก้ไขปรับปรุงตามสิ่งที่ส่งมาด้วยนี้ แต่ปรากฏว่าท่านมิได้ปฏิบัติตามคำแนะนำของเจ้าพนักงานภายในเวลาที่กำหนด

ฉะนั้น อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 28 วรรคหนึ่งแห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 ในฐานะเจ้าพนักงานท้องถิ่นจึงมีคำสั่งให้ท่านแก้ไข/ระงับเหตุรำคาญ ดังนี้

1) .....

2) .....

ทั้งนี้ ให้ดำเนินการให้แล้วเสร็จภายใน.....วันนับแต่วันทราบคำสั่งนี้

หากไม่ปฏิบัติตามคำสั่งภายในเวลาที่กำหนด ท่านจะมีความผิดตามมาตรา 74 แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 ซึ่งต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือนหรือปรับไม่เกินสองพันบาทหรือทั้งจำทั้งปรับ นอกจากนั้นเจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจดำเนินการแทนได้ โดยท่านต้องเป็นผู้เสียค่าใช้จ่ายสำหรับการนั้น และเงินเพิ่มในอัตราร้อยละยี่สิบห้าต่อปีของค่าใช้จ่ายดังกล่าว

อนึ่ง หากท่านไม่พอใจคำสั่งนี้หรือเห็นว่าไม่ได้รับความเป็นธรรม ท่านมีสิทธิอุทธรณ์ต่อรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงสาธารณสุขได้ ภายในสามสิบวันนับแต่วันทราบคำสั่งนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดดำเนินการตามคำสั่งข้างต้นด้วย

ขอแสดงความนับถือ

.....

(.....)

ตำแหน่ง.....

เจ้าพนักงานท้องถิ่น

ส่วนราชการ.....

โทร.....

โทรสาร.....

E-mail.....

(ตัวอย่างที่ 5) หนังสือแจ้งเตือนการเข้าไปดำเนินการแทนผู้รับคำสั่ง

คำสั่งที่...../..... สำนักงาน.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

เรื่อง แจ้งเตือนการเข้าไปดำเนินการแทนผู้รับคำสั่ง

เรียน .....

อ้างถึง คำสั่งของเจ้าพนักงานท้องถิ่น ที่.....

สิ่งที่ส่งมาด้วย เอกสารแสดงค่าใช้จ่ายในการดำเนินการแทนผู้รับคำสั่ง จำนวน 1 ชุด

ตามที่ได้มีคำสั่งให้ท่านดำเนินการ.....ตามคำสั่งที่อ้างถึงนั้น ปรากฏว่าท่านมิได้ปฏิบัติตามคำสั่งดังนั้นจึงให้ท่านดำเนินการตามคำสั่งดังกล่าวให้แล้วเสร็จภายใน.....วันนับแต่วันทราบหนังสือนี้ หากไม่ปฏิบัติตามคำสั่งดังกล่าวภายในเวลาที่กำหนดไว้ ในฐานะเจ้าพนักงานท้องถิ่นผู้มีอำนาจตามมาตรา.....แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 จะเข้าไปดำเนินการแทนโดยท่านจะต้องชดใช้ค่าใช้จ่ายเป็นจำนวนเงิน .....บาท (.....) และเงินเพิ่มในอัตราร้อยละยี่สิบห้าต่อปีของค่าใช้จ่ายดังกล่าวแก่เจ้าพนักงานท้องถิ่น ดังรายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วยนี้

ทั้งนี้ การกำหนดค่าใช้จ่ายในคำเตือนนี้ไม่เป็นการตัดสิทธิที่จะเรียกค่าใช้จ่ายเพิ่มขึ้น หากจะต้องเสียค่าใช้จ่ายจริงมากกว่าที่ได้กำหนดไว้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและดำเนินการตามคำสั่งข้างต้นด้วย

ขอแสดงความนับถือ

.....

(.....)

ตำแหน่ง.....

เจ้าพนักงานท้องถิ่น

ส่วนราชการ.....

โทร.....

โทรสาร.....

E-mail.....

(ตัวอย่างที่ 6) แบบแสดงรายการค่าใช้จ่ายในการดำเนินการแทน

ทำที่.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ลำดับที่

รายการ	จำนวน	จำนวนเงิน	(บาท) หมายเหตุ	(ตัวอย่างที่ 7)
1				
2				
3				
4				
5				
6				
7				
8				
9				
10				
รวม				

(ลงชื่อ).....เจ้าพนักงานท้องถิ่น

(ลงชื่อ).....พยาน

(ลงชื่อ).....พยาน

(ตัวอย่างที่ 7) หนังสือมอบฉันทะให้เป็นผู้ดำเนินการแทน

เขียนที่.....
วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

โดยหนังสือฉบับนี้ ข้าพเจ้า.....
อายุ.....ปี เชื้อชาติ..... สัญชาติ..... อยู่บ้านเลขที่.....
ตรอก/ซอย..... ถนน.....ตำบล.....
อำเภอ..... จังหวัด.....

ได้มอบให้.....อายุ.....ปี
เชื้อชาติ..... สัญชาติ..... อยู่บ้านเลขที่.....
ตรอก/ซอย..... ถนน.....ตำบล.....
อำเภอ..... จังหวัด.....เป็นผู้รับมอบฉันทะให้จัดการ
.....แทนข้าพเจ้าจนเสร็จการ
และข้าพเจ้ายอมรับผิดชอบในการที่ผู้รับมอบฉันทะจากข้าพเจ้าได้ทำไปตามที่มอบฉันทะนี้เสมือนหนึ่งข้าพเจ้าได้ทำการด้วยตนเอง เพื่อเป็นหลักฐานข้าพเจ้าได้ลงลายมือชื่อไว้เป็นสำคัญต่อหน้าพยานแล้ว

.....ผู้มอบฉันทะ
.....ผู้รับมอบฉันทะ

ข้าพเจ้าขอรับรองว่าเป็นลายมือหรือลายนิ้วมืออันแท้จริงของผู้มอบฉันทะและผู้รับมอบฉันทะจึงให้ลงลายมือชื่อต่อหน้าข้าพเจ้า

.....พยาน
.....พยานและผู้เขียนข้อความ

(ตัวอย่างที่ 8) หนังสือแจ้งประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ที่...../..... สำนักงาน.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

เรื่อง ขอความร่วมมือในการ.....

เรียน .....

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนา คำสั่งของเจ้าพนักงานท้องถิ่น ที่.....

ด้วย.....ในฐานะเจ้าพนักงานท้องถิ่นตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 ได้มีคำสั่งให้.....ดำเนินการ.....ตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ปรากฏว่าผู้รับคำสั่งมิได้ปฏิบัติตามคำสั่งดังกล่าว ดังนั้น เจ้าพนักงานท้องถิ่นจึงจำเป็นต้องเข้าไปดำเนินการแทนผู้รับคำสั่งตามอำนาจหน้าที่ซึ่งกำหนดไว้ในมาตรา.....แต่เนื่องจากในการดำเนินการดังกล่าวจะต้องมีการ..... ซึ่งเป็นอำนาจหน้าที่ของหน่วยงานของท่าน ดังนั้น จึงใคร่ขอความร่วมมือจากหน่วยงานของท่านได้โปรดดำเนินการ.....ทั้งนี้ ได้มอบหมายให้.....เป็นผู้ประสานงานกับหน่วยงานของท่านต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการต่อไปด้วย จักขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

.....

(.....)

ตำแหน่ง.....

เจ้าพนักงานท้องถิ่น

ส่วนราชการ.....

โทร.....

โทรสาร.....

E-mail.....

(ตัวอย่างที่ 9)

บัญชีแสดงรูปพรรณสัณฐานสิ่งของที่ใช้ในการดำเนินการแทน

ทำที่.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ลำดับที่	รายการสิ่งของ	จำนวน	ราคา (บาท)	ผู้มีกรรมสิทธิ์/ผู้ครอบครอง	หมายเหตุ
1					
2					
3					
4					
5					
6					
7					
8					
9					
10					
รวม					

(ลงชื่อ).....เจ้าพนักงานท้องถิ่น

(ลงชื่อ).....พยาน

(ลงชื่อ).....พยาน

(ตัวอย่างที่ 10)
หนังสือแจ้งการเปลี่ยนแปลงมาตรการทางปกครองในการเข้าดำเนินการแทน

ที่...../..... สำนักงาน.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

เรื่อง แจ้งการเปลี่ยนแปลงมาตรการทางปกครองในการเข้าดำเนินการแทน

เรียน .....

อ้างถึง คำสั่งของเจ้าพนักงานท้องถิ่น ที่.....

สิ่งที่ส่งมาด้วย เอกสารแสดงค่าใช้จ่ายในการดำเนินการแทนผู้รับคำสั่ง จำนวน 1 ชุด

ตามที่เจ้าพนักงานท้องถิ่นได้เข้าดำเนินการ.....แทนกรณีที่ท่านมิได้ปฏิบัติตามคำสั่งที่อ้างถึงนั้น เนื่องจากมีเหตุอันจำเป็นที่ทำให้มาตรการทางปกครองที่กำหนดไว้ไม่บรรลุวัตถุประสงค์คือ.....ดังนั้น เจ้าพนักงานท้องถิ่นจึงจำเป็นจะต้องมีการเปลี่ยนแปลงมาตรการทางปกครองเป็น.....โดยท่านจะต้องชดใช้ค่าใช้จ่ายเป็นจำนวนเงิน.....บาท (.....) และเงินเพิ่มในอัตราร้อยละยี่สิบห้าต่อปีของค่าใช้จ่ายดังกล่าวแก่เจ้าพนักงานท้องถิ่น ดังรายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วยนี้

ทั้งนี้ การกำหนดค่าใช้จ่ายในคำเตือนนี้ไม่เป็นการตัดสิทธิที่จะเรียกค่าใช้จ่ายเพิ่มขึ้น หากจะต้องเสียค่าใช้จ่ายจริงมากกว่าที่ได้กำหนดไว้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและดำเนินการตามคำสั่งข้างต้นด้วย

ขอแสดงความนับถือ

.....

(.....)

ตำแหน่ง.....

เจ้าพนักงานท้องถิ่น

ส่วนราชการ.....

โทร.....

โทรสาร.....

E-mail.....

(ตัวอย่างที่ 11) หนังสือแจ้งให้ชำระค่าใช้จ่าย

ที่...../..... สำนักงาน.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

เรื่อง แจ้งให้ชำระค่าใช้จ่ายในการเข้าไปดำเนินการแทนผู้รับคำสั่ง

เรียน .....

สิ่งที่ส่งมาด้วย เอกสารแสดงค่าใช้จ่ายในการดำเนินการแทนผู้รับคำสั่ง จำนวน 1 ชุด

ตามที่เจ้าพนักงานท้องถิ่นได้เข้าไปดำเนินการ.....แทนท่านไปแล้วเมื่อวันที่.....เดือน.....พ.ศ. .... นั้น การดำเนินการดังกล่าวมีค่าใช้จ่าย จำนวน.....บาท (.....) ดังรายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วยนี้

ดังนั้น อาศัยความตามมาตรา.....(มาตรา 23 หรือ 27 วรรคสอง หรือ 28 วรรคสอง)จึงแจ้งให้ท่านมาชำระค่าใช้จ่ายดังกล่าว และเงินเพิ่มอีก จำนวน..... บาท (.....) รวมเป็นเงินทั้งสิ้นจำนวน.....บาท (.....) ภายในวันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

อนึ่ง หากท่านไม่พอใจหรือเห็นว่าไม่ได้รับความเป็นธรรม ท่านมีสิทธิอุทธรณ์ต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่นได้ภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งหนังสือนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดดำเนินการต่อไปด้วย

ขอแสดงความนับถือ

.....

(.....)

ตำแหน่ง.....

เจ้าพนักงานท้องถิ่น

ส่วนราชการ.....

โทร.....

โทรสาร.....

E-mail.....

(ตัวอย่างที่ 12) หนังสือแจ้งเตือนให้ชำระค่าใช้จ่าย

ที่...../..... สำนักงาน.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ. .....

เรื่อง แจ้งเตือนให้ชำระค่าใช้จ่ายในการเข้าไปดำเนินการแทนผู้รับคำสั่ง

เรียน .....

อ้างถึง หนังสือแจ้งให้ชำระค่าใช้จ่ายในการเข้าไปดำเนินการแทนผู้รับคำสั่ง ที่...../..... ลงวันที่.....

ตามที่เจ้าพนักงานท้องถิ่นได้แจ้งให้ท่านชำระค่าใช้จ่ายในการเข้าไปดำเนินการแทน รวมเป็นเงินทั้งสิ้น จำนวน.....บาท (.....) ภายในวันที่.....เดือน..... พ.ศ. ..... ตามหนังสือที่อ้างถึงนั้น ปรากฏว่าท่านมิได้ปฏิบัติตามภายในเวลาที่กำหนด

ดังนั้น จึงขอแจ้งเตือนให้ท่านดำเนินการชำระค่าใช้จ่ายในการเข้าไปดำเนินการแทน รวมเป็นเงินทั้งสิ้น จำนวน.....บาท (.....) ภายในวันที่.....เดือน.....พ.ศ. ..... *(จะต้องไม่น้อยกว่า 7 วัน)* ถ้าท่านไม่ปฏิบัติตามคำเตือนนี้ เจ้าพนักงานท้องถิ่นจะใช้มาตรการบังคับทางปกครองโดยยึดหรืออายัดทรัพย์สินของท่านและขายทอดตลาดเพื่อชำระเงินให้ครบถ้วนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดดำเนินการต่อไปด้วย

ขอแสดงความนับถือ

.....

(.....)

ตำแหน่ง.....

เจ้าพนักงานท้องถิ่น

ส่วนราชการ.....

โทร.....

โทรสาร.....

E-mail.....

ส่วนที่ 4

การเปรียบเทียบคดี
ตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข
พ.ศ. 2535

บทที่ 10

เรื่องการเปรียบเทียบคดี ตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535

ในการดำเนินคดีอาญา ถ้าในคดีนั้นมีโทษปรับสถานเดียว หรือความผิดลหุโทษ พระราชบัญญัติวิธีพิจารณาความอาญา กำหนดให้พนักงานเจ้าหน้าที่หรือพนักงานสอบสวนมีอำนาจดำเนินการเปรียบเทียบคดีได้ ทำให้คดีอาญาเลิกกัน[1] ส่งผลให้สิทธินำคดีอาญามาฟ้องเป็นอันระงับสิ้นไปด้วย[2] นอกจากนี้มาตรา 37 (4) แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ยังกำหนดให้ในคดี ซึ่งเปรียบเทียบตามกฎหมายอื่น เมื่อผู้ต้องหาได้ชำระค่าปรับตามคำเปรียบเทียบของเจ้าหน้าที่แล้ว คดีนั้นก็เลิกกันได้เช่นกัน ส่งผลให้สิทธินำคดีดังกล่าวมาฟ้องเป็นอันระงับสิ้นไปด้วย

ซึ่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 ได้มีการกำหนดให้ความผิดที่มีโทษตามพระราชบัญญัตินี้สามารถดำเนินการเปรียบเทียบคดีได้ด้วย โดยกำหนดให้บรรดาความผิดตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 ถ้าเห็นว่าผู้ต้องหาไม่ควรได้รับโทษถึงจำคุก หรือไม่ควรถูกฟ้องร้อง ให้มีอำนาจเปรียบเทียบได้ และเมื่อได้เสียค่าปรับตามที่เปรียบเทียบภายในสามสิบวันนับแต่วันที่มีการเปรียบเทียบ ให้ถือว่าคดีเลิกกันตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา[3] แต่ถ้าผู้ต้องหาไม่ยินยอมตามที่เปรียบเทียบหรือยินยอมแล้วไม่ชำระเงินค่าปรับภายในกำหนดเวลาดังกล่าว ให้ดำเนินคดีต่อไป[4]

---

[1] มาตรา 37 แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

[2] มาตรา 39(3) แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

[3] มาตรา 85 วรรคสี่ แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535

[4] มาตรา 85 วรรคห้า แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535

ทั้งนี้ ตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 ผู้มีอำนาจเปรียบเทียบคดี คือ

1. คณะกรรมการเปรียบเทียบคดี ซึ่งกำหนดไว้ 2 ส่วน ได้แก่

1.1) ในเขตกรุงเทพมหานครประกอบด้วย ผู้แทนกรุงเทพมหานคร ผู้แทนสำนักงานอัยการสูงสุด และผู้แทนกรมตำรวจ

1.2) ในเขตจังหวัดอื่นประกอบด้วยผู้ว่าราชการจังหวัด อัยการจังหวัด และผู้กำกับการตำรวจภูธรจังหวัด

คณะกรรมการเปรียบเทียบคดีมีอำนาจเปรียบเทียบบรรดาความผิดตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 ได้ทั้งสิ้น ถ้าเห็นว่าผู้ต้องหาไม่ควรได้รับโทษถึงจำคุกหรือไม่ควรถูกฟ้องร้อง ก็ให้กำหนดค่าปรับที่ผู้ต้องหาจะพึงชำระได้ตามความเหมาะสม[5]

2. เจ้าพนักงานท้องถิ่นหรือผู้ซึ่งเจ้าพนักงานท้องถิ่นมอบหมาย มีอำนาจเปรียบเทียบความผิดทที่มีโทษปรับสถานเดียว หรือมีโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือนหรือปรับไม่เกินสองพันบาทหรือทั้งจำทั้งปรับได้ ซึ่งภายในขอบเขตของอำนาจที่กฎหมายให้อำนาจไว้ หากเห็นว่าผู้ต้องหาจะพึงชำระได้ตามความเหมาะสม

สำหรับวิธีปฏิบัติในการดำเนินการเปรียบเทียบคดีนั้น ให้ผู้ที่เกี่ยวข้องดำเนินการตามแนวทางที่คณะกรรมการสาธารณสุขได้ออกคำแนะนำฉบับที่ 1/2544 เรื่อง การเปรียบเทียบและการดำเนินคดี (ตามภาคผนวก)

---

[5] มาตรา 85 วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535

คำแนะนำของคณะกรรมการสาธารณสุข
ฉบับที่ 1/2544
เรื่อง การเปรียบเทียบปรับและการดำเนินคดี

ตามมติการประชุมคณะกรรมการสาธารณสุข ครั้งที่ 25-3/2544 เมื่อวันที่ 20 กันยายน 2544 ณ ห้องประชุมกำธร สุวรรณกิจ อาคาร 1 ชั้น 1 กรมอนามัย ให้ออกคำแนะนำแก่เจ้าพนักงานท้องถิ่น เรื่อง การเปรียบเทียบปรับและการดำเนินคดี

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 10(4) จึงออกคำแนะนำแก่เจ้าพนักงานท้องถิ่น เพื่อการปฏิบัติเกี่ยวกับการเปรียบเทียบปรับและการดำเนินคดี กรณีที่มีการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 เกิดขึ้นในเขตราชการส่วนท้องถิ่น ดังนี้

ข้อ 1 ในคำแนะนำนี้

“เจ้าหน้าที่สาธารณสุข” หมายความว่า พนักงานหรือข้าราชการของราชการส่วนท้องถิ่นหรือราชการส่วนภูมิภาค ที่รับผิดชอบงานสาธารณสุข โดยมิได้เป็นเจ้าพนักงานตามกฎหมายสาธารณสุข

“ผู้ได้รับการแต่งตั้ง” หมายความว่า พนักงานหรือข้าราชการในสังกัดของราชการส่วนท้องถิ่นที่ได้รับการแต่งตั้งจากเจ้าพนักงานท้องถิ่นให้เป็นเจ้าพนักงานตามมาตรา 44 วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535

“เจ้าพนักงานสาธารณสุข” หมายความว่า ผู้ดำรงตำแหน่งที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข ประกาศแต่งตั้งให้เป็นเจ้าพนักงานปฏิบัติตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535

“เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบดำเนินคดี” หมายความว่า

(1) เจ้าหน้าที่ฝ่ายเทศกิจ สำหรับในเขต กรุงเทพมหานคร และเมืองพัทยา

(2) เจ้าหน้าที่งานนิติกร สำหรับในเขต เทศบาล

(3) ปลัด หรือ เจ้าหน้าที่ในสำนักงานปลัด สำหรับในเขต อบจ. และ อบต.

(4) เจ้าหน้าที่อื่นที่ได้รับการมอบอำนาจจากเจ้าพนักงานท้องถิ่น

“ผู้มีอำนาจในการเปรียบเทียบคดี” หมายความว่า

(1) คณะกรรมการเปรียบเทียบคดี สำหรับในเขตกรุงเทพมหานคร ประกอบด้วย ผู้แทนกรุงเทพมหานคร ผู้แทนสำนักงานอัยการสูงสุด และผู้แทนสำนักงานตำรวจแห่งชาติ สำหรับในเขตจังหวัดอื่น ประกอบด้วย ผู้ว่าราชการจังหวัด อัยการจังหวัด และผู้บังคับการตำรวจภูธรจังหวัด มีอำนาจเปรียบเทียบปรับได้ในบรรดาความผิดตามพระราชบัญญัตินี้

(2) เจ้าพนักงานท้องถิ่น หรือ ผู้ซึ่งเจ้าพนักงานท้องถิ่นมอบหมาย (เป็นหนังสือ) มีอำนาจเปรียบเทียบปรับได้ในคดีความผิดที่มีโทษปรับสถานเดียว หรือมีโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือนหรือปรับไม่เกินสองพันบาทหรือทั้งจำทั้งปรับ ถ้าเห็นว่าผู้ต้องหาไม่สมควรได้รับโทษถึงจำคุก หรือไม่ควรถูกฟ้องร้อง

ข้อ 2 เมื่อเจ้าหน้าที่สาธารณสุข หรือเจ้าพนักงานสาธารณสุข หรือผู้ได้รับการแต่งตั้งพบการกระทำความผิด ให้รวบรวมหลักฐานให้เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบดำเนินคดี อันประกอบด้วย

(1) รายงานการตรวจสอบของเจ้าหน้าที่ (แบบ ปท.1) หรือแบบตรวจแนะนำ (3 ตอน)

(2) คำสั่งทางปกครองของเจ้าพนักงานท้องถิ่น หรือของเจ้าพนักงานสาธารณสุข แล้วแต่กรณี ตามอำนาจแห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535

(3) พยานหลักฐานที่เกี่ยวกับการกระทำผิด (ถ้ามี)

(4) หลักฐานเกี่ยวกับตัวผู้กระทำความผิด เช่น ใบทะเบียนการค้า หนังสือรับรองการจดทะเบียนห้างร้าน ห้างหุ้นส่วนจำกัด ทะเบียนใบอนุญาต การสอบสวนจากเจ้าหน้าที่ตำรวจ การสอบถามจากผู้อยู่รอบข้าง แล้วแต่กรณี

(5) ประวัติผู้กระทำความผิด (ตามแบบ ปท.7) ยกเว้นกรณีที่เป็นความผิดครั้งแรก

ข้อ 3 ให้เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบดำเนินคดี ตรวจสอบหลักฐานและประเด็นข้อกฎหมาย

(1) หากเห็นว่าความผิดเป็นไปตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย ให้ทำหนังสือเรียกตัวผู้กระทำความผิดมาพบตาม**แบบหนังสือเรียกตัวผู้กระทำความผิดมาเปรียบเทียบปรับ (แบบ ปท.2)**

(2) หากเห็นว่าข้อมูลและหลักฐานไม่เพียงพอ หรือไม่เป็นความผิดตามกฎหมาย ให้แจ้งกลับไปยังเจ้าหน้าที่ (ในข้อ 2) ที่ส่งเรื่องมา เพื่อตรวจสอบและพิจารณาเสียใหม่

ข้อ 4 ในกรณีที่ผู้กระทำความผิดไม่มาพบตามกำหนดในหนังสือเรียก (แบบ ปท.2) ให้เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบดำเนินคดี ดำเนินการแจ้งความร้องทุกข์ต่อพนักงานสอบสวนตามข้อ 8

ข้อ 5 ในกรณีที่ผู้กระทำความผิดมาพบตามหนังสือเรียก ให้เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบดำเนินคดีแจ้งข้อกล่าวหาแก่ผู้กระทำความผิด โดยจัดให้มีการบันทึกคำให้การตาม**แบบบันทึกคำให้การผู้กระทำความผิด (แบบ ปท. 3)** ซึ่งจะมีผลเป็น 2 กรณี คือ

<u>กรณีที่ 1</u> ผู้กระทำความผิดยินยอมรับสารภาพว่ากระทำความผิดตามข้อกล่าวหา ให้ดำเนินการตามข้อ 6 และข้อ 7

<u>กรณีที่ 2</u> ผู้กระทำความผิดปฏิเสธว่าไม่ได้กระทำความผิดตามข้อกล่าวหา ให้ดำเนินการแจ้งความร้องทุกข์ต่อพนักงานสอบสวนตามข้อ 8

ข้อ 6 ให้เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบดำเนินคดีสรุปสำนวนเอกสาร เสนอให้ผู้มีอำนาจในการเปรียบเทียบคดีพิจารณา กรณีความผิดที่ต้องให้คณะกรรมการเปรียบเทียบคดี (ในเขตต่างจังหวัด) พิจารณา ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นในเขตจังหวัดนั้น แจ้งเรื่อง**ตามแบบแจ้งเรื่องให้เปรียบเทียบคดี (แบบ ปท.4)** ถึงผู้ว่าราชการจังหวัด เพื่อดำเนินการพิจารณาต่อไป

ข้อ 7 ถ้าผู้มีอำนาจในการเปรียบเทียบคดีเห็นว่าผู้ต้องหาไม่สมควรได้รับโทษถึงจำคุก หรือไม่ควรถูกฟ้องร้อง ให้ทำการเปรียบเทียบปรับตาม**แบบเปรียบเทียบคดี (กำหนดค่าปรับ) (แบบ ปท.5)** และเมื่อผู้กระทำความผิดเสียค่าปรับแล้ว ให้ออกใบรับเงินค่าปรับไว้เป็นหลักฐานด้วย และนำเงินค่าปรับส่งเป็นรายได้ของราชการส่วนท้องถิ่น ตามมาตรา 64 แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535

หากผู้กระทำความผิดไม่ยินยอมเสียค่าปรับ ภายในกำหนด 30 วันนับแต่วันที่ได้รับทราบ อัตราค่าปรับที่ผู้มีอำนาจในการเปรียบเทียบคดีกำหนด ให้ดำเนินการแจ้งความร้องทุกข์ตามข้อ 8 ต่อไป

ข้อ 8 ในการแจ้งความร้องทุกข์ต่อพนักงานสอบสวนตาม**แบบหนังสือร้องทุกข์ (ปท.6)** กรณีที่ผู้กระทำความผิดไม่มาตามกำหนดในหนังสือเรียกตัวตามข้อ 4 หรือกรณีที่ผู้กระทำความผิดปฏิเสธข้อกล่าวหาตามข้อ 5 กรณีที่ 2 หรือกรณีที่ผู้กระทำความผิดไม่ชำระค่าปรับตามที่ผู้มีอำนาจในการเปรียบเทียบปรับกำหนด ตามข้อ 6 หรือกรณีที่ผู้มีอำนาจในการเปรียบเทียบคดีมีความเห็นว่าสมควร ดำเนินคดีให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นหรือเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบดำเนินคดีที่ได้รับมอบหมายจากเจ้าพนักงานท้องถิ่น ไปแจ้งความร้องทุกข์ต่อพนักงานสอบสวน ตาม**แบบหนังสือร้องทุกข์ (ปท.6)** โดยให้ขอคัดบันทึกประจำวันของพนักงานสอบสวนไว้เป็นหลักฐานด้วย เพื่อประโยชน์ในการติดตามเรื่อง และดำเนินคดีในขั้นตอนต่อไป

ข้อ 9 เมื่อได้ทำการเปรียบเทียบปรับผู้กระทำความผิดเรียบร้อยแล้ว หรือคดีทางศาลสิ้นสุดแล้ว ให้เจ้าหน้าที่สาธารณสุข หรือเจ้าพนักงานสาธารณสุข หรือผู้ได้รับแต่งตั้ง ที่รับผิดชอบตั้งแต่เริ่มต้น บันทึกประวัติผู้กระทำผิดลงใน**แบบประวัติผู้กระทำความผิด (แบบ ปท.7)**

ให้ไว้ ณ วันที่ 14 พฤศจิกายน พ.ศ. 2544

(ลงชื่อ) วินัย วิริยกิจจา
(นายแพทย์วินัย วิริยกิจจา)
ปลัดกระทรวงสาธารณสุข
ประธานคณะกรรมการสาธารณสุข

แบบบันทึกรายงานการตรวจสอบของเจ้าหน้าที่ (ปท.1)

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ.....

ที่.....**วันที่**.....**เดือน**.....**พ.ศ.**.....

เรื่อง รายงานผลการตรวจสอบของเจ้าหน้าที่

เรียน .....*(เจ้าพนักงานท้องถิ่น)*.....

ด้วย ข้าพเจ้า.....ตำแหน่ง.....ในฐานะ .....*เจ้าพนักงานสาธารณสุขหรือผู้ได้รับการแต่งตั้งฯ)*.....ได้ตรวจสอบสถานประกอบการของ.....*(ชื่อเจ้าของ/ผู้ครอบครอง)*.....สถานประกอบการ ชื่อ..... ประกอบกิจการ.....ตั้งอยู่เลขที่.....หมู่ที่.....ถนน..... ตำบล/แขวง.....อำเภอ/เขต.....จังหวัด.....โทร.....

ข้อเท็จจริงที่ตรวจพบ (พร้อมพยานหลักฐานที่แนบมาพร้อมนี้)

.....

.....

ข้อกฎหมายของการกระทำผิด

.....

.....

ข้อคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะ

.....

.....

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณามอบให้เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบดำเนินคดีดำเนินการต่อไปด้วยจะเป็นพระคุณ

(ลงชื่อ)..... ผู้ตรวจสอบ/รายงาน

(.....)

ตำแหน่ง.....

(ลงชื่อ)..... พยาน (ถ้ามี)

(.....)

ตำแหน่ง.....

แบบหนังสือเรียกตัวผู้กระทำความผิดมาเปรียบเทียบปรับ (ปท.2)

(ตราครุฑ)

ที่...../.....

สถานที่.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

เรื่อง ขอเชิญพบเพื่อพิจารณาเปรียบเทียบปรับตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535

เรียน .....

สิ่งที่ส่งมาด้วย - สำเนาหนังสือแจ้งการกระทำความผิด ที่...../.....ลงวันที่..... จำนวน.....ฉบับ (หรือ)
- สำเนาหนังสือคำสั่ง ที่...../.....ลงวันที่..... จำนวน.....ฉบับ

ตามหนังสือที่ส่งมาด้วย เจ้าพนักงานท้องถิ่นได้.....(แจ้ง/ออกคำสั่ง).....ที่...../.....ลงวันที่..... ให้ท่านดำเนินการ.....โดยอาศัยอำนาจตามมาตรา.....แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 ปรากฏว่าท่านมิได้ดำเนินการตาม.....(หนังสือแจ้ง/คำสั่ง).....นั้น จึงเป็นการ.....(ฝ่าฝืน/ไม่ปฏิบัติตามคำสั่ง).....โดยไม่มีเหตุแก้ตัวอันสมควร จึงมีความผิดระวางโทษ.....ตามมาตรา.....แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 ซึ่งความผิดดังกล่าว เป็นความผิดที่.....(เจ้าพนักงานท้องถิ่น/คณะกรรมการ(เปรียบเทียบคดี).....มีอำนาจทำการเปรียบเทียบปรับได้

ในการนี้.....*(เจ้าพนักงานท้องถิ่น/คณะกรรมการเปรียบเทียบคดี)*.....จึงขอให้ท่านไปพบเจ้าหน้าที่ ณ.....*(สำนักงาน.....)*.....ภายในกำหนด 15 วัน (ตามความเหมาะสม) นับแต่วันที่ได้รับหนังสือฉบับนี้ ทั้งนี้ ให้ติดต่อในวันราชการก่อนเวลา 15.00 น. เพื่อดำเนินการเปรียบเทียบปรับให้เป็นไปตามกฎหมาย หากท่านไม่ไปพบภายในเวลาที่กำหนดไว้ ทางราชการจะส่งเรื่องให้พนักงานสอบสวนดำเนินคดีตามกฎหมายต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและดำเนินการต่อไปด้วย จะเป็นพระคุณ

ขอแสดงความนับถือ

.....

(.....)

หัวหน้าหน่วยงาน

หมายเหตุ ขั้นตอนนี้เป็นการดำเนินการของเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบดำเนินคดี หรือ ผู้ที่ได้รับมอบอำนาจจากเจ้าพนักงานท้องถิ่นตามมาตรา 85 จึงอาจออกหนังสือได้โดยตรง ทั้งนี้ ควรแนบคำสั่งมอบอำนาจไปด้วย

แบบบันทึกคำให้การผู้กระทำความผิด (ปท.3)

(ตราครุฑ)

คดีที่...../.....

สถานที่.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ข้าพเจ้า.....อายุ.....ปี สัญชาติ.....
อยู่บ้านเลขที่.....หมู่ที่.....ตรอก/ซอย.....ถนน.....ตำบล/แขวง.....
อำเภอ/เขต.....จังหวัด.....โทร.....
(โดยมี นาย/นาง/นางสาว.....เป็นผู้รับมอบอำนาจจาก.....
ตามหนังสือมอบอำนาจ ที่.....วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....)

เจ้าหน้าที่ได้แจ้งว่าข้าพเจ้า (นาย/นาง/นางสาว).....เป็นผู้กระทำความผิดตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 มาตรา.....ในข้อหา.....
ซึ่งมีโทษตามมาตรา.....ต้องระวางโทษ.....ข้าพเจ้ารับทราบแล้ว

[ ] (1) ข้าพเจ้าขอให้การรับสารภาพว่ากระทำผิดจริง และยินยอมให้ผู้มีอำนาจเปรียบเทียบคดีทำการเปรียบเทียบปรับตามที่เห็นสมควร

[ ] (2) ข้าพเจ้าขอปฏิเสธว่ามิได้กระทำความผิดตามข้อกล่าวหา

บันทึกนี้ เจ้าหน้าที่ได้อ่านให้ข้าพเจ้าฟังแล้ว รับรองว่าถูกต้อง จึงได้ลงลายมือชื่อไว้เป็นสำคัญ

(ลงชื่อ)..... ผู้กระทำความผิด
(.....)
ตำแหน่ง.....

(ลงชื่อ)..... เจ้าหน้าที่/ผู้บันทึก
(.....)
ตำแหน่ง.....

(ลงชื่อ)..... พยาน
(.....)

แบบแจ้งเรื่องให้เปรียบเทียบคดี (ปท.4)

(ตราครุฑ)

ที่...../.....

สถานที่.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

เรื่อง ขอให้กำหนดอัตราโทษปรับ

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด.....

สิ่งที่ส่งมาด้วย (1) เอกสารหลักฐาน.....จำนวน.....ฉบับ

(2) แบบบันทึกคำให้การผู้กระทำความผิด (ปท.3) จำนวน.....ฉบับ

(3) แบบเปรียบเทียบคดีกำหนดค่าปรับ (ปท.5) จำนวน.....ฉบับ

ตามที่เจ้าพนักงาน.....ได้ดำเนินการตรวจสอบกรณี.....*(เหตุรำคาญ/ฝ่าฝืนข้อกำหนดของท้องถิ่น/ไม่ปฏิบัติตามคำสั่ง แล้วแต่กรณี)* พบว่า นาย/นาง/นางสาว.....เจ้าของ/ผู้ครอบครองสถานประกอบการ.....อยู่บ้านเลขที่.....ตรอก/ซอย.....ถนน.....ตำบล/แขวง.....อำเภอ/เขต.....จังหวัด.....ได้.....*(ก่อเหตุรำคาญ/ฝ่าฝืนข้อกำหนดของท้องถิ่น/ไม่ปฏิบัติตามคำสั่งอย่างไร)*.....ซึ่งเจ้าพนักงานท้องถิ่นได้ออกคำสั่งให้ปรับปรุงแก้ไข โดยอาศัยอำนาจตามความในมาตรา.....แต่ปรากฏว่า เจ้าของ/ผู้ครอบครองดังกล่าวมิได้ปฏิบัติ จึงมีความผิดตามมาตรา.....แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 นั้น ตามเอกสารที่ส่งมาด้วย (1)

ในการนี้ เจ้าพนักงานท้องถิ่นได้เรียกผู้กระทำผิดมารับฟังข้อกล่าวหา และได้ยอมรับผิดตามข้อกล่าวหานั้นแล้ว ตามแบบบันทึกคำให้การ (ปท.3) ที่ส่งมาด้วย (2) โดยที่บทบัญญัติมาตรา 85 กำหนดให้ผู้ว่าราชการจังหวัด อัยการจังหวัด และผู้บังคับการตำรวจภูธรจังหวัด เป็นคณะกรรมการเปรียบเทียบคดี มีอำนาจเปรียบเทียบปรับได้.....*(หน่วยงานเจ้าของเรื่อง)*.....จึงใคร่ขอให้ท่านได้โปรดพิจารณาเปรียบเทียบปรับในกรณีดังกล่าว ตามแบบเปรียบเทียบคดีกำหนดค่าปรับ (ปท.5) ที่ส่งมาด้วย (3)

อนึ่ง เนื่องจากมาตรา 64 กำหนดให้ค่าปรับให้เป็นรายได้ของราชการส่วนท้องถิ่น กรุณาจัดส่งค่าปรับกรณีดังกล่าวให้.....*(หน่วยงานเจ้าของเรื่อง)*.....ด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการต่อไปด้วย จะเป็นพระคุณ

ขอแสดงความนับถือ

(ลงชื่อ).....

(.....)

ตำแหน่ง.....

แบบเปรียบเทียบคดี (กำหนดอัตราค่าปรับ) (ปท.5)

คดีเปรียบเทียบที่...../.....

ที่ทำการเปรียบเทียบ.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ชื่อเจ้าหน้าที่ผู้กล่าวหา.....

ชื่อผู้กระทำความผิด (1) .....

(2) .....

เหตุเกิดเมื่อวันที่.....เดือน.....พ.ศ.....เวลา.....ณ สถานที่ประกอบกิจการ.....

อยู่บ้านเลขที่.....หมู่ที่.....ตรอก/ซอย.....ถนน.....ตำบล/แขวง.....

อำเภอ/เขต.....จังหวัด.....โทร.....

คดีนี้ผู้กระทำความผิดได้กระทำความผิดตาม พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 มาตรา..... ข้อหา.....มีบทลงโทษตามมาตรา.....ซึ่งเป็นความผิดที่..... *(เจ้าพนักงานท้องถิ่น/คณะกรรมการเปรียบเทียบคดี)*.....หากพิจารณาเห็นว่าผู้กระทำความผิดไม่สมควรได้รับโทษจำคุกหรือฟ้องศาล และเมื่อผู้กระทำความผิดยอมรับผิด ยินยอมให้ทำการเปรียบเทียบปรับ

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 85 แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 ผู้มีอำนาจเปรียบเทียบปรับ *(เจ้าพนักงานท้องถิ่น/คณะกรรมการเปรียบเทียบคดี)* จึงเปรียบเทียบปรับผู้กระทำความผิดเป็นเงิน.....บาท (.....)

บันทึกนี้ เจ้าหน้าที่ได้อ่านให้ผู้กระทำความผิดฟังแล้ว รับรองว่าถูกต้อง และได้ลงลายมือชื่อไว้เป็นสำคัญ

(ลงชื่อ) .....ผู้กระทำความผิด
(ลงชื่อ) .....ผู้มีอำนาจเปรียบเทียบปรับ
(ลงชื่อ) .....ผู้มีอำนาจเปรียบเทียบปรับ
(ลงชื่อ) .....ผู้มีอำนาจเปรียบเทียบปรับ
(ลงชื่อ) .....เจ้าหน้าที่

บันทึกการชำระเงิน

ใบเสร็จรับเงินเล่มที่.....เลขที่.....
วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....จำนวนเงิน.....บาท
ลงชื่อ.....เจ้าหน้าที่ผู้รับเงิน

หนังสือร้องทุกข์ของเจ้าพนักงานท้องถิ่นหรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมาย (ปท.6)

(ตราครุฑ)

ที่...../.....

สถานที่.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

เรื่อง ขอให้ดำเนินคดีแก่.....นาย ก.) .....

เรียน เจ้าพนักงานสอบสวน.....*(ประจำท้องที่)*.....

สิ่งที่ส่งมาด้วย (1) เอกสารหลักฐาน.....จำนวน.....ฉบับ

(2) .....

ด้วยเจ้าพนักงานท้องถิ่นของ.....(กทม./เมืองพัทยา/เทศบาล/อบต.)..... ได้ตรวจพบว่า.....*(นาย ก.)*.....ซึ่งอยู่ที่บ้านเลขที่.....ตรอก/ซอย..... ถนน.....ตำบล/แขวง.....อำเภอ/เขต..... จังหวัด.....ได้กระทำการ.....*(เช่น จำหน่ายอาหารโดยไม่ได้รับอนุญาตจากเจ้าพนักงานท้องถิ่น หรือฝ่าฝืนข้อบัญญัติท้องถิ่นหรือกฎกระทรวง แล้วแต่กรณี)*.....ซึ่งเป็นความผิดตามมาตรา.....และมีโทษตามมาตรา.....แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 ตามเอกสารหลักฐานที่ส่งมาด้วยนี้

ในการนี้.....*(หน่วยงานท้องถิ่น)*.....มีความประสงค์จะดำเนินคดีแก่.....*(นาย ก.)*..... ซึ่งกระทำความผิดตามกฎหมายดังกล่าว จึงมอบอำนาจให้.....*(นาย ข.)*.....เป็นผู้ร้องทุกข์ต่อพนักงานสอบสวน เพื่อดำเนินคดีแก่บุคคลดังกล่าว ตลอดจนให้ข้อมูลต่างๆ และประสานงานกับพนักงานสอบสวนจนเสร็จการ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการต่อไปด้วย จะเป็นพระคุณ

ขอแสดงความนับถือ

.....

(.....)

ตำแหน่ง.....เจ้าพนักงานท้องถิ่น

แบบประวัติผู้กระทำความผิด (ปท.7)

1. ผู้กระทำความผิด	ชื่อ.....ชื่อสกุล.....อายุ.....ปี เชื้อชาติ.....สัญชาติ.....ที่อยู่เลขที่..... .... ผู้รับอนุญาต.....เลขที่...../.....
2. วัน เวลา และสถานที่เกิดเหตุ	เหตุเกิดเมื่อวันที่.....เดือน.....พ.ศ.....เวลา.....น. สถานที่เกิดเหตุ..... .....
3. ข้อหา	ฐาน..... ตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535
4. จำนวนของกลาง	ของกลาง (1) ยึดและเก็บมา..... (2) อายัด.....
5. ผลคดี	กระทำความผิดตาม พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 ฐาน.....มาตรา..... [ ] 1. ผู้กระทำความผิดยินยอมให้เปรียบเทียบและชำระเงินค่าปรับ จำนวน.....บาท ชำระค่าปรับวันที่.....เดือน.....พ.ศ..... [ ] 2. ศาลพิพากษาลงโทษ..... ตามคดีแดง ที่.....
6. งานคลังรับเงิน	วันที่.....เดือน.....พ.ศ..... จำนวนเงิน.....บาท ตามใบเสร็จเล่มที่.....เลขที่.....

(ลงชื่อ)..... ผู้บันทึกประวัติ

(.....)

ตำแหน่ง.....

ส่วนที่ 5

พระราชบัญญัติการสาธารณสุข
พ.ศ. 2535

พระราชบัญญัติการสาธารณสุข
พ.ศ. 2535

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.
ให้ไว้ ณ วันที่ 29 มีนาคม พ.ศ. 2535
เป็นปีที่ 47 ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุขและกฎหมายว่าด้วยการควบคุมการใช้อุจจาระเป็นปุ๋ย

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ทำหน้าที่รัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา 1 พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535”

มาตรา 2 พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา 3 ให้ยกเลิก

(1) พระราชบัญญัติสาธารณสุข พุทธศักราช 2484

(2) พระราชบัญญัติสาธารณสุข (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2495

(3) พระราชบัญญัติสาธารณสุข (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2497

(4) พระราชบัญญัติสาธารณสุข (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2505

(5) พระราชบัญญัติสาธารณสุข (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2527
(6) พระราชบัญญัติควบคุมการใช้อุจจาระเป็นปุ๋ย พุทธศักราช 2480
(7) พระราชบัญญัติควบคุมการใช้อุจจาระเป็นปุ๋ย (ฉบับที่ 2) พุทธศักราช 2484
(8) พระราชบัญญัติควบคุมการใช้อุจจาระเป็นปุ๋ย (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2497

มาตรา 4 ในพระราชบัญญัตินี้

"สิ่งปฏิกูล" หมายความว่า อุจจาระหรือปัสสาวะ และหมายความรวมถึงสิ่งอื่นใดซึ่งเป็นสิ่งโสโครกหรือมีกลิ่นเหม็น

*"**มูลฝอย"** หมายความว่า เศษกระดาษ เศษผ้า เศษอาหาร เศษสินค้า เศษวัตถุ ถุงพลาสติก ภาชนะที่ใส่อาหาร เถ้า มูลสัตว์ ซากสัตว์ หรือสิ่งอื่นใดที่เก็บกวาดจากถนน ตลาด ที่เลี้ยงสัตว์ หรือที่อื่น และหมายความรวมถึงมูลฝอยติดเชื้อ มูลฝอยที่เป็นพิษหรืออันตรายจากชุมชน

"ที่หรือทางสาธารณะ" หมายความว่า สถานที่หรือทางซึ่งมิใช่เป็นของเอกชนและประชาชนสามารถใช้ประโยชน์หรือใช้สัญจรได้

"อาคาร" หมายความว่า ตึก บ้าน เรือน โรง ร้าน แพ คลังสินค้า สำนักงาน หรือสิ่งที่สร้างขึ้นอย่างอื่นซึ่งบุคคลอาจเข้าอยู่หรือเข้าใช้สอยได้

"ตลาด" หมายความว่า สถานที่ซึ่งปกติจัดไว้ให้ผู้ค้าใช้เป็นที่ชุมนุมเพื่อจำหน่ายสินค้าประเภทสัตว์ เนื้อสัตว์ ผัก ผลไม้ หรืออาหารอันมีสภาพเป็นของสด ประกอบหรือปรุงแล้ว หรือของเสียง่าย ทั้งนี้ ไม่ว่าจะมีการจำหน่ายสินค้าประเภทอื่นด้วยหรือไม่ก็ตาม และหมายความรวมถึงบริเวณซึ่งจัดไว้สำหรับให้ผู้ค้าใช้เป็นที่ชุมนุมเพื่อจำหน่ายสินค้าประเภทดังกล่าวเป็นประจำหรือเป็นครั้งคราวหรือตามวันที่กำหนด

"สถานที่จำหน่ายอาหาร" หมายความว่า อาคาร สถานที่ หรือบริเวณใดๆ ที่มิใช่ที่หรือทางสาธารณะ ที่จัดไว้เพื่อประกอบอาหารหรือปรุงอาหารจนสำเร็จและจำหน่ายให้ผู้ซื้อสามารถบริโภคได้ทันที ทั้งนี้ ไม่ว่าจะเป็นการจำหน่ายโดยจัดให้มีบริเวณไว้สำหรับการบริโภค ณ ที่นั้น หรือนำไปบริโภคที่อื่นก็ตาม

---

* ความเดิมถูกยกเลิก และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน โดยมาตรา 3 แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2550 (ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 124 ตอนที่ 28ก หน้า 1 วันที่ 27 มิถุนายน 2550)

“สถานที่สะสมอาหาร” หมายความว่า อาคาร สถานที่ หรือบริเวณใดๆ ที่มิใช่ที่หรือทางสาธารณะ ที่จัดไว้สำหรับเก็บอาหารอันมีสภาพเป็นของสดหรือของแห้ง หรืออาหารในรูปลักษณะอื่นใด ซึ่งผู้ซื้อต้องนำไปทำ ประกอบหรือปรุงเพื่อบริโภคในภายหลัง

*“**ราชการส่วนท้องถิ่น**” หมายความว่า องค์การบริหารส่วนจังหวัดเทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบล กรุงเทพมหานคร เมืองพัทยา หรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นที่กฎหมายกำหนดให้เป็นราชการส่วนท้องถิ่น

“ข้อกำหนดของท้องถิ่น” หมายความว่า ข้อบัญญัติ เทศบัญญัติ หรือข้อบังคับซึ่งตราขึ้นโดยราชการส่วนท้องถิ่น

*“**เจ้าพนักงานท้องถิ่น**” หมายความว่า

(1) นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดสำหรับในเขตองค์การบริหารส่วนจังหวัด

(2) นายกเทศมนตรีสำหรับในเขตเทศบาล

(3) นายกองค์การบริหารส่วนตำบลสำหรับในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล

(4) ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครสำหรับในเขตกรุงเทพมหานคร

(5) นายกเมืองพัทยาสำหรับในเขตเมืองพัทยา

(6) หัวหน้าผู้บริหารท้องถิ่นขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นที่กฎหมายกำหนดให้เป็นราชการส่วนท้องถิ่น สำหรับในเขตราชการส่วนท้องถิ่นนั้น

“เจ้าพนักงานสาธารณสุข” หมายความว่า เจ้าพนักงานซึ่งได้รับแต่งตั้งให้ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการสาธารณสุข

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา 5 ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจแต่งตั้งเจ้าพนักงานสาธารณสุข กับออกกฎกระทรวงกำหนดค่าธรรมเนียมหรือยกเว้นค่าธรรมเนียม และกำหนดกิจการอื่น เพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

กฎกระทรวงนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

---

* ความเดิมถูกยกเลิก และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน โดยมาตรา 4 แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2550 (ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 124 ตอนที่ 28ก หน้า 2 วันที่ 27 มิถุนายน 2550)

* ความเดิมถูกยกเลิก และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน โดยมาตรา 5 แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2550 (ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 124 ตอนที่ 28ก หน้า 2 วันที่ 27 มิถุนายน 2550)

หมวด 1
บททั่วไป

มาตรา 6 เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ ให้รัฐมนตรีโดยคำแนะนำของคณะกรรมการมีอำนาจออกกฎกระทรวง ดังต่อไปนี้

(1) กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และมาตรการในการควบคุมหรือกำกับดูแลสำหรับกิจการหรือการดำเนินการในเรื่องต่างๆ ตามพระราชบัญญัตินี้

(2) กำหนดมาตรฐานสภาวะความเป็นอยู่ที่เหมาะสมกับการดำรงชีพของประชาชนและวิธีดำเนินการเพื่อตรวจสอบควบคุมหรือกำกับดูแล หรือแก้ไขสิ่งที่จะมีผลกระทบต่อสภาวะความเป็นอยู่ที่เหมาะสมกับการดำรงชีพของประชาชน

*กฎกระทรวงตามวรรคหนึ่งจะกำหนดให้ใช้บังคับเป็นการทั่วไปทุกท้องถิ่นหรือ ให้ใช้บังคับเฉพาะท้องถิ่นใดท้องถิ่นหนึ่งก็ได้ และในกรณีที่กฎกระทรวงดังกล่าวจะสมควรกำหนดให้เรื่องที่เป็นรายละเอียดทางด้านเทคนิควิชาการหรือเป็นเรื่องที่ต้องรวดเร็วตามสภาพสังคมให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด โดยคำแนะนำของคณะกรรมการและประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา 7 เมื่อมีกฎกระทรวงที่ออกตามมาตรา 6 ใช้บังคับในท้องถิ่นใดให้ราชการส่วนท้องถิ่นหรือเจ้าพนักงานท้องถิ่นซึ่งมีกิจการหรือการดำเนินการตามกฎกระทรวงดังกล่าวอยู่ในเขตอำนาจของท้องถิ่นนั้นดำเนินการให้เป็นไปตามข้อกำหนดในกฎกระทรวง ในการนี้ หากมีกรณีจำเป็นให้ราชการส่วนท้องถิ่น ออกข้อกำหนดของท้องถิ่นหรือแก้ไขปรับปรุงข้อกำหนดของท้องถิ่นที่ใช้บังคับอยู่ก่อนมีกฎกระทรวงที่ออกตามมาตรา 6 เพื่อกำหนดรายละเอียดการดำเนินการ ในเขตท้องถิ่นนั้นให้เป็นไปตามกฎกระทรวงดังกล่าวได้

ข้อกำหนดของท้องถิ่นใดถ้าขัดหรือแย้งกับกฎกระทรวงที่ออกตามมาตรา 6 ให้บังคับตามกฎกระทรวงนั้น ทั้งนี้ เว้นแต่ในกรณีที่มีความจำเป็นหรือมีเหตุผลเป็นพิเศษเฉพาะท้องถิ่นราชการส่วนท้องถิ่นอาจออกข้อกำหนดของท้องถิ่นในเรื่องใดขัด หรือแย้งกับที่กำหนดในกฎกระทรวงที่ออกตามมาตรา 6 ได้ เมื่อได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการและได้รับอนุมัติจากรัฐมนตรี

---

* ความเดิมถูกยกเลิก และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน โดยมาตรา 6 แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2550 (ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 124 ตอนที่ 28ก หน้า 2 วันที่ 27 มิถุนายน 2550)

มาตรา 8 ในกรณีที่เกิดหรือมีเหตุอันควรสงสัยว่าจะเกิดความเสียหาย อย่างร้ายแรงต่อสภาวะความเป็นอยู่ที่เหมาะสมกับการดำรงชีพของประชาชนซึ่งจำเป็นต้องมีการแก้ไข โดยเร่งด่วน ให้อธิบดีกรมอนามัยมีอำนาจออกคำสั่งให้เจ้าของวัตถุหรือบุคคลซึ่งเกี่ยวข้องกับการก่อให้เกิดหรืออาจเกิดความเสียหายดังกล่าวระงับการกระทำหรือให้กระทำการใดๆ เพื่อแก้ไขหรือป้องกันความเสียหายเช่นว่านั้นได้ตามที่เห็นสมควร

ถ้าบุคคลซึ่งได้รับคำสั่งตามวรรคหนึ่งไม่ปฏิบัติตามคำสั่งภายในระยะเวลาตามสมควร อธิบดีกรมอนามัยจะสั่งให้เจ้าพนักงานสาธารณสุขปฏิบัติการใดๆ เพื่อแก้ไขหรือป้องกันความเสียหายดังกล่าวนั้นแทนก็ได้ ในการนี้ ให้เจ้าพนักงานสาธารณสุขใช้ความระมัดระวังตามสมควรแก่พฤติการณ์ และบุคคลซึ่งได้รับคำสั่งดังกล่าวต้องเป็นผู้เสียค่าใช้จ่ายสำหรับการนั้น

ในจังหวัดอื่นนอกจากกรุงเทพมหานคร ให้อธิบดีกรมอนามัยแจ้งแก่ผู้ว่าราชการจังหวัดเพื่อสั่งให้นายแพทย์สาธารณสุขจังหวัดปฏิบัติการตามความในวรรคสอง สำหรับในเขตท้องที่จังหวัดนั้น

หมวด 2
คณะกรรมการสาธารณสุข

***มาตรา 9** ให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่งเรียกว่า **"คณะกรรมการสาธารณสุข"** ประกอบด้วย ปลัดกระทรวงสาธารณสุขเป็นประธานกรรมการ อธิบดีกรมควบคุมมลพิษ อธิบดีกรมควบคุมโรค อธิบดีกรมโยธาธิการและผังเมือง อธิบดีกรมโรงงานอุตสาหกรรม อธิบดีกรมวิชาการเกษตร อธิบดีกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น อธิบดีกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน เลขาธิการคณะกรรมการอาหารและยา เลขาธิการสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ปลัดกรุงเทพมหานคร นายกสมาคมสันนิบาตเทศบาลแห่งประเทศไทย นายกสมาคมองค์การบริหารส่วนจังหวัดแห่งประเทศไทย นายกสมาคมองค์การบริหารส่วนตำบลแห่งประเทศไทยและผู้ทรงคุณวุฒิอีกไม่เกินสี่คน ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งจากผู้มีความรู้ ความสามารถหรือประสบการณ์ในด้านกฎหมายการสาธารณสุข การอนามัยสิ่งแวดล้อมและการคุ้มครองผู้บริโภค เป็นกรรมการ

---

* ความเดิมถูกยกเลิกและให้ใช้ความต่อไปนี้แทน โดยมาตรา 7 แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2550 (ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 124 ตอนที่ 28ก หน้า 2 และหน้า 3 วันที่ 27 มิถุนายน 2550)

ให้อธิบดีกรมอนามัยเป็นกรรมการและเลขานุการ

มาตรา 10 ให้คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(1) เสนอความเห็นต่อรัฐมนตรีในการกำหนดนโยบาย แผนงาน และมาตรการเกี่ยวกับการสาธารณสุข และพิจารณาให้ความเห็นในเรื่องใดๆ เกี่ยวกับการสาธารณสุขตามที่รัฐมนตรีมอบหมาย

(2) ศึกษา วิเคราะห์และให้ความเห็นต่อรัฐมนตรีในการปรับปรุงกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ และคำสั่งเกี่ยวกับการสาธารณสุข

(3) ให้คำแนะนำต่อรัฐมนตรีในการออกกฎกระทรวง และต่อราชการส่วนท้องถิ่นในการออกข้อกำหนดของท้องถิ่น

(4) ให้คำปรึกษาแนะนำแก่เจ้าพนักงานท้องถิ่นในการปฏิบัติการ ตามพระราชบัญญัตินี้

(5) กำหนดโครงการและประสานงานระหว่างส่วนราชการและราชการส่วนท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องเพื่อดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้

(6) ควบคุม สอดส่องการปฏิบัติหน้าที่ของส่วนราชการที่มีอำนาจหน้าที่ในการปฏิบัติตามกฎหมายเกี่ยวกับการสาธารณสุขเพื่อรายงานต่อรัฐมนตรี

(7) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่กฎหมายกำหนดไว้ให้เป็นอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ

มาตรา 11 ในกรณีที่ปรากฏแก่คณะกรรมการว่าราชการส่วนท้องถิ่นหรือ เจ้าพนักงานท้องถิ่นซึ่งมีเขตอำนาจในท้องถิ่นใด ไม่ดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ที่กำหนดไว้ตามพระราชบัญญัตินี้โดยไม่มีเหตุผลอันสมควร ให้คณะกรรมการแจ้งต่อผู้มีอำนาจควบคุมดูแลการปฏิบัติราชการของราชการส่วนท้องถิ่น หรือเจ้าพนักงานท้องถิ่นตามกฎหมายว่าด้วยการนั้นเพื่อสั่งให้ราชการส่วนท้องถิ่น หรือเจ้าพนักงานท้องถิ่นดำเนินการตามอำนาจหน้าที่หรือแก้ไขการดำเนินการให้เป็นไปโดยถูกต้องภายในระยะเวลาที่เห็นสมควร

มาตรา 12 กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิมีวาระอยู่ในตำแหน่งคราวละสองปีกรรมการ ซึ่งพ้นจากตำแหน่งอาจได้รับแต่งตั้งอีกได้

มาตรา 13 นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระตามมาตรา 12 กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

(1) ตาย

(2) ลาออก

(3) รัฐมนตรีให้ออก

(4) เป็นบุคคลล้มละลาย

(5) เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ

(6) ได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

มาตรา 14 ในกรณีที่มีการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในระหว่างที่กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งแต่งตั้งไว้แล้วยังมีวาระอยู่ในตำแหน่ง ไม่ว่าจะเป็นการแต่งตั้งเพิ่มขึ้นหรือแต่งตั้งซ่อม ให้ผู้ได้รับแต่งตั้งนั้นอยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งแต่งตั้งไว้แล้วนั้นหรือของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งตนแทน แล้วแต่กรณี

มาตรา 15 การประชุมคณะกรรมการต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมดจึงจะเป็นองค์ประชุม ถ้าประธานกรรมการไม่อยู่ในที่ประชุม ให้กรรมการที่มาประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม

การวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก กรรมการคนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียงเท่ากัน ให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

มาตรา 16 ให้คณะกรรมการมีอำนาจแต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อพิจารณาหรือปฏิบัติการตามที่คณะกรรมการมอบหมาย และให้นำมาตรา 15 มาใช้บังคับแก่การประชุมของคณะอนุกรรมการโดยอนุโลม

มาตรา 17 ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้คณะกรรมการมีอำนาจออกคำสั่งเป็นหนังสือเรียกให้บุคคลหนึ่งบุคคลใดมาให้ถ้อยคำ หรือให้ส่งเอกสารหรือหลักฐานที่เกี่ยวข้องหรือวัตถุใดๆ มาเพื่อใช้ประกอบการพิจารณาได้ ในกรณีที่เห็นสมควรคณะกรรมการอาจมอบหมายให้คณะอนุกรรมการซึ่งได้รับการแต่งตั้งตามมาตรา 16 คณะหนึ่งคณะใด เป็นผู้มีอำนาจออกคำสั่งดังกล่าวแทนคณะกรรมการเพื่อใช้ประกอบการพิจารณาเรื่องที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของคณะอนุกรรมการนั้นได้

หมวด 3
* การจัดการสิ่งปฏิกูลและมูลฝอย

** **มาตรา 18** การเก็บ ขน หรือกำจัดสิ่งปฏิกูลหรือมูลฝอยในเขตราชการ ส่วนท้องถิ่นใดให้เป็นอำนาจของราชการส่วนท้องถิ่นนั้น

ในการดำเนินการตามวรรคหนึ่ง ราชการส่วนท้องถิ่นอาจร่วมกับหน่วยงาน ของรัฐหรือราชการส่วนท้องถิ่นอื่นดำเนินการภายใต้ข้อตกลงร่วมกันก็ได้ แต่ในกรณีจำเป็นเพื่อประโยชน์สาธารณะโดยส่วนรวม รัฐมนตรีมีอำนาจออกกฎกระทรวงโดย คำแนะนำ ของคณะกรรมการกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการดำเนินการร่วมกันได้

ในกรณีที่มีเหตุอันสมควรราชการส่วนท้องถิ่นอาจมอบให้บุคคลใดดำเนินการตามวรรคหนึ่งแทนภายใต้การควบคุมดูแลของราชการส่วนท้องถิ่น หรืออาจอนุญาตให้บุคคลใดเป็นผู้ดำเนินกิจการรับทำการเก็บ ขน หรือกำจัดสิ่งปฏิกูลหรือมูลฝอยตามมาตรา 19 ก็ได้

บทบัญญัติตามมาตรานี้ และมาตรา 19 มิให้ใช้บังคับการจัดการของเสียอันตรายตามกฎหมายว่าด้วยโรงงาน แต่ให้ผู้ดำเนินกิจการโรงงานที่มีของเสียอันตราย และผู้ดำเนินกิจการรับทำการเก็บ ขน หรือกำจัดของเสียอันตรายดังกล่าว แจ้งการดำเนินกิจการเป็นหนังสือต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่น

มาตรา 19 ห้ามมิให้ผู้ใดดำเนินกิจการรับทำการเก็บ ขน หรือกำจัดสิ่งปฏิกูล หรือมูลฝอย โดยทำเป็นธุรกิจหรือโดยได้รับประโยชน์ตอบแทนด้วยการคิดค่าบริการ เว้นแต่จะได้รับใบอนุญาตจากเจ้าพนักงานท้องถิ่น

มาตรา 20 เพื่อประโยชน์ในการรักษาความสะอาดและการจัดระเบียบในการเก็บ ขน และกำจัดสิ่งปฏิกูลหรือมูลฝอย ให้ราชการส่วนท้องถิ่นมีอำนาจออกข้อกำหนดของท้องถิ่นดังต่อไปนี้

(1) ห้ามการถ่าย เท ทิ้ง หรือทำให้มีขึ้นในที่หรือทางสาธารณะ ซึ่งสิ่งปฏิกูล หรือมูลฝอย นอกจากในที่ที่ราชการส่วนท้องถิ่นจัดไว้ให้

---

* ความเดิมถูกยกเลิก และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน โดยมาตรา 8 แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2550

** ความเดิมถูกยกเลิก และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน โดยมาตรา 9 แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2550 (*และ**ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม 124 ตอนที่ 28ก หน้า 3 วันที่ 27 มิถุนายน 2550)

(2) กำหนดให้มีที่รองรับสิ่งปฏิกูลหรือมูลฝอยตามที่หรือทางสาธารณะ และสถานที่เอกชน

(3) กำหนดวิธีการเก็บ ขน และกำจัดสิ่งปฏิกูลหรือมูลฝอยหรือให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคารหรือสถานที่ใดๆ ปฏิบัติให้ถูกต้องด้วยสุขลักษณะตามสภาพหรือลักษณะการใช้อาคารหรือสถานที่นั้นๆ

*(4) กำหนดอัตราค่าธรรมเนียมการให้บริการของราชการส่วนท้องถิ่น หรือบุคคลอื่นที่ราชการส่วนท้องถิ่นมอบให้ดำเนินการแทน ในการเก็บ ขน หรือกำจัด สิ่งปฏิกูลหรือมูลฝอย ไม่เกินอัตราที่กำหนดในกฎกระทรวง ทั้งนี้ การจะกำหนดอัตรา ค่าธรรมเนียมการกำจัดสิ่งปฏิกูลหรือมูลฝอยราชการส่วนท้องถิ่นนั้นจะต้องดำเนินการ ให้ถูกต้องด้วยสุขลักษณะตามที่กำหนดกำหนดในกฎกระทรวง

(5) กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการเก็บ ขน และกำจัดสิ่งปฏิกูล หรือมูลฝอย เพื่อให้ผู้รับใบอนุญาตตามมาตรา 19 ปฏิบัติ ตลอดจนกำหนดอัตราค่าบริการขั้นสูงตามลักษณะการให้บริการที่ผู้รับใบอนุญาตตามมาตรา 19 จะพึงเรียกเก็บได้

(6) กำหนดการอื่นใดที่จำเป็นเพื่อให้ถูกต้องด้วยสุขลักษณะ

หมวด 4
สุขลักษณะของอาคาร

มาตรา 21 เมื่อปรากฏแก่เจ้าพนักงานท้องถิ่นว่าอาคารหรือส่วนของอาคารใดหรือสิ่งหนึ่งสิ่งใดซึ่งต่อเนื่องกับอาคาร มีสภาพชำรุดทรุดโทรม หรือปล่อยให้มีสภาพ รกรุงรังจนอาจเป็นอันตรายต่อสุขภาพของผู้อยู่อาศัยหรือมีลักษณะไม่ถูกต้องด้วยสุขลักษณะของการใช้เป็นที่อยู่อาศัย ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจออกคำสั่งเป็นหนังสือให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคารนั้นจัดการแก้ไข เปลี่ยนแปลง รื้อถอนอาคาร หรือสิ่งหนึ่งสิ่งใดซึ่งต่อเนื่องกับอาคารทั้งหมด หรือแต่บางส่วน หรือจัดการอย่างอื่นตามความจำเป็นเพื่อมิให้เป็นอันตรายต่อสุขภาพ หรือให้ถูกต้องด้วยสุขลักษณะภายในเวลาซึ่งกำหนดให้ตามสมควร

---

* ความเดิมถูกยกเลิก และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน โดยมาตรา 10 แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2550 (ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 124 ตอนที่ 28ก หน้า 4 วันที่ 27 มิถุนายน 2550)

มาตรา 22 เมื่อปรากฏแก่เจ้าพนักงานท้องถิ่นว่าอาคารใดมีสินค้าเครื่องเรือนสัมภาระสะสมไว้มากเกินสมควร หรือจัดสิ่งของเหล่านั้นซับซ้อนกันเกินไป จนอาจเป็นเหตุให้เป็นที่อยู่อาศัยของสัตว์ให้โทษใดๆ หรืออาจเป็นอันตรายต่อสุขภาพของผู้อยู่อาศัยหรือไม่ถูกต้องด้วยสุขลักษณะของการใช้เป็นที่อยู่อาศัยให้เจ้าพนักงานท้องถิ่น มีอำนาจออกคำสั่งเป็นหนังสือให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคารย้ายสินค้า เครื่องเรือน หรือสัมภาระออกจากอาคารนั้น หรือให้จัดสิ่งของเหล่านั้นเสียใหม่ เพื่อมิให้เป็นอันตรายต่อสุขภาพ หรือให้ถูกต้องด้วยสุขลักษณะหรือให้กำจัดสัตว์ซึ่งเป็นพาหะของโรคภายในเวลาที่กำหนดให้ตามสมควร

มาตรา 23 ในกรณีที่เจ้าพนักงานท้องถิ่นได้ออกคำสั่งให้เจ้าของ หรือผู้ครอบครองอาคารผู้ใดดำเนินการตามมาตรา 21 หรือมาตรา 22 และผู้นั้นละเลยไม่ปฏิบัติตามคำสั่งภายในเวลาที่กำหนดเจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจดำเนินการแทนได้ โดยเจ้าของหรือผู้ครอบครองดังกล่าวต้องเป็นผู้เสียค่าใช้จ่ายสำหรับการนั้น

มาตรา 24 เพื่อประโยชน์ในการควบคุมมิให้อาคารใดมีคนอยู่มากเกินไปจนอาจเป็นอันตรายต่อสุขภาพของผู้อยู่ในอาคารนั้น ให้รัฐมนตรีโดยคำแนะนำของคณะกรรมการมีอำนาจประกาศในราชกิจจานุเบกษา กำหนดจำนวนคนต่อจำนวนพื้นที่ของอาคารที่ถือว่ามีคนอยู่มากเกินไป ทั้งนี้โดยคำนึงถึงสภาพความเจริญจำนวนประชากรและย่านชุมชนของแต่ละท้องถิ่น

เมื่อมีประกาศของรัฐมนตรีตามวรรคหนึ่งแล้ว ห้ามมิให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคารตามประกาศนั้นยอมหรือจัดให้อาคารของตนมีคนอยู่เกินจำนวนที่รัฐมนตรีกำหนด

หมวด 5
เหตุรำคาญ

มาตรา 25 ในกรณีที่มีเหตุอันอาจก่อให้เกิดความเดือนร้อนแก่ผู้อยู่อาศัยในบริเวณใกล้เคียง หรือผู้ที่ต้องประสบกับเหตุนั้นดังต่อไปนี้ ให้ถือว่าเป็นเหตุรำคาญ

(1) แหล่งน้ำ ทางระบายน้ำ ที่อาบน้ำ ส้วม หรือที่ใส่มูลหรือเถ้า หรือสถานที่อื่นใดซึ่งอยู่ในทำเลไม่เหมาะสม สกปรก มีการสะสมหรือหมักหมมสิ่งของมีการเททิ้งสิ่งใดเป็นเหตุให้มีกลิ่นเหม็นหรือละอองเป็นพิษ หรือเป็นหรือน่าจะเป็นที่เพาะพันธุ์พาหะนำโรค หรือก่อให้เกิดความเสื่อมหรืออาจเป็นอันตรายต่อสุขภาพ

(2) การเลี้ยงสัตว์ในที่หรือโดยวิธีใด หรือมีจำนวนเกินสมควร จนเป็นเหตุให้เสื่อมหรืออาจเป็นอันตรายต่อสุขภาพ

(3) อาคารอันเป็นที่อยู่ของคนหรือสัตว์ โรงงานหรือสถานที่ประกอบการใดไม่มีการระบายอากาศ การระบายน้ำ การกำจัดสิ่งปฏิกูล หรือการควบคุมสารเป็นพิษ หรือมีแต่ไม่มีการควบคุมให้ปราศจากกลิ่นเหม็นหรือละอองสารเป็นพิษอย่างพอเพียงจนเป็นเหตุให้เสื่อมหรืออาจเป็นอันตรายต่อสุขภาพ

(4) การกระทำใดๆ อันเป็นเหตุให้เกิดกลิ่น แสง รังสี เสียง ความร้อน สิ่งมีพิษ ความสั่นสะเทือน ฝุ่น ละออง เขม่า เถ้า หรือกรณีอื่นใด จนเป็นเหตุให้เสื่อมหรืออาจเป็นอันตรายต่อสุขภาพ

(5) เหตุอื่นใดที่รัฐมนตรีกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา 26 ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจห้ามผู้หนึ่งผู้ใดมิให้ก่อเหตุรำคาญในที่หรือทางสาธารณะ หรือสถานที่เอกชนรวมทั้งการระงับเหตุรำคาญด้วย ตลอดทั้งการดูแล ปรับปรุง บำรุงรักษาบรรดาถนน ทางบก ทางน้ำ รางระบายน้ำ คู คลอง และสถานที่ต่างๆ ในเขตของตนให้ปราศจากเหตุรำคาญ ในการนี้ ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจออกคำสั่งเป็นหนังสือเพื่อระงับกำจัดและควบคุมเหตุรำคาญต่างๆ ได้

มาตรา 27 ในกรณีที่มีเหตุรำคาญเกิดขึ้นหรืออาจเกิดขึ้นในที่หรือทาง สาธารณะให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจออกคำสั่งเป็นหนังสือให้บุคคลซึ่งเป็นต้นเหตุหรือเกี่ยวข้องกับการก่อหรืออาจก่อให้เกิดเหตุรำคาญนั้น ระงับหรือป้องกันเหตุรำคาญภายในเวลาอันสมควรตามที่ระบุไว้ในคำสั่ง และถ้าเห็นสมควรจะให้กระทำโดยวิธีใดเพื่อระงับหรือป้องกันเหตุรำคาญนั้น หรือสมควรกำหนดวิธีการเพื่อป้องกันมิให้มีเหตุรำคาญเกิดขึ้นอีกในอนาคต ให้ระบุไว้ในคำสั่งได้

ในกรณีที่ปรากฏแก่เจ้าพนักงานท้องถิ่นว่าไม่มีการปฏิบัติตามคำสั่งของเจ้าพนักงานท้องถิ่น ตามวรรคหนึ่ง และเหตุรำคาญที่เกิดขึ้นอาจเกิดอันตรายอย่างร้ายแรงต่อสุขภาพ ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นระงับเหตุรำคาญนั้น และอาจจัดการตามความจำเป็นเพื่อป้องกันมิให้เกิดเหตุรำคาญนั้นขึ้นอีกโดยบุคคลซึ่งเป็นต้นเหตุ หรือเกี่ยวข้องกับการก่อหรืออาจก่อให้เกิดเหตุรำคาญต้องเป็นผู้เสียค่าใช้จ่ายสำหรับการจัดการนั้น

มาตรา 28 ในกรณีที่มีเหตุรำคาญเกิดขึ้นในสถานที่เอกชน ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจออกคำสั่งเป็นหนังสือให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองสถานที่นั้นระงับเหตุรำคาญภายในเวลาอันสมควรตามที่ระบุไว้ในคำสั่ง และถ้าเห็นว่าสมควรจะให้กระทำโดยวิธีใดเพื่อระงับเหตุรำคาญนั้นหรือสมควรกำหนดวิธีการเพื่อป้องกันมิให้มีเหตุรำคาญเกิดขึ้นในอนาคตให้ระบุไว้ในคำสั่งได้

ในกรณีที่ไม่มีการปฏิบัติตามคำสั่งของเจ้าพนักงานท้องถิ่นตามวรรคหนึ่ง ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจระงับเหตุรำคาญนั้นและอาจจัดการตามความจำเป็นเพื่อป้องกันมิให้มีเหตุรำคาญ

เกิดขึ้นอีก และถ้าเหตุรำคาญเกิดขึ้นจากการกระทำการละเลย หรือการยินยอมของเจ้าของหรือผู้ครอบครองสถานที่นั้น เจ้าของหรือผู้ครอบครองสถานที่ดังกล่าวต้องเป็นผู้เสียค่าใช้จ่ายสำหรับการนั้น

ในกรณีที่ปรากฏแก่เจ้าพนักงานท้องถิ่นว่าเหตุรำคาญที่เกิดขึ้นในสถานที่ เอกชนอาจเกิดอันตรายอย่างร้ายแรงต่อสุขภาพ หรือมีผลกระทบต่อสภาวะความเป็นอยู่ที่เหมาะสมกับการดำรงชีพของประชาชน เจ้าพนักงานท้องถิ่นจะออกคำสั่งเป็นหนังสือ ห้ามมิให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองใช้หรือยินยอมให้บุคคลใดใช้สถานที่นั้นทั้งหมดหรือบางส่วน จนกว่าจะเป็นที่พอใจแก่เจ้าพนักงานท้องถิ่นว่า ได้มีการระงับเหตุรำคาญนั้นแล้วก็ได้

หมวด 6
การควบคุมการเลี้ยงหรือปล่อยสัตว์

มาตรา 29 เพื่อประโยชน์ในการรักษาสภาวะความเป็นอยู่ที่เหมาะสม กับการดำรงชีพของประชาชนในท้องถิ่นหรือเพื่อป้องกันอันตรายจากเชื้อโรคที่เกิดจากสัตว์ ให้ราชการส่วนท้องถิ่นมีอำนาจออกข้อกำหนดของท้องถิ่นกำหนดให้ส่วนหนึ่งส่วนใดหรือทั้งหมดของพื้นที่ในเขตอำนาจของราชการส่วนท้องถิ่นนั้น เป็นเขตควบคุมการเลี้ยงหรือปล่อยสัตว์ได้

การออกข้อกำหนดของท้องถิ่นตามวรรคหนึ่ง ราชการส่วนท้องถิ่นอาจกำหนดให้เป็นเขตห้ามเลี้ยงหรือปล่อยสัตว์บางชนิดหรือบางประเภทโดยเด็ดขาด หรือไม่เกินจำนวนที่กำหนดหรือเป็นเขตที่การเลี้ยงหรือปล่อยสัตว์บางชนิดหรือบางประเภทต้องอยู่ในภายใต้มาตรการอย่างใดอย่างหนึ่งก็ได้

มาตรา 30 ในกรณีที่เจ้าพนักงานท้องถิ่นพบสัตว์ในที่หรือทางสาธารณะอันเป็นการฝ่าฝืนมาตรา 29 โดยไม่ปรากฏเจ้าของ ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจกักสัตว์ดังกล่าวไว้เป็นเวลาอย่างน้อยสามสิบวัน เมื่อพ้นกำหนดแล้วยังไม่มีผู้ใดมาแสดง หลักฐานการเป็นเจ้าของเพื่อรับสัตว์คืน ให้สัตว์นั้นตกเป็นของราชการส่วนท้องถิ่น แต่ถ้าการ กักสัตว์ไว้อาจก่อให้เกิดอันตรายแก่สัตว์นั้นหรือสัตว์อื่น หรือต้องเสียค่าใช้จ่ายเกินสมควร เจ้าพนักงานท้องถิ่นจะจัดการขายหรือขายทอดตลาดสัตว์นั้นตามควรแก่กรณีก่อนถึงกำหนดเวลาดังกล่าวก็ได้ เงินที่ได้จากการขายหรือขายทอดตลาดเมื่อได้หักค่าใช้จ่ายในการขายหรือขายทอดตลาดและค่าเลี้ยงดูสัตว์แล้วให้เก็บรักษาไว้แทนสัตว์

ในกรณีที่มิได้มีการขายหรือขายทอดตลาดสัตว์ตามวรรคหนึ่ง และเจ้าของสัตว์มาขอรับสัตว์คืนภายในกำหนดเวลาตามวรรคหนึ่ง เจ้าของสัตว์ต้องเป็นผู้เสียค่าใช้จ่ายสำหรับการเลี้ยงดูสัตว์ให้แก่ราชการส่วนท้องถิ่นตามจำนวนที่ได้จ่ายจริงด้วย

ในกรณีที่ปรากฏว่าสัตว์ที่เจ้าพนักงานท้องถิ่นพบนั้นเป็นโรคติดต่ออันอาจเป็นอันตรายต่อประชาชนให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจทำลายหรือจัดการตามที่เห็นสมควรได้

หมวด 7
กิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ

มาตรา 31 ให้รัฐมนตรีโดยคำแนะนำของคณะกรรมการมีอำนาจประกาศในราชกิจจานุเบกษากำหนดให้กิจการใดเป็นกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ

มาตรา 32 เพื่อประโยชน์ในการกำกับดูแลการประกอบกิจการที่ประกาศตามมาตรา 31 ให้ราชการส่วนท้องถิ่นมีอำนาจออกข้อกำหนดของท้องถิ่นดังต่อไปนี้

(1) กำหนดประเภทของกิจการตามมาตรา 31 บางกิจการหรือทุกกิจการให้เป็นกิจการที่ต้องมีการควบคุมภายในท้องถิ่นนั้น

(2) กำหนดหลักเกณฑ์และเงื่อนไขทั่วไปสำหรับให้ผู้ดำเนินกิจการตาม (1) ปฏิบัติเกี่ยวกับการดูแลสภาพหรือสุขลักษณะของสถานที่ที่ใช้ดำเนินกิจการและมาตรการป้องกันอันตรายต่อสุขภาพ

มาตรา 33 เมื่อพ้นกำหนดเก้าสิบวันนับแต่วันที่ข้อกำหนดของท้องถิ่น ตามมาตรา 32(1) ใช้บังคับ ห้ามมิให้ผู้ใดดำเนินกิจการตามประเภทที่มีข้อกำหนดของท้องถิ่นกำหนดให้เป็นกิจการที่ต้องมีการควบคุมตามมาตรา 32(1) ในลักษณะที่เป็นการค้า เว้นแต่จะได้รับใบอนุญาตจากเจ้าพนักงานท้องถิ่นตาม มาตรา 56

ในการออกใบอนุญาตตามวรรคหนึ่งเจ้าพนักงานท้องถิ่นอาจกำหนดเงื่อนไขโดยเฉพาะให้ผู้รับใบอนุญาตปฏิบัติเพื่อป้องกันอันตรายต่อสุขภาพของสาธารณชนเพิ่มเติมจากที่กำหนดไว้โดยทั่วไปในข้อกำหนดของท้องถิ่นตามมาตรา 32(2) ก็ได้

ใบอนุญาตตามวรรคหนึ่งให้ใช้ได้สำหรับกิจการประเภทเดียวและสำหรับสถานที่แห่งเดียว

หมวด 8
ตลาด สถานที่จำหน่ายอาหารและสถานที่สะสมอาหาร

มาตรา 34 ห้ามมิให้ผู้ใดจัดตั้งตลาด เว้นแต่จะได้รับใบอนุญาตจากเจ้าพนักงานท้องถิ่นตามมาตรา 56

การเปลี่ยนแปลง ขยายหรือลดสถานที่หรือบริเวณที่ใช้เป็นตลาดภายหลังจากที่เจ้าพนักงานท้องถิ่นได้ออกใบอนุญาตให้จัดตั้งตลาดตามวรรคหนึ่งแล้ว จะกระทำได้ต่อเมื่อได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากเจ้าพนักงานท้องถิ่นตามมาตรา 56

ความในมาตรานี้มิให้ใช้บังคับแก่กระทรวง ทบวง กรม ราชการส่วนท้องถิ่นหรือองค์การของรัฐที่ได้จัดตั้งตลาดขึ้นตามอำนาจหน้าที่ แต่ในการดำเนินกิจการตลาดจะต้องปฏิบัติเช่นเดียวกับผู้รับใบอนุญาตตามบทบัญญัติอื่นแห่งพระราชบัญญัตินี้ด้วย และให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจกำหนดเงื่อนไขเป็นหนังสือให้ผู้จัดตั้งตลาดตามวรรคนี้ปฏิบัติเป็นการเฉพาะรายก็ได้

มาตรา 35 เพื่อประโยชน์ในการกำกับดูแลตลาด ให้ราชการส่วนท้องถิ่นมีอำนาจออกข้อกำหนดของท้องถิ่นดังต่อไปนี้

(1) กำหนดที่ตั้ง เนื้อที่ แผนผังและหลักเกณฑ์เกี่ยวกับสิ่งปลูกสร้างและสุขลักษณะ

(2) กำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการจัดสถานที่ การวางสิ่งของและการอื่นที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินกิจการตลาด

(3) กำหนดเวลาเปิดและปิดตลาด

(4) กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการเพื่อให้ผู้รับใบอนุญาตให้จัดตั้งตลาดปฏิบัติเกี่ยวกับการดูแลรักษาความสะอาดเรียบร้อยภายในตลาดให้ถูกต้องตามสุขลักษณะและอนามัย การจัดให้มีที่รวบรวมหรือกำจัดสิ่งปฏิกูลหรือมูลฝอย การระบายน้ำทิ้ง การระบายอากาศ การจัดให้มีการป้องกันมิให้เกิดเหตุรำคาญและการป้องกันการระบาดของโรคติดต่อ

มาตรา 36 ผู้ใดขายของหรือช่วยขายของในตลาด ต้องปฏิบัติให้ถูกต้องตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในข้อกำหนดของท้องถิ่นตามมาตรา 37

มาตรา 37 เพื่อประโยชน์ในการกำกับดูแลการขายของในตลาดให้ราชการส่วนท้องถิ่นมีอำนาจออกข้อกำหนดของท้องถิ่นกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการเพื่อให้ผู้ขายของ และผู้ช่วยขายของในตลาดปฏิบัติให้ถูกต้องเกี่ยวกับการรักษาความสะอาดบริเวณที่ขายของ สุขลักษณะส่วนบุคคลและสุขลักษณะในการใช้กรรมวิธีการจำหน่าย ทำ ประกอบ ปรุง เก็บหรือสะสมอาหารหรือสินค้าอื่น รวมทั้งการรักษาความสะอาดของภาชนะ น้ำใช้และของใช้ต่างๆ

มาตรา 38 ผู้ใดจะจัดตั้งสถานที่จำหน่ายอาหารหรือสถานที่สะสมอาหาร ในอาคารหรือพื้นที่ใดซึ่งมีพื้นที่เกินสองร้อยตารางเมตรและมิใช่เป็นการขายของในตลาด ต้องได้รับใบอนุญาตจากเจ้าพนักงานท้องถิ่นตามมาตรา 56 ถ้าสถานที่ดังกล่าวมีพื้นที่ไม่เกินสองร้อยตารางเมตร ต้องแจ้งต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่น เพื่อขอรับหนังสือรับรองการแจ้งตามมาตรา 48 ก่อนการจัดตั้ง

มาตรา 39 ผู้จัดตั้งสถานที่จำหน่ายอาหารหรือสถานที่สะสมอาหาร ซึ่งได้รับใบอนุญาตตามมาตรา 56 หรือหนังสือรับรองการแจ้งตามมาตรา 48 และผู้จำหน่าย ทำ ประกอบ ปรุง เก็บหรือสะสมอาหารในสถานที่จำหน่ายอาหาร หรือสถานที่สะสมอาหารตามมาตรา 38 ต้องปฏิบัติให้ถูกต้องตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในข้อกำหนดของท้องถิ่นตามมาตรา 40 หรือเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในใบอนุญาตหรือหนังสือรับรองการแจ้ง

มาตรา 40 เพื่อประโยชน์ในการควบคุมหรือกำกับดูแลสถานที่จำหน่ายอาหารและสถานที่สะสมอาหารที่ได้รับใบอนุญาต หรือได้รับหนังสือรับรองการแจ้งให้ราชการส่วนท้องถิ่นมีอำนาจออกข้อกำหนดของท้องถิ่น ดังต่อไปนี้

(1) กำหนดประเภทของสถานที่จำหน่ายอาหารหรือสถานที่สะสมอาหารตามประเภทของอาหารหรือตามลักษณะของสถานที่ประกอบกิจการ หรือตามวิธีการจำหน่าย

(2) กำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการจัดตั้ง ใช้ และดูแลรักษาสถานที่และสุขลักษณะของบริเวณที่ใช้จำหน่ายอาหาร ที่จัดไว้สำหรับบริโภคอาหาร ที่ใช้ทำ ประกอบ หรือปรุงอาหาร หรือที่ใช้สะสมอาหาร

(3) กำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการป้องกันมิให้เกิดเหตุรำคาญและการป้องกันโรคติดต่อ

(4) กำหนดเวลาจำหน่ายอาหาร

(5) กำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับสุขลักษณะส่วนบุคคลของผู้จำหน่ายอาหาร ผู้ปรุงอาหารและผู้ให้บริการ

(6) กำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับสุขลักษณะของอาหาร กรรมวิธีการจำหน่าย ทำ ประกอบ ปรุง เก็บรักษาหรือสะสมอาหาร

(7) กำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับสุขลักษณะของภาชนะ อุปกรณ์ น้ำใช้ และของใช้อื่นๆ

หมวด 9
การจำหน่ายสินค้าในที่หรือทางสาธารณะ

มาตรา 41 เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีหน้าที่ควบคุมดูแลที่หรือทางสาธารณะเพื่อประโยชน์ใช้สอยของประชาชนทั่วไป

ห้ามมิให้ผู้ใดจำหน่ายสินค้าในที่หรือทางสาธารณะ ไม่ว่าจะเป็นการจำหน่ายโดยลักษณะวิธีการจัดวางสินค้าในที่หนึ่งที่ใดเป็นปกติหรือเร่ขาย เว้นแต่ จะได้รับใบอนุญาตจากเจ้าพนักงานท้องถิ่นตามมาตรา 56

ในการออกใบอนุญาตตามวรรคสอง ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นระบุชนิด หรือประเภทของสินค้า ลักษณะวิธีการจำหน่ายสินค้า และสถานที่ที่จะจัดวางสินค้า เพื่อจำหน่ายในกรณีที่จะมีการจัดวางสินค้าในที่หนึ่งที่ใดเป็นปกติ รวมทั้งจะกำหนดเงื่อนไขอย่างใดตามที่เห็นสมควรไว้ในใบอนุญาตด้วยก็ได้

การเปลี่ยนแปลงชนิดหรือประเภทของสินค้า ลักษณะวิธีการจำหน่ายสินค้า หรือสถานที่จัดวางสินค้าให้แตกต่างไปจากที่ระบุไว้ในใบอนุญาต จะกระทำได้ต่อเมื่อผู้รับใบอนุญาตได้แจ้งต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่นและเจ้าพนักงานท้องถิ่นได้จดแจ้งการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวไว้ในใบอนุญาต

มาตรา 42 ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นด้วยความเห็นชอบของเจ้าพนักงานจราจรมีอำนาจออกประกาศดังต่อไปนี้

(1) กำหนดบริเวณที่หรือทางสาธารณะหรือส่วนหนึ่งส่วนใดของพื้นที่ดังกล่าวเป็นเขตห้ามจำหน่ายหรือซื้อสินค้าโดยเด็ดขาด

(2) กำหนดบริเวณที่หรือทางสาธารณะหรือส่วนหนึ่งส่วนใด ของพื้นที่ดังกล่าวเป็นเขตที่ห้ามจำหน่ายสินค้าบางชนิดหรือบางประเภท หรือเป็นเขตห้ามจำหน่ายสินค้าตามกำหนดเวลา หรือเป็นเขตห้ามจำหน่ายสินค้าโดยวิธีการจำหน่ายในลักษณะใดลักษณะหนึ่งหรือกำหนดหลักเกณฑ์วิธีการและเงื่อนไขในการจำหน่ายสินค้าในบริเวณนั้น

ในการดำเนินการตาม (1) หรือ (2) ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นปิดประกาศไว้ในที่เปิดเผย ณ สถานที่ทำการของราชการส่วนท้องถิ่นและบริเวณที่จะกำหนดเป็นเขตตาม (1) หรือ (2) แล้วแต่กรณี และต้องกำหนดวันที่จะบังคับตามประกาศนั้นมิให้น้อยกว่าสิบห้าวันนับแต่วันประกาศ

มาตรา 43 เพื่อประโยชน์ของประชาชนและการควบคุมการจำหน่ายสินค้าในที่หรือทางสาธารณะให้ราชการส่วนท้องถิ่นมีอำนาจออกข้อกำหนดของท้องถิ่นดังต่อไปนี้

(1) กำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับสุขลักษณะส่วนบุคคลของผู้จำหน่ายหรือผู้ช่วยจำหน่ายสินค้า

(2) กำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับสุขลักษณะในการใช้กรรมวิธีการจำหน่าย ทำ ประกอบ ปรุง เก็บหรือสะสมอาหารหรือสินค้าอื่น รวมทั้งการรักษาความสะอาดของภาชนะ น้ำใช้และของใช้ต่างๆ

(3) กำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการจัดวางสินค้าและการเร่ขายสินค้าในที่หรือทางสาธารณะ

(4) กำหนดเวลาสำหรับการจำหน่ายสินค้า

(5) กำหนดการอื่นที่จำเป็นเพื่อการรักษาความสะอาดและป้องกันอันตรายต่อสุขภาพ รวมทั้งการป้องกันมิให้เกิดเหตุรำคาญและการป้องกันโรคติดต่อ

หมวด 10
อำนาจหน้าที่ของเจ้าพนักงานท้องถิ่นและเจ้าพนักงานสาธารณสุข

มาตรา 44 เพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นและเจ้าพนักงานสาธารณสุขมีอำนาจดังต่อไปนี้

(1) มีหนังสือเรียกบุคคลใดๆ มาให้ถ้อยคำหรือแจ้งข้อเท็จจริง หรือทำคำชี้แจงเป็นหนังสือหรือให้ส่งเอกสารหลักฐานใดเพื่อตรวจสอบหรือเพื่อประกอบการพิจารณา

(2) เข้าไปในอาคารหรือสถานที่ใดๆ ในเวลาระหว่างพระอาทิตย์ ขึ้นและพระอาทิตย์ตกหรือในเวลาทำการเพื่อตรวจสอบหรือควบคุมให้เป็นไปตามข้อกำหนดของท้องถิ่น หรือตามพระราชบัญญัตินี้ในการนี้ให้มีอำนาจสอบถามข้อเท็จจริงหรือเรียกหนังสือรับรองการแจ้งหรือหลักฐานที่เกี่ยวข้องจากเจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคารหรือสถานที่นั้น

(3) แนะนำให้ผู้ได้รับใบอนุญาตหรือหนังสือรับรองการแจ้งปฏิบัติให้ถูกต้องตามเงื่อนไขในใบอนุญาตหรือหนังสือรับรองการแจ้งหรือตามข้อกำหนดของท้องถิ่นหรือตามพระราชบัญญัตินี้

(4) ยึดหรืออายัดสิ่งของใดๆ ที่อาจก่อให้เกิดอันตรายต่อสุขภาพ ของประชาชนเพื่อประโยชน์ในการดำเนินคดีหรือเพื่อนำไปทำลายในกรณีจำเป็น

(5) เก็บหรือนำสินค้าหรือสิ่งของใดๆ ที่สงสัยว่าจะไม่ถูกสุขลักษณะหรือจะก่อให้เกิดเหตุรำคาญจากอาคารหรือสถานที่ใดๆ เป็นปริมาณตามสมควรเพื่อเป็นตัวอย่างในการตรวจสอบตามความจำเป็นได้โดยไม่ต้องใช้ราคา

ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจแต่งตั้งข้าราชการหรือพนักงานส่วนท้องถิ่น เพื่อให้ปฏิบัติหน้าที่ตามวรรคหนึ่งในเขตอำนาจของราชการส่วนท้องถิ่นนั้นในเรื่องใดหรือทุกเรื่องก็ได้

ในการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงานท้องถิ่นหรือเจ้าพนักงานสาธารณสุข หรือผู้ซึ่งได้รับแต่งตั้งจากเจ้าพนักงานท้องถิ่น บุคคลดังกล่าวจะต้องแสดงบัตรประจำตัวตามแบบที่กำหนดในกฎกระทรวงต่อบุคคลซึ่งเกี่ยวข้องในขณะปฏิบัติหน้าที่ด้วย และให้บุคคลซึ่งเกี่ยวข้องอำนวยความสะดวกตามสมควร

มาตรา 45 ในกรณีที่ปรากฏว่าผู้ดำเนินกิจการใดๆ ตามที่ระบุไว้ในพระราชบัญญัตินี้ ปฏิบัติไม่ถูกต้องตามพระราชบัญญัตินี้ กฎกระทรวง ข้อกำหนดของท้องถิ่นหรือประกาศที่ออกตามพระราชบัญญัตินี้ หรือคำสั่งของเจ้าพนักงานท้องถิ่นที่กำหนดไว้เกี่ยวกับการดำเนินกิจการนั้นให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจสั่งให้ผู้ดำเนินกิจการนั้นแก้ไขหรือปรับปรุงให้ถูกต้องได้ และถ้าผู้ดำเนินกิจการไม่แก้ไขหรือถ้าการดำเนินกิจการนั้นจะก่อให้เกิดหรือมีเหตุอันควรสงสัยว่าจะเกิดอันตรายอย่างร้ายแรงต่อสุขภาพของประชาชน เจ้าพนักงานท้องถิ่นจะสั่งให้ผู้นั้นหยุดดำเนินกิจการนั้นไว้ทันทีเป็นการชั่วคราวจนกว่าจะเป็นที่พอใจแก่เจ้าพนักงานท้องถิ่นว่าปราศจากอันตรายแล้วก็ได้

คำสั่งของเจ้าพนักงานท้องถิ่นตามวรรคหนึ่ง ให้กำหนดระยะเวลาที่จะต้องปฏิบัติตามคำสั่งไว้ตามสมควรแต่ต้องไม่น้อยกว่าเจ็ดวัน เว้นแต่เป็นกรณีที่มีคำสั่งให้หยุดดำเนินกิจการทันที และต้องทำเป็นหนังสือแจ้งให้ผู้ดำเนินกิจการซึ่งจะต้องปฏิบัติตามคำสั่งทราบ ในกรณีที่ไม่พบผู้ดำเนินกิจการหรือผู้ดำเนินกิจการไม่ยอมรับคำสั่ง ดังกล่าวให้ส่งคำสั่งโดยทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับหรือปิดคำสั่งนั้นไว้ในที่เปิดเผยเห็นได้ง่าย ณ ภูมิลำเนาหรือสำนักทำการงานของผู้ดำเนินกิจการ และให้ถือว่า ผู้นั้นได้ทราบคำสั่งแล้วตั้งแต่เวลาที่คำสั่งไปถึงหรือวันปิดคำสั่ง แล้วแต่กรณี

มาตรา 46 ในกรณีที่เจ้าพนักงานสาธารณสุขตรวจพบเหตุที่ไม่ถูกต้องหรือมีการกระทำใดๆ ที่ฝ่าฝืนต่อบทแห่งพระราชบัญญัตินี้หรือข้อกำหนดของท้องถิ่น ให้เจ้าพนักงานสาธารณสุขแจ้งเจ้าพนักงานท้องถิ่นเพื่อดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ต่อไปโดยไม่ชักช้า

ในกรณีที่เจ้าพนักงานสาธารณสุขเห็นว่าเหตุตามวรรคหนึ่งจะมีผลกระทบต่อสภาวะความเป็นอยู่ที่เหมาะสมกับการดำรงชีพของประชาชน หรือจะเป็นอันตรายอย่างร้ายแรงต่อสุขภาพของประชาชนเป็นส่วนรวม ซึ่งสมควรจะดำเนินการแก้ไขโดยเร่งด่วน ให้เจ้าพนักงานสาธารณสุขมีอำนาจออกคำสั่งให้ผู้กระทำการไม่ถูกต้องหรือฝ่าฝืนดังกล่าวแก้ไขหรือระงับเหตุนั้น หรือดำเนินการใดๆ เพื่อแก้ไขหรือระงับเหตุนั้นได้ตามสมควร แล้วให้แจ้งเจ้าพนักงานท้องถิ่นทราบ

มาตรา 47 ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่น เจ้าพนักงานสาธารณสุขและผู้ซึ่งได้รับแต่งตั้งจากเจ้าพนักงานท้องถิ่นตามมาตรา 44 เป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา และเพื่อประโยชน์ในการจับกุมหรือปราบปราม ผู้กระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นและผู้ซึ่งได้รับแต่งตั้งจากเจ้าพนักงานท้องถิ่นเป็นพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

หมวด 11
หนังสือรับรองการแจ้ง

มาตรา 48 การแจ้งให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นทราบเพื่อดำเนินกิจการตามมาตรา 38 และหนังสือรับรองการแจ้ง ให้เป็นไปตามแบบที่กำหนดในข้อกำหนดของท้องถิ่น

เมื่อเจ้าพนักงานท้องถิ่นได้รับแจ้ง ให้ออกใบรับแก่ผู้แจ้งเพื่อใช้เป็นหลักฐานในการประกอบกิจการตามที่แจ้งได้ชั่วคราวในระหว่างเวลาที่เจ้าพนักงานท้องถิ่นยังมิได้ออกหนังสือรับรองการแจ้ง

ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นตรวจการแจ้งให้ถูกต้องตามแบบที่กำหนดในข้อกำหนดของท้องถิ่นตามวรรคหนึ่ง ถ้าการแจ้งเป็นไปโดยถูกต้องให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นออกหนังสือรับรองการแจ้งให้ผู้แจ้งภายในเจ็ดวันทำการนับแต่วันที่ได้รับการแจ้ง

ในใบรับแจ้งหรือหนังสือรับรองการแจ้ง เจ้าพนักงานท้องถิ่นจะกำหนดเงื่อนไขให้ผู้แจ้งหรือผู้ได้รับหนังสือรับรองการแจ้งปฏิบัติเป็นการเฉพาะรายก็ได้

ในกรณีที่การแจ้งไม่ถูกต้องหรือไม่สมบูรณ์ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นแจ้งให้ผู้แจ้งทราบภายในเจ็ดวันทำการนับแต่วันที่ได้รับการแจ้ง ถ้าผู้แจ้งไม่ดำเนินการแก้ไขให้ถูกต้องภายในเจ็ดวันทำการนับแต่วันที่ได้รับแจ้งจากเจ้าพนักงานท้องถิ่น ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจสั่งให้การแจ้งของผู้แจ้งเป็นอันสิ้นผล แต่ถ้าผู้แจ้งได้ดำเนินการแก้ไขภายในเวลาที่กำหนดแล้ว ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นออกหนังสือรับรองการแจ้งให้ผู้แจ้งภายในเจ็ดวันทำการนับแต่วันที่ได้รับการแจ้ง ซึ่งมีรายละเอียดถูกต้องตามแบบที่กำหนดในข้อกำหนดของท้องถิ่นตามวรรคหนึ่ง

มาตรา 49 ผู้ได้รับหนังสือรับรองการแจ้งต้องแสดงหนังสือรับรองการแจ้งไว้โดยเปิดเผยและเห็นได้ง่าย ณ สถานที่ที่ดำเนินกิจการตลอดเวลาที่ดำเนินกิจการ

มาตรา 50 ในกรณีที่หนังสือรับรองการแจ้งสูญหาย ถูกทำลายหรือชำรุดในสาระสำคัญ ให้ผู้ได้รับหนังสือรับรองการแจ้งยื่นคำขอรับใบแทนหนังสือรับรองการแจ้งภายในสิบห้าวันนับแต่วันได้ทราบถึงการสูญหาย ถูกทำลาย หรือชำรุด

การขอรับใบแทนและการออกใบแทนหนังสือรับรองการแจ้งให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในข้อกำหนดของท้องถิ่น

มาตรา 51 เมื่อผู้แจ้งตามมาตรา 48 ประสงค์จะเลิกกิจการหรือโอนการดำเนินกิจการให้แก่บุคคลอื่น ให้แจ้งให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นทราบด้วย

มาตรา 52 ในกรณีที่ผู้ดำเนินกิจการใดดำเนินกิจการตามที่ระบุไว้ในพระราชบัญญัตินี้โดยมิได้แจ้งต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่นตามมาตรา 48 และเคยได้รับโทษตามพระราชบัญญัตินี้เพราะเหตุที่ฝ่าฝืนดำเนินกิจการโดยมิได้แจ้งต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่นมาแล้วครั้งหนึ่ง ยังฝ่าฝืนดำเนินกิจการโดยมิได้แจ้งต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่นต่อไปให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจสั่งให้ผู้นั้นหยุดดำเนินกิจการไว้จนกว่าจะได้ดำเนินการแจ้งต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่นตามมาตรา 48 ถ้ายังฝ่าฝืนอีกให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจสั่งห้ามการดำเนินกิจการนั้นไว้ตามเวลาที่กำหนดซึ่งต้องไม่เกินสองปีก็ได้

มาตรา 53 การแจ้งของเจ้าพนักงานท้องถิ่นตามมาตรา 48 และคำสั่งของเจ้าพนักงานท้องถิ่นตามมาตรา 52 ให้ทำเป็นหนังสือแจ้งให้ผู้แจ้งหรือผู้ดำเนินกิจการทราบ ในกรณีที่ไม่พบตัวหรือไม่ยอมรับหนังสือ ให้ส่งหนังสือการแจ้งหรือคำสั่งโดยทางไปรษณีย์ตอบรับหรือปิดหนังสือนั้นไว้ในที่เปิดเผยเห็นได้ง่าย ณ ภูมิลำเนาหรือสำนักทำการงานของผู้ที่ต้องรับหนังสือ และให้ถือว่าผู้นั้นได้ทราบหนังสือดังกล่าวแล้วตั้งแต่เวลาที่หนังสือไปถึงหรือวันปิดหนังสือ แล้วแต่กรณี

หมวด 12
ใบอนุญาต

มาตรา 54 ในกรณีที่พระราชบัญญัตินี้บัญญัติให้การประกอบกิจการใดหรือการกระทำใดต้องได้รับใบอนุญาตจากเจ้าพนักงานท้องถิ่น ให้ราชการส่วนท้องถิ่นมีอำนาจออกข้อกำหนดของท้องถิ่นกำหนดหลักเกณฑ์วิธีการและเงื่อนไขการขอ และการออกใบอนุญาตในเรื่องนั้นได้

มาตรา 55 บรรดาใบอนุญาตที่ออกให้ตามพระราชบัญญัตินี้ให้มีอายุหนึ่งปีนับแต่วันที่ออกใบอนุญาต และให้ใช้ได้เพียงในเขตอำนาจของราชการส่วนท้องถิ่นที่เป็นผู้ออกใบอนุญาตนั้น

การขอต่ออายุใบอนุญาตจะต้องยื่นคำขอก่อนใบอนุญาตสิ้นอายุ เมื่อได้ยื่นคำขอพร้อมกับเสียค่าธรรมเนียมแล้วให้ประกอบกิจการต่อไปได้จนกว่าเจ้าพนักงานท้องถิ่นจะสั่งไม่ต่ออายุใบอนุญาต

หลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขการขอต่ออายุใบอนุญาต และการอนุญาตให้ต่ออายุใบอนุญาตให้เป็นไปตามที่กำหนดในข้อกำหนดของท้องถิ่น

มาตรา 56 เมื่อได้รับคำขอรับใบอนุญาตหรือคำขอต่ออายุใบอนุญาตให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นตรวจความถูกต้องและความสมบูรณ์ของคำขอ ถ้าปรากฏว่า คำขอดังกล่าวไม่ถูกต้องหรือไม่สมบูรณ์ตามหลักเกณฑ์วิธีการหรือเงื่อนไขที่กำหนดในข้อกำหนดของท้องถิ่น ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นรวบรวมความไม่ถูกต้องหรือความไม่สมบูรณ์นั้นทั้งหมดและแจ้งให้ผู้ขออนุญาตแก้ไขให้ถูกต้องและสมบูรณ์ในคราวเดียวกัน และในกรณีจำเป็นที่จะต้องส่งคืนคำขอแก่ผู้ขออนุญาตก็ให้ส่งคืนคำขอพร้อมทั้งแจ้งความไม่ถูกต้องหรือความไม่สมบูรณ์ให้ทราบ ภายในสิบห้าวันนับแต่วันได้รับคำขอ

เจ้าพนักงานท้องถิ่นต้องออกใบอนุญาตหรือมีหนังสือแจ้งคำสั่งไม่อนุญาต พร้อมด้วยเหตุผลให้ผู้ขออนุญาตทราบภายในสามสิบวันนับแต่วันได้รับคำขอซึ่งมีรายละเอียดถูกต้องหรือครบถ้วนตามที่กำหนดในข้อกำหนดของท้องถิ่น

ในกรณีที่มีเหตุจำเป็นที่เจ้าพนักงานท้องถิ่นไม่อาจออกใบอนุญาตหรือยังไม่อาจมีคำสั่งไม่อนุญาตได้ภายในกำหนดเวลาตามวรรคสอง ให้ขยายเวลาออกไปได้อีกไม่เกินสองครั้ง ครั้งละไม่เกินสิบห้าวัน แต่ต้องมีหนังสือแจ้งการขยายเวลาและเหตุจำเป็นแต่ละครั้งให้ผู้ขออนุญาตทราบก่อนสิ้นกำหนดเวลาตามวรรคสองหรือตามที่ได้ขยายเวลาไว้แล้วนั้น แล้วแต่กรณี

มาตรา 57 ผู้รับใบอนุญาตตามพระราชบัญญัตินี้ ต้องแสดงใบอนุญาตไว้โดยเปิดเผยและเห็นได้ง่าย ณ สถานที่ประกอบกิจการตลอดเวลาที่ประกอบกิจการ

มาตรา 58 ในกรณีที่ใบอนุญาตสูญหาย ถูกทำลาย หรือชำรุดในสาระสำคัญให้ผู้รับใบอนุญาตยื่นคำขอรับใบแทนใบอนุญาตภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้ทราบถึงการสูญหาย ถูกทำลายหรือชำรุด

การขอรับใบแทนใบอนุญาตและการออกใบแทนใบอนุญาตให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในข้อกำหนดของท้องถิ่น

มาตรา 59 ในกรณีที่ปรากฏว่าผู้รับใบอนุญาตสำหรับกิจการใดไม่ปฏิบัติหรือปฏิบัติไม่ถูกต้องตามบทแห่งพระราชบัญญัตินี้ กฎกระทรวงหรือข้อกำหนดของท้องถิ่นที่ออกตามพระราช

บัญญัตินี้หรือเงื่อนไขที่ระบุไว้ในใบอนุญาตในเรื่องที่กำหนดไว้เกี่ยวกับการประกอบกิจการตามที่ได้รับใบอนุญาตนั้น เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจ สั่งพักใช้ใบอนุญาตได้ภายในเวลาที่เห็นสมควร แต่ต้องไม่เกินสิบห้าวัน

มาตรา 60 เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจออกคำสั่งเพิกถอนใบอนุญาตเมื่อปรากฏว่าผู้รับใบอนุญาต

(1) ถูกสั่งพักใช้ใบอนุญาตตั้งแต่สองครั้งขึ้นไปและมีเหตุที่จะต้องถูกสั่งพักใช้ใบอนุญาตอีก

(2) ต้องคำพิพากษาถึงที่สุดว่าได้กระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้

(3) ไม่ปฏิบัติหรือปฏิบัติไม่ถูกต้องตามบทแห่งพระราชบัญญัตินี้ กฎกระทรวงหรือข้อกำหนดของท้องถิ่นที่ออกตามพระราชบัญญัตินี้ หรือเงื่อนไขที่ระบุไว้ในใบอนุญาตในเรื่องที่กำหนดไว้เกี่ยวกับการประกอบกิจการตามที่ได้รับใบอนุญาต และการไม่ปฏิบัติหรือการปฏิบัติไม่ถูกต้องนั้นก่อให้เกิดอันตรายอย่างร้ายแรงต่อสุขภาพของประชาชนหรือมีผลกระทบต่อสภาวะความเป็นอยู่ที่เหมาะสมกับการดำรงชีพของประชาชน

มาตรา 61 คำสั่งพักใช้ใบอนุญาตและคำสั่งเพิกถอนใบอนุญาตให้ทำเป็นหนังสือแจ้งให้ผู้รับใบอนุญาตทราบ ในกรณีที่ไม่พบผู้รับใบอนุญาตหรือผู้รับใบอนุญาต ไม่ยอมรับคำสั่งดังกล่าวให้ส่งคำสั่งโดยทางไปรษณีย์ตอบรับหรือให้ปิดคำสั่งนั้นไว้ในที่เปิดเผยเห็นได้ง่าย ณ ภูมิลำเนาหรือสำนักทำการงานของผู้รับใบอนุญาต และให้ถือว่าผู้รับใบอนุญาตนั้นได้ทราบคำสั่งแล้วตั้งแต่เวลาที่คำสั่งไปถึง หรือวันปิดคำสั่ง แล้วแต่กรณี

มาตรา 62 ผู้ถูกสั่งเพิกถอนใบอนุญาตจะขอรับใบอนุญาตสำหรับการประกอบกิจการที่ถูกเพิกถอนใบอนุญาตอีกไม่ได้จนกว่าจะพ้นกำหนดหนึ่งปีนับแต่วันที่ถูกสั่งเพิกถอนใบอนุญาต

หมวด 13
ค่าธรรมเนียมและค่าปรับ

มาตรา 63 ให้ราชการส่วนท้องถิ่นมีอำนาจออกข้อกำหนดของท้องถิ่น กำหนดค่าธรรมเนียมตามหลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไข และไม่เกินอัตราที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา 64 บรรดาค่าธรรมเนียมและค่าปรับตามพระราชบัญญัตินี้ให้เป็นรายได้ของราชการส่วนท้องถิ่น

มาตรา 65 ในกรณีที่มีข้อกำหนดของท้องถิ่นกำหนดค่าธรรมเนียม สำหรับการดำเนินกิจการที่ต้องแจ้งต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่นก่อนดำเนินกิจการหรือต้องได้รับใบอนุญาตตามพระราชบัญญัตินี้ให้ผู้แจ้งหรือผู้ได้รับใบอนุญาตมีหน้าที่ต้องเสียค่าธรรมเนียมตามอัตราและตามระยะเวลาที่กำหนดไว้ในข้อกำหนดของท้องถิ่นตลอดเวลาที่ยังดำเนินกิจการนั้น ถ้ามิได้เสียค่าธรรมเนียมภายในเวลาที่กำหนด ให้ชำระค่าปรับเพิ่มขึ้นอีกร้อยละยี่สิบของจำนวนค่าธรรมเนียมที่ค้างชำระ เว้นแต่ผู้แจ้งหรือผู้ได้รับใบอนุญาตจะได้บอกเลิกการดำเนินกิจการนั้นก่อนถึงกำหนดการเสียค่าธรรมเนียมครั้งต่อไปตามที่กำหนดไว้ในข้อกำหนดของท้องถิ่น

ในกรณีที่ผู้มีหน้าที่ต้องเสียค่าธรรมเนียมตามวรรคหนึ่งค้างชำระค่าธรรมเนียม ติดต่อกันเกินกว่าสองครั้ง ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจสั่งให้ผู้นั้นหยุดการดำเนินกิจการไว้จนกว่าจะได้เสียค่าธรรมเนียมและค่าปรับจนครบจำนวน

หมวด 14
การอุทธรณ์

มาตรา 66 ในกรณีที่เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีคำสั่งตามมาตรา 21 มาตรา 22 มาตรา 27 วรรคหนึ่ง มาตรา 28 วรรคหนึ่ง หรือวรรคสาม มาตรา 45 มาตรา 48 วรรคห้า มาตรา 52 หรือมาตรา 65 วรรคสอง หรือมีคำสั่งในเรื่องการไม่ออกใบอนุญาตหรือไม่อนุญาตให้ต่ออายุใบอนุญาตหรือเพิกถอนใบอนุญาตตามบทแห่งพระราชบัญญัตินี้ หรือในกรณีที่เจ้าพนักงานสาธารณสุขมีคำสั่งตามมาตรา 46 วรรคสอง ถ้าผู้ที่ได้รับคำสั่งไม่พอใจคำสั่งดังกล่าว ผู้นั้นมีสิทธิอุทธรณ์ต่อรัฐมนตรีภายในสามสิบวันนับแต่วันทราบคำสั่ง

การอุทธรณ์ตามวรรคหนึ่งไม่เป็นเหตุทุเลาการบังคับตามคำสั่ง เว้นแต่รัฐมนตรีจะเห็นสมควรให้มีการทุเลาการบังคับตามคำสั่งนั้นไว้ชั่วคราว

มาตรา 67 การพิจารณาอุทธรณ์ตามมาตรา 66 ให้รัฐมนตรีพิจารณาโดยไม่ชักช้าคำสั่งของรัฐมนตรีให้เป็นที่สุด

หมวด 15
บทกำหนดโทษ

มาตรา 68 ผู้ใดฝ่าฝืนกฎกระทรวงซึ่งออกตามมาตรา 6 ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท

***มาตรา 68/1** ผู้ใดฝ่าฝืนกฎกระทรวงซึ่งออกตามมาตรา 6 ในกรณีที่เกี่ยวกับมูลฝอยติดเชื้อหรือมูลฝอยที่เป็นพิษหรืออันตรายจากชุมชน ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือนหรือปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา 69 ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของอธิบดีกรมอนามัยตามมาตรา 8 วรรคหนึ่ง โดยไม่มีเหตุหรือข้อแก้ตัวอันสมควร หรือขัดขวางการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงานสาธารณสุขตามมาตรา 8 วรรคสอง หรือนายแพทย์สาธารณสุขจังหวัดตามมาตรา 8 วรรคสาม ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองเดือน หรือปรับไม่เกินห้าพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา 70 ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของคณะกรรมการหรือคณะอนุกรรมการตามมาตรา 17 โดยไม่มีเหตุหรือข้อแก้ตัวอันสมควร ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือนหรือปรับไม่เกินสองพันบาทหรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา 71 ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา 19 มาตรา 33 วรรคหนึ่ง หรือมาตรา 34 ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา 72 ผู้ใดจัดตั้งสถานที่จำหน่ายอาหารหรือสถานที่สะสมอาหาร ซึ่งมีพื้นที่เกินสองร้อยตารางเมตร โดยไม่ได้รับใบอนุญาต ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือนหรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท

---

* ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา 68/1 โดยมาตรา 11 แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2550 (ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 124 ตอนที่ 28ก หน้า 4 วันที่ 27 มิถุนายน 2550)

ผู้ใดจัดตั้งสถานที่จำหน่ายอาหารหรือสถานที่สะสมอาหาร ซึ่งมีพื้นที่ไม่เกินสองร้อยตารางเมตร โดยไม่มีหนังสือรับรองการแจ้ง ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามเดือนหรือปรับไม่เกินห้าพันบาท

มาตรา 73 ผู้ใดฝ่าฝืนข้อกำหนดของท้องถิ่นซึ่งออกตามความในมาตรา 20(5) มาตรา 32(2) มาตรา 35(1) หรือ (4) หรือมาตรา 40(2) หรือ (3) ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือนหรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ผู้ใดฝ่าฝืนข้อกำหนดของท้องถิ่นซึ่งออกตามความในพระราชบัญญัตินี้ นอกจากที่บัญญัติไว้ในวรรคหนึ่งหรือในมาตรา 37 หรือมาตรา 43 ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าพันบาท

***มาตรา 73/1** ผู้ใดฝ่าฝืนข้อกำหนดของท้องถิ่นซึ่งออกตามในมาตรา 20(1) (2) (3) หรือ (6) ในกรณีเกี่ยวกับมูลฝอยติดเชื้อ หรือมูลฝอยที่เป็นพิษหรืออันตรายจากชุมชน ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท

***มาตรา 73/2** ผู้รับอนุญาตผู้ใดฝ่าฝืนข้อกำหนดของท้องถิ่น ซึ่งออกตามความในมาตรา 20(5) ในกรณีเกี่ยวกับมูลฝอยติดเชื้อ หรือมูลฝอยที่เป็นพิษหรืออันตรายจากชุมชน ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา 74 ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของเจ้าพนักงานท้องถิ่นตามมาตรา 21 มาตรา 22 มาตรา 27 วรรคหนึ่ง หรือมาตรา 28 วรรคหนึ่งหรือวรรคสาม โดยไม่มีเหตุหรือข้อแก้ตัวอันสมควร หรือขัดขวางการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงานท้องถิ่นตามมาตรา 23 มาตรา 27 วรรคสอง หรือมาตรา 28 วรรคสอง ต้องระวางโทษจำคุก ไม่เกินหนึ่งเดือนหรือปรับไม่เกินสองพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา 75 เจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคารผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา 24 วรรคสองต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท และปรับอีกไม่เกินวันละห้าร้อยบาทตลอดเวลาที่ยังฝ่าฝืน

---

* ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา 73/1 และมาตรา 73/2 โดยมาตรา 12 แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2550 (ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 124 ตอนที่ 28ก หน้า 4 วันที่ 27 มิถุนายน 2550)

มาตรา 76 ผู้รับใบอนุญาตผู้ใดไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขที่เจ้าพนักงานท้องถิ่นกำหนดไว้ในใบอนุญาตตามมาตรา 33 วรรคสอง หรือมาตรา 41 วรรคสาม ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองพันบาท

มาตรา 77 ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา 41 วรรคสอง หรือฝ่าฝืนประกาศของเจ้าพนักงานท้องถิ่นตามมาตรา 42(1) ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองพันบาท

มาตรา 78 ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา 36 หรือฝ่าฝืนประกาศของเจ้าพนักงานท้องถิ่นตามมาตรา 42(2) หรือข้อกำหนดของท้องถิ่นที่ออกตามมาตรา 43 ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท

มาตรา 79 ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามหนังสือเรียก หรือไม่ยอมแจ้งข้อเท็จจริงหรือไม่ส่งเอกสารหรือหลักฐานหรือขัดขวางหรือไม่อำนวยความสะดวกในการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงานท้องถิ่นหรือเจ้าพนักงานสาธารณสุขหรือผู้ซึ่งได้รับแต่งตั้งจากเจ้าพนักงาน ท้องถิ่นตามมาตรา 44 ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน หนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกินสองพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา 80 ผู้ดำเนินกิจการผู้ใดดำเนินกิจการในระหว่างที่มีคำสั่งของเจ้าพนักงานท้องถิ่นให้หยุดดำเนินกิจการ หรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของเจ้าพนักงานท้องถิ่นตามมาตรา 45 มาตรา 52 หรือมาตรา 65 วรรคสอง โดยไม่มีเหตุหรือข้อแก้ตัวอันสมควร ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือนหรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับและปรับอีกไม่เกินวันละห้าพันบาทตลอดเวลาที่ยังไม่ปฏิบัติตามคำสั่ง

มาตรา 81 ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของเจ้าพนักงานสาธารณสุขตามมาตรา 46 วรรคสองโดยไม่มีเหตุหรือข้อแก้ตัวอันสมควร หรือขัดขวางการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงานสาธารณสุขต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองเดือนหรือปรับไม่เกินห้าพันบาทหรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา 82 ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา 49 หรือมาตรา 50 ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าร้อยบาท

มาตรา 83 ผู้รับใบอนุญาตผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา 57 หรือมาตรา 58 ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าร้อยบาท

มาตรา 84 ผู้รับใบอนุญาตผู้ใดดำเนินกิจการในระหว่างถูกสั่งพักใช้ใบอนุญาตต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับและปรับอีกไม่เกินวันละห้าพันบาทตลอดเวลาที่ยังฝ่าฝืน

มาตรา 85 ให้มีคณะกรรมการเปรียบเทียบคดี

(1) ในเขตกรุงเทพมหานครประกอบด้วย ผู้แทนกรุงเทพมหานคร ผู้แทนสำนักงานอัยการสูงสุด และผู้แทนกรมตำรวจ

(2) ในเขตจังหวัดอื่นประกอบด้วยผู้ว่าราชการจังหวัด อัยการจังหวัด และผู้กำกับการตำรวจภูธรจังหวัด

บรรดาความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ ถ้าเห็นว่าผู้ต้องหาไม่ควรได้รับโทษถึงจำคุกหรือไม่ควรถูกฟ้องร้อง ให้คณะกรรมการเปรียบเทียบคดีมีอำนาจเปรียบเทียบ

สำหรับความผิดที่มีโทษปรับสถานเดียว หรือมีโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือนหรือปรับไม่เกินสองพันบาทหรือทั้งจำทั้งปรับ ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นหรือผู้ซึ่งเจ้าพนักงานท้องถิ่นมอบหมายมีอำนาจเปรียบเทียบได้ด้วย

เมื่อได้เสียค่าปรับตามที่เปรียบเทียบภายในสามสิบวันนับแต่วันที่มีการเปรียบเทียบให้ถือว่าคดีเลิกกันตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

ถ้าผู้ต้องหาไม่ยินยอมตามที่เปรียบเทียบหรือยินยอมแล้วไม่ชำระเงินค่าปรับภายในกำหนดเวลาดังกล่าว ให้ดำเนินคดีต่อไป

หมวด 16
บทเฉพาะกาล

มาตรา 86 ผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการใดตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุขซึ่งถูกยกเลิกโดยพระราชบัญญัตินี้อยู่แล้วในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับและกิจการนั้นมีลักษณะเช่นเดียวกับกิจการที่จะต้องได้รับใบอนุญาตหรือต้องแจ้งและได้รับหนังสือรับรองการแจ้งตามพระราชบัญญัตินี้ให้ผู้นั้นประกอบกิจการนั้นต่อไปได้เสมือนเป็นผู้ที่ได้รับใบอนุญาตหรือเป็นผู้ที่ได้แจ้งและได้รับหนังสือรับรองการแจ้งตามพระราชบัญญัตินี้แล้ว แต่เมื่อใบอนุญาตดังกล่าวสิ้นอายุและผู้นั้นยังคงประสงค์จะดำเนินกิจการต่อไป ผู้นั้นจะต้องมาดำเนินการขอรับใบอนุญาตหรือแจ้งตามพระราชบัญญัตินี้ก่อนการดำเนินการ

มาตรา 87 ผู้ซึ่งประกอบกิจการใดที่ไม่ต้องแจ้งและได้รับหนังสือรับรองการแจ้งตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุข ซึ่งถูกยกเลิกโดยพระราชบัญญัตินี้ แต่เป็นกิจการที่จะต้องแจ้งและได้รับหนังสือรับรองการแจ้งตามพระราชบัญญัตินี้ และมิใช่เป็นผู้ได้รับใบอนุญาตอยู่แล้วตามมาตรา 86 ให้ยังคงประกอบกิจการได้ต่อไป แต่จะต้องมาดำเนินการแจ้งต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่นภายในกำหนดเวลาเก้าสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา 88 ผู้ซึ่งประกอบกิจการใดที่มิได้เป็นกิจการที่ต้องได้รับใบอนุญาตตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุขซึ่งถูกยกเลิกโดยพระราชบัญญัตินี้ แต่เป็นกิจการที่จะต้องได้รับใบอนุญาตตามพระราชบัญญัตินี้ ให้ยังคงประกอบกิจการได้ต่อไป แต่จะต้องมายื่นคำขอรับใบอนุญาตตามพระราชบัญญัตินี้ ภายในกำหนดเวลาเก้าสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ เมื่อได้ยื่นคำขอแล้วให้ยังคงประกอบกิจการได้ต่อไปจนกว่าจะมีคำสั่งไม่ออกใบอนุญาตให้ประกอบกิจการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา 89 บรรดากิจการต่างๆ ที่กำหนดให้เป็นกิจการค้าซึ่งเป็นที่รังเกียจหรืออาจเป็นอันตรายแก่สุขภาพตามมาตรา 7 แห่งพระราชบัญญัติสาธารณสุข พุทธศักราช 2484 และการแต่งผมตามมาตรา 31 แห่งพระราชบัญญัติสาธารณสุข พุทธศักราช 2484 ให้ถือว่าเป็นกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ ทั้งนี้ภายใต้บังคับมาตรา 31 หรือมาตรา 32

มาตรา 90 บรรดากฎกระทรวง ประกาศ ข้อบัญญัติ เทศบัญญัติ ข้อบังคับ หรือคำสั่งของเจ้าพนักงานท้องถิ่นหรือเจ้าพนักงานสาธารณสุข ซึ่งได้ออกโดยอาศัยอำนาจตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุข ซึ่งถูกยกเลิกโดยพระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับได้ต่อไปเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับบทแห่งพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้จนกว่าจะได้มีกฎกระทรวง ประกาศ ข้อกำหนดของท้องถิ่นหรือคำสั่งของเจ้าพนักงานท้องถิ่นหรือเจ้าพนักงานสาธารณสุขที่ออกตามพระราชบัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ
อานันท์ ปันยารชุน
นายกรัฐมนตรี

Public Health Act, B.E. 2535 (A.D. 1992)

BHUMIBOL ADULYADEJ REX.

Given on the 29th day of March B.E. 2535
Being the 47th year of the Present Reign

His Majesty King Bhumibol Adulyadej has been graciously pleased to proclaim that,

Whereas it is expedient to amend the law on public health and the law on control of use of fecal matter as fertilizer;

Be it, therefore, enacted by His Majesty the King, by and with the advice and the consent of the National Legislative Assembly functioning as the Parliament, as follows:

Section 1. This Act shall be cited "Public Health Act, B.E. 2535".

Section 2[1]**.** This Act shall come into force on the date immediately following that of its promulgation in the Government Gazette.

Section 3. The following Acts shall be repealed:

(1) Public Health Act, B.E. 2484 (A.D. 1941);

(2) Public Health Act (No. 2), B.E. 2495 (A.D. 1952);

(3) Public Health Act (No. 3), B.E. 2497 (A.D. 1954);

(4) Public Health Act (No. 4), B.E. 2505 (A.D. 1962);

(5) Public Health Act (No. 5), B.E. 2527 (A.D. 1984);

(6) The Act Controlling the Use of Fecal Matter as Fertilizer Act, B.E. 2480 (A.D. 1937);

---

1 Government Gazette, Vol. 109/ Part 38/ Page 27/ 5th April 2535 (A.D. 1992)

(7) The Act Controlling the Use of Fecal Matter as Fertilizer Act, (No.2), B.E. 2484 (A.D. 1941);

(8) The Act Controlling the Use of Fecal Matter as Fertilizer Act, (No.3), B.E. 2497 (A.D. 1954).

Section 4. In this Act,

"sewage" means excrement or urine, and including any other thing that is filthy or gives foul odor;

"waste"[2] means waste paper, waste cloth, waste food, waste goods, waste materials, plastic bag, food container, soot, animal dung or carcasses, including any other thing swept away from road, market place, animal farm, or other places, and including infectious waste, toxic or hazardous waste from community;

"public place or way" means a place or way which is not privately owned and the people can use or pass;

"building" means a brick house, house, shelter, shed, structure, raft, warehouse, office, or other structural erection that persons may enter to stay or use;

"marketplace" means a place ordinarily arranged for merchants to assemble to offer for sale goods consisting of animal, meat, vegetables, fruits, fresh or prepared or cooked food, or perishable items, with or without other kinds of goods for sale, including an area arranged for merchants to assemble to offer said goods for sale regularly or from time to time or on appointed dates;

"food selling place" means any building, place, or area which is not public place or way, arranged for the preparation or cooking of food for sale to buyers for immediate consumption whether the sale is for consumption within the area so arranged at the place or to be taken away for consumption at other place;

---

[2] The definition of the word "Waste" in Section 4 as amended by the Public Health Act, (No. 2), B.E. 2550 (A.D. 2007)

"foodstuff storing place" means any building, place, or area which is not a public place or way, arranged for the storage of food in fresh, dry, or any other form for sale to buyers for consumption after preparation or cooking;

"local government" [3] means a provincial administrative organization, municipality, *Tambon* administrative organization, Bangkok Metropolis, Pattaya City, or other local governments designated as local governments by law;

"local regulations" means the regulations, ordinance, or by-law issued by the local government;

"local official" [4] means

(1) The President of provincial administration organization, for area under provincial administration organization jurisdiction,

(2) The Mayor, for area under municipality jurisdiction,

(3) The President of Tambon administration organization, for area under Tambon administration organization,

(4) The Governor of Bangkok Metropolis, for area under Bangkok Metropolis jurisdiction,

(5) The Mayor of Pattaya City, for area under Pattaya City jurisdiction,

(6) The chief of other local administrative agency designated as local government by law, for area under such local government jurisdiction;

"Public Health Official" means an official appointed to execute this Act;

"Committee" means the Public Health Committee;

"Minister" means the minister in charge and control of the execution of this Act.

---

[3] The definition of "local government" in Section 4 as amended by the Public Health Act, (No. 2), B.E. 2550 (A.D. 2007)

[4] The definition of "local official" in Section 4 as amended by the Public Health Act, (No. 2), B.E. 2550 (A.D. 2007)

Section 5. The Minister of Public Health shall be in charge and control of the execution of this Act and shall have the power to appoint public health officials and issue ministerial regulations fixing rate of fees or granting exemption therefrom and prescribing other activities for the execution of this Act.

The ministerial regulations shall become effective upon their in the Government Gazette.

CHAPTER 1
General Provisions

Section 6. For the purpose of execution of this Act, the Minister shall, by the advice of the Committee, have the power to issue ministerial regulations as follows:

(1) Prescribing rules, procedures, and measures for controlling or overseeing activities or operations on matters under this Act;

(2) Prescribing living standards congruent with the livelihood of the people, and procedures for controlling or overseeing or remedying things affecting the living standard congruent with the livelihood of the people.

The ministerial regulation under paragraph one may be issued for general enforcement in every locality or in any particular locality. Should it be reasonable to designate such ministerial regulation as matter with technical details or as rapidly changing matter according to social conditions, the designation of such ministerial regulation shall be made in accordance with the criteria prescribed by the Minister by the advice of the Committee and promulgated in the Government Gazette.[5]

Section 7. When a ministerial regulation issued under Section 6 is being enforced in any locality, the local government or local official engaging in activity

[5] Section 6 Paragraph Two as amended by the Public Health Act, (No. 2), B.E. 2550 (A.D. 2007)

or operation under said ministerial regulation in the jurisdiction of such locality shall comply with the provisions of the ministerial regulation. In this regard, if necessary, the local government may issue local regulations or amend the local regulations already in force prior to the ministerial regulation issued under Section 6, prescribing details of operation in such locality in accordance with the said ministerial regulation.

If the local regulations of any locality are inconsistent with or contrary to the ministerial regulation issued under Section 6, the ministerial regulation shall prevail. Except only when it is necessary or there is a special reason for a specific locality, the local government may issue local regulations on any matter which is inconsistent with or contrary to the provisions contained in the ministerial regulation issued under Section 6, upon endorsement by the Committee and approval by the Minister.

Section 8. In the event of an occurrence or a reasonable doubt of an occurrence of grave damage to the living condition congruent with the livelihood of the people and an remedy is urgently required, the Director General of the Health Department shall have the power to order the owner of materials or persons involved in causing or in the likelihood of causing damage to cease an action or take any action to remedy or prevent such damage as deemed fit.

If the person who has received an order under paragraph one fails to comply with the same within a reasonable period of time, the Director General of the Health Department may order the public health official to take any action to remedy or prevent said damage instead. In such case, the public health official shall take precaution necessary under the circumstances and the person who received said order shall pay expenses incurred therein.

In a province other than Bangkok Metropolis, the Director General of the Health Department shall instruct the provincial governor to order the provincial public health officer to comply with the provisions in paragraph two for the area in such province.

CHAPTER 2

Public Health Committee

Section 9[6]**.** There shall be one committee called "Public Health Committee" consisting of Permanent Secretary of Public Health Ministry as the Chairperson, Director General of the Department of Pollution Control, Director General of Department of Disease Control, Director General of Department of Public Works and Town and Country Planning, Director General of Department of Industrial Works, Director General of Department of Agriculture, Director General of Department of Medical Sciences, Director General of Department of Local Administration, Director General of Department of Labor Protection and Welfare, Secretary General of the Food and Drug Administration, Secretary General of the Office of Natural Resources and Environmental Policy and Planning, Permanent Secretary of the Bangkok Metropolitan Administration, President of the National Municipal League of Thailand, President of the Provincial Administration Organization Council of Thailand, President of the Tambon Administration Organization Association of Thailand, and not exceeding four qualified members appointed by the Minister from persons knowledgeable or experienced in laws dealing with public health and hygiene, environment, and consumer protection.

Section 10. The Committee shall have the powers and duties as follows

(1) to present opinions to the Minister on formulation of policy, work plans, and measures on public health and on any public health matter assigned by the Minister;

(2) to study and undertake analyses and give opinion to the Minister on improvement of laws, rules, regulations, and orders on public health;

(3) to provide the Minister with the advice in issuing ministerial regulations, and local government in issuing local regulations;

---

[6] Section 9 as amended by the Public Health Act, (No. 2), B.E. 2550 (A.D. 2007)

(4) to provide local officials with the advice in the execution of this Act;

(5) to formulate projects and coordinate activities between government agencies and local governments concerned for the execution of this Act;

(6) to control and oversee the performance of duty of government agencies charged with powers and duties to execute laws on public health and report to the Minister;

(7) to perform any other task prescribed by law as power and duty of the Committee.

Section 11. In the event it appears to the Committee that the local government or the local official having jurisdiction over a locality fails to exercise the powers and duties provided by this Act without reasonable cause, the Committee shall notify the person vested with power and duties to control and oversee the performance of duty of the local government or local official required to perform such duty under the law to order the local government or local official to perform that duty or rectify the performance of duty within a period deemed appropriate.

Section 12. Committee members who are qualified persons shall have a term of office of two years.

Members who vacated office may be re-appointed.

Section 13. In addition to vacating office upon expiration of term of office under Section 12, committee members who are qualified persons shall vacate office upon

(1) death;

(2) resignation;

(3) dismissal by the Minister;

(4) becoming bankrupt;

(5) becoming incompetent or quasi-incompetent;

(6) having received an imprisonment punishment by a final judgment rendering imprisonment sentence except for a punishment for an offense committed by negligence, or for petty offense;

Section 14. In the event of an appointment of a qualified committee member during the term of office of the qualified committee members already appointed, whether it is for an additional committee member or a replacement committee member, the newly appointed committee member shall hold office for a period equal to the remainder of term of office of the qualified committee members already appointed or of the qualified member being replaced, as the case may be.

Section 15. In a meeting of the Committee, the number of members present shall not be less than one half of the total number of members to constitute a quorum. If the Chairperson is absent, the members present shall elect a member among themselves to preside over the meeting.

A decision of the meeting shall be by a majority of votes. One member shall have one vote. If votes are tied, the Chairperson of the meeting shall give an additional casting vote.

Section 16. The Committee shall have the power to appoint subcommittees to consider matter or carry out task assigned by the Committee. The provision of Section 15 shall apply to the meeting of the subcommittee mutatis mutandis.

Section 17. In performing the duty under this Act, the Committee shall have the power to issue a notice summoning any person to testify or to submit relevant documents or evidence or any material for consideration. In the event it deems appropriate, the Committee may empower any of the subcommittees under Section 16 to issue said order on its behalf for consideration of matters under the power and duties of the subcommittee.

CHAPTER 3

Management of Sewage and Waste[7]

Section 18[8]. Collecting, hauling or disposing of sewage or waste within the area of any local government shall be the authority of such local government.

---

[7] Chapter 3 Management of Sewage and Waste as amended by the Public Health Act, (No. 2), B.E. 2550 (A.D. 1992)

[8] Section 18 as amended by the Public Health Act, (No. 2), B.E. 2550 (A.D. 2007)

In carrying out the operations under paragraph one, the local government may do so in conjunction with other government agency or other local government under joint agreement. However, for the benefits of the public as a whole, the Minister shall have the power to issue ministerial regulation, by the advice of the Committee, prescribing criteria, methods, and conditions for the joint operation.

With reasonable cause, the local government may assign to any person the task under paragraph one on its behalf under its control and supervision or may permit any person to carry out the activities of collecting, hauling or disposing of sewage or waste under Section 19.

The provisions of this Section and Section 19 shall not be applicable to the management of hazardous waste in accordance with the laws on factory. However, the operators of the factory having hazardous waste and the operators engaging in collecting, hauling or disposing of such hazardous waste are required to notify the local official of the operation in writing.

Section 19. No person shall engage in the operation of collecting, hauling, or disposing of sewage or waste as a business or for reciprocal benefits, unless a license from the local official is granted.

Section 20. For the purpose of maintaining cleanliness and regulating the collection, haulage, and disposal of sewage or waste, the local government shall have the power to issue local regulations as follows:

(1) prohibiting the discharging, dumping, discarding, or causing to exist in a public place or way of sewage or waste, except in the place provided by the local government;

(2) prescribing that there be receptacles for sewage or waste available in public places or ways and in private places;

(3) prescribing methods of collecting, hauling, and disposing of sewage or waste for the owner or occupant of any building or place to practice hygienically according to the condition and nature of use of such building or place;

(4) [9]prescribing rate of fees for services provided by the local government or other person assigned to operate on its behalf in the collecting, hauling, or disposing of sewage or waste, which does not exceed the rate prescribed in the Ministerial Regulation, in this regard, the local government fixing of rate of fees for services in disposing of sewage or waste shall conform to the hygienic conditions set forth in the Ministerial Regulation;

(5) prescribing criteria, procedure, and conditions on collecting, hauling, and disposing of sewage or waste, with which to be complied by the person obtaining the license under Section 19, and prescribing a rate of maximum fee charges collectable by the person obtaining a license under Section 19 according to the nature of services provided;

(6) prescribing any other requirements necessary for hygienic practice.

CHAPTER 4
Building Sanitation

Section 21. When it appears to the local official that any building or part thereof or any extension thereto is dilapidated or allowed to remain in a disorderly condition to the extent that it may be hazardous to the health of the dwellers, or does not conform to sanitary conditions fit for human habitation, the local official shall have the power to issue a written order to the owner or the possessor of the building requiring that person to repair, alter, or demolish it or its extension in whole or in part, or to take other action necessary to prevent it from being a hazard to the health or to conform to hygienic conditions within a reasonable period of time prescribed.

---

[9] Section 20 (4) as amended by the Public Health Act, (No. 2), B.E. 2550 (A.D. 2007)

Section 22. When it appears to the local official that any building is excessively stored with merchandise, furniture, or supplies, or those articles are so excessively piled up as to provide living places for vermin, or may become hazardous to the health of the dwellers, or not in conformity to sanitary conditions fit for human habitation, the local official shall have the power to issue a written order to the owner or the possessor of the building requiring that person to remove the merchandise, furniture, or supplies out of such building, or to rearrange them so that they may not become hazardous to the health, or that they be in conformity with hygienic conditions, or to eliminate the animals that are carriers of disease, within a reasonable period of time prescribed.

Section 23. In the event the local official has issued an order to any owner or possessor of the building to take action provided in Section 21 or Section 22 and such person fails to comply with the order within the prescribed period of time, the local official shall have the power to carry out the task at the expense of the owner or the possessor.

Section 24. For the purpose of controlling any building from being so over-inhabited as to likely to become hazardous to the health of the occupants thereof, the Minister shall, by the advice of the Committee, have the power to make an announcement in the Government Gazette prescribing a number of persons per an amount of area of a building which deemed overcrowded, however, taking into account the development level, population, and community of each locality.

Upon announcement by the Minister under paragraph one, the owner or possessor of the building is prohibited to permit or arrange his/her building to be inhabited by a number of persons exceeding that prescribed by the Minister.

CHAPTER 5

Nuisances

Section 25. In the event of an occurrence that may cause annoyance to dwellers in the vicinity or to person experiencing it, such occurrence by the following shall be deemed nuisances:

(1) a water resource, drainage, shower room, toilets, or dung or ash pit, or any other place situated at an unsuitable locality, which is dirty, or accumulating or amassing any waste causing foul odor or toxic substance dust or becoming or is likely to become a breeding place for carriers of disease or causing degradation or may be hazardous to health;

(2) a farming of animals in a place or by any method or in excessive number that causes degradation or may be hazardous to health;

(3) any building which is a dwelling place of human beings or animals, factory, or business establishment, without air ventilation, water drainage, disposal of sewage, or control of toxic substances, or with such but without adequate control to prevent foul odor or toxic substance dust, thus causing degradation or which may be hazardous to health;

(4) any action causing odor, light, ray, noise, heat, toxic substance, vibration, dust, fine powdery substance, soot, ash, or any other action to the extent of degradation or which may be hazardous to health;

(5) any other cause prescribed by the Minister and promulgated in the Government Gazette.

Section 26. The local official shall have the power to prohibit any person from causing a nuisance in a public place or way or private place and also to abate nuisance, including to watch over, improve, and maintain roads, land routes, waterways, drainage, trenches, canals, and other places within his/her jurisdiction to be free from nuisances. In this regard, the local official shall have the power to issue written order to abate, eliminate, and control nuisances.

Section 27. In the event a nuisance occurs or may occur in a public place or way, the local official shall have the power to issue a written order to the person who is the initiator or involved in causing or the likely causing of the nuisance, requiring him/her to cease or to prevent the nuisance within a reasonable period of time as specified in the order and, if it is deemed expedient to prescribe the method of abatement or prevention of such nuisance, or to prescribe the method of prevention of future nuisances, such method shall be specified in his/her order. In the event it appears to the local official that an order of the local official under

paragraph one is not complied with and the nuisance that has occurred may cause serious harm to health, the local official shall abate such nuisance and may take measures necessary to prevent recurrence of such nuisance, doing so at the expense of the person who was the initiator or involved in causing or the likely causing of the nuisance.

Section 28. In the event a nuisance occurs in a private place, the local official shall have the power to issue a written order to the owner or the possessor of such place requiring him to abate the nuisance within a reasonable period of time as specified in the order and, if it is deemed expedient to prescribe the method of abatement or to prescribe the method of prevention of future nuisances, such method shall be specified in his/her order.

In the event an order of the local official under paragraph one is not complied with, the local official shall have the power to abate such nuisance and may take measures necessary to prevent recurrence of such nuisance, and if the nuisance was caused by the action or failure to take action or consent of the owner or the possessor of the place, the said owner or possessor of the place shall bear the expenses incurred therein.

In the event it appears to the local official that the nuisance occurring in a private place may cause grave harm to health or an impact on the living conditions congruent with the livelihood of the people, the local official may issue a written order prohibiting the owner or the possessor from using or permitting any person to use such place in whole or in part until the local official is satisfied that the nuisance has been abated.

CHAPTER 6
Animal Raising or Grazing Control Area

Section 29. For the purpose of maintaining the living conditions congruent with the livelihood of the population in the locality or to prevent hazards from microbes originated from animals, the local government shall have the power to issue local regulations designating an area covering the whole or any part of the locality under its jurisdiction, an animal raising or grazing control area.

In issuing the local regulations of local government under paragraph one, the local government may designate an area prohibiting raising or grazing animals of certain kind or type or in a number exceeding that prescribed; or designate an area permitting raising or grazing animals of certain kind or type under certain measures.

Section 30. In the event the local official finds an animal left in a public place or way in violation of Section 29 being of an unknown owner, the local official shall have the power to detain said animal for at least thirty days. Upon expiration of such period, if no person has come forward to claim the animal, such animal shall become property of the local government. But if the detention of the animal may cause harm to such animal or other animal or is unreasonably expensive, the local official may arrange the sale or auction of such animal as deemed appropriate before the expiration of the said period of time. The proceeds from the sale or auction, after deduction of expenses incurred in the sale and auction or in the keeping of the animal shall be retained in lieu of the animal.

In the event the sale or auction of the animal under paragraph one has not taken place and the owner of the animal has come to claim the animal within the period prescribed under paragraph one, the owner of the animal shall reimburse the local government for expenses actually incurred in keeping the animal.

In the event the animal found by the local official under paragraph one is carrying a contagious disease which may be hazardous to the people, the local official shall have the power to destroy or deal with them in any manner deemed appropriate.

CHAPTER 7

Business Hazardous to Health

Section 31. The Minister shall, with the advice of the Committee, have the power to promulgate in the Government Gazette prescribing any business being hazardous to health.

Section 32. For the purpose of overseeing the operation of business promulgated under Section 31, the local government shall have the power to issue local regulations of the locality as follows:

(1) prescribing category of certain or every business under Section 31 as controlled business within such locality;

(2) prescribing general rules and conditions for compliance by operators of business under (1) in respect of care of conditions or hygiene of the place used for business operation, and preventive measures against health hazards.

Section 33. Upon the expiration of a ninety-day period from the date on which the local regulations, under Section 32 (1), become effective, no person shall commercially engage in business of categories specified by the local regulations of the local government as controlled business under Section 32 (1), except with a license being obtained from the local official under Section 56.

In issuing a license under paragraph one, the local official may prescribe conditions, particularly requiring the licensee to prevent hazards to the health of the public, in addition to the general conditions prescribed in the local regulations of the locality under Section 32 (2).

The license under paragraph one shall be valid for business of a single category and for a single place.

CHAPTER 8

Marketplace, Food Selling Place, and Foodstuff Storing Place

Section 34. No person shall establish a marketplace except with a license being obtained from the local official under Section 56.

Alteration, expansion, or reduction of the place or area used as marketplace after the local official has issued the license to establish a marketplace may be made only with a written permission of the local official under Section 56.

The provisions in this Section shall not apply to ministry, bureau, department, local government, or state organization establishing a marketplace under its power and duty but in carrying out the marketplace business, as with the licensee, it shall comply with other provisions of this Act, and the local official

shall have the power to prescribe conditions in writing requiring the market establisher under this paragraph to individually comply therewith.

Section 35. For the purpose of overseeing marketplaces, the local government shall have the power to issue local regulations as follows:

(1) to prescribe location, area, layout, and criteria on construction and sanitation;

(2) to prescribe criteria on arrangements of the place and placement of articles and other matters pertaining to marketplace operation;

(3) to prescribe marketplace opening and closing times;

(4) to prescribe criteria and procedure to be complied with by the marketplace establishing licensee with regard to maintenance of cleanliness and orderliness within the marketplace in accordance with health and hygiene, provision of places for collecting or disposing of sewage or waste, drainage, air ventilation, prevention of nuisances and prevention of the spreading of contagious diseases.

Section 36. Any person who sells or assists in selling articles in a marketplace shall comply with the criteria prescribed in the local regulations under Section 37.

Section 37. For the purpose of overseeing the selling of articles in the marketplace, the local government shall have the power to issue local regulations prescribing criteria and procedure to be complied with by the persons selling or assisting in selling articles in the marketplace with regard to maintenance of cleanliness at selling place, personal hygiene, and hygienic conditions in the process of distributing, making, preparing, cooking, keeping or storing food or other goods, including maintenance of cleanliness of containers, utility water, and various utensils.

Section 38. Any person wishing to set up a food selling place or foodstuff storing place in any building or space with an area exceeding two hundred square meters and which is not the selling of articles in marketplace shall obtain a license from the local official under Section 56. In the event the said place has an area of not exceeding two hundred square meters, the person is required to notify the local official in order to obtain a certificate of notification under Section 47 prior to the setting up.

Section 39. The person setting up a food selling place or foodstuff storing place who has obtained a license under Section 56 or a certificate of notification under Section 48, and the person distributing, making, preparing, cooking, keeping or storing food in food selling place or foodstuff storing place under Section 38, shall comply with the criteria prescribed in the local regulations under Section 40, or the conditions prescribed in the license or certificate of notification.

Section 40. For the purpose of controlling or overseeing food selling place and foodstuff storing place already obtained a license or certificate of notification, the local government shall have the power to issue local regulations as follows:

(1) prescribing category of food selling place or foodstuff storing place according to type of food or nature of business establishment, or method of distribution;

(2) prescribing criteria on establishing, use, and care of the place and hygienic conditions of the area where food is sold, consumed, made, prepared, cooked or stored;

(3) prescribing criteria on prevention of nuisances and on prevention of contagious diseases;

(4) prescribing food distribution time;

(5) prescribing criteria on personal hygienic conditions of persons distributing, persons preparing and persons serving food;

(6) prescribing criteria on hygienic conditions of food, food distributing, making, preparing, cooking, keeping or storing processes;

(7) prescribing criteria on hygienic conditions of containers, equipment, utility water and other utensils.

CHAPTER 9

Distribution of Goods in Public Place or Way

Section 41. The local official has the duty to control and oversee public places or ways for common use of the general public.

No person shall distribute goods in public place or way whether by means of displaying goods at a regular spot or by peddling except with a license being obtained from the local official under Section 56.

In issuing the license under paragraph two, the local official shall specify kinds or types of goods, method of goods distribution, and the place for displaying goods for sale in the case the goods are displayed at a regular spot, in addition, the local official may also prescribe in the license any condition deemed appropriate.

Change of the kind or type of goods, method of goods distribution, or place of goods display from that specified in the license can only be made when the licensee has notified the local official thereof and the local official has recorded said change in the license.

Section 42. The local official shall, with approval of the traffic official, have the power to make announcement as follows:

(1) designating an area of public place or way or any part thereof as the area in which distribution or purchase of goods is strictly prohibited;

(2) designating an area of public place or way or any part thereof as the area in which distribution of goods of certain kind or type is prohibited, or as the area in which distribution of goods during the prescribed time is prohibited, or as the area in which distribution of goods by certain method is prohibited, or prescribing criteria, procedure, and conditions for distribution of goods in such area.

In executing (1) or (2) above, the local official shall post an announcement in a conspicuous place at the office of the local government and at the location to be designated the under (1) or (2) above, as the case may be, and the date on which the announcement shall come into force shall not be fixed to be less than fifteen days from the date the announcement is made.

Section 43. For the benefits of the people and for the purpose of controlling of distribution of goods in public places or ways; the local government shall have the power to issue local regulations as follows:

(1) prescribing criteria on person hygienic conditions of the goods distributor or distributor assistant(s);

(2) prescribing criteria on hygienic conditions of the process used in distributing, making, preparing, cooking, keeping or storing food or other goods including maintenance of cleanliness or containers, utility water, and various utensils;

(3) prescribing criteria on goods display and peddling of goods in public places or ways;

(4) prescribing time for distribution of goods;

(5) prescribing other measures necessary for the maintenance of cleanliness and for the prevention of health hazards, including the prevention of nuisances and contagious diseases.

CHAPTER 10

Power and Duties of Local Official and Public Health Official

Section 44. In the execution of this Act, the local official and public health official shall have the power as follows:

(1) to summon any person to testify or give statement of fact or to provide written explanation or to submit any document for examination or to support the consideration;

(2) to enter any building or place between sunrise and sunset or during office hours to examine or take control for compliance with local regulations or this Act, and in this regard, to make inquiry of facts or demand the production of the certificate of notification or related evidence by the owner or the possessor of such building or place;

(3) to require the licensee or the person obtaining a certificate of notification to comply with the conditions in the license or the certificate of notification or with the local regulations or with this Act;

(4) to seize or attach any thing that may cause health hazard to the people for the purpose of legal action or for destruction if necessary;

(5) to collect or take goods or any thing suspected to be unhygienic or to cause nuisance from any building or place in a reasonable quantity as samples for examination as necessary at no cost.

The local official shall have the power to appoint a government official or official of the locality to perform any or all of the duties under paragraph one within the jurisdiction of such local government.

In performing the duties, the local official or public health official or the person appointed by the local official shall produce his/her identification card in the format prescribed in the ministerial regulation to the person concerned while performing the same, and the person concerned shall provide reasonable facilities.

Section 45. In the event it appears that an operator of any business as specified in this Act does not act in compliance with this Act, the ministerial regulation, local regulations, or notification issued under this Act, or the order of the local official given concerning such business operation, the local official shall have the power to order the operator of such business to carry out modification or improvement. If the operator of the business fails to carry out modification or the business operation will cause or there is reasonable doubt that it will cause grave harm to the health of the people, the local official may order such person to immediately suspend the operation of such business temporarily until the local official is satisfied that no harm exists.

The order of the local official under paragraph one shall prescribe a reasonable period of time for compliance but not less than seven days, unless the order requires an immediate suspension, and a written notice shall be made to the business operator who is required to comply with the order. In the event the business operator could not be found or refuses to accept said order, it shall be sent by return receipt registered mail or posted at a conspicuous place at the domicile or at the office of the business operator, and it shall be deemed to have been received by such person on the date of its arrival or posting, as the case may be.

Section 46. In the event the public health official detects incompliant occurrence or any act committed in violation of this Act or the local regulations, he/she shall notify the local official for action according to his authority without delay.

In the event the public health official is of the opinion that the occurrence under paragraph one will have an impact on the living condition congruent with the livelihood of the people or will be gravely harmful to the health of the people as a whole and that the occurrence must be urgently remedied,

he/she shall have the power to order the person acting in such incompliance or violation to rectify or extinguish such occurrence, or do anything to rectify or extinguish such occurrence as necessary and thereafter notify the local official.

Section 47. In performing the duty under this Act, the local official, public health official and the person appointed by the local official under section 44 shall be the competent official under the Penal Code and, for the purpose of apprehending or suppressing offenders under this Act, the local official and the person appointed by the local official shall be administrative or police officers under the Criminal Procedure Code.

CHAPTER 11
Certificate of Notification

Section 48. A notification to the local official to carry out business operation under Section 38 and a certificate of notification shall be in the form prescribed in the local regulations. When the local official is being notified, he/she shall issue to the notifying person a receipt therefor to be used as evidence in engaging in the business operation temporarily during the time the certificate of notification has not been issued by the local official.

The local official shall examine the notification to ascertain the conformity with the prescribed form prescribed in the local regulations as mentioned in paragraph one. If the notification is found to be in order, the local official shall issue a certificate of notification to the notifying person within seven working days from the date of receipt of the notification.

In the receipt for notification or certificate of notification, the local official may prescribe conditions to be complied with individually by the notifying person or the person receiving the certificate of notification.

In the event of an incorrect or incomplete notification, the local official shall notify the notifying person accordingly within seven working days from the date of receipt of the notification. If the notifying person fails to make correction within seven working days from the date of receipt of notification from the local official, the local official shall have the power to order the nullification of

the notification of the notifying person. If, however, the notifying person has made the correction within the prescribed period of time, the local official shall issue a certificate of notification to the notifying person within seven working days from the date of the notification which has compliant details according to the form prescribed in the local regulations under paragraph one.

Section 49. The person receiving certificate of notification shall openly and conspicuously display the same at the business establishment throughout the time engaging in the business operation.

Section 50. In the event the certificate of notification is lost, destroyed, or damaged in essence, the person receiving the same shall apply for a substitute therefor within fifteen days from the date of knowledge of loss, destruction, or damage.

Application for and issuance of a substitute for certificate of notification shall be in accordance with the criteria and procedure prescribed in the local regulations.

Section 51. A notifying person under Section 48, who wishes to windup the business operation or assign the same to other person, shall also notify the local official for information.

Section 52. In the event any person engaging in business operation specified in this Act without notifying the local official under Section 48 who was once penalized under this Act for engaging in business operation without notifying the local official but still continuing to engage in the business operation without notifying the local official, the local official shall have the power to order such person to suspend the business operation until he/she will have notified the local official under Section 48. If the violation continues, the local official shall have the power to order the prohibition of the business operation for a prescribed period of time which shall not exceed two years.

Section 53. A notification of the local official under Section 48 and an order of the local official under Section 52 shall be in writing informing the notifying

person or the business operator. In the event such person could not be found or refuses to accept the correspondence, it shall be sent by return receipt registered mail or posted openly and conspicuously at the domicile or office of the person who is supposed to receive the correspondence, and such person shall be deemed to have known the contents of such correspondence at the time of its arrival or at the time it was posted, as the case may be.

CHAPTER 12

License

Section 54. In the event this Act provides that any business operation or performance of any act requires a license from the local official, the local government shall have the power to issue local regulations prescribing criteria, procedure, and conditions for application for and issuance of a license for such matter.

Section 55. All licenses issued under this Act shall be valid for one year from the date of issuance and shall be used only within the jurisdiction of the issuing local government.

An application for renewal of a license must be submitted before the license expires. Upon submission of the application and payment of fee, the business operation may continue until the local official issues an order not to renew the license.

Criteria, procedure, and conditions for application for license renewal and license renewal permission shall be as prescribed in the local regulations.

Section 56. Upon receipt of an application for a license or an application for license renewal, the local official shall examine the application for correctness and completeness. If said application is incorrect or incomplete according to the criteria, procedure, or conditions prescribed in the local regulations, the local official shall compile all incorrectness or incompleteness and notify the applicant to make correction thereof at the same time and, in case it is necessary to return the application to the applicant, the application shall be returned together with the

compilation of incorrectness and incompleteness within fifteen days from the date of receipt of the application.

The local official shall issue a license or a letter notifying the applicant of an order refusing to give permission together with reasons within thirty days from the date of receipt of the application with correct or complete details as prescribed in the local regulations.

In the event the local official is excusably unable issue a license or an order refusing to give permission within the period of time under paragraph two, the said period of time may be extended not more than twice, each time for not longer than fifteen days, however, a letter must be issued to notify the applicant of the time extension and the reasons therefor each time prior to the expiration of the period of time under paragraph two or the period of time already extended, as the case may be.

Section 57. The licensee under this Act shall display the license openly and conspicuously at the business establishment throughout the time of engaging in business operation.

Section 58. In the event a license is lost, destroyed, or damaged in essence, the licensee shall submit an application for a substitute therefor within fifteen days from the date of knowledge of loss, destruction, or damage.

Application for and issuance of a substitute for license shall be in accordance with the criteria, procedure, and conditions prescribed in the local regulations.

Section 59. In the event it appears that the licensee for any business operation fails to comply or incorrectly complies with the provisions of this Act or the ministerial regulation or the local regulations issued under this Act or the conditions specified in the license in respect of the business operation under the license, the local official shall have the power to order the suspension of license for a reasonable period of time but not exceeding fifteen days.

Section 60. The local official shall have the power to issue license revocation order when it appears that the licensee

(1) has been given license suspension order twice and more and there is cause for another license suspension;

(2) is sentenced by a final judgment for commission of an offense under this Act;

(3) fails to comply or incorrectly complies with the provisions of this Act or the ministerial regulation or the local regulations issued under this Act or with conditions specified in the license in respect of the business operation under the license and such noncompliance or incorrect compliance caused serious harm to the health of the people or had an impact on the living conditions congruent with the livelihood of the people.

Section 61. A license suspension order or license revocation order shall be made in writing for the information of the license obtainer. In the event the licensee could not be found or refuses to accept the said order, it shall be sent by a return receipt registered mail or posted conspicuously at the domicile or office of the licensee and it shall be deemed to have been received on the date of its arrival or at the time it was posted, as the case may be.

Section 62. A person whose license is revoked shall not apply for a license to operate the business for which the license has been revoked until a period of one year from the date of the revocation of the license has expired.

CHAPTER 13
Fee and Fine

Section 63. The local government shall have the power to issue local regulations prescribing fees in accordance with the criteria, procedure, and conditions prescribed in the ministerial regulation, and which shall not exceed the rate provided therein.

Section 64. All fees and fines under this Act shall become revenue of the local government.

Section 65. In the event there are local regulations prescribing fees for business operation of which the local official must be notified prior to operation or which

requires a license under this Act, the notifying person or the licensee shall have the duty to pay the fees at the rate and at the interval prescribed in the local regulations throughout the operation of such business. If the fees are not paid within the prescribed period, there shall be a fine to be paid at a rate of twenty per cent of the outstanding fee amount, unless the notifying person or the licensee has notified of the business windup before the due date of the next fee payment, as prescribed in the local regulations,

In the event the person who has the duty to pay fees under paragraph one has been in arrears with fee payment for more than two times consecutively, the local official shall have the power to order such person to suspend his/her business operation until the fees and fines have been paid in full.

CHAPTER 14

Appeal

Section 66. In the event the local official has issued an order under Section 21, Section 22, Section 27 paragraph one, Section 28 paragraph one or paragraph three, Section 45, Section 48 paragraph five, Section 52, or Section 65 paragraph two, or has issued an order not to grant a license or not to permit renewal of the license or to revoke the license under the provisions of this Act, or in the event the public health official has issued an order under Section 46 paragraph two, if the recipient of the order is not satisfied with the said order, such person shall have the right to appeal to the Minister within thirty days from the date of knowledge of the order.

An appeal under paragraph one shall not be ground for the stay of the execution of the order, unless the Minister deems it appropriate to have the execution of the order stayed temporarily.

Section 67. Consideration of an appeal under Section 66 shall be made by the Minister without delay.

Decision of the Minister shall be final.

CHAPTER 15

Penalties

Section 68. Any person violating the ministerial regulation issued under Section 6 shall be punished by a fine of not exceeding ten thousand baht.

Section 68/1[10] Any person violating the ministerial regulation issued under Section 6 in cases concerning infectious waste or toxic or hazardous waste from community, shall be punished by imprisonment not exceeding six months or a fine of not exceeding fifty thousand baht, or both.

Section 69. Any person failing to comply with an order of the Director General of the Department of Health issued under Section 8 paragraph one without reasonable cause or excuse, or obstructing the performance of duty of the public health official under Section 8 paragraph two, or of the provincial public health officer under Section 8 paragraph three, shall be punished by imprisonment not exceeding two months or a fine of not exceeding five thousand, or both.

Section 70. Any person failing to comply with an order of the Committee or a subcommittee under Section 17 without reasonable cause or excuse shall be punished by imprisonment not exceeding one month or a fine of not exceeding two thousand baht, or both.

Section 71. Any person violating Section 19, Section 33 paragraph one, or Section 34, shall be punished by imprisonment not exceeding six months or a fine of not exceeding ten thousand baht, or both.

Section 72. Any person who sets up a food selling place or a foodstuff storing place with an area exceeding two hundred square meters without a license shall be punished by imprisonment not exceeding six months or a fine of not exceeding ten thousand baht.

---

[10] Section 68/1 as added in by the Public Health Act, (No. 2), B.E. 2550 (A.D. 2007)

Any person who sets up a food selling place or a foodstuff storing place with an area not exceeding two hundred square meters without a certificate of notification shall be punished by imprisonment not exceeding three months or a fine of not exceeding five thousand baht.

Section 73. Any person violating the local regulations issue under the provisions of Section 20 (5), Section 32 (2), Section 35 (1) or (4), or Section 40 (2) or (3) shall be punished by imprisonment not exceeding six months or a fine of not exceeding ten thousand baht, or both.

Any person violating the local regulations issued under the provisions of this Act other than those mentioned in paragraph one or Section 37 or Section 43 shall be punished by a fine of not exceeding five thousand baht.

Section 73/1[11] Any person violating the local regulations issued under the provisions of Section 20 (1), (2), (3) or (6) in cases concerning infectious waste or toxic or hazardous waste from community, shall be punished by a fine of not exceeding ten thousand baht.

Section 73/2[12] Any licensee violating the local regulations issued under the provisions of Section 20 (5) in cases concerning infectious waste or toxic or hazardous waste from community, shall be punished by imprisonment not exceeding one year or a fine of not exceeding one hundred thousand baht, or both.

Section 74. Any person failing to comply with an order of the local official issued under Section 21, Section 22, Section 27 paragraph one, or Section 28 paragraph one or paragraph three without reasonable cause or excuse, or obstructing the performance of duty of the local official under Section 23, Section 27 paragraph two, or Section 28 paragraph two, shall be punished by imprisonment not exceeding one month or a fine of not exceeding two thousand baht, or both.

---

[11] Section 73/1 as added in by the Public Health Act, (No. 2), B.E. 2550 (A.D. 2007)

[12] Section 73/2 as added in by the Public Health Act, (No. 2), B.E. 2550 (A.D. 2007)

Section 75. Any owner or possessor of a building violating Section 24 paragraph two shall be punished by a fine of not exceeding one thousand baht and an additional fine of not exceeding five hundred baht per day throughout the period of violation.

Section 76. Any licensee failing to comply with the conditions prescribed by the local official in the license under Section 33 paragraph two or Section 41 paragraph three shall be punished by a fine of not exceeding two thousand baht.

Section 77. Any person violating Section 41 paragraph two or the announcement of the local official under Section 42 (1) shall be punished by a fine of not exceeding two thousand baht.

Section 78. Any person failing to comply with Section 36 or violating the announcement of the local official under Section 42 (2) or the local regulations issued under Section 43 shall be punished by a fine of not exceeding one thousand baht.

Section 79. Any person failing to comply with a summons, or refusing to provide statements of fact or to submit documents or evidence, or obstructing or not providing facilities to the performance of duty of the local official or public health official or the person appointed by the local official under Section 44, shall be punished by imprisonment not exceeding one month or a fine of not exceeding two thousand baht, or both.

Section 80. Any business operator operating the business while being under the suspension order of the local official or failing to comply with the order of the local official under Section 45, Section 52, or Section 65 paragraph two without reasonable cause or excuse shall be punished by imprisonment not exceeding six months or a fine of not exceeding ten thousand baht, or both, and an additional fine of not exceeding five thousand baht per day throughout the period of noncompliance.

Section 81. Any person failing to comply with an order of the public health official issued under Section 46 paragraph two without reasonable cause or excuse,

or obstructing the performance of the duty of the public health official shall be punished by imprisonment not exceeding two months or a fine of not exceeding five thousand baht, or both.

Section 82. Any person failing to comply with Section 49 or Section 50 shall be punished by a fine of not exceeding five hundred baht.

Section 83. Any licensee violating Section 57 or Section 58 shall be punished by a fine of not exceeding five hundred baht.

Section 84. Any licensee operating the business during the period of the license suspension shall be punished by imprisonment not exceeding six months or a fine of not exceeding ten thousand baht, or both, and an additional fine of not exceeding five thousand baht per day throughout the period of the violation.

Section 85. There shall be a Case Settling Committee

(1) in Bangkok Metropolis comprising a representative of the Bangkok Metropolitan Administration, a representative of the Office of the Attorney General, and a representative of the Royal Thai Police;

(2) in other provinces comprising the provincial governor, the provincial prosecutor, and the provincial police superintendent.

For all offenses under this Act, if it is considered that the alleged defender should not penalized by imprisonment or should not be prosecuted, the Case Settling Committee shall have the power to settle the case by fixing a fine.

For offenses punishable only with fine or with imprisonment not exceeding one month or a fine not exceeding two thousand baht, or both, the local official or the person appointed by the local official shall also have the power to settle the case by fixing a fine.

Upon payment of the fine as fixed within thirty days from the date of fine fixing, it shall be deemed that the case has been settled in accordance with the Criminal Procedure Code.

If the alleged offender does not agree to the settlement, or after having agreed thereto, fails to pay the fine within the said period of time, the case shall proceed.

CHAPTER 16

Transitory Provisions

Section 86. The licensee of any business operation under the public health law being repealed by this Act who has been operating such business on the date this Act comes into force and such business is of the same nature as the business which requires a license or which requires a notification and granting of certificate of notification under this Act, shall continue to operate such business as a licensee or as a person who has made a notification and has received the certificate of notification under this Act. However, upon the expiration of such license and the person wishes to continue the business operation, that person is required to apply for a license or to make a notification under this Act prior to operation.

Section 87. The person operating any business which requires no notification and certificate of notification under this Act which is repealed by this Act but is a business requiring notification and certificate of notification under this Act, who is not already a licensee under Section 86, shall continue operating the business but shall be required to notify the local official within a period of ninety days from the date this Act comes into force.

Section 88. Any person who operates any business, which requires a license under the law on public health repealed by this Act but requires a license under this Act, may continue to operate the business but must apply for a license under this Act within ninety days from the date this Act came into force. Upon submission of the application, the applicant may continue operating the business until the issuance of an order refusing to give permission to the business operation under this Act.

Section 89. Subject to Sections 31 or 32, all activities designated as repulsive or potentially health hazardous under Section 7 of the Public Health Act, B.E. 2484 (A.D. 1941) and hairdressing under Section 31 of the Public Health Act, B.E. 2484 (A.D. 1941), shall be deemed health hazardous business.

Section 90. All ministerial regulations, notifications, ordinances, by-laws, regulations or orders of the local official or public health official issued by virtue of public health laws repealed by this Act shall continue to be in force insofar as they are not inconsistent with or contrary to the provisions of this Act until there are ministerial regulations, notifications, local regulations, or orders of local official or public health official issued under this Act.

Countersigned by
Anan Panyarachun
Prime Minister

ภาคผนวก

1. ประกาศกระทรวงสาธารณสุข
2. คำแนะนำของคณะกรรมการสาธารณสุข
   ในส่วนที่เกี่ยวกับกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ
   และที่เกี่ยวข้องกับการยกร่างข้อบัญญัติท้องถิ่น
3. ตัวอย่างแนวทาง (ร่าง) ข้อบัญญัติท้องถิ่น

ประกาศกระทรวงสาธารณสุข
ที่ 5/2538
เรื่อง กิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 5 และมาตรา 31 แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข โดยคำแนะนำของคณะกรรมการสาธารณสุข ประกาศในกิจการดังต่อไปนี้ เป็นกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ

1. กิจการที่เกี่ยวกับการเลี้ยงสัตว์

(1) การเลี้ยงสัตว์บก สัตว์ปีก สัตว์น้ำ สัตว์เลื้อยคลานหรือแมลง

(2) การเลี้ยงสัตว์เพื่อรีดเอาน้ำนม

(3) การประกอบกิจการเลี้ยง รวบรวมสัตว์ หรือธุรกิจอื่นใดอันมีลักษณะทำนองเดียวกัน เพื่อให้ประชาชนเข้าชมหรือเพื่อประโยชน์ของกิจการนั้น ทั้งนี้จะมีการเรียกเก็บค่าดูหรือค่าบริการไม่ว่าทางตรงหรือทางอ้อมหรือไม่ก็ตาม

2. กิจการที่เกี่ยวกับสัตว์และผลิตภัณฑ์

(1) การฆ่าสัตว์ ยกเว้นในสถานที่จำหน่ายอาหาร การเร่ขาย การขายในตลาด และการฆ่าเพื่อบริโภคในครัวเรือน

(2) การฟอกหนังสัตว์ ขนสัตว์ การสะสมหนังสัตว์ ขนสัตว์ที่ยังมิได้ฟอก

(3) การสะสมเขาสัตว์ กระดูกสัตว์ที่ยังมิได้แปรรูป

(4) การเคี่ยวหนังสัตว์ เอ็นสัตว์ ไขสัตว์

(5) การต้ม การตาก การเผาเปลือกหอย เปลือกปู เปลือกกุ้ง ยกเว้นในสถานที่จำหน่ายอาหาร การเร่ขาย และการขายในตลาด

(6) การประดิษฐ์เครื่องใช้หรือผลิตภัณฑ์อื่นๆ จากเปลือกหอย กระดูกสัตว์ เขาสัตว์ หนังสัตว์ ขนสัตว์ หรือส่วนอื่นๆ ของสัตว์

(7) การผลิต การโม่ การป่น การบด การผสม การบรรจุ การสะสม หรือการกระทำอื่นใดต่อสัตว์หรือพืช หรือส่วนหนึ่งส่วนใดของสัตว์หรือพืช เพื่อเป็นอาหารสัตว์

(8) การสะสมหรือการล้างครั่ง

3. กิจการที่เกี่ยวกับอาหาร เครื่องดื่ม น้ำดื่ม

(1) การผลิตเนย เนยเทียม

(2) การผลิตกะปิ น้ำพริกแกง น้ำพริกเผา น้ำปลา น้ำเคย น้ำบูดู ไตปลา เต้าเจี้ยว ซีอิ้ว หอยดอง หรือซอสปรุงรสอื่นๆ ยกเว้นการผลิตเพื่อบริโภคในครัวเรือน

(3) การผลิต การหมัก การสะสมปลาร้า ปลาเจ่า กุ้งเจ่า ยกเว้นการผลิตเพื่อบริโภคในครัวเรือน

(4) การตากเนื้อสัตว์ การผลิตเนื้อสัตว์เค็ม การเคี่ยวมันกุ้ง ยกเว้นการผลิตเพื่อบริโภคในครัวเรือน

(5) การนึ่ง การต้ม การเคี่ยว การตาก หรือวิธีอื่นใดในการผลิตอาหารจากสัตว์ พืช ยกเว้นในสถานที่จำหน่ายอาหาร การเร่ขาย การขายในตลาด และการผลิตเพื่อบริโภคในครัวเรือน

(6) การเคี่ยวน้ำมันหมู การผลิตกุนเชียง หมูยอ ไส้กรอก หมูตั้ง ยกเว้นในสถานที่จำหน่ายอาหาร การเร่ขาย การขายในตลาด และการผลิตเพื่อบริโภคในครัวเรือน

(7) การผลิตเส้นหมี่ ขนมจีน ก๋วยเตี๋ยว เต้าฮวย เต้าหู้ วุ้นเส้น เกี๊ยมอี๋

(8) การผลิตแบะแซ

(9) การผลิตอาหารบรรจุกระป๋อง ขวด หรือภาชนะอื่นใด

(10) การประกอบกิจการทำขนมปังสด ขนมปังแห้ง จันอับ ขนมเปี๊ยะ

(11) การแกะ การล้างสัตว์น้ำ ที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของกิจการห้องเย็น ยกเว้นการผลิตเพื่อบริโภคในครัวเรือน

(12) การผลิตน้ำอัดลม น้ำหวาน น้ำโซดา น้ำถั่วเหลือง เครื่องดื่มชนิดต่างๆ บรรจุกระป๋อง ขวดหรือภาชนะอื่นใด ยกเว้นการผลิตเพื่อบริโภคในครัวเรือน

(13) การผลิต การแบ่งบรรจุน้ำตาล

(14) การผลิตผลิตภัณฑ์จากน้ำนมวัว

(15) การผลิต การแบ่งบรรจุเอททิลแอลกอฮอล์ สุรา เบียร์ น้ำส้มสายชู

(16) การคั่วกาแฟ

(17) การผลิตลูกชิ้นด้วยเครื่องจักร

(18) การผลิตผงชูรส

(19) การผลิตน้ำกลั่น น้ำบริโภค

(20) การตาก การหมัก การดองผัก ผลไม้ หรือพืชอย่างอื่น ยกเว้นการผลิตเพื่อบริโภคในครัวเรือน

(21) การผลิต การบรรจุใบชาแห้ง ชาผงหรือเครื่องดื่มชนิดผงอื่นๆ

(22) การผลิตไอศกรีม ยกเว้นการผลิตเพื่อบริโภคในครัวเรือน

(23) การผลิตบะหมี่ มักกะโรนี หรือผลิตภัณฑ์อื่นๆ ที่คล้ายคลึงกัน

(24) การประกอบกิจการห้องเย็น แช่แข็งอาหาร

(25) การผลิตน้ำแข็ง ยกเว้นการผลิตเพื่อใช้ในสถานที่จำหน่ายอาหารและเพื่อการบริโภคในครัวเรือน

(26) การเก็บ การถนอมอาหารด้วยเครื่องจักรที่มีกำลังตั้งแต่ 5 แรงม้าขึ้นไป

4. กิจการที่เกี่ยวกับยา เวชภัณฑ์ อุปกรณ์การแพทย์ เครื่องสำอาง ผลิตภัณฑ์ชำระล้าง

(1) การผลิต การโม่ การบด การผสม การบรรจุยาด้วยเครื่องจักร

(2) การผลิต การบรรจุยาสีฟัน แชมพู ผ้าเย็น กระดาษเย็น เครื่องสำอางต่างๆ

(3) การผลิตสำลี ผลิตภัณฑ์จากสำลี

(4) การผลิตผ้าพันแผล ผ้าปิดแผล ผ้าอนามัย ผ้าอ้อมสำเร็จรูป

(5) การผลิตสบู่ ผงซักฟอก ผลิตภัณฑ์ชำระล้างต่างๆ

5. กิจการที่เกี่ยวกับการเกษตร

(1) การอัด การสกัดเอาน้ำมันจากพืช

(2) การล้าง การอบ การรม การสะสมยางดิบ

(3) การผลิตแป้งมันสำปะหลัง แป้งสาคูหรือแป้งอื่นๆ ในทำนองเดียวกันด้วยเครื่องจักร

(4) การสีข้าวด้วยเครื่องจักร

(5) การผลิตยาสูบ

(6) การขัด การกระเทาะ การบดเมล็ดพืช การนวดข้าวด้วยเครื่องจักร

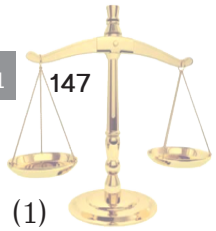
(7) การผลิต การสะสมปุ๋ย

(8) การผลิตใยมะพร้าวหรือวัตถุคล้ายคลึงด้วยเครื่องจักร

(9) การตาก การสะสมหรือการขนถ่ายมันสำปะหลัง

6. กิจการที่เกี่ยวกับโลหะหรือแร่

(1) การผลิตโลหะเป็นภาชนะ เครื่องมือ เครื่องจักร อุปกรณ์หรือเครื่องใช้ต่างๆ

(2) การหลอม การหล่อ การถลุง แร่หรือโลหะทุกชนิด ยกเว้นกิจการใน (1)

(3) การกลึง การเจาะ การเชื่อม การตี การตัด การประสาน การรีด การอัดโลหะ ด้วยเครื่องจักรหรือก๊าซหรือไฟฟ้า ยกเว้นกิจการใน (1)

(4) การเคลือบ การชุบโลหะด้วยตะกั่ว สังกะสี ดีบุก โครเมี่ยม นิเกิลหรือโลหะอื่นใด ยกเว้นกิจการใน (1)

(5) การขัด การล้างโลหะด้วยเครื่องจักร สารเคมี หรือวิธีอื่นใด ยกเว้นกิจการใน (1)

(6) การทำเหมืองแร่ การสะสม การแยก การคัดเลือกหรือการล้างแร่

7. กิจการเกี่ยวกับยานยนต์ เครื่องจักรหรือเครื่องกล

(1) การต่อ การประกอบ การเคาะ การปะผุ การพ่นสี การพ่นสารกันสนิมยานยนต์

(2) การตั้งศูนย์ถ่วงล้อ การซ่อม การปรับแต่ง ระบบปรับอากาศหรือ อุปกรณ์ที่เป็นส่วนประกอบของยานยนต์เครื่องจักรหรือเครื่องกล

(3) การประกอบธุรกิจเกี่ยวกับยานยนต์ เครื่องจักร หรือเครื่องกลซึ่งมีไว้บริการหรือจำหน่ายและในการประกอบธุรกิจนั้น มีการซ่อมหรือปรับปรุงยานยนต์ เครื่องจักร หรือเครื่องกลดังกล่าวด้วย

(4) การล้าง การอัดฉีดยานยนต์

(5) การผลิต การซ่อม การอัดแบตเตอรี่

(6) การปะ การเชื่อมยาง

(7) การอัดผ้าเบรค ผ้าคลัช

8. กิจการที่เกี่ยวกับไม้

(1) การผลิตไม้ขีดไฟ

(2) การเลื่อย การซอย การขัด การไส การเจาะ การขุดร่อง การทำคิ้ว หรือการตัดไม้ด้วยเครื่องจักร

(3) การประดิษฐ์ไม้ หวาย เป็นสิ่งของด้วยเครื่องจักร หรือการพ่นการทาสารเคลือบเงาสี หรือการแต่งสำเร็จผลิตภัณฑ์จากไม้หรือหวาย

(4) การอบไม้

(5) การผลิตธูป ด้วยเครื่องจักร

(6) การประดิษฐ์สิ่งของ เครื่องใช้ เครื่องเขียนด้วยกระดาษ

(7) การผลิตกระดาษต่างๆ

(8) การเผาถ่าน หรือการสะสมถ่าน

9.[1] กิจการที่เกี่ยวกับการบริการ

(1) กิจการสปาเพื่อสุขภาพ เว้นแต่เป็นการให้บริการในสถานพยาบาลตามกฎหมายว่าด้วยสถานพยาบาล

(2) การประกอบกิจการอาบ อบ นวด เว้นแต่เป็นการให้บริการใน 9(1) หรือในสถานพยาบาลตามกฎหมายว่าด้วยสถานพยาบาล

(3) การประกอบกิจการสถานที่อาบน้ำ อบไอน้ำ อบสมุนไพร เว้นแต่เป็นการให้บริการ ใน 9 (1) หรือในสถานพยาบาลตามกฎหมายว่าด้วยสถานพยาบาล

(4) การประกอบกิจการโรงแรมหรือกิจการอื่นในทำนองเดียวกัน

(5) การประกอบกิจการหอพัก อาคารชุดให้เช่า ห้องเช่า ห้องแบ่งเช่า หรือกิจการอื่นในทำนองเดียวกัน

(6) การประกอบกิจการโรงมหรสพ

(7) การจัดให้มีการแสดงดนตรี เต้นรำ รำวง รองเง็ง ดิสโก้เทค คาราโอเกะ หรือการแสดงอื่นๆ ในทำนองเดียวกัน

(8) การประกอบกิจการสระว่ายน้ำ หรือกิจการอื่นๆ ในทำนองเดียวกัน เว้นแต่เป็นการให้บริการ 9 (1)

(9) การจัดให้มีการเล่นสเก็ต โดยมีแสงหรือเสียงประกอบ หรือการเล่นอื่นในทำนองเดียวกัน

(10) การประกอบกิจการเสริมสวยแต่งผม เว้นแต่กิจการที่อยู่ในบังคับตามกฎหมายว่าด้วยการประกอบกิจการวิชาชีพเวชกรรม

(11) การประกอบกิจการให้บริการควบคุมน้ำหนัก โดยวิธีการควบคุมทางโภชนาการ ให้อาหารที่มีวัตถุประสงค์พิเศษ การบริหารร่างกาย หรือโดยวิธีอื่นใด เว้นแต่เป็นการให้บริการใน 9 (1) หรือในสถานพยาบาลตามกฎหมายว่าด้วยสถานพยาบาล

(12) การประกอบกิจการสวนสนุก ตู้เกม

---

[1] ข้อ 9 แก้ไขเพิ่มเติมโดยประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง กิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ (ฉบับที่ 4) ลงวันที่ 6 ตุลาคม พ.ศ. 2546 ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม 120/ตอนพิเศษ 123 ง หน้า 56/28 ตุลาคม 2546

(13) การประกอบกิจการสนามกอล์ฟหรือสถานฝึกซ้อมกอล์ฟ

(14) การประกอบกิจการห้องปฏิบัติการทางการแพทย์ การสาธารณสุขวิทยาศาสตร์และสิ่งแวดล้อม

(15) การสักผิวหนัง การเจาะหูหรืออวัยวะอื่น

(16) [2] การประกอบกิจการให้บริการเลี้ยงและดูแลเด็กที่บ้าน

10. กิจการที่เกี่ยวกับสิ่งทอ

(1) การปั่นด้าย การกรอด้าย การทอผ้าด้วยเครื่องจักร หรือการทอผ้าด้วยกี่กระตุกตั้งแต่ 5 กี่ขึ้นไป

(2) การสะสมปอ ป่าน ฝ้ายหรือนุ่น

(3) การปั่นฝ้ายหรือนุ่นด้วยเครื่องจักร

(4) การทอเสื่อ กระสอบ พรม หรือสิ่งทออื่นๆ ด้วยเครื่องจักร

(5) การเย็บผ้าด้วยเครื่องจักรตั้งแต่ 5 เครื่องขึ้นไป

(6) การพิมพ์ผ้า หรือการพิมพ์บนสิ่งทออื่นๆ

(7) การซัก การอบ การรีด การอัดกลีบผ้าด้วยเครื่องจักร

(8) การย้อม การกัดสีผ้าหรือสิ่งทออื่นๆ

11. กิจการที่เกี่ยวกับหิน ดิน ทราย ซีเมนต์ หรือวัตถุที่คล้ายคลึง

(1) การผลิตภาชนะดินเผาหรือผลิตภัณฑ์ดินเผา

(2) การระเบิด การโม่ การป่นหินด้วยเครื่องจักร

(3) การผลิตเครื่องใช้ด้วยซีเมนต์ หรือวัตถุที่คล้ายคลึง

(4) การสะสม การผสมซีเมนต์ หิน ทราย หรือวัตถุที่คล้ายคลึง

(5) การเจียระไนเพชร พลอย หิน กระจกหรือวัตถุที่คล้ายคลึง

(6) การเลื่อย การตัด หรือการประดิษฐ์หินเป็นสิ่งของต่างๆ

(7) การผลิตชอล์ค ปูนปาสเตอร์ ปูนขาว ดินสอพอง หรือการเผาหินปูน

(8) การผลิตผลิตภัณฑ์ต่างๆ ที่มีแร่ใยหินเป็นส่วนประกอบหรือส่วนผสม เช่น ผ้าเบรค ผ้าคลัช กระเบื้องมุงหลังคา กระเบื้องยาง ฝ้าเพดาน ท่อน้ำ เป็นต้น

---

[2] ข้อ 9 (16) เพิ่มโดยประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง กิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ (ฉบับที่ 5) ลงวันที่ 20 กันยายน 2550 ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม 124 ตอนพิเศษ 120 ง หน้า 10/20 กันยายน 2550

(9) การผลิตกระจกหรือผลิตภัณฑ์แก้ว

(10) การผลิตกระดาษทราย

(11) การผลิตใยแก้วหรือผลิตภัณฑ์จากใยแก้ว

12. กิจการที่เกี่ยวกับปิโตรเลี่ยม ถ่านหิน สารเคมี

(1) การผลิต การบรรจุ การสะสม การขนส่งกรด ด่าง สารออกซิไดส์ หรือสารตัวทำละลาย

(2) การผลิต การบรรจุ การสะสม การขนส่งก๊าซ

(3) การผลิต การกลั่น การสะสม การขนส่งน้ำมันปิโตรเลี่ยมหรือผลิตภัณฑ์ปิโตรเลี่ยมต่างๆ

(4) การผลิต การสะสม การขนส่งถ่านหิน ถ่านโค้ก

(5) การพ่นสี ยกเว้นกิจการใน 7 (1)

(6) การประดิษฐ์สิ่งของเครื่องใช้ด้วยยาง ยางเทียม พลาสติก เซลลูลอยด์ เบเกอร์ไลท์ หรือวัตถุที่คล้ายคลึง

(7) การโม่ การบดชัน

(8) การผลิตสีหรือน้ำมันผสมสี

(9) การผลิต การล้างฟิล์มรูปถ่ายหรือฟิล์มภาพยนตร์

(10) การเคลือบ การชุบ วัตถุด้วยพลาสติก เซลลูลอยด์ เบเกอร์ไลท์ หรือวัตถุที่คล้ายคลึง

(11) การผลิตพลาสติก เซลลูลอยด์ เบเกอร์ไลท์หรือวัตถุที่คล้ายคลึง

(12) การผลิต การบรรจุสารเคมีดับเพลิง

(13) การผลิตน้ำแข็งแห้ง

(14) การผลิต การสะสม การขนส่งดอกไม้เพลิงหรือสารเคมีอันเป็นส่วนประกอบในการผลิตดอกไม้เพลิง

(15) การผลิตแชลแล็คหรือสารเคลือบเงา

(16) การผลิต การบรรจุ การสะสม การขนส่งสารกำจัดศัตรูพืชหรือพาหะนำโรค

(17) การผลิต การบรรจุ การสะสมกาว

13. กิจการอื่นๆ

(1) การพิมพ์หนังสือหรือสิ่งพิมพ์อื่นที่มีลักษณะเดียวกันด้วยเครื่องจักร

(2) การผลิต การซ่อมเครื่องอีเลคโทรนิคส์ เครื่องไฟฟ้า อุปกรณ์อีเล็คโทรนิคส์ อุปกรณ์ไฟฟ้า

(3) การผลิตเทียน เทียนไขหรือวัตถุที่คล้ายคลึง

(4) การพิมพ์แบบ พิมพ์เขียวหรือการถ่ายเอกสาร

(5) การสะสมวัตถุหรือสิ่งของที่ชำรุด ใช้แล้วหรือเหลือใช้

(6) การประกอบกิจการโกดังสินค้า

(7) การล้างขวด ภาชนะหรือบรรจุภัณฑ์ที่ใช้แล้ว

(8) การพิมพ์สีลงบนวัตถุที่มิใช่สิ่งทอ

(9) การก่อสร้าง

(10)[3] กิจการท่าเทียบเรือประมง สะพานปลา หรือ แพปลา

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป [4]

ประกาศ ณ วันที่ 27 มิถุนายน พ.ศ. 2538
อาทิตย์ อุไรรัตน์
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ฉบับประกาศทั่วไป เล่มที่ 112 ตอนที่ 58 ง ลงวันที่ 20 กรกฎาคม 2538

[3] ข้อ 13 (10) เพิ่มโดยประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง กิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ (ฉบับที่ 4) ลงวันที่ 6 ตุลาคม พ.ศ. 2546 ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ฉบับทั่วไป เล่มที่ 120 ตอนพิเศษ 123 ง วันที่ 28 ตุลาคม 2546

ประกาศกระทรวงสาธารณสุข

เรื่อง กำหนดให้แหล่งเพาะพันธุ์ยุงลายเป็นเหตุรำคาญ
และแต่งตั้งเจ้าพนักงานสาธารณสุขเพิ่มเติม

โดยที่ปรากฏว่าโรคไข้เลือดออกได้มีการแพร่ระบาดอย่างกว้างขวางและมียุงลายเป็นพาหะของโรคที่สำคัญ จึงเห็นสมควรกำหนดให้แหล่งเพาะพันธุ์ยุงลายเป็นเหตุรำคาญและแต่งตั้งเจ้าพนักงานสาธารณสุขเพิ่มเติม เพื่อการปฏิบัติการควบคุมแหล่งเพาะพันธุ์ยุงลายดังกล่าว

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 25 (5) และมาตรา 5 แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขจึงออกประกาศไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ 1 ในประกาศนี้

“อาคาร” หมายความว่า ตึก บ้าน เรือน โรง ร้าน แพ คลังสินค้า สำนักงานหรือสิ่งที่สร้างขึ้นอย่างอื่นซึ่งบุคคลอาจเข้าอยู่หรือเข้าใช้สอยได้

“ภาชนะที่มีน้ำขัง” หมายความว่า อุปกรณ์ ของใช้ สิ่งของที่ใช้อยู่ในอาคารหรือนอกอาคาร และมีน้ำขังอยู่ เช่น โอ่ง/ตุ่มน้ำ ถังซีเมนต์ในห้องน้ำ แจกัน ภาชนะเลี้ยงพลูด่าง ถ้วยรองขาตู้ จานรองกระถางต้นไม้ อ่างบัว อ่างเลี้ยงปลา เป็นต้น

“เศษวัสดุที่มีน้ำขัง” หมายความว่า มูลฝอยหรือเศษสิ่งของที่มิได้ใช้แล้วในอาคารหรือนอกอาคาร และมีน้ำขังอยู่ เช่น กระป๋อง ยางรถยนต์เก่า ไห กระถาง ขวด เป็นต้น หรือชิ้นส่วนของวัสดุดังกล่าวที่มีน้ำขังอยู่

“แหล่งเพาะพันธุ์ยุงลาย” หมายความว่า แหล่งที่ตรวจพบลูกน้ำหรือตัวโม่งยุงลายตั้งแต่หนึ่งตัวขึ้นไป

ข้อ 2 อาคารหรือสถานที่ใดๆ ที่มีภาชนะหรือเศษวัสดุที่มีน้ำขังจนเป็นแหล่งเพาะพันธุ์ยุงลายถือว่าเป็นเหตุรำคาญ

ข้อ 3 ให้บุคคลผู้ดำรงตำแหน่งนักวิชาการควบคุมโรคตั้งแต่ระดับ 5 ขึ้นไป ประจำงานควบคุมโรคติดต่อทั่วไป กลุ่มงานส่งเสริมวิชาการและบริการสาธารณสุข สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด เป็นเจ้าพนักงานสาธารณสุข ตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535

ข้อ 4 ประกาศฉบับนี้ให้มีผลใช้บังคับนับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ 25 มิถุนายน พ.ศ. 2545
สุดารัตน์ เกยุราพันธุ์
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 119 ตอนพิเศษ 62 ง ลงวันที่ 8 กรกฎาคม 2545

แนวทางการปฏิบัติ

เรื่อง การควบคุมแหล่งเพาะพันธุ์ยุงลายตามประกาศกระทรวงสาธารณสุข

เมื่อประกาศกระทรวงสาธารณสุข กำหนดให้แหล่งเพาะพันธุ์ยุงลายเป็นเหตุรำคาญ มีผลใช้บังคับแล้ว จะทำให้แหล่งเพาะพันธุ์ยุงลายในภาชนะหรือเศษวัสดุที่มีน้ำขังและมีการตรวจพบลูกน้ำ หรือตัวโม่งของยุงลาย จะถือเป็นเหตุรำคาญ ซึ่งราชการส่วนท้องถิ่น เจ้าพนักงานท้องถิ่น และเจ้าพนักงานสาธารณสุขสามารถดำเนินการควบคุมได้

ขั้นตอนการดำเนินการ

(1) ราชการส่วนท้องถิ่นร่วมกับสำนักงานสาธารณสุขจังหวัด เผยแพร่ประชาสัมพันธ์และรณรงค์ให้ประชาชนในท้องถิ่น ทราบถึงอันตรายของโรคไข้เลือดออก ลักษณะอาการ การควบคุมและป้องกันแหล่งเพาะพันธุ์ยุงลาย รวมทั้งผลทางกฎหมายที่กำหนดให้แหล่งเพาะพันธุ์ยุงลายเป็นเหตุรำคาญด้วย

(2) ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่น เจ้าพนักงานสาธารณสุข และผู้ได้รับการแต่งตั้งจากเจ้าพนักงานท้องถิ่น ดำเนินการเฝ้าระวังโรคและควบคุมแหล่งเพาะพันธุ์ยุงลายในเขตท้องที่ที่รับผิดชอบ

(3) ในกรณีที่พบว่าอาคารหรือสถานที่ใด (ของเอกชน) มีแหล่งเพาะพันธุ์ยุงลาย ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่น หรือเจ้าพนักงานสาธารณสุข หรือผู้ได้รับการแต่งตั้งจากเจ้าพนักงานท้องถิ่น แจ้งหรือแนะนำให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองแหล่งนั้น ปรับปรุงแก้ไขภายในระยะเวลาตามสมควร (ตามแบบสามตอน)

(4) หากเจ้าของหรือผู้ครอบครองไม่ปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำ ภายในกำหนดเวลา ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ ดังนี้คือ

4.1) ออกคำสั่งเป็นหนังสือตามมาตรา 28 (ตามตัวอย่างคำสั่ง) ให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคารนั้น ปรับปรุงแก้ไขภายในระยะเวลาตามสมควร

4.2) หากผู้รับคำสั่งไม่แก้ไขภายในระยะเวลาที่กำหนด โดยไม่มีเหตุผลอันสมควร เจ้าพนักงานท้องถิ่นสามารถดำเนินการได้ 2 ประการ คือ

4.2.1) ลงโทษผู้รับคำสั่ง โดยการเปรียบเทียบปรับตามมาตรา 85 (ตามคำแนะนำของคณะกรรมการสาธารณสุข ฉบับที่ 1/2544 เรื่อง การเปรียบเทียบปรับและการดำเนินคดี)

4.2.2) ดำเนินการทำลายแหล่งเพาะพันธุ์ยุงลายนั้นได้เองตามสมควรแก่เหตุ เพื่อการป้องกันโรคไข้เลือดออก และสามารถคิดค่าใช้จ่ายจากเจ้าของหรือผู้ครอบครองนั้นได้ ถ้าเหตุรำคาญนั้นเกิดจากการกระทำ การละเลย หรือการยินยอมของเจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคารสถานที่นั้น

(5) กรณีที่ตรวจพบแหล่งเพาะพันธุ์ยุงลายในที่หรือทางสาธารณะ เจ้าพนักงานท้องถิ่นอาจดำเนินการได้ดังนี้

5.1) หากทราบว่าแหล่งเพาะพันธุ์ยุงลายนั้น เกิดจากการกระทำของบุคคลใด ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นออกคำสั่งเป็นหนังสือตามมาตรา 27 (ตามตัวอย่างคำสั่ง) ให้บุคคลนั้นปรับปรุงแก้ไขภายในระยะเวลาที่กำหนดได้ ซึ่งหากไม่ปฏิบัติตามคำสั่ง ให้ดำเนินการลงโทษตามข้อ 4.2.1)

5.2) แต่ถ้าไม่ปรากฏว่าเกิดจากบุคคลใด ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นสั่งการให้เจ้าหน้าที่สาธารณสุขของท้องถิ่น ดำเนินการทำลายแหล่งเพาะพันธุ์นั้นได้ (โดยการถม ระบายน้ำทิ้ง คว่ำ หรือใส่สารเคมีกำจัดลูกน้ำ แล้วแต่กรณีที่เหมาะสม)

(6) กรณีที่เป็นอาคารรกร้างว่างเปล่า หรือก่อสร้างไม่เสร็จ ซึ่งไม่ปรากฏเจ้าของชัดเจนและเป็นแหล่งเพาะพันธุ์ยุงลาย ให้ราชการส่วนท้องถิ่นดำเนินการทำลายแหล่งเพาะพันธุ์ยุงลายนั้นได้

วิธีการตรวจลูกน้ำยุงลาย

ในการเฝ้าระวังตรวจตราแหล่งเพาะพันธุ์ยุงลาย ให้ดำเนินการ ดังนี้

(1) ให้เจ้าพนักงานฯ ตรวจดูภาชนะหรือเศษวัสดุที่มีน้ำขังในหรือนอกอาคาร ว่ามีลูกน้ำหรือตัวโม่งยุงลายหรือไม่ (จากสถิติโดยทั่วไปลูกน้ำในภาชนะหรือเศษวัสดุที่มีน้ำขังจะเป็นลูกน้ำยุงลาย ร้อยละ 95 ขึ้นไป)

(2) หากพบว่ามีลูกน้ำหรือตัวโม่ง ให้พิจารณาลักษณะเบื้องต้นของลูกน้ำหรือตัวโม่งยุงลาย ดังนี้

2.1) เมื่อเคาะภาชนะนั้นให้เกิดเสียงดัง ลูกน้ำหรือตัวโม่งจะดำดิ่งลงก้นภาชนะ หรือ

2.2) เมื่อเปิดฝาภาชนะ (เช่น โอ่ง/ตุ่มน้ำ) ลูกน้ำหรือตัวโม่งจะดำดิ่งลงก้นภาชนะ หรือ

2.3) เมื่อส่องไฟฉายลงในภาชนะ ลูกน้ำหรือตัวโม่งจะดำดิ่งลงก้นภาชนะ ถ้าลูกน้ำมีปฏิกิริยาอย่างใดอย่างหนึ่งข้างต้น ให้ถือว่าเป็นลูกน้ำยุงลาย ให้เจ้าพนักงานฯ ออกคำแนะนำให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองปรับปรุงแก้ไขและดูแลมิให้เกิดขึ้นอีก

(3) ในกรณีที่แนะนำแล้วไม่ปฏิบัติตาม และยังคงพบลูกน้ำยุงลายอีก ให้เจ้าพักงานฯ เก็บตัวอย่างลูกน้ำ ในภาชนะนั้นประมาณ 1-5 ตัว ใส่ในแอลกอฮอล์ (5-10%) ปิดขวดหรือหลอดให้สนิท แล้วไปตรวจสอบดูลักษณะของลูกน้ำยุงลายด้วยกล้องจุลทัศน์โดยดูที่อวัยวะ (Come Scale) ในห้องปฏิบัติการ เพื่อยืนยันผล แล้วเสนอให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นออกคำสั่งตามข้อ 4.1) หรือ 5.1) แล้วแต่กรณีต่อไป

ประกาศกระทรวงสาธารณสุข
ที่ 6/2538
เรื่อง กำหนดจำนวนคนต่อจำนวนพื้นที่ของอาคารที่พักอาศัย ที่ถือว่ามีคนอยู่มากเกินไป

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 5 และมาตรา 24 แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข โดยคำแนะนำของคณะกรรมการสาธารณสุข ออกประกาศไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ 1 ในประกาศนี้

"อาคารที่พักอาศัย" หมายความว่า อาคารซึ่งโดยปกติบุคคลใช้อยู่อาศัยได้ทั้งกลางวันและกลางคืน ไม่ว่าจะเป็นการอยู่อาศัยอย่างถาวรหรือชั่วคราวและให้หมายความรวมถึง โรง เรือน บ้านพักอาศัย โรงแรม หอพัก อาคารชุด หรืออาคารอื่นใดที่มีลักษณะเดียวกันที่สร้างขึ้นตามกฎหมายควบคุมอาคาร

ข้อ 2 อาคารที่พักอาศัยที่มีคนอยู่เกินกว่าหนึ่งคนต่อพื้นที่สามตารางเมตร ถือว่ามีคนอยู่มากเกินไป

ข้อ 3 ประกาศฉบับนี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดเก้าสิบวัน นับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษา

ประกาศ ณ วันที่ 3 กรกฎาคม พ.ศ. 2538
อาทิตย์ อุไรรัตน์
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ฉบับประกาศทั่วไป เล่มที่ 112 ตอนที่ 58 ง ลงวันที่ 20 กรกฎาคม 2538

ประกาศกระทรวงสาธารณสุข
ที่ 7/2538
เรื่อง กำหนดจำนวนคนต่อจำนวนพื้นที่ของอาคารที่พักของคนงานก่อสร้าง ที่ถือว่ามีคนอยู่มากเกินไป

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 5 และมาตรา 24 แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข โดยคำแนะนำของคณะกรรมการสาธารณสุข ออกประกาศไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ 1 ในประกาศนี้

"อาคารที่พักของคนงานก่อสร้าง" หมายความว่า บ้าน เรือน โรง หรือสิ่งปลูกสร้างอย่างอื่นที่สร้างขึ้นตามกฎหมายควบคุมอาคาร เพื่อให้เป็นที่พักอาศัยของคนงานในระหว่างงานก่อสร้าง

"งานก่อสร้าง" หมายความว่า การประกอบการเกี่ยวกับการก่อสร้างทุกประเภท ซึ่งหมายความรวมถึงการดัดแปลง ซ่อมแซมหรือรื้อถอนสิ่งก่อสร้างนั้น ๆ ด้วย

"คนงานก่อสร้าง" หมายความว่า ผู้ซึ่งตกลงทำงานก่อสร้างให้แก่ นายจ้างหรือผู้ว่าจ้าง เพื่อรับค่าจ้างไม่ว่าจะเป็นผู้รับค่าจ้างด้วยตนเองหรือไม่ก็ตามและให้หมายรวมถึงบุคคลในครอบครัวของคนงานก่อสร้างด้วย

ข้อ 2 อาคารที่พักของคนงานก่อสร้าง ที่มีคนอาศัยอยู่เกินกว่าหนึ่งคนต่อพื้นที่สามตารางเมตร ถือว่ามีคนอยู่มากเกินไป

ข้อ 3 ประกาศฉบับนี้ ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดเก้าสิบวัน นับแต่วันที่ประกาศในราชกิจจานุเบกษา

ประกาศ ณ วันที่ 3 กรกฎาคม พ.ศ. 2538
อาทิตย์ อุไรรัตน์
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ฉบับประกาศทั่วไป เล่มที่ 112 ตอนที่ 58 ง ลงวันที่ 20 กรกฎาคม 2538

ประกาศกระทรวงสาธารณสุข
ที่ 8/2538
เรื่อง กำหนดจำนวนคนต่อจำนวนพื้นที่ของอาคารโรงงาน ที่ถือว่ามีคนอยู่มากเกินไป

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 5 และมาตรา 24 แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข โดยคำแนะนำของคณะกรรมการสาธารณสุข ออกประกาศไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ 1 ในประกาศนี้

"อาคารโรงงาน" หมายความว่า อาคารโรงงานตามกฎหมายโรงงาน

"คนงาน" หมายความว่า ผู้ซึ่งทำงานในอาคารโรงงาน

ข้อ 2 อาคารโรงงานที่มีคนงานปฏิบัติงานมากกว่าหนึ่งคนต่อพื้นที่สามตารางเมตร ถือว่ามีคนอยู่มากเกินไป

ข้อ 3 ประกาศฉบับนี้ ให้ใช้บังคับนับแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา

ประกาศ ณ วันที่ 3 กรกฎาคม พ.ศ. 2538
อาทิตย์ อุไรรัตน์
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ฉบับประกาศทั่วไป เล่มที่ 112 ตอนที่ 58 ง ลงวันที่ 20 กรกฎาคม 2538

คำแนะนำของคณะกรรมการสาธารณสุข
ฉบับที่ 2/2542
เรื่อง การจัดเก็บค่าธรรมเนียมการแจ้งสำหรับสถานที่จำหน่ายหรือสะสมอาหาร ที่มีขนาดพื้นที่ไม่เกิน 200 ตารางเมตรของเทศบาล กรณีที่ใช้เทศบัญญัติเดิมตามบทเฉพาะกาลมาตรา 90

ตามมติการประชุมคณะกรรมการสาธารณสุข ครั้งที่ 17-3/2541 เมื่อวันที่ 23 พฤศจิกายน 2541 ณ ห้องประชุม 6 อาคาร 1 ชั้น 3 สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข ให้ออกคำแนะนำแก่ราชการส่วนท้องถิ่น เรื่อง การจัดเก็บค่าธรรมเนียมการแจ้งสำหรับสถานที่จำหน่ายหรือสะสมอาหารที่มีขนาดพื้นที่ไม่เกิน 200 ตารางเมตร ของเทศบาล กรณีที่ใช้เทศบัญญัติเดิมตามบทเฉพาะกาลมาตรา 90 อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 10 (4) จึงออกคำแนะนำ ดังนี้

(1) ด้วยปรากฏว่า เทศบาลหลายแห่งยังคงใช้เทศบัญญัติเดิม เรื่อง “ควบคุมการค้าอาหารหรือน้ำแข็งในสถานที่เอกชน” ซึ่งออกตามพระราชบัญญัติสาธารณสุข พุทธศักราช 2484 โดยอาศัยบทเฉพาะกาลมาตรา 90 แห่ง พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 โดยยังมีการจัดเก็บค่าธรรมเนียมสำหรับสถานที่จำหน่ายหรือสะสมอาหารที่มีขนาดพื้นที่ไม่เกิน 200 ตารางเมตรเหมือนเช่นเดิม

(2) เนื่องจากการดำเนินการจัดเก็บค่าธรรมเนียมของเทศบาลดังกล่าวเป็นการขัดแย้งกับพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 ซึ่งใช้บังคับอยู่ในปัจจุบัน กล่าวคือ

2.1) ตามบทบัญญัติมาตรา 90[1] กำหนดว่า เทศบัญญัติซึ่งได้ออกโดยอาศัยอำนาจตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุขซึ่งถูกยกเลิกโดยพระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับได้ต่อไป<u>เท่าที่ไม่ขัดหรือแย้ง</u>กับบทแห่งพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้จนกว่าจะได้มีเทศบัญญัติที่ออกตามพระราชบัญญัตินี้

---

[1] **มาตรา 90** บรรดากฎกระทรวง ประกาศ ข้อบัญญัติ เทศบัญญัติ ข้อบังคับ หรือคำสั่งของเจ้าพนักงานท้องถิ่นหรือเจ้าพนักงานสาธารณสุขซึ่งได้ออกโดยอาศัยอำนาจตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุขซึ่งถูกยกเลิกโดยพระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับได้ต่อไปเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับบทแห่งพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ จนกว่าจะได้มีกฎกระทรวง ประกาศ ข้อกำหนดของท้องถิ่น หรือคำสั่งของเจ้าพนักงานท้องถิ่นหรือเจ้าพนักงานสาธารณสุขที่ออกตามพระราชบัญญัตินี้

2.2) แต่โดยที่มาตรา 38[2] กำหนดว่า ผู้ใดจะจัดตั้งสถานที่จำหน่ายอาหารหรือสถานที่สะสมอาหารในอาคารหรือพื้นที่ใดซึ่งมีพื้นที่เกินสองร้อยตารางเมตรและมิใช่เป็นการขายของในตลาด ต้องได้รับใบอนุญาตจากเจ้าพนักงานท้องถิ่น ถ้าสถานที่ดังกล่าวมี*พื้นที่ไม่เกินสองร้อยตารางเมตร ต้องแจ้ง*ต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่น เพื่อขอรับหนังสือรับรองการแจ้งก่อนการจัดตั้ง และมาตรา 65 กำหนดว่า *ในกรณีที่มีข้อกำหนดของท้องถิ่นกำหนดอัตราค่าธรรมเนียม* สำหรับการดำเนินกิจการที่ต้องแจ้งต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่นก่อนดำเนินกิจการหรือต้องได้รับใบอนุญาตตามพระราชบัญญัตินี้ ให้ผู้แจ้งหรือผู้ได้รับใบอนุญาตมีหน้าที่ต้อง*เสียค่าธรรมเนียม*ตามอัตราและตามระยะเวลาที่กำหนดไว้ในข้อกำหนดของท้องถิ่นตลอดเวลาที่ยังดำเนินกิจการนั้น.....

2.3) ตามพระราชบัญญัติสาธารณสุข พุทธศักราช 2484 เดิมซึ่งถูกยกเลิกโดยพระราชบัญญัติฉบับปัจจุบัน *มิได้มีบทบัญญัติเกี่ยวกับการแจ้งและการเสียค่าธรรมเนียมการแจ้ง* ฉะนั้นเทศบัญญัติว่าด้วย “ควบคุมการค้าอาหารและน้ำแข็งในสถานที่เอกชน” จึงใช้บังคับได้เฉพาะสถานที่จำหน่ายอาหารที่มีพื้นที่เกินกว่า 200 ตารางเมตรซึ่งต้องขออนุญาตต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่นเท่านั้น โดยเก็บค่าธรรมเนียมตามอัตราที่กำหนดในเทศบัญญัตินั้น แ*ต่มิอาจ*ใช้บังคับกับสถานที่จำหน่ายหรือสะสมอาหารที่มีพื้นที่ไม่เกิน 200 ตารางเมตรให้ต้องมาแจ้งและเสียค่าธรรมเนียมได้ *จนกว่าเทศบาลจะได้ออกเทศบัญญัติกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมสำหรับสถานที่จำหน่ายหรือสะสมอาหารที่ต้องแจ้ง ตามนัยแห่งมาตรา 65*[3] *ข้างต้นเสียก่อน* มิฉะนั้นจะเป็นการขัดแย้งตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา 90

---

[2]**มาตรา 38** ผู้ใดจะจัดตั้งสถานที่จำหน่ายอาหารหรือสถานที่สะสมอาหารในอาคารหรือพื้นที่ใดซึ่งมีพื้นที่เกินสองร้อยตารางเมตร และมิใช่เป็นการขายของในตลาด ต้องได้รับใบอนุญาตจากเจ้าพนักงานท้องถิ่นตามมาตรา 56 ถ้าสถานที่ดังกล่าวมีพื้นที่ไม่เกินสองร้อยตารางเมตร ต้องแจ้งต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่นเพื่อขอรับหนังสือรับรองการแจ้งตามมาตรา 48 ก่อนการจัดตั้ง

[3]**มาตรา 65** ในกรณีที่มีข้อกำหนดของท้องถิ่นกำหนดค่าธรรมเนียมสำหรับการดำเนินกิจการที่ต้องแจ้งต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่นก่อนดำเนินกิจการหรือต้องได้รับอนุญาตตามพระราชบัญญัตินี้ ให้ผู้แจ้งหรือผู้ได้รับใบอนุญาตมีหน้าที่ต้องเสียค่าธรรมเนียมตามอัตราและตกำหนดไว้ในข้อกำหนดของท้องถิ่นตลอดเวลาที่ยังดำเนินกิจการนั้น ถ้ามิได้เสียค่าธรรมเนียมภายในระยะเวลาที่กำหนด ให้ชำระค่าปรับเพิ่มขึ้นอีกร้อยละยี่สิบของจำนวนค่าธรรมเนียมที่ค้างชำระ เว้นแต่ผู้แจ้งหรือผู้ได้รับอนุญาตจะได้บอกเลิกการดำเนินกิจการนั้นก่อนถึงกำหนดการเสียค่าธรรมเนียมครั้งต่อไปตามที่กำหนด ไว้ในข้อกำหนดของท้องถิ่น

ในกรณีที่ผู้มีหน้าที่ต้องเสียค่าธรรมเนียมตามวรรคหนึ่งค้างชำระค่าธรรมเนียมติดต่อกันเกินกว่าสองครั้ง ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจสั่งให้หยุดการดำเนินกิจการไว้จนกว่าจะได้เสียค่าธรรมเนียมและค่าปรับจนครบจำนวน

(3) ดังนั้น เพื่อมิให้เกิดการบังคับใช้กฎหมายที่ไม่ถูกต้อง และอาจก่อผลกระทบต่อสิทธิหน้าที่ของประชาชนโดยมิชอบด้วยกฎหมาย รวมทั้งทำให้ราชการส่วนท้องถิ่นต้องขาดรายได้จากค่าธรรมเนียมดังกล่าว จึงขอแนะนำให้เทศบาลที่ยังคงใช้เทศบัญญัติ เรื่อง “ควบคุมการค้าอาหารและน้ำแข็งในสถานที่เอกชน” ซึ่งออกตามพระราชบัญญัติเดิม รีบดำเนินการออกเทศบัญญัติใหม่ว่าด้วย “สถานที่จำหน่ายหรือสะสมอาหาร” ตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 ตามมาตรา 40 มาตรา 48 มาตรา 54 มาตรา 55 และมาตรา 65 ต่อไป

ให้ไว้ ณ วันที่ 12 มีนาคม พ.ศ. 2542
(ลงชื่อ) สุจริต ศรีประพันธ์
(นายสุจริต ศรีประพันธ์)
รองปลัดกระทรวงสาธารณสุข
รักษาราชการแทน ปลัดกระทรวงสาธารณสุข
ประธานคณะกรรมการสาธารณสุข

คำแนะนำของคณะกรรมการสาธารณสุข
ฉบับที่ 4/2542
เรื่อง การควบคุมกิจการที่เกี่ยวกับการใช้สารโปตัสเซียมคลอเรท

ตามมติการประชุมคณะกรรมการสาธารณสุข ครั้งที่ 19-2/2542 เมื่อวันที่ 10 พฤศจิกายน 2542 ณ ห้องประชุม 1 ชั้น 2 อาคาร 1 สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข ให้ออกคำแนะนำแก่ราชการส่วนท้องถิ่น เรื่อง การควบคุมกิจการที่เกี่ยวกับการใช้สารโปตัสเซียมคลอเรท

สืบเนื่องจากเหตุการณ์การระเบิดของโรงงานอบลำใยแห้ง (บริษัท หงษ์ไทยเกษตรพัฒนา จำกัด จังหวัดเชียงใหม่) อันเนื่องจากการสะสมและการใช้สารโปตัสเซียมคลอเรทในโรงงาน ซึ่งก่อให้เกิดความเสียหายต่อประชาชนเป็นอย่างมาก ดังนั้น เพื่อเป็นการควบคุมป้องกันมิให้เหตุการณ์ดังกล่าวเกิดขึ้นอีก จึงเห็นควรแนะนำให้ราชการส่วนท้องถิ่นทราบถึงบทบาทหน้าที่ตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 10 (4) จึงออกคำแนะนำราชการส่วนท้องถิ่น ดังนี้

(1) การครอบครองสารโปตัสเซียมคลอเรท แม้ว่าจะถูกควบคุมตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมยุทธภัณฑ์ของกระทรวงกลาโหม และประกาศกระทรวงมหาดไทยตามกฎหมายว่าด้วยคุ้มครองแรงงานอยู่แล้ว แต่เนื่องจากกฎหมายทั้ง 2 ฉบับมิได้กระจายอำนาจให้ราชการส่วนท้องถิ่นในการควบคุมดูแล จึงทำให้การดูแลอย่างทั่วถึงเป็นไปได้ยาก ดังนั้น ราชการส่วนท้องถิ่นจึงอาจอาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 เพื่อเสริมการคุ้มครองประชาชนในเขตท้องถิ่นตนได้

(2) พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 ให้อำนาจแก่ราชการส่วนท้องถิ่นในการควบคุมดูแลกิจการที่เกี่ยวกับการใช้สารเคมีโปตัสเซียมคลอเรท ดังนี้

2.1) กิจการที่มีการสะสมสารโปตัสเซียมคลอเรท ซึ่งเป็นสารออกซิไดส์ชนิดหนึ่ง และเป็นสารเคมีอันเกี่ยวกับการผลิตดอกไม้เพลิง จึงเข้าลักษณะเป็นกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพตามประกาศกระทรวงสาธารณสุขที่ 5/2538 (ซึ่งรัฐมนตรีฯ ออกตามมาตรา 31[1]) *ประเภทที่ 12(1) การผลิต การบรรจุ การสะสม การขนส่งกรด ด่าง สารออกซิไดส์ หรือสารตัวทำละลาย หรือประเภทที่ 12(14) การผลิต การสะสม การขนส่งดอกไม้เพลิง หรือสารเคมีอันเป็นส่วนประกอบในการผลิตดอกไม้เพลิง แล้วแต่กรณี*

---

[1] **มาตรา 31** ให้รัฐมนตรีโดยคำแนะนำของคณะกรรมการสาธารณสุขมีอำนาจประกาศในราชกิจจานุเบกษากำหนดกิจการใดเป็นกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ

2.2) ราชการส่วนท้องถิ่นมีอำนาจออกข้อกำหนดของท้องถิ่นกำหนดให้กิจการประเภทที่ 12(1) หรือ 12(14) แล้วแต่กรณี *เป็นกิจการที่ต้องควบคุมในท้องถิ่นนั้นได้* ตามมาตรา 32(1)2 และกำหนด*ข้อปฏิบัติเพื่อความปลอดภัย*ที่ผู้ประกอบกิจการต้องปฏิบัติเกี่ยวกับการเก็บรักษาหรือใช้สารเคมีดังกล่าวได้ตามมาตรา 32(2)[2] ซึ่งหลักเกณฑ์วิธีการปฏิบัติเพื่อความปลอดภัยที่ราชการส่วนท้องถิ่นจะสามารถกำหนดได้ ตามแนวทางการปฏิบัติในเรื่องความปลอดภัยในการทำงานเกี่ยวกับสารโปตัสเซียมคลอเรท (เอกสารที่แนบท้ายคำแนะนำ) ซึ่งจะกำหนดให้เข้มงวดเพียงใดให้ขึ้นอยู่กับสภาพปัญหาของการประกอบกิจการฯ ในเขตท้องถิ่นนั้น

2.3) ผู้ประกอบกิจการที่เกี่ยวกับการใช้สารโปตัสเซียมคลอเรท ตามประเภทกิจการที่อนุญาตต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่นภายใน 90 วัน นับแต่วันที่ข้อกำหนดของท้องถิ่นตามข้อ 2.2) ตามมาตรา 333 กรณีที่ผู้ประกอบกิจการฯ ประกอบการ โดยไม่มีใบอนุญาต หรือฝ่าฝืนไม่ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ วิธีการในของ*ท้องถิ่น* จะมีโทษตามมาตรา 71 และมาตรา 73 ตามลำดับ (ระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ)

(3) ทั้งนี้ ในการบังคับใช้พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 ของราชการส่วนท้องถิ่น และเจ้าพนักงานท้องถิ่น ตามบทบัญญัติข้างต้น จำเป็นต้อง*ประชาสัมพันธ์ให้ประชาชน*โดยทั่วไป โดยเฉพาะผู้ประกอบกิจการฯที่เกี่ยวข้องได้ทราบถึง ข้อกำหนดของท้องถิ่นที่ได้ตราขึ้นและแนวทางการปฏิบัติเกี่ยวกับการบังคับใช้กฎหมาย เช่นการพิจารณาอนุญาต การตรวจตราของเจ้าพนักงาน การออกคำสั่ง การลงโทษ หรือการดำเนินคดี เป็นต้น เพื่อให้การบังคับใช้กฎหมายเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

---

[2] **มาตรา 32** เพื่อประโยชน์ในการกำกับดูแลการประกอบกิจการที่ประกาศตามมาตรา 31 ให้ราชการส่วนท้องถิ่นมีอำนาจออกข้อกำหนดของท้องถิ่นดังต่อไปนี้

(1) กำหนดประเภทของกิจการตามมาตรา 31 บางกิจการหรือทุกกิจการให้เป็นกิจการที่ต้องมีการควบคุมภายในท้องถิ่นนั้น

(๒) กำหนดหลักเกณฑ์และเงื่อนไขทั่วไปสำหรับให้ผู้ดำเนินกิจการตาม (1) ปฏิบัติเกี่ยวกับการดูแลสภาพหรือสุขลักษณะของสถานที่ที่ใช้ดำเนินกิจการและมาตรการป้องกันอันตรายต่อสุขภาพ

[3] **มาตรา 33** เมื่อพ้นกำหนดเก้าสิบวันนับแต่วันที่ข้อกำหนดของท้องถิ่น กำหนดให้เป็นกิจการที่ต้องมีการควบคุมตามมาตรา 32(1) ใช้บังคับ ห้ามมิให้ผู้ใดดำเนินกิจการตามประเภทที่มีข้อกำหนด ให้เป็นกิจการที่ต้องมีการควบคุมตามมาตรา 32(1) ในลักษณะที่เป็นการค้า เว้นแต่จะได้รับใบอนุญาตจากเจ้าพนักงานท้องถิ่นตามมาตรา 56

ให้ไว้ ณ วันที่ 30 ธันวาคม พ.ศ. 2542

(ลงชื่อ) สุจริต ศรีประพันธ์

(นายสุจริต ศรีประพันธ์)

ปลัดกระทรวงสาธารณสุข

ประธานคณะกรรมการสาธารณสุข

เอกสารแนบท้ายคำแนะนำของคณะกรรมการสาธารณสุข
แนวทางปฏิบัติในเรื่องความปลอดภัยในการทำงานเกี่ยวกับสารโปตัสเซียมคลอเรท

1) ผู้ประกอบกิจการที่จะต้องทำการขนส่ง เก็บรักษา เคลื่อนย้าย หรือนำสารโปตัสเซียมคลอเรทเข้าไปในสถานประกอบการ จะต้องจัดให้มีฉลากขนาดใหญ่พอสมควรปิดไว้ที่หีบห่อภาชนะบรรจุ หรือวัตถุห่อหุ้มทุกชิ้น โดยที่ฉลากนั้นจะต้องมีรายละเอียดอย่างน้อยต่อไปนี้
   1.1) สัญลักษณ์ที่แสดงถึงอันตรายเป็นตัวอักษรสีแดง มีขนาดใหญ่มองเห็นชัดเจน
   1.2) ชื่อทางเคมีหรือชื่อทางวิทยาศาสตร์
   1.3) อันตรายและอาการเกิดพิษของสารเคมี
   1.4) คำเตือนเกี่ยวกับวิธีจัดเก็บ วิธีใช้ วิธีเคลื่อนย้าย วิธีการจัดหีบห่อภาชนะบรรจุ หรือวัตถุห่อหุ้ม
   1.5) วิธีปฐมพยาบาลเมื่อมีอาการหรือความเจ็บป่วย ตลอดจนคำแนะนำในการส่งผู้ป่วยไปหาแพทย์
2) ผู้ประกอบกิจการต้องแจ้งรายละเอียดตาม *แบบ สอ.1* ซึ่งเป็นแบบเดียวกับแบบแจ้งรายละเอียด ตามประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่องความปลอดภัยในการทำงานเกี่ยวกับสารเคมีอันตราย ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นภายในเจ็ดวัน นับแต่วันที่มีสารโปตัสเซียมคลอเรทไว้ในครอบครอง
3) ผู้ประกอบกิจการต้องจัดสถานที่ทำงานของผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับสารโปตัสเซียมคลอเรทให้มีสภาพและคุณลักษณะต่อไปนี้
   3.1) ถูกสุขลักษณะ สะอาด และเป็นระเบียบเรียบร้อย
   3.2) มีที่เก็บสารโปตัสเซียมคลอเรทแยกเป็นสัดส่วน อาคารที่เก็บต้องเป็นวัตถุทนไฟ มีการระบายอากาศดี
   3.3) การเก็บสารโปตัสเซียมคลอเรทให้เก็บห่างจากไฟและความร้อน ควรมีป้าย **“อันตราย” “ห้ามสูบบุหรี่” “ห้ามก่อให้เกิดประกายไฟทุกชนิด”** โดยเขียนตัวอักษรสีแดงบนพื้นขาว ติดตั้งในที่เห็นชัดเจน และติดป้าย **“สถานที่เก็บสารเคมีอันตราย ห้ามเข้าโดยไม่ได้รับอนุญาต”**
   3.4) การเคลื่อนย้ายสารโปตัสเซียมคลอเรท ห้ามบรรทุกด้วยภาชนะที่เป็นโลหะ และไม่ขนส่งปะปนไปกับสิ่งต่างๆ ดังนี้ ไม้ขีดไฟ กรด น้ำมัน หรือวัตถุที่ติดไฟง่าย
4) ผู้ประกอบกิจการจะต้องแจ้งและปิดประกาศไว้ในที่เปิดเผย ห้ามผู้ปฏิบัติงานเข้าพัก เป็นที่พักอาศัยในสถานที่เก็บสารโปตัสเซียมคลอเรท

5) ผู้ประกอบกิจการจะต้องจัดให้มีการอบรมผู้ปฏิบัติงาน เพื่อให้ทราบและเข้าใจเกี่ยวกับการใช้ การเก็บรักษา การขนส่ง อันตรายที่อาจเกิดขึ้น วิธีการควบคุมและป้องกัน วิธีกำจัดมลพิษ วิธีอพยพเคลื่อนย้ายผู้ปฏิบัติงาน วิธีปฐมพยาบาล

6) การเก็บสารโปตัสเซียมคลอเรท ต้องไม่วางใกล้กับอลูมิเนียม, คาร์บอน, ถ่านกัมมันท์, สารอินทรีย์, เกลือ, แอมโมเนียม, ทองแดง กรดอินทรีย์ที่มีสภาพเบสเป็น 2, กรดกำมะถัน, สังกะสี และแมกนีเซียม

7) ชุดทำงานที่เหมาะสม ควรเป็นชุดคลุมที่ทำจากวัสดุที่เป็นยางฯ และสวมอุปกรณ์ปกป้องระบบทางเดินหายใจด้วย

คำแนะนำของคณะกรรมการสาธารณสุข
ฉบับที่ 1/2543
เรื่อง หลักเกณฑ์ เงื่อนไข การจัดตั้งสถานประกอบกิจการนวดทั่วไป

ตามมติการประชุมคณะกรรมการสาธารณสุข ครั้งที่ 21-1/2543 เมื่อวันที่ 21 เมษายน 2543 ณ ห้องประชุม 2 ชั้น 2 อาคาร 1 สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข ให้ออกคำแนะนำแก่ราชการส่วนท้องถิ่น เรื่อง หลักเกณฑ์ เงื่อนไข การจัดตั้งสถานประกอบกิจการนวดทั่วไป

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 10(3)(4) แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 คณะกรรมการสาธารณสุขจึงออกคำแนะนำไว้ ดังนี้

(1) การประกอบกิจการอาบ อบ นวด ซึ่งเป็นกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ ตามประกาศกระทรวงสาธารณสุขที่ 12/2542 เรื่อง กิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ (ฉบับที่ 2) ได้กำหนดให้ ยกเว้นกรณีที่เป็นการให้บริการในสถานพยาบาลตามกฎหมายว่าด้วยสถานพยาบาล ซึ่งหมายถึงการนวด การอบ การประคบสมุนไพรเพื่อการรักษาโรค ซึ่งต้องขอใบอนุญาตตามพระราชบัญญัติสถานพยาบาล พ.ศ. 2541 และผู้ให้บริการต้องมีใบประกอบโรคศิลปะ

(2) การประกอบกิจการอาบ อบ นวด เพื่อการผ่อนคลายหรือเพื่อสุขภาพที่มิใช่เพื่อการรักษาโรค หรือการนวดทั่วไป ให้ถือเป็นกิจการที่ต้องขออนุญาตต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่นตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 ทั้งนี้ ราชการส่วนท้องถิ่นนั้น ต้องออกข้อกำหนดของท้องถิ่น กำหนดให้เป็น กิจการที่ต้องควบคุมในท้องถิ่นนั้นเสียก่อน

(3) เพื่อประโยชน์ในการควบคุมหรือกำกับดูแลด้านสุขลักษณะของการประกอบกิจการนวดทั่วไป ราชการส่วนท้องถิ่นอาจพิจารณาออกข้อกำหนดของท้องถิ่น กำหนดหลักเกณฑ์ เงื่อนไข การจัดตั้งสถานประกอบกิจการนวดทั่วไป ตามความเหมาะสมได้ดังนี้

3.1) อาคารสถานประกอบกิจการ และบริเวณของสถานประกอบกิจการต้องมีความสะอาด มีการระบายอากาศที่ดี และมีแสงสว่างเพียงพอ

3.2) มีทางหนีไฟโดยมีป้ายหรือเครื่องหมายแสดงเส้นทางหนีไฟ และมีอุปกรณ์ดับเพลิง

3.3) จัดให้มีห้องน้ำห้องส้วมอย่างเพียงพอสำหรับผู้ให้บริการและผู้มารับบริการโดยแยกเป็นเพศชายและเพศหญิง

3.4) การจัดบริการต้องไม่มิดชิดหรือลับตาจนเกินไป

3.5) ให้มีการจัดทำทะเบียนและประวัติของผู้ให้บริการนวด เพื่อให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นตรวจสอบได้ และต้องไม่ให้ผู้อื่นที่มิใช่ผู้ที่มีรายชื่อในทะเบียนมาให้บริการนวด

3.6) ผู้ให้บริการนวดต้องเป็นผู้ที่ผ่านการฝึกอบรมจากหน่วยงาน/สถาบันที่ได้รับการรับรองโดยกระทรวงสาธารณสุข ทั้งนี้ ต้องให้เวลาสำหรับสถานบริการที่ตั้งอยู่ก่อนแล้วด้วย

3.7) ผู้ให้บริการนวดต้องไม่เป็นโรคติดต่อ

3.8) ผู้จัดตั้งสถานประกอบกิจการต้องรับเป็นภาระในการจัดให้มีการตรวจสุขภาพสำหรับผู้ให้บริการนวดทุกระยะเวลา 6 เดือน

ให้ไว้ ณ วันที่ 20 ธันวาคม พ.ศ. 2543

(ลงชื่อ) มงคล ณ สงขลา

(นายมงคล ณ สงขลา)

ปลัดกระทรวงสาธารณสุข

ประธานคณะกรรมการสาธารณสุข

คำแนะนำของคณะกรรมการสาธารณสุข
ฉบับที่ 2/2543
เรื่อง หลักเกณฑ์ มาตรฐานการควบคุมกิจการการสักผิวหนัง การเจาะหู หรือเจาะอวัยวะอื่น

โดยที่ประกาศกระทรวงสาธารณสุข ที่ 13/2543 เรื่อง กิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ (ฉบับที่ 3) ได้กำหนดให้ "การประกอบกิจการการสักผิวหนัง การเจาะหูหรือเจาะอวัยวะอื่น" เป็นกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ

เพื่อประโยชน์ในการควบคุมหรือกำกับดูแลสุขลักษณะของกิจการฯ ดังกล่าว คณะกรรมการสาธารณสุข อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 10(3)(4) จึงออกคำแนะนำไว้ดังนี้

(1) กรณีที่ในเขตราชการส่วนท้องถิ่นใดมีการประกอบกิจการ *การสักผิวหนัง การเจาะหู* หรือ *เจาะอวัยวะอื่น* ราชการส่วนท้องถิ่นนั้นอาจออกข้อกำหนดของท้องถิ่นกำหนดให้กิจการฯ ดังกล่าวเป็นกิจการที่ต้องควบคุมในท้องถิ่นนั้นได้ตามมาตรา 32(1) แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535

(2) กระทรวงสาธารณสุขไม่สนับสนุนให้นำวัตถุแปลกปลอมใด ๆ เข้าไว้ในร่างกาย เพราะจะเป็นอันตรายต่อสุขภาพของตนเอง ดังนั้น ราชการส่วนท้องถิ่นจึงควรประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนได้เข้าใจถึงอันตรายที่อาจเกิดจากการดังกล่าว และการเลือกใช้สี วัสดุต่าง ๆ ที่จะใช้กับร่างกาย ตลอดจนการดูแลหลังการรับบริการ ผู้รับบริการและผู้ให้บริการต้องตระหนักถึงความปลอดภัยและมีส่วนในการรับผิดชอบร่วมกันต่ออันตรายที่อาจเกิดจากการกระทำนั้น ๆ ด้วย

(3) ในการควบคุมดูแลกิจการดังกล่าว ราชการส่วนท้องถิ่นอาจออกข้อกำหนดของท้องถิ่นกำหนด หลักเกณฑ์ มาตรฐานด้านสุขลักษณะ ให้ผู้ประกอบกิจการต้องปฏิบัติได้ตามมาตรา 32(2) แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 ตามความเหมาะสมได้ดังนี้

3.1) จัดสถานที่และสภาพแวดล้อมในสถานประกอบกิจการให้ต้องด้วยสุขลักษณะ

3.2) ผู้ให้บริการต้องมีสุขอนามัยที่ดี ล้างมือให้สะอาดด้วยน้ำ สบู่ เช็ดให้แห้งด้วยผ้าที่สะอาดและใส่ถุงมือยางทางการแพทย์ที่ปราศจากเชื้อทุกครั้งก่อนการให้บริการ

3.3) ทำความสะอาดผิวหนังในบริเวณที่สักหรือเจาะและบริเวณรอบ ๆ ของผู้รับบริการด้วยแอลกอฮอล์ชนิดเอธิลที่มีความเข้มข้น 70% อย่างน้อย 2 ครั้ง

3.4) เข็มและภาชนะบรรจุสีที่ใช้สำหรับผู้รับบริการแต่ละคนควรใช้ครั้งเดียวทิ้ง และต้องเป็นเข็มและภาชนะบรรจุที่ผ่านกระบวนการฆ่าเชื้อ มีการเก็บ การบรรจุแบบปราศจากเชื้อ หากเข็มและภาชนะบรรจุสียังไม่ผ่านกระบวนการฆ่าเชื้อให้นำไปต้มในน้ำเดือดอย่างน้อย 20 นาที

3.5) ทำความสะอาดเครื่องมือ อุปกรณ์ โดยผ่านกระบวนการทำให้ปราศจากเชื้อดังนี้

3.5.1) เข็มชนิดใช้ซ้ำและอุปกรณ์ที่เชื่อมต่อกับเข็ม เมื่อใช้แล้วให้แช่น้ำยาไลโซล ที่มีความเข้มข้น 2% อย่างน้อย 30 นาที แล้วนำขึ้นใส่ในตะกร้าโปร่งฉีดน้ำล้างให้สะอาด ในกรณีเป็นเข็มมีรูให้ฉีดน้ำผ่านรูเข็มหลาย ๆ ครั้งจนสะอาด นำไปต้มในน้ำเดือดอย่างน้อย 20 นาที

3.5.2) เครื่องมือ อุปกรณ์อื่น ๆ ต้องทำความสะอาดคราบสกปรกออกให้หมดแล้วเช็ดด้วยแอลกอฮอล์ชนิดเอธิลที่มีความเข้มข้น 70% หรือใช้วิธีการอื่น เช่น ต้ม นึ่ง อบ เป็นต้น

3.6) วัสดุหรืออุปกรณ์ที่นำมาสักหรือเจาะใส่ตามอวัยวะต่าง ๆ ต้องเป็นวัสดุที่ไม่ทำปฏิกิริยากับร่างกาย เช่น เหล็กไร้สนิม ทองคำ เป็นต้น และห้ามใช้วัสดุที่เป็นโลหะชุบ หรือวัสดุที่ทำให้เกิดการระคายเคืองหรือการอักเสบได้

3.7) สีที่ใช้ในการสักบนผิวหนังต้องไม่เป็นอันตรายต่อร่างกาย

3.8) ผู้ให้บริการต้องมีใบรับรองแพทย์ตามหลักเกณฑ์การตรวจสุขภาพประจำปี ซึ่งออกให้ไม่เกิน 3 เดือน ก่อนยื่นขอใบอนุญาต

3.9) เข็มและภาชนะบรรจุสีชนิดใช้ครั้งเดียวทิ้ง เมื่อใช้แล้วให้ทิ้งในภาชนะซึ่งเป็นโลหะหรือพลาสติกอย่างหนา มีฝาปิดมิดชิด เมื่อใกล้จะเต็มให้เติมน้ำยาไลโซลที่มีความเข้มข้น 2% หรือสารละลายแคลเซี่ยมไฮโปคลอไรต์ ที่มีความเข้มข้น 0.05% จนท่วมเข็มและภาชนะบรรจุสีทั้งหมด ปิดฝาให้แน่น แล้วนำไปกำจัดตามข้อกำหนดของท้องถิ่น

3.10) ผู้ให้บริการต้องผ่านการอบรมเรื่องการป้องกันและการทำลายเชื้อ โดยสถานบริการสาธารณสุขของราชการส่วนท้องถิ่นหรือของรัฐ

3.11) ผู้ประกอบกิจการต้องติดประกาศเตือนผู้มาใช้บริการที่มีโรคประจำตัว เช่น โรคหัวใจ โรคความดันโลหิตสูง โรคโลหิตไหลไม่หยุด โรคลมชัก โรคเบาหวาน เป็นต้น ไม่ควรใช้บริการการสักผิวหนัง การเจาะหู หรือเจาะอวัยวะอื่น และต้องติดประกาศคำแนะนำในการดูแลรักษาความสะอาดบริเวณผิวหนังที่สักผิวหนัง ที่เจาะหู หรือที่เจาะอวัยวะอื่นด้วย

3.12) ผู้ประกอบกิจการในลักษณะที่ทำเป็นการค้าต้องขอรับใบอนุญาตประกอบกิจการต่อราชการส่วนท้องถิ่นที่กำหนดให้กิจการการสักผิวหนัง การเจาะหูหรือเจาะอวัยวะอื่นเป็นกิจการที่ต้องควบคุมในท้องถิ่นนั้น ส่วนผู้ประกอบการที่ไม่ได้ทำในลักษณะที่เป็นการค้าก็ไม่ต้องขออนุญาต แต่ต้องปฏิบัติตามข้อกำหนดของท้องถิ่นด้วย

ให้ไว้ ณ วันที่ 20 ธันวาคม พ.ศ. 2543

(ลงชื่อ) มงคล ณ สงขลา
(นายมงคล ณ สงขลา)
ปลัดกระทรวงสาธารณสุข
ประธานคณะกรรมการสาธารณสุข

คำแนะนำของคณะกรรมการสาธารณสุข
ฉบับที่ 1/2545
เรื่อง การจัดการสิ่งปฏิกูลตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535

สืบเนื่องจากกระแสพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเนื่องในวโรกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษาในวันที่ 5 ธันวาคม 2544 ซึ่งพระองค์ทรงตรัสเกี่ยวกับปัญหาการจัดการสิ่งปฏิกูลที่ไม่ถูกสุขลักษณะของราชการส่วนท้องถิ่น

ดังนั้น เพื่อเป็นการสนองพระราชดำรัสดังกล่าว คณะกรรมการสาธารณสุขจึงอาศัยอำนาจตามความในมาตรา 10(3) และ (4) แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 ออกคำแนะนำ ไว้ดังนี้

(1) ราชการส่วนท้องถิ่นมีอำนาจหน้าที่ในการกำจัดสิ่งปฏิกูลในเขตท้องถิ่นของตน โดย ก) การดำเนินการเอง หรือ ข) มอบให้ผู้อื่นดำเนินการแทนภายใต้การควบคุมของราชการส่วนท้องถิ่น หรือ ค) อนุญาตให้เอกชนดำเนินการโดยทำเป็นธุรกิจ (กิจการรถสูบสิ่งปฏิกูล) ก็ได้ ตามบทบัญญัติมาตรา 18 และมาตรา 19 แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 (ดังรายละเอียดในหนังสือที่ สธ 0716/ว 207 ลงวันที่ 8 มกราคม 2545 ที่แนบมาพร้อมนี้)

(2) ในการควบคุมกิจการรถสูบสิ่งปฏิกูล ราชการส่วนท้องถิ่น อาจออกข้อกำหนดของท้องถิ่น (ข้อบัญญัติ เทศบัญญัติ ข้อบังคับ) กำหนดเงื่อนไขในการพิจารณาอนุญาตกิจการฯ และสุขลักษณะที่ผู้ประกอบกิจการต้องปฏิบัติ ได้ดังนี้

2.1) เงื่อนไขในการพิจารณาอนุญาตให้ประกอบกิจการรถสูบสิ่งปฏิกูล

2.1.1) รถสูบสิ่งปฏิกูล ต้องมีลักษณะดังนี้

(ก) ส่วนของรถที่ใช้บรรจุสิ่งปฏิกูลต้องไม่รั่วซึม ปกปิดมิดชิด สามารถป้องกันกลิ่นและสัตว์แมลงได้ มีอุปกรณ์หรือฝาปิด-เปิดถังที่สนิทอยู่ด้านบน และสามารถรับแรงดันจากการสูบสิ่งปฏิกูลได้

(ข) ท่อหรือสายที่ใช้สูบสิ่งปฏิกูลต้องมีสภาพดี ไม่รั่วซึม

(ค) มีปั๊มสูบสิ่งปฏิกูลชนิดเฮพวี่ ดิวตี้ (heavy duty) ที่สามารถสูบของแข็ง และมีการติดตั้งมาตรวัดปริมาณของสิ่งปฏิกูลด้วย ซึ่งอยู่ในสภาพที่ใช้การได้ดี

(ง) ตัวถังรถสูบสิ่งปฏิกูลต้องมีข้อความว่า “รถสูบสิ่งปฏิกูล” ชื่อบริษัทหรือเจ้าของกิจการ หมายเลขโทรศัพท์ และเลขทะเบียนใบอนุญาต (กรณีที่ต้องขอใบอนุญาตหลายท้องถิ่น ให้พิมพ์เฉพาะเลขทะเบียนใบแรก ส่วนใบอื่นๆ ให้เก็บสำเนาหลักฐาน

ใบอนุญาตไว้ที่รถเพื่อการตรวจสอบด้วย) ที่ด้านข้างทั้ง 2 ด้านของตัวถังรถที่เห็นได้ชัดเจน และมีขนาดตัวอักษรไม่น้อยกว่า 10 เซนติเมตร

2.1.2) ต้องมีอุปกรณ์ทำความสะอาดประจำรถ เช่น ถังใส่น้ำ ไม้กวาด น้ำยาฆ่าเชื้อโรค (เช่น น้ำยาไลโซน 2% เป็นต้น) และน้ำยาดับกลิ่น

2.1.3) ต้องมีชุดปฏิบัติงาน ประกอบด้วย เสื้อคลุม ถุงมือยาง รองเท้ายางหุ้มแข้ง

2.1.4) ผู้ประกอบกิจการรถสูบสิ่งปฏิกูล จะต้องระบุแหล่งที่จะนำสิ่งปฏิกูลไปบำบัดและมีหลักฐานที่แสดงว่าได้รับอนุญาตจากเจ้าของสถานที่บำบัดนั้น เว้นแต่จะมีระบบบำบัดของตนเอง ทั้งนี้ ระบบบำบัดสิ่งปฏิกูลจะต้องมีลักษณะตามแบบที่กรมอนามัยกำหนด หรือแบบอื่นที่กรมอนามัยให้การรับรอง

2.2) ผู้ประกอบกิจการที่ได้รับอนุญาตต้องปฏิบัติให้ถูกสุขลักษณะ ดังนี้

2.2.1) ขณะที่ทำการสูบสิ่งปฏิกูล ผู้ปฏิบัติงานต้องสวมเสื้อคลุม ถุงมือยาง และรองเท้ายางหุ้มแข้ง และใช้น้ำยาดับกลิ่น เพื่อป้องกันการรบกวนผู้อยู่อาศัยข้างเคียงด้วย

2.2.2) เมื่อทำการสูบสิ่งปฏิกูลเสร็จแล้ว ให้ทำความสะอาดท่อหรือสายดูดสิ่งปฏิกูล โดยการดูดน้ำสะอาดจากถัง และทำความสะอาดด้านนอกของท่อหรือสายที่สัมผัสสิ่งปฏิกูลด้วยน้ำยาฆ่าเชื้อด้วย

2.2.3) กรณีที่มีสิ่งปฏิกูลหกเรี่ยราดให้ทำความสะอาดด้วยน้ำยาฆ่าเชื้อแล้วทำความสะอาดด้วยน้ำอีกครั้งหนึ่ง

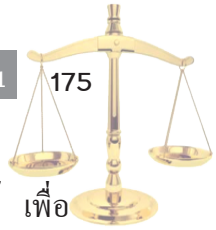
2.2.4) รถสูบสิ่งปฏิกูลที่ให้บริการแล้ว ต้องทำความสะอาดภายในตัวถังอย่างน้อยวันละ 1 ครั้ง และน้ำเสียที่เกิดจากการล้าง ต้องกำจัดโดยระบบบำบัดน้ำเสีย หรือปล่อยลงสู่ลานทรายซึมชนิดร่องซึม โดยต้องอยู่ห่างจากแหล่งน้ำดื่มน้ำใช้ ไม่น้อยกว่า 30 เมตร

2.2.5) ต้องทำความสะอาดเสื้อคลุม ถุงมือยาง และรองเท้ายางหุ้มแข้งทุกวันที่ใช้ปฏิบัติงาน

2.2.6) ผู้ประกอบกิจการต้องจัดให้มีการตรวจสุขภาพแก่ผู้ปฏิบัติงานอย่างน้อยปีละ 2 ครั้ง โดยเฉพาะการตรวจโรคระบบทางเดินอาหาร

2.2.7) ห้ามนำรถสูบสิ่งปฏิกูลไปใช้ในกิจการอื่น และต้องดูแลมิให้ข้อความที่พิมพ์บนตัวถังรถลบเลือน

2.2.8) ผู้ได้รับอนุญาตและผู้ปฏิบัติงานต้องได้รับการอบรมเกี่ยวกับ “สุขลักษณะ ของการจัดการสิ่งปฏิกูล” ตามที่ราชการส่วนท้องถิ่นกำหนด

(3) ราชการส่วนท้องถิ่นสามารถใช้โครงร่างข้อกำหนดท้องถิ่นท้ายคำแนะนำนี้ เพื่อเป็นแนวทางในการยกร่างข้อกำหนดของท้องถิ่นได้ ทั้งนี้ การกำหนด (ก) อัตราค่าธรรมเนียมใบอนุญาต (ตามกฎกระทรวงไม่เกิน 5,000 บาทนั้น) ขอให้คำนึงถึงจำนวนหลังคาเรือนในเขตท้องถิ่นด้วย เพราะหากมีหลังคาเรือนน้อยจะไม่คุ้มทุน (ปกติบ้านหลังหนึ่งๆ ส้วมจะเต็มต้องใช้เวลาพอสมควร) (ข) อัตราค่าบริการที่เอกชนจะเรียกเก็บจากประชาชนได้ จะต้องพิจารณากำหนดให้เหมาะสม ถ้าสูงเกินไปประชาชนจะเดือดร้อน และหากต่ำเกินไปเอกชนก็จะไม่ลงทุน ดังนั้นค่าธรรมเนียมใบอนุญาตกับค่าบริการที่ให้เอกชนเรียกได้ จึงต้องสัมพันธ์กัน

ให้ไว้ ณ วันที่ 18 มีนาคม พ.ศ. 2545

(ลงชื่อ) วินัย วิริยกิจจา

(นายแพทย์วินัย วิริยกิจจา)

ปลัดกระทรวงสาธารณสุข

ประธานคณะกรรมการสาธารณสุข

คำแนะนำของคณะกรรมการสาธารณสุข
ฉบับที่ 3/2545
เรื่อง มาตรการป้องกันอันตรายต่อสุขภาพของคนงานในเรื่องอุปกรณ์ปกป้องทางเดินหายใจ ในสถานประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ ประเภทกิจการที่เกี่ยวข้องกับฝ้าย

ตามมติการประชุมคณะกรรมการสาธารณสุข ครั้งที่ 26-1/2545 เมื่อวันที่ 4 กุมภาพันธ์ 2545 ณ ห้องประชุม 6 อาคาร 1 ชั้น 3 สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข เห็นสมควรให้ออกคำแนะนำต่อราชการส่วนท้องถิ่น เกี่ยวกับข้อปฏิบัติสำหรับการปกป้องทางเดินหายใจของผู้ประกอบอาชีพในกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 10(3)(4) แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 คณะกรรมการสาธารณสุขจึงออกคำแนะนำไว้ ดังนี้

เพื่อประโยชน์ในการปกป้องทางเดินหายใจของผู้ประกอบอาชีพในกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ ราชการส่วนท้องถิ่นอาจพิจารณาออกข้อกำหนดของท้องถิ่น กำหนดข้อปฏิบัติการปกป้องทางเดินหายใจในกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพที่เกี่ยวข้องได้ ตามความเหมาะสม ดังนี้

(1) ให้ผู้ดำเนินกิจการในสถานประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพประเภทดังต่อไปนี้ ต้องดำเนินการให้เป็นไปตามข้อกำหนดนี้

1.1) กิจการปั่นด้าย การกรอด้าย การทอผ้าจากวัตถุดิบที่มีฝ้ายเป็นส่วนประกอบ ด้วยเครื่องจักร

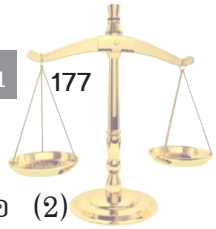
1.2) กิจการสะสมฝ้าย

1.3) กิจการปั่นฝ้ายด้วยเครื่องจักร

(2) ให้ผู้ดำเนินกิจการตามข้อ (1) ทำการตรวจวัดปริมาณฝุ่นฝ้ายในบรรยากาศการทำงานเพื่อเปรียบเทียบกับค่ามาตรฐานในการทำงานตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองแรงงานที่เกี่ยวข้องกับสารเคมี

ในการตรวจวัดตามวรรคหนึ่ง หากพบว่าบรรยากาศการทำงานมีปริมาณฝุ่นฝ้ายเกินค่ามาตรฐานความปลอดภัยในการทำงาน ผู้ดำเนินกิจการจะต้องดำเนินการควบคุมทางวิศวกรรมหรือการบริหารจัดการให้ปริมาณฝุ่นฝ้ายอยู่ในระดับที่ไม่เกินค่ามาตรฐาน

ในกรณีที่ไม่สามารถควบคุมให้เป็นไปตามมาตรฐานตามวรรคสองได้ ผู้ดำเนินกิจการจะต้องดำเนินการลดปริมาณฝุ่นให้ต่ำที่สุดเท่าที่จะสามารถดำเนินการได้ และจะต้องจัดหาอุปกรณ์ปกป้องทางเดินหายใจที่ได้มาตรฐานความปลอดภัยด้านฝุ่น ให้แก่คนงานที่เสี่ยงต่อการได้รับอันตรายจากฝุ่นฝ้ายสวมใส่ตลอดเวลาที่ปฏิบัติงาน ทั้งนี้ตามมาตรฐานคุณภาพที่กำหนดไว้ตามข้อ (3)

(3) อุปกรณ์ปกป้องทางเดินหายใจที่ได้มาตรฐานความปลอดภัยด้านฝุ่นตามข้อ (2) วรรคสาม จะต้องสามารถกรองฝุ่นฝ้าย ที่มีขนาด 0.3 ไมโครเมตรได้ โดยมีประสิทธิภาพการกรอง รวมทั้งคุณสมบัติอื่น ๆ ตามที่กำหนดและมีรูปทรงกระชับกับใบหน้าของผู้สวมใส่ดังนี้

3.1) อุปกรณ์ปกป้องทางเดินหายใจที่ไม่มีส่วนจ่ายกำลังที่ใช้พลังงานจากแบตเตอรี่ชนิดใช้แล้วทิ้ง จะต้องมีประสิทธิภาพการกรองได้ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 80 และมีความต้านทานการหายใจเข้าสูงสุดที่อัตรา 30 ± 1 ลิตรต่อนาที ได้ไม่เกิน 6 มิลลิเมตรน้ำ หรือมีความต้านทานการหายใจเข้าสูงสุดที่อัตรา 95 ± 2 ลิตรต่อนาที ได้ไม่เกิน 21 มิลลิเมตรน้ำ

3.2) อุปกรณ์ปกป้องทางเดินหายใจที่ไม่มีส่วนจ่ายกำลังที่ใช้แบตเตอรี่ชนิดเปลี่ยนไส้กรองได้จะต้องมีประสิทธิภาพการกรองและมีความต้านทานการหายใจเข้าสูงสุดเช่นเดียวกับ 3.1

3.3) อุปกรณ์ปกป้องทางเดินหายใจที่ไม่มีส่วนจ่ายกำลังที่ใช้พลังงานจากแบตเตอรี่ ชนิดใช้ไส้กรองแบบกรองประสิทธิภาพสูง จะต้องมีประสิทธิภาพการกรองได้ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 99.95 และมีความต้านทานการหายใจเข้าสูงสุดที่อัตรา 30 ± 1 ลิตรต่อนาที ได้ไม่เกิน 12 มิลลิเมตรน้ำ หรือมีความต้านทานการหายใจเข้าสูงสุดที่อัตรา 95 ± 2 ลิตรต่อนาที ได้ไม่เกิน 42 มิลลิเมตรน้ำ

3.4) อุปกรณ์ปกป้องทางเดินหายใจที่มีส่วนจ่ายกำลังที่ใช้พลังงานจากแบตเตอรี่ จะต้องมีประสิทธิภาพการกรองได้ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 99.95 และใช้ไส้กรองแบบกรองประสิทธิภาพสูง แบตเตอรี่จะต้องเป็นชนิดปิดผนึกไว้อย่างมิดชิด และมีความสามารถที่จะจ่ายกำลังอย่างต่อเนื่องตลอดระยะเวลาไม่ต่ำกว่า 4 ชั่วโมง ในการรักษาความดันบวกภายในโดยไม่ต้องเปลี่ยนแบตเตอรี่

(4) การจัดหาอุปกรณ์ปกป้องทางเดินหายใจที่ได้มาตรฐานความปลอดภัยด้านฝุ่น ผู้ดำเนินกิจการต้องจัดหาอุปกรณ์ปกป้องทางเดินหายใจที่ได้มาตรฐานความปลอดภัยด้านฝุ่นตามข้อ (3) ซึ่งผ่านการรับรองจากสถาบัน NIOSH (มาตรฐานสหรัฐอเมริกา) หรือสถาบัน CEN (มาตรฐานยุโรป) หรือสถาบัน AS/NZS (มาตรฐานออสเตรเลีย/นิวซีแลนด์) หรือสถาบันอื่นที่มีมาตรฐานเทียบเท่า หรือผ่านการรับรองจากกรมอนามัย(วิธีการตรวจสอบคุณภาพดูภาคผนวก ก.) ให้คนงานได้ใช้ตามความเหมาะสมกับปริมาณฝุ่นในบรรยากาศของสถานที่ทำงานดังนี้

4.1) ปริมาณฝุ่นฝ้ายไม่เกินกว่า 5 เท่าของค่ามาตรฐานความปลอดภัยตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองแรงงานที่เกี่ยวข้องกับสารเคมี ต้องเป็นอุปกรณ์ปกป้องทางเดินหายใจที่ได้มาตรฐาน ความปลอดภัยด้านฝุ่นตามข้อ 3.1) หรือชนิดอื่นที่มีประสิทธิภาพเท่าเทียมกันหรือสูงกว่า

4.2) ปริมาณฝุ่นฝ้ายเกินกว่า 55 เท่าแต่ไม่เกิน 10 เท่าของค่ามาตรฐานความปลอดภัยตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองแรงงานที่เกี่ยวข้องกับสารเคมี ต้องเป็นอุปกรณ์ปกป้องทางเดินหายใจที่ได้มาตรฐานความปลอดภัยด้านฝุ่นตามข้อ 3.2) แบบครอบครึ่งใบหน้าหรือแบบครอบ 1 ใน 4 ส่วนของใบหน้า ชนิดเปลี่ยนไส้กรองได้ หรือชนิดอื่นที่มีประสิทธิภาพเท่าเทียมกันหรือสูงกว่า

4.4) ปริมาณฝุ่นฝ้ายเกินกว่า 30 เท่า แต่ไม่เกิน 100 เท่าของค่ามาตรฐานความปลอดภัยตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองแรงงานที่เกี่ยวข้องกับสารเคมี ต้องเป็นอุปกรณ์ปกป้องทางเดินหายใจที่ได้มาตรฐานความปลอดภัยด้านฝุ่น ตามข้อ 3.3) แบบครอบเต็มหน้า หรือชนิดอื่นที่มีประสิทธิภาพเท่าเทียมกันหรือสูงกว่า

4.5) ปริมาณฝุ่นฝ้ายเกินกว่า 100 เท่า ของค่ามาตรฐานความปลอดภัยตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองแรงงานที่เกี่ยวข้องกับสารเคมี ต้องเป็นอุปกรณ์ปกป้องทางเดินหายใจที่ได้มาตรฐานความปลอดภัยด้านฝุ่นตามข้อ 3.4) หรือชนิดอื่น ที่มีประสิทธิภาพเท่าเทียมกันหรือสูงกว่า

(5) ให้ผู้ดำเนินกิจการที่ต้องจัดหาอุปกรณ์ตาม (4)

5.1) ต้องจัดการให้ความรู้และกำหนดกฎระเบียบ ข้อบังคับ มาตรการ หรือคำแนะนำในการป้องกันอันตรายจากฝุ่นฝ้ายแก่คนงานเกี่ยวกับการใช้อุปกรณ์ปกป้องทางเดินหายใจอย่างถูกต้องเหมาะสมด้วย รวมทั้งดูแลคนงานให้มีการใช้อุปกรณ์ดังกล่าวอย่างเคร่งครัด

5.2) ต้องมีการประเมินสุขภาพของผู้สวมใส่ เพื่อคัดกรองผู้ที่เหมาะสมกับการใช้อุปกรณ์ปกป้องทางเดินหายใจ (ตามภาคผนวก ข.)

5.3) ต้องมีการทดสอบความกระชับกับใบหน้าของอุปกรณ์ (ตามภาคผนวก ค.) และบำรุงรักษาอุปกรณ์ด้วย

(6) ให้คนงานในสถานประกอบกิจการ มีหน้าที่ใช้อุปกรณ์ปกป้องทางเดินหายใจที่ผู้ดำเนินกิจการจัดให้และปฏิบัติตาม กฎระเบียบ ข้อบังคับ มาตรการ หรือคำแนะนำที่ผู้ดำเนินกิจการกำหนดขึ้น

(7) ในกรณีที่มีการเปลี่ยนแปลงใด ๆ ไม่ว่าจะเป็นกระบวนการผลิต การใช้เครื่องจักรใหม่ การปรับเปลี่ยนเครื่องมือเครื่องใช้ การใช้อุปกรณ์เสริม หรือวิธีการอื่นใดที่จะมีผลต่อปริมาณฝุ่นในบรรยากาศการทำงาน และส่งผลต่อความเหมาะสมในการใช้อุปกรณ์ปกป้องทางเดินหายใจ ผู้ดำเนินกิจการต้องจัดหาอุปกรณ์ปกป้องทางเดินหายใจตามประเภทและชนิดที่เหมาะสม และ

ทบทวนปรับปรุงกฎระเบียบ ข้อบังคับ มาตรการ หรือคำแนะนำ เกี่ยวกับการป้องกันทางเดินหายใจ ให้เหมาะสมกับสภาพการณ์ที่เปลี่ยนไปด้วยทุกครั้ง

ให้ไว้ ณ วันที่ 2 เมษายน พ.ศ. 2545

(ลงชื่อ) วินัย วิริยกิจจา

(นายแพทย์วินัย วิริยกิจจา)

ปลัดกระทรวงสาธารณสุข

ประธานคณะกรรมการสาธารณสุข

คำแนะนำของคณะกรรมการสาธารณสุข
ฉบับที่ 1/2547
เรื่อง การควบคุมการประกอบกิจการท่าเทียบเรือประมง สะพานปลาหรือแพปลา

โดยที่ประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง กิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ (ฉบับที่ 4) ได้กำหนดให้ “การประกอบกิจการท่าเทียบเรือประมง สะพานปลาหรือแพปลา” เป็นกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ ตามมาตรา 31 แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 และคณะกรรมการสาธารณสุข ได้มีมติในคราวประชุม ครั้งที่ 33-1/2547 เมื่อวันที่ 27 กุมภาพันธ์ 2547 เห็นชอบให้ออกคำแนะนำแก่ราชการส่วนท้องถิ่นและเจ้าพนักงานท้องถิ่น เกี่ยวกับการควบคุมการประกอบกิจการ ดังกล่าว

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 10 (3) และ (4) แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 คณะกรรมการสาธารณสุข จึงออกคำแนะนำไว้ ดังนี้

(1) กรณีที่ในเขตราชการส่วนท้องถิ่นใด มีการประกอบกิจการท่าเทียบเรือประมง สะพานปลา หรือแพปลา ราชการส่วนท้องถิ่นนั้นอาจออกข้อบัญญัติท้องถิ่นกำหนดให้กิจการฯ ดังกล่าว เป็นกิจการที่ต้องควบคุมในท้องถิ่นนั้นได้ ตามมาตรา 32 (1) แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535

(2) เพื่อประโยชน์ในการควบคุมหรือกำกับดูแลด้านสุขลักษณะของการประกอบกิจการท่าเทียบเรือประมง สะพานปลา หรือแพปลา ราชการส่วนท้องถิ่นอาจพิจารณาอนุญาตและออกข้อบัญญัติของท้องถิ่น กำหนดหลักเกณฑ์ มาตรฐานด้านสุขลักษณะ เงื่อนไขการจัดตั้งสถานประกอบกิจการให้ผู้ดำเนินกิจการต้องปฏิบัติตามมาตรา 32 (2) แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 ตามความเหมาะสมในแต่ละพื้นที่ได้ ดังนี้

2.1) หลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขการขอและการออกใบอนุญาต ให้ราชการส่วนท้องถิ่นพิจารณาว่าผู้ดำเนินกิจการมีสถานที่ประกอบกิจการที่เหมาะสม และได้ขออนุญาตตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องดังนี้

2.1.1 ผู้ขออนุญาตประกอบกิจการต้องมีเอกสารสิทธิ์ หรือมีสัญญาเช่าหรือสิทธิอื่นใด ตามกฎหมายในการใช้ประโยชน์สถานที่ที่ใช้ประกอบกิจการนั้น

2.1.2 ต้องได้รับใบอนุญาตตามกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง เช่น พระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. 2522 พระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. 2535 พระราชบัญญัติจัดระเบียบกิจการแพปลา พ.ศ. 2549 พระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย พ.ศ. 2456 พระราชบัญญัติการชลประทานหลวง พ.ศ. 2485 เป็นต้น

2.1.3 มีระบบสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐานที่จำเป็นสำหรับประกอบกิจการ เช่น น้ำประปา ไฟฟ้า เป็นต้น

2.2) หลักเกณฑ์และเงื่อนไขทั่วไปเกี่ยวกับการดูแลสภาพหรือสุขลักษณะของสถานที่ที่ใช้ประกอบกิจการ ดังต่อไปนี้

2.2.1 อาคารต้องมีความมั่นคง แข็งแรง เหมาะสมที่จะใช้ประกอบกิจการได้

2.2.2 จัดให้มีแสงสว่างและระบบการระบายอากาศที่เหมาะสม และเพียงพอต่อการประกอบกิจการ

2.2.3 วางผังการดำเนินกิจกรรมในบริเวณท่าเทียบเรือประมง สะพานปลาหรือแพปลา ให้เป็นสัดส่วนไม่ปะปนกัน เพื่อป้องกันการปนเปื้อนสินค้าสัตว์น้ำ

2.2.4 หลังคา เพดาน ผนังและพื้นของอาคาร และ/หรือโรงเรือน ต้องทำจากวัสดุที่ทนทานต่อความชื้น ป้องกันการซึมของน้ำ ล้างทำความสะอาดง่าย และได้รับการดูแลรักษาให้สะอาดและบำรุงรักษาให้อยู่ในสภาพที่ดีอยู่เสมอ

2.2.5 อุปกรณ์ เครื่องมือ และภาชนะที่ใช้ในกิจกรรมการขนถ่าย การล้างทำความสะอาด การคัดแยก การบรรจุและการซื้อขายสินค้าสัตว์น้ำ ต้องทำจากวัสดุที่ทำความสะอาดง่าย สำหรับโต๊ะสำหรับคัดแยกต้องทำจากวัสดุไม่เป็นสนิม และสูงจากพื้นไม่น้อยกว่า 60 เซนติเมตร

2.2.6 จัดให้มีบริเวณล้างวัสดุอุปกรณ์ และภาชนะอย่างเพียงพอและเหมาะสม

2.2.7 ทำความสะอาดบริเวณสถานที่ใช้งาน รวมทั้งอุปกรณ์ เครื่องมือและภาชนะทุกประเภท ภายหลังเสร็จสิ้นกิจกรรมทุกวัน และทำความสะอาดตามหลักสุขาภิบาลอย่างน้อยเดือนละ 1 ครั้ง

2.2.8 มีน้ำใช้อย่างพอเพียงและมีคุณภาพตามมาตรฐานคุณภาพน้ำประปา หรือเทียบเท่า

2.2.9 มีทางระบายน้ำ และระบบบำบัดน้ำเสีย หรือดำเนินการที่ทำให้น้ำทิ้งมีคุณภาพตามข้อ 2.5) ทั้งนี้โดยคำนึงถึงวิธีการจัดการน้ำเสียที่มีความเค็มด้วย

2.2.10 มีตะแกรงดักมูลฝอย ก่อนเข้าสู่ทางระบายน้ำและ/หรือระบบบำบัดน้ำเสีย และรวบรวม ก่อนนำไปกำจัดอย่างถูกหลักสุขาภิบาล หลังสิ้นสุดกิจกรรมในแต่ละวัน

2.2.11 จัดให้มีภาชนะรองรับมูลฝอยอย่างเพียงพอ ภาชนะรองรับไม่รั่วซึมและมีฝาปิดมิดชิด ล้างทำความสะอาดภาชนะรองรับ และบริเวณที่วางภาชนะนั้นอยู่เสมอ

2.2.12 มีอ่างล้างมือ ห้องน้ำและห้องส้วมที่ถูกสุขลักษณะและเพียงพอ โดยแยกออกเป็นสัดส่วนไม่ปะปนกับพื้นที่ทำกิจกรรมการขนถ่าย การล้างทำความสะอาด การคัดแยก การบรรจุและการซื้อขายสินค้าสัตว์น้ำ และดูแลรักษาความสะอาดอยู่เสมอ

2.2.13 ต้องดูแลมิให้สัตว์ทุกชนิดเข้ามาในบริเวณพื้นที่ประกอบกิจกรรมการขนถ่าย การล้างทำความสะอาด การคัดแยก การบรรจุและการซื้อขายสินค้า รวมทั้งมิให้ยานพาหนะที่ใช้เครื่องยนต์ทุกชนิดเข้ามาในบริเวณพื้นที่ประกอบกิจกรรมการล้างทำความสะอาดและการคัดแยกสัตว์น้ำ

2.2.14 มีการป้องกันและกำจัดแมลงและสัตว์ที่เป็นพาหะนำโรคอย่างถูกต้องตามหลักสุขาภิบาล

2.3) ผู้ปฏิบัติงานต้องมีสุขอนามัยที่ดี ไม่ถ่มน้ำลาย สูบบุหรี่ หรือรับประทานอาหารขณะปฏิบัติงานในบริเวณที่ประกอบกิจกรรมหรือห้องเก็บผลิตภัณฑ์

2.4) ผู้ดำเนินกิจการต้องดูแลการประกอบกิจการให้ถูกสุขลักษณะ ดังนี้

2.4.1 ให้แยกกระบวนการขนถ่าย ล้างทำความสะอาด คัดแยก บรรจุและซื้อขายสำหรับสินค้าสัตว์น้ำที่นำมาบริโภค มิให้ปะปนกับกระบวนการสำหรับสัตว์น้ำที่มิใช่เพื่อการบริโภคของมนุษย์ เช่น เพื่อผลิตอาหารสัตว์ (ปลาเป็ด ปลาไก่)

2.4.2 ต้องล้างสินค้าสัตว์น้ำให้สะอาดด้วยน้ำที่มีคุณภาพตามมาตรฐานคุณภาพน้ำประปาหรือเทียบเท่า หรือกรณีใช้น้ำทะเลต้องเป็นน้ำทะเลที่สะอาดซึ่งมีคุณลักษณะทางแบคทีเรีย (Bacteria) ตามมาตรฐานคุณภาพน้ำประปา คือ ตรวจไม่พบโคลิฟอร์มแบคทีเรีย อี.โคไล (E. coli) และจุลินทรีย์ที่ก่อโรค

2.4.3 ต้องคัดแยกและบรรจุสัตว์น้ำบนโต๊ะที่มีความสูงจากพื้นไม่น้อยกว่า 60 เซนติเมตร

2.4.4 ต้องบรรจุสัตว์น้ำที่ผ่านกระบวนการล้างทำความสะอาด และคัดแยกลงในภาชนะที่สะอาด และมีฝาปิดมิดชิด

2.4.5 ต้องบรรจุสัตว์น้ำที่พร้อมจำหน่ายในภาชนะสะอาด มีฝาปิดมิดชิดและไม่รั่วซึม

2.4.6 กำหนดพื้นที่วางสินค้าที่ผ่านการบรรจุแล้วให้เป็นสัดส่วน และไม่วางปะปนกับสัตว์น้ำที่ยังไม่ได้ล้าง

2.4.7 ต้องรักษาสภาพสัตว์น้ำไว้ ณ อุณหภูมิที่ไม่สูงกว่า 18 องศาเซลเซียสตลอดเวลา หากจำเป็นต้องใช้น้ำแข็งในการเก็บรักษาสภาพสัตว์น้ำ น้ำแข็งที่ใช้ต้องทำมาจากน้ำสะอาด มีคุณภาพตามมาตรฐานคุณภาพน้ำประปาหรือเทียบเท่า และไม่ใช้สารเคมีในการรักษาสภาพสัตว์น้ำ

2.4.8 ต้องบันทึกข้อมูลการซื้อขายสินค้าสัตว์น้ำไว้เป็นหลักฐานตามแบบบันทึกข้อมูล

2.4.9 ต้องเก็บรวบรวมเศษสัตว์น้ำ หรือเศษเนื้อเยื่อสัตว์น้ำ น้ำทิ้งจากกระบวนการให้เข้าสู่ระบบระบายน้ำ และระบบบำบัดน้ำเสีย เพื่อนำไปกำจัดอย่างถูกหลักสุขาภิบาล

2.5) น้ำทิ้งที่ผ่านกระบวนการบำบัดแล้ว ต้องมีคุณภาพดังนี้

2.5.1 ความเป็นกรดและด่าง (pH) ต้องมีค่าระหว่าง 5-9

2.5.2 สารแขวนลอยทั้งหมด (Total Suspended Solids) ต้องมีค่าไม่เกิน 200 มิลลิกรัมต่อลิตร

2.5.3 น้ำมันและไขมัน (Oil and Grease) ต้องมีค่าไม่เกิน 20 มิลลิกรัมต่อลิตร

2.5.4 บีโอดี (Biochemical Oxygen Demand, B.O.D.) ต้องมีค่าไม่เกิน 200 มิลลิกรัมต่อลิตร

2.5.5 ทีเคเอ็น (Total Kjedahl Nitrogen, T.K.N.) ต้องมีค่าไม่เกิน 250 มิลลิกรัมต่อลิตร

2.6) การตรวจสอบคุณภาพน้ำทิ้งตามข้อ 2.5) ต้องตรวจสอบด้วยวิธีการต่อไปนี้

2.6.1 การตรวจสอบค่าความเป็นกรดและด่าง ให้ใช้เครื่องวัดความเป็นกรดและด่างของน้ำ (pH Meter)

2.6.2 การตรวจสอบค่าสารแขวนลอยทั้งหมด ให้ใช้วิธีการกรองผ่านกระดาษกรองใยแก้ว (Glass Fiber Filter Disc)

2.6.3 การตรวจสอบค่าน้ำมันและไขมัน ให้ใช้วิธีการสกัดด้วยตัวทำละลายแล้วแยกหาน้ำหนักของน้ำมันและไขมัน

2.6.4 การตรวจสอบค่าบีโอดี ให้ใช้วิธีอะไซด์โมดิฟิเคชั่น (Azide Modification) ที่อุณหภูมิ 20 องศาเซลเซียส เป็นเวลา 5 วันติดต่อกัน

2.6.5 การตรวจสอบค่าทีเคเอ็น ให้ใช้วิธีการเจลดาห์ล (Kjedahl)

(3) กรณีที่ราชการส่วนท้องถิ่นใดออกข้อกำหนดของท้องถิ่นว่าด้วยการควบคุมการประกอบกิจการท่าเทียบเรือประมง สะพานปลาหรือแพปลา ควรจัดให้มีการประชาสัมพันธ์และประชุมชี้แจงข้อบัญญัติของท้องถิ่นดังกล่าวให้ผู้ประกอบกิจการทราบโดยทั่วกันด้วย เพื่อประโยชน์ในการบังคับใช้ต่อไป

ให้ไว้ ณ วันที่ 8 กรกฎาคม พ.ศ. 2547

(ลงชื่อ) ธวัช สุนทราจารย์

(นายธวัช สุนทราจารย์)

รองปลัดกระทรวง ปฏิบัติราชการแทน

ปลัดกระทรวงสาธารณสุข

คำแนะนำของคณะกรรมการสาธารณสุข
ฉบับที่ 3/2547
เรื่อง การควบคุมการประกอบกิจการการระเบิด การโม่ การป่นหินด้วยเครื่องจักร

โดยที่ประกาศกระทรวงสาธารณสุขที่ 5/2538 เรื่อง กิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ ได้กำหนดให้ “การระเบิด การโม่ การป่นหินด้วยเครื่องจักร” เป็นกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ ตามมาตรา 31 แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 และคณะกรรมการสาธารณสุข ได้มีมติในคราวประชุม ครั้งที่ 33-1/2547 เมื่อวันที่ 27 กุมภาพันธ์ 2547 เห็นชอบให้ออกคำแนะนำแก่ราชการส่วนท้องถิ่น เกี่ยวกับการควบคุมการประกอบกิจการดังกล่าว

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 10 (3) และ (4) แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 คณะกรรมการสาธารณสุข จึงออกคำแนะนำไว้ ดังนี้

(1) กรณีที่ในเขตราชการส่วนท้องถิ่นใด มีการประกอบกิจการการระเบิด การโม่ การป่นหินด้วยเครื่องจักร ราชการส่วนท้องถิ่นนั้น อาจออกข้อกำหนดของท้องถิ่นกำหนดให้กิจการฯ ดังกล่าวเป็นกิจการที่ต้องควบคุมในท้องถิ่นนั้นได้ ตามมาตรา 32 (1) แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535

(2) เพื่อประโยชน์ในการควบคุมหรือกำกับดูแลด้านสุขลักษณะของการประกอบกิจการการระเบิด การโม่ การป่นหินด้วยเครื่องจักร ราชการส่วนท้องถิ่นอาจพิจารณาอนุญาตและออกข้อบัญญัติของท้องถิ่น กำหนดหลักเกณฑ์ มาตรฐานด้านสุขลักษณะ เงื่อนไขการจัดตั้งสถานประกอบกิจการให้ผู้ดำเนินกิจการต้องปฏิบัติ ตามมาตรา 32 (2) แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 ตามความเหมาะสมในแต่ละพื้นที่ได้ ดังนี้

2.1) หลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขการขอและการออกใบอนุญาต ให้ราชการส่วนท้องถิ่นพิจารณาว่าผู้ดำเนินกิจการมีสถานที่ประกอบกิจการที่เหมาะสม และได้ขออนุญาตตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

2.1.1) การขออนุญาตประกอบกิจการเหมืองหิน ต้องเป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยแร่ และกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม ในเรื่องการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม ด้วย

2.1.2) การขออนุญาตประกอบกิจการการระเบิดหิน ต้องเป็นไปตามมาตรการและเงื่อนไขตามกฎหมายว่าด้วยโรงงาน กฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม กฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองแรงงาน ในเรื่องที่เกี่ยวกับความปลอดภัยสำหรับผู้ทำงานเกี่ยวกับการระเบิดหิน และมาตรการการป้องกันอันตรายจากการระเบิดหิน ด้วย

2.1.3) การขออนุญาตประกอบกิจการโรงโม่หิน ต้องเป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยโรงงานด้วย

2.2) ให้ผู้ประกอบการฯ ดำเนินการเกี่ยวกับสภาพหรือสุขลักษณะของสถานที่ประกอบกิจการ ดังต่อไปนี้

2.2.1) ลักษณะที่ตั้งของโรงโม่

(1) ห้ามตั้งโรงโม่ที่ใช้เครื่องจักรในการผลิต ในบริเวณบ้านจัดสรรเพื่อการพักอาศัย อาคารชุดพักอาศัย และบ้านแถวเพื่อการพักอาศัย

(2) ห้ามตั้งโรงโม่ที่ใช้เครื่องจักรในการผลิตขนาดน้อยกว่า 50 แรงม้า ภายในระยะ 50 เมตร และตั้งแต่ 50 แรงม้าขึ้นไป ภายในระยะ 100 เมตร จากเขตชุมชน วัด ศาสนสถาน โรงเรียน สถาบันการศึกษา โรงพยาบาล หรือสถานที่อื่นๆ ตามกฎหมายว่าด้วยโรงงานและกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง ยกเว้น สถานที่ทำการของหน่วยราชการที่ใช้เป็นที่ทำการเพื่อการควบคุม กำกับ ดูแล อำนวยความสะดวก หรือการให้บริการแก่การดำเนินกิจการของโรงโม่หินนั้น ๆ

(3) ที่ตั้งโรงโม่ต้องมีเขตกันชน (Buffer zone) โดยรอบไม่น้อยกว่า 10 เมตร และห่างจากทางหลวงแผ่นดินและแหล่งน้ำสาธารณะไม่น้อยกว่า 50 เมตร

2.2.2) ลักษณะของอาคารโรงโม่

(1) พื้นอาคาร บันได ราวบันได และพื้นทางเดินที่อยู่สูงจากระดับพื้น ตั้งแต่ 1.5 เมตรขึ้นไป ต้องมั่นคงแข็งแรง ก่อสร้างด้วยวัสดุที่เหมาะสมกับการประกอบกิจการ

(2) มีประตูหรือทางออกให้เพียงพอกับจำนวนคน บานประตูเปิดออกได้ง่าย โดยเฉพาะเมื่อมีเหตุฉุกเฉิน และมีขนาดกว้างไม่น้อยกว่า 1.1 เมตร และสูงไม่น้อยกว่า 2.0 เมตร

(3) ต้องจัดให้มีแสงสว่างในการทำงานอย่างเพียงพอ โดยมีความเข้มของแสงสว่างไม่น้อยกว่า 100 ลักซ์

2.2.3) เครื่องจักรและอุปกรณ์ที่ใช้ในโรงโม่ ต้องมั่นคงแข็งแรง และเหมาะสมกับการใช้งาน มีเครื่องป้องกันอันตรายอันเกิดจากส่วนที่เคลื่อนไหวของเครื่องจักรตามความจำเป็นและเหมาะสม รวมทั้งมีการตรวจสอบเครื่องมือและอุปกรณ์ก่อนการใช้งานทุกครั้ง และตรวจซ่อมบำรุงอย่างสม่ำเสมอ

2.2.4) มีการจัดการด้านสุขาภิบาลดังนี้

(1) จัดให้มีน้ำดื่มน้ำใช้ที่สะอาดเพียงพอและเหมาะสม

(2) จัดให้มีห้องน้ำ ห้องส้วมสะอาดและถูกหลักสุขาภิบาล ตามจำนวนที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยอาคาร

(3) มีการเก็บ รวบรวม และกำจัดมูลฝอยที่ถูกสุขลักษณะ โดยจัดให้มีภาชนะรองรับมูลฝอยที่เหมาะสมและเพียงพอ และต้องดำเนินการให้ถูกต้องตามข้อบัญญัติของท้องถิ่นนั้น กรณีที่มีมูลฝอยที่ปนเปื้อนสารพิษ หรือวัตถุอันตราย หรือสิ่งอื่นใดที่อาจเป็นอันตรายต่อสุขภาพ หรือมีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม ต้องดำเนินการให้เป็นไปตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

(4) การรวบรวมและบำบัดน้ำเสีย ให้อยู่ในระดับมาตรฐาน ก่อนปล่อยลงสู่ทางระบายน้ำสาธารณะ ตามกฎหมายว่าด้วยโรงงาน

(5) ภายในสถานประกอบการ ต้องจัดวางสิ่งของให้เป็นระเบียบเรียบร้อย ปลอดภัย เป็นสัดส่วน และต้องรักษาความสะอาดอยู่เสมอ

2.3) ให้ผู้ประกอบการ ดำเนินการควบคุมปัญหาด้านฝุ่นละออง เสียง แรงสั่นสะเทือน และหินปลิว จากการระเบิดหิน ดังนี้

2.3.1) เลือกใช้ชนิดและวิธีการระเบิดที่เหมาะสม เพื่อลดปัญหาเสียงและแรงสั่นสะเทือน

2.3.2) ออกแบบระยะห่างระหว่างรูเจาะและหน้าอิสระ (free face) และการควบคุมปริมาณการใช้วัตถุระเบิดที่เหมาะสม เพื่อลดปัญหามลพิษทางเสียง ปัญหาหินปลิวและปัญหาแรงสั่นสะเทือน

2.3.3) ออกแบบหน้าเหมืองในตำแหน่งที่เหมาะสมกับทิศทางลม และถูกต้องตามหลักวิศวกรรม เพื่อป้องกันฝุ่นละอองฟุ้งกระจาย จนเป็นปัญหามลพิษทางอากาศ

2.3.4) กำหนดพื้นที่ใช้งานให้ชัดเจน เช่น สถานที่เก็บมูลดิน ทรายเศษหิน เปลือกดิน กองหิน รวมทั้งกำหนดเส้นทางลำเลียงหินให้เป็นระบบ

2.3.5) กำหนดเส้นทางลำเลียงหินจากบริเวณระเบิดหินที่แน่นอน และให้เส้นทางลำเลียงมีลักษณะผิวถนนกึ่งถาวร แล้วฉีดพรมด้วยน้ำหรือสารอื่นใดที่ช่วยยึดการเกาะตัวของฝุ่น รวมทั้งจัดการให้มีตารางเวลาการพ่นละอองน้ำอย่างสม่ำเสมอตลอดเวลาที่มีการขนส่งเพื่อการควบคุมปัญหาฝุ่นละอองอันมีแหล่งที่มาจากบริเวณเส้นทางลำเลียง

2.3.6) จัดทำแนวคันดินหรือปลูกต้นไม้เป็นแนวทึบรอบพื้นที่ดำเนินการเพื่อบังทิศทางลม และลดการกระจายของฝุ่น

2.3.7) กำหนดแผนฟื้นฟูพื้นที่ ภายหลังสิ้นสุดการประกอบกิจการ

2.4) ให้ผู้ประกอบการดำเนินการควบคุมปัญหาด้านฝุ่นละออง เสียง และแรงสั่นสะเทือนจากโรงโม่หิน ดังนี้

2.4.1) บริเวณยุ้งรับหินใหญ่ (Hopper) ควรมีระบบมาตรฐาน ดังต่อไปนี้

(1) มีผนังปิด 3 ด้าน พร้อมระบบสเปรย์น้ำชนิดฝอย มีถังพักน้ำ (Header tank) ที่ยุ้งรับหินใหญ่ใกล้หัวฉีด เพื่อรักษาแรงดันน้ำให้สม่ำเสมอทุกหัวฉีด มีวาล์วเปิด-ปิด เพื่อให้สามารถเปิด-ปิด ระบบสเปรย์น้ำตามความเหมาะสม

(2) มีระบบปรับคุณภาพน้ำด้วยสารต้านการเกิดตะกรัน เช่น การเติมสารโพลีเมอร์ เพื่อลดปัญหาการอุดตันของหัวฉีด กรณีน้ำกระด้างมาก

(3) ในกรณีที่หินใหญ่มีดินปนจำนวนมาก ควรมีเครื่องป้อนแบบตะแกรง (Grizzly Feeder) คัดแยกดินออก ก่อนส่งหินไปยังปากโม่แรก เพื่อลดปัญหาดินติดตะแกรง และสายพานลำเลียง รวมทั้งเพิ่มประสิทธิภาพการบดย่อยหิน

2.4.2) เครื่องย่อยหินชุดแรก (Primary Crusher) ต้องมีระบบสเปรย์น้ำชนิดฝอยเป็นมาตรฐานเดียวกับที่ใช้บริเวณยุ้งรับหินใหญ่ และต้องสร้างอาคารปิดคลุมเครื่องจักรทั้งหมดอย่างมิดชิด

2.4.3) เครื่องย่อยหินชุดที่ 2 และ 3 (Secondary & Tertiary Crusher) ต้องมีฝาครอบ หรือติดตั้งอุปกรณ์อื่นใด ที่มีประสิทธิภาพในการควบคุมฝุ่นละอองให้อยู่ในมาตรฐานที่กำหนดไว้ และต้องสร้างอาคารปิดคลุมเครื่องจักรอุปกรณ์ทั้งหมดอย่างมิดชิด

2.4.4) ตะแกรงคัดขนาด (Vibrating Screen) และสายพานลำเลียง (Conveyor) ต้องมีฝาครอบ หรือติดตั้งอุปกรณ์อื่นใดที่มีประสิทธิภาพ ในการควบคุมฝุ่นละอองให้อยู่ในมาตรฐานที่กำหนดไว้

2.4.5) ปลายสายพานลำเลียง (Transfer Point) ต้องมีฝาครอบ หรืออุปกรณ์ปิดคลุมโดยรอบ และระบบสเปรย์น้ำชนิดฝอย

2.4.6) บริเวณพื้นที่เก็บกองหิน ต้องเป็นลานลาดยาง หรือคอนกรีต หรือหินบดอัดแน่น จัดรถน้ำฉีดพรมสม่ำเสมอ และ/หรือ ปลูกต้นไม้เป็นแนวขวางทางลม เพื่อลดการฟุ้งกระจายของฝุ่น หรือสร้างอุโมงค์เก็บหิน แล้วลำเลียงผ่านสายพานลงสู่รถบรรทุกโดยตรง หรือลำเลียงขึ้นสู่ยุ้งรับหิน แล้วจึงให้รถบรรทุกเข้าไปรองรับหินโดยตรงจากยุ้งรับหิน

2.4.7) บริเวณถนนในโรงโม่ทำเป็นถนนลาดยาง หรือถนนคอนกรีตและพื้นที่เก็บกองหินต้องเป็นลานลาดยาง หรือคอนกรีตหรือหินบดอัดแน่น พร้อมทั้งมีระบบการทำความสะอาดและการระบายน้ำที่ดี

2.4.8) มีลานล้างล้อรถ ก่อนรถบรรทุกหินออกสู่ถนนสาธารณะ

2.4.9) มีผ้าใบปิดคลุมรถบรรทุกผลิตภัณฑ์หินอย่างมิดชิดทุกคัน

2.4.10) กำหนดให้เส้นทางลำเลียงหินจากบริเวณระเบิดหินสู่โรงโม่หินที่แน่นอน และให้เส้นทางลำเลียงมีลักษณะผิวถนนกึ่งถาวร แล้วฉีดพรมด้วยน้ำหรือสารอื่นใดที่ช่วยยึดการเกาะตัวของฝุ่น รวมทั้งจัดการให้มีตารางเวลาการพ่นละอองน้ำอย่างสม่ำเสมอตลอดเวลาที่มีการขนส่ง เพื่อการควบคุมปัญหาฝุ่นละอองอันมีแหล่งที่มาจากบริเวณเส้นทางลำเลียง

2.4.11) จัดทำแนวคันดินหรือปลูกต้นไม้เป็นแนวทึบรอบพื้นที่ดำเนินการเพื่อบังทิศทางลมและลดการกระจายของฝุ่น

2.5) ให้ผู้ประกอบการจัดให้มีบริการและดำเนินการเพื่อป้องกันและแก้ไขผลกระทบต่อสุขภาพของผู้ปฏิบัติงาน ดังนี้

2.5.1) จัดให้มีบริการทางการแพทย์ ให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองแรงงานในเรื่องเกี่ยวกับการจัดสวัสดิการในสถานประกอบกิจการ

2.5.2) ลดมลพิษที่อาจมีผลกระทบต่อสุขภาพของผู้ทำงานในสถานประกอบการ ได้แก่ มลพิษทางอากาศในบรรยากาศการทำงาน และมลพิษด้านเสียง ให้เป็นไปตามค่ามาตรฐานของกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน

2.5.3) ควบคุมปริมาณฝุ่นในสถานประกอบการ ให้มีปริมาณฝุ่นละอองรวม (TSP) เฉลี่ย 8 ชั่วโมง ไม่เกิน 15.0 มิลลิกรัมต่อลูกบาศก์เมตร และปริมาณฝุ่นละอองขนาดเล็กกว่า 10 ไมครอน (PM-10) ไม่เกิน 5.0 มิลลิกรัมต่อลูกบาศก์เมตร

2.5.4) ตรวจวัดปริมาณฝุ่นในบรรยากาศการทำงานหกเดือนต่อครั้งตามหลักเกณฑ์ และวิธีการที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยความปลอดภัยในการทำงานเกี่ยวกับภาวะแวดล้อม ว่าด้วยเรื่องสารเคมี รวมทั้งจัดทำรายงานผลการตรวจและเก็บหลักฐานไว้พร้อมที่จะให้พนักงานตรวจแรงงานตามพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. 2541 หรือเจ้าพนักงานสาธารณสุขหรือเจ้าพนักงานท้องถิ่นตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. 2510 ตรวจสอบได้ และใช้ประกอบในการเฝ้าระวังโรคเนื่องจากการทำงานรวมทั้งใช้ประกอบการพิจารณาต่ออายุใบอนุญาต

ในกรณีที่พบว่า ปริมาณฝุ่นฟุ้งกระจายสู่บรรยากาศการทำงาน เกินกว่าค่ามาตรฐานความปลอดภัยในการทำงาน ผู้ประกอบการต้องดำเนินการแก้ไขปรับปรุงให้อยู่ระดับยอมรับได้ว่าปลอดภัย

หากยังดำเนินการไม่ได้ ผู้ประกอบการจะต้องจัดอุปกรณ์ปกป้องระบบทางเดินหายใจให้คนงานที่ต้องทำงานสัมผัสฝุ่นสวมใส่อุปกรณ์ตลอดเวลา ทั้งนี้ อุปกรณ์ต้องมีคุณลักษณะตามข้อ 2.5.6)

2.5.5) จัดเตรียมอุปกรณ์ในการป้องกันภัยส่วนบุคคล ได้แก่ อุปกรณ์ปกป้องระบบทางเดิน หายใจจากฝุ่น ที่อุดหู ที่ปิดหู หมวกนิรภัย รองเท้ายางหุ้มแข้ง โดยให้เหมาะกับลักษณะงาน และออกระเบียบบังคับ ให้คนงานต้องสวมใส่เครื่องป้องกันภัยส่วนบุคคลขณะทำงานทุกครั้ง รวมทั้งต้องจัดฝึกอบรมด้านความปลอดภัยและการใช้เครื่องมือ วัสดุ อุปกรณ์ที่ถูกต้องแก่คนงาน

2.5.6) อุปกรณ์ปกป้องทางเดินหายใจที่จัดหาให้คนงาน ต้องมีคุณลักษณะในการกรองอนุภาคโดยเฉพาะอนุภาคที่มีขนาด 0.3 ไมโครเมตร โดยมีประสิทธิภาพการกรอง รวมทั้งคุณสมบัติอื่นๆ ตามที่กำหนดและมีรูปทรงกระชับกับใบหน้าของผู้สวมใส่ดังนี้

(1) อุปกรณ์ปกป้องทางเดินหายใจ ที่ไม่มีส่วนจ่ายกำลังที่ใช้พลังงานจากแบตเตอรี่ชนิดใช้แล้วทิ้ง มีประสิทธิภาพการกรองได้ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 80 และมีความต้านทานการหายใจเข้าสูงสุดที่อัตรา 30 ± 1 ลิตรต่อนาทีไม่เกิน 6 มิลลิเมตรน้ำ หรือมีความต้านทานการหายใจเข้าสูงสุดที่อัตรา 95 ± 2 ลิตรต่อนาที ได้ไม่เกิน 21 มิลลิเมตรน้ำ

(2) อุปกรณ์ปกป้องทางเดินหายใจที่ไม่มีส่วนจ่ายกำลังที่ใช้พลังงานจากแบตเตอรีชนิดเปลี่ยนไส้กรองได้ จะต้องมีประสิทธิภาพการกรองและมีความต้านทานการหายใจเข้าสูงสุด เช่นเดียวกับข้อ 8.1)

(3) อุปกรณ์ปกป้องทางเดินหายใจที่ไม่มีส่วนจ่ายกำลังที่ใช้พลังงานจากแบตเตอรี ชนิดใช้ไส้กรองแบบกรองประสิทธิภาพสูง จะต้องมีประสิทธิภาพการกรองได้ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 99.95 และมีความต้านทานการหายใจเข้าสูงสุดที่อัตรา 30 ± 1 ลิตรต่อนาทีไม่เกิน 12 มิลลิเมตรน้ำ หรือมีความต้านทานการหายใจเข้าสูงสุดที่อัตรา 95 ± 2 ลิตรต่อนาที ได้ไม่เกิน 42 มิลลิเมตรน้ำ

(4) อุปกรณ์ปกป้องทางเดินหายใจที่มีส่วนจ่ายกำลังที่ใช้พลังงานจากแบตเตอรี่จะต้องมีประสิทธิภาพการกรองได้ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 99.95 และใช้ไส้กรองแบบกรองประสิทธิภาพสูง แบตเตอรี่จะต้องเป็นชนิดปิดผนึกไว้อย่างมิดชิดและมีความสามารถที่จะจ่ายกำลังอย่างต่อเนื่องตลอดระยะเวลาไม่ต่ำกว่า 4 ชั่วโมง ในการรักษาความดันบวกภายในโดยไม่ต้องเปลี่ยนแบตเตอรี่

2.5.7) อุปกรณ์ปกป้องทางเดินหายใจ ตามข้อ 2.5.6 (1) - (5) ต้องผ่านการรับรองจากสถาบัน National Institute for Occupational Safety and Health (NIOSH) ของสหรัฐอเมริกา) หรือสถาบัน European Committee for Standardization (CEN) ของสหภาพยุโรป หรือสถาบัน Australian Standard/New Zealand Standard (AS/NZS) ของออสเตรเลียและนิวซีแลนด์ หรือสถาบันอื่นที่มีมาตรฐานเทียบเท่า

2.5.8) ผู้ประกอบการต้องจัดให้คนงานหรือผู้ปฏิบัติงานที่มีโอกาสสัมผัสฝุ่นและเสียงได้รับการตรวจสุขภาพตามเกณฑ์ที่กรมควบคุมโรคกำหนด ดังรายการต่อไปนี้

(1) ตรวจสุขภาพก่อนเข้าทำงาน

(ก) ซักประวัติการเจ็บป่วย ประวัติการทำงาน ประวัติส่วนตัว

(ข) ฉายภาพรังสีทรวงอกด้วยฟิล์มมาตรฐาน (X - rays)

(ค) ตรวจสมรรถภาพปอด

(ง) ตรวจการได้ยิน

(2) ตรวจสุขภาพเป็นระยะ อย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง

(ก) ซักประวัติการเจ็บป่วย ประวัติการทำงาน ประวัติส่วนตัว

(ข) ฉายภาพรังสีทรวงอกด้วยฟิล์มมาตรฐาน (X - rays) ในกรณีที่สถานประกอบการมีปริมาณฝุ่นไม่เกินค่ามาตรฐานความปลอดภัยและผลการตรวจสุขภาพคนงานครั้งล่าสุดให้ผลเป็นปกติ สามารถเว้นระยะตรวจได้ทุก 3 ปี

(ค) ตรวจสมรรถภาพปอด

(ง) ตรวจการได้ยิน

ทั้งนี้ให้เก็บรายงานผลการตรวจสุขภาพไว้เป็นหลักฐานอย่างน้อย 5 ปี สำหรับให้พนักงานตรวจแรงงานตามพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. 2541 หรือเจ้าพนักงานสาธารณสุขหรือเจ้าพนักงานท้องถิ่นตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. 2510 ตรวจสอบได้ และใช้ประโยชน์ในการเฝ้าระวังโรคจากการทำงาน รวมทั้งใช้ประกอบการพิจารณาต่ออายุใบอนุญาตสถานประกอบกิจการ แบบรายงานผลการตรวจสุขภาพให้เป็นไปตามแบบที่แนบท้าย

2.5.9) หากผลการตรวจสุขภาพคนงานตามข้อ 2.10) แสดงผลที่มีความผิดปกติ ในร่างกายคนงาน ให้ผู้ประกอบการจัดการให้คนงานได้เข้ารับการดูแลรักษาพยาบาล

ในกรณีที่ผู้ป่วยมีภาพรังสีทรวงอกที่พบความผิดปกติอยู่ในระยะเริ่มแรก อาจพิจารณาให้จัดเปลี่ยนย้ายงานไปทำงานในบริเวณที่มีความเสี่ยงน้อยลง หรือพิจารณาลดระยะเวลาการทำงานที่ต้องสัมผัสฝุ่นลง รวมทั้งต้องให้ความรู้เกี่ยวกับเรื่องการป้องกันอันตรายเพื่อป้องกันการเกิดโรคปอดฝุ่นหินและอันตรายจากเสียงดังและความสั่นสะเทือน

2.5.10) ผู้ประกอบการ จะต้องจัดให้มีผู้รับผิดชอบในการกำหนดขั้นตอนและวิธีการทำงานที่ปลอดภัย ตลอดจนประกาศให้คนงานทราบและปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัด

2.6) ให้ผู้ประกอบการ มีการดำเนินการเพื่อป้องกันผลกระทบต่อชุมชน ดังนี้

2.6.1) ควบคุมระดับเสียงให้เป็นไปตามมาตรฐานดังนี้

(1) ระดับเสียงภายในสถานประกอบการ ที่มีคนทำงานไม่เกิน 8 ชั่วโมงต่อวัน ต้องมีระดับเสียงดังติดต่อกันไม่เกิน 90 เดซิเบล เอ (Leq 8 hr)

(2) ระดับเสียงในชุมชน บริเวณใกล้เคียงกับสถานประกอบการให้เป็นไปตามมาตรฐานควบคุมระดับเสียงและความสั่นสะเทือนจากการทำเหมืองหิน ตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม ดังนี้

(ก) ระดับเสียงเฉลี่ย 8 ชั่วโมง (Leq 8 hr) ต้องมีค่าไม่เกิน 75 เดซิเบล เอ โดยตรวจวัดในช่วงที่มีการโม่ บดและย่อยหิน

(ข) ระดับเสียงเฉลี่ย 24 ชั่วโมง (Leq 24 hr) ต้องมีค่าไม่เกิน 70 เดซิเบล เอ

(ค) ระดับเสียงสูงสุด (Lmax) ขณะระเบิดหิน ต้องไม่เกิน 115 เดซิเบล เอ โดยตรวจวัดในชุมชน ณ จุดที่ห่างจากจุดระเบิดประมาณ 500 เมตร

2.6.2) ควบคุมระดับฝุ่นละอองให้เป็นไปตามมาตรฐานดังนี้

(1) ปริมาณฝุ่นละอองภายในสถานประกอบการ ต้องมีปริมาณฝุ่นละอองรวม (TSP) เฉลี่ย 8 ชั่วโมง ไม่เกิน 15.0 มิลลิกรัมต่อลูกบาศก์เมตร และปริมาณฝุ่นละอองขนาดเล็กกว่า 10 ไมครอน (PM-10) ไม่เกิน 5.0 มิลลิกรัมต่อลูกบาศก์เมตร

(2) ปริมาณฝุ่นละอองในบรรยากาศทั่วไปของชุมชน ต้องมีปริมาณฝุ่นละอองรวม (TSP) เฉลี่ย 24 ชั่วโมง ไม่เกิน 0.33 มิลลิกรัมต่อลูกบาศก์เมตร และปริมาณฝุ่นละอองขนาดเล็กกว่า 10 ไมครอน (PM-10) ไม่เกิน 0.12 มิลลิกรัมต่อลูกบาศก์เมตร ตามมาตรฐานคุณภาพอากาศในบรรยากาศทั่วไป ตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม

(3) กรณีที่ราชการส่วนท้องถิ่นใดออกข้อกำหนดของท้องถิ่นว่าด้วยการควบคุมการประกอบกิจการการระเบิด การโม่ การป่นหินด้วยเครื่องจักร ควรจัดประชาสัมพันธ์ และประชุมชี้แจงข้อกำหนดของท้องถิ่น ดังกล่าวให้ผู้ประกอบกิจการทราบโดยทั่วกันด้วย เพื่อประโยชน์ในการบังคับใช้ต่อไป

ให้ไว้ ณ วันที่ 22 กรกฎาคม พ.ศ. 2547

(ลงชื่อ) ธวัช สุนทราจารย์

(นายธวัช สุนทราจารย์)

รองปลัดกระทรวง ปฏิบัติราชการแทน

ปลัดกระทรวงสาธารณสุข

แบบรายงานผลการตรวจสุขภาพ

สถานประกอบกิจการประเภท ☐ การระเบิดหิน ☐ โรงโม่หิน

ชื่อสถานประกอบกิจการ.....ที่ตั้ง.....

.....

วันที่ตรวจ.....

รายการตรวจสุขภาพ	แผนก /ลักษณะงาน.....		แผนก /ลักษณะงาน.....		แผนก /ลักษณะงาน.....	
ตรวจภาพรังสีทรวงอก	ผิดปกติ	(ราย)	ผิดปกติ	(ราย)	ผิดปกติ	(ราย)
	ปกติ	(ราย)	ปกติ	(ราย)	ปกติ	(ราย)
ตรวจสมรรถภาพปอด	ต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐาน	(ราย)	ต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐาน	(ราย)	ต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐาน	(ราย)
	ปกติ	(ราย)	ปกติ	(ราย)	ปกติ	(ราย)
ตรวจการได้ยิน	เสี่ยงต่อการสูญเสียการได้ยิน	(ราย)	เสี่ยงต่อการสูญเสียการได้ยิน	(ราย)	เสี่ยงต่อการสูญเสียการได้ยิน	(ราย)
	ปกติ	(ราย)	ปกติ	(ราย)	ปกติ	(ราย)

ผู้รับรองผลการตรวจ.....

ตำแหน่ง.....

สถานที่ทำงาน.....

การแปลผล

1. ภาพรังสีทรวงอกผิดปกติ หมายความว่า ผลการอ่านฟิล์มเมื่อเทียบกับมาตรฐานองค์การแรงงานระหว่างประเทศ (ILO Classification) อยู่ในเกณฑ์ตั้งแต่ 0/1 ขึ้นไป
   ภาพรังสีทรวงอกปกติ หมายความว่า ผลการอ่านฟิล์มเมื่อเทียบกับมาตรฐานองค์การแรงงานระหว่างประเทศ (ILO Classification) อยู่ในเกณฑ์ 0/0
2. สมรรถภาพปอดต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐาน หมายความว่า ผลการตรวจด้วย Spirometer แล้วมีผลต่ำกว่าค่าที่คาดคะเนของสมรรถภาพของบุคคลปกติ (predicted value) ร้อยละ 80
   สมรรถภาพปอดปกติ หมายความว่า ผลการตรวจด้วย Spirometer แล้วมีผลเกินกว่าค่าที่คาดคะเนของสมรรถภาพของบุคคลปกติ (predicted value) ร้อยละ 80
3. เสี่ยงต่อการสูญเสียการได้ยิน หมายความว่า ผลการตรวจด้วยเครื่อง Audiometer แล้วพบว่ามีระดับการได้ยินที่ความถี่ของการสนทนา (500, 1000, 2000, 3000 Hz) ไม่เกินกว่า 25 dB และที่ความถี่สูง (4000, 6000 Hz) ไม่เกินกว่า 25 dB

คำแนะนำของคณะกรรมการสาธารณสุข
ฉบับที่ 5/2547
เรื่อง การควบคุมการประกอบกิจการสปาเพื่อสุขภาพ
กิจการอาบ อบ นวด และกิจการเสริมสวยหรือแต่งผม

ตามที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข ได้ประกาศให้กิจการสปาเพื่อสุขภาพและกิจการที่คล้ายคลึงเป็นกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพตามมาตรา 31 แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 ดังต่อไปนี้

(1) กิจการสปาเพื่อสุขภาพ เว้นแต่เป็นการให้บริการในสถานพยาบาลตามกฎหมายว่าด้วยสถานพยาบาล เป็นกิจการประเภทที่ 9 (1)

(2) การประกอบกิจการอาบ อบ นวด เว้นแต่เป็นการให้บริการใน 9 (1) หรือในสถานพยาบาล ตามกฎหมายว่าด้วยสถานพยาบาล เป็นกิจการประเภทที่ 9 (2)

(3) การประกอบกิจการเสริมสวยหรือแต่งผม เว้นแต่กิจการที่อยู่ในบังคับตามกฎหมายว่าด้วยการประกอบวิชาชีพเวชกรรม เป็นกิจการประเภทที่ 9 (10) และได้ประกาศ เรื่อง “กำหนดสถานที่เพื่อสุขภาพหรือเพื่อเสริมสวย มาตรฐานของสถานที่ การบริการ ผู้ให้บริการ หลักเกณฑ์ และวิธีการตรวจสอบเพื่อการรับรองให้เป็นไปตามมาตรฐานสำหรับสถานที่เพื่อสุขภาพหรือเพื่อเสริมสวยตามพระราชบัญญัติสถานบริการ พ.ศ. 2509” ออกตามความในมาตรา 3 (3) (ข) แห่งพระราชบัญญัติสถานบริการ พ.ศ. 2509 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดย พระราชบัญญัติสถานบริการ (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2546 นั้น

เพื่อให้การควบคุมตามประกาศกระทรวงสาธารณสุขทั้ง 2 ฉบับข้างต้น เป็นไปอย่างสอดคล้องกับคณะกรรมการสาธารณสุข จึงมีมติในคราวประชุม ครั้งที่ 34-2/2547 เมื่อวันที่ 9 กรกฎาคม 2547 เห็นชอบให้ออกคำแนะนำแก่ราชการส่วนท้องถิ่นและเจ้าพนักงานท้องถิ่นเกี่ยวกับการควบคุมการประกอบกิจการดังกล่าว โดยถือปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และมาตรฐานเดียวกัน

อาศัยอำนาจหน้าที่ตามความในมาตรา 10 (3) และ (4) แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 คณะกรรมการสาธารณสุข จึงออกคำแนะนำไว้ ดังนี้

1) การพิจารณาว่ากิจการใดเป็นกิจการที่ต้องควบคุมตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 ให้พิจารณาดังนี้

1.1) กิจการ**สปาเพื่อสุขภาพ**ให้พิจารณาว่า มีการจัด**บริการหลัก** 2 รายการคือ **การนวดเพื่อสุขภาพและการใช้น้ำเพื่อสุขภาพ** ทั้งนี้ จะต้องมีบริการอย่างอื่นร่วมด้วยอย่างน้อย 3 รายการ และต้องไม่เข้าข่ายเป็นการบำบัดรักษาโรค ตามข้อ 8 แห่งประกาศกระทรวงสาธารณสุข

“เรื่อง กำหนดสถานที่เพื่อสุขภาพหรือเพื่อเสริมสวย มาตรฐานของสถานที่ การบริการ ผู้ให้บริการ หลักเกณฑ์ และวิธีการตรวจสอบ เพื่อการรับรองให้เป็นไปตามมาตรฐานสำหรับสถานที่เพื่อสุขภาพหรือเพื่อเสริมสวย ตามพระราชบัญญัติสถานบริการ พ.ศ. 2509” ออกตามความในมาตรา 3 (3) (ข) แห่งพระราชบัญญัติสถานบริการ พ.ศ. 2509 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดย พระราชบัญญัติสถานบริการ (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2546 ส่วนกิจการอื่นๆ ที่มิได้มีบริการหลักดังกล่าว และไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์มาตรฐานไม่ถือว่าเป็นกิจการสปาเพื่อสุขภาพ

1.2) สำหรับ**กิจการนวดเพื่อสุขภาพ** และกิจการนวดเพื่อเสริมสวย ตามประกาศกระทรวงสาธารณสุขฯ ออกตามความในมาตรา 3 (3) (ข) แห่งพระราชบัญญัติสถานบริการ พ.ศ. 2509 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดย พระราชบัญญัติสถานบริการ (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2546 ถือว่าเป็นกิจการที่อยู่ในข่ายกิจการอาบ อบ นวด หรือกิจการเสริมสวย หรือแต่งผม ตามประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง กิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ (ฉบับที่ 4) ด้วย แล้วแต่กรณี

2) เพื่อประโยชน์ในการกำกับดูแลกิจการสปาเพื่อสุขภาพ กิจการนวดเพื่อสุขภาพ และ กิจการนวดเพื่อเสริมสวย ราชการส่วนท้องถิ่นนั้น มีอำนาจออกข้อบัญญัติของท้องถิ่น ดังนี้

2.1) กำหนดให้กิจการสปาเพื่อสุขภาพ **กิจการนวดเพื่อสุขภาพ กิจการนวดเพื่อเสริมสวย** เป็นกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ ประเภทกิจการสปาเพื่อสุขภาพ กิจการอาบ อบ นวด หรือกิจการเสริมสวย หรือแต่งผม ที่ต้องควบคุมในท้องถิ่นนั้น ตามมาตรา 32 (1) แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535

2.2) กำหนดหลักเกณฑ์ มาตรฐาน เงื่อนไขการจัดตั้งสถานประกอบกิจการ ให้ผู้ดำเนินกิจการต้องปฏิบัติ ตามมาตรา 32 (2) แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 ให้สอดคล้องกับหลักเกณฑ์มาตรฐานตามประกาศกระทรวงสาธารณสุข **“เรื่อง กำหนดสถานที่เพื่อสุขภาพหรือเพื่อเสริมสวย มาตรฐานของสถานที่ การบริการ ผู้ให้บริการ หลักเกณฑ์ และวิธีการตรวจสอบเพื่อการรับรองให้เป็นไปตามมาตรฐานสำหรับสถานที่เพื่อสุขภาพหรือเพื่อเสริมสวย ตามพระราชบัญญัติสถานบริการ พ.ศ. 2509”**

3) ผู้ประกอบกิจการที่ถูกควบคุมตามข้อ 2) ต้องดำเนินการดังนี้

3.1) ให้ผู้ประกอบกิจการในลักษณะที่เป็นการค้า ต้อง **ขอรับใบอนุญาต** การประกอบกิจการฯ จากเจ้าพนักงานท้องถิ่นด้วย ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการขอและการออกใบอนุญาตที่ราชการส่วนท้องถิ่นกำหนด

3.2) ให้ผู้ประกอบกิจการขอ**ใบรับรองมาตรฐาน**สถานประกอบกิจการสปาเพื่อสุขภาพ หรือกิจการนวดเพื่อสุขภาพ หรือกิจการนวดเพื่อเสริมสวย**จากกระทรวงสาธารณสุข** ตามประกาศกระทรวงสาธารณสุขฯ ที่ออกตามพระราชบัญญัติสถานบริการ พ.ศ. 2509 ดังนี้

3.2.1) สถานประกอบการที่ตั้งอยู่ในท้องที่กรุงเทพมหานคร ให้ยื่นขอรับใบรับรองฯ ที่กองการประกอบโรคศิลปะ

3.2.2) สถานประกอบการที่ตั้งอยู่ในท้องที่ต่างจังหวัด ให้ยื่นขอรับใบรับรองฯ ที่สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด

3.3) สำหรับสถานประกอบกิจการใด ที่ไม่เข้าข่ายเป็นกิจการสปาเพื่อสุขภาพ กิจการนวดเพื่อสุขภาพ หรือกิจการนวดเพื่อเสริมสวย แต่มีบริการนวดที่มีผู้ให้บริการ หรือมีบริการอาบน้ำที่มีผู้ให้บริการ ผู้ประกอบกิจการจะต้องยื่นคำขอรับใบอนุญาตตามกฎหมายว่าด้วยสถานบริการ และกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุข

3.4) กรณีที่ผู้ประกอบกิจการได้รับใบรับรองมาตรฐานฯ ตามข้อ 3.2) แล้ว ผู้ประกอบ กิจการไม่ต้องยื่นขอรับใบอนุญาตตามกฎหมายว่าด้วยสถานบริการอีก

4) เพื่อเป็นการสนองนโยบายของรัฐบาล ในการส่งเสริมและสนับสนุนกิจการสปาเพื่อสุขภาพตามยุทธศาสตร์เพิ่มพูนรายได้ให้ประเทศไทย **ในการพิจารณาอนุญาต** ให้ราชการส่วนท้องถิ่นและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอำนวยความสะดวกและลดขั้นตอนในการพิจารณาอนุญาต ดังนี้

4.1) กรณีที่ผู้ประกอบกิจการ**มีใบรับรองมาตรฐานฯ** ตามข้อ 3.2) แล้ว ให้ราชการส่วนท้องถิ่นพิจารณาอนุญาตได้เลย โดยถือว่าได้ผ่านการตรวจสอบของเจ้าพนักงานสาธารณสุขด้านสุขลักษณะตามหลักเกณฑ์ในข้อบัญญัติของท้องถิ่นแล้ว

4.2) กรณีที่ผู้ประกอบกิจการยัง**ไม่มีใบรับรองมาตรฐานฯ** ตามข้อ 3.2) และได้ยื่นใบรับรองมาตรฐานฯ แล้ว ให้แนบสำเนาการขอใบรับรองมาตรฐานฯ ประกอบการยื่นขอรับใบอนุญาตด้วย ทั้งนี้ในการพิจารณาอนุญาต ราชการส่วนท้องถิ่นอาจพิจารณาร่วมกับคณะกรรมการตรวจและประเมินมาตรฐานสถานประกอบการในการออกใบรับรองตามข้อ 3.2) เพื่อเป็นการลดขั้นตอนการปฏิบัติงานและอำนวยความสะดวกให้กับผู้ประกอบกิจการที่มายื่นคำขอ

5) ภายหลังจากที่ผู้ประกอบกิจการได้รับใบอนุญาตแล้ว เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจในการควบคุมกิจการสปาเพื่อสุขภาพ กิจการอาบ อบ นวด และกิจการเสริมสวยหรือแต่งผม ตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุข ดังนี้

5.1) กรณีที่ผู้ประกอบกิจการไม่ปฏิบัติตามข้อบัญญัติของท้องถิ่น หรือกฎกระทรวง หรือเงื่อนไขในใบอนุญาต เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจในการออกคำสั่งให้ผู้ได้รับอนุญาตปรับปรุงแก้ไขได้ ตามมาตรา 45 หรือคำสั่งพักใช้ใบอนุญาตตามมาตรา 59 หรือคำสั่งเพิกถอนใบอนุญาตตามมาตรา 60

5.2) กรณีที่ตรวจพบว่าสถานประกอบกิจการดังกล่าวข้างต้น ปฏิบัติไม่ถูกต้องตามหลักเกณฑ์มาตรฐานตามประกาศกระทรวงสาธารณสุข **“เรื่อง กำหนดสถานที่เพื่อสุขภาพหรือเพื่อเสริมสวย มาตรฐานของสถานที่ การบริการ ผู้ให้บริการ หลักเกณฑ์ และวิธีการตรวจสอบเพื่อการรับรองให้เป็นไปตามมาตรฐาน สำหรับสถานที่เพื่อสุขภาพหรือเพื่อเสริมสวย ตามพระราชบัญญัติสถานบริการ พ.ศ. 2509”** ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นแจ้งกองการประกอบโรคศิลปะ หรือสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดที่เกี่ยวข้อง เพื่อตรวจสอบตามหลักเกณฑ์และมาตรฐานที่กำหนด เพื่อให้การบังคับใช้กฎหมายเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องและสนับสนุนกันระหว่างการดำเนินการตามพระราชบัญญัติสถานบริการ พ.ศ. 2509 และพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535

(6) กรณีที่ราชการส่วนท้องถิ่นใดออกข้อกำหนดของท้องถิ่น ว่าด้วยการควบคุมการประกอบกิจการสปาเพื่อสุขภาพ กิจการอาบ อบ นวด กิจการเสริมสวยหรือแต่งผม ควรประชาสัมพันธ์ และชี้แจงข้อกำหนดของท้องถิ่นดังกล่าว ให้ผู้ประกอบกิจการและประชาชนทราบโดยทั่วกันด้วย เพื่อประโยชน์ในการบังคับใช้ต่อไป

ให้ไว้ ณ วันที่ 14 ตุลาคม พ.ศ. 2547

(ลงชื่อ) วิชัย เทียนถาวร
(นายวิชัย เทียนถาวร)
อธิบดีกรมอนามัย
รักษาราชการแทนปลัดกระทรวงสาธารณสุข
ประธานคณะกรรมการสาธารณสุข

คำแนะนำของคณะกรรมการสาธารณสุข
ฉบับที่ 1/2548
เรื่อง การควบคุมกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพประเภทกลุ่มบริการบันเทิง

สืบเนื่องจากกระแสพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช เนื่องในวันเฉลิมพระชนมพรรษา เมื่อวันที่ 4 ธันวาคม 2547 ที่ทรงห่วงใยสุขภาพของประชาชน โดยเฉพาะเยาวชนไทย จากการใช้บริการสถานบันเทิงประเภทที่มีการแสดงดนตรีหรือมีดนตรีไว้บริการ ซึ่งใช้เสียงดังเกินควร จนส่งผลกระทบให้เยาวชนและผู้ใช้บริการสถานบันเทิง มีปัญหาเกี่ยวกับการสูญเสียการได้ยินก่อนวัยอันสมควร รวมทั้งยังอาจมีผลกระทบให้เกิดการเจ็บป่วยหรืออาการอื่น ๆ ในภายหลังอีกด้วย และโดยที่สถานบันเทิงประเภทดังกล่าว ส่วนใหญ่จะเป็นสถานประกอบกิจการที่อาจเป็นอันตรายต่อสุขภาพ ตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 ด้วย

ดังนั้น อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 10 (3) และ (4) แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 คณะกรรมการสาธารณสุขจึงออกคำแนะนำไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ 1 สถานประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพที่อาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อระบบการได้ยินของผู้มาใช้บริการ ได้แก่ กิจการที่เกี่ยวกับการบริการ (กลุ่มที่ 9) ตามประกาศกระทรวงสาธารณสุข ที่ 5/2538 เรื่อง กิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ เช่น

1.1 การประกอบกิจการโรงมหรสพ (กิจการประเภทที่ 9 (6))

1.2 การจัดให้มีการแสดงดนตรี เต้นรำ รำวง รองเง็ง ดิสโก้เทค คาราโอเกะ หรือการแสดงอื่นๆ ในทำนองเดียวกัน (กิจการประเภทที่ 9 (7))

1.3 การจัดให้มีการเล่นสเก็ตโดยมีแสงหรือเสียงประกอบ หรือการเล่นอื่นๆ ในทำนองเดียวกัน (กิจการประเภทที่ 9 (9))

1.4 การประกอบกิจการสวนสนุก ตู้เกม (กิจการประเภทที่ 9 (12))

ทั้งนี้ ไม่ว่าจะเป็นสถานที่จำหน่ายอาหารด้วยหรือไม่ก็ตาม

ข้อ 2 กรณีที่ในเขตราชการส่วนท้องถิ่นใด มีการประกอบกิจการตามข้อ 1 ราชการส่วนท้องถิ่นนั้น อาจออกข้อบัญญัติของท้องถิ่น กำหนดให้กิจการดังกล่าวเป็นกิจการที่ต้องควบคุมในท้องถิ่นนั้นได้ ตามมาตรา 32 (1) แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535

ข้อ 3 หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการขอและการออกใบอนุญาต ให้ราชการส่วนท้องถิ่นพิจารณาสุขลักษณะตามหลักเกณฑ์ในข้อ 4 ประกอบการพิจารณาอนุญาตตามมาตรา 56 หรือกำหนดเงื่อนไขการอนุญาตตามมาตรา 33 วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535

สำหรับสถานที่จำหน่ายอาหารที่มีพื้นที่เกิน 200 ตารางเมตร ต้องมีใบอนุญาต ส่วนสถานที่จำหน่ายอาหารที่มีพื้นที่ไม่เกิน 200 ตารางเมตร ต้องมีหนังสือรับรองการแจ้ง แล้วแต่กรณี ตามมาตรา 38 แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 และหากจัดให้มีการแสดงดนตรี เต้นรำ คาราโอเกะ เป็นต้น โดยคิดค่าบริการด้วย เข้าข่ายเป็นกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ ต้องขอรับใบอนุญาตประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพอีกด้วย ตามมาตรา 33 แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535

ส่วนสถานบันเทิงที่เข้าข่ายเป็นสถานบริการตามพระราชบัญญัติสถานบริการ พ.ศ. 2509 และที่แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติสถานบริการ (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2546 ต้องขอรับใบอนุญาตตามพระราชบัญญัติสถานบริการ พ.ศ. 2509 ด้วย

ข้อ 4 เพื่อประโยชน์ในการควบคุมและกำกับดูแลสถานประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพข้างต้น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอาจพิจารณาออกข้อบัญญัติของท้องถิ่นกำหนดหลักเกณฑ์และเงื่อนไขทั่วไปสำหรับให้ผู้ดำเนินกิจการปฏิบัติเกี่ยวกับการดูแลสภาพหรือสุขลักษณะของสถานที่ที่ใช้ประกอบกิจการและมาตรการป้องกันอันตรายต่อสุขภาพ ตามมาตรา 32 (2) แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 ได้ดังนี้

4.1 ลักษณะที่ตั้งของสถานประกอบกิจการ

(1) สถานประกอบกิจการต้องตั้งอยู่ห่างจากชุมชน ศาสนสถาน โบราณสถาน สถาบันการศึกษา โรงพยาบาล โดยราชการส่วนท้องถิ่นสามารถกำหนดในข้อบัญญัติของท้องถิ่น โดยคำนึงถึงลักษณะและประเภทของการประกอบกิจการนั้นๆ ที่อาจก่อให้เกิดอันตรายต่อสุขภาพอนามัยของประชาชนหรือก่อเหตุรำคาญแก่ประชาชนใกล้เคียงด้วย ทั้งนี้ อาจยกเว้นหรือให้เงื่อนเวลาในการเคลื่อนย้าย สำหรับกิจการที่ได้ก่อตั้งอยู่ก่อนออกข้อบัญญัติของท้องถิ่นก็ได้

4.2 ลักษณะของอาคาร ต้องจัดให้มีความเหมาะสมที่จะประกอบกิจการและมีลักษณะดังนี้

(1) การออกแบบและการวางผังของอาคาร ควรเหมาะสมต่อการป้องกันเสียงและความสั่นสะเทือนจากพื้นที่ให้บริการ ที่อาจก่อให้เกิดเหตุรำคาญแก่ประชาชนใกล้เคียง

(2) พื้นที่ส่วนที่มีดนตรีหรือการแสดงดนตรี ส่วนเต้นรำและบริเวณที่มีเสียงดังและความสั่นสะเทือน ควรเป็นอาคารที่ปิดมิดชิด และใช้วัสดุที่ป้องกันเสียงและความสั่นสะเทือนได้ เพื่อป้องกันการเกิดเหตุรำคาญจากเสียงและความสั่นสะเทือนที่จะก่อให้เกิดผลกระทบแก่ประชาชนใกล้เคียง

(3) บริเวณโดยรอบอาคาร ตัวอาคาร พื้นอาคาร โต๊ะและเก้าอี้ ต้องได้รับการดูแลให้สะอาด เป็นระเบียบเรียบร้อยอยู่เสมอ

4.3 การควบคุมป้องกันเสียงจากสถานประกอบกิจการ

(1) ต้องจัดให้มี และปรับปรุงสิ่งที่เป็นต้นกำเนิดของเสียงและทางผ่านของเสียง มิให้มีระดับเสียงเกินกว่ามาตรฐานตามข้อ 4.3 (2) เพื่อการคุ้มครองสุขภาพอนามัยของประชาชน ทั้งผู้ใช้บริการ ผู้ให้บริการ รวมทั้งไม่ก่อเหตุรำคาญแก่ประชาชนใกล้เคียง

(2) ระดับเสียงภายในสถานประกอบกิจการตลอดระยะเวลาทำการ ต้องมีค่าเฉลี่ยของระดับเสียง (L_{Aeq}) ไม่เกิน 90 เดซิเบลเอ และมีค่าระดับเสียงสูงสุด (L_{max}) ณ เวลาใดเวลาหนึ่ง ไม่เกิน 110 เดซิเบลเอ (ตามแนวทางการกำหนดมาตรฐานระดับเสียงขององค์การอนามัยโลก) โดยมีเครื่องมือและวิธีการตรวจวัด ตามที่กำหนดใน ข้อ 4.3 (3)

(3) เครื่องมือและวิธีการตรวจวัดระดับเสียงภายในสถานประกอบกิจการ

(3.1) คุณลักษณะของเครื่องมือที่ใช้

(3.1.1) เครื่องวัดระดับเสียงเป็นชนิด Sound Level Meter Type 2 หรือสูงกว่า

(3.1.2) เครื่องวัดระดับเสียง ต้องได้มาตรฐาน IEC 651 หรือ IEC 804 ของคณะกรรมาธิการระหว่างประเทศว่าด้วยเทคนิคไฟฟ้า (International Electrotechnical Commission, IEC)

(3.2) วิธีการตรวจวัดระดับเสียง

(3.2.1) ต้องปรับเทียบความถูกต้องของเครื่องวัดระดับเสียงก่อนใช้งานทุกครั้ง

(3.2.2) กำหนดจุดตรวจวัดระดับเสียง ดังนี้

(ก) บริเวณกลางห้องหรือบริเวณที่โดยปกติมีผู้ใช้บริการมาก

(ข) จุดตรวจวัดระดับเสียงต้องอยู่สูงจากระดับพื้นห้อง ประมาณ 1.20 เมตร สำหรับการตรวจวัดในบริเวณที่ผู้ใช้บริการส่วนใหญ่นั่ง และที่ระดับ 1.50 เมตร สำหรับตรวจวัดในบริเวณที่ผู้ใช้บริการส่วนใหญ่ยืน

(3.2.3) ตรวจวัดระดับเสียง ณ เวลาใดเวลาหนึ่งที่สถานประกอบการเปิดให้บริการ โดยทำการตรวจวัดเป็นเวลา 15 นาทีติดต่อกัน แล้วนำมาหาค่าระดับเสียงเฉลี่ย (L_{Aeq}) และค่าระดับเสียงสูงสุด (L_{max}) ดังนี้

(ก) ในกรณีเครื่องวัดระดับเสียงชนิด Equivalent Continuous Sound Pressure Level แบบแสดงผลเป็นตัวเลข ให้ตั้งค่าการตรวจวัดในช่วงเวลา 15 นาที แล้วอ่านค่าออกมาเป็นค่าระดับเสียงเฉลี่ย (L_{Aeq}) และค่าระดับเสียงสูงสุด (L_{max}) ได้ทันที

(ข) ในกรณีเครื่องวัดเสียงชนิด Sound Pressure Level แบบแสดงผลโดยใช้เข็มชี้วัด ให้ปรับปุ่มความไวของการอ่านค่าที่ “Slow” ทั้งนี้

หากความแตกต่างของค่าระดับเสียงสูงสุดและต่ำสุด อยู่ในช่วง ± 3 เดซิเบลเอ ให้นำค่าต่ำสุดและค่าสูงสุดมารายงาน โดยให้รายงานเป็นค่าช่วง ตัวอย่างเช่น ค่าระดับเสียงต่ำสุดวัดได้ 96 เดซิเบลเอ ค่าระดับเสียงสูงสุดวัดได้ 96 เดซิเบลเอ ให้รายงานค่าระดับเสียงเฉลี่ย (L_{Aeq}) เป็น 90-96 เดซิเบลเอ ส่วนค่าระดับเสียงสูงสุด (L_{max}) ให้นำค่าสูงสุดมาใช้ได้เลย คือ เท่ากับ 96 เดซิเบลเอ

หากความแตกต่างของค่าระดับเสียงสูงสุดและต่ำสุด อยู่ในช่วง ± 6 เดซิเบลเอ ให้นำค่าสูงสุดมาลบออกด้วย 3 เดซิเบลเอ และรายงานเป็นค่าเดี่ยว ตัวอย่างเช่น ค่าระดับเสียงต่ำสุดวัดได้ 90 เดซิเบลเอ ค่าระดับเสียงสูงสุดวัดได้ 102 เดซิเบลเอ ให้นำค่าสูงสุดคือ 102 เดซิเบลเอ ลบด้วย 3 เดซิเบลเอ แล้วรายงานค่าระดับเสียงเฉลี่ย (L_{Aeq}) เท่ากับ 99 เดซิเบลเอ ส่วนค่าระดับเสียงสูงสุด (L_{max}) ให้นำค่าสูงสุดมาใช้ได้เลย คือเท่ากับ 102 เดซิเบลเอ

(4) ในระหว่างการให้บริการ ควรมีการหยุดหรือลดระดับเสียงจากการแสดงดนตรี หรือการเปิดเพลง หรือจากเครื่องกำเนิดเสียง หรือกิจกรรมอื่นที่ก่อให้เกิดเสียงดังมากเป็นระยะ เพื่อให้ผู้ใช้บริการได้พักจากการสัมผัสเสียงดัง

(5) ต้องจัดให้มีบริการเครื่องป้องกันเสียงที่ได้มาตรฐานและสะอาดสำหรับผู้มาใช้บริการเมื่อได้รับการร้องขอ และผู้ประกอบการต้องติดประกาศหรือให้ข้อมูลด้วยวิธีการอื่นใดแก่ผู้ใช้บริการเกี่ยวกับ การป้องกัน การแก้ไขหรือการบรรเทาอันตรายที่อาจเกิดจากการได้ยินเสียงดัง

(6) จัดให้มีเครื่องวัดระดับเสียงและแสดงผลการตรวจวัด เพื่อให้ผู้ใช้บริการได้ทราบถึงระดับเสียงในขณะใช้บริการ และสามารถพิจารณาการป้องกันตัวเองได้

4.4 การระบายอากาศ

(1) ต้องจัดให้มีการระบายอากาศที่เพียงพอ โดยมีอัตราการระบายอากาศดังนี้

สถานที่	วิธีการระบายอากาศ		
	วิธีธรรมชาติ	วิธีกล (อัตราการระบายอากาศไม่น้อยกว่าจำนวนเท่าของปริมาตรของห้องใน 1 ชั่วโมง)	วิธีที่ใช้ระบบปรับอากาศ (ลูกบาศก์เมตร/ชั่วโมง/ตารางเมตร)
ห้องน้ำ ห้องส้วม	*	4	10
ที่จอดรถ (ที่อยู่ต่ำกว่าระดับพื้นดิน)	*	4	-
ห้องปรุง ประกอบอาหาร	*	24	30
บริเวณที่นั่ง ส่วนแสดงดนตรีและส่วนเต้นรำ	*	12	10

หมายเหตุ *ในกรณีจัดให้มีการระบายอากาศโดยวิธีธรรมชาติ ห้องในอาคารทุกชนิดทุกประเภทยกเว้น ห้องเก็บของต้องมีประตู หน้าต่าง หรือช่องระบายอากาศด้านติดกับอากาศภายนอกเป็นพื้นที่

รวมกันไม่น้อยกว่าร้อยละ 10 ของพื้นที่ห้องนั้น ทั้งนี้ ไม่นับรวมพื้นที่ของประตู หน้าต่าง และช่องระบายอากาศที่ติดต่อกับห้องอื่น หรือช่องทางเดินภายในอาคาร

(2) ในกรณีที่จัดให้มีเขตสูบบุหรี่ ในบริเวณที่มีระบบปรับอากาศ ต้องจัดให้มีการระบายอากาศถ่ายเทหมุนเวียน ระหว่างภายนอกอาคารและภายในเขตสูบบุหรี่ ไม่น้อยกว่า 50 ลูกบาศก์ฟุตต่อนาทีต่อคน

4.5 ระบบการจัดแสงสว่าง

(1) ต้องจัดให้มีความเข้มของแสงสว่างที่เหมาะสม ดังนี้

บริเวณพื้นที่	ความเข้มของแสงสว่าง
- พื้นที่ให้บริการ ได้แก่ ส่วนแสดงดนตรี ส่วนเต้นรำและบริเวณที่นั่งฟังดนตรี 1) พื้นที่ให้บริการทั้งหมดในขณะเตรียมสถานที่ให้บริการ 2) พื้นที่ให้บริการต่าง ๆ ในขณะเปิดให้บริการ เช่น ส่วนแสดงดนตรี ส่วนเต้นรำและบริเวณที่นั่งฟังดนตรี	ไม่น้อยกว่า 200 ลักซ์ ให้มีแสงสว่างเพียงพอที่จะมองเห็นและจำหน้ากันได้ในระในระยะไม่น้อยกว่า 1.50 เมตร*
- ห้องน้ำ ห้องส้วม (ยกเว้นโรงมหรสพ)	ไม่น้อยกว่า 100 ลักซ์
- ห้องปรุง ประกอบอาหาร	ไม่น้อยกว่า 200 ลักซ์
- ช่องทางเดินภายในอาหาร	ไม่น้อยกว่า 50 ลักซ์
- ที่จอดรถ	ไม่น้อยกว่า 50 ลักซ์

***(*ที่มา :** กฎกระทรวง ฉบับที่ 3 (พ.ศ. 2521) ออกตามความในพระราชบัญญัติสถานบริการ พ.ศ. 2509)*

(2) กรณีที่มีการใช้แสงเลเซอร์ ผู้ประกอบกิจการ จะต้องตรวจสอบจากผู้ผลิตหรือผู้ติดตั้ง ว่าแสงเลเซอร์ที่ใช้นั้น จัดอยู่ใน Class 1 ที่ใช้สำหรับสถานบันเทิงเท่านั้น

4.6 ระบบความปลอดภัย

(1) ต้องจัดให้มีระบบป้องกันอัคคีภัย และจัดให้มีประตู หรือทางออกหรือทางหนีไฟ ที่เพียงพอกับจำนวนคนที่อยู่ภายในอาคาร ให้สามารถออกหรือหลบหนีภัยได้โดยสะดวกและทัน หากมีเหตุฉุกเฉินเกิดขึ้น ไม่มีสิ่งกีดขวาง มีแสงสว่างเพียงพอ และมีป้ายหรือเครื่องหมายแสดงชัดเจน โดยต้องมีระบบไฟฟ้าฉุกเฉินเมื่อระบบปกติขัดข้อง

(2) ต้องมีการควบคุม ไม่ให้ผู้ใช้บริการเข้าไปในสถานประกอบกิจการมาก จนทำให้เกิดการแออัดจนเกินไป

(3) ควรจัดให้มีจำนวนโต๊ะ เก้าอี้ และจัดให้มีระยะห่างที่เหมาะสมสะดวกต่อการสัญจรภายในสถานประกอบกิจการ

4.7 ห้องส้วม ที่ปัสสาวะ และอ่างล้างมือ

(1) ต้องจัดให้มีห้องส้วมที่ถูกสุขลักษณะ แยกชายหญิง และมีสัญลักษณ์แสดงอย่างชัดเจน

(2) ต้องจัดให้มีห้องส้วม ที่ปัสสาวะ และอ่างล้างมือ ไม่น้อยกว่าเกณฑ์ที่กำหนด คือ ในพื้นที่ของอาคาร 200 ตารางเมตร ต้องจัดให้มีห้องส้วมสำหรับผู้ชาย จำนวน 1 ที่ ที่ปัสสาวะ 2 ที่ อ่างล้างมือ 1 ที่ ห้องส้วมสำหรับผู้หญิง 2 ที่ อ่างล้างมือ 1 ที่ กรณีที่พื้นที่ของอาคารเกินกว่า 200 ตารางเมตร จะต้องจัดให้มีห้องส้วม ที่ปัสสาวะ และอ่างล้างมือ เพิ่มขึ้นตามอัตราส่วนพื้นที่อาคารที่เพิ่มนั้น และถ้ามีเศษให้คิดเต็มอัตรา

(3) อาคารที่เปิดให้บริการหลายชั้น ต้องจัดให้มีห้องส้วม ที่ปัสสาวะ และอ่างล้างมือในชั้นต่าง ๆ ตามความจำเป็นและเหมาะสม

(4) ห้องส้วมควรมีพื้นที่ไม่น้อยกว่า 0.90 ตารางเมตร และความกว้างภายในไม่น้อยกว่า 0.90 เมตร ความสูงไม่น้อยกว่า 1.80 เมตร กรณีที่ห้องส้วมและห้องน้ำอยู่ในห้องเดียวกัน ต้องมีพื้นที่ภายในไม่น้อยกว่า 1.50 ตารางเมตร

(5) ห้องส้วมและที่ปัสสาวะ ต้องใช้วัสดุที่ทำความสะอาดง่าย และได้รับการดูแลรักษาความสะอาดอยู่เสมอ และต้องมีระบบบำบัดสิ่งปฏิกูลที่ถูกต้องตามหลักสุขาภิบาล

4.8 การสุขาภิบาลอาหาร

(1) สำหรับสถานประกอบกิจการที่เป็นสถานที่จำหน่ายอาหาร หรือมีการปรุง ประกอบ หรือจำหน่ายอาหารและเครื่องดื่ม ต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ด้านสุขลักษณะตามที่ราชการส่วนท้องถิ่นกำหนดไว้ในข้อบัญญัติของท้องถิ่นด้วย

ข้อ 5 ราชการส่วนท้องถิ่นใด ที่ออกข้อบัญญัติของท้องถิ่นว่าด้วยการควบคุมกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ ประเภทกลุ่มบริการข้างต้นนี้แล้ว ควรจัดให้มีการประชาสัมพันธ์ และประชุมชี้แจงหลักเกณฑ์ตามข้อบัญญัติของท้องถิ่นดังกล่าว เพื่อให้ผู้ประกอบกิจการได้ทราบโดยทั่วกัน ทั้งนี้ เพื่อประโยชน์ในการบังคับใช้ต่อไป

ให้ไว้ ณ วันที่ 11 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2548

(ลงชื่อ) วิชัย เทียนถาวร

(นายวิชัย เทียนถาวร)

ปลัดกระทรวงสาธารณสุข

ประธานคณะกรรมการสาธารณสุข

คำแนะนำของคณะกรรมการสาธารณสุข
ฉบับที่ 2/2548
เรื่อง ข้อกำหนดด้านสุขาภิบาลอาหารสำหรับสถานที่สะสมอาหาร ประเภทร้านมินิมาร์ท

ปัจจุบันคนไทยได้ปรับเปลี่ยนวิถีชีวิตจากภาคเกษตรไปเป็นแบบเมืองหรือกึ่งเมืองกอปรกับได้รับวัฒนธรรมตะวันตกมากขึ้น ทำให้มีร้านค้าประเภทสะดวกซื้อ ในลักษณะมินิมาร์ท (Minimart) มีการจำหน่ายสินค้าหลากหลายตั้งแต่ของใช้ต่างๆ ไปจนถึงสินค้าประเภทอาหาร ทั้งอาหารพร้อมบริโภคและเครื่องดื่ม หากมิได้ควบคุมดูแลในด้านสุขลักษณะที่ดี อาจเป็นแหล่งแพร่กระจายโรคได้ ซึ่งกิจการดังกล่าวนี้ถูกควบคุมในลักษณะสถานที่สะสมอาหาร ตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535

เพื่อประโยชน์ในการควบคุมหรือกำกับดูแลสถานที่สะสมอาหาร ประเภทร้านมินิมาร์ท ราชการส่วนท้องถิ่นอาจพิจารณาอนุญาตและออกข้อกำหนดของท้องถิ่น กำหนดหลักเกณฑ์ และมาตรฐานด้านสุขลักษณะ การประกอบกิจการให้ผู้ดำเนินกิจการต้องปฏิบัติตามมาตรา 40 (1) - (7) แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 10(3) และ (4) แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 คณะกรรมการสาธารณสุข จึงออกคำแนะนำไว้ ดังนี้

1. หลักเกณฑ์เกี่ยวกับการจัดและการดูแลรักษาสถานที่ใช้ทำ ประกอบหรือปรุงอาหารหรือ ที่ใช้สะสมอาหาร

1.1 อาคารต้องมีความมั่นคง แข็งแรง พื้น ผนัง เพดาน มีสภาพดี สะอาด

1.2 มีชั้นวางสินค้า ทำด้วยวัสดุที่ทำความสะอาดง่าย มีสภาพแข็งแรง ชั้นล่างสุด มีความสูงจากพื้นอย่างน้อย 15 ซม. มีลักษณะโปร่ง เพื่อให้สามารถทำความสะอาดใต้ชั้นวางสินค้าได้ ยกเว้นกรณีบริเวณที่วางสินค้าที่มีน้ำหนักมาก อาจใช้ชั้นที่มีลักษณะทึบ

1.3 จัดให้มีแสงสว่างที่เพียงพอต่อการประกอบกิจการ มีระบบการระบายอากาศที่เหมาะสม ไม่อับชื้น

1.4 หากมีการเตรียมอาหาร สถานที่เตรียมอาหารต้องสะอาด มีแสงสว่างเพียงพอ มีการระบายอากาศที่เหมาะสม ที่เตรียมทำอาหารต้องสูงจากพื้นอย่างน้อย 60 ซม. ทำด้วยวัสดุคงทน ผิวเรียบ ไม่ดูดซึมน้ำ สภาพดี ทำความสะอาดง่าย มีอ่างสำหรับล้างอาหารสูงจากพื้นไม่น้อยกว่า 60 ซม. และมีการระบายน้ำได้ดี

1.5 มีการป้องกัน และควบคุมสัตว์และแมลงนำโรค

2. หลักเกณฑ์เกี่ยวกับสุขลักษณะส่วนบุคคลของผู้จำหน่ายอาหาร ผู้ปรุงอาหารและผู้ให้บริการ

2.1 ผู้สัมผัสอาหารต้องมีสุขภาพแข็งแรง โดยต้องมีใบรับรองแพทย์ว่าไม่เป็นโรคติดต่อหรือโรคที่สังคมรังเกียจ หรือไม่เป็นพาหะนำโรคติดต่อ อันได้แก่ อหิวาตกโรค ไข้รากสาดน้อย โรคบิด ไข้สุกใส ไข้หัด โรคคางทูม วัณโรคในระยะอันตราย โรคเรื้อนในระยะติดต่อหรือในระยะที่ปรากฏอาการเป็นที่รังเกียจแก่สังคม โรคผิวหนังที่น่ารังเกียจต่อสังคม โรคไวรัสตับอักเสบชนิดเอ โรคไข้หวัดใหญ่ ซึ่งรวมถึงโรคไข้หวัดใหญ่ที่ติดต่อมาจากสัตว์ และโรคติดต่อที่ต้องแจ้งความตามกฎหมายว่าด้วยโรคติดต่อ และมีสุขวิทยาส่วนบุคคลที่ดี

2.2 ขณะเตรียมปรุงอาหารและเครื่องดื่มต้องแต่งกายสะอาด สวมเสื้อมีแขนใส่ผ้ากันเปื้อน และสวมหมวกหรือตาข่ายคลุมผม

2.3 เจ้าของหรือผู้ดูแลหรือผู้ประกอบการและผู้สัมผัสอาหารต้องผ่านการฝึกอบรมด้านสุขาภิบาลอาหาร

3. หลักเกณฑ์เกี่ยวกับสุขลักษณะของอาหาร กรรมวิธีการจำหน่าย ทำ ประกอบปรุง เก็บรักษาหรือสะสมอาหาร

3.1 จัดวางสินค้าให้เป็นสัดส่วน แยกตามประเภทสินค้า โดยเฉพาะสินค้าที่เป็นสารเคมี เช่น น้ำยาทำความสะอาดครัวเรือน สารเคมีกำจัดแมลงสำหรับใช้ในครัวเรือน ต้องแยกเก็บเป็นสัดส่วนเฉพาะ ห้ามปะปนกับสินค้าประเภทอาหาร เพื่อป้องกันการปนเปื้อนกับอาหาร

3.2 ไม่วางผลิตภัณฑ์อาหารสัมผัสกับพื้น สินค้าประเภทอาหารที่บรรจุในภาชนะไม่ปิดสนิท หรืออาหารที่มีการปรุงประกอบ ต้องอยู่สูงจากพื้นอย่างน้อย 60 ซม. อาหารและเครื่องดื่มที่พร้อมบริโภคต้องบรรจุในภาชนะที่สะอาดมีฝาปิด

3.3 เก็บรักษาอาหารแห้งและอาหารในภาชนะปิดสนิท ที่อุณหภูมิห้อง ส่วนสินค้าที่ต้องควบคุมอุณหภูมิ ต้องเก็บในตู้เย็น โดยจัดวางสินค้าอย่างเป็นระเบียบ เป็นสัดส่วน ไม่แน่นจนเกินไป และมีอุณหภูมิที่เหมาะสม เช่น สินค้าประเภทนม ผลิตภัณฑ์นม และเครื่องดื่มที่ผ่านการฆ่าเชื้อด้วยระบบพาสเจอร์ไรส์ต้องอยู่ในอุณหภูมิต่ำกว่า 5 องศาเซลเซียส ไอศกรีมและอาหารประเภทแช่แข็งต้องเก็บที่อุณหภูมิต่ำกว่า ลบ 18 องศาเซลเซียส

3.4 มีอุปกรณ์ที่มีด้ามยาวสำหรับตักน้ำแข็ง และภาชนะที่ใช้สำหรับขนถ่ายน้ำแข็ง ต้องสะอาด และจัดเก็บอุปกรณ์อย่างถูกสุขลักษณะ

3.5 สินค้าประเภทอาหารที่วางจำหน่ายต้องจัดให้มีระบบหมุนเวียนตามลำดับอายุผลิตภัณฑ์

3.6 ไม่วางจำหน่ายสินค้าที่บรรจุในภาชนะที่ชำรุด เสียหายหมดอายุ หรือที่มีลักษณะผิดปกติ

3.7 แยกสินค้าที่หมดอายุหรือชำรุดหรือรอการส่งคืนในบริเวณเฉพาะและแยกส่วนจากสินค้าปกติโดยมีป้ายหรือเครื่องหมายบอกชัดเจน

3.8 ดูแลรักษาบริเวณที่วางสินค้าให้สะอาดและมีสภาพดี รวมทั้งบริเวณที่เตรียมอาหาร ต้องทำความสะอาดทุกครั้งก่อนและหลังใช้งาน

4. หลักเกณฑ์เกี่ยวกับสุขลักษณะของภาชนะ อุปกรณ์ น้ำใช้และของใช้อื่นๆ

4.1 มีน้ำใช้ที่สะอาด สำหรับล้างอาหารและอุปกรณ์

4.2 ในกรณีที่ใช้เครื่องปรับอากาศต้องดูแลบำรุงรักษาให้อยู่ในสภาพดีสะอาด ไม่มีหยดน้ำหรือสิ่งสกปรกตกลงมาปนเปื้อนอาหาร

4.3 วัสดุ ภาชนะอุปกรณ์ที่ใช้เตรียมและจำหน่ายอาหาร ต้องเป็นวัสดุที่ปลอดภัย มีสภาพดี สะอาด ล้างทำความสะอาดได้ง่าย และมีการล้างและเก็บอย่างถูกสุขลักษณะ

4.4 โครงสร้างภายในตู้เย็นหรือตู้แช่ต้องทำด้วยวัสดุที่มีผิวเรียบ มีสภาพดี สะอาด สามารถควบคุมอุณหภูมิให้คงที่ตามเกณฑ์ที่กำหนดได้ และตู้แช่แข็งต้องไม่มีน้ำแข็งเกาะหนาเกิน 1 นิ้ว ประตูและขอบยาง ตู้เย็น/ตู้แช่/ห้องเย็น ต้องมีสภาพดี สะอาด

4.5 มีที่รองรับมูลฝอยที่สะอาด ถูกหลักสุขาภิบาล

4.6 มีเครื่องดับเพลิงที่ใช้การได้ดี ตั้งอยู่ในตำแหน่งที่สามารถหยิบใช้ได้สะดวก รวดเร็ว และพนักงานสามารถใช้ได้อย่างถูกต้อง

4.7 ในกรณีที่จัดให้มีห้องส้วม ต้องจัดให้มีอ่างล้างมือที่ใช้การได้ดี และมีสบู่สำหรับล้างมือด้วย ทั้งนี้ ประตูห้องส้วมต้องไม่เปิดโดยตรงสู่บริเวณที่เตรียมอาหาร

4.8 มีท่อหรือรางระบายน้ำทิ้ง ระบายไปสู่ที่บำบัดก่อนปล่อยลงสู่ท่อน้ำทิ้งสาธารณะ หรือระบบบำบัดน้ำเสียรวม ในกรณีที่มีการปรุง ประกอบอาหารที่มีไขมันหรือน้ำมัน ต้องมีบ่อดักไขมันที่ใช้การได้ดีและมีการกำจัดไขมันเป็นประจำ

กรณีที่ราชการส่วนท้องถิ่นใดออกข้อกำหนดของท้องถิ่นว่าด้วยหลักเกณฑ์ด้านสุขาภิบาลอาหารสำหรับร้านมินิมาร์ท ควรจัดให้มีการประชาสัมพันธ์ และประชุมชี้แจงข้อกำหนดของท้องถิ่นดังกล่าวเพื่อให้ผู้ประกอบกิจการได้ทราบโดยทั่วกัน ทั้งนี้เพื่อประโยชน์ในการบังคับใช้ต่อไป

คำแนะนำของคณะกรรมการสาธารณสุข
ฉบับที่ 3/2548
เรื่อง การควบคุมการประกอบกิจการการสีข้าวด้วยเครื่องจักร

ปัญหามลพิษและเหตุรำคาญที่เกิดจากสถานประกอบกิจการต่างๆ ในประเทศไทย นับวันจะทวีความรุนแรงมากยิ่งขึ้น ทั้งเขตเมืองและเขตชนบท ปัญหาดังกล่าวได้ส่งผลกระทบต่อสุขภาพอนามัย ของประชาชนด้วย จากการสำรวจปัญหาเหตุเดือดร้อนรำคาญของกรมอนามัย ในช่วงระหว่างปี พ.ศ. 2535 - 2539 พบว่า สถานประกอบกิจการโรงสีข้าวด้วยเครื่องจักร เป็นสาเหตุสำคัญที่ทำให้เกิดปัญหาเดือดร้อนรำคาญจากมลพิษ อันได้แก่ กลิ่น ฝุ่นละออง และเสียง ซึ่งมลพิษเหล่านี้จะฟุ้งกระจายออกสู่บรรยากาศ ทั้งในและนอกสถานประกอบกิจการ โดยที่ประกาศกระทรวงสาธารณสุข ที่ 5/2538 เรื่อง กิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ ได้กำหนดให้ “กิจการการสีข้าวด้วยเครื่องจักร” เป็นกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ ตามมาตรา 31 แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 จึงจำเป็นต้องควบคุมดูแลเพื่อไม่ให้ก่อปัญหาเดือดร้อนรำคาญให้แก่ประชาชนข้างเคียง และคณะกรรมการสาธารณสุขได้มีมติในคราวประชุม ครั้งที่ 39-3/2548 เมื่อวันที่ 20 พฤษภาคม พ.ศ. 2548 เห็นชอบให้ออกคำแนะนำแก่ราชการส่วนท้องถิ่นและเจ้าพนักงานท้องถิ่นเกี่ยวกับการควบคุมการประกอบกิจการดังกล่าว

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 10 (3) และ (4) แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ.2535 คณะกรรมการสาธารณสุข จึงออกคำแนะนำไว้ ดังนี้

1) กรณีที่ในเขตราชการส่วนท้องถิ่นใด มีการประกอบกิจการการสีข้าวด้วยเครื่องจักร ราชการส่วนท้องถิ่นนั้น อาจออกข้อกำหนดของท้องถิ่นกำหนดให้กิจการดังกล่าว เป็นกิจการที่ต้องควบคุมในท้องถิ่นนั้นได้ ตามมาตรา 32 (1) แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535

2) เพื่อประโยชน์ในการควบคุมหรือกำกับดูแลด้านสุขลักษณะของการประกอบกิจการสีข้าวด้วยเครื่องจักร ราชการส่วนท้องถิ่นอาจพิจารณาอนุญาตและออกข้อกำหนดของท้องถิ่นกำหนดหลักเกณฑ์ มาตรฐานด้วยสุขลักษณะ เงื่อนไขการจัดตั้งสถานประกอบกิจการให้ผู้ดำเนินกิจการต้องปฏิบัติ ตามมาตรา 32 (2) แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 ตามความเหมาะสมในแต่ละพื้นที่ได้ ดังนี้

2.1) หลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขการขอและการออกใบอนุญาต ให้ราชการส่วนท้องถิ่นพิจารณาว่าผู้ดำเนินกิจการมีสถานที่ประกอบกิจการที่เหมาะสม และได้ขออนุญาตตามกฎหมายว่าด้วยโรงงาน และกฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคาร

2.2) ให้ผู้ประกอบกิจการการสีข้าวด้วยเครื่องจักร ดำเนินการเกี่ยวกับสภาพหรือสุขลักษณะของสถานที่ประกอบกิจการดังต่อไปนี้

2.2.1) ลักษณะที่ตั้งของโรงสีข้าว

(1) ห้ามตั้งโรงสีข้าวที่ใช้เครื่องจักรในการผลิตในบริเวณบ้านจัดสรรเพื่อการพักอาศัย อาคารชุดพักอาศัย และบ้านแถวเพื่อการพักอาศัย

(2) ห้ามตั้งโรงสีข้าวที่ใช้เครื่องจักรในการผลิตขนาดน้อยกว่า 30 เกวียนต่อวัน ภายในระยะ 50 เมตร และตั้งแต่ 31 เกวียนต่อวัน ภายในระยะ 100 เมตร จากเขตชุมชน ศาสนสถาน สถาบันการศึกษา โรงพยาบาล หรือสถานที่อื่นๆ ตามกฎหมายว่าด้วยโรงงานและกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง ยกเว้นสถานที่ทำการของหน่วยราชการที่ใช้เป็นที่ทำการเพื่อการควบคุมกำกับ ดูแล อำนวยความสะดวก หรือการให้บริการแก่การดำเนินกิจการนั้นๆ

(3) ที่ตั้งโรงสีข้าวต้องตั้งอยู่ในทำเลและสภาพแวดล้อมที่เหมาะสม มีบริเวณเพียงพอที่จะประกอบกิจการตามขนาดและประเภทหรือชนิดของโรงสีข้าว โดยไม่ก่อให้เกิดอันตราย เหตุรำคาญ หรือความเสียหายต่อบุคคลหรือทรัพย์สินของผู้อื่นด้วย

2.2.2) ลักษณะของอาคารโรงสีข้าว

(1) อาคารต้องมีความมั่นคง แข็งแรง วัสดุที่ใช้ในการก่อสร้างต้องเหมาะสมกับการประกอบกิจการโรงสีข้าวตามขนาดและประเภทหรือชนิดของโรงสีข้าว รวมทั้งไม่ก่อให้เกิดการลุกลามของอัคคีภัย

(2) พื้นต้องมีความมั่นคง แข็งแรง ไม่มีน้ำขังหรือลื่น อันอาจก่อให้เกิดอุบัติเหตุได้ง่าย

(3) ประตูหรือทางออกเพียงพอกับจำนวนคน บานประตูเปิดออกได้ง่ายโดยเฉพาะเมื่อมีเหตุฉุกเฉิน และมีขนาดกว้างไม่น้อยกว่า 1.10 เมตร และสูงไม่น้อยกว่า 2.00 เมตร

(4) มีบันไดขึ้นลงเพื่อการตรวจสอบ ดูแล เครื่องจักรอุปกรณ์ ทั้งนี้บันไดต้องมีความมั่นคง แข็งแรง ขั้นบันได ไม่ลื่นและมีช่วงระยะห่างเท่ากันโดยตลอด

(5) มีการระบายอากาศเหมาะสมโดยมีพื้นที่ประตู หน้าต่างและช่องลมรวมกันไม่น้อยกว่า 1 ใน 10 ของพื้นที่ห้อง หรือมีการระบายอากาศไม่น้อยกว่า 0.5 ลูกบาศก์เมตรต่อนาทีต่อคนงาน 1 คน

(6) ต้องจัดให้มีแสงสว่างในการทำงานอย่างเพียงพอ ความเข้มของแสงสว่างต้องไม่น้อยกว่า 100 ลักซ์

(7) จัดให้มีสายล่อฟ้าตามความจำเป็นและเหมาะสม

2.2.3) เครื่องจักรและอุปกรณ์ที่ใช้ในโรงสีข้าว

(1) ต้องมั่นคง แข็งแรง และเหมาะสมกับการใช้งาน มีเครื่องป้องกัน อันตรายอันเกิดจากส่วนที่เคลื่อนไหวของเครื่องจักรตามความจำเป็นและเหมาะสม รวมทั้งมีการตรวจสอบเครื่องมือและอุปกรณ์ก่อนการใช้งานทุกครั้ง และตรวจซ่อมบำรุงอย่างสม่ำเสมอ

(2) เครื่องลำเลียงขนส่งข้าว ซึ่งมีสายลำเลียงผ่านเหนือบริเวณที่มีผู้ปฏิบัติงานหรือทางเดิน ต้องมีเครื่องป้องกันของตกและรองรับของตก และต้องมีเครื่องบังคับที่ทำให้สายลำเลียงหยุดได้เมื่อเครื่องหยุดทำงาน

(3) ระบบไฟฟ้า การเดินสายไฟฟ้า และการติดตั้งเครื่องยนต์ สวิตช์ไฟฟ้า อุปกรณ์เครื่องใช้ไฟฟ้าอื่นๆ ต้องเป็นไปตามหลักวิชาการ

2.2.4) มีการจัดการด้านสุขาภิบาลและการป้องกันปัญหามลพิษ ดังนี้

(1) จัดให้มีน้ำดื่ม น้ำใช้ที่สะอาดเพียงพอและเหมาะสม

(2) จัดให้มีห้องน้ำ ห้องส้วมสะอาด และถูกหลักสุขาภิบาลตามจำนวนที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคาร

(3) จัดให้มีภาชนะรองรับมูลฝอยที่เหมาะสมและเพียงพอ ถูกหลักสุขาภิบาล โดยแยกสิ่งปฏิกูลหรือวัสดุที่ไม่ใช้แล้วไว้ในที่รองรับต่างหากและมีฝาปิดมิดชิด ทั้งนี้ต้องดำเนินการถูกต้องตามข้อกำหนดของท้องถิ่นนั้น

(4) ติดตั้งระบบควบคุม ป้องกัน การฟุ้งกระจายของฝุ่นละออง เขม่า เถ้าถ่าน ในทุกกระบวนการผลิต เช่น เครื่องดูดอากาศหรืออุปกรณ์กำจัดฝุ่นชนิดที่มีประสิทธิภาพสูง ตามปริมาณของฝุ่นที่เกิดจากกระบวนการผลิต ทั้งนี้ ปริมาณฝุ่นละอองต้องเป็นไปตามเกณฑ์ ดังนี้

(4.1) ภายในสถานประกอบการ ปริมาณฝุ่นละอองรวม (TSP) เฉลี่ย 8 ชั่วโมง จะต้องมีค่าไม่เกิน 15.0 มิลลิกรัมต่อลูกบาศก์เมตร และปริมาณฝุ่นละอองขนาดเล็กกว่า 10 ไมครอน (PM-10) ต้องมีค่าไม่เกิน 5.0 มิลลิกรัมต่อลูกบาศก์เมตร

(4.2) ในบรรยากาศโดยทั่วไปของชุมชน ปริมาณฝุ่นละอองรวม (TSP) เฉลี่ย 24 ชั่วโมง จะต้องมีค่าไม่เกิน 0.33 มิลลิกรัมต่อลูกบาศก์เมตร และปริมาณฝุ่นละอองขนาดเล็กกว่า 10 ไมครอน (PM-10) ต้องมีค่าไม่เกิน 0.12 มิลลิกรัมต่อลูกบาศก์เมตร

(5) จัดให้มีการป้องกันกลิ่น เสียง ความสั่นสะเทือนจากการประกอบกิจการโรงสีข้าว มิให้เป็นที่เดือดร้อนหรือเป็นเหตุให้เสื่อมหรืออาจเป็นอันตรายแก่สุขภาพของผู้ปฏิบัติงานและประชาชนที่อาศัยอยู่ใกล้เคียง ทั้งนี้ เรื่องเสียงต้องเป็นไปตามเกณฑ์ ดังนี้

(5.1) ภายในสถานประกอบกิจการให้มีค่าเฉลี่ยของระดับเสียง (L_{Acq}) 8 ชั่วโมงทำการ ไม่เกิน 90 เดซิเบลเอ

(5.2) ในชุมชนทั่วไปที่ตั้งบ้านเรือนใกล้เคียงกับสถานประกอบการให้มีค่าเฉลี่ยของระดับเสียง (L_{Acq}) ในช่วงเวลากลางวัน (07.00 - 22.00 น.) ไม่เกิน 55 เดซิเบลเอ และในช่วงเวลากลางคืน (22.00 - 07.00 น.) ไม่เกิน 45 เดซิเบลเอ โดยเสียงดังที่ได้รับต้องมีค่าเฉลี่ยของระดับเสียง (L_{Acq}) ตลอด 24 ชั่วโมง ไม่เกิน 70 เดซิเบลเอ

(6) กรณีที่มีน้ำเสียเกิดขึ้นในกระบวนการผลิตของโรงสีข้าว ต้องจัดให้มีระบบบำบัดน้ำเสียที่สามารถบำบัดจนน้ำมีลักษณะเป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมหรือกฎหมายว่าด้วยโรงงานแล้วแต่กรณี ก่อนระบายน้ำทิ้งออกจากโรงสีข้าว

2.2.5) จัดให้มีบริการและดำเนินการเพื่อป้องกันและแก้ไขผลกระทบต่อสุขภาพของผู้ปฏิบัติงาน ดังนี้

(1) ตรวจสุขภาพก่อนเข้าทำงาน และตรวจสุขภาพเป็นระยะโดยเฉพาะระบบหรืออวัยวะที่ก๊าซพิษมีผลกระทบ ให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยคุ้มครองแรงงาน

(2) ป้องกันผู้ปฏิบัติงานมิให้ได้รับหรือสัมผัสก๊าซพิษ โดยจัดเตรียมอุปกรณ์ในการป้องกันภัยส่วนบุคคล เช่น หน้ากากป้องกันฝุ่น หน้ากากป้องกันแก๊สพิษ เครื่องกรองฝุ่น ที่อุดหู ที่ปิดหู หมวกนิรภัยให้เหมาะสมกับลักษณะงาน และออกระเบียบบังคับให้คนงานต้องสวมใส่เครื่องป้องกันภัยส่วนบุคคลขณะทำงานทุกครั้ง รวมทั้งต้องจัดฝึกอบรมด้านความปลอดภัยและการใช้เครื่องมืออย่างถูกต้องแก่ผู้ปฏิบัติงาน

(3) จัดให้มีบริการทางการแพทย์ให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยคุ้มครองแรงงานในเรื่องเกี่ยวกับการจัดสวัสดิการในสถานประกอบกิจการ

(4) การดูแลสถานที่และสภาพแวดล้อมในการทำงาน

(4.1) ตรวจสอบประสิทธิภาพเครื่องมือและอุปกรณ์ที่ใช้ในกระบวนการผลิตก่อนการใช้งานทุกครั้ง และตรวจซ่อมบำรุงอย่างสม่ำเสมอ

(4.2) จัดทำแผนผังวงจรไฟฟ้าภายในโรงสีข้าวทั้งหมด และตรวจสอบสายไฟฟ้าหากชำรุดต้องซ่อมแซม หรือเปลี่ยนใหม่ทันที

(4.3) จัดให้มีการติดป้ายเตือนอันตรายจากไฟฟ้า และการใช้ก๊าซพิษรมข้าวภายในโรงสีข้าว เช่น อันตรายไฟฟ้าแรงสูง หรือเขตอันตรายห้ามเข้า เป็นต้น

(4.4) ในบริเวณที่มีอุณหภูมิสูงกว่า 45 องศาเซลเซียส ต้องมีการแก้ไขปรับปรุงเพื่อลดระดับความร้อนให้น้อยลง หรือมีอุปกรณ์ป้องกันความร้อนแก่ผู้ปฏิบัติงาน

(4.5) ให้มีการตรวจวัดและระบายความร้อนบริเวณเครื่องจักร เครื่องมืออุปกรณ์ที่ให้กำเนิดความร้อน หรือไอน้ำให้อยู่ในระดับที่ปลอดภัยอย่างสม่ำเสมอ

(4.6) จัดเตรียมระบบหรือเครื่องมือในการป้องกันอัคคีภัยอย่างเหมาะสม เช่น มีตู้เก็บสายและหัวฉีดน้ำดับเพลิง อุปกรณ์ดับเพลิงชนิดถังติดตั้ง

(4.7) ตรวจสอบประสิทธิภาพของระบบหรือเครื่องป้องกันอัคคีภัยอย่างสม่ำเสมอ และจัดให้มีสัญญาณแจ้งภัยอันตรายอย่างน้อย 2 ที่

3) กรณีที่ราชการส่วนท้องถิ่นใดออกข้อกำหนดของท้องถิ่นว่าด้วยการควบคุมการประกอบกิจการการสีข้าวด้วยเครื่องจักร หากปรากฏว่าในเขตท้องถิ่นมีโรงสีข้าวด้วยเครื่องจักรเดิมอยู่แล้ว อาจต้องมีบทเฉพาะกาลให้เวลาในการปรับปรุงตามเหมาะสมด้วย และควรจัดให้มีการประชาสัมพันธ์ และประชุมชี้แจงข้อกำหนดของท้องถิ่นดังกล่าวให้ผู้ประกอบกิจการทราบโดยทั่วกันด้วย เพื่อประโยชน์ในการบังคับใช้ต่อไป

ให้ไว้ ณ วันที่ 18 พฤศจิกายน พ.ศ. 2548

(ลงชื่อ) ปราชญ์ บุณยวงศ์วิโรจน์
รองปลัดกระทรวงสาธารณสุข
รักษาราชการแทนปลัดกระทรวงสาธารณสุข
ประธานคณะกรรมการสาธารณสุข

คำแนะนำของคณะกรรมการสาธารณสุข
ฉบับที่ 4/2548
เรื่อง การควบคุมการประกอบกิจการการผลิต การสะสม การขนส่งดอกไม้เพลิง หรือสารเคมีอันเป็นส่วนประกอบในการผลิตดอกไม้เพลิง

สืบเนื่องจากเหตุการณ์ระเบิดอย่างรุนแรงของโรงงานผลิตดอกไม้เพลิงในเขตอำเภอพระนครศรีอยุธยา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา เมื่อเดือนตุลาคม 2547 ทำให้เกิดความเสียหายต่อชีวิต และทรัพย์สินของประชาชนซึ่งอาศัยอยู่โดยรอบในบริเวณกว้าง ดังนั้น หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการควบคุมดูแลการประกอบกิจการวัตถุระเบิดและดอกไม้เพลิง ได้แก่ กรมโรงงานอุตสาหกรรม กรมการปกครอง กรมการอุตสาหกรรมทหาร กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน และกรมอนามัย โดยการประสานงานของกรมโรงงานอุตสาหกรรมจึงได้หารือร่วมกันเพื่อกำหนดแนวทางนโยบายการอนุญาตผลิตวัตถุระเบิดและดอกไม้เพลิง โดยได้ตั้งคณะทำงานพิจารณาปรับปรุงแก้ไขกฎระเบียบการอนุญาตการประกอบกิจการที่เกี่ยวข้องกับการผลิตวัตถุระเบิดและดอกไม้เพลิงเพื่อบูรณาการกฎหมายที่เกี่ยวข้องคือ พระราชบัญญัติควบคุมยุทธภัณฑ์ พ.ศ. 2530 พระราชบัญญัติอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิงและสิ่งเทียมอาวุธ พ.ศ. 2490 พระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. 2535 พระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. 2541 และพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 ซึ่งได้จัดทำเป็น “ประกาศกระทรวงกลาโหม กระทรวงมหาดไทย กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงแรงงาน กระทรวงอุตสาหกรรม เรื่อง หลักเกณฑ์การควบคุมและการกำกับดูแลการผลิตการค้า การครอบครอง การขนส่งดอกไม้เพลิงและวัตถุดิบที่ใช้ในการผลิตดอกไม้เพลิง พ.ศ. 2547” เพื่อให้แต่ละกระทรวงนำหลักเกณฑ์ตามประกาศฯ ไปปรับใช้ให้เหมาะสมตามกรอบกฎหมายที่กำกับดูแลต่อไป ทั้งนี้ โดยได้นำเสนอให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงทั้ง 5 กระทรวง ได้ลงนามในประกาศดังกล่าวแล้ว

โดยที่ ประกาศกระทรวงสาธารณสุขที่ 5/2538 เรื่อง กิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพได้กำหนดให้ “การผลิต การสะสม การขนส่งดอกไม้เพลิงหรือสารเคมีอันเป็นส่วนประกอบในการผลิตดอกไม้เพลิง” เป็นกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ ตามมาตรา 31 แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ.2535 ฉะนั้น เพื่อประโยชน์ในการกำกับดูแลการประกอบกิจการการผลิต การสะสม การขนส่งดอกไม้เพลิงหรือสารเคมีอันเป็นส่วนประกอบในการผลิตดอกไม้เพลิงให้มีประสิทธิภาพ และเป็นการบูรณาการกฎหมายที่เกี่ยวข้อง และคณะกรรมการสาธารณสุข

ได้มีมติในคราวประชุมครั้งที่ 39 - 3/2548 เมื่อวันที่ 20 พฤษภาคม พ.ศ. 2548 เห็นชอบให้ออกคำแนะนำแก่ราชการส่วนท้องถิ่นและเจ้าพนักงาน ท้องถิ่นเกี่ยวกับการควบคุมการประกอบกิจการดังกล่าว

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 10 (3) และ (4) แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 คณะกรรมการสาธารณสุขจึงออกคำแนะนำไว้ ดังนี้

(1) กรณีที่ในเขตราชการส่วนท้องถิ่นใด มีการประกอบกิจการผลิต การสะสม การขนส่งดอกไม้เพลิงหรือสารเคมีอันเป็นส่วนประกอบในการผลิตดอกไม้เพลิง ให้ราชการส่วนท้องถิ่นนั้นออกข้อกำหนดของท้องถิ่นกำหนดให้กิจการดังกล่าวเป็นกิจการที่ต้องมีการควบคุมในท้องถิ่นนั้นตามมาตรา 32 (1) แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535

(2) ให้ราชการส่วนท้องถิ่นออกข้อกำหนดของท้องถิ่นกำหนดหลักเกณฑ์และเงื่อนไขทั่วไปสำหรับให้ผู้ดำเนินกิจการปฏิบัติเกี่ยวกับการดูแลสภาพหรือสุขลักษณะของสถานที่ที่ใช้ดำเนินกิจการและมาตรการป้องกันอันตรายต่อสุขภาพตามมาตรา 32 (2) แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 ให้สอดคล้องกับหลักเกณฑ์ตามประกาศกระทรวงกลาโหม กระทรวงมหาดไทย กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงแรงงาน กระทรวงอุตสาหกรรม เรื่องหลักเกณฑ์การควบคุมและการกำกับดูแลการผลิต การค้า การครอบครอง การขนส่งดอกไม้เพลิง และวัตถุดิบที่ใช้ในการผลิตดอกไม้เพลิง พ.ศ. 2547 ตามที่แนบมาด้วยนี้

(3) ในการปฏิบัติตามอำนาจหน้าที่ของเจ้าพนักงานท้องถิ่น ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นดำเนินการ ตามแนวทางที่กำหนดไว้ตามประกาศกระทรวงกลาโหม กระทรวงมหาดไทย กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงแรงงาน กระทรวงอุตสาหกรรม ดังกล่าวด้วย

(4) กรณีที่ราชการส่วนท้องถิ่นใดออกข้อกำหนดของท้องถิ่นว่าด้วยการควบคุมการประกอบ กิจการการผลิต การสะสม การขนส่งดอกไม้เพลิงหรือสารเคมีอันเป็นส่วนประกอบในการผลิตดอกไม้เพลิง ควรจัดให้มีการประชาสัมพันธ์ และประชุมชี้แจงข้อกำหนดของท้องถิ่นดังกล่าวให้ผู้ประกอบกิจการทราบโดยทั่วกันด้วย เพื่อประโยชน์ในการบังคับใช้ต่อไป

ให้ไว้ ณ วันที่ 18 พฤศจิกายน พ.ศ. 2548

(ลงชื่อ) ปราชญ์ บุณยวงศ์วิโรจน์
รองปลัดกระทรวงสาธารณสุข
รักษาราชการแทนปลัดกระทรวงสาธารณสุข
ประธานคณะกรรมการสาธารณสุข

คำแนะนำของคณะกรรมการสาธารณสุข
ฉบับที่ 5/2548
เรื่อง การควบคุมการประกอบกิจการการทำขนมปังสด ขนมปังแห้ง จันอับ ขนมเปี๊ยะ

การประกอบกิจการการทำขนมปังสด ขนมปังแห้ง จันอับ ขนมเปี๊ยะ หรือที่เรียกว่าร้านเบเกอรี่นั้น เป็นกิจการตามหมวด 7 กิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ ตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 ซึ่งในปัจจุบันมีการเปิดร้านประเภทนี้เป็นจำนวนมาก เนื่องจากเป็นที่นิยมของผู้บริโภคทุกกลุ่มอายุ โดยเฉพาะกลุ่มผู้บริโภคที่เป็นเด็ก ประกอบกับส่วนประกอบของอาหารมีส่วนสำคัญของแป้ง น้ำตาล นม เนย ซึ่งเป็นอาหารที่เชื้อโรคสามารถเจริญเติบโตได้ดี หากมิได้ควบคุมดูแลในด้านสุขลักษณะ ทั้งการผลิตและจำหน่ายอย่างดีแล้ว อาจเป็นแหล่งแพร่กระจายโรคได้

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 10 (3) และ (4) แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 คณะกรรมการสาธารณสุข จึงออกคำแนะนำไว้ ดังนี้

ข้อ 1 กรณีที่เขตราชการส่วนท้องถิ่นใด มีการประกอบกิจการการทำขนมปังสด ขนมปังแห้ง จันอับ ขนมเปี๊ยะ ราชการส่วนท้องถิ่นนั้น อาจออกข้อกำหนดของท้องถิ่น กำหนดให้กิจการดังกล่าว เป็นกิจการที่ต้องควบคุมในท้องถิ่นนั้นได้ ตามมาตรา 32 (1) แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535

ข้อ 2 หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการขอและการออกใบอนุญาต ให้ราชการส่วนท้องถิ่น พิจารณาสุขลักษณะตามหลักเกณฑ์ในข้อ 3 ประกอบการพิจารณาอนุญาตตามมาตรา 56 หรือกำหนดเงื่อนไขการอนุญาตตามมาตรา 33 วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2538 ได้

ข้อ 3 เพื่อประโยชน์ในการควบคุมและกำกับดูแลสถานประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพข้างต้น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอาจพิจารณาออกข้อกำหนดของท้องถิ่นกำหนดหลักเกณฑ์และเงื่อนไขทั่วไป ให้ผู้ดำเนินกิจการปฏิบัติเกี่ยวกับสภาพ หรือสุขลักษณะของสถานที่ที่ใช้ในการประกอบกิจการ และมาตรการป้องกันอันตรายต่อสุขภาพ ตามมาตรา 32 (2) แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 ได้ดังนี้

1. หลักเกณฑ์เกี่ยวกับสภาพหรือสุขลักษณะของสถานที่ผลิต

1.1 อาคารต้องมีความมั่นคง แข็งแรง พื้น ผนัง เพดาน มีสภาพดี สะอาด

1.2 บริเวณที่ผลิตต้องแยกออกเป็นสัดส่วน ไม่ปะปนกับที่อยู่อาศัยหรือการประกอบกิจการอื่นๆ เพื่อให้ปลอดภัยจากสิ่งปนเปื้อน

1.3 จัดให้มีแสงสว่างเพียงพอ และมีการระบายอากาศดี

1.4 มีการป้องกันและควบคุมสัตว์และแมลงนำโรค

1.5 ห้ามนำสัตว์เลี้ยงเข้าไปในบริเวณที่ผลิต

2. หลักเกณฑ์เกี่ยวกับสุขลักษณะส่วนบุคคลของผู้สัมผัสอาหาร

2.1 ผู้สัมผัสอาหารต้องมีสุขภาพแข็งแรง โดยต้องมีใบรับรองแพทย์ว่าไม่เป็นโรคติดต่อ หรือโรคที่สังคมรังเกียจ หรือไม่เป็นพาหะนำโรคติดต่อ อันได้แก่ อหิวาตกโรค ไข้รากสาดน้อย โรคบิด ไข้สุกใส ไข้หัด โรคคางทูม วัณโรคในระยะอันตราย โรคเรื้อนในระยะติดต่อหรือในระยะที่ปรากฏอาการเป็นที่รังเกียจแก่สังคม โรคผิวหนังที่น่ารังเกียจต่อสังคม โรคไวรัสตับอักเสบชนิดเอ โรคไข้หวัดใหญ่ ซึ่งรวมถึงโรคไข้หวัดใหญ่ที่ติดต่อมาจากสัตว์และโรคติดต่อที่ต้องแจ้งความตามกฎหมายว่าด้วยโรคติดต่อ และมีสุขวิทยาส่วนบุคคลที่ดีในการปฏิบัติงาน

2.2 ขณะทำและจำหน่ายอาหาร ต้องแต่งกายสะอาด สวมเสื้อมีแขน ใส่ผ้ากันเปื้อน และสวมหมวกหรือตาข่ายคลุมผม

2.3 ใช้วัสดุอุปกรณ์ช่วยในการหยิบจับอาหาร เช่น ที่คีบ ที่ตัก หรือถุงมือ เป็นต้น ไม่ใช้มือหยิบจับอาหารโดยตรง และเก็บที่คีบ ที่ตักให้ถูกสุขลักษณะ

2.4 เจ้าของหรือผู้ดูแลหรือผู้ประกอบการและผู้สัมผัสอาหารต้องผ่านการฝึกอบรมด้านสุขาภิบาลอาหาร

3. หลักเกณฑ์เกี่ยวกับสุขลักษณะของกรรมวิธีการผลิตและจำหน่าย

3.1 ใช้วัตถุดิบที่มีสภาพดี ไม่หมดอายุ และอยู่ในภาชนะบรรจุที่เหมาะสมป้องกันการปนเปื้อนได้ กรณีใช้วัตถุเจือปนอาหาร ต้องเป็นไปตามที่กฎหมายกำหนด

3.2 เก็บวัตถุดิบในอุณหภูมิที่เหมาะสม เป็นสัดส่วนไม่ปะปนกับสารเคมีที่มีพิษ มีการปกปิด และเก็บสูงจากพื้นไม่น้อยกว่า 30 เซนติเมตร

3.3 น้ำที่ใช้ในการผลิตต้องสะอาด มีคุณภาพมาตรฐานเทียบเท่าน้ำดื่มหรือน้ำประปา

3.4 ต้องทำความสะอาดสถานที่ผลิต เครื่องมือ เครื่องจักร และมีการบำรุงรักษาให้อยู่ในสภาพที่ถูกสุขลักษณะอยู่เสมอ

3.5 มีการเก็บ ขนส่ง และวางจำหน่ายผลิตภัณฑ์อาหารในอุณหภูมิที่เหมาะสม และต้องมีการปกปิดทุกขั้นตอน

3.6 ผลิตภัณฑ์อาหารที่บรรจุในบรรจุภัณฑ์ต้องระบุวันหมดอายุของผลิตภัณฑ์

3.7 ผลิตภัณฑ์อาหารที่ผ่านกระบวนการผลิตแล้ว ต้องวางบนโต๊ะหรือชั้นหรือถาด ที่ทำด้วยวัสดุที่มีผิวเรียบ สะอาด มีสภาพดี อยู่สูงจากพื้นไม่น้อยกว่า 60 เซนติเมตร

3.8 ในการจำหน่ายผลิตภัณฑ์อาหาร ต้องจัดให้มีภาชนะอุปกรณ์ที่ปลอดภัย สะอาด และเพียงพอต่อผู้บริโภคใช้ในการหยิบอาหาร

4. หลักเกณฑ์เกี่ยวกับการสุขลักษณะของภาชนะ อุปกรณ์ น้ำใช้และของใช้อื่นๆ

4.1 มีน้ำใช้ที่สะอาด สำหรับล้างภาชนะและอุปกรณ์

4.2 ภาชนะอุปกรณ์ในการผลิต ขนส่ง และจำหน่ายอาหารต้องล้างทำความสะอาด และเก็บให้ถูกสุขลักษณะ

4.3 โต๊ะ เครื่องมือ และอุปกรณ์ที่ใช้ในการผลิตต้องทำจากวัสดุที่ไม่ทำปฏิกิริยากับอาหาร มีสภาพดีไม่เป็นสนิม ทำความสะอาดได้ง่าย

4.4 มีอ่างล้างมือพร้อมสบู่เหลวในบริเวณที่ผลิตอาหาร รวมทั้งมีกระดาษเช็ดมือ

4.5 ห้องน้ำห้องส้วมต้องสะอาด แยกจากบริเวณที่ผลิต ทั้งนี้ประตูห้องส้วมต้องไม่เปิดโดยตรง สู่บริเวณผลิตอาหาร ต้องมีอ่างล้างมือที่ใช้การได้ดี และมีสบู่สำหรับล้างมือ

4.6 มีที่รองรับมูลฝอยที่สะอาด ถูกหลักสุขาภิบาล

4.7 มีเครื่องดับเพลิงที่ใช้การได้ดี ตั้งอยู่ในตำแหน่งที่สามารถหยิบใช้ได้สะดวกรวดเร็ว และพนักงานสามารถใช้ได้อย่างถูกต้อง

4.8 มีท่อหรือรางระบายน้ำทิ้งที่มีสภาพดี ไม่แตกร้าว พร้อมมีอุปกรณ์ดักเศษอาหารและบ่อดักไขมันอย่างเหมาะสม ดูแลทำความสะอาดบ่อดักไขมันเป็นประจำ

4.9 ถังก๊าซต้องตั้งอยู่ในตำแหน่งที่ปลอดภัย และเหมาะสมต่อการใช้งาน

ข้อ 4 กรณีที่ราชการส่วนท้องถิ่นใดออกข้อกำหนดของท้องถิ่นว่าด้วยการควบคุมกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ ประเภทการประกอบกิจการการทำขนมปังสด ขนมปังแห้ง จันอับ ขนมเปี๊ยะ ควรจัดให้มีการประชาสัมพันธ์ และประชุมชี้แจงข้อกำหนดของท้องถิ่นดังกล่าวเพื่อให้ผู้ประกอบกิจการได้ทราบทั่วกัน ทั้งนี้เพื่อประโยชน์ในการบังคับใช้ต่อไป

ให้ไว้ ณ วันที่ 18 พฤศจิกายน พ.ศ. 2548

(ลงชื่อ) ปราชญ์ บุณยวงศ์วิโรจน์
รองปลัดกระทรวงสาธารณสุข
รักษาราชการแทนปลัดกระทรวงสาธารณสุข
ประธานคณะกรรมการสาธารณสุข

คำแนะนำของคณะกรรมการสาธารณสุข
ฉบับที่ 1/2549
เรื่อง การควบคุมการประกอบกิจการผลิตเส้นหมี่ ขนมจีน ก๋วยเตี๋ยว
และกิจการอื่นที่คล้ายคลึงกัน

การประกอบกิจการผลิตเส้นหมี่ ขนมจีน ก๋วยเตี๋ยว เป็นกิจการที่ถูกควบคุมในลักษณะที่เป็นกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ ตามมาตรา 31 แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 ซึ่งการประกอบกิจการนี้อาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อสุขภาพและชุมชน เช่น การปล่อยน้ำเสียออกจากโรงงาน ทำให้เกิดกลิ่นเหม็นรบกวนผู้อาศัยบริเวณใกล้เคียง

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา (3) 10 และ (4) แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 คณะกรรมการสาธารณสุข จึงออกคำแนะนำไว้ ดังนี้

ข้อ 1 กรณีที่เขตราชการส่วนท้องถิ่นใด มีการประกอบกิจการผลิตเส้นหมี่ ขนมจีน ก๋วยเตี๋ยว และกิจการอื่นที่คล้ายคลึงกัน ราชการส่วนท้องถิ่นนั้น อาจออกข้อกำหนดของท้องถิ่นกำหนดให้กิจการดังกล่าว เป็นกิจการที่ต้องควบคุมในท้องถิ่นนั้นได้ ตามมาตรา (1) 32 แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535

ข้อ 2 หลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขการขอและการออกใบอนุญาต ให้ราชการส่วนท้องถิ่นพิจารณาสุขลักษณะตามหลักเกณฑ์ในข้อ 3 ประกอบการพิจารณาอนุญาตตามมาตรา 56 หรือกำหนดเงื่อนไขการอนุญาตตามมาตรา 33 วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ.2535 และพิจารณาตามมาตรการและเงื่อนไขตามกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง เช่น กฎหมายว่าด้วยโรงงาน กฎหมายว่าด้วยอาคาร กฎหมายว่าด้วยผังเมือง กฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม กฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองแรงงาน กฎหมายว่าด้วยอาหาร ด้วย

ข้อ 3 เพื่อประโยชน์ในการควบคุมหรือกำกับดูแลสถานประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพข้างต้น ราชการส่วนท้องถิ่นอาจพิจารณาออกข้อกำหนดของท้องถิ่น กำหนดหลักเกณฑ์ และเงื่อนไขทั่วไป ให้ผู้ดำเนินกิจการปฏิบัติเกี่ยวกับสภาพหรือสุขลักษณะของสถานที่ที่ใช้ในการประกอบกิจการ และมาตรการป้องกันอันตรายต่อสุขภาพ ตามมาตรา 32 (2) แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 ได้ดังนี้

1. หลักเกณฑ์เกี่ยวกับสถานที่ตั้ สภาพหรือสุขลักษณะของสถานที่ผลิต

1.1 สถานที่ตั้งควรอยู่ห่างจากชุมชน ศาสนสถาน โบราณสถาน สถาบันการศึกษา โรงพยาบาล หรือสถานที่อื่นๆ ตามกฎหมายว่าด้วยโรงงานและกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง และควรอยู่ห่างจากแหล่งที่ก่อให้เกิดมลพิษหรือแหล่งที่ก่อให้เกิดการปนเปื้อน เช่น โรงบำบัดน้ำเสีย โรงงานอุตสาหกรรม สถานที่กำจัดมูลฝอย เมรุเผาศพ สถานที่เลี้ยงสัตว์ สถานที่ผลิตวัตถุมีพิษ และสถานที่ที่มีฝุ่นมากผิดปกติ อันอาจเป็นแหล่งที่ทำให้เกิดการปนเปื้อนกับผลิตภัณฑ์ได้ เป็นต้น ยกเว้นจะมีวิธีการป้องกันที่ถูกต้องเหมาะสม ทั้งนี้ควรพิจารณาทิศทางลมเพื่อป้องกันฝุ่นและกลิ่นเหม็น จากการประกอบกิจการไปยังชุมชนที่อยู่อาศัยโดยรอบ

1.2 อาคารต้องมีความมั่นคง แข็งแรง พื้น ผนัง เพดาน มีสภาพดี สะอาด และควรออกแบบวางผังให้เอื้อต่อการผลิตอย่างถูกสุขลักษณะ บริเวณที่ผลิตต้องแยกออกเป็นสัดส่วนไม่ปะปนกับที่อยู่อาศัยหรือการประกอบกิจการอื่นๆ เพื่อให้ปลอดภัยจากสิ่งปนเปื้อน ป้องกันการเข้าอยู่อาศัยของสัตว์และแมลงนำโรค ป้องกันการปนเปื้อนฝุ่นละออง และทำความสะอาดง่าย

1.3 จัดบริเวณประกอบกิจการให้กว้างเพียงพอเพื่อสะดวกในการทำงาน ต้องมีประตูหรือทางออกให้เพียงพอกับจำนวนคนที่อยู่ภายในอาคารที่จะหลบหนีภัยออกไปได้ทันหากมีเหตุฉุกเฉินเกิดขึ้น โดยเป็นไปตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

1.4 จัดให้มีแสงสว่างเพียงพอ และมีการระบายอากาศดี

1.5 ไม่ควรให้บุคคลที่ไม่มีส่วนเกี่ยวข้องกับกระบวนการผลิต เข้าไปในบริเวณที่ผลิต

1.6 ห้ามนำสัตว์เลี้ยงเข้าไปในบริเวณที่ผลิต ต้องมีการป้องกัน ควบคุม กำจัดสัตว์และแมลงนำโรคโดยเฉพาะหนู แมลงวัน และแมลงสาบ อย่างถูกต้องตามหลักสุขาภิบาล

2. หลักเกณฑ์เกี่ยวกับสุขอนามัยของผู้ปฏิบัติงาน

2.1 ผู้ปฏิบัติงานต้องมีสุขภาพแข็งแรง ไม่เป็นโรคติดต่อหรือโรคที่สังคมรังเกียจ โรคระบบทางเดินอาหาร โรคระบบทางเดินหายใจ หูน้ำหนวก และบาดแผลติดเชื้อ

2.2 ผู้ปฏิบัติงานควรได้รับการอบรมด้านสุขอนามัย

2.3 ผู้ปฏิบัติงานในส่วนที่มีการสัมผัสโดยตรงกับผลิตภัณฑ์ หรือส่วนผสมของผลิตภัณฑ์ หรือส่วนหนึ่งส่วนใดของพื้นผิวที่อาจมีการสัมผัสกับผลิตภัณฑ์ ต้องปฏิบัติดังนี้

2.3.1 ทำความสะอาดร่างกายให้อยู่ในสภาพที่เหมาะสมและสวมเสื้อคลุมที่สะอาด ไม่ใส่เครื่องประดับต่างๆ ในขณะปฏิบัติงาน ยกเว้นสร้อยคอต้องสวมใส่อย่างมิดชิด

2.3.2 ตัดเล็บมือให้สั้นอยู่เสมอ ล้างมือให้สะอาดทุกครั้งก่อนเริ่มปฏิบัติงาน แม้ว่าจะเป็นเพียงแต่การละเว้นจากการปฏิบัติงานในช่วงระยะเวลาสั้นๆ แล้วกลับมาปฏิบัติงานใหม่ หรือในขณะใดก็ตามที่มือสกปรก

2.3.3 ในกรณีที่มีบาดแผลต้องใช้ที่ปิดแผล หรือสวมถุงมือหรือปลอกนิ้ว ขณะปฏิบัติงาน ทั้งนี้ถุงมือหรือปลอกนิ้วต้องอยู่ในสภาพสมบูรณ์ สะอาด ถูกสุขลักษณะ ทำด้วยวัสดุที่ไม่มีสารละลายหลุดออกมาปนเปื้อนผลิตภัณฑ์และของเหลวซึมผ่านไม่ได้

2.3.4 สวมหมวกหรือผ้าคลุมผมหรือตาข่ายคลุมผม ตามความเหมาะสมในแต่ละกิจกรรมที่ปฏิบัติ ระวังไม่ให้เหงื่อไคล ขน ผม เครื่องสำอาง ยาสูบ สารเคมี ตัวยาต่างๆ ปนเปื้อนผลิตภัณฑ์

2.3.5 ไม่บริโภคอาหารและเครื่องดื่ม ไม่สูบบุหรี่ ไม่บ้วนน้ำลายในระหว่างปฏิบัติงานเกี่ยวกับการผลิต

2.3.6 ไม่เก็บเสื้อผ้าเครื่องใช้ส่วนตัว เครื่องดื่ม และอาหารทุกชนิดในบริเวณผลิต

3. หลักเกณฑ์เกี่ยวกับสุขลักษณะของกรรมวิธีการผลิต คุณภาพผลิตภัณฑ์ และการขนส่ง

3.1 บริเวณผลิตเส้นหมี่ ขนมจีน ก๋วยเตี๋ยวต้องสูงจากพื้นไม่น้อยกว่า 60 เซนติเมตร

3.2 ตรวจสอบวัตถุดิบและส่วนผสมในการผลิต ให้อยู่ในสภาพที่สะอาดและมีคุณลักษณะที่ดีเหมาะสมสำหรับใช้ในการผลิต จัดเก็บวัตถุดิบและผลิตภัณฑ์ แยกเป็นสัดส่วนชัดเจน เป็นระเบียบ สะดวกในการปฏิบัติงาน มีการป้องกันการเสื่อมสภาพและการปนเปื้อนของวัตถุดิบและผลิตภัณฑ์

3.3 ดูแลรักษาเครื่องมือและอุปกรณ์ ให้อยู่ในสภาพที่ถูกสุขลักษณะเพื่อไม่ทำให้เกิดการปนเปื้อนกับผลิตภัณฑ์ โดยทำความสะอาดทั้งก่อนและหลังการผลิต และทำลายเชื้อจุลินทรีย์ตามความจำเป็น

3.4 จัดให้มีอ่างล้างมือพร้อมสบู่ในบริเวณผลิตตามความจำเป็น

3.5 จัดวางอุปกรณ์ต่างๆ ไม่ให้กีดขวางบริเวณปฏิบัติงาน หรือติดตั้งในลักษณะที่อาจก่อให้เกิดการปนเปื้อนกับผลิตภัณฑ์

3.6 ทำความสะอาดสถานที่ผลิต เครื่องมือ เครื่องจักร และมีการบำรุงรักษาให้อยู่ในสภาพที่ถูกสุขลักษณะอยู่เสมอ และสารที่ใช้ในการทำความสะอาดต้องได้มาตรฐานความปลอดภัยที่กฎหมายกำหนด

3.7 ตรวจสอบคุณภาพของผลิตภัณฑ์ทั้งทางด้านกายภาพ เคมี และชีวภาพ เพื่อทราบถึงการปนเปื้อนของผลิตภัณฑ์

3.8 การบรรจุผลิตภัณฑ์ควรปฏิบัติอย่างถูกสุขลักษณะ และภาชนะบรรจุควรมีคุณภาพได้มาตรฐาน ในการขนย้ายผลิตภัณฑ์ภายในสถานประกอบกิจการ ควรมีภาชนะบรรจุหรือวัสดุปกคลุมหรือห่อหุ้ม เพื่อป้องกันการปนเปื้อนและการเสื่อมสภาพของผลิตภัณฑ์

3.9 ผลิตภัณฑ์อาหารที่บรรจุในบรรจุภัณฑ์ต้องระบุวันหมดอายุของผลิตภัณฑ์

3.10 จัดทำบัญชีคุมการส่งจำหน่ายผลิตภัณฑ์ เพื่อสะดวกในการติดตามและเรียกเก็บคืนผลิตภัณฑ์

3.11 ภาชนะบรรจุผลิตภัณฑ์ในการขนส่ง ควรเป็นภาชนะที่สะอาดและป้องกันการปนเปื้อนได้

3.12 ยานพาหนะที่ใช้ในการขนส่งต้องสะอาดโดยเฉพาะส่วนที่ใช้บรรทุกผลิตภัณฑ์ กรณีขนส่งเป็นระยะทางไกลควรมีการถนอมผลิตภัณฑ์ไม่ให้บูดเน่าเร็ว

3.13 ผู้ปฏิบัติงานขนส่งควรดูแลร่างกายให้สะอาดเพื่อไม่ให้เกิดการปนเปื้อนผลิตภัณฑ์

4. หลักเกณฑ์เกี่ยวกับสุขลักษณะเครื่องมือ อุปกรณ์การผลิต น้ำดื่มน้ำใช้

4.1 มีเครื่องมือ และอุปกรณ์ในการผลิตจำนวนเพียงพอ ทำจากวัสดุที่ไม่ทำปฏิกิริยากับวัตถุดิบหรือผลิตภัณฑ์ที่ผลิตอันอาจเป็นอันตรายต่อผู้บริโภค และสามารถทำความสะอาดได้ง่าย

4.2 การออกแบบ การติดตั้ง และการจัดวางเครื่องมือ อุปกรณ์ต่างๆ ในการผลิตควรอยู่ในลักษณะที่มั่นคงปลอดภัย เป็นระเบียบ ง่ายต่อการทำความสะอาดและบำรุงรักษา แยกเป็นสัดส่วนและเป็นไปตามสายงานการผลิต

4.3 เครื่องมือ และอุปกรณ์ รวมถึงสวิตช์และสายไฟต่างๆ ต้องได้รับการบำรุงรักษาให้อยู่ใน สภาพดี และควรมีคู่มือการใช้งานเครื่องมือ อุปกรณ์ ตลอดจนมีแผนในการบำรุงรักษาและปฏิบัติตามแผน

4.4 มีน้ำดื่มที่ได้คุณภาพตามมาตรฐานน้ำดื่มไว้บริการสำหรับผู้ปฏิบัติงานอย่างเพียงพอ และต้องไม่ก่อให้เกิดความสกปรกหรือการปนเปื้อน เช่น ใช้ระบบน้ำกด ใช้แก้วส่วนตัว แก้วกระดาษที่ใช้ครั้งเดียวแล้วทิ้ง หรือแก้วส่วนกลางที่ใช้ดื่มเพียงครั้งเดียวแล้วนำไปล้างทำความสะอาดก่อนนำมาใช้ใหม่ เป็นต้น

4.5 มีน้ำใช้ที่สะอาดได้มาตรฐานของน้ำประปา และมีปริมาณเพียงพอต่อกิจกรรมการใช้น้ำในแต่ละวัน

4.6 กรณีเป็นน้ำใช้ที่สถานประกอบกิจการผลิตเอง ต้องหมั่นตรวจสอบ ดูแลระบบปรับปรุงคุณภาพน้ำและแหล่งน้ำดิบให้อยู่ในสภาพดีและสะอาดอยู่เสมอ

4.7 ตรวจสอบระบบท่อน้ำและหมั่นทำความสะอาดภาชนะเก็บกักน้ำอยู่เสมอ

5. หลักเกณฑ์เกี่ยวกับการจัดการน้ำเสีย มูลฝอย สิ่งปฏิกูล และความปลอดภัย

5.1 พื้นอาคารในส่วนที่เกี่ยวกับการผลิตและการล้าง ต้องมีความลาดเอียงที่เหมาะสม รางระบายน้ำทำด้วยวัสดุถาวร เรียบ เป็นรูปตัวยู โดยภายในอาคารควรเป็นรางเปิด ส่วนภายนอกอาคารเป็นท่อหรือรางที่มีฝาปิดและสามารถระบายน้ำได้ดี ไม่มีน้ำขังไม่มีน้ำไหลล้น และรางระบายน้ำฝนและรางระบายน้ำเสียต้องแยกออกจากกัน

5.2 มีที่ดักมูลฝอยที่มีลักษณะเป็นตะแกรงสำหรับดักหรือบ่อดักหรือลักษณะอื่นใดที่สามารถดักมูลฝอยได้ และเก็บมูลฝอยออกไปกำจัดทุกวัน

5.3 มีบ่อดักไขมันและดูแลมิให้เกิดการหมักหมมของไขมันในบ่อดัก หรือใช้การกำจัดไขมันโดยวิธีอื่นใดที่มีผลเช่นเดียวกับบ่อดักไขมัน

5.4 มีการบำบัดน้ำเสียที่เหมาะสม ไม่ก่อให้เกิดเหตุเดือดร้อนรำคาญและเป็นอันตรายต่อสุขภาพของชุมชน ทั้งนี้สถานที่ตั้งของระบบน้ำเสียต้องตั้งอยู่ห่างจากอาคารผลิตพอสมควร เพื่อป้องกันกลิ่นเหม็นและการปนเปื้อนต่างๆ ที่อาจปนเปื้อนผลิตภัณฑ์ได้

5.5 คัดแยกมูลฝอย และมีภาชนะรองรับมูลฝอยแยกตามประเภทมูลฝอยและมีภาชนะรองรับมูลฝอยที่ถูกหลักสุขาภิบาลเหมาะสมเพียงพอ และล้างทำความสะอาดภาชนะรองรับมูลฝอยและบริเวณที่วางภาชนะอยู่เสมอ

5.6 รวบรวมมูลฝอยจากภาชนะรองรับมูลฝอยไปยังที่พักมูลฝอยรวม หรือนำไปกำจัดทุกวันตามหลักสุขาภิบาล และดูแลมิให้เกิดการทิ้งมูลฝอยเกลื่อนกลาดภายในสถานประกอบกิจการ และบริเวณโดยรอบ

5.7 ห้องน้ำห้องส้วมต้องสะอาด แยกจากบริเวณที่ผลิต มีอ่างล้างมือที่ใช้การได้ดีและมีสบู่สำหรับล้างมือ

5.8 จัดให้มีระบบสัญญาณเตือนเพลิงไหม้และเครื่องดับเพลิงตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคารและกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง มีการบันทึกการบำรุงรักษาเครื่องดับเพลิงอย่างน้อยหกเดือนต่อครั้ง และฝึกอบรมการดับเพลิงเบื้องต้นจากหน่วยงานที่ทางราชการกำหนดหรือยอมรับให้แก่ผู้ปฏิบัติงานไม่น้อยกว่าร้อยละสี่สิบของจำนวนผู้ปฏิบัติงานในสถานประกอบกิจการ

5.9 จัดให้มีสถานที่เก็บสารเคมีหรือสิ่งของที่อาจก่อให้เกิดอันตรายหรืออัคคีภัยได้ง่ายตามกฎหมายว่าด้วยวัตถุอันตรายและกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง

5.10 จัดให้มีป้ายประกาศ สัญลักษณ์เตือนภัย และข้อปฏิบัติเกี่ยวกับการรักษาความปลอดภัยติดตั้งตามตำแหน่งต่างๆ ที่สำคัญ รวมถึงจัดให้มีระบบการป้องกันอุบัติเหตุอื่นๆ และจัดให้มีสัญญาณแจ้งเหตุ

5.11 จัดให้มีห้องพยาบาลหรือชุดปฐมพยาบาลเบื้องต้นไว้ในสถานประกอบกิจการและพร้อมใช้งานได้ตลอดเวลา

5.12 ปิดประกาศเตือนบริเวณที่เป็นแหล่งกำเนิดความร้อนที่มีสภาพความร้อนสูงถึงขนาดเป็นอันตรายต่อสุขภาพของผู้ปฏิบัติงาน และดำเนินการแก้ไขปรับปรุงเพื่อลดความร้อน หากแก้ไขไม่ได้ ผู้ประกอบกิจการต้องจัดเครื่องป้องกันความร้อนให้ผู้ปฏิบัติงาน หรือให้ผู้ปฏิบัติงานทำงานในระยะเวลาที่ปลอดภัยต่อสุขภาพ

5.13 ระดับเสียงในสถานประกอบกิจการต้องเป็นไปตามที่กำหนดตามประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง ความปลอดภัยในการทำงานเกี่ยวกับสภาวะแวดล้อม

5.14 สถานประกอบกิจการที่มีโรงอาหารหรือห้องครัวที่จัดไว้สำหรับการประกอบอาหาร การปรุงอาหาร การสะสมอาหารสำหรับผู้ปฏิบัติงาน ต้องมีการดำเนินการให้ถูกต้องตามข้อกำหนดของท้องถิ่น

ข้อ 4 กรณีที่ราชการส่วนท้องถิ่นใดออกข้อกำหนดของท้องถิ่นว่าด้วยการควบคุมกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ ประเภทการควบคุมการประกอบกิจการผลิตเส้นหมี่ ขนมจีน ก๋วยเตี๋ยว และกิจการอื่นที่คล้ายคลึงกันควรจัดให้มีการประชาสัมพันธ์ และประชุมชี้แจงข้อกำหนดของท้องถิ่นดังกล่าวเพื่อให้ผู้ประกอบกิจการได้ทราบโดยทั่วกัน ทั้งนี้ เพื่อประโยชน์ในการบังคับใช้ต่อไป

ให้ไว้ ณ วันที่ 28 เมษายน พ.ศ. 2549

(ลงชื่อ) ปราชญ์ บุณยวงศ์วิโรจน์
รองปลัดกระทรวงสาธารณสุข
รักษาราชการแทนปลัดกระทรวงสาธารณสุข

คำแนะนำของคณะกรรมการสาธารณสุข
ฉบับที่ 2/2549
เรื่อง การควบคุมกิจการการฆ่าสัตว์ ยกเว้นในสถานที่จำหน่ายอาหาร การเร่ขาย การขายในตลาดและการฆ่าเพื่อบริโภคในครัวเรือน

การประกอบกิจการการฆ่าสัตว์ ยกเว้นในสถานที่จำหน่ายอาหาร การเร่ขาย การขายในตลาด และการฆ่าเพื่อบริโภคในครัวเรือน เป็นกิจการที่ถูกควบคุมในลักษณะที่เป็นกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ ตามมาตรา 31 แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ.2535 ซึ่งการประกอบกิจการนี้อาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อสุขภาพและชุมชน เช่น การระบาดของโรงพยาธิตัวตืดจากสัตว์สู่คน การเป็นแหล่งแพร่สัตว์นำโรค การก่อให้เกิดกลิ่นเหม็น น้ำเสีย รวมทั้งเสียงรบกวนจากสัตว์ นอกจากนั้นยังอาจมีผลกระทบ ต่อสุขภาพต่อผู้ปฏิบัติงานด้วย เช่น อันตรายอันทำให้เกิดบาดแผล โรคผิวหนัง มือ เท้าเปื่อย เป็นต้น

กอปรกับในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต่างๆ มักจะมีการประกอบการร้านฆ่าและชำแหละสัตว์ปีกอยู่ทั่วไป ซึ่งสัตว์ปีกแต่ละชนิดมีความสามารถในการเป็นพาหะนำโรคแตกต่างกัน เช่น เป็ดและนกบางชนิดอาจมีเชื้อไข้หวัดนกอยู่ได้โดยไม่แสดงอาการ หากมีการนำมาพักหรือฆ่ารวมกัน อาจทำให้มีการปนเปื้อน หรือเกิดการแพร่กระจายของเชื้อสู่ซากสัตว์ที่ไม่เป็นโรคได้ โดยที่การประกอบกิจการนี้บางแห่งได้ดำเนินการมาเป็นระยะเวลานาน และอยู่ในเขตชุมชน จำเป็นต้องมีการปรับปรุงด้านสุขลักษณะ ตามสภาพให้เหมาะสม คณะกรรมการสาธารณสุขจึงได้มีมติในคราวการประชุม ครั้งที่ 41-1/2549 เมื่อวันที่ 11 มกราคม 2549 เห็นชอบให้ออกคำแนะนำแก่ราชการส่วนท้องถิ่นและเจ้าพนักงานท้องถิ่น เกี่ยวกับการควบคุมการประกอบกิจการดังกล่าว

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 10 (3) และ (4) แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 คณะกรรมการสาธารณสุข จึงออกคำแนะนำไว้ ดังนี้

ข้อ 1 กรณีที่ในเขตราชการส่วนท้องถิ่นใด มีการประกอบกิจการร้านฆ่าและชำแหละสัตว์ราชการส่วนท้องถิ่นนั้นอาจออกข้อกำหนดของท้องถิ่นกำหนดให้กิจการดังกล่าว เป็นกิจการที่ต้องควบคุมในท้องถิ่นนั้นได้ ตามมาตรา 32 (1) แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535

ข้อ 2 เพื่อประโยชน์ในการควบคุมหรือกำกับดูแลสถานประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพข้างต้น ราชการส่วนท้องถิ่นอาจพิจารณาออกข้อกำหนดของท้องถิ่น กำหนดหลักเกณฑ์และเงื่อนไขทั่วไป ให้ผู้ดำเนินกิจการปฏิบัติเกี่ยวกับสภาพหรือสุขลักษณะของสถานที่ที่ใช้ในการ

ประกอบกิจการ และมาตรการป้องกันอันตรายต่อสุขภาพ ตามมาตรา 32 (2) แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 โดยราชการส่วนท้องถิ่น อาจดำเนินการเป็น 2 ส่วนคือ

2.1) การควบคุมการประกอบกิจการฆ่าและชำแหละสัตว์ปีก ที่ตั้งอยู่ในเขตชุมชนและมีลักษณะของสถานที่เป็นตึกแถวอยู่เดิม ให้ใช้หลักเกณฑ์ด้านสุขลักษณะตามเอกสารแนบท้ายส่วนที่ 1 เพื่อประโยชน์ในการควบคุมป้องกันโรคไข้หวัดนก โดยมีเงื่อนไขและมาตรการเพิ่มเติมดังนี้

2.1.1) กรณีที่สถานประกอบกิจการร้านฆ่าและชำแหละสัตว์ปีกที่ขออนุญาตจัดตั้งขึ้นใหม่ ควรหลีกเลี่ยงมิให้ตั้งอยู่ในเขตชุมชน โดยเฉพาะกรณีที่เข้าข่ายเป็นโรงงานควรใช้หลักเกณฑ์ ด้านสุขลักษณะตามส่วนที่ 2 และควรพิจารณาอนุญาตให้มีการประกอบกิจการฆ่าและชำแหละสัตว์ปีกแต่ละชนิดไม่ปะปนกัน

2.1.2) การประกอบกิจการดังกล่าว ผู้ประกอบกิจการต้องดำเนินการตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง เช่น การเคลื่อนย้ายสัตว์ต้องมีใบอนุญาตจากกรมปศุสัตว์ เป็นต้น

2.2) สำหรับการควบคุมการประกอบกิจการฆ่าและชำแหละสัตว์ (สุกร โค กระบือ) รวมทั้งสัตว์ปีก ที่เข้าข่ายเป็นโรงงาน ให้ใช้หลักเกณฑ์ด้านสุขลักษณะตามเอกสารแนบท้ายส่วนที่ 2

ข้อ 3 กรณีที่ราชการส่วนท้องถิ่นใดออกข้อกำหนดของท้องถิ่นว่าด้วย*การควบคุมกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ ประเภทการประกอบกิจการการฆ่าสัตว์ ยกเว้นในสถานที่จำหน่ายอาหาร การเร่ขาย การขายในตลาดและการฆ่าเพื่อบริโภคในครัวเรือน ควรจัดให้มีการประชาสัมพันธ์และประชุม ชี้แจงข้อกำหนดของท้องถิ่นดังกล่าวเพื่อให้ผู้ประกอบกิจการได้ทราบโดยทั่วกันด้วย ทั้งนี้เพื่อประโยชน์ในการบังคับใช้ต่อไป*

ให้ไว้ ณ วันที่ 28 เมษายน พ.ศ. 2549

(ลงชื่อ) ปราชญ์ บุณยวงศ์วิโรจน์
รองปลัดกระทรวงสาธารณสุข
รักษาราชการแทนปลัดกระทรวงสาธารณสุข

ส่วนที่ 1
หลักเกณฑ์ด้านสุขลักษณะ
ในการควบคุมการประกอบกิจการฆ่า และชำแหละสัตว์ปีก

---

1. หลักเกณฑ์เกี่ยวกับสภาพของอาคารสถานที่

1.1 สภาพพื้นที่มีสภาพดี เรียบ ทำความสะอาดง่าย พื้นไม่มีน้ำขังทั้งด้านในและด้านนอกอาคาร

1.2 ผนัง เพดาน มีลักษณะเรียบทำความสะอาดง่าย คงทนแข็งแรง ไม่ดูดซึมน้ำ

1.3 มีการล้าง ขัดถู ทำความสะอาดและฆ่าเชื้อในบริเวณพื้นที่ใช้งานทุกวัน

1.4 มีการล้างทำความสะอาดและฆ่าเชื้ออย่างถูกหลักสุขาภิบาลอย่างน้อยเดือนละ 1 ครั้ง

1.5 การวางผังร้านฆ่าและชำแหละจำหน่ายสัตว์ปีก ต้องแยกเป็นสัดส่วนไม่ให้ปนเปื้อน ระหว่างสัตว์ปีกที่ยังมีชีวิต และซากสัตว์ที่ชำแหละพร้อมจำหน่าย (ดังตัวอย่างแผนผังร้านฆ่าและชำแหละ จำหน่ายสัตว์ปีกแบบ 1 - 2 คูหา ที่แนบมาพร้อมนี้)

1.6 จัดให้มีอ่างล้างมือและใช้ก็อกน้ำแบบคันโยก

2. หลักเกณฑ์เกี่ยวกับสภาพของที่พักสัตว์ปีก

2.1 ต้องมีใบอนุญาตเคลื่อนย้ายสัตว์จากกรมปศุสัตว์

2.2 กรงหรือที่พักสัตว์ปีก ต้องทำจากวัสดุที่แข็งแรง พื้นผิวเรียบ ทำความสะอาดง่าย ไม่ดูดซึมน้ำ เช่น ทำด้วยเหล็กไร้สนิม พลาสติก เป็นต้น มีถาดรองรับมูลสัตว์ ถอดทำความสะอาดได้ และต้องตั้งอยู่สูงจากพื้นไม่น้อยกว่า 30 เซนติเมตร

2.3 จัดให้มีวัสดุโปร่งใสกั้นระหว่างผู้ซื้อกับสัตว์ปีกที่ขาย และแผงกั้นเหนือถังถอนขนสัตว์ปีก เพื่อป้องกันการกระเด็นของเศษขนสัตว์

2.4 ดูแลบำรุงรักษาสถานที่ กรงหรือที่พักสัตว์ปีก และทำความสะอาดอย่างน้อยวันละ 1 ครั้ง

2.5 มีพื้นที่เป็นสัดส่วน เพียงพอ มีการระบายอากาศได้สะดวก และไม่เป็นที่/ทางสาธารณะ

2.6 ห้ามจำหน่าย/เก็บสะสม สินค้าประเภทอาหารในบริเวณที่มีการพักและฆ่าสัตว์

2.7 ห้ามนำสัตว์ปีกต่างชนิดมากักขังร่วมกัน หรือวางกรงซ้อนกัน ต้องแยกพื้นที่ในการกักขังสัตว์ปีกต่างชนิดให้ห่างกัน

2.8 กรณีสัตว์ปีกป่วยตายให้รวบรวมใส่ถุงพลาสติก ฉีดพ่นด้วยน้ำยาฆ่าเชื้อโรคให้ชุ่มมัดปากถุง และนำไปกำจัดอย่างถูกหลักสุขาภิบาล หรือส่งให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกำจัด

3. หลักเกณฑ์เกี่ยวกับการฆ่า การชำแหละและตัดแต่ง

3.1 ห้ามทำการฆ่า ชำแหละและตัดแต่ง ในที่หรือทางสาธารณะ

3.2 โต๊ะที่ใช้ชำแหละหรือตัดแต่ง ต้องทำจากวัสดุผิวเรียบ ทำความสะอาดได้ง่าย มีความสูงจากพื้นไม่น้อยกว่า 60 เซนติเมตร

3.3 ต้องทำความสะอาดวัสดุอุปกรณ์การฆ่า/ชำแหละ ตัดแต่ง ด้วยน้ำยาฆ่าเชื้อ หลังใช้ทุกครั้ง และจัดให้มีที่เก็บอุปกรณ์เครื่องมือเป็นสัดส่วน

4. หลักเกณฑ์เกี่ยวกับสุขอนามัยผู้ปฏิบัติงาน

4.1 ผู้มีหน้าที่ขนย้าย ฆ่าและชำแหละสัตว์ปีกต้องดูแลระมัดระวังตนเองอย่างถูกต้อง โดยสวมเสื้อมีแขนและใช้อุปกรณ์ป้องกันร่างกาย เช่น สวมผ้าปิดปากจมูก ถุงมือชนิดกันน้ำ แว่นตา รองเท้าบู๊ท สวมพลาสติกหรือผ้ากันเปื้อนชนิดกันน้ำได้ และหมั่นล้างมือให้สะอาดอยู่เสมอ

4.2 ให้อาบน้ำชำระร่างกายด้วยน้ำสบู่ให้สะอาด และเปลี่ยนเสื้อผ้าทุกครั้งหลังปฏิบัติงานเสร็จ ส่วนเสื้อผ้าชุดเดิม พลาสติกหรือผ้ากันเปื้อน ผ้าปิดปากจมูก ถุงมือ แว่นตา ต้องนำไปซักหรือล้างให้สะอาด ผึ่งแดดให้แห้งสนิทก่อนนำมาใช้อีกครั้ง และจัดเก็บให้เป็นระเบียบ

4.3 หากผู้มีหน้าที่ขนย้าย ฆ่าหรือชำแหละสัตว์ปีกมีอาการไม่สบาย เช่น มีไข้ ปวดศีรษะ หนาวสั่น เจ็บคอ ไอ ต้องรีบไปพบแพทย์ทันที และแจ้งแพทย์ด้วยว่าทำงานหรือมีประวัติสัมผัสซากสัตว์ และควรมีการตรวจสุขภาพทุกปี

5. หลักเกณฑ์เกี่ยวกับการจัดการมูลฝอย

5.1 ต้องมีการคัดแยก จัดเก็บ และรวบรวมมูลฝอย ได้แก่ เศษอาหารจากกระเพาะและลำไส้ของสัตว์ปีก มูลสัตว์และขนสัตว์ โดยมีภาชนะรองรับที่มีฝาปิดแยกตามประเภทมูลฝอย โดยฉีดพ่นด้วยน้ำยาฆ่าเชื้อโรคให้ชุ่ม เพื่อป้องกันการฟุ้งกระจายก่อนเก็บกวาดใส่ถุงพลาสติก จากนั้นพ่นน้ำยาฆ่าเชื้อโรคซ้ำอีกครั้งก่อนปิดปากถุงให้แน่น และทำการกำจัดอย่างถูกหลักสุขาภิบาล หรือส่งให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกำจัด

5.2 ต้องมีการรวบรวมมูลฝอยจากภาชนะรองรับมูลฝอยไปยังที่พักมูลฝอยรวมหรือนำไปกำจัดทุกวันโดยเฉพาะมูลฝอยที่เน่าเสียได้ง่าย ต้องกำจัดมูลฝอยด้วยวิธีถูกต้องตามหลักสุขาภิบาล และล้างทำความสะอาดภาชนะรองรับมูลฝอยและบริเวณที่วางภาชนะอยู่เสมอ

5.3 มีการควบคุม ป้องกัน กำจัดสัตว์และแมลงพาหะนำโรค เช่น หนู แมลงวัน แมลงสาบตามหลักสุขาภิบาล

5.4 ต้องมีน้ำใช้ที่สะอาดได้มาตรฐานของน้ำประปา และมีปริมาณเพียงพอต่อกิจกรรม การใช้น้ำในแต่ละวัน

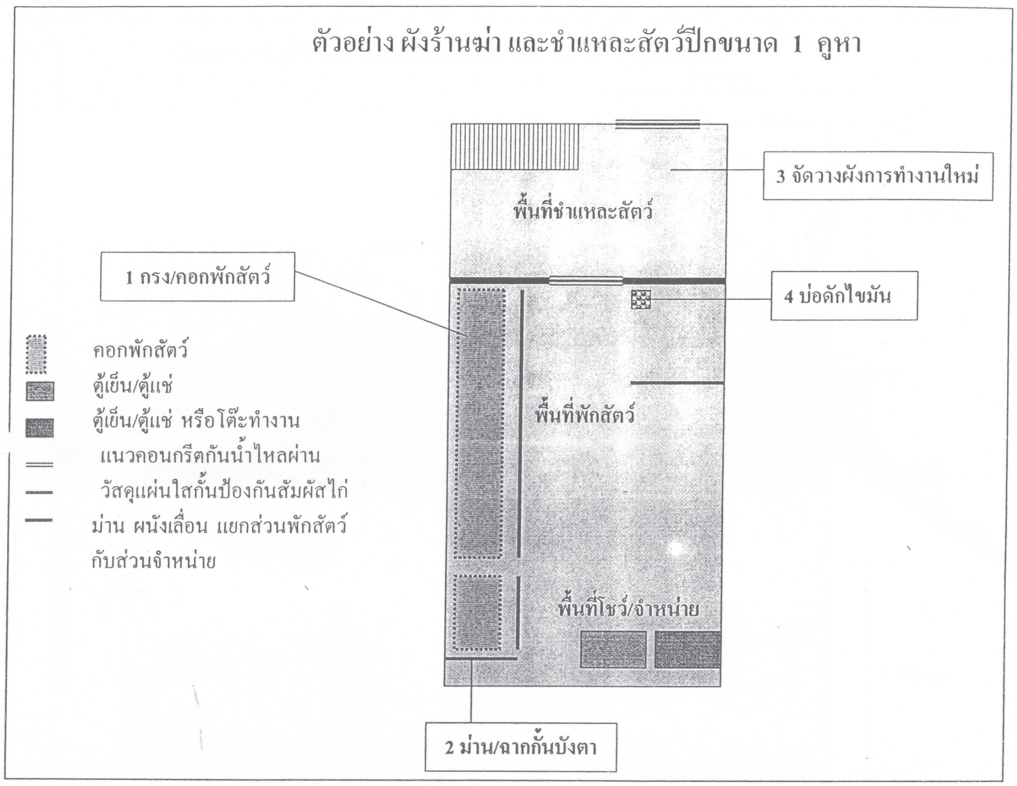
6. หลักเกณฑ์เกี่ยวกับการจัดการน้ำเสีย และการใช้ยาฆ่าเชื้อ

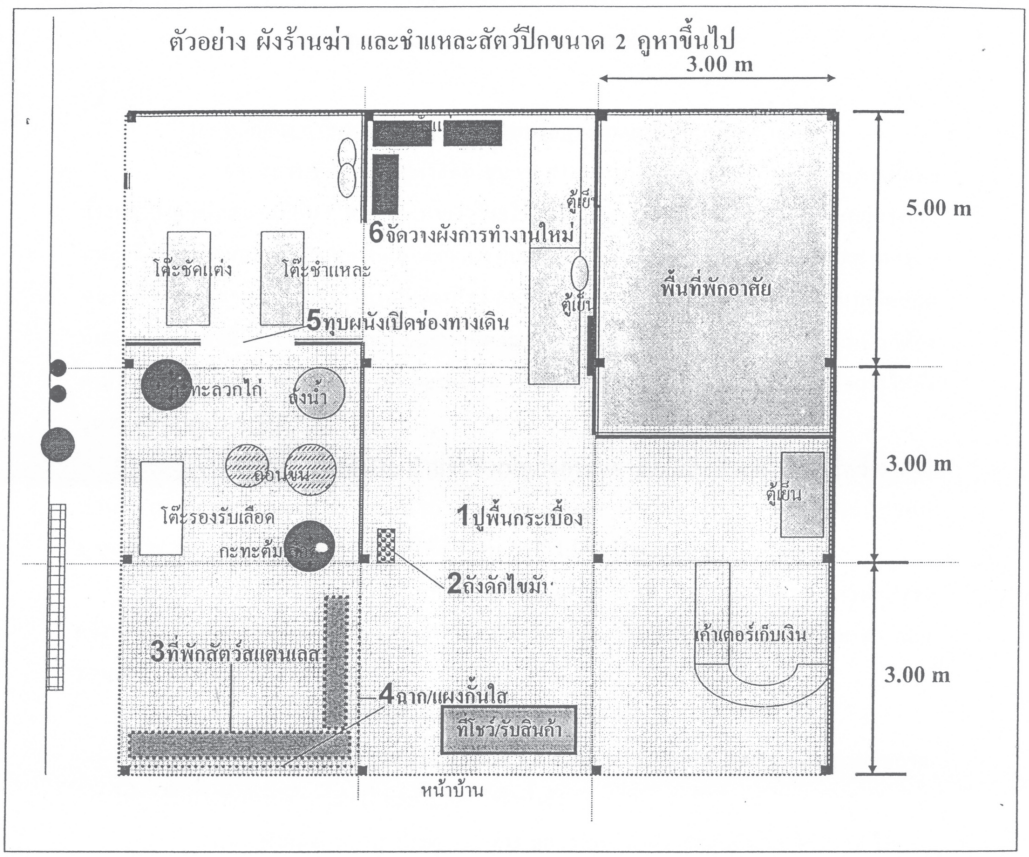
6.1 ต้องมีที่ดักมูลฝอยที่มีลักษณะเป็นตะแกรงสำหรับดักหรือบ่อดัก หรือลักษณะอื่นใดที่สามารถดักมูลฝอยได้ และเก็บมูลฝอยไปกำจัดทุกวัน

6.2 ต้องมีถังดักไขมันและดูแลมิให้เกิดการหมักหมม ของไขมันในบ่อดักหรือใช้การกำจัดไขมันโดยวิธีอื่นใดที่มีผลเช่นเดียวกับบ่อดักไขมัน

6.3 ควรมีการบำบัดน้ำเสีย ก่อนระบายลงสู่ทางระบายน้ำสาธารณะ

6.4 ใช้สารเคมีสำหรับทำลายเชื้อโรคที่ได้มาตรฐาน ไม่เป็นอันตรายต่อคนและสัตว์ เช่น ผงปูนคลอรีน 60 เปอร์เซ็นต์ จำนวน 1 ช้อนชา ผสมน้ำ 20 ลิตร (1 ปี๊ป) ใช้ล้างทำความสะอาด กรงหรือที่พักสัตว์ อาคารสถานที่หรือใช้ฉีดพ่นให้ชุ่มเพื่อป้องกันการฟุ้งกระจายก่อนเก็บกวาดมูลสัตว์ สำหรับการทำความสะอาดภาชนะอุปกรณ์ให้แช่นาน 2 นาที เป็นต้น

ตัวอย่าง ผังร้านฆ่า และชำแหละสัตว์ปีกขนาด 2 คูหาขึ้นไป
3.00 m
5.00 m
3.00 m
3.00 m
6จัดวางผังการทำงานใหม่
โต๊ะชั่งแต่ง
โต๊ะชำแหละ
5ทุบผนังเปิดช่องทางเดิน
ตู้เย็น
ตู้เย็น
พื้นที่พักอาศัย
ทะลวกไก่
ถังน้ำ
อ่างน้ำ
โต๊ะรองรับเลือด
กะทะต้มน้ำ
1ปูพื้นกระเบื้อง
ตู้เย็น
2ถังดักไขมัน
เค้าเตอร์เก็บเงิน
3ที่พักสัตว์สแตนเลส
4ฉาก/แผงกั้นใส
ที่ชั่ง/รับสินค้า
หน้าบ้าน

ส่วนที่ 2
หลักเกณฑ์ด้านสุขลักษณะ
ในการควบคุมการประกอบกิจการฆ่า และชำแหละสัตว์

---

1. หลักเกณฑ์เกี่ยวกับสถานที่ตั้ง สภาพหรือสุขลักษณะของสถานที่ฆ่าสัตว์

1.1 สถานที่ตั้งควรอยู่ห่างจากชุมชน ศาสนสถาน โบราณสถาน สถาบันการศึกษา โรงพยาบาล หรือสถานที่อื่นๆ ตามกฎหมายว่าด้วยโรงงานและกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง และอยู่ห่างจากแหล่งที่ก่อให้เกิดมลพิษหรือแหล่งที่ก่อให้เกิดการปนเปื้อน เช่น โรงบำบัดน้ำเสีย โรงงานอุตสาหกรรม สถานที่กำจัดมูลฝอย เมรุเผาศพ สถานที่เลี้ยงสัตว์ สถานที่ผลิตวัตถุมีพิษ และสถานที่ที่มีฝุ่นมากผิดปกติ อันอาจเป็นแหล่งที่ทำให้เกิดการปนเปื้อนกับผลิตภัณฑ์ได้ เป็นต้น ยกเว้นจะมีวิธีการป้องกันที่ถูกต้อง เหมาะสม ควรพิจารณาทิศทางลม เพื่อป้องกันฝุ่น ควันและกลิ่นเหม็น จากประกอบกิจการไปยังชุมชน ที่อยู่อาศัยโดยรอบ

1.2 มีพื้นที่เพียงพอสำหรับดำเนินกิจกรรมต่างๆ เช่น โรงฆ่า ที่พักสัตว์ อาคารสำนักงาน ห้องแช่เย็นเนื้อสัตว์ บ่อบำบัดน้ำเสีย และถนน เป็นต้น มีรั้วโดยรอบเพื่อป้องกันบุคคลภายนอกผ่านเข้าออก และป้องกันมิให้สัตว์ต่างๆ เข้าไปภายในสถานประกอบการ

1.3 ถนนภายในสถานประกอบการอยู่ในสภาพดี ไม่มีน้ำขัง สร้างจากวัสดุถาวรแข็งแรง และเรียบ เช่น คอนกรีต และลาดยาง เป็นต้น มีการแยกทางเข้าสำหรับสัตว์ที่จะนำมาฆ่า และทางออกสำหรับเนื้อสัตว์หรือซากสัตว์

1.4 อาคารต้องมีความมั่นคง แข็งแรง และปลอดภัย

1.5 พื้นทำด้วยวัสดุแข็งแรง ทนทาน ไม่เป็นสนิม ไม่ลื่น ผิวเรียบ ทำความสะอาดง่าย ไม่ดูดซึมน้ำ ทนทานต่อสารเคมี และไม่ก่อให้เกิดน้ำขัง

1.6 ฝาผนัง เพดาน ประตู หน้าต่าง และวงกบ ทำด้วยวัสดุแข็งแรง ทนทาน ไม่เป็นสนิม พื้นผิวเรียบทำความสะอาดง่าย และไม่ดูดซึมน้ำ

1.7 จัดพื้นที่ในการปฏิบัติงานให้กว้างเพียงพอเพื่อสะดวกในการทำงาน จัดวางสิ่งของ ให้เป็นระเบียบเรียบร้อย ปลอดภัย บำรุงรักษาให้อยู่ในสภาพดีอยู่เสมอ ต้องมีประตูหรือทางออกให้เพียงพอกับจำนวนคนที่อยู่ภายในอาคารที่จะหลบหนีภัยออกไปได้ทันหากมีเหตุฉุกเฉินเกิดขึ้น โดยเป็นไปตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

1.8 จัดให้มีแสงสว่างเพียงพอ และมีการระบายอากาศดี

1.9 ต้องมีการป้องกัน ควบคุม กำจัดสัตว์และแมลงนำโรคโดยเฉพาะหนู แมลงวัน และแมลงสาบ อย่างถูกต้องตามหลักสุขาภิบาล

2. หลักเกณฑ์เกี่ยวกับสถานที่ตั้ง สภาพหรือสุขลักษณะของที่พักสัตว์

2.1 สถานที่ตั้งของที่พักสัตว์ควรอยู่ห่างจากส่วนของโรงฆ่าและส่วนจัดทำกิจกรรมการผลิตเนื้อสัตว์อย่างเหมาะสม โดยต้องมีที่พักสัตว์เป็น 3 ประเภท คือ 1) ที่พักสัตว์ทั่วไป 2) ที่พักสัตว์ก่อนฆ่า และ 3) ที่พักสัตว์ป่วย ทั้งนี้ ที่พักสัตว์ป่วยควรอยู่ห่างจากที่พักสัตว์ประเภทอื่นและอยู่ห่างจากสถานที่ทำกิจกรรมต่างๆ ในระยะที่เหมาะสม

2.2 โครงสร้างทำด้วยวัสดุแข็งแรงทนทาน มีหลังคาป้องกันแสงแดดและฝน พื้นทำด้วยวัสดุแข็งแรง ทนทาน ทำความสะอาดง่าย ไม่ดูดซึมน้ำ ทนทานต่อสารเคมี และไม่ก่อให้เกิดน้ำขัง ควรมีประตูหรือแผงที่แข็งแรงทนทาน ป้องกันมิให้สัตว์ออกจากคอกได้ รวมทั้งควรมีรางระบายน้ำเสียที่ระบายได้ดีและไม่มีน้ำขัง

2.3 ที่พักสัตว์ควรมีพื้นที่อย่างเพียงพอสำหรับจำนวนสัตว์ที่จะเข้าฆ่าในแต่ละวัน โดยให้มีพื้นที่เป็นจำนวน 2 เท่า ของปริมาณสัตว์ที่จะทำการฆ่าใน 1 วัน ทั้งนี้ ขนาดพื้นที่ที่เหมาะสมสำหรับ โค 1 ตัว คือ 18 ตารางเมตร และสำหรับสุกร 1 ตัว คือ 6 ตารางเมตร และควรมีทางเดินที่มีหลังคาคลุมตลอดไปจนถึงอาคารโรงฆ่าสัตว์ และมีระบบป้องกันการเดินของสัตว์ย้อนมายังคอกพักสัตว์

2.4 ควรหลีกเลี่ยงการมีหรือก่อให้เกิดความเครียดต่อสัตว์ เช่น เสียงดัง ความอับชื้น อุณหภูมิสูงหรือต่ำเกินไป เป็นต้น

2.5 จัดให้มีน้ำและอุปกรณ์ที่สะอาดสำหรับให้น้ำสัตว์อย่างเพียงพอ

2.6 ทำความสะอาดที่พักสัตว์เป็นประจำทุกวันอย่างน้อยวันละ 1 ครั้ง

3. หลักเกณฑ์สุขลักษณะของกรรมวิธีการฆ่าและชำแหละ

3.1 ดูแลรักษาเครื่องมือ เครื่องจักร อุปกรณ์ ให้อยู่ในสภาพที่ถูกสุขลักษณะ เพื่อไม่ทำให้เกิดการปนเปื้อนกับเนื้อสัตว์และผลิตภัณฑ์ โดยทำความสะอาดด้วยสารชำระล้างที่ได้มาตรฐานทั้งก่อนและหลังการผลิต และทำลายเชื้อจุลินทรีย์ตามความจำเป็น

3.2 กระบวนตั้งแต่ฆ่าจนถึงได้เนื้อสัตว์และผลิตภัณฑ์ ต้องปฏิบัติสูงจากพื้นไม่น้อยกว่า 60 เซนติเมตร ทั้งนี้วิธีการฆ่าต้องใช้วิธีที่ไม่ทรมานสัตว์

3.3 เนื้อสัตว์และเครื่องในสัตว์ต้องล้างทำความสะอาด โดยแยกล้างคนละบริเวณกัน และบรรจุในภาชนะที่สะอาดและป้องกันการปนเปื้อน

3.4 จัดให้มีสถานที่จัดเก็บเนื้อสัตว์และผลิตภัณฑ์เป็นสัดส่วน จัดเก็บเป็นระเบียบสะดวกในการปฏิบัติงาน มีการป้องกันการเสื่อมสภาพและการปนเปื้อน

3.5 จัดให้มีสถานที่หรือภาชนะสำหรับเก็บซากสัตว์ที่ไม่เหมาะสมต่อการบริโภคและของเสียจากกระบวนการผลิต

3.6 จัดให้มีอ่างล้างมือพร้อมสบู่ในบริเวณผลิตตามความจำเป็น

3.7 จัดวางอุปกรณ์ต่างๆ ไม่ให้กีดขวางบริเวณปฏิบัติงาน หรือติดตั้งในลักษณะที่อาจก่อให้เกิดการปนเปื้อนกับผลิตภัณฑ์

3.8 จัดให้มีพนักงานตรวจโรคสัตว์และให้มีการบันทึกข้อมูลการตรวจสัตว์ก่อนฆ่าและตรวจซากสัตว์หลังฆ่า กรณีที่พบว่าสัตว์ป่วย ต้องไม่นำมาฆ่าเพื่อเป็นอาหาร แต่ต้องดูแลรักษาหรือกำจัดแล้วแต่สภาพของสัตว์นั้นๆ หรือส่งกลับให้เจ้าของสัตว์

3.9 ล้างทำความสะอาดบริเวณโรงฆ่าสัตว์ทุกวัน หลังเสร็จภารกิจในแต่ละวัน

4. หลักเกณฑ์เกี่ยวกับสุขลักษณะเครื่องมือ อุปกรณ์การผลิต น้ำดื่มน้ำใช้

4.1 มีเครื่องมือ และอุปกรณ์ในการผลิตจำนวนเพียงพอ ทำจากวัสดุที่ไม่ทำปฏิกิริยากับวัตถุดิบหรือผลิตภัณฑ์ที่ผลิตอันอาจเป็นอันตรายต่อผู้บริโภค และสามารถทำความสะอาดได้ง่าย

4.2 การออกแบบ การติดตั้ง และการจัดวางเครื่องมือ อุปกรณ์ต่างๆ ในการผลิตควรอยู่ในลักษณะที่มั่นคงปลอดภัย เป็นระเบียบ ง่ายต่อการทำความสะอาดและบำรุงรักษา แยกเป็นสัดส่วนและเป็นไปตามสายงานการผลิต

4.3 เครื่องมือ และอุปกรณ์ รวมถึงสวิตช์และสายไฟต่างๆ ต้องได้รับการบำรุงรักษาให้อยู่ใน สภาพดี และควรมีคู่มือการใช้งานเครื่องมือ อุปกรณ์ ตลอดจนมีแผนในการบำรุงรักษาและปฏิบัติตามแผน

4.4 มีน้ำดื่มที่ได้คุณภาพตามมาตรฐานน้ำดื่มไว้บริการสำหรับผู้ปฏิบัติงานอย่างเพียงพอ และต้องไม่ก่อให้เกิดความสกปรกหรือการปนเปื้อน เช่น ใช้ระบบน้ำกด ใช้แก้วส่วนตัว แก้วกระดาษที่ใช้ครั้งเดียวแล้วทิ้ง หรือแก้วส่วนกลางที่ใช้ดื่มเพียงครั้งเดียวแล้วนำไปล้างทำความสะอาดก่อนนำมาใช้ใหม่ เป็นต้น

4.5 มีน้ำใช้ที่สะอาดได้มาตรฐานของน้ำประปา และมีปริมาณเพียงพอต่อกิจกรรมการใช้น้ำในแต่ละวัน

4.6 กรณีเป็นน้ำใช้ที่สถานประกอบกิจการผลิตเอง ต้องหมั่นตรวจสอบ ดูแลระบบปรับปรุงคุณภาพน้ำและแหล่งน้ำดิบให้อยู่ในสภาพดีและสะอาดอยู่เสมอ

4.7 ตรวจสอบระบบท่อน้ำและหมั่นทำความสะอาดภาชนะเก็บกักน้ำอยู่เสมอ

5. หลักเกณฑ์เกี่ยวกับสุขอนามัยของผู้ปฏิบัติงาน

5.1 ผู้ปฏิบัติงานต้องมีสุขภาพแข็งแรง ไม่เป็นโรคติดต่อหรือโรคที่สังคมรังเกียจ โรคระบบทางเดินอาหาร โรคระบบทางเดินหายใจ หูน้ำหนวก และบาดแผลติดเชื้อ

5.2 ผู้ปฏิบัติงานควรได้รับการอบรมด้านสุขอนามัย

5.3 ผู้ปฏิบัติงานควรได้รับการตรวจสุขภาพอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง และต้องเก็บรักษาเอกสารตรวจสุขภาพไว้เป็นหลักฐาน

5.4 ผู้ปฏิบัติงานในส่วนที่มีการสัมผัสโดยตรงกับเนื้อสัตว์และผลิตภัณฑ์ หรือหรือส่วนหนึ่งส่วนใดของพื้นผิวที่อาจมีการสัมผัสกับผลิตภัณฑ์ ต้องปฏิบัติดังนี้

5.4.1 ทำความสะอาดร่างกายให้อยู่ในสภาพที่เหมาะสมและสวมเสื้อคลุมที่สะอาด ไม่ใส่เครื่องประดับต่างๆ ในขณะปฏิบัติงาน ยกเว้นสร้อยคอต้องสวมใส่อย่างมิดชิด

5.4.2 ล้างทำความสะอาดมือก่อนเข้าในอาคารผลิต ภายหลังออกจากห้องสุขา และภายหลังจับต้องสิ่งปนเปื้อนต่างๆ

5.4.3 ไม่บริโภคอาหารและเครื่องดื่ม ไม่สูบบุหรี่ ไม่บ้วนน้ำลาย หรือไม่กระทำ การอย่างอื่นที่คล้ายคลึงกันในระหว่างปฏิบัติงาน

5.4.4 ในกรณีที่มีบาดแผลต้องใช้ที่ปิดแผล ถ้าเป็นที่มือต้องสวมใส่ถุงมือหรือปลอกนิ้วขณะปฏิบัติงาน

6. หลักเกณฑ์เกี่ยวกับการจัดการน้ำเสีย มูลฝอย สิ่งปฏิกูล

6.1 พื้นอาคารในส่วนที่เกี่ยวกับการผลิตและการล้าง ต้องมีความลาดเอียงที่เหมาะสม รางระบายน้ำทำด้วยวัสดุถาวร เรียบ เป็นรูปตัวยู โดยภายในตัวอาคารควรเป็นรางเปิด ส่วนภายนอกอาคารเป็นท่อหรือรางที่มีฝาปิดและสามารถระบายน้ำได้ดี ไม่มีน้ำขังไม่มีน้ำไหลล้น และรางระบายน้ำฝนและรางระบายน้ำเสียต้องแยกออกจากกัน

6.2 มีที่ดักมูลฝอยที่มีลักษณะเป็นตะแกรง สำหรับดักหรือบ่อดักหรือลักษณะอื่นใดที่สามารถดักมูลฝอยได้ และเก็บมูลฝอยออกไปกำจัดทุกวัน

6.3 มีบ่อดักไขมันและดูแลมิให้เกิดการหมักหมมของไขมันในบ่อดัก หรือใช้การกำจัดไขมันโดยวิธีอื่นใดที่มีผลเช่นเดียวกับบ่อดักไขมัน

6.4 มีการบำบัดน้ำเสียที่เหมาะสม ไม่ก่อให้เกิดเหตุเดือดร้อนรำคาญและเป็นอันตรายต่อสุขภาพของชุมชน ทั้งนี้สถานที่ตั้งของระบบบำบัดน้ำเสีย ต้องตั้งอยู่ห่างจากอาคารผลิตพอสมควร เพื่อป้องกันกลิ่นเหม็นและการปนเปื้อนต่างๆ ที่อาจปนเปื้อนผลิตภัณฑ์ได้

6.5 คุณภาพน้ำทิ้งจากระบบบำบัดต้องได้ตามมารตรฐานตามที่กฎหมายกำหนด

6.6 คัดแยกมูลฝอย และมีภาชนะรองรับมูลฝอยแยกตามประเภทมูลฝอย และมีภาชนะรองรับมูลฝอยที่ถูกหลักสุขาภิบาลอย่างเพียงพอ และล้างทำความสะอาดภาชนะรองรับมูลฝอย และบริเวณที่วางภาชนะอยู่เสมอ

6.7 รวบรวมมูลฝอยจากภาชนะรองรับมูลฝอยไปยังที่พักมูลฝอยรวม หรือนำไปกำจัดทุกวันตามหลักสุขาภิบาล และดูแลมิให้เกิดการทิ้งมูลฝอยเกลื่อนกลาดภายในสถานประกอบกิจการ และบริเวณโดยรอบ

6.8 กรณีมีการนำลำไส้สัตว์ไปใช้เป็นอาหารสัตว์ ต้องมีการทำลายเชื้อโรคก่อน เช่น การใช้ความร้อน เป็นต้น

6.9 จัดให้มีสถานที่หรือภาชนะสำหรับเก็บซากสัตว์ที่ตายเพราะป่วยเป็นโรคโดยเฉพาะ และนำไปกำจัดด้วยวิธีที่ถูกต้องตามหลักสุขาภิบาล

6.10 ห้องน้ำห้องส้วมต้องสะอาด แยกจากบริเวณที่ผลิต มีอ่างล้างมือที่ใช้การได้ดีและมีสบู่สำหรับล้างมือ

6.11 ลักษณะของห้องส้วม การบำบัด และการกำจัดสิ่งปฏิกูลควรถูกต้องตามหลักสุขาภิบาล

6.12 ดูแลรักษาความสะอาดของห้องน้ำและห้องส้วมประจำทุกวันที่ปฏิบัติ

7. หลักเกณฑ์เกี่ยวกับความปลอดภัย และการป้องกันเหตุรำคาญ

7.1 กรณีที่มีสัตว์ป่วยเป็นโรค ควรใช้สารฆ่าเชื้อโรคในการฆ่าเชื้อโรคอีกครั้งหนึ่งหลังจากทำความสะอาดสถานที่ต่างๆ ตามปกติแล้ว

7.2 จัดให้มีสถานที่เก็บสารเคมีหรือสิ่งของที่อาจก่อให้เกิดอันตรายหรืออัคคีภัยได้ง่าย ตามกฎหมายว่าด้วยวัตถุอันตรายและกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง

7.3 จัดให้มีป้ายประกาศ สัญลักษณ์เตือนภัย และข้อปฏิบัติเกี่ยวกับการรักษาความปลอดภัยติดตั้งตามตำแหน่งต่างๆ ที่สำคัญ รวมถึงจัดให้มีระบบการป้องกันอุบัติเหตุอื่นๆ และจัดให้มีสัญญาณแจ้งเหตุ

7.4 จัดให้มีระบบสัญญาณเตือนเพลิงไหม้และเครื่องดับเพลิงตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคารและกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้ จะต้องมีการบันทึกการบำรุงรักษาเครื่องดับเพลิงอย่างน้อยหกเดือนต่อครั้ง และมีการฝึกอบรมการดับเพลิงเบื้องต้นจากหน่วยงานที่ทางราชการกำหนดหรือยอมรับให้แก่ผู้ปฏิบัติงานไม่น้อยกว่าร้อยละสี่สิบของจำนวนผู้ปฏิบัติงานในสถานประกอบกิจการ

7.5 จัดให้มีห้องพยาบาลหรือชุดปฐมพยาบาลเบื้องต้นไว้ในสถานประกอบกิจการและพร้อมใช้งานได้ตลอดเวลา

7.6 สถานประกอบกิจการที่มีโรงอาหารหรือห้องครัวที่จัดไว้สำหรับการประกอบอาหาร การปรุงอาหาร การสะสมอาหารสำหรับผู้ปฏิบัติงาน ต้องมีการดำเนินการให้ถูกต้องตามข้อกำหนดของท้องถิ่น

7.7 ดูแลควบคุมป้องกันผลกระทบที่เกิดจากกิจกรรมต่างๆ ของสถานประกอบกิจการ เช่น มิให้มีกลิ่น น้ำเสีย เขม่าควัน เสียง ฝุ่น และความร้อน เป็นต้น ที่จะทำให้เกิดผลกระทบจนเป็นเหตุรำคาญหรือเป็นอันตรายต่อสุขภาพของผู้ปฏิบัติงาน ผู้อยู่อาศัยใกล้เคียง และผู้ที่ผ่านไปมา

8. หลักเกณฑ์เกี่ยวกับการขนส่ง

8.1 รถยนต์ที่ใช้ในการขนส่งสัตว์มายังโรงฆ่าสัตว์ควรสะอาด และต้องทำความสะอาดทุกครั้งหลังการขนส่งเสร็จสิ้น และมีการฆ่าเชื้อโรคเมื่อพบว่าสัตว์ที่ขนส่งมานั้นป่วยเป็นโรค

8.2 รถยนต์ที่ใช้ในการขนส่งเนื้อสัตว์และผลิตภัณฑ์ ต้องเป็นรถที่สะอาดโดยเฉพาะ ส่วนที่ต้องสัมผัสกับเนื้อสัตว์ และผลิตภัณฑ์ มีการปกปิดมิดชิด และมีการล้างทำความสะอาดหลังการขนส่งทุกครั้ง

8.3 บริเวณรับสัตว์ที่จะนำมาฆ่า ควรแยกเป็นสัดส่วนจากบริเวณที่จะส่งเนื้อสัตว์ออกไป จากสถานประกอบกิจการ

8.4 ภาชนะบรรจุเนื้อสัตว์ต้องสะอาด และป้องกันการปนเปื้อนได้

8.5 ในขณะขนส่งควรใช้วิธีถนอมเนื้อสัตว์อย่างเหมาะสม เช่น การขนด้วยรถห้องเย็น เป็นต้น เพื่อป้องกันการเน่าเสียได้ง่าย

8.6 ผู้ปฏิบัติงานขนส่งควรดูแลร่างกายให้สะอาดในขณะปฏิบัติงาน

คำแนะนำของคณะกรรมการสาธารณสุข
ฉบับที่ 3/2549
เรื่อง การควบคุมกิจการเลี้ยงสุกร

การประกอบกิจการเลี้ยงสุกร เป็นลักษณะหนึ่งของการประกอบกิจการการเลี้ยงสัตว์บกสัตว์ปีก สัตว์น้ำ สัตว์เลื้อยคลานหรือแมลง ซึ่งเป็นกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ ตามประกาศกระทรวงสาธารณสุข ฉบับที่ 5/2538 ตามมาตรา 31 แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 การประกอบกิจการประเภทนี้ อาจก่อให้เกิดผลกระทบด้านต่างๆ เนื่องจากเป็นแหล่งแพร่พันธุ์สัตว์ และแมลงนำโรค เช่น หนู แมลงวัน แมลงสาบ หรือปัญหาเหตุรำคาญจากกลิ่นเหม็น น้ำเสีย และเสียง นอกจากนี้ยังอาจมีผลกระทบต่อผู้ปฏิบัติงานในสถานที่เลี้ยงสุกรอีกด้วย เช่น อันตรายอันทำให้เกิดบาดแผล โรคผิวหนัง มือ เท้าเปื่อย เป็นต้น ดังนั้นจะเห็นได้ว่าการประกอบกิจการประเภทนี้สามารถก่อให้เกิดผลกระทบต่อสุขภาพของคนที่ทำงานและมีผลกระทบต่อชุมชน

กอปรกับในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต่างๆ มักจะมีการประกอบการเลี้ยงสุกรอยู่ทั่วไป บางแห่งได้ดำเนินการมาเป็นระยะเวลานาน และอยู่ในเขตชุมชน จำเป็นต้องมีการปรับปรุงด้านสุขลักษณะให้เหมาะสม เพื่อป้องกันผลกระทบที่อาจจะเกิดขึ้นกับผู้ปฏิบัติงานในสถานประกอบกิจการและชุมชน ดังนั้นคณะกรรมการสาธารณสุข จึงได้มีมติในคราวการประชุม ครั้งที่ 42 - 2/2549 เมื่อวันที่ 23 มีนาคม 2549 เห็นชอบให้ออกคำแนะนำแก่ราชการส่วนท้องถิ่นและเจ้าพนักงานท้องถิ่นเกี่ยวกับการควบคุมการประกอบกิจการดังกล่าว

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 10 (3) แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 คณะกรรมการสาธารณสุข จึงออกคำแนะนำไว้ ดังนี้

ข้อ 1 กรณีที่ในเขตราชการส่วนท้องถิ่นใด มีการประกอบกิจการเลี้ยงสุกร ราชการส่วนท้องถิ่นนั้นอาจออกข้อกำหนดของท้องถิ่นกำหนดให้กิจการดังกล่าว เป็นกิจการที่ต้องควบคุมในท้องถิ่นนั้นได้ ตามมาตรา 32 (1) แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535

ข้อ 2 เพื่อประโยชน์ในการควบคุมหรือกำกับดูแลสถานประกอบกิจการข้างต้น ราชการส่วนท้องถิ่นควรเร่งดำเนินการพิจารณาออกข้อกำหนดของท้องถิ่น กำหนดหลักเกณฑ์ และเงื่อนไขทั่วไป ให้ผู้ดำเนินกิจการปฏิบัติเกี่ยวกับสภาพหรือสุขลักษณะของสถานที่ที่ใช้ในการประกอบกิจการ และมาตรการป้องกันอันตรายต่อสุขภาพ ตามมาตรา 32 (2) แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 ตามหลักเกณฑ์ในการควบคุมประกอบกิจการเลี้ยงสุกรที่แนบมาพร้อมนี้

ข้อ 3 สถานประกอบกิจการที่ตั้งอยู่ในเขตที่กฎหมายว่าด้วยการผังเมือง หรือกฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคารมีผลใช้บังคับ หรือสถานประกอบกิจการที่เข้าข่ายเป็นโรงงาน หรือมีการประกอบกิจการเกี่ยวกับวัตถุอันตรายหรือกิจการอื่น จะต้องปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องด้วยแล้วแต่กรณี

ข้อ 4 กรณีที่ราชการส่วนท้องถิ่นใดออกข้อกำหนดของท้องถิ่นว่าด้วยการควบคุมกิจการเลี้ยงสุกร ควรจัดให้มีการประชาสัมพันธ์ และประชุมชี้แจงข้อกำหนดของท้องถิ่นดังกล่าว เพื่อให้ผู้ประกอบกิจการได้ทราบโดยทั่วกันด้วย ทั้งนี้เพื่อประโยชน์ในการบังคับใช้ต่อไป

ให้ไว้ ณ วันที่ 5 กรกฎาคม พ.ศ. 2549

(ลงชื่อ) ปราชญ์ บุณยวงศ์วิโรจน์
(นายปราชญ์ บุณยวงศ์วิโรจน์)
ปลัดกระทรวงสาธารณสุข

หลักเกณฑ์ในการควบคุมการประกอบกิจการเลี้ยงสุกร

1. หลักเกณฑ์เกี่ยวกับสถานที่ตั้ง

1.1 สถานที่ตั้งควรอยู่ห่างจากชุมชน ศาสนสถาน โบราณสถาน สถาบันการศึกษา โรงพยาบาล หรือสถานที่อื่นๆ ตามกฎหมายว่าด้วยโรงงานและกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง ในระยะที่ไม่ส่งผลกระทบต่อสุขภาพ และไม่ก่อเหตุรำคาญต่อชุมชน โดยควรมีระยะห่างจากสถานที่ที่กล่าวข้างต้นและแหล่งน้ำสาธารณะในระยะทางดังต่อไปนี้

(1) สำหรับสถานประกอบกิจการเลี้ยงสุกรน้อยกว่า 50 ตัว ควรมีระยะห่างในระยะที่ไม่ก่อให้เกิดความรำคาญต่อชุมชนใกล้เคียง

(2) สำหรับสถานประกอบกิจการเลี้ยงสุกร ตั้งแต่ 50 - 500 ตัว ควรมีระยะห่างไม่น้อยกว่า 200 เมตร

(3) สำหรับสถานประกอบกิจการเลี้ยงสุกรเกินกว่า 500 ตัว ควรมีระยะห่างไม่น้อยกว่า 1,000 เมตร

1.2 สถานประกอบกิจการเลี้ยงสุกรควรตั้งอยู่ห่างจากโรงฆ่าสัตว์ ตลาดนัดค้าสัตว์ตั้งแต่ 5 กิโลเมตร ขึ้นไป

1.3 จัดให้มีบริเวณเลี้ยงสุกรเป็นสัดส่วน และอยู่ห่างเขตที่ดินสาธารณะหรือที่ดินต่างเจ้าของและต้องมีที่ว่างอันปราศจากหลังคาหรือสิ่งใดปกคลุมโดยรอบบริเวณเลี้ยงสัตว์นั้นไม่น้อยกว่า 20 เมตรทุกด้านเว้นแต่ด้านที่มีแนวเขตที่ดินติดต่อกับที่ดินของผู้ประกอบกิจการประเภทเดียวกันตามข้อกำหนดนี้

1.4 สถานประกอบกิจการเลี้ยงสุกรควรตั้งอยู่บริเวณที่ไม่มีน้ำท่วมขัง

2. หลักเกณฑ์เกี่ยวกับสุขลักษณะของโรงเรือนเลี้ยงสัตว์และส่วนประกอบ

2.1 โรงเรือนเลี้ยงสัตว์ต้องเป็นอาคารเอกเทศ มั่นคงแข็งแรง มีลักษณะเหมาะแก่การเลี้ยงสัตว์ ไม่มีการพักอาศัยหรือประกอบกิจการอื่นใด

2.2 พื้นโรงเรือนเลี้ยงสัตว์ทำด้วยวัสดุแข็งแรง พื้นผิวเรียบทำความสะอาดง่าย มีความลาดเอียงที่เหมาะสมให้น้ำหรือสิ่งปฏิกูลไหลลงทางระบายได้โดยสะดวก

2.3 หลังคาทำด้วยวัสดุแข็งแรง มีความสูงจากพื้นที่สะดวก และมีช่องทางให้แสงสว่างหรือแสงแดดส่องภายในอาคารอย่างทั่วถึง

2.4 โรงเรือนเลี้ยงสัตว์ต้องมีที่ขังและที่ปล่อยสัตว์กว้างขวางเพียงพอ คอกสัตว์กั้นเป็นสัดส่วนเหมาะสมกับจำนวนสัตว์ ไม่ให้สัตว์อยู่อย่างแออัด

2.5 จัดให้มีแสงสว่างเพียงพอ และมีการระบายอากาศดี

2.6 ถนนภายในสถานประกอบการต้องใช้วัสดุคงทน มีความกว้างเหมาะสม สะดวกในการขนส่งลำเลียงอุปกรณ์ อาหารสัตว์ รวมทั้งผลผลิตเข้าและออกภายในสถานประกอบกิจการ

2.7 สถานที่เก็บอาหารและโรงผสมอาหารควรจัดเป็นสัดส่วนและถูกหลักสุขาภิบาล

3. หลักเกณฑ์เกี่ยวกับสุขลักษณะเครื่องมือ เครื่องใช้ อุปกรณ์ น้ำดื่ม น้ำใช้

3.1 อาหารที่ใช้เลี้ยงสัตว์ ต้องมีคุณภาพและมาตรฐานตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมคุณภาพอาหารสัตว์

3.2 ควรมีสถานที่เก็บอาหารแยกเป็นสัดส่วน จัดให้เป็นระเบียบและมีการดูแลรักษาความสะอาดอย่างสม่ำเสมอ

3.3 ต้องมีที่เก็บรักษาเครื่องมือ เครื่องใช้ อุปกรณ์ในการทำงานเป็นสัดส่วนเหมาะสมและเป็นระเบียบเรียบร้อย

3.4 เครื่องมือ เครื่องใช้ และอุปกรณ์ รวมถึงสวิตช์และสายไฟต่างๆ ต้องได้รับการบำรุงรักษาให้อยู่ในสภาพดี

3.5 ต้องจัดให้มีน้ำดื่มที่ได้คุณภาพตามมาตรฐานน้ำดื่มไว้บริการสำหรับผู้ปฏิบัติงานอย่างเพียงพอ ตั้งอยู่ในบริเวณที่แยกออกจากโรงเรือนเลี้ยงสัตว์ และลักษณะการจัดบริการน้ำดื่มต้องไม่ก่อให้เกิดความสกปรกหรือการปนเปื้อน เช่น ใช้ระบบน้ำกด ใช้แก้วส่วนตัว ใช้แก้วกระดาษที่ใช้ครั้งเดียวแล้วทิ้ง ใช้แก้วส่วนกลางที่ใช้ดื่มเพียงครั้งเดียวแล้วนำไปล้างทำความสะอาดก่อนนำมาใช้ใหม่ หรือวิธีอื่น

3.6 ต้องจัดให้มีน้ำใช้ที่สะอาดได้มาตรฐาน และมีปริมาณเพียงพอกับปริมาณน้ำใช้ในแต่ละวัน

3.7 กรณีที่สถานประกอบกิจการผลิตน้ำใช้เอง ควรตรวจสอบดูแลคุณภาพน้ำดิบให้สะอาด ตรวจสอบระบบท่อน้ำและทำความสะอาดภาชนะเก็บกักน้ำอยู่เสมอ และปรับปรุงคุณภาพน้ำให้มีคุณภาพดีอยู่เสมอ

4. หลักเกณฑ์เกี่ยวกับสุขอนามัยของผู้ปฏิบัติงาน

4.1 ผู้ปฏิบัติงานในฟาร์มต้องมีสุขภาพแข็งแรง ไม่เป็นโรคติดต่อ หรือโรคที่สังคมรังเกียจ โรคที่เกี่ยวข้องกับทางเดินอาหาร ทางเดินหายใจ หูน้ำหนวก และบาดแผลติดเชื้อหรือไม่เป็นพาหะนำโรคติดต่อ ได้แก่ วัณโรค อหิวาตกโรค ไข้รากสาดน้อย บิด สุกใส หัด คางทูม เรื้อน ไวรัสตับอักเสบเอ โรคพยาธิ และโรคผิวหนังที่น่ารังเกียจ เป็นต้น หากผู้ปฏิบัติงานป่วยด้วยโรคติดต่อดังกล่าว ต้องหยุดพักรักษาให้หาย

4.2 ผู้ปฏิบัติงานต้องได้รับการตรวจสุขภาพเป็นประจำทุกปี

4.3 ผู้ปฏิบัติงานควรได้รับการอบรมในเรื่องเกี่ยวกับสุขอนามัย

4.4 ผู้ปฏิบัติงานในฟาร์มจะต้องปฏิบัติดังนี้

(1) ล้างทำความสะอาดมือทุกครั้งก่อนเข้าหรือออกจากฟาร์ม และภายหลังออกจากห้องส้วมและจับต้องสิ่งปนเปื้อนต่างๆ

(2) ควรสวมใส่ชุดปฏิบัติงานที่สะอาดเหมาะสมในแต่ละกิจกรรมที่ปฏิบัติ

(3) ในกรณีที่มีบาดแผล ต้องปิดแผลด้วยที่ปิดแผล ถ้ามีบาดแผลที่มือต้องสวมใส่ถุงมือหรือปลอกนิ้วขณะปฏิบัติงาน

5. หลักเกณฑ์เกี่ยวกับการจัดการน้ำเสีย มูลฝอย สิ่งปฏิกูล

5.1 ต้องมีระบบบำบัดน้ำเสียที่ได้มาตรฐาน โดยใช้วิธีการบำบัดน้ำเสียที่เหมาะสม ทางระบายน้ำไม่อุดตัน

5.2 น้ำเสียที่ผ่านการบำบัดแล้วต้องมีการตรวจสอบคุณภาพน้ำทิ้งให้ได้เกณฑ์มาตรฐานน้ำทิ้ง ตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม ก่อนปล่อยออกสู่ภายนอกสถานประกอบกิจการ

5.3 ต้องจัดให้มีภาชนะรองรับมูลฝอยที่ถูกหลักสุขาภิบาล เหมาะสมและเพียงพอ

5.4 ต้องมีการรวบรวมมูลฝอยและนำไปกำจัดด้วยวิธีการฝัง เผาอย่างถูกต้องตามหลักสุขาภิบาล และปฏิบัติตามข้อกำหนดของท้องถิ่นว่าด้วยการนั้น

5.5 ต้องทำความสะอาด กวาด ล้างพื้น โรงเรือนเลี้ยงสัตว์และบริเวณโดยรอบโรงเรือนเลี้ยงสัตว์ให้สะอาดทุกวัน ต้องจัดให้มีที่กักเก็บมูลสัตว์โดยเฉพาะ เพื่อป้องกันเหตุเดือดร้อนรำคาญอันเนื่องมาจากกลิ่นและไม่เป็นแหล่งเพาะพันธุ์สัตว์และแมลงนำโรค

5.6 ห้ามทิ้งมูลสัตว์หรือมูลฝอยในที่ดินของตนเอง ที่สาธารณะหรือแหล่งน้ำสาธารณะ

5.7 ต้องมีห้องน้ำและห้องส้วมตามลักษณะและจำนวนที่กำหนดในกฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคารและกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง และบำบัด หรือการกำจัดสิ่งปฏิกูลถูกต้องตามหลักสุขาภิบาล

5.8 ภายในห้องน้ำและห้องส้วมควรมีวัสดุอุปกรณ์ตามความจำเป็นและเหมาะสม

5.9 ต้องดูแลรักษาความสะอาดของห้องน้ำและห้องส้วมเป็นประจำทุกวันที่ปฏิบัติงาน

6. หลักเกณฑ์เกี่ยวกับการจัดการแหล่งแพร่เชื้อโรคหรือสัตว์และแมลงนำโรค

6.1 ต้องมีการป้องกันโรคติดต่อที่เกิดจากสัตว์ด้วยวิธีการที่เหมาะสม และถูกต้อง

6.2 การกำจัดซากสัตว์ให้ใช้วิธีเผา หรือฝังเพื่อป้องกันการเป็นแหล่งเพาะพันธุ์ของสัตว์และแมลงนำโรค ดังนี้

(1) การกำจัดซากสัตว์โดยการฝังต้องมีเนื้อที่เพียงพอ และอยู่ในบริเวณน้ำท่วมไม่ถึงโดยฝังซากลึกจากผิวดินไม่น้อยกว่า 50 เซนติเมตร ใช้น้ำยาฆ่าเชื้อโรคที่เหมาะสมทำการราดหรือโรยบนส่วนต่างๆ ของซากสัตว์จนทั่ว และกลบหลุมดิน

(2) การกำจัดซากสัตว์โดยการเผาต้องมีสถานที่เผาหรือเตาเผาอยู่ในบริเวณที่เหมาะสมในการใช้เผาซากจนหมด การเผาต้องไม่ก่อให้เกิดมลพิษหรือเหตุรำคาญ

(3) สถานที่กำจัดซากสัตว์ต้องห่างจากบริเวณอาคาร หรือโรงเรือนเลี้ยงสัตว์ อาคารสำนักงาน อาคารพักอาศัย

6.3 ต้องมีการควบคุมป้องกันสัตว์และแมลงนำโรคในฟาร์มไม่ให้มีจำนวนมากจนก่อให้เกิดความเสี่ยงในการแพร่เชื้อโรคติดต่อ หรือก่อเหตุเดือดร้อนรำคาญต่อผู้อยู่ในที่ใกล้เคียง

6.4 กรณีที่มีการระบาดของโรคติดต่อที่เกี่ยวกับสัตว์ในเขตพื้นที่ ต้องจัดให้มีวิธีการควบคุมป้องกันมิให้เกิดการปนเปื้อนของเชื้อโรคในสถานที่เลี้ยงสัตว์ ทั้งในตัวสัตว์ อาหาร น้ำใช้ คนเลี้ยงและสิ่งแวดล้อมอื่นๆ

7. หลักเกณฑ์เกี่ยวกับความปลอดภัย และการป้องกันเหตุรำคาญ

7.1 ควรจัดให้มีห้องเก็บสารเคมี น้ำยาฆ่าเชื้อหรือสิ่งของที่อาจก่อให้เกิดอันตรายหรืออัคคีภัยได้ง่ายโดยเฉพาะ ตามกฎหมายว่าด้วยวัตถุอันตรายและกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง

7.2 ควรจัดให้มีห้องพยาบาลหรือชุดปฐมพยาบาลที่ครบรายการไว้ในสถานประกอบกิจการและพร้อมใช้งานได้ตลอดเวลา

7.3 ระดับเสียงในสถานประกอบการเลี้ยงสุกร ในเวลากลางวัน ต้องมีระดับเสียงเฉลี่ย 8 ชั่วโมง ไม่เกิน 90 เดซิเบล (เอ) ตามกฎหมายคุ้มครองแรงงาน

7.4 ระดับความเข้มข้นของก๊าซไฮโดรเจนซัลไฟด์และก๊าซแอมโมเนีย บริเวณคอกเลี้ยงสัตว์ต้องไม่เกินค่ามาตรฐานตามกฎหมายคุ้มครองแรงงาน

7.5 วิธีการตรวจวัดคุณภาพสิ่งแวดล้อมในสถานประกอบการให้ใช้วิธีการตรวจวัดของหน่วยงานราชการไทย ในกรณีที่ไม่มีวิธีการตรวจวัดที่เป็นมาตรฐานกำหนดไว้ ให้ใช้วิธีการตรวจวัดที่ท้องถิ่นยอมรับ

7.6 ควรควบคุมป้องกันกิจกรรมต่างๆ ของสถานประกอบกิจการมิให้มีกลิ่น น้ำเสีย เขม่าควัน เสียง ฝุ่น และความร้อน เป็นต้น ที่จะทำให้เกิดผลกระทบจนเป็นเหตุรำคาญ หรือเป็นอันตรายต่อสุขภาพของคนงานและผู้อยู่อาศัยใกล้เคียงหรืออยู่ในเส้นทางการสัญจรของ สถานประกอบกิจการีที่ในเขตราชการส่วนท้องถิ่นใด มีการประกอบกิจการเลี้ยงสุกร ราชการส่วน ท้องถิ่นนั้นอาจออกข้อกำหนดของท้องถิ่นกำหนดให้กิจการดังกล่าว เป็นกิจการที่ต้องควบคุมใน ท้องถิ่นนั้นได้ ตามมาตรา 32 (1) แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535

คำแนะนำของคณะกรรมการสาธารณสุข
ฉบับที่ 4/2549
เรื่อง ข้อกำหนดด้านสุขาภิบาลอาหาร สำหรับสถานที่สะสมอาหาร ประเภทซุปเปอร์มาร์เก็ต

ปัจจุบันวิถีชีวิตของคนไทยในเขตเมืองได้รับเปลี่ยนไป ทำให้ต้องมีการพึ่งพาสถานที่จำหน่ายสินค้า ประเภทอาหารและของใช้ที่หลากหลาย จากเดิมที่มีเพียงร้านเล็กๆ ที่เรียกว่า “ร้านขายของชำหรือโชวห่วย” ตั้งอยู่ใกล้ๆ บ้าน กลายมาเป็นร้านค้าในรูปแบบอื่นๆ เช่น ร้านสะดวกซื้อ ร้านซุปเปอร์มาร์เก็ต ซึ่งมีสินค้าและบริการเพิ่มขึ้น ตามความต้องการของผู้บริโภค ทั้งที่เป็นอาหารปรุงสำเร็จพร้อมบริโภค หรือต้องนำไปปรุงประกอบอาหาร หรือเป็นวัตถุดิบประกอบอาหาร ซึ่งกิจการดังกล่าวนี้ถูกควบคุมในลักษณะสถานที่สะสมอาหาร ตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 ดังนั้น จึงมีความจำเป็นที่จะควบคุมสถานที่เหล่านี้โดยเฉพาะส่วนที่เกี่ยวข้องกับสินค้าประเภทอาหาร ตั้งแต่ขั้นตอนการรับสินค้า การเก็บสินค้า การเตรียม การตัดแต่ง การปรุง การบรรจุหีบห่อ การวางจำหน่าย รวมถึงการดูแลสุขลักษณะส่วนบุคคลของผู้สัมผัสอาหารและการจัดการของเสียที่เกิดขึ้นจากกระบวนการต่างๆ เพื่อมิให้เกิดปัญหาสาธารณสุขสิ่งแวดล้อมและเป็นแหล่งแพร่กระจายโรคทางเดินอาหาร และน้ำได้

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 10 (3) แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 คณะกรรมการสาธารณสุข จึงมีมติในคราวการประชุมครั้งที่ 43-3/2549 เมื่อวันที่ 27 มิถุนายน 2549 เห็นชอบให้ออกคำแนะนำไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ 1 กรณีที่ในเขตราชการส่วนท้องถิ่นใด มีการประกอบกิจการสถานที่สะสมอาหารประเภท ซุปเปอร์มาร์เก็ต ราชการส่วนท้องถิ่นอาจพิจารณาออกข้อกำหนดท้องถิ่น กำหนดประเภทของสถานที่สะสมอาหารตามลักษณะของสถานที่ประกอบกิจการ ตามมาตรา 40 (1) เพื่อให้ผู้ประกอบกิจการต้องขออนุญาตหรือขอหนังสือรับรองการแจ้งก่อนการประกอบกิจการ ตามมาตรา 38 แห่งพระราชบัญญัติ การสาธารณสุข พ.ศ. 2535

ข้อ 2 เพื่อประโยชน์ในการควบคุมหรือกำกับดูแลสถานประกอบกิจการข้างต้น ราชการส่วนท้องถิ่นอาจพิจารณาออกข้อกำหนดของท้องถิ่น กำหนดหลักเกณฑ์ และเงื่อนไขทั่วไปให้ผู้ดำเนินกิจการต้องปฏิบัติตามมาตรา 40 (2)-(7) แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 ตามหลักเกณฑ์ในการควบคุมการประกอบกิจการ ที่แนบมาพร้อมนี้ได้ ตามความเหมาะสมของแต่ละพื้นที่

ข้อ 3 สถานประกอบกิจการที่ตั้งอยู่ในเขตที่กฎหมายว่าด้วยการผังเมือง หรือกฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคารมีผลใช้บังคับ จะต้องปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยการนั้นและกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องด้วยแล้วแต่กรณี

ข้อ 4 กรณีที่ราชการส่วนท้องถิ่นใดออกข้อกำหนดของท้องถิ่นว่าด้วยหลักเกณฑ์ด้านสุขาภิบาลอาหารสำหรับสถานที่สะสมอาหาร ประเภทซุปเปอร์มาร์เก็ตแล้ว ควรจัดให้มีการประชาสัมพันธ์ และประชุมชี้แจงข้อกำหนดของท้องถิ่นดังกล่าวเพื่อให้ผู้ประกอบกิจการได้ทราบทั่วกัน ทั้งนี้เพื่อประโยชน์ในการบังคับใช้ต่อไป

ให้ไว้ ณ วันที่ 20 พฤศจิกายน พ.ศ. 2549

(ลงชื่อ) ปราชญ์ บุณยวงศ์วิโรจน์
(นายปราชญ์ บุณยวงศ์วิโรจน์)
ปลัดกระทรวงสาธารณสุข

หลักเกณฑ์ด้านสุขาภิบาลอาหารสำหรับสถานที่สะสมอาหาร ประเภทซุปเปอร์มาร์เก็ต

1. หลักเกณฑ์สุขลักษณะที่เกี่ยวกับสถานที่และขั้นตอนการรับสินค้า ให้เป็นดังนี้

1.1 พื้นบริเวณที่รับสินค้ามีพื้นผิวเรียบ ทำความสะอาดง่าย มีสภาพดี แข็งแรง และสะอาด

1.2 ให้มีการแยกบริเวณการรับสินค้าที่เป็นอาหารสดออกจากสินค้าประเภทอื่น หรือหากเป็นพื้นที่หรือบริเวณเดียวกัน การรับสินค้าที่เป็นอาหารสดให้กระทำต่างเวลากับสินค้าประเภทอื่น

1.3 ไม่วางสินค้าประเภทอาหารโดยตรงกับพื้น ต้องมีวัสดุรองรับ

1.4 ทำความสะอาดรถเข็น ตะกร้า ภาชนะใส่อาหารด้วยวิธีการที่ถูกสุขลักษณะทุกครั้งที่ใช้ขนส่งอาหาร และจัดให้มีการตรวจหาเชื้อจุลินทรีย์ โดยวิธีการป้ายด้วยไม้พันสำลีเก็บตัวอย่าง ตรวจวิเคราะห์ (swab) ภาชนะที่บรรจุอาหารและรถเข็นอาหาร อย่างน้อยปีละ 2 ครั้ง

1.5 ทำความสะอาดบริเวณรับสินค้าทุกครั้ง ภายหลังขนอาหารเสร็จ

1.6 ไม่ใช้บริเวณรับสินค้าเป็นทางเก็บขนมูลฝอย หากจำเป็นต้องกำหนดเวลาใช้งานแตกต่างกัน และทำความสะอาดภายหลังใช้งาน

1.7 อาหารสดต้องนำเข้าเก็บในอุณหภูมิที่เหมาะสมกับอาหารแต่ละประเภทตามข้อ 2 โดยเร็วที่สุดภายในระยะเวลาไม่เกิน 30 นาที หลังจากรับสินค้า

1.8 รถเข็นที่ใช้ขนส่งอาหาร ต้องไม่ใช้ปะปนกับรถเก็บขนมูลฝอย

2. หลักเกณฑ์สุขลักษณะที่เกี่ยวกับสถานที่และขั้นตอนการเก็บสินค้า ให้เป็นดังนี้

2.1 บริเวณที่ใช้เก็บสินค้าอาหารแห้ง ต้องมีพื้น ผนัง เพดานสภาพดี แข็งแรง สะอาด มีการระบายอากาศและแสงสว่างเพียงพอ

2.2 เก็บสินค้าให้เป็นสัดส่วน แยกตามประเภทสินค้า โดยเฉพาะสินค้าที่เป็นสารเคมี เช่น น้ำยาทำความสะอาดครัวเรือน สารเคมีกำจัดแมลงสำหรับใช้ในครัวเรือน ต้องแยกเก็บเป็นสัดส่วนเฉพาะ ห้ามปะปนกับสินค้าประเภทอาหาร เพื่อป้องกันการปนเปื้อนกับอาหาร

2.3 จัดชั้นวางอาหารแยกประเภทเป็นสัดส่วน และสูงจากพื้นอย่างน้อย 30 เซนติเมตร

2.4 แยกอาหารหรือสินค้าที่หมดอายุหรือชำรุดที่รอการเก็บกลับคืนในบริเวณหรือภาชนะที่แยกเฉพาะและมีป้ายแสดงอย่างชัดเจน

2.5 เก็บรักษาอาหารในอุณหภูมิที่เหมาะสมแต่ละประเภท ดังนี้

2.5.1 อาหารเนื้อสัตว์ดิบหรือปลาหรืออาหารทะเล รวมทั้งผลิตภัณฑ์จากเนื้อสัตว์ให้เก็บรักษาที่อุณหภูมิต่ำกว่า 5 องศาเซลเซียส

2.5.2 นมและผลิตภัณฑ์พาสเจอไรซ์ และอาหารพร้อมปรุง ให้เก็บรักษาที่อุณหภูมิต่ำกว่า 5 องศาเซลเซียส

2.5.3 อาหารแช่แข็งให้เก็บในตู้หรือห้องแช่แข็ง ที่อุณหภูมิต่ำกว่า -18 องศาเซลเซียส

2.5.4 ผัก ผลไม้ ต้องเก็บรักษาที่อุณหภูมิที่เหมาะสมกับการรักษาคุณภาพ

2.5.5 อาหารแห้ง และอาหารในภาชนะปิดสนิท ให้เก็บรักษาที่อุณหภูมิห้อง

3. หลักเกณฑ์สุขลักษณะและขั้นตอนการเตรียม การตัดแต่ง การปรุงและการบรรจุหีบห่อ ให้เป็นดังนี้

3.1 บริเวณที่ใช้เตรียม การตัดแต่ง การปรุงและการบรรจุหีบห่อสินค้าประเภทอาหาร ต้องมีพื้น ผนัง เพดานสภาพดี แข็งแรง สะอาด มีการระบายอากาศและแสงสว่างเพียงพอ

3.2 แยกสินค้าให้เป็นสัดส่วน ตามประเภท โดยเฉพาะสินค้าเนื้อสัตว์ดิบและผัก ผลไม้

3.3 โต๊ะที่ใช้เตรียม ตัดแต่งอาหาร ทำด้วยสเตนเลสหรือวัสดุที่ไม่ทำปฏิกิริยากับอาหาร มีผิวเรียบ ไม่ดูดซึมน้ำ สภาพดี แข็งแรง สะอาด สูงจากพื้นอย่างน้อย 60 เซนติเมตร ทำความสะอาดทุกครั้งก่อนและหลังการใช้งาน

3.4 มีอ่างล้างอาหารและภาชนะอุปกรณ์ ทำด้วยสเตนเลสหรือวัสดุที่ไม่ทำปฏิกิริยากับอาหารสภาพดี แข็งแรง สะอาดและระบายน้ำได้ดี สูงจากพื้นอย่างน้อย 60 เซนติเมตร แยกระหว่าง อ่างล้างอาหารประเภทเนื้อสัตว์ดิบ ผักผลไม้สด และภาชนะอุปกรณ์ และมีการทำความสะอาดก่อนและหลังการใช้งาน

3.5 อ่างล้างมือมีสภาพดี สะอาด ระบายน้ำได้ดี มีก๊อกน้ำสภาพดี เปิดปิดโดยไม่ใช้มือสัมผัส มีสบู่เหลวหรือสบู่ผสมน้ำยาฆ่าเชื้อโรค กระดาษเช็ดมือ หรืออุปกรณ์ทำให้มือแห้ง

3.6 มีถังเก็บรวบรวมมูลฝอยที่ถูกสุขลักษณะ

3.7 อาหารดิบหรือวัตถุดิบทุกชนิด ต้องล้างให้สะอาดก่อนและหลังการตัดแต่งและต้องบรรจุในภาชนะหรือหีบห่อที่ทำด้วยวัสดุที่ไม่เป็นพิษ สะอาด หลังจากตัดแต่งและบรรจุแล้วต้องเก็บไว้ในอุณหภูมิที่เหมาะสมตามข้อ 2.5 ทันที

4. หลักเกณฑ์สุขลักษณะและขั้นตอนการวางจำหน่ายสินค้าประเภทอาหาร ให้เป็นดังนี้

4.1 การวางจำหน่ายอาหารต้องแยกตามประเภท ตามความเหมาะสมกับชนิดอาหาร บริเวณที่วางจำหน่ายอาหารต้องมีพื้น ผนัง เพดานสภาพดี แข็งแรง สะอาด มีการระบายอากาศและแสงสว่างเพียงพอ

4.2 อาหารทุกชนิดต้องมีฉลากแสดงชื่อ - ชนิดอาหาร วันที่ผลิต/บรรจุ วันหมดอายุ และสถานที่ผลิต/บรรจุ

4.3 อาหารหรือสินค้าที่รับมาวางจำหน่ายต้องได้มาตรฐาน สะอาด ปลอดภัย สามารถระบุแหล่งผลิตที่เชื่อถือได้ หรือได้รับการรับรองมาตรฐานจากองค์กรต่างๆ เช่น (ก) หน่วยงานราชการ เช่น กรมปศุสัตว์ กรมประมง กรมวิชาการเกษตร กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ สำนักงานคณะกรรมการ อาหารและยา สำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม เป็นต้น หรือ (ข) ฝ่ายตรวจสอบคุณภาพของซุปเปอร์มาร์เก็ต หรือ (ค) ห้องปฏิบัติการของเอกชนที่ได้รับการรับรองจากราชการ

4.4 จัดวางอาหารแต่ละประเภทเพื่อจำหน่ายให้จัดวาง ให้ถูกต้องด้วยสุขลักษณะดังนี้

4.4.1 อาหารดิบที่บรรจุในภาชนะปิดมิดชิด ต้องไม่ฉีกขาดหรือรั่วซึม และวางอย่างมีระเบียบเป็นสัดส่วน และไม่วางแน่นจนเกินไป

4.4.2 อาหารแห้งหรืออาหารในภาชนะบรรจุปิดสนิท ให้วางบนชั้นหรือโต๊ะที่ทำด้วยวัสดุที่ไม่ทำปฏิกิริยากับอาหาร ผิวเรียบ มีสภาพดี สะอาด ห่างจากสินค้าประเภทสารเคมีที่เป็นพิษและต้องไม่วางจำหน่าย อาหารที่บรรจุในภาชนะที่ชำรุด เสียหาย หมดอายุ หรือมีลักษณะที่ผิดปกติ

4.4.3 อาหารสดประเภทเนื้อสัตว์ เนื้อปลา อาหารทะเลและผลิตภัณฑ์ ให้วางจำหน่ายแยกจากอาหารที่ปรุงสุกแล้ว ปลาและอาหารทะเลดิบทุกชนิดต้องวางจำหน่าย โดยแช่บนหรือในน้ำแข็งหรือน้ำผสมน้ำแข็ง หรือในตู้แช่เย็น/แช่แข็ง โดยวางบนโต๊ะหรือชั้นหรือกระบะใส่อาหาร ที่มีสภาพดี ผิวเรียบ สะอาด รวมทั้งต้องทำความสะอาดโต๊ะหรือชั้น หรือตู้หรือกระบะใส่อาหารทุกวันหรือทุกครั้งที่พบการหก/รั่วของเนื้อสัตว์หรือน้ำจากเนื้อสัตว์

4.4.4 สัตว์น้ำที่มีชีวิต ต้องวางจำหน่ายแยกเป็นสัดส่วนในภาชนะที่ไม่รั่วซึม สะอาด

4.4.5 เนื้อปลาที่ชำแหละแล้ว ให้วางจำหน่ายในภาชนะหรือวัสดุอื่นที่นำความเย็นได้ดี สะอาดวางบนน้ำแข็ง และไม่วางเนื้อปลาซ้อนกันเกินกว่า 1 ชั้น

4.4.6 อาหารพร้อมปรุงต้องแยกส่วนประกอบของเนื้อสัตว์ดิบ ปลาและอาหารทะเลดิบ โดยบรรจุในภาชนะเฉพาะ เช่น ถุงพลาสติก เป็นต้น แล้วจึงบรรจุรวมกับส่วนประกอบอื่นในภาชนะรวมเดียวกัน

4.4.7 สลัดผักสด ให้วางบนโต๊ะหรือชั้นวาง และภาชนะบรรจุผัก ผลไม้ ต้องทำด้วยวัสดุที่ไม่ทำปฏิกิริยากับอาหาร นำความเย็นได้ดี ผิวเรียบ ไม่ดูดซึมน้ำ มีสภาพดี สะอาด โต๊ะหรือชั้นวางต้องสูงจากพื้นอย่างน้อย 60 เซนติเมตร และมีอุปกรณ์ป้องกันการปนเปื้อนจากการไอจาม (Sneeze guard) โดยให้มีช่องว่างจากขอบอุปกรณ์ป้องกันการปนเปื้อนจากการไอจาม ถึงพื้นชั้นวางไม่เกิน 30 เซนติเมตร แยกบรรจุผักหรือผลไม้ตามประเภทไม่ปะปนกัน ในตู้ที่มีอุณหภูมิไม่เกิน 5 องศาเซลเซียส หากใช้น้ำแข็งต้องฝังภาชนะบรรจุในน้ำแข็ง ให้ลึกเกินกว่าครึ่งหนึ่งของความสูงของภาชนะบรรจุ ไม่วางจำหน่ายอาหารชนิดอื่นที่ไม่ใช่ส่วนประกอบของสลัดผักในบริเวณที่จำหน่ายสลัดผัก สำหรับน้ำสลัดที่ไม่บรรจุในภาชนะปิดสนิท ต้องวางจำหน่ายที่อุณหภูมิต่ำกว่า 5 องศาเซลเซียส ให้เปลี่ยนภาชนะใหม่ทุกครั้งที่เติมอาหาร โดยไม่นำอาหารมาเติมในภาชนะบรรจุเดิม

4.4.8 ผัก ผลไม้ ให้วางบนโต๊ะหรือชั้นหรือกล่องหรือกระบะที่ทำด้วยวัสดุที่ไม่ทำปฏิกิริยากับอาหาร สูงจากพื้นไม่น้อยกว่า 60 เซนติเมตร มีสภาพดี สะอาด และแยกตามประเภทไม่ปะปนกัน รวมทั้งไม่วางจำหน่ายผัก ผลไม้ที่เน่าเสียหรือขึ้นรา

4.4.9 ไข่ดิบ (ในกรณีที่วางจำหน่ายรวมกับอาหารประเภทอื่น) ต้องบรรจุในภาชนะกระดาษหรือพลาสติก หากพบว่ามีการแตกชำรุดของไข่ ต้องเก็บออกทันที และมีการทำความสะอาดชั้นที่วางจำหน่ายอยู่เสมอ

4.4.10 ขนมอบ (เบเกอรี่) ขนมหวานอื่นๆ ให้วางบนโต๊ะหรือชั้นหรือถาดที่ทำด้วยวัสดุที่ไม่ทำปฏิกิริยากับอาหาร ผิวเรียบ มีสภาพดี สะอาด ส่วนขนมที่ไม่ได้บรรจุในถุงหรือกล่อง ต้องวางจำหน่ายในตู้หรือมีการปกปิด

4.4.11 อาหารสำหรับสัตว์เลี้ยงชนิดแช่แข็ง ต้องบรรจุปิดสนิทและมีป้าย/เครื่องหมายแสดงว่าเป็นอาหารสัตว์เลี้ยง มีตู้แช่แยกเฉพาะจากอาหารสำหรับคนบริโภค

4.5 การจำหน่ายอาหารปรุงสำเร็จหรือพร้อมบริโภค ต้องปรุงจำหน่ายวันต่อวัน และวางบนโต๊ะหรือชั้นที่สูงจากพื้นไม่น้อยกว่า 60 เซนติเมตร มีการปกปิดและอยู่ในอุณหภูมิที่เหมาะสม คือ อาหารบริโภคเย็นต้องเก็บที่อุณหภูมิต่ำกว่า 5 องศาเซลเซียส อาหารบริโภคร้อนต้องอุ่นให้ร้อน โดยวัดอุณหภูมิ ณ จุดกึ่งกลางอาหารนั้นได้ไม่น้อยกว่า 74 องศาเซลเซียส”

4.6 รักษาอุณหภูมิของตู้เย็นหรือตู้แช่ สำหรับอาหารที่วางจำหน่ายแต่ละประเภท ดังนี้

ลำดับ	ประเภทอาหาร	อุณหภูมิในตู้เย็น/ตู้แช่
1	เนื้อสัตว์ดิบและผลิตภัณฑ์	5 องศาเซลเซียส
2	นมและผลิตภัณฑ์และเครื่องดื่มที่ผ่านการฆ่าเชื้อโรคด้วยระบบพาสเจอไรซ์	5 องศาเซลเซียส
3	อาหารพร้อมปรุง	ต่ำกว่า 7 องศาเซลเซียส
4	ผัก ผลไม้	ต่ำกว่า 10 องศาเซลเซียส
5	ไอศกรีมและอาหารแช่แข็ง/อื่นๆ	ต่ำกว่า -18 องศาเซลเซียส

5. ผู้สัมผัสอาหารต้องมีสุขอนามัยส่วนบุคคล ดังนี้

5.1 ผู้สัมผัสอาหารต้องมีสุขภาพแข็งแรง โดยต้องมีใบรับรองแพทย์ว่าไม่เป็นโรคติดต่อหรือโรคที่สังคมรังเกียจ หรือไม่เป็นพาหะนำโรคติดต่อ อันได้แก่ อหิวาตกโรค ไข้รากสาดน้อย โรคบิด ไข้สุกใส ไข้หัด โรคคางทูม วัณโรคในระยะอันตราย โรคเรื้อนในระยะติดต่อหรือในระยะที่ปรากฏอาการเป็นที่รังเกียจแก่สังคม โรคผิวหนังที่น่ารังเกียจต่อสังคม โรคไวรัสตับอักเสบชนิดเอ โรคไข้หวัดใหญ่ ซึ่งรวมถึงโรคไข้หวัดใหญ่ที่ติดต่อมาจากสัตว์ และโรคติดต่อที่ต้องแจ้งความตามกฎหมายว่าด้วยโรคติดต่อ

5.2 ผู้สัมผัสอาหารต้องมีสุขอนามัยส่วนบุคคลที่ดี เช่น ใช้วัสดุอุปกรณ์ช่วยในการหยิบจับอาหารปรุงสุก ไม่ใช้มือหยิบจับอาหารโดยตรง ล้างมือด้วยน้ำและสบู่ทุกครั้งก่อนปฏิบัติงาน ภายหลังการใช้ห้องน้ำ ห้องส้วม และภายหลังสัมผัสสิ่งสกปรก

5.3 ขณะเตรียมปรุงอาหารและเครื่องดื่มต้องแต่งกายสะอาด สวมเสื้อมีแขน ใส่ผ้ากันเปื้อน และสวมหมวกหรือตาข่ายคลุมผม

5.4 เจ้าของหรือผู้ดูแลหรือผู้ประกอบการและผู้สัมผัสอาหารต้องผ่านการฝึกอบรม ด้านสุขาภิบาลอาหาร

6. ตู้แช่เย็นหรือตู้แช่แข็งหรือห้องแช่เย็นหรือห้องแช่แข็ง สำหรับเก็บสินค้าอาหารหรือสำหรับวางจำหน่ายอาหาร ต้องมีลักษณะดังนี้

6.1 โครงสร้างภายในต้องทำด้วยวัสดุที่มีผิวเรียบ มีสภาพดี สะอาดสามารถควบคุมอุณหภูมิให้คงที่อยู่ในเกณฑ์ที่กำหนดได้

6.2 ไม่มีน้ำแข็งเกาะหนาเกินกว่า 1 นิ้ว

6.3 กรณีเป็นห้องเย็น พื้นต้องไม่มีน้ำเฉอะแฉะ สะอาด และไม่วางอาหารบนพื้น

6.4 ประตูและขอบยางห้องเย็นหรือตู้เย็นหรือตู้แช่แข็งมีสภาพดี สะอาด

6.5 มีการติดตั้งเทอร์โมมิเตอร์ในบริเวณที่สามารถอ่านอุณหภูมิได้ตลอดเวลาจากภายนอก

6.6 มีการตรวจวัดอุณหภูมิอย่างสม่ำเสมอและมีตารางบันทึกอุณหภูมิที่สามารถตรวจสอบได้

7. วัสดุ อุปกรณ์/ภาชนะที่ใช้ในการตัดแต่งอาหารทุกชนิด เช่น มีด เขียง เครื่องบด/หั่นเป็นต้น ต้องทำด้วยวัสดุที่ไม่ทำปฏิกิริยากับอาหาร มีสภาพดี สะอาด ต้องแยกใช้ระหว่างเนื้อสัตว์ดิบ เนื้อสัตว์สุก และผัก ผลไม้ ให้ล้างทำความสะอาดภาชนะอุปกรณ์ทุกครั้งก่อน/หลังการใช้งาน และจัดเก็บให้ถูกสุขลักษณะ รวมทั้งมีการป้องกันอันตรายจากเครื่องบด/หั่นขณะใช้งาน

8. จัดให้มีภาชนะอุปกรณ์หยิบจับอาหาร/บรรจุอาหารที่ทำจากวัสดุที่ไม่ทำปฏิกิริยากับอาหารสภาพดี สะอาด และเพียงพอในการหยิบจับอาหารสำหรับผู้บริโภค ในบริเวณที่จัดสำหรับผู้บริโภค เลือกซื้ออาหารได้เอง เช่น อาหารประเภทสลัด ขนมอบ เป็นต้น และมีการล้างอย่างน้อยทุก 4 ชั่วโมง และจัดให้มีคำเตือนสำหรับผู้บริโภค เพื่อป้องกันการหยิบจับอาหารด้วยมือวางไว้ในบริเวณที่เห็นได้ชัดเจน รวมทั้งให้มีพนักงานดูแลรับผิดชอบในการจำหน่ายและช่วยเหลือลูกค้าในบริเวณนั้นด้วย

9. จัดให้มีอ่างล้างมือในบริเวณที่ผู้บริโภคเลือกซื้ออาหารได้เอง สูงจากพื้นไม่น้อยกว่า 60 เซนติเมตร พร้อมสบู่เหลวหรือสบู่ผสมน้ำยาฆ่าเชื้อโรค กระดาษเช็ดมือ และต้องล้างทำความสะอาดทุกครั้งก่อนและหลังใช้งาน

10. คุณภาพน้ำดื่มหรือน้ำใช้หรือน้ำแข็ง ให้เป็นดังนี้

10.1 ในกรณีที่จัดน้ำดื่มไว้บริการ ต้องเป็นน้ำดื่มที่สะอาด มีภาชนะที่ใช้ดื่มน้ำที่เป็นแบบใช้ครั้งเดียว

10.2 มีน้ำใช้ที่สะอาด สำหรับล้างอาหารและอุปกรณ์

10.3 น้ำแข็งที่ใช้แช่อาหารต้องสะอาด มีคุณภาพเทียบเท่าน้ำแข็งสำหรับบริโภค

11. ต้องจัดให้มีระบบการสุขาภิบาล ดังนี้

11.1 ระบบระบายน้ำทิ้งต้องมีสภาพดี มีตะแกรงดักเศษอาหาร และรางหรือท่อระบายน้ำไม่มีการอุดตัน ไม่มีน้ำขัง

11.2 มีบ่อดักไขมันที่ใช้การได้ดี มีการตักไขมัน และทำความสะอาดเป็นประจำ

11.3 ห้องน้ำห้องส้วมสำหรับผู้บริโภคและพนักงานต้องแยกจากกันมีสภาพดี สะอาด มีอ่างล้างมือที่ใช้การได้ดีและมีสบู่ใช้ตลอดเวลา

11.4 มีการจัดการมูลฝอย โดยต้องมีถังแยกเก็บประเภทมูลฝอยสด (Garbage) หรือมูลฝอยที่ย่อยสลายได้ และมูลฝอยแห้ง (Rubbish) หรือมูลฝอยที่ไม่สามารถย่อยสลายได้ และมีป้ายบอกอย่างชัดเจน ถังเก็บรวบรวมมูลฝอยต้องมีสภาพดี ไม่รั่วซึม และมีฝาปิด ต้องใช้ถุงพลาสติกรองรับด้านในถัง และมีรถเก็บขนมูลฝอยโดยเฉพาะ ไม่ใช้ร่วมกับรถขนอาหาร

12. มีระบบการควบคุม ป้องกัน และกำจัดสัตว์ แมลงนำโรคอย่างมีประสิทธิภาพ

คำแนะนำของคณะกรรมการสาธารณสุข
ฉบับที่ 5/2549
เรื่อง การควบคุมกิจการการสะสมวัตถุหรือสิ่งของที่ชำรุดใช้แล้วหรือเหลือใช้

ปัจจุบันปัญหามลพิษของประเทศได้ทวีความรุนแรงขึ้นโดยเฉพาะปัญหามูลฝอยจากแหล่งกำเนิดต่างๆ ที่มีปริมาณเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว เนื่องจากประชากรมีจำนวนเพิ่มมากขึ้นปริมาณการบริโภคเพิ่มขึ้น ทำให้ปริมาณมูลฝอยและวัสดุใช้แล้วเพิ่มขึ้นด้วย หลายหน่วยงานมีหน้าที่รับผิดชอบในการจัดการมูลฝอยได้มีมาตรการและวิธีการแก้ไขปัญหาอย่างถูกวิธี เช่น วิธีการฝังกลบ การเผา การนำไปใช้ประโยชน์ เป็นต้น ซึ่งเป็นช่องทางหนึ่งในการแก้ไขปัญหาที่ดี เนื่องจากมูลฝอยและวัสดุใช้แล้วที่ถูกทิ้งจากผู้บริโภคส่วนหนึ่ง สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้โดยการนำกลับไปใช้อีกครั้ง หรือสามารถนำไปแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์ชนิดอื่น ทำให้กลายเป็นของเหลือใช้ที่มีมูลค่ามีการซื้อขายในเชิงพาณิชย์ได้ จึงทำให้เกิดธุรกิจและอุตสาหกรรมหลายประเภทที่นำวัสดุไม่ใช้แล้วไปใช้ใหม่ หรือนำไปแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์อื่น เช่น แก้ว กระดาษ หรือโลหะบางชนิด

จากข้อมูลของกรมควบคุมมลพิษปี 2548 พบว่ามีมูลฝอยเกิดขึ้นทั่วประเทศ 14.3 ล้านตัน และมีการคัดแยกและนำมูลฝอยกลับมาใช้ใหม่ 3.15 ล้านตัน โดยครึ่งหนึ่งของมูลฝอยที่นำกลับมาใช้ประโยชน์เกิดจากการคัดแยกในชุมชนผ่านผู้ประกอบการรับซื้อของเก่า ทำให้เกิดกิจกรรมการรับซื้อวัตถุหรือสิ่งของใช้แล้ว หรือเหลือใช้ เป็นที่นิยม ทำให้มีผู้ประกอบการประเภทนี้เพิ่มขึ้นอย่างมากมาย และกระจายอยู่ทั่วไปในชุมชน

ซึ่งการสะสมวัตถุหรือสิ่งของที่ชำรุด ใช้แล้วหรือเหลือใช้ ถ้าหากขาดความรู้ ขาดการจัดการดูแลให้เหมาะสม จึงก่อให้เกิดผลกระทบต่างๆ มากมาย เช่น ปัญหาแหล่งเพาะพันธุ์สัตว์นำโรค เสียงดังจากการกระทบกันของเศษโลหะ การขนย้ายสิ่งของ อุบัติเหตุจากของมีคม การตกหล่นในระหว่างการขนย้ายสารเคมีและวัตถุอันตราย กลิ่นจากการหมักหมมสิ่งของตกค้างเน่าเสีย น้ำเสียจากการล้างขวด ภาชนะ หรือล้างพลาสติกที่บรรจุของเน่าเสีย เป็นต้น

การประกอบกิจการรับซื้อของเก่าหรือกิจการการสะสมวัตถุหรือสิ่งของที่ชำรุด ใช้แล้วหรือเหลือใช้ เป็นกิจการที่ต้องขออนุญาตต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่น และเจ้าพนักงานท้องถิ่นจะต้องควบคุมดูแลการประกอบกิจการดังกล่าว เพื่อควบคุม ป้องกันไม่ให้ของเสียหรือมลพิษที่เกิดจากกระบวนการดำเนินงานก่อให้เกิดผลกระทบต่อสุขภาพของผู้ประกอบกิจการ คนงานและประชาชนที่อาศัยอยู่ข้างเคียง แต่ปัจจุบันยังไม่มีหลักเกณฑ์และเงื่อนไขสำหรับควบคุมกิจการการสะสมวัตถุหรือสิ่งของที่ชำรุด ใช้แล้ว หรือเหลือใช้ทำให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นขาดหลักเกณฑ์ข้อกำหนดที่จะ

นำไปใช้ในการควบคุมดูแล จึงจำเป็นต้องออกคำแนะนำของคณะกรรมการสาธารณสุข เรื่องกิจการการสะสมวัตถุหรือสิ่งของที่ชำรุด ใช้แล้วหรือเหลือใช้ เพื่อเป็นแนวทางให้กับราชการส่วนท้องถิ่นในการออกข้อกำหนดของท้องถิ่นเพื่อควบคุมดูแลการประกอบกิจการ การสะสมวัตถุหรือสิ่งของที่ชำรุด ใช้แล้วหรือเหลือใช้ในพื้นที่รับผิดชอบ ต่อไป

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 10 (3) แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 คณะกรรมการสาธารณสุข จึงมีมติในคราวการประชุมครั้งที่ 44-4/2549 เมื่อวันที่ 30 สิงหาคม 2549 เห็บชอบให้ออกคำแนะนำของคณะกรรมการสาธารณสุขไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ 1 กรณีที่ในเขตราชการส่วนท้องถิ่นใด มีการประกอบกิจการการสะสมวัตถุหรือสิ่งของที่ชำรุด ใช้แล้วหรือเหลือใช้ ราชการส่วนท้องถิ่นอาจพิจารณาออกข้อกำหนดท้องถิ่นกำหนดประเภทของ สถานที่สะสมวัตถุหรือสิ่งของที่ชำรุด ใช้แล้วหรือเหลือใช้เป็นกิจการที่ต้องควบคุมในท้องถิ่นนั้นได้ ตามมาตรา 32 (1) แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535

ข้อ 2 เพื่อประโยชน์ในการควบคุมหรือกำกับดูแลสถานประกอบกิจการข้างต้น ราชการส่วนท้องถิ่นอาจพิจารณาออกข้อกำหนดของท้องถิ่น กำหนดหลักเกณฑ์ และเงื่อนไขทั่วไปให้ผู้ดำเนินกิจการต้องปฏิบัติ ตามมาตรา 32 (2) แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 ตามหลักเกณฑ์ ด้านสุขลักษณะในการควบคุมการประกอบกิจการดังกล่าว ที่แนบมาพร้อมนี้ตามความเหมาะสมกับท้องถิ่น นั้น

ข้อ 3 สถานประกอบกิจการที่ตั้งอยู่ในเขตที่กฎหมายว่าด้วยการผังเมือง หรือกฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคารมีผลใช้บังคับ หรือสถานประกอบกิจการที่เข้าข่ายเป็นโรงงานให้ปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องด้วยแล้วแต่กรณี

ข้อ 4 กรณีที่ราชการส่วนท้องถิ่นใดออกข้อกำหนดของท้องถิ่นว่าด้วยการสะสมวัตถุหรือสิ่งของที่ชำรุด ใช้แล้วหรือเหลือใช้ ควรจัดให้มีการประชาสัมพันธ์ และประชุมชี้แจงข้อกำหนดของท้องถิ่นดังกล่าวเพื่อให้ผู้ประกอบกิจการได้ทราบโดยทั่วกันด้วย ทั้งนี้เพื่อประโยชน์ในการบังคับใช้ต่อไป

ให้ไว้ ณ วันที่ 20 เดือนพฤศจิกายน พ.ศ. 2549

(ลงชื่อ) ปราชญ์ บุณยวงศ์วิโรจน์
(นายปราชญ์ บุณยวงศ์วิโรจน์)
ปลัดกระทรวงสาธารณสุข

หลักเกณฑ์ในการควบคุมการประกอบกิจการ การสะสมวัตถุหรือสิ่งของที่ชำรุด ใช้แล้วหรือเหลือใช้

1. หลักเกณฑ์เกี่ยวกับสถานที่ตั้ง

1.1 สถานประกอบกิจการต้องไม่ตั้งอยู่ใกล้ สถานศึกษา โรงพยาบาล ตลาดสด สถานเลี้ยงเด็ก หรือสถานอื่นๆ ตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องจนอยู่ในระยะที่ส่งผลกระทบต่อสุขภาพหรือก่อให้เกิดเหตุรำคาญของผู้อยู่อาศัยในสถานที่นั้นๆ

1.2 มีรั้วรอบบริเวณสถานประกอบกิจการ

2. หลักเกณฑ์เกี่ยวกับสุขลักษณะของอาคารประกอบกิจการ

2.1 อาคารประกอบกิจการต้องมีความมั่นคง แข็งแรง และปลอดภัย มีการใช้ประโยชน์ถูกต้องตามประเภทอาคารที่ระบุในกฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคารและกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง

2.2 พื้นต้องทำด้วยวัสดุแข็งแรง ทนทาน ทำความสะอาดง่าย ไม่ดูดซึมน้ำ ทนทานต่อสารเคมี และไม่มีน้ำขัง

2.3 ฝาผนังและเพดานของอาคาร ต้องทำด้วยวัสดุทนไฟ คงทน ทำความสะอาดง่าย และไม่ดูดซึมน้ำ

2.4 ต้องมีการแบ่งพื้นที่เก็บสะสมวัตถุหรือสิ่งของที่ชำรุดใช้แล้วหรือเหลือใช้ให้เป็นสัดส่วน ไม่ปะปนกับที่อยู่อาศัย และให้มีพื้นที่อย่างเพียงพอต่อการเก็บสะสมวัตถุหรือสิ่งของที่ชำรุดใช้แล้วหรือเหลือใช้

2.5 บริเวณที่ปฏิบัติงานและทางเดินต้องมีพื้นที่เพียงพอและเหมาะสมสำหรับดำเนินกิจกรรมต่างๆ

2.6 ต้องมีประตูหรือทางออกที่มีขนาดและจำนวนให้เพียงพอกับจำนวนคนที่อยู่ภายในอาคารที่จะหลบหนีภัยออกไปได้ทันเมื่อมีเหตุฉุกเฉินเกิดขึ้น โดยเป็นไปตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

2.7 ต้องจัดให้มีการระบายอากาศที่เพียงพอและเหมาะสมตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

2.8 ต้องจัดให้มีความเข้มของแสงสว่างที่เพียงพอและเหมาะสมกับลักษณะงานตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

3. หลักเกณฑ์เกี่ยวกับสุขลักษณะเครื่องมือ เครื่องใช้ อุปกรณ์ น้ำดื่ม น้ำใช้

3.1 เครื่องจักร อุปกรณ์ และเครื่องมือ ที่ใช้ต้องเหมาะสมกับการใช้งาน และต้องมีการตรวจสอบบำรุงรักษาให้อยู่ในสภาพดี

3.2 การออกแบบติดตั้งเครื่องจักร เครื่องมือ อุปกรณ์ในลักษณะที่มั่นคง ปลอดภัย และสามารถทำความสะอาดเครื่องจักร เครื่องมือ และบริเวณที่ตั้งได้ง่ายและทั่วถึง

3.3 การจัดวางเครื่องมือและอุปกรณ์ในการดำเนินการ เช่น อุปกรณ์ยกวัตถุ รถเข็น และสายพานลำเลียง เป็นต้น ต้องจัดให้เป็นระเบียบ ไม่กีดขวางทางเดิน

3.4 มีระบบป้องกันอันตรายจากเครื่องจักรในขณะปฏิบัติงานพร้อมทั้งมีคู่มือการใช้งานเครื่องจักร

3.5 ต้องมีน้ำดื่มสะอาด ไว้บริการสำหรับผู้ปฏิบัติงานอย่างเพียงพอ ลักษณะการนำน้ำมาดื่ม ต้องไม่ก่อให้เกิดความสกปรกหรือการปนเปื้อน เช่น ใช้ระบบน้ำกด ใช้แก้วน้ำส่วนตัว ใช้แก้วกระดาษ ที่ใช้ครั้งเดียวแล้วทิ้ง และใช้แก้วส่วนกลางที่ใช้ดื่มเพียงครั้งเดียว แล้วนำไปล้างทำความสะอาดก่อนนำมาใช้ใหม่ เป็นต้น

3.6 สถานที่ตั้งน้ำดื่มควรอยู่คนละบริเวณกับวัตถุหรือสิ่งของที่ชำรุดใช้แล้วหรือเหลือใช้ เพื่อไม่ให้เกิดการปนเปื้อน

3.7 ต้องมีน้ำใช้ที่สะอาด และมีปริมาณเพียงพอต่อกิจกรรมการใช้น้ำในแต่ละวัน

4. หลักเกณฑ์เกี่ยวกับลักษณะการเก็บสะสมวัตถุหรือสิ่งของที่ชำรุด ใช้แล้วหรือเหลือใช้

4.1 สถานประกอบกิจการจะต้องจัดเก็บวัตถุหรือสิ่งของที่ชำรุด ใช้แล้วหรือเหลือใช้ ดังนี้

4.1.1 จัดเก็บเป็นหมวดหมู่ตามประเภทของวัตถุ เช่น ส่วนเก็บกระดาษ ขวดแก้ว โลหะพลาสติก ซากผลิตภัณฑ์อิเลคทรอนิคส์ และอื่นๆ เป็นต้น

4.1.2 วัตถุหรือสิ่งของที่ชำรุดใช้แล้ว หรือเหลือใช้ที่ติดไฟได้ง่าย และวัตถุที่มีสารกัดกร่อนเป็นสารประกอบ เช่น เศษกระดาษ ที่นอนชำรุด ซากแบตเตอรี่ โซเดียมไฮดรอกไซด์ สารที่ก่อให้เกิดเปลวไฟ เป็นต้น ต้องแยกเป็นสัดส่วนโดยเฉพาะและต้องเก็บให้ห่างจากแหล่งกำเนิดความร้อน เพื่อไม่ให้เกิดเพลิงไหม้

4.1.3 ในกรณีวัตถุหรือสิ่งของที่ชำรุด ใช้แล้วหรือเหลือใช้ ทั้งเป็นอันตรายและไม่เป็นอันตราย ให้แยกเป็นสัดส่วนและมีป้ายแสดงประเภทของวัตถุอันตรายที่เก็บไว้

4.1.4 ควรวางวัตถุหรือสิ่งของที่ชำรุดใช้แล้วหรือเหลือใช้ ให้เป็นระเบียบ และควรวางไม่สูงเกินไปจนอาจก่อให้เกิดอันตราย

4.1.5 ไม่เก็บวัตถุหรือสิ่งของที่ชำรุดใช้แล้วหรือเหลือใช้ จนเป็นแหล่งเพาะพันธุ์ของสัตว์นำโรคหรือสัตว์อันตราย และควรมีการรักษาความสะอาดเพื่อไม่ให้เป็นแหล่งแพร่เชื้อโรค

4.2 ในการขนย้ายวัตถุสิ่งของที่ชำรุดใช้แล้วหรือเหลือใช้ โดยใช้อุปกรณ์ที่เหมาะสม

5. หลักเกณฑ์เกี่ยวกับการจัดการน้ำเสีย มูลฝอย สิ่งปฏิกูล

5.1 ต้องมีวิธีการบำบัดน้ำเสียให้เป็นไปตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องหรือเหมาะสมต่อลักษณะของกิจการ ไม่ก่อให้เกิดเหตุเดือดร้อนรำคาญและเป็นอันตรายต่อสุขภาพของชุมชน

5.2 จัดให้มีการระบายน้ำที่เหมาะสม ไม่มีน้ำท่วมขัง ในกรณีที่มีการระบายน้ำลงสู่ท่อสาธารณะ ให้มีตะแกรงสำหรับดักมูลฝอยและต้องมีการดูแลไม่ให้เกิดการอุดตัน

5.3 ควรมีบ่อดักไขมัน และดูแลมิให้เกิดการหมักหมมของไขมันในบ่อดัก หรือใช้การกำจัดไขมันโดยวิธีอื่นใดที่มีผลเช่นเดียวกับบ่อดักไขมัน

5.4 ต้องมีห้องน้ำ ห้องส้วม ที่ปัสสาวะ และอ่างล้างมือ ตามลักษณะและจำนวนที่กำหนดในกฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคารและกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง และมีการกำจัดสิ่งปฏิกูลถูกต้องตามหลักสุขาภิบาล

5.5 ภายในห้องน้ำและห้องส้วมควรมีวัสดุอุปกรณ์ตามความจำเป็นและเหมาะสม

5.6 ต้องดูแลรักษาความสะอาดห้องน้ำและห้องส้วมเป็นประจำทุกวันที่ปฏิบัติงาน

5.7 ควรมีการคัดแยกมูลฝอยและมีภาชนะรองรับมูลฝอยแยกตามประเภทมูลฝอย

5.8 ต้องมีภาชนะรองรับมูลฝอยที่ถูกหลักสุขาภิบาลเหมาะสมและเพียงพอ

5.9 ต้องล้างทำความสะอาดภาชนะรองรับมูลฝอยและบริเวณที่วางภาชนะอยู่เสมอ

5.10 ต้องกำจัดมูลฝอยด้วยวิธีที่ถูกต้องตามหลักสุขาภิบาล ในกรณีมูลฝอยอันตรายจะต้องคัดแยกไปกำจัดให้ถูกต้องแล้วแจ้งราชการส่วนท้องถิ่นทราบด้วย

5.11 ต้องดูแลมิให้เกิดการทิ้งมูลฝอยเกลื่อนกลาดภายในสถานประกอบกิจการและบริเวณโดยรอบ

6. หลักเกณฑ์เกี่ยวกับความปลอดภัย และการป้องกันเหตุรำคาญ

6.1 จัดให้มีอุปกรณ์ป้องกันและระงับอัคคีภัย ตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคารและกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้ จะต้องมีการบันทึกการบำรุงรักษาเครื่องดับเพลิงอย่างน้อยทุก 6 เดือน และมีการฝึกอบรมการดับเพลิงเบื้องต้นจากหน่วยงานที่ทางราชการกำหนดหรือยอมรับให้แก่ผู้ปฏิบัติงานไม่น้อยกว่าร้อยละ สี่สิบของจำนวนผู้ปฏิบัติงานในสถานประกอบกิจการ

6.2 จัดให้มีป้ายเตือนภัยและข้อปฏิบัติงานติดตั้งตามตำแหน่งต่างๆ ที่สำคัญ

6.3 จัดให้มีตู้ยาพร้อมเวชภัณฑ์ในการปฐมพยาบาลเบื้องต้นที่พร้อมใช้งานได้ตลอดเวลา

6.4 จัดให้มีและใช้อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคลให้เพียงพอและเหมาะสมตามลักษณะการปฏิบัติงาน เช่น แว่นตา หน้ากากนิรภัย รองเท้าหุ้มข้อ/หุ้มแข็ง ถุงมืออย่างหนา และผ้าปิดจมูก เป็นต้น

6.5 จัดให้มีการตรวจสอบระบบไฟฟ้าให้อยู่ในสภาพเรียบร้อยปลอดภัยอยู่เสมอ และควรติดตั้งอุปกรณ์ป้องกันไฟฟ้าดูดหรือลัดวงจร

6.6 ผู้ประกอบกิจการและผู้ปฏิบัติงานจะต้องได้รับความรู้ด้านสุขอนามัยความปลอดภัยในการประกอบอาชีพ เช่น อันตรายจากสารเคมีและวัตถุอันตราย เป็นต้น

6.7 จัดให้มีอ่างล้างมือพร้อมสบู่ในบริเวณปฏิบัติงานตามความจำเป็น และล้างมือให้สะอาดทุกครั้งหลังการปฏิบัติงานหรือก่อนรับประทานอาหาร และหากจำเป็นควรอาบน้ำหลังเสร็จสิ้นภารกิจ

6.8 ผู้ประกอบกิจการควรดูแลให้ผู้ปฏิบัติงานแต่งกายรัดกุมเหมาะสม ปลอดภัยต่อกิจกรรมที่ปฏิบัติในขณะปฏิบัติงาน เช่น เสื้อไม่รุ่งรัง ใส่ผ้าคลุมผม และรองเท้าหุ้มส้น เป็นต้น

6.9 ไม่บริโภคอาหาร เครื่องดื่ม และสูบบุหรี่ในขณะปฏิบัติงาน

6.10 ผู้ประกอบกิจการต้องจัดให้ผู้ปฏิบัติงานได้รับการตรวจสุขภาพทั่วไปอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง และต้องเก็บเอกสารการตรวจสุขภาพไว้เป็นหลักฐาน

6.11 ต้องควบคุมป้องกันผลกระทบที่เกิดจากกิจกรรมต่างๆ ของสถานประกอบกิจการ มิให้มีกลิ่นเหม็น เขม่า ควัน เสียง และฝุ่น ที่จะทำให้เกิดผลกระทบจนเป็นเหตุรำคาญหรือเป็นอันตรายต่อสุขภาพของผู้ปฏิบัติงาน ผู้อยู่อาศัยใกล้เคียง และผู้ผ่านไปมา

6.12 ต้องมีการป้องกัน ควบคุม กำจัดสัตว์และแมลงนำโรคอย่างถูกต้องตามหลักสุขาภิบาล

คำแนะนำของคณะกรรมการสาธารณสุข
ฉบับที่ 6/2549
เรื่อง การควบคุมการประกอบกิจการการผลิตลูกชิ้นด้วยเครื่องจักร

การประกอบกิจการประเภทผลิตลูกชิ้นด้วยเครื่องจักร เป็นกิจการหนึ่งที่จัดเป็นกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 ในปัจจุบันสถานประกอบการ ผลิตลูกชิ้นด้วยเครื่องจักรมีจำนวนมากขึ้นและกระจายตัวอยู่ตามจังหวัดต่างๆ ทั่วประเทศ โดยมีทั้งขนาดเล็กและขนาดใหญ่ เนื่องจากอาหารประเภทลูกชิ้นสามารถนำไปประกอบอาหารได้หลายอย่าง โดยเฉพาะลูกชิ้นทอดหรือปิ้ง ซึ่งเด็กนิยมรับประทานกันมาก หากการประกอบการผลิตลูกชิ้นไม่ถูกสุขลักษณะและขาดการควบคุมที่ดีอาจส่งผลให้ผลิตภัณฑ์ลูกชิ้นที่ผลิตออกมาไม่สะอาดส่งผลกระทบต่อสุขภาพอนามัยของผู้บริโภคได้ นอกจากนี้จากกระบวนการผลิตยังมีของเสีย เช่น มูลฝอย น้ำเสีย เป็นต้น ซึ่งจำเป็นต้องควบคุมและกำจัดอย่างถูกหลักสุขาภิบาล เพื่อป้องกันการปนเปื้อนในผลิตภัณฑ์อาหารและก่อให้เกิดผลกระทบต่อสุขภาพอนามัยของผู้ประกอบกิจการและชุมชน

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 10 (3) แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 เพื่อให้ราชการส่วนท้องถิ่น มีหลักเกณฑ์ในการควบคุมกำกับดูแลการประกอบกิจการผลิตลูกชิ้นด้วยเครื่องจักร ให้เกิดความปลอดภัยแก่ประชาชน คณะกรรมการสาธารณสุข จึงได้มีมติในคราวการประชุมครั้งที่ 44-4/2549 เมื่อวันพุธที่ 30 สิงหาคม 2549 เห็นชอบให้ออกคำแนะนำของคณะกรรมการสาธารณสุขไว้ดังนี้

ข้อ 1 กรณีที่ในเขตราชการส่วนท้องถิ่นใด มีการประกอบกิจการการผลิตลูกชิ้นด้วยเครื่องจักร ราชการส่วนท้องถิ่นนั้นอาจออกข้อกำหนดของท้องถิ่นกำหนดให้กิจการดังกล่าวเป็นกิจการที่ต้องควบคุม ในท้องถิ่นนั้นได้ ตามมาตรา 32 (1) แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535

ข้อ 2 เพื่อประโยชน์ในการควบคุมหรือกำกับดูแลสถานประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพข้างต้น ราชการส่วนท้องถิ่นอาจพิจารณาออกข้อกำหนดของท้องถิ่น กำหนดหลักเกณฑ์และเงื่อนไขทั่วไป ให้ผู้ดำเนินกิจการปฏิบัติเกี่ยวกับสภาพหรือสุขลักษณะของสถานที่ที่ใช้ในการประกอบกิจการ และมาตรการป้องกันอันตรายต่อสุขภาพ ตามมาตรา 32 (2) แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 ตามหลักเกณฑ์ด้านสุขลักษณะในการควบคุมการประกอบกิจการการผลิตลูกชิ้นด้วยเครื่องจักร ที่แนบมาพร้อมนี้ ตามความเหมาะสมกับท้องถิ่น

ข้อ 3 สถานประกอบกิจการที่ตั้งอยู่ใน เขตที่กฎหมายว่าด้วยการผังเมือง หรือกฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคารมีผลใช้บังคับ หรือสถานประกอบกิจการที่เข้าข่ายเป็นโรงงานให้ปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องด้วย แล้วแต่กรณี

ข้อ 4 กรณีที่ราชการส่วนท้องถิ่นใดออกข้อกำหนดของท้องถิ่นว่าด้วยการประกอบกิจการการผลิตลูกชิ้นด้วยเครื่องจักร ควรจัดให้มีการประชาสัมพันธ์ และประชุมชี้แจงข้อกำหนดของท้องถิ่นดังกล่าวเพื่อให้ผู้ประกอบกิจการ ได้ทราบโดยทั่วกันด้วย ทั้งนี้เพื่อประโยชน์ในการบังคับใช้ต่อไป

ให้ไว้ ณ วันที่ 20 เดือนพฤศจิกายน พ.ศ. 2549
(ลงชื่อ) ปราชญ์ บุณยวงศ์วิโรจน์
(นายปราชญ์ บุณยวงศ์วิโรจน์)
ปลัดกระทรวงสาธารณสุข

หลักเกณฑ์การควบคุมประกอบกิจการผลิตลูกชิ้นด้วยเครื่องจักร

1. หลักเกณฑ์เกี่ยวกับสถานที่ตั้งและอาคารที่ใช้ในการผลิต

1.1 สถานที่ตั้งตัวอาคารและที่ใกล้เคียง ต้องอยู่ในที่ที่ไม่ทำให้อาหารที่ผลิตเกิดการปนเปื้อนได้ง่าย โดย

1.1.1 สถานที่ตั้งตัวอาคารและบริเวณโดยรอบสะอาด ไม่ปล่อยให้เกิดการสะสมสิ่งที่ไม่ใช้แล้ว หรือสิ่งปฏิกูลอันอาจเป็นแหล่งเพาะพันธุ์สัตว์และแมลง รวมทั้งเชื้อโรคต่างๆ ขึ้นได้

1.1.2 อยู่ห่างจากบริเวณหรือสถานที่ที่มีฝุ่นมากผิดปกติ และไม่อยู่ใกล้เคียงกับสถานที่น่ารังเกียจ

1.1.3 บริเวณพื้นที่ตั้งตัวอาคารไม่มีน้ำขังแฉะ และสกปรก และมีท่อระบายน้ำเพื่อให้ไหลลงสู่ทางระบายน้ำสาธารณะในกรณีที่สถานที่ตั้งตัวอาคารซึ่งใช้ผลิตลูกชิ้นอยู่ติดกับบริเวณที่มีสภาพไม่เหมาะสม ต้องมีกรรมวิธีที่มีประสิทธิภาพในการป้องกันและกำจัดแมลงและสัตว์นำโรค ตลอดจนฝุ่นผงและสาเหตุของการปนเปื้อนอื่นๆ ด้วย

1.2 อาคารผลิตมีขนาดเหมาะสม มีการออกแบบและก่อสร้างในลักษณะที่ง่ายแก่การทะนุบำรุงสภาพ รักษาความสะอาด และสะดวกในการปฏิบัติงาน โดย

1.2.1 พื้น ฝาผนัง และเพดานของอาคารสถานที่ผลิต ต้องก่อสร้างด้วยวัสดุที่คงทน เรียบ ทำความสะอาด และซ่อมแซมให้อยู่ในสภาพที่ดีตลอดเวลา

1.2.2 ต้องแยกบริเวณผลิตลูกชิ้นออกเป็นสัดส่วน ไม่ปะปนกับที่อยู่อาศัย

1.2.3 ต้องมีมาตรการป้องกันสัตว์ และแมลงไม่ให้เข้าในบริเวณอาคารผลิต

1.2.4 จัดให้มีพื้นที่เพียงพอที่จะติดตั้งเครื่องมือและอุปกรณ์ที่ใช้ในการผลิตให้เป็นไปตามสายงานการผลิตลูกชิ้นแต่ละประเภท และแบ่งแยกพื้นที่การผลิตเป็นสัดส่วนเพื่อป้องกันการปนเปื้อนอันอาจเกิดขึ้นกับลูกชิ้นที่ผลิตขึ้น

1.2.5 ไม่มีสิ่งของที่ใช้แล้ว หรือไม่เกี่ยวข้องกับการผลิตอยู่ในบริเวณผลิต

1.2.6 จัดให้มีแสงสว่างและการระบายอากาศที่เหมาะสมเพียงพอสำหรับการปฏิบัติงานภายในอาคารผลิต

2. หลักเกณฑ์เกี่ยวกับสุขลักษณะของเครื่องมือ เครื่องจักร และอุปกรณ์ในการผลิต

2.1 ภาชนะ และอุปกรณ์ในการผลิตที่สัมผัสกับอาหาร ต้องทำจากวัสดุที่ไม่ทำปฏิกิริยากับอาหารอันอาจเป็นอันตรายต่อผู้บริโภค

2.2 โต๊ะที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการผลิตในส่วนที่สัมผัสกับอาหารต้องทำด้วยวัสดุที่ไม่เกิดสนิมทำความสะอาดง่าย และไม่ทำให้เกิดปฏิกิริยาที่อาจเป็นอันตรายแก่สุขภาพของผู้บริโภค โดยมีความสูงเหมาะสมและมีเพียงพอในการปฏิบัติการ

2.3 การออกแบบติดตั้งเครื่องมือ เครื่องจักร และอุปกรณ์ที่ใช้เหมาะสมและคำนึงถึงการปนเปื้อนที่อาจจะเกิดขึ้น รวมทั้งสามารถทำความสะอาดตัวเครื่องมือ เครื่องจักร และบริเวณที่ตั้งได้ง่ายและทั่วถึง

2.4 เครื่องมือ เครื่องจักร และอุปกรณ์ในการผลิต ต้องเพียงพอต่อการปฏิบัติงาน

2.5 สารหล่อลื่นเครื่องจักร เครื่องมือต้องเป็นสารหล่อลื่นที่กฎหมายให้ใช้ในกระบวนการ ผลิตอาหาร

3. หลักเกณฑ์เกี่ยวกับการควบคุมกระบวนการผลิต

3.1 การดำเนินการทุกขั้นตอนจะต้องมีการควบคุมตามหลักสุขาภิบาลที่ดีตั้งแต่การตรวจรับวัตถุดิบและส่วนผสมในการผลิตลูกชิ้น การขนย้าย การจัดเตรียม การผลิต การบรรจุ การเก็บรักษาลูกชิ้น และการขนส่ง

3.1.1 วัตถุดิบ และส่วนผสมในการผลิตลูกชิ้น ต้องมีการคัดเลือกให้อยู่ในสภาพที่สะอาด มีคุณภาพดี เหมาะสำหรับใช้ในการผลิตลูกชิ้น ต้องล้างหรือทำความสะอาดตามความจำเป็นเพื่อขจัดสิ่งสกปรกหรือสิ่งปนเปื้อนที่อาจติดหรือปนมากับวัตถุนั้นๆ และต้องเก็บรักษาวัตถุดิบภายใต้สภาวะที่ป้องกันการปนเปื้อนได้โดยมีการเสื่อมสลายน้อยที่สุด และมีการหมุนเวียนคลังของวัตถุดิบและส่วนผสมอาหารอย่างมีประสิทธิภาพ

3.1.2 ภาชนะบรรจุลูกชิ้น และภาชนะที่ใช้ในการขนถ่ายวัตถุดิบและส่วนผสมในการผลิตลูกชิ้น ตลอดจนเครื่องมือที่ใช้ในการนี้ ต้องอยู่ในสภาพที่เหมาะสม และไม่ทำให้เกิดการปนเปื้อนกับอาหารในระหว่างการผลิต

3.1.3 น้ำแข็ง และไอน้ำที่ใช้ในกระบวนการผลิตที่สัมผัสอาหาร ต้องมีคุณภาพมาตรฐานตามประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง น้ำแข็งและน้ำบริโภค และการนำไปใช้ในสภาพที่ถูกสุขลักษณะ

3.1.4 น้ำที่ใช้ในกระบวนการผลิตลูกชิ้น ต้องเป็นน้ำสะอาดบริโภคได้ มีคุณภาพมาตรฐานตามประกาศกระทรวงสาธรณสุข เรื่อง น้ำบริโภค และการนำไปใช้ในสภาพที่ถูกสุขลักษณะ

3.1.5 การผลิต การเก็บรักษา ขนย้าย และขนส่งผลิตภัณฑ์ลูกชิ้น ต้องป้องกันการปนเปื้อนและป้องกันการเสื่อมสลายของลูกชิ้น และภาชนะบรรจุด้วย

3.1.6 การดำเนินการควบคุมกระบวนการผลิตทั้งหมด ให้อยู่ในสภาวะที่เหมาะสม และถูกสุขลักษณะ ทั้งเรื่องอุณหภูมิและเวลา เช่น การต้ม การทำให้เย็น การชั่งตวง การผสม เป็นต้น

3.1.7 ยานพาหนะที่ใช้ในการขนส่งผลิตภัณฑ์ลูกชิ้น ต้องสะอาด โดยเฉพาะส่วนที่ต้องสัมผัสกับผลิตภัณฑ์ลูกชิ้น

3.2 จัดทำบันทึกและรายงานอย่างน้อยดังต่อไปนี้

3.2.1 ผลการตรวจวิเคราะห์ผลิตภัณฑ์ลูกชิ้น

3.2.2 ชนิดและปริมาณการผลิตของผลิตภัณฑ์ และวันเดือนปีที่ผลิต โดยให้เก็บบันทึกและรายงานไว้อย่างน้อย 2 ปี

3.3 ผลิตภัณฑ์ลูกชิ้นที่บรรจุอยู่ในบรรจุภัณฑ์ต้องมีฉลากระบุ วันผลิต หรือ วันหมดอายุ

4. หลักเกณฑ์เกี่ยวกับการสุขาภิบาล

4.1 น้ำที่ใช้ภายในสถานที่ผลิต ต้องเป็นน้ำสะอาดและจัดให้มีการปรับปรุงคุณภาพน้ำตามความจำเป็น

4.2 จัดให้มีห้องส้วมและอ่างล้างมือหน้าห้องส้วมให้เพียงพอสำหรับผู้ปฏิบัติงาน และต้องถูกสุขลักษณะ มีอุปกรณ์ในการล้างมืออย่างครบถ้วน และต้องแยกต่างหากจากบริเวณผลิต หรือไม่เปิดสู่บริเวณผลิตโดยตรง

4.3 จัดให้มีอ่างล้างมือในบริเวณผลิตให้เพียงพอและมีอุปกรณ์การล้างมืออย่างครบถ้วน

4.4 จัดให้มีวิธีการป้องกันและกำจัดสัตว์และแมลงในสถานที่ผลิตตามความเหมาะสม

4.5 จัดให้มีภาชนะรองรับมูลฝอยที่มีฝาปิดในจำนวนที่เพียงพอ แยกตามประเภทมูลฝอย และมีระบบกำจัดมูลฝอยที่เหมาะสม และปฏิบัติตามข้อกำหนดของท้องถิ่นว่าด้วยการนั้น

4.6 จัดให้มีทางระบายน้ำทิ้งและสิ่งโสโครกอย่างมีประสิทธิภาพ เหมาะสม และไม่ก่อให้เกิดการปนเปื้อนกลับเข้าสู่กระบวนการผลิตลูกชิ้น และจัดให้มีที่ดักมูลฝอยที่มีลักษณะเป็นตะแกรงสำหรับดักหรือบ่อดักหรือลักษณะอื่นใดที่สามารถดักมูลฝอยได้ และเก็บมูลฝอยออกไปกำจัดทุกวัน และจัดให้มีบ่อดักเศษอาหารและไขมันที่ใช้การได้ดี และตักไขมันไปกำจัดทุกวัน

4.7 จัดให้มีการบำบัดน้ำเสียที่เหมาะสมตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องกำหนด ตั้งอยู่ห่างจากอาคารผลิต เพื่อป้องกันกลิ่นเหม็นและการปนเปื้อนผลิตภัณฑ์ และไม่ก่อให้เกิดเหตุเดือดร้อนรำคาญหรือเป็นอันตรายต่อสุขภาพอนามัยของประชาชน

4.8 ต้องควบคุมป้องกันผลกระทบที่เกิดจากกิจกรรมต่างๆ ของสถานประกอบกิจการ เช่น กลิ่น น้ำเสีย เขม่าควัน เสียง ฝุ่น และความร้อน เป็นต้น โดยไม่ทำให้เกิดผลกระทบจนเป็นเหตุรำคาญ หรือเป็นอันตรายต่อสุขภาพอนามัยของผู้ปฏิบัติงาน และผู้อยู่อาศัยใกล้เคียง

5. หลักเกณฑ์เกี่ยวกับการบำรุงรักษา และการทำความสะอาด

5.1 ตัวอาคารสถานที่ผลิตต้องทำความสะอาด และรักษาให้อยู่ในสภาพสะอาดถูกสุขลักษณะโดยสม่ำเสมอ

5.2 ต้องทำความสะอาด ดูแลและเก็บรักษาเครื่องมือ เครื่องจักร และอุปกรณ์ในการผลิตให้อยู่ในสภาพที่สะอาดทั้งก่อนและหลังการผลิต สำหรับชิ้นส่วนของเครื่องมือเครื่องจักรต่างๆ ที่อาจเป็นแหล่งสะสมจุลินทรีย์ หรือก่อให้เกิดการปนเปื้อนอาหาร สามารถทำความสะอาดด้วยวิธีที่เหมาะสมและเพียงพอ

5.3 พื้นผิวของเครื่องมือและอุปกรณ์การผลิตที่สัมผัสกับอาหาร ต้องทำความสะอาดอย่างสม่ำเสมอ

5.4 เครื่องมือ เครื่องจักร และอุปกรณ์ในการผลิต ต้องมีการตรวจสอบและบำรุงรักษาให้อยู่ในสภาพใช้งานได้อย่างมีประสิทธิภาพสม่ำเสมอ

5.5 การใช้สารเคมีที่ใช้ล้างทำความสะอาด ตลอดจนเคมีวัตถุที่ใช้เกี่ยวข้องกับการผลิตอยู่ภายใต้เงื่อนไขที่ปลอดภัย และการเก็บรักษาวัตถุดังกล่าวจะต้องแยกเป็นสัดส่วนและปลอดภัย

6. หลักเกณฑ์เกี่ยวกับบุคลากรและสุขอนามัยของผู้ปฏิบัติงาน

6.1 ผู้ปฏิบัติงานในบริเวณผลิตต้องไม่เป็นโรคติดต่อหรือโรคน่ารังเกียจ หรือมีบาดแผลอันอาจก่อให้เกิดการปนเปื้อนของผลิตภัณฑ์ และมีการตรวจสุขภาพประจำปี

6.2 ผู้ปฏิบัติงานทุกคนในขณะที่ดำเนินการผลิตและมีการสัมผัสโดยตรงกับอาหาร หรือส่วนผสมของอาหาร หรือส่วนใดส่วนหนึ่งของพื้นที่ผิวที่อาจมีการสัมผัสกับอาหาร ต้อง

6.2.1 สวมเสื้อผ้าที่สะอาด และเหมาะสมต่อการปฏิบัติงาน กรณีที่ใช้เสื้อคลุมก็ต้องสะอาด

6.2.2 ล้างมือให้สะอาดทุกครั้งก่อนเริ่มปฏิบัติงาน และหลังการปนเปื้อน

6.2.3 ใช้ถุงมือที่อยู่ในสภาพสมบูรณ์และสะอาดถูกสุขลักษณะ ทำด้วยวัสดุที่ไม่มีสารละลายหลุดออกมาปนเปื้อนอาหารและของเหลวซึมผ่านไม่ได้ สำหรับจับต้องหรือสัมผัสกับอาหาร กรณีที่ไม่สวมถุงมือ ต้องมีมาตรการให้ผู้ปฏิบัติงานล้างมือ เล็บ และแขนให้สะอาด

6.2.4 สวมหมวก หรือผ้าคลุมผม หรือตาข่าย และต้องทำความสะอาดทุกวันหลังเสร็จสิ้นการปฏิบัติงาน

6.2.5 มีการฝึกอบรมเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานเกี่ยวกับสุขลักษณะทั่วไป และความรู้ทั่วไปในการผลิตอาหารตามความเหมาะสม

6.2.6 ดูแลสุขอนามัยของมือและเล็บให้สะอาดอยู่เสมอ

6.2.7 ไม่บริโภคอาหารและเครื่องดื่ม ไม่สูบบุหรี่ ไม่บ้วนน้ำลาย ไม่ล้วง แคะ แกะ เกา ร่างกายหรือไม่กระทำการอย่างอื่นที่คล้ายคลึงกันในระหว่างปฏิบัติงาน

6.2.8 ผู้ที่ไม่เกี่ยวข้องกับการผลิต ปฏิบัติตาม ข้อ 6.2.1 - 6.2.7

7. หลักเกณฑ์เกี่ยวกับความปลอดภัย และการจัดบริการสำหรับผู้ปฏิบัติงาน

7.1 ต้องจัดให้มีป้าย สัญลักษณ์เตือนภัย และข้อปฏิบัติเกี่ยวกับการรักษาความปลอดภัย ติดตั้งตามตำแหน่งต่างๆ ที่สำคัญ รวมถึงจัดให้มีระบบการป้องกันอุบัติเหตุจากเครื่องจักรและอื่นๆ และจัดให้มีสัญญาณแจ้งเหตุอันตราย

7.2 ต้องมีระบบสัญญาณเตือนเพลิงไหม้และเครื่องดับเพลิงตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคารและกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้ จะต้องมีการบันทึกการบำรุงรักษาเครื่องดับเพลิงอย่างน้อยทุกหกเดือนและมีการฝึกอบรมการดับเพลิงเบื้องต้นจากหน่วยงานราชการหรือหน่วยงานที่ทางราชการรับรองให้แก่ผู้ปฏิบัติงานไม่น้อยกว่าร้อยละสี่สิบของจำนวนผู้ปฏิบัติงานในสถานประกอบกิจการ

7.3 ต้องจัดให้มีห้องพยาบาลหรือชุดปฐมพยาบาลเบื้องต้นไว้ในสถานประกอบกิจการและพร้อมใช้งานได้ตลอดเวลา พร้อมผู้รับผิดชอบ ทั้งนี้เป็นไปตามที่กฎหมายกำหนด

7.4 สถานประกอบกิจการที่ก่อให้เกิดฝุ่นละออง เขม่า ควัน ไอระเหย ต้องดำเนินการแก้ไขปรับปรุงเพื่อลดฝุ่นละออง เขม่า ควัน ไอระเหย หากแก้ไขไม่ได้ผู้ประกอบกิจการต้องจัดอุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคล

7.5 ในบริเวณสถานประกอบกิจการที่มีแหล่งกำเนิดความร้อน หรือแหล่งกำเนิดเสียง ผู้ประกอบกิจการต้องควบคุมให้เป็นไปตามที่กฎหมายกำหนด

7.6 สถานประกอบกิจการที่มีโรงอาหารหรือห้องครัวที่จัดไว้สำหรับการประกอบอาหาร การปรุงอาหาร การสะสมอาหารสำหรับผู้ปฏิบัติงาน ต้องมีการดำเนินการให้ถูกต้องตามมาตรฐานสุขาภิบาลอาหารของกรมอนามัยหรือข้อกำหนดของท้องถิ่น

7.7 ต้องจัดให้มีน้ำดื่มที่ได้คุณภาพตามมาตรฐานน้ำดื่มไว้บริการสำหรับผู้ปฏิบัติงานอย่างเพียงพอและลักษณะการนำน้ำมาดื่มต้องไม่ก่อให้เกิดความสกปรกหรือการปนเปื้อน เช่น ใช้ระบบน้ำกด ใช้แก้วส่วนตัวใช้แก้วที่ใช้ครั้งเดียวแล้วทิ้ง หรือใช้แก้วส่วนกลางที่ใช้ดื่มเพียงครั้งเดียว แล้วนำไปล้างทำความสะอาดก่อนนำมาใช้ใหม่ เป็นต้น

คำแนะนำของคณะกรรมการสาธารณสุข
ฉบับที่ 1/2550
เรื่อง การควบคุมการประกอบกิจการสระว่ายน้ำ หรือกิจการอื่นๆ ในทำนองเดียวกัน

การประกอบกิจการสระว่ายน้ำ หรือกิจการอื่นๆ ในทำนองเดียวกัน เป็นกิจการที่ถูกควบคุมในลักษณะที่เป็นกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ ตามมาตรา 31 แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 ซึ่งการประกอบกิจการนี้เป็นแหล่งที่ผู้ใช้บริการเข้ามาชุมนุมอยู่รวมกันในสระว่ายน้ำ สวนน้ำ สวนสนุกที่มีลักษณะเช่นเดียวกับสระว่ายน้ำ อันอาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อสุขภาพของประชาชน เนื่องจากมีการก่อสร้างสระว่ายน้ำ หรือกิจการอื่นๆ ในทำนองเดียวกันเพิ่มมากขึ้น ทั้งสโมสร สมาคม สถานศึกษา สวนสนุก และชุมชนในท้องถิ่นทั่วไป ซึ่งถ้าสระว่ายน้ำเหล่านี้ขาดการดูแลและบำรุงรักษาตามหลักสุขาภิบาล การอนามัยสิ่งแวดล้อม การดูแลคุณภาพน้ำ รวมทั้งมาตรการด้านความปลอดภัยอย่างถูกต้อง สระว่ายน้ำ อาจกลายเป็นแหล่งแพร่เชื้อโรคต่างๆ ได้ เช่น โรคเยื่อตาอักเสบ หูอักเสบ โรคผิวหนัง โรคระบบทางเดินหายใจ โรคระบบทางเดินอาหาร รวมทั้งโรคไม่ติดเชื้อต่างๆ อันมีผลมาจากการใช้สารเคมี เช่น อาการผิวหนังเนื่องจากแพ้สารเคมี อาการเจ็บคอ ไอ แน่นหน้าอก อาการคลื่นไส้อาเจียน เนื่องจากแพ้สารเคมี นอกจากนั้นยังรวมถึงอุบัติเหตุต่างๆ ด้วย

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 10 (3) แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 คณะกรรมการสาธารณสุขจึงได้มีมติในคราวการประชุมครั้งที่ 43-3/2549 เมื่อวันที่ 27 มิถุนายน 2549 เห็นชอบให้ออกคำแนะนำแก่ราชการส่วนท้องถิ่นในการออกข้อกำหนดท้องถิ่นเกี่ยวกับหลักเกณฑ์ ในการควบคุมกำกับดูแลการประกอบกิจการสระว่ายน้ำหรือกิจการอื่นในทำนองเดียวกัน ดังต่อไปนี้

ข้อ 1 กรณีที่ในเขตราชการส่วนท้องถิ่นใด มีการประกอบกิจการสระว่ายน้ำและกิจการอื่นในทำนองเดียวกัน ราชการส่วนท้องถิ่นนั้นอาจออกข้อกำหนดของท้องถิ่นกำหนดให้กิจการดังกล่าว เป็นกิจการที่ต้องควบคุมในท้องถิ่นนั้นได้ ตามมาตรา 32 (1) แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535

ข้อ 2 เพื่อประโยชน์ในการควบคุมหรือกำกับดูแลสถานประกอบกิจการสระว่ายน้ำหรือกิจการอื่นๆ ในทำนองเดียวกัน ราชการส่วนท้องถิ่นอาจพิจารณาออกข้อกำหนดของท้องถิ่นกำหนดหลักเกณฑ์ และเงื่อนไขทั่วไป ให้ผู้ดำเนินกิจการปฏิบัติเกี่ยวกับสภาพหรือสุขลักษณะของสถานที่ที่ใช้ในการประกอบกิจการ และมาตรการป้องกันอันตรายต่อสุขภาพ ตามมาตรา 32 (2)

แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 ตามหลักเกณฑ์ด้านสุขลักษณะในการควบคุมการประกอบกิจการสระว่ายน้ำ หรือกิจการอื่นๆ ในทำนองเดียวกันที่แนบมาพร้อมนี้

ข้อ 3 กรณีที่ราชการส่วนท้องถิ่นใดออกข้อกำหนดของท้องถิ่นว่าด้วยการประกอบกิจการสระว่ายน้ำ หรือกิจการอื่นๆ ในทำนองเดียวกัน ควรจัดให้มีการประชาสัมพันธ์ และประชุมชี้แจงข้อกำหนดของท้องถิ่นดังกล่าวเพื่อให้ผู้ประกอบกิจการได้ทราบโดยทั่วกันด้วย ทั้งนี้ เพื่อประโยชน์ในการบังคับใช้ต่อไป

ให้ไว้ ณ วันที่ 20 มกราคม พ.ศ. 2550

(ลงชื่อ) ปราชญ์ บุณยวงศ์วิโรจน์
(นายปราชญ์ บุณยวงศ์วิโรจน์)
ปลัดกระทรวงสาธารณสุข

หลักเกณฑ์ด้านสุขลักษณะ
ในการควบคุมการประกอบกิจการสระว่ายน้ำ หรือกิจการอื่นๆ ในทำนองเดียวกัน

คำแนะนำนี้ให้ใช้กับกิจการสระว่ายน้ำที่เป็นบริการสาธารณะ (Public swimming pool) เช่น กิจการสระว่ายน้ำที่ให้บริการแก่ประชาชนโดยทั่วไป ซึ่งรวมถึงสระว่ายน้ำที่เป็นสวนน้ำ สวนสนุก ที่มีลักษณะเช่นเดียวกับสระว่ายน้ำที่ให้บริการในลักษณะเพื่อการค้า และสระว่ายน้ำที่เปิดให้บริการสาธารณะ ที่มิใช่การค้าแต่เพื่อสวัสดิการ เช่น สระว่ายน้ำที่ราชการส่วนท้องถิ่นจัดไว้เพื่อสาธารณะประโยชน์ รวมทั้ง สระว่ายน้ำที่เป็นของสโมสรของโรงงานที่บริการเฉพาะพนักงาน หรือหน่วยงานองค์กรที่บริการในกลุ่มเฉพาะ ยกเว้นสระว่ายน้ำส่วนบุคคลหรือที่มิได้ให้บริการแก่สาธารณะ

1. สถานที่ตั้ง

1.1 สถานที่ตั้ง ควรห่างจากแหล่งซึ่งอาจทำให้เกิดการปนเปื้อนน้ำในสระว่ายน้ำ เช่น สถานที่เลี้ยงสัตว์ สถานที่ทิ้งหรือรวบรวมมูลฝอย เป็นต้น

1.2 ควรมีรั้วหรือกำแพงเพื่อสุขอนามัยและความปลอดภัยของผู้ใช้บริการ และเพื่อป้องกัน ไม่ให้บุคคลภายนอกที่ไม่ได้รับอนุญาตไปใช้สระว่ายน้ำ ในช่วงที่ไม่เปิดให้บริการ รวมทั้งป้องกันสัตว์เข้ามาในบริเวณสระว่ายน้ำ

1.3 สถานที่ตั้งและบริเวณของสระว่ายน้ำ รวมทั้งระบบสาธารณูปโภคต้องอยู่ในที่น้ำท่วม ไม่ถึง พื้นดินแข็งแรงไม่ทรุดง่าย อยู่ในบริเวณที่มีไฟฟ้า และน้ำประปาเพียงพอ มีทางเข้าออกสะดวก

2. สระว่ายน้ำและอาคารประกอบ

2.1 โครงสร้างสระว่ายน้ำ ควรสร้างด้วยคอนกรีตเสริมเหล็ก หรือวัสดุที่มีความมั่นคง แข็งแรง น้ำซึมไม่ได้ ผนังเรียบ อยู่ในสภาพดี และทำความสะอาดง่าย

2.2 ต้องมีรางระบายน้ำล้นมีฝาปิดรอบสระว่ายน้ำ มีความกว้าง 30-40 เซนติเมตร ไม่เป็นสนิม แข็งแรง ทำความสะอาดง่าย อยู่ในสภาพดี และไม่มีน้ำล้วนออกจากราง

2.3 ต้องมีอุปกรณ์ เครื่องมือสำหรับใช้ทำความสะอาดสระว่ายน้ำ ได้แก่ เครื่องดูดตะกอน แปรงขัดสระชนิดลวดทองเหลืองและพลาสติก รวมทั้งตะแกรงช้อนวัสดุแขวนลอย

2.4 ต้องมีที่ว่างสำหรับใช้เป็นทางเดินรอบสระว่ายน้ำ มีความกว้างไม่น้อยกว่า 1.20 เมตร ไม่ลื่น ไม่มีน้ำขัง ทำความสะอาดง่าย

2.5 กรณีที่สระว่ายน้ำใดมีการใช้ระบบการไหลเวียนน้ำเป็นแบบระบบสกิมเมอร์ ควรต้องมีข้อกำหนดเกี่ยวกับการป้องกันอันตรายจากระบบนี้ด้วย

2.6 ความลึกของน้ำ มีป้ายบอกความลึกหรือเลขบอกระดับความลึกที่สามารถมองเห็นได้ชัดเจน ในกรณีที่สระว่ายน้ำนั้นมีความลึกตั้งแต่ 1.5 เมตรขึ้นไป โดยมีตัวเลขแสดงความลึกเป็นระยะๆ อย่างน้อย 3 ระยะ

2.7 ต้องจัดให้มีแสงสว่างเพียงพอทั่วบริเวณสระว่ายน้ำ เพื่อให้มองเห็นได้ชัดเจนในกรณีที่มีการเปิดใช้สระในเวลากลางคืน

2.8 อาคารประกอบทำด้วยวัสดุมั่นคงแข็งแรง พื้นเรียบ ไม่ลื่นไม่ดูดซึมน้ำ ทำความสะอาดง่าย พื้นลาดเอียงเล็กน้อยเพื่อการระบายน้ำที่ดี

2.9 พื้น ควรทำด้วยวัสดุแข็งแรง เรียบ ไม่ดูดซึมน้ำ ทำความสะอาดง่าย ไม่ลื่น อยู่ในสภาพดี

2.10 จัดให้มีห้องเปลี่ยนเสื้อผ้า ตู้เก็บสิ่งของ ที่วางหรือเก็บรองเท้า สำหรับผู้ใช้บริการในบริเวณทางเข้าสระว่ายน้ำ และมีจำนวนเพียงพอ

2.11 จัดให้มีอ่างล้างมือ บริเวณล้างตัวก่อนลงสระ และที่ล้างเท้า ทางเข้าบริเวณสระว่ายน้ำ และเติมคลอรีนลงในที่ล้างเท้าเพื่อป้องกันการติดเชื้อ

2.12 มีการรักษาความสะอาดรอบอาคารประกอบและพื้นที่โดยรอบอย่างสม่ำเสมอ

2.13 ดูแลมิให้มีการนำสัตว์ทุกชนิดเข้าไปในบริเวณสระว่ายน้ำ หรืออาคารประกอบ

3. ข้อปฏิบัติสำหรับผู้ประกอบกิจการ

3.1 จัดให้มีผู้ควบคุมดูแล ซึ่งผ่านการฝึกอบรมการดูแลคุณภาพน้ำในสระว่ายน้ำตามหลักสุขาภิบาลสิ่งแวดล้อม เพื่อให้มีความรู้เกี่ยวกับการควบคุมคุณภาพน้ำ และการดูแลรักษาสระว่ายน้ำ

3.2 ต้องมีเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยประจำสระ (Life guard) อย่างน้อย 1 คน ต่อผู้ใช้บริการไม่เกิน 100 คน กรณีที่เกิน 100 คน เศษของ 100 คน ให้คิดเป็น 100 คน และต้องเป็นผู้ที่มีความชำนาญในการว่ายน้ำและผ่านการอบรมการช่วยชีวิตคนจมน้ำ สามารถให้การปฐมพยาบาลได้ โดยต้องอยู่ประจำสระว่ายน้ำตลอดเวลาที่เปิดบริการ

3.3 ต้องมีการจัดการและควบคุมคุณภาพน้ำให้อยู่ในเกณฑ์มาตรฐาน ดังนี้

3.3.1 ค่าความเป็นกรด - ด่าง	7.2 - 8.4	
3.3.2 คลอรีนอิสระ (Free chlorine)	0.6 - 1.0	ส่วนในล้านส่วน
3.3.3 คลอรีนที่รวมกับสารอื่น (Combined chlorine)	0.5 - 1.0	ส่วนในล้านส่วน
3.3.4 ค่าความเป็นด่าง (Alkalinity)	80 - 100	ส่วนในล้านส่วน
3.3.5 ความกระด้าง (Calcium hardness)	250 - 600	ส่วนในล้านส่วน

3.3.6 กรดไซยานูริก (Cyanuric acid) 30 - 60 ส่วนในล้านส่วน

3.3.7 คลอไรด์ (Chloride) ไม่เกิน 600 ส่วนในล้านส่วน

3.3.8 แอมโมเนีย (Ammonia) ไม่เกิน 20 ส่วนในล้านส่วน

3.3.9 ไนเตรท (Nitrate) ไม่เกิน 50 ส่วนในล้านส่วน

3.3.10 โคลิฟอร์มทั้งหมด (Total Coliform Bacteria) น้อยกว่า 10 ต่อน้ำ 100 มิลลิลิตร โดยวิธีเอ็มพีเด็น (Most Probable Number) ในอัตราส่วน 100 มิลลิลิตร

3.3.11 ตรวจไม่พบฟีคอลโคลิฟอร์ม (Fecal coliform)

3.3.12 ตรวจไม่พบจุลินทรีย์หรือตัวบ่งชี้จุลินทรีย์ที่ทำให้เกิดโรค (ได้แก่ Escherichia coli Staphylococcus aureus Pseudomonas aeruginosa)

3.4 จัดให้มีการเก็บตัวอย่างเพื่อตรวจวิเคราะห์คุณภาพน้ำ ตามเกณฑ์มาตรฐานดังนี้

3.4.1 การเก็บตัวอย่างต้องทำอย่างน้อย 2 จุด โดยเก็บจากส่วนลึกและส่วนตื้น ขณะที่มีผู้ใช้สระว่ายน้ำมากที่สุด

3.4.2 ตรวจวิเคราะห์ปริมาณคลอรีนอิสระคงเหลือ และค่าความเป็นกรด - ด่าง อย่างน้อยวันละ 2 ครั้ง ก่อนเปิดและหลังปิดบริการ หากมีผู้ใช้บริการเป็นจำนวนมากหรือเป็นวันที่มีแสงแดดจัดควรตรวจสอบปริมาณคลอรีน และค่าความเป็นกรด - ด่างในระหว่างวันด้วย กรณีใช้คลอรีน ชนิดกรดไตรคลอโรไอโซไซยานูริค ต้องตรวจหาค่ากรดไซยานูริคด้วย

3.4.3 ตรวจวิเคราะห์ปริมาณโคลิฟอร์มทั้งหมด (Total Coliform Bacteria) และฟีคอลโคลิฟอร์ม (Fecal coliform) อย่างน้อยเดือนละ 1 ครั้ง

3.4.4 ตรวจวิเคราะห์คุณภาพน้ำทางเคมี และชีวภาพ ตามเกณฑ์มาตรฐานตามที่กำหนดในข้อ 3.3 ครบทุกข้อมูล อย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง เพื่อประกอบการพิจารณาขอหรือต่อใบอนุญาต

3.5 จัดหาเครื่องมือสำหรับตรวจวิเคราะห์คุณภาพน้ำไว้ประจำ รวมทั้งบันทึกผลการตรวจวิเคราะห์ และข้อมูลอื่นที่จำเป็น ดังนี้

3.5.1 เครื่องมือที่ใช้ตรวจวิเคราะห์ปริมาณคลอรีน ต้องสามารถตรวจวิเคราะห์ได้ในช่วง 0.2 - 2 ส่วนในล้านส่วน

3.5.2 เครื่องมือที่ใช้ตรวจวิเคราะห์ค่าความเป็นกรด - ด่าง ต้องสามารถตรวจวัดได้ อย่างน้อยช่วง 3 - 9 และสามารถอ่านค่าได้ช่วงละ 1

3.5.3 มีการบันทึกข้อมูลจำนวนผู้ใช้สระว่ายน้ำในแต่ละวัน แยกเพศและอายุ ระยะเวลาที่ใช้สระว่ายน้ำ

3.6 ต้องจัดให้มีป้ายแสดงข้อปฏิบัติสำหรับผู้ใช้บริการติดไว้ในบริเวณสระว่ายน้ำ ให้มองเห็นชัดเจน และควรมีข้อความอย่างน้อยดังนี้

3.6.1 ต้องสวมชุดว่ายน้ำที่สะอาด

3.6.2 ต้องชำระล้างร่างกายก่อนลงสระทุกครั้ง

3.6.3 ผู้ที่เป็นโรคตาแดง โรคผิวหนัง เป็นหวัด หูน้ำหนวก หรือโรคติดต่ออื่นๆ ห้ามลงเล่นในสระว่ายน้ำ

3.6.4 ห้ามนำสัตว์เลี้ยงเข้ามาในบริเวณสระว่ายน้ำ

3.6.5 ห้ามปัสสาวะ บ้วนน้ำลาย หรือสั่งน้ำมูกลงในน้ำ

3.6.6 ห้ามทำสระว่ายน้ำสกปรก

3.6.7 จำนวนผู้ใช้บริการมากที่สุด ที่สระว่ายน้ำสามารถรองรับได้

3.6.8 วิธีการปฐมพยาบาลช่วยคนจมน้ำ

3.7 ต้องดูแลบำรุงรักษาเครื่องกรองน้ำตามระยะเวลาที่สมควรเพื่อให้ทำงานได้เต็มประสิทธิภาพ

4. การจัดการเกี่ยวกับสารเคมี

4.1 สถานที่เก็บสารเคมี ต้องมีป้ายระบุว่า “สถานที่เก็บสารเคมีอันตราย” และ “ห้ามเข้า” มีการระบายอากาศดี และมีการป้องกันน้ำซึมเข้าภาชนะบรรจุสารเคมี และมีการจัดเก็บสารเคมีเป็นไปตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

4.2 สารเคมีที่ใช้ต้องมีฉลากระบุชื่อสารเคมี ส่วนผสม หรือส่วนประกอบที่เป็นอันตราย วิธีการใช้และวิธีการปฐมพยาบาลในกรณีฉุกเฉิน หรือตามที่กฎหมายอื่นกำหนด

4.3 ในการใช้สารเคมีต้องปฏิบัติตามที่ระบุไว้ในฉลาก และไม่นำสารเคมีหมดอายุมาใช้ในกรณีที่ไม่มีระบบการเติมสารเคมีแบบอัตโนมัติให้เติมสารเคมีลงในสระว่ายน้ำในขณะที่ปิดบริการแล้ว

4.4 สถานที่ทำงานที่เกี่ยวข้องกับการใช้สารเคมี ต้องมีแสงสว่างเพียงพอ เพื่อป้องกันการเกิดอุบัติเหตุอันเนื่องจากพนักงานไม่สามารถมองเห็นสิ่งต่างๆ ได้อย่างชัดเจน ค่ามาตรฐานแสงสว่างในบริเวณต่างๆ ควรเป็นดังนี้

- ห้องสูบจ่ายสารเคมีไม่น้อยกว่า 100 ลักซ์
- ห้องเครื่องกรองน้ำไม่น้อยกว่า 50 ลักซ์
- ห้องหรือสถานที่เก็บสารเคมีไม่น้อยกว่า 50 ลักซ์

4.5 ต้องมีมาตรการในการป้องกันการสัมผัสสารเคมีของคนงาน เช่น กำหนดขั้นตอนการทำงานที่ปลอดภัย จัดหาอุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคลที่เหมาะสมให้คนงาน

รวมทั้งประเมินการสัมผัสสารเคมีอันตรายของคนงานที่ทำหน้าที่เติมสารเคมี และมีผลไว้ให้เจ้าหน้าที่ตรวจสอบอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง

4.6 ในขณะทำงานกับสารเคมี ให้ผู้ปฏิบัติงานสวมอุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคลที่เหมาะสม เช่น สวมหน้ากาก และสวมถุงมือในขณะปฏิบัติเกี่ยวกับสารเคมี เป็นต้น

4.7 ห้ามสูบบุหรี่ ดื่มน้ำหรือรับประทานอาหารในห้องจัดเก็บสารเคมี

4.8 ดูแลความสะอาดอย่างสม่ำเสมอ หากสารเคมีหกรั่วไหล ต้องทำความสะอาดทันที

5. การจัดการสิ่งปฏิกูล น้ำเสีย และมูลฝอย

5.1 จัดให้มีห้องน้ำ ห้องส้วม และการบำบัดสิ่งปฏิกูลดังนี้

5.1.1 มีห้องน้ำ ห้องส้วมแยกจากกัน โดยมีแบบและจำนวนตามที่กำหนดในกฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคารและกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง

5.1.2 ลักษณะของห้องส้วม การบำบัด และการกำจัดสิ่งปฏิกูลถูกต้องตามหลักสุขาภิบาล

5.1.3 ต้องดูแลรักษาความสะอาดของห้องน้ำและห้องส้วมเป็นประจำทุกวันที่เปิดให้บริการ

5.1.4 ภายในห้องน้ำควรมีวัสดุอุปกรณ์ตามความจำเป็นและเหมาะสม

5.2 มีการบำบัดน้ำเสียให้มีคุณภาพได้มาตรฐานก่อนระบายสู่ท่อระบายน้ำสาธารณะ ซึ่งส่วนประกอบของระบบการจัดการน้ำเสีย ประกอบด้วย

5.2.1 ตะแกรงดักมูลฝอย สำหรับดักเศษมูลฝอยจากน้ำเสีย

5.2.2 ระบบรวบรวมน้ำเสีย น้ำจากส่วนต่างๆ ของอาคารไหลมารวมกันที่ถังรวบรวมน้ำเพื่อรอการบำบัด น้ำที่ล้นออกจากบ่อรวบรวมนี้จะไหลเข้าสู่บ่อบำบัด

5.2.3 ระบบบำบัดน้ำเสียต้องมีวิธีการบำบัดน้ำเสียที่เหมาะสม ไม่ก่อให้เกิดเหตุเดือดร้อนรำคาญและเป็นอันตรายต่อสุขภาพของชุมชน

5.2.4 รางระบายน้ำทิ้ง รางหรือท่อสำหรับระบายน้ำทิ้ง ควรมีตะแกรงวางปิดรางเพื่อกรองเศษผงต่างๆ และป้องกันหนู นอกจากนี้ทางเปิดของท่อระบายน้ำออกสู่ท่อสาธารณะควรมีตะแกรงปิดเพื่อป้องกันหนูด้วย

5.3 จัดให้มีการจัดการมูลฝอยดังนี้

5.3.1 ควรมีการคัดแยกมูลฝอยและมีภาชนะรองรับมูลฝอยแยกตามประเภท

5.3.2 มีภาชนะรองรับมูลฝอยที่เพียงพอตามหลักสุขาภิบาล

5.3.3 ล้างทำความสะอาดภาชนะรองรับมูลฝอยและบริเวณที่วางภาชนะอยู่เสมอ

5.3.4 รวบรวมมูลฝอยจากภาชนะรองรับมูลฝอยไปยังที่พักมูลฝอยรวมหรือนำไปกำจัดทุกวัน โดยเฉพาะมูลฝอยที่เน่าเสียได้ง่าย

5.3.5 กำจัดมูลฝอยด้วยวิธีที่ถูกต้องตามหลักสุขาภิบาล และเป็นไปตามข้อกำหนดท้องถิ่น

5.3.6 ดูแลมิให้เกิดการทิ้งมูลฝอยเกลื่อนกลาดภายในสถานประกอบกิจการและบริเวณโดยรอบ

6. การสุขาภิบาลอาหารและน้ำดื่ม

6.1 ในกรณีมีการจำหน่ายอาหาร ต้องปฏิบัติตามหลักสุขาภิบาลอาหาร และตามข้อกำหนด ของท้องถิ่น

6.2 ต้องมีน้ำดื่มที่ได้คุณภาพตามมาตรฐานน้ำดื่มไว้บริการอย่างเพียงพอ

6.3 ลักษณะการนำน้ำมาดื่ม ต้องไม่ก่อให้เกิดความสกปรกหรือการปนเปื้อน เช่น ใช้ระบบน้ำกด ใช้แก้วส่วนตัว ใช้แก้วกระดาษที่ใช้ครั้งเดียวแล้วทิ้ง และใช้แก้วส่วนกลางที่ใช้ดื่มเพียงครั้งเดียว แล้วนำไปล้างทำความสะอาดก่อนนำมาใช้ใหม่ เป็นต้น ทั้งนี้ให้จัดทำป้ายหรือมีข้อความการปฏิบัติไว้ด้วย

7. การป้องกันควบคุมสัตว์และแมลงนำโรค

7.1 ภายในสถานประกอบกิจการ ไม่ควรมีหนู แมลงวัน และแมลงสาบ

7.2 ต้องมีการป้องกัน ควบคุม กำจัดสัตว์และแมลงนำโรคโดยเฉพาะหนู แมลงวัน และแมลงสาบอย่างถูกต้องตามหลักสุขาภิบาล

8. การดูแลสุขภาพและความปลอดภัย

8.1 ต้องกำหนดให้มีผู้ดูแลมาด้วย กรณีที่นำเด็กอายุต่ำกว่า 10 ปี ที่ยังว่ายน้ำไม่เป็นและผู้สูงอายุที่ไม่สามารถดูแลตัวเองได้มาใช้บริการสระว่ายน้ำ

8.2 จัดให้มีอุปรณ์ช่วยชีวิต ดังนี้

8.2.1 โฟมช่วยชีวิต อย่างน้อย 2 อัน

8.2.2 ห่วงชูชีพ ขนาดเส้นผ่าศูนย์กลางภายใน 15 นิ้ว หรือทุ่นลอย ผูกไว้กับเชือก ยาวไม่น้อยกว่าความกว้างของสระว่ายน้ำ อย่างน้อย 2 อัน

8.2.3 ไม่ช่วยชีวิต หรือวัตถุอื่นใด มีความยาวไม่น้อยกว่า 3.5 เมตร น้ำหนักเบาอย่างน้อย 1 อัน และต้องวางไว้ที่ปลายลู่ส่วนลึกของสระว่ายน้ำ

8.2.4 เครื่องช่วยหายใจ สำหรับผู้ใหญ่ และสำหรับเด็ก อย่างละ 1 ชุด

8.2.5 ห้องปฐมพยาบาลพร้อมชุดปฐมพยาบาลที่พร้อมใช้งานได้ตลอดเวลาไว้ประจำสระว่ายน้ำและอยู่ในบริเวณที่ใกล้ที่สุด

8.3 มีอุปกรณ์สื่อสารที่สามารถติดต่อบุคคลหรือสถานที่สำคัญๆ เช่น โรงพยาบาล และสถานีตำรวจ เพื่อขอความช่วยเหลือเมื่อเกิดเหตุฉุกเฉินต่างๆ เช่น เพลิงไหม้ หรือมีคนจมน้ำ และต้องปิดประกาศหมายเลขโทรศัพท์ของสถานที่ดังกล่าวไว้ในที่เห็นได้ชัดเจนและเป็นข้อมูลปัจจุบันอยู่เสมอ

9. เหตุรำคาญ

มีการควบคุมมิให้เกิดเหตุรำคาญ ซึ่งมาจากกิจกรรมการดำเนินการต่างๆ

คำแนะนำของคณะกรรมการสาธารณสุข
เรื่อง แนวทางการควบคุมการประกอบกิจการให้บริการเลี้ยงและดูแลเด็กที่บ้าน พ.ศ. 2551

ตามที่กระทรวงสาธารณสุขได้ประกาศให้ “การประกอบกิจการให้บริการเลี้ยงและดูแลเด็กที่บ้าน” เป็นกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ ตามมาตรา 31 แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 นั้น คณะกรรมการสาธารณสุขในคราวการประชุมครั้งที่ 49-1/2551 วันที่ 14 มกราคม 2551 มีมติให้ออกคำแนะนำต่อราชการส่วนท้องถิ่นในการออกข้อกำหนดของท้องถิ่นเกี่ยวกับการควบคุมการประกอบกิจการให้บริการเลี้ยงและดูแลเด็กที่บ้าน เพื่อเป็นแนวทางการดำเนินการ

อาศัยอำนาจหน้าที่ตามความในมาตรา 10 (3) แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 คณะกรรมการสาธารณสุขจึงออกคำแนะนำ ไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ 1 ในการออกข้อกำหนดของท้องถิ่น อาจกำหนดคำนิยามที่สำคัญ ดังนี้

“ผู้ประกอบกิจการ” หมายความว่า เจ้าของกิจการให้บริการเลี้ยงและดูแลเด็กที่บ้าน ซึ่งมีหน้าที่ต้องขอรับใบอนุญาตจากเจ้าพนักงานท้องถิ่นก่อนประกอบกิจการ ทั้งนี้อาจทำหน้าที่เป็นผู้ดำเนินการด้วยก็ได้

“ผู้ดำเนินการ” หมายความว่า ผู้จัดการหรือผู้ทำหน้าที่ดูแลการประกอบกิจการและจัดส่งพนักงานไปเลี้ยงและดูแลเด็กที่บ้านของผู้รับบริการ

“พนักงาน” หมายความว่า ผู้ที่ถูกส่งให้ไปทำหน้าที่เลี้ยงและดูแลเด็กตั้งแต่แรกเกิดถึงอายุไม่เกิน 6 ปี ที่บ้านของผู้รับบริการ

“ผู้รับบริการ” หมายความว่า ผู้ว่าจ้างที่ได้รับบริการจาการประกอบกิจการให้บริการเลี้ยงและดูแลเด็กที่บ้าน

ข้อ 2 หลักเกณฑ์การปฏิบัติและคุณสมบัติ ที่ควรต้องกำหนดสำหรับผู้ประกอบกิจการ ได้แก่

2.1 จ้างหรือจัดให้มีผู้ดำเนินการและพนักงานที่มีคุณสมบัติตามที่กำหนดในข้อ 3.1 และข้อ 4.1 ตามลำดับ

2.2 กำกับดูแลให้มีการปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในข้อ 3.2 และข้อ 4.2

2.3 จัดให้มีสถานที่อำนวยความสะดวกสำหรับการดำเนินกิจการและการติดต่อของผู้รับบริการ

2.4 การจ้างงานต้องปฏิบัติให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยคุ้มครองแรงงาน

2.5 จัดให้มีระบบการจัดเก็บข้อมูลเกี่ยวกับคุณสมบัติและการปฏิบัติงานของผู้ดำเนินการและพนักงาน

2.6 จัดให้มีระบบหรือวิธีการให้คำปรึกษาแนะนำในกรณีฉุกเฉินแก่ผู้ดำเนินการหรือพนักงานได้ตลอดระยะเวลาที่ให้บริการ

2.7 ไม่เป็นผู้มีความประพฤติเสื่อมเสียหรือบกพร่องในศีลธรรมอันดี และไม่มีประวัติการกระทำผิดต่อเด็กหรือละเมิดสิทธิเด็ก

2.8 มีใบรับรองแพทย์ระบุว่าไม่เป็นผู้วิกลจริต หรือจิตฟั่นเฟือน ไม่สมประกอบ และไม่เป็นผู้ติดสารเสพติด

ข้อ 3 คุณสมบัติและหลักเกณฑ์การปฏิบัติ ที่ควรต้องกำหนดสำหรับผู้ดำเนินการ ได้แก่

3.1 ด้านคุณสมบัติ

3.1.1 มีอายุไม่ต่ำกว่า 25 ปี บริบูรณ์

3.1.2 มีความรู้หรือประสบการณ์เกี่ยวกับการเลี้ยงและดูแลเด็ก ดังนี้

(ก) มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรีด้านการแพทย์ การสาธารณสุข หรือด้านการศึกษา (สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย) หรือ

(ข) มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรีสาขาอื่นๆ และผ่านการอบรมหลักสูตรการเลี้ยงและดูแลเด็กปฐมวัยอย่างน้อย 210 ชั่วโมง ที่จัดโดยสถาบันพระบรมราชชนก หรือกรมอนามัย หรือส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง หรือโรงเรียนเอกชนที่ได้รับอนุญาตจากกระทรวงศึกษาธิการ ตามหลักสูตรที่กำหนดไว้ในเอกสารแนบท้ายคำแนะนำนี้ หรือ

(ค) มีประสบการณ์ในการทำงานเกี่ยวกับการเลี้ยงและดูแลเด็กปฐมวัยไม่น้อยกว่า 3 ปี โดยมีหนังสือรับรอง และผ่านการอบรมหลักสูตรการเลี้ยงและดูแลเด็กอย่างน้อย 420 ชั่วโมง ที่จัดโดยส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง หรือโรงเรียนเอกชนที่ได้รับอนุญาตจากกระทรวงศึกษาธิการ ตามหลักสูตรที่กำหนดไว้ในเอกสารแนบท้ายคำแนะนำนี้

3.1.3 ไม่เป็นผู้มีความประพฤติเสื่อมเสียหรือบกพร่องในศีลธรรมอันดี และไม่มีประวัติการกระทำผิดต่อเด็กหรือละเมิดสิทธิเด็ก

3.1.4 มีใบรับรองแพทย์ระบุว่ามีสุขภาพแข็งแรง ไม่เป็นผู้วิกลจริต หรือจิตฟั่นเฟือนไม่สมประกอบ และไม่เป็นผู้ติดสารเสพติด

3.2 ด้านการปฏิบัติ

3.2.1 จัดส่งพนักงานที่มีคุณสมบัติตามข้อ 4 ไปเลี้ยงและดูแลเด็กที่บ้านของผู้รับบริการ

3.2.2 จัดทำรายงานการดำเนินกิจการไว้ที่สถานประกอบกิจการให้สามารถตรวจสอบได้ตลอดเวลา

3.2.3 จัดให้พนักงานได้เข้ารับการอบรมฟื้นฟูด้านการเลี้ยงและดูแลเด็กปฐมวัยระหว่างปฏิบัติงานอย่างน้อยทุก 2 ปี อาจเป็นรูปแบบการประชุมวิชาการ 1-2 วัน หรือศึกษาดูงานที่โรงเรียนหรือสถานรับเลี้ยงเด็กต่างๆ

3.2.4 จัดให้มีระบบติดตามตรวจสอบการปฏิบัติงานของพนักงานอย่างน้อยทุก 3 เดือน

3.2.5 จัดทำทะเบียนรับ-ส่งพนักงานที่ไปเลี้ยงและดูแลเด็กที่บ้านและทะเบียนรายละเอียดของผู้ดำเนินการและพนักงาน เช่น รายชื่อ ประวัติ การฝึกอบรม ประวัติการทำงาน เป็นต้น

3.2.6 จัดทำสัญญาการจ้างระหว่างผู้ประกอบกิจการและผู้รับบริการจำนวน 3 ฉบับ โดยเก็บที่สถานประกอบกิจการ 1 ฉบับ ผู้รับบริการ 1 ฉบับ และพนักงาน 1 ฉบับ

3.2.7 กรณีมีพนักงานหยุดปฏิบัติงานหรือไม่สามารถปฏิบัติงานได้ให้ผู้ดำเนินการจัดหาพนักงานไปทำหน้าที่แทน เพื่อให้การเลี้ยงและดูแลเด็กเป็นไปอย่างต่อเนื่อง

3.2.8 กรณีที่พบว่ามีเหตุฉุกเฉิน หรือการเจ็บป่วย หรือบาดเจ็บที่เกิดขึ้นเด็ก ให้ติดต่อขอคำปรึกษาตามระบบหรือวิธีการตามที่ระบุไว้ในข้อ 2.6

3.2.9 ในกรณีที่ผู้ประกอบกิจการเป็นผู้ดำเนินการเอง ต้องมีคุณสมบัติและปฏิบัติตามข้อ 3.1 และข้อ 3.2 ทุกประการ

ข้อ 4 คุณสมบัติและหลักเกณฑ์การปฏิบัติ ที่ควรต้องกำหนดสำหรับ**พนักงาน** ได้แก่

4.1 ด้านคุณสมบัติ

4.1.1 มีอายุไม่ต่ำกว่า 18 ปี บริบูรณ์

4.1.2 จบการศึกษาภาคบังคับ 9 ปี

4.1.3 มีความรู้และประสบการณ์เกี่ยวกับการเลี้ยงและดูแลเด็ก ดังนี้

(ก) มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรีด้านการแพทย์ การสาธารณสุข หรือด้านการศึกษา (สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย) หรือ

(ข) มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรีสาขาอื่นๆ และผ่านการอบรมหลักสูตรการเลี้ยงและดูแลเด็กปฐมวัย จำนวน 210 ชั่วโมง ที่จัดโดยสถาบันพระบรมราชชนก หรือกรมอนามัย หรือส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง หรือโรงเรียนเอกชนที่ได้รับอนุญาตจากกระทรวงศึกษาธิการ ตามหลักสูตรที่กำหนดไว้ในเอกสารแนบท้ายคำแนะนำนี้ หรือ

(ค) มีวุฒิการศึกษาตามข้อ 4.1.2 และผ่านการอบรมหลักสูตรการเลี้ยงและดูแลเด็กอย่างน้อย 420 ชั่วโมง ที่จัดโดยส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง หรือโรงเรียนเอกชนที่ได้รับอนุญาตจากกระทรวงศึกษาธิการ ตามหลักสูตรที่กำหนดไว้ในเอกสารแนบท้ายคำแนะนำนี้ หรือ

(ง) มีประสบการณ์ในการเลี้ยงและดูแลเด็กปฐมวัยในโรงเรียนหรือสถานรับเลี้ยงเด็กไม่น้อยกว่า 1 ปี โดยมีหนังสือรับรองจากโรงเรียน สถาบัน หรือสถานประกอบการที่เกี่ยวข้อง และผ่านการอบรมหลักสูตรการเลี้ยงและดูแลเด็กปฐมวัยอย่างน้อย 70 ชั่วโมง ที่จัดโดยกรมอนามัย ส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง หรือโรงเรียนเอกชนที่ได้รับอนุญาตจากกระทรวงศึกษาธิการ ตามหลักสูตรที่กำหนดไว้ในเอกสารแนบท้ายคำแนะนำนี้ ภายใน 3 ปี นับแต่วันที่ข้อกำหนดของท้องถิ่นมีผลใช้บังคับ

4.1.4 เข้ารับการอบรมฟื้นฟูด้านการเลี้ยงและดูแลเด็กที่บ้าน ระหว่างปฏิบัติงานอย่างน้อยทุก 2 ปี ตามที่ผู้ดำเนินการจัดให้

4.1.5 ไม่เป็นผู้มีความประพฤติเสื่อมเสียหรือบกพร่องในศีลธรรมอันดี และไม่มีประวัติการกระทำผิดต่อเด็กหรือละเมิดสิทธิเด็ก

4.1.6 มีใบรับรองแพทย์ระบุว่ามีสุขภาพแข็งแรง ไม่เป็นผู้วิกลจริตหรือจิตฟั่นเฟือนไม่สมประกอบ และไม่ติดสารเสพติด โดยมีผลการตรวจสุขภาพปีละ 1 ครั้ง

4.1.7 ผ่านการประเมินด้านสุขภาพจิตโดยจิตแพทย์หรือนักจิตวิทยาคลินิกหรือจิตเวชหรือเจ้าหน้าที่สาธารณสุขที่ผ่านการอบรมสาขาสุขภาพจิตและจิตเวช

4.1.8 มีวุฒิภาวะและบุคลิกลักษณะเหมาะสม ทั้งด้านจิตใจ อารมณ์สังคม มีความขยัน อดทน สามารถเลี้ยงและดูแลเด็กได้ และมีความตั้งใจที่จะปฏิบัติต่อเด็กด้วยความเมตตา ความอ่อนโยน ซึ่งจะเอื้ออำนวยต่อการทำหน้าที่เลี้ยงดูเด็กได้อย่างเหมาะสม

4.1.9 กรณีเกิดการเจ็บป่วยด้วยโรคติดต่อระหว่างปฏิบัติงาน ซึ่งอาจแพร่กระจายไปสู่เด็กได้ จะต้องหยุดปฏิบัติงานและรักษาให้หายก่อนกลับมาปฏิบัติงาน

4.2 ด้านการปฏิบัติ

4.2.1 เลี้ยงหรือดูแลเด็กตามกิจวัตรประจำวันของเด็ก (กิน นอน เล่น ขับถ่าย) ให้ถูกสุขลักษณะปลอดภัยเหมาะสมกับวัยของเด็ก

4.2.2 ต้องสังเกตพฤติกรรมการเปลี่ยนแปลงต่างๆ ของเด็ก รวมทั้งเรื่องสุขภาพของเด็กและต้องรายงานให้ผู้ปกครองเด็กทราบทุกวัน

4.2.3 ส่งเสริมพัฒนาการของเด็กในทุกด้าน ดูแลสภาพแวดล้อมให้ปลอดภัยถูกสุขลักษณะ และเอื้อต่อการส่งเสริมพัฒนาการของเด็ก

4.2.4 รายงานผลการปฏิบัติงานต่อผู้ดำเนินการทุกเดือน

4.2.5 กรณีที่มีการประกอบอาหารให้เด็ก ต้องดำเนินการเตรียม ปรุงประกอบอาหาร พร้อมทั้งดูแลเครื่องมือเครื่องใช้ในการปรุง ประกอบอาหารให้สะอาดและถูกสุขลักษณะในทุกขั้นตอน โดยมีการล้างมืออย่างสม่ำเสมอ

4.2.6 จัดการสิ่งปฏิกูลหรือมูลฝอยที่เกิดจากการเลี้ยงและดูแลเด็กอย่างถูกต้อง โดยการทิ้งสิ่งปฏิกูลในส้วมและทิ้งมูลฝอยในถังขยะ ไม่ให้เกิดการปนเปื้อนกับอาหารและเกิดการแพร่กระจายของเชื้อโรค หรือก่อให้เกิดเหตุรำคาญต่อบ้านเรือนใกล้เคียง

ข้อ 5 ในกรณีที่ราชการส่วนท้องถิ่นใดออกข้อกำหนดของท้องถิ่นว่าด้วยการควบคุมการประกอบกิจการให้บริการเลี้ยงและดูแลเด็กที่บ้านแล้ว ให้ประชาสัมพันธ์และชี้แจงข้อกำหนดของท้องถิ่นดังกล่าวให้ผู้ประกอบกิจการและประชาชนทราบโดยทั่วกันด้วย เพื่อประโยชน์ในการบังคับใช้ต่อไป

ให้ไว้ ณ วันที่ 31 มกราคม พ.ศ. 2551

(นางศิริพร กัญชนะ)
รองปลัดกระทรวง รักษาราชการแทน
ปลัดกระทรวงสาธารณสุข

เอกสารแนบ

หลักสูตรการอบรมของทางราชการเกี่ยวกับการเลี้ยงและดูแลเด็กปฐมวัย
(ตั้งแต่แรกเกิดถึงอายุไม่เกิน 6 ปี)

---

1. หลักสูตรกรมอนามัย (210 ชั่วโมง และ 70 ชั่วโมง)

ลำดับที่	เนื้อหาวิชา	หลักสูตร 210 ชั่วโมง (6 สัปดาห์)		หลักสูตร 70 ชั่วโมง (2 สัปดาห์)	
		ทฤษฎี (ชั่วโมง)	ปฏิบัติ ชั่วโมง	ทฤษฎี (ชั่วโมง)	ปฏิบัติ ชั่วโมง
1	บทบาทผู้เลี้ยงและดูแลเด็กปฐมวัย	3	5	2	-
2	การเจริญเติบโต พัฒนาการ และจิตวิทยาการเลี้ยงดูเด็ก	12	5	5	1
3	หลักพื้นฐานในการดูแลเด็ก	8	12	4	4
4	การดูแลสุขภาพเด็ก	10	7	6	1
5	การส่งเสริมพัฒนาการ	8	30	4	12
6	อาหารและโภชนาการสำหรับเด็ก	7	8	5 1/2	1
7	การจัดสภาพแวดล้อมที่ปลอดภัยและเอื้อต่อพัฒนาการของเด็ก	4	3	2	-
8	กฎหมายและระเบียบต่างๆ	4	-	1 1/2	-
9	ฝึกปฏิบัติในสถานประกอบการ	-	70	-	14
10	การศึกษาดูงาน	-	14	-	7
รวม		**56**	**154**	**30**	**40**

2. หลักสูตรกรมพัฒนาฝีมือแรงงาน กระทรวงแรงงาน (420 ชั่วโมง)

ลำดับที่	เนื้อหาวิชา	หลักสูตร 420 ชั่วโมง	
		ทฤษฎี (ชั่วโมง)	ปฏิบัติ ชั่วโมง
1	**หมวดความรู้ความสามารถพื้นฐาน**	**42**	**42**
	1.1 กิจกรรมสร้างเสริมนิสัยในการทำงาน	-	14
	1.2 ความปลอดภัยในการทำงาน	7	-
	1.3 จิตวิทยาทั่วไป	14	-
	1.4 การปฐมพยาบาลเบื้องต้น	7	28
	1.5 กฎหมายเบื้องต้นที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพ	14	-
2	**หมวดความรู้ความสามารถหลัก**	**78**	**181**
	2.1 สุขภาพจิตและการพัฒนาการของเด็ก	14	21
	2.2 ความรู้พื้นฐานในการดูแลเด็ก	14	35
	2.3 การดูแลสุขภาพเด็ก	14	35
	2.4 อาหารและโภชนาการสำหรับเด็ก	14	35
	2.5 กิจกรรมและนันทนาการสำหรับเด็ก	14	35
	2.6 การปฏิบัติตนในอาชีพผู้เลี้ยงดูเด็ก	7	14
	2.7 การวัดและประเมินผล	1	6
3	**หมวดความรู้ความสามารถเสริม**	**42**	**35**
	3.1 คอมพิวเตอร์เบื้องต้น	7	14
	3.2 ภาษาอังกฤษในการทำงาน	14	21
	3.3 การประกอบธุรกิจส่วนตัว	21	-
รวม		**162**	**258**

3. หลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการ (420 ชั่วโมง)

ลำดับที่	เนื้อหาวิชา	หลักสูตร 420 ชั่วโมง	
		ทฤษฎี (ชั่วโมง)	ปฏิบัติ ชั่วโมง
1	หลักการดูแลเด็ก	25	15
2	การพัฒนาของเด็กและจิตวิทยาการดูแลเด็ก	45	-
3	กิจกรรมและนันทนาการสำหรับเด็ก	14	21
4	การทำความสะอาดเก็บและรักษาอุปกรณ์เครื่องใช้ภายในบ้านและบริเวณบ้าน	7	23
5	อาหารและโภชนาการในเด็ก	29	36
6	อันตรายที่มักเกิดขึ้นกับเด็กและการป้องกัน	20	5
7	สุขศึกษา 6	6	
8	บทบาทและจรรยาบรรณของผู้ดูแลเด็ก	13	-
9	การใช้ภาษาไทยและภาษาอังกฤษ	11	19
10	กฎหมายแรงงานที่ควรรู้	5	-
11	การฝึกภาคปฏิบัติ		
	- ดูงาน	-	20
	- ฝึกปฏิบัติ	-	100
รวม		**175**	**245**

หมายเหตุ หากมีข้อสงสัยเกี่ยวกับหลักสูตรการอบรมฯ โปรดประสาน

1. แพทย์หญิงนิพรรณพร วรมงคล
2. นางประภาภรณ์ จังพานิช
   สำนักส่งเสริมสุขภาพ กรมอนามัย
   โทร. 0 2590 4418, 0 2590 4407, 0 2965 9457

ตัวอย่าง

แนวทาง (ร่าง) ข้อบัญญัติท้องถิ่น

แนวทาง (ร่าง)
ข้อบัญญัติว่าด้วยสถานที่จำหน่ายอาหาร และสถานที่สะสมอาหาร

หลักการ

ให้มีข้อบัญญัติว่าด้วยสถานที่จำหน่ายอาหารและสถานที่สะสมอาหาร

เหตุผล

เพื่อประโยชน์ในการควบคุมหรือกำกับดูแลสถานที่จำหน่ายอาหารและสถานที่สะสมอาหารที่ได้รับใบอนุญาตหรือได้รับหนังสือรับรองการแจ้งภายในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล..... ซึ่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 ให้กระทำได้โดยการตราเป็นข้อบัญญัติ จึงตราข้อบัญญัตินี้

แนวทางที่ 1

(ร่าง)

ข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบล .....
เรื่อง สถานที่จำหน่ายอาหารและสถานที่สะสมอาหาร พ.ศ.....

โดยที่เป็นการสมควรตราข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบล.....ว่าด้วยสถานที่จำหน่ายอาหารและสถานที่สะสมอาหาร

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 71 แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 และที่แก้ไขเพิ่มเติม ประกอบมาตรา 40 มาตรา 48 มาตรา 50 มาตรา 54 มาตรา 55 มาตรา 58 มาตรา 63 และมาตรา 65 แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 อันเป็นพระราชบัญญัติที่มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลซึ่งมาตรา 29 ประกอบกับมาตรา 32 มาตรา 33 มาตรา 34 มาตรา 41 และมาตรา 43 ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย องค์การบริหารส่วนตำบล.....โดยความเห็นชอบของสภาองค์การบริหารส่วนตำบล.....และนายอำเภอ.....จึงตราข้อบัญญัติไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ 1 ข้อบัญญัตินี้เรียกว่า “ข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบล..... เรื่อง สถานที่จำหน่ายอาหารและสถานที่สะสมอาหาร พ.ศ.....”

ข้อ 2 ข้อบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล.....ตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา *(ตามนัย ม.7 (4) แห่งพ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540)*

ข้อ 3 บรรดาข้อบัญญัติ ประกาศ ระเบียบ หรือคำสั่งอื่นใดในส่วนที่ได้ตราไว้แล้วในข้อบัญญัตินี้ หรือซึ่งขัดหรือแย้งกับข้อบัญญัตินี้ ให้ใช้ข้อบัญญัตินี้แทน

ข้อ 4 ในข้อบัญญัตินี้

“อาหาร” หมายความว่า อาหารตามกฎหมายว่าด้วยอาหาร

“สถานที่จำหน่ายอาหาร” หมายความว่า อาคาร สถานที่หรือบริเวณใดๆ ที่มิใช่ที่หรือทางสาธารณะที่จัดไว้เพื่อประกอบอาหารหรือปรุงอาหารจนสำเร็จและจำหน่ายให้ผู้ซื้อสามารถ

บริโภคได้ทันที ทั้งนี้ไม่ว่าจะเป็นการจำหน่ายโดยจัดให้มีบริเวณไว้สำหรับการบริโภค ณ ที่นั้น หรือนำไปบริโภคที่อื่นก็ตาม *(บัญญัติตาม ม.4 พรบ.สธ.)*

"สถานที่สะสมอาหาร" หมายความว่า อาคาร สถานที่หรือบริเวณใดๆ ที่มิใช่ที่หรือทางสาธารณะ ที่จัดไว้สำหรับเก็บอาหารอันมีสภาพเป็นของสดหรือของแห้งหรืออาหารในรูปลักษณะอื่นใด ซึ่งผู้ซื้อต้องนำไปทำประกอบหรือปรุงเพื่อบริโภคในภายหลัง *(บัญญัติตาม ม.4 พรบ. สธ.)*

"เจ้าพนักงานท้องถิ่น" หมายความว่า นายกองค์การบริหารส่วนตำบล..... *(บัญญัติตาม ม.4 พรบ.สธ.)*

"เจ้าพนักงานสาธารณสุข" หมายความว่า เจ้าพนักงานซึ่งได้รับการแต่งตั้งจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขให้ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 *(บัญญัติตาม ม.4 พรบ.สธ.)*

ข้อ 5 ผู้ใดจะจัดตั้งสถานที่จำหน่ายอาหารและสถานที่สะสมอาหารในอาคารหรือพื้นที่ใดซึ่งมีพื้นที่เกินสองร้อยตารางเมตรและมิใช่เป็นการขายของในตลาดต้องได้รับใบอนุญาตจากเจ้าพนักงานท้องถิ่น ถ้าสถานที่ดังกล่าวมีพื้นที่ไม่เกินสองร้อยตารางเมตรต้องแจ้งต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่นเพื่อขอหนังสือรับรองการแจ้งก่อนการจัดตั้ง *(บัญญัติตาม ม.38 พรบ.สธ.)*

(ข้อ 6 ถัดจากนี้เป็นรายละเอียดข้อปฏิบัติที่จะต้องออกตามกรอบของมาตรา 40 แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 คือ

(1) กำหนดประเภทของสถานที่จำหน่ายอาหารหรือสถานที่สะสมอาหารตามประเภทของอาหารหรือตามลักษณะของสถานที่ประกอบกิจการหรือตามวิธีการจำหน่าย

(2) กำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการจัดตั้ง ใช้ และดูแลรักษาสถานที่และสุขลักษณะของบริเวณที่ใช้จำหน่ายอาหาร ที่จัดไว้สำหรับบริโภคอาหาร ที่ใช้ทำ ประกอบ หรือปรุงอาหาร หรือที่ใช้สะสมอาหาร

(3) กำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการป้องกันมิให้เกิดเหตุรำคาญและการป้องกันโรคติดต่อ

(4) กำหนดเวลาจำหน่ายอาหาร

(5) กำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับสุขลักษณะส่วนบุคคลของผู้จำหน่ายอาหาร ผู้ปรุงอาหารและผู้ให้บริการ

(6) กำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับสุขลักษณะของอาหาร กรรมวิธีการจำหน่าย ทำประกอบ ปรุง เก็บ รักษาหรือสะสมอาหาร

(7) กำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับสุขลักษณะของภาชนะ อุปกรณ์ น้ำใช้ และของใช้อื่นๆ

ข้อ 6 ผู้ได้รับใบอนุญาตหรือได้รับหนังสือรับการแจ้งให้จัดตั้งสถานที่จำหน่ายอาหารหรือสถานที่สะสมอาหารต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ดังต่อไปนี้

(ท่านสามารถขอรับการสนับสนุนข้อมูลด้านวิชาการได้จากสำนักงานสาธารณสุขจังหวัด ศูนย์อนามัยหรือกองสุขาภิบาลอาหารและน้ำ กรมอนามัย)

ข้อ 7 ผู้ใดประสงค์จะขอจัดตั้งสถานที่จำหน่ายอาหารหรือสถานที่สะสมอาหารในอาคารหรือพื้นที่ใดซึ่งมีพื้นที่เกินสองร้อยตารางเมตรและมิใช่เป็นการขายของในตลาดจะต้องยื่นคำขอรับใบอนุญาตตามแบบที่กำหนดไว้ท้ายข้อบัญญัตินี้ พร้อมกับเอกสารและหลักฐานดังต่อไปนี้

(1) สำเนาบัตรประจำตัวประชาชน/ข้าราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ

(2) สำเนาใบอนุญาตตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

(3) อื่นๆ ตามที่องค์การบริหารส่วนตำบล.....ประกาศกำหนด

(ออกตามความใน ม.54 พรบ.สธ.)

ข้อ 8 ผู้ขอรับใบอนุญาตจะต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไข ดังต่อไปนี้

(1) .....

(2) .....

(3) .....

(ออกตามความใน ม.54 พรบ.สธ.)

ให้ช่วยกันคิดว่าจะมีอะไรต้องกำหนดหรือไม่?

ข้อ 9 ผู้ได้รับการอนุญาตต้องมารับใบอนุญาตภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับหนังสือแจ้งการอนุญาตจากเจ้าพนักงานท้องถิ่น หากไม่มารับภายในกำหนดเวลาดังกล่าว โดยไม่มีเหตุอันสมควรให้ถือว่าสละสิทธิ์

(ออกตามความใน ม.54 พรบ.สธ.)

ข้อ 10 เมื่อได้รับคำขอรับใบอนุญาตหรือคำขอต่ออายุใบอนุญาตให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นตรวจความถูกต้องและความสมบูรณ์ของคำขอ ถ้าปรากฏว่าคำขอดังกล่าวไม่ถูกต้องหรือไม่สมบูรณ์นั้นทั้งหมด และแจ้งให้ผู้ขออนุญาตแก้ไขให้ถูกต้องและสมบูรณ์ในคราวเดียวกัน และในกรณีจำเป็นที่จะต้องส่งคืนคำขอแก่ผู้ขออนุญาต ก็ให้ส่งคืนคำขอพร้อมทั้งแจ้งความไม่ถูกต้องหรือความไม่สมบูรณ์ให้ทราบภายในสิบห้าวันนับแต่วันได้รับคำขอ

เจ้าพนักงานท้องถิ่นต้องออกใบอนุญาตหรือมีหนังสือแจ้งคำสั่งไม่อนุญาตพร้อมด้วยเหตุผลให้ผู้ขออนุญาตทราบภายในสามสิบวันนับแต่วันได้รับคำขอซึ่งมีรายละเอียดถูกต้องหรือครบถ้วนตามที่กำหนดในข้อบัญญัตินี้

ในกรณีที่มีเหตุจำเป็นที่เจ้าพนักงานท้องถิ่นไม่อาจออกใบอนุญาตหรือยังไม่อาจมีคำสั่งไม่อนุญาตได้ภายในกำหนดเวลาตามวรรคสอง ให้ขยายเวลาออกไปได้อีกไม่เกินสองครั้ง ครั้งละไม่เกินสิบห้าวัน แต่ต้องมีหนังสือแจ้งการขยายเวลาและเหตุจำเป็นแต่ละครั้งให้ผู้ขออนุญาตทราบก่อนสิ้นกำหนดเวลาตามวรรคสองหรือตามที่ได้ขยายเวลาและเหตุจำเป็นแต่ละครั้งให้ผู้ขออนุญาตทราบก่อนสิ้นกำหนดเวลาตามวรรคสองหรือตามที่ได้ขยายเวลาไว้แล้วนั้น แล้วแต่กรณี *(บัญญัติตาม ม.56 พรบ.สธ.)*

ข้อ 11 ใบอนุญาตให้มีอายุหนึ่งปีนับแต่วันที่ออกใบอนุญาต และให้ใช้ได้เพียงในเขตอำนาจขององค์การบริหารส่วนตำบล.....เท่านั้น

การขอต่ออายุใบอนุญาตจะต้องยื่นคำขอก่อนใบอนุญาตสิ้นอายุ เมื่อได้ยื่นคำขอพร้อมกับเสียค่าธรรมเนียมแล้วให้ประกอบกิจการต่อไปได้จนกว่าเจ้าพนักงานท้องถิ่นจะสั่งไม่ต่ออายุใบอนุญาต

การขอต่ออายุใบอนุญาตและการอนุญาตให้ต่ออายุใบอนุญาตให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์วิธีการและเงื่อนไขที่กำหนดไว้ตามข้อ 7 และข้อ 8 ด้วย

(ออกตามความใน ม.55 พรบ.สธ.)

ข้อ 12 ผู้ได้รับใบอนุญาตต้องเสียค่าธรรมเนียมการออกใบอนุญาตตามอัตราที่กำหนดไว้ท้ายข้อบัญญัตินี้ในวันที่มารับใบอนุญาตสำหรับกรณีที่เป็นการขอรับใบอนุญาตครั้งแรกหรือก่อนใบอนุญาตสิ้นอายุ สำหรับกรณีที่เป็นการขอต่ออายุใบอนุญาต ตลอดเวลาที่ยังดำเนินกิจการนั้น ถ้ามิได้เสียค่าธรรมเนียมภายในเวลาที่กำหนด ให้ชำระค่าปรับเพิ่มขึ้นอีกร้อยละยี่สิบของจำนวนค่าธรรมเนียมที่ค้างชำระ เว้นแต่ผู้ได้รับใบอนุญาตจะได้บอกเลิกการดำเนินกิจการนั้นก่อนถึงกำหนดการเสียค่าธรรมเนียมครั้งต่อไป

ในกรณีที่ผู้มีหน้าที่ต้องเสียค่าธรรมเนียมตามวรรคหนึ่งค้างชำระค่าธรรมเนียมติดต่อกันเกินกว่าสองครั้ง ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจสั่งให้ผู้นั้นหยุดการดำเนินกิจการไว้จนกว่าจะได้เสียค่าธรรมเนียมและค่าปรับจนครบจำนวน

(ออกตามความใน ม.63 และ ม.65 พรบ.สธ.)

ข้อ 13 ผู้ได้รับใบอนุญาตต้องแสดงใบอนุญาตไว้โดยเปิดเผยและเห็นได้ง่าย ณ สถานที่ประกอบกิจการตลอดเวลาที่ประกอบกิจการ (บัญญัติตาม ม.57 พรบ.สธ.)

ข้อ 14 ในกรณีที่ใบอนุญาตสูญหาย ถูกทำลาย หรือชำรุดในสาระที่สำคัญ ให้ผู้ได้รับใบอนุญาตยื่นคำขอรับใบแทนใบอนุญาตภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้ทราบถึงการสูญหาย ถูกทำลาย หรือชำรุด ตามแบบที่กำหนดไว้ท้ายข้อบัญญัตินี้

การขอรับใบแทนใบอนุญาตและการออกใบแทนใบอนุญาตให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขดังต่อไปนี้

(1) ในกรณีใบอนุญาตสูญหาย ให้ผู้ยื่นคำขอรับใบแทนใบอนุญาตนำสำเนาบันทึกการแจ้งความต่อพนักงานเจ้าหน้าที่แห่งท้องที่ที่ใบอนุญาตสูญหายมาแสดงต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่นประกอบด้วย

(2) ในกรณีใบอนุญาตถูกทำลาย หรือชำรุดในสาระที่สำคัญ ให้ผู้ยื่นคำขอรับใบแทนใบอนุญาตนำใบอนุญาตเดิมเท่าที่เหลืออยู่ มาแสดงต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่นประกอบด้วย

(ออกตามความใน ม.58 พรบ.สธ.)

ข้อ 15 ในกรณีที่ปรากฏว่าผู้รับใบอนุญาตไม่ปฏิบัติหรือปฏิบัติไม่ถูกต้องตามบทแห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 กฎกระทรวงที่ออกตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 หรือข้อบัญญัตินี้หรือเงื่อนไขที่ระบุไว้ในใบอนุญาตในเรื่องที่กำหนดไว้เกี่ยวกับการประกอบกิจการตามที่ได้รับใบอนุญาตตามข้อบัญญัตินี้ เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจสั่งพักใช้ใบอนุญาตได้ภายในเวลาที่เห็นสมควรแต่ต้องไม่เกินสิบห้าวัน *(บัญญัติตาม ม.59 พรบ.สธ.)*

ข้อ 16 เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจออกคำสั่งเพิกถอนใบอนุญาตเมื่อปรากฏว่าผู้รับใบอนุญาต

(1) ถูกสั่งพักใช้ใบอนุญาตตั้งแต่สองครั้งขึ้นไป และมีเหตุที่จะต้องถูกสั่งพักใช้ใบอนุญาตอีก

(2) ต้องคำพิพากษาถึงที่สุดว่าได้กระทำความผิดตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535

(3) ไม่ปฏิบัติหรือปฏิบัติไม่ถูกต้อง ตามบทแห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 กฎกระทรวงที่ออกตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 หรือข้อบังคับนี้ หรือเงื่อนไขที่ระบุไว้ในใบอนุญาตในเรื่องที่กำหนดไว้เกี่ยวกับการประกอบกิจการตามที่ได้รับใบอนุญาตตามข้อบังคับนี้ และการไม่ปฏิบัติ หรือปฏิบัติไม่ถูกต้องนั้นก่อให้เกิดอันตรายอย่างร้ายแรงต่อสุขภาพของประชาชน หรือมีผลกระทบต่อสภาวะความเป็นอยู่ที่เหมาะสมกับการดำรงชีพของประชาชน *(บัญญัติตาม ม.60 พรบ.สธ.)*

ข้อ 17 คำสั่งพักใช้ใบอนุญาตและคำสั่งเพิกถอนใบอนุญาต ให้ทำเป็นหนังสือแจ้งให้ผู้รับใบอนุญาตทราบ ในกรณีที่ไม่พบผู้รับใบอนุญาต หรือผู้รับใบอนุญาตไม่ยอมรับคำสั่งดังกล่าวให้ส่งคำสั่งโดยทางไปรษณีย์ตอบรับ หรือให้ปิดคำสั่งนั้นไว้ในที่เปิดเผยเห็นได้ง่าย ณ ภูมิลำเนาหรือสำนักทำการงานของผู้รับใบอนุญาต และให้ถือว่าผู้รับใบอนุญาตนั้นได้รับทราบคำสั่งแล้วตั้งแต่เวลาที่คำสั่งไปถึง หรือวันปิดคำสั่ง แล้วแต่กรณี *(บัญญัติตาม ม.61 พรบ.สธ.)*

ข้อ 18 ผู้ถูกสั่งเพิกถอนใบอนุญาตจะขอรับใบอนุญาตสำหรับการประกอบกิจการที่ถูกเพิกถอนใบอนุญาตอีกไม่ได้จนกว่าจะพ้นกำหนดหนึ่งปีนับแต่วันที่ถูกสั่งเพิกถอนใบอนุญาต *(บัญญัติตาม ม.62 พรบ.สธ.)*

ข้อ 19 ผู้ใดประสงค์จะขอจัดตั้งสถานที่จำหน่ายอาหารหรือสถานที่สะสมอาหารในอาคารหรือพื้นที่ใดซึ่งมีพื้นที่ไม่เกินสองร้อยตารางเมตรและมิใช่เป็นการขายของในตลาดจะต้องแจ้งต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่นตามแบบที่กำหนดไว้ท้ายข้อบัญญัตินี้ พร้อมกับเอกสารและหลักฐานดังต่อไปนี้

(1) สำเนาบัตรประจำตัวประชาชน/ข้าราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ

(2) สำเนาใบอนุญาตตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

(3) อื่นๆ ตามที่องค์การบริหารส่วนตำบล.....ประกาศกำหนด

เมื่อเจ้าพนักงานท้องถิ่นได้รับแจ้ง ให้ออกใบรับแก่ผู้แจ้งเพื่อใช้เป็นหลักฐานในการประกอบกิจการตามที่แจ้งได้ชั่วคราวในระหว่างเวลาที่เจ้าพนักงานท้องถิ่นยังมิได้ออกหนังสือรับรองการแจ้ง

ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นตรวจการแจ้งให้ถูกต้องตามแบบที่กำหนดในข้อบัญญัตินี้ตามวรรคหนึ่ง ถ้าการแจ้งเป็นไปโดยถูกต้องให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นออกหนังสือรับรองการแจ้งให้ผู้แจ้งภายในเจ็ดวันทำการนับแต่วันที่ได้รับแจ้ง

ในใบรับแจ้งหรือหนังสือรับรองการแจ้ง เจ้าพนักงานท้องถิ่นจะกำหนดเงื่อนไขให้ผู้แจ้งหรือผู้ได้รับหนังสือรับรองการแจ้งปฏิบัติเป็นการเฉพาะรายก็ได้

ในกรณีที่การแจ้งไม่ถูกต้องหรือไม่สมบูรณ์ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นแจ้งให้ผู้แจ้งทราบภายในเจ็ดวันทำการนับแต่วันที่ได้รับแจ้ง ถ้าผู้แจ้งไม่ดำเนินการแก้ไขให้ถูกต้องภายในเจ็ดวันทำการนับแต่วันที่ได้รับแจ้งจากเจ้าพนักงานท้องถิ่น ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจสั่งให้การแจ้งของผู้แจ้งเป็นอันสิ้นผล แต่ถ้าผู้แจ้งได้ดำเนินการแก้ไขภายในเวลาที่กำหนดแล้ว ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นออกหนังสือรับรองการแจ้งให้ผู้แจ้งภายในเจ็ดวันทำการนับแต่วันที่ได้รับการแจ้งซึ่งมีรายละเอียดถูกต้องตามแบบที่กำหนดในข้อบัญญัตินี้ตามวรรคหนึ่ง

(ออกตามความใน ม.48 พรบ.สธ.)

ข้อ 20 ผู้ได้รับหนังสือรับรองการแจ้งต้องแสดงหนังสือรับรองการแจ้งไว้โดยเปิดเผยและเห็นได้ง่าย ณ สถานที่ดำเนินกิจการตลอดเวลาที่ดำเนินกิจการ *(บัญญัติตาม ม.49 พรบ.สธ.)*

ข้อ 21 ในกรณีที่หนังสือรับรองการแจ้งสูญหาย ถูกทำลาย หรือชำรุดในสาระที่สำคัญให้ผู้ได้รับหนังสือรับรองการแจ้งยื่นขอรับใบแทนหนังสือรับรองการแจ้งภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้ทราบถึงการสูญหาย ถูกทำลาย หรือชำรุด ตามแบบที่กำหนดไว้ท้ายข้อบัญญัตินี้

การขอรับใบแทนและการออกใบแทนหนังสือรับรองการแจ้งให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขดังต่อไปนี้

(1) ในกรณีหนังสือรับรองการแจ้งสูญหาย ให้ผู้ยื่นขอรับใบแทนหนังสือรับรองการแจ้งนำสำเนาบันทึกการแจ้งความต่อพนักงานเจ้าหน้าที่แห่งท้องที่ที่หนังสือรับรองการแจ้งสูญหายมาแสดงต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่นประกอบด้วย

(2) ในกรณีหนังสือรับรองการแจ้งถูกทำลาย หรือชำรุดในสาระที่สำคัญ ให้ผู้ยื่นขอรับใบแทนหนังสือรับรองการแจ้งนำใบอนุญาตเดิมเท่าที่เหลืออยู่ มาแสดงต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่นประกอบด้วย

(ออกตามความใน ม.50 พรบ.สธ.)

ข้อ 22 เมื่อผู้แจ้งประสงค์จะเลิกกิจการหรือโอนการดำเนินกิจการให้แก่บุคคลอื่นให้แจ้งให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นทราบด้วย *(บัญญัติตาม ม.51 พรบ.สธ.)*

ข้อ 23 ในกรณีที่ผู้ดำเนินกิจการใดดำเนินกิจการตามที่ระบุไว้ในข้อบัญญัตินี้ โดยมิได้แจ้งต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่นและเคยได้รับโทษตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 เพราะเหตุที่ฝ่าฝืนดำเนินกิจการ โดยมิได้แจ้งต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่นมาแล้วครั้งหนึ่ง ยังฝ่าฝืนดำเนินกิจการโดยมิได้แจ้งต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่นต่อไป ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจสั่งให้ผู้นั้นหยุดดำเนินกิจการไว้จนกว่าจะได้ดำเนินการแจ้งต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่น ถ้ายังฝ่าฝืนอีกให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจสั่งห้ามการดำเนินกิจการนั้นไว้ตามเวลาที่กำหนดซึ่งต้องไม่เกินสองปีก็ได้ *(บัญญัติตาม ม.52 พรบ.สธ.)*

ข้อ 24 ผู้แจ้งมีหน้าที่ต้องเสียค่าธรรมเนียมการแจ้งตามอัตราที่กำหนดไว้ท้ายข้อบัญญัตินี้ในวันที่มาแจ้ง และภายในระยะเวลาสามสิบวันก่อนครบรอบปีของทุกปีตลอดเวลาที่ยังดำเนินกิจการนั้น ถ้ามิได้เสียค่าธรรมเนียมภายในเวลาที่กำหนด ให้ชำระค่าปรับเพิ่มขึ้นอีกร้อยละยี่สิบของจำนวนค่าธรรมเนียมที่ค้างชำระ เว้นแต่ผู้แจ้งจะได้บอกเลิกการดำเนินกิจการนั้นก่อนถึงกำหนดการเสียค่าธรรมเนียมครั้งต่อไป

ในกรณีที่ผู้มีหน้าที่ต้องเสียค่าธรรมเนียมตามวรรคหนึ่งค้างชำระค่าธรรมเนียมติดต่อกันเกินกว่าสองครั้ง ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจสั่งให้ผู้นั้นหยุดการดำเนินกิจการไว้จนกว่าจะได้เสียค่าธรรมเนียมและค่าปรับจนครบจำนวน

(ออกตามความใน ม.63 และ ม.65 พรบ.สธ.)

ข้อ 25 บรรดาค่าธรรมเนียมและค่าปรับตามข้อบัญญัตินี้ ให้เป็นรายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบล.....*(บัญญัติตาม ม.64 พรบ.สธ.)*

ข้อ 26 ผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามข้อบัญญัตินี้ต้องระวางโทษตามที่กำหนดไว้ในบทกำหนดโทษแห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 *(หมวด 15 พรบ.สธ.)*

ข้อ 27 ให้นายกองค์การบริหารส่วนตำบล.....เป็นผู้รักษาการให้เป็นไปตามข้อบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจออกระเบียบ ประกาศ หรือคำสั่งเพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามข้อบัญญัตินี้

ประกาศ ณ วันที่.....

(ลงชื่อ)

(.....)

นายกองค์การบริหารส่วนตำบล.....

เห็นชอบ

(ลงชื่อ)

(.....)

นายอำเภอ.....

ควบคุมแบบรวมกิจการของกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ

หลักการ

ให้มีข้อบัญญัติว่าด้วยกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ

เหตุผล

เพื่อประโยชน์ในการกำกับดูแลการประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพที่ต้องมีการควบคุมภายในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล.....ซึ่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 ให้กระทำได้โดยการตราเป็นข้อบัญญัติ จึงตราข้อบัญญัตินี้

แนวทาง

(ร่าง)

ข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบล .....
เรื่อง กิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ พ.ศ.....

โดยที่เป็นการสมควรตราข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบล.....ว่าด้วยกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 71 แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 และที่แก้ไขเพิ่มเติม ประกอบมาตรา 32 มาตรา 54 มาตรา 55 มาตรา 58 มาตรา 63 และมาตรา 65 แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 อันเป็นพระราชบัญญัติที่มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลซึ่งมาตรา 29 ประกอบกับมาตรา 32 มาตรา 33 มาตรา 34 มาตรา 41 และมาตรา 43 ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย องค์การบริหารส่วนตำบล.....โดยความเห็นชอบของสภาองค์การบริหารส่วนตำบล..... และนายอำเภอ.....จึงตราข้อบัญญัติไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ 1 ข้อบัญญัตินี้เรียกว่า “ข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบล..... เรื่อง กิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ พ.ศ.....”

ข้อ 2 ข้อบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล.....ตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา (ตามนัย ม.7(4) แห่ง พรบ.ข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540)

ข้อ 3 บรรดาข้อบัญญัติ ประกาศ ระเบียบ หรือคำสั่งอื่นใดในส่วนที่ได้ตราไว้แล้วในข้อบัญญัตินี้ หรือซึ่งขัดหรือแย้งกับข้อบัญญัตินี้ ให้ใช้ข้อบัญญัตินี้แทน

หมวด 1
บททั่วไป

ข้อ 4 ในข้อบัญญัตินี้

"ผู้ดำเนินกิจการ" หมายความว่า ผู้เป็นเจ้าของหรือบุคคลที่เรียกชื่ออย่างอื่นซึ่งรับผิดชอบดำเนินการสถานประกอบกิจการนั้น *(บัญญัติตามกฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และมาตรการในการควบคุมสถานประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ พ.ศ. 2545 (ออกตาม พรบ.สธ.)*

"คนงาน" หมายความว่า ผู้ปฏิบัติงานในสถานประกอบกิจการ *(บัญญัติตามกฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และมาตรการในการควบคุมสถานประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ พ.ศ. 2545 ออกตาม พรบ.สธ.)*

"มลพิษทางเสียง" หมายความว่า สภาวะของเสียงอันเกิดจากการประกอบกิจการของสถานประกอบกิจการที่ทำให้มีผลกระทบหรืออาจมีผลกระทบต่อสุขภาพอนามัยของสาธารณะชน *(บัญญัติตามกฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และมาตรการในการควบคุมสถานประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ พ.ศ. 2545 ออกตาม พรบ.สธ.)*

"มลพิษความสั่นสะเทือน" หมายความว่า สภาวะของความสั่นสะเทือนอันเกิดจากการประกอบกิจการของสถานประกอบกิจการที่ทำให้มีผลกระทบหรืออาจมีผลกระทบต่อสุขภาพอนามัยของสาธารณชน *(บัญญัติตามกฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และมาตรการในการควบคุมสถานประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ พ.ศ. 2545 ออกตาม พรบ.สธ.)*

"มลพิษทางอากาศ" หมายความว่า สภาวะของอากาศอันเกิดจากการประกอบกิจการของสถานประกอบกิจการที่ทำให้มีผลกระทบหรืออาจมีผลกระทบต่อสุขภาพอนามัยของสาธารณะชน *(บัญญัติตามกฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และมาตรการในการควบคุมสถานประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ พ.ศ. 2545 ออกตาม พรบ.สธ.)*

"มลพิษทางน้ำ" หมายความว่า สภาวะของน้ำทิ้งอันเกิดจากการประกอบกิจการของสถานประกอบกิจการที่ทำให้มีผลกระทบหรืออาจมีผลกระทบต่อสุขภาพอนามัยของสาธารณชน *(บัญญัติตามกฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และมาตรการในการควบคุมสถานประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ พ.ศ. 2545 ออกตาม พรบ.สธ.)*

"อาคาร" หมายความว่า ตึก บ้าน เรือน โรง ร้าน แพ คลังสินค้า สำนักงาน หรือสิ่งที่สร้างขึ้นอย่างอื่น ซึ่งบุคคลอาจเข้าอยู่หรือเข้าใช้สอยได้ *(บัญญัติตาม ม.4 พรบ.สธ.)*

"เจ้าพนักงานท้องถิ่น" หมายความว่า นายกองค์การบริหารส่วนตำบล..... *(บัญญัติตาม ม.4 พรบ.สธ.)*

"เจ้าพนักงานสาธารณสุข" หมายความว่า เจ้าพนักงานซึ่งได้รับการแต่งตั้งจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขให้ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 *(บัญญัติตาม ม.4 พรบ.สธ.)*

ข้อ 5 ให้กิจการประเภทต่างๆ ดังต่อไปนี้เป็นกิจการที่ต้องมีการควบคุมภายในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล.....

(พิจารณากำหนดประเภทกิจการฯ ที่ประสงค์จะควบคุมภายในท้องถิ่นภายใต้ขอบเขตของประกาศกระทรวงสาธารณสุขที่ออกตามความในมาตรา 31 แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 โดยอาจควบคุมเป็นบางกลุ่มหรืออาจควบคุมทั้งหมดตามประกาศฯ ก็ได้ (ออกตามความใน ม.32(1) พรบ.สธ.)

(5.1) กิจการที่เกี่ยวกับ.....

5.1.1).....

5.1.2).....

5.1.3).....

(5.2) กิจการที่เกี่ยวกับ.....

5.2.1).....

5.2.2).....

5.2.3).....

ฯลฯ

ข้อ 6 สถานประกอบกิจการที่ต้องมีการควบคุมตามข้อบัญญัตินี้ที่ตั้งอยู่ในเขตที่กฎหมายว่าด้วยการผังเมือง หรือกฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคารมีผลใช้บังคับ หรือสถานประกอบกิจการใดที่เข้าข่ายเป็นโรงงานหรือมีการประกอบกิจการเกี่ยวกับวัตถุอันตราย จะต้องปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยการนั้นและกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องด้วย แล้วแต่กรณี *(บัญญัติตามกฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และมาตรการในการควบคุมสถานประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ พ.ศ. 2545 ออกตาม พรบ.สธ.)*

(ตั้งแต่หมวด 2 - หมวด 4 บัญญัติตามกฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และมาตรการในการควบคุมสถานประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ พ.ศ. 2545 ออกตาม พรบ.สธ. ซึ่งหากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้มีความประสงค์จะกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และ

มาตรการในการควบคุมให้เข้มมากขึ้นกว่านี้ก็สามารถกระทำได้แต่จะต้องอยู่ในขอบเขตของมาตรา *32 แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 ด้วย)*

หมวด 2
สถานที่ตั้ง ลักษณะอาคาร และการสุขาภิบาล

ข้อ 7 สถานประกอบกิจการต้องตั้งอยู่ห่างจากชุมชน วัด ศาสนสถาน โบราณสถาน โรงเรียน สถาบันการศึกษา โรงพยาบาล หรือสถานที่อื่นๆ ตามกฎหมายว่าด้วยโรงงานและกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้ ในกรณีที่สถานประกอบกิจการที่ไม่เข้าข่ายเป็นโรงงาน สถานประกอบกิจการนั้นจะต้องตั้งอยู่ห่างจาก....*(ชุมชน วัด ศาสนสถาน โบราณสถาน โรงเรียน สถาบันการศึกษา โรงพยาบาล หรือสถานที่อื่นๆ... จะพิจารณากำหนดสถานที่ใดบ้างและแต่ละสถานที่จะกำหนดเท่าไร กรุณาเลือกได้)* ไม่น้อยกว่า.....เมตร ทั้งนี้ เพื่อป้องกันอันตรายต่อสุขภาพอนามัยหรือการก่อเหตุรำคาญของประชาชน

ข้อ 8 สถานประกอบกิจการที่มีอาคารต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ดังต่อไปนี้

(1) ต้องเป็นอาคารที่มีความมั่นคง แข็งแรง เหมาะสมที่จะประกอบกิจการที่ขออนุญาตได้ตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคารและกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง

บันไดหนีไฟหรือทางออกฉุกเฉินมีลักษณะเป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคารและกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้ ต้องไม่มีสิ่งกีดขวาง มีแสงสว่างเพียงพอ และมีป้ายหรือเครื่องหมายแสดงชัดเจน โดยทางออกฉุกเฉินต้องมีไฟส่องสว่างฉุกเฉินเมื่อระบบไฟฟ้าปกติขัดข้อง

(2) ต้องจัดให้มีระบบการจัดแสงสว่างและการระบายอากาศให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคารและกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง

(3) ต้องมีห้องน้ำและห้องส้วมตามแบบและจำนวนที่กำหนดในกฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคารและกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง และมีการดูแลรักษาความสะอาดให้อยู่ในสภาพที่ถูกสุขลักษณะเป็นประจำทุกวัน

ข้อ 9 สถานประกอบกิจการที่คนงานอาจเปรอะเปื้อนจากสารเคมี วัตถุอันตรายหรือสิ่งอื่นใดอันอาจเป็นอันตรายต่อสุขภาพต้องจัดให้มีที่อาบน้ำฉุกเฉิน ที่ล้างตาฉุกเฉิน ตามความจำเป็นและเหมาะสมกับคุณสมบัติของวัตถุอันตรายและขนาดของการประกอบกิจการตามที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยวัตถุอันตรายและกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง

ข้อ 10 สถานประกอบกิจการต้องมีการเก็บ รวบรวม หรือจำกัดมูลฝอยที่ถูกสุขลักษณะดังนี้

(1) มีภาชนะบรรจุหรือภาชนะรองรับที่เหมาะสมและเพียงพอกับปริมาณและประเภทมูลฝอย รวมทั้งมีการทำความสะอาดภาชนะบรรจุหรือภาชนะรองรับและบริเวณที่เก็บภาชนะนั้นอยู่เสมอ

(2) ในกรณีที่มีการกำจัดเอง ต้องได้รับความเห็นชอบจากเจ้าพนักงานท้องถิ่นและต้องดำเนินการให้ถูกต้องตามข้อบัญญัติว่าด้วยการกำจัดสิ่งปฏิกูลหรือมูลฝอย

(3) กรณีที่มีมูลฝอยที่ปนเปื้อนสารพิษหรือวัตถุอันตรายหรือสิ่งอื่นใดที่อาจเป็นอันตรายต่อสุขภาพหรือมีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม จะต้องดำเนินการตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

ข้อ 11 สถานประกอบกิจการต้องมีการป้องกันและกำจัดแมลงและสัตว์ที่เป็นพาหะของโรคติดต่อให้ถูกต้องตามหลักวิชาการสุขาภิบาลสิ่งแวดล้อม

ข้อ 12 สถานประกอบกิจการที่มีโรงอาหารหรือห้องครัวที่จัดไว้สำหรับการประกอบอาหาร การปรุงอาหาร การสะสมอาหารสำหรับคนงาน ต้องมีการดำเนินการให้ถูกต้องตามข้อบัญญัติว่าด้วยสถานจำหน่ายอาหารหรือสถานที่สะสมอาหาร

ข้อ 13 สถานประกอบกิจการต้องจัดวางสิ่งของให้เป็นระเบียบเรียบร้อย ปลอดภัย เป็นสัดส่วนและต้องรักษาความสะอาดอยู่เสมอ

หมวด 3
การอาชีวอนามัยและความปลอดภัย

ข้อ 14 สถานประกอบกิจการต้องมีมาตรการความปลอดภัยในการทำงานและปฏิบัติให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองแรงงานและกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง

ข้อ 15 สถานประกอบกิจการต้องจัดให้มีการป้องกันเพื่อความปลอดภัยดังนี้

(1) มีระบบสัญญาณเตือนเพลิงไหม้และเครื่องดับเพลิง ตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคารและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้ จะต้องมีการบันทึกการบำรุงรักษาเครื่องดับเพลิงอย่างน้อยหกเดือนต่อครั้ง และมีการฝึกอบรมการดับเพลิงเบื้องต้นจากหน่วยงานที่ทางราชการกำหนดหรือยอมรับให้แก่คนงานไม่น้อยกว่าร้อยละสี่สิบของจำนวนคนงานในสถานประกอบกิจการนั้น

(2) กรณีที่มีวัตถุอันตราย ต้องมีสถานที่ที่ปลอดภัยสำหรับเก็บรักษาวัตถุอันตรายหรือสิ่งของที่อาจก่อให้เกิดอันตรายหรืออัคคีภัยได้ง่ายไว้โดยเฉพาะ ตามกฎหมายว่าด้วยวัตถุอันตรายและกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง

หมวด 4
การควบคุมของเสีย มลพิษหรือสิ่งใดๆ ที่เกิดจากการประกอบกิจการของสถานประกอบกิจการ

ข้อ 16 สถานประกอบกิจการใดที่การประกอบกิจการอาจก่อให้เกิดมลพิษทางเสียงหรือความสั่นสะเทือน มลพิษทางอากาศ มลพิษทางน้ำ ของเสียอันตราย หรือมีการใช้สารเคมีหรือวัตถุอันตรายจะต้องดำเนินการควบคุมและป้องกันมิให้เกิดผลกระทบจนเป็นเหตุรำคาญหรือเป็นอันตรายต่อสุขภาพของคนงานและผู้อยู่อาศัยบริเวณใกล้เคียง

หมวด 5
ใบอนุญาต

ข้อ 17 เมื่อพ้นกำหนดเก้าสิบวันนับแต่วันที่ข้อบัญญัตินี้มีผลใช้บังคับ ห้ามมิให้ผู้ใดดำเนินกิจการตามที่ต้องมีการควบคุมตามข้อ 5 ในลักษณะที่เป็นการค้า เว้นแต่จะได้รับใบอนุญาตจากเจ้าพนักงานท้องถิ่น

ในการออกใบอนุญาตเจ้าพนักงานท้องถิ่นอาจกำหนดเงื่อนไขโดยเฉพาะให้ผู้รับใบอนุญาตปฏิบัติเพื่อป้องกันอันตรายต่อสุขภาพของสาธารณชนเพิ่มเติมจากที่กำหนดไว้โดยทั่วไปในข้อบัญญัตินี้ก็ได้

ใบอนุญาตให้ใช้ได้สำหรับกิจการประเภทเดียวและสำหรับสถานที่แห่งเดียว

(บัญญัติตาม ม.33 พรบ.สธ.)

ข้อ 18 ผู้ใดประสงค์จะประกอบกิจการตามที่ต้องมีการควบคุมตามข้อ 5 ในลักษณะที่เป็นการค้า จะต้องยื่นคำขอรับใบอนุญาตตามแบบที่กำหนดไว้ท้ายข้อบัญญัตินี้ พร้อมกับเอกสารและหลักฐานดังต่อไปนี้

(1) สำเนาบัตรประจำตัวประชาชน/ข้าราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ

(2) สำเนาใบอนุญาตตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

(3) อื่นๆ ตามที่องค์การบริหารส่วนตำบล.....ประกาศกำหนด
(ออกตามความใน ม.54 พรบ.สธ.)

ข้อ 19 ผู้ขอรับใบอนุญาตจะต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไข ดังต่อไปนี้
(1) .....
(2) .....
(3) .....
ฯลฯ
(ออกตามความใน ม.54 พรบ.สธ.)

ให้ช่วยกันคิดว่าจะมีอะไรต้องกำหนดหรือไม่?

ข้อ 20 ผู้ได้รับการอนุญาตต้องมารับใบอนุญาตภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับหนังสือแจ้งการอนุญาตจากเจ้าพนักงานท้องถิ่น หากไม่มารับภายในกำหนดเวลาดังกล่าว โดยไม่มีเหตุอันสมควรให้ถือว่าสละสิทธิ์
(ออกตามความใน ม.54 พรบ.สธ.)

ข้อ 21 เมื่อได้รับคำขอรับใบอนุญาตหรือคำขอต่ออายุใบอนุญาตให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นตรวจความถูกต้องและความสมบูรณ์ของคำขอ ถ้าปรากฏว่าคำขอดังกล่าวไม่ถูกต้องหรือไม่สมบูรณ์ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ หรือเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในข้อบัญญัตินี้ ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นรวบรวมความไม่ถูกต้องหรือความไม่สมบูรณ์นั้นทั้งหมด และแจ้งให้ผู้ขออนุญาตแก้ไขให้ถูกต้องและสมบูรณ์ในคราวเดียวกัน และในกรณีจำเป็นที่จะต้องส่งคืนคำขอแก่ผู้ขออนุญาต ก็ให้ส่งคืนคำขอพร้อมทั้งแจ้งความไม่ถูกต้องหรือความไม่สมบูรณ์ให้ทราบภายในสิบห้าวันนับแต่วันได้รับคำขอ

เจ้าพนักงานท้องถิ่นต้องออกใบอนุญาตหรือมีหนังสือแจ้งคำสั่งไม่อนุญาตพร้อมด้วยเหตุผลให้ผู้ขออนุญาตทราบภายในสามสิบวันนับแต่วันได้รับคำขอซึ่งมีรายละเอียดถูกต้องหรือครบถ้วนตามที่กำหนดในข้อบัญญัตินี้

ในกรณีที่มีเหตุจำเป็นที่เจ้าพนักงานท้องถิ่นไม่อาจออกใบอนุญาตหรือยังไม่อาจมีคำสั่งไม่อนุญาตได้ภายในกำหนดเวลาตามวรรคสอง ให้ขยายเวลาออกไปได้อีกไม่เกินสองครั้ง ครั้งละไม่เกินสิบห้าวัน แต่ต้องมีหนังสือแจ้งการขยายเวลาและเหตุจำเป็นแต่ละครั้งให้ผู้ขออนุญาตทราบก่อนสิ้นกำหนดเวลาตามวรรคสองหรือตามที่ได้ขยายเวลาไว้แล้วนั้น แล้วแต่กรณี *(บัญญัติตาม ม.56 พรบ.สธ.)*

ข้อ 22 ใบอนุญาตให้มีอายุหนึ่งปีนับแต่วันที่ออกใบอนุญาต และให้ใช้ได้เพียงในเขตอำนาจขององค์การบริหารส่วนตำบล.....เท่านั้น

การขอต่ออายุใบอนุญาตจะต้องยื่นคำขอก่อนใบอนุญาตสิ้นอายุ เมื่อได้ยื่นคำขอพร้อมกับเสียค่าธรรมเนียมแล้ว ให้ประกอบกิจการต่อไปได้จนกว่าเจ้าพนักงานท้องถิ่นจะสั่งไม่ต่ออายุใบอนุญาต

การขอต่ออายุใบอนุญาตและการอนุญาตให้ต่ออายุใบอนุญาตให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์วิธีการและเงื่อนไขที่กำหนดไว้ตามข้อ 18 และข้อ 19 ด้วย

(ออกตามความใน ม.55 พรบ.สธ.)

ข้อ 23 ผู้ได้รับใบอนุญาตต้องเสียค่าธรรมเนียมการออกใบอนุญาตตามอัตราที่กำหนดไว้ท้ายข้อบัญญัตินี้ในวันที่มารับใบอนุญาตสำหรับกรณีที่เป็นการขอรับใบอนุญาตครั้งแรก หรือก่อนใบอนุญาตสิ้นอายุสำหรับกรณีที่เป็นการขอต่ออายุใบอนุญาต ตลอดเวลาที่ยังดำเนินกิจการนั้น ถ้ามิได้เสียค่าธรรมเนียมภายในเวลาที่กำหนด ให้ชำระค่าปรับเพิ่มขึ้นอีกร้อยละยี่สิบของจำนวนค่าธรรมเนียมที่ค้างชำระเว้นแต่ผู้ได้รับใบอนุญาตจะได้บอกเลิกการดำเนินกิจการนั้นก่อนถึงกำหนดการเสียค่าธรรมเนียมครั้งต่อไป

ในกรณีที่ผู้มีหน้าที่ต้องเสียค่าธรรมเนียมตามวรรคหนึ่งค้างชำระค่าธรรมเนียมติดต่อกันเกินกว่าสองครั้ง ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจสั่งให้ผู้นั้นหยุดการดำเนินกิจการไว้จนกว่าจะได้เสียค่าธรรมเนียมและค่าปรับจนครบจำนวน

(ออกตามความใน ม.63 และ ม.65 พรบ.สธ.)

ข้อ 24 บรรดาค่าธรรมเนียมและค่าปรับตามข้อบัญญัตินี้ ให้เป็นรายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบล.....*(บัญญัติตาม ม.64 พรบ.สธ.)*

ข้อ 25 ผู้ได้รับใบอนุญาตต้องแสดงใบอนุญาตไว้โดยเปิดเผยและเห็นได้ง่าย ณ สถานที่ประกอบกิจการตลอดเวลาที่ประกอบกิจการ *(บัญญัติตาม ม.57 พรบ.สธ.)*

ข้อ 26 ในกรณีที่ใบอนุญาตสูญหาย ถูกทำลาย หรือชำรุดในสาระที่สำคัญ ให้ผู้ได้รับใบอนุญาตยื่นคำขอรับใบแทนใบอนุญาตภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้ทราบถึงการสูญหาย ถูกทำลาย หรือชำรุด ตามแบบที่กำหนดไว้ท้ายข้อบัญญัตินี้

การขอรับใบแทนใบอนุญาตและการออกใบแทนใบอนุญาตให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์วิธีการและเงื่อนไขดังต่อไปนี้

(1) ในกรณีใบอนุญาตสูญหาย ให้ผู้ยื่นคำขอรับใบแทนใบอนุญาตนำสำเนาบันทึกการแจ้งความต่อพนักงานเจ้าหน้าที่แห่งท้องที่ที่ใบอนุญาตสูญหายมาแสดงต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่นประกอบด้วย

(2) ในกรณีใบอนุญาตถูกทำลาย หรือชำรุดในสาระที่สำคัญ ให้ผู้ยื่นคำขอรับใบแทนใบอนุญาตนำใบอนุญาตเดิมเท่าที่เหลืออยู่ มาแสดงต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่นประกอบด้วย

(ออกตามความใน ม.58 พรบ.สธ.)

ข้อ 27 ในกรณีที่ปรากฏว่าผู้รับใบอนุญาตไม่ปฏิบัติหรือปฏิบัติไม่ถูกต้องตามบทแห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 กฎกระทรวงที่ออกตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 หรือข้อบัญญัตินี้ หรือเงื่อนไขที่ระบุไว้ในใบอนุญาตในเรื่องที่กำหนดไว้เกี่ยวกับการประกอบกิจการตามที่ได้รับใบอนุญาตตามข้อบัญญัตินี้ เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจสั่งพักใช้ใบอนุญาตได้ภายในเวลาที่เห็นสมควรแต่ต้องไม่เกินสิบห้าวัน *(บัญญัติตาม ม.59 พรบ.สธ.)*

ข้อ 28 เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจออกคำสั่งเพิกถอนใบอนุญาตเมื่อปรากฏว่าผู้รับใบอนุญาต

(1) ถูกสั่งพักใช้ใบอนุญาตตั้งแต่สองครั้งขึ้นไปและมีเหตุที่จะต้องถูกสั่งพักใช้ใบอนุญาตอีก

(2) ต้องคำพิพากษาถึงที่สุดว่าได้กระทำความผิดตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535

(3) ไม่ปฏิบัติหรือปฏิบัติไม่ถูกต้องตามบทแห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 กฎกระทรวงที่ออกตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 หรือข้อบังคับนี้ หรือเงื่อนไขที่ระบุไว้ในใบอนุญาตในเรื่องที่กำหนดไว้เกี่ยวกับการประกอบกิจการตามที่ได้รับใบอนุญาตตามข้อบังคับนี้ และการไม่ปฏิบัติหรือปฏิบัติไม่ถูกต้องนั้นก่อให้เกิดอันตรายอย่างร้ายแรงต่อสุขภาพของประชาชน หรือมีผลกระทบต่อสภาวะความเป็นอยู่ที่เหมาะสมกับการดำรงชีพของประชาชน

(บัญญัติตาม ม.60 พรบ.สธ.)

ข้อ 29 คำสั่งพักใช้ใบอนุญาตและคำสั่งเพิกถอนใบอนุญาต ให้ทำเป็นหนังสือแจ้งให้ผู้รับใบอนุญาตทราบ ในกรณีที่ไม่พบผู้รับใบอนุญาต หรือผู้รับใบอนุญาตไม่ยอมรับคำสั่งดังกล่าวให้ส่งคำสั่งโดยทางไปรษณีย์ตอบรับ หรือให้ปิดคำสั่งนั้นไว้ในที่เปิดเผยเห็นได้ง่าย ณ ภูมิลำเนาหรือสำนักทำการงานของผู้รับใบอนุญาต และให้ถือว่าผู้รับใบอนุญาตนั้นได้รับทราบคำสั่งแล้วตั้งแต่เวลาที่คำสั่งไปถึง หรือวันปิดคำสั่ง แล้วแต่กรณี *(บัญญัติตาม ม.61 พรบ.สธ.)*

ข้อ 30 ผู้ถูกสั่งเพิกถอนใบอนุญาตจะขอรับใบอนุญาตสำหรับการประกอบกิจการที่ถูกเพิกถอนใบอนุญาตอีกไม่ได้จนกว่าจะพ้นกำหนดหนึ่งปีนับแต่วันที่ถูกสั่งเพิกถอนใบอนุญาต *(บัญญัติตาม ม.62 พรบ.สธ.)*

ข้อ 31 ผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามข้อบัญญัตินี้ต้องระวางโทษตามที่กำหนดไว้ในบทกำหนดโทษแห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 *(หมวด 15 พรบ.สธ.)*

ข้อ 32 ให้นายกองค์การบริหารส่วนตำบล.....เป็นผู้รักษาการให้เป็นไปตามข้อบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจออกระเบียบ ประกาศ หรือคำสั่งเพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามข้อบัญญัตินี้

ประกาศ ณ วันที่.....

(ลงชื่อ)

(.....)

นายกองค์การบริหารส่วนตำบล.....

เห็นชอบ

(ลงชื่อ)

(.....)

นายอำเภอ.....

ควบคุมแบบแยกประเภทกิจการของกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ

หลักการ

ให้มีข้อบัญญัติว่าด้วยกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ

เหตุผล

เพื่อประโยชน์ในการกำกับดูแลการประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพที่ต้องมีการควบคุมภายในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล.....ซึ่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 ให้กระทำได้โดยการตราเป็นข้อบัญญัติ จึงตราข้อบัญญัตินี้

แนวทาง

(ร่าง)

ข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบล.....

เรื่อง กิจการ..... พ.ศ.....

(หมายเหตุ *โปรดระบุชื่อกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพที่ประสงค์จะควบคุม)*

โดยที่เป็นการสมควรตราข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบล.....ว่าด้วยกิจการ.....

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 71 แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 และที่แก้ไขเพิ่มเติม ประกอบมาตรา 32 มาตรา 54 มาตรา 55 มาตรา 58 มาตรา 63 และมาตรา 65 แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 อันเป็นพระราชบัญญัติที่มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลซึ่งมาตรา 29 ประกอบกับมาตรา 32 มาตรา 33 มาตรา 34 มาตรา 41 และมาตรา 43 ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย องค์การบริหารส่วนตำบล.....โดยความเห็นชอบของสภาองค์การบริหารส่วนตำบล.....และนายอำเภอ.....จึงตราข้อบัญญัติไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ 1 ข้อบัญญัตินี้เรียกว่า “ข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบล..... เรื่อง กิจการ.....พ.ศ.....”

ข้อ 2 ข้อบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล.....ตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา *(ตามนัย ม.7(4) แห่ง พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540)*

ข้อ 3 บรรดาข้อบัญญัติ ประกาศ ระเบียบ หรือคำสั่งอื่นใดในส่วนที่ได้ตราไว้แล้วในข้อบัญญัตินี้ หรือซึ่งขัดหรือแย้งกับข้อบัญญัตินี้ ให้ใช้ข้อบัญญัตินี้แทน

หมวด 1
บททั่วไป

ข้อ 4 ในข้อบัญญัตินี้

"ผู้ดำเนินกิจการ" หมายความว่า ผู้เป็นเจ้าของหรือบุคคลที่เรียกชื่ออย่างอื่นซึ่งรับผิดชอบดำเนินการสถานประกอบกิจการนั้น *(บัญญัติตามกฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการและมาตรการในการควบคุมสถานประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ พ.ศ. 2545 ออกตาม พรบ.สธ.)*

"คนงาน" หมายความว่า ผู้ปฏิบัติงานในสถานประกอบกิจการ *(บัญญัติตามกฎกระทรวง กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และมาตรการในการควบคุมสถานประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ พ.ศ. 2545 ออกตาม พรบ.สธ.)*

"มลพิษทางเสียง" หมายความว่า สภาวะของเสียงอันเกิดจากการประกอบกิจการของสถานประกอบกิจการที่ทำให้มีผลกระทบหรืออาจมีผลกระทบต่อสุขภาพอนามัยของสาธารณชน *(บัญญัติตามกฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และมาตรการในการควบคุมสถานประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ พ.ศ. 2545 ออกตาม พรบ.สธ.)*

"มลพิษความสั่นสะเทือน" หมายความว่า สภาวะของความสั่นสะเทือนอันเกิดจากการประกอบกิจการของสถานประกอบกิจการที่ทำให้มีผลกระทบหรืออาจมีผลกระทบต่อสุขภาพอนามัยของสาธารณชน (บัญญัติตามกฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และมาตรการในการควบคุมสถานประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ พ.ศ. 2545 ออกตาม พรบ.สธ.)

"มลพิษทางอากาศ" หมายความว่า สภาวะของอากาศอันเกิดจากการประกอบกิจการของสถานประกอบกิจการที่ทำให้มีผลกระทบหรืออาจมีผลกระทบต่อสุขภาพอนามัยของสาธารณชน *(บัญญัติตามกฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และมาตรการในการควบคุมสถานประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ พ.ศ. 2545 ออกตาม พรบ.สธ.)*

"มลพิษทางน้ำ" หมายความว่า สภาวะของน้ำทิ้งอันเกิดจากการประกอบกิจการของสถานประกอบกิจการที่ทำให้มีผลกระทบหรืออาจมีผลกระทบต่อสุขภาพอนามัยของสาธารณชน *(บัญญัติตามกฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และมาตรการในการควบคุมสถานประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ พ.ศ. 2545 ออกตาม พรบ.สธ.)*

"อาคาร" หมายความว่า ตึก บ้าน เรือน โรง ร้าน แพ คลังสินค้า สำนักงาน หรือสิ่งที่สร้างขึ้นอย่างอื่นซึ่งบุคคลอาจเข้าอยู่หรือเข้าใช้สอยได้ *(บัญญัติตาม ม.4 พรบ.สธ.)*

"เจ้าพนักงานท้องถิ่น" หมายความว่า นายกองค์การบริหารส่วนตำบล..... *(บัญญัติตาม ม.4 พรบ.สธ.)*

"เจ้าพนักงานสาธารณสุข" หมายความว่า เจ้าพนักงานซึ่งได้รับการแต่งตั้งจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขให้ปฏิบัติตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 *(บัญญัติตาม ม.4 พรบ.สธ.)*

ข้อ 5 ให้กิจการ.....เป็นกิจการที่ต้องมีการควบคุมภายในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล.....*(ออกตามความใน ม.32(1) พรบ.สธ.)*

ข้อ 6 สถานประกอบกิจการที่ต้องมีการควบคุมตามข้อบัญญัตินี้ที่ตั้งอยู่ในเขตที่กฎหมายว่าด้วยการผังเมือง หรือกฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคารมีผลใช้บังคับ หรือสถานประกอบกิจการใดที่เข้าข่ายเป็นโรงงาน หรือมีการประกอบกิจการเกี่ยวกับวัตถุอันตราย จะต้องปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยการนั้นและกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องด้วย แล้วแต่กรณี *(บัญญัติตามกฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และมาตรการในการควบคุมสถานประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ พ.ศ. 2545 ออกตาม พรบ.สธ.)*

(ตั้งแต่หมวด 2 - หมวด 4 บัญญัติตามกฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และมาตรการในการควบคุมสถานประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ พ.ศ. 2545 ออกตาม พรบ.สธ. ซึ่งหากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใดมีความประสงค์จะกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และมาตรการในการควบคุมให้เข้มมากขึ้นนี้ก็สามารถกระทำได้แต่จะต้องอยู่ในขอบเขตของมาตรา 32 แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 ด้วย)

หมวด 2
สถานที่ตั้ง ลักษณะอาคาร และการสุขาภิบาล

ข้อ 7 สถานประกอบกิจการต้องตั้งอยู่ห่างจากชุมชน วัด ศาสนสถาน โบราณสถาน โรงเรียน สถาบันการศึกษา โรงพยาบาล หรือสถานที่อื่นๆ ตามกฎหมายว่าด้วยโรงงานและกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้ ในกรณีที่สถานประกอบกิจการที่ไม่เข้าข่ายเป็นโรงงาน สถานประกอบกิจการนั้นจะต้องตั้งอยู่ห่างจาก....(ชุมชน วัด ศาสนสถาน โบราณสถาน โรงเรียน สถาบันการศึกษา โรงพยาบาล หรือสถานที่อื่นๆ...จะพิจารณากำหนดสถานที่ใดบ้างและแต่ละสถานที่จะกำหนดเท่าไร กรุณาเลือกได้) ไม่น้อยกว่า.....เมตร ทั้งนี้ เพื่อป้องกันอันตรายต่อสุขภาพอนามัยหรือการก่อเหตุรำคาญของประชาชน

ข้อ 8 สถานประกอบกิจการที่มีอาคารต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ดังต่อไปนี้

(1) ต้องเป็นอาคารที่มีความมั่นคง แข็งแรง เหมาะสมที่จะประกอบกิจการที่ขออนุญาตได้ตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคารและกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง

บันไดหนีไฟหรือทางออกฉุกเฉินมีลักษณะเป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคารและกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้ ต้องไม่มีสิ่งกีดขวาง มีแสงสว่างเพียงพอ และมีป้ายหรือเครื่องหมายแสดงชัดเจน โดยทางออกฉุกเฉินต้องมีไฟส่องสว่างฉุกเฉินเมื่อระบบไฟฟ้าปกติขัดข้อง

(2) ต้องจัดให้มีระบบการจัดแสงสว่างและการระบายอากาศให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคารและกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง

(3) ต้องมีห้องน้ำและห้องส้วมตามแบบและจำนวนที่กำหนดในกฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคารและกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง และมีการดูแลรักษาความสะอาดให้อยู่ในสภาพที่ถูกสุขลักษณะเป็นประจำทุกวัน

ข้อ 9 สถานประกอบกิจการที่คนงานอาจเปรอะเปื้อนจากสารเคมี วัตถุอันตรายหรือสิ่งอื่นใดอันอาจเป็นอันตรายต่อสุขภาพต้องจัดให้มีที่อาบน้ำฉุกเฉิน ที่ล้างตาฉุกเฉิน ตามความจำเป็นและเหมาะสมกับคุณสมบัติของวัตถุอันตรายและขนาดของการประกอบกิจการตามที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยวัตถุอันตรายและกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง

ข้อ 10 สถานประกอบกิจการต้องมีการเก็บ รวบรวม หรือกำจัดมูลฝอยที่ถูกสุขลักษณะดังนี้

(1) มีภาชนะบรรจุหรือภาชนะรองรับที่เหมาะสมและเพียงพอกับปริมาณและประเภทมูลฝอย รวมทั้งมีการทำความสะอาดภาชนะบรรจุหรือภาชนะรองรับและบริเวณที่เก็บภาชนะนั้นอยู่เสมอ

(2) ในกรณีที่มีการกำจัดเอง ต้องได้รับความเห็นชอบจากเจ้าพนักงานท้องถิ่นและต้องดำเนินการให้ถูกต้องตามข้อบัญญัติว่าด้วยการกำจัดสิ่งปฏิกูลหรือมูลฝอย

(3) กรณีที่มีมูลฝอยที่ปนเปื้อนสารพิษหรือวัตถุอันตรายหรือสิ่งอื่นใดที่อาจเป็นอันตรายต่อสุขภาพหรือมีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม จะต้องดำเนินการตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

ข้อ 11 สถานประกอบกิจการต้องมีการป้องกันและกำจัดแมลงและสัตว์ที่เป็นพาหะของโรคติดต่อให้ถูกต้องตามหลักวิชาการสุขาภิบาลสิ่งแวดล้อม

ข้อ 12 สถานประกอบกิจการที่มีโรงอาหารหรือห้องครัวที่จัดไว้สำหรับการประกอบอาหาร การปรุงอาหาร การสะสมอาหารสำหรับคนงาน ต้องมีการดำเนินการให้ถูกต้องตามข้อบัญญัติว่าด้วยสถานจำหน่ายอาหารหรือสถานที่สะสมอาหาร

ข้อ 13 สถานประกอบกิจการต้องจัดวางสิ่งของให้เป็นระเบียบเรียบร้อย ปลอดภัย เป็นสัดส่วนและต้องรักษาความสะอาดอยู่เสมอ

หมวด 3
การอาชีวอนามัยและความปลอดภัย

ข้อ 14 สถานประกอบกิจการต้องมีมาตรการความปลอดภัยในการทำงานและปฏิบัติให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองแรงงานและกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง

ข้อ 15 สถานประกอบกิจการต้องจัดให้มีการป้องกันเพื่อความปลอดภัยดังนี้

(1) มีระบบสัญญาณเตือนเพลิงไหม้และเครื่องดับเพลิง ตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคารและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้ จะต้องมีการบันทึกการบำรุงรักษาเครื่องดับเพลิงอย่างน้อยหกเดือนต่อครั้ง และมีการฝึกอบรมการดับเพลิงเบื้องต้น จากหน่วยงานที่ทางราชการกำหนดหรือยอมรับให้แก่คนงานไม่น้อยกว่าร้อยละสี่สิบของจำนวนคนงานในสถานประกอบกิจการนั้น

(2) กรณีที่มีวัตถุอันตราย ต้องมีสถานที่ที่ปลอดภัยสำหรับเก็บรักษาวัตถุอันตรายหรือสิ่งของที่อาจก่อให้เกิดอันตรายหรืออัคคีภัยได้ง่ายไว้โดยเฉพาะ ตามกฎหมายว่าด้วยวัตถุอันตรายและกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง

หมวด 4
การควบคุมของเสีย มลพิษหรือสิ่งใดๆ ที่เกิดจากการประกอบกิจการของสถานประกอบกิจการ

ข้อ 16 สถานประกอบกิจการใดที่การประกอบกิจการอาจก่อให้เกิดมลพิษทางเสียงหรือความสั่นสะเทือน มลพิษทางอากาศ มลพิษทางน้ำ ของเสียอันตราย หรือมีการใช้สารเคมีหรือวัตถุอันตราย จะต้องดำเนินการควบคุมและป้องกันมิให้เกิดผลกระทบจนเป็นเหตุรำคาญหรือเป็นอันตรายต่อสุขภาพของคนงานและผู้อยู่อาศัยบริเวณใกล้เคียง

หมวด 4
ใบอนุญาต

ข้อ 17 เมื่อพ้นกำหนดเก้าสิบวันนับแต่วันที่ข้อบัญญัตินี้มีผลใช้บังคับ ห้ามมิให้ผู้ใดดำเนินกิจการตามที่ต้องมีการควบคุมตามข้อ 5 ในลักษณะที่เป็นการค้า เว้นแต่จะได้รับใบอนุญาตจากเจ้าพนักงานท้องถิ่น

ในการออกใบอนุญาต เจ้าพนักงานท้องถิ่นอาจกำหนดเงื่อนไขเฉพาะให้ผู้รับใบอนุญาตปฏิบัติเพื่อป้องกันอันตรายต่อสุขภาพของสาธารณชนเพิ่มเติมจากที่กำหนดไว้โดยทั่วไปในข้อบัญญัตินี้ก็ได้

ใบอนุญาตให้ใช้ได้สำหรับกิจการประเภทเดียวและสำหรับสถานที่แห่งเดียว

(บัญญัติตาม ม.33 พรบ.สธ.)

ข้อ 18 ผู้ใดประสงค์จะประกอบกิจการตามที่ต้องมีการควบคุมตามข้อ 5 ในลักษณะที่เป็นการค้าจะต้องยื่นคำขอรับใบอนุญาตตามแบบที่กำหนดไว้ท้ายข้อบัญญัตินี้ พร้อมกับเอกสารและหลักฐานดังต่อไปนี้

(1) สำเนาบัตรประจำตัวประชาชน/ข้าราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ

(2) สำเนาใบอนุญาตตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

(3) อื่นๆ ตามที่องค์การบริหารส่วนตำบล.....ประกาศกำหนด

(ออกตามความใน ม.54 พรบ.สธ.)

ข้อ 19 ผู้ขอรับใบอนุญาตจะต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไข ดังต่อไปนี้

(1) .....

(2) .....

(3) .....

ฯลฯ

ให้ช่วยกันคิดว่าจะมีอะไรต้องกำหนดหรือไม่?

(ออกตามความใน ม.54 พรบ.สธ.)

ข้อ 20 ผู้ได้รับการอนุญาตต้องมารับใบอนุญาตภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับหนังสือแจ้งการอนุญาตจากเจ้าพนักงานท้องถิ่น หากไม่มารับภายในกำหนดเวลาดังกล่าวโดยไม่มีเหตุอันสมควรให้ถือว่าสละสิทธิ์

(ออกตามความใน ม.54 พรบ.สธ.)

ข้อ 21 เมื่อได้รับคำขอรับใบอนุญาตหรือคำขอต่ออายุใบอนุญาตให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นตรวจความถูกต้องและความสมบูรณ์ของคำขอ ถ้าปรากฏว่าคำขอดังกล่าวไม่ถูกต้องหรือไม่สมบูรณ์ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ หรือเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในข้อบัญญัตินี้ ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นรวบรวมความไม่ถูกต้องหรือความไม่สมบูรณ์นั้นทั้งหมด และแจ้งให้ผู้ขออนุญาตแก้ไขให้ถูกต้องและสมบูรณ์ในคราวเดียวกัน และในกรณีจำเป็นที่จะต้องส่งคืนคำขอแก่ผู้ขออนุญาต ก็ให้ส่งคืนคำขอพร้อมทั้งแจ้งความไม่ถูกต้องหรือความไม่สมบูรณ์ให้ทราบภายในสิบห้าวันนับแต่วันได้รับคำขอ

เจ้าพนักงานท้องถิ่นต้องออกใบอนุญาตหรือมีหนังสือแจ้งคำสั่งไม่อนุญาตพร้อมด้วยเหตุผลให้ผู้ขออนุญาตทราบภายในสามสิบวันนับแต่วันได้รับคำขอซึ่งมีรายละเอียดถูกต้องหรือครบถ้วนตามที่กำหนดในข้อบัญญัตินี้

ในกรณีที่มีเหตุจำเป็นที่เจ้าพนักงานท้องถิ่นไม่อาจออกใบอนุญาตหรือยังไม่อาจมีคำสั่งไม่อนุญาตได้ภายในกำหนดเวลาตามวรรคสอง ให้ขยายเวลาออกไปได้อีกไม่เกินสองครั้ง ครั้งละไม่เกินสิบห้าวัน แต่ต้องมีหนังสือแจ้งการขยายเวลาและเหตุจำเป็นแต่ละครั้งให้ผู้ขออนุญาตทราบก่อนสิ้นกำหนดเวลาตามวรรคสองหรือตามที่ได้ขยายเวลาไว้แล้วนั้น แล้วแต่กรณี *(บัญญัติตาม ม.56 พรบ.สธ.)*

ข้อ 22 ใบอนุญาตให้มีอายุหนึ่งปีนับแต่วันที่ออกใบอนุญาต และให้ใช้ได้เพียงในเขตอำนาจขององค์การบริหารส่วนตำบล.....เท่านั้น

การขอต่ออายุใบอนุญาตจะต้องยื่นคำขอก่อนใบอนุญาตสิ้นอายุ เมื่อได้ยื่นคำขอพร้อมกับเสียค่าธรรมเนียมแล้วให้ประกอบกิจการต่อไปได้จนกว่าเจ้าพนักงานท้องถิ่นจะสั่งไม่ต่ออายุใบอนุญาต

การขอต่ออายุใบอนุญาตและการอนุญาตให้ต่ออายุใบอนุญาตให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดไว้ตามข้อ 18 และข้อ 19 ด้วย

(ออกตามความใน ม.55 พรบ.สธ.)

ข้อ 23 ผู้ได้รับใบอนุญาตต้องเสียค่าธรรมเนียมการออกใบอนุญาตตามอัตราที่กำหนดไว้ท้ายข้อบัญญัตินี้ในวันที่มารับใบอนุญาตสำหรับกรณีที่เป็นการขอรับใบอนุญาตครั้งแรก หรือก่อนใบอนุญาตสิ้นอายุสำหรับกรณีที่เป็นการขอต่ออายุใบอนุญาต ตลอดเวลาที่ยังดำเนินกิจการนั้น ถ้ามิได้เสียค่าธรรมเนียมภายในเวลาที่กำหนด ให้ชำระค่าปรับเพิ่มขึ้นอีกร้อยละยี่สิบของจำนวนค่าธรรมเนียมที่ค้างชำระ เว้นแต่ผู้ได้รับใบอนุญาตจะได้บอกเลิกการดำเนินกิจการนั้นก่อนถึงกำหนดการเสียค่าธรรมเนียมครั้งต่อไป

ในกรณีที่ผู้มีหน้าที่ต้องเสียค่าธรรมเนียมตามวรรคหนึ่งค้างชำระค่าธรรมเนียมติดต่อกันเกินกว่าสองครั้ง ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจสั่งให้ผู้นั้นหยุดการดำเนินกิจการไว้จนกว่าจะได้เสียค่าธรรมเนียมและและค่าปรับจนครบจำนวน

(ออกตามความใน ม.63 และ ม.65 พรบ.สธ.)

ข้อ 24 บรรดาค่าธรรมเนียมและค่าปรับตามข้อบัญญัตินี้ ให้เป็นรายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบล.....*(บัญญัติตาม ม.64 พรบ.สธ.)*

ข้อ 25 ผู้ได้รับใบอนุญาตต้องแสดงใบอนุญาตไว้โดยเปิดเผยและเห็นได้ง่าย ณ สถานที่ประกอบกิจการตลอดเวลาที่ประกอบกิจการ *(บัญญัติตาม ม.57 พรบ.สธ.)*

ข้อ 26 ในกรณีที่ใบอนุญาตสูญหาย ถูกทำลาย หรือชำรุดในสาระที่สำคัญ ให้ผู้ได้รับใบอนุญาตยื่นคำขอรับใบแทนใบอนุญาตภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้ทราบถึงการสูญหาย ถูกทำลาย หรือชำรุด ตามแบบที่กำหนดไว้ท้ายข้อบัญญัตินี้

การขอรับใบแทนใบอนุญาตและการออกใบแทนใบอนุญาตให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขดังต่อไปนี้

(1) ในกรณีใบอนุญาตสูญหาย ให้ผู้ยื่นคำขอรับใบแทนใบอนุญาตนำสำเนาบันทึกการแจ้งความต่อพนักงานเจ้าหน้าที่แห่งท้องที่ที่ใบอนุญาตสูญหายมาแสดงต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่นประกอบด้วย

(2) ในกรณีใบอนุญาตถูกทำลาย หรือชำรุดในสาระที่สำคัญ ให้ผู้ยื่นคำขอรับใบแทนใบอนุญาตนำใบอนุญาตเดิมเท่าที่เหลืออยู่ มาแสดงต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่นประกอบด้วย

(ออกตามความใน ม.58 พรบ.สธ.)

ข้อ 27 ในกรณีที่ปรากฏว่าผู้รับใบอนุญาตไม่ปฏิบัติหรือปฏิบัติไม่ถูกต้องตามบทแห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 กฎกระทรวงที่ออกตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 หรือข้อบัญญัตินี้ หรือเงื่อนไขที่ระบุไว้ในใบอนุญาตในเรื่องที่กำหนดไว้เกี่ยวกับการประกอบกิจการตามที่ได้รับใบอนุญาตตามข้อบัญญัตินี้ เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจสั่งพักใช้ใบอนุญาตได้ภายในเวลาที่เห็นสมควรแต่ต้องไม่เกินสิบห้าวัน *(บัญญัติตาม ม.59 พรบ.สธ.)*

ข้อ 28 เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจออกคำสั่งเพิกถอนใบอนุญาตเมื่อปรากฏว่าผู้รับใบอนุญาต

(1) ถูกสั่งพักใช้ใบอนุญาตตั้งแต่สองครั้งขึ้นไปและมีเหตุที่จะต้องถูกสั่งพักใช้ใบอนุญาตอีก

(2) ต้องคำพิพากษาถึงที่สุดว่าได้กระทำความผิดตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535

(3) ไม่ปฏิบัติหรือปฏิบัติไม่ถูกต้องตามบทแห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 กฎกระทรวงที่ออกตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 หรือข้อบังคับนี้ หรือเงื่อนไข ที่ระบุไว้ในใบอนุญาตในเรื่องที่กำหนดไว้เกี่ยวกับการประกอบกิจการตามที่ได้รับใบอนุญาตตามข้อบังคับนี้ และการไม่ปฏิบัติหรือปฏิบัติไม่ถูกต้องนั้นก่อให้เกิดอันตรายอย่างร้ายแรงต่อสุขภาพของประชาชน หรือมีผลกระทบต่อสภาวะความเป็นอยู่ที่เหมาะสมกับการดำรงชีพของประชาชน

(บัญญัติตาม ม.60 พรบ.สธ.)

ข้อ 29 คำสั่งพักใช้ใบอนุญาตและคำสั่งเพิกถอนใบอนุญาต ให้ทำเป็นหนังสือแจ้งให้ผู้รับใบอนุญาตทราบ ในกรณีที่ไม่พบผู้รับใบอนุญาต หรือผู้รับใบอนุญาตไม่ยอมรับคำสั่งดังกล่าว ให้ส่งคำสั่งโดยทางไปรษณีย์ตอบรับ หรือให้ปิดคำสั่งนั้นไว้ในที่เปิดเผยเห็นได้ง่าย ณ ภูมิลำเนาหรือสำนักทำการงานของผู้รับใบอนุญาต และให้ถือว่าผู้รับใบอนุญาตนั้นได้รับทราบคำสั่งแล้วตั้งแต่เวลาที่คำสั่งไปถึง หรือวันปิดคำสั่ง แล้วแต่กรณี *(บัญญัติตาม ม.61 พรบ.สธ.)*

ข้อ 30 ผู้ถูกสั่งเพิกถอนใบอนุญาตจะขอรับใบอนุญาตสำหรับการประกอบกิจการที่ถูกเพิกถอนใบอนุญาตอีกไม่ได้จนกว่าจะพ้นกำหนดหนึ่งปีนับแต่วันที่ถูกสั่งเพิกถอนใบอนุญาต *(บัญญัติตาม ม.62 พรบ.สธ.)*

ข้อ 31 ผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามข้อบัญญัตินี้ต้องระวางโทษตามที่กำหนดไว้ในบทกำหนดโทษแห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 *(หมวด 15 พรบ.สธ.)*

ข้อ 32 ให้นายกองค์การบริหารส่วนตำบล.....เป็นผู้รักษาการให้เป็นไปตามข้อบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจออกระเบียบ ประกาศ หรือคำสั่งเพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามข้อบัญญัตินี้

ประกาศ ณ วันที่.....

(ลงชื่อ)

(.....)

นายกองค์การบริหารส่วนตำบล.....

เห็นชอบ

(ลงชื่อ)

(.....)

นายอำเภอ.....

กิจการตลาด

หลักการ

ให้มีข้อบัญญัติว่าด้วยตลาด

เหตุผล

เพื่อประโยชน์ในการควบคุมหรือกำกับดูแลตลาดในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล.....ซึ่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 ให้กระทำได้โดยการตราเป็นข้อบัญญัติ จึงตราข้อบัญญัตินี้

(ร่าง)

ข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบล.....

เรื่อง ตลาด พ.ศ.....

โดยที่เป็นการสมควรตราข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบล.....ว่าด้วยตลาด

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 71 แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 ประกอบมาตรา 35 มาตรา 37 มาตรา 54 มาตรา 55 มาตรา 58 มาตรา 63 และมาตรา 65 แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 อันเป็นพระราชบัญญัติที่มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลซึ่งมาตรา 29 ประกอบกับมาตรา 32 มาตรา 33 มาตรา 34 มาตรา 41 และมาตรา 43 ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยบัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย องค์การบริหารส่วนตำบล.....โดยความเห็นชอบของสภาองค์การบริหารส่วนตำบล..... และนายอำเภอ.....จึงตราข้อบัญญัติไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ 1 ข้อบัญญัตินี้เรียกว่า “ข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบล.....เรื่องตลาด พ.ศ.....”

ข้อ 2 ข้อบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล.....ตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา *(ตามนัยมาตรา 7 แห่ง พรบ.ข้อมูลข่าวสาร พ.ศ. 2540)*

ข้อ 3 บรรดาข้อบัญญัติ ประกาศ ระเบียบ หรือคำสั่งอื่นใดในส่วนที่ได้ตราไว้แล้วในข้อบัญญัตินี้ หรือซึ่งขัดหรือแย้งกับข้อบัญญัตินี้ ให้ใช้ข้อบัญญัตินี้แทน

หมวด 1
บททั่วไป

ข้อ 4 ในข้อบัญญัตินี้

"ตลาด" หมายความว่า สถานที่ซึ่งปกติจัดไว้ให้ผู้ค้า ใช้เป็นที่ชุมนุมเพื่อจำหน่ายสินค้าประเภทสัตว์ เนื้อสัตว์ ผัก ผลไม้ หรืออาหารอันมีสภาพเป็นของสด ประกอบหรือปรุงแล้ว หรือของเสียง่าย ทั้งนี้ไม่ว่าจะมีการจำหน่ายสินค้าประเภทอื่นด้วยหรือไม่ก็ตาม และหมายความรวมถึงบริเวณซึ่งจัดไว้สำหรับให้ผู้ค้าใช้เป็นที่ชุมนุมเพื่อจำหน่ายสินค้าประเภทดังกล่าวเป็นประจำหรือเป็นครั้งคราวหรือตามวันที่กำหนด

"สินค้า" หมายความว่า สิ่งของที่ซื้อขายกัน

"อาหาร" หมายความว่า ของกินหรือเครื่องค้ำจุนชีวิต ได้แก่

(1) วัตถุทุกชนิดที่คนกิน ดื่ม อม หรือนำเข้าสู่ร่างกายไม่ว่าด้วยวิธีใดๆ หรือในรูปลักษณะใดๆ แต่ไม่รวมถึงยา วัตถุออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท หรือยาเสพติดให้โทษตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น แล้วแต่กรณี

(2) วัตถุที่มุ่งหมายสำหรับใช้หรือใช้เป็นส่วนผสมในการผลิตอาหาร รวมถึงวัตถุเจือปนอาหาร สี และเครื่องปรุงแต่งกลิ่นรส

"อาหารสด" หมายความว่า อาหารประเภทสัตว์ เนื้อสัตว์ ผัก ผลไม้ และของอื่นๆ ที่มีสภาพเป็นของสด

"อาหารสัตว์ชำแหละ" หมายความว่า อาหารสดประเภทสัตว์ที่มีการชำแหละ ณ แผงจำหน่ายอาหารซึ่งจำเป็นต้องใช้น้ำชำระล้างอยู่เสมอ เช่น ปลา กุ้ง ไก่ สัตว์อื่นๆ เป็นต้น

"อาหารแปรรูป" หมายความว่า อาหารสดที่แปรรูป ทำให้แห้ง หรือหมักดอง หรือในรูปอื่นๆ รวมทั้งที่ใช้สารปรุงแต่งอาหาร

"อาหารปรุงสำเร็จ" หมายความว่า อาหารที่ได้ผ่านการทำ ประกอบ ปรุง จนสำเร็จพร้อมที่จะรับประทานได้ รวมทั้งของหวานและเครื่องดื่มชนิดต่างๆ ที่มิได้บรรจุในภาชนะที่ปิดสนิท

"แผงจำหน่ายอาหาร" หมายความว่า แผงหรือสถานที่ที่มีการปรุง ประกอบอาหารจนสำเร็จที่ผู้บริโภคสามารถซื้อบริโภคได้ โดยจะมีการล้างทำความสะอาดอาหารและภาชนะอุปกรณ์ด้วย

"การล้างตลาดตามหลักสุขาภิบาล" หมายความว่า การทำความสะอาดตัวอาคาร แผงขายของในตลาด พื้น ผนัง เพดาน รางระบายน้ำ ห้องน้ำ ห้องส้วม และบริเวณต่างๆ รอบตัว

อาคารตลาดให้สะอาดปราศจากสิ่งปฏิกูล มูลฝอย หยากไย่ ฝุ่นละออง คราบสกปรกและอื่นๆ รวมทั้งให้มีการฆ่าเชื้อโรค และกำจัดสัตว์พาหะนำโรค ทั้งนี้ สารเคมีที่ใช้ต้องไม่มีผลกระทบต่อระบบบำบัดน้ำเสียของตลาด

"ที่หรือทางสาธารณะ" หมายความว่า สถานที่หรือทางซึ่งมิใช่เป็นของเอกชนและประชาชนสามารถใช้ประโยชน์หรือใช้สัญจรได้

"มูลฝอย" หมายความว่า เศษกระดาษ เศษผ้า เศษอาหาร เศษสินค้า ถุงพลาสติก ภาชนะที่ใส่อาหาร เถ้า มูลสัตว์หรือซากสัตว์ รวมตลอดถึงสิ่งอื่นใดที่เก็บกวาดจากถนน ตลาด ที่เลี้ยงสัตว์ หรือที่อื่น

"เจ้าพนักงานท้องถิ่น" หมายความว่า นายกองค์การบริหารส่วนตำบล.....

"เจ้าพนักงานสาธารณสุข" หมายความว่า เจ้าพนักงานซึ่งได้รับการแต่งตั้งจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขให้ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535

ข้อ 5 ห้ามมิให้ผู้ใดจัดตั้งตลาด เว้นแต่จะได้รับใบอนุญาตจากเจ้าพนักงานท้องถิ่น

การเปลี่ยนแปลง ขยายหรือลดสถานที่หรือบริเวณที่ใช้เป็นตลาดภายหลังจากที่เจ้าพนักงานท้องถิ่นได้ออกใบอนุญาตให้จัดตั้งตลาดตามวรรคหนึ่งแล้วจะกระทำได้ต่อเมื่อได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากเจ้าพนักงานท้องถิ่นด้วย

ความในข้อนี้มิให้ใช้บังคับแก่กระทรวง ทบวง กรม ราชการส่วนท้องถิ่นหรือองค์กรของรัฐที่ได้จัดตั้งตลาดขึ้นตามอำนาจหน้าที่ แต่ในการดำเนินกิจการตลาดจะต้องปฏิบัติเช่นเดียวกับผู้รับใบอนุญาตตามบทบัญญัติอื่นแห่งข้อบัญญัตินี้และพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 ด้วย และให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจกำหนดเงื่อนไขเป็นหนังสือให้ผู้จัดตั้งตลาดตามวรรคนี้ปฏิบัติเป็นการเฉพาะรายก็ได้

หมวด 2
ลักษณะของตลาด

(หมายเหตุ ตั้งแต่ข้อ 6 ถึงข้อ 29 ขอให้ช่วยกันพิจารณาตามความเหมาะสมของแต่ละท้องถิ่น

ข้อ 6 ตลาด แบ่งออกเป็น 2 ประเภท ดังนี้

(1) ตลาดประเภทที่ 1 ได้แก่ ตลาดที่มีการประกอบกิจการมากกว่า 2 วันต่อสัปดาห์

(2) ตลาดประเภทที่ 2 ได้แก่ ตลาดที่มีการประกอบกิจการไม่เกิน 2 วันต่อสัปดาห์

ข้อ 7 ที่ตั้งของตลาดต้องตั้งอยู่ห่างไม่น้อยกว่า 100 เมตร จากแหล่งที่ก่อให้เกิดมลพิษ ของเสีย โรงเลี้ยงสัตว์ แหล่งโสโครก ที่กำจัดมูลฝอย อันอาจเป็นอันตรายต่อสุขภาพ เว้นแต่จะมีวิธีการป้องกันซึ่งเจ้าพนักงานสาธารณสุขได้ให้ความเห็นชอบแล้ว

ส่วนที่ 1
ตลาดประเภทที่ 1

ข้อ 8 ตลาดประเภทที่ 1 ต้องมีเนื้อที่ตามความเหมาะสม โดยมีส่วนประกอบของสถานที่และสิ่งปลูกสร้าง คือ อาคารสิ่งปลูกสร้างสำหรับผู้ขายของ ที่ขนถ่ายสินค้า ส้วมและที่ถ่ายปัสสาวะ ที่พักรวมมูลฝอย และที่จอดรถตามที่กำหนดในส่วนนี้

ข้อ 9 ตลาดประเภทที่ 1 ต้องจัดให้มีอาคารสิ่งปลูกสร้างสำหรับผู้ขายของ และเป็นไปตามหลักเกณฑ์และสุขลักษณะดังต่อไปนี้

(1) มีถนนรอบอาคารตลาดกว้างไม่น้อยกว่า 4 เมตร และมีทางเข้าออกบริเวณตลาดกว้างไม่น้อยกว่า 4 เมตร อย่างน้อยหนึ่งทาง

(2) ตัวอาคารตลาดทำด้วยวัสดุถาวร มั่นคง แข็งแรง

(3) หลังคาสร้างด้วยวัสดุทนไฟ และแข็งแรงทนทาน ความสูงของหลังคาต้องมีความเหมาะสมกับการระบายอากาศของตลาดนั้นๆ

(4) พื้นทำด้วยวัสดุถาวร แข็งแรง เรียบ ทำความสะอาดง่ายและไม่มีน้ำขัง

(5) ทางเดินภายในอาคารและประตูมีความกว้างไม่น้อยกว่า 2 เมตร ผนังทำด้วยวัสดุถาวร หรือเป็นตาข่ายลวด แข็งแรง สูงจากพื้นไม่น้อยกว่า 1.50 เมตร

(6) มีการระบายอากาศภายในตลาดเพียงพอ เหมาะสม

(7) ความเข้มของแสงสว่างในอาคารตลาดไม่น้อยกว่า 100 ลักซ์ ทั้งนี้ ต้องไม่ใช้แสงหรือวัสดุอื่นที่ทำให้สีของสินค้าเปลี่ยนแปลงไปจากธรรมชาติ

(8) แผงขายสินค้าทำด้วยวัสดุถาวร เรียบ มีความลาดเอียง ทำความสะอาดง่าย มีพื้นที่แผงไม่น้อยกว่า 2 ตารางเมตร สูงจากพื้นไม่น้อยกว่า 60 เซนติเมตร และมีทางเข้าแผงของผู้ขายของกว้างไม่น้อยกว่า 70 เซนติเมตร มีที่นั่งสำหรับผู้ขายของไว้โดยเฉพาะอย่างเหมาะสม แยกต่างหากจากแผงและสะดวกต่อการเข้าออก

(9) จัดให้มีน้ำประปาหรือน้ำสะอาดแบบระบบท่ออย่างเพียงพอสำหรับล้างสินค้าหรือล้างมือ โดยต้องจัดให้มีที่ล้างสินค้าอาหารสดอย่างน้อย 1 จุดต่อทุกๆ 30 แผง โดยเศษของ 30 แผงถ้าเกิน 15 แผง ให้ถือเป็น 30 แผง และในแต่ละจุดจะต้องมีก๊อกน้ำไม่น้อยกว่า

3 ก๊อก แต่สำหรับแผงขายอาหารสัตว์ชำแหละ หรือแผงจำหน่ายอาหารต้องมีก๊อกน้ำประจำแผง และมีการวางท่อ ในลักษณะที่ปลอดภัย ไม่เกิดการปนเปื้อนจากน้ำโสโครก ไม่ติดหรือทับกับท่ออุจจาระ และต้องจัดให้มีที่เก็บสำรองน้ำให้มีปริมาณเพียงพออย่างน้อย 5 ลูกบาศก์เมตร ต่อจำนวนแผงอาหารสดทุก 100 แผง เศษของ 100 แผงถ้าเกิน 50 แผง ให้ถือเป็น 100 แผง และสะดวกต่อการใช้

(10) มีทางระบายน้ำทำด้วยวัสดุถาวร เรียบ โดยทางระบายน้ำภายในตลาดต้องเป็นแบบเปิด ส่วนทางระบายน้ำรอบตลาดต้องเป็นแบบรูปตัวยูและมีฝาปิดที่สามารถเปิดทำความสะอาดได้ง่าย มีความลาดเอียง ระบายน้ำได้สะดวก มีบ่อดักมูลฝอย บ่อดักไขมัน และระบบบำบัดน้ำเสีย โดยน้ำทิ้งต้องได้มาตรฐานน้ำทิ้งตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคาร เว้นแต่จะได้จัดส่งน้ำเสียไปบำบัดในระบบบำบัดน้ำเสียรวมของราชการส่วนท้องถิ่นโดยได้เสียค่าบริการตามอัตราของราชการส่วนท้องถิ่นนั้น

(11) ต้องจัดให้มีอุปกรณ์เครื่องดับเพลิงตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคาร การติดตั้งไว้ในบริเวณที่มองเห็นได้ง่าย และสะดวกต่อการใช้งาน

ข้อ 10 ที่ขนถ่ายสินค้าต้องจัดให้มีและอยู่ในบริเวณหนึ่งบริเวณใดโดยเฉพาะ มีพื้นที่เพียงพอสำหรับการขนถ่ายสินค้าในแต่ละวัน และสะดวกต่อการขนถ่ายสินค้าและการรักษาความสะอาด

ข้อ 11 ส้วมและที่ถ่ายปัสสาวะต้องมีและเป็นไปตามหลักเกณฑ์และสุขลักษณะดังต่อไปนี้

(1) ตั้งอยู่ในที่เหมาะสมนอกตัวอาคารตลาด หรือในกรณีที่อยู่ในอาคารต้องแยกเป็นสัดส่วนเฉพาะ

(2) มีระบบการขับเคลื่อนอุจจาระและปัสสาวะลงสู่ที่เก็บกักซึ่งจะต้องป้องกันสัตว์และแมลงพาหะนำโรคได้ และไม่ปนเปื้อนแหล่งน้ำธรรมชาติและน้ำใต้ดินทุกขั้นตอน

(3) ห้องส้วมต้องสร้างด้วยวัสดุทนทานและทำความสะอาดง่าย มีขนาดเนื้อที่ภายในไม่น้อยกว่า 0.90 ตารางเมตรต่อหนึ่งที่นั่ง และมีความกว้างภายในไม่น้อยกว่า 0.90 เมตร มีประตูเปิดเข้าออกโดยสะดวก และมีผนังกั้นเพื่อมิให้ประตูเปิดสู่บริเวณจำหน่ายอาหารโดยตรง

(4) ระยะดิ่งระหว่างพื้นถึงส่วนต่ำสุดของคานหรือเพดาน หรือสิ่งอื่นที่ติดกับคานหรือเพดาน ต้องไม่น้อยกว่า 2.00 เมตร และมีช่องระบายอากาศไม่น้อยกว่าร้อยละสิบของพื้นที่ห้องหรือมีพัดลมระบายอากาศ

(5) พื้นห้องส้วมต้องเรียบ ไม่ลื่น มีความลาดเอียงไม่น้อยกว่า 1:100 และไม่มีน้ำขัง มีจุดระบายน้ำทิ้งอยู่ในตำแหน่งต่ำสุดของพื้นห้อง

(6) มีท่อระบายอุจจาระลงสู่ถังเก็บกักซึ่งต้องมีขนาดเส้นผ่าศูนย์กลางไม่น้อยกว่า 10 เซนติเมตร มีความลาดเอียงไม่น้อยกว่า 1:10

(7) มีท่อระบายก๊าซ ณ จุดฐานของโถส้วม ขนาดเส้นผ่าศูนย์กลางไม่น้อยกว่า 2.50 เซนติเมตร สูงเหนือหลังคาส้วมหรือสูงจนกลิ่นเหม็นของก๊าซไม่รบกวนผู้อื่น

(8) ความเข้มของแสงสว่างในห้องส้วมไม่น้อยกว่า 100 ลักซ์

(9) จัดให้มีกระดาษชำระ หรือน้ำสำหรับชำระให้เพียงพอสำหรับห้องส้วมทุกห้อง รวมทั้งจัดให้มีการทำความสะอาดและเก็บมูลฝอยเป็นประจำทุกวัน

(10) ห้องส้วมหญิงต้องมีภาชนะรองรับและมีวัสดุห่อผ้าอนามัย โดยเฉพาะ

(11) ที่ถ่ายปัสสาวะชายต้องเป็นวัสดุเคลือบหรือโลหะไม่เป็นสนิม และมีน้ำสำหรับชำระล้างตลอดเวลาที่ใช้

ข้อ 12 จำนวนส้วม ที่ถ่ายปัสสาวะ และอ่างล้างมือ ให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคาร

ข้อ 13 ที่พักรวมมูลฝอยต้องมีลักษณะเป็นสิ่งปลูกสร้างถาวร หรือเป็นที่พักที่มีลักษณะเป็นภาชนะรองรับมูลฝอยและมีขนาดเพียงพอที่จะรองรับปริมาณมูลฝอยในแต่ละวัน มีการปกปิดและป้องกันสัตว์เข้าไปคุ้ยเขี่ยได้ที่เจ้าพนักงานท้องถิ่น โดยคำแนะนำของเจ้าพนักงานสาธารณสุขเห็นชอบตามความเหมาะสมกับตลาดนั้นๆ และตั้งอยู่ภายนอกตัวอาคารตลาดและอยู่ในพื้นที่ที่รถเข้าออกได้สะดวก

ข้อ 14 ที่จอดรถต้องจัดให้มีตามความเหมาะสมตามที่เจ้าพนักงานท้องถิ่นกำหนด

ส่วนที่ 2
ตลาดประเภทที่ 2

ข้อ 15 ตลาดประเภทที่ 2 ต้องมีเนื้อที่ตามความเหมาะสม และให้มีบริเวณที่จัดไว้สำหรับผู้ขายของ ส้วม ที่ถ่ายปัสสาวะและอ่างล้างมือ และที่พักรวมมูลฝอย ตามที่กำหนดในส่วนนี้

ข้อ 16 บริเวณที่จัดไว้สำหรับผู้ขายของต้องมีและเป็นไปตามหลักเกณฑ์และสุขลักษณะดังต่อไปนี้

(1) พื้นต้องเรียบ แข็งแรง ทำความสะอาดง่าย และไม่มีน้ำขัง

(2) กรณีที่มีโครงสร้างเฉพาะเสาหลังคาหรือโครงสร้างที่ไม่ถาวร เช่น โครงเหล็ก โครงผ้าใบ เป็นต้น ต้องทำด้วยวัสดุที่มั่นคงแข็งแรง

(3) แผงขายสินค้าต้องทำด้วยวัสดุเรียบ ทำความสะอาดง่าย สูงจากพื้นที่ไม่น้อยกว่า 60 เซนติเมตร อาจเป็นแผงที่พับเก็บได้ และมีบริเวณสำหรับผู้ขายของกว้างไม่น้อยกว่า 70 เซนติเมตร

(4) ทางเดินในตลาดมีความกว้างไม่น้อยกว่า 2 เมตร

(5) จัดให้มีน้ำประปาหรือน้ำสะอาดอย่างเพียงพอ และจัดให้มีที่ล้างสำหรับอาหารสด อาหารสัตว์ชำแหละ รวมทั้งแผงจำหน่ายอาหารด้วย

(6) จัดให้มีทางระบายน้ำเฉพาะจุดที่มีการล้างสำหรับบริเวณที่มีการจำหน่ายอาหารสด อาหารสัตว์ชำแหละ และแผงจำหน่ายอาหารในตลาด โดยทำเป็นแบบเปิดด้วยวัสดุถาวร เรียบ มีความลาดเอียง ระบายน้ำได้สะดวก มีบ่อดักมูลฝอย บ่อดักไขมัน บ่อพักน้ำเสีย ก่อนระบายน้ำออกสู่ทางระบายน้ำสาธารณะ ทั้งนี้ต้องไม่ระบายน้ำสู่แหล่งน้ำสาธารณะและไม่ก่อให้เกิดความเดือดร้อนรำคาญแก่ประชาชนข้างเคียง หากมีพื้นที่เกิน 2,500 ตารางเมตร จะต้องมีระบบบำบัดน้ำเสียด้วย

ข้อ 17 ส้วม ที่ถ่ายปัสสาวะ และอ่างล้างมือ ต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์และสุขลักษณะตามที่กำหนดในข้อ 11(2)-(11) และมีจำนวนตามที่กำหนดในข้อ 12 และตั้งอยู่ในที่เหมาะสมนอกบริเวณซึ่งเป็นที่ตั้งแผงขายสินค้า เว้นแต่จะจัดให้มีส้วมเคลื่อนที่ ส้วมสาธารณะ ส้วมเอกชน หรือส้วมของหน่วยงานราชการที่ได้รับอนุญาตให้ใช้ได้อยู่ในบริเวณใกล้เคียง ทั้งนี้ต้องมีระยะห่างไม่เกิน 100 เมตร

ข้อ 18 ที่พักรวมมูลฝอยต้องมีลักษณะที่เหมาะสมและมีขนาดเพียงพอที่จะรองรับปริมาณมูลฝอยในแต่ละวัน ตามที่เจ้าพนักงานท้องถิ่นโดยคำแนะนำของเจ้าพนักงานสาธารณสุขเห็นชอบ

หมวด 3
การดำเนินกิจการตลาด

ข้อ 19 การจัดวางสินค้าแต่ละประเภทในตลาดต้องจัดให้เป็นหมวดหมู่ ไม่ปะปนกัน เพื่อสะดวกในการดูแลรักษาความสะอาดและป้องกันการปนเปื้อนในอาหาร สำหรับกรณีที่เป็นอาหารสดหรืออาหารเนื้อสัตว์ชำแหละ ซึ่งอาจมีน้ำหรือของเหลวไหลหยดเลอะเทอะ ต้องมีการ

กั้นไม่ให้น้ำหรือของเหลวนั้นไหลจากแผงลงสู่พื้นที่ตลาดและต้องจัดให้มีท่อหรือทางสำหรับระบายน้ำหรือของเหลวนั้นลงสู่ท่อระบายน้ำ

ข้อ 20 กำหนดเวลาการเปิดและปิดตลาดให้เป็นไปตามที่เจ้าพนักงานท้องถิ่นประกาศกำหนด

ข้อ 21 ผู้ได้รับใบอนุญาตให้จัดตั้งตลาดประเภทที่ 1 ต้องปฏิบัติเกี่ยวกับการดูแลรักษาความสะอาด เรียบร้อยภายในตลาดให้ถูกต้องด้วยสุขลักษณะ ดังต่อไปนี้

(1) บำรุงรักษาโครงสร้างต่างๆ ของตลาด ได้แก่ ตัวอาคาร พื้น ผนังเพดาน ห้องส้วม ที่ถ่ายปัสสาวะ ก๊อกน้ำใช้ ระบบบำบัดน้ำเสีย อุปกรณ์ต่างๆ เช่น สายไฟ หลอดไฟ พัดลม ท่อน้ำประปา เป็นต้น และสาธารณูปโภคอื่นๆ ให้อยู่ในสภาพที่ใช้งานได้ดีตลอดเวลา

(2) จัดให้มีการเก็บกวาดมูลฝอยบริเวณตลาดเป็นประจำ และดูแลรักษาที่พักรวมมูลฝอยให้ถูกสุขลักษณะอยู่เสมอ

(3) จัดให้มีการทำความสะอาดตลาดเป็นประจำทุกวัน และจัดให้มีการล้างตลาดตามหลักสุขาภิบาลอย่างน้อยเดือนละ 1 ครั้ง

(4) จัดให้มีการดูแลรักษาความสะอาดของห้องส้วม ที่ถ่ายปัสสาวะ บ่อดักมูลฝอย บ่อดักไขมัน และระบบบำบัดน้ำเสีย มิให้มีกลิ่นเหม็น และต้องเปิดให้มีการใช้ได้ตลอดเวลาที่ดำเนินกิจการ

ข้อ 22 ผู้ได้รับใบอนุญาตให้จัดตั้งตลาดประเภทที่ 2 ต้องจัดให้มีการเก็บกวาดมูลฝอยบริเวณตลาดเป็นประจำ และดูแลรักษาความสะอาดห้องส้วม ที่ถ่ายปัสสาวะและอ่างล้างมือ และบ่อดักมูลฝอย บ่อดักไขมันและบ่อพักน้ำเสียหรือระบบบำบัดน้ำเสียให้ใช้การได้ดี รวมทั้งดูแลรักษาที่พักรวมมูลฝอย ให้ถูกสุขลักษณะอยู่เสมอและจัดให้มีการล้างตลาดด้วยน้ำสะอาดทุกครั้งเมื่อเสร็จสิ้นการดำเนินกิจการประจำวัน

ข้อ 23 ผู้ได้รับใบอนุญาตให้จัดตั้งตลาดต้องไม่กระทำการและดูแลมิให้ผู้ใดกระทำการอันอาจก่อให้เกิดเหตุเดือดร้อนรำคาญหรือการระบาดของโรคติดต่อ ดังต่อไปนี้

(1) ไม่นำสัตว์ทุกชนิดเข้าไปในตลาด เว้นแต่สัตว์ที่นำไปขังไว้ในที่ขังสัตว์เพื่อจำหน่าย

(2) ไม่สะสมหรือหมักหมมสิ่งหนึ่งสิ่งใดไว้ในตลาดจนก่อให้เกิดความสกปรก รกรุงรัง หรือเป็นที่เพาะพันธุ์สัตว์นำโรค

(3) ไม่ถ่าย เท ทิ้ง มูลฝอยหรือสิ่งปฏิกูลในที่อื่นใด นอกจากในที่ซึ่งจัดไว้สำหรับรองรับมูลฝอยหรือสิ่งปฏิกูล

(4) ไม่ทำให้น้ำใช้ในตลาดเกิดความสกปรกจนเป็นเหตุให้เสื่อมหรืออาจเป็นอันตรายต่อสุขภาพ

(5) ไม่ใช้ตลาดเป็นที่พักอาศัย

(6) ไม่กระทำการอื่นใดที่อาจก่อให้เกิดเหตุรำคาญ

หมวด 4
ผู้ขายของและผู้ช่วยขายของในตลาด

ข้อ 24 ผู้ขายของและผู้ช่วยขายของในตลาดต้องปฏิบัติและให้ความร่วมมือกับผู้ได้รับใบอนุญาตให้จัดตั้งตลาด เจ้าพนักงานสาธารณสุข และเจ้าพนักงานท้องถิ่น ในการดำเนินการที่เกี่ยวกับสุขลักษณะของตลาดดังต่อไปนี้

(1) การจัดระเบียบและกฎเกณฑ์ในการรักษาความสะอาดของตลาด

(2) การจัดหมวดหมู่ของสินค้า

(3) การดูแลรักษาความสะอาดแผงจำหน่ายสินค้าของตน

(4) การเก็บกวาดรวบรวมมูลฝอยลงในภาชนะรองรับที่เหมาะสม

(5) การล้างตลาด

(6) การเข้ารับการฝึกอบรมด้านสุขาภิบาลอาหารและอื่นๆ ตามที่เจ้าพนักงานท้องถิ่นประกาศกำหนด

ข้อ 25 ผู้ขายของและผู้ช่วยขายของในตลาดต้องจัดวางสินค้าบนแผงจำหน่ายสินค้าหรือในขอบเขตที่จัดไว้ให้เท่านั้น ห้ามต่อเติมแผงจำหน่ายสินค้าอันจะเป็นการกีดขวางทางเดินในตลาด และห้ามวางสินค้าในลักษณะหรือมีความสูงจากพื้นตลาดจนอาจก่อให้เกิดอันตรายต่อสุขภาพ

การวางและเก็บสินค้าประเภทอาหาร เครื่องดื่ม รวมทั้งเครื่องใช้ที่เกี่ยวกับอาหารต้องสูงจากพื้นไม่น้อยกว่า 60 เซนติเมตร และห้ามวางวัตถุอันตรายปะปนกับสินค้าประเภทอาหาร

ข้อ 26 ผู้ขายของและผู้ช่วยขายของในตลาดต้องมีสุขลักษณะส่วนบุคคล ดังต่อไปนี้

(1) ไม่เป็นโรคติดต่อหรือโรคที่สังคมรังเกียจ หรือไม่เป็นพาหะนำโรคติดต่อ อันได้แก่ วัณโรค อหิวาตกโรค ไข้ไทฟอยด์ โรคบิด ไข้สุกใส ไข้หัด โรคคางทูม โรคเรื้อน โรคผิวหนังที่น่ารังเกียจ และโรคไวรัสตับอักเสบชนิดเอ

(2) ในระหว่างการขายของต้องแต่งกายสุภาพเรียบร้อย

(3) มีความรู้ด้านสุขาภิบาลอาหารและอื่นๆ ตามที่เจ้าพนักงานท้องถิ่นประกาศกำหนด

(4) ได้รับการตรวจสุขภาพตามที่เจ้าพนักงานท้องถิ่นประกาศกำหนด

ข้อ 27 ผู้ขายของและผู้ช่วยขายของในตลาดต้องปฏิบัติให้ถูกต้องด้วยสุขลักษณะในการใช้กรรมวิธีการจำหน่าย ทำ ประกอบ ปรุง เก็บ หรือสะสมอาหารหรือสินค้าอื่น และการรักษาความสะอาดของภาชนะน้ำใช้และของใช้ต่างๆ ดังต่อไปนี้

(1) ลักษณะและประเภทของสินค้าที่จำหน่ายต้องสะอาด ปลอดภัย

(2) อาหารสดที่อาจเกิดการเน่าเสียได้ง่ายต้องจัดเก็บไว้ในอุณหภูมิที่เหมาะสม

(3) ในกรณีที่เป็นแผงจำหน่ายอาหารซึ่งมีการทำ ประกอบ และปรุงอาหาร ต้องจัดสถานที่และต้องปฏิบัติให้ถูกต้องด้วยสุขลักษณะด้านสุขาภิบาลอาหารตามที่เจ้าพนักงานท้องถิ่นโดยคำแนะนำของเจ้าพนักงานสาธารณสุขประกาศกำหนด

(4) การจำหน่ายอาหารที่ปรุงสำเร็จแล้วต้องใช้เครื่องมือหรืออุปกรณ์ในการหยิบจับและมีการปกปิดอาหารเพื่อป้องกันการปนเปื้อนและรักษาเครื่องมือหรืออุปกรณ์ให้สะอาดและใช้การได้ดีอยู่เสมอ

ข้อ 28 ผู้ใดประสงค์จะจำหน่ายสินค้าในที่หรือทางสาธารณะจะต้องยื่นคำขอรับใบอนุญาตตามแบบที่กำหนดไว้ท้ายข้อบัญญัตินี้ พร้อมกับเอกสารและหลักฐานดังต่อไปนี้

(1) สำเนาบัตรประจำตัวประชาชน/ข้าราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ

(2) สำเนาใบอนุญาตตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

(3) อื่นๆ ตามที่องค์การบริหารส่วนตำบล.....ประกาศกำหนด

(ออกตามความใน ม.54 พรบ.สธ.)

ข้อ 29 ผู้ขอรับใบอนุญาตจะต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไข ดังต่อไปนี้

(1) .....

(2) .....

(3) .....

ให้ช่วยกันคิดว่าจะมีอะไรต้องกำหนดหรือไม่?

.....**อาจขอสนับสนุนจากกองสุขาภิบาลอาหารและน้ำ กรมอนามัย**

ฯลฯ

ข้อ 30 เมื่อได้รับคำขอรับใบอนุญาตหรือคำขอต่ออายุใบอนุญาตให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นตรวจความถูกต้องและความสมบูรณ์ของคำขอ ถ้าปรากฏว่าคำขอดังกล่าวไม่ถูกต้องหรือไม่สมบูรณ์ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ หรือเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในข้อบัญญัตินี้ ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นรวบรวมความไม่ถูกต้องหรือความไม่สมบูรณ์นั้นทั้งหมด และแจ้งให้ผู้ขออนุญาตแก้ไขให้ถูกต้องและสมบูรณ์ในคราวเดียวกัน และในกรณีจำเป็นที่จะต้องส่งคืนคำขอแก่ผู้ขออนุญาต ก็ให้ส่งคืนคำขอพร้อมทั้งแจ้งความไม่ถูกต้องหรือความไม่สมบูรณ์ให้ทราบภายในสิบห้าวันนับแต่วันได้รับคำขอ

เจ้าพนักงานท้องถิ่นต้องออกใบอนุญาตหรือมีหนังสือแจ้งคำสั่งไม่อนุญาตพร้อมด้วยเหตุผลให้ผู้ขออนุญาตทราบภายในสามสิบวันนับแต่วันได้รับคำขอซึ่งมีรายละเอียดถูกต้องหรือครบถ้วนตามที่กำหนดในข้อบัญญัตินี้

ในกรณีที่มีเหตุจำเป็นที่เจ้าพนักงานท้องถิ่นไม่อาจออกใบอนุญาตหรือยังไม่อาจมีคำสั่งไม่อนุญาตได้ภายในกำหนดเวลาตามวรรคสอง ให้ขยายเวลาออกไปได้อีกไม่เกินสองครั้ง ครั้งละไม่เกินสิบห้าวัน แต่ต้องมีหนังสือแจ้งการขยายเวลาและเหตุจำเป็นแต่ละครั้งให้ผู้ขออนุญาตทราบก่อนสิ้นกำหนดเวลาตามวรรคสองหรือตามที่ได้ขยายเวลาไว้แล้วนั้น แล้วแต่กรณี

ข้อ 31 ผู้ได้รับอนุญาตต้องมารับใบอนุญาตภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับหนังสือแจ้งการอนุญาตจากเจ้าพนักงานท้องถิ่น หากไม่มารับภายในกำหนดเวลาดังกล่าวโดยไม่มีเหตุอันสมควรให้ถือว่าสละสิทธิ์

ข้อ 32 บรรดาใบอนุญาตที่ออกให้ตามข้อบัญญัตินี้ให้มีอายุหนึ่งปีนับแต่วันที่ออกใบอนุญาต และให้ใช้ได้เพียงในเขตอำนาจขององค์การบริหารส่วนตำบล.....เท่านั้น

การขอต่ออายุใบอนุญาตจะต้องยื่นคำขอก่อนใบอนุญาตสิ้นอายุ เมื่อได้ยื่นคำขอพร้อมกับเสียค่าธรรมเนียมแล้วให้ประกอบกิจการต่อไปได้จนกว่าเจ้าพนักงานท้องถิ่นจะสั่งไม่ต่ออายุใบอนุญาต

การขอต่ออายุใบอนุญาตและการอนุญาตให้ต่ออายุใบอนุญาตให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์วิธีการและเงื่อนไขที่กำหนดไว้ตามข้อ 28 และข้อ 29 โดยอนุโลม

ข้อ 33 ผู้ได้รับใบอนุญาตต้องเสียค่าธรรมเนียการออกใบอนุญาตตามอัตราที่กำหนดไว้ท้ายข้อบัญญัตินี้ในวันที่มารับใบอนุญาตสำหรับกรณีที่เป็นการขอรับใบอนุญาตครั้งแรก หรือก่อนใบอนุญาตสิ้นอายุ สำหรับกรณีที่เป็นการขอต่ออายุใบอนุญาตตลอดเวลาที่ยังดำเนินกิจการนั้น ถ้ามิได้เสียค่าธรรมเนียมภายในเวลาที่กำหนด ให้ชำระค่าปรับเพิ่มขึ้นอีกร้อยละยี่สิบของจำนวนค่าธรรมเนียมที่ค้างชำระเว้นแต่ผู้ได้รับใบอนุญาตจะได้บอกเลิกการดำเนินกิจการนั้นก่อนถึงกำหนดการเสียค่าธรรมเนียมครั้งต่อไป

ในกรณีที่ผู้มีหน้าที่ต้องเสียค่าธรรมเนียมตามวรรคหนึ่งค้างชำระค่าธรรมเนียมติดต่อกันเกินกว่าสองครั้ง ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจสั่งให้ผู้นั้นหยุดการดำเนินกิจการไว้จนกว่าจะได้เสียค่าธรรมเนียมและค่าปรับจนครบจำนวน

ข้อ 34 บรรดาค่าธรรมเนียมและค่าปรับตามข้อบัญญัตินี้ ให้เป็นรายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบล.....

ข้อ 35 ผู้ได้รับใบอนุญาตตามข้อบัญญัตินี้ ต้องแสดงใบอนุญาตไว้โดยเปิดเผยและเห็นได้ง่าย ณ สถานที่ประกอบกิจการตลอดเวลาที่ประกอบกิจการ

ข้อ 36 ในกรณีที่ใบอนุญาตสูญหาย ถูกทำลาย หรือชำรุดในสาระที่สำคัญ ให้ผู้รับใบอนุญาตยื่นคำขอรับใบแทนใบอนุญาตภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้ทราบถึงการสูญหาย ถูกทำลาย หรือชำรุด ตามแบบที่กำหนดไว้ท้ายข้อบัญญัตินี้

การขอรับใบแทนใบอนุญาตและการออกใบแทนใบอนุญาตให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์วิธีการ และเงื่อนไขดังต่อไปนี้

(1) ในกรณีใบอนุญาตสูญหาย ให้ผู้ยื่นคำขอรับใบแทนใบอนุญาตนำสำเนาบันทึกการแจ้งความต่อพนักงานเจ้าหน้าที่แห่งท้องที่ที่ใบอนุญาตสูญหายมาแสดงต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่นประกอบด้วย

(2) ในกรณีใบอนุญาตถูกทำลาย หรือชำรุดในสาระที่สำคัญ ให้ผู้ยื่นคำขอรับใบแทนใบอนุญาตนำใบอนุญาตเดิมเท่าที่เหลืออยู่ มาแสดงต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่นประกอบด้วย

ข้อ 37 ในกรณีที่ปรากฏว่าผู้รับใบอนุญาตตามข้อบังคับนี้ ไม่ปฏิบัติหรือปฏิบัติไม่ถูกต้องตามบทแห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 กฎกระทรวงที่ออกตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 หรือข้อบังคับนี้ หรือเงื่อนไขที่ระบุไว้ในใบอนุญาตในเรื่องที่กำหนดไว้เกี่ยวกับการประกอบกิจการตามที่ได้รับใบอนุญาตตามข้อบังคับนี้ เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจสั่งพักใช้ใบอนุญาตได้ภายในเวลาที่เห็นสมควรแต่ต้องไม่เกินสิบห้าวัน

ข้อ 38 เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจออกคำสั่งเพิกถอนใบอนุญาตเมื่อปรากฏว่าผู้รับใบอนุญาต

(1) ถูกสั่งพักใช้ใบอนุญาตตั้งแต่สองครั้งขึ้นไปและมีเหตุที่จะต้องถูกสั่งพักใช้ใบอนุญาตอีก

(2) ต้องคำพิพากษาถึงที่สุดว่าได้กระทำความผิดตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535

(3) ไม่ปฏิบัติหรือปฏิบัติไม่ถูกต้องตามบทแห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 กฎกระทรวงที่ออกตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 หรือข้อบังคับนี้ หรือเงื่อนไขที่ระบุไว้ในใบอนุญาตในเรื่องที่กำหนดไว้เกี่ยวกับการประกอบกิจการตามที่ได้รับใบอนุญาตตามข้อบังคับนี้ และการไม่ปฏิบัติหรือปฏิบัติไม่ถูกต้องนั้นก่อให้เกิดอันตรายอย่างร้ายแรงต่อสุขภาพของประชาชน หรือมีผลกระทบต่อสภาวะความเป็นอยู่ที่เหมาะสมกับการดำรงชีพของประชาชน

ข้อ 39 คำสั่งพักใช้ใบอนุญาตและคำสั่งเพิกถอนใบอนุญาต ให้ทำเป็นหนังสือแจ้งให้ผู้รับใบอนุญาตทราบ ในกรณีที่ไม่พบผู้รับใบอนุญาต หรือผู้รับใบอนุญาตไม่ยอมรับคำสั่งดังกล่าว ให้ส่งคำสั่งโดยทางไปรษณีย์ตอบรับ หรือให้ปิดคำสั่งนั้นไว้ในที่เปิดเผยเห็นได้ง่าย ณ ภูมิลำเนาหรือสำนักทำการงานของผู้รับใบอนุญาต และให้ถือว่าผู้รับใบอนุญาตนั้นได้รับทราบคำสั่งแล้วตั้งแต่เวลาที่คำสั่งไปถึง หรือวันปิดคำสั่ง แล้วแต่กรณี

ข้อ 40 ผู้ถูกสั่งเพิกถอนใบอนุญาตจะขอรับใบอนุญาตสำหรับการประกอบกิจการที่ถูกเพิกถอนใบอนุญาตอีกไม่ได้จนกว่าจะพ้นกำหนดหนึ่งปีนับแต่วันที่ถูกสั่งเพิกถอนใบอนุญาต

ข้อ 41 ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจแต่งตั้งข้าราชการหรือพนักงานส่วนท้องถิ่นเพื่อให้ปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรา 44 วรรคหนึ่งแห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 ในเขตอำนาจขององค์การบริหารส่วนตำบล.....ในเรื่องใดหรือทุกเรื่องก็ได้

ข้อ 42 ผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามข้อบัญญัตินี้ต้องระวางโทษตามที่กำหนดไว้ในบทกำหนดโทษแห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535

หมวด 6
บทเฉพาะกาล

ข้อ 43 ความในข้อ 9(1) (5) (6) (7) (10) (12) และข้อ 10 มิให้ใช้บังคับกับผู้ได้รับใบอนุญาตให้จัดตั้งตลาดประเภทที่ 1 ขึ้นก่อนวันที่ข้อบัญญัตินี้ใช้บังคับ

ข้อ 44 ให้นายกองค์การบริหารส่วนตำบล.....เป็นผู้รักษาการให้เป็นไปตามข้อบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจออกระเบียบ ประกาศ หรือคำสั่งเพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามข้อบัญญัตินี้

ประกาศ ณ วันที่.....

(ลงชื่อ)

(.....)

นายกองค์การบริหารส่วนตำบล.....

เห็นชอบ

(ลงชื่อ)

(.....)

นายอำเภอ.....

การจัดการมูลฝอย

หลักการ

ให้มีข้อบัญญัติว่าด้วยการจัดการมูลฝอย

เหตุผล

เพื่อประโยชน์ในการรักษาความสะอาดและการจัดระเบียบในการเก็บ ขน และกำจัดมูลฝอยในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล.....ซึ่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 ให้กระทำได้ โดยการตราเป็นข้อบัญญัติ จึงตราข้อบัญญัตินี้

แนวทาง

(ร่าง)

ข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบล.....

เรื่อง การจัดการมูลฝอย พ.ศ.....

โดยที่เป็นการสมควรตราข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบล.....ว่าด้วยการจัดการมูลฝอย

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 71 แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 และที่แก้ไขเพิ่มเติม ประกอบมาตรา 20 มาตรา 54 มาตรา 55 มาตรา 58 มาตรา 63 และมาตรา 65 แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 อันเป็นพระราชบัญญัติที่มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลซึ่งมาตรา 29 ประกอบกับมาตรา 32 มาตรา 33 มาตรา 34 มาตรา 41 และมาตรา 43 ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย องค์การบริหารส่วนตำบล.....โดยความเห็นชอบของสภาองค์การบริหารส่วนตำบล.....และนายอำเภอ.....จึงตราข้อบัญญัติไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ 1 ข้อบัญญัตินี้เรียกว่า “ข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบล.....เรื่อง การจัดการมูลฝอย พ.ศ.....”

ข้อ 2 ข้อบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล.....ตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา (ตามนัย ม.7(4) แห่งพ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ.2540)

ข้อ 3 บรรดาข้อบัญญัติ ประกาศ ระเบียบ หรือคำสั่งอื่นใดในส่วนที่ได้ตราไว้แล้วในข้อบัญญัตินี้ หรือซึ่งขัดหรือแย้งกับข้อบัญญัตินี้ ให้ใช้ข้อบัญญัตินี้แทน

ข้อ 4 ในข้อบัญญัตินี้

“มูลฝอย” หมายความว่า เศษกระดาษ เศษผ้า เศษอาหาร เศษสินค้า เศษวัตถุ ถุงพลาสติก ภาชนะที่ใส่อาหาร เถ้า มูลสัตว์ ซากสัตว์ หรือสิ่งอื่นใดที่เก็บกวาดจากถนน ตลาด

ที่เลี้ยงสัตว์ หรือที่อื่น และหมายความรวมถึงมูลฝอยติดเชื้อ มูลฝอยที่เป็นพิษหรืออันตรายจากชุมชน *(บัญญัติตาม ม.4 พรบ.สธ.)*

"เจ้าพนักงานท้องถิ่น" หมายความว่า นายกองค์การบริหารส่วนตำบล..... *(บัญญัติตาม ม.4 พรบ.สธ.)*

"เจ้าพนักงานสาธารณสุข" หมายความว่า เจ้าพนักงานซึ่งได้รับการแต่งตั้งจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขให้ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 *(บัญญัติตาม ม.4 พรบ.สธ.)*

"อาคาร" หมายความว่า ตึก บ้าน เรือน โรง ร้าน แพ คลังสินค้า สำนักงาน หรือสิ่งที่สร้างขึ้นอย่างอื่นซึ่งบุคคลอาจเข้าอยู่หรือเข้าใช้สอยได้ *(บัญญัติตาม ม.4 พรบ.สธ.)*

"ที่หรือทางสาธารณะ" หมายความว่า สถานที่หรือทางซึ่งมิใช่เป็นของเอกชนและประชาชนสามารถใช้ประโยชน์หรือใช้สัญจรได้ *(บัญญัติตาม ม.4 พรบ.สธ.)*

ข้อ 5 การเก็บ ขน หรือกำจัดมูลฝอยในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล.....ให้เป็นอำนาจขององค์การบริหารส่วนตำบล.....

ในการดำเนินการตามวรรคหนึ่ง องค์การบริหารส่วนตำบล.....อาจร่วมกับหน่วยงานของรัฐ หรือราชการส่วนท้องถิ่นอื่นดำเนินการภายใต้ข้อตกลงร่วมกันก็ได้

ในกรณีที่มีเหตุอันสมควรองค์การบริหารส่วนตำบล.....อาจมอบให้บุคคลใดดำเนินการตามวรรคหนึ่งแทนภายใต้การควบคุมดูแลขององค์การบริหารส่วนตำบล.....หรืออาจอนุญาตให้บุคคลใดเป็นผู้ดำเนินกิจการรับทำการเก็บ ขน หรือกำจัดมูลฝอย โดยทำเป็นธุรกิจหรือโดยได้รับประโยชน์ตอบแทนด้วยการคิดค่าบริการก็ได้

บทบัญญัติตามข้อนี้ และข้อ 9 มิให้ใช้บังคับกับการจัดการของเสียอันตรายตามกฎหมายว่าด้วยโรงงาน แต่ให้ผู้ดำเนินกิจการโรงงานที่มีของเสียอันตราย และผู้ดำเนินการรับทำการเก็บ ขนหรือกำจัดของเสียอันตรายดังกล่าว แจ้งการดำเนินกิจการเป็นหนังสือต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่น *(บัญญัติตาม ม.18 พรบ.สธ.)*

ข้อ 6 ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นประกาศกำหนดเขตพื้นที่การให้บริการเก็บ ขนหรือกำจัดมูลฝอยหรือเขตพื้นที่ที่องค์การบริหารส่วนตำบล.....มอบให้บุคคลอื่นดำเนินการแทนหรือเขตพื้นที่การอนุญาตให้บุคคลใดดำเนินกิจการโดยทำเป็นธุรกิจหรือโดยได้รับประโยชน์ตอบแทนด้วยการคิดค่าบริการในเขตอำนาจขององค์การบริหารส่วนตำบล.....และระเบียบปฏิบัติได้ตามความจำเป็น

ข้อ 7 เจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคารหรือสถานที่ซึ่งอยู่ในเขตพื้นที่การให้บริการเก็บ ขนหรือกำจัดมูลฝอยขององค์การบริหารส่วนตำบล.....หรือเขตพื้นที่ที่องค์การบริหารส่วนตำบล.....มอบให้บุคคลอื่นดำเนินการแทนจะต้องเสียค่าธรรมเนียมการให้บริการแก่องค์การบริหารส่วนตำบล.....ตามอัตราที่กำหนดไว้ท้ายข้อบัญญัตินี้ ทั้งนี้ การจะกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมการกำจัดมูลฝอยองค์การบริหารส่วนตำบล.....จะต้องดำเนินการให้ถูกต้องด้วยสุขลักษณะตามที่กำหนดในกฎกระทรวง *(ออกตามความใน ม.20(4) พรบ.สธ.)*

ข้อ 8 เพื่อประโยชน์ในการรักษาความสะอาดและการจัดระเบียบในการเก็บ ขนและกำจัดมูลฝอย ในกรณีที่ยังไม่มีกฎกระทรวงว่าด้วยการจัดการมูลฝอยใช้บังคับในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล.....การจัดการมูลฝอยให้ปฏิบัติตามข้อบัญญัติดังต่อไปนี้

(1) ห้ามมิให้ผู้ใดทำการถ่าย เท ทิ้ง หรือทำให้มีขึ้นซึ่งมูลฝอยในที่หรือทางสาธารณะนอกจากในที่ที่องค์การบริหารส่วนตำบล.....จัดไว้ให้

(2) เจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคารหรือสถานที่ใดๆ ต้องจัดให้มีที่รองรับมูลฝอยที่ถูกสุขลักษณะอย่างเพียงพอและเหมาะสมตามที่เจ้าพนักงานท้องถิ่น โดยคำแนะนำของเจ้าพนักงานสาธารณสุขประกาศกำหนด

(3) .....

(4) ฯลฯ *(ออกตามความใน ม.20 พรบ.สธ.)*

ข้อ 9 ห้ามมิให้ผู้ใดดำเนินกิจการรับทำการเก็บ ขน หรือกำจัดมูลฝอยโดยทำเป็นธุรกิจหรือโดยได้รับประโยชน์ตอบแทนด้วยการคิดค่าบริการ เว้นแต่จะได้รับใบอนุญาตจากเจ้าพนักงานท้องถิ่น *(บัญญัติตาม ม.19 พรบ.สธ.)*

ข้อ 10 ผู้ใดประสงค์จะเป็นผู้ดำเนินกิจการรับทำการเก็บ ขน หรือกำจัดมูลฝอย โดยทำเป็นธุรกิจ หรือโดยได้รับประโยชน์ตอบแทนด้วยการคิดค่าบริการในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล.....จะต้องยื่นคำขอรับใบอนุญาตตามแบบที่กำหนดไว้ท้ายข้อบัญญัตินี้ พร้อมกับเอกสารและหลักฐานดังต่อไปนี้ *(ออกตามความใน ม.54 พรบ.สธ.)*

(1) สำเนาบัตรประจำตัวประชาชน/ข้าราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ

(2) สำเนาใบอนุญาตตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

(3) อื่นๆ ตามที่องค์การบริหารส่วนตำบล.....ประกาศกำหนด

ข้อ 11 ผู้ขอรับใบอนุญาตจะต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ และเงื่อนไข ดังต่อไปนี้ *(ออกตามความใน ม.54 พรบ.สธ.)*

(1) ผู้ขอรับใบอนุญาตดำเนินกิจการรับทำการเก็บ ขนมูลฝอย

(1.1) .....

(1.2) .....

(1.3) .....

(1.4) ฯลฯ

ให้ช่วยกันคิดว่าจะมีอะไรต้องกำหนดควบคุมอย่างไร?

(2) ผู้ขอรับใบอนุญาตดำเนินกิจการรับทำการกำจัดมูลฝอย

(2.1) .....

(2.2) .....

(2.3) .....

(2.4) ฯลฯ

ให้ช่วยกันคิดว่าจะมีอะไรต้องกำหนดควบคุมอย่างไร?

ข้อ 12 เมื่อได้รับคำขอรับใบอนุญาตหรือคำขอต่ออายุใบอนุญาต ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นตรวจความถูกต้องและความสมบูรณ์ของคำขอ ถ้าปรากฏว่าคำขอดังกล่าวไม่ถูกต้องหรือไม่สมบูรณ์ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ หรือเงื่อนไขที่กำหนดไว้ ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นรวบรวมความไม่ถูกต้องหรือความไม่สมบูรณ์นั้นทั้งหมด และแจ้งให้ผู้ขออนุญาตแก้ไขให้ถูกต้องและสมบูรณ์ในคราวเดียวกัน และในกรณีจำเป็นที่จะต้องส่งคืนคำขอแก่ผู้ขออนุญาต ก็ให้ส่งคืนคำขอพร้อมทั้งแจ้งความไม่ถูกต้อง หรือความไม่สมบูรณ์ให้ทราบภายในสิบห้าวันนับแต่วันได้รับคำขอ

เจ้าพนักงานท้องถิ่นต้องออกใบอนุญาตหรือมีหนังสือแจ้งคำสั่งไม่อนุญาตพร้อมด้วยเหตุผลให้ผู้ขออนุญาตทราบภายในสามสิบวันนับแต่วันได้รับคำขอซึ่งมีรายละเอียดถูกต้องหรือครบถ้วนตามที่กำหนดในข้อบัญญัตินี้

ในกรณีที่มีเหตุจำเป็นที่เจ้าพนักงานท้องถิ่นไม่อาจออกใบอนุญาตหรือยังไม่อาจมีคำสั่งไม่อนุญาตได้ภายในกำหนดเวลาตามวรรคสอง ให้ขยายเวลาออกไปได้อีกไม่เกินสองครั้ง ครั้งละไม่เกินสิบห้าวัน แต่ต้องมีหนังสือแจ้งการขยายเวลาและเหตุจำเป็นแต่ละครั้งให้ผู้ขออนุญาตทราบก่อนสิ้นกำหนดเวลาตามวรรคสองหรือตามที่ได้ขยายเวลาไว้แล้วนั้น แล้วแต่กรณี *(บัญญัติตาม ม.56 พรบ.สธ.)*

ข้อ 13 ผู้ได้รับอนุญาตต้องมารับใบอนุญาตภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับหนังสือแจ้งการอนุญาตจากเจ้าพนักงานท้องถิ่น หากไม่มารับภายในกำหนดเวลาดังกล่าว โดยไม่มีเหตุอันสมควรให้ถือว่าสละสิทธิ์ *(ออกตามความใน ม.54 พรบ.สธ.)*

ข้อ 14 ในการดำเนินกิจการผู้ได้รับใบอนุญาตต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขดังต่อไปนี้ *(ออกตามความใน ม.20 พรบ.สธ.)*

(1) ผู้ได้รับใบอนุญาตดำเนินกิจการรับทำการเก็บ ขนมูลฝอย

(1.1) .....

(1.2) .....

(1.3) .....

(1.4) ฯลฯ

ให้ช่วยกันคิดว่าจะกำหนดควบคุมอะไรบ้าง ?

(2) ผู้ได้รับใบอนุญาตดำเนินกิจการรับทำการกำจัดมูลฝอย

(2.1) .....

(2.2) .....

(2.3) .....

(2.4) ฯลฯ

ให้ช่วยกันคิดว่าจะกำหนดควบคุมอย่างไร ?

(อาจขอสนับสนุนข้อมูลด้านวิชาการจากสำนักอนามัยสิ่งแวดล้อม กรมอนามัย หรือศูนย์อนามัย กรมอนามัย หรือสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดทุกแห่ง)

ข้อ 15 บรรดาใบอนุญาตที่ออกให้ตามข้อบัญญัตินี้ให้มีอายุหนึ่งปีนับแต่วันที่ออกใบอนุญาตและให้ใช้ได้เพียงในเขตอำนาจขององค์การบริหารส่วนตำบล.....เท่านั้น

การขอต่ออายุใบอนุญาตจะต้องยื่นคำขอก่อนใบอนุญาตสิ้นอายุ เมื่อได้ยื่นคำขอพร้อมกับเสียค่าธรรมเนียมแล้วให้ประกอบกิจการต่อไปได้จนกว่าเจ้าพนักงานท้องถิ่นจะสั่งไม่ต่ออายุใบอนุญาต

การขอต่ออายุใบอนุญาตและการอนุญาตให้ต่ออายุใบอนุญาตให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์วิธีการและเงื่อนไขที่เจ้าพนักงานท้องถิ่นประกาศกำหนด *(ออกตามความใน ม.55 พรบ.สธ.)*

ข้อ 16 ผู้ได้รับใบอนุญาตต้องเสียค่าธรรมเนียมการออกใบอนุญาตตามอัตราที่กำหนดไว้ท้ายข้อบัญญัตินี้ในวันที่มารับใบอนุญาตสำหรับกรณีที่เป็นการขอรับใบอนุญาตครั้งแรกหรือก่อนใบอนุญาตสิ้นอายุสำหรับกรณีที่เป็นการขอต่ออายุใบอนุญาตตลอดเวลาที่ยังดำเนินกิจการนั้น ถ้ามิได้เสียค่าธรรมเนียมภายในเวลาที่กำหนด ให้ชำระค่าปรับเพิ่มขึ้นอีกร้อยละยี่สิบของจำนวน ค่าธรรมเนียมที่ค้างชำระเว้นแต่ผู้ได้รับใบอนุญาตจะได้บอกเลิกการดำเนินกิจการนั้นก่อนถึงกำหนดการเสียค่าธรรมเนียมครั้งต่อไป

ในกรณีที่ผู้มีหน้าที่ต้องเสียค่าธรรมเนียมตามวรรคหนึ่งค้างชำระค่าธรรมเนียมติดต่อกันเกินกว่าสองครั้ง ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจสั่งให้ผู้นั้นหยุดการดำเนินกิจการไว้จนกว่าจะได้เสียค่าธรรมเนียมและค่าปรับจนครบจำนวน *(ออกตามความใน ม.65 พรบ.สธ.)*

ข้อ 17 บรรดาค่าธรรมเนียมและค่าปรับตามข้อบัญญัตินี้ ให้เป็นรายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบล.....*(บัญญัติตาม ม.64 พรบ.สธ.)*

ข้อ 18 ผู้ได้รับใบอนุญาตให้เป็นผู้ดำเนินกิจการตามข้อบัญญัตินี้จะพึงเรียกเก็บค่าบริการจากผู้ใช้บริการได้ไม่เกินอัตราค่าบริการขั้นสูงตามที่กำหนดไว้ท้ายข้อบัญญัตินี้ *(ออกตามความใน ม.20(5) พรบ.สธ.)*

ข้อ 19 ผู้ได้รับใบอนุญาตตามข้อบัญญัตินี้ ต้องแสดงใบอนุญาตไว้โดยเปิดเผยและเห็นได้ง่าย ณ สถานที่ประกอบกิจการตลอดเวลาที่ประกอบกิจการ *(บัญญัติตาม ม.57 พรบ.สธ.)*

ข้อ 20 ในกรณีที่ใบอนุญาตสูญหาย ถูกทำลาย หรือชำรุดในสาระที่สำคัญ ให้ผู้ได้รับใบอนุญาตยื่นคำขอรับใบแทนใบอนุญาตภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้ทราบถึงการสูญหาย ถูกทำลาย หรือชำรุด ตามแบบที่กำหนดไว้ท้ายข้อบัญญัตินี้

การขอรับใบแทนใบอนุญาตและการออกใบแทนใบอนุญาตให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์วิธีการ และเงื่อนไขดังต่อไปนี้

(1) ในกรณีใบอนุญาตสูญหาย ให้ผู้ยื่นคำขอรับใบแทนใบอนุญาตนำสำเนาบันทึกการแจ้งความต่อพนักงานเจ้าหน้าที่แห่งท้องที่ที่ใบอนุญาตสูญหายมาแสดงต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่นประกอบด้วย

(2) ในกรณีใบอนุญาตถูกทำลาย หรือชำรุดในสาระที่สำคัญ ให้ผู้ยื่นคำขอรับใบแทนใบอนุญาตนำใบอนุญาตเดิมเท่าที่เหลืออยู่ มาแสดงต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่นประกอบด้วย *(ออกตามความใน ม.58 พรบ.สธ.)*

ข้อ 21 ในกรณีที่ปรากฏว่าผู้รับใบอนุญาตตามข้อบัญญัตินี้ ไม่ปฏิบัติหรือปฏิบัติไม่ถูกต้องตามบทแห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 กฎกระทรวงที่ออกตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 หรือข้อบัญญัตินี้ หรือเงื่อนไขที่ระบุไว้ในใบอนุญาตในเรื่องที่กำหนดไว้เกี่ยวกับการประกอบกิจการตามที่ได้รับใบอนุญาตตามข้อบัญญัตินี้ เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจสั่งพักใช้ใบอนุญาตได้ภายในเวลาที่เห็นสมควรแต่ต้องไม่เกินสิบห้าวัน *(บัญญัติตาม ม.59 พรบ.สธ.)*

ข้อ 22 เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจออกคำสั่งเพิกถอนใบอนุญาตเมื่อปรากฏว่าผู้รับใบอนุญาต

(1) ถูกสั่งพักใช้ใบอนุญาตตั้งแต่สองครั้งขึ้นไปและมีเหตุที่จะต้องถูกสั่งพักใช้ใบอนุญาตอีก

(2) ต้องคำพิพากษาถึงที่สุดว่าได้กระทำความผิดตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535

(3) ไม่ปฏิบัติหรือปฏิบัติไม่ถูกต้องตามบทแห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 กฎกระทรวงที่ออกตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 หรือข้อบัญญัตินี้ หรือเงื่อนไขที่ระบุไว้ในใบอนุญาตในเรื่องที่กำหนดไว้เกี่ยวกับการประกอบกิจการตามที่ได้รับใบอนุญาตตามข้อบัญญัตินี้ และการไม่ปฏิบัติหรือปฏิบัติไม่ถูกต้องนั้นก่อให้เกิดอันตรายอย่างร้ายแรงต่อสุขภาพของประชาชน หรือมีผลกระทบต่อสภาวะความเป็นอยู่ที่เหมาะสมกับการดำรงชีพของประชาชน (บัญญัติตาม ม.60 พรบ.สธ.)

ข้อ 23 คำสั่งพักใช้ใบอนุญาตและคำสั่งเพิกถอนใบอนุญาตให้ทำเป็นหนังสือแจ้งให้ผู้รับใบอนุญาตทราบ ในกรณีที่ไม่พบผู้รับใบอนุญาต หรือผู้รับใบอนุญาตไม่ยอมรับคำสั่งดังกล่าวให้ส่งคำสั่งโดยทางไปรษณีย์ตอบรับ หรือให้ปิดคำสั่งนั้นไว้ในที่เปิดเผยเห็นได้ง่าย ณ ภูมิลำเนาหรือสำนักทำการงานของผู้รับใบอนุญาต และให้ถือว่าผู้รับใบอนุญาตนั้นได้รับทราบคำสั่งแล้วตั้งแต่เวลาที่คำสั่งไปถึง หรือวันปิดคำสั่งแล้วแต่กรณี *(บัญญัติตาม ม.61 พรบ.สธ.)*

ข้อ 24 ผู้ถูกสั่งเพิกถอนใบอนุญาตจะขอรับใบอนุญาตสำหรับการประกอบกิจการที่ถูกเพิกถอนใบอนุญาตอีกไม่ได้จนกว่าจะพ้นกำหนดหนึ่งปีนับแต่วันที่ถูกสั่งเพิกถอนใบอนุญาต *(บัญญัติตาม ม.62 พรบ.สธ.)*

ข้อ 25 เจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคารหรือสถานที่ใดๆ ที่อยู่นอกเขตพื้นที่การให้บริการเก็บ ขน มูลฝอยขององค์การบริหารส่วนตำบล.....หรือเขตพื้นที่การให้บริการของผู้ได้รับใบอนุญาตดำเนินกิจการรับทำการเก็บ ขน มูลฝอยโดยทำเป็นธุรกิจหรือโดยได้รับประโยชน์ตอบแทนด้วยการคิดค่าบริการต้องดำเนินการเก็บ ขน และกำจัดมูลฝอยให้ถูกต้องด้วยสุขลักษณะตามวิธีการที่เจ้าพนักงานท้องถิ่นโดยคำแนะนำของเจ้าพนักงานสาธารณสุขประกาศกำหนด *(ออกตามความใน ม.20(3) พรบ.สธ.)*

ข้อ 26 ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจแต่งตั้งข้าราชการหรือพนักงานส่วนท้องถิ่นเพื่อให้ปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรา 44 วรรคหนึ่งแห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 ในเขตอำนาจขององค์การบริหารส่วนตำบล.....ในเรื่องใดหรือทุกเรื่องก็ได้ *(บัญญัติตาม ม.44 วรรคสอง พรบ.สธ.)*

ข้อ 27 ผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามข้อบัญญัตินี้ต้องระวางโทษตามที่กำหนดไว้ในบทกำหนดโทษแห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 (แม่บทตาม พรบ.สธ. กำหนดไว้แล้ว)

ข้อ 28 ให้นายกองค์การบริหารส่วนตำบล.....เป็นผู้รักษาการให้เป็นไปตามข้อบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจออกระเบียบ ประกาศ หรือคำสั่งเพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามข้อบัญญัตินี้

ประกาศ ณ วันที่.....

(ลงชื่อ)

(.....)

นายกองค์การบริหารส่วนตำบล.....

เห็นชอบ

(ลงชื่อ)

(.....)

นายอำเภอ.....

บัญชีอัตราค่าธรรมเนียม
ท้ายข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบล.....
เรื่อง การจัดการมูลฝอย พ.ศ.....

บัญชีอัตราค่าบริการขั้นสูง
ท้ายข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบล.....
เรื่อง การจัดการมูลฝอย พ.ศ.....

การจัดการสิ่งปฏิกูล

หลักการ

ให้มีข้อบัญญัติว่าด้วยการจัดการสิ่งปฏิกูล

เหตุผล

เพื่อประโยชน์ในการรักษาความสะอาดและการจัดระเบียบในการเก็บ ขน และกำจัดสิ่งปฏิกูลในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล.....ซึ่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 ให้กระทำได้ โดยการตราเป็นข้อบัญญัติ จึงตราข้อบัญญัตินี้

แนวทาง

(ร่าง)

ข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบล.....
เรื่อง การจัดการสิ่งปฏิกูล พ.ศ.....

โดยที่เป็นการสมควรตราข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบล.....ว่าด้วยการจัดการสิ่งปฏิกูล

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 71 แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 และที่แก้ไขเพิ่มเติม ประกอบมาตรา 20 มาตรา 54 มาตรา 55 มาตรา 58 มาตรา 63 และมาตรา 65 แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 อันเป็นพระราชบัญญัติที่มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลซึ่งมาตรา 29 ประกอบกับมาตรา 32 มาตรา 33 มาตรา 34 มาตรา 41 และมาตรา 43 ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายองค์การบริหารส่วนตำบล.....โดยความเห็นชอบของสภาองค์การบริหารส่วนตำบล.....และนายอำเภอ..... จึงตราข้อบัญญัติไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ 1 ข้อบัญญัตินี้เรียกว่า “ข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบล.....เรื่อง การจัดการสิ่งปฏิกูล พ.ศ. .....”

ข้อ 2 ข้อบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล.....ตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา *(ตามนัย ม.7(4) แห่ง พรบ.ข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540)*

ข้อ 3 บรรดาข้อบัญญัติ ประกาศ ระเบียบ หรือคำสั่งอื่นใดในส่วนที่ได้ตราไว้แล้วในข้อบัญญัตินี้ หรือซึ่งขัดหรือแย้งกับข้อบัญญัตินี้ ให้ใช้ข้อบัญญัตินี้แทน

ข้อ 4 ในข้อบัญญัตินี้

“สิ่งปฏิกูล” หมายความว่า อุจจาระหรือปัสสาวะ และหมายความรวมถึงสิ่งอื่นใดซึ่งเป็นสิ่งโสโครกหรือมีกลิ่นเหม็น *(บัญญัติตาม ม.4 พรบ.สธ.)*

"เจ้าพนักงานท้องถิ่น" หมายความว่า นายกองค์การบริหารส่วนตำบล.....*(บัญญัติตาม ม.4 พรบ.สธ.)*

"เจ้าพนักงานสาธารณสุข หมายความว่า เจ้าพนักงานซึ่งได้รับการแต่งตั้งจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขให้ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 *(บัญญัติตาม ม.4 พรบ.สธ.)*

"ที่หรือทางสาธารณะ" หมายความว่า สถานที่หรือทางซึ่งมิใช่เป็นของเอกชนและประชาชนสามารถใช้ประโยชน์หรือใช้สัญจรได้ *(บัญญัติตาม ม.4 พรบ.สธ.)*

ข้อ 5 การเก็บ ขน หรือกำจัดสิ่งปฏิกูลในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล.....ให้เป็นอำนาจขององค์การบริหารส่วนตำบล.....

ในการดำเนินการตามวรรคหนึ่ง องค์การบริหารส่วนตำบล.....อาจร่วมกับหน่วยงานของรัฐหรือราชการส่วนท้องถิ่นอื่นดำเนินการภายใต้ข้อตกลงร่วมกันก็ได้

ในกรณีที่มีเหตุอันสมควรองค์การบริหารส่วนตำบล.....อาจมอบให้บุคคลใดดำเนินการตามวรรคหนึ่งแทนภายใต้การควบคุมดูแลขององค์การบริหารส่วนตำบล.....หรืออาจอนุญาตให้บุคคลใดเป็นผู้ดำเนินกิจการรับทำการเก็บ ขน หรือกำจัดสิ่งปฏิกูล โดยทำเป็นธุรกิจหรือโดยได้รับประโยชน์ตอบแทนด้วยการคิดค่าบริการก็ได้

บทบัญญัติตามข้อนี้ และข้อ 9 มิให้ใช้บังคับการจัดการของเสียอันตรายตามกฎหมายว่าด้วยโรงงาน แต่ให้ผู้ดำเนินกิจการโรงงานที่มีของเสียอันตราย และผู้ดำเนินกิจการรับทำการเก็บขนหรือกำจัดของเสียอันตรายดังกล่าว แจ้งการดำเนินกิจการเป็นหนังสือต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่น *(บัญญัติตาม ม.18 พรบ.สธ.)*

ข้อ 6 ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นประกาศกำหนดเขตพื้นที่การให้บริการเก็บ ขน หรือกำจัดสิ่งปฏิกูลหรือเขตพื้นที่ที่องค์การบริหารส่วนตำบล.....มอบให้บุคคลอื่นดำเนินการแทนหรือเขตพื้นที่การอนุญาตให้บุคคลใดดำเนินกิจการ โดยทำเป็นธุรกิจหรือโดยได้รับประโยชน์ตอบแทนด้วยการคิดค่าบริการในเขตอำนาจขององค์การบริหารส่วนตำบล.....และระเบียบปฏิบัติได้ตามความจำเป็น

ข้อ 7 เจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคารหรือสถานที่ซึ่งอยู่ในเขตพื้นที่การให้บริการเก็บ ขนหรือกำจัดสิ่งปฏิกูลขององค์การบริหารส่วนตำบล.....หรือเขตพื้นที่ที่องค์การบริหารส่วนตำบล.....มอบให้บุคคลอื่นดำเนินการแทนจะต้องเสียค่าธรรมเนียมการให้บริการแก่องค์การบริหารส่วนตำบล....ตามอัตราที่กำหนดไว้ท้ายข้อบัญญัตินี้ ทั้งนี้ การจะกำหนดอัตราค่าธรรมเนียม

การกำจัดสิ่งปฏิกูลองค์การบริหารส่วนตำบล.....จะต้องดำเนินการให้ถูกต้องด้วยสุขลักษณะตามที่กำหนดในกฎกระทรวง *(ออกตามความใน ม.20(4) พรบ.สธ.)*

ข้อ 8 เพื่อประโยชน์ในการรักษาความสะอาดและการจัดระเบียบในการเก็บ ขน และกำจัดสิ่งปฏิกูล ในกรณีที่ยังไม่มีกฎกระทรวงว่าด้วยการจัดการสิ่งปฏิกูลใช้บังคับในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล.....การจัดการสิ่งปฏิกูลให้ปฏิบัติตามข้อบัญญัติดังต่อไปนี้

(1) ห้ามมิให้ผู้ใดทำการถ่าย เท ทิ้ง หรือทำให้มีขึ้นซึ่งสิ่งปฏิกูลในที่หรือทางสาธารณะนอกจากในที่ที่องค์การบริหารส่วนตำบล.....จัดไว้ให้

(2) เจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคารหรือสถานที่ใดๆ ต้องจัดให้มีที่รองรับสิ่งปฏิกูลที่ถูกสุขลักษณะอย่างเพียงพอและเหมาะสมตามที่เจ้าพนักงานท้องถิ่น โดยคำแนะนำของเจ้าพนักงานสาธารณสุขประกาศกำหนด

(3) .....

(4) ฯลฯ *(ออกตามความใน ม.20 พรบ.สธ.)*

ข้อ 9 ห้ามมิให้ผู้ใดดำเนินกิจการรับทำการเก็บ ขน หรือกำจัดสิ่งปฏิกูล โดยทำเป็นธุรกิจหรือโดยได้รับประโยชน์ตอบแทนด้วยการคิดค่าบริการ เว้นแต่จะได้รับใบอนุญาตจากเจ้าพนักงานท้องถิ่น *(บัญญัติตาม ม.19 พรบ.สธ.)*

ข้อ 10 ผู้ใดประสงค์จะเป็นผู้ดำเนินกิจการรับทำการเก็บ ขน หรือกำจัดสิ่งปฏิกูลโดยทำเป็นธุรกิจหรือโดยได้รับประโยชน์ตอบแทนด้วยการคิดค่าบริการในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล.....จะต้องยื่นคำขอรับใบอนุญาตตามแบบที่กำหนดไว้ท้ายข้อบัญญัตินี้ พร้อมกับเอกสารและหลักฐานดังต่อไปนี้ *(ออกตามความใน ม.54 พรบ.สธ.)*

(1) สำเนาบัตรประจำตัวประชาชน/ข้าราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ

(2) สำเนาใบอนุญาตตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

(3) อื่นๆ ตามที่องค์การบริหารส่วนตำบล.....ประกาศกำหนด

ข้อ 11 ผู้ขอรับใบอนุญาตตาม ข้อ 9 จะต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ และเงื่อนไขดังต่อไปนี้

(1) ผู้ขอรับใบอนุญาตดำเนินกิจการรับทำการเก็บ ขนสิ่งปฏิกูล

(1.1) ต้องมีพาหนะขนถ่ายสิ่งปฏิกูล (รถดูดส้วม) ซึ่งมีคุณลักษณะดังนี้

(1.1)-(1.3) เป็นเพียงตัวอย่างเท่านั้น ท่านจะต้องช่วยกันคิดให้รอบคอบ

1.1.1) ได้รับอนุญาตจากกรมการขนส่งทางบาก

1.1.2) ส่วนของรถที่ใช้ขนถ่ายสิ่งปฏิกูลต้องปกปิดมิดชิด สามารถป้องกันกลิ่นและสัตว์แมลงพาหะนำโรคได้ มีฝาปิด-เปิดอยู่ด้านบน

1.1.3) มีปั๊มดูดสิ่งปฏิกูลและติดตั้งมาตรวัดปริมาณของสิ่งปฏิกูลด้วย

1.1.4) ท่อหรือสายที่ใช้ดูดสิ่งปฏิกูลต้องอยู่ในสภาพที่ดี ไม่รั่วซึม

1.1.5) มีอุปกรณ์ทำความสะอาดประจำรถ เช่น ถังตักน้ำ ไม้กวาด น้ำยาฆ่าเชื้อโรค (เช่น ไลโซน 5%)

1.1.6) ต้องจัดให้มีการแสดงข้อความที่ตัวพาหนะขนถ่ายสิ่งปฏิกูลให้รู้ว่าเป็นพาหนะขนถ่ายสิ่งปฏิกูล เช่น “รถดูดสิ่งปฏิกูล” เป็นต้น และต้องแสดงเลขทะเบียนในอนุญาตประกอบกิจการ ชื่อหน่วยงานที่เป็นผู้ออกใบอนุญาต ชื่อบริษัทหรือเจ้าของกิจการ ด้วยตัวอักษรไทยซึ่งมีขนาดที่เห็นได้ชัดเจนตามที่องค์การบริหารส่วนตำบล.....ประกาศกำหนด

(1.2) ต้องจัดให้มีเสื้อคลุม ถุงมือยาง รองเท้าหนังยางหุ้มสูงถึงแข้ง สำหรับผู้ปฏิบัติงาน

(1.3) กรณีที่ไม่มีระบบกำจัดสิ่งปฏิกูลของตนเอง ต้องแสดงหลักฐานว่าจะนำสิ่งปฏิกูลไปกำจัด ณ แหล่งกำจัดที่ถูกสุขลักษณะแห่งใด

(2) ผู้ขอรับใบอนุญาตดำเนินกิจการรับทำการกำจัดสิ่งปฏิกูล

(2.1) .....

(2.2) .....

(2.3) .....

ให้ช่วยกันคิดว่าจะมีอะไรต้องกำหนดควบคุมอย่างไร?

ฯลฯ

ข้อ 12 เมื่อได้รับคำขอรับใบอนุญาตหรือคำขอต่ออายุใบอนุญาต ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นตรวจความถูกต้องและความสมบูรณ์ของคำขอ ถ้าปรากฏว่าคำขอดังกล่าวไม่ถูกต้องหรือไม่สมบูรณ์ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ หรือเงื่อนไขที่กำหนดไว้ ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นรวบรวมความไม่ถูกต้อง หรือความไม่สมบูรณ์นั้นทั้งหมด และแจ้งให้ผู้ขออนุญาตแก้ไขให้ถูกต้องและสมบูรณ์ในคราวเดียวกัน และในกรณีจำเป็นที่จะต้องส่งคืนคำขอแก่ผู้ขออนุญาต ก็ให้ส่งคืนคำขอพร้อมทั้งแจ้งความไม่ถูกต้องหรือความไม่สมบูรณ์ให้ทราบภายในสิบห้าวันนับแต่วันได้รับคำขอ

เจ้าพนักงานท้องถิ่นต้องออกใบอนุญาตหรือมีหนังสือแจ้งคำสั่งไม่อนุญาตพร้อมด้วยเหตุผลให้ผู้ขออนุญาตทราบภายในสามสิบวันนับแต่วันได้รับคำขอ ซึ่งมีรายละเอียดถูกต้องหรือครบถ้วนตามที่กำหนดในข้อบัญญัตินี้

ในกรณีที่มีเหตุจำเป็นที่เจ้าพนักงานท้องถิ่นไม่อาจออกใบอนุญาตหรือยังไม่อาจมีคำสั่งไม่อนุญาตได้ภายในกำหนดเวลาตามวรรคสอง ให้ขยายเวลาออกไปได้อีกไม่เกินสองครั้ง ครั้งละไม่เกินสิบห้าวัน แต่ต้องมีหนังสือแจ้งการขยายเวลาและเหตุจำเป็นแต่ละครั้งให้ผู้ขออนุญาตทราบก่อนสิ้นกำหนดเวลาตามวรรคสองหรือตามที่ได้ขยายเวลาไว้แล้วนั้น แล้วแต่กรณี *(บัญญัติตาม ม.56 พรบ.สธ.)*

ข้อ 13 ผู้ได้รับอนุญาตต้องมารับใบอนุญาตภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับหนังสือแจ้งการอนุญาตจากเจ้าพนักงานท้องถิ่น หากไม่มารับภายในกำหนดเวลาดังกล่าว โดยไม่มีเหตุอันสมควรให้ถือว่าสละสิทธิ์ *(ออกตามความใน ม.54 พรบ.สธ.)*

ข้อ 14 ในการดำเนินกิจการผู้ได้รับใบอนุญาตต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขดังต่อไปนี้ *(ออกตามความใน ม.20 พรบ.สธ.)*

(1) ผู้ได้รับใบอนุญาตดำเนินกิจการรับทำการเก็บ ขนสิ่งปฏิกูล

ตัวอย่างเท่านั้น ⇨ (1.1) ขณะทำการดูดสิ่งปฏิกูล ต้องควบคุมให้ผู้ปฏิบัติงานสวมเสื้อคลุม ถุงมือยาง และรองเท้าหนังยางหุ้มสูงถึงแข้ง และทำความสะอาดเสื้อคลุม ถุงมือยาง และรองเท้าหนังยางหลังจากเสร็จสิ้นการปฏิบัติงานประจำวัน

(1.2) ทำความสะอาดท่อหรือสายที่ใช้ดูดสิ่งปฏิกูล โดยหลังจากดูดสิ่งปฏิกูลเสร็จแล้วให้ทำการดูดน้ำสะอาดจากถังเพื่อล้างภายในท่อหรือสายที่ใช้ดูดสิ่งปฏิกูล และทำความสะอาดท่อหรือสายที่ใช้ดูดสิ่งปฏิกูลด้านนอกที่สัมผัสสิ่งปฏิกูลด้วยน้ำยาฆ่าเชื้อโรค (เช่น ไลโซน 5%)

(1.3) ทำความสะอาดพาหนะขนถ่ายสิ่งปฏิกูลอย่างน้อยวันละ 1 ครั้ง หลังจากที่ออกปฏิบัติงานขนถ่ายสิ่งปฏิกูลแล้ว สำหรับน้ำเสียที่เกิดจากการล้างต้องได้รับการบำบัดหรือกำจัดด้วยวิธีการที่ถูกสุขลักษณะก่อนปล่อยทิ้งสู่สาธารณะ

(1.4) กรณีที่มีสิ่งปฏิกูลหกเรี่ยราด ให้ทำการฆ่าเชื้อโรคด้วยน้ำยาฆ่าเชื้อโรค (เช่น ไลโซน 5%) แล้วทำการล้างด้วยน้ำสะอาด

(1.5) มีการตรวจสุขภาพแก่ผู้ปฏิบัติงานขนถ่ายสิ่งปฏิกูลอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง

(2) ผู้ได้รับใบอนุญาตดำเนินกิจการรับทำการกำจัดสิ่งปฏิกูล

(2.1) .....

(2.2) .....

(2.3) .....

ฯลฯ

ให้ช่วยกันคิดว่าจะกำหนดควบคุมอะไรบ้าง?

(อาจขอสนับสนุนข้อมูลด้านวิชาการจากสำนักอนามัยสิ่งแวดล้อม กรมอนามัย หรือศูนย์อนามัย กรมอนามัย หรือสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดทุกแห่ง)

ข้อ 15 บรรดาใบอนุญาตที่ออกให้ตามข้อบัญญัตินี้ให้มีอายุหนึ่งปีนับแต่วันที่ออกใบอนุญาตและให้ใช้ได้เพียงในเขตอำนาจขององค์การบริหารส่วนตำบล.....เท่านั้น *(บัญญัติตาม ม.55 วรรคหนึ่ง พรบ.สธ.)*

การขอต่ออายุใบอนุญาตและการอนุญาตให้ต่ออายุใบอนุญาตให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์วิธีการและเงื่อนไขที่เจ้าพนักงานท้องถิ่นประกาศกำหนด (*ออกตามความใน ม.55 วรรคสาม พรบ.สธ.)*

ข้อ 16 ผู้ได้รับใบอนุญาตต้องเสียค่าธรรมเนียมการออกใบอนุญาตตามอัตราที่กำหนดไว้ท้ายข้อบัญญัติในวันที่มารับใบอนุญาตสำหรับกรณีที่เป็นการขอรับใบอนุญาตครั้งแรก หรือก่อนใบอนุญาตสิ้นอายุสำหรับกรณีที่เป็นการขอต่ออายุใบอนุญาตตลอดเวลาที่ยังดำเนินกิจการนั้น ถ้ามิได้เสียค่าธรรมเนียมภายในเวลาที่กำหนด ให้ชำระค่าปรับเพิ่มขึ้นอีกร้อยละยี่สิบของจำนวนค่าธรรมเนียมที่ค้างชำระเว้นแต่ผู้ได้รับใบอนุญาตจะได้บอกเลิกการดำเนินกิจการนั้นก่อนถึงกำหนดการเสียค่าธรรมเนียมครั้งต่อไป

ในกรณีที่ผู้มีหน้าที่ต้องเสียค่าธรรมเนียมตามวรรคหนึ่งค้างชำระค่าธรรมเนียมติดต่อกันเกินกว่าสองครั้ง ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจสั่งให้ผู้นั้นหยุดการดำเนินกิจการไว้จนกว่าจะได้เสียค่าธรรมเนียมและค่าปรับจนครบจำนวน *(ออกตามความใน ม.65 พรบ.สธ.)*

ข้อ 17 บรรดาค่าธรรมเนียมและค่าปรับตามข้อบัญญัตินี้ ให้เป็นรายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบล.....*(บัญญัติตาม ม.64 พรบ.สธ.)*

ข้อ 18 ผู้ได้รับใบอนุญาตให้เป็นผู้ดำเนินกิจการตามข้อบัญญัตินี้จะพึงเรียกเก็บค่าบริการจากผู้ใช้บริการได้ไม่เกินอัตราค่าบริการขั้นสูงตามที่กำหนดไว้ท้ายข้อบัญญัตินี้ *(ออกตามความใน ม.20(5) พรบ.สธ.)*

ข้อ 19 ผู้ได้รับใบอนุญาตตามข้อบัญญัตินี้ ต้องแสดงใบอนุญาตไว้โดยเปิดเผยและเห็นได้ง่าย ณ สถานที่ประกอบกิจการตลอดเวลาที่ประกอบกิจการ *(บัญญัติตาม ม.57 พรบ.สธ.)*

ข้อ 20 ในกรณีที่ใบอนุญาตสูญหาย ถูกทำลาย หรือชำรุดในสาระที่สำคัญ ให้ผู้ได้รับใบอนุญาตยื่นคำขอรับใบแทนใบอนุญาตภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้ทราบถึงการสูญหาย ถูกทำลาย หรือชำรุด ตามแบบที่กำหนดไว้ท้ายข้อบัญญัตินี้

การขอรับใบแทนใบอนุญาตและการออกใบแทนใบอนุญาตให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์วิธีการและเงื่อนไขดังต่อไปนี้

(1) ในกรณีใบอนุญาตสูญหาย ให้ผู้ยื่นคำขอรับใบแทนใบอนุญาตนำสำเนาบันทึกการแจ้งความต่อพนักงานเจ้าหน้าที่แห่งท้องที่ที่ใบอนุญาตสูญหายมาแสดงต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่นประกอบด้วย

(2) ในกรณีใบอนุญาตถูกทำลายหรือชำรุดในสาระที่สำคัญ ให้ผู้ยื่นคำขอรับใบแทนใบอนุญาตนำใบอนุญาตเดิมเท่าที่เหลืออยู่ มาแสดงต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่นประกอบด้วย *(ออกตามความใน ม.58 พรบ.สธ.)*

ข้อ 21 ในกรณีที่ปรากฏว่าผู้รับใบอนุญาตตามข้อบัญญัตินี้ ไม่ปฏิบัติหรือปฏิบัติไม่ถูกต้องตามบทแห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 กฎกระทรวงที่ออกตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 หรือข้อบัญญัตินี้ หรือเงื่อนไขที่ระบุไว้ในใบอนุญาตในเรื่องที่กำหนดไว้เกี่ยวกับการประกอบกิจการตามที่ได้รับใบอนุญาตตามข้อบัญญัตินี้ เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจสั่งพักใช้ใบอนุญาตได้ภายในเวลาที่เห็นสมควรแต่ต้องไม่เกินสิบห้าวัน *(บัญญัติตาม ม.59 พรบ.สธ.)*

ข้อ 22 เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจออกคำสั่งเพิกถอนใบอนุญาตเมื่อปรากฏว่าผู้รับใบอนุญาต

(1) ถูกสั่งพักใช้ใบอนุญาตตั้งแต่สองครั้งขึ้นไปและมีเหตุที่จะต้องถูกสั่งพักใช้ใบอนุญาตอีก

(2) ต้องคำพิพากษาถึงที่สุดว่าได้กระทำความผิดตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535

(3) ไม่ปฏิบัติหรือปฏิบัติไม่ถูกต้องตามบทแห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 กฎกระทรวงที่ออกตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 หรือข้อบัญญัตินี้ หรือเงื่อนไขที่ระบุไว้ในใบอนุญาตในเรื่องที่กำหนดไว้เกี่ยวกับการประกอบกิจการตามที่ได้รับ

ใบอนุญาตตามข้อบัญญัตินี้ และการไม่ปฏิบัติหรือปฏิบัติไม่ถูกต้องนั้นก่อให้เกิดอันตรายอย่างร้ายแรงต่อสุขภาพของประชาชน หรือมีผลกระทบต่อสภาวะความเป็นอยู่ที่เหมาะสมกับการดำรงชีพของประชาชน *(บัญญัติตาม ม.60 พรบ.สธ.)*

ข้อ 23 คำสั่งพักใช้ใบอนุญาตและคำสั่งเพิกถอนใบอนุญาตให้ทำเป็นหนังสือแจ้งให้ผู้รับใบอนุญาตทราบ ในกรณีที่ไม่พบผู้รับใบอนุญาต หรือผู้รับใบอนุญาตไม่ยอมรับคำสั่งดังกล่าวให้ส่งคำสั่งโดยทางไปรษณีย์ตอบรับ หรือให้ปิดคำสั่งนั้นไว้ในที่เปิดเผยเห็นได้ง่าย ณ ภูมิลำเนาหรือสำนักทำการงานของผู้รับใบอนุญาต และให้ถือว่าผู้รับใบอนุญาตนั้นได้รับทราบคำสั่งแล้วตั้งแต่เวลาที่คำสั่งไปถึง หรือวันปิดคำสั่งแล้วแต่กรณี *(บัญญัติตาม ม.61 พรบ.สธ.)*

ข้อ 24 ผู้ถูกสั่งเพิกถอนใบอนุญาตจะขอรับใบอนุญาตสำหรับการประกอบกิจการที่ถูกเพิกถอนใบอนุญาตอีกไม่ได้จนกว่าจะพ้นกำหนดหนึ่งปีนับแต่วันที่ถูกสั่งเพิกถอนใบอนุญาต *(บัญญัติตาม ม.62 พรบ.สธ.)*

ข้อ 25 เจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคารหรือสถานที่ใดๆ ที่อยู่นอกเขตพื้นที่การให้บริการเก็บ ขน สิ่งปฏิกูลขององค์การบริหารส่วนตำบล.....หรือเขตพื้นที่การให้บริการของผู้ได้รับใบอนุญาตดำเนินกิจการรับทำการเก็บ ขนสิ่งปฏิกูลโดยทำเป็นธุรกิจหรือโดยได้รับประโยชน์ตอบแทนด้วยการคิดค่าบริการต้องดำเนินการเก็บ ขน และกำจัดสิ่งปฏิกูลให้ถูกต้องด้วยสุขลักษณะตามวิธีการที่เจ้าพนักงานท้องถิ่น โดยคำแนะนำของเจ้าพนักงานสาธารณสุขประกาศกำหนด *(ออกตามความใน ม.20(3) พรบ.สธ.)*

ข้อ 26 ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจแต่งตั้งข้าราชการหรือพนักงานส่วนท้องถิ่นเพื่อให้ปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรา 44 วรรคหนึ่งแห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 ในเขตอำนาจขององค์การบริหารส่วนตำบล.....ในเรื่องใดหรือทุกเรื่องก็ได้ *(บัญญัติตาม ม.44 วรรคสอง พรบ.สธ.)*

ข้อ 27 ผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามข้อบัญญัตินี้ต้องระวางโทษตามที่กำหนดไว้ในบทกำหนดโทษแห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 (แม่บทตาม พรบ.สธ. กำหนดไว้แล้ว)

ข้อ 28 ให้นายกองค์การบริหารส่วนตำบล.....เป็นผู้รักษาการให้เป็นไปตามข้อบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจออกระเบียบ ประกาศ หรือคำสั่งเพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามข้อบัญญัตินี้

ประกาศ ณ วันที่.....

(ลงชื่อ)

(.....)

นายกองค์การบริหารส่วนตำบล.....

เห็นชอบ

(ลงชื่อ)

(.....)

นายอำเภอ.....

บัญชีอัตราค่าธรรมเนียม
ท้ายข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบล.....
เรื่อง การจัดการสิ่งปฏิกูล พ.ศ.....

บัญชีอัตราค่าบริการขั้นสูง
ท้ายข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบล.....
เรื่อง การจัดการสิ่งปฏิกูล พ.ศ.....

การจัดการสิ่งปฏิกูลและมูลฝอย

หลักการ

ให้มีข้อบัญญัติว่าด้วยการจัดการสิ่งปฏิกูลและมูลฝอย

เหตุผล

เพื่อประโยชน์ในการรักษาความสะอาดและการจัดระเบียบในการเก็บ ขน และกำจัดสิ่งปฏิกูลและมูลฝอยในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล.....ซึ่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 ให้กระทำได้ โดยการตราเป็นข้อบัญญัติ จึงตราข้อบัญญัตินี้

แนวทาง

(ร่าง)

ข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบล.....
เรื่อง การจัดการสิ่งปฏิกูลและมูลฝอย พ.ศ.....

โดยที่เป็นการสมควรตราข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบล.....ว่าด้วยการจัดการสิ่งปฏิกูลและมูลฝอย

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 71 แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ.2537 และที่แก้ไขเพิ่มเติม ประกอบมาตรา 20 มาตรา 54 มาตรา 55 มาตรา 58 มาตรา 63 และมาตรา 65 แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 อันเป็นพระราชบัญญัติที่มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลซึ่งมาตรา 29 ประกอบกับมาตรา 32 มาตรา 33 มาตรา 34 มาตรา 41 และมาตรา 43 ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายองค์การบริหารส่วนตำบล.....โดยความเห็นชอบของสภาองค์การบริหารส่วนตำบล.....และนายอำเภอ.....จึงตราข้อบัญญัติไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ 1 ข้อบัญญัตินี้เรียกว่า “ข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบล.....เรื่องการจัดการสิ่งปฏิกูลและมูลฝอย พ.ศ.....”

ข้อ 2 ข้อบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล.....ตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา *(ตามนัย ม.7 (4) แห่งพรบ.ข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540)*

ข้อ 3 บรรดาข้อบัญญัติ ประกาศ ระเบียบ หรือคำสั่งอื่นใดในส่วนที่ได้ตราไว้แล้วในข้อบัญญัตินี้ หรือซึ่งขัดหรือแย้งกับข้อบัญญัตินี้ ให้ใช้ข้อบัญญัตินี้แทน

ข้อ 4 ในข้อบัญญัตินี้

“สิ่งปฏิกูล” หมายความว่า อุจจาระหรือปัสสาวะ และหมายความรวมถึงสิ่งอื่นใดซึ่งเป็นสิ่งโสโครกหรือมีกลิ่นเหม็น *(บัญญัติตาม ม.4 พรบ.สธ.)*

"มูลฝอย" หมายความว่า เศษกระดาษ เศษผ้า เศษอาหาร เศษสินค้า เศษวัตถุ ถุงพลาสติก ภาชนะที่ใส่อาหาร เถ้า มูลสัตว์ ซากสัตว์ หรือสิ่งอื่นใดที่เก็บกวาดจากถนน ตลาด ที่เลี้ยงสัตว์ หรือที่อื่น และหมายความรวมถึงมูลฝอยติดเชื้อ มูลฝอยที่เป็นพิษหรืออันตรายจากชุมชน *(บัญญัติตาม ม.4 พรบ.สธ.)*

"เจ้าพนักงานท้องถิ่น" หมายความว่า นายกองค์การบริหารส่วนตำบล....*(บัญญัติตาม ม.4 พรบ.สธ.)*

"เจ้าพนักงานสาธารณสุข" หมายความว่า เจ้าพนักงานซึ่งได้รับการแต่งตั้งจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขให้ปฏิบัติตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 *(บัญญัติตาม ม.4 พรบ.สธ.)*

"อาคาร" หมายความว่า ตึก บ้าน เรือน โรง ร้าน แพ คลังสินค้า สำนักงาน หรือสิ่งที่สร้างขึ้นอย่างอื่นซึ่งบุคคลอาจเข้าอยู่หรือเข้าใช้สอยได้ *(บัญญัติตาม ม.4 พรบ.สธ.)*

"ที่หรือทางสาธารณะ" หมายความว่า สถานที่หรือทางซึ่งมิใช่เป็นของเอกชนและประชาชนสามารถใช้ประโยชน์หรือใช้สัญจรได้ *(บัญญัติตาม ม.4 พรบ.สธ.)*

ข้อ 5 การเก็บ ขน หรือกำจัดสิ่งปฏิกูลหรือมูลฝอยในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล.....ให้เป็นอำนาจขององค์การบริหารส่วนตำบล.....

ในการดำเนินการตามวรรคหนึ่ง องค์การบริหารส่วนตำบล.....อาจร่วมกับหน่วยงานของรัฐหรือราชการส่วนท้องถิ่นอื่นดำเนินการภายใต้ข้อตกลงร่วมกันก็ได้

ในกรณีที่มีเหตุอันสมควรองค์การบริหารส่วนตำบล.....อาจมอบให้บุคคลใดดำเนินการตามวรรคหนึ่งแทนภายใต้การควบคุมดูแลขององค์การบริหารส่วนตำบล.....หรืออาจอนุญาตให้บุคคลใดเป็นผู้ดำเนินกิจการรับทำการเก็บ ขน หรือกำจัดสิ่งปฏิกูลหรือมูลฝอย โดยทำเป็นธุรกิจหรือโดยได้รับประโยชน์ตอบแทนด้วยการคิดค่าบริการก็ได้

บทบัญญัติตามข้อนี้ และข้อ 9 มิให้ใช้บังคับกับการจัดการของเสียอันตรายตามกฎหมายว่าด้วยโรงงาน แต่ให้ผู้ดำเนินกิจการ โรงงานที่มีของเสียอันตราย และผู้ดำเนินกิจการรับทำการเก็บ ขนหรือกำจัดของเสียอันตรายดังกล่าว แจ้งการดำเนินกิจการเป็นหนังสือต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่น *(บัญญัติตาม ม.18 พรบ.สธ.)*

ข้อ 6 ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นประกาศกำหนดเขตพื้นที่การให้บริการเก็บ ขนหรือกำจัดสิ่งปฏิกูลหรือมูลฝอย หรือเขตพื้นที่ที่องค์การบริหารส่วนตำบล.....มอบให้บุคคลอื่นดำเนินการแทนหรือเขตพื้นที่การอนุญาตให้บุคคลใดดำเนินกิจการ โดยทำเป็นธุรกิจหรือโดยได้รับประโยชน์ตอบแทนด้วยการคิดค่าบริการในเขตอำนาจขององค์การบริหารส่วนตำบล.....และระเบียบปฏิบัติได้ตามความจำเป็น

ข้อ 7 เจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคารหรือสถานที่ซึ่งอยู่ในเขตพื้นที่การให้บริการเก็บ ขนหรือกำจัดสิ่งปฏิกูลหรือมูลฝอยขององค์การบริหารส่วนตำบล.....หรือเขตพื้นที่ที่องค์การบริหารส่วนตำบล.....มอบให้บุคคลอื่นดำเนินการแทนจะต้องเสียค่าธรรมเนียมการให้บริการแก่องค์การบริหารส่วนตำบล.....ตามอัตราที่กำหนดไว้ท้ายข้อบัญญัตินี้ ทั้งนี้ การจะกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมการกำจัดสิ่งปฏิกูลหรือมูลฝอยองค์การบริหารส่วนตำบล.....จะต้องดำเนินการให้ถูกต้องด้วยสุขลักษณะตามที่กำหนดในกฎกระทรวง *(ออกตามความใน ม.20(4) พรบ.สธ.)*

ข้อ 8 เพื่อประโยชน์ในการรักษาความสะอาดและการจัดระเบียบในการเก็บ ขน และกำจัดสิ่งปฏิกูลหรือมูลฝอย ในกรณีที่ยังไม่มีกฎกระทรวงว่าด้วยการจัดการสิ่งปฏิกูลหรือมูลฝอยใช้บังคับในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล.....การจัดการสิ่งปฏิกูลหรือมูลฝอยให้ปฏิบัติตามข้อบัญญัติดังต่อไปนี้

(1) ห้ามมิให้ผู้ใดทำการถ่าย เท ทิ้ง หรือทำให้มีขึ้นซึ่งสิ่งปฏิกูลหรือมูลฝอยในที่หรือทางสาธารณะ นอกจากในที่ที่องค์การบริหารส่วนตำบล.....จัดไว้ให้

(2) เจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคารหรือสถานที่ใดๆ ต้องจัดให้มีที่รองรับสิ่งปฏิกูลหรือมูลฝอยที่ถูกสุขลักษณะอย่างเพียงพอและเหมาะสมตามที่เจ้าพนักงานท้องถิ่นโดยคำแนะนำของเจ้าพนักงานสาธารณสุขประกาศกำหนด

(3) .....

(4) ฯลฯ *(ออกตามความใน ม.20 พรบ.สธ.)*

ข้อ 9 ห้ามมิให้ผู้ใดดำเนินกิจการรับทำการเก็บ ขน หรือกำจัดสิ่งปฏิกูลหรือมูลฝอยโดยทำเป็นธุรกิจหรือโดยได้รับประโยชน์ตอบแทนด้วยการคิดค่าบริการ เว้นแต่จะได้รับใบอนุญาตจากเจ้าพนักงานท้องถิ่น *(บัญญัติตาม ม.19 พรบ.สธ.)*

ข้อ 10 ผู้ใดประสงค์จะเป็นผู้ดำเนินกิจการรับทำการเก็บ ขน หรือกำจัดสิ่งปฏิกูลหรือมูลฝอยโดยทำเป็นธุรกิจหรือโดยได้รับประโยชน์ตอบแทนด้วยการคิดค่าบริการในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล.....จะต้องยื่นคำขอรับใบอนุญาตตามแบบที่กำหนดไว้ท้ายข้อบัญญัตินี้ พร้อมกับเอกสารและหลักฐานดังต่อไปนี้ *(ออกตามความใน ม.54 พรบ.สธ.)*

(1) สำเนาบัตรประจำตัวประชาชน/ข้าราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ

(2) สำเนาใบอนุญาตตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

(3) อื่นๆ ตามที่องค์การบริหารส่วนตำบล.....ประกาศกำหนด

ข้อ 11 ผู้ขอรับใบอนุญาตตาม ข้อ 9 จะต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ และเงื่อนไขดังต่อไปนี้

(1) ผู้ขอรับใบอนุญาตดำเนินกิจการรับทำการเก็บ ขนสิ่งปฏิกูล

(1.1) ต้องมีพาหนะขนถ่ายสิ่งปฏิกูล (รถดูดส้วม) ซึ่งมีคุณลักษณะดังนี้

(1.1)-(1.3) เป็นเพียงตัวอย่างเท่านั้น ท่านจะต้องช่วยกันคิดให้รอบคอบ ⇨

1.1.1) ได้รับอนุญาตจากกรมการขนส่งทางบาก

1.1.2) ส่วนของรถที่ใช้ขนถ่ายสิ่งปฏิกูลต้องปกปิดมิดชิด สามารถป้องกันกลิ่นและสัตว์แมลงพาหะนำโรคได้ มีฝาปิด-เปิดอยู่ด้านบน

1.1.3) มีปั๊มดูดสิ่งปฏิกูลและติดตั้งมาตรวัดปริมาณของสิ่งปฏิกูลด้วย

1.1.4) ท่อหรือสายที่ใช้ดูดสิ่งปฏิกูลต้องอยู่ในสภาพที่ดี ไม่รั่วซึม

1.1.5) มีอุปกรณ์ทำความสะอาดประจำรถ เช่น ถังตักน้ำ ไม้กวาด น้ำยาฆ่าเชื้อโรค (เช่น ไลโซน 5%)

1.1.6) ต้องจัดให้มีการแสดงข้อความที่ตัวพาหนะขนถ่ายสิ่งปฏิกูลให้รู้ว่าเป็นพาหนะขนถ่ายสิ่งปฏิกูล เช่น “รถดูดสิ่งปฏิกูล” เป็นต้น และต้องแสดงเลขทะเบียนในอนุญาตประกอบกิจการ ชื่อหน่วยงานที่เป็นผู้ออกใบอนุญาต ชื่อบริษัทหรือเจ้าของกิจการ ด้วยตัวอักษรไทยซึ่งมีขนาดที่เห็นได้ชัดเจนตามที่องค์การบริหารส่วนตำบล.....ประกาศกำหนด

(1.2) ต้องจัดให้มีเสื้อคลุม ถุงมือยาง รองเท้าหนังยางหุ้มสูงถึงแข้ง สำหรับผู้ปฏิบัติงาน

(1.3) กรณีที่ไม่มีระบบกำจัดสิ่งปฏิกูลของตนเอง ต้องแสดงหลักฐานว่าจะนำสิ่งปฏิกูลไปกำจัด ณ แหล่งกำจัดที่ถูกสุขลักษณะแห่งใด

(2) ผู้ขอรับใบอนุญาตดำเนินกิจการรับทำการกำจัดสิ่งปฏิกูล

(2.1) .....

(2.2) .....

(2.3) ..... ⇦ *ให้ช่วยกันคิดว่าจะมีอะไรต้องกำหนด ควบคุมอย่างไร ?*

ฯลฯ

(3) ผู้ขอรับใบอนุญาตดำเนินกิจการรับทำการเก็บ ขนมูลฝอย

(3.1) .....

(3.2) .....

(3.3) .....

(3.4) ฯลฯ

ให้ช่วยกันคิดว่าจะมีอะไรต้องกำหนดควบคุมอย่างไร ?

(4) ผู้ขอรับใบอนุญาตดำเนินกิจการรับทำการกำจัดมูลฝอย

(4.1) .....

(4.2) .....

(4.3) .....

(4.4) ฯลฯ

ให้ช่วยกันคิดว่าจะมีอะไรต้องกำหนดควบคุมอย่างไร ?

ข้อ 12 เมื่อได้รับคำขอรับใบอนุญาตหรือคำขอต่ออายุใบอนุญาต ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นตรวจความถูกต้องและความสมบูรณ์ของคำขอ ถ้าปรากฏว่าคำขอดังกล่าวไม่ถูกต้องหรือไม่สมบูรณ์ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ หรือเงื่อนไขที่กำหนดไว้ ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นรวบรวมความไม่ถูกต้อง หรือความไม่สมบูรณ์นั้นทั้งหมด และแจ้งให้ผู้ขออนุญาตแก้ไขให้ถูกต้องและสมบูรณ์ในคราวเดียวกัน และในกรณีจำเป็นที่จะต้องส่งคืนคำขอแก่ผู้ขออนุญาต ก็ให้ส่งคืนคำขอพร้อมทั้งแจ้งความไม่ถูกต้องหรือความไม่สมบูรณ์ให้ทราบภายในสิบห้าวันนับแต่วันได้รับคำขอ

เจ้าพนักงานท้องถิ่นต้องออกใบอนุญาตหรือมีหนังสือแจ้งคำสั่งไม่อนุญาตพร้อมด้วยเหตุผลให้ผู้ขออนุญาตทราบภายในสามสิบวันนับแต่วันได้รับคำขอ ซึ่งมีรายละเอียดถูกต้องหรือครบถ้วนตามที่กำหนดในข้อบัญญัตินี้

ในกรณีที่มีเหตุจำเป็นที่เจ้าพนักงานท้องถิ่นไม่อาจออกใบอนุญาตหรือยังไม่อาจมีคำสั่งไม่อนุญาตได้ภายในกำหนดเวลาตามวรรคสอง ให้ขยายเวลาออกไปได้อีกไม่เกินสองครั้ง ครั้งละไม่เกินสิบห้าวัน แต่ต้องมีหนังสือแจ้งการขยายเวลาและเหตุจำเป็นแต่ละครั้งให้ผู้ขออนุญาตทราบก่อนสิ้นกำหนดเวลาตามวรรคสองหรือตามที่ได้ขยายเวลาไว้แล้วนั้น แล้วแต่กรณี *(บัญญัติตาม ม.56 พรบ.สธ.)*

ข้อ 13 ผู้ได้รับอนุญาตต้องมารับใบอนุญาตภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับหนังสือแจ้งการอนุญาตจากเจ้าพนักงานท้องถิ่น หากไม่มารับภายในกำหนดเวลาดังกล่าว โดยไม่มีเหตุอันสมควรให้ถือว่าสละสิทธิ์ *(ออกตามความใน ม.54 พรบ.สธ.)*

ข้อ 14 ในการดำเนินกิจการผู้ได้รับใบอนุญาตต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขดังต่อไปนี้ *(ออกตามความใน ม.20 พรบ.สธ.)*

(1) ผู้ได้รับใบอนุญาตดำเนินกิจการรับทำการเก็บ ขนสิ่งปฏิกูล

ตัวอย่างเท่านั้น ⇨ (1.1) ขณะทำการดูดสิ่งปฏิกูล ต้องควบคุมให้ผู้ปฏิบัติงานสวมเสื้อคลุม ถุงมือยาง และรองเท้าหนังยางหุ้มสูงถึงแข้ง และทำความสะอาดเสื้อคลุม ถุงมือยาง และรองเท้าหนังยางหลังจากเสร็จสิ้นการปฏิบัติงานประจำวัน

(1.2) ทำความสะอาดท่อหรือสายที่ใช้ดูดสิ่งปฏิกูล โดยหลังจากดูดสิ่งปฏิกูลเสร็จแล้วให้ทำการดูดน้ำสะอาดจากถังเพื่อล้างภายในท่อหรือสายที่ใช้ดูดสิ่งปฏิกูล และทำความสะอาดท่อหรือสายที่ใช้ดูดสิ่งปฏิกูลด้านนอกที่สัมผัสสิ่งปฏิกูลด้วยน้ำยาฆ่าเชื้อโรค (เช่น ไลโซน 5%)

(1.3) ทำความสะอาดพาหนะขนถ่ายสิ่งปฏิกูลอย่างน้อยวันละ 1 ครั้ง หลังจากที่ออกปฏิบัติงานขนถ่ายสิ่งปฏิกูลแล้ว สำหรับน้ำเสียที่เกิดจากการล้างต้องได้รับการบำบัดหรือกำจัดด้วยวิธีการที่ถูกสุขลักษณะก่อนปล่อยทิ้งสู่สาธารณะ

(1.4) กรณีที่มีสิ่งปฏิกูลหกเรี่ยราด ให้ทำการฆ่าเชื้อโรคด้วยน้ำยาฆ่าเชื้อโรค (เช่น ไลโซน 5%) แล้วทำการล้างด้วยน้ำสะอาด

(1.5) มีการตรวจสุขภาพแก่ผู้ปฏิบัติงานขนถ่ายสิ่งปฏิกูลอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง

(2) ผู้ได้รับใบอนุญาตดำเนินกิจการรับทำการกำจัดสิ่งปฏิกูล

(2.1) .....

(2.2) .....

(2.3) ..... ⇦ *ให้ช่วยกันคิดว่าจะกำหนดควบคุมอะไรบ้าง?*

ฯลฯ

(3) ผู้ขอรับใบอนุญาตดำเนินกิจการรับทำการเก็บ ขนมูลฝอย

(3.1) .....

(3.2) .....

(3.3) ..... ⇦ *ให้ช่วยกันคิดว่าจะกำหนดควบคุมอะไรบ้าง?*

(3.4) ฯลฯ

(4) ผู้ขอรับใบอนุญาตดำเนินกิจการรับทำการกำจัดมูลฝอย

(4.1) .....

(4.2) .....

(4.3) .....

(4.4) ฯลฯ

ให้ช่วยกันคิดว่าจะมีอะไรต้องกำหนดควบคุมอย่างไร ?

(อาจขอสนับสนุนข้อมูลด้านวิชาการจากสำนักอนามัยสิ่งแวดล้อม กรมอนามัย หรือศูนย์อนามัย กรมอนามัย หรือสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดทุกแห่ง)

ข้อ 15 บรรดาใบอนุญาตที่ออกให้ตามข้อบัญญัตินี้ให้มีอายุหนึ่งปีนับแต่วันที่ออกใบอนุญาตและให้ใช้ได้เพียงในเขตอำนาจขององค์การบริหารส่วนตำบล.....เท่านั้น *(บัญญัติตาม ม.55 วรรคหนึ่ง พรบ.สธ.)*

การขอต่ออายุใบอนุญาตจะต้องยื่นคำขอก่อนใบอนุญาตสิ้นอายุ เมื่อได้ยื่นคำขอพร้อมกับเสียค่าธรรมเนียมแล้วให้ประกอบกิจการต่อไปได้จนกว่าเจ้าพนักงานท้องถิ่นจะสั่งไม่ต่ออายุใบอนุญาต *(บัญญัติตาม ม.55 วรรคสอง พรบ.สธ.)*

การขอต่ออายุใบอนุญาตและการอนุญาตให้ต่ออายุใบอนุญาตให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์วิธีการและเงื่อนไขที่เจ้าพนักงานท้องถิ่นประกาศกำหนด (*ออกตามความใน ม.55 วรรคสาม พรบ.สธ.)*

ข้อ 16 ผู้ได้รับใบอนุญาตต้องเสียค่าธรรมเนียมการออกใบอนุญาตตามอัตราที่กำหนดไว้ท้ายข้อบัญญัติในวันที่มารับใบอนุญาตสำหรับกรณีที่เป็นการขอรับใบอนุญาตครั้งแรก หรือก่อนใบอนุญาตสิ้นอายุสำหรับกรณีที่เป็นการขอต่ออายุใบอนุญาตตลอดเวลาที่ยังดำเนินกิจการนั้น ถ้ามิได้เสียค่าธรรมเนียมภายในเวลาที่กำหนด ให้ชำระค่าปรับเพิ่มขึ้นอีกร้อยละยี่สิบของจำนวนค่าธรรมเนียมที่ค้างชำระเว้นแต่ผู้ได้รับใบอนุญาตจะได้บอกเลิกการดำเนินกิจการนั้นก่อนถึงกำหนดการเสียค่าธรรมเนียมครั้งต่อไป

ในกรณีที่ผู้มีหน้าที่ต้องเสียค่าธรรมเนียมตามวรรคหนึ่งค้างชำระค่าธรรมเนียมติดต่อกันเกินกว่าสองครั้ง ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจสั่งให้ผู้นั้นหยุดการดำเนินกิจการไว้จนกว่าจะได้เสียค่าธรรมเนียมและค่าปรับจนครบจำนวน *(ออกตามความใน ม.65 พรบ.สธ.)*

ข้อ 17 บรรดาค่าธรรมเนียมและค่าปรับตามข้อบัญญัตินี้ ให้เป็นรายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบล.....*(บัญญัติตาม ม.64 พรบ.สธ.)*

ข้อ 18 ผู้ได้รับใบอนุญาตให้เป็นผู้ดำเนินกิจการตามข้อบัญญัตินี้จะพึงเรียกเก็บค่าบริการจากผู้ใช้บริการได้ไม่เกินอัตราค่าบริการขั้นสูงตามที่กำหนดไว้ท้ายข้อบัญญัตินี้ *(ออกตามความใน ม.20(5) พรบ.สธ.)*

ข้อ 19 ผู้ได้รับใบอนุญาตตามข้อบัญญัตินี้ ต้องแสดงใบอนุญาตไว้โดยเปิดเผยและเห็นได้ง่าย ณ สถานที่ประกอบกิจการตลอดเวลาที่ประกอบกิจการ *(บัญญัติตาม ม.57 พรบ.สธ.)*

ข้อ 20 ในกรณีที่ใบอนุญาตสูญหาย ถูกทำลาย หรือชำรุดในสาระที่สำคัญ ให้ผู้ได้รับใบอนุญาตยื่นคำขอรับใบแทนใบอนุญาตภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้ทราบถึงการสูญหาย ถูกทำลาย หรือชำรุด ตามแบบที่กำหนดไว้ท้ายข้อบัญญัตินี้

การขอรับใบแทนใบอนุญาตและการออกใบแทนใบอนุญาตให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์วิธีการและเงื่อนไขดังต่อไปนี้

(1) ในกรณีใบอนุญาตสูญหาย ให้ผู้ยื่นคำขอรับใบแทนใบอนุญาตนำสำเนาบันทึกการแจ้งความต่อพนักงานเจ้าหน้าที่แห่งท้องที่ที่ใบอนุญาตสูญหายมาแสดงต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่นประกอบด้วย

(2) ในกรณีใบอนุญาตถูกทำลายหรือชำรุดในสาระที่สำคัญ ให้ผู้ยื่นคำขอรับใบแทนใบอนุญาตนำใบอนุญาตเดิมเท่าที่เหลืออยู่ มาแสดงต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่นประกอบด้วย *(ออกตามความใน ม.58 พรบ.สธ.)*

ข้อ 21 ในกรณีที่ปรากฏว่าผู้รับใบอนุญาตตามข้อบัญญัตินี้ ไม่ปฏิบัติหรือปฏิบัติไม่ถูกต้องตามบทแห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 กฎกระทรวงที่ออกตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 หรือข้อบัญญัตินี้ หรือเงื่อนไขที่ระบุไว้ในใบอนุญาตในเรื่องที่กำหนดไว้เกี่ยวกับการประกอบกิจการตามที่ได้รับใบอนุญาตตามข้อบัญญัตินี้ เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจสั่งพักใช้ใบอนุญาตได้ภายในเวลาที่เห็นสมควรแต่ต้องไม่เกินสิบห้าวัน *(บัญญัติตาม ม.59 พรบ.สธ.)*

ข้อ 22 เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจออกคำสั่งเพิกถอนใบอนุญาตเมื่อปรากฏว่าผู้รับใบอนุญาต

(1) ถูกสั่งพักใช้ใบอนุญาตตั้งแต่สองครั้งขึ้นไปและมีเหตุที่จะต้องถูกสั่งพักใช้ใบอนุญาตอีก

(2) ต้องคำพิพากษาถึงที่สุดว่าได้กระทำความผิดตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535

(3) ไม่ปฏิบัติหรือปฏิบัติไม่ถูกต้องตามบทแห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 กฎกระทรวงที่ออกตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 หรือข้อบัญญัตินี้ หรือเงื่อนไขที่ระบุไว้ในใบอนุญาตในเรื่องที่กำหนดไว้เกี่ยวกับการประกอบกิจการตามที่ได้รับใบอนุญาตตามข้อบัญญัตินี้ และการไม่ปฏิบัติหรือปฏิบัติไม่ถูกต้องนั้นก่อให้เกิดอันตรายอย่างร้ายแรงต่อสุขภาพของประชาชน หรือมีผลกระทบต่อสภาวะความเป็นอยู่ที่เหมาะสมกับการดำรงชีพของประชาชน *(บัญญัติตาม ม.60 พรบ.สธ.)*

ข้อ 23 คำสั่งพักใช้ใบอนุญาตและคำสั่งเพิกถอนใบอนุญาตให้ทำเป็นหนังสือแจ้งให้ผู้รับใบอนุญาตทราบ ในกรณีที่ไม่พบผู้รับใบอนุญาต หรือผู้รับใบอนุญาตไม่ยอมรับคำสั่งดังกล่าวให้ส่งคำสั่งโดยทางไปรษณีย์ตอบรับ หรือให้ปิดคำสั่งนั้นไว้ในที่เปิดเผยเห็นได้ง่าย ณ ภูมิลำเนาหรือสำนักทำการงานของผู้รับใบอนุญาต และให้ถือว่าผู้รับใบอนุญาตนั้นได้รับทราบคำสั่งแล้วตั้งแต่เวลาที่คำสั่งไปถึง หรือวันปิดคำสั่งแล้วแต่กรณี *(บัญญัติตาม ม.61 พรบ.สธ.)*

ข้อ 24 ผู้ถูกสั่งเพิกถอนใบอนุญาตจะขอรับใบอนุญาตสำหรับการประกอบกิจการที่ถูกเพิกถอนใบอนุญาตอีกไม่ได้จนกว่าจะพ้นกำหนดหนึ่งปีนับแต่วันที่ถูกสั่งเพิกถอนใบอนุญาต *(บัญญัติตาม ม.62 พรบ.สธ.)*

ข้อ 25 เจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคารหรือสถานที่ใดๆ ที่อยู่นอกเขตพื้นที่การให้บริการเก็บ ขน สิ่งปฏิกูลหรือมูลฝอยขององค์การบริหารส่วนตำบล.....หรือเขตพื้นที่การให้บริการของผู้ได้รับใบอนุญาตดำเนินกิจการรับทำการเก็บ ขนสิ่งปฏิกูลหรือมูลฝอยโดยทำเป็นธุรกิจหรือโดยได้รับประโยชน์ตอบแทนด้วยการคิดค่าบริการต้องดำเนินการเก็บ ขน และกำจัดสิ่งปฏิกูลหรือมูลฝอยให้ถูกต้องด้วยสุขลักษณะตามวิธีการที่เจ้าพนักงานท้องถิ่น โดยคำแนะนำของเจ้าพนักงานสาธารณสุขประกาศกำหนด *(ออกตามความใน ม.20(3) พรบ.สธ.)*

ข้อ 26 ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจแต่งตั้งข้าราชการหรือพนักงานส่วนท้องถิ่นเพื่อให้ปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรา 44 วรรคหนึ่งแห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 ในเขตอำนาจขององค์การบริหารส่วนตำบล.....ในเรื่องใดหรือทุกเรื่องก็ได้ *(บัญญัติตาม ม.44 วรรคสอง พรบ.สธ.)*

ข้อ 27 ผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามข้อบัญญัตินี้ต้องระวางโทษตามที่กำหนดไว้ในบทกำหนดโทษแห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 (แม่บทตาม พรบ.สธ. กำหนดไว้แล้ว)

ข้อ 28 ให้นายกองค์การบริหารส่วนตำบล.....เป็นผู้รักษาการให้เป็นไปตามข้อบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจออกระเบียบ ประกาศ หรือคำสั่งเพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามข้อบัญญัตินี้

ประกาศ ณ วันที่.....

(ลงชื่อ)

(.....)

นายกองค์การบริหารส่วนตำบล.....

เห็นชอบ

(ลงชื่อ)

(.....)

นายอำเภอ.....

บัญชีอัตราค่าธรรมเนียม
ท้ายข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบล.....
เรื่อง การจัดการสิ่งปฏิกูลและมูลฝอย พ.ศ.....

บัญชีอัตราค่าบริการขั้นสูง
ท้ายข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบล.....
เรื่อง การจัดการสิ่งปฏิกูลและมูลฝอย พ.ศ.....

การจัดการมูลฝอยติดเชื้อ

หลักการ

ให้มีข้อบัญญัติว่าด้วยการจัดการมูลฝอยติดเชื้อ

เหตุผล

เพื่อประโยชน์ในการรักษาความสะอาดและการจัดระเบียบในการเก็บ ขน และกำจัดมูลฝอยติดเชื้อในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล.....ซึ่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 ให้กระทำได้ โดยการตราเป็นข้อบัญญัติ จึงตราข้อบัญญัตินี้

แนวทาง

(ร่าง)

ข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบล.....
เรื่อง การจัดการมูลฝอยติดเชื้อ พ.ศ.....

โดยที่เป็นการสมควรตราข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบล.....ว่าด้วยการจัดการมูลฝอยติดเชื้อ

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 71 แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ.2537 และที่แก้ไขเพิ่มเติม ประกอบมาตรา 20 มาตรา 54 มาตรา 55 มาตรา 58 มาตรา 63 และมาตรา 65 แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 อันเป็นพระราชบัญญัติที่มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลซึ่งมาตรา 29 ประกอบกับมาตรา 32 มาตรา 33 มาตรา 34 มาตรา 41 และมาตรา 43 ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายองค์การบริหารส่วนตำบล.....โดยความเห็นชอบของสภาองค์การบริหารส่วนตำบล.....และนายอำเภอ.....จึงตราข้อบัญญัติไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ 1 ข้อบัญญัตินี้เรียกว่า “ข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบล.....เรื่องการจัดการมูลฝอยติดเชื้อ พ.ศ.....”

ข้อ 2 ข้อบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล.....ตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา *(ตามนัย ม.7 (4) แห่งพรบ.ข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540)*

ข้อ 3 บรรดาข้อบัญญัติ ประกาศ ระเบียบ หรือคำสั่งอื่นใดในส่วนที่ได้ตราไว้แล้วในข้อบัญญัตินี้ หรือซึ่งขัดหรือแย้งกับข้อบัญญัตินี้ ให้ใช้ข้อบัญญัตินี้แทน

หมวด 1
บททั่วไป

ข้อ 4 ในข้อบัญญัตินี้

"มูลฝอยติดเชื้อ" หมายความว่า มูลฝอยที่มีเชื้อโรคปะปนอยู่ในปริมาณหรือมีความเข้มข้น ซึ่งถ้ามีการสัมผัสหรือใกล้ชิดกับมูลฝอยนั้นแล้วสามารถทำให้เกิดโรคได้

กรณีมูลฝอยดังต่อไปนี้ ที่เกิดขึ้นหรือใช้ในกระบวนการตรวจวินิจฉัยทางการแพทย์และการรักษาพยาบาล การให้ภูมิคุ้มกันโรคและการทดลองเกี่ยวกับโรค และการตรวจชันสูตรศพหรือซากสัตว์ รวมทั้งในการศึกษาวิจัยเรื่องดังกล่าว ให้ถือว่าเป็นมูลฝอยติดเชื้อ

(1) ซากหรือชิ้นส่วนของมนุษย์หรือสัตว์ที่เป็นผลมาจากการผ่าตัด การตรวจชันสูตรศพ หรือซากสัตว์ และการใช้สัตว์ทดลอง

(2) วัสดุของมีคม เช่น เข็ม ใบมีด กระบอกฉีดยา หลอดแก้ว ภาชนะที่ทำด้วยแก้ว สไลด์ และแผ่นกระจกปิดสไลด์

(3) วัสดุซึ่งสัมผัสหรือสงสัยว่าจะสัมผัสกับเลือด ส่วนประกอบของเลือด ผลิตภัณฑ์ที่ได้จากเลือด สารน้ำจากร่างกายของมนุษย์หรือสัตว์ หรือวัคซีนที่ทำจากเชื้อโรคที่มีชีวิต เช่น สำลี ผ้าก๊อส ผ้าต่างๆ และท่อยาง

(4) มูลฝอยทุกชนิดที่มาจากห้องรักษาผู้ป่วยติดเชื้อร้ายแรง *(บัญญัติตามกฎกระทรวงว่าด้วยการกำจัดมูลฝอยติดเชื้อ พ.ศ. 2545 ออกตาม พรบ.สธ.)*

"เจ้าพนักงานท้องถิ่น" หมายความว่า นายกองค์การบริหารส่วนตำบล....*(บัญญัติตาม ม.4 พรบ.สธ.)*

"เจ้าพนักงานสาธารณสุข" หมายความว่า เจ้าพนักงานซึ่งได้รับการแต่งตั้งจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขให้ปฏิบัติตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 *(บัญญัติตาม ม.4 พรบ.สธ.)*

"อาคาร" หมายความว่า ตึก บ้าน เรือน โรง ร้าน แพ คลังสินค้า สำนักงาน หรือสิ่งที่สร้างขึ้นอย่างอื่นซึ่งบุคคลอาจเข้าอยู่หรือเข้าใช้สอยได้ *(บัญญัติตาม ม.4 พรบ.สธ.)*

"ที่หรือทางสาธารณะ" หมายความว่า สถานที่หรือทางซึ่งมิใช่เป็นของเอกชนและประชาชนสามารถใช้ประโยชน์หรือใช้สัญจรได้ *(บัญญัติตาม ม.4 พรบ.สธ.)*

"ห้องรักษาผู้ป่วยติดเชื้อร้ายแรง" หมายความว่า ห้องรักษาผู้ป่วยซึ่งติดเชื้อร้ายแรงตามที่กระทรวงสาธารณสุขกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา *(บัญญัติตามกฎกระทรวงว่าด้วยการกำจัดมูลฝอยติดเชื้อ พ.ศ.2545 ออกตาม พรบ.สธ.)*

"สถานบริการการสาธารณสุข" หมายความว่า *(บัญญัติตามกฎกระทรวงว่าด้วยการกำจัดมูลฝอยติดเชื้อ พ.ศ. 2545 ออกตาม พรบ.สธ.)*

(1) สถานพยาบาลตามกฎหมายว่าด้วยสถานพยาบาล และหมายความรวมถึงสถานพยาบาลของทางราชการ

(2) สถานพยาบาลสัตว์ตามกฎหมายว่าด้วยสถานพยาบาลสัตว์ และหมายความรวมถึงสถานพยาบาลสัตว์ของทางราชการ

"สถานพยาบาลของทางราชการ" หมายความว่า สถานพยาบาลของราชการส่วนกลาง ราชการส่วนภูมิภาค ราชการส่วนท้องถิ่น สภากาชาดไทย และสถานพยาบาลของหน่วยงานอื่นของรัฐ ตามที่กระทรวงสาธารณสุขกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา *(บัญญัติตามกฎกระทรวงว่าด้วยการกำจัดมูลฝอยติดเชื้อ พ.ศ. 2545 ออกตาม พรบ.สธ.)*

"สถานพยาบาลสัตว์ของทางราชการ" หมายความว่า สถานพยาบาลสัตว์ของราชการส่วนกลาง ราชการส่วนภูมิภาค ราชการส่วนท้องถิ่น สภากาชาดไทย และสถานพยาบาลสัตว์ของหน่วยงานอื่นของรัฐตามที่กระทรวงสาธารณสุขกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา *(บัญญัติตามกฎกระทรวงว่าด้วยการกำจัดมูลฝอยติดเชื้อ พ.ศ. 2545 ออกตาม พรบ.สธ.)*

"ห้องปฏิบัติการเชื้ออันตราย" หมายความว่า ห้องปฏิบัติการเชื้ออันตรายที่มิได้ตั้งอยู่ภายในสถานบริการการสาธารณสุข ซึ่งได้แก่ ห้องปฏิบัติการตรวจวิเคราะห์สารเคมีและจุลินทรีย์ในวัตถุตัวอย่าง จากร่างกายมนุษย์หรือสัตว์ที่อาจก่อให้เกิดเชื้ออันตราย และห้องปฏิบัติการทดสอบด้านสาธารณสุขที่ทำการตรวจวิเคราะห์คุณภาพ ส่วนประกอบ และความปลอดภัยของผลิตภัณฑ์สุขภาพที่อาจก่อให้เกิดเชื้ออันตราย ทั้งนี้ ตามลักษณะและเงื่อนไขที่กระทรวงสาธารณสุขกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา *(บัญญัติตามกฎกระทรวงว่าด้วยการกำจัดมูลฝอยติดเชื้อ พ.ศ. 2545 ออกตาม พรบ.สธ.)*

"ผู้ประกอบกิจการสถานบริการการสาธารณสุข" หมายความว่า ผู้ได้รับใบอนุญาตให้ประกอบกิจการจากสถานพยาบาลตามกฎหมายว่าด้วยสถานพยาบาล และผู้ได้รับใบอนุญาตให้ตั้งสถานพยาบาลสัตว์ตามกฎหมายว่าด้วยสถานพยาบาลสัตว์ และหมายความรวมถึงราชการส่วนกลาง ราชการส่วนภูมิภาค ราชการส่วนท้องถิ่น สภากาชาดไทย และหน่วยงานอื่นของรัฐที่จัดตั้งสถานพยาบาลของทางราชการหรือสถานพยาบาลสัตว์ของทางราชการ *(บัญญัติตามกฎกระทรวงว่าด้วยการกำจัดมูลฝอยติดเชื้อ พ.ศ. 2545 ออกตามพรบ.สธ.)*

"ผู้ดำเนินการสถานบริการการสาธารณสุข" หมายความว่า ผู้ได้รับใบอนุญาตให้ดำเนินการสถานพยาบาลตามกฎหมายว่าด้วยสถานพยาบาล และผู้ได้รับใบอนุญาตให้ดำเนินสถานพยาบาลสัตว์ตามกฎหมายว่าด้วยสถานพยาบาลสัตว์ และหมายความรวมถึงผู้อำนวยการหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐที่เรียกชื่ออย่างอื่นซึ่งรับผิดชอบดำเนินการสถานพยาบาลของทางราชการและ

สถานพยาบาลสัตว์ของทางราชการ *(บัญญัติตามกฎกระทรวงว่าด้วยการกำจัดมูลฝอยติดเชื้อ พ.ศ. 2545 ออกตาม พรบ.สธ.)*

"ผู้ประกอบกิจการห้องปฏิบัติการเชื้ออันตราย" หมายความว่า เจ้าของหรือผู้ครอบครองห้องปฏิบัติการเชื้ออันตราย *(บัญญัติตามกฎหมายว่าด้วยการกำจัดมูลฝอยติดเชื้อ พ.ศ. 2545 ออกตาม พรบ.สธ.)*

"ผู้ดำเนินการห้องปฏิบัติการเชื้ออันตราย" หมายความว่า ผู้จัดการหรือเจ้าหน้าที่ที่เรียกชื่ออย่างอื่นซึ่งมีหน้าที่รับผิดชอบดำเนินการห้องปฏิบัติการเชื้ออันตราย *(บัญญัติตามกฎกระทรวงว่าด้วยการกำจัดมูลฝอยติดเชื้อ พ.ศ. 2545 ออกตาม พรบ.สธ.)*

ข้อ 5 การเก็บ ขน หรือกำจัดมูลฝอยติดเชื้อในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล..... ให้เป็นอำนาจขององค์การบริหารส่วนตำบล.....

ในการดำเนินการตามวรรคหนึ่ง องค์การบริหารส่วนตำบล.....อาจร่วมกับหน่วยงานของรัฐหรือราชการส่วนท้องถิ่นอื่นดำเนินการภายใต้ข้อตกลงร่วมกันก็ได้

ในกรณีที่มีเหตุอันสมควรองค์การบริหารส่วนตำบล.....อาจมอบให้บุคคลใดดำเนินการตามวรรคหนึ่งแทนภายใต้การควบคุมดูแลขององค์การบริหารส่วนตำบล.....หรืออาจอนุญาตให้บุคคลใดเป็นผู้ดำเนินกิจการรับทำการเก็บ ขน หรือกำจัดมูลฝอยติดเชื้อโดยทำเป็นธุรกิจหรือโดยได้รับประโยชน์ตอบแทนด้วยการคิดค่าบริการก็ได้

บทบัญญัติตามข้อนี้ และข้อ 32 มิให้ใช้บังคับกับการจัดการของเสียอันตรายตามกฎหมายว่าด้วยโรงงาน แต่ให้ผู้ดำเนินกิจการโรงงานที่มีของเสียอันตราย และผู้ดำเนินกิจการรับทำการเก็บ ขน หรือกำจัดของเสียอันตรายดังกล่าว แจ้งการดำเนินกิจการเป็นหนังสือต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่น *(บัญญัติตาม ม.18 พรบ.สธ.)*

ข้อ 6 ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นประกาศกำหนดเขตพื้นที่การให้บริการเก็บ ขนหรือกำจัดมูลฝอยติดเชื้อหรือเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบล.....มอบให้บุคคลอื่นดำเนินการแทนหรือเขตพื้นที่การอนุญาตให้บุคคลใดดำเนินกิจการโดยทำเป็นธุรกิจหรือโดยได้รับประโยชน์ตอบแทนด้วยการคิดค่าบริการในเขตอำนาจขององค์การบริหารส่วนตำบล.....และระเบียบปฏิบัติได้ตามความจำเป็น

ข้อ 7 ผู้ประกอบกิจการสถานบริการการสาธารณสุขหรือผู้ประกอบกิจการห้องปฏิบัติการเชื้ออันตรายซึ่งอยู่ในเขตพื้นที่การให้บริการเก็บ ขนหรือกำจัดมูลฝอยติดเชื้อขององค์การบริหารส่วนตำบล.....หรือเขตพื้นที่ที่องค์การบริหารส่วนตำบล.....มอบให้บุคคลอื่นดำเนินการแทนจะต้องเสียค่าธรรมเนียมการให้บริการแก่องค์การบริหารส่วนตำบล.....ตามอัตราที่กำหนด

ไว้ท้ายข้อบัญญัตินี้ ทั้งนี้ การจะกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมการกำจัดมูลฝอยติดเชื้อองค์การบริหารส่วนตำบล.....จะต้องดำเนินการให้ถูกต้องด้วยสุขลักษณะตามที่กำหนดในกฎกระทรวง *(ออกตามความใน ม.20(4) พรบ.สธ.)*

ข้อ 8 ห้ามมิให้ผู้ใดถ่าย เท ทิ้ง หรือทำให้มีขึ้นในที่หรือทางสาธารณะ ซึ่งมูลฝอยติดเชื้อ นอกจากถ่ายเท หรือทิ้ง หรือกำจัด ณ สถานที่ หรือตามวิธีที่องค์การบริหารส่วนตำบล..... กำหนดหรือจัดไว้ให้

ให้องค์การบริหารส่วนตำบล.....จัดให้มีสถานที่ถ่าย เท หรือทิ้งมูลฝอยติดเชื้อในที่หรือทางสาธารณะ หรือกำหนดให้มีวิธีกำจัดมูลฝอยติดเชื้อที่ถ่าย เท หรือทิ้งโดยวิธีอื่นตามมาตรฐานหรือตามหลักเกณฑ์ที่กระทรวงสาธารณสุขกำหนด แล้วแต่กรณี *(บัญญัติตามกฎกระทรวงว่าด้วยการกำจัดมูลฝอยติดเชื้อ พ.ศ. 2545 ออกตาม พรบ.สธ.)*

ข้อ 9 ข้อบัญญัติในส่วนที่ว่าด้วยการกำจัดมูลฝอยติดเชื้อในหมวด 4 ให้ใช้บังคับแก่ผู้ประกอบกิจการสถานบริการการสาธารณสุขหรือผู้ประกอบกิจการห้องปฏิบัติการเชื้ออันตรายที่ดำเนินการกำจัดมูลฝอยติดเชื้อด้วยตนเองด้วย และให้สถานบริการการสาธารณสุขหรือห้องปฏิบัติการเชื้ออันตรายนั้นแจ้งให้องค์การบริหารส่วนตำบล.....จัดส่งเจ้าหน้าที่ไปทำการตรวจสอบระบบกำจัดมูลฝอยติดเชื้อให้เป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนด และเมื่อองค์การบริหารส่วนตำบล.....ได้ให้ความเห็นชอบแล้ว ผู้ดำเนินการสถานบริการการสาธารณสุขหรือผู้ดำเนินการห้องปฏิบัติการเชื้ออันตรายดังกล่าว จึงจะดำเนินการกำจัดมูลฝอยติดเชื้อด้วยตนเองได้

ในการตรวจสอบระบบกำจัดมูลฝอยติดเชื้อตามวรรคหนึ่ง องค์การบริหารส่วนตำบล .....อาจร้องขอให้อธิบดีกรมอนามัยหรือผู้ซึ่งอธิบดีกรมอนามัยมอบหมายจัดส่งเจ้าหน้าที่กรมอนามัยไปร่วมตรวจสอบกับเจ้าหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบล.....ได้ *(บัญญัติตามกฎกระทรวงว่าด้วยการกำจัดมูลฝอยติดเชื้อ พ.ศ. 2545 ออกตาม พรบ.สธ.)*

ข้อ 10 ในการปฏิบัติการตามข้อบัญญัตินี้ ให้ผู้ประกอบกิจการสถานบริการการสาธารณสุข ผู้ประกอบกิจการห้องปฏิบัติการเชื้ออันตราย และองค์การบริหารส่วนตำบล..... รวมทั้งบุคคลซึ่งองค์การบริหารส่วนตำบล.....มอบให้ดำเนินการกำจัดมูลฝอยติดเชื้อภายใต้การควบคุมดูแลขององค์การบริหารส่วนตำบล.....และบุคคลซึ่งได้รับใบอนุญาตจากเจ้าพนักงานท้องถิ่นให้ดำเนินกิจการรับทำการเก็บ ขน และกำจัดมูลฝอยติดเชื้อโดยทำเป็นธุรกิจหรือโดยได้รับประโยชน์ตอบแทนด้วยการคิดค่าบริการ แล้วแต่กรณี ดำเนินการดังต่อไปนี้

(1) ในการเก็บและหรือขนมูลฝอยติดเชื้อ ต้องจัดให้มีเจ้าหน้าที่รับผิดชอบในการเก็บและหรือขนมูลฝอยติดเชื้ออย่างน้อยหนึ่งคน โดยเจ้าหน้าที่ดังกล่าวจะต้องมีคุณสมบัติสำเร็จ

การศึกษาไม่ต่ำกว่าปริญญาตรีหรือเทียบเท่าในสาขาวิชาวิทยาศาสตร์ ในด้านสาธารณสุข สุขาภิบาล ชีววิทยา และวิทยาศาสตร์การแพทย์ ด้านใดด้านหนึ่ง

(2) ในการกำจัดมูลฝอยติดเชื้อ ต้องจัดให้มีเจ้าหน้าที่รับผิดชอบในการกำจัดมูลฝอยติดเชื้ออย่างน้อยสองคน โดยคนหนึ่งต้องมีคุณสมบัติตามที่กำหนดใน (1) ส่วนอีกคนหนึ่งต้องมีคุณสมบัติสำเร็จการศึกษาไม่ต่ำกว่าปริญญาตรีหรือเทียบเท่าในสาขาวิชาวิศวกรรมศาสตร์ในด้านสุขาภิบาล วิศวกรรมสิ่งแวดล้อม และวิศวกรรมเครื่องกล ด้านใดด้านหนึ่ง

(3) ในกรณีที่มีการดำเนินการทั้ง (1) และ (2) จะจัดให้มีเจ้าหน้าที่รับผิดชอบในการเก็บ ขน และกำจัดมูลฝอยติดเชื้ออย่างน้อยสองคน ซึ่งมีคุณสมบัติตาม (2) ก็ได้ ความในวรรคหนึ่งไม่ใช้บังคับแก่การเก็บ การขน และการกำจัดมูลฝอยติดเชื้อด้วยตนเองขององค์การบริหารส่วนตำบล.....หรือสถานพยาบาลของทางราชการหรือสถานพยาบาลสัตว์ของทางราชการแต่องค์การบริหารส่วนตำบล.....หรือสถานพยาบาลของทางราชการหรือสถานพยาบาลสัตว์ของทางราชการนั้นจะต้องแต่งตั้งเจ้าหน้าที่ของตน อย่างน้อยหนึ่งคน ซึ่งมีคุณสมบัติตาม (2) ในสาขาวิชาวิทยาศาสตร์หรือสาขาวิศวกรรมศาสตร์ด้านใดด้านหนึ่ง เป็นผู้รับผิดชอบในการเก็บ การขน และการกำจัดมูลฝอยติดเชื้อนั้น

เจ้าหน้าที่รับผิดชอบในการเก็บ ขน และหรือกำจัดมูลฝอยติดเชื้อตามวรรคหนึ่ง วรรคสองและวรรคสาม อาจแต่งตั้งจากบุคคลภายนอกซึ่งมีคุณสมบัติดังกล่าวก็ได้ *(บัญญัติตามกฎกระทรวงว่าด้วยการกำจัดมูลฝอยติดเชื้อ พ.ศ. 2545 ออกตาม พรบ.สธ.)*

ข้อ 11 ในการเก็บและหรือกำจัดมูลฝอยติดเชื้อภายในสถานบริการการสาธารณสุขซึ่งมิใช่สถานพยาบาลของทางราชการและสถานพยาบาลสัตว์ของทางราชการหรือภายในห้องปฏิบัติการเชื้ออันตรายของเอกชน ให้ผู้ประกอบกิจการสถานบริการการสาธารณสุขหรือผู้ประกอบกิจการห้องปฏิบัติการเชื้ออันตรายควบคุมดูแลให้ผู้ดำเนินการสถานบริการการสาธารณสุขหรือผู้ดำเนินการห้องปฏิบัติการเชื้ออันตรายจัดให้มีเจ้าหน้าที่รับผิดชอบในการเก็บและหรือกำจัดมูลฝอยติดเชื้อ และดำเนินการเก็บและหรือกำจัดมูลฝอยติดเชื้อที่เกิดขึ้นให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในหมวด 2 และหมวด 4 แห่งข้อบัญญัตินี้ *(บัญญัติตามกฎกระทรวงว่าด้วยการกำจัดมูลฝอยติดเชื้อ พ.ศ. 2545 ออกตาม พรบ.สธ.)*

ข้อ 12 ในการเก็บ ขน และหรือกำจัดมูลฝอยติดเชื้อขององค์การบริหารส่วนตำบล..... หรือสถานพยาบาลของทางราชการหรือสถานพยาบาลสัตว์ของทางราชการ ให้ราชการส่วนกลาง ราชการส่วนภูมิภาค องค์การบริหารส่วนตำบล.....สภากาชาดไทย หรือหน่วยงานอื่นของรัฐที่จัดตั้งสถานพยาบาลของทางราชการหรือสถานพยาบาลสัตว์ของทางราชการ แล้วแต่กรณี ควบคุมดูแลให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นหรือผู้ดำเนินการสถานพยาบาลของทางราชการหรือผู้ดำเนินการ

สถานพยาบาลสัตว์ของทางราชการนั้นแต่งตั้งเจ้าหน้าที่รับผิดชอบในการเก็บ ขน และหรือกำจัดมูลฝอยติดเชื้อ ดำเนินการเก็บ ขน และหรือกำจัดมูลฝอยติดเชื้อให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่กำหนดในหมวด 2 หมวด 3 และหมวด 4 แห่งข้อบัญญัตินี้

ในการเก็บ การขน และหรือการกำจัดมูลฝอยติดเชื้อของบุคคลซึ่งองค์การบริหารส่วนตำบล.....มอบให้ดำเนินการกำจัดมูลฝอยติดเชื้อภายใต้การควบคุมดูแลขององค์การบริหารส่วนตำบล.....และของบุคคลซึ่งได้รับใบอนุญาตจากเจ้าพนักงานท้องถิ่นให้ดำเนินกิจการรับทำการเก็บ ขน และกำจัดมูลฝอยติดเชื้อ โดยทำเป็นธุรกิจหรือโดยได้รับประโยชน์ตอบแทนด้วยการคิดค่าบริการ ให้องค์การบริหารส่วนตำบล.....หรือเจ้าพนักงานท้องถิ่น แล้วแต่กรณี ควบคุมดูแลให้บุคคลดังกล่าว จัดให้มีเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบและดำเนินการเก็บ ขน และหรือกำจัดมูลฝอยติดเชื้อให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขตามที่กำหนดในหมวด 2 หมวด 3 และหมวด 4 แห่งข้อบัญญัตินี้

ในการมอบให้บุคคลใดดำเนินการกำจัดมูลฝอยติดเชื้อหรือการออกใบอนุญาตให้บุคคลใดดำเนินกิจการรับทำการเก็บ ขน และหรือกำจัดมูลฝอยติดเชื้อ ให้องค์การบริหารส่วนตำบล..... กำหนดระยะเวลาและเส้นทางขน ตลอดจนเงื่อนไขหรือข้อปฏิบัติอื่นๆ เพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามข้อบัญญัตินี้ให้

(1) ภาชนะสำหรับบรรจุมูลฝอยติดเชื้อที่เป็นกล่องหรือถัง ต้องทำด้วยวัสดุที่แข็งแรงทนทานต่อการแทงทะลุและการกัดกร่อนของสารเคมี เช่น พลาสติกแข็งหรือโลหะ มีฝาปิดมิดชิดและป้องกันการรั่วไหลของของเหลวภายในได้ และสามารถเคลื่อนย้ายได้สะดวก โดยผู้ขนย้ายไม่มีการสัมผัสกับมูลฝอยติดเชื้อ

(2) ภาชนะสำหรับบรรจุมูลฝอยติดเชื้อที่เป็นถุง ต้องทำจากพลาสติกหรือวัสดุอื่นที่มีความเหนียวไม่ฉีกขาดง่าย ทนทานต่อสารเคมีและการรับน้ำหนัก กันน้ำได้ ไม่รั่วซึมและไม่ดูดซึม

ภาชนะสำหรับบรรจุมูลฝอยติดเชื้อตามวรรคหนึ่ง ต้องมีสีแดง ทึบแสง และมีข้อความสีดำที่มีขนาดสามารถอ่านได้ชัดเจนว่า “มูลฝอยติดเชื้อ” อยู่ภายใต้รูปหัวกะโหลกไขว้ คู่กับตราหรือสัญลักษณ์ที่ใช้ระหว่างประเทศตามที่กระทรวงสาธารณสุขกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา และต้องมีข้อความว่า “ห้ามนำกลับมาใช้อีก” และ “ห้ามเปิด” ในกรณีที่สถานบริการการสาธารณสุขมิได้ดำเนินการกำจัดมูลฝอยติดเชื้อด้วยตนเอง สถานบริการการสาธารณสุขดังกล่าวจะต้องระบุชื่อของตนไว้ที่ภาชนะบรรจุมูลฝอยติดเชื้อ และในกรณีที่ภาชนะสำหรับบรรจุมูลฝอยติดเชื้อนั้นใช้สำหรับเก็บมูลฝอยติดเชื้อไว้เพื่อรอการขนไปกำจัดเกินกว่าเจ็ดวันนับแต่วันที่เกิดมูลฝอยติดเชื้อนั้น ให้ระบุวันที่ที่เกิดมูลฝอยติดเชื้อดังกล่าวไว้เพื่อรอการขนไปกำจัดเกินกว่าเจ็ดวันนับแต่วันที่เกิดมูลฝอยติดเชื้อนั้น ให้ระบุวันที่ที่เกิดมูลฝอยติดเชื้อดังกล่าวไว้ที่ภาชนะบรรจุมูลฝอยติดเชื้อด้วย

ภาชนะสำหรับบรรจุมูลฝอยติดเชื้อตามวรรคหนึ่ง มีได้หลายขนาดตามความเหมาะสมของการเก็บ การขน และการกำจัด แต่ในกรณีที่กระทรวงสาธารณสุขเห็นสมควร เพื่อความสะดวกในการเก็บ การขน และการกำจัด จะกำหนดขนาดของภาชนะสำหรับบรรจุมูลฝอยติดเชื้อสำหรับใช้ในสถานบริการการสาธารณสุขใด หรือสำหรับใช้ในห้องปฏิบัติการเชื้ออันตรายใดก็ได้ *(บัญญัติตามกฎกระทรวงว่าด้วยการกำจัดมูลฝอยติดเชื้อ พ.ศ. 2545 ออกตาม พรบ.สธ.)*

ข้อ 17 การเก็บมูลฝอยติดเชื้อในภาชนะสำหรับบรรจุมูลฝอยติดเชื้อตามที่กำหนดในข้อ 15 อาจจะจัดให้มีภาชนะรองรับภาชนะบรรจุมูลฝอยติดเชื้อก็ได้ โดยภาชนะรองรับนั้นจะต้องทำด้วยวัสดุที่แข็งแรงทนทานต่อสารเคมี ไม่รั่วซึม ทำความสะอาดได้ง่ายและต้องมีฝาปิดเปิดมิดชิด เว้นแต่ในห้องที่มีการป้องกันสัตว์ที่เป็นพาหะนำโรค และจำเป็นต้องใช้งานตลอดเวลาจะไม่มีฝาปิดเปิดก็ได้

ภาชนะรองรับตามวรรคหนึ่ง ให้ใช้ได้หลายครั้งแต่ต้องดูแลรักษาให้สะอาดอยู่เสมอ *(บัญญัติตามกฎกระทรวงว่าด้วยการกำจัดมูลฝอยติดเชื้อ พ.ศ. 2545 ออกตาม พรบ.สธ.)*

ข้อ 18 การเก็บมูลฝอยติดเชื้อ ต้องดำเนินการดังต่อไปนี้

(1) ต้องเก็บมูลฝอยติดเชื้อตรงแหล่งเกิดมูลฝอยติดเชื้อนั้น และต้องเก็บลงในภาชนะสำหรับบรรจุมูลฝอยติดเชื้อตามที่กำหนดในข้อ 15 โดยไม่ปนกับมูลฝอยอื่น และในกรณีที่ไม่สามารถเก็บลงในภาชนะสำหรับบรรจุมูลฝอยติดเชื้อได้โดยทันทีที่เกิดมูลฝอยติดเชื้อ จะต้องเก็บมูลฝอยติดเชื้อนั้นลงในภาชนะสำหรับบรรจุมูลฝอยติดเชื้อโดยเร็วที่สุดเมื่อมีโอกาสที่สามารถจะทำได้

(2) ต้องบรรจุมูลฝอยติดเชื้อไม่เกินสามในสี่ส่วนของความจุของภาชนะสำหรับบรรจุมูลฝอยติดเชื้อตามที่กำหนดในข้อ 15(1) แล้วปิดฝาให้แน่น หรือไม่เกินสองในสามส่วนของความจุของภาชนะสำหรับบรรจุมูลฝอยติดเชื้อตามที่กำหนดในข้อ 15 (2) แล้วผูกมัดปากถุงด้วยเชือกหรือวัสดุอื่นให้แน่น

(3) กรณีการเก็บมูลฝอยติดเชื้อภายในสถานบริการการสาธารณสุขหรือภายในห้องปฏิบัติการเชื้ออันตราย ที่มีปริมาณมาก หากยังไม่เคลื่อนย้ายภาชนะบรรจุมูลฝอยติดเชื้อนั้นออกไปทันทีจะต้องจัดให้มีที่หรือมุมหนึ่งของห้องสำหรับเป็นที่รวมภาชนะที่ได้บรรจุมูลฝอยติดเชื้อแล้ว เพื่อรอการเคลื่อนย้ายไปเก็บกักในที่พักรวมมูลฝอยติดเชื้อ แต่ห้ามเก็บไว้เกินหนึ่งวัน

(4) จัดให้มีที่พักรวมมูลฝอยติดเชื้อที่มีลักษณะตามข้อ 19 เพื่อรอการขนไปกำจัด และต้องทำความสะอาดและฆ่าเชื้อโรคในที่พักรวมมูลฝอยติดเชื้ออย่างน้อยสัปดาห์ละหนึ่งครั้ง *(บัญญัติตามกฎกระทรวงว่าด้วยการกำจัดมูลฝอยติดเชื้อ พ.ศ. 2545 ออกตาม พรบ.สธ.)*

ข้อ 19 ภายใต้บังคับข้อ 22 ในการเก็บมูลฝอยติดเชื้อ จะต้องจัดให้มีที่พักรวมมูลฝอยติดเชื้อที่เป็นห้องหรือเป็นอาคารเฉพาะแยกจากอาคารอื่นโดยมีลักษณะดังต่อไปนี้ สำหรับใช้เก็บกักภาชนะบรรจุมูลฝอยติดเชื้อเพื่อรอการขนไปกำจัด

(1) มีลักษณะไม่แพร่เชื้อ และอยู่ในที่ที่สะดวกต่อการขนมูลฝอยติดเชื้อไปกำจัด

(2) มีขนาดกว้างเพียงพอที่จะเก็บกักภาชนะบรรจุมูลฝอยติดเชื้อได้อย่างน้อยสองวัน

(3) พื้นและผนังต้องเรียบ ทำความสะอาดได้ง่าย

(4) มีรางหรือท่อระบายน้ำทิ้งเชื่อมต่อกับระบบบำบัดน้ำเสีย

(5) มีลักษณะโปร่ง ไม่อับชื้น

(6) มีการป้องกันสัตว์แมลงเข้าไป มีประตูกว้างพอสมควรตามขนาดของห้อง หรืออาคารเพื่อสะดวกต่อการปฏิบัติงาน และปิดด้วยกุญแจหรือปิดด้วยวิธีอื่นที่บุคคลทั่วไปไม่สามารถที่จะเข้าไปได้

(7) มีข้อความเป็นคำเตือนที่มีขนาดสามารถเห็นได้ชัดเจนว่า “ที่พักรวมมูลฝอยติดเชื้อ” ไว้ที่หน้าห้องหรือหน้าอาคาร

(8) มีลานสำหรับล้างรถเข็นอยู่ใกล้ที่พักรวมมูลฝอยติดเชื้อ และลานนั้นต้องมีรางหรือท่อรวบรวมน้ำเสียจากการล้างรถเข็นเข้าสู่ระบบบำบัดน้ำเสีย

ในกรณีที่เก็บกักภาชนะบรรจุมูลฝอยติดเชื้อไว้เกินเจ็ดวัน ที่พักรวมมูลฝอยติดเชื้อตามวรรคหนึ่งต้องสามารถควบคุมอุณหภูมิให้อยู่ที่ 10 องศาเซลเซียส หรือต่ำกว่านั้นได้ *(บัญญัติตามกฎกระทรวงว่าด้วยการกำจัดมูลฝอยติดเชื้อ พ.ศ. 2545 ออกตาม พรบ.สธ.)*

ข้อ 20 การเคลื่อนย้ายภาชนะบรรจุมูลฝอยติดเชื้อไปเก็บกักในที่พักรวมมูลฝอยติดเชื้อเพื่อรอการขนไปกำจัดตามข้อ 19 ต้องดำเนินการให้ถูกสุขลักษณะ ดังนี้

(1) ต้องมีผู้ปฏิบัติงานซึ่งมีความรู้เกี่ยวกับมูลฝอยติดเชื้อ โดยบุคคลดังกล่าวต้องผ่านการฝึกอบรมการป้องกันและระงับการแพร่เชื้อหรืออันตรายที่อาจเกิดจากมูลฝอยติดเชื้อ ตามหลักสูตรและระยะเวลาที่กระทรวงสาธารณสุขกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

(2) ผู้ปฏิบัติงานต้องสวมอุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคล ได้แก่ ถุงมือยางหนา ผ้ากันเปื้อน ผ้าปิดปาก ปิดจมูก และรองเท้าพื้นยางหุ้มแข้ง ตลอดเวลาที่ปฏิบัติงาน และถ้าในการปฏิบัติงานร่างกายหรือส่วนใดส่วนหนึ่งไปสัมผัสกับมูลฝอยติดเชื้อ ให้ผู้ปฏิบัติงานต้องทำความสะอาดร่างกายหรือส่วนที่อาจสัมผัสมูลฝอยติดเชื้อโดยทันที

(3) ต้องกระทำทุกวันตามตารางเวลาที่กำหนด เว้นแต่มีเหตุจำเป็น

(4) ต้องเคลื่อนย้ายโดยใช้รถเข็นสำหรับเคลื่อนย้ายภาชนะบรรจุมูลฝอยติดเชื้อที่มีลักษณะตามที่กำหนดในข้อ 21 เว้นแต่มูลฝอยติดเชื้อที่เกิดขึ้นมีปริมาณน้อยที่ไม่จำเป็นต้องใช้รถเข็นจะเคลื่อนย้ายโดยผู้ปฏิบัติงานซึ่งมีคุณสมบัติตาม (1) ก็ได้

(5) ต้องมีเส้นทางเคลื่อนย้ายที่แน่นอน และในระหว่างการเคลื่อนย้ายไปที่พักรวมมูลฝอยติดเชื้อ ห้ามแวะหรือหยุดพัก ณ ที่ใด

(6) ต้องกระทำโดยระมัดระวัง ห้ามโยน หรือลากภาชนะสำหรับบรรจุมูลฝอยติดเชื้อ

(7) กรณีที่มีมูลฝอยติดเชื้อตกหล่นหรือภาชนะบรรจุมูลฝอยติดเชื้อแตกระหว่างทาง ห้ามหยิบด้วยมือเปล่า ต้องใช้คีมคีบหรือหยิบด้วยถุงมือยางหนา หากเป็นของเหลวให้ซับด้วยกระดาษ แล้วเก็บมูลฝอยติดเชื้อหรือกระดาษนั้นในภาชนะสำหรับบรรจุมูลฝอยติดเชื้อใบใหม่ แล้วทำความสะอาดด้วยน้ำยาฆ่าเชื้อที่บริเวณพื้นนั้นก่อนเช็ดถูตามปกติ

(8) ต้องทำความสะอาดและฆ่าเชื้อรถเข็นและอุปกรณ์ในการปฏิบัติงานอย่างน้อยวันละครั้ง และห้ามนำรถเข็นมูลฝอยติดเชื้อไปใช้ในกิจการอย่างอื่น *(บัญญัติตามกฎกระทรวงว่าด้วยการกำจัดมูลฝอยติดเชื้อ พ.ศ. 2545 ออกตาม พรบ.สธ.)*

ข้อ 21 รถเข็นสำหรับเคลื่อนย้ายภาชนะบรรจุมูลฝอยติดเชื้ออย่างน้อยต้องมีลักษณะและเงื่อนไข ดังนี้

(1) ทำด้วยวัสดุที่ทำความสะอาดได้ง่าย ไม่มีแง่มุมอันจะเป็นแหล่งหมักหมมของเชื้อโรคและสามารถทำความสะอาดด้วยน้ำได้

(2) มีพื้นและผนังทึบ เมื่อจัดวางภาชนะบรรจุมูลฝอยติดเชื้อแล้วต้องปิดฝาให้แน่นเพื่อป้องกันสัตว์และแมลงเข้าไป

(3) มีข้อความสีแดงที่มีขนาดสามารถมองเห็นชัดเจนอย่างน้อยสองด้านว่า “รถเข็นมูลฝอยติดเชื้อ ห้ามนำไปใช้ในกิจการอื่น”

(4) ต้องมีอุปกรณ์หรือเครื่องมือสำหรับใช้เก็บมูลฝอยติดเชื้อที่ตกหล่นระหว่างการเคลื่อนย้าย และอุปกรณ์หรือเครื่องมือสำหรับใช้ทำความสะอาดและฆ่าเชื้อบริเวณที่มูลฝอยติดเชื้อตกหล่น ตลอดเวลาที่ทำการเคลื่อนย้ายภาชนะบรรจุมูลฝอยติดเชื้อ *(บัญญัติตามกฎกระทรวงว่าด้วยการกำจัดมูลฝอยติดเชื้อ พ.ศ. 2545 ออกตาม พรบ.สธ.)*

ข้อ 22 สถานบริการการสาธารณสุขดังต่อไปนี้จะไม่จัดให้มีที่พักรวมมูลฝอยติดเชื้อตามข้อ 19 ก็ได้ แต่ต้องจัดให้มีบริเวณที่พักภาชนะบรรจุมูลฝอยติดเชื้อไว้เป็นการเฉพาะ

(1) สถานพยาบาลประเภทที่ได้รับผู้ป่วยไว้ค้างคืน

(2) สถานพยาบาลสัตว์ประเภทที่ไม่มีที่พักสัตว์ป่วยไว้ค้างคืน หรือประเภทที่มีที่พักสัตว์ป่วยไว้ค้างคืนตามชนิดและจำนวนไม่เกินที่กระทรวงสาธารณสุขกำหนด โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

(3) สถานที่ที่อาจมีมูลฝอยติดเชื้อตามที่กระทรวงสาธารณสุขกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

บริเวณที่พักภาชนะบรรจุมูลฝอยติดเชื้อตามวรรคหนึ่ง ให้มีลักษณะตามที่กระทรวงสาธารณสุขกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา *(บัญญัติตามกฎกระทรวงว่าด้วยการกำจัดมูลฝอยติดเชื้อ พ.ศ. 2545 ออกตาม พรบ.สธ.)*

หมวด 3
การเก็บ ขนมูลฝอยติดเชื้อ

ข้อ 23 องค์การบริหารส่วนตำบล.....รวมทั้งบุคคลซึ่งองค์การบริหารส่วนตำบล..... มอบให้ดำเนินการกำจัดมูลฝอยติดเชื้อภายใต้การควบคุมดูแลขององค์การบริหารส่วนตำบล..... และบุคคลซึ่งได้รับใบอนุญาตจากเจ้าพนักงานท้องถิ่นให้ดำเนินกิจการรับทำการเก็บมูลฝอยติดเชื้อโดยทำเป็นธุรกิจหรือโดยได้รับประโยชน์ตอบแทนด้วยการคิดค่าบริการ ซึ่งรับทำการขนมูลฝอยติดเชื้อจากที่พักรวมมูลฝอยติดเชื้อของสถานบริการการสาธารณสุขหรือของห้องปฏิบัติการเชื้ออันตรายเพื่อนำไปกำจัดภายนอกสถานบริการการสาธารณสุขหรือภายนอกบริเวณที่ตั้งห้องปฏิบัติการเชื้ออันตราย ต้องจัดให้มี

(1) ยานพาหนะขนมูลฝอยติดเชื้อที่มีลักษณะตามที่กำหนดในข้อ 25 โดยให้มีจำนวนที่เพียงพอกับการประกอบการหรือการให้บริการ

(2) ผู้ขับขี่และผู้ปฏิบัติงานประจำยานพาหนะซึ่งมีความรู้เกี่ยวกับมูลฝอยติดเชื้อ โดยผ่านการฝึกอบรมการป้องกันและระงับการแพร่เชื้อหรืออันตรายที่อาจเกิดจากมูลฝอยติดเชื้อตามหลักสูตรและระยะเวลาตามที่กระทรวงสาธารณสุขกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

(3) ที่เก็บกักภาชนะบรรจุมูลฝอยติดเชื้อเพื่อรอการกำจัดซึ่งมีคุณลักษณะเช่นเดียวกับที่พักรวมมูลฝอยติดเชื้อตามข้อ 18 โดยมีขนาดกว้างขวางเพียงพอที่จะเก็บกักรักษาภาชนะบรรจุมูลฝอยติดเชื้อไว้ได้จนกว่าจะขนไปกำจัด และให้มีข้อความเป็นคำเตือนว่า “ที่เก็บกักภาชนะบรรจุมูลฝอยติดเชื้อ” ด้วยสีแดงและมีขนาดที่สามารถมองเห็นได้ชัดเจน แสดงไว้ในสภาพถาวรด้วย

(4) บริเวณที่จอดเก็บยานพาหนะขนมูลฝอยติดเชื้อที่เป็นสถานที่เฉพาะที่ขนาดกว้างขวางเพียงพอ มีรางหรือท่อระบายน้ำเสียจากการล้างยานพาหนะเข้าสู่ระบบบำบัดน้ำเสีย และต้องทำความสะอาดบริเวณที่จอดเก็บยานพาหนะขนมูลฝอยติดเชื้ออย่างสม่ำเสมอ *(บัญญัติตามกฎกระทรวงว่าด้วยการกำจัดมูลฝอยติดเชื้อ พ.ศ. 2545 ออกตาม พรบ.สธ.)*

ข้อ 24 การขนมูลฝอยติดเชื้อจากที่พักรวมมูลฝอยติดเชื้อของสถานบริการการสาธารณสุขหรือของห้องปฏิบัติการเชื้ออันตรายเพื่อนำไปกำจัดภายนอกสถานบริการการสาธารณสุขหรือภายนอกบริเวณที่ตั้งห้องปฏิบัติการเชื้ออันตราย ต้องดำเนินการให้ถูกสุขลักษณะดังต่อไปนี้

(1) ต้องขนโดยยานพาหนะขนมูลฝอยติดเชื้อตามข้อ 23(1) เท่านั้น

(2) ต้องขนอย่างสม่ำเสมอตามวันและเวลาที่กำหนด โดยคำนึงถึงปริมาณของมูลฝอยติดเชื้อและสถานที่จัดเก็บ เว้นแต่กรณีที่มีเหตุจำเป็น

(3) ผู้ปฏิบัติงานประจำยานพาหนะขนมูลฝอยติดเชื้อ ต้องถือปฏิบัติตามข้อกำหนดในข้อ 20(2) (6) และ (7)

(4) ผู้ขับขี่ยานพาหนะขนมูลฝอยติดเชื้อและผู้ปฏิบัติงานประจำยานพาหนะขนมูลฝอยติดเชื้อ ต้องระมัดระวังมิให้มูลฝอยติดเชื้อและภาชนะสำหรับบรรจุมูลฝอยติดเชื้อตกหล่นในระหว่างการขน

ห้ามนำยานพาหนะขนมูลฝอยติดเชื้อไปใช้ในกิจการอย่างอื่น และให้ทำความสะอาดและฆ่าเชื้ออย่างน้อยสัปดาห์ละครั้ง เว้นแต่กรณีภาชนะบรรจุมูลฝอยติดเชื้อแตกหรือมีการรั่วไหลต้องทำความสะอาดในโอกาสแรกที่สามารถจะทำได้ *(บัญญัติตามกฎกระทรวงว่าด้วยการกำจัดมูลฝอยติดเชื้อ พ.ศ. 2545 ออกตาม พรบ.สธ.)*

ข้อ 25 ยานพาหนะขนมูลฝอยติดเชื้อต้องมีลักษณะและเงื่อนไขดังนี้

(1) ตัวถังปิดทึบ ผนังด้านในต้องบุด้วยวัสดุที่ทนทาน ทำความสะอาดได้ง่ายไม่รั่วซึม

(2) ในกรณีที่เป็นยานพาหนะสำหรับใช้ขนมูลฝอยติดเชื้อจากที่พักรวมมูลฝอยติดเชื้อตามข้อ 17 วรรคสอง ภายในตัวถังของยานพาหนะนั้นต้องสามารถควบคุมอุณหภูมิให้อยู่ที่ 10 องศาเซลเซียส หรือต่ำกว่านั้นได้ และจะต้องติดเครื่องเทอร์โมมิเตอร์ที่สามารถอ่านค่าอุณหภูมิภายในตัวถังไว้ด้วย

(3) ข้อความสีแดงที่มีขนาดสามารถมองเห็นได้ชัดเจนปิดไว้ที่ภายนอกตัวถังด้านข้างทั้งสองด้านว่า “ใช้เฉพาะขนมูลฝอยติดเชื้อ”

(4) กรณีองค์การบริหารส่วนตำบล.....ทำการขนมูลฝอยติดเชื้อ ให้องค์การบริหารส่วนตำบล.....แสดงชื่อขององค์การบริหารส่วนตำบล.....ด้วยตัวหนังสือสีแดงที่มีขนาดสามารถมองเห็นได้ชัดเจนไว้ที่ภายนอกตัวถังด้านข้างทั้งสองด้านของยานพาหนะขนมูลฝอยติดเชื้อ

กรณีบุคคลซึ่งได้รับมอบจากองค์การบริหารส่วนตำบล.....ให้เป็นผู้ดำเนินการกำจัดมูลฝอยติดเชื้อภายใต้การควบคุมดูแลขององค์การบริหารส่วนตำบล.....ทำการขนมูลฝอยติดเชื้อ ให้บุคคลนั้นแสดงชื่อองค์การบริหารส่วนตำบล.....ด้วยตัวหนังสือสีแดงที่มีขนาด

สามารถมองเห็นได้ชัดเจน พร้อมกับแผ่นป้ายขนาดที่สามารถมองเห็นได้ชัดเจน ระบุรหัสหรือหมายเลขใบอนุญาต ชื่อสถานที่ และหมายเลขโทรศัพท์ของบุคคลนั้น ไว้ที่ภายนอกตัวถังด้านข้างของยานพาหนะขนมูลฝอยติดเชื้อ

(5) ต้องมีเครื่องป้องกันอันตรายส่วนบุคคลที่เหมาะสมสำหรับผู้ขับขี่และผู้ปฏิบัติงานประจำยานพาหนะขนมูลฝอยติดเชื้อ อุปกรณ์หรือเครื่องมือสำหรับป้องกันอุบัติเหตุที่อาจเกิดขึ้นจากการตกหล่นหรือการรั่วไหลของมูลฝอยติดเชื้อ อุปกรณ์หรือเครื่องมือป้องกันอัคคีภัย และอุปกรณ์หรือเครื่องมือสื่อสารสำหรับใช้ติดต่อแจ้งเหตุอยู่ในยานพาหนะขนมูลฝอยติดเชื้อตลอดเวลาที่ทำการขนมูลฝอยติดเชื้อ *(บัญญัติตามกฎกระทรวงว่าด้วยการกำจัดมูลฝอยติดเชื้อ พ.ศ. 2545 ออกตาม พรบ.สธ.)*

ข้อ 26 ในกรณีที่ใช้รถเข็นตามข้อ 21 ขนมูลฝอยติดเชื้อไปกำจัดยังสถานที่กำจัดตามหมวด 4 ที่อยู่ภายในสถานบริการการสาธารณสุขหรือภายในบริเวณที่ตั้งห้องปฏิบัติการเชื้ออันตรายแทนยานพาหนะขนมูลฝอยติดเชื้อตามข้อ 25 ให้นำข้อ 20 มาใช้บังคับโดยอนุโลม *(บัญญัติตามกฎกระทรวงว่าด้วยการกำจัดมูลฝอยติดเชื้อ พ.ศ. 2545 ออกตาม พรบ.สธ.)*

หมวด 4
การกำจัดมูลฝอยติดเชื้อ

ข้อ 27 การกำจัดมูลฝอยติดเชื้อต้องดำเนินการดังต่อไปนี้

(1) ต้องกำจัดมูลฝอยติดเชื้อโดยวิธีใดวิธีหนึ่งตามที่กำหนดในข้อ 28

(2) ต้องกำจัดมูลฝอยติดเชื้อตามระยะเวลาที่องค์การบริหารส่วนตำบล.....กำหนด แต่ต้องไม่เกินสามสิบวัน นับแต่วันที่ขนจากที่พักรวมมูลฝอยติดเชื้อของสถานบริการการสาธารณสุขหรือของห้องปฏิบัติการเชื้ออันตราย

(3) ในระหว่างรอกำจัดมูลฝอยติดเชื้อ ต้องเก็บกักภาชนะบรรจุมูลฝอยติดเชื้อไว้ในที่เก็บกักภาชนะบรรจุมูลฝอยติดเชื้อที่มีลักษณะเช่นเดียวกับที่พักรวมมูลฝอยติดเชื้อตามข้อ 19 โดยมีขนาดกว้างขวางเพียงพอที่จะเก็บกักภาชนะบรรจุมูลฝอยติดเชื้อไว้ได้จนกว่าจะทำการกำจัด รวมทั้งจัดให้มีข้อความเป็นคำเตือนว่า “ที่เก็บกักภาชนะบรรจุมูลฝอยติดเชื้อ” ด้วยสีแดงและมีขนาดสามารถมองเห็นได้ชัดเจน แสดงไว้ด้วย

(4) จัดให้มีผู้ปฏิบัติงานกำจัดมูลฝอยติดเชื้อซึ่งมีความรู้เกี่ยวกับมูลฝอยติดเชื้อ โดยผ่านการฝึกอบรมการป้องกันและระงับการแพร่เชื้อหรืออันตรายที่อาจเกิดจากมูลฝอยติดเชื้อตามหลักสูตรและระยะเวลาตามที่กระทรวงสาธารณสุขกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

(5) จัดให้มีเครื่องป้องกันอันตรายส่วนบุคคลที่เหมาะสมสำหรับผู้ปฏิบัติงานกำจัดมูลฝอยติดเชื้อ รวมทั้งอุปกรณ์หรือเครื่องมือสำหรับป้องกันอุบัติเหตุที่อาจเกิดขึ้นจากการตกหล่นหรือการรั่วไหลของมูลฝอยติดเชื้อและอุปกรณ์หรือเครื่องมือป้องกันอัคคีภัยไว้ประจำบริเวณที่ตั้งระบบกำจัดมูลฝอยติดเชื้อ

(6) กรณีที่สถานบริการการสาธารณสุข ห้องปฏิบัติการเชื้ออันตรายหรือผู้ที่ได้รับอนุญาตใช้วิธีกำจัดมูลฝอยติดเชื้อด้วยวิธีการอื่นที่มิใช่วิธีเผาในเตาเผาตามข้อ 28(1) ให้สถานบริการการสาธารณสุขห้องปฏิบัติการเชื้ออันตราย หรือผู้ที่ได้รับอนุญาตนั้นตรวจวิเคราะห์ตามข้อ 30 เพื่อตรวจสอบเกณฑ์มาตรฐานในการกำจัดมูลฝอยติดเชื้อเป็นประจำทุกเดือน และให้รายงานผลการตรวจวิเคราะห์นั้นให้ราชการส่วนท้องถิ่นทราบเป็นประจำภายในวันที่ห้าของทุกเดือน *(บัญญัติตามกฎกระทรวงว่าด้วยการกำจัดมูลฝอยติดเชื้อ พ.ศ. 2545 ออกตาม พรบ.สธ.)*

ข้อ 28 การกำจัดมูลฝอยติดเชื้อ มีวิธีการดังนี้

(1) เผาในเตาเผา

(2) ทำลายเชื้อด้วยไอน้ำ

(3) ทำลายเชื้อด้วยความร้อน

(4) วิธีอื่นตามที่กระทรวงสาธารณสุขกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา *(บัญญัติตามกฎกระทรวงว่าด้วยการกำจัดมูลฝอยติดเชื้อ พ.ศ. 2545 ออกตาม พรบ.สธ.)*

ข้อ 29 การกำจัดมูลฝอยติดเชื้อโดยการเผาในเตาเผา ให้ใช้เตาเผาที่มีห้องเผามูลฝอยติดเชื้อและห้องเผาควัน การเผามูลฝอยติดเชื้อให้เผาที่อุณหภูมิไม่ต่ำกว่า 760 องศาเซลเซียส และในการเผาควันให้เผาด้วยอุณภูมิไม่ต่ำกว่า 1,000 องศาเซลเซียส ทั้งนี้ ตามแบบเตาเผาที่กระทรวงสาธารณสุขกำหนดหรือเห็นชอบ และในการเผาต้องมีการควบคุมมาตรฐานอากาศเสียที่ปล่อยออกจากเตาเผาตามที่กระทรวงสาธารณสุขกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา *(บัญญัติตามกฎกระทรวงว่าด้วยการกำจัดมูลฝอยติดเชื้อ พ.ศ. 2545 ออกตาม พรบ.สธ.)*

ข้อ 30 การกำจัดมูลฝอยติดเชื้อด้วยวิธีการทำลายเชื้อด้วยไอน้ำหรือวิธีทำลายเชื้อด้วยความร้อนหรือวิธีอื่นตามข้อ 28 (2) (3) หรือ (4) จะต้องดำเนินการให้ได้ตามเกณฑ์มาตรฐานทางชีวภาพ โดยมีประสิทธิภาพที่สามารถทำลายเชื้อบัคเตรี เชื้อรา ไวรัส และปาราสิตในมูลฝอยติดเชื้อได้หมด

ภายหลังการกำจัดมูลฝอยติดเชื้อด้วยวิธีดังกล่าวตามวรรคหนึ่งแล้ว ต้องมีการตรวจสอบเกณฑ์มาตรฐานทางชีวภาพโดยวิธีการตรวจวิเคราะห์เชื้อบะซิลลัสสเทียโรเธอร์โมฟิลลัสหรือบะซิลลัสซับทิลิสแล้วแต่กรณี ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กระทรวงสาธารณสุขกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา *(บัญญัติตามกฎกระทรวงว่าด้วยการกำจัดมูลฝอยติดเชื้อ พ.ศ. 2545 ออกตาม พรบ.สธ.)*

ข้อ 31 เศษของมูลฝอยติดเชื้อที่เหลือหลังจากการเผาในเตาเผาตามข้อ 28 หรือที่ผ่านการกำจัดเชื้อตามวิธีการตามข้อ 30 แล้ว ให้ดำเนินการกำจัดตามวิธีกำจัดมูลฝอยทั่วไป เว้นแต่กระทรวงสาธารณสุขกำหนดเป็นอย่างอื่น *(บัญญัติตามกฎกระทรวงว่าด้วยการกำจัดมูลฝอยติดเชื้อ พ.ศ. 2545 ออกตาม พรบ.สธ.)*

หมวด 5
การออกใบอนุญาต

ข้อ 32 ห้ามมิให้ผู้ใดดำเนินกิจการรับทำการเก็บ ขน หรือกำจัดมูลฝอยติดเชื้อ โดยทำเป็นธุรกิจ หรือโดยได้รับประโยชน์ตอบแทนด้วยการคิดค่าบริการ เว้นแต่จะได้รับใบอนุญาตจากเจ้าพนักงานท้องถิ่น *(บัญญัติตาม ม.19 พรบ.สธ.)*

ข้อ 33 ผู้ใดประสงค์จะเป็นผู้ดำเนินกิจการรับทำการเก็บ ขน หรือกำจัดมูลฝอยติดเชื้อ โดยทำเป็นธุรกิจหรือโดยได้รับประโยชน์ตอบแทนด้วยการคิดค่าบริการในเขตราชการส่วนท้องถิ่น จะต้องยื่นคำขอรับใบอนุญาตตามแบบที่กำหนดไว้ท้ายข้อบัญญัตินี้ พร้อมกับเอกสารและหลักฐานดังต่อไปนี้ *(ออกตามความใน ม.54 พรบ.สธ.)*

(1) สำเนาบัตรประจำตัวประชาชน/ข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ

(2) สำเนาใบอนุญาตตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

(3) อื่นๆ ตามที่องค์การบริหารส่วนตำบล.....ประกาศกำหนด

ข้อ 34 ผู้ขอรับใบอนุญาตจะต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ และเงื่อนไข ดังต่อไปนี้ *(ออกตามความใน ม.54 พรบ.สธ.)*

(1) ผู้ขอรับใบอนุญาตดำเนินกิจการรับทำการเก็บ ขนมูลฝอยติดเชื้อ

(1.1) .....

(1.2) .....

(1.3) .....

(1.4) ฯลฯ

ให้ช่วยกันคิดว่าจะมีอะไรต้องกำหนดควบคุมอย่างไร?

(2) ผู้ขอรับใบอนุญาตดำเนินกิจการรับทำการกำจัดมูลฝอยติดเชื้อ

(2.1) .....

(2.2) .....

(2.3) .....

(2.4) ฯลฯ

ให้ช่วยกันคิดว่าจะมีอะไรต้องกำหนดควบคุมอย่างไร?

ข้อ 35 เมื่อได้รับคำขอรับใบอนุญาตหรือคำขอต่ออายุใบอนุญาต ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นตรวจความถูกต้องและความสมบูรณ์ของคำขอ ถ้าปรากฏว่าคำขอดังกล่าวไม่ถูกต้องหรือไม่สมบูรณ์ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ หรือเงื่อนไขที่กำหนดไว้ ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นรวบรวมความไม่ถูกต้อง หรือความไม่สมบูรณ์นั้นทั้งหมด และแจ้งให้ผู้ขออนุญาตแก้ไขให้ถูกต้องและสมบูรณ์ในคราวเดียวกัน และในกรณีจำเป็นที่จะต้องส่งคืนคำขอแก่ผู้ขออนุญาต ก็ให้ส่งคืนคำขอพร้อมทั้งแจ้งความไม่ถูกต้องหรือความไม่สมบูรณ์ให้ทราบภายในสิบห้าวันนับแต่วันได้รับคำขอ

เจ้าพนักงานท้องถิ่นต้องออกใบอนุญาตหรือมีหนังสือแจ้งคำสั่งไม่อนุญาตพร้อมด้วยเหตุผลให้ผู้ขออนุญาตทราบภายในสามสิบวันนับแต่วันได้รับคำขอซึ่งมีรายละเอียดถูกต้องหรือครบถ้วนตามที่กำหนดในข้อบัญญัตินี้

ในกรณีที่มีเหตุจำเป็นที่เจ้าพนักงานท้องถิ่นไม่อาจออกใบอนุญาตหรือยังไม่อาจมีคำสั่งไม่อนุญาตได้ภายในกำหนดเวลาตามวรรคสอง ให้ขยายเวลาออกไปได้อีกไม่เกินสองครั้ง ครั้งละไม่เกินสิบห้าวัน แต่ต้องมีหนังสือแจ้งการขยายเวลาและเหตุจำเป็นแต่ละครั้งให้ผู้ขออนุญาตทราบก่อนสิ้นกำหนดเวลาตามวรรคสองหรือตามที่ได้ขยายเวลาไว้แล้วนั้น แล้วแต่กรณี *(บัญญัติตาม ม.56 พรบ.สธ.)*

ข้อ 36 ผู้ได้รับอนุญาต ต้องมารับใบอนุญาตภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับหนังสือแจ้งการอนุญาตจากเจ้าพนักงานท้องถิ่น หากไม่มารับภายในกำหนดเวลาดังกล่าวโดยไม่มีเหตุอันสมควรให้ถือว่าสละสิทธิ์ *(ออกตามความใน ม.54 พรบ.สธ.)*

ข้อ 37 บรรดาใบอนุญาตที่ออกให้ตามข้อบัญญัตินี้ให้มีอายุหนึ่งปีนับแต่วันที่ออกใบอนุญาตและให้ใช้ได้เพียงในเขตอำนาจขององค์การบริหารส่วนตำบล.....เท่านั้น

การขอต่ออายุใบอนุญาตจะต้องยื่นคำขอก่อนใบอนุญาตสิ้นอายุ เมื่อได้ยื่นคำขอพร้อมกับเสียค่าธรรมเนียมแล้วให้ประกอบกิจการต่อไปได้จนกว่าเจ้าพนักงานท้องถิ่นจะสั่งไม่ต่ออายุใบอนุญาต

การขอต่ออายุใบอนุญาตและการอนุญาตให้ต่ออายุใบอนุญาตให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์วิธีการ และเงื่อนไขที่เจ้าพนักงานท้องถิ่นประกาศกำหนด *(ออกตามความใน ม.55 พรบ.สธ.)*

ข้อ 38 ผู้ได้รับใบอนุญาตต้องเสียค่าธรรมเนียมการออกใบอนุญาตตามอัตราที่กำหนดไว้ท้ายข้อบัญญัตินี้ในวันที่มารับใบอนุญาตสำหรับกรณีที่เป็นการขอรับใบอนุญาตครั้งแรก หรือก่อนใบอนุญาตสิ้นอายุสำหรับกรณีที่เป็นการขอต่ออายุใบอนุญาตตลอดเวลาที่ยังดำเนินกิจการนั้น ถ้ามิได้เสียค่าธรรมเนียมภายในเวลาที่กำหนด ให้ชำระค่าปรับเพิ่มขึ้นอีกร้อยละยี่สิบของจำนวนค่าธรรมเนียมที่ค้างชำระเว้นแต่ผู้ได้รับใบอนุญาตจะได้บอกเลิกการดำเนินกิจการนั้นก่อนถึงกำหนดการเสียค่าธรรมเนียมครั้งต่อไป

ในกรณีที่ผู้มีหน้าที่ต้องเสียค่าธรรมเนียมตามวรรคหนึ่งค้างชำระค่าธรรมเนียมติดต่อกันเกินกว่าสองครั้ง ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจสั่งให้ผู้นั้นหยุดการดำเนินกิจการไว้จนกว่าจะได้เสียค่าธรรมเนียมและค่าปรับจนครบจำนวน *(ออกตามความใน ม.65 พรบ.สธ.)*

ข้อ 39 บรรดาค่าธรรมเนียมและค่าปรับตามข้อบัญญัตินี้ ให้เป็นรายได้ของราชการส่วนท้องถิ่น *(บัญญัติตาม ม.64 พรบ.สธ.)*

ข้อ 40 ผู้ได้รับใบอนุญาตให้เป็นผู้ดำเนินกิจการตามข้อบัญญัตินี้จะพึงเรียกเก็บค่าบริการจากผู้ใช้บริการได้ไม่เกินอัตราค่าบริการขั้นสูงตามที่กำหนดไว้ท้ายข้อบัญญัตินี้ *(ออกตามความใน ม.20(5) พรบ.สธ.)*

ข้อ 41 ผู้ได้รับใบอนุญาตตามข้อบัญญัตินี้ ต้องแสดงใบอนุญาตไว้โดยเปิดเผยและเห็นได้ง่าย ณ สถานที่ประกอบกิจการตลอดเวลาที่ประกอบกิจการ *(บัญญัติตาม ม.57 พรบ.สธ.)*

ข้อ 42 ในกรณีที่ใบอนุญาตสูญหาย ถูกทำลาย หรือชำรุดในสาระที่สำคัญ ให้ผู้ได้รับใบอนุญาตยื่นคำขอรับใบแทนใบอนุญาตภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้ทราบถึงการสูญหาย ถูกทำลาย หรือชำรุด ตามแบบที่กำหนดไว้ท้ายข้อบัญญัตินี้

การขอรับใบแทนใบอนุญาตและการออกใบแทนใบอนุญาตให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขดังต่อไปนี้

(1) ในกรณีใบอนุญาตสูญหาย ให้ผู้ยื่นคำขอรับใบแทนใบอนุญาตนำสำเนาบันทึกการแจ้งความต่อพนักงานเจ้าหน้าที่แห่งท้องที่ที่ใบอนุญาตสูญหายมาแสดงต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่นประกอบด้วย

(2) ในกรณีใบอนุญาตถูกทำลาย หรือชำรุดในสาระที่สำคัญ ให้ผู้ยื่นคำขอรับใบแทนใบอนุญาตนำใบอนุญาตเดิมเท่าที่เหลืออยู่ มาแสดงต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่นประกอบด้วย *(ออกตามความใน ม.58 พรบ.สธ.)*

ข้อ 43 ในกรณีที่ปรากฏว่าผู้รับใบอนุญาตตามข้อบังคับนี้ ไม่ปฏิบัติหรือปฏิบัติไม่ถูกต้องตามบทแห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 กฎกระทรวงที่ออกตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 หรือข้อบัญญัตินี้ หรือเงื่อนไขที่ระบุไว้ในใบอนุญาตในเรื่องที่กำหนดไว้เกี่ยวกับการประกอบกิจการตามที่ได้รับใบอนุญาตตามข้อบัญญัตินี้ เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจสั่งพักใช้ใบอนุญาตได้ภายในเวลาที่เห็นสมควรแต่ต้องไม่เกินสิบห้าวัน *(บัญญัติตาม ม.59 พรบ.สธ.)*

ข้อ 44 เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจออกคำสั่งเพิกถอนใบอนุญาตเมื่อปรากฏว่าผู้รับใบอนุญาต

(1) ถูกสั่งพักใช้ใบอนุญาตตั้งแต่สองครั้งขึ้นไปและมีเหตุที่จะต้องถูกสั่งพักใช้ใบอนุญาต

(2) ต้องคำพิพากษาถึงที่สุดว่าได้กระทำความผิดตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535

(3) ไม่ปฏิบัติหรือปฏิบัติไม่ถูกต้องตามบทแห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 กฎกระทรวงที่ออกตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 หรือข้อบัญญัตินี้ หรือเงื่อนไขที่ระบุไว้ในใบอนุญาตในเรื่องที่กำหนดไว้เกี่ยวกับการประกอบกิจการตามที่ได้รับใบอนุญาตตามข้อบัญญัตินี้ และการไม่ปฏิบัติหรือปฏิบัติไม่ถูกต้องนั้นก่อให้เกิดอันตรายอย่างร้ายแรงต่อสุขภาพของประชาชน หรือมีผลกระทบต่อสภาวะความเป็นอยู่ที่เหมาะสมกับการดำรงชีพของประชาชน *(บัญญัติตาม ม.60 พรบ.สธ.)*

ข้อ 45 คำสั่งพักใช้ใบอนุญาตและคำสั่งเพิกถอนใบอนุญาต ให้ทำเป็นหนังสือแจ้งให้ผู้รับทราบ ในกรณีที่ไม่พบผู้รับใบอนุญาต หรือผู้รับใบอนุญาตไม่ยอมรับคำสั่งดังกล่าว ให้ส่งคำสั่งโดยทางไปรษณีย์ตอบรับ หรือให้ปิดคำสั่งนั้นไว้ในที่เปิดเผยเห็นได้ง่าย ณ ภูมิลำเนาหรือ

สำนักทำการงานของผู้รับใบอนุญาต และให้ถือว่าผู้รับใบอนุญาตนั้นได้รับทราบคำสั่งแล้วตั้งแต่เวลาที่คำสั่งไปถึง หรือวันปิดคำสั่ง แล้วแต่กรณี *(บัญญัติตาม ม.61 พรบ.สธ.)*

ข้อ 46 ผู้ถูกสั่งเพิกถอนใบอนุญาตจะขอรับใบอนุญาตสำหรับการประกอบกิจการที่ถูกเพิกถอนใบอนุญาตอีกไม่ได้จนกว่าจะพ้นกำหนดหนึ่งปีนับแต่วันที่ถูกสั่งเพิกถอนใบอนุญาต *(บัญญัติตาม ม.62 พรบ.สธ.)*

ข้อ 47 ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจแต่งตั้งข้าราชการหรือพนักงานส่วนท้องถิ่นเพื่อให้ปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรา 44 วรรคหนึ่งแห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 ในเขตอำนาจของในเรื่องใดหรือทุกเรื่องก็ได้ *(บัญญัติตาม ม.44 วรรคสอง พรบ.สธ.)*

ข้อ 48 ผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามข้อบัญญัตินี้ต้องระวางโทษตามที่กำหนดไว้ในบทกำหนดโทษแห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 (แม่บทตาม พรบ.สธ.กำหนดไว้แล้ว)

ข้อ 49 ให้นายกองค์การบริหารส่วนตำบล.....เป็นผู้รักษาการให้เป็นไปตามข้อบัญญัตินี้และให้มีอำนาจออกระเบียบ ประกาศ หรือคำสั่งเพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามข้อบัญญัตินี้

ประกาศ ณ วันที่.....

(ลงชื่อ)
(.....)
นายกองค์การบริหารส่วนตำบล.....

เห็นชอบ
(ลงชื่อ)
(.....)
นายอำเภอ.....

บัญชีอัตราค่าธรรมเนียม
ท้ายข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบล.....
เรื่อง การจัดการมูลฝอยติดเชื้อ พ.ศ.....

บัญชีอัตราค่าบริการขั้นสูง
ท้ายข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบล.....
เรื่อง การจัดการมูลฝอยติดเชื้อ พ.ศ.....

การควบคุมการเลี้ยงหรือปล่อยสัตว์

หลักการ

ให้มีข้อบัญญัติว่าด้วยการควบคุมการเลี้ยงหรือปล่อยสัตว์

เหตุผล

เพื่อประโยชน์ในการรักษาสภาวะความเป็นอยู่ที่เหมาะสมกับการดำรงชีพของประชาชนในท้องถิ่น หรือเพื่อป้องกันอันตรายจากเชื้อโรคที่เกิดจากสัตว์ ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล.....ซึ่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 ให้กระทำได้โดยการตราเป็นข้อบัญญัติ จึงตราข้อบัญญัตินี้

แนวทาง

(ร่าง)

ข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบล.....
เรื่อง การควบคุมการเลี้ยงหรือปล่อยสัตว์ พ.ศ.....

โดยที่เป็นการสมควรตราข้อบัญญัติว่าด้วยการควบคุมการเลี้ยงหรือปล่อยสัตว์

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 71 แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 และที่แก้ไขเพิ่มเติม ประกอบมาตรา 29 แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 อันเป็นพระราชบัญญัติที่มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลซึ่งมาตรา 29 ประกอบกับมาตรา 32 มาตรา 33 มาตรา 34 มาตรา 41 และมาตรา 43 ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย องค์การบริหารส่วนตำบล.....โดยความเห็นชอบของสภาองค์การบริหารส่วนตำบล.....และนายอำเภอ.....จึงตราข้อบัญญัติไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ 1 ข้อบัญญัตินี้เรียกว่า “ข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบล.....เรื่อง การควบคุมการเลี้ยงหรือปล่อยสัตว์ พ.ศ.....”

ข้อ 2 ข้อบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล.....ตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา *(ตามนัย ม.7 (4) แห่ง พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540)*

ข้อ 3 บรรดาข้อบัญญัติ ประกาศ ระเบียบ หรือคำสั่งอื่นใดในส่วนที่ได้ตราไว้แล้วในข้อบัญญัตินี้ หรือซึ่งขัดหรือแย้งกับข้อบัญญัตินี้ ให้ใช้ข้อบัญญัตินี้แทน

ข้อ 4 ในข้อบัญญัตินี้

“การเลี้ยงสัตว์” หมายความว่า การเลี้ยงสัตว์ในสถานที่เลี้ยงสัตว์

“การปล่อยสัตว์” หมายความว่า การเลี้ยงสัตว์ในลักษณะที่มีการปล่อยให้อยู่นอกสถานที่เลี้ยงสัตว์ รวมทั้งการสละการครอบครองสัตว์

“สถานที่เลี้ยงสัตว์” หมายความว่า คอกสัตว์ กรงสัตว์ ที่ขังสัตว์ หรือสถานที่ในลักษณะอื่นที่ใช้ในการควบคุมสัตว์ที่เลี้ยง

“เจ้าของสัตว์” หมายความรวมถึง ผู้ครอบครองสัตว์ด้วย

“ที่หรือทางสาธารณะ” หมายความว่า สถานที่หรือทางซึ่งมิใช่เป็นของเอกชนและประชาชนสามารถใช้ประโยชน์หรือใช้สัญจรได้

“เจ้าพนักงานท้องถิ่น” หมายความว่า นายกองค์การบริหารส่วนตำบล.....*(บัญญัติตาม ม.4 พรบ.สธ.)*

“เจ้าพนักงานสาธารณสุข” หมายความว่า เจ้าพนักงานซึ่งได้รับการแต่งตั้งจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขให้ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 *(บัญญัติตาม ม.4 พรบ.สธ.)*

ข้อ 5 เพื่อประโยชน์ในการรักษาสภาวะความเป็นอยู่ที่เหมาะสมกับการดำรงชีพของประชาชนในท้องถิ่นหรือเพื่อป้องกันอันตรายจากเชื้อโรคที่เกิดจากสัตว์ ให้พื้นที่ในเขตอำนาจขององค์การบริหารส่วนตำบล.....เป็นเขตควบคุมการเลี้ยงหรือปล่อยสัตว์ดังนี้ *(ออกตามความในมาตรา 29 พรบ.สธ.)*

หมายเหตุ เขตควบคุมฯ ในลักษณะต่างๆ ที่ร่างไว้นี้เป็นไปตามกรอบของบทบัญญัติแห่งกฎหมายส่วนข้อเท็จจริงของแต่ละท้องถิ่นจะสมควรมีการควบคุมเพียงใดก็ขึ้นอยู่กับความเป็นจริงและความประสงค์ของแต่ละท้องถิ่นนั้นๆ เอง)

(1) ให้พื้นที่ต่อไปนี้เป็นเขตห้ามเลี้ยงหรือปล่อยสัตว์โดยเด็ดขาด

1.1) .....*(โปรดระบุรายละเอียดของพื้นที่)*.....เป็นเขตห้ามเลี้ยงหรือปล่อยสัตว์ประเภท....*(โปรดระบุประเภทสัตว์)*.....โดยเด็ดขาด

1.2) .....

1.3) .....

(2) ให้พื้นที่ต่อไปนี้เป็นเขตห้ามเลี้ยงหรือปล่อยสัตว์เกินจำนวนที่กำหนดดังนี้

2.1) .....*(โปรดระบุรายละเอียดของพื้นที่)*.....เป็นเขตห้ามเลี้ยงหรือปล่อยสัตว์ประเภท.....*(โปรดระบุประเภทสัตว์)*.....เกินจำนวน.....ตัว

2.2) .....

2.3) .....

(3) ให้พื้นที่ต่อไปนี้เป็นเขตที่การเลี้ยงหรือปล่อยสัตว์ต้องอยู่ภายใต้มาตรการอย่างใดอย่างหนึ่ง ดังนี้

3.1) .....*(โปรดระบุรายละเอียดของพื้นที่)*.....เป็นเขตที่การเลี้ยงหรือปล่อยสัตว์ประเภท.....*(โปรดระบุประเภทสัตว์)*....ต้อง....*(โปรดระบุมาตรการที่จะกำหนด)*.....

3.2) .....

3.3) .....

("มาตรการ" หมายถึง วิธีการที่จะทำให้ได้รับผลสำเร็จ)

ข้อ 6 ในกรณีที่เจ้าพนักงานท้องถิ่นพบสัตว์ในที่หรือทางสาธารณะอันเป็นการฝ่าฝืนข้อ 5 โดยไม่ปรากฏเจ้าของ ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจกักสัตว์ดังกล่าวไว้เป็นเวลาอย่างน้อยสามสิบวัน เมื่อพ้นกำหนดแล้ว ยังไม่มีผู้ใดมาแสดงหลักฐานการเป็นเจ้าของเพื่อรับสัตว์คืนให้สัตว์นั้นตกเป็นขององค์การบริหารส่วนตำบล..... แต่ถ้าการกักสัตว์ไว้อาจก่อให้เกิดอันตรายแก่สัตว์นั้นหรือสัตว์อื่น หรือต้องเสียค่าใช้จ่ายเกินสมควร เจ้าพนักงานท้องถิ่นจะจัดการขายหรือขายทอดตลาดสัตว์นั้น ตามควรแก่กรณีก่อนถึงกำหนดเวลาดังกล่าวก็ได้ เงินที่ได้จากการขายหรือขายทอดตลาดเมื่อได้หักค่าใช้จ่ายในการขายทอดตลาดและค่าเลี้ยงดูสัตว์แล้วให้เก็บรักษาไว้แทนสัตว์

ในกรณีที่มิได้มีการขายหรือขายทอดตลาดสัตว์ตามวรรคหนึ่งและเจ้าของสัตว์มาขอรับสัตว์คืนภายในกำหนดเวลาตามวรรคหนึ่ง เจ้าของสัตว์ต้องเป็นผู้เสียค่าใช้จ่ายสำหรับการเลี้ยงดูสัตว์ให้แก่องค์การบริหารส่วนตำบล.....ตามจำนวนที่ได้จ่ายจริงด้วย

ในกรณีที่ปรากฏว่าสัตว์ที่เจ้าพนักงานท้องถิ่นพบนั้นเป็นโรคติดต่ออันอาจเป็นอันตรายต่อประชาชน ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจทำลายหรือจัดการตามที่เห็นสมควรได้ *(บัญญัติตามมาตรา 30 พรบ.สธ.)*

ข้อ 7 ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจแต่งตั้งข้าราชการหรือพนักงานส่วนท้องถิ่นเพื่อให้ปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรา 44 วรรคหนึ่งแห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 ในเขตอำนาจขององค์การบริหารส่วนตำบล.....ในเรื่องใดหรือทุกเรื่องก็ได้ *(บัญญัติตามมาตรา 44 วรรคสอง พรบ.สธ.)*

ข้อ 8 ผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามข้อบัญญัตินี้ต้องระวางโทษตามที่กำหนดไว้ในบทกำหนดโทษแห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535
(บทกำหนดโทษของกรณีการฝ่าฝืนข้อกำหนดของท้องถิ่นตามมาตรา 29 คือ โทษปรับไม่เกิน 5,000 บาท ตามมาตรา 73 วรรคสอง)

ข้อ 9 ให้นายกองค์การบริหารส่วนตำบล.....รักษาการให้เป็นไปตามข้อบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจออกระเบียบ ประกาศ หรือคำสั่งเพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามข้อบัญญัตินี้

ประกาศ ณ วันที่.....

(ลงชื่อ)

(.....)

นายกองค์การบริหารส่วนตำบล.....

เห็นชอบ

(ลงชื่อ)

(.....)

นายอำเภอ.....

กิจการให้บริการเลี้ยงและดูแลเด็กที่บ้าน

หลักการ

ให้มีข้อบัญญัติว่าด้วยกิจการให้บริการเลี้ยงและดูแลเด็กที่บ้าน

เหตุผล

เพื่อประโยชน์ในการกำกับดูแลการประกอบกิจการให้บริการเลี้ยงและดูแลเด็กที่บ้าน ภายในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล.....ซึ่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 ให้กระทำได้โดยการตราเป็นข้อบัญญัติ จึงตราข้อบัญญัตินี้

แนวทาง

(ร่าง)

ข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบล.....
เรื่อง กิจการให้บริการเลี้ยงและดูแลเด็กที่บ้าน พ.ศ.....

โดยที่เป็นการสมควรตราข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบล.....ว่าด้วยกิจการให้บริการเลี้ยงและดูแลเด็กที่บ้าน

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 71 แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 และที่แก้ไขเพิ่มเติม ประกอบมาตรา 32 มาตรา 54 มาตรา 55 มาตรา 58 มาตรา 63 และมาตรา 65 แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 อันเป็นพระราชบัญญัติที่มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลซึ่งมาตรา 29 ประกอบกับมาตรา 32 มาตรา 33 มาตรา 34 มาตรา 41 และมาตรา 43 ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย องค์การบริหารส่วนตำบล.....โดยความเห็นชอบของสภาองค์การบริหารส่วนตำบล.....และนายอำเภอ.....จึงตราข้อบัญญัติไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ 1 ข้อบัญญัตินี้เรียกว่า “ข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบล.....เรื่องกิจการให้บริการเลี้ยงและดูแลเด็กที่บ้าน พ.ศ.....”

ข้อ 2 ข้อบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล.....ตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา *(ตามนัย ม.7(4) แห่งพ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540)*

ข้อ 3 บรรดาข้อบัญญัติ ประกาศ ระเบียบ หรือคำสั่งอื่นใดในส่วนที่ได้ตราไว้แล้วในข้อบัญญัตินี้ หรือซึ่งขัดหรือแย้งกับข้อบัญญัตินี้ ให้ใช้ข้อบัญญัตินี้แทน

หมวด 1
บททั่วไป

ข้อ 4 ในข้อบัญญัตินี้

"ผู้ประกอบกิจการ" หมายความว่า เจ้าของกิจการให้บริการเลี้ยงและดูแลเด็กที่บ้าน ซึ่งมีหน้าที่ต้องขอรับใบอนุญาตจากเจ้าพนักงานท้องถิ่นก่อนประกอบกิจการ ทั้งนี้ อาจทำหน้าที่เป็นผู้ดำเนินการด้วยก็ได้

"ผู้ดำเนินการ" หมายความว่า ผู้จัดการหรือผู้ทำหน้าที่ดูแลการประกอบกิจการและจัดส่งพนักงานไปเลี้ยงและดูแลเด็กที่บ้านของผู้รับบริการ

"พนักงาน" หมายความว่า ผู้ที่ถูกส่งไปให้ทำหน้าที่เลี้ยงและดูแลเด็กตั้งแต่แรกเกิดถึงอายุไม่เกิน 6 ปีที่บ้านของผู้รับบริการ

"ผู้รับบริการ" หมายความว่า ผู้ว่าจ้างให้ผู้ประกอบกิจการให้บริการเลี้ยงและดูแลเด็กที่บ้านจัดส่งพนักงานไปเลี้ยงและดูแลเด็กที่บ้านของตน

"เจ้าพนักงานท้องถิ่น" หมายความว่า นายกองค์การบริหารส่วนตำบล..... *(บัญญัติตาม ม.4 พรบ.สธ.)*

"เจ้าพนักงานสาธารณสุข" หมายความว่า เจ้าพนักงานซึ่งได้รับการแต่งตั้งจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขให้ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 *(บัญญัติตาม ม.4 พรบ.สธ.)*

ข้อ 5 ให้กิจการให้บริการเลี้ยงและดูแลเด็กที่บ้านเป็นกิจการที่ต้องมีการควบคุมภายในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล.....

หมวด 2
หลักเกณฑ์และเงื่อนไขทั่วไปสำหรับกิจการให้บริการเลี้ยงและดูแลเด็กที่บ้าน

ข้อ 6 คุณสมบัติและหลักเกณฑ์การปฏิบัติสำหรับผู้ประกอบกิจการ

6.1) จ้างหรือจัดให้มีผู้ดำเนินการและพนักงานที่มีคุณสมบัติตามที่กำหนดในข้อ 7.1 และข้อ 8.1 ตามลำดับ

6.2) กำกับดูแลให้มีการปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในข้อ 7.2 และข้อ 8.2

6.3) จัดให้มีสถานที่อำนวยความสะดวกสำหรับการดำเนินกิจการและการติดต่อของผู้รับบริการ รวมทั้งการตรวจตราดูแลของเจ้าพนักงานท้องถิ่นและเจ้าพนักงานสาธารณสุข

6.4) การจ้างงานต้องปฏิบัติให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยคุ้มครองแรงงาน

6.5) จัดให้มีระบบการจัดเก็บข้อมูลเกี่ยวกับคุณสมบัติและการปฏิบัติงานของผู้ดำเนินการและพนักงานที่ทำหน้าที่เลี้ยงและดูแลเด็กที่บ้าน เพื่อประโยชน์ในการตรวจตราของเจ้าพนักงานตามกฎหมายการสาธารณสุข

6.6) จัดให้มีระบบหรือวิธีการ เช่น จัดให้มีรายชื่อบุคลากร หรือสถานบริการสาธารณสุข สำหรับการให้คำปรึกษาในกรณีฉุกเฉินแก่ผู้ดำเนินการหรือพนักงานได้ตลอดระยะเวลาที่ให้บริการ

6.7) ไม่เป็นผู้มีความประพฤติเสื่อมเสียหรือบกพร่องในศีลธรรมอันดี และไม่มีประวัติการกระทำผิดต่อเด็กหรือละเมิดสิทธิเด็ก

6.8) มีใบรับรองแพทย์ระบุว่าไม่เป็นผู้วิกลจริตหรือจิตฟั่นเฟือน ไม่สมประกอบและไม่เป็นผู้ติดสารเสพติด

ข้อ 7 คุณสมบัติและหลักเกณฑ์การปฏิบัติสำหรับผู้ดำเนินการ

7.1) ด้านคุณสมบัติ

7.1.1 มีอายุไม่ต่ำกว่า 25 ปีบริบูรณ์

7.1.2 มีความรู้หรือประสบการณ์เกี่ยวกับการเลี้ยงและดูแลเด็ก ดังนี้

ก. มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรีด้านการแพทย์ การสาธารณสุข หรือด้านการศึกษา (สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย) หรือ

ข. มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรีสาขาอื่นๆ และผ่านการอบรมหลักสูตรการเลี้ยงและดูแลเด็กปฐมวัยอย่างน้อย 210 ชั่วโมง ที่จัดโดยสถาบันพระบรมราชชนก หรือกรมอนามัย หรือส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง หรือโรงเรียนเอกชนที่ได้รับอนุญาตจากกระทรวงศึกษาธิการ ตามหลักสูตรที่กำหนดไว้ท้ายข้อบัญญัตินี้ หรือ

ค. มีประสบการณ์ในการทำงานเกี่ยวกับการเลี้ยงและดูแลเด็กปฐมวัยไม่น้อยกว่า 3 ปี โดยมีหนังสือรับรอง และผ่านการอบรมหลักสูตรการเลี้ยงและดูแลเด็กอย่างน้อย 420 ชั่วโมง ที่จัดโดยส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง หรือ โรงเรียนเอกชนที่ได้รับอนุญาตจากกระทรวงศึกษาธิการ ตามหลักสูตรที่กำหนดไว้ท้ายข้อบัญญัตินี้

7.1.3 ไม่เป็นผู้มีความประพฤติเสื่อมเสียหรือบกพร่องในศีลธรรมอันดีและไม่มีประวัติการกระทำผิดต่อเด็กหรือละเมิดสิทธิเด็ก

7.1.4 มีใบรับรองแพทย์ระบุว่ามีสุขภาพแข็งแรง ไม่เป็นผู้วิกลจริต หรือ จิตฟั่นเฟือนไม่สมประกอบ และไม่เป็นผู้ติดสารเสพติด

7.2) ด้านการปฏิบัติ

7.2.1 จัดส่งพนักงานที่มีคุณสมบัติตามข้อ 8 ไปเลี้ยงและดูแลเด็กที่บ้านของผู้รับบริการ

7.2.2 จัดทำรายงานการดำเนินกิจการไว้ที่สถานประกอบกิจการให้สามารถตรวจสอบได้ตลอดเวลา

7.2.3 จัดให้พนักงานได้เข้ารับการอบรมฟื้นฟูด้านการเลี้ยงและดูแลเด็กปฐมวัยระหว่างปฏิบัติงานอย่างน้อยทุก 2 ปี อาจเป็นรูปแบบการประชุมวิชาการ 1-2 วัน หรือศึกษาดูงานที่โรงเรียนหรือสถานรับเลี้ยงเด็กต่างๆ

7.2.4 จัดให้มีระบบติดตามตรวจสอบการปฏิบัติงานของพนักงานอย่างน้อยทุก 3 เดือน

7.2.5 จัดทำทะเบียนรับ-ส่งพนักงานที่ไปเลี้ยงและดูแลเด็กที่บ้านและทะเบียนรายละเอียดของผู้ดำเนินการและพนักงาน เช่น รายชื่อ ประวัติ การฝึกอบรม ประวัติการทำงาน เป็นต้น

7.2.6 จัดทำสัญญาการจ้างระหว่างผู้ดำเนินการและผู้รับบริการเป็น 3 ฉบับ โดยเก็บที่สถานประกอบกิจการ 1 ฉบับ ผู้รับบริการ 1 ฉบับ และพนักงาน 1 ฉบับ

7.2.7 กรณีมีพนักงานหยุดปฏิบัติงานหรือไม่สามารถปฏิบัติงานได้ให้ผู้ดำเนินการจัดหาพนักงานไปทำหน้าที่แทน เพื่อให้การเลี้ยงและดูแลเด็กเป็นไปอย่างต่อเนื่อง

7.2.8 กรณีที่พบว่ามีเหตุฉุกเฉินหรือการเจ็บป่วยหรือบาดเจ็บที่เกิดขึ้นกับเด็กให้ติดต่อขอคำปรึกษาตามระบบหรือวิธีการตามที่ระบุไว้ในข้อ 6.6

7.2.9 ในกรณีที่ผู้ประกอบกิจการเป็นผู้ดำเนินการเอง ให้มีคุณสมบัติและปฏิบัติตามข้อ 7.1 และข้อ 7.2 ทุกประการ

ข้อ 8 คุณสมบัติและหลักเกณฑ์การปฏิบัติสำหรับพนักงาน

8.1) ด้านคุณสมบัติ

8.1.1 มีอายุไม่ต่ำกว่า 18 ปีบริบูรณ์

8.1.2 จบการศึกษาภาคบังคับ 9 ปี

8.1.3 มีความรู้และประสบการณ์เกี่ยวกับการเลี้ยงและดูแลเด็กดังนี้

ก. มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรีด้านการแพทย์ การสาธารณสุข หรือด้านการศึกษา (สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย) หรือ

ข. มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรีสาขาอื่นๆ และผ่านการอบรมหลักสูตรการเลี้ยงและดูแลเด็กปฐมวัย จำนวน 210 ชั่วโมง ที่จัดโดยสถาบันพระบรมราชชนก หรือกรมอนามัย หรือส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง หรือโรงเรียนเอกชนที่ได้รับอนุญาตจากกระทรวงศึกษาธิการ ตามหลักสูตรที่กำหนดไว้ท้ายข้อบัญญัตินี้ หรือ

ค. มีวุฒิการศึกษาตามข้อ 8.1.2) และผ่านการอบรมหลักสูตรการเลี้ยงและดูแลเด็กอย่างน้อย 420 ชั่วโมง ที่จัดโดยส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง หรือโรงเรียนเอกชนที่ได้รับอนุญาตจากกระทรวงศึกษาธิการ ตามหลักสูตรที่กำหนดไว้ท้ายข้อบัญญัตินี้ หรือ

ง. มีประสบการณ์ในการเลี้ยงและดูแลเด็กปฐมวัยในโรงเรียนหรือสถานรับเลี้ยงเด็กไม่น้อยกว่า 1 ปี โดยมีหนังสือรับรองจากโรงเรียน สถาบัน หรือสถานประกอบการที่เกี่ยวข้อง และผ่านการอบรมหลักสูตรการเลี้ยงและดูแลเด็กปฐมวัยอย่างน้อย 70 ชั่วโมง ที่จัดโดยกรมอนามัย ส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง หรือโรงเรียนเอกชนที่ได้รับอนุญาตจากกระทรวงศึกษาธิการ ตามหลักสูตรที่กำหนดไว้ท้ายข้อบัญญัตินี้ ภายใน 3 ปี นับแต่วันที่ข้อกำหนดของท้องถิ่นมีผลใช้บังคับ

8.1.4 เข้ารับการอบรมฟื้นฟูด้านการเลี้ยงและดูแลเด็กระหว่างปฏิบัติงานอย่างน้อยทุก 2 ปีตามที่ผู้ดำเนินการจัดให้

8.1.5 ไม่เป็นผู้มีความประพฤติเสื่อมเสีย หรือบกพร่องในศีลธรรมอันดี และไม่มีประวัติการกระทำผิดต่อเด็กหรือละเมิดสิทธิเด็ก

8.1.6 มีใบรับรองแพทย์ระบุว่า มีสุขภาพแข็งแรง ไม่เป็นผู้วิกลจริตหรือจิตฟั่นเฟือน ไม่สมประกอบ และไม่ติดสารเสพติด โดยมีผลการตรวจสุขภาพปีละ 1 ครั้ง

8.1.7 ผ่านการประเมินด้านสุขภาพจิต โดยแพทย์หรือพยาบาลจิตเวชหรือเจ้าหน้าที่สาธารณสุขที่มีความรู้ด้านสุขภาพจิตหรือจิตวิทยา

8.1.8 มีวุฒิภาวะและบุคลิกลักษณะเหมาะสม ทั้งด้านจิตใจ อารมณ์สังคม มีความขยัน อดทน สามารถเลี้ยงและดูแลเด็กได้อย่างเหมาะสม

8.1.9 กรณีเกิดการเจ็บป่วยด้วยโรคติดต่อระหว่างปฏิบัติงาน ซึ่งอาจแพร่กระจายไปสู่เด็กได้ จะต้องหยุดปฏิบัติงานรักษาให้หายก่อนกลับมาปฏิบัติงาน

8.2) ด้านการปฏิบัติ

8.2.1 เลี้ยงหรือดูแลเด็กตามกิจวัตรประจำวันของเด็ก (กิน นอน เล่น ขับถ่าย) ให้ถูกสุขลักษณะปลอดภัยเหมาะสมกับวัยของเด็ก

8.2.2 ต้องสังเกต พฤติกรรมการเปลี่ยนแปลงต่างๆ ของเด็ก รวมทั้งเรื่องสุขภาพของเด็ก โดยต้องรายงานให้ผู้ปกครองเด็กทราบทุกวัน

8.2.3 ส่งเสริมพัฒนาการของเด็กในทุกด้าน ดูแลสภาพแวดล้อมที่ปลอดภัย ถูกสุขลักษณะ เอื้อต่อการส่งเสริมพัฒนาการของเด็ก

8.2.4 รายงานผลการปฏิบัติงานต่อผู้ดำเนินการทุกเดือน

8.2.5 กรณีที่มีการประกอบอาหารให้เด็ก ต้องดำเนินการเตรียม ปรุงประกอบอาหารพร้อมทั้งดูแลเครื่องมือเครื่องใช้ในการปรุง ประกอบอาหารให้สะอาดและถูกสุขลักษณะในทุกขั้นตอน โดยมีการล้างมืออย่างสม่ำเสมอ

8.2.6 จัดการสิ่งปฏิกูลหรือมูลฝอยที่เกิดจากการเลี้ยงและดูแลเด็กอย่างถูกต้อง โดยการทิ้งสิ่งปฏิกูลในส้วม และมูลฝอยในถังขยะไม่ให้เกิดการปนเปื้อนกับอาหาร และเกิดการแพร่กระจายของเชื้อโรคหรือก่อให้เกิดเหตุรำคาญต่อบ้านเรือนใกล้เคียง

หมวด 3
ใบอนุญาต

ข้อ 9 เมื่อพ้นกำหนดเก้าสิบวันนับแต่วันที่ข้อบัญญัตินี้มีผลใช้บังคับ ห้ามมิให้ผู้ใดดำเนินกิจการให้บริการเลี้ยงและดูแลเด็กที่บ้านในลักษณะที่เป็นการค้า เว้นแต่จะได้รับใบอนุญาตจากเจ้าพนักงานท้องถิ่น

ในการออกใบอนุญาต เจ้าพนักงานท้องถิ่นอาจกำหนดเงื่อนไข โดยเฉพาะให้ผู้รับใบอนุญาตปฏิบัติเพื่อป้องกันอันตรายต่อสุขภาพของสาธารณชนเพิ่มเติมจากที่กำหนดไว้โดยทั่วไปในข้อบัญญัตินี้ก็ได้

ใบอนุญาตให้ใช้ได้สำหรับกิจการประเภทเดียวและสำหรับสถานที่แห่งเดียว

(บัญญัติตาม ม.33 พรบ.สธ.)

ข้อ 10 ผู้ใดประสงค์จะประกอบกิจการให้บริการเลี้ยงและดูแลเด็กที่บ้านในลักษณะที่เป็นการค้าจะต้องยื่นคำขอรับใบอนุญาตตามแบบที่กำหนดไว้ท้ายข้อบัญญัตินี้ พร้อมกับเอกสารและหลักฐานดังต่อไปนี้

(1) สำเนาบัตรประจำตัวประชาชน/ข้าราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ

(2) สำเนาใบอนุญาตตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

(3) อื่นๆ ตามที่องค์การบริหารส่วนตำบล.....ประกาศกำหนด

(ออกตามความใน ม.54 พรบ.สธ.)

ข้อ 11 ผู้ขอรับใบอนุญาตจะต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไข ดังต่อไปนี้

(1) .....

(2) .....

(3) .....

ฯลฯ

(ออกตามความใน ม.54 พรบ.สธ.)

ให้ช่วยกันคิดว่าจะมีอะไรต้องกำหนดหรือไม่ ?

ข้อ 12 ผู้ได้รับการอนุญาตต้องมารับใบอนุญาตภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับหนังสือแจ้งการอนุญาตจากเจ้าพนักงานท้องถิ่น หากไม่มารับภายในกำหนดเวลาดังกล่าวโดยไม่มีเหตุอันสมควรให้ถือว่าสละสิทธิ์

(ออกตามความใน ม.54 พรบ.สธ.)

ข้อ 13 เมื่อได้รับคำขอรับใบอนุญาตหรือคำขอต่ออายุใบอนุญาตให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นตรวจความถูกต้องและความสมบูรณ์ของคำขอ ถ้าปรากฏว่าคำขอดังกล่าวไม่ถูกต้องหรือไม่สมบูรณ์ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ หรือเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในข้อบัญญัตินี้ ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นรวบรวมความไม่ถูกต้อง หรือความไม่สมบูรณ์นั้นทั้งหมด และแจ้งให้ผู้ขออนุญาตแก้ไขให้ถูกต้องและสมบูรณ์ในคราวเดียวกัน และในกรณีจำเป็นที่จะต้องส่งคืนคำขอแก่ผู้ขออนุญาต ก็ให้ส่งคืนคำขอพร้อมทั้งแจ้งความไม่ถูกต้องหรือความไม่สมบูรณ์ให้ทราบภายในสิบห้าวันนับแต่วันได้รับคำขอ

เจ้าพนักงานท้องถิ่นต้องออกใบอนุญาตหรือมีหนังสือแจ้งคำสั่งไม่อนุญาตพร้อมด้วยเหตุผลให้ผู้ขออนุญาตทราบภายในสามสิบวันนับแต่วันได้รับคำขอซึ่งมีรายละเอียดถูกต้องหรือครบถ้วนตามที่กำหนดในข้อบัญญัตินี้

ในกรณีที่มีเหตุจำเป็นที่เจ้าพนักงานท้องถิ่น ไม่อาจออกใบอนุญาตหรือยังไม่อาจมีคำสั่งไม่อนุญาตได้ภายในกำหนดเวลาตามวรรคสอง ให้ขยายเวลาออกไปได้อีกไม่เกินสองครั้ง ครั้งละไม่เกินสิบห้าวัน แต่ต้องมีหนังสือแจ้งการขยายเวลาและเหตุจำเป็นแต่ละครั้งให้ผู้ขออนุญาตทราบก่อนสิ้นกำหนดเวลาตามวรรคสองหรือตามที่ได้ขยายเวลาไว้แล้วนั้น แล้วแต่กรณี *(บัญญัติตาม ม.56 พรบ.สธ.)*

ข้อ 14 ใบอนุญาตให้มีอายุหนึ่งปีนับแต่วันที่ออกใบอนุญาต และให้ใช้ได้เพียงในเขตอำนาจขององค์การบริหารส่วนตำบล.....เท่านั้น

การขอต่ออายุใบอนุญาตจะต้องยื่นคำขอก่อนใบอนุญาตสิ้นอายุ เมื่อได้ยินคำขอพร้อมกับเสียค่าธรรมเนียมแล้วให้ประกอบกิจการต่อไปได้จนกว่าเจ้าพนักงานท้องถิ่นจะสั่งไม่ต่ออายุใบอนุญาต

การขอต่ออายุใบอนุญาตและการอนุญาตให้ต่ออายุใบอนุญาตให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่กำหนดไว้ตามข้อ 10 และข้อ 11 ด้วย

(ออกตามความใน ม.55 พรบ.สธ.)

ข้อ 15 ผู้ได้รับใบอนุญาตต้องเสียค่าธรรมเนียมการออกใบอนุญาตตามอัตราที่กำหนดไว้ท้ายข้อบัญญัตินี้ในวันที่มารับใบอนุญาตสำหรับกรณีที่เป็นการขอรับใบอนุญาตครั้งแรก หรือก่อนใบอนุญาตสิ้นอายุสำหรับกรณีที่เป็นการขอต่ออายุใบอนุญาต ตลอดเวลาที่ยังดำเนินกิจการนั้น ถ้ามิได้เสียค่าธรรมเนียมภายในเวลาที่กำหนด ให้ชำระค่าปรับเพิ่มขึ้นอีกร้อยละยี่สิบของจำนวนค่าธรรมเนียมที่ค้างชำระ เว้นแต่ผู้ได้รับใบอนุญาตจะได้บอกเลิกการดำเนินกิจการนั้นก่อนถึงกำหนดการเสียค่าธรรมเนียมครั้งต่อไป

ในกรณีที่ผู้มีหน้าที่ต้องเสียค่าธรรมเนียมตามวรรคหนึ่งค้างชำระค่าธรรมเนียมติดต่อกันเกินกว่าสองครั้ง ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจสั่งให้ผู้นั้นหยุดการดำเนินกิจการไว้จนกว่าจะได้เสียค่าธรรมเนียมและค่าปรับจนครบจำนวน

(ออกตามความใน ม.63 และ ม.65 พรบ.สธ.)

ข้อ 16 บรรดาค่าธรรมเนียมและค่าปรับตามข้อบัญญัตินี้ ให้เป็นรายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบล.....*(บัญญัติตาม ม.64 พรบ.สธ.)*

ข้อ 17 ผู้ได้รับใบอนุญาตต้องแสดงใบอนุญาตไว้โดยเปิดเผยและเห็นได้ง่าย ณ สถานที่ประกอบกิจการตลอดเวลาที่ประกอบกิจการ *(บัญญัติตาม ม.57 พรบ.สธ.)*

ข้อ 18 ในกรณีที่ใบอนุญาตสูญหาย ถูกทำลาย หรือชำรุดในสาระที่สำคัญ ให้ผู้ได้รับใบอนุญาตยื่นคำขอรับใบแทนใบอนุญาตภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้ทราบถึงการสูญหาย ถูกทำลาย หรือชำรุด ตามแบบที่กำหนดไว้ท้ายข้อบัญญัตินี้

การขอรับใบแทนใบอนุญาตและการออกใบแทนใบอนุญาตให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขดังต่อไปนี้

(1) ในกรณีใบอนุญาตสูญหาย ให้ผู้ยื่นคำขอรับใบแทนใบอนุญาตนำสำเนาบันทึกการแจ้งความต่อพนักงานเจ้าหน้าแห่งท้องที่ที่ใบอนุญาตสูญหายมาแสดงต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่นประกอบด้วย

(2) ในกรณีใบอนุญาตถูกทำลาย หรือชำรุดในสาระที่สำคัญ ให้ผู้ยื่นคำขอรับใบแทนใบอนุญาตนำใบอนุญาตเดิมเท่าที่เหลืออยู่ มาแสดงต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่นประกอบด้วย

(ออกตามความใน ม.58 พรบ.สธ.)

ข้อ 19 ในกรณีที่ปรากฏว่าผู้รับใบอนุญาตไม่ปฏิบัติหรือปฏิบัติไม่ถูกต้องตามบทแห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 กฎกระทรวงที่ออกตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 หรือข้อบัญญัตินี้ หรือเงื่อนไขที่ระบุไว้ในใบอนุญาตในเรื่องที่กำหนดไว้เกี่ยวกับการประกอบกิจการตามที่ได้รับใบอนุญาตตามข้อบัญญัตินี้ เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจสั่งพักใช้ใบอนุญาตได้ภายในเวลาที่เห็นสมควรแต่ต้องไม่เกินสิบห้าวัน *(บัญญัติตาม ม.59 พรบ.สธ.)*

ข้อ 20 เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจออกคำสั่งเพิกถอนใบอนุญาตเมื่อปรากฏว่าผู้รับใบอนุญาต

(1) ถูกสั่งพักใช้ใบอนุญาตตั้งแต่สองครั้งขึ้นไปและมีเหตุที่จะต้องถูกสั่งพักใช้ใบอนุญาตอีก

(2) ต้องคำพิพากษาถึงที่สุดว่าได้กระทำความผิดตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535

(3) ไม่ปฏิบัติหรือปฏิบัติไม่ถูกต้องตามบทแห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 กฎกระทรวงที่ออกตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 หรือข้อบังคับนี้ หรือเงื่อนไขที่ระบุไว้ในใบอนุญาตในเรื่องที่กำหนดไว้เกี่ยวกับการประกอบกิจการตามที่ได้รับใบอนุญาตตามข้อบังคับนี้และการไม่ปฏิบัติไม่ถูกต้องนั้นก่อให้เกิดอันตรายอย่างร้ายแรงต่อสุขภาพของประชาชน หรือมีผลกระทบต่อสภาวะความเป็นอยู่ที่เหมาะสมกับการดำรงชีพของประชาชน

(บัญญัติตาม ม.60 พรบ.สธ.)

ข้อ 21 คำสั่งพักใช้ใบอนุญาตและคำสั่งเพิกถอนใบอนุญาต ให้ทำเป็นหนังสือแจ้งให้ผู้รับใบอนุญาตทราบ ในกรณีที่ไม่พบผู้รับใบอนุญาต หรือผู้รับใบอนุญาตไม่ยอมรับคำสั่งดังกล่าวให้ส่งคำสั่งโดยทางไปรษณีย์ตอบรับ หรือให้ปิดคำสั่งนั้นไว้ในที่เปิดเผยเห็นได้ง่าย ณ ภูมิลำเนาหรือสำนักทำการงานของผู้รับใบอนุญาต และให้ถือว่าผู้รับใบอนุญาตนั้นได้รับทราบคำสั่งแล้วตั้งแต่เวลาที่คำสั่งไปถึง หรือวันปิดคำสั่ง แล้วแต่กรณี *(บัญญัติตาม ม.61 พรบ.สธ.)*

ข้อ 22 ผู้ถูกสั่งเพิกถอนใบอนุญาตจะขอรับใบอนุญาตสำหรับการประกอบกิจการที่ถูกเพิกถอนใบอนุญาตอีกไม่ได้จนกว่าจะพ้นกำหนดหนึ่งปีนับแต่วันที่ถูกสั่งเพิกถอนใบอนุญาต *(บัญญัติตาม ม.62 พรบ.สธ.)*

ข้อ 23 ผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามข้อบัญญัตินี้ต้องระวางโทษตามที่กำหนดไว้ในบทกำหนดโทษแห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 *(หมวด 15 พรบ.สธ.)*

ข้อ 24 ให้นายกองค์การบริหารส่วนตำบล.....เป็นผู้รักษาการให้เป็นไปตามข้อบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจออกระเบียบ ประกาศ หรือคำสั่งเพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามข้อบัญญัตินี้

ประกาศ ณ วันที่.....

(ลงชื่อ)

(.....)

นายกองค์การบริหารส่วนตำบล.....

เห็นชอบ

(ลงชื่อ)

(.....)

นายอำเภอ.....

เอกสารแนบท้ายข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบล.....

หลักสูตรการอบรมของทางราชการเกี่ยวกับการเลี้ยงและดูแลเด็กปฐมวัย
(ตั้งแต่แรกเกิดถึงอายุไม่เกิน 6 ปี)

ลำดับที่	เนื้อหาวิชา	หลักสูตร 420 ชั่วโมง (12 สัปดาห์)[1]		หลักสูตร 210 ชั่วโมง (6 สัปดาห์)[2]		หลักสูตร 70 ชั่วโมง (2 สัปดาห์)[3]	
		ทฤษฎี (ชั่วโมง)	ปฏิบัติ (ชั่วโมง)	ทฤษฎี (ชั่วโมง)	ปฏิบัติ (ชั่วโมง)	ทฤษฎี (ชั่วโมง)	ปฏิบัติ (ชั่วโมง)
1	บทบาทของผู้เลี้ยงดูเด็ก	29	25	3	-	3	-
2	การเจริญเติบโต พัฒนาการและจิตวิทยาการเลี้ยงดูเด็ก	45	-	12	16	5	3
3	หลักการดูแลและทักษะการเลี้ยงดูเด็กอายุต่ำกว่า 1 ปี	25	15	5	12	7	5
4	หลักการดูแลและทักษะการเลี้ยงดูเด็กอายุ 1-6 ปี			5	12	6	3
5	โภชนาการสำหรับเด็ก	29	1	6	10	2	2

[1] หลักสูตรสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน กระทรวงศึกษาธิการ (เนื้อหาวิชา : ลำดับที่ 3 และ 4 ให้รวมกัน)

[2] หลักสูตรสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ กระทรวงศึกษาธิการ

[3] หลักสูตรกรมอนามัย

ลำดับที่	เนื้อหาวิชา	หลักสูตร 420 ชั่วโมง (12 สัปดาห์)[1]		หลักสูตร 210 ชั่วโมง (6 สัปดาห์)[2]		หลักสูตร 70 ชั่วโมง (2 สัปดาห์)[3]	
		ทฤษฎี (ชั่วโมง)	ปฏิบัติ (ชั่วโมง)	ทฤษฎี (ชั่วโมง)	ปฏิบัติ (ชั่วโมง)	ทฤษฎี (ชั่วโมง)	ปฏิบัติ (ชั่วโมง)
6	การจัดประสบการณ์การเรียนรู้	14	21	10	25	2	7
7	การจัดสภาพแวดล้อมที่ปลอดภัย/การแก้ไขปัญหาฉุกเฉิน	21	9	5	-	2	-
8	กฎหมายและระเบียบต่าง ๆ	6	-	5	-	2	-
9	ฝึกปฏิบัติในสถานประกอบการ	-	170	-	70	-	14
10	การศึกษาดูงาน	-	10	-	14	-	7
รวม		**169**	**251**	**51**	**159**	**29**	**41**

รายละเอียดเนื้อหาวิชา

1. บทบาทของผู้เลี้ยงดูเด็ก
   - บทบาทหน้าที่ของผู้เลี้ยงดูเด็ก
   - การปฏิบัติต่อเด็ก
   - ความสำคัญและคุณลักษณะของผู้เลี้ยงดูเด็กที่ดี
   - แนวทางการพัฒนาเจตคติ จริยธรรม และคุณธรรม
2. การเจริญเติบโต พัฒนาการ และจิตวิทยาการเลี้ยงดูเด็ก
   - การเจริญเติบโตและพัฒนาการเด็ก
   - ปัจจัยที่มีผลต่อการเจริญเติบโต และพัฒนาการเด็ก
   - จิตวิทยาพัฒนาการเด็ก
   - จิตวิทยาการดูแลเด็ก
   - ปัญหาพฤติกรรมที่พบบ่อย และการป้องกันแก้ไข
   - การประเมินพัฒนาการเด็ก
3. หลักการดูแล และทักษะการเลี้ยงดูเด็กอายุต่ำกว่า 1 ปี
   - หลักการดูแลเด็กอ่อนและเครื่องใช้ที่จำเป็น
   - เทคนิคและวิธีการอาบน้ำทำความสะอาดส่วนต่างๆ ของร่างกายเด็ก
   - การอุ้มเด็กอย่างปลอดภัย
   - โรคที่พบบ่อย
   - ปัญหาสุขภาพที่พบบ่อยและการป้องกันแก้ไข
4. หลักการดูแล และทักษะการเลี้ยงดูเด็กอายุ 1-6 ปี
   - การฝึกสุขนิสัยด้านต่างๆ
   - โรคที่พบบ่อย
   - การป้องกัน การดูแลเมื่อเจ็บป่วย
   - การฝึกให้เด็กช่วยเหลือตนเอง
   - การสร้างวินัย คุณธรรม

5. โภชนาการสำหรับเด็ก
   - การเลี้ยงลูกด้วยนมแม่
   - การเตรียมนมผสมและอุปกรณ์ของใช้ต่างๆ
   - การจัดเตรียมอาหารสำหรับเด็กแต่ละวัย
   - การประเมินภาวะทางโภชนาการ
   - การเตรียมอาหารที่ถูกสุขลักษณะตามหลักสุขาภิบาลอาหาร
6. การจัดประสบการณ์การเรียนรู้
   - ความสำคัญและวิธีการจัดกิจวัตรประจำวัน
   - การจัดกิจกรรมเพื่อสร้างประสบการณ์การเรียนรู้ของเด็ก
   - การส่งเสริมพัฒนาการด้วยการเล่น/นิทาน/เพลง
7. การจัดสภาพแวดล้อมที่ปลอดภัย/การแก้ไขปัญหาฉุกเฉิน
   - การจัดสภาพแวดล้อมที่ปลอดภัยเอื้อต่อการส่งเสริมพัฒนาการเด็ก
   - การจัดการสิ่งปฏิกูลหรือมูลฝอยที่เกิดจากการเลี้ยงและดูแลเด็ก
   - อุบัติเหตุและอันตรายที่พบบ่อย
   - การป้องกัน การช่วยเหลือ
8. กฎหมายและระเบียบต่าง ๆ
   - กฎหมายการสาธารณสุข
   - ความรู้เบื้องต้นด้านกฎหมายแรงงาน กฎหมายอาญาและกฎหมายแพ่ง
   - อนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก
9. ฝึกปฏิบัติในสถานประกอบการ
   - อาบน้ำเด็ก/ทำความสะอาดเฉพาะที่
   - ชั่งน้ำหนัก วัดส่วนสูง ประเมินการเจริญเติบโต
   - ประเมินและบันทึกพัฒนาการ
   - จัดตารางอาหาร/จัดเตรียมอาหารเด็ก
   - จัดกิจวัตรประจำวัน/ประสบการณ์การเรียนรู้สำหรับเด็ก
10. การศึกษาดูงาน

การควบคุมแหล่งเพาะพันธุ์ยุงลาย

หลักการ

ให้มีข้อบัญญัติว่าด้วยการควบคุมแหล่งเพาะพันธุ์ยุงลาย

เหตุผล

ด้วยปรากฏว่ามีการเจ็บป่วยเป็นโรคไข้เลือดออกของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล.....ซึ่งอาจแพร่ระบาดได้ โดยมียุงลายเป็นพาหะของโรคติดต่อนี้ องค์การบริหารส่วนตำบล.....จึงเห็นเป็นการจำเป็นที่ต้องควบคุมแหล่งเพาะพันธุ์ของยุงลาย อันได้แก่ มูลฝอยที่มีสภาพขังน้ำได้ เช่น เศษกระป๋อง กะลามะพร้าว ยางรถยนต์ และเศษภาชนะอื่นๆ เป็นต้น รวมทั้งแหล่งน้ำ ที่อาบน้ำ ตุ่มน้ำ โอ่งน้ำ แจกัน กระถางต้นไม้ และภาชนะรองรับน้ำอื่นๆ ในอาคารหรือบริเวณบ้านเรือน ซึ่งหากไม่มีการดูแลเปลี่ยนน้ำเป็นประจำทุก 7 วัน หรือใส่สารเคมีก็จะเป็นแหล่งเพาะพันธุ์ของยุงลายจึงตราข้อบัญญัตินี้

แนวทาง

(ร่าง)

ข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบล.....
เรื่อง การควบคุมแหล่งเพาะพันธุ์ยุงลาย พ.ศ.....

โดยที่เป็นการสมควรตราข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบล.....ว่าด้วยการควบคุมแหล่งเพาะพันธุ์ยุงลายในเขตข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบล.....

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 71 ประกอบมาตรา 67 แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 และที่แก้ไขเพิ่มเติม และมาตรา 20 แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 อันเป็นพระราชบัญญัติที่มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลซึ่งมาตรา 29 ประกอบกับมาตรา 32 มาตรา 33 มาตรา 34 มาตรา 41 และมาตรา 43 ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย องค์การบริหารส่วนตำบล.....โดยความเห็นชอบของสภาองค์การบริหารส่วนตำบล.....และนายอำเภอ.....จึงตราข้อบัญญัติไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ 1 ข้อบัญญัตินี้ เรียกว่า “ข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบล.....เรื่องการควบคุมแหล่งเพาะพันธุ์ยุงลาย พ.ศ.....”

ข้อ 2 ข้อบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล.....นับแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา (ตามนัย ม.7(4)แห่ง พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540)

ข้อ 3 บรรดาข้อบัญญัติ ประกาศ ระเบียบและคำสั่งอื่นใดในส่วนที่ได้ตราไว้แล้วในข้อบัญญัตินี้ หรือซึ่งขัดหรือแย้งกับข้อบัญญัตินี้ให้ใช้ข้อบัญญัตินี้แทน

ข้อ 4 ในข้อบัญญัตินี้

“มูลฝอย” หมายความว่า เศษกระดาษ เศษผ้า เศษอาหาร เศษสินค้า เศษวัตถุ ถุงพลาสติก ภาชนะที่ใส่อาหาร เถ้า มูลสัตว์ ซากสัตว์ หรือสิ่งอื่นใดที่เก็บกวาดจากถนน ตลาด ที่เลี้ยงสัตว์ หรือที่อื่น และหมายความรวมถึงมูลฝอยติดเชื้อ มูลฝอยที่เป็นพิษหรืออันตรายจากชุมชน *(บัญญัติตาม ม.4 พรบ.สธ.)*

"อาคาร" หมายความว่า ตึก บ้าน เรือน โรง ร้าน แพ คลังสินค้า สำนักงาน หรือสิ่งที่สร้างขึ้นอย่างอื่นซึ่งบุคคลอาจเข้าอยู่หรือเข้าใช้สอยได้ *(บัญญัติตาม ม.4 พรบ.สธ.)*

"ที่หรือทางสาธารณะ" หมายความว่า สถานที่หรือทางซึ่งมิใช่เป็นของเอกชนและประชาชนสามารถใช้ประโยชน์หรือใช้สัญจรได้ *(บัญญัติตาม ม.4 พรบ.สธ.)*

"แหล่งเพาะพันธุ์ยุงลาย" หมายความว่า สภาวะที่มีน้ำขังได้ในระยะเวลาที่เกินกว่าเจ็ดวันซึ่งยุงลายสามารถวางไข่และพัฒนาเป็นลูกน้ำได้

"เจ้าพนักงานท้องถิ่น" หมายความว่า นายกองค์การบริหารส่วนตำบล.....*(บัญญัติตาม ม.4 พรบ.สธ.)*

"เจ้าพนักงานสาธารณสุข" หมายความว่า เจ้าพนักงานซึ่งได้รับการแต่งตั้งจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขให้ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 *(บัญญัติตาม ม.4 พรบ.สธ.)*

ข้อ 5 ห้ามมิให้ผู้ใดทิ้งหรือทำให้มีขึ้นซึ่งมูลฝอยที่อาจเป็นแหล่งเพาะพันธุ์ยุงลาย อาทิ กระป๋อง กะลา ยางรถยนต์ หรือมูลฝอยอื่นๆ ที่ขังน้ำได้ในที่หรือทางสาธารณะ เว้นแต่ในที่หรือในถังรองรับมูลฝอยที่องค์การบริหารส่วนตำบล.....จัดไว้ให้ *(ออกตามความใน ม.20 พรบ.สธ.)*

ข้อ 6 เจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคารหรือเคหสถานต้องเก็บกวาดและดูแลมิให้มีมูลฝอยที่อาจเป็นแหล่งเพาะพันธุ์ยุงลาย อาทิ กระป๋อง กะลา ยางรถยนต์ หรือมูลฝอยอื่นๆ ที่ขังน้ำได้ในบริเวณอาคารหรือเคหสถาน รวมทั้งบริเวณรอบๆ ทั้งนี้ โดยเก็บลงถังมูลฝอยที่มีฝาปิดหรือบรรจุถุงพลาสติกที่มีการผูกรัดปากถุงหรือวิธีการอื่นใดที่เจ้าพนักงานสาธารณสุขแนะนำ *(ออกตามความใน ม.20 พรบ.สธ.)*

ในกรณีที่องค์การบริหารส่วนตำบล.....ให้บริการเก็บขนมูลฝอยเพื่อนำไปกำจัด เจ้าของอาคารหรือเคหสถานมีหน้าที่เสียค่าธรรมเนียมตามข้อบัญญัติว่าด้วยการจัดการมูลฝอยด้วย

ข้อ 7 เจ้าของหรือผู้ครอบครอง อาคาร เคหสถาน หรือสถานที่ใดๆ ที่มีแหล่งน้ำที่อาจเป็นแหล่งเพาะพันธุ์ยุงลายจะต้องดูแลมิให้เป็นแหล่งเพาะพันธุ์ยุงลาย *(ออกตามความใน ม.67 พรบ.อบต.)*

ข้อ 8 เจ้าของหรือผู้ครอบครอง อาคาร เคหสถาน ต้องดูแลทำความสะอาดและเปลี่ยนน้ำในแจกัน ถ้วยรองขาตู้กับข้าว ภาชนะอื่นๆ ที่มีน้ำขัง อย่างน้อยทุกเจ็ดวัน หรือใส่สารที่ป้องกันการวางไข่ของยุงได้ และจัดให้มีฝาปิดตุ่มน้ำที่มีอยู่ในอาคารและเคหสถาน รวมทั้งข้อปฏิบัติอื่นๆ ที่องค์การบริหารส่วนตำบล.....ประกาศกำหนด *(ออกตามความใน ม.67 พรบ.อบต.)*

ข้อ 9 ในกรณีที่องค์การบริหารส่วนตำบล.....ได้จัดเจ้าหน้าที่ไปทำการกำจัดยุงในอาคารหรือเคหสถาน หรือสถานที่ใดๆ เจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคาร เคหสถาน หรือสถานที่นั้นจะต้องให้ความร่วมมือและอำนวยความสะดวกตามสมควร *(ออกตามความใน ม.67 พรบ.อบต.)*

ข้อ 10 ผู้ใดฝ่าฝืนข้อ 5 และข้อ 6 ต้องระวางโทษตามมาตรา 73 วรรคสองแห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535

ข้อ 11 ผู้ใดฝ่าฝืนข้อ 7 ข้อ 8 และข้อ 9 ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท

ข้อ 12 ให้นายกองค์การบริหารส่วนตำบล.....รักษาการให้เป็นไปตามข้อบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจออกระเบียบ ประกาศ หรือคำสั่ง เพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามข้อบัญญัตินี้

ประกาศ ณ วันที่.....

(ลงชื่อ)

(.....)

นายกองค์การบริหารส่วนตำบล.....

เห็นชอบ

(ลงชื่อ)

(.....)

นายอำเภอ.....

การจัดการน้ำเสียในอาคาร โดยการติดตั้งบ่อดักไขมัน

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างเทศบัญญัติเทศบาล.....
เรื่อง การจัดการน้ำเสียในอาคารโดยการติดตั้งบ่อดักไขมัน
พ.ศ.....

หลักการ

ให้มีข้อบัญญัติเทศบาล.....ว่าด้วยการจัดการน้ำเสียในอาคาร โดยการติดตั้งบ่อดักไขมัน

เหตุผล

โดยที่เป็นการสมควรกำหนดวิธีการจัดการระบบบำบัดน้ำเสียในอาคารและครัวเรือนซึ่งเป็นต้นทางและเป็นส่วนหนึ่งของมลพิษทางน้ำ ก่อนที่จะมีการระบายน้ำทิ้งลงหรือไหลไปสู่แหล่งระบายน้ำในเขตเทศบาล.....เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการรักษาคุณภาพน้ำ การควบคุมมลพิษจากน้ำเสีย และการรักษาสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน โดยกำหนดให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคารที่มีการระบายน้ำทิ้งลงหรือไหลไปสู่แหล่งระบายน้ำในเขตเทศบาล.....และเป็นกรณีที่ยังไม่มีกฎหมายใดกำหนดมาตรการเกี่ยวกับการจัดการน้ำเสียโดยการติดตั้งบ่อดักไขมันสำหรับอาคารประเภทนั้น ซึ่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 บัญญัติให้กระทำได้ โดยการตราเป็นข้อกำหนดของท้องถิ่น จึงจำเป็นต้องตราเทศบัญญัตินี้

แนวทาง

(ร่าง)

เทศบัญญัติเทศบาล.....
เรื่อง การจัดการน้ำเสียในอาคารโดยการติดตั้งบ่อดักไขมัน พ.ศ.....

โดยที่เป็นการสมควรตราเทศบัญญัติ.....ว่าด้วยการจัดการน้ำเสียในอาคาร โดยการติดตั้งบ่อดักไขมัน พ.ศ.....

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 60 แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. 2496 และมาตรา 20 แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 อันเป็นบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา 29 ประกอบกับมาตรา 32 มาตรา 33 มาตรา 34 มาตรา 41 และมาตรา 43 ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย เทศบาล.....โดยความเห็นชอบของสภาเทศบาล.....และผู้ว่าราชการจังหวัด..... จึงตราเทศบัญญัติไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ 1 เทศบัญญัตินี้เรียกว่า “เทศบัญญัติเทศบาล.....เรื่อง การจัดการน้ำเสียในอาคารโดยการติดตั้งบ่อดักไขมัน พ.ศ.....”

ข้อ 2 เทศบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับในเขตเทศบาล.....ตั้งแต่วันถัดจากวันที่ได้ประกาศ โดยเปิดเผย ณ สำนักงานเทศบาล.....แล้วเจ็ดวัน

ข้อ 3 บรรดาเทศบัญญัติ ประกาศ ระเบียบ และคำสั่งอื่นใดในส่วนที่ได้ตราไว้แล้วในเทศบัญญัตินี้ หรือซึ่งขัดหรือแย้งกับเทศบัญญัตินี้ให้ใช้เทศบัญญัตินี้แทน

ข้อ 4 ในเทศบัญญัตินี้

“น้ำเสีย” หมายความว่า ของเสียที่อยู่ในสภาพเป็นของเหลว รวมทั้งมลสารที่ปะปนหรือปนเปื้อนอยู่ในของเหลวนั้น ซึ่งเป็นสิ่งโสโครกหรือมีกลิ่นเหม็น

“อาคาร” หมายความว่า ตึก บ้าน เรือน โรง ร้าน แพ คลังสินค้า สำนักงานหรือสิ่งปลูกสร้างอย่างอื่น ซึ่งบุคคลอาจเข้าอยู่อาศัยหรือใช้สอยได้ *(พิจารณาตามความเหมาะสมของแต่ละราชการส่วนท้องถิ่น)*

รายชื่อผู้จัดทำ

แนวทางการปฏิบัติตาม
พระราชบัญญัติการสาธารณสุข
พ.ศ. 2535

แนวทางการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535

ที่ปรึกษา

นายศุมล ศรีสุขวัฒนา	ที่ปรึกษาศูนย์บริหารกฎหมายสาธารณสุข กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข
นายสมชาย ตู้แก้ว	ผู้อำนวยการศูนย์บริหารกฎหมายสาธารณสุข ศูนย์บริหารกฎหมายสาธารณสุข

ผู้เขียนและผู้ปรับปรุงเนื้อหาจากฉบับเดิม

นางพรพรรณ ไม้สุพร	นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการพิเศษ
ร.ท. หญิงณิชารัศม์ ปัญจจิตราพัฒน์	นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการ
นางสาววราลักษณ์ ศรแดง	นิติกร ศูนย์บริหารกฎหมายสาธารณสุข
นายสุระศักดิ์ แก้วเจริญ	นิติกร ศูนย์บริหารกฎหมายสาธารณสุข
นายเจนวิทย์ วิทยเดช	นิติกร ศูนย์บริหารกฎหมายสาธารณสุข
นายธงชัย ปทุมธรา	นิติกร ศูนย์บริหารกฎหมายสาธารณสุข

คณะบรรณาธิการ

นางพรพรรณ ไม้สุพร	นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการพิเศษ
นางสาวเชื้อเพ็ญ บุพศิริ	นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการ
นางมะลิลา ตันติยุทธ	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ
นางวาสนา ปะสังคานนท์	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ ศูนย์บริหารกฎหมายสาธารณสุข

ส่วนที่ 1 แนวทางการยกร่างข้อกำหนดของท้องถิ่นตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535

ที่ปรึกษา

นายศุมล ศรีสุขวัฒนา	ที่ปรึกษาศูนย์บริหารกฎหมายสาธารณสุข กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข
นายสมชาย ตู้แก้ว	ผู้อำนวยการศูนย์บริหารกฎหมายสาธารณสุข ศูนย์บริหารกฎหมายสาธารณสุข

ผู้เขียนและผู้เรียบเรียง (พิมพ์ครั้งที่ 1-5)

นายเฉลิมชาติ แจ่มจรรยา	อดีตผู้อำนวยการศูนย์บริหารกฎหมายสาธารณสุข
นายศุมล ศรีสุขวัฒนา	ที่ปรึกษาศูนย์บริหารกฎหมายสาธารณสุข กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข
นายสมชาย ตู้แก้ว	ผู้อำนวยการศูนย์บริหารกฎหมายสาธารณสุข ศูนย์บริหารกฎหมายสาธารณสุข
นางลาวัณย์ ขำเลขะสิงห์	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการพิเศษ กลุ่มพัฒนาระบบบริหาร

ผู้เขียนและปรับปรุงเนื้อหา (พิมพ์ครั้งที่ 6)

นางพรพรรณ ไม้สุพร	นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการพิเศษ ศูนย์บริหารกฎหมายสาธารณสุข
นางนัทฐ์หทัย ไตรจิ่น	นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการ ศูนย์บริหารกฎหมายสาธารณสุข

ส่วนที่ 2 การปฏิบัติงานตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 เรื่อง การอนุญาต การออกคำสั่ง และการยึด อายัด (พิมพ์ครั้งที่ 1-3)

ที่ปรึกษา

นายศุมล ศรีสุขวัฒนา	ที่ปรึกษาศูนย์บริหารกฎหมายสาธารณสุข กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข
นายสมชาย ตู้แก้ว	ผู้อำนวยการศูนย์บริหารกฎหมายสาธารณสุข ศูนย์บริหารกฎหมายสาธารณสุข

ผู้เขียนและผู้เรียบเรียง

นายสมชาย ตู้แก้ว	ผู้อำนวยการศูนย์บริหารกฎหมายสาธารณสุข ศูนย์บริหารกฎหมายสาธารณสุข
นางพรพรรณ ไม้สุพร	นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการพิเศษ ศูนย์บริหารกฎหมายสาธารณสุข
นางสาววิภา รุจิจนากุล	นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการ ศูนย์บริหารกฎหมายสาธารณสุข
ว่าที่ร้อยตรีสุรชัย จิตร์ถาวรมณี	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนปฏิบัติการ ศูนย์บริหารกฎหมายสาธารณสุข

ส่วนที่ 3 แนวทางการปฏิบัติในการเข้าไปดำเนินการแทนผู้รับคำสั่งตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 (พิมพ์ครั้งที่ 1)

ที่ปรึกษา

นายศุมล ศรีสุขวัฒนา	ที่ปรึกษาศูนย์บริหารกฎหมายสาธารณสุข กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข
นายสมชาย ตู้แก้ว	ผู้อำนวยการศูนย์บริหารกฎหมายสาธารณสุข ศูนย์บริหารกฎหมายสาธารณสุข

ผู้เขียนและผู้เรียบเรียง

นายสมชาย ตู้แก้ว	ผู้อำนวยการศูนย์บริหารกฎหมายสาธารณสุข ศูนย์บริหารกฎหมายสาธารณสุข
นางสาววิภา รุจิจนากุล	นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการ ศูนย์บริหารกฎหมายสาธารณสุข